E. Samuels.

Mandalay.

28.9.50.

(68)

THE
DAILY PRAYERS.

TRANSLATED

FROM HEBREW IN MARATHI

BY

The Late Mr. Joseph Ezekiel Rajpurkar,

HEAD MASTER DAVID SASSOON BENEVOLENT INSTITUTION,
SECRETRY TO THE BENE ISRAEL IMPROVEMENT SOCIETY
AND FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY.

AND FIRST EDITION PUBLISHED BY

The Late Mr. Ezekiel Benjamin Penkar,

FOR THE USE OF THE BENE ISRAEL COMMUNITY

PRINTED BY

Aaron Jacob Divekar

AT THE ANGLO-JEWISH AND VERNACULAR PRESS

IN

1889—5649

AND THE SECOND EDITION PUBLISHED BY

Mr. Solomon Joseph Talkar

TO REMOVE THE WANT OF THE ABOVE BOOK FOR

OUR BENE ISRAEL COMMUNITY.

PRINTED BY

Simeon Jacob Kharilker

At The Bombay Hebrew Publishing & Printing Press

1934—5695.

BOMBAY.

Registered under Act XXV of 1867.

Price Rs. 5-8-0.

ספר

תפלת החדש

כמנהג ק׳ ק ספרדים

בלשוננו הקדושה ובלשון מראטי כאשר נדפס

על ידי המגיה והמעתיק המפורסם

כהר״ר **יוסף יחזקאל ראנפורכר נ״ע**

ראש המלמדים בבית הספר של ה׳ ג דוד ששון נ״ע

סופר של חברת תקון בני ישראל

וחבר ליוניוורסטי של בומבאי

כאשר נדפס על ידי המפורסם הגבור והנכבד

יהזקאל בנימן פינכר נ״ע

ועתה נדפס שנית בהוצאות ובתיספות מועילות

מאת

ה״ר **שלמו יוסף טלכר** הי״ו

כדי לזכות בו ק׳ק בני ישראל אשר בערי הודו המזרחית

הכל מסודר על ידי

הצעיר **שמעון יעקב כרילכר** יצ״ו

ברפוס חדש

די בומבאי חיברו פאבלישינג אינד פרינטינג פראס

פה **בומבאי** יע״א

בשנת וליוסף אמר **מברכת ה׳** ארצו לפ׳ ק

इस्राएलांतील सेफारदीम मंडळीच्या संप्रदायाप्रमाणें रचलेली

नित्याची प्रार्थना.

इचें मराठी भाषांतर

स्व. अ. मे. योसेफ येहेज्केल राजपुरकर

दावीद सासून यांच्या शाळेंतील मुख्य गुरु व इस्राएलच्या सद्‌गुण मंडळीचे चिटणीस यांनीं केलें व त्याची

प्रथमावृत्ती

स्व. अ. मे येहेज्केल बिनयामीन पेणकर

यांनीं मुळच्या हिब्रूसहीत आपल्या एस्राएल बांधवांच्या उपयोगांकरितां स्वखर्चानें मुंबईमध्यें इस्राएली सन ५६४९, (इसवी सन १८८९) सालीं

अ. मे. आहारोन याकोब दिवेकर यांजकडून

ॲग्लो–ज्युईश ॲन्ड व्हर्न्याक्युलर छापखान्यामध्यें छापविलें

व त्याची

दुसरी आवृत्ती

मे. सालोमन जोजफ तळकर

यांनीं आज जीं कित्येक वर्षे वरील ग्रंथाची उणीव भासत होती ती दूर करण्याकरितां स्वतःच्या खर्चानें मुंबईमध्यें

मे. शिमओन याआकोब खरीलकर

यांजकडून

धी बॉम्बे हिब्रू पब्लीशींग ॲन्ड प्रिंटिंग प्रेसमध्यें छापविलें.

इस्राएली सन ५६९५ इ. स. १९३४.

(सर्व हक्क प्रथम प्रकाशक स्व. अ. मे. येहेज्केल बिनयामीन पेणकर यांचे चि. मे. हाईम येहेज्केल पेणकर बी. ए. बांद्रा यांनीं आपले स्वाधीन ठेविलें आहेत)

किंमत ५॥ रुपये.

मुद्रकाचे दोन शब्द

सदरील ग्रंथ मागे ता. १५ माहे मे १८८५ सालीं स्व. अ. मे. येहेज्केल बिनयामीन पेणकर यांच्या हस्ते प्रसिद्ध करण्यांत आला होता. त्यास आज ४५ वर्षें वर होऊन गेल्यामुळें ह्या ग्रंथाची आपल्या ज्ञातींत फारच उणीव भासत होती. ती उणीव मे सालोमन जोजफ तळकर यांच्या खटपटीने दूर होऊन सदरील ग्रंथाची दुसरी आवृत्ती आज ४५ वर्षानंतर प्रसिद्ध होत आहे, व ती प्रसिद्ध करण्यास मे हाईम येहेज्केल पेणकर बी ए., बँड्रा ह्यांनीं परवाणगी दीली म्हणून प्रकाशक त्यांचे फार ऋणी आहेत.

ह्या आवृत्तींत "**पाथा एलियाहू**" व ओमरचा "**लिशीम येहूद**" ह्या प्रार्थनेंचा भाग मराठी अर्थासहित अधिक घेण्यांत आले आहेत. (शाहरीथ) सकाळच्या प्रार्थनेंतील "बारूर शेआमार" दोन तऱ्हेची सोबत न घेतां एक जे थोडक्यांत आहे ते रोजच्या शाहारीथ मध्यें घेतले आहे व पूर्ण बारूख शेआमार शब्बाथ शाहारीथच्या प्रार्थनेंत घेतले आहे. रोजच्या सकाळच्या प्रार्थनेंतील आमीदा नंतर जो विदुय घेतला आहे त्याची रचना पहिल्या आवृत्तींत दिलेली आहे त्या पेक्षां अगदींच फेरफार करून घेतली आहे व ती रीत इस्राएली नियमाप्रमाणें अगदीं बरोबर आहे असें आपल्यांतील बहुतेक विद्वान लोकांच्या मतें ठरल्यामुळें तसें घेण्यांत आलें आहे तरी आपले इस्राएल बांधव त्याच प्रमाणें प्रार्थना करण्याची वहिवाट करून घेतील अशी आशा बाळगितों. तसेंच हिब्रु शब्दांचा बरोबर उच्चार व्हावा ह्मणुन पुष्कळ ठिकाणी गाया व मेथेग वापरण्यांत आले आहेत व पुष्कळ हिब्रुशब्द ह्या आवृत्तींत व्याकरणासरून सुधारून घेण्यांत आले आहेत, तरी वांचकांस वाचतेवेळेस चुकल्या सारखें वाटेल परंतु वांचकांनीं त्या शब्दांची तशी वहीवाट करून घ्यावी ही माझी विनंति आहे. ही वरील सुधारणा व अधिक घेतलेला प्रार्थनेचा भाग एसहाईम प्रार्थनालयाचे हाज्जान आब्राहाम याआकोब भक्शी कोहेन यांनी हिंदी भाषेंत समजावून सांगून ते मराठींत करून सदर ग्रंथांत घेण्यास दिले ह्मणून त्यांचे फार ऋणी आहोंत. हिब्रु तसेंच मराठी शुद्धा शुद्ध करण्याचें काम माझ्या एकट्यावर पडल्यामुळें, नजरचूक होऊन कांहीं चुका राहील्यास त्याकडे सुज्ञजनानी लक्ष न देतां ते सुधारून घेतील अशी अशा करतों. मे. एस्. आय. सालोमन (सानकर) बी. ए. एल् एल्. बी. एडव्होकेट, अमेरीकन मिशनस्कूलचे हिब्रु मास्तर यांनीं आपला स्वतःचा अमूल्यवेळ

घालवून सदरील ग्रंथाची सर्व पृष्ठें छापून झाल्यावर तीं बांधण्यापूर्वी त्याची सर्व पृष्ठें अगदी मेहनत घेऊन व बारकाईने तपासून त्यांत कांहीं चुका राहील्या होत्या त्या सर्व सुधारल्या या त्यांच्या मेहनती बद्दल आम्ही त्यांचे आभारी आहोंत. त्यांत सुधारण्यास अशक्य असलेल्या कांहीं चुका प्रारंभी शुद्धी पत्रकांत दिल्या आहेत. तेवढ्या प्रथम पाहून नंतर वाचकांनीं हा ग्रंथ वापरण्यास सुरवांत करावी.

शेवटीं ज्या दयावंत प्रभोनें या पवित्र कामांत मला सहाय्य करून हें बिकट काम शेवटास नेले त्याचे अतःकरण पूर्वक आभार मानून माझे दोन शब्द पुरे करतो.

आलाराखीया बिल्डींग,
हेन्स रोड, जेकब सर्कल,
मुंबई नं. ११.
ता. २८ माहे ऑगस्ट १९३७

आपला नम्र सेवक,
शिमओन याआकोब खरीलकर,
मुद्रक
धी बॉम्बे हिब्रु प. ॲन्ड. प्रिं. प्रेस.

Printed by Simeon Jacob Kharilker at the Bombay Hebrew Publishing & Printing Press, Munshi mansion 19, Ripon Road, Jacob Circle Bombay 11.

and

Published by Mr. Soloman Joseph Talkar, Rasool Building New Nagpada Balassis Road, Byculla, Bombay.

शुद्धीपत्र.

पृष्ठ.	ओळ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१०	२०	וְטָבַע	וְטִבַּע
११	१३	בַּיְשִׁימוֹן	בִּישִׁימוֹן
३८	२२	וַאֹמֶר	ויֹאמֶר
५७	२३	בְּסַעֲשָׂיו	בְּמַעֲשָׂיו
९१	१८	הַוֹיִם	הַגּוֹיִם
९६	११	אלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ
११०	२२	שׁכִינַתוּ	וּשְׁכִינַת
११५	२	בּוֹרִת	בּוֹרִית
११७	१	ויחיח	ויהיה
१३०	२१	שְׁכִינתַוּ	וּשְׁכִינַת
१५१	१३	יְשֻׁוֹבוּן	יְשׁוּבוּן
१५५	६	רָחַחְצָה	הָרַחְצָה
२७०	२५	ואָהֹבֵם	וָאֹהֲבֵם
२८३	५	מוֹב	טוֹב
२८५	२४	אֵלְהָוּוֹ	אֵלֶיהוּ
३२४	४	כֶּחְכצוֹ	כְּחֶפְצוֹ

पहिल्या ग्रंथप्रकाशकाची प्रस्तावना.

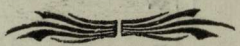

जरी आपले लोकांत बरेच ग्रंथ छापून प्रसिद्ध झाले आहेत; तरी त्या सर्वांपेक्षां 'तेफिलाथ हाहोदेश' ह्मणजे नित्याच्या प्रार्थनेचा ग्रंथ ज्यामध्यें प्रतीदिवशीं करायास लागणाऱ्या विधींचे अनेक नियम आहेत, त्याच्या भाषांतरचें अगत्य अधिक होतें. असें वाटल्यावरून तें करण्याविषयीं मी अ० मे० योसेफ येहेजकेल राजपुरकर यांस सूचना केली. ती त्यानीं मान्य केल्यावरून, आणि तें मूळच्या इब्रीसहीत छापण्याचा खर्च मी आपणावर घेतल्यावरून, हा ग्रंथ माझ्या प्रीय बांधवांपुढें सादर करण्यांत आला आहे परंतु काढलेल्या आकारापेक्षां हा ग्रंथ सुमारें २०० पृष्ठें अधिक वाढल्यामुळें, आणि **इंग्री व मराठी अक्षरें जुळण्याचें काम फारच बिकट असल्यामुळें**, हा ग्रंथ तयार होण्यास अधिक दिवस लागले हें कारण सर्वांस मान्य होईल अशी मी आशा करितों. त्याप्रमाणें जरी केलेल्या आकारापेक्षां खर्चहि अधिक वाढला आहे, तरी हा ग्रंथ माझ्या बांधवांस आवडून त्यांकडून त्याचा यथायोग्य उपयोग झाला, ह्मणजे मला अधिक उणा झालेल्या खर्चाचें सार्थक झालें असें मी समजेन.

ईश कृपेनें जर हीं सर्व पुस्तकें संपली तर ह्या आवृत्ती पेक्षां दुसरी आवृत्ती चांगली काढूं.

येहेज्केल बिनयामीन पेणकर

मुंबई ता० १५ माहे मे सन १८८९.

मफ्तहात
अनुक्रमणिका.

	पृष्ठ.		דף
सकाळचें वर्तन	१	הנהגות הבקר	א
विनंती	२	בקשות	ב
सकाळचें वर्तन	२७	הנהגות הבקר	כז
कीर्तनाचीं वाक्यें	२९	פסוקי דזמרה	כט
कीर्तन	३०	זמירות	ל
एलीयाहु हन्नाबीने केलेली स्तुती	३३	פתיחת אליהו הנביא	לג
कीर्तन	३८	זמירות	לח
पाहांटेची प्रार्थना	६५	שחרית	סה
तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थना ...	११२	תפלת מנחה	קיב
संध्याकाळची प्रार्थना ...	१३२	תפלת ערבית	קלב
निजायास जातांना करायाची प्रार्थना	१४६	סדר קריאת שמע על המטה	קמו
स्वप्न गुणोत्कर्ष	१५०	הטבת חלום	קנ
शाब्बाथाचें आदरातिथ्य ...	१५२	סדר קבלת שבת	קנב
शाब्बाथाच्या संध्याकाळची प्रा०	१६६	ערבית של שבת	קסו
शाब्बाथाचा विधि ...	१७८	תקון שבת	קעה
शाब्बाथाचें पवित्रीकरण ...	१८२	קדוש של שבת	קפב
जेवणानंतरचा धन्यवाद ...	१८५	סדר ברכת המזון	קפה
शाब्बाथाच्या पाहांटेची प्रार्थना	१९४	שחרית של שבת	קצד
शाब्बाथाची अधिक प्रार्थना	२३५	מוסף של שבת	רלה
शाब्बाथाचें पवित्रीकरण ...	२४५	קדוש של שבת	רמה
शाब्बाथाचीं गीतें ...	२४७	פזמונים לשבת	רמז
शाब्बाथाच्या तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थना	२५०	תפלת מנחה לשבת	רנ

		पृष्ठ.
	דף	
तिसऱ्या प्रहरीं जेवतांना बोलण्याचे		२६४
शाब्बाथ समाप्त होण्याच्या वेळची प्रार्थना		२६४
पृथक्करण		२८१
शाब्बाथ समाप्त होण्याच्या वेळचीं गीतें		२८४
प्रतिपदेची प्रार्थना ...		२९२
चंद्रावरून धन्यवाद ...		३०७
हानुक्काचा विधी		३०९
तेबेथ महिन्याची प्रतिपदा व्यवहारिक दिवशीं असल्यास प्रार्थना करण्याची रीति ...		३१७
हानुक्कांतील शाब्बाथ दिवशीं प्रार्थना करण्याची रीति ...		३१८
शुक्रवार संध्याकाळीं शाब्बाथ असून प्रतिपदा व हानुक्का असल्यास प्रार्थना करण्याची रीति		३१८
शाब्बाथ असून प्रतिपदा व हानुक्का असल्यास प्रार्थना करण्याची रीति		३१९
शाब्बाथ जाखोर		३१९
पुरीम		३२६
एकट्याचा उपास ...		३३१
मनुष्य जन्माचें कथन ...		३३६
जेष्ठ पुत्र खंडणी भरून सोडविणें		३३८
लग्नाचे व मागणीचे धन्यवाद		३४०
लग्नाचे सप्ताशिर्वाद		३४०

לסעודה שלישית	רסד	
למוצאי שבת	רסד	
סדר הבדלה	רפא	
פזמונים למוצאי שבת	רפד	
לראש חדש	רצב	
ברכת הלבנה	שז	
תקון חנוכה	שט	
ראש חדש טבת שחל בחול	שיז	
לשבת וחנוכה	שיח	
ערב שבת ראש חדש וחנוכה	שיח	
שחרית שבת ראש חדש וחנוכה	שיט	
שבת זכור	שיט	
ליל פורים	שכו	
תענית יחיד	שלא	
ספר תולדות אדם	שלו	
סדר פדיון הבן	שלח	
ברכות קדושין ואירוסין	שמ	
שבעה ברכות לנשואין	שמ	

	דף	पृष्ठ
לשבת חתונה	שמג	लग्नाच्या सप्तकांतील शाब्बाथाचीं गीतें ३४३
תפלת הדרך	שמד	प्रवासास जाण्याकरितां प्रार्थना ३४४
סדר לויה	שמו	पोंचविण्याची रीति... .... ३४६
		समुद्रांतुन जाणें असल्यास करावयाची प्रार्थना ... ३४७
תפלת הים	שמז	
ברכת הגומל	שמח	पूर्ण उपकार झाल्यावरून सुवंदन ३४८
		मरणाचे लागास आलेल्याचें पापाविषयीं कबूल होणें ... ३४८
וידוי לשכיב מרע	שמח	
תפלה לחולים	שנ	रोग्यांसाठीं प्रार्थना ... ३५०
שנוי השם לאיש	שנב	पुरुषाचें नांव पालटणें ... ३५२
שנוי השם לאשה	שנג	स्त्रीचें नांव बदलणें ... ३५३
סדר אבלים	שנד	सुतक्यांची रीति ३५४
רחיצת המת	שנד	प्रेतक्रिया ३५४
צדוק הדין	שסג	ईश्वरी न्यायाची यथार्थता दर्शविणें ३६३
		मरण पावलेल्या पुरुषाकरितां प्रार्थना ३६४
השכבה לאיש	שסד	
השכבה לאשה	שסה	मरण पावलेल्या स्त्रीकरितां प्रार्थना ३६५
		सुतक्यांकरितां जेवणानंतरचा धन्यवाद ३६७
ברכת המזון לאבלים	שסז	
		उपयोगाच्या निरनिराळ्या गोष्टीवरून करावयाचे धन्यवाद ३६९
ברכת הנהנין	שסט	
לזכר הבת	שעג	कन्यारत्न लाभ ३७३
סדר ספירת העומר	שעד	ओमेर मोजण्याची रीति ... ३७४
ברכת החמה	שעה	सूर्यावरून धन्यवाद ... ३७८

בס״ד

הנהגות הבקר

(תכף כשיעור משנתו יאמר אעפ״י שלא נטל ידיו)

מודה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ: (יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיִּהְיֶה לִבִּי נָכוֹן וּמָסוּר בְּיָדֶיךָ שֶׁלֹּא אֶכְעוֹס וְלֹא אַכְעִיסֶךָ:)

(ואחר כך יטול ידיו וישימם זו אצל זו ויניחם למעלה ויאמר)

שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ: וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי:

(יקודם הניגוב תכף אחר הנטילה יתחיל לברך)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּיִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

(כל היום כשעושה צרכיו בין גדולים בין קטנים יברך)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה · וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים · חֲלוּלִים חֲלוּלִים · גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ · שֶׁאִם יִפָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אוֹ אִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם · אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ אֲפִילוּ שָׁעָה אַחַת · (כִּי אִם עַל יְדֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ וּרְפוּאָתֶךָ) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא כָל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

(יש להסמיך לברכת אשר יצר בלי הפסק כלל אלהי נשמה עד ואני אברכם: בדף ל)

ईश्वर प्रसन्न

सकाळचें वर्तन.

(सकाळीं निद्रेंतून जागें होतांच जरी हात धुतलेले नसले तरी हें बोलावें.)

हे जिवंत व स्थापित राजा ! तूंच आपल्या मोठ्या दयेनें माझा आत्मा मजमध्यें परत दिलास हें मी मान्य करून आपला विश्वास तुजवर ठेवितो. मी स्वत: न रागवावें व तुला न रागवावें म्हणून माझें मन स्थीर व माझें स्वाधीन राहावें असी तुझी प्रसन्नता होवो.

(या नंतर लागलेंच हात धुतल्यावर हें बोलावें.)

पवित्र स्थानांत आपले हात उंचावून परमेश्वराचें सुवंदन करा, आणि तुझ्या आज्ञा मला आवडतात त्याविषयीं मीं आपले हात उंचावीन.

(हात धूवून ते पुसल्या अगोदर लागलेच हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगाच्या राजा, आम्हांस हात धुण्याची आज्ञा देऊन आम्हास पवित्र करणारा जो, तूं धन्य आहेस.

(अवघा दिवस प्रत्येक शौचादि विधिनंतर हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मनुष्यास चातुर्यानें घडविणारा जो, तूं धन्य आहेस; तूंच त्यामध्यें निरनिराळ्या प्रकारच्या नलिका, नाडी, शिरा व धमनी उत्पन्न केल्या आहेस. तुझ्या गौरवाच्या आसना पुढें प्रगट व विदित आहे कीं, त्यांतून एकादी बंद पडली, किंवा त्यांतून एकादी फाटली तर (तुझ्या आश्चर्य कृत्यांवांचून व तुझ्या उपचारा वांचून) एक तासहि जिणें अशक्य आहे. हे परमेश्वरा ! सर्व मांसमयांस निरोगी करणाऱ्या व अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[हा वरील धन्यवाद केल्यावर लागलेंच אלהי נשמה पासून ואני אברכם पर्यंत बोलावें. पृ. ३०]

(ברכת טלית קטן)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִית :

(כשיוצא מפתח ביתו יניח יד ימין על המזוזה ויאמר)

יְיָ שׁוֹמְרִי יְיָ צִלִּי עַל יַד יְמִינִי : יְיָ יִשְׁמוֹר צֵאתִי וּבוֹאִי
לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : שַׁדַּי יִשְׁמְרֵנִי
מִיֶּצֶר הָרַע וּמִכָּל צָרָה וְצוּקָה אָמֵן : (ואומר קריאת שמע
עד ובשעריך) לְיָיְ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִּרְכָתֶךָ סֶלָה : (ג״פ)
יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : (ג״פ) יְיָ
צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ : (ג״פ) יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : (ג״פ) אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְיָ
הַצְלִיחָה נָּא : (ג״פ) מִגְדַּל עוֹ שֵׁם יְיָ בּוֹ רָנִּין צַדִּיק וְנִשְׂגָּב :

(ובשבת לא יאמר כל זה אלא יאמר)

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ :

בקשות

יְ דִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחְמָן · מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ ·
רָנִּין עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל · יְשְׁתַּחֲוֶה מוּל הֲדָרֶךָ ·
כִּי יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶךָ · מְנֹפֶת צוּף וְכָל טַעַם :
הָ דוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם · נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ ·
אָנָּא אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ · בְּהַרְאוֹת לָהּ נוֹעַם זִיוֶךָ ·
אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא · וְהָיְתָה לָךְ שִׂמְחַת עוֹלָם :
וָ תִיק יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ · וְחוּסָה נָא עַל עַם אֲהוּבֶךָ ·
כִּי זֶה כַּמֶּה נִכְסוֹף נִכְסַף · לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ ·

(लहान तल्लीथ पांघरतानां हें बोलावें.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हांस सीसीथीची आज्ञा देऊन पवित्र करणारा जो, तूं धन्य आहेस.

(घरांतून बाहेर जातानां मेजूजावर उजवा हात ठेवून हें बोलावें.)

माझ्या उजव्या हाताकडे परमेश्वर माझा राखणारा व परमेश्वर माझी छाया आहे. परमेश्वर जीवना करितां व कल्याणा करितां माझें बाहेर जाणें व आंत येणें आतां पासून सर्वकाळ राखील. जो सर्वसमर्थ, तो मला दुष्ट वासनेपासून व सर्व दुःखा पासून व संकटांपासून राखील. आमेन. (या नंतर שמע ישראל पासून ובשעריך पर्यंत म्हणून;) तारण परमेश्वराकडून होतें; तुझ्या लोकांस तुझा आशीर्वाद असावा. सेलाह. (हें तीन वेळ बोलावें.) सैन्याचा परमेश्वर आम्हा बरोबर आहे, याकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे. सेलाह. (ती. वे.) हे सैन्याच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर भाव ठेवितो तो धन्य आहे. (ती. वे.) हे परमेश्वरा तारण कर, आह्मी हाक मारितों त्या दिवशीं राजा आह्मास उत्तर देईल. (ती. वे.) हे परमेश्वरा, मी विनंती करितों, तारण कर; हे परमेश्वरा मी विनंती करितों, कल्याण होऊं दे. (ती. वे.) परमेश्वराचें नाम बळकट किल्ला आहे, त्यांत न्यायी धाऊन निर्भय राहतो.

(शाब्बाथ असल्यास मात्र हें खालील ह्मणावें.)

शाब्बाथ दिवस पवित्र पाळावा ह्मणून त्याची आठवण कर.

विनंती.

हे प्राण सख्या ! दयाळू बापा ! तूं आपल्या सेवकास आपल्या इच्छेकडे ओढ, ह्मणजे तुझा सेवक हरिणाप्रमाणें धावून तुझ्या गौरवा पुढें नमन करील; कारण तुझी प्रीति त्यास मधीच्या पाझारत्या मोहोळा पेक्षां व सर्व मधूर पदार्थां पेक्षांहि गोड लागते.

हे गौरववान देवा ! जगाचें वैभव तुलाच शोभतें; तुझ्या प्रीतिमुळें माझा जीव रोगी झाला आहे. हे देवा ! मी विनंती करितों कीं, तूं आपलें सुखावह वैभव त्याला दाखविण्या करितां त्यास निरोगी कर, ह्मणजे तो बळकट व निरोगी होऊन तुझा सर्वकाळचा दास होईल.

हे न्यायी देवा ! तुझ्या दयेला द्रव येऊं दे; आणि तूं आपल्या प्रीय लोकांवर कृपा कर. कारण एवढे (दिवस) तुझ्या सामर्थ्याचे सौंदर्याची वाट पाहतां

אָנָּא אֵלִי חֶמְדַּת לִבִּי · וְחוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם :
הָ גָּלֵה נָא וּפְרוֹשׂ חָבִיב · עָלַי אֶת כַּפַּת שְׁלוֹמֶךָ ·
תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ ·
מַהֵר אָהוּב כִּי בָא מוֹעֵד · וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם :
יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה : קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ
וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרַח : כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ וַעֲרָפֶל
לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה :
(בקשה נאה וחשובה לאומרה קודם כל תפלה)
אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא · אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא : אָנָּא
יְהוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ : יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שַׁלִּיט בָּעֶלְיוֹנִים וּמוֹשֵׁל בַּתַּחְתּוֹנִים מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק
מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ : שְׁמַע נָא אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ
וְאֶל תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם וְהוֹשִׁיעֵנִי
כְּחַסְדֶּךָ וַהֲשִׁלֵּךְ אֵיתָה וַפַּחַד וּמְהוּמָה וַהֲלָהָלָה וַתְּרֵדֵמָה
וְשִׁנָּעוֹן וְעִוָּרוֹן לְכָל מֵזִיק אוֹ שֵׁד אוֹ רוּחַ רָעָה אוֹ כִּשּׁוּף
אוֹ דָּבָר רָע שֶׁאֵנֶּה עָלַי · וּגְעוֹר בֵּיהּ בְּיִצְרָא דַּעֲבִירָה
שֶׁלֹּא יַעֲבִירֵנִי עַל דַּעַת קוֹנִי · וְיִהְיֶה שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עִמִּי ·
יֵבשׁוּ הֵמָּה וְלֹא אֲנִי יֵחַתּוּ הֵמָּה וְלֹא אֲנִי וְיָנוּסוּ מְנֻגְּדִי
תָּמִיד כְּדִבְרֵיתִיב קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אוֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ
מִפָּנֶיךָ · וּבְבַקָּשָׁה מִמְּךָ אֱלֹהַי צוּרִי שֶׁיְּקַדְּמוּנִי מַלְאָכֶיךָ
לְהָיוֹת אִתִּי · וְתִכָּנֵס תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ וְלִפְנֵי כִּסֵּא כְּבוֹדֶךָ ·
וְתִסְלַח וְתִמְחוֹל וְתְכַפֵּר עַל כָּל חַטֹּאתַי וַעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי

पाहतां ते निस्तेज झाले आहेत. हे माझ्या देवा ! माझ्या प्राण प्रीया ! तूं कृपा कर; गुप्त राहूं नको.

हे प्रीयकरा ! आतां प्रगट हो, आणि तुझा शांतीचा मंडप मजवर पसर; आपल्या गौरवानें पृथ्वी प्रकाशित कर, ह्मणजे आम्हीं तुजमध्यें आनंद व हर्ष मानूं; हे बल्लभा ! त्वरा करून पूर्वीच्या दिवसाप्रमाणे आम्हावर दया कर, कारण नेमिलेली वेळ आली आहे.

हे परमेश्वरा आह्मांवर कृपा कर, आह्मीं तुझी वाट पहात आहों, रोज सकाळीं तूं त्याचा भूज हो, संकट समयीं आमचें तारणहि हो. (हे येरूशालेमे) ऊठ, तेजस्वी हो, कांकीं तुझी प्रभा आली आहे, आणि तुजवर परमेश्वराचें तेज उगवलें आहे. कांकीं पहा, अंधार पृथ्वीला व गाढ अंधकार लोकांस आच्छादील, परंतु तुजवर परमेश्वर उदय पावेल, आणि त्याचें तेज तुजवर दिसेल.

(प्रत्येक प्रार्थनेपूर्वी करण्याजोगी व गुणवंत विनंति.)

हे परमेश्वरा ! मी विनंती करितों तारण कर; हे परमेश्वरा ! मी विनंती करितों कल्याण होऊं दे. हे परमेश्वरा ! मी विनंती करतों कीं आह्मी हाक मारितों त्या दिवशीं आह्मास उत्तर दे. हे इस्राएलाच्या परमेश्वर देवा, वर राज्य करणाऱ्या, व खालीं अधिकार चालविणाऱ्या, दीना पेक्षां जो शक्तिमान त्यापासून; आणि दीनाला व दरिद्र्याला त्याच्या लुटणाऱ्या पासून सोडविणाऱ्या तूं आपल्या दासाची प्रार्थना व त्याची विनंति ऐक; आणि आपल्या मुखाचें तेज नाश पावलेल्या पवित्र मंदिरावर प्रकाशित कर, आणि आपल्या दयेनें आम्हास तार, आणि जीं सर्व विघ्नें किंवा भुतें, किंवा वाईट आत्मे, किंवा जी जादू, किंवा वाईट गोष्ट मला पिडा करणारी असेल, त्या सर्वांवर तूं भय, त्रास, संताप, थरथराट, गाढ झोंप, वेडेपणा व अंधत्व पाड, आणि पापवासनेनें मी आपल्या धन्याच्या इच्छेविरुद्ध वर्तूं नये म्हणून तूं तिला धमकाव. तुझे मोठें नाम मजसंगति असो. त्यानी लज्जीत व्हावें व मी लज्जीत होऊं नये; त्यांनीं भ्यावें व मी भिऊं नये; आणि हे परमेश्वरा ऊठ; आणि तुझ्या शत्रूची दाणादाण होवो आणि तुझे द्वेषी तुझ्या पुढून पळोत, या लिहिण्याप्रमाणें ते मज समोरून पळोत. हे देवा ! माझ्या खडकरूप आश्रया ! मी विनंति करितो कीं, तुझ्या दुतांनीं मज संगें असावें, म्हणून त्यांस मज पुढें पाठीव; आणि माझी प्रार्थना तुज पुढें व तुझ्या गौरवाच्या आसना पुढें येऊं दे.

שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ בֵּין בְּכַוָּנָה בֵּין
שֶׁלֹּא בְכַוָּנָה · וְתִפְתַּח נָא לִי שַׁעֲרֵי וּפִתְחֵי הַחָכְמָה וְהַבִּינָה
וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה שַׁעֲרֵי הַחֵן וְהַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים וְהַשָּׁלוֹם
וְהַבְּרִיאוּת וְהָעֹשֶׁר וְהַשְׂכָּלָה וְהַצְלָחָה וְהַטַּהֲרָה וּפְרִישׁוּת
וּנְקִיּוּת וְרֶוַח וּרְחָבָה וַהֲנָחָה וְשַׁלְוָה וְיִהְיוּ עֲסָקַי
מְבוֹרָכִים וּדְרָכַי מוּצְלָחִים וּדְבָרַי נִשְׁמָעִים וְאֶמְצָא חֵן
וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם וְיִהְיוּ הַכֹּל מְאַמְּצִים כֹּחִי
וְלֹא יִהְיוּ לִי צָרִים וְיוּסָרוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּעִיקִים הַמְּעַכְּבִים
וּמַטְרִידִים אוֹתִי מֵעֲבוֹדַת יְהוָה · וַעֲנִיּוּת וְחוֹלִי פַּחַד דְּאָגָה
וְסַכָּנָה כָּל נֶגַע כָּל מַחֲלָה · אָמְנָם אֲנִי מִתְפַּלֵּל בִּתְחִנָּה
וּבַקָּשָׁה שֶׁיֻּתַּן לִי וּלְזַרְעִי חָכְמָה גְּבוּרָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים
כְּדֵי שֶׁנְּקַיֵּים עַצְמֵנוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים אָמֵן · וְעוֹד אֲנִי
מִתְפַּלֵּל לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ לְמַלֹּאת חֶפְצִי וּלְהַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר
הָרָע וּמֵעַיִן הָרָע וּמִפֶּגַע רָע וּמֵעֵת רָע וּמִלָּשׁוֹן הָרָע
מִדֶּבֶר מֵחֶרֶב מֵחַיָּה רָעָה וּמֵרָעָב וּמִמִּיתָה מְשֻׁנָּה
וּמִמִּיתָה רָעָה מֵעוֹנְשֵׁי גֵיהִנָּם וּמִבּוּשָׁה וְחֶרְפָּה
וּכְלִמָּה · וְיִהְיוּ פָנַי צְהוּבוֹת בַּהֲלָכוֹת וּמַצְהִילוֹת
בְּחָכְמוֹת וְאֵימָתִי מוּטֶלֶת עַל הַבְּרִיּוֹת וְשֵׁם טוֹב יִכָּנֵס
וְיֵצֵא עִמִּי וְתוֹרָתִי תִּהְיֶה מִשְׁתַּמֶּרֶת בְּלִבִּי וּמִתְקַיֶּמֶת בְּיָדִי
וּשְׁגוּרָה בְּפִי · וְהַכְשִׁירֵנִי בָּעוֹלָם הַזֶּה וְתַקְּנֵנִי לְעוֹלָם
הַבָּא וְהָכֵן כִּלְיוֹתַי כִּשְׁתֵּי מַעְיָנוֹת הַנּוֹבְעוֹת דִּבְרֵי
תּוֹרָה וּפְקַח עֵין שִׂכְלִי לִרְאוֹת סוֹדוֹת צְפוּנוֹת · וְסַיְּעֵנִי
לְסַדֵּר תַּלְמוּדִי וּלְהָפִיק רְצוֹנִי בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וְהוֹרֵנִי אֶת
אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְמַעַן אֶמְצָא דֶרֶךְ הַחַיִּים וְהַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת

आणि जे अपराध, जीं उल्लंघनें व जीं पापें मी तुज पुढें जाणून किंवा न जाणून केलीं असतील, ते अपराध, तीं उल्लंघनें, तीं पापें तूं क्षमा व माफ कर व त्यांची सुटका कर. आणि आतां मज करितां ज्ञान, बुद्धि, शास्त्र व तुझ्या आज्ञा पाळण्याची व दया, कृपा, अनुग्रह, शांति, आरोग्यता, संपत्ति, हुन्नर, सफलता, शुद्धता, दुर्गुणापासून दूर राहाणे, स्वच्छपणा, लाभ, विस्तार, विसावा व कल्याण यांचीं द्वारें व कवाडें उघड. माझ्या कामांवर आशीर्वाद असो; माझें मार्ग सफल होवोत व माझीं वचनें ऐकिलीं जावोत. आणि हे देवा ! तुझ्या व मनुष्य मात्रांच्या दिसण्यांत मला कृपा व मान्यता मिळो. आणि त्या सर्वांनीं माझे सामर्थ्य दृढ करावें, परंतु दुःख देऊं नये; आणि परमेश्वराची सेवा करण्यांत जें कांहीं मला आड येणारें, आटकावणारें व त्रास देणारें असेल, तें सर्व व दारिद्र्य, रोग, भय, खेद, विघ्न, सर्व प्रकारची पटकी, व दुखणीं मज पासून दूर होवोत. खरोखर मी विनंति व काकळूत करून प्रार्थना करितों कीं, मी व माझ्या संतानानें सत्कर्में करण्यांत दृढ राहावें म्हणून आम्हास ज्ञान, सामर्थ्य, द्रव्य, सन्मान व जीवन दिलें जावो. आमेन. आणि मी तुझ्या गौरवाच्या आसना पुढें प्रार्थना करितों कीं, तूं माझी आवड पूर्ण होऊं दे; आणि दुष्ट वासना, अनर्थक दृष्टी, अरिष्ट, वाईट वेळ, वाईट जिव्हा, पटकी, तरवार, वाईट पशु, दुष्काळ, अपघात, वाईट मृत्यु, नर्काची शिक्षा, अनादर, लज्जा व त्रपा यांपासून मला सोडीव; माझें मुख नीतीनें तेजस्वी, आणि ज्ञानानें लखलखीत होवो; माझें भय प्राणिमात्रावर असो; (जेथें मी जाईन तेथें) आंत जातानां व बाहेर येतानां सुकीर्ति मज बरोबर असो; शास्त्र माझ्या मनापासून पाळिलें जावो, माझ्या हातून स्थापित होवो, व माझ्या मुखीं पाठ असो. आणि या जगीं मला निर्दोष करून पुढल्या जगा करितां माझ्या गुणांची सुधारणा कर. शास्त्राच्या विषयांमध्यें माझ्या गुर्द कमळांस दोन वाहात्या झऱ्या सारखे कर; गूढ मर्में जाणण्यास माझे डोळे व माझी बुद्धि प्रकाशित कर. माझा अभ्यास चालविण्यांत व शास्त्राभ्यास माझ्या इच्छे प्रमाणें व्हावा ह्मणून मला सहाय्य कर. मला जीवनाचा मार्ग सांपडावा म्हणून मी काय करावें हें मला शिकीव. मला चूका, अडथळे आणि खोट्या गोष्टी यां पासून सोडीव; आणि माझ्या हातून सरळपणा, सत्यता व खरे-

וּמְמַכְשׁוֹל וּמִדָּבָר שֶׁקֶר וְתָבִיא עַל יָדֵי וְשֶׁר אֱמֶת וּנְכוֹנָה׃
וְתַאֲרִיךְ יָמַי בְּטוּב הַתּוֹרָה׃ וּשְׁנוֹרַנִי בַּנְּעִימִים לִשְׁמוֹר
וְלַעֲשׂוֹת מִצְוֹת וְחֻקִּים ׃ גַּם בָּנִים יֵלְכוּ לְאוֹר חַי הָעוֹלָמִים ׃
וּמַהֵר קֵץ הַגְּאוּלָה לְמַעַן כְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא ׃ אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד ׃

פתיחה

שְׂעָרֶיךָ בְּדָפְקִי יָהּ פְּתָחָה ׃ וּלְדַל שׁוֹאֵל לְפָנֶיךָ יָהּ
סְלָחָה ׃
לְךָ תָּבוֹא תְּפִלָּתִי וַשַּׁוְעִי ׃ מְקוֹם כֶּבֶשׁ וְעִשָּׂרוֹן וּמִנְחָה ׃
מְאוֹר עֵינִי רְצֵה וּשְׁמוֹר לְשׁוֹנִי ׃ וְאִם אֶשְׁגֶּה לְפָנֶיךָ יָהּ
סְלָחָה ׃
חֲרִימוֹתִי לְךָ לִבִּי וְעֵינַי ׃ נְמֵה אָזֶן וְנַם עַיִן פְּקָחָה ׃
שְׁמַע קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי הַקְשִׁיבָה ׃ וּתְפִלָּתִי מְקוֹם קָרְבָּן
לָקָחָה ׃
עֲנֵה קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי וְנִיבִי ׃ וְעֵינֶיךָ עַל עַם נִבְאֶה פְּקָחָה ׃
רְאֵה כִּי נִכְנְעָה רוּחִי בְקִרְבִּי ׃ וְנִשְׁמָתִי מִאֹד דָּלָה וְשָׁחָה ׃
רַחוּם וְחַנּוּן לְפָנֶיךָ חָטָאנוּ ׃ סְלַח לָנוּ וּשְׁלַח לָנוּ הַרְוָחָה ׃
חוּם וְרַחֵם עַל פְּלֵיטַת אֲרִיאֵל ׃ וְהוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה ׃
מְקוֹם מִקְדָּשׁ מְכוֹן מֵאָז עוֹלָמִים ׃ וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה
בְּשִׁמְחָה ׃
הֲשִׁיבֵם יָהּ עַל אַדְמָתָם וּמְכוֹנָם ׃ וְהַשְׁפִּיבֵם בְּהַשְׁקֵט
וּבְבִטְחָה ׃

पणा घडूं दे; आणि शास्त्रांतील आज्ञा व नेम पाळण्या करितां व आचरण्या करितां तूं माझे दिवस सुखांत व माझीं वर्षें आनंदांत वाढीव. माझ्या लेकरांनींहि सर्व काळच्या जीवंत देवाच्या प्रकाशांत चालावें (असें तूं कर). आणि तुझ्या मोठ्या, थोर व भयंकर नामाच्या गौरवासाठीं आमच्या उद्धाराचा वेळ लवकर जवळ आण. सर्वकाळ, तथास्तु. सेलाह.

उपोद्घात.

हे अनंता ! मी तुझा दरवाजा ठोकितों; तेव्हां तो उघड; आणि हे अनंता; तुजपुढें मागणाऱ्या दरिद्र्यास क्षमा कर.

माझी प्रार्थना व माझें ओरडणें तुज पुढें येऊन नित्याच्या होमांतील मेंढा एफाचा एक दशमांश सपीठ व पेयार्पण * यां बद्दल मान्य होवो.

माझे डोळे प्रकाशित कर, मला प्रसन्न हो, आणि माझी जिव्हा सांभाळ; आणि जर मी तुजपुढें चूक केली, तर हे अनंता ! मला क्षमा कर.

मीं आपलें हृदय व आपले डोळे तुजकडे उंचावितों, म्हणून तूंही आपला कान लाऊन माझें ऐक व डोळे उघडून मजकडे पाहा.

माझी वाणी ऐक, आणि माझ्या ओरडण्याकडे कान लाव; आणि माझी प्रार्थना अर्पणाबद्दल मान्य करून घे.

माझ्या वाणीचें, ओरडण्याचें व माझ्या म्हणण्याचें उत्तर दे; आणि दुःखांत पडलेल्या लोकांकडे आपले डोळे उघड.

पाहा, माझा आत्मा मजमध्यें खेदित झाला आहे; आणि माझा जीव फार क्षीण होऊन नमला आहे.

हे दयावंता व कृपावंता ! तुज पुढें आह्मी पाप केलें आहे; आम्हास क्षमा कर आणि आम्हा करितां मुक्ती पाठीव.

आरीएलाच्या † निभावलेल्यांवर दया व कृपा कर, आणि त्यांस सकटांतून काढून सुखांत आण.

मग पूर्वकाळा पासून नेमून ठेविलेल्या पवित्र मंदिराच्या ठिकाणीं आम्ही जाऊन तें आनंदानें पाहूं.

हे अनंता ! त्यांस त्यांच्या देशांत व त्यांच्या वस्तिस्थानांत वसीव व त्यांस शांतपणें व निर्भयपणें तेथें पडून राहूं दे.

---

*गणना अ० २८ ओ० १–८. † येरूशालेमेच्या.

מְחֵה עָוֹן וָפֶשַׁע וְגַם חַטָּאָה · וּזְדוֹנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ יָהּ סְלָחָה :

לְךָ עֵינַי וְתַחֲנוּנַי יְהוָה · הוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה לֶרְוָחָה :

אֵרוֹן עוֹלָם לְךָ תָּמִיד אֶקְוֶה · וְשׁוּעָתְךָ לְעַם עָנִי שְׁלָחָה :

בְּנֵה אוּלָם וּמְלוֹךְ לָעַד לְעוֹלָם · וְאוֹרְךָ עַל הַר צִיּוֹן זָרָחָה :

יַרְנְנוּ שׁוֹכְנֵי אֶרֶץ וְעֶרֶץ · וְיֹאמְרוּ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה :

פְּתַח שַׁעַר לְקַבֵּל הַתְּחִנָּה · וְהַשְׁמִיעֵנוּ קוֹל שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה :

זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ : אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה : אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה : מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ : זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ :

כָּל בְּרוּאֵי מַעְלָה וּמַטָּה · יְעִירוּן נַגִּיוּן כֻּלָּם כְּאֶחָד · יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד : יעידון

שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת שְׁבִילָךְ · וְכָל מֵבִין סוֹדָם יְסַפְּרוּ אֶת גָּדְלָךְ · וְהֵם יַגִּידוּ כִּי הַכֹּל שֶׁלָּךְ · וַאֲתָּה הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַמְיוּחָד : יעידון

לְבָבוֹת בְּחָשְׁבָם עוֹלָם בָּנוּי · יִמְצְאוּ כָל יֵשׁ בִּלְתְּךָ שָׁנוּי · בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל הַכֹּל מָנוּי · כֻּלָּם נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד : יעידון

מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף יֵשׁ לָךְ סִימָן · צָפוֹן וָיָם וָקֶדֶם וְתֵימָן · שָׂחַק וְתֵבֵל לְהּ עֵד נֶאֱמָן · מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד :

आमचे अपराध, आमचीं उल्लंघनें व पापेंहि पुसून टाक; आणि हे अनंता ! तूं आपल्या दयेनें आमचा गर्व क्षमा कर.

हे परमेश्वरा ! माझे डोळे व माझी याचना तुजकडे आहेत; आम्हांस दुःखांतून काढून सुखांत आण.

हे जगताच्या स्वामी, मी सर्वदा तुझीच आशा करितों; तुझ्या गरीब लोकांकरितां तुझें तारण पाठीव.

मंदीर बांध, आणि सदा सर्वकाळ राज्य कर; आणि तुझा प्रकाश सीयोन डोंगरावर प्रकाशित कर.

मग भुमीवरचे व धोक्यांत निजणारे स्तवन करितील; आणि म्हणतील हे परमेश्वरा ! राज्याधिकार तुझाच आहे.

आमची विनंति मान्य करण्याकरितां द्वार उघड; आणि आम्हास हर्षाचा व आनंदाचा स्वर ऐकीव.

हें परमेश्वराचें द्वार आहे, यांतून नीतिमान आंत जातील. त्वां मला उत्तर दिलें आहे, तूं माझें तारणहि झाला आहेस, म्हणून मी तुला स्तवीन. जो दगड बांधणारांनीं अव्हेरिला, तो कोपऱ्याचा मुख्य झाला आहे. हें परमेश्वराकडूनच घडलें आहे, तें आमच्या दिसण्यांत आश्चर्य कर्मच आहे. जो दिवस परमेश्वरानें नेमिला आहे तो हाच आहे, त्यांत आम्ही हर्ष व आनंद करूं.

सर्व वरील (आकाशांतील) व खालील (पृथ्विवरील) उत्पन्न केलेले पदार्थ एकत्र साक्ष देऊन कळवितात कीं, परमेश्वर एक आहे व त्याचें नामहि एकच आहे.

तुझ्या क्रमणाचे बत्तीस मार्ग आहेत, त्यांचें मर्म ज्यांस समजतें, ते तुझ्या गौरवाचें वर्णन करितात व ते जाणितात कीं सर्व तुझेंच आहे, आणि तूं एकटाच मात्र देव राजा आहेस.

सृष्टीच्या रचनेविषयीं मन जेव्हां विचार करितें, तेव्हां त्यास कळून येतें कीं तुजवांचून सर्व शुन्य आहे; सर्व तुजपाशीं गणलेलें, व मापिलेलें आहे; तें सर्व आम्हास एकाच मेंढपाळानें दिलेलें आहे.

प्रारंभापासून शेवट पर्यंत तुझाच शिक्का आहे; उत्तर, पश्चिम, पूर्व व दक्षिण आणि आकाश व पृथ्वि हीं सर्व एक एके कडून व दुसरें दुसरे कडून तुजविषयीं साक्ष देणारे तुझे विश्वासू साक्षदार आहेत.

הַכֹּל מִמְּךָ נִזְבַּד זָבוּד · אַתָּה תַּעֲמֹד וְהֵם יֹאבְדוּ אָבוּד ·
לָבֶן כָּל יְצוּר לְךָ יִתֵּן כָּבוּד · כִּי מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף
הֲלֹא אָב אֶחָד : יעידון

וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם
וַהֲשֵׁבוֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד :

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי :
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : אַל־יִתֵּן לַמּוֹט
רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ : הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שֹׁמֵר
יִשְׂרָאֵל : יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ : יוֹמָם
הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה : יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע
יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־
עוֹלָם :

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלָךְ · בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא :
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל · אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא :
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל · לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא :
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה · וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה :
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי · לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה :
וְהוּא רֹאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן · לְבַל־חוֹמֶר וּלְכַל־צוּרָה :
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית · וְלוֹ הָעוֹז וְהַמִּשְׂרָה :
בְּלִי עֵרֶךְ בְּלִי דִמְיוֹן · בְּלִי שִׁנּוּי וּתְמוּרָה :
בְּלִי חִבּוּר בְּלִי פִּרּוּד · גְּדוֹל כֹּחַ וּגְבוּרָה :

सर्व तुजपासूनच निघालें आहे, तूं (सर्व काळ) राहशील, परंतु तें सर्व लयास जाईल; यास्तव प्रत्येक घडविलेला पदार्थ तुला गौरवितो; कारण पहिल्या पासून शेवट पर्यंत तूं एकटाच त्यांचा बाप नव्हेस काय ?

आणि हे परमेश्वरा आमच्या देवा ! तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, हे इस्राएला ऐक; परमेश्वर आमचा देव आहे ; परमेश्वर एकच आहे. तर आज जाण आणि आपले हृदयांत ठसून घे कीं, वरती आकाशांत व खालती पृथ्वी वर तोच देव आहे, दुसरा कोणी नाहीं.

पर्वतांकडे मी आपली दृष्टि लाविते; माझें साह्य कोठून येतें ? परमेश्वर जो आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्नकर्त्ता, त्याकडूनच माझें साह्य येतें. तो माझा पाय सरकूं देणार नाहीं; तुझा राखणारा निजत नाहीं. पाहा जो इस्राएलास राखितो, तो निजत नाहीं व झोंप घेत नाहीं. परमेश्वर तुझा राखणारा आहे, तुझ्या उजव्या हाताकडे परमेश्वर तुझी छाया आहे. दिवसां सूर्य व रात्रीं चंद्र तुला बाधणार नाहीं. परमेश्वर तुला सर्व आरिष्टां पासून राखील, तो तुझे जिवास राखील. आतां पासून सर्वकाळ पर्यंत परमेश्वर तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें राखील.

जो जगताचा स्वामि, त्याने कोणताहि घडविलेला पदार्थ उत्पन्न होण्यापूर्वी राज्य केलें; ज्यावेळीं सर्व त्याच्या इच्छेप्रमाणें झालें, तेव्हां त्याचें नाम राजा असें म्हटलें गेलें. आणि सर्व संपल्यावरहि तो भयंकर (राजा) राज्य करीतच होता, करीत आहे व तोच सर्वकाळ गौरवानें राहील. तो एक आहे आणि त्याची बरोबरी व त्याची संगत करणारा दुसरा कोणी नाहीं. तो आरंभावांचून व अंतावांचून आहे; आणि सामर्थ्य व अधिकार (सर्व) त्याचाच आहे. त्यास उपमा नाहीं व तुलना नाहीं, तो बदलत नाहीं व पालटत नाहीं. त्यामध्यें संयोग नाहीं व वियोग नाहीं, त्याचें सामर्थ्य व त्याचा पराक्रम मोठा आहे. तो माझा देव व माझा जीवंत उद्धारक आहे, आणि संकटाच्या दिवशीं माझ्या विभागाचा खडकरूप आश्रय आहे. तो माझा झेंडा व माझा आश्रय आहे. मी हाक मारितों त्या दिवशीं तोच माझ्या प्याल्याचा वांटा आहे. तोच निरोगी

וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי · וְצוּר חֶבְלִי בְּיוֹם צָרָה :
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי · מְנַת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא :
וְהוּא רוֹפֵא וְהוּא מַרְפֵּא · וְהוּא צוֹפֶה וְהוּא עֶזְרָה :
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי · בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה :
וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי · אֲדֹנָי לִי וְלֹא אִירָא :
בְּמִקְדָּשׁוֹ תָּגֵל נַפְשִׁי · מְשִׁיחֵנוּ יִשְׁלַח מְהֵרָה :
וְאָז נָשִׁיר בְּבֵית קָדְשִׁי · אָמֵן אָמֵן שֵׁם הַנּוֹרָא :

אַשֶּׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חַי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר אִישׁ: בְּיָדְךָ אַפְקִיד

רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת: יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־
יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשָׂנְאָי:
טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אַמִּילָם:
סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אַמִּילָם: סַבּוּנִי כִּדְבֹרִים
דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אַמִּילָם: דָּחֹה דְחִיתַנִי
לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה:
קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל:
יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: לֹא אָמוּת כִּי
אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ:

אַבְרֵךְ אֶת שֵׁם יְהוָה · הַנֶּעְלָם מִכָּל נִמְצָא :

וַאֲקַוֶּה חַסְדּוֹ כָּל יָמַי. עַל כָּל טוּב אֲשֶׁר עָשָׂה :
נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה · לְזַכּוֹתֵינוּ (נ״א לְהַחֲיוֹתֵנוּ) רָצָה :
(בשבת יאמר) נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת · לְהִתְעַנֵּג בּוֹ וּלְרַצֹּתָה :
יְמִינְךָ נָבַר עָלֵינוּ. תַּצִּילֵנוּ מִכָּל צָרָה :

करणारा व उपचार करणारा आहे व तोच मजवर पाहारा करणारा व मला साह्य करणारा आहे. ज्यावेळीं मी निजतों व जागृत होतों, तेव्हां मी आपला जीव त्याच्याच हातीं सोंपवितों, आणि माझा आत्मा व माझें शरिरही. देव माझा आहे, मी भिणार नाहीं. त्याच्या पवित्र मंदिराविषयीं माझा जीव हर्षित होईल; तो आमचा माशीयाह लवकर पाठवील. मग आम्ही आपल्या पवित्र मंदिरीं त्याच्या भयंकर नामानें गायन करूं. आमेन, आमेन.

ज्याच्या हातीं सर्व प्राण्यांचा जीव व सर्व मांसमय मनुष्याचा आत्मा आहे असा जो तूं, त्या तुझ्या हातीं मी आपला आत्मा सोंपवितों. हे परमेश्वरा सत्य देवा! त्वां मला उद्धारिलें आहे. परमेश्वर मजकडे आहे, मी भिणार नाहीं, मनुष्य माझें काय करील? परमेश्वर माझ्या साह्याकरितां मजकडे आहे, म्हणून मी आपल्या वैऱ्यांस पाहीन. मनुष्यावर विश्वास ठेवण्यापेक्षां परमेश्वराचा आश्रय धरणें उत्तम आहे. अधिपतींवर विश्वास ठेवणें यापेक्षां परमेश्वराचा आश्रय धरणें उत्तम आहे. सर्व लोकांनीं मला वेढिलें. परंतु परमेश्वराचे नामानें मी त्यांस छेदून टाकीन. त्यांनीं मला वेढिलें, होय मला वेढिलें, परंतु परमेश्वराच्या नामानें मी त्यांस छेदून टाकीन. त्यांनीं मधमाशांप्रमाणें मला वेढिलें, ते काटवणाच्या अग्नीप्रमाणें विझून गेले आहेत, कां तर परमेश्वराच्या नामानें मीं त्यांस छेदून टाकीन. म्यां पडावें म्हणून त्वां मला फार ढोसलें, परंतु परमेश्वरानें माझें पाठबळ केलें. परमेश्वर माझें सामर्थ्य व माझें गीत आहे, तो माझें तारणहि झाला आहे. हर्षाचा व तारणाचा शब्द नीतिमानांच्या वस्त्यांत आहे, परमेश्वराचा उजवा हात पराक्रम करितो. परमेश्वराचा उजवा हात उंचावलेला आहे; परमेश्वराचा उजवा हात पराक्रम करितो. मी मरणार नाहीं, परंतु वाचेन; आणि परमेश्वराचीं कर्में वर्णीन.

परमेश्वराचें नाम जें सर्व पदार्थां पेक्षां गुप्त आहे, त्यास मी धन्य म्हणेन; आणि जें सर्व त्यानें चांगलें केलें आहे, त्यावरून मी आपल्या सर्व दिवसांत त्याची आशा धरीन. त्यानें आह्मांस शास्त्र दिले; आम्हास पुण्यवान करण्या करितां त्याची अशी इच्छा झाली. (शाब्बाथ दिवशीं हें बोलावें—आम्ही शाब्बाथ दिवशीं हर्ष व आनंद करावा म्हणून त्यानें तो आम्हांस दिला आहे.

שִׁמְךָ יְגַדֵּל לְעֵינֵינוּ · עַל כָּל מֶלֶךְ רָם וְנִשָּׂא :
וּמֵרוֹב כָּל חַטֹּאתֵינוּ · נִתָּנוּ לִמְשִׁסָּה :
מָשְׁלוּ בָּנוּ אוֹיְבֵינוּ · הֵן לְרִיב הֵן לְמַצָּה :
שִׁבְּרוּ כָל עַצְמוֹתֵינוּ · כְּקֶנֶה הָרְצוּצָה :
וְהָאֵל בְּרוֹב חֲסָדָיו · פָּנָיו לְעָמּוֹ נָשָׂא :
וּבְטוּבוֹ יִשְׁלַח לָנוּ · מְשִׁיחֵנוּ בְּמְרוּצָה :
עִמּוֹ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא · לְקַיֵּם אֶת הַמַּשָּׂא :

אַבְרֵךְ אֶת־יְיָ אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי :
שִׁוִּיתִי יְיָ לְנֶגְדִּי תָּמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט :
לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח : כִּי
לֹא־תַעֲזוֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חַסִידְךָ לִרְאוֹת
שָׁחַת : תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שְׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ
נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח : מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל
בְּשׁוּב יְיָ שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל :

יְגַדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח · נְמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ :
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ · נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף
לְאַחְדוּתוֹ : אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גּוּף · לֹא נַעֲרוֹךְ
אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ : קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא · רִאשׁוֹן וְאֵין
רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ : הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר · יוֹרֶה
גְּדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ : שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נָתַן אֶל · אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ
וְתִפְאַרְתּוֹ : לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד · נָבִיא וּמַבִּיט אֶת
תְּמוּנָתוֹ : תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל · עַל יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן
בֵּיתוֹ : לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר־ דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ :
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סִתְרֵנוּ · מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמוּתוֹ : גּוֹמֵל

तुझा उजवा हात आम्हावर वाढला आहे, आणि तूंच आम्हास सर्व संकटांपासून सोडाविशिल. सर्व महान व थोर राजांपेक्षां तुझें नाम आमच्या दिसण्यांत वाढेल एथपर्यंत.) आमच्या बहुत पापांमुळें आम्हास लुटणाऱ्यांच्या हातीं दिलें आहेस. आमचे वैरी आह्मावर अधिकार करितात, व ते हट्टवादहि करितात. त्यांनीं आमच्या सर्व हाडांचे तांटांप्रमाणें तुकडे तुकडे केले आहेत; तरी देव आपल्या मोठ्या दयेनें आपल्या लोकांवर आपली नजर ठेवील आणि आपल्या चांगुलपणानें भविष्य पूर्ण करण्याकरितां तो आमचा माशीयाह व त्या बरोबर एलीयाहू भविष्यवादी यांस आम्हाकडे त्वरीतच पाठवील.

ज्या परमेश्वरानें मला बोध केला आहे, त्याचें वंदन मी करितो ; रात्रींहि माझ्या भावना मला शिकवितात. म्या परमेश्वर नित्य आपणापुढें ठेविला आहे, तो माझ्या उजव्या हाताकडे आहे ह्मणून मी ढळणार नाहीं. या करितां माझें हृदय हर्षतें व माझा गौरव उल्लासतें, माझा देहहि निर्भय आहे. कां कीं तूं माझा जीव अधोलोकांत सोडणार नाहींस, तूं आपल्या पवित्रास क्षय पावूं देणार नाहींस. जीवनाचा मार्ग मला कळविशील, तुज समोर हर्षाची पूर्ती आहे ; तुझ्या उजव्या हाताकडे सर्वकाळ आनंद आहे. सीयोनेतून इस्राएलाचें तारण कोण देईल ? परमेश्वर आपले लोक प्रवासांतून परत आणील तेव्हां याकोब उल्लासेल व इस्राएल हर्षेल.

जीवंत देव थोर मानिला व स्तविला जाईल, तो आहेच आणि त्याच्या अस्तित्वास काळरूप सीमा नाहीं. तो एकच आहे आणि त्याच्या एकत्वासारिखें दुसरें एकत्व नाहीं. तो अदृश्य आहे; आणि त्याच्या एकत्वासहि अंत नाहीं. त्यास शरीराकृति नाहीं व शरीरहि नाहीं, त्याचे पवित्रतेची बरोबरी (कोणीच) करूं शकत नाहीं. तो सर्व निर्माण केलेल्या पदार्थांच्या पूर्वीचा आहे; तोच पहिला आणि त्याच्या मूळास आरंभ नाहीं. पाहा, तो जगाचा व प्रत्येक घडलेलें पदार्थाचा स्वामी आहे. तो त्याचें महत्व व त्याचा अधिकार दाखवितो. त्यानें आपल्या भविष्य कथनाची प्रेरणा आपल्या संपत्तिरूप आणि महत्ववान मनुष्यास दिली. ज्यानें त्याचें गौरव पाहिलें. त्या मोशे सारिखा इस्राएलांत कोणी दुसरा भविष्यवादी उठला नाहीं. देवानें आपल्या लोकांस, आपला भविष्यवादी व आपल्या घरचा विश्वासू याच्या हातून सत्य नियम शास्त्र दिलें आहे. देव आपल्या या नियमाशिवाय दुसरा लाऊन देण्याकरितां तो कधींहि

לְאִישׁ חָסִיד כְּמִפְעָלוֹ · נוֹתֵן לָרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ : יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִים מְשִׁיחֵנוּ · לִפְדוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ : מֵחִים יְחַיֶּה אֵל בְּרוֹב חַסְדּוֹ · בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ : אֵלֶּה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לְעָקְרִים · הֵן הֵם יְסוֹד דַּת אֵל וְתוֹרָתוֹ : תּוֹרַת מֹשֶׁה אֱמֶת וּנְבוּאָתוֹ · בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ :

בָּרוּךְ יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי : יְהוָה עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָּטַח לִבִּי וְנֶעֱזַרְתִּי וַיַּעַל לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ : יְהוָה עֻזָּ־לָמוֹ וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא : הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם :

(ואומר למנצח בנגינות מזמור שיר אלהים יחננו וגו׳)

תפלה ובקשה לתענית ערב ראש חדש

שְׁמַע קוֹלִי אֲשֶׁר יְשַׁמַּע בְּקוֹלוֹת · וְהָאֵל הַמְקַבֵּל הַתְּפִלּוֹת : וְהָעוֹשֶׂה בְּלִי חֵקֶר גְּדוֹלוֹת · וְנִפְלָאוֹת וְהַנּוֹרָא עֲלִילוֹת : וְהֶחָכָם וְהַקָּנָם לְעוֹלָם · וְהַנִּבּוֹר עֲלֵי כָּל־הַיְכוֹלוֹת : וְהָרַחוּם וְהַחַנּוּן וְהַטּוֹב · וְהֶחָסִיד וְהַמַּרְבֶּה מְחִילוֹת : אֲשֶׁר עָנָה לְאַבְרָהָם · וְיִצְחָק · וְיִשְׂרָאֵל לְמַלְאוֹת כָּל־שְׁאֵלוֹת : וְהָעוֹנֶה בְּבֵית כֶּלֶא לְיוֹסֵף · וּמְבוֹר הֶעֱלָהוּ לַגְּדוּלוֹת : וְהָעוֹנֶה בְּמִצְרַיִם לְעַמּוֹ · וְהוֹצִיאָם לְחֵרוּת מִסְּבָלוֹת : וְהָעוֹנֶה בַּיָּם וַיַּעֲבִירֵם · וְטָבַע אוֹיְבֵיהֶם בַּמְּצוּלוֹת : וְהָעוֹנֶה בְּהַר סִינַי לְמֹשֶׁה · וּבִשְׂרוֹ בְּטוּבְךָ בַּגְּאוּלוֹת : וְהָעוֹנֶה לְאַהֲרֹן בַּקְּטֹרֶת · וְגַם פִּינְחָס עֲנִיתוֹ בַּפְּלִילוֹת : וְהָעוֹנֶה יְהוֹשֻׁעַ וְעֵלִי · וְגַם חַנָּה

पालटणार व बदलणार नाहीं. तो. आमचीं गुह्यें पाहतो व जाणतो; सर्व पदार्थांचा शेवट तो पूर्वीच लक्षांत आणितो. तो धार्मिक मनुष्याची फेड त्याच्या कर्माप्रमाणें करितो, आणि दुष्टास त्याच्या दुष्टाईप्रमाणें शासन करितो. त्याच्या तारणाच्या वेळेची वाट पाहाणाऱ्यांस खंडून घेण्याकरितां शेवटल्या दिवशीं तो आमच्या माशीयाहास पाठवील. देव आपल्या बहुत दयेनें मेलेल्यांस जीवंत करील; त्याचें स्तुत्य नाम सदासर्वकाळ धन्य असो, हीं तेरा मुळतत्वें देवाच्या नियमाचा व त्याच्या शास्त्राचा पाया आहेत. मोशेचें शास्त्र व त्याचें भविष्य कथन सत्य आहे; त्याच्या स्तुतीचें नाम सदा सर्वकाळ धन्य असो.

परमेश्वर सुवंदित असो, कांकीं त्यानें माझ्या काकुळतीची वाणी ऐकिली आहे. परमेश्वर माझें बल व माझी ढाल आहे, त्याजवर माझ्या हृदयानें भाव ठेविला आहे, आणि मी साह्य पावलों आहे, म्हणून माझें हृदय उल्लासतें, आणि मी आपल्या गायनाकडून त्याची स्तुति करीन. परमेश्वर त्यांचें बल आहे; आणि तो आपल्या अभिषिक्ताचा तारणदुर्गच आहे. तूं आपल्या लोकांस तार, आणि आपल्या वतनास आशिर्वाद दे; त्यांचे पालन कर व सदासर्वकाळ त्यांस उंचाव. (मग ६७ वें गीत म्हणावें.)

प्रतिपदेच्या आदल्या दिवशीं उपास करून करावयाची प्रार्थना व विनंती

हे वाणी ऐकणाऱ्या आणि प्रार्थना मान्य करणाऱ्या देवा, माझी वाणी ऐक. हे अंत नाहीं अशीं मोठालीं आश्चर्यकारक व भयंकर कृत्यें कारणाऱ्या, हे बुद्धिवंता, सर्वकाळ अचळ आणि सर्व सामर्थ्यां पेक्षां अधिक सामर्थ्यवान असणाऱ्या, हे दयावंता, कृपावंता, चांगल्या, यथार्थ व पुष्कळ क्षमा करणाऱ्या, हे आब्राहाम इसहाक व इस्राएल यांस त्यांच्या मागण्या पूर्ण करण्याकरितां उत्तर देणाऱ्या; हे योसेफास बंदिशाळेंत उत्तर देणाऱ्या, आणि त्यास खांचेंतून उंच पदास चढविणाऱ्या; हे मिसरांत आपल्या लोकांस उत्तर देऊन त्यांस बेड्यांतून सोडवून मुक्त करणाऱ्या; हें त्यांस समुद्रांत उत्तर देऊन पार करणाऱ्या, आणि त्यांच्या वैऱ्यास खोलपणांत बुडविणाऱ्या; हे सीनाय पर्वतावर मोशयास उत्तर देणाऱ्या, आणि आपल्या चांगुलपणाकडून सुटकेचें शुभवर्तमान त्यास कळविणाऱ्या; * हे आहारोनास धूप दाखवितांना आणि पिनहासास योग्य कृत्य † करितांना उत्तर देणाऱ्या, हे येहोशुवास आणि एलीस उत्तर देणाऱ्या, आणि हान्ना शब्देंकरून

* टीका १.

† जेव्हां इस्राएलांनीं शिदीमांत मोआबी कन्यांशीं व्यभिचार केला तेव्हां पिनहासानें एका इस्राएली माणसास व एका मोआबी स्त्रीस भाल्यानें भोंसाकिलें, हें त्यानें योग्य कृत्य केलें, आणि त्यामुळें इस्राएलांवरील पटकी बंद झाली.

בְּהִתְחַנְּנָהּ בְּמִלּוֹת׃ וְהָעוֹנֶה שְׁמוּאֵל בַּתְּשׁוּעוֹת׃ וְהָעוֹנֶה
עֲלֵי מַשְׁבֵּר לְחַלּוֹת׃ וְהָעוֹנֶה שְׁלֹמֹה רַב שְׁלוֹמוֹת. וְגַם
דָּוִד אֲשֶׁר שָׁר לָךְ בְּמַעֲלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה לְאֵלִיָּהוּ בַּכַּרְמֶל׃
וְאֵשׁ יָרְדָה וְאָכְלָה מַאֲכָלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה בֶּיְשַׁע לֶאֱלִישָׁע׃
וְחִזְקִיָּה עֲנִיתוֹ בַתְּעָלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה בְּלֵב הַיָּם לְיוֹנָה׃
וְהוֹצֵאתוֹ לְאוֹרוֹת מֵאֲפֵלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה חֲנַנְיָה וַעֲזַרְיָה׃ וּמִישָׁאֵל
בְּהִצָּלוֹת לְהַפְלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה לְדָנִיֵּאל בְּרַחֲמָיו׃ וּמַלְאַךְ
חִלְּצָהוּ מִשְּׁחָלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר׃ וְהָפַכְתָּ
יְגוֹנוֹתָם לְגִילוֹת׃ וְהָעוֹנֶה בְּמוֹ עֵזֶר לְעֶזְרָא׃ וְחַשְׁמוֹנִים
עֲנִיתָם בַּחֲיָלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה בְּתוֹךְ מַעְגָּל לְחוֹנִי׃ בְּעֵת נִשְׁבַּע
בְּשִׁמְךָ רַב פְּעוּלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה לְכָל־צַדִּיק וְחָסִיד׃ אֲשֶׁר הָיוּ
בְּכָל־דּוֹר בַּקְּהִלּוֹת׃ וְהָעוֹנֶה אֲנִיּוֹת יָם בְּסַעֲרוֹת׃ וְהָעוֹנֶה
לְמִתְעַנֶּה בְמַחֲלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה לְהוֹלְכִים בַּיְשִׁימוֹן׃ וְהָעוֹנֶה
אֲסִירִים בַּכְּבָלוֹת׃ וְהָעוֹנֶה לְכָל־צוֹעֵק וְקוֹרֵא וְכָל־בָּאִים
לְפָנֶיךָ לְחַלּוֹת׃ עֲנֵה עָנִי שְׁפַל כָּל־הַשְּׁפָלִים׃ וְשָׂא חֶטְאוֹ
מְקַבֵּל הַתְּפִלּוֹת׃ וְהַאֲרֵךְ נָא בְּרַחֲמֶיךָ שְׁנוֹתָיו׃ וְצַיֵּה כָּל־
שְׁאֵלוֹתָיו לְמַלְאוֹת׃ וְתַחְשׁוֹב כָּל־תְּפִלּוֹתָיו קְטֹרֶת׃ לְפָנֶיךָ
כְּקָרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת׃ וְהָאֵל הַמְּקַבֵּל הַתְּפִלּוֹת׃ שְׁמַע קוֹלִי
אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּקוֹלוֹת׃

סימן אני יצחק

אֵלִי אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנוּ׃ שַׂמְתָּנוּ בַּשִּׁבְיָה׃
בְּיַד אוֹיֵב נְטַשְׁתָּנוּ׃ חָנֵּנוּ צוּר יָהּ׃ אֶזְעַק לָךְ
מִבּוֹר תַּחְתִּיָּה׃ (חננו צור) נִפְלָאוֹת עָשִׂיתָ׃ לַאֲבוֹתֵינוּ

काकळूत करीत असतां तिलाहि उत्तर देणाऱ्या; हे शमुएलास तारणाकडून उत्तर देणाऱ्या, आणि प्रसवणारीस तिच्या वेदनांत उत्तर देणाऱ्या; हे पुष्कळ शांततेकडून, शेलोमोस उत्तर देणाऱ्या, आणि दाबीद, ज्यानें तुला चढण्याचीं गीतें गाइलीं त्यासही; हे एलीयास कार्मेल डोंगरावर जेव्हां (आकाशांतून) अग्नीनें उतरून भक्ष खाल्ला * तेव्हां उत्तर देणाऱ्या; हे एलीशास तारणाकडून आणि हिजकीयास आरोग्यतेकडून उत्तर देणाऱ्या; हे योनास समुद्रामध्यें उत्तर देऊन अंधारांतून त्यास उजेडांत आणणाऱ्या; हे हानानया, आजारया व मीशाएल यांस चमत्कारानें सोडवून उत्तर देणाऱ्या; हे दानिएल ज्यास तुझ्या दूतानें सिंहापासून सोडविलें त्यास दयेंकरून उत्तर देणाऱ्या; हे मोरदेखाय व एस्तेर यांच्या दुःखास पालटून हर्ष करून त्यांस उत्तर देणाऱ्या; हे सहायाकडून एज्रास आणि हाशमोनीम कुटुंबास † लढईत उत्तर देणाऱ्या; हे होनी, ‡ ज्यानें तुझ्या मोठ्या आश्चर्यकारक नामाची शपथ वाहिली, त्यास कुंडलींत उत्तर देणाऱ्या; हे (तुझ्या) मंडळींत पिढोपिढीं झालेल्या सात्विकांस व सरळांस उत्तर देणाऱ्या, हे वादळांत समुद्रांतील तारवांस उत्तर देणाऱ्या, आणि हे रोग्यास त्याच्या दुःखांत उत्तर देणाऱ्या; हे अरण्यांत चालणाऱ्यांस उत्तर देणाऱ्या, आणि हे बेड्यांनीं लादलेल्यांस उत्तर देणाऱ्या, हे सर्व जे तुजपुढें ओरडतात व हाक मारितात त्यांस, आणि जे तुजपुढें प्रार्थना करावयास येतात त्यांस उत्तर देणाऱ्या, (माझी वाणी ऐक.) अति नीच झालेला जो गरीब त्यास उत्तर दे. आणि हे प्रार्थना मान्य करणाऱ्या, त्याचीं पापें क्षमा कर. आणि आपल्या दयेनें त्याच्या (आयुष्याचीं) वर्षें वाढीव, आणि त्याच्या सर्व मागण्या पूर्ण होण्यास आज्ञा कर. त्याच्या सर्व प्रार्थना तुजपुढें (दाखविलेल्या) धूपसारिख्या आणि तुजपुढें केलेल्या अर्पणासारिख्या व होमासारिख्या मोज. हे देवा, प्रार्थना मान्य करणाऱ्या आणि वाणी ऐकणाऱ्या, माझी वाणी ऐक.

हे माझ्या देवा ! हे माझ्या देवा ! हे माझ्या देवा ! आह्मास कां सोडिलेंस ? आम्हास दासत्वांत कां टाकिलेंस ? आम्हास शत्रूच्या हातीं कां सोपविलेंस ? हे अनंत खडकरूप आश्रया ! आम्हावर दया कर; मी खोल खांचेंतून तुजकडे ओरडत आहे.

---

* राजे १८, १७–४०.

† दुसऱ्या पवित्र मंदिरांतील मथातया मुख्य याजक याच्या कुटुंबास हाशमोनीम कुटुंब असें म्हटलें आहे.

‡ टीका २.

בְּמִצְרַיִם · אוֹתָם הִכִּיתָ · עַד מְאֹד כִּפְלֵי כִפְלַיִם (חננו צור)
יָם סוּף בָּקַעְתָּ · לְהַעֲבִיר אֶת־בָּנֶיךָ · וּבְיָדְךָ חֲזָקָה ·
טָבַעְתָּ אֶת אֹיְבֶיךָ : (חננו צור) יוֹרְדֵי הַיָּם · רָאוּ אֶת
גְּבוּרָתֶךָ · עַתָּה נְטַשְׁתָּנוּ · בְּיַד מַחֲרִיב בֵּיתֶךָ : (חננו צור)
צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת · בְּמַיִם אַדִּירִים · יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ · דְּגָלִים
דְּגָלִים : (חננו צור) חֲמוֹל עַל עַמֶּךָ · וְעַל עַם נַחֲלָתֶךָ ·
וּפְדֵה לְאֻמֶּךָ · בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ : (חננו צור) קוֹלִי שִׁמְעָה
וְעַל עַמְּךָ הוֹפִיעַ · וּשְׁלַח לָנוּ מָשִׁיחַ · בַּעֲבוּר כְּבוֹד
שְׁמֶךָ : (חננו צור)

סימן אני אברהם חזק

אִם פָּגַע בָּךְ הָאִי מְנֻוָּל · חִישׁ וּזְכוֹר לוֹ יוֹם הַמָּוֶת ·

יוֹם תִּשְׁכּוֹן מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל · אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת : רוֹב
מִצּוֹת לְךָ כְּנוֹס · אַל יַבְטִיחֲךָ · בֶּן אֱנוֹשׁ · שֶׁהַשְּׁאוֹל לָךְ
בֵּית מָנוֹס : (רוב) נִצָּב שָׂטָן לְרַגְלַיִם · חֶרֶב חַדָּה בְּיָדַיִם ·
אָדָם יִרְאֶה לָעֵינַיִם · חֲמַת מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי מָוֶת : (רוב) יִרְאֶה
הַבַּיִת אֵשׁ אֲכָלוֹ · מֵאֵשׁ מַלְבּוּשָׁיו וּמְעִילוֹ · מְלֹא עֵינַיִם
עַל כֻּלּוֹ · וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי מָוֶת : (רוב) אָז יִרְעַד רַעַד
בִּרְאוֹתוֹ · כּוֹס פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ · רוֹצֶה לִבְרוֹחַ מֵאִתּוֹ ·
וְלָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי מָוֶת : (רוב) בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר יִבְרַח ·
הַשָּׂטָן אֶצְלוֹ יֶאֱרַח · אָז בְּקוֹל מַר צוֹעֵק יִצְרַח · אֲפָפוּנִי
חֶבְלֵי מָוֶת : (רוב) רוּחוֹ יִמְסוֹר וּגְוִיָּתוֹ · בִּרְאוֹת אָבְדָה
תִּקְוָתוֹ · לֹא יוֹעִיל עוֹז וּמֶמְשַׁלְתּוֹ · אֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם
הַמָּוֶת : (רוב) הֵן דָּנִין לוֹ שִׁבְעָה דִינִין · חוֹלְפִין שִׁבְעָה

तूं आमच्या पूर्वजां करितां मिसरांत चमत्कार केलेस व त्या (मिसरी) लोकांस अतिशय व अनेक पट शिक्षा केलींस.

तुझे पुत्र पार जावे म्हणून तूं सूफ समुद्र दुभागिलास, आणि आपल्या सामर्थ्यवान हातानें आपल्या शत्रुस बुडाविलेंस.

जे समुद्रांत उतरले त्यांनीं तुझा पराक्रम पाहिला; परंतु आतां तूं आम्हांस तुझ्या मंदिराचा नाश करणारांच्या हातीं दिलें आहेस.

शिंग्या सारिखे ते महाजलांत बुडाले; परंतु इस्राएलांचे झेंड्यामागून झेंड पार गेले.

तुझ्या लोकांवर, तुझ्या वतनाच्या लोकांवर दया कर; आणि तुझा सेवक दावीद याकरितां तुझे राष्ट्रास सोडीव.

माझी वाणी ऐक, आणि आपल्या लोकांवर प्रकाशित हो; आणि तूं आपल्या नावाच्या गौरवाकरितां आम्हासाठीं माशीयाहास पाठीव.

जर तुला तो अमंगळ पशु * भेटेल, तर लागलीच त्यास मरणाच्या दिवसाची म्हणजे ज्या दिवशीं तूं अन्यायींच्या वस्त्यांत भूमींतील अंधारमय व मृत्यू छायेंतील वस्त्यांत वस्ती पावशील, त्या दिवसाची त्यास आठवण दे. तूं आपल्याकरितां पुष्कळ पुण्याई गोळा कर; हे मनुष्य पुत्रा ! कबर तुझें आश्रयाचें स्थान होईल, अशा त्याच्या भरंवशावर तूं विश्वास धरूं नको.

सातान हा दोन पायांवर उभा आहे, पाजविलेली तरवार त्याच्या हातीं आहे, राजाचा कोप मरणाचे दूत आहेत, हें मनुष्य आपल्या डोळ्यानें पाहतो. तो पाहतो कीं तें घर अग्नीनें भस्म होत आहे,† कारण त्याचीं वस्त्रें व त्याचा झगा अग्नि पासून आहे, तो सर्वत्र नेत्रांनीं भरलेला आहे आणि त्यानें आपणाकरितां मारक शस्त्रें सिद्ध केलीं आहेत.

तो त्यास पाहातो तेव्हां त्यास थरकांप सुटतो, तो आपल्या झग्यानें आपलें तोंड झांकितो, तो त्यापासून पळावयास व मृत्यूच्या फासातून सुटावयास इच्छितो.

ज्या ज्या ठिकाणीं तो पळतो, त्या त्या ठिकाणीं सातान त्याचा पाहुणा आहेच; मग तो मोठ्या शोकानें ओरडून ह्मणतो कीं, मृत्यूच्या बंधनांनीं मला वेष्टिलें आहे.

मग त्याची निराशा झाली, त्याचें सामर्थ्य व त्याची शक्ती हीं निष्फल झालीं, व मरणाच्या दिवसावर कोणाचा अधिकार चालत नाहीं, असें जेव्हां तो पाहातो, तेव्हां तो आपला आत्मा व देहहि स्वाधीन करितो.

---

* एथें अमंगळ पशु हें नांव दुष्ट वासनेस दिलें आहे.

† मनुष्य आपला देह मरणाच्या लागास आला आहे असें जेव्हां पाहातो.

עִדָּנִין · דִּין שַׁאֲחַר מָוֶת דָּנִין · מוֹצִא אֲנִי מַר מִמָּוֶת :
(רוב) מַכֶּה אַכֶּה אִישׁ לִיצְרוֹ · כָּל זֶה יֵזָכוֹר בְּיוֹם נָבְרוֹ ·
יוֹם שֶׁיֹּאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ · וְאֹכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת : (רוב)
חַזֵּק בְּדַת כִּי הִיא סְתָרָה · לֹא בְּהוֹן כִּי אֵינוֹ עֶזְרָה · לֹא
יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה · וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת : (רוב)

מַה לְּךָ יְצִרִי תָּמִיד תִּרְדְּפֵנִי · וּלְאוֹיֵב לָךְ כָּל יוֹם
הַחְשְׁבֵנִי :(מה לך) יוֹם לְיוֹם תִּטְמוֹן חִנָּם פֶּה יְקוּשִׁים·
עַד אֲשֶׁר תּוֹךְ פֶּה מוֹקְשֶׁךָ תִּלְכְּדֵנִי : (מה לך)צַר וְאוֹיֵב
לִי אַתָּה מְנִיעוּרַי · תַּחֲרֹק עָלַי שֵׁן וְתִשְׁטְמֵנִי :(מה לך)
חָשְׁקָה נַפְשִׁי לְנִטּוֹת אַחֲרֶיךָ · כִּי בְצֵל יָדְךָ מִצַּר תִּצְּרֵנִי :
(מה לך) קִדְּמוּ עֵינַי לִבְכּוֹת בְּאַשְׁמוּרוֹת · כִּי בְעַב סַכּוֹתָה
וַתִּרְדְּפֵנִי : (מה לך) אִם אַדְמָה כִּי תִהְיֶה לִי לְעֶזְרָה · וּבְיוֹם
צָרָה אֶקְרָא וְתַעֲנֵנִי :(מה לך)צוּף דְּבַשׁ אִמְרֵי נֹעַם חִבַּךְ לִי ·
הֵן בְּחַכָּה עַד דַּכָּא תִּמְשְׁכֵנִי : (מה לך)

אֱלֹהַי עוֹז תְּהִלָּתִי · רְפָאֵנִי וְאֵרָפֵא ·
וְתֵן מַרְפֵּא לְמַחֲלָתִי · לְבַל אָמוּת וְאֶסָּפֶה : (אלהי)
לְךָ אוֹרָה בְּעוֹדִי חַי · בְּתוֹךְ רֵעַי וְגַם אַחַי ·
וְאַרְבֶּה מַהֲלַל שִׂיחִי · בְּקוֹל עָרֵב וְנִיב יָפֶה : (אלהי)
וְשׁוּעָתְךָ תְּבוֹאֵנִי · וְעַל רַגְלַי תְּקִימֵנִי ·
בְּשׁוּבִי עוֹד אֱלֵי בַנִּי · לְטוֹבָתְךָ אֲנִי צוֹפֶה : (אלהי)

मग पाहा सात वेळ त्याचा न्याय करितात, सात समय पालटितात, मरणा नंतरचा न्यायहि करितात; म्हणून हें मला मरणापेक्षां, अधिक कडू वाटतें.

यासाठीं मनुष्यानें आपल्या दुष्ट वासनेस नेहमीं शासन करीत असावें; जेव्हां ती प्रबल होते, तेव्हां या सर्व गोष्टींचा, आणि जेव्हां मृत्यु त्याच्या त्वचेचा विभाग खाईल, मरणाचा जेष्ठ त्याचे अवयव खाऊन टाकील, त्या दिवसाची आठवण तिला द्यावी.

यासाठीं तूं शास्त्रांत बळकट हो, धनानें बळकट होऊं नको, कारण स्वतांकडून कांहींच साह्य होत नाहीं; क्रोधाच्या दिवशीं धन कांहीं उपयोगी पडत नाहीं; परंतु यथार्थता मरणापासून सोडवील.

अगे माझ्या दुष्ट वासने, तूं माझा पाठलाग कां करितेस ? आणि अवघा दिवस मला आपल्या शत्रुप्रमाणें कां गणितेस ?

तूं आपल्या पारधीच्या फासांत मला धरी तोंपर्यंत तूं ते पारध्याचे फास दिवसोदिवस व्यर्थ लपवून ठेवितेस.

माझ्या तारुण्यापासून तूं माझी पीडणारी व शत्रु आहेस; तूं मजवर दांत खातेस व मला द्वेषितेस.

तूं आपल्या हाताच्या छायेनें मला संकटातून राखशील, म्हणून माझ्या जीवास तुजमागें वळावयास आवडतें.

माझ्या डोळ्यांनीं रडण्याकरितां रात्रीच्या प्रहराची वाट पाहिली, कारण अंधारानें तूं मला झांकलेंस आणि माझा पाठलाग केलास.

तूं मला साह्य होशील, आणि संकटाच्या दिवशीं मी तुला हाक मारीन व तूं मला उत्तर देशील, म्हणून जर मी उगा बसावें,

तर तुझीं वचनें मधेच्या मोहोळासारिखीं मधूर आहेत खरीं; परंतु पाहा मी मातीस मिळेपर्यंत तूं आपल्या गळानें मला ओढितेस.

हे माझ्या सामर्थ्याच्या देवा ! माझ्या स्तुति पात्रा ! मला निरोगी कर, म्हणजे मी निरोगी होईन; मी मरूं नये व नाश पावूं नये, ह्मणून माझे रोगास उपचार कर.

मी जीवंत आहे तोंपर्यंत मी माझ्या शेजाऱ्यांमध्यें व माझ्या बांधवांमध्यें तुला स्तवीन. आणि मी मधूर वाणीनें व सुंदर उद्गारानें (तुझ्या) स्तुतीचीं वचनें वाढवीन.

तुझें तारण मजकडे येऊं दे, आणि माझ्या पायांवर मला उभा कर; मी पुनः आपल्या नेमिलेल्या ठिकाणीं जाताना तुझ्या चांगुलपणाची वाट पाहीन.

קָשׁוּב כִּי רַב כְּאֵב לִבִּי · כְּאֵשׁ בּוֹעֵר בְּתוֹךְ קִרְבִּי ·
וְלֹא נוֹתְרָה נִשְׁמָה בִּי · וְכֹחִי הוּא מְאֹד רָפָה : (אלהי)
יְהִי נָא חַסְדְּךָ עָלַי · לְסָמְכֵנִי בְּמַעְגָּלַי ·
וְכָל יָמַי וְגַם לֵילַי · אֲהַלֶּלְךָ בְּנָעַם פֶּה : (אלהי)
מְחֵה פְּשָׁעַי כְּמוֹ עָנָן · בְּצֵל יוֹשֵׁב שַׁדַּי יְחֻלּוֹנָן ·
וְאַרְאֶה וְאֶתְבּוֹנָן · בְּסוֹד יָקָר כְּמוֹ יָשֶׁפֶה : (אלהי)

חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמַהְתִּי בְּתִנּוּמוֹת · וּלְבִית אֵל הִנַּחְתִּי

קַמְתִּי בְּזִמָּמוֹת · לְפָנָיו פִּי פָצִיתִי · לוֹ כִּי קִוִּיתִי יְהוָה : יְרֵאָה רַעַד וְאֵימָה בָּא בִי · נָפְלָה עָלַי תַּרְדֵּמָה
בְּחוֹבִי · אַךְ כְּמוֹ פִּי אֶחֱנַן · לָאֵל אוּלַי יֶחֱנַן יְהוָה : יָהּ
יוֹדֵעַ מִסְתָּרַי יֵיטְבֵנִי · מַאֲזִין כָּל אֲמָרַי עֲנֵנִי · מְחַטָּאַי
טַהֲרֵנִי · לְךָ אֲנִי רָפָאֵנִי יְהוָה : מַה בֵּצַע כִּי אֶחֱנַפָּל נֶגְדֶּךָ
אִם אוֹסִיף צוּר לְהַלֵּל אֲמָרֶיךָ · הַעֲלֵה מַרְפֵּא לְצֵרַי ·
זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי יְהוָה :

עַל מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת · אִוִּיתִי בְּמֵיטַב רַחְשִׁי · לְהוֹדוֹת

בְּנָעַם קוֹלוֹת · אֶת שֶׁאַהֲבָה נַפְשִׁי : (על) יוֹשֵׁב
שַׁחַק וּבוֹרֵא כֹּל · הָאֵל הָעוֹנֶה בַּצָּר · יָדַעְתִּי כִּי תוֹכַל
כֹּל · וְכִי יָדְךָ לֹא תֻקְצָר · וּלְהוֹשִׁיעַ אֵין מַעְצָר · הָאֵל
הָעוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת · וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת · אֵלֶיךָ צָמְאָה נַפְשִׁי :
(על) עֵינַי תָּמִיד אֶל יְהוָה · כִּי הוּא מֵרֶשֶׁת רַגְלַי יוֹצִיא ·
וְאֶשָּׂא אֶת פָּנַי · וְרַפֵּא שִׁבְרִי וּמַחֲצִי · אֹמַר לַיהוָה
מַחְסִי · מִמְתְעוֹלֵל עֲלֵילוֹת · אַתָּה מֵאִיר אֲפֵלוֹת · הוֹצִיאָה
מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי : (על) קֶשֶׁת נָחַתְּ בֶּעָנָן · לְאוֹת וְלִזְכּוֹר

(हे देवा) लक्ष दे; कारण माझ्या मनाचा खेद वाढला आहे, तो माझे अंतर्यामांत अग्निसारखा पेटला आहे, आणि मजमध्यें कांहींच जीव राहिला नाहीं; आणि माझी शक्तिहि फार थकली आहे.

मला माझ्या मार्गांत आधार देण्याकरितां तुझी दया मजवर असो; म्हणजे मी आपल्या अवघ्या दिवशीं व अवघ्या रात्रीं मनोरम वचनानें तुझें स्तवन करीन.

माझे उल्लंघन ढगाप्रमाणें पुसून टाक, ह्मणजे मग मी मणीरत्नासारख्या मोलवान रहस्यांपर्यंत पोहोचेपर्यंत आनंदानें व स्वस्थपणें राहीन.

पाहा मी निश्चयानें उठून देवाच्या मंदिरीं त्वरा करून आलों; आणि झोपेमुळें अवकाश लाविला नाहीं; मी आपलें मुख त्यापुढें उघडिलें, आणि मी परमेश्वराचीच वाट पाहिली.

मला भय व थरकांप सुटतो, माझ्या ऋणामुळें मजवर गाढ झोंप येते; तरी निश्चयें मी आपल्या मुखानें देवाची प्रार्थना करीन, मग कदाचित् परमेश्वर कृपा करील.

माझ्या गुप्त गोष्टी जाणणाऱ्या, हे अनंता ! मला राख; माझ्या सर्व ह्मणण्याकडे कान देणाऱ्या, मला उत्तर दे; माझ्या पापा पासून मला शुद्ध कर; तुलाच मी विनवितों, मला निरोगी कर.

जर मी तुजपुढें पडलों तर काय लाभ ? हे खडकरूप आश्रया ! जर तुझ्या शास्त्राची मी आणखी स्तुति करितों, तर माझ्या वेदनांसाठीं उपचार कर, हे परमेश्वरा ! माझी आठवण कर, आणि मला दर्शन दे.

रात्रीं मी आपल्या बिछान्यावर मधूर वाणीनें, ज्यावर माझ्या जीवानें आवड ठेविली आहे, त्याची स्तुति करण्याची आपल्या सुविचारानें इच्छा केली.

हे आकाशांत वास करणाऱ्या, सर्वांच्या उत्पन्न कर्त्या, आणि संकट समयीं उत्तर देणाऱ्या देवा ! मी जाणतों कीं तूं सर्व गोष्टी साधूं शकतोस, (दया करावयास) तुझा हात आखूड नाहीं. आणि तारण करावयास तुला अडथळा नाहीं; हे महान कृत्यें करणाऱ्या, आणि प्रार्थना ऐकणाऱ्या देवा ! तुजकरितां माझा जीव तान्हेला आहे.

माझें डोळे सदां परमेश्वराकडे आहेत, कारण तोच माझे पाय फासांतून काढील, मी आपली दृष्टि त्याकडेसच लावितों. तोच माझे भगांस व घायांस उपचार करील. दुराचार आचारण्या पासून मला राखावें, ह्मणून परमेश्वरास माझा

כִּי עֵינְךָ תִּרְאֶה · כָּל־מַחְשְׁבוֹת לִבִּי : (שחר) מַה זֶּה אֲשֶׁר
יוּכַל · הַלֵּב וְהַלָּשׁוֹן · לַעֲשׂוֹת וּמַה כֹּחִי · רוּחִי בְּתוֹךְ
קִרְבִּי : (שחר) הִנֵּה לְךָ תִּיטַב · זִמְרַת אֱנוֹשׁ עַל כֵּן · אוֹדְךָ
בְּעוֹד תִּהְיֶה · נִשְׁמַת אֱלוֹהַּ בִּי : (שחר)

הַלְלוּיָהּ אוֹדֶה יְהוָֹה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה :
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָֹה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם :
הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עוֹמֶדֶת לָעַד :

אֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה · יְקָרָה חֲמוּדָה · לְתוֹרָה וּתְעוּדָה · תִּקָּרֵא
דְרוּשָׁה : בְּאֶמְצַע הָעוֹלָם · הוּסַד יְסוּדָתֵךְ · מִשָּׁמַיִם
סוּלָם · נִצָּב לְעֻמָּתֵךְ · מוֹרֶה בִשְׁלֵמוּתֵךְ · כִּי אַתְּ הַנִּבְחֶרֶת ·
פִּנָּה מְיוּקֶדֶת · וְאֶבֶן הָרֹאשָׁה : רָמָה עַל גְּבוּלֵי · תֵּכֵל רַב
יְקָרֵךְ · בַּפָּז לֹא יְסֻלֶּה · וּבְסַפִּיר עֲפָרֵךְ · גַּם מַחְכִּים אֲוִירֵךְ ·
וּמְאִירַת עֵינַיִם · בַּת יְרוּשָׁלַם · בִּלְבָבוֹת חֲרוּשָׁה : הַר
הַמּוֹרִיָּה מְעוֹנָה · הַמִּקְדָּשׁ הַנּוֹרָא · לְכִסֵּא שְׁכִינָה · וַאֲרוֹן
הַתּוֹרָה · וַעֲבוֹדָה טְהוֹרָה · וְשֻׁלְחָן הַפָּנִים · לְכַפֵּר עֲוֹנִים ·
מִזְבֵּחַ נְחוּשָׁה : מְקוֹם הַנְּבוּאָה · וְאוּרִים וְתוּמִים · וְאֵשׁ
הַנּוֹרָא · בָּאָה מִמְּרוֹמִים · בְּאַרְצוֹת הָעַמִּים · אֵין עֲרוֹךְ
הַדֶּרֶךְ · בָּרוּךְ שֶׁבָּחֲרֵךְ · לְעַמּוֹ יְרוּשָׁה : סַנְהֶדְרֵי גְדוֹלָה ·
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל · כַּחֲצִי הָעֲגוּלָה · אֵצֶל הַהַרְאֵל · עַיִן רָאֲתָה
אֶל · תּוֹכֵךְ אַשְׁרֵי חֶלְקָהּ · אֶרֶץ הַחֲשׁוּקָה · מֵאָבוֹת שְׁלֹשָׁה :
לְבָבוֹת יִכְאָבוּ · עֵינַיִם תִּבְכֶּנָה · דְּמָעוֹת יִשְׁאָבוּ · יָדַיִם
תִּרְדֶּנָה · יַעַן כִּי נְתוּנָה · חֶמְדָּתָהּ לְחֶרֶם · כְּסֻכָּה בְּכָרֶם ·
כִּמְלוּנָה בְמִקְשָׁה : אַתְּ רַבַּת בְּרָכוֹת · בְּתוֹךְ עַם סְגֻלָּה ·

मी तुझ्या थोरपणा पुढें उभा राहतों, परंतु मला थरकांप सुटतो कारण तुझी दृष्टि माझ्या मनांतील सर्व विचार पाहते.

मन आणि जीभ काय करूं शकेल ? आणि मजमध्यें सामर्थ्य तें काय ? व जीव तों काय ?

पाहा, मनुष्याचें कीर्तन तुला आवडतें; यास्तव जों पर्यंत दिव्य आत्मा मजमध्यें आहे तों पर्यंत मी तुझी स्तुति करीन.

परमेश्वराला स्तवा, सरळांच्या मंडळींत व सभेंत मी सर्व मनानें परमेश्वराला स्तवीन. परमेश्वराचीं कर्में थोर आहेत; ज्यांस तीं आवडतात, त्या सर्वांकडून तीं शोधिलीं जातात. त्याचीं कामें सन्मानाचीं व वैभवाचीं आहेत, आणि त्याची नीति सर्वकाळ टिकते.

हे शास्त्रावरून व विधानावरून पवित्र, मोलवान व आवडत्या देशा, तुझें नाम देरुशा म्हणजे प्रतिपाल केलेला * देश असें म्हटलें जाईल.

पृथ्वीच्या मध्यांत तुझा पाया घातलेला आहे; तुज मधील पूर्णत्व दर्शविण्याकरितां तुजवर आकाशांतून शिडी † उभी राहिली होती; कारण तूं निवडक, सुंदर दुर्ग व चावींचा दगड असा आहेस.

तूं पृथ्वीच्या सिमे पेक्षां उंच आहेस, व तुझें मोलही फारच मोठें आहे; सोनें तुजबरोबर मानास यावयाचें नाहीं, नील रत्नाकडूनहि तुझ्या मातीचे मोल होणार नाहीं; तुझी हवा ज्ञान देणारी व डोळ्यास प्रकाशित करणारी आहे; हे येरूशालेमेच्या कन्ये ! तूं मनावर कोरलेली आहेस.

मोरीया डोंगरावर भयंकर ईश्वरी मंदिराचें स्थान होतें, तेथें ईश्वरी साक्षात्काराचें आसन व शास्त्राचा कोश असे, आणि पापाच्या क्षमे करितां तेथें शुद्ध पूजन होत असे, तेथें दर्शनीय मेज मांडलेलें असे व तांब्याचें स्थंडील केलेलें असे.

तें भविष्य कथनाचें व उरीम व थुमीम ‡ याचें ठिकाण होतें. तेथें आकाशांतून भयंकर अग्नि येत असे; अन्य लोकांच्या देशांत असा कोणताच मार्ग नाहीं. ज्यानें आपल्या लोकांच्या वतनासाठीं तुला निवडून घेतलें, तो धन्य असो.

तेथें इस्राएलांच्या पुत्रांची मोठी न्याय सभा हारएल (म्हणजे देवाचा डोंगर) त्याजवळ अर्ध वर्तुलाकाराने बसत असे; हे पूर्वजांमुळें आवडत्या झालेल्या देशा, ज्या नेत्रानें ती (सभा) तुजमध्यें पाहिली असेल, त्या नेत्राचा विभाग धन्य असो.

मनें दुःखित होतात, डोळे रडतात, अश्रू गाळले जातात व हात पसरले जातात, कारण तिजमधील सर्व मोलवान पदार्थांचा द्राक्ष मळ्यांतल्या खोपटी सारखा व कांक-ड्यांच्या फडांतल्या झोंपडी सारखा नाश झाला आहे.

---

* टीका ३. † ही याकोबाची शिडी. ‡ टीका ४

בָּךְ יוֹפִי וּמַלְכוּת · תִּפְאֶרֶת וּתְהִלָּה · מֵאָז הֵם בַּגּוֹלָה ·
אַתְּ רַבַּת הַמְּהוּמָה · כְּאִשָּׁה שׁוֹמֵמָה · מְכוּרָה נְטוּשָׁה :
מֵאַרְבַּע הַפֵּאוֹת · שְׂרִידֵי עֲדָתֵךְ · עֵינֵיהֶם תְּלוּיוֹת · אֶל
אַהֲבָתֵךְ · עַד יָקִים חָרְבוֹתַיִךְ · אֲדוֹן הַמִּתְנַשֵּׂא · וְאוֹתָךְ
יַעֲשֶׂה · בְּרִיאָה חֲדָשָׁה : הוֹמִיָּה בָּאֵבֶל · עֲנִיָּה סוֹעֲרָה ·
עוֹד תְּהִי בְתֵבֵל · לְעוֹלָם גְּבִירָה · לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת · לְאוֹרֵךְ
יֵלֵכוּ · וּבְכֵן יִתְבָּרְכוּ · יַחַד אִישׁ וְאִשָּׁה :

אוֹדֶה לָאֵל לֵבָב חוֹקֵר · בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹּקֶר : (אודה)
שִׂימוּ לֵב עַל הַנְּשָׁמָה · לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה ·
וְאוֹרָהּ כְּאוֹר הַחַמָּה : שִׁבְעָתַיִם כְּאוֹר בֹּקֶר : (אודה) מִכִּסֵּא
כָבוֹד חוּצָבָה · לָגוּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה · לְהַצִּילָהּ מִלֶּהָבָה ·
וּלְהָאִירָהּ לִפְנוֹת בֹּקֶר : (אודה) עוּרָה נָא כִּי בְּכָל לַיְלָה ·
נִשְׁמַתְכֶם עוֹלָה לְמַעְלָה · לָתֵת דִּין חֶשְׁבּוֹן מִפְעָלָהּ ·
לְיוֹצֵר עֶרֶב וָבֹקֶר : (אודה) יִמְצָאוּהָ מְטוּנֶפֶת · מֵעֲוֹנוֹת
וּבְתוֹסֶפֶת · כְּמוֹ שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת · תָּמִיד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר : (אודה)
הַנֶּאֱמָן בְּפִקְדוֹנוֹ · יַחֲזִירֶנָּה לוֹ כִרְצוֹנוֹ · אִישׁ לֹא גָוַע
בַּעֲוֹנוֹ · וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹּקֶר : (אודה) וְהַחֲיוּ הַעֲנִיָּה · יְחִידָה
הַמָּה וּנְקִיָּה · וַאֲשֶׁר נַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה · אֵיךְ יִזְכֶּה לְאוֹר
הַבֹּקֶר : (אודה) נֹעַם יְהוָה לַחֲזוֹת · נִזְכֶּה וּבַגּוֹיִם הַזֹּאת ·
בִּשְׂמָחוֹת תַּחַת רְגָזוֹת · בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר : (אודה)

יוֹצֵר בְּחָכְמָה · רוּחִי בְקִרְבִּי · אֱלֹהַי נִשְׁמָה · שֶׁנָּתַתָּ
בִי : אַתָּה הָאֵל עוֹשֶׂה · פֶּלֶא וְנִסִּים · אַשְׁרֵי

हे संपत्तिरूप मानिलेल्या लोकांमुळें फार आशीर्वाद पावलेल्या (देशा), तुजमध्यें सौंदर्य, राज्य, गौरव व स्तुति असे; परंतु ते दासत्वांत गेल्या पासून तुजमध्यें गोंधळ फारच वाढला आहे, आणि तूं नवऱ्या रहित, विकलेल्या व सोडलेल्या स्त्री सारिखा झाला आहेस.

हे महान प्रभू ! तूं आपलें नाश पावलेलें नगर पुनः बांधीस आणि आपणा करितां नवी उत्पत्ति करीस तोंपर्यंत पृथ्वीच्या चोहों कोनांकडून तुझ्या मंडळीच्या शेषाचे डोळे तुझ्या दयेकडे लागले आहेत.

शोकानें व्याकुळ झालेली, पीडिलेली आणि तळमळणारी तुझी मंडळी पृथ्वीवर पुनः कीर्तिमान व शोभायमान धनीन होईल; आणि ते लोक तुझ्या उजेडांत चालतील आणि त्यामुळें पुरुष व स्त्री एकत्र आशीर्वादित होतील.

पाहाटेचे तारे एकत्र गातानां मीहि मन पारखणाऱ्या देवाचें स्तवन करीन. तुमचें मन जसें पन्नग, विचित्रक याकूत (इत्यादि रत्नांकडे असतें), तसें आत्म्याकडे लावा कारण त्याचा उजेड सूर्याच्या उजेडा सारिखा व सकाळच्या उजेड पेक्षां सातपट असा आहे.

त्यानें या शून्यतेच्या पृथ्वीवर राहावें, ज्वाले पासून सुटावें, आणि सकाळ होतानां त्यानें प्रकाशावें, ह्मणून त्यास गौरववान् आसनांतून कोरून घडिलें आहे. तर आतां ऊठ, कारण प्रत्येक रात्रीं तुमचा आत्मा संध्याकाळ व सकाळ घडणाऱ्या पुढें आपल्या कृत्यांची झडती व त्यांचा हिशोब देण्याकरितां वर जात असतो.

तो अधिक अधिक अपराधामुळें नेहेमी प्रति सकाळीं मळलेला व मान भंग झालेल्या दासी सारिखा सांपडतो.

ईश्वर जो आपणा जवळ (आत्म्याची) ठेव विश्वासानें राखितो तो, जो मनुष्य आपल्या पापामुळें मरत नाहीं, त्यास आपल्या इच्छेप्रमाणें संध्याकाळ असो किंवा सकाळ असो, तरी परत करितो.

तर त्या पीडलेल्या आत्म्यास तुह्मी न्यायी व स्वच्छ राखा; कारण जो आपला जीव वांचवीत नाहीं, तो सकाळीं उजेड कसा पाहूं शकेल ?

परमेश्वराची प्रसन्नता पाहावयास योग्य व्हावें व या लोकांमध्यें आम्ही आनंदानें व कंपायमान न होतां राहावें, म्हणून माझी सकाळची वाणी तूं सकाळीं ऐक.

हे मजमधील प्राण चातूर्यानें घडविणाऱ्या ! हे देवा, जो आत्मा तूं मजमध्यें दिला आहेस तोहि (घडविणाऱ्या !)

तूंच अद्भुत व आश्चर्य कारक कर्में करणारा देव आहेस; जे तुजवर भरंवसा

שֶׁבָּךְ חוֹסֶה · מוֹשִׁיעַ חוֹסִים · כִּי בַשֶּׂכְוִי תָּשִׂים · בִּינָה
וּבְלִבִּי : (אלהי) רוֹפֵא הַחוֹלִים · פּוֹקֵחַ עִוְרִים · מַגְבִּיהַּ
שְׁפָלִים · מַתִּיר אֲסוּרִים · מַשְׁפִּיל וּמֵרִים · רְפָא נָא כְּאֵבִי :
(אלהי) הָרָם עַל כָּל רָמִים · זוֹקֵף כְּפוּפִים · מַלְבִּישׁ
עֲרוּמִים · מַנְעִיל יְחֵפִים · תֵּן כֹּחַ לַיְּעֵפִים · וּפְדֵם
מִשְּׁבִי : (אלהי) מִכִּסֵּא כְבוֹדֶךָ · אַתָּה בְּרָאתָהּ · צוּרִי
לְבַדֶּךָ · אַתָּה יְצַרְתָּהּ · אַתָּה נְפַחְתָּהּ · לְקַיְּמָהּ בִּי :
(אלהי) קָרֵב שְׁנַת פְּדוּת · מִן הַשָּׁמַיִם · הוֹצִיאֵנִי מֵעַבְדוּת ·
רוֹקַע אֶרֶץ עַל מַיִם · יְחַיֵּינוּ מִיּוֹמַיִם · וְיַבִּיט עָצְבִּי :
(אלהי) טְהוֹר עֵינַיִם · אָזוּר בִּגְבוּרָה · יוֹשֵׁב שָׁמַיִם ·
עוֹטֶה תִּפְאָרָה · הַמְצִיא כַפָּרָה · וּסְלַח נָא חוֹבִי : (אלהי)
נָעִים בְּכָל־גּוֹי · אַדִּיר בִּקְדוּשָׁה · לֹא עָשָׂנִי גוֹי · וְלֹא
עָשָׂנִי אִשָּׁה · יְמַהֵר יָחִישָׁה · יִדְרוֹשׁ לְעָלְבִי : (אלהי)
זֵבֶד טוֹב · זְבָדַנִי מַלְכִּי · לֹא עָשָׂנִי עֶבֶד · עָשָׂה כָל
צָרְכִי · יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי · וְיָאֵר נְתִיבִי : (אלהי) זְכוֹר רַחֲמֶיךָ ·
הַנּוֹתֵן בִּינָה · חוֹן נָא לְאוּמֶיךָ · מַעֲבִיר שֵׁנָה · צוּרִי עַד
אָנָה · תַּקְשִׁיב אֶת נִיבִי : (אלהי) קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל · גּוֹמֵל
חֲסָדִים · מֵבִיא הַגּוֹאֵל · יִגְאַל עֲבָדִים · רַחֵם נְדוּדִים · צוּרִי
וְאָבִי : (אלהי)

שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי · כִּי יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי : (שובי)
יְקָרָה מִיָּקָר יוֹצְרֵךְ לְקוּחָה · קוּמִי כִּי לֹא זֹאת
הַמְּנוּחָה · הָאֹרַח רַב קְחִי אֲרוּכָה · עֵת לַעֲשׂוֹת חֵפֶץ

ठेवितात त्यांस तारणाऱ्या ! जे तुजवर भरंवसा ठेवितात ते धन्य; कारण तूं माझ्या हृदयांत व माझ्या मनांत बुद्धि दिली आहेस.

हे रोग्यांस बरे करणाऱ्या, अंधळ्यांस दृष्टि देणाऱ्या, पडलेल्यांस उचलणाऱ्या, बांदिवानांस मोकळे करणाऱ्या, नीच व उंच करणाऱ्या, माझें दुखणें बरें कर.

थोरांपेक्षां थोर (देवा) , ओणव्यांस उभे करणाऱ्या, नागव्यास वस्त्र नेसविणाऱ्या, अनवाणी चालणारांस पायतणें देणाऱ्या, कासावीस झालेल्यांस शक्ति दे आणि त्यास दासत्वांतून सोडीव.

तूंच आपल्या आसनातून (माझ्या जीवास) उत्पन्न केलेंस; हे माझ्या खडकरूप आश्रया ! तूं एकट्यानेंच त्यास घडविलेंस व त्यानें मजमध्यें राहावें म्हणून तूंच त्यांस मजमध्यें फुकिलेंस.

मुक्ततेचीं वर्षे जवळ आण, आकाशांतून मला दासत्वांतून काढ; ज्यानें पाण्यावर पृथ्वी विस्तारिली तो दोन दिवसांत आम्हास सजीव करील; आणि माझ्या दुःखाकडे लक्ष देईल.

हे निर्मल दृष्टिच्या, सामर्थ्यानें वेष्टिलेल्या, आकाशांत वास करणाऱ्या, गौरवानें आच्छादून घेणाऱ्या (देवा) ! आह्मास (तुजकडून) क्षमा मिळूं दे, आणि माझी ऋणें आतां मला सोड.

सर्व राष्ट्रांमध्यें जो गौरववान व पवित्रतेनें महान, ज्यानें मला मूर्ती पूजक राष्ट्रांमध्यें जन्मविलें नाहीं, व ज्यानें मला स्त्रीच्या जन्मास घातलें नाही, तोच त्वरेनें व लवकर माझ्या विटंबनेची चौकशी करील.

माझ्या राजानें मला चांगलें दान दिलें आहे, त्यानें मला गुलाम करून ठेवलें नाहीं, माझी सर्व सामग्री त्यानें सिद्ध करून ठेविली आहे, तो माझ्या अंधाराचा प्रकाश करील, आणि तोच माझा मार्ग उजळील.

हे बुद्धि देणाऱ्या ! तूं आपली दया आठीव, आतां आपल्या लोकांवर कृपा कर; हे निद्रा दूर करणाऱ्या, माझ्या खडकरूप आश्रया ! कोठपर्यंत तूं निवांत राहशील ? तूं माझ्या शब्दाकडे लक्ष दे.

इस्राएलांचा पवित्र व परोपकार करणारा, उद्धारणारास पाठवून आपले सेवकांस उद्धरील; हे माझ्या खडकरूप आश्रया व माझ्या बापा, विखरलेल्यावर कृपा कर.

हे माझ्या जीवा, तूं आपल्या विसाव्याकडे फीर; कां तर परमेश्वरानें तुजवर उपकार केले आहेत.

तुझ्या घडणाऱ्याच्या सौंदर्यांतून घेतलेल्या हे सुंदर जीवा ! ऊठ; कां तर हा तुझा विसावा नव्हे; मार्ग लांब आहे म्हणून आपणा जवळ सामग्री राख; तुझ्या कर्त्याची इच्छा पूर्ण करण्याची हीच वेळ आहे.

עוֹשָׂיְכִי: (שובי) אֲנִי תוֹשָׁב כְּכָל אֲבוֹתָי · כְּצֵל עוֹבֵר
יָמַי וּשְׁנוֹתַי · אִם לֹא עַכְשָׁיו אִמְרִי מָתַי · תִּפְקֹד מִשְׁכָּחַת
חַיָּיְכִי: (שובי) וְאִם תִּהְיֶה יוֹצֵרְךָ דוֹרֶשֶׁת · וּמִטּוּמְאָתְךָ
מִתְקַדֶּשֶׁת · קָרְבִי אַל תִּירְאִי מִגֶּשֶׁת · וְיִקְרְבוּ מַעֲשָׂיְכִי:
(שובי) דּוֹרֶכֶת שׁוּז עוֹלָמֶךָ · אַל יַבְטִיחוּךְ שִׁקְרֵי עֲלוּמֶיךָ ·
קְצַר יוֹמֶךָ וְרָחוֹק מְקוֹמֶךָ · דְּעִי מַה תֹּאמְרִי לַאֲדוֹנָיְכִי:
(שובי) הֲלַחֲזוֹת בְּנָעַם יְהוָה צָמִית · וּלְבַקֵּשׁ פָּנָיו עוֹלָמִית ·
שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית · אֶל־בֵּית אָבִיךְ כְּנָעוּרָיְכִי: (שובי)

בקשה לשבת

קַמְתִּי לְהַלֵּל לְשֵׁם הָאֵל הַנִּכְבָּד · שֶׁיָּצַר כֹּל וּבְיוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת · וַאֲזַמֵּר לוֹ בְּעוֹד בִּי הָלוֹ ·
מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: (ואזמר) בְּרֵאשִׁית כֹּל בָּרָא
אֶת הַשָּׁמַיִם · אֵשׁ וְאֲוִיר הָאָרֶץ וְהַמָּיִם · וְאָמַי יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר · עֶרֶב בֹּקֶר וְצָהֳרַיִם: (ואזמר) וְגַם בָּרָא אֶת
שְׁנֵי הַמְּאוֹרִים · לְאוֹר עוֹלָם וּלְתוֹעַלְתּוֹ הֵם מְאִירִים ·
וְאָמַר לִהְיוֹת בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת · מְמַאִים גַּם טְהוֹרִים:
(ואזמר) דָּגִים וְעוֹפוֹת וְכָל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה · וְגַם יָצַר אָדָם
בְּצַלְמוֹ וּבְדָמְמָה · וְהִמְשִׁילוֹ עֲלֵי כֻלּוֹ · תּוֹלָה אֶרֶץ עַל
בְּלִימָה: (ואזמר) וּבַשְּׁבִיעִי שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ · אֲשֶׁר
עָשָׂה לִהְיוֹת הַכֹּל מֻמְשַׁלְתּוֹ · בֵּרַכוֹ וְהִמְלִיכוֹ · מִכָּל־יוֹם
וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ: (ואזמר) שַׁבָּת וְדִינִים נָתַן לָנוּ בְּמָרָה ·
וּבְהַר סִינַי הִנְחִילָנוּ הַתּוֹרָה · וְשַׁבָּת לִשְׁמוֹר זָכוֹר וְשָׁמוֹר ·
אָמַר לְאוֹמָה טְהוֹרָה: (ואזמר) וְגַם אָסוּר לַעֲשׂוֹת בּוֹ

मी (या पृथ्वीवर) आपल्या पूर्वजाप्रमाणें विदेशी आहे; माझे दिवस व माझीं वर्षे ओसरणाऱ्या छाये सारिखीं आहेत; म्हणून जर आतां नव्हे, तर केव्हां तूं आपला जीव नाशांतून सोडविशील, हें सांग.

जर तूं आपल्या घडणाऱ्यास शोधितोस, आणि आपल्या अशुद्धते पासून पवित्र होतोस, तर पुढें हो, जवळ येण्यास भिऊं नको; आणि तुझीं कर्मेंहि जवळ येऊं दे.

तुझें जग जोरानें पाऊल टाकीत आहे; म्हणून तुझ्या तारुण्यांतील व्यर्थ गोष्टींचा तूं भरंवसा धरूं नको, कारण तुझें आयुष्य तोकडें असून, तुला जावयाचें ठिकाण दूर आहे; तर तूं आपल्या प्रभूला काय क्षणशील तें जाणून ऐस.

तूं परमेश्वराची प्रसन्नता पाहावयास, व त्या अनाद्यंतास शोधावयास तान्हेला आहेस काय ? हे (ईश्वर भक्तीमध्यें) पूर्ण असणाऱ्या, तूं आपल्या तारुण्याप्रमाणें फीर, आपल्या बापाच्या घराकडे फीर.

(शाब्बाथ दिवशीं करावयाची विनंती.)

सन्मानित देव, ज्यानें सर्व पदार्थ घडून सातव्या दिवशीं विसांवा घेतला, त्याचें नाम स्तवावयास मी उठतों; आणि जों पर्यंत त्याचा प्रकाश मजमध्यें आहे, तों पर्यंत मी त्यासाठीं शाब्बाथ दिवसाचें गायनाचें जें गीत, तें गाईन.

सर्वांच्या आधीं त्यानें आकाश, अग्नि, हवा, पृथ्वी आणि पाणी यांस उत्पन्न केलें; आणि तो म्हणाला कीं उजेड होवो, तेव्हां उजेड होऊन संध्याकाळ, सकाळ व दुपार झाली.

त्यानें पृथ्वीवर प्रकाश देण्या करितां दोन ज्योतिहि उत्पन्न केल्या; आणि तिच्या लाभाकरितां त्या प्रकाशतात; त्यानें ग्राम पशु व वन पशु, व त्यांतील अशुद्ध व शुद्ध (या सर्वांनीं उत्पन्न व्हावें म्हणून) आज्ञा केली.

मासे व पक्षी व भूमी वरील सर्व वळवळणारे यांसहि त्यानें उत्पन्न केलें; आणि मनुष्यास त्यानें आपल्या छायेप्रमाणें व चातुर्यानें घडिलें, आणि निराधार टांगलेल्या सर्व पृथ्वीवर त्यास प्रभुत्व दिलें.

आणि जीं सर्व कामें त्यानें आपल्या अधिकाराखालीं राहण्यासाठी केलीं त्यांपासून सातव्या दिवशीं तो स्वस्थ राहिला, त्या दिवसाचें त्यानें कुशल करून व सर्व दिवसांवर त्यास राज्यपद देऊन त्यास आशीर्वाद दिला.

शाब्बाथ व त्याचे नियम त्यानें आह्मांस मारा * एथें लावून दिले आणि सीनाय पर्वतावर आह्मांस शास्त्र व्रतनरूप करून दिलें; आणि शाब्बाथ दिवस

מְלָאכָה · וְהָעוֹשֶׂה אֵין רוֹאֶה בָהּ בְּרָכָה וְהַמְּלָאכוֹת הֵמָּה
עֲרוּכוֹת · כְּדָת וְכַהֲלָכָה : (ואזמר) אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת
חָסֵר אַחַת מִסְפָּרָם · כַּאֲשֶׁר צִוָּה וְאָמַר נִשָּׂא וָרָם · וְהַמֵּקֵל
הוּא יִסָּקֵל · כִּי מִיתָתוֹ הוּא גָרַם : (ואזמר) לְקָרְאוֹ עֹנֶג
אָמַר הַנָּבִיא יְשַׁעְיָה · בִּלְבוּשׁ נָאֶה וּבְמַאֲכָל וּשְׁתִיָּה ·
וְעֹנֶג נְפָשׁוֹת פֵּירוּשִׁים וּדְרָשׁוֹת · לִלְמוֹד תּוֹרָה וּנְקִיָּה :
(ואזמר) וּבִזְכוּתָהּ תִּנְצְרֶנּוּ כְּבָבַת · וְאַחַר מָוֶת תַּצִּילֵנוּ
מִלַּבַּת · לְהִתְעַדֵּן בְּגַן עֵדֶן · עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת : (ואזמר)

אחרת לשבת ומועד

יוֹם זֶה לְיִשְׂרָאֵל אוֹרָה וְשִׂמְחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : צִוִּיתָ
פִּקּוּדִים · בְּמַעֲמַד סִינַי · שַׁבָּת וּמוֹעֲדִים · לִשְׁמוֹר
בְּכָל־שָׁנַי · לַעֲרוֹךְ לְפָנַי · מַשְׂאֵת וַאֲרוּחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה :
(יום זה) חֶמְדַּת הַלְּבָבוֹת · לְאוּמָה שְׁכוּרָה · לִנְפָשׁוֹת
נִכְאָבוֹת · נִשְׁמָה יְתֵרָה · לְנֶפֶשׁ מְצֵרָה · יָסִיר אֲנָחָה · שַׁבָּת
מְנוּחָה : (יום זה) קִדַּשְׁתָּ בֵּרַכְתָּ · אוֹתוֹ מִכָּל יָמִים ·
בְּשֵׁשֶׁת כִּלִּיתָ · מְלֶאכֶת עוֹלָמִים · בּוֹ מָצְאוּ עֲגוּמִים ·
הַשְׁקֵט וּבִטְחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום זה) לְאִסּוּר מְלָאכָה ·
צִוִּיתָנוּ נוֹרָא · אֶזְכֶּה הוֹד מְלוּכָה · אִם שַׁבָּת אֶשְׁמוֹרָה ·
אַקְרִיב שַׁי לַמּוֹרָא · מִנְחָה מֶרְקָחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום
זה) וְשִׁיר אֶעֱרוֹךְ לָךְ · בְּרוֹן וּבִנְעִימָה · מוּל תִּפְאֶרֶת
גָּדְלָךְ · נַפְשִׁי לְךָ כָּמַהּ · לִסְגוּלָה תְמִימָה · קַיֵּים הַבְטָחָה ·

त्यांनीं पाळावा म्हणून तुम्ही त्यास जपा आणि आठवा अशी त्यानें त्या निर्मळ-लोकांस आज्ञा केली.

त्या दिवशीं काम करणेंहि वर्जिलें आहे; आणि जो कोणी त्या दिवशीं काम करितो, तो त्यामध्यें जय पावणार नाहीं; आणि हीं कामें रीति प्रमाणें व नियमा प्रमाणें फारच आहेत.

त्यांतून मुख्य कामांची संख्या एकुणचाळीस * आहे; आणि थोर व महान ईश्वरानें आज्ञा देऊन सांगितल्या प्रमाणें जो (ही आज्ञा) क्षुल्लक अशी मानितो, त्यास घोंड मार करावी, कारण तो मृत्यूस पात्र होतो.

(या दिवसास) सदानंद म्हणावें असें यशाया भविष्यवाद्यानें सांगितले आहे. † आणि तो सुंदर वस्त्रानें व खाण्यापिण्यानें दर्शवावा; परंतु खरा आनंद म्हटल्यास पवित्र शास्त्राचा अर्थ, उलगडा व अभ्यास करणें हा होय.

आणि त्याच्या पुण्याई करितां आम्हास डोळ्याच्या पुतळी प्रमाणें तूं सांभाळ, आणि मरणा नंतर एदेन बागीं सर्वकाळचा जो शाब्बाथ, त्याचा, सुखानुभव घेण्याकरितां अग्नीच्या ज्वाले पासून सोडीव.

(शाब्बाथ व सणाच्या दिवशीं करावयाची आणखी विनंती.)

इस्राएलांस हर्षाचा ‡ व आनंदाचा जो दिवस तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

(इस्राएल लोक) सीनाय पर्वताजवळ उभे असतां, जो शाब्बाथ दिवस व जे सणांचे दिवस मी आपल्या आयुष्याच्या सर्व वर्षां सांभाळावे, व ज्या दिवसा करितां मी आपणा करितां मिष्टान्न व भोजन सिद्ध करून ठेवावें अशी तूं आज्ञा केलीस, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

जो दिवस दुःखानें गांजलेल्या ¶ लोकांच्या मनांत इष्ट, खेदित जीवास आणखी जीवित्व देणारा, व क्लेश दूर करणारा, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ. :

तूं साहा दिवसांत जगाचें काम पूर्ण करून ज्या दिवसास सर्व दिवसांपेक्षां पवित्र करून आशिर्वाद दिलास, आणि ज्या दिवशीं खिन्न लोकांस स्वस्थता व कुशल सांपडतें, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

भयंकर देवाने या दिवशीं काम वर्ज करण्याची आज्ञा आह्मास दिली आहे, आणि जो शाब्बाथ दिवस मीं सांभाळिला असतां मला राजकीय महत्व प्राप्त होतें, व जो भयास योग्य आहे, त्याजवळ ज्या दिवशीं मी अर्पण व सुगंधि नैवेद्य आणितो तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

---

* टीका. ५

† यशाया अ० ५८ ओ० १३. ‡ इ. प्रकाशाचा.

¶ इ. मस्त झालेल्या यशाया अ० ५१ ओ० २१ पाहा.

שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום זה) רְצֵה תְפִלָּתִי · כְּמוֹ קָרְבַּן נַחְשׁוֹן ·
וְיוֹם מְנוּחָתִי · בְּרִנָּה וּבְשָׁשׂוֹן · חָבִיתָ כְּבַת אֱישׁוֹן · בְּרוֹב
הַצְלָחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום זה) יְשַׁעֲךָ קִוִּינוּ · יָהּ אַדִּיר
אַדִּירִים · בֶּן־דָּוִד מַלְּכֵנוּ · שְׂלַח נָא לְעִבְרִים · וְקָרֵא לַדּוֹרִים ·
רֶוַח וַהֲצָלָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום זה) אָנָּא עֶלְיוֹן נוֹרָא ·
הַבִּיטָה עֲנֵנוּ · פְּדֵנוּ בְּמְהֵרָה · חָנֵּנוּ חָנֵּנוּ · שַׁמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ ·
בְּאוֹר וּבְשִׂמְחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום זה) חַדֵּשׁ מִקְדָּשֵׁנוּ ·
זָכְרָה נֶחֱרֶכֶת · טוּבְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ · תְּנָה לַנֶּעֱצֶבֶת · בְּשַׁבָּת
יוֹשֶׁבֶת · בְּזִמִּיר וְשִׁבְחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה : (יום זה) זְכוֹר
קָדוֹשׁ לָנוּ · בְּזִכּוּת יֶקֶר הַיּוֹם · שְׁמוֹר נָא אוֹתָנוּ · בְּיוֹם זֶה
וּבְכָל יוֹם · דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם · תָּבִיא רְוָחָה · שַׁבָּת מְנוּחָה :

(יום זה)

אחרת נאה לשבת

אָז תַּפִּיל בַּנְעִימִיב חֶבְלֶךָ · אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ

בָּרֵךְ תִּבָּרֵךְ שֵׁם נוֹרָא · עַל כָּל רָם בְּתוֹרָה וּבְמוֹרָא ·
אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרָה · בְּזִמִּירוֹת תָּרִים קוֹלֶךָ : (אז)

मी तुजकरितां गीत रचून तें गायनानें व मधूर स्वरानें तुझ्या थोर गौरवापुढें गातों, माझा जीव तुझी आशा करितो; तर ज्या दिवशीं तूं आपल्या संपत्तिरूप लोकांस दिलेली आशा पूर्ण करावीस व सिद्धीस न्यावी, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

(ज्या दिवसा करितां) नाहाशोनाच्या * अर्पणाप्रमाणें तूं माझ्या प्रार्थनेस प्रसन्न व्हावेंस, आणि माझ्या विश्रांतीच्या दिवशीं मी आनंद व उल्हास करावा; आणि ज्यास मोठी संपदा देऊन डोळ्याच्या पुतळी प्रमाणें तूं सांभाळिलेंस, तो विसाव्याचा शाब्बाथ.

हे अनंता ! माहा प्रतापि राजा ! (ज्या दिवसाकरितां) आम्ही तुझ्या तारणाची बाट पाहातों; व आतां इस्राएल लोकांकरितां आमच्या दावीद राजाच्या पुत्रास पाठवावेंस, आणि सुटका व मुक्ति घोषण केली जावी, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

हे परात्पर व भयंकर राजा, आह्मी विनंती करितो म्हणून ज्या दिवसांकरितां आम्हाकडे लक्ष देऊन आह्मास उत्तर द्यावेंस, आह्मास लवकर उद्धरावेंस, आम्हावर कृपा करावीस व हर्षानें * व आनंदानें आमच्या जीवास उल्हासीत करावेंस तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

(ज्या दिवसा करितां) तूं आमचे पवित्र मंदिर नवीन बांधावेंस, नाश पावलेल्या नगराची आठवण करावीस, आणि जी (मंडळी) शाब्बाथ दिवशीं गायन व स्तुति करित बसते तिजला, हे आमच्या तारणाऱ्या, तूं आपला चांगुलपणा दाखवावास, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

हे पवित्र (देवा), आजच्या दिवसाच्या योग्यते करितां आमची आठवण कर; आतां आम्हांस आजच्या दिवशीं व सर्व दिवस तूं सांभाळ; हे माझ्या गोऱ्या व काल वल्लभा, ज्या दिवसा करितां तूं मुक्ति पाठवावीस, तो हा विसाव्याचा शाब्बाथ.

शाब्बाथ दिवशीं म्हणण्यास योग्य अशी दुसरी विनंती.

माझ्या (पवित्र दिवशीं तूं आपला मनोरथ न करावा म्हणून शाब्बाथामुळें) जर तूं आपला पाय फिरविशील, तर तुझा विभाग रम्य ठिकाणीं होईल.

---

* मोशेने सभामंडप तयार करून उभा केल्यावर बारा वंशाच्या अधिकाऱ्यांनीं बारा दिवस अर्पणें केलीं त्यांमधील पहिल्या दिवशीं अर्पण करणारा येहुदाच्या वंशाचा अधिकारी अम्मीनादाबाचा पुत्र नाहाशोन हा होता. गणना अ० ७ पाहा.

זָכוֹר אֶת־מִצְוֹתַי לְגָמוֹר · אֲשֶׁר צִוִּיתִיךְ לֵאמֹר · חֶסֶד וּמִשְׁפָּט
שְׁמוֹר · וְקָוֹה אֶל־אֱלֹהֶיךָ : (אז) בְּהַר סִינַי קֵרַבְתָּנוּ ·
בְּתוֹרָתְךָ לִמַּדְתָּנוּ · אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ · לְזֶרַע אַבְרָהָם
אֹהֲבֶךָ : (אז) יוֹם שַׁבָּת וְיוֹם מְנוּחָה · יוֹם תָּגֵל שָׁשׂוֹן
וְשִׂמְחָה · בּוֹ נָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה · תָּגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ : (אז)
אֶת־תּוֹרָתְךָ לַמֵּדְנוּ · וּמִשְׁפָּטֶיךָ שַׁבְּעֵנוּ · וְאָז נָשִׁיר אֶת
שִׁירֵנוּ · בְּבִנְיַן בֵּית אֱלֹהֵינוּ : (אז)

יוֹם הַשַּׁבָּת אֵין כָּמוֹהוּ · בֵּרְכוּ אֱלֹהִים וַקְדְּשׁוּהוּ : מִיּוֹם
רִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשִּׁשִּׁי · לִקְרַאת שַׁבָּת נִכְסְפָה נַפְשִׁי ·
כִּי בְשַׁבָּת אֶצְא חָפְשִׁי · וְכִי יוֹם מְנוּחָה אֶקְרָאֵהוּ : (ברכו)
גָּנִיל וְנִשְׂמַח כִּי לְהוֹדוֹת · וּלְזַמֵּר עֶלְיוֹן עַל כָּל־אוֹדוֹת ·
כִּי בְשַׁבָּת לָנוּ חֲמוּדוֹת · אִישׁ בַּעַר לֹא יָדָעֵהוּ : (ברכו)
צִוָּה לַעֲשׂוֹת שַׁבָּת בַּהֲלָכָה · אָז מִסִּינַי מְצָוָה עֲרוּכָה ·
גַּם הִיא לִשׁוֹמְרָהּ כֶּתֶר מְלוּכָה · וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ :
(ברכו) וּמְאַהֲבֶיהָ יָמִים יַאֲרִיכוּ · וְגַם טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ ·
וּבְנִתִּיב וְשֶׁר הֵמָּה יֵלֵכוּ · עֵדוּתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשֵׁהוּ :
(ברכו) רָצָה יְהוָה וְבָחַר בָּנוּ · וּמִכָּל־לָשׁוֹן הֵבְדִּילָנוּ ·
וְקִדּוּשַׁת שַׁבָּת הִנְחִילָנוּ · כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדֵהוּ : (ברכו)

יוֹדוּךָ רַעְיוֹנַי יְהוָה וּרְעִי · בְּיוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם הַשְּׁבִיעִי ·
יוֹם אֲשֶׁר כָּלִיתָ בּוֹ כָּל מְלַאכְתֶּךָ · אָמַר כִּי
שָׂרִיתָ עַל כָּל זוּלָתֶךָ · וּמַעֲשִׂים עָשִׂיתָ אֵין לְבַלּוֹתֶךָ · לִי

सर्व थोराहून जे भयंकर त्याचे नामास स्तुतीनें व भयानें धन्य म्हणच म्हण, मग पाहांटे प्रमाणें (तुझी) प्रभा फांकेल, कीर्तन करितानां तूं आपली वाणी उंचाव.

माझ्या आज्ञा पूर्ण कर आणि दया व न्याय सांभाळ अशी जी आज्ञा मी तुला दिली तिची आठवण राख; आणि तूं आपल्या देवाची आशा कर.

तूं आम्हास सीनाय पर्वता जवळ नेलेंस, आणि तेथें आम्हास आपलें शास्त्र शिकविलेंस; याप्रमाणें तूं आम्हावर म्हणजे तुझा प्रीयकर आब्राहाम याच्या संतानाचर परम कृपा केलीस.

शाब्बाथ दिवस हा विसांव्याचा आणि उल्लास आनंद व हर्ष करण्याचा दिवस आहे, कारण त्या दिवशीं दुःख व खेद दूर होतात; तर तुझ्या तारणाविषयीं माझें मन उल्लासेल.

तुझें शास्त्र आम्हास शिकीव, आणि तुझ्या चांगुलपणानें आम्हास तृप्त कर; मग आम्ही तुझें पवित्र मंदिर बांधलें जाताना आमचें गीत गाऊं.

शाब्बाथ दिवसा सारिखा कोणताही दुसरा दिवस नाहीं; देवानें त्यास आशीर्वाद देऊन पवित्र केलें आहे.

पहिल्या दिवसापासून साहाव्या दिवसापर्यंत माझा जीव शाब्बाथाची वाट पहात असतों; कारण शाब्बाथ दिवशीं मी मुक्तता पावतों, आणि यासाठींच मी त्यास विश्रांतिचा दिवस असें म्हणतों.

आम्ही आनंद व उल्हास करून सर्व गोष्टी करितां परात्पर देवाचें स्तवन व कीर्तन करूं; कारण शाब्बाथ दिवशीं जें उत्तम तें आम्हास मिळतें; मूढ मनुष्य हें जाणत नाहीं.

पूर्वी सीनाय पर्वतावर आज्ञा लाऊन दिलेल्या रीतीप्रमाणें शाब्बाथ दिवस पाळणें योग्य आहे; जो त्यास सांभाळतो त्यास तो राजकीय मुगुटासारिखा आहे; तो त्यास सन्मान व गौरव यांनीं गौरवितो.

आणि त्याजवर प्रीति करणारे आपलें आयुष्य वाढवितात; आणि जे त्याचा अनुभव घेतात तेहि जीवनास योग्य होतात, ते सरळ मार्गानें चालतात; ते त्याचे नेम सर्व मानाने शोधितात.

परमेश्वरानें प्रसन्न होऊन आम्हास निवडिलें, आणि सर्व राष्ट्रांपासून निराळें केलें; आणि पवित्र शाब्बाथाचें वतन आम्हास दिलें; तर याकोबाच्या सर्व संतानानें त्याचा सन्मान करावा.

हे परमेश्वरा, माझ्या मेंढपाळा ! माझे विचार पवित्र शाब्बाथ जो सातवा दिवस त्या दिवशीं तुझी स्तुति करितात.

ज्या दिवशीं तूं आपलें सर्व काम पूर्ण केलेंस, त्या दिवशीं मी म्हणतों की

בֶּן־אֲמָתֶךָ · חִישׁ לְהַרְגִּיעִי : (יודוך) שְׁבִיעִי בָחַרְתָּ מִכָּל
הַמִּנְיָנִים · וְאוֹתוֹ קִדַּשְׁתָּ בְּשָׁבוּעוֹת וְשָׁנִים · חִישׁ אֲשֶׁר
נָשָׂאתָ לְגֶזַע אֱמוּנִים · וּפְדֵם מֵאֲסוֹנִים · אָרְחִי וְרִבְעִי :
(יודוך) רְצֵה בִמְנוּחָתִי יוֹם זֶה מְנוּחָה · וּבְיוֹם עֲבוֹדָתִי
הַמְצִיא לִי הַרְוָחָה · וְהָכֵן לִשְׁבִיתָתִי מַשְׂאֵת וַאֲרוּחָה ·
וְשָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה · יִהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִי : (יודוך) אֶל־עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ
שַׁבָּת תְּזַכֵּנִי · וְנֵרְךָ בְּהִלּוֹ שִׂים אוֹר בַּעֲדֵנִי · וְאֶל־מִשְׁכַּן
שֶׁלּוֹ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי · מְהֵרָה עֲנֵנִי · אוֹרִי וְיִשְׁעִי : (יודוך)

שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת אֶתְּנָה · לַיהוָֹה אֱלֹהִים עֶלְיוֹן ·
הַשּׁוֹכֵן בְּרוּם חֶבְיוֹן : יִתְגַּלֶּה שִׁמְךָ כָּאוֹרָה ·
וְאָז בַּגּוֹיִם יֹאמְרוּ · יְשׁוּעָתְךָ יְבַשֵּׂרוּ · כִּי תַעֲשֶׂה לְךָ שֵׁם
נוֹרָא · וְתַתִּיר חוֹתָם הַתּוֹרָה · וְתִבְנֶה בֵּית אַפִּרְיוֹן :
(השוכן) וּבָנֶיךָ טֻבְּעוּ בִיוֵן · וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם עָבָדוּ ·
וּבְזָדוֹן עֲלֵיהֶם זָדוּ · נִקְמָתְךָ בָּהֶם תִּתֵּן · אֶל־חַטֹּאתֵינוּ
אַל תֵּפֶן · יְהוָֹה שׁוּב מֵחֲרוֹן :(השוכן)סָבִיב רְשָׁעִים הִגְבִּירוּ ·
אֲכָלוּנוּ כִּבְנֵי לַיִשׁ · בְּעַצְמוֹתֵינוּ עָשׂוּ דַיִשׁ · וְאֶת־עֶדְיֵינוּ
הֵסִירוּ · שִׁמְךָ יְהוָֹה לֹא הִכִּירוּ · וְהַכֹּל עָשׂוּ בְזָדוֹן :(השוכן)
פִּי וּלְשׁוֹנִי יְהַלְלוּהוּ סֶלָה · לָאֵל הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה · וְנַפְשִׁי
הוּא גְאָלָהּ · נִפְלְאוֹתָיו אֲמַלְּלָה · וּבְכָל־יוֹם אֲהַלְלָה ·
וַאֲשַׁבְּחָה לָאָדוֹן : (השוכן)

तुजशिवाय जे आहे त्या सर्वांपेक्षां तूं पराक्रमी आहेस; आणि जीं कामें तूं केलीं आहेस, त्यामुळें तुजमध्यें कांहींच उणें होत नाहीं; तर तुझ्या दासीचा पुत्र जो मी, त्या मला स्वस्थता देण्यास तू त्वरा कर.

सर्व संख्येतून सात ही संख्या तूं निवडिलीस. आणि तिला सप्तकांत व वर्षांत पवित्र केलेंस; * त्याप्रमाणें तुझ्या विश्वासू मित्रांच्या कोंबास † क्षमा करण्याकरितां त्वरा कर; आणि माझे चालणें व निजणें अपायापासून वांचीव.

या विश्रांतीच्या दिवशीं माझ्या विश्रांतीस प्रसन्न हो, आणि माझ्या धंद्याच्या दिवशीं मला नफा होऊं दे; माझ्या शाब्बाथासाठीं अन्न सामग्री व मिष्टान्ने सिद्ध राख आणि मला हर्ष व आनंद होऊं दे.

ज्या जगीं सर्वदा शब्बाथ आहे, त्याचा सुखानुभव घेण्याची योग्यता माझ्या अंगीं दे, तुझा दीप उजळून त्याचा प्रकाश मजवर पडूं दे, शीलोमधील सभामंडपाकडे ‡ तूं फीर आणि मला तिकडे ने, हे माझ्या प्रकाशा व तारका, मला लवकर उत्तर दे.

परात्पर परमेश्वर देव, जो उंच आकाशीं गुप्तांत वास करितो, त्यास मी गाईन व त्याची स्तुती करीन.

प्रकाशा प्रमाणें तुझें नाम प्रगट होईल, तेव्हां अन्य राष्ट्रांमध्यें तारण गाजवून म्हणतील कीं, तूं आपलें नाम भयंकर करशील, मोहोर करून ठेविलेलें शास्त्र तूं उघडशील, तर हे आकाशीं गुप्तांत वास करणाऱ्या तूं आपलें पवित्र मंदिर बांधशील.

तुझे पुत्र चिखलांत रुतले आहेत, ते आपल्या शत्रूंची सेवा करितात. ते त्यांसी हटवाद करितात, तर तुझा सूड त्यावर उगीव, आमचीं पापें मनावर घेऊं नको, हे परमेश्वरा, आकाशीं गुप्तांत वास करणाऱ्या, रागापासून फीर.

सभोंवतें दुष्ट बळावलें, त्यानीं आम्हास सिंहाच्या पिलासारिखें खाऊन टाकिलें आहे, आमच्या हाडांचा त्यांनीं चुरा केला आहे, आमचे अलंकार त्यांनीं लुबाडले; हे परमेश्वरा ! आकाशीं गुप्तांत वास करणाऱ्या, त्यांनीं तुझें नाम ओळखिलें नाहीं हें सर्व त्यानीं हट्टानें केलें आहे.

जो देव निद्रा दूर करितो, त्याची स्तुति माझे मुख व माझी जीभ सर्वकाळ करितील माझ्या जीवास त्यानेंच सोडविलें, म्हणून त्याचे चमत्कार मी वर्णीन, सर्व दिवस त्यास स्तवीन आणि आकाशीं गुप्तांत वास करणाऱ्या प्रभुस मी गौरवीन.

---

* सात या संखेस ईश्वरानें निवडिलें आहे, म्हणजे सप्तकाच्या दिवसांतून सातव्या दिवशीं शाब्बाथ नेमिला आहे; पेसाच्या पहिल्या दिवसापासून सात सप्तकांनतर शाबूओथचा सण नेमिला आहे; सातवें वर्ष हें भूमीस विसाव्याचें वर्ष; आणि वर्षांच्या सात सप्तकानंतर योबेल म्हणजे सुटकेचें वर्ष. याप्रमाणें सात या संख्येचे नेम आहेत. † आब्राहाम इसहाक व याकोब यांचे संतानास. ‡ इस्राएल लोक खनान देशांत गेल्यावर येहोशुवानें शीलो एथे सभा मंडप उभारून कराराचा कोश ठेविला होता त्याकडे. येहोशुवा अ० १० व ११ पाहा.

שמעתי מכמה חסידים שאומרים זה הזמר תדיר · וסימנו
ישראל :

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעַלְמַיָּא · אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא ·
עוֹבָדֵי גְּבוּרָתָךְ וְתִמְהַיָּא · שִׁפַּר קָרְמַי לְהַחֲוָיָא : (יה)
שְׁבָחִין אֲסַדַּר צַפְרָא וְרַמְשָׁא · לָךְ אֱלָהָא קַדִּישָׁא בְּרָא כָּל
נַפְשָׁא · עִירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֱנָשָׁא · חֱיַת בָּרָא וְעוֹף
שְׁמַיָּא : (יה)
רַבְרְבִין עוֹבָדָךְ וְתַקִּיפִין · מַכִּיךְ רְמָיָא זַקִּיף כְּפִיפִין · לֹא
יְהֵי גְּבַר שְׁנִין אַלְפִין · לָא יֵעוֹל גְּבוּרָתָךְ בְּחוּשְׁבְּנַיָּא :
אֱלָהָא דִּילִיהּ יְקָר וּרְבוּתָא · פְּרוֹק יַת עַנָּךְ מִפּוּם אַרְיָוָתָא ·
וְאַפֵּיק יַת עַמָּךְ מִגּוֹ נָלוּתָא · עַמָּא דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל
עַמְמַיָּא : (יה)
לְמִקְדָּשָׁךְ תּוּב וּלְקֻדְשׁ קוּדְשִׁין · אֲתַר דִּי בֵיהּ יְחֻדּוֹן
רוּחִין וְנַפְשִׁין · וְיַזְמְרוּן לָךְ שִׁירִין וְרַחְשִׁין · בִּירוּשְׁלֵם
קַרְתָּא דְשׁוּפְרָיָא : (יה)

בקשה לשבת וראש חדש

שִׁירוּ לָאֵל גְּבוֹנַי · שִׁירֵי רְנָנַי · שַׁבָּת וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ · יוֹם
זֶה לַיהוָה : יְקַר שְׁמוֹ הוֹדִיעוּ · לַכֹּל וְהַשְׁמִיעוּ ·
זַמְּרוּ הָרִיעוּ · לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה (שירו) עוֹזֵר לוֹ בְּמִקְדָּשׁוֹ ·
תְּנוּ חוּשׁוּ לְדָרְשׁוֹ · הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ · יִשְׂמַח לֵב
מְבַקְשֵׁי יְהוָה : (שירו) קְרוֹשִׁים שְׁמְךָ יוֹדוּ · וְחַסְדְּךָ יַגִּידוּ ·
אַךְ יְהַלְלוּ וְיוֹדוּ · שָׁמַיִם פְּלֵאֲךָ יְהוָה : (שירו) בָּאתִי
וְקִדַּשְׁתִּי שִׁמְךָ · וְשִׁירִים שַׁרְתִּי · וְאֵלֶּה הִנַּשְׂתִּי · בְּכִנּוֹרִים
לַיהוָה : (שירו)

(हें गीत नेहमीं ह्मणावें असें बहुतेक सात्विक लोक ह्मणतात.)

हे जगताच्या व सर्व काळच्या प्रभु ! तूं राजा, राजांचा राजा, तूं पराक्रमी व अद्भुत कृत्यें करणारा आहेस; आणि तीं मजकडून वर्णिलीं जावीं हें योग्य आहे. तर हे पवित्र देवा ! सर्व प्राणी म्हणजे पवित्र दूत, मनुष्य पुत्र, शेतांतील पशु व आकाशांतील पक्षी यांस उत्पन्न करणाऱ्या ! सकाळीं व संध्याकाळीं मी तुझी स्तुति करितों.*

तुझीं कृत्यें अगणित व माहान आहेत; तूं उंचास नीच करितोस, ओणव्यास उभें करितोस; मनुष्य जरी हजारों वर्षें वांचला, तरी तुझा पराक्रम त्याच्या लक्षांत येणार नाहीं !

हे गौरववान व महत्ववान देवा ! तुझ्या शेरडांस सिंहांच्या जबड्यांतून सोडीव; आणि ज्या लोकांस तूं इतर लोकांतून निवडून घेतलेंस, त्या तुझ्या लोकांस दास-त्वांतून सोडीव.

तुझ्या मंदिराकडे आणि अति पवित्र ठिकाणाकडे, ज्या ठिकाणीं आत्मे व प्राणी एकवट होतील, त्याजकडे फीर, ह्मणजे सुंदर येरुशालेम नगरीं ते तुझें गायन व कीर्तन करितील.

(शाब्बाथ असून प्रतिपदा असते त्या दिवसाकरितां विनंती.)

हे माझे सुज्ञ लोकहो ! तुम्हीं देवाला गा, माझ्या गायनाचीं गीतें गा; आजचा दिवस हा परमेश्वराचा शाब्बाथ व प्रतिपदेचा दिवस आहे.

त्याच्या नामाचें गौरव गाजवा व सर्वांस ऐकवा, परमेश्वर राजापुढें तुम्हीं कीर्तन व गजर करा.

त्याचें पवित्र मंदिर बांधलें जाण्यास तुम्हीं त्यास साह्य करा, † त्यास शोधण्यास त्वरा करा, त्याच्या पवित्र नामानें स्तुति करा, परमेश्वरास शोधणारांचें मन हर्षित होवो.

सात्विक जन तुझें नाम स्तवितील व तुझी दया वर्णतील; हे परमेश्वरा, आकाशही तुझ्या आश्चर्याच्या कृत्यावरून तुझी स्तुति व गौरव करितें.

मी येऊन तुझें नाम पवित्र मानितों, आणि तुझीं गीतें गातों हीं माझीं प्रथम वचनें मी परमेश्वरास अर्पितों.

---

* इ. रचितों. † त्यानें पवित्र मंदीर लवकर बांधावें म्हणून तुम्हीं आपलें आचरण सुधारून त्याची कृपा संपादन करा.

(בקשה לראש חדש לרבי יהודה הלוי ז״ל)

יָהּ חָדְשָׁךְ לְטוֹב תְּחַדֵּשׁ · בְּרֹן גַּם חֶדְוָה וָגִיל · לְעַמָּךְ מֵרָע תַּצִּיל : הַגֵּר נוֹטֵשׁ אֶת־אָהֳלָה · וְעַמּוֹן הָאֵל פּוֹרְשָׂהּ · וּבְנֵה מַהֵר אֶת־אָהֳלָה · שֶׁל־עֲדָתְךָ וְנוֹסְסָה · וְאוֹיַבְתָּהּ לָהּ רוֹעֲשָׁה · חִישׁ נָא תַכְרִית וְתַפִּיל · לְעַמָּךְ מֵרָע תַּצִּיל : (יה) וְקַיֵּם כָּל־חֲכָמֵינוּ · תַּשְׁמִיעֵנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מִכָּל־קְהָלֵנוּ · וּשְׁלַח לָנוּ טַל אוֹרוֹת וּגְשָׁמִים יִהְיוּ סְדוּרוֹת · מָטָר בְּעִתּוֹ תַּזִּיל · לְעַמָּךְ מֵרָע תַּצִּיל : (יה) דֶּבֶר וּמַגֵּפָה הָסֵר · וּמַשְׁחִיתִים מֵעָלֵינוּ · וּבְחֵמָה עוֹד אַל תְּיַסֵּר · אוֹתָנוּ וּתְבָרְכֵנוּ · יִפְרוּ וְיִרְבּוּ בָנֵינוּ · כִּדְגֵי יָם אוֹתָם תַּמְשִׁיל · לְעַמָּךְ מֵרָע תַּצִּיל : (יה) הַרְאֵה כִּי דָתָךְ טְהוֹרָה · וְעַמָּךְ קָדוֹשׁ וְנָבָר · הַמַּבְדִּיל בֵּין חֹשֶׁךְ לְאוֹרָה · בָּרֵר נָא תֶּבֶן מִבָּר · נָא עוֹד אַל יְהִי נִשְׁבָּר · עַמָּךְ וְטוּבוֹ תַגְדִּיל · לְעַמָּךְ מֵרָע תַּצִּיל : (יה)

שְׁעַר הָרַחֲמִים לְעַם בְּךָ בּוֹטֵחַ · בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה יִפָּתֵחַ : בְּיוֹם יִשְׁעִי לְךָ אֶקְרָא · בַּיָּמִים וּבַלֵּילוֹת · אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא · נוֹרָא עֲלִילוֹת · שְׁלַח נָא גְאוּלוֹת · וּלְךָ נִשַּׁבֵּחַ · וְנַקְרִיב קָרְבָּנוֹת · עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ : (שער) הָסֵר מֵעָלֵינוּ צוּר זַעַם וְעֶבְרָה · הֱיֵה נָא בַעֲדֵנוּ צִנָּה וְסוֹחֵרָה · פֶּשַׁע וַעֲבֵרָה · הֱיֵה נָא סוֹלֵחַ · שְׁעֵה נָא עֲתִידָה · בְּקֶרֶב הַמִּזְבֵּחַ : (שער) וְעַד אָן עַמֶּךָ · יִהְיוּ בֵּין צָרִים · חְשׂוֹף זְרוֹעֶךָ · עַל רְשָׁעִים אַכְזָרִים אַדִּיר אַדִּירִים · אַל נא יִהְיוּ לָבֶטַח · גְּאוּלָה לָעִבְרִים · הֱיֵה נָא

[रिब्बी येहुदा हालेवी यानें रचिलेली प्रतिपदेची विनंति.]

हे अनंता ! हा तुझा महिना सुखाकरितां तूं हर्षानें, आनंदानें व उल्लासानें नवसार, आणि आपल्या लोकांस वाईटापासून सोडीव.

परक्यानें आहोलाला * परागंदा केली आहे, आणि हे देवा ! अम्मोनानें तिची फांकाफांक केली आहे; तर त्वरा करून तुझ्या मंडळीची राहूटी बांध, व उभार तिचा वैर करणारास थरथरीव, आतां लवकर त्यास छेदून टाक आणि आपल्या लोकांस वाईटापासून सोडीव.

आमच्या सुज्ञ जनांस सुदृढ कर, आमच्या सर्व समाजाकडून आम्हांस शुभ-वर्तमान ऐकीव; आम्हाकरितां हिरवळीवर दहिवर पाठीव, पर्जन्याची वृष्टी नेमानें होऊं दे, पाऊस वेळच्यावेळीं पाड आणि आपल्या लोकांस वाईटापासून सोडीव.

मरी, पटकी व नाश आम्हावरून दूर कर, आपल्या रागानें आम्हास आणखी शासन करूं नको, परंतु आह्मास आशिर्वाद दे; आमचीं लेंकरें सफळ होऊन वाढोत, व संख्येमध्यें तूं त्यांस समुद्रांतील माशा सारखीं कर, आणि आपल्या लोकांस वाईटापासून सोडीव.

तुझें शास्त्र शुद्ध आहे, आणि तुझें लोक पवित्र व निर्दोषी आहेत अर्से दाखीव, हे अंधारापासून उजेड वेगळा करणाऱ्या, धान्यापासून गवत निराळें कर, आतां तुझें लोक आणखी मोडले न जावोत; तूं आपला चांगुलपणा वाढीव आणि आपले लोकांस वाईटापासून सोडीव.

तुजवर भरंवसा ठेवणाऱ्या लोकांकरितां या प्रतिपदेच्या दिवशीं दयेचें द्वार उघडिलें जावो.

हे माझ्या तारका ! जेव्हां मी तुजकडे रात्रंदिवस ओरडतो तेव्हां हे महान, व भयंकर देवा व भयंकर कृत्यें करणाऱ्या ! मुक्ति पाठीव, ह्मणजे आम्हीं तुझी स्तुति करूं आणि वेदीवर अर्पणें अर्पूं.

हे खडकरुप आश्रया ! तुझा क्रोध व संताप आम्हावरून काढून टाक, आह्मास कवच व आश्रयाचा दुर्ग असा हो, आमचें पाप व उल्लंघन आतां क्षमा कर, आणि जशीं वेदीवरील (अर्पणे मान्य करीत होतास), तशीं आतां आमची विनंति मान्य कर.

तुझ्या लोकांनीं संकटांत कोठपर्यंत राहावें, दुष्ट जांचणारांवर तूं आपला भूज

---

* आहोला या शब्दाचा अर्थ राहुटी असाही होतो परंतु येहेजकेल अ० २३ ओ० ४ एथें आहोला हें नाम इस्राएलांच्या राज्याची राजधानी शोमरोन या नगरीस दिलें आहे.

שׁוּלָם׃ (שער) דְּרוֹר תִּהְיֶה קוֹרֵא · לְעַם הַנִּדְכָּאִים · וְאוֹיֵב
יְזוֹרֵה · הַצֵּל נָא חֵיל בָּאִים · עֲשֵׂה נָא פְּלָאִים · וּלְךָ נִשְׁבְּחָם ·
וּבְקוֹל שִׁירִים נָאִים · נַקְטִיר וּנְזַבֵּחַ׃ (שער) הָשֵׁב נָא
שְׁכִינָה · לְבֵית הַבְּחִירָה · וְהָסֵר מְנִינָה · מֵעַל שֵׂה פְּזוּרָה ·
עֵדָה הַסְּוּרָרָה · כְּבֶדֶם פַּלֵּחַ · וּבְשִׂמְחָה וּבְרִנָּה · לְבֵנוּ
שַׁמֵּחַ׃ (שער)

חָדֵשׁ יְשׁוּעָה חַדֵּשׁ לִי · אָזְרִי זְרוֹעִי וְגוֹאֲלִי · וּקְרָא דְרוֹר
אֶל־קְהָלִי · אֵל קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ׃ (וקרא)
חָדֵשׁ שְׁשׂוֹנִים לִי חַדֵּשׁ · וּבְנֵה בֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ · וּכְמוֹ
מַתְּבֵן אוֹיְבִי חַדֵּשׁ · עָלָיו תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ׃ (וכמו) חָדֵשׁ
רָנָּה בֹּא יָבֹא · אֵלִי צְוִרִי אֶחֱסֶה בּוֹ · וּפְקוֹד עַר יִלְטוֹשׁ
חַרְבּוֹ · גַּם מְשַׁנְּאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ (ופקוד) חָדֵשׁ אֲרוּכָה
וּתְעָלָה · לִי תְּחַדֵּשׁ אֵל נַעֲלָה · וּדְלֵנִי מִיֵּון מְצוּלָה · אֵל
מִתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃ (ודלני) חָדֵשׁ לְהָאִיר חֶשְׁכָּתִי ·
חִישׁ כִּי אַתָּה אֱלֹוּתִי · וּרְאֵה צְוִרִי כִּי אוֹיַבְתִּי · אַחֲרֵיךָ
הֻנִּיעָה רֹאשׁ׃ (וראה) חָדֵשׁ בְּרָכָה לִי הַמְצֵא · וְחַרְבִּי צַוָּאר
צַר תֶּחֱצֵה · וְשִׂיחַ רַנָּתִי רַצֵּה · כְּמוֹ דְרוֹר בְּשָׂמִים רֹאשׁ׃
(ושיח) חָדֵשׁ מְנוּחָה לִי תָּחוֹן · וְהַט שָׁלוֹם כְּמֵי גִיחוֹן ·
וְאָסִיר שָׁם בְּךָ בִּמְחוֹן · יִשְׂמַח וְעַל בֵּן יָרִים רֹאשׁ׃
(ואסיר) חָדֵשׁ וְשִׂמְחָה וַהֲנָחָה · הַמְצִיא לְעֵדָה נִזְנָחָה ·
נַפְשָׁהּ מָרָה גַּם נֶאֱנָחָה · כִּי הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ׃ (נפשה)
חָדֵשׁ הוֹד וְהָדָר חוּשָׁה · וּתְכַסֶּה אֹיַבְתִּי בּוּשָׁה · וְיִרְאוּ
שׂוֹנְאַי חֲדָשָׁה · אֶבֶן מָאֲסוּ הָיְתָה לְרֹאשׁ׃ (ויראו)

उघडा कर, हे अति माहान देवा, त्यांस निर्भय राहूं देवूं नको, आतां इस्त्री लोकांस तारण पाठीव.

चेंचरलेल्या लोकांकरितां तूं मुक्ति गाजीव, शत्रुची दाणादाण कर, पीडलेल्या सैन्यांस तूं सोडीव व चमत्कार दाखीव, म्हणजे आम्हीं तुझे स्तवन करूं, आणि मधूर वाणीच्या गीतांनीं आम्हीं तुला सुगंध व अर्पणें वाहूं.

आतां निवडक मंदिरीं (तुझा) साक्षात्कार परतीव, विखरलेल्या शेरडांवरून व दूर केलेल्या मंडळीवरून हट्ट दूर कर, त्याजवरील दासत्वाचें ओझें काढून टाक, आणि हर्षानें व आनंदानें आमचें मन उल्लासीत कर.

हे माझ्या प्रकाशा, माझ्या खडकरूप आश्रया, माझ्या उद्धारका, मजकरितां तारणानें हा महिना नवसार; हे पहिल्या पासून पिढ्या बोलविणाऱ्या देवा, माझ्या मंडळी करितां मुक्ति गाजीव.

मजकरितां हर्षानें हा महिना नवसार, आणि ज्या तुझ्या मंदिरास पवित्रता शोभती तें बांध, माझ्या शत्रुस गवता प्रमाणें तुडीव, मला त्याजवर श्रेष्ट करून ठेव.

हे माझ्या देवा, माझ्या खडकरूप आश्रया, हा महिना आनंदाचा होवो, मी त्या मध्यें निर्भय राहीन; जो शत्रु आपली तरवार पाजवितो त्याची, आणि जे तुझे वैरी आपली डोकीं उभारितात त्यांची झडती घे.

हे माहान देवा, मजकरितां उपचारानें व परिहारानें हा महिना नवसार, आणि हे गौरववान व सर्वांच्या अधींच्या देवा, मला खोल खंदकांतून काढ.

(हे देवा) त्वरा कर आणि या महिन्या कडून माझा अंधार प्रकाशित कर, कारण तूं माझा आशापात्र आहेस; आणि हे माझ्या खडकरूप आश्रया, पाहा, माझा वैरी तुझ्या मागें डोकें डुलवितो.

हा महिना मला आशीर्वादरूप होवो, आणि माझी तरवार शत्रुंची मान दुभागो. आणि जसा मुख्य सुगंधांतील बोळास, तसा माझे स्तुतीचे उद्गारास तूं प्रसन्न हो.

या महिन्यांत मजवर विश्रांतीची कृपा कर, आणि गीहोन * नदीच्या पाण्यासारखें मजवर सुख विस्तार; ज्या बंदीवानानें तुजवर भरंवसा ठेविला आहे, त्यास हर्ष होऊन सफल होऊं दे †.

या महिन्यांत धिक्कारलेल्या मंडळीस हर्ष व विश्रांति मिळूं दे; तिचा शत्रु तिजवर अधिकार चालवितो म्हणून तिचा जीव कण्हण्यानें दुःखित झाला आहे.

या महिन्यांत तिला मान व महत्व कळून येऊं दे, आणि जो दगड बांधणारांनीं अव्हेरिला होता तो कोपऱ्याचा मुख्य झाला आहे, असें नवल माझ्या वैऱ्यांनीं पाहून माझे शत्रु, लज्जेनें झांकले जावोत.

---

* उत्पति अ० २ ओ० १३ एथें लिहिल्याप्रमाणें एदेन बागेंतून निघालेल्या दुसऱ्या नदीचें नांव गीहोन होतें. † इ. डोकें उचलूं दे.

(פזמון)

מֶלֶךְ רָם נִיכ שְׁפָתֵינוּ · שְׁאֵה נוֹרָא עֲלֵילָה · צִיר לְךָ
נָשָׂאנוּ עֵינֵינוּ · תְּחָנֵנוּ בְּחֶמְלָה · הִנֵּה בְצִפְיָתֵנוּ ·
רָאִינוּ כָל־הַגּוֹלָה · טוֹב זַמְּרָה לֵא־הֵינוּ · נָעִים
נָאוָה תְהִלָּה :

הנהגות הבקר

(ברכת טלית גדול).

(בשעת בריקת הציציות קודם הברכה יאמר)

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר
לָבָשְׁתָּ : עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה :

(ואחר כך אומר)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית :

(ואח׳ כ יאמר)

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן :
יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם : כִּי־עִמְּךָ
מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר : מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיוֹדְעֶיךָ
וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב :

(ברכה לתפלה של יד)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין :

(ואחר הנחתן יאמר)

וּמֵחָכְמָתְךָ אֵל עֶלְיוֹן חַצֵּיל עָלַי וּמִבִּינָתְךָ חַבִּינֵנִי ·
וּבְחַסְדֶּךָ תַּגְדִּיל עָלַי וּבִגְבוּרָתְךָ תַּצְמִית

(गीत.)

हे थोर राजा, आमच्या ओठांचे उद्गार मान्य कर, हें भयंकर कृत्यें करणाऱ्या खडकरूप आश्रया ! आम्हीं आपले डोळे वर तुजकडे लाविलें आहेत, तर आमची काकळूत करून आम्हांवर दया कर. पाहा या सर्व (दीर्घ) दासत्वांत आम्हीं आशेनें पाहतो कीं, आमच्या देवाला स्तुति गाणें उत्तम आहे, मनोरमहि आहे, स्तुति करणें शुभच आहे.

सकाळचें वर्त्तन.

(मोठ्या सीसीथीवर करावयाचा धन्यवाद.)

[धन्यवाद करण्या पूर्वी सीसीथीचे धागे तपासते वेळीं हें बोलावें.]

हे माझ्या जीवा, परमेश्वराचें वंदन कर; हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, तूं अत्यंत थोर आहेस. ऐश्वर्य प्रतापानें वेष्टिलेला आहे. वस्त्राप्रमाणें प्रकाशानें तूं आपणास आच्छादितोस, पडद्याप्रमाणें आकाश पसरितोस.

(सीसीथ अंगावर घेतेवेळीं हें बोलावें.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या आज्ञांकडून आम्हांस पवित्र करणाऱ्या व सीसीथीनें आच्छादून घेण्याची आज्ञा आम्हास देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(नंतर हें बोलावें.)

हे देवा ! तुझी दया किती मोलाची आहे ? म्हणून मनुष्यें तुझ्या पंखछायेचा आश्रय धरितात. तुझ्या घरच्या मेदें करून तीं तृप्त होतील, तूं आपल्या आनंदाच्या ओघांतून त्यांस पिऊं देशील. कां कीं तुजपाशीं जीवनाचा उगम आहे, तुझ्या प्रकाशानें आम्हीं प्रकाश पाहतों. जे तुला ओळखितात त्यांजवर आपली दया, आणि नीट मनांच्या जवळ तुझा न्याय राही असें कर.

(तेफीलीनीवर करावयाचा धन्यवाद.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हांस आपल्या आज्ञांकडून पवित्र करणाऱ्या व तेफीलीन बांधावयाची आज्ञा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(तेफीलीन हातास बांधल्यावर हें बोलावें.)

हे परात्पर देवा ! तूं आपल्या ज्ञानाचा भाग मजवर असूं दे; आणि आपल्या बुद्धीनें मला बुद्धि दे. तूं आपल्या दयेनें मजवर गौरविला जा, आणि तुझ्या

אוֹיְבַי וְקַמַי · וְשֶׁמֶן הַטּוֹב וְהַטָּהוֹר תָּרִיק עַל שִׂבְעָה קְנֵי
מְנוֹרָה לְהַשְׁפִּיעַ טוּבְךָ לְבְרִיוֹתֶיךָ · פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:

(בשעה שכורך שלש כריכות על אצבעו אומר)

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם: וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט
וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה
וְיָדַעַתְּ אֶת־יְיָ:

(ואם הפסיק בדבור בין תפלין של יד לתפלין של ראש יברך)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין:

(מצוה לקרות בכל יום בעוד תפלין עליו ד׳ פרשיות של
תפלין · וכבר שתים כאמרות בק״ש · לכן הדפסתי
כאן (קדש · והיה כי יביאך) כדי שלא יחסר
דבר ביה הספר:)

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר
פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה
לִי הוּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה
אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ
הָאָבִיב: וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ
הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג
לַיהוָה: מַצּוֹת יֵאָכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ

सामर्थ्यानें माझे वैरी व मजवर उठणारे नष्ट होवोत. तुझ्या चांगुलपणानें तुझ्या प्राण्यांस तृप्त करण्या करितां दिव्याच्या झाडाच्या सात फांद्यांवर चांगलें व निर्मळ तेल ओत. तूं आपला हात उघडून सर्व जीव जंतूंची इच्छा तृप्त कर.

(बोटावर तीन फेरे गुंडाळतेवेळीं हें बोलावें.)

आणि मी आपणासाठीं तुला सर्वकाळ पर्यंत वाग्दत्त करून घेईन; आणि मी आपणासाठी तुला न्यायानें व नीतीनें व प्रसादानें व करुणानीं वाग्दत्त करून घेईन, आणि मी आपणासाठी तुला विश्वासुपणें वाग्दत्त करून घेईन, आणि तूं परमेश्वराला जाणशील.

(हातास तेफील्लीन बांधून डोक्यास तेफील्लीन बांधल्यापूर्वी मध्येंच भाषण केलें तर हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास आपल्या आज्ञांकडून पवित्र करणाऱ्या, आणि तेफील्लीन संबंधी आज्ञा आह्मास लावून देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[प्रति दिवशीं तेफील्लीन बांधून तेफील्लीन संबंधीं शास्त्रांतील चार भाग वाचणें योग्य आहे : त्यांतील दोन भाग שמע ישראל यांत आहेतच. परंतु दुसरे दोन भाग इतर ठिकाणीं शोधावे लागूं नयेत म्हणून ते येथें दिले आहेत; ते येणें प्रमाणें.]

आणि परमेश्वरानें मोशेला सांगितलें कीं, प्रत्येक प्रथम जन्मलेला मजसाठीं पवित्र कर, इस्राएलाच्या संतानांतील मनुष्यांमध्यें व पशूंमध्यें प्रत्येक पोटचा प्रथम झालेला तो माझा. तेव्हां मोशेनें लोकांस सांगितलें कीं, ज्यांत तुम्ही मिसरांतून दासपणाच्या घरांतून निघालां तो हा आठवावयाचा दिवस आहे. कां कीं परमेश्वरानें हाताच्या बलानें तुम्हांस तेथून काढलें आहे, म्हणून कांहीं खमीर खावयाचें नाहीं. याच दिवशीं चैत्र महिन्यांत तुम्ही निघाला. आणि असें होवो कीं, खनानी व हित्ती व एमोरी व हिव्वी व येबूसी यांचा जो देश तुला द्यावयास तुझ्या पूर्वजांसीं परमेश्वरानें शपथ वाहिली, जो दुध व मध वाहण्याचा देश त्यांत तो तुला नेईल, तेव्हां त्वां ही सेवा या महिन्यांत करावी. सात दिवस बेखमीर भाकर खा, आणि सातव्या दिवशीं परमेश्वरासाठीं सण करा. सात दिवस बेखमीर भाकरी खायाच्या, खमीराचें कांहीं तुझ्या दृष्टीस पडूं नये. आणि त्या

חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃ וְרִגַּרְתָּ לְבִנְךָ
בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי
מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדֶךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ
לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ
יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ
מִיָּמִים יָמִימָה׃ פ

וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ
וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה
וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה׃
וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל
בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר
לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה
מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַּרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ
וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד
בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים
וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה׃ וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְטוֹטָפֹת
בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃

פסוקי דזמרה

(האלו נוהגים לאומרם אחר נמר הבקשות)

וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי
בַּיהוָה רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבַי כִּי־שָׂמַחְתִּי
בִּישׁוּעָתֶךָ׃ אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר
כֵּאלֹהֵינוּ׃ אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְּבֹהָה יֵצֵא עָתָק

दिवशीं तूं आपल्या पुत्रास असें सांग कीं, मी मिसरांतून निघालों तेव्हां जें परमेश्वरानें मजसाठीं केलें, त्या करितां मी हा करितों. आणि हा तुझ्या हातावर खूण, आणि तुझ्या डोळ्यांच्यामध्यें आठवणूक असा असावा; असें कीं परमेश्वराचें शास्त्र तुझ्या तोंडीं असावें, कां तर परमेश्वरानें प्रतापी हातानें तुला मिसरांतून काढलें. तर हा नेम त्याच्या नेमलेल्या वेळीं वर्षोवर्षी पाळ.

आणि जसें परमेश्वरानें तुजसीं व तुझ्या पूर्वजांसीं शपथ वाहिली, तसें जेव्हां तो तुला खनान्यांच्या देशांत नेईल व तुला तो देईल तेव्हां असें होवो कीं, पोटचा प्रत्येक प्रथम झालेला पुरुष परमेश्वरासाठीं वेगळा कर, आणि जे पशु तुजजवळ असतील त्यांच्या पोटचे सर्व प्रथम झालेले नर परमेश्वराचे होतील. आणि प्रत्येक प्रथम झालेला गाढव कोंकरूं देऊन खंडून घे; आणि न खंडशील तर त्याची मान तोड; आणि मनुष्याचा जेष्ट पुत्र म्हणजे तुझ्या पुत्रांतील जेष्ट यासाठीं खंड भरून दे. आणि असें होईल कीं, तुझा पुत्र पुढें तुला पुसेल, हें काय ? तेव्हां त्यास सांग कीं, परमेश्वराने हाताच्या बलानें आम्हास मिसरांतून दासपणाच्या घरांतून काढलें. आणि असें झालें कीं, फारो आम्हास जाऊं देण्याविषयीं कठोर होता, तेव्हां परमेश्वरानें मिसर देशांतील अवघे ज्येष्ठ पुत्र--मानसांचे ज्येष्ठ पुत्र आणि पशूंचेहि प्रथम वत्स जिवें मारलें; यास्तव मी पोटच्या सर्व प्रथम झालेल्या नराचा यज्ञ परमेश्वराला करतों, आणि माझे सर्व ज्येष्ठ पुत्र खंडून घेतों. आणि हें तुझ्या हातावर खूण व तुझ्या डोळ्यांच्या मध्यें सूचनेची पटी अशें व्हावें, कां कीं परमेश्वरानें हाताच्या बलाने आम्हास मिसरांतून काढलें.*

(शाब्बाथ दिवशीं तेफीलीन बांधीत नाहींत, म्हणून मोठी सीसीथ पांघरल्यावर מה יקר חסדך इत्यादि वाक्यें चार वेळा बोलावीं.)

कीर्तनाचीं वाक्यें.

(हीं कीर्त्तनाचीं वाक्यें विनंतीच्या गीतांनंतर ह्मणावीं.)

मग हान्ना प्रार्थना करून म्हणाली, माझें मन परमेश्वराचे ठायीं आनंदित आहे, माझें शृंग परमेश्वराने उंच केलें आहे, माझें मुख माझ्या शत्रूवर उघडले आहे, कां कीं मी तुझ्या तारणा वरून आनंद पावतों. परमेश्वरा सारखा पवित्र कोणी नाहीं, कां कीं तुज शिवाय कोणी नाहीं, आमच्या देवा सारखा खडकरूप दुसरा कोणी नाहीं. अति गर्विष्टपणानें आणखी

*निर्गम अ० १३ ओ० १--१६.

מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִילוֹת : קֶשֶׁת
גִּבּוֹרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל : שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם
נִשְׂכָּרוּ וְרֵעֵבִים חָדֵלוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת
בָּנִים אֻמְלָלָה : יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל :
יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם : מֵקִים מֵעָפָר
דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד
יַנְחִילֵם כִּי לַיהוָה מְצוּקֵי אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל : רַגְלֵי
חֲסִידָיו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־
אִישׁ : יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבָיו עָלָיו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין
אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֶּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ : אָתוֹתֵי
כְמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹתֵי כְּמָה תַּקִּיפִין מַלְכוּתֵיהּ מַלְכוּת
עָלַם וְשָׁלְטָנֵיהּ עִם דָּר וָדָר : וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ
נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ : עֶרֶב וָבֹקֶר
וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי : פָּדָה־בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי
בָּקָר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים : לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם
אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי : וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּרֶת אוֹחִילָה
לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי : (בשבת אין אומרים־אַל
תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קַמְתִּי כִּי אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה
אוֹר לִי :) כִּי לְךָ יְהוָה הוֹחַלְתִּי אַתָּה תַּעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי :
רַגְלַי עָמְדָה בְּמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה :

זמירות

(תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד : וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ) :

बोलूं नका, तुमच्या मुखांतून बढाई न निघो, कां कीं परमेश्वर ज्ञानाचा देव आहे, तो कृत्यें पारखतो. पराक्रम्यांची धनुष्यें मोडली आहेत, आणि पडा बयाच्या लागास येणाऱ्यांनीं बळ वेष्टून घेतलें आहें. जे तृप्त होते ते अन्नासाठीं मोल मजुरी करीत आहेत, आणि भुकेल्यांनीं तसे करणे सोडले आहे; होय जी वांझ होती ती सात (लेंकरें) प्रसवली, आणि जिला फार लेकरें आहेत ती अशक्त झाली आहे. मारणारा व जिवंत करणारा परमेश्वरच आहे; तो अधो लोकांस नेतो, व तोच वर आणितो. परमेश्वर दरिद्री करतो व धनवान करितो, तोच नीच करतो व तोच उंच करतो. तो दरिद्र्याला धूळींतून उठवितो, व भिकाऱ्याला उकरड्यावरून उभें करितो. त्यांना सरदारांमध्यें बसवितो, व त्यांस गौरवाचें आसन प्राप्त करितो; कां कीं, पृथ्वीचे खांब परमेश्वराचे आहेत, त्यावर त्यानें पृथ्वी ठेविली आहे. तो आपल्या भक्ताचे पाय सांभाळितो, परंतु दुष्ट अंधारांत मुकाटे राहातात, कां कीं बळानें कोणीच प्रबल होत नाहीं. परमेश्वर आपल्या विरोध्यांचा मोड करील, तो आकाशांतून त्यांवर गर्जना करील, परमेश्वर पृथ्वीच्या शेवटांचा न्याय करील, तो आपल्या राजाला शक्ति देईल, आणि आपल्या अभिषिक्ताचें शृंग उंच करील. त्याचे उत्पात केवढे विशाल ? आणि त्याचे चमत्कार केवढ्या पराक्रमाचे आहेत ? त्याचें राज्य सनातन राज्य, आणि त्याचे प्रभूत्व युगानुयुग आहे. मग आम्ही तुझें लोक व तुझ्या कुरणातली शेरडें तुला सर्वकाळ स्तवीत जाऊं, आणि पिढ्यानपिढी तुझी प्रशंसा करीत जाऊं. सांज सकाळीं व दुपारीं मी विनंती करिताना ओरडेन, तेव्हां तो माझी वाणी ऐकेल. जेव्हां पाहाटेच्या ताऱ्यांनीं एकत्र गाईलें आणि देवाच्या पुत्रानीं हर्षवाद केला. तेव्हां लक्षावधि लोकांनीं मजभोंवती वेढा घातला तरी मी त्यास भिणार नाहीं. परंतु मी परमेश्वराकडे दृष्टि लावीन, मी आपल्या तारणाच्या देवाची प्रतिक्षा करीन, माझा देव माझें ऐकेल. (शाब्बाथ दिवशीं हें बोलूं नये.--अगे माझ्या वैरिणी मजवर हर्षूं नको; जरी मी पडलें तरी उठेन, जरी अंधारांत बसलें तरी परमेश्वर मला उजेड होईल.) कां तर हे परमेश्वरा, तुजवर मी आशा ठेवितों, हे माझ्या प्रभु माझ्या देवा, तूं मला उत्तर देशील. माझ्या पाय नीट ठिकाणीं उभा आहे, सभामध्यें मी परमेश्वराचें वंदन करीन.

कीर्तन.

(माझें मुख परमेश्वराची स्तुति बोलेल, आणि मनुष्य मात्र सदा सर्वकाळ त्याच्या पवित्र नामाला सुवंदित म्हणेल. आणि आम्ही आतां पासून सर्व काळ पर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जाऊं. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.)

אֱלֹהַי נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה (הִיא) אַתָּה בְרָאתָהּ · אַתָּה יְצַרְתָּהּ · אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי · וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי · וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי · וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא · כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי · מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי · שֶׁאַתָּה הוּא רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים · אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת · מוּשֵׁל בְּכָל־הַבְּרִיּוֹת · חַי וְקַיָּם לָעַד · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי בִּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה ׃

בָּא"י אֵמ"ה פּוֹקֵחַ עִוְרִים ׃

בָּא"י אֵמ"ה מַתִּיר אֲסוּרִים ׃

בָּא"י אֵמ"ה זוֹקֵף כְּפוּפִים ׃

בָּא"י אֵמ"ה מַלְבִּישׁ עֲרוּמִים ׃

בָּא"י אֵמ"ה הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ ׃

בָּא"י אֵמ"ה רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם ׃

בָּא"י אֵמ"ה הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר ׃

בָּא"י אֵמ"ה שֶׁעָשָׂה לִי כָּל־צָרְכִּי ׃

בָּא"י אֵמ"ה אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה ׃

בָּא"י אֵמ"ה עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה ׃

בָּא"י אֵמ"ה שֶׁלֹּא עָשָׂנִי גּוֹי (האשה אומרת גּוֹיָה) ׃

בָּא"י אֵמ"ה שֶׁלֹּא עָשָׂנִי עֶבֶד (האשה אומרת שִׁפְחָה) ׃

בָּא"י אֵמ"ה שֶׁלֹּא עָשָׂנִי אִשָּׁה (האשה אומרת שֶׁעָשָׂנִי כִּרְצוֹנוֹ) ׃

בָּא"י אֵמ"ה הַמַּעֲבִיר חֶבְלֵי שֵׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי ׃

हे माझ्या देवा ! जो जीव त्वां मजमध्यें दिला आहे, तो शुद्ध आहे; त्वां त्यास उत्पन्न करून व घडवून मजमध्यें फुंकीला आणि तूंच त्यास मजमध्यें राखितोस; आणि पुढे त्यास मजपासून घेशील; आणि उत्तरकाळीं मजमध्यें परत आणिशील. जोंपर्यंत मजमध्यें जीव आहे, तोंपर्यंत हे परमेश्वरा माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तूं सर्व कृत्यांचा धनी, व सर्व प्राण्याचा स्वामी आणि सर्व सृष्टीचा सतत जीवंत व निश्चल असणारा सत्ताधारी आहेस, असा मान्य करितो. हे परमेश्वरा, मेलेल्याचे प्रेतांत पुनः जीव घालणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा जगताच्या राजा, दिवस व रात्र यांमधील भेद जाणण्यास कोंबड्यास बुद्धि देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आंधळ्यांस दृष्टि देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, बंदिवानांस मोकळें करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ओणव्यांस उभे करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, नागव्यांस वस्त्र नेसविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, थकलेल्यांस शक्ति देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, पाण्यावर पृथ्वी विस्तारणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मनुष्याचीं पावलें स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमच्या गरजा पूर्विणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, इस्राएलांस पराक्रमाकडून वेष्टिणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, इस्राएलांस सुंदरपणानें सुशोभित करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मला मूर्तिपूजक न करणाऱ्या, (स्त्रीनें ह्मणावें,—मला मूर्तिपुजणारीण न करणाऱ्या) तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मला दास न करणाऱ्या, (स्त्रीनें ह्मणावें,—मला दासी न करणाऱ्या) तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मला स्त्री न करणाऱ्या, (स्त्रीनें ह्मणावें,—मला आपले इच्छेप्रमाणें करणाऱ्या) तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमच्या डोळ्यांवरून झोंप व आमच्या पापण्यावरून निद्रा घालविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · וְתַדְבִּיקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי חֵטְא · וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה · וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן · וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן · וְתַרְחִיקֵנוּ מִיֵּצֶר הָרַע · וְתַדְבִּיקֵנוּ בְיֵצֶר הַטּוֹב · וּתְנֵנוּ לְאַהֲבָה · לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים · בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רֹאֵינוּ · וְגָמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּצִּילֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם · מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים · מֵאָדָם רָע · מֵאִשָּׁה רָעָה · מִיֵּצֶר רָע · מֵחָבֵר רָע · מִשָּׁכֵן רָע · מִפֶּגַע רָע · מֵעַיִן הָרָע · וּמִלָּשׁוֹן הָרָע · מִמַּלְשִׁינוּת · מֵעֵדוּת שֶׁקֶר · מִשִּׂנְאַת הַבִּרְיוֹת · מֵעֲלִילָה מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה · מֵחוֹלָאִים רָעִים · מִמִּקְרִים רָעִים · מִדִּין קֹשֶׁה · וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה · בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית · וּבֵין שֶׁאֵינוּ בֶן־בְּרִית · וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דִּבְרֵי תוֹרָה : וְהַעֲרֵב (הַעֲרֵב) נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִּיפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל · וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי צֶאֱצָאֵינוּ כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

आणि हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं आम्हास तुझ्या शास्त्राभ्यासास लाव; तुझ्या आज्ञांस चिकटून राहावीव; आम्हास पापांत, उल्लंघनांत, मोहांत व धिक्कारांत पडूं देऊं नको. आम्हास कुकल्पनापासून दूर राखून सद्विचारास लगटून राहावीव, आणि तुझ्या दिसण्यांत व जे कोणी आम्हास पाहून आम्हाबरोबर परोपकार बुद्धीनें वर्ततात, त्यांच्या दिसण्यांत आम्हास प्रीति, अनुग्रह, दया व कृपा मिळूं दे. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, इस्राएलांस कृपा दाने देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा तुझी प्रसन्नता होऊन आज व प्रत्येक दिवशीं तूं आम्हास निष्ठुरता, निलाजरेपणा, वाईट मनुष्य, वाईट स्त्री, कुकल्पना, वाईट मित्र, वाईट शेजारी, अरिष्ट, पापदृष्टि, वाईट जिव्हा, चाहाडी, खोटी साक्ष, मनुष्य मात्रांचा द्वेष करणें, कुभांड, अपघात, वाईट रोग, अनर्थ, व कठोर न्याय यांपासून; आणि कराराचा पुत्र † असून किंवा कराराचा पुत्र नसून जो कठोर न्यायाधीश, यापासून व नरकाच्या दंडापासून आम्हास सोडीव.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हांस आपल्या आज्ञांकडून पवित्र करणाऱ्या व शास्त्राविषयीं आम्हांस आज्ञा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा आमच्या देवा, आम्ही विनंती करितों कीं, तुझ्या शास्त्रांतील गोष्टी आमच्या व तुझे लोक इस्राएलांचें घराणें, यांच्या तोंडांस मधूर लागाव्या; आणि आम्ही, आमच्या लेंकरांनी व आमच्या लेंकरांच्या लेकरांनी तुला जाणून शास्त्राचा अभ्यास करावा, म्हणून आम्ही तें शिकावें असें तूं कर. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस शास्त्र शिकविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास सर्व लोकांतून निवडून घेऊन आपलें नेम शास्त्र आम्हास देणारा जो, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, शास्त्र देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

† सुंतेचा करार व नेम शास्त्र जो मान्य करितो तो.

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר
לָהֶם : יְבָרֶכְךָ יְהוָֹה וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְהוָֹה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְהוָֹה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : וְשָׂמוּ
אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם :

פתיחת אליהו הנביא ז"ל

כתב האר"י זצוק"ל שטוב לאדם ללמוד פתיחת אליהו
בכניסתו לבית הכנסת קודם כל תפלה שהיא מסוגלת
לעזור ולהועיל לפתוח הלב ביראת השם ולא יעבור
מלאומרה וגם היא מסוגלת לכמה ענינים :
וקודם יאמר זה ·

וִיהִי נֹעַם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ :

פָּתַח אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לְטוֹב וְאָמַר רִבּוֹן עַלְמִין דְּאַנְתְּ
הוּא חָד וְלָא בְחֻשְׁכָּן. אַנְתְּ הוּא עִלָּאָה עַל כָּל
עִלָּאִין סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין · לֵית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא
בָּךְ כְּלָל · אַנְתְּ הוּא דְאָפַקְתְּ עֶשֶׂר תִּקּוּנִין וְקָרֵינָן לוֹן עֶשֶׂר
סְפִירִן לְאַנְהָגָא בְּהוֹן עַלְמִין סְתִימִין דְּלָא אִתְגָּלְיָן
וְעַלְמִין דְּאִתְגָּלְיָן וּבְהוֹן אִתְכְּסִיאַת מִבְּנֵי נָשָׁא · וְאַנְתְּ
הוּא דְקָשִׁיר לוֹן וּמְיַחֵד לוֹן · וּבְגִין דְּאַנְתְּ מִלְּגָאו וְכָל
מָאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חַבְרֵיהּ מֵאִלֵּין עֶשֶׂר אִתְחָשִׁיב לֵיהּ
כְּאִלּוּ אַפְרִישׁ בָּךְ · וְאִלֵּין עֶשֶׂר סְפִרָן אִינוּן אַזְלִין
כְּסִדְרָן חָד אָרִיךְ וְחָד קָצֵר וְחָד בֵּינוֹנִי · וְאַנְתְּ הוּא דְאַנְהִיג
לוֹן · וְלֵית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ לָא לְעֵילָּא וְלָא לְתַתָּא וְלָאוּ

आणखी परमेश्वरानें मोशाला असें सांगितले कीं, तूं आहारोनाला आणि त्याच्या पुत्रांस बोलून सांग कीं, तुम्ही इस्राएल संतानास आशीर्वाद देत असतां त्यांस असें म्हणा कीं, परमेश्वरानें तुम्हा आशीर्वाद देऊन तुझें रक्षण करावें. परमेश्वरानें आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडून तुजवर कृपा करावी. परमेश्वरानें आपली दृष्टी तुजवर लावून तुझें कल्याण करावें; तसें त्यांनीं माझें नांव इस्राएलाच्या संतानांवर लावावें, ह्मणजे मी त्यांस आशीर्वाद देईन.

एलीयाहु हन्नाबीनें परमेश्वराची केलेली स्तुतीः—

राबहाआरी जेसुखाल—म्हणजे "**जेखेर सद्दीख वेकादोश लिबराखा**"– "नितीवंत व पवित्र मनुष्याचे स्मरण आशिर्वादित असो." यानें असें लिहिलेले आहे कीं, हा भाग सर्व प्रार्थनेच्या अगोदर प्रार्थनस जातेवेळेस वाचणें हे मनुष्यास फार चांगले आहे. ह्यापासून फार फायदा आहे. व अनेक गोष्टीकरितां, ह्मणजे सफळता, परमेश्वराची भीती धरण्याकरितां. अंतःकरण उघडण्याकरितां, व "**येसेर हारास**"– दुष्ट कल्पना दूर करण्याकरितां अशा इत्यादी वस्तूंकरितां फायदेशीर आहे. **पाताह एलीयाहु हन्नाबीचा** भाग वाचण्या अगोदर "**वीही नोआमचे** वाक्य पुरें ह्मणावेंः—

आणि परमेश्वर जो आमचा देव त्याचा प्रसाद आह्मावर असावा; आणि आह्मासाठीं आमच्या हातांचें काम स्थीर कर. आमच्या हातांचें काम स्थीर कर.

एलीयाहु हन्नाबी सुरू करून म्हणतातः—जगाचा धनी तूं एक आहेस. व कोणत्याही वस्तूंत तुझी गणती करूं शकत नाहीं. सर्व जगताचा ईश्वर तूं आहेस. गुप्तांचा गुप्त आहेस. कोणतीही वस्तू धरून तूं परमेश्वर आहेस असें म्हणूं शकत नाहीं. व दहा आच्छादनें ह्मणजे आपण त्यास दहा **सेफिरोथ** म्हणतो.—(परमेश्वराच्या दयेच्या गुणाची गणती). त्यांत गुप्तजग व उघडे जग आहे. हें त्या दहा गोष्टींत आहे. तेणेंकरून हें जग चालते. हे दहा **सेफिरोथ** मनुष्यापासून गुप्त आहेत. तूं ते दहा **सेफिरोथचें** किरण एकमेकांत बांधलेले आहेस. व तुझ्याशिवाय ते कोणी बांधू शकत नाहीं. हे दहा **सेफिरोथ** एकत्र बांधिलेले आहेत, त्यांतून एखादा सुटून गेल्यास तुम्हास काढून टाकल्याप्रमाणें आहे. ह्मणजे (परमेश्वरापासून आपण निराळे झालों असे होते.) हे दहा **सेफिरोथ** एक लांब, एक लहान व एक मध्यभागीं व अनेक रितीनें तूं त्यांची व्यवस्था करून ठेविलेली आहेस. त्यांचा चालविणारा तूं आहेस; तुझ्या शिवाय त्याकोणी चालवणार नाहीं, वर नाहीं, खाली नाहीं,

מִכָּל סִטְרָא · לְבוּשִׁין תְּקִינָת לוֹן דְמִנַיְהוּ פַּרְחִין נִשְׁמָתִין
לִבְנֵי נָשָׁא · וְכַמָּא גּוּפִין תְּקִינַת לוֹן דְאִתְקְרִיאוּ גּוּפָא
לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דִמְכַסְיָן עַלֵהוֹן וְאִתְקְרִיאוּ בְּתִקּוּנָא דָא ·
חֶסֶד דְרוֹעָא יְמִינָא · גְבוּרָה דְרוֹעָא שְׂמָאלָא · תִּפְאֶרֶת
גּוּפָא · נֶצַח וְהוֹד תְּרֵין שׁוֹקִין · יְסוֹד סִיוּמָא דְגוּפָא
אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ מַלְכוּת פֶּה תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קָרֵינָן
לֵיהּ מוֹחָא חָכְמָה אִיהוּ מַחֲשָׁבָה מִלְּגָאו בִינָה לִבָּא וּבָהּ
הַלֵּב מֵבִין וְעַל אִלֵּין תְּרֵין כְּתִיב הַנִּסְתָּרוֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ
כֶּתֶר עֶלְיוֹן אִיהוּ כֶּתֶר מַלְכוּת וְעַלֵיהּ אִתְמַר מַגִּיד מֵרֵאשִׁית
אַחֲרִית וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דִתְפִלֵּי מִלְּגָאו אִיהוּ יו״ד ה״א
וא״ו ה״א דְאִיהוּ אֹרַח אֲצִילוּת · אִיהוּ שַׁקְיוּ דְאִילָנָא
בִדְרוֹעוֹי וְעַנְפוֹי כְּמַיָּא דְאַשְׁקֵי לְאִילָנָא וְאִתְרַבֵּי בְהַהוּא
שַׁקְיוּ :

רִבּוֹן עַלְמִין אַנְתְּ הוּא עִלָּת הָעִלּוֹת וְסִבַּת הַסִּבּוֹת
דְאַשְׁקֵי לְאִלָנָא בְהַהוּא נְבִיעוּ · וְהַהוּא נְבִיעוּ
אִיהוּ כְּנִשְׁמְתָא לְגוּפָא דְאִיהוּ חַיִּים לְגוּפָא וּבָךְ לֵית
דִּמְיוֹן וְלֵית דִּיוּקְנָא מִכָּל מָה דִלְגָאו וּלְבָר · וּבָרָאתָ
שְׁמַיָּה וְאַרְעָא וְאַפָּקְתְּ מִנְּהֹן שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא וְכוֹכְבַיָּא
וּמַזָּלֵי וּבְאַרְעָא אִילָנִין וּדְשָׁאִין וְגִנְּתָא דְעֵדֶן וְעִשְׂבִין ·
וְחֵיוָן וְעוֹפִין וְנוֹנִין וּבְעִירִין וּבְנֵי נָשָׁא לְאִשְׁתְּמוֹדָעָא
בְּהוֹן עִלָּאִין וְאֵיךְ יִתְנַהֲגוּן בְּהוֹן עִלָּאִין וְתַתָּאִין
וְאֵיךְ אִשְׁתְּמוֹדְעָן מֵעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי וְלֵית דְּיֵדַע בָּךְ
כְּלַל · וּבַר מִינָךְ לֵית יְחוּדָא בְעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי · וְאַנְתְּ
אִשְׁתְּמוֹדָע אָדוֹן עַל כּוֹלָא וְכָל סְפִירָן כָּל חַד אִית לֵיהּ

चाऱ्ही दिशेसही नाहीं, व त्यास वस्त्रानीं आच्छादिलें आहे. त्यांत सर्व मनुष्यांचे प्राण उडून जातात, व बाहेर येतात, व त्यांत किती शरीरें आच्छादिलेलीं आहेत, व त्यांवर वस्त्र घातलेले आहे, म्हणून त्यांत शरीर असले पाहिजे असें समजते–व ते याप्रमाणें आच्छादन केलेले आहे. ह्या **१० सेफिरोथची** नांवें खाली दिली आहेत.

(१) हेसेद. (२) गेबुरा (३) तिफएरेथ (४) (५) नेसावेहोद (६) येसोद (७) मलखूत (८) होखमा (९) बीना (१०) केतेर ह्या १० सेफिरोथची नांवें ह्याप्रमाणें आहेत, व वर लिहील्याप्रमाणें शरिरांत त्यांचे आच्छादन केलें आहे. (१) **हेसेदः**—उजव्या हाताच्या बाजूस. (२) **गेबुराः**—डाव्या हाताच्या बाजूस (३) **तिफएरेथः**–कंबेरपासून वर (४–५) **नेसावेहोदः**–हे दोन मांड्यांत आहे, (६) **येसोदः**—शरिराच्या गुप्त भागी, व तो पवित्र कराराचा भाग होय. (७) **मलखूतः**—हा सर्व शरिराचा राजा होय, हे तोंडांत आहे. व त्यायोगे लेखी नेमशास्त्र व तोंड जबानीचे नेमशास्त्र त्यांतून निघावेत. (८) **होखमाः**—मेंदूत दिला आहे तेणेंकरून आपणांस पवित्र विचार निघावा (९) **बिनाः**—अंतःकरणांत दिला आहे, त्यांतून आपणास शिकण्याकरितां अक्कल यावी, ह्मणून त्याचा संबंध मेंदूतून ठेविलेला आहे. **होखमा** व **बीनावर** शास्त्रांत लिहिले आहें कीं गुप्त जें आहे, ते परमेश्वराचे होय, व खुलासा केलेला तो मनुष्याचा होय. (१०) **केतेरः**—डोक्यावर मुगूटाप्रमाणें आहे. वरील ९ वस्तू मनुष्यास मिळाल्यानें त्यास राजाचा मुगूट मिळतो. यावर ह्मटलें आहे, प्रारंभापासून शेवट पर्यंत कळविणारा. ह्या सर्व वस्तू तेफिल्लीनच्या गांठींमध्यें आहेत. आंत व बाहेरही आहेत व (तेफिल्लीन हा आपला मुगूट आहे) त्या वस्तु कोणत्या तर יו"ד ה"א ואו"ו ה"א होत. יהוה हें परमेश्वराचें प्रथम नांव आहे. व दुसरी पुष्कळ नांवें आहेत त्यांची आपण गणती करूं शकत नाहीं व त्याचा हिशेबही नाहीं, व तोरांमध्यें जे दिले आहे ते सर्व יהוה च्या नांवावर आहे, ह्या नांवावर जग चालत आहे. व मनुष्याचा आधार व सर्व जनजनावरांचा आधार त्यावर असून त्याची पूर्णतीं त्यापासून होते, व त्या नांवानें सर्व चालत आहे.

יו"ד ה"א ואו"ו ה"א हे जे आहे, ते जसे झाडांस आपण पाणी घालतो, व तें सर्व वाढत जाते; तसें ह्यावरील परमेश्वराच्या शब्दाच्या चार अक्षरांनीं झाडें, त्याच्या फांद्या, व फळें फुलें इत्यादी पाण्याप्रमाणें वाढत जातात. (ज्या प्रमाणें जंगलांतील झाडें यांस कोणी पाणी देणारा नाहीं, तरी ती वाढतात, त्याप्रमाणें परमेश्वराच्या या वरील नांवाच्या शक्तिनें ती वाढत जातात.) तसेंच मनुष्याचें जिवनही हीं परमेश्वराच्या नांवानें वाढते.

שֵׁם יְדִיעַ · וּבְהוֹן אִתְקְרִיאוּ מַלְאָכַיָּא · וְאַנְתְּ לֵית לָךְ
שֵׁם יְדִיעַ דְּאַנְתְּ הוּא מְמַלֵּא כָּל שְׁמָהָן וְאַנְתְּ הוּא שְׁלִימוּ
דְּכֻלֵּהוּ · וְכַד אַנְתְּ תִּסְתַּלָּק מִנְּהוֹן · אִשְׁתְּאֲרוּ כֻּלֵּהוּ
שְׁמָהָן בְּגוּפָא בְּלֹא נִשְׁמְתָא · אַנְתְּ חַכִּים וְלָאוּ בְּחָכְמָה
יְדִיעָא אַנְתְּ הוּא מֵבִין וְלָאוּ מִבִּינָה יְדִיעָא · וְלֵית לָךְ אָתָר
יְדִיעָא אֶלָּא לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא תֻּקְפָּךְ וְחֵלָךְ לִבְנֵי נָשָׁא ·
וּלְאַחְזָאָה לוֹן · אֵיךְ אִתְנְהִיג עַלְמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי
דְּאִינוּן צֶדֶק וּמִשְׁפָּט כְּפוּם עוֹבָדֵהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא דִּין
אִיהוּ גְּבוּרָה מִשְׁפָּט עַמּוּדָא · דְּאַמְצָעִיתָא · צֶדֶק
מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא · מֹאזְנֵי צֶדֶק תְּרֵן סַמְכֵי קְשׁוֹט ·
הִין צֶדֶק אוֹת בְּרִית · כּוֹלָּא לְאַחְזָאָה אֵיךְ אִתְנְהִיג
עַלְמָא אֲבָל לָאוּ דְּאִית לָךְ צֶדֶק יְדִיעָא דְּאִיהוּ דִּין וְלָאוּ
מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְּאִיהוּ רַחֲמֵי · וְלָאוּ מִכֹּל אִלֵּין מִדּוֹת
כְּלַל קוּם רִבִּי שִׁמְעוֹן וְיִתְחַדְּשׁוּן מִלִּין עַל יְדָךְ · דְּהָא
רְשׁוּתָא אִית לָךְ לְגַלָּאָה רָזִין טְמִירִין עַל יְדָךְ מַה דְּלָא
אִתְיְהִיב רְשׁוּ לְגַלָּאָה לְשׁוּם בַּר נָשׁ עַד כְּעַן :

קָם רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וְאָמַר לְךָ יְהוָה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה
וכו׳ עִלָּאִין שְׁמָעוּ אִינוּן דְּמִיכִין דְּחֶבְרוֹן וְרַעְיָא
מְהֵימְנָא אִתְּעָרוּ מִשְּׁנַתְכוֹן · הַקִּיצוּ וְרַנֵּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר ·
אִלֵּין אִינוּן צַדִּקַיָּא דְּאִינוּן מִסִּטְרָא דְּהַהוּא דְּאִתְמַר בָּהּ
אֲנִי וְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר · וְלָאוּ אִינוּן מֵתִים וּבְגִין דָּא אִתְמַר
בְּהוֹן הַקִּיצוּ וְרַנֵּנוּ וכו׳ רַעְיָא מְהֵימְנָא אַנְתְּ וְאֲבָהָן
הַקִּיצוּ וְרַנֵּנוּ לְאִתְעַרוּתָא דִּשְׁכִנְתָּא דְּאִיהִי יְשֵׁנָה
כְּגָלוּתָא · דְּעַד כְּעַן צַדִּיקַיָּא כֻּלְּהוּ דְּמִיכִין וְשִׁנְתָּא

हे जगाच्या स्वामी ! तूं सर्वांत श्रेष्ठ आहेस. तूं कारण पुरें करणारा आहेस. पाणी घातल्याशिवाय जसें झाड परमेश्वराच्या शक्तीनें पाणी घातल्याप्रमाणें वाढते तसें मनुष्यास जीवन आहे, व ह्या प्रमाणें व ह्या शक्तिनें झाडांतही प्राण आहे. या पृथ्वींत तुझ्यासारिखा व तुझ्यासारिखा–जाणणारा कोणी नाहीं. तूं आकाश उत्पन्न केलेंस, व पृथ्वी उत्पन्न केलीस, त्यांतून सूर्य, चंद्र, तारे, नक्षत्र, ग्रह, केलेस, व भूमींतून झाडें, गवत, एदेन बागेप्रमाणें बाग, जनावरांकरितां हिरवळ वनपशु पक्षी, मासे, बकरी, गाई इत्यादी जनावरें बनविलींस, व त्यांतून तूं मनुष्य उत्पन्न केलास, कारण वरील परमेश्वराच्या मार्गाप्रमाणें चालण्याकरितां केला गेला. वर काय आहे, खाली काय आहे, हे त्यानें समजावें. तुझ्याशिवाय कोणी जाणणारा नाहीं, हे फक्त मनुष्यानें जाणावें, म्हणून केलेले आहे, ही सर्व आश्चर्यांची गोष्ट होय.

तुझे एकत्व कशांतच नाहीं, यावरून आम्हीं जाणतो कीं, तूं सर्वांचा धनी आहेस. या **सेफिरोथला** प्रत्येकी एक एक नांवही तूं दिलें आहेस, व ह्या ह्या नांवानें **मलाख्हीम** लोकांस उत्पन्न करून त्यांस ही नावें दिलींस. परमेश्वरा ! तुझें कोणतें भव्य नांव आहे; ह्या नांवानें हाक मारावी हें सुद्धां आह्मांस समजूं शकत नाहीं, तुझें नांव पूर्णतेनें भरलेलें आहे. असें आपण बोलूं शकतो. त्या पूर्णतेच्या नावांतील एक अंशसुद्धां निघून गेल्यास आपल्या शिवाय शरीर याप्रमाणें स्थिती होतें; तूं मोठा विद्वान आहेस, व बिन शिकविल्या शिवाय आहेस, तूं मोठा बुद्धिमान आहेस, व तीही बिन शिकविल्या शिवाय आहें. तुझी बसण्या उठण्याची जागा तूं स्वतः जाणतोस, व ती ठरविलेली नाहीं. तुझा पराक्रम जाणण्याकरितां मनुष्यास वरील गोष्टी दिल्या गेल्या; व तेणेंकडून त्यास दाखविले जाते कीं, परमेश्वर या जगास शिक्षा व दया [**सेदेखउमीशपात**] याकडून कसें चालवितो हें समजतें. **दीन** व **रहामीम** जो आहे तो **सेदेख** व **मिशपात** धरून मनुष्य ज्याप्रमाणें चालतो, त्या प्रमाणें तूं त्यास फळ देतोस.

दीन हाग्गेबुराचे दर्शक आहे. **मिशपात** हा मधील खांब आहें व तो **रहामीम** आहे, व त्यावर पृथ्वी आहे. **सेदेख** परमेश्वराच्या **मलखूतचे** दर्शक आहे. या दोन खांबामध्यें सत्य तराजू आहे व त्याचे दोन आजूबाजूचे वजन करण्याचे भाग आहेत. **सेदेख हाब्बेरीथ कोदेशाचा** शब्द आहे.

(**बेरीथ कोदेशः** ह्मणजे सुंता–हा पवित्र करार आहे व त्यावर परमेश्वराचा शिक्का आहे, ज्याप्रमाणें न्याय सभेंतील हुकूमाप्रमाणें एखाद्या घरावर किंवा दुकानावर शिक्का मारिल्यास कोणी काढूं शकत नाहीं अशा शिक्क्यास जो कोणीं तोडील, किंवा हात लावील त्यास कडक शिक्षा मिळतें. त्याचप्रमाणें जो मनुष्य सुंतेचा पवित्र करार याचा शिक्का तोडून ह्मणजे बाहेर व्यवहार करण्यास जातो व त्यास डाग लाविंतो, त्यास वरील कोर्टाच्या शिक्षे प्रमाणे परमेश्वराकडून कडक शिक्षा मिळतें) हें सर्व या जगांत आह्मी कसें चालावें तें शिकविंतो.

בְּחוֹרֵחוֹן · מִיָּד יְהֵיבַת שְׁכִינְתָּא תְּלַת קָלִין לְנַבִּי רַעְיָא מְהֵימְנָא וְיֵימָא לֵיהּ קוּם רַעְיָא מְהֵימְנָא דְּהָא עָלָךְ אִתְמַר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק לְנַבָּאי בְּאַרְבַּע אַתְוָן דִּילֵהּ · וְיֵימָא בְּדָהוֹן פְּתְחִי לִי אֲחוֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי דְּהָא תָּם עָוֹנֵךְ בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ שֶׁרֹאשִׁי נִמְלָא טַל מָאי נִמְלָא טַל אֶלָּא אָמַר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנָּה חֲשִׁיבַת דְּמִיוֹמָא דְּאִתְחָרֵב בֵּי מַקְדְּשָׁא דְּעָאלְנָא בְּבֵיתָא דִילִי וְעָאלְנָא בְּיִשּׁוּבָא · לָאו הָכִי דְּלָא עָאלְנָא כָּל זִמְנָא דְּאַנְתְּ בְּגָלוּתָא הֲרֵי לָךְ סִימָנָא שֶׁרֹאשִׁי נִמְלָא טַל ה״א שְׁכִינְתָּא בְּגָלוּתָא · שְׁלִימוּ דִילָהּ וְחַיִּים דִּילָהּ אִיהוּ טַל · וְדָא אִיהוּ יו״ד ה״א וא״ו וְה״א אִיהִי שְׁכִינְתָּא דְּלָא רְחֲשָׁבָן טַל אֶלָּא יו״ד ה׳ וא״ו דְּסָלִיקוּ אַתְוָן לְחֶשְׁבָּן טַל · דְּאִיהִי מַלְיָא לִשְׁכִינְתָּא מִגְּבִיעוּ דְּכָל מְקוֹרִין עִלָּאִין · מִיָּד קָם רַעְיָא מְהֵימְנָא וַאֲבָהָן קַדִּישִׁין עִמֵּיהּ עַד כְּאן רָזָא דְּיִחוּדָה · בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

(אם יש מנין קדיש דרבנן וקודם יאמר זח׳)

אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־לֵוִי · עָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · לְהַנְחִיל לְכָל־צַדִּיק וְצַדִּיק שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה עוֹלָמוֹת שֶׁנֶּאֱמַר · לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ וְאֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא : אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־חֲלַפְתָּא · לֹא מָצָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · כֶּלִי מַחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשָּׁלוֹם · שֶׁנֶּאֱמַר · יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :

(**सेदेख** जो आहे तो **दीन** आहे **दीन** म्हणजे ही कडक शिक्षा आहे त्याच्यांत कांहीं अदला बदली करूं शकत नाही जसे न्याय आहें तसेंच झाले पाहिजे, हें अगदी तंतोतंत तराजूच्या काट्या प्रमाणे आहे यांत माप बरोबर दिलें पाहिजे.)

मिशपात जें आहे तें **राहामीम** आहे. म्हणजे दया आहे, त्याच्यांत आपण विनंती करून फेर फार करूं शकतो, कारण **राहामीम** हा दयेचा गूण आहे हें सर्व मनुष्या करितां होय. **सेदेखची** शिक्षा कोणास लागूं पडते ? तर जो कोणी **मेर्जादचा** जाणून बुजून गुन्हा करितो, त्या मनुष्या करितां होय.

मिशपातची शिक्षा कोणास लागूं पडतें ? तर जो कोणी **शेगेगचा** भुलचुकीनें गुन्हा करितो त्यां करितां होय. **सेदेख** व **मिशपात** हा न्याय तुजकरिता नाहीं परंतु मनुष्या करिता आहें.

(एलीयाहु हन्नाबी म्हणतो) रीब्बी शिमओन ऊठ व हातून **तोराचे** नवे वर्तमान करून दे; व परमेश्वराच्या ज्या गुप्त गोष्टी आहेत त्यांचा खुलासा कर. आज पर्यंत तुझ्याशिवाय कोणत्याही मनुष्यास **तोराचा** खुलासा करण्या करितां हुकूम दिलेला नाहीं. ज्या दिवसापासून **नेबुआ** इस्राएलांतून बंद झाला, त्या दिवसापासून त्याचा खुलासा कोणास मिळालेला नाहीं.

रीब्बी शिमओननें उठून बोलण्यास आरंभ केला. शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं (हे परमेश्वरा, मोठेपणा, व पराक्रम, व तेज, व जय, व मान ही तुझी, कारण कीं; जें आकाशांत व पृथ्वींत तें सर्व तुझें आहे, हें परमेश्वरा सर्व राजावर आणि सर्वांवरला मुख्य अधिकार तुझा आहे.) या वाक्यावर तो ह्मणतोः–वरील लोकांनो ऐका. व हेब्रोन-मध्यें निजणारे लोक (अब्राहाम–इसहाक–याआकोब) व **रायामेहेमना** (मोशे रब्बेनु) तुमच्या निद्रेंतून उठा. कारण शास्त्रांत लिहिलें आहेः—

"मातींत बसणाऱ्या लोकांनो" उठा, व परमेश्वराची स्तुती करा. हें वाक्य कोणा-संबंधी ह्मटलेलें आहे, तर ते नीतीवंत लोकासंबंधी आहे. आतां पुढील वाक्य शास्त्रांत जें लिहिलेलें आहे तें हें कीं "मी निजलेला आहे; परंतु माझे अंतःकरण जागें आहे, तर तें मेलेलें नाहीं. ह्मणून हें वाक्य त्यावर ह्मटलेले आहे.

"हाखीसु वेरन्नेनू"—"मातींत बसणाऱ्या लोकांनो" उठून परमेश्वराची स्तुती करा. तर **राया गेहेमना** (मोशे रब्बेनु) व तुझे वडील लोक (पूर्वज, आब्राहाम, इसहाक, व याआकोब) उठा, व शेखीनाची पूर्णता होण्याकरितां परमेश्वराची स्तुती करा. कारण शेखीना जो आहे, तो **गालूथ** मध्यें निजलेला आहे. (शेखीना **गालूथ** मध्यें म्ह,–दुःखांत पसरलेला आहे.) व (निजलेला आहे) म्ह० जेव्हां इस्राएलाचें राज्य गेले, व येरूशालेमेचा नाश झाला, व इस्राएल लोक जगभर पसरले गेले, व दुःखांत पडले, तेव्हां शेखीना निजला. व परमेश्वराच्या प्रितीमुळें, परमेश्वरही आपल्या संगती दुःख भोगीत आहे, व मशिहा येईपर्यंत आपण लोक दुःखात राहाणार, व त्याप्रमाणें शेखीनाही राहाणार.

רִבֵּי חַנַנְיָא בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר · רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל · לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה
וּמִצְוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ · יַגְדִּיל תּוֹרָה
וְיַאְדִּיר :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא (אמן) · בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא
כִּרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵיהּ
וְיָקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ(אמן)· בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ
רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר
וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא · וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלַּל · שְׁמֵיהּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא
תֻּשְׁבְּחָתָא · וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא · וְאִמְרוּ אָמֵן :

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי
תַלְמִידֵיהוֹן · דְּיָתְבִין וְעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּשְׁתָּא ·
דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל־אֲתַר וַאֲתַר · יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן
וּלְכוֹן שְׁלָמָא חִנָּא וְחִסְדָּא וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי
וְרַחֲמֵי · מִן קֳדָם אֱלָהָא מָארֵיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא · חַיִּים וְשָׂבָע וְיֵשׁוּעָה
וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה
וְרֶוַח וְהַצָּלָה · לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ · וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

कोठपर्यंत नितीवंत लोक निजून राहातील ? उठा, हे बोलल्या बरोबर शेखीनानें तीन वेळा आवाज केला ह्मणजे मोशे रब्बेनुला तीन वेळा हांक मारिली. तीन वेळा हांक मारिली व **राया मेहेमनास्** ह्मणाला; हे **राया मेहेमना** उठ. (मोशे रब्बेनु) तुझ्या-वर बोलले आहे कीं " माझ्या मित्राचा मधूर आवाज येत आहे, व तो चांगला वाटत आहे, व याकरितां मी तुझा दरवाजा ठोकीत आहे, व तुला चार पदव्या देत आहे, व माझ्या करितां तूं स्तुती करण्याची सुरूवात कर. " हे माझ्या बहिणी–हे माझ्या मैत्रिणी–हे माझ्या प्रिये–हे माझ्या निर्दोषे " तुझ्या पापाचा शेवट झाला (म्ह० माफी झाली) हे सिंयोनेच्या मंडळीनो ! अजून तुम्हाला मी पाडावपणांत टाकणार नाहीं. परमेश्वर ह्मणतो कीं, " माझ्या डोक्यांत दंव भरलेला आहे " ह्मणजे याचा अर्थ असा आहे, परमेश्वर तो धन्य असो, तो इस्राएलांस म्हणतो कीं, तुम्ही असें समजू नका, ज्या दिवसांपासून पवित्र मंदिराचा (येरूशालेम) नाश झाला त्या दिवसा पासून अजूनपर्यंत मी तेथें गेलेला नाहीं. [शेखीना] व जाणार नाहीं. व मला विश्रांति नाहीं, व इस्राएलांसंगती मीही **गालूथ** मध्यें (दुख:मध्यें) आहे. जेव्हां तुह्मीं पाडावपणांतून निघाल, व मशिहा येईल व पवित्र मंदिर बांधले जाईल व ते इस्राएलांस मिळेल, तेव्हां मी तुमच्या संगती पवित्र मंदिरात येईन. ह्मणून लिहिले आहे कीं, " माझ्या डोक्यांत देव भरलेला आहे " समजा कीं, जसें येरूशालेमेंत एक पवित्र मंदिर आहे, तसें दुसरे पवित्र मंदिर आकाशांत आहे, खालील पवित्र मंदिराचा नाश झाला, परंतु आकाशांतील मंदिर जश्याच्या तसेंच आहे. परमे-श्वराची अशी मर्जी होती कीं इस्राएल लोकांस येरूशालेमेच्या मंदिराचा नाश झाला ह्मणून वरील मंदिरांत त्यांस घेऊन जावे. परंतु मोशे रेब्बेनुची अशी इच्छा नव्हती.

परमेश्वराचे नांव י ה ו ה जे आहे त्यांत चार अक्षरें आहेत व ह्या शब्दां-तील चौथें अक्षर ה जे आहे ते वर लिहिल्या प्रमाणें इस्राएलांसंगती **गालूथ** मध्यें आहे. (יהוה) जे आहे, त्यांतील पहिले अक्षर י होय. याच्या शक्तिनें इस्राएलांस मिसरांतून काढीले, व समुद्रांतून पार नेले, व त्यांस तोरा दिला.

(दुसरे अक्षर ה जे आहे याच्या शक्तिनें इस्राएलांस पवित्र भुमींत नेले गेले. व एकोणचाळीस राजे आपल्या ताब्यांत दिले, व त्या दिवसांपासून त्या राज्यांस व त्यांच्या प्रजेस आपल्या पवित्र मंदिरांत येण्याचें बंद केलें.)

(ו अक्षर परमेश्वराच्या पवित्र नामाचे जे तिसरें अक्षर आहे त्याच्या शक्तिनें इस्राएलांस बाबेलच्या पाडावपणांतून काढून पुन: येरूशालेमेंत आणिलें. व दुसरें पवित्र मंदिर बांधले गेले व आपल्या शत्रूपासून दूर केलें.)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ ·
וּפָקְדֵנוּ בִּפְקוּדַת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי
קֶדֶם · וְזָכֹר־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקְּדֹמוֹנִים ·
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ · אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־
הַחֶסֶד · וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ
בְּהַר הַמֹּרִיָּה · וְאֶת־הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל־
גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ :

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי : וַיֹּאמֶר קַח־
נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־
לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד
הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ : וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר
וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת
יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים : בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק : וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה
עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם : וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־
עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ
וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו : וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־
אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה
הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה : וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם

आतां चवथें अक्षर ה मात्र राहिले, ते इस्राएलांबरोबर अजून **गालूथ** मध्यें आहे, व जेव्हां मशिहा येईल, व इस्राएलांची सुटका होईल, तेव्हां ה ही सुटेल. हे सर्व परमेश्वराची इस्राएलांवर प्रिती असल्यामुळें केले गेलें आहे. व ה हें अक्षर गेल्यानें वरील तीन अक्षरें राहिली. י"ו ד ה"א ו"א या अक्षरांची गणती ३९ होय. १३ + ६ + २० = ३९.

वती טל = ३९ च्या गणतीप्रमाणें ठेविलेली आहेत आतां ה काढिल्यानें बाकी י"ו ד ה"א ו"א राहिली व त्याची गणती ३९ होईल (טל) טל = ३९ जो आहे तो י"ו ד ה"א ו"א च्या गणतींत आहे.

हें ऐकून मोशे रब्बेनु संगती वडील लोक (आब्राहाम, इसहाक, व याआकोब) उठले. येथपर्यंत परमेश्वराच्या ऐकत्वाचें स्पष्टीकरण आहे.

परमेश्वर सदासर्वकाळ सुवदित असो, आमेन वे आमेन.

हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा ! तुजपुढें चांगल्या आठवणीने आमची आठवण करून पूर्वीच्या आकाशांच्या आकाशांतून दयेच्या व तारणाच्या दर्शनाकडून आम्हास दर्शन दे. आणि हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, (आमचे) पूर्वज आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांजवरील तुझी प्रीति, आब्राहामाबरोबर केलेला करार; त्याजवरील दया व त्याजवळ वाहिलेली शपथ; आणि त्याचा पुत्र इसहाक याचें स्थंडिलाच्या बाजूवर बांधलें जाणें तूं आठीव. जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं:—

आणि या गोष्टीनंतर असें झालें कीं, देवानें आब्राहामाची परीक्षा घेतली, आणि त्याला म्हटलें, हे आब्राहामा; तेव्हां हा म्हणाला पाहा मी येथें आहे. आणि त्यानें म्हटलें तूं आपला पुत्र, आपला एकुलता इसहाक, ज्यावर तूं प्रीति करितोस त्याला घेऊन मोरीया देशांत जा, आणि तेथील डोंगरांमधील एक जो मी तुला सांगेन त्यावर त्याचें होमरूप अर्पण कर. मग आब्राहामानें सकाळीं उठून आपलें गाढव आवळलें, आणि आपल्या तरुणांतले दोन व आपला पुत्र इसहाक आपणांबरोबर घेतलें, आणि होमाचीं लांकडें फोडलीं; मग उठून जी जागा देवानें सांगितली होती तिकडे चालता झाला. मग तिसऱ्या दिवशीं आब्राहामानें आपली दृष्टि वर करून ती जागा दुरून पाहिली. मग आब्राहाम आपल्या तरण्यांस म्हणाला, एथें गाढवाजवळ बसा, आणि मी व मुलगा तिकडे जाऊन भजन करूं आणि माघारें तुम्हाकडे येऊं. मग आब्राहामानें होमाचीं लांकडे घेऊन आपला पुत्र इसहाक यावर ठेवलीं; आणि आपल्या हातीं विस्तव व सुरी घेतली; आणि ते दोघे संगती गेले. तेव्हां इसहाकानें आपला बाप आब्राहाम याला ह्मटलें

אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃
וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם
אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־
יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃
וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־
בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר
וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים
אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ וַיִּשָּׂא
אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ
בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר
יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־
אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־
יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ
אֶת־בִּנְךָ אֶת יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם
וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל
גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל
נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
בִּבְאֵר שָׁבַע׃

(אחר פרשת העקדה רבש"ע אומר)

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי
אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

माझ्या बापा, आणि हा म्हणाला, माझ्या पुत्रा, पाहा मी एथें आहे; मग त्यानें म्हटलें, पाहा विस्तव व लांकडें आहेत; परंतु होमाचें कोंकरूं कोठें आहे ? तेव्हां आब्राहाम म्हणाला, माझ्या पुत्रा, देव आपणासाठीं होमाचें कोंकरूं पाहून मिळवील; तसे ते दोघे संगतीं गेले; आणि जी जागा देवानें त्याला सांगितली होती तेथें ते पोंचले; मग आब्राहामाने तेथें वेदी बांधली व लांकडे रचिलीं, आणि आपला पुत्र इसहाक याला बांधलें आणि वेदीवरच्या लांकडांवर त्याला ठेवलें. मग आब्राहामानें आपला हात लांबवून आपला पुत्र वधायासाठीं सुरी घेतली. तेव्हां परमेश्वराचा दूत आकाशांतून त्याला हाक मारून बोलला, आब्राहामा, आब्राहामा; हा म्हणाला, पाहा मी एथें आहे. मग तो बोलला, तूं मुलावर आपला हात टाकूं नको व त्याला कांहींच करूं नको, कां तर आतां म्या जाणलें कीं, तूं देवाला भितोस, कां कीं त्वां आपला पुत्र आपला एकुलता याला मजपासून राखलें नाहीं. तेव्हां आब्राहामानें आपली दृष्टि वर करून पाहिलें, आणि पाहा मागें एक मेंढा झुडपांत आपल्या शिंगांनीं अडकला होता; तेव्हां आब्राहामानें जाऊन तो मेंढा घेतला आणि आपल्या पुत्राच्या ठिकाणीं तो होमरूपें अर्पिला. मग आब्राहामाने त्या ठिकाणाचें नांव यहोवायिरए असें ठेविलें; यास्तव आज असें म्हणतात, परमेश्वराच्या डोंगरावर पाहण्यांत येतें. आणि परमेश्वराच्या दूतानें आकाशांतून आब्राहामाला दुसऱ्यानें हांक मारून म्हटलें कीं परमेश्वर बोलतो, म्या आपली शपथ केली आहे कीं, त्वां ही गोष्ट केली, म्हणजे तुझ्या पुत्राला तुझ्या एकुलत्याला राखले नाहीं, यास्तव मी तुला आशीर्वाद देईन, आणि तुझें संतान आकाशांतील ताऱ्यांसारखे व समुद्राच्या कांठावरील रेतीसारखें वाढवीन; आणि तुझें संतान आपल्या वैऱ्यांच्या वेशींचें वतन पावेल. आणि तुझ्या संतानाकडून पृथ्वींतील सर्व राष्ट्रें आशिर्वाद पावतील, कां कीं त्वां माझी गोष्ट ऐकली आहे. मग आब्राहाम आपल्या तरण्यांकडे माघारें आला; आणि ते उठून बैरशेब्बास संगतीं गेले, आणि आब्राहाम बेरशेब्बांत राहत होता.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם · כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת
רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם · כֵּן יִכְבְּשׁוּ
רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסֶךָ · וְיִגְוֹלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ · וְתִתְנַהֵג
עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים ·
וְתִכָּנֵס לָנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין · וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל · יָשׁוּב
חֲרוֹן אַפֶּךָ מֵעַמֶּךָ · וּמֵעִירֶךָ · וּמֵאַרְצֶךָ · וּמִנַּחֲלָתֶךָ ·
וְקַיֵּם־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ ·
עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ בֶּאֱמוּר · וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב
וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר
וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר · וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ
אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר
בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְנֶאֱמַר · וְזָכַרְתִּי
לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: וְנֶאֱמַר ·
וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ
מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: אִם
יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: וֶהֱבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יָרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהּ · וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ:
וְנֶאֱמַר עַל יַד נְבִיאֶךָ · יְהוָה חָנֵנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם
לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה: וְנֶאֱמַר · וְעֵת צָרָה
הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ: וְנֶאֱמַר · בְּכָל־צָרָתָם לוֹ צָר
וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם

(इसहाकाचे अर्पणाचा भाग वाचल्यानंतर आणि पुढील
" हे जगदीशा " हा भाग वाचण्या पूर्वी हें बोलावें.)

आणि त्यानें वेदीच्या उत्तर बाजूस परमेश्वरासमोर तो (होम पशू) कापावा; मग आहारोनाचे पुत्र याजक यांनीं त्याचें रक्त वेदीवर चहूंकडे शिंपडावें.

हे जगदीशा, जसें आमचा बाप आब्राहाम यानें पूर्ण मनानें तुझी इच्छा पूर्ण करण्याकरितां आपल्या दयेस जिंकिलें, तसें तुझ्या दयेनें तुझ्या रागास जिंकावें, तुझ्या दयेनें तुझ्या (न्यायत्वाच्या) गुणास अगदीं झांकावें असें कर; आणि आम्हांबरोबर दयेच्या व कृपेच्या गुणाप्रमाणें वर्तून आम्हांस परिमित न्यायाच्या सिमेच्या आंत राख; आणि आपल्या मोठ्या चांगुलपणामुळें आपल्या लोकांवरून, नगरावरून, देशावरून व वतनावरून आपला राग फिरीव. आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझा सेवक मोशे याजकडून तूं आपल्या शास्त्रांत आम्हास अभय वचन दिलेल्या गोष्टी आमचे प्रत्ययास आण. जसें म्हटलें आहे कीं, आणि मी याआकोबासीं जो माझा करार तो आठवीन, आणि इसहाकासींहि जो माझा करार व आब्राहामासींहि जो माझा करार तो आठवीन, आणि मी देशहि आठवीन, आणि असें असतांहि ते आपल्या शत्रुच्या देशांत राहतील, तेव्हां मी त्यांची समाप्ति करावी, आणि त्यांसीं म्यां केलेला करार मोडावा, असा मी त्यांस धिक्कारणार नाहीं; आणि त्यांचा कंटाळाहि करणार नाहीं; कांतर मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे. तर त्यांच्या पूर्वजांसी जो करार, तो मी त्यांसाठीं आठवीन; कां तर त्या पूर्वजांस त्यांचा देव व्हावा म्हणून म्या राष्ट्रांच्या देखतां मिसर देशांतून काढिलें; मी परमेश्वर आहे. तर तुझा देव परमेश्वर तुझे पाडाव करून नेलेल्यांस फिरवील, आणि तुजवर ममता करील; असें ज्या लोकांमध्यें तुझा देव परमेश्वर यानें तुझी दाणादाण केली. त्या सर्वांतून तुला फिरून गोळा करील जरी आकाशाच्या कांठापर्यंत तुला ढकललें असलें, तरी तुझा देव परमेश्वर तुला तेथून गोळा करील; तेथून देखील तुला मिळवून घेईल. आणि तुझ्या पूर्वजांस जो देश वतनाचा होता, त्यांत तुझा देव परमेश्वर तुला आणील, आणि तो तुझ्या वतनाचा होईल; तुझ्या पूर्वजापेक्षांहि तुझें बरें करून तुला वाढवील. आणि (हे देवा,) तुझ्या भविष्यवाद्यांच्या हातूनहि ह्मटलें (लिहिलें) गेलें आहे कीं, हे परमेश्वरा, आह्मावर कृपा कर, आह्मी तुझी वाट पाहिली आहे, प्रत्येक सकाळीं

וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃ וְנֶאֱמַר׳ מִי אֵל
כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא
הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃ יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ
עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם׃ תִּתֵּן
אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ
מִימֵי קֶדֶם׳ וְנֶאֱמַר וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים
בְּבֵית תְּפִלָּתִי עֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי
בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים׃

אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁיעוּר הַפֵּאָה וְהַבִּכּוּרִים וְהָרֵאָיוֹן
וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה׃ אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאָדָם
עֹשֶׂה אוֹתָם אוֹכֵל מִפֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת
לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא׳ וְאֵלּוּ הֵן׳ כִּבּוּד אָב וָאֵם וּגְמִילוּת
חֲסָדִים וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים וְהַשְׁכָּמַת בֵּית
הַכְּנֶסֶת וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ
לְאִשְׁתּוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם׃

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר כְּבַגָּלוּי וּמוֹדֶה עַל
הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׳ וְיַשְׁכִּים וְיֹאמַר רִבּוֹן
הָעוֹלָמִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים לֹא עַל צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ
מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי
שְׁמָעָה׳ אֲדֹנָי סְלָחָה׳ אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר
לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ׃

מַה־אָנוּ׳ מַה־חַיֵּינוּ׳ מַה חַסְדֵּנוּ׳ מַה־צִּדְקוֹתֵינוּ׳ מַה
יְשׁוּעָתֵנוּ׳ מַה־כֹּחֵנוּ׳ מַה־גְּבוּרָתֵנוּ׳ מַה־נֹּאמַר

तूं त्यांचा बाहु हो, संकटाच्या समयीं आमचें तारणहि हो. आणखी म्हटलें आहे कीं, त्यांच्या सर्व कष्टांत तो (देव) कष्ट पावे, आणि त्याचा समक्ष राहणारा दूत त्यांस तारी; तो आपल्या प्रीतीनें व लीनतेनें त्यांस उद्धारी; आणि सर्व पुरातन दिवसांत त्यांस उचलून वाही. आणखी असें म्हटलें आहे कीं, हे देवा, तो याकोबाचा संकट समय आहे, तथापि तो त्यांतून निभावेल. आणखी म्हटलें आहे कीं, हे देवा, जो तूं अन्यायाची क्षमा करितोस, आणि आपल्या विभागाच्या शेषाचें पातक उल्लंघितोस, त्या तुजसारिखा कोण आहे ? तो आपला क्रोध सर्वकाळपर्यंत बाळगीत नाहीं, कारण कीं त्याला दया आवडते. तो फिरेल, आम्हांवर दया करील; तो आमचे अन्याय धुळीस मिळवील; आणि तूं त्यांची सर्व पापें समुद्राच्या खोलपणांत टाकशील. (आणि आमचीं व तुझें लोक इस्राएल यांच्या घराण्यांचीं पापें, आठवण न पडे व झडती न होय व कधींहि मनांत न येत अशा ठिकाणीं तूं टाक.) तूं याआकोबासाठीं खरेपणा आणि आब्राहामासाठीं करुणा साधशील, जिच्याविषयीं तूं आमच्या पूर्वजांपाशीं पुरातन दिवसां पासून शपथ वाहीस ती आणखी असें म्हटलें आहे कीं, त्यांसहि मी आपल्या पवित्र पर्वतांत आणीन, आपल्या प्रार्थनेच्या घरांत त्यांस हर्षित करीन; त्यांचे होम व त्यांचे बळी माझ्या वेदीवर मला मान्य होतील; कारण कीं माझें घर सर्व लोकांसाठीं प्रार्थनेचें घर असें म्हटले जाईल.

ज्या गोष्टींस परीमाण नाहीं, त्या येणेप्रमाणें:—शेताचा कांठ कापणें, प्रथम उत्पन्न वाहणें, भेटीसाठीं कांहीं आणणें, परोपकार करणें, व शास्त्राचा अभ्यास करणें. आणि ज्या गोष्टी आचरल्यानें मनुष्य या जगीं त्याचें फल भोगून पुढील जगांत त्याचें शृंग स्थापित होतें (मुख्य वेतन पावतो), त्या येणेप्रमाणें:—आई बापांचा मान राखणें, परोपकार करणें, रोग्यांचा समाचार घेणें, पाहुण्यांचा आदर सत्कार करणें, देवालयांत पहाटेस जाणें, आणि मनुष्यामध्यें व त्याच्या शेजाऱ्यामध्यें व पुरुषामध्यें व त्याच्या स्त्रीमध्यें समेट करणें; परंतु शास्त्राचा अभ्यास करणें सर्वांपेक्षां श्रेष्ठ आहे.

मनुष्याने सर्वदा देवाचें * भय, उघडपणें व गुप्तपणेंहि धरावें, सत्य अंगिकारावें व मनांत असेल तसें सत्य बोलावें, आणि पाहांटेस उठून असें म्हणावें कीं, हे जगताच्या † स्वामी व प्रभुंच्या प्रभु, आमच्या न्यायीपणामुळें नव्हे, परंतु तुझ्या फार दयेमुळें आम्ही आपल्या विनंत्या तुजपुढें ओततों. हे प्रभो, ऐक; हे प्रभो, क्षमा कर; हे प्रभो, कान देऊन कार्य कर, उशीर करूं नको; हे माझ्या देवा, तूं आपणाकरितां असें कर; कांकीं तुझ्या नगरास, आणि तुझ्या लोकांस तुझें नाम ठेविलें आहे.

---

* इ. आकाशाचें. हाखामीम लोकांच्या ग्रंथांत कोठें कोठें देवाचें नांव उघडपणें लिहिण्याबद्दल आकाश असें सांपडतें.

† या । पुढल्या जगाचाहि स्वामी तोच आहे.

לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · הֲלֹא כָל־הַגִּבּוֹרִים
כְּאַיִן לְפָנֶיךָ · וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ · וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדַּע ·
וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל · כִּי רוֹב מַעֲשֵׂינוּ תֹהוּ · וִימֵי חַיֵּינוּ
הֶבֶל לְפָנֶיךָ · וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אַיִן כִּי הַכֹּל
הָבֶל : לְבַד הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין
וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ · וְכָל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדֶּךָ ·
שֶׁנֶּאֱמַר הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן
אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל : אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ בְּנֵי
אַבְרָהָם אוֹהֲבֶךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ־לּוֹ בְהַר הַמֹּרִיָּה זֶרַע יִצְחָק
עֲקֵדֶךָ שֶׁנֶּעֱקַד עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרְךָ
שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ
קָרָאתָ אוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן :

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לָךְ · וּלְשַׁבְּחָךְ וּלְפָאֲרָךְ
וַּלְרוֹמְמָךְ · וְלִתֵּן שִׁיר שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל · וְחַיָּבִים אֲנַחְנוּ לוֹמַר לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְכָל־יוֹם
תָּמִיד · אַשְׁרֵנוּ מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ · מַה־נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ · וּמַה־
יָּפָה מְאֹד יְרוּשָׁתֵנוּ · אַשְׁרֵנוּ כְּשֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִין וּמַעֲרִיבִין
בְּבָתֵּי כְנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מֶדְרָשׁוֹת וּמְיַחֲדִים שִׁמְךָ בְּכָל־יוֹם
תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה · שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָֹה
אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹה אֶחָד : (בלחש) בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד :

אַתָּה הוּא אֶחָד קוֹדֶם שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם · וְאַתָּה הוּא
אֶחָד לְאַחַר שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם · אַתָּה הוּא אֵל

आम्ही काय ! आमचें जिणें काय ! आमचें यथार्थपण काय ! आमचें पुण्य काय ! आमचें सामर्थ्य काय ! आमचें बल काय ! आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आम्ही तुजपुढें काय म्हणूं ! पराक्रमी (मनुष्यें) तुजपुढें कांहींच नाहींत; नामांकित मनुष्यें जशीं नव्हतींच; ज्ञानी मनुष्यें जशीं बुद्धि-हीन; आणि चतुर जशीं विवेकहीन अशीं नाहींत कीं काय ? कारण आमचीं कर्में बहुत करून शून्यच आहेत; आणि आमच्या आयुष्याचे दिवस तुजपुढें व्यर्थ आहेत. आणि मनुष्य पशुपेक्षां श्रेष्ठ नाहीं; कारण सर्व व्यर्थता आहे; मात्र जो शुद्ध आत्मा तुझ्या गौरवाच्या आसनासमोर झडती व हिशोब देणार, तो त्यास (अधिक) आहे. आणि पाहा, राष्ट्रें मोटेंतल्या बिंदुप्रमाणें आहेत; आणि पारड्यांतल्या बारिक धुळीप्रमाणें मोजली आहेत. पाहा तो द्वीपें कणासारखीं उचलितो; अर्से म्हटल्याप्रमाणें सर्व राष्ट्रें तुजपुढें जशीं कांहींच नाहींत. परंतु आम्ही तुझे लोक, तुझ्या करारांचीं लेंकरें, तुझा प्रियकर आब्राहाम ज्यांसीं त्वां मोरिया डोंगरावर शपथ केली त्याचीं लेंकरें; इसहाक, जो तुजकरितां स्थंडिलाच्या बाजूवर बांधला गेला त्याचें बीज; तुझा जेष्ठ पुत्र याकोब, ज्यावर आपल्या आवडीनें प्रीति करून आणि त्यामध्यें आनंदानें हर्ष मानून, ज्यास इस्राएल आणि येशुरून म्हटलें त्याचा आम्ही समुदाय आहों.

यास्तव आम्हांस तुझे उपकार मानावयास, तुला स्तवावयास, तुझें गौरव करा-वयास व तुला उंच मानावयास; आणि तुझ्या मोठ्या नामाचें गायन, कीर्तन व उपकार स्तुति करावयास योग्य आहे; आणि आम्हास नेहमी प्रति दिवशीं गीत गाणें योग्य आहे. आम्ही सुखी ! आमचा विभाग किती चांगला ! आमचे भाग्य किती सुंदर ! आणि आमचें वतन किती उत्तम ! आम्ही सुखी कीं आम्ही पाहाटेस व संध्याकाळीं देवालयांत व विद्यालयांत जाऊन, आणि तुझ्या नामाचें एकत्व मान्य करून दोन वेळां प्रीतिनें असे म्हणतों कीं, हें इस्राएला ऐक, परमेश्वर आमचा देव आहे; परमेश्वर एकच आहे. (हें हळू बोलावें.) त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदासर्वकाळ धन्य असो.

בָּעוֹלָם הַזֶּה · וְאַתָּה הוּא אֵל בָּעוֹלָם הַבָּא · וְאַתָּה הוּא
וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ · קָדוֹשׁ שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ עַל עַם מְקַדְּשֵׁי
שְׁמֶךָ וּבְיִשּׁוּעָתְךָ מַלְּכֵנוּ תָּרוּם וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ · וְתוֹשִׁיעֵנוּ
בְּקָרוֹב לְמַעַן שִׁמְךָ בָּרוּךְ מְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ (י״אשִׁמְךָ) בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת בִּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים
וְהַתַּחְתּוֹנִים אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן ·
וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים · קַבֵּץ נְפוּצוֹת קוֹנֶךָ מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי עוֹלָם · כִּי אַתָּה־הוּא
הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ עָלְיוֹן לְכָל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ · אַתָּה עָשִׂיתָ
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ · אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּם ·
וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לָךְ
מַה־תַּעֲשֶׂה וּמַה־תִּפְעָל : אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חַי וְקַיָּם עֲשֵׂה
עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַנִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ · וְקַיֵּם־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־
הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי צְפַנְיָה חוֹזֶךָ כְּאָמוּר · בָּעֵת
הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם
לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם
לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ·
שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ ·
וּתְכַפֵּר־לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לְכָל־
פְּשָׁעֵינוּ וְשֶׁתִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְנַקְרִיב

पृथ्वी उत्पन्न केल्यापूर्वी व पृथ्वी उत्पन्न केल्यानंतर जो एकच, तो या जगांतील देव तूंच; पुढल्या जगांतील देव तूंच आणि ज्याचीं वर्षें संपत नाहींत तोहि तूंच. तूं आपल्या जगांत तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या लोकांमध्यें आपलें नाम पवित्र कर; तूं आपल्या तारणाकडून आमचें शिंग उभार व उंचाव; आणि आपल्या नामाकरितां आमचे लवकर तारण कर. बहुतांमध्यें (प्रसिद्धपणें) आपलें नाम पवित्र करणारा धन्य आहे.

वरील आकाशांतील, खालील पृथ्वींतील, आकाशांच्या आकाशांतील, उंचावरील व नीचामधील परमेश्वर देव तूंच आहेस. पहिला तूंच व मागलाहि तूंच; तुजवांचून दुसरा कोणी देव नाहीं. तुजवर आशा ठेवणाऱ्या विखरलेले लोकांस पृथ्वीच्या चोहों कोनांपासून एकवट कर, ह्मणजे जगांतील सर्व येणारे (वसणारे) जाणतील व समजतील कीं पृथ्वीच्या सर्व राज्याचा तूंच देव आहेस; तूंच आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतील सर्व (पदार्थ) उत्पन्न केलेस. आणि तूं काय करितोस व तूं काय चालविलें आहेस असें म्हणणारा, वरील व खालील तुझ्या हस्त कर्मांमध्यें कोण आहे? हे आकाशांतील आमच्या जीवंत व निश्चल बापा, ज्या तुझ्या मोठ्या पराक्रमी व भयंकर नामानें आम्ही ह्मटलों गेलों आहों, त्याकरितां आह्मांवर उपकार व दया करून, ज्या गोष्टींविषयीं तूं आपला दृष्टांत सांगणारा सेफानया याचे हातून आह्मास अभय वचन दिलें आहेस, ती गोष्ट आह्मामध्यें स्थापित कर. जसें, ह्मटलें आहे कीं, ज्या समयीं मी तुला एकवटीन त्यासमयीं तुह्माला परत आणीन, कांकीं जेव्हां मी तुमचा पाडावपणाचा प्रवास तुमच्या समक्ष परत आणीन, तेव्हां तुह्माला पृथ्वींतल्या सर्व लोकांमध्यें कीर्ति व प्रशंसा मिळत असें करीन; असें परमेश्वर ह्मणतो.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी अशी प्रसन्नता होवो कीं, तूं आम्हांवर दया कर; आमचीं सर्व पापें क्षमा कर; आमचे सर्व

לְפָנֶיךָ קְרְבַּן הַתָּמִיד שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כָּאָמוּר׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ
נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד׃ אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין׃ עֹלַת
תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ
רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃
וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

(בשבת אומרים

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת
שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃)

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־
קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם כַּאֲשֶׁר
צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃ וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת
רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃ וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה

अपराधांचें प्रायश्चित्त कर; आमचीं सर्व उल्लंघनें क्षमा व माफ कर; आणि आमच्या दिवसांत लवकरच पवित्र मंदिर बांध; मग तुझा भविष्यवादी मोशे याच्या हातून लिहिल्याप्रमाणें आमचें प्रायश्चित्त होण्याकरितां नित्याचें अर्पण आम्ही तुजपुढें अर्पूं. जसें म्हटलें आहे कीं:—

आणि परमेश्वरानें मोशाला असें सांगितलें कीं, तूं इस्राएलांच्या संतानास आज्ञा देऊन सांग कीं, माझीं अर्पणें, माझीं अन्नदानें हीं शांतिकारक सुवासासाठीं माझ्या जवळ यथाकाळीं करावयास तुम्ही सांभाळा. आणि तूं त्यांस सांग कीं, तुम्ही जे होम पशु नेहमीं प्रतिदिवशीं परमेश्वराला अर्पावे, ते असे: पहिल्या वर्षांतील सांगोपांग दोन मेंढे. एक मेंढा सकाळीं अर्पण कर, आणि एक मेंढा संध्याकाळीं अर्पण कर. आणि नैवेद्यासाठीं एकाचा एक दशमांश सपीठ पाव हीन * कुटून काढलेलें तेल यांत मळलेलें व्हावें. हा नित्य होम सनिाय डोंगरावर नेमलेला, परमेश्वराजवळ शांतिकारक सुवासासाठीं अर्पण असा आहे. आणि त्याच्या संगतीं जें पेय अर्पण करावयाचें, तें एका मेंढ्या संगती पाव हीन द्राक्षरस; तें तूं पवित्र स्थानांत परमेश्वराजवळ ओतून पेय अर्पण कर. आणि संध्याकाळीं तूं दुसऱ्या मेंढ्याचें अर्पण कर; जसा सकाळचा नैवेद्य आणि त्याचें पेय तसें अर्पण कर: हें अर्पण परमेश्वराजवळ शांतिकारक सुवास आहे.

(शाब्बाथ असल्यास हीं वाक्यें हि बोलावीं.

आणि शाब्बाथ दिवशीं पहिल्या वर्षांतील सांगोपांग दोन मेंढे, आणि तेलांत मळलेल्या दोन दशमांश सपीठाचा नैवेद्य, आणि त्याचें पेय अर्पण व्हावें. नित्य होम व त्याचें अर्पण यां खेरीज हा होम प्रत्येक शाब्बाथीं व्हावा.)

जेव्हां पवित्र मंदिर होतें, तेव्हां तुझा भविष्यवादी मोशे याच्या हातांकडून तुझ्या नेमशास्त्रांत लिहिल्याप्रमाणें जशी (आमच्या पूर्वजांस) आज्ञा दिली होती, त्याप्रमाणें ज्यापुढें ते सुगंधी द्रव्यें जाळीत असत, तो तूंच आमचा देव. तें येणेंप्रमाणें:—आणि परमेश्वरानें मोशाला सांगितलें तूं आपल्याशीं किराणें बलासान

* हीन हें एक माप आहे.

הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף · בּוֹרִית בַּרְשִׁינָא לְמָה הִיא
בָּאָה כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפָּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה יֵין
קַפְרִיסִין לְמָה הוּא בָּא כְּדֵי לְשָׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפָּרֶן כְּדֵי
שֶׁתְּהֵא עַזָּה · וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין
מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד :

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב ·
הֵיטֵב הָדֵק · מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים · פִּטְמָהּ
לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה לְשָׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ · אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין · וְאִם
חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּיב מִיתָה :

תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה
בָּאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין · וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא
אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קְרִטּוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל
לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ · וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי
שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ
מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה : לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ
סֶלָה : יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה :
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ : (הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ
יָמֵינוּ כְּקֶדֶם :) וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת

אַבַּיֵי הָוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה מִשְּׁמָא דְּגְמָרָא

गमलीएलाचा पुत्र रब्बान शिमओन असें म्हणतो कीं, जो बालसीमोन झाडावर केलेले क्षतांतून गळता रस, तोच बलासान; करशीनाचा सावू कां घेत असत ? नखी सुंदर दिसावी ह्मणून स्वच्छ करावयास. कफरीसीनाचा अर्क कां घेत असत ? नखी कठीण असती ती भिजविण्याकरितां. या (कामास) मेरगलाइम * या नावाच्या झऱ्याचें पाणी योग्य नव्हतें काय ? परंतु मेरगलाइम या नावाच्या झऱ्याचें पाणी पवित्र मंदिराच्या गौरवामुळें आंत आणायास योग्य नव्हतें.

रिब्बी नाथान कुटणाऱ्याला ह्मणतो कीं, बारीक व चांगलें, चांगलें बारीक कूट, कीं त्याचा आवाज होऊन चांगला वास यावा. आणि (त्या चूर्णांतून) अर्ध्याचा (धूप दाखविल्यास) शुद्ध आहे; परंतु त्यांतील तिसऱ्या व चवथ्या भागाचा धूप दाखविण्याविषयीं आम्हीं (कधीं) ऐकिलें नाहीं. रिब्बी यहुदा ह्मणतो कीं, हें सर्व त्याच्या परिमाणाप्रमाणे असल्यास त्यांतील अर्ध्याचा धूप दाखवावयास शुद्ध आहे; परंतु जो त्यांतील एकादा गंध उणा करितो तो (उपाध्या) मारला जाण्यास योग्य आहे.

कप्पाराचा पुत्र असें सांगतो कीं, साठ किंवा सत्तर वर्षांत एकवेळ त्यांतील अर्धें भिजवून धूप दाखवावयास आणीत असत. कप्पाराचा पुत्र आणखी असें सांगतो कीं, त्यांत मधाचा कोरतोब † जर असला तर मनुष्य त्याच्या वासापुढें उभा राहूं शकत नसे. आणि त्यांत मध कां मिसळीत नसत ? कारण शास्त्रांत असें सांगितलें आहे कीं, प्रत्येक आंबट पदार्थ व मध, यांतून घेऊन परमेश्वरासाठीं अग्नि अर्पणाचा धूप तुम्ही करूं नका. परमेश्वराकडून तारण होतें; तुझ्या लोकांवर तुझा आशीर्वाद आहे. सैन्याचा परमेश्वर आह्मांस अनुकूळ आहे. आकोबाचा देव आम्हांस आश्रय आहे. सेलाह. हे सैन्याच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर आशा ठेवितो तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्हीं हाक मारतों, त्या दिवशीं राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें. (हें परमेश्वरा, आह्मास तुजकडे फिरीव ह्मणजे आह्मी फिरूं, पूर्वीप्रमाणें आमचे दिवस नवे कर.) तेव्हां जसें पुरातन दिवसांत, आणि जसें पूर्वीच्या वर्षांत, तसें यहुदाचें आणि येरूशालेमेचें अर्पण परमेश्वराला मनोरम होईल.

आबये याने अनुष्ठानाचा क्रम गेमारांत सांगितल्याप्रमाणें आणि आब्बाशाऊल याच्या मत्ताप्रमाणें लाऊन ठेविला आहे. (तो येणेप्रमाणें;)

---

* टीका ७. † कोरतोब हें एक लहानसे माप आहे.

וְאַלְבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל מַעֲרָכָה גְּדוֹלָה קוֹדֶמֶת
לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל־קְטֹרֶת · וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת
קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גְּזִירֵי עֵצִים וְסִדּוּר שְׁנֵי גְּזִירֵי עֵצִים
קוֹדֵם לְרִשּׁוּן מִזְבַּח הַפְּנִימִי · וְרִשּׁוּן מִזְבַּח הַפְּנִימִי קוֹדֵם
לְהַטָּבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת · וְהַטָּבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לְדַם
הַתָּמִיד · וְדַם הַתָּמִיד קוֹדֵם לְהַטָּבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת · וְהַטָּבַת
שְׁתֵּי נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת · וּקְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים ·
וְאֵבָרִים לְמִנְחָה · וּמִנְחָה לַחֲבִיתִין וַחֲבִיתִין לִנְסָכִין ·
וּנְסָכִין לְמוּסָפִין · וּמוּסָפִין לְבָזִיכִין · וּבָזִיכִין לְקוּרְמִין לְתָמִיד
שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם · שֶׁנֶּאֱמַר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר
עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים · עָלֶיהָ הַשָּׁלֵם כָּל־הַקְּרְבָּנוֹת כֻּלָּם :

(ועומד ואומר בכוונה)

א **אָנָּא** בְּכֹחַ · גְּדֻלַּת יְמִינְךָ · תַּתִּיר צְרוּרָה :
ב קַבֵּל רִנַּת · עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ · טַהֲרֵנוּ נוֹרָא :
ג נָא גִּבּוֹר · דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ · כְּבָבַת שָׁמְרֵם :
ד בָּרְכֵם טַהֲרֵם · רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ · תָּמִיד גָּמְלֵם :
ה חָסִין קָדוֹשׁ · בְּרוֹב טוּבְךָ · נַהֵל עֲדָתֶךָ :
ו יָחִיד גֵּאֶה · לְעַמְּךָ פְּנֵה · זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ :
ז שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל · וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ · יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת :

(ואומר בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : ע״כ)

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים · אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד
בְּמוֹעֲדוֹ וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם · וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם ·
וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם · וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

धूपाच्या दुसऱ्या अनुष्ठाना पूर्वी मोठें अनुष्ठान; लांकडाचे दोन तुकडे रचण्या पूर्वी धूपाचें दुसरें अनुष्ठान; आंतल्या स्थंडिलांतून राख काढण्या पूर्वी लाकडाचे दोन तुकडे रचणें; पांच दिवे नीट करण्या पूर्वी आंतल्या स्थंडिलांतून राख काढणे; नित्यांचे रक्त शिंपडल्या पूर्वी पांच दिवे नीट करणें; दोन दिवे नीट करण्यापूर्वी नित्याचें रक्त शिंपडणें ; धूप दाखविण्या पूर्वी दोन दिवे नीट करणें; गात्रें (सांधे) अर्पिल्या पूर्वी नित्याचें रक्त शिंपडणें ; नैवेद्या पूर्वी गात्रांचे (सांध्याचे) अर्पण करणे ; भाजलेलें मांस अर्पण्यापूर्वी नैवेद्य दाखविणे; अर्पण करण्या पूर्वी भाजलेलें मांस अर्पणे ; अधिक अर्पणा पूर्वी अर्पण करणे; सुगंधाच्या चूर्णाचे दोन चमचे वाहण्या पूर्वी अधिक अर्पण करणें ; आणि नित्याचें संध्याकाळचें अर्पण केल्यापूर्वी सुगंधाच्या चूर्णाचे दोन चमचे वाहणे; जसें म्हटलें आहे कीं, आणि तिजवर (वेदीवर) होमपशु ठेवावा, आणि तिजवर शांतिकारक यज्ञाचें मादें जाळावें ; याकडून सर्व अर्पणे संपवावी.

(हे उभें राहून मोठ्या भक्तिभावानें बोलावें.)

१ (हे परमेश्वरा !) मी विनंति करितों कीं, तूं आपल्या उजव्या हाताच्या महत्वाच्या सामर्थ्यानें बंदिवानांस मोकळे कर.

२ हे गडरूप आश्रया ! तूं आपल्या लोकांचें स्तवन मान्य कर; हे भयंकरा, आम्हास शुद्ध कर.

३ हे बळवंता ! तुझ्या एकत्वाचा शोध करणारांस आतां डोळ्याच्या पुतळी प्रमाणें सांभाळ.

४ त्यांस आशिर्वाद देऊन शुद्ध कर; आणि आपल्या यथार्थतेच्या दयेनें त्यांची फेड कर.

५ हे पराक्रमी व पवित्र देवा, आपल्या पुष्कळ चांगुलपणाकडून आपल्या समुदायास चालीव.

६ हे स्वतांच महत्ववान असणाऱ्या, तुझ्या पवित्रतेची आठवण करणाऱ्या लोकांस अनुकूळ हो.

७ हे गुप्त गोष्टी जाणणाऱ्या, आमची विनंती मान्य कर, आणि आमचें ओरडणे ऐक.

(हे हळू बोलावे--त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदासर्वकाळ धन्य असो.)

हे जगतांच्या स्वामी, त्वां आम्हास नित्याचें अर्पण नेमलेल्या वेळीं करण्या- विषयीं आणि उपाध्याने अनुष्ठानें करावीं आणि लेव्यांनी मंचकाजवळ व

וּבֻטַּל הַתָּמִיד · וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ · וְלֹא לֵוִי בְדוּכָנוֹ · וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ · וְאַתָּה אָמַרְתָּ וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ :

לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · שֶׁיְּהֵא (זֶה) שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרוּצֶה לְפָנֶיךָ · כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ :

וְנֶאֱמַר · וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָֹה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב : וְנֶאֱמַר · זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים :

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים · קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן · פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן · וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן · וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב · מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת · שִׁיְּירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן · וְאִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב :

פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן · וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן · וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב · מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת · שִׁיְּירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן וְאִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב · אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן : חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת

इस्राएलांनी उभे राहण्याच्या ठिकाणीं (अंगणांत) असण्याविषयीं आज्ञा दिली आहेस. परंतु आतां आमच्या अन्यायामुळें पवित्र मंदिराचा नाश झाला ! नित्याचें अर्पण बंद झालें ! उपाध्ये अनुष्ठाने करीत नाहींत ! लेवी मंचकाजवळ व इस्राएल आपल्या उभे राहण्याच्या ठिकाणीं नाहींत ! परंतु तूं म्हटलें आहेस कीं, आम्ही आपले ओठांची वासरें अर्पावीं.

यास्तव हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा ! जसें आम्ही नित्याचें अर्पण नेमलेल्या वेळीं अर्पित असूं व आपल्या उभे राहण्याच्या ठिकाणीं उभे असूं; त्याप्रमाणे आमच्या ओठांची विनवणी मान्य, कबूल व प्रसन्नता संपादण्यासारिखी असो.

आणि असें म्हटलें आहे कीं, त्यानें वेदीच्या उत्तर बाजूस परमेश्वरासमोर तो कापावा; मग आहारोनाचे पुत्र याजक यांनी त्याचें रक्त वेदीवर चहुंकडे शिंपडावें. आणखी असें म्हटलें आहे कीं, होमाविषयीं, नैवेद्याविषयीं, पापहारक यज्ञाविषयीं, दोषहारक यज्ञाविषयीं, संस्काराविषयीं व शांतिकारक यज्ञाविषयीं हाच नेम.

यज्ञ केले जात तीं ठिकाणें कोणतीं ? त्यांतील परम पवित्र उत्तर बाजूस कापले जात; प्रायश्चित्ताच्या दिवसाचा बैल व बोकड उत्तर बाजूस कापला जात असे. आणि त्यांचें रक्त उत्तर बाजूने उपकरणांत घेत; त्यांचें रक्त (संकत लेखाच्या कोशाच्या) काठ्यांवर, पडद्यावर व सोनेरी स्थंडिलावर शिंपडावें लागत असे; त्यांतील एकादें शिंपडणें उणें झालें, तर प्रायश्चित्तास अडथळा होत असे; उरलेलें रक्त बाहेरल्या स्थंडिलाच्या पश्चिमेकडल्या बाजूच्या पायावर ओतीत; जरी न ओतलें, तरी (प्रायश्चित्तास) अडथळा होत नसे.

जाळावयाचे बैल व जाळावयाचे बोकड हे उत्तरेस कापले जात; आणि त्यांचें रक्त उत्तर बाजूनें उपकरणांत घेत; आणि त्यांचें रक्त पडद्यावर व सोनेरी स्थंडिलावर शिंपडावें लागत असे; त्यांतील एकादें शिंपडणें उणें झालें, तर प्रायश्चित्तास अडथळा होत असे; उरलेलें रक्त बाहेरच्या स्थंडिलाच्या पश्चिमेकडल्या बाजूच्या पायावर ओतीत; जरी न ओतलें तरी (प्रायश्चित्तास) अडथळा होत नसे; हे व मागले यज्ञ राखेच्या सांठवण्यांत जाळीत असत मंडळीचे व एका मनुष्याचे पापहारक यज्ञ. मंडळीचे पापहारक यज्ञ ते हे—प्रतिपदेचे

הַצָּפוּן · שְׁעִירֵי רָאשֵׁי חֲדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן
בַּצָּפוֹן · וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן · וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע
מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת · בְּיצַד עָלָה בַּכֶּבֶשׁ וּפָנָה
לַסּוֹבֵב וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית · מִזְרָחִית צְפוֹנִית ·
צְפוֹנִית מַעֲרָבִית · מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית · שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה
שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד הַדְּרוֹמִי · וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן־הַקְּלָעִים ·
לְזִכְרֵי כְהֻנָּה כָּל־מַאֲכָל · לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת : הָעוֹלָה
קָדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן · וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלֵי שָׁרֵת
בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה
הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים : זְבָחִי שַׁלְמֵי צִבּוּר
וַאֲשָׁמוֹת · אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת · אֲשַׁם גְּזֵלוֹת · אֲשַׁם
מְעִילוֹת · אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה · אֲשַׁם נָזִיר · אֲשַׁם
מְצוֹרָע · אָשָׁם תָּלוּי · שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי
שָׁרֵת בַּצָּפוֹן · וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע ·
וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים · לְזִכְרֵי כְהֻנָּה כָּל־מַאֲכָל ·
לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת : הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים
שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה · וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
שֶׁהֵן אַרְבַּע · וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל ·
לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת · הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם · אֶלָּא
שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים · לִנְשֵׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם ·
שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים · שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה · וְדָמָן
טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע · וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל
אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד · הַמּוּרָם מֵהֶם
כַּיּוֹצֵא בָהֶם · אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים · לִנְשֵׁיהֶם ·

व पर्वणीचे बोकड उत्तर बाजूस कापले जात; त्यांचें रक्त बाजूने उपकरणांत घेत; आणि त्यांचें रक्त चार वेळां स्थंडिलाच्या चार शिंगांवर (कोनांवर) शिंपडावें लागत असें. तें कसें ? (उपाध्या) स्थंडिलावर चढून वांकणाकडे फिरे आणि आग्नेयी कोनाकडे, मग इशान्य कोनाकडे, मग वायव्य कोनाकडे मग नैऋत्य कोनाकडे असा फिरे. उरलेलें रक्त बाहेरल्या स्थंडिलाच्या दक्षिणेकडल्या पायावर ओतीत; आणि उपाध्याचे घराण्यांतील पुरुष पडद्याचे आंत कोणत्याहि प्रकारे शिजवून त्या दिवशीं व अर्ध रात्रपर्यंत खात. होम हा परम पवित्र असून उत्तर बाजूस कापला जात असे; त्यांचें रक्त उत्तर बाजूने उपकरणांत घेत; आणि ते चार वेळ शिंपडल्याप्रमाणें दोन वेळ शिंपडावें लागत असे; त्यांचें कातडें काढावें व तो तोडून अग्निनें भस्म करावा लागत असें मंडळींचे शांतिकारक व दोषहारक यज्ञ, व दोषहारक यज्ञ ते हे.--लुटण्याच्या दोषाचा, न जाणता पवित्र वस्तु आपल्या उपयोगास लावण्याचे दोषाचा, मागणी घातलेल्या दासी बरोबर (न जाणतां विषय बुद्धिने वागण्याच्या) दोषाचा, नाझोऱ्याच्या दोषाचा, कोड्याच्या दोषाचा, आणि संशय युक्त दोषाचा यज्ञ; हे उत्तर बाजूस कापले जात. त्यांचें रक्त उत्तर बाजूने उपकरणांत घेत; तें चार वेळ शिंपडल्याप्रमाणें दोन वेळ शिंपडावें लागत असें; आणि उपाध्याच्या घराण्यांतिल पुरुष पडद्याचें आंत कोणत्याही प्रकारें शिजवून त्या दिवशीं अर्ध रात्रपर्यंत खात. आभार मानण्याचा यज्ञ व नाजीराचा मेंढा हे कांहींसें पवित्र होते, ते अंगनाच्या कोणत्याहि भागीं कापेल जात; आणि त्यांचें रक्त चार वेळ शिंपडल्याप्रमाणें दोन वेळ शिंपडावें लागत असें, व ते नगराच्या कोणत्याहि ठिकाणीं कोणताहि मनुष्य त्या दिवशीं अर्ध रात्रपर्यंत खात असे. जो भाग [उपाध्यास] उचलून देत असत * तो दुसऱ्या सारिखा असे; परंतु तो उचलून दिलेला भाग मात्र उपाध्ये, त्यांच्या बायका, त्यांचीं लेंकरें व त्यांचे चाकर खात असत. शांतीकारक यज्ञ हे कांहींसे पवित्र होते, तें अंगनाच्या कोणत्याहि भागीं कापेल जात; आणि त्यांचें रक्त चार वेळ शिंपडल्या प्रमाणें दोन वेळ शिंपडावें लागत असें, व तें नगरच्या कोणत्याहि ठिकाणीं कोणताहि मनुष्य दोन दिवस व एक रात्र खात असे. जो भाग (उपाध्यास) उचलून देत असत,

* लेवीय अ० ७, ओ० ३२, ३३, व ३४.

וְלִבְנֵיהֶם · וּלְעִבְרֵיהֶם : הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח · קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה · וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אַחַת וּבְלַבַד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד · שְׁנָה בַּאֲכִילָתָן · הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים · וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם · וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מַאֲכָל · לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד : הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה · וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד חֲצוֹת · וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו · וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי :

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר · בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת · (א) מִקַּל וָחוֹמֶר · (ב) מִגְּזֵרָה שָׁוָה · (ג) מִבִּנְיַן אָב וְכָתוּב אֶחָד · מִבִּנְיַן אָב וּשְׁנֵי כְתוּבִים · (ד) מִכְּלָל וּפְרָט · (ה) מִפְּרָט וּכְלָל · (ו) כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט · (ז) מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט · וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל · (ח) וְכָל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן־הַכְּלָל לְלַמֵּד · לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא · אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא · (ט) וְכָל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל · וְיָצָא לִטְעוֹן טָעוּן אַחֵר שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ · יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחְמִיר · (י) וְכָל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל · וְיָצָא לִטְעוֹן טָעוּן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר · (יא) וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל · וְיָצָא לִדּוֹן בְּדָבָר חָדָשׁ · אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ · עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵירוּשׁ · (יב) וְדָבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ · וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ · (יג) וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁין זֶה אֶת־זֶה · עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וַיַּכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם :

तो दुसऱ्या सारखा असे; परंतु तो दिलेला भाग मात्र उपाध्ये, त्यांच्या बायका, त्यांची लेकरें व त्यांचे चाकर खात असत. प्रथम उत्पन्न, दाहावा भाग व वल्हांडण सणाचा यज्ञ हे कांहींसे पवित्र होते; ते अंगनाच्या कोणत्याहि भागीं अर्पिले जात; आणि त्यांचें रक्त एक वेळ म्हणजे स्थंडिलाच्या पायावरच मात्र शिंपडावें लागत असे; परंतु त्यांच्या खाण्यांत भेद असे. प्रथम उत्पन्न उपाध्यानें खावें; दाहावा भाग कोणताहि मनुष्य नगराचे कोणत्याहि भागीं कोणत्याहि प्रकारें शिजवून दोन दिवस व एक रात्रपर्यंत खात असे; आणि वल्हांडण सणाचा यज्ञ मात्र रात्रीं अर्ध रात्रपर्यंत, संस्थेंत असतील तेच भाजून मात्र खात असत.

रिब्बी इश्माएल ह्मणतो, तेरा नियमांवरून * शास्त्राचा अर्थ समजून येतो; (१) लहान गोष्टीवरून मोठ्या गोष्टीविषयीं, आणि मोठ्या गोष्टीवरून लहान गोष्टीविषयीं अनुमान करणे, (२) सारखेपणावरून अनुमान करणें. (३) एका वाक्यांतील मूळविषय दुसऱ्या वाक्यास लावणें; आणि दोन वाक्यांतील मूळ विषय एक प्रत्येकास लावणें; (४) पहिल्यानें मोहोगम पद असून मग विशेष पद असलें, तर मात्र विशेष पदाचा अर्थ धरावा. (५) पहिल्याने विशेष पद असून मग मोहोगम पद असलें, तर मोहोगम पदाचा अर्थ धरावा. (६) पहिल्यानें मोहोगम पद, मग विशेष पद, आणि पुनः मोहोगम पद असलें, तर विशेष पदाप्रमाणें अर्थ धरावा. (७) ज्या मोहोगम पदाचें विशेष पद, आणि ज्या विशेष पदाचें मोहोगम पद सांगण्याचें अगत्य आहे, त्याविषयीं अनुमान करणें. (८) जें कांहीं मोहोगम पदांत असून विशेष पदांत निराळेंच दाखविलेलें असत, त्या विशेष पदाविषयीं जें सांगितलेलें असतें, तें त्या विशेष पदाविषयीं मात्र नसतें, परंतु मोहोगम पदासहि तें लागूं होतें. (९) जें कांहीं मोहोगम पदांत असून पुनः त्या विषयाचा संबंधी सिद्धांत ठरविण्याकरितां निराळेंच दाखविलें असतें, त्याचा निर्णय भारी होत नाहीं, परंतु हलका होतो. (१०) जें कांहीं मोहोगम पदांत असून त्यापासून निराळा सिद्धांत ठरविण्याकरितां निराळेंच दाखविलें असतें, त्याचा निर्णय हलका व भारीहि होतो. (११) जें कांहीं मोहोगम पदांत असून नवी गोष्ट ठरविण्याकरितां पुनः निराळेंच दाखविलें असतें, त्याविषयीं उघडपणें सांगितल्यावांचून तें पुनः मोहोगम पदांत मोजलें जात नाहीं. (१२) मूळ विषयावरून आणि शेवटीं सांगितलेल्या गोष्टीवरून अनुमान करणें. (१३) जर दोन वाक्यांचा अर्थ एक प्रत्येका विरुद्ध असला, तर तिसरे वाक्यावरून त्याचा अर्थ मिळवून घ्यावा.

---

* टीका ८

יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא אוֹמֵר הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר וְקַל כַּנֶּשֶׁר וְרָץ
כַּצְּבִי וְגִבּוֹר כַּאֲרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם :
הוּא הָיָה אוֹמֵר עַז פָּנִים לַגֵּיהִנָּם וּבוּשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן :
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּבָּנֶה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם :
(ואח"כ הש"ץ אומר קדיש דרבנן · ומודם יאמר־אמר
רבי יהושע וגו' עד תורה ויאדיר דף לו :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא (אמן) · בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵיהּ
וְיָקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ(אמן)· בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ
רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר
וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא · וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלַּל · שְׁמֵיהּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא
תֻּשְׁבְּחָתָא · וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא · וְאִמְרוּ אָמֵן :
עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי
תַלְמִידֵיהוֹן · דְּיַתְכִּין וְעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּשְׁתָּא ·
דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל־אֲתַר וַאֲתַר · יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן
וּלְכוֹן שְׁלָמָא חִנָּא וְחִסְדָּא וְחַיֵּי אֲרִיכֵיא וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי
וּבַחֲמֵי · מִן קֳדָם אֱלָהָא מָארֵיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן :
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא · חַיִּים וְשָׂבָע וְיֵשׁוּעָה
וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה
וְרֶוַח וְהַצָּלָה · לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

तेमाचा पुत्र येहुदा असें म्हणतो कीं, तूं आपल्या आकाशांतील बापाची इच्छा पूर्ण करण्याकरितां चित्त्याप्रमाणे धीट, गरुडाप्रमाणें हलका, हरिणाप्रमाणे चपल आणि सिंहाप्रमाणें बळकट हो. तो म्हणत असे कीं, जे निर्लज्ज ते नरकास, व मर्यादशील ते एदेन बागास (स्वर्गास) योग्य आहेत.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, पवित्र मंदिर लौकरच आमच्या दिवसांत त्वां बांधावें अशी तुझी प्रसन्नता होऊन, सरळ पूर्ण अंत:करणानें आम्ही तुझी इच्छा पूर्ण करावी, म्हणून तुझें शास्त्र आमचें वतन होऊं दे.

(दाहा मनुष्यें असल्यास हें बोलावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवाने) आपल्या इच्छेप्रमाणें उत्पन्न केली आहे, तथास्तु तिजमध्यें त्याचें मोठें नाम उंचाविलें, आणि पवित्र, मानिलें जावो. तथास्तु आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन त्याचें तारण उगवो; आणि अभिषिक्ताचें येणे लवकर होवो. तथास्तु. त्याचें थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जें सौंदर्य जगांत गाजविलें जातें, त्या सर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य, तथास्तु त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त, उंचाविलें, वाखाणिले सन्मानिले, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

जे इस्राएल, आमचे गुरु, त्यांचे शिष्य व त्यांच्या शिष्यांचे शिष्य या गावीं व गांवे गावीं पवित्र शास्त्राचा अभ्यास करीत बसतात त्यांस व आम्हास आकाश व पृथ्वीच्या स्वामी पुढून शांति, दया, कृपा, दिर्घायुष्य, अन्नसामग्री, उद्धार व अनुग्रह प्राप्त होवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

आणि आकाशांतून आम्हास व इस्राएल लोकांस पुष्कळ शांति, जीवन, तृप्तता, तारण, समाधान, सुटका, आरोग्यता, मोकळीक, क्षमा, माफी, उद्धार आणि मुक्ति होवोत (मिळोत); आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा तथास्तु.

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ · וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :)

הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו :
שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו : הִתְהַלְלוּ
בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה : דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ
בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד : זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו
וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ : זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו : הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו : זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר
צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק :
וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : לֵאמֹר לְךָ
אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנַעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם : בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר
כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ : וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה
אֶל־עַם אַחֵר : לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
מְלָכִים : אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ : שִׁירוּ
לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ : סַפְּרוּ
בַגּוֹיִם*אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו : כִּי גָדוֹל יְהוָה
וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים : כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים
אֱלִילִים †וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה : הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה
בִּמְקֹמוֹ : הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד
וָעֹז : הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ : חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט : יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ
וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ : יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ יַעֲלֹץ

---

* चूक होऊं नये म्हणून את या शब्दातील א या अक्षराचा उच्चार स्पष्ट करावा.
† मुक्तिच्या नावानंतर परमेश्वराचे नाम लागलेंच येतें म्हणून थोडें थांबावें.

जो आपल्या उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांसही शांति देवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.)

तुम्ही परमेश्वराचे उपकार माना; त्याचें नाव घ्या, राष्ट्रामध्यें त्याचीं चरित्रें कळवा. त्याच्याजवळ गायन करा; त्याचें कीर्तन करा; त्याच्या सर्व आश्चर्याच्या कृत्यांवर ध्यान करीत जा. त्याच्या पवित्र नामाविषयीं उत्साह करा. जे परमेश्वराला शरण जातात त्यांचे हृदय संतुष्ट व्हावें. तुम्ही परमेश्वराचा व त्याच्या शक्तीचा शोध करावयास यत्न करा; नेहमी त्याला शोधा. जीं आश्चर्याचीं कृत्यें त्यानें केलीं, त्याचे चमत्कार व त्याच्या तोंडचे न्याय, यांची आठवण करा. त्याचा सेवक इस्राएल याच्या संतानहो, त्याचा निवडलेला याआकोब याच्या संतानहो, तुम्ही असें करा. तोच परमेश्वर आमचा देव; त्याचे न्याय सर्व पृथ्वींत आहेत. तो आपला करार, जें वचन हजार पिढ्यांस आज्ञेने बोलला, तें सर्व आठवींत आहे. ज्याच्या विषयीं तो आब्राहामाजवळ करारी झाला, आणि इसहाकाजवळ आपली शपथ केली, तें आणि त्यानें तें याआकोबाजवळ नेम, इस्राएल सर्व काळ करार स्थापिलें. असें कीं, मी तुला खनान देश तुझा वतनाचा वांटा देईन; तेव्हां ते गणतीने थोडे, हलके, व त्यांत प्रवासी होते. आणि ते देशोदेशीं एका राष्ट्रा पासून दुसऱ्या राष्ट्रामधें आणि एका राज्यापासून दुसऱ्या लोकांत असे फिरत होते. त्याने त्यांपासून त्यांस जाचणूक होऊं दिली नाहीं, राजास देखील त्यांसाठीं निषेधिलें. तुम्ही माझ्या अभिशिक्तास शिवूं नका, माझ्या भविष्यवाद्यांचें वाईट करूंच नका. अहो पृथ्वीचे सर्व, तुम्ही परमेश्वराजवळ गा; दिवसोदिवस त्याच्या तारणाचें सुवर्त्तमान सांगा. राष्ट्रामधें त्याचें गौरव, सर्व लोकांमध्यें त्याची आश्चर्याची कृत्यें वर्णीत जा. कारण कीं परमेश्वर थोर आणि फार स्तुतिस योग्य; सर्व देवावर तो भययोग्य आहे. कारण कीं लोकांचे सर्व देव बाहुल्या आहेत. परंतु परमेश्वरानें आकाश उत्पन्न केलें. त्याच्या पुढें मान व महत्व; त्याच्या ठीकाणी पराक्रम व आनंद आहे. लोकांच्या कुळांनो, परमेश्वराला द्या. परमेश्वराला गौरव व पराक्रम द्या, परमेश्वराला त्याच्या नामाचें गौरव मानून द्या; अर्पण घेऊन त्याच्या दर्शनास या; पवित्रतेच्या शोभेने परमेश्वराला भजा. अहो पृथ्वीचे सर्व, तुम्हीहि त्याच्या पुढें कांप धरा, भूगोलहि न हलावा असा स्थापलेला आहे. आकाशाने संतोष करावा, पृथ्वीनेहि हर्ष करावा, आणि परमेश्वर राज्य करितो असें राष्ट्रांमधें सांगितलें

חַשָּׂדָה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ : אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה
כִּי בָא לִשְׁפֹּט אֶת־הָאָרֶץ : הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ : ב״פ וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ
וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ
בִּתְהִלָּתֶךָ : בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־
הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיהוָה : רוֹמְמוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא : רוֹמְמוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :
וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ
וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ : אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי : זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ
וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים : נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא
נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ : הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט
הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים : לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־
עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה : יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה : יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ : יְהוָה
הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ : הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ
וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם : נַפְשֵׁנוּ *חִכְּתָה
לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא : כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם
קָדְשׁוֹ בָּטָחְנוּ : יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ :
הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ : קוּמָה עֶזְרָתָה
לָנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ : אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךָ

* अर्थ पालटूं नये म्हणून חכתה या शब्दांतील ח हें अक्षर स्पष्ट उच्चारावें.

जावें. समुद्र आणि त्यांतील भरण यांनी गरजावें; भूमि आणि जें तिजवर, त्यां सर्वांनी उत्साह करावा. तेव्हां जंगलांतल्या झाडांनी परमेश्वरापुढें सुशब्द करावे, कारण कीं तो पृथ्वीचा न्याय करावयास आला आहे. तुम्ही परमेश्वराचे उपकार माना, कारण कीं तो चांगला, आणि त्याची दया सर्वकाळ आहे. (दोन वेळ) तर तुम्ही असें म्हणा कीं, हे आमच्या तारणाच्या देवा, आम्हास तार म्हणजे आम्हास राष्ट्रांतून गोळा करून सोडीव; यासाठीं कीं आम्ही तुझ्या पवित्र नामाने उपकार मानून तुझ्या स्तुतीनें नावाजून घ्यावें. इस्राएलाचा देव याचे धन्यवाद सर्वकाळपासून सर्वकाळ पर्यंतहि व्हावें. तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन बोलून परमेश्वराची स्तुति करावी. परमेश्वर आमचा देव, याला तुम्ही उंच माना, आणि त्याच्या पायांच्या आसना जवळ भजा, तो पवित्र आहे. परमेश्वर आमचा देव, याला तुम्ही उंच माना; आणि त्याच्या पवित्र डोंगरावर भजा; कां तर परमेश्वर आमचा देव पवित्र आहे, आणि तो ममताळू आहे, यास्तव त्याने अन्यायाची क्षमा केली, नाश केला नाहीं; त्याने बहुत वेळ आपला राग टाळिला आणि आपला सर्व संताप चेतविला नाहीं. हे परमेश्वरा, तूं आपला कळवळा मजवरून आटोपूं नको; तुझ्या दयेने व तुझ्या सत्यतेनें मला अखंड राखावें. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या फार ममतेची आणि आपल्या फार दयेची आठवण कर, कां तर त्या सर्व काळापासून आहेत. जो देव, त्याला पराक्रमाचा मान द्या; त्याची उत्कृष्टता इस्राएलावर व त्याचा पराक्रम अभाळांपर्यंत आहे. हे देवा, तूं आपल्या पवित्र स्थानी भयंकर आहेस; जो लोकांस शक्ति व सामर्थ्य देतो, तोच इस्राएलाचा देव आहे. देवाची स्तुति असो.

हे सूड घेणाऱ्या देवा, हे परमेश्वरा, सूड घेणाऱ्या देवा, तूं प्रकाशित हो. हे पृथ्वीच्या न्यायाधीशा, तूं उठ. अभिमान्यांस प्रतिफळ फेडून दे. परमेश्वराकडून तारण होतें; तुझ्या लोकांवर तुझा आशिर्वाद आहे. सैन्याचा परमेश्वर आमच्या संगती आहे; याआकोबाचा देव आम्हास आश्रय आहे. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, जो माणूस तुजवर आशा ठेवितो तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारितो त्या दिवशीं राजानें आम्हास उत्तर द्यावें. तूं आपल्या लोकांस तार आणि आपल्या वतनाला आशिर्वाद दे; त्यांचा मेंढपाळ असा हो; आणि त्यास सर्वकाळ वाहा. आमचा जीव परमेश्वराची वाट पाहतो; तो आमचें साह्य व आमची ढाल आहे. यास्तव आमच्या हृदयाचा संतोष त्यावर होईल, कां तर आम्ही त्याच्या पवित्र नामावर आशा ठेविली आहे. हे परमेश्वरा, जसी आम्ही तुजवर आशा ठेविली, तसी तुझी दया आम्हावर होवो. हे परमेश्वरा, तूं आपली दया आम्हास दाखीव, आणि आपलें तारण आम्हास दे. तूं आमच्या साह्यासाठीं ऊठ आणि आपल्य

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחֵב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ : אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה
לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו : וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָּטָחְתִּי
יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי :
(בחנוכה אומרים מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד :)

אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אוֹיְבַי לִי :
יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי : יְהוָה
הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתָנִי מִיָּרְדִי בוֹר : זַמְּרוּ לַיהוָה
חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ : כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ
בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה : וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־
אֶמּוֹט לְעוֹלָם : יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ
פָּנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל : אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן :
מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שַׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ :
שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה עֹזֵר לִי : הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי
לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה : לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ
כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ :
(כְּפִי כתבי האר"י ז"ל אין לומר לדוד ברכי

לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ :
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו :
הַסֹּלֵחַ לְכָל עֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל תַּחֲלוּאָיְכִי : הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת
חַיָּיְכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים : הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ
תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי : עֹשֶׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים
לְכָל עֲשׁוּקִים : יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו :
רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד : לֹא לָנֶצַח יָרִיב
וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר : לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ

दयेमुळें आम्हास खंडून सोडीव. मी तुझा परमेश्वर ज्याने तुला मिसर देशांतून वर आणिलें, तो मी आहें; तूं आपलें तोंड उघड, म्हणजे मी तें भरीन. ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य. परंतु म्या तुझा दयेवर आशा ठेविली आहे; तुझ्या कडून जें तारण त्यामुळें माझें हृदय हर्षित होईल.

(हानूक्यामध्यें हें बोलतात.

दावीदाच्या घराच्या प्रतिष्ठापणाच्या वेळेस जें गीत गाईलें तें हें.)

हे परमेश्वरा, मी तुला थोर मानीत जाईन. कारण कीं त्वां मला वरती काढिलें आहे, आणि माझ्या शत्रूंस मजवर संतोष पावूं दिला नाहीं. हें परमेश्वरा माझ्या देवा, मी तुझ्याजवळ आरडलों, आणि त्वां मला निरोगी केलें आहे. हे परमेश्वरा, त्वां माझ्या जीवाला कबरेतून काढिलें आहे; म्या खाचेंत न उतरावें, असें त्वां मला वांचविलें आहे. अहो परमेश्वराचे भक्त, तुम्ही त्याचें कीर्तन करा, आणि त्याचें पवित्रपण आठवून त्याची स्तुति करा का तर तो आपल्या रागांत क्षण मात्र आहे; त्याच्या प्रसन्नतेनें जीवन होतें; संध्याकाळीं अश्रुपात होत असेल, तरी सकाळीं हर्ष होतो तर म्या आपल्या समाधानाच्या वेळेस म्हटलें, " मी कधीं ढळणार नाहीं. " हे परमेश्वरा, त्वां आपल्या प्रसन्नतेनें माझ्या डोंगराला बळकट उभें राहविलें होतें. मग आपलें मुख लपविलें; तेव्हां मी भयाभीत झालों. " हे परमेश्वरा, मी तुला हाक मारितों आणि प्रभूजवळ काकुळती करितों. मी खाचेंत उतरलों असतां माझ्या रक्ताकडून काय लाभ ? माती तुझी स्तुति करील कीं काय ? तुझ्या सत्यतेचें वर्णन करील कीं काय ? हे परमेश्वरा, ऐक आणि मजवर दया कर; हे परमेश्वरा, मला सहाय कर. " त्वां माझा शोक पालटून मजसाठीं हर्षनृत्य केलें.; माझें तरट काढून मला आनंदरूप पांघरून घातलें आहे. यासाठीं कीं माझ्या गौरवानें तुझें कीर्तन करावें, आणि उगेच राहूं नये; हे परमेश्वरा माझ्या देवा, मी सर्वकाळ तुझी स्तुति करीत जाईन.

(राब हाआरीच्या लेखाप्रमाणें हें बोलत नाहींत.

हे माझ्या जीवा, तूं परमेश्वराची स्तुति कर; आणि माझ्यांतल्या अवघ्यानें त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति करावी. हे माझ्या जीवा तूं परमेश्वराची स्तुति कर, त्याचे सर्व उपकार विसरूं नको. तो तुझ्या सर्व अन्यायांची क्षमा करितो; तुझे सर्व रोग बरे करितो. तुझें अयुष्य नाशापासून खंडून सोडवितो; दयेचा व अति ममतेचा मुगुट तुजवर घालितो. तो उत्तम देऊन तुझ्या आशा तृप्त करितो; तुझें तरुणपण गरुडाच्या सारिखें नवें होतें. सर्व जांचलेल्यांसाठीं परमेश्वर नीति व न्याय करितो. त्यानें आपले मार्ग मोझ्याला, आपलीं चरित्रें इस्राएलाच्या संतानांस कळविलीं. परमेश्वर ममताळू व कृपाळू; तो मंदकोध व बहुप्रसाद आहे. तो निरंतर वाद करणार नाहीं, आणि सर्वकाळपर्यंत राग धरणार नाहीं. त्याने आमच्या पापांप्रमाणें आम्हासीं केलें नाहीं; आणि आमच्या

גָּמַל עָלֵינוּ: כִּי גָבַהּ שָׁמַיִם עַל הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל
יְרֵאָיו: כְּרָחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת פִּשָׁעֵינוּ:
כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל יְרֵאָיו: כִּי הוּא יָדַע
יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ: אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה
כֵּן יָצִיץ: כִּי רוּחַ עָבְרָה בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ:
וְחֶסֶד יְהוָה מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי
בָנִים: לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזוֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם: יְהוָה
בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: בָּרְכוּ יְהוָה
מַלְאָכָיו גִּבּוֹרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמוֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ:
בָּרְכוּ יְהוָה כָּל צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ: בָּרְכוּ יְהוָה
כָּל מַעֲשָׂיו בְּכָל מְקוֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת
יְהוָה:

(בעשרת ימי תשובה

יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים · יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:)

(בשאר ימות השנה מתחיל)

יְיָ · מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ · יְיָ יִמְלֹךְ · לְעוֹלָם וָעֶד: (ב״פ)

וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ
בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל
יָהּ הַלְלוּיָהּ:

अपराधांप्रमाणें आह्माला फळ दिलें नाहीं. कारण कीं जसें आकाश भूमीपासून उंच, तसी त्याची दया त्याच्या भिणाऱ्यांवर अत्यंत आहे. जसी मावळतीपासून उगवती दूर, तसी आमचीं उल्लंघने आम्हापासून त्याने दूर केलीं आहेत. बाप पुत्रांवर जसी ममता करितो, तसी परमेश्वर आपल्या भिणाऱ्यांवर ममता करितो. कां तर तो आमची रचना जाणतों; आह्मी मातीचे आहों, ही आठवण तो करितो. मनुष्य तर त्याचे दिवस गवतासारिखे आहेत; जसें कुरणांतलें फुल, तसा फुलतो, कां तर वारा त्यावरून जातो, आणि ते नाहींसें होतें; आणि त्यांचें ठिकाण त्याला पुढें ओळखत नाहीं. परंतु परमेश्वराची दया त्याच्या भिणाऱ्यांवर सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंत, व त्याची नीति लेंकराच्या लेंकरांस आहे; ह्मणजे जे त्याचा करार पाळितात, आणि त्याच्या बंधारणाप्रमाणें करायास तीं आठवितात, त्यांस आहे. परमेश्वरानें आपलें सिंहासन आकाशांत स्थापिलें आहे, आणि त्याचें राज्य सर्वांवर आहे. अहो परमेश्वराचे दूत, सामर्थ्यानें पराक्रमी, त्याची वाणी ऐकून त्याची गोष्ट पाळणारे, तुम्ही त्याची स्तुति करा. अहो परमेश्वराचे सर्व सैन्यांनो, त्याचे सेवक, त्याचा संतोष करणारे, तुम्ही त्याची स्तुति करा. परमेश्वराच्या अधिकारांतल्या सर्व ठिकाणचीं त्याचीं सर्व कामेंहो, तुम्ही त्याची स्तुति करा. हे माझ्या जीवा, तूं परमेश्वराची स्तुति कर.)

(प्रायश्चित्ताच्या दहा दिवसांत हें बोलावें.)

(परमेश्वर तोच देव आहे; परमेश्वर तोच देव आहे.) (दोन वेळा.)

(व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें.)

परमेश्वर राज्य करितो; परमेश्वराने राज्य केलें; परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. (दोन वेळा)

आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीचा राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल, आणि त्याचें नाम एकच. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा; आम्ही तुझ्या पवित्र नामानें उपकार मानावे, आणि तुझ्या स्तुतिने उत्सव करावा, म्हणून तूं आम्हास तार, आणि राष्ट्रांमधून आम्हास एकवट कर. इस्त्राएलाचा देव याचे धन्यवाद सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंतहि व्हावे; तेव्हां सर्व लोकांनीं तथास्तु बोलून परमेश्वराची स्तुति करावी. प्रत्येक श्वासवानाने परमेश्वराला स्तवावें. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ

יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ
בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר
וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ
עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:
יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

(בשבת אומרים זה המזמור

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר
וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי
נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם
לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ
כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־
קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת
נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהוָה
יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת
יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ
יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפָּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת
צוּפִים: גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב: שְׁגִיאוֹת
מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־
יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־

פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:)

मुख्य गाणाऱ्याला गायनाचे गीत. देवानें आह्मावर कृपा करावी; आणि आम्हास आशीर्वाद द्यावा; आपलें मुख आम्हावर प्रकाशित करावें. सेलाह. यासाठीं कीं पृथ्वीत तुझा मार्ग कळावा; सर्व राष्ट्रांस तुझें तारण कळावें. हे देवा, लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. सर्व लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. राष्ट्रांनी आनंद करून हर्षशब्द करावे; कारण कीं तूं लोकांचा न्याय यथार्थ करसील, आणि पृथ्वींतल्या प्रजा, यांस चालविसील. सेलाह. हे देवा लोकांनीं तुझी स्तुति करावी, सर्व लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. पृथ्वी आपले उत्पन्न देईल; देव आमचाच देव आम्हास आशीर्वाद देईल. देव आम्हास आशीर्वाद देईल, आणि पृथ्वीच्या सर्व सीमा त्याचें भय धरतील.

(शाब्बाथ असल्यास हें गीत बोलतात.

मुख्य गाणाऱ्याला दावीदाचें गीत. आकाश देवाचें गौरव वर्णितें, आणि अंतराळ त्याच्या हातांचें कृत्य दाखवितें. दिवसास दिवस गोष्ट सांगतो, आणि रात्रीस रात्र ज्ञान सूचविते. वाचा नाहीं, शब्द नाहींत, त्याची वाणी ऐकली जात नाहीं. त्यांचे सूत्र सर्व पृथ्वी व्यापिते, आणि त्यांचीं वाक्यें सृष्टीच्या सीमेस पावलीं; त्यांमध्यें त्यानें सूर्याची वस्ति ठेविली आहे. आणि हा नवऱ्यासारिखा आपल्या खोलींतून निघतो; बळवान माणसासारिखा वाटेने धांववावयास हर्षतो. त्याचें निघणें आकाशाच्या शेवटापासून आणि त्याच्या शेवटापर्यंत त्याची फेरी असते, आणि त्याच्या उन्हापुढें कांहीं लपलें जात नाहीं. परमेश्वराचें नेमशास्त्र पूर्ण आहे, जिवाला ठिकाणीं आणितें; परमेश्वराचा प्रमाणनेम खरा आहे, भोळ्याला ज्ञानी करितो. परमेश्वराचीं बंधारणें नीट आहेत, हृदयाला आनंदवितात; परमेश्वराची आज्ञा निर्मळ आहे, डोळ्यांस उजेड करिते. परमेश्वराचें भय शुद्ध, सर्वकाळ स्थिर आहे; परमेश्वराचे न्याय खरे, अगदी नीतिवंत आहेत. सोन्यापेक्षां, आणि पुष्कळ निर्मळ सोन्यापेक्षां आवडीचे आहेत; मधेपेक्षां, मोहळाच्या पाझरापेक्षांहि गोड आहेत. आणखी त्यांकडून तुझा सेवक बोध पावतो; ते पाळल्याने बहुत सार्थक होतें. आपल्या चुका कोण समजतो ? गुप्त दोषांविषयीं तूं मला निर्दोषी कर. आणखी आपल्या सेवकाला उद्धटपणापासून आवरून धर; त्यांस मजवर धनीपण करूं देऊं नको; मग मी पूर्ण होईन, आणि मोठ्या अतिक्रमाविषयीं निर्दोषी होईन. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुझ्याजवळ माझ्या तोंडांतलीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.)

(ואח"כ הש"ץ אומר קדיש דרבנן אם אין עשרה לפני הודו קודם ויאמר אמר ר' יהושע וגו' עד תורה ויאדיר דף ל"ו יש לאחוז שני ציצית מלפניו בידו הימנית ולבסוף ב"ש ינשקם ועומד ואומר בכונה · וקודם יאמר זה :)

כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם בָּרוּךְ הוּא · בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעֹשֶׂה · בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם · בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו · בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח · בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל · בָּרוּךְ שְׁמוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָב הָרַחְמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפוֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · בְּשִׁבָחוֹת וּבְזִמִּירוֹת נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֶּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ · וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפוֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת :

מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ : עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה : דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ : בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ : כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ :

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו : יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד

(जेमीरोथ मधील 'होदू' येथें कद्दीश न म्हटल्यास येथें दहा मनुष्यें असल्यास पान ५१ मधील कद्दीश रब्बानान म्हणावें; व त्यापूर्वी 'आमार रिब्बी येहोशुवा' ते 'तोरावीआद्दीर' पर्यंत म्हणावें.)

[समोरले दोन बाजुचे (सीसीथीचे) दोरे उजव्या हातात धरावे व "बारुख शेआमार" वाचून पुरें झाल्यावर त्यांस (दोऱ्यांस) चुंबन घ्यावें. उभे राहून मन देऊन वाचण्याची खबरदारी ठेवावी.]

कारण कीं त्याची दया आम्हावर भारी आहे; आणि परमेश्वराची सत्यता सर्वकाळ पर्यंत आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

जो फक्त बोलला आणि पृथ्वी झाली तो धन्य. तो खरोखरच धन्य; जो बोलतो आणि करतो तो धन्य; जो ठरवितो व स्थापितो तो धन्य; ज्यानें प्रारंभीं (जग) उत्पन्न केलें तो धन्य; जो पृथ्वीवर दया करितो तो धन्य; जो प्राणीमात्रावर दया करतो तो धन्य; जो आपल्या भिणाऱ्यास चांगलें वेतन देतो तो धन्य; सदा जिवंत व सर्वकाळ स्थापित आहे तो धन्य; जो खंडून घेतो व सोडवितो तो धन्य; व त्याचें नांवही धन्य; हे परमेश्वरा ! आकाशाच्या देवा, जगताच्या राजा, दयाळू बापा, आपल्या लोकांच्या मुखाकडून स्तविला जाणाऱ्या व भक्तांच्या जिव्हेकडून वाखाणिला गौरविला जाणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. आणि हे परमेश्वरा आमच्या देवा तुझा सेवक दाविद याच्या गीताकडून स्तवनानें व किर्तनानें आम्ही तुझी स्तुति करूं, थोर मानूं, स्तवूं, गौरवूं व आमचा राजा असें मान्य करूं. आणि हे आमच्या राजा, आमच्या देवा सर्व काळ जिवंत असणारा जो एकच स्तविलेला आणि ज्याचें थोर नाम सदासर्वकाळ गौरविलेलें आम्हीं तुझें नाव स्मरू, हे परमेश्वरा आमच्या देवा, स्तवनांकडून गौरविलेल्या राजा, तूं धन्य आहेस.

अहो पृथ्वीतले सर्व, तुझी परमेश्वराजवळ नजर करा. संतोषानें परमेश्वराची सेवा करा; हर्षनादानें त्याच्यासमोर या. हें जाणा कीं, तोच परमेश्वर, तोच देव; त्यानें आम्हास उत्पन्न केलें; आम्ही आपल्या आपणच झालों नाहीं. आम्ही त्याचा लोक, आणि त्याच्या चारण्याचा कळप. त्याच्या दरवाज्यांत स्तुतीनें, त्याच्या वाड्यांत उत्सवानें तुम्ही या; त्याचा उपकार माना; त्याचें नाम सुवंदित म्हणा; कां तर परमेश्वर उत्तम, त्याची दया सर्वकाळपर्यंत, आणि त्याची सत्यता पिढोपिढीं अशी आहे.

परमेश्वराचें गौरव सर्वकाळपर्यंत होत जाईल; परमेश्वर आपल्या कृत्यांवर संतुष्ट होईल. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नांव

מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל
הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר
וָדֹר׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ יְהוָה
מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת
גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב־אִישׁ
וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד
מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה
וַיַּעֲמֹד׃ כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃ כִּי יַעֲקֹב
בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו׃

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין
חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ

धन्य धन्य म्हटलें जावो. सूर्याच्या उगवतीपासून त्याच्या मावळतीपर्यंत परमेश्वराच्या नावाची स्तुति असो. सर्व राष्ट्रांवर परमेश्वर उंच आहे; त्याचें गौरव आकाशांत आहे. हे परमेश्वरा, तुझें नाम सर्वकालिक आहे; तुझें स्मरण, हे परमेश्वरा, पिढोपिढीं आहे. परमेश्वरानें आपलें सिंहासन आकाशांत स्थापिलें आहे, आणि त्याचा राज्याधिकार सर्वांवर आहे आकाशानें आनंद करावा; आणि पृथ्वीने हर्षावें; आणि तीं राष्ट्रांत सांगतात कीं, परमेश्वर राज्य करितो. परमेश्वर राज्य करितो, परमेश्वरानें राज्य केलें, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करील. परमेश्वर सदासर्वकाळ राजा आहे; त्याच्या देशांतून राष्ट्रांचा नाश झाला आहे. परमेश्वर लोकांचा विचार नाहींसा करितो; मुलुखांच्या योजना निरस करितो. मनुष्याच्या मनांत बहुत कल्पना असतात, परंतु जो परमेश्वराचा संकल्प तोच ठरेल. परमेश्वराचा विचार सर्वकाळ टिकतो; त्याच्या मनांतल्या योजना पिढोपिढीं चालतात. कारण तो बोलतांच, ती (पृथ्वी) झाली; त्यानें आज्ञा करितांच ती स्थिर राहिली. कां तर परमेश्वरानें सीयोन निवडून घेतली, आपल्या राहण्यासाठीं इच्छिली आहे. कांकीं परमेश्वरानें आपल्यासाठीं याआकोब, आपलें स्वकीयधन होण्यासाठीं इस्राएल निवडून घेतला आहे. कां तर परमेश्वर आपल्या लोकांला सोडीत नाहीं; आणि आपल्या वतनाला टाकीत नाहीं. तथापि तो ममताळू आहे, यास्तव तो अन्यायाची क्षमा करितो, नाश करीत नाहीं, तो बहुत वेळ आपला राग टाळितो, आणि आपला सर्व संताप चेतवीत नाहीं. हे परमेश्वरा, तारण कर, आम्ही हाक मारितों, तेव्हां राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें.

जे तुझ्या घरांत राहतात, ते धन्य; ते नेहमीं तुझा उत्सव करतील. सेलाह. ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

दावीदाकडून. हे माझ्या देवा, तूं राजा, मी तुला उंचावीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाची स्तुति करीन. सर्व दिवशीं तुझी स्तुति करीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाचें स्तवन करीन. परमेश्वर थोर आणि फार स्तुतिमान आहे; त्याचें थोरपण अपार आहे. पिढी पिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करील, आणि तुझ्या पराक्रमाचें निवेदन करितील. तुझी स्तुति गौरवी महानपणाची, आणि मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांच्या गोष्टींचे विचार काढीन. लोक तुझ्या भयंकर कृत्यांच्या पराक्रमाविषयीं बोलतील आणि मी तुझें थोरपण वर्णीन ते तुझ्या मोठ्या बरेपणाची आठवण फार करितील, तुझें नीतिमत्व गाजवितील.

יְרַנְּנוּ חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ
וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד
הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־
הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־
אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:
צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב
יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו
יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־
כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־
פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ בִּנְדִיבִים
בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ
בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ
שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה פֹּקֵחַ
עִוְרִים יְהוָה זוֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהוָה
שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת:
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

परमेश्वर कृपाळू व ममताळू; मंदक्रोध आणि मोठ्या दयेचा आहे. परमेश्वर सर्वांशीं चांगला; आणि त्याच्या सर्व कृत्यांवर त्याची फार ममता आहे. हे परमेश्वरा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितात, आणि तुझे भक्त तुझी स्तुति करितात; तुझ्या राज्यांचें गौरव सांगतात, आणि तुझ्या पराक्रमाविषयीं बोलतात; यासाठीं कीं, आपण त्याच्या पराक्रमाचीं कृत्यें व त्याच्या राज्यांचें वैभवी गौरव आदामाच्या संतानांस कळवावें. तुझें राज्य सर्व युगांचें राज्य; आणि तुझा अधिकार पिढीच्या पिढींतल्या सर्वांवर आहे. जे पडत आहेत, त्या सर्वांस परमेश्वर आधार देतोः आणि सर्व ओणव्यांस तो उभें करितो. सर्वांचे डोळे आशेनें तुजकडे लागतात; आणि तूं त्यांचें भक्ष्य यथाकाळीं त्यांस देतोस. तूं आपले हात उघडून सर्व जिवांची इच्छा पूर्ण करितोस. परमेश्वर आपल्या सर्व चालीनीं पवित्र; आणि आपल्या सर्व कृत्यांवर उपकारक आहे. जे सर्व परमेश्वराला हाक मारितात, जे सत्यतेने त्याला हाक मारितात त्या सर्वांस तो जवळ आहे. जे त्याचें भय धरितात, त्यांचा मनोरथ तो पूर्ण करितो; आणि त्यांचें ओरडणें ऐकून त्यांस तारितो. जे परमेश्वरावर प्रीति करितात, त्या सर्वांस तो राखितो; परंतु सर्व दुष्टांचा नाश करील. माझें तोंड परमेश्वराची स्तुति उच्चारील; आणि सर्व मनुष्यमात्र त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति सदासर्वकाळ करील. आणि आम्ही आतांपासून सर्वकाळ-पर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जाऊं. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; हे माझ्या जिवा, तूं परमेश्वराचें स्तवन कर. मी आपल्या आयुष्यभर परमेश्वराचें स्तवन करीन; मी आहे तोंपर्यंत, आपल्या देवाचें कीर्तन करीन. अधिकारी, आदामाचा वंशस्थ ज्याकडे तारण नाहीं, त्यावर तुम्ही भरंवसा ठेवूं नका. त्याचा आत्मा निघून जातो; तो आपल्या मातीस फिरून मिळतो; त्याच दिवशीं त्यांच्या योजना नाश पावतात. ज्याला आपल्या सहायावर याआकोबाचा देव, ज्याची आशा आपला देव परमेश्वर यावर आहे, तो धन्य. त्यानें आकाश व पृथ्वी व समुद्र व त्यांमध्यें जें अवघें तें उत्पन्न केलें. तो सत्यता सर्वकाळ पाळितो. जाचलेल्यांसाठीं न्याय करितो; भुकेल्यांस अन्न देतो. परमेश्वर बंदिवानांची सुटका करितो. परमेश्वर आंधळ्यांस दिसे असें करितो. परमेश्वर ओणव्यांस उभें करितो. परमेश्वर नीतिमानावर प्रीति करितो. परमेश्वर विदेश्यांस रक्षितो; अनाथ व विधवा यांस आधार देतो; परंतु दुष्टांची गति विपरित करितो. परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो. हे सीयोनें, तुझा देव पिढोपिढीं आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְּהִלָּה׃

בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְיָ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב רְמָתִים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְּפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא עָשָׂה־כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃ הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר׃ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; कां तर आमच्या देवाची स्तुति गाणें, उत्तम आहे कां तर तें गोड; त्याचें स्तवन रमणीय आहे. परमेश्वर यरूशालेम रचितो; इस्राएलांतून जो विखरलेले, त्यांस तो एकत्र मिळवितो. हृदय फुटलेल्यांस बरें करितो; आणि त्याच्या जखमांवर पट्टी बांधितो. तो ताऱ्यांची गणना करितो; त्या सर्वांस नांवें ठेवितो. आमचा प्रभु थोर, अ णि मोठ्या बळाचा, त्याचें ज्ञान अपरिमित आहे. परमेश्वर दुःखितांस यथास्थित करितो; दुष्टांस भूमीस मिळवितो. तुम्ही परमेश्वराजवळ स्तुतीनें गा; तंतुवाद्यावर आमच्या देवाचें कीर्तन करा. तो ढगानी आकाशाला झांकितो; भूमीवर पाऊस यथास्थित पाडितो; डोंगरांवर गवत वाढवितो. तो पशूला आणि कावळ्याच्या ओरडणाऱ्या पिलांना, भक्ष्य देतो. तो घोड्याच्या पराक्रमानें संतोष पावत नाहीं; मनुष्याच्या पायानी संतुष्ट होत नाहीं. जे परमेश्वराचें भय धरितात, जे त्याच्या दयेची आशा धरून राहतात, त्यांवर तो संतुष्ट आहे. हे यरूशालेमे, तूं परमेश्वराला वाखाण; हे सीयोने, तूं आपल्या देवाचें स्तवन कर. कारण कीं त्यानें तुझ्या वेसींचे अडसर बळकट केले; तुझ्यांतील तुझ्या प्रजा यांस आशीर्वाद दिला आहे. तो तुझी सीमा शांत ठेवितो; पौष्टिक गव्हानी तुला तृप्त करितो. तो आपलें वचन पृथ्वीवर पाठवितो; त्याचा शब्द वेगानें धावत चालतो. तो लोंकरीसारखें बर्फ पाडितो; थिजलेलें दहिंवर राखेसारिखें पसरितो. आपल्या गारा तुकड्यांसारिख्या पाडितो; त्याच्या गारापुढें कोण उभा राहील ? तो आपली आज्ञा पाठवून त्यांस विखरितो; आपला वारा फिरता करितो, तेव्हां पाणी वाहतें. तो आपल्या गोष्टी याआकोबाला, आपल्या नेमणुकी व आपले न्याय इस्राएलाला विदित करितो. त्यानें कोणत्याहि राष्ट्रास असें केलें नाहीं, आणि त्याचे न्याय त्यांनीं अगदीं जाणिले नाहींत. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; अहो आकाशांतले, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; उंच ठिकाणांमध्यें त्याचें स्तवन करा. अहो त्याचे सर्व दूत, तुम्ही त्याला स्तवा; अहो त्याचीं सर्व सैन्यें, तुम्ही त्याला स्तवा. अहो सूर्य व चंद्रहो, तुम्ही त्याला स्तवा, अहो प्रकाशमान सर्व तारे, तुम्ही त्याला स्तवा. आकाशांच्या आकाशांहो, आणि आकाशांवरले प्राणी, तुम्ही त्याला स्तवा. त्यानीं परमेश्वराच्या नांवाला स्तवावें; कारण कीं त्याने आज्ञा दिली म्हणजे तीं उत्पन्न होतात आणि त्याने त्यांस सदासर्वकाळपर्यंत स्थापिलें; त्याने नेम लाविला आणि तो टळत नाहीं. अहो पृथ्वीतले मोठे मगरहो, आणि समुद्र डोहांतले सर्वहो, तुम्ही परमेश्वराला

וְכָל־תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה
דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: חַיָּה
וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים
שָׂרִים וְכָל־שָׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים
עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה־לְכָל
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ
בְּמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־
רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נָקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים:
לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ
בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע
שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כהת"ית:

בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן
יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם
וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

स्तवा. अग्नि व गारावृष्टि, बर्फ व धुकें, त्याचें वचन पाळणारा, वादळी वारा तो, पर्वत व सर्व डोंगर, फळझाडें, व सर्व एरेजवृक्ष; श्वापदें व सर्व पशु, वळवळणारे जंतू व उडणारे पक्षी; पृथ्वींतले राजे, व सर्व प्रजा, अधिकारी व पृथ्वींतले सर्व न्यायाधीश नवे तरणे, तरण्या व आबाल वृद्ध; यांनीं परमेश्वराच्या नांवाला स्तवावें; कारण कीं केवळ त्याचेंच नांव उंच मानायाचें; त्याचें गौरव पृथ्वीवरती व आकाशावरती आहे. आणि तो आपल्या लोकांचें शिंग उभारितो; त्याचे सर्व भक्त, त्याच्या जवळचा लोक इस्राएल संतानें यानीं स्तवन करावें. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; परमेश्वराजवळ नवें गायन गा; त्याच्या भक्तमंडळींत त्याची स्तुति करा; इस्राएलानें आपल्या उत्पन्न-करणाऱ्याविषयीं संतोष करावा; सीयोनेंतल्या प्रजेनें आपल्या राजाविषयीं हर्षावें. उत्साहमंडळींत त्यांनीं त्याचें नांव स्तवावें; डफावर व तंतुवाद्यावर त्याचें कीर्तन करावें; कां तर परमेश्वर आपल्या लोकावर प्रसन्न आहे; तो दुःखितांस तारणानें शोभायमान करितो. भक्तानीं गौरव करून उल्हास करावा; आपल्या आंथरुणांवर हर्ष करावा. त्यांच्या गळ्यांत देवाचीं उंच स्तवनें, आणि त्यांच्या हातांत दुधारी तरवार असावी; ह्मणजे त्यांनीं राष्ट्राचा सूड घ्यावा; मुलखांस शासनें करावीं. त्यांच्या राजांस सांखळ्यांनीं, त्यांच्या श्रीमंतांस लोखंडाच्या बेड्यांनीं बंद करावें; त्यांस लिहिलेला न्याय लागू करावा ह्मणून. हें वैभव त्याच्या सर्व भक्तांसाठीं नेमलेलें आहे. तुह्मी परमेश्वराला स्तवा.

तुह्मी परमेश्वराला स्तवा; देवाच्या पवित्र स्थानीं त्याला स्तवा; त्याच्या सामर्थ्याच्या अंतराळीं त्याला स्तवा. त्याच्या पराक्रमांमुळें त्याला स्तवा; त्याच्या मोठेपणा-प्रमाणें त्याला स्तवा. करणा वाजवितां त्याला स्तवा; तारपेटीवर व तंतुवाद्यावर त्याला स्तवा; डफानें व उत्साहमंडळींत त्याला स्तवा; सारमंडळ व मनोरंजक यांवर त्याला स्तवा; उंच टाळांनीं त्याला स्तवा; नादाच्या झांजांनीं त्याला स्तवा. (दोन वेळां-- प्रत्येक श्वासवानानें परमेश्वराला स्तवावें. तुह्मी परमेश्वराला स्तवा.)

परमेश्वराची सर्वकाळ स्तुति असो. आमेन व आमेन. यरूशालेमेंत वस्ति करितो जो परमेश्वर, त्याची सीयोनेंतून स्तुति असो. तुह्मी परमेश्वराचें स्तवन करा. परमेश्वर देव इस्राएलाचा देव, जो केवळ आश्चर्य कृत्यें करितो, त्याची स्तुति असो. त्याच्या गौरवी नामाची स्तुति सर्वकाळ असो, आणि त्याच्या गौरवाने सर्व पृथ्वी भरली जावो. आमेन व आमेन.

(צריך לעמוד בכוונה

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם
וְעַד עוֹלָם: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה
מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק
לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם
תִּפְאַרְתֶּךָ: וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמֵם עַל כָּל־בְּרָכָה
וּתְהִלָּה: אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ
הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא
הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים ׃) אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ
אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי
צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֶת־
זַעֲקָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ
עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ
בִּמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

[हें भक्तिभावानें उभें राहून बोलावें.

आणखी दावीदानें सर्व समुदायाच्या देखतां परमेश्वराची स्तुति केली; तेव्हां दावीदानें म्हटलें " हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या देवा, आमच्या बापा, सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंत तुझी स्तुति व्हावी. हे परमेश्वरा, मोठेपणा, व पराक्रम व तेज व जय व मान, हीं तुझी; कारण कीं जें आकाशांत व पृथ्वींत तें सर्व तुझें; हे परमेश्वरा, राज्य आणि सर्वांवरला मुख्य अधिकार तुझा आहे. संपत्ति व गौरवहि तुझ्याकडून होतें, आणि तूं सर्वांवर अधिकार करितोस; तुझ्याच हातीं शक्ति व पराक्रम, आणि सर्वांस मोठेपण व शक्ति देणें हें तुझ्या हातीं आहे. तर हे आमच्या देवा, आतां आम्ही तुझे उपकार मानितों, आणि तुझ्या अति तेजस्वी नामाची स्तुति करितों. आणि तुझें गौरव विशिष्ट नाम सर्व स्तुती व प्रशंसा यांवरती उंचावलेलें असतां वंदिलें जावें. तूंच तूं मात्र परमेश्वर आहेस. त्वां आकाशें, आकाशांचीं आकाशें व त्यांचीं सर्व सैन्यें, पृथ्वी व जें कांहीं तिजवर आहे, समुद्र व त्यांतले सर्व उत्पन्न केलेलें तीं सर्व तूं वाचवितोस व आकाशाचीं सैन्यें तुझें भजन करितात.] तूं परमेश्वर देव आहेस, ज्या त्वां आब्राहामाला निवडून खास्द्यांच्या ऊर गावांतून काढून घेतलें, आणि त्याचें नाम आब्राहाम ठेविलें. आणि त्याचें मन तुजपुढें विश्वासू असें सांपडलें, आणि खनानी, हित्ती अमोरी व परिजी व यबूसी व गीर्गाशी, यांचा देश त्याच्या संततीला द्यावयाला त्यासीं करार केला, आणि आपलीं वचनें खरीं केलीं आहेत, कांकीं तूं सात्विक आहेस. आणि त्वां मिसरांत आमच्या पूर्वजांची पीडा पाहिली, आणि सूफ समुद्राजवळ त्यांची आरोळी ऐकिली. आणि फारोवर व त्याच्या सर्व चाकरांवर व त्याच्या देशच्या सर्व लोकांवर अद्भुतें व उत्पात केले, कां कीं त्यांनीं त्यांजवर गर्व केला असें त्वां जाणिलें, आणि आजच्या प्रमाणें आपल्याला नाम प्राप्त केलें. तेव्हां त्वां त्यांपुढें समुद्र दुभागला, मग ते समुद्रामधून कोरड्या भूमीवरून पार गेले, आणि त्यांच्या पाठीस जे लागले, ते त्वां जसा धोंडा खोल पाण्यांत तसे अगाधांत टाकून दिल्हे.

וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ
הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:
אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה
בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ
וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי
וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָה אִישׁ
מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ
יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו
טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ
בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן:
יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב:
וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ
תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ
נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד
נָזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: אָמַר אוֹיֵב
אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל
תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק תָּרִיק יָדִי:
נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם
צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים: מִי־כָמֹכָה

तसें त्या दिवशीं परमेश्वरानें इस्राएलास मिसऱ्यांच्या हातांतून सोडविलें, आणि इस्राएलानें समुद्राच्या काठीं मिसरी मेलेले पाहिले. तेव्हां जो मोठा पराक्रम परमेश्वरानें मिसऱ्यांवर केला, तो इस्राएलानें पाहिला; तेव्हां लोकांनीं परमेश्वराचें भय धरिलें आणि परमेश्वरावर व त्याचा सेवक मोशे यावर भरंवसा ठेविला.

मग इस्राएलाच्या संतानासुद्धां मोशानें परमेश्वराला हें गायन गाऊन असें म्हटलें कीं, परमेश्वराला मी गाईन, त्यानें तर जयच जय केला आहे; त्यानें घोडा व त्यावरील स्वार समुद्रांत टाकिला आहे. परमेश्वर माझें बळ व कीर्तनपात्र, कांकीं तो माझा तारण झाला आहे; तो माझा देव, म्हणून मी त्याचें गौरव करीन; तो माझ्या पूर्वजांचा देव म्हणून मी त्याला थोर मानीन. परमेश्वर युद्ध करणारा, त्याचें नाम परमेश्वर. त्यानें फारोचे रथ व त्याचें सैन्य समुद्रांत टाकिलें आहेत; त्याचे निवडलेले सरदारहि सूफ समुद्रांत बुडाले. जळानीं त्यांस झांकिलें, ते धोंड्यासारिखे तळीं गेले. हे परमेश्वरा, तुझा उजवा हात बळानें महान झाला; हे परमेश्वरा, तुझ्या उजव्या हातानें शत्रूला आपटून टाकिलें आहे. त्वां आपल्या वरील. उठणाऱ्यांस आपल्या अति थोरपणानें पाडिलें आहे; त्वां आपला मोठा संताप लाविला, याकडून ते भुसासारिखे नष्ट झाले. तेव्हां तुझ्या नाकपुड्यांच्या श्वासानें पाणी गोळा झालें, राशीसारिखे ओघ उभे राहिले, समुद्राच्या पोटांत जळें थिजलीं. शत्रूनें म्हटलें, मी पाठीस लागेन, मी आटोपीन, मी लूट वांटीन, माझा जीव त्याकडून तृप्त होईल; माझी तरवार उपसीन, माझा हात त्यांचें ग्रहण करील. त्वां आपल्या वाऱ्यानें फुंकिलें; समुद्रानें त्यांस झांकिलें; ते शिशासारिखे महापाण्यांत बुडाले. हे परमेश्वरा, देवांमध्यें तुझ्यासारिखा कोण ! पवित्रतेनें तुझ्यासारिखा महान कोण ! (तूं) स्तवण्याविषयीं भयमान, चमत्कार कर्त्ता आहेस. त्वां आपला उजवा हात लांबविला, पृथ्वीनें त्यांस गिळिलें. त्वां हे खंडून घेतलेले लोक दयेनें आणिले, आपल्या

בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָמֹכָה
נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְּהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא׃
נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ
אָרֶץ׃ נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ
אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ
עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יוֹשְׁבֵי פְלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ
אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב
יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד
בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה
עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ׃
תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה
מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃
יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
יְהוָה מַלְכוּתֵיהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה
עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם׃

כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים
בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
הַמְּלוּכָה׃ וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃

सामर्थ्यानें आपल्या पवित्र स्थानाकडे नेलें.

राष्ट्रें ऐकून कांपतील, पलेशेतांतील राहणाऱ्यांस दुःख व्याप्त करील.

तेव्हां अदोमाचे अग्रसर विस्मित

होतील; मोआबी बलाढ्यांस कंप व्यापील; खनानांतील सर्व

राहणारे विरून जातील. भय व घाबरेंपण

त्यांवर पडेल, तुझ्या मोठ्या भुजामुळें ते दगडासारिखे एथपर्यंत स्तब्ध

होतील कीं, हे परमेश्वरा, तुझे लोक पार

जातील, जे लोक त्वां विकत घेतले ते पार जातील तोंपर्यंत तूं

त्यांस आणून आपल्या वतनाच्या डोंगरांत

लावशील; हे परमेश्वरा, तें ठिकाण त्वां आपल्या वस्तीसाठीं केलें

आहे. हे प्रभू, तें पवित्र स्थान तुझ्या

हातांनीं सिद्ध केलें आहे. परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील.

परमेश्वराचें राज्य सर्वकाळ आणि सर्वकाळांच्या

सर्वकाळ स्थापित आहे. कां तर फारोचे घोडे त्याच्या रथासुद्धां व

त्याच्या स्वारांसुद्धां समुद्रांत गेले, आणि

परमेश्वरानें समुद्राचें पाणी त्यांजवर फिरवून आणिलें, परंतु इस्राएलाचीं

संतानें समुद्राच्यामधून कोरड्या भूमीवरून गेलीं.

कांतर राज्य परमेश्वराचें आहे; तोच राष्ट्रांवर अधिकार करितो. आणि एसावाच्या पर्वताचा न्याय करावयाला सीयोन पर्वतावर तारणारे चढतील, आणि राज्य परमेश्वराचें असत जाईल. आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल, त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल; आणि त्याचें नाम एकच.

שחרית

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ · כִּי לְךָ נָאֶה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · שִׁיר וּשְׁבָחָה
הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדוּלָה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה
וְתִפְאֶרֶת קְדוּשָּׁה וּמַלְכוּת · בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · וּמֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת · אֵל הַהוֹדָאוֹת ·
אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת · בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת · רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים ·
הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים אָמֵן ׃

(בעשרת ימי תשובה יאמר

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה ׃ אֲדֹנָי שִׁמְעָה
בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי ׃ אִם
עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד ׃ כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה
לְמַעַן תִּוָּרֵא ׃ קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי ׃
נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר ׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת ׃ וְהוּא
יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו ׃)

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא · (אמן) בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ · וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ ·
וְיָקֵרֵב מְשִׁיחֵיהּ · (אמן) בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן)
אָמֵן · יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ · לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא

पाहांटेची प्रार्थना.

हे आमच्या राजा, तुझें नाम सर्वकाळ सुवंदित असो, आकाशांत व पृथ्वींत तूंच सर्वाधिकारी, मोठा व पवित्र देव आहेस; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, गायन व सुवंदन, स्तुति व कीर्तन, शक्ति व अधिकार, जयजयकार, मोठेपणा व सामर्थ्य, स्तवन व गौरव, पवित्रता व राज्य हें तुलाच, आणि धन्यवाद व उपकार स्तुति तुझ्याच मोठ्या व पवित्र नामाला शोभतात; आणि सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंत तूंच देव आहेस. हे परमेश्वरा, मोठ्या वस्तुकडून वर्णिलेल्या राजा, महत्ववान देवा, आश्चर्य कृत्यांच्या स्वामि, सर्व प्राण्यांस उत्पन्न करणाऱ्या, सर्व कामांचा धनी, कीर्तनाच्या गायनामध्यें आवड धरणाऱ्या, जगतांच्या जीवंत देव राजा, तूं धन्य आहेस. आमेन.

[हें पश्चात्तापाच्या दाहा दिवसांत मात्र बोलावें.

चढण्याचें गीत. हे परमेश्वरा, मी खोल स्थानांतून तुला हाक मारीत आहे. हे प्रभू, तूं माझा शब्द ऐक; माझ्या काकुळतीच्या शब्दाकडे तुझे कान तत्पर व्हावे. हे परमेश्वरा, हे प्रभू, जर तूं अन्यायांची झडती घेतोस तर कोण उभा राहील ? परंतु तुजपाशीं क्षमा आहे; असें कीं तुझें भय धरलें जावें. मी परमेश्वराची वाट पाहत आहे; आणि मी त्याच्या वचनाची आशा धरून राहिलों आहे. जे सकाळची वाट पाहतात; जे सकाळचीच वाट पाहतात त्यांपेक्षां माझा जीव प्रभूची वाट पाहतो. हे इस्राएला, तूं परमेश्वराची आशा धर; कारण कीं परमेश्वराला दया, आणि त्याच्याजवळ पूर्ण तारण आहे. तोच इस्राएलाला त्याच्या सर्व अन्यायांतून खंडून घेईल.]

[दहा मनुष्यें असल्यास हें बोलावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवानें) आपल्या इच्छेप्रमाणें केली आहे, तिजमध्यें त्याचें मोठें नाव उंचावलें आणि पवित्र मानिलें जावो. तथास्तु. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत आणि सर्व इस्राएलांच्या घराण्यांच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन, त्याचें तारण आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु; त्याचें थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरव

יִתְבָּרַךְ · וְיִשְׁתַּבַּח · וְיִתְפָּאַר · וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלַּל · שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא · (אמו) לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא ·
וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :)

(ואומר החזן

בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרָךְ :)

(ואומרים הקהל בלחש

יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא · שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו
אֵין אֱלֹהִים : יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם
וְמִרוֹמָם עַל־כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :)

(ועונין בקול רם

בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :) (והחזן חוזרו)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר
וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ · עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל ·
הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים · וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ
בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית · מַה־רַּבּוּ מַעֲשֶׂיךָ
יְהוָה · כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶיךָ ·
הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפוֹאָר
וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם · אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
רַחֵם עָלֵינוּ · אֲדוֹן עֻזֵּנוּ · צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ ·
מְשֻׂגָּב בַּעֲדֵנוּ : אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה · הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי
חַמָּה · טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ · מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת

युक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति, व जें सौंदर्य जगांत गाजविलें जातें, त्यां सर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त, उंचावलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु ह्मणा.]

[हाज्जान ह्मणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुह्मी धन्य म्हणा.]

[हें वरील वाक्य हाज्जान ह्मणतो आहे इतक्यांत मंडळीनें पुढील हळू म्हणावें.

राजा, राजांचा राजा, आणि पवित्र व धन्य जो, त्याचें नाम स्तविलें व गोरविलें जावो. पहिला तोच, व शेवटलाहि तोच; आणि त्यावांचून कोणी देव नाहीं. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नाम सुवंदित व सर्व स्तुतिपेक्षां व प्रशंसेपेक्षां अधिक उंचावलेलें असो.]

[मंडळी मोठ्या स्वरानें उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदांसर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः ह्मणतो.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, उजेड घडणाऱ्या आणि काळोख उत्पन्न करणाऱ्या, शांति करणाऱ्या आणि सर्व पदार्थ उत्पन्न करणाऱ्या, दयेनें पृथ्वीला आणि तिजवर राहणाऱ्यांला प्रकाश देणाऱ्या, आणि आपल्या चांगुलपणानें नेहमीं प्रति दिवशीं उत्पत्तीचीं कृत्यें नवीं करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, तुझीं कृत्यें किती आहेत ! तीं सर्व तूं चातूर्यानें उत्पन्न केलीं आहेस; तुझ्या संपत्तीनें पृथ्वी भरलेली आहे. पूर्वकाळापासून उंच मानिलेला आणि अनंत काळाच्या दिवसांपासून स्तविलेला, गौरविलेला, व थोर मानिलेला जो राजा, तो तूं एकटाच आहेस. हे अनादि देवा; तुझ्या पुष्कळ दयेनें आम्हावर दया कर. आमच्या सामर्थ्याचा देव, आमचा खडकरूप आश्रय, आमच्या तारणाची ढाल आणि आमचा दुर्ग तूंच आहेस. धन्य देव परम ज्ञानी आहे; सूर्याचें तेज ज्यानेंच स्थापन व उत्पन्न केलें, तो चांगला आहे, त्यानें सर्व आपल्या नामाच्या गौरवाकरितां घाडिलें आहे, त्यानें आपल्या सामर्थ्याच्या (आसना) सभोवतें ज्योति

עֻזּוֹ · פְּנוֹת צְבָאוֹת קְדוֹשִׁים · רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים
גְּבוּר אֵל וּקְדוּשָׁתוֹ :

תִּתְבָּרַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת עַל־כָּל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל־מְאוֹרֵי־
אוֹר שֶׁיִּצַּרְתָּ הֻמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶלָה :

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ · מַלְכֵּנוּ · וְגוֹאֲלֵנוּ · בּוֹרֵא
קְדוֹשִׁים · יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר
מְשָׁרְתִים · וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם ·
וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
וּמֶלֶךְ עוֹלָם · כֻּלָּם אֲהוּבִים · כֻּלָּם בְּרוּרִים · כֻּלָּם
גִּבּוֹרִים · כֻּלָּם קְדוֹשִׁים · כֻּלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה
רְצוֹן קוֹנֵיהֶם · וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם · בִּקְדוּשָׁה ·
וּבְטָהֳרָה · בְּשִׁירָה · וּבְזִמְרָה · מְבָרְכִין · מְשַׁבְּחִין ·
מְפָאֲרִין · וּמַקְדִּישִׁין · וּמַעֲרִיצִין · וּמַמְלִיכִין אֶת־שֵׁם
הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא · וְכֻלָּם
מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה · וְנוֹתְנִים
רְשׁוּת זֶה לָזֶה · לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ · בְּשָׂפָה
בְרוּרָה וּבְנָעִימָה קְדוּשָׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד · עוֹנִים בְּאֵימָה ·
וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ
גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים (לְעוּמַת הַשָּׂרָפִים) לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים
וְאוֹמְרִים · בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ · לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת
יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ · כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם

ठेविल्या आहेत, पवित्र सैन्याचे मुख्य सर्व शक्तिमान देवास थोर मानितात आणि देवाचें गौरव व त्याची पवित्रता नेहमीं गाजवितात.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, तुझ्या हाताच्या स्तुत्य कामांकरितां, आणि ज्या तेजस्वी ज्योति त्वां घडिल्या, त्या करितां आकाशांत व खालीं पृथ्वींत तूं धन्य आहेस. तीं [सर्व तुझें] गौरव करितात.

हे आमच्या खडकरूप आश्रया, आमच्या राजा, आमच्या खंडून घेणाऱ्या आणि पवित्र [दूतांस] उत्पन्न करणाऱ्या, तूं सदासर्वकाळ धन्य आहेस; हे आमच्या राजा, सेवा करणारे दूत उत्पन्न करणाऱ्या, आणि ज्याचे सेवा करणारे दूत जगताच्या उंच भागीं उभे राहून भयानें एकाच वाणीनें जीवंत देव व जगताचा राजा याच्या गोष्टी ऐकवितात, त्या तुझें नाम सर्वकाळ स्तविलें जावो. ते सर्व प्रिय, शुद्ध, पराक्रमी व पवित्र असून, ते सर्व आपल्या उत्पन्न कर्त्याची इच्छा भयानें व काळजीनें पूर्ण करितात. आणि सर्व आपलीं मुखें पवित्रतेनें, शुद्धतेनें, गायनानें व कीर्तनानें उघडून थोर, पराक्रमी, भयंकर, व पवित्र जो देव राजा, त्याच्या नामास धन्य म्हणतात, स्तवितात, गौरवितात, पवित्र मानितात, सन्मान देतात, व राज्याधिकार देतात. आणि सर्व आपणावर देवाच्या * राज्याचें जोकड एक प्रत्येका पासून मान्य करून, आणि आपल्या घडणाऱ्यास स्वस्थ आत्म्यानें, शुद्ध ओंठानें व पवित्र मधुरपणानें पवित्र मानावयास सर्व एकदांच भयाने उत्तर देऊन काळजीनें म्हणतात कीं, "पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्यांचा परमेश्वर आहे, सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे." आणि सेराफीम व पवित्र हाय्योथ उंच होऊन मोठ्या स्वरानें त्यांसमोर स्तवन करीत म्हणतात कीं "त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो."

सुवंदित देवासाठीं मधुर गायन करून राजा आणि जीवंत व निश्चल देव, याचें कीर्तन करून व स्तुति ऐकवून (ते दूत) असें ह्मणतात

---

* मूळ ग्रंथांत देव या शब्दाकरितां आकाश असा शब्द आहे; आणि इब्री ग्रंथांत असें पुष्कळ वेळां आढळतें.

וְקָדוֹשׁ · פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת · עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת · בַּעַל מִלְחָמוֹת ·
זוֹרֵעַ צְדָקוֹת · מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת · בּוֹרֵא רְפוּאוֹת · נוֹרָא
תְהִלּוֹת · אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת · הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם־תָּמִיד
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית · כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ (וְהִתְקִין מְאוֹרוֹת מִשֶּׁמַח עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא·) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אַהַבְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה
וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ וַתְּלַמְּדֵמוֹ
חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת (חֻקֵּי) רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן תְּחָנֵּנוּ
אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן · הַמְרַחֵם רַחֵם נָא עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ
בִּינָה · לְהָבִין לְהַשְׂכִּיל לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר
וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה ·
וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְיַחֵד
לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ לֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם
וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ · וְרַחֲמֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד ·
מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
כָּל־הָאָרֶץ וּשְׁבוֹר עוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ · וְהוֹלִיכֵנוּ
מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת לְאַרְצֵנוּ · כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה
וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיַחֶדְךָ · וּלְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה
אֶת־שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאַהֲבָה:

कीं, थोर व पवित्र, पराक्रम करणारा, नवीन कृत्यें करणारा, युद्धांचा स्वामी, यथार्थता पेरणारा, तारण उगविणारा, आरोग्यता उत्पन्न करणारा, स्तुतीने भयंकर, आश्चर्य कर्मांचा धनी आणि प्रतिदिवशीं नित्य आपल्या दयेनें उत्पत्तीचीं कृत्यें नवीन करणारा, तो एकटाच आहे. जसें म्हटलें आहे कीं, ज्यानें मोठ्या ज्योति उत्पन्न केल्या, त्याची स्तुति करा. कारण कीं, त्याची दया सर्व काळची आहे. (आणि जें जग त्यानें उत्पन्न केलें आहे त्यास हर्षित करावयास त्यानें ज्योति उपयोगांत आणिल्या) हे परमेश्वरा, ज्योति घडविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सर्वकालिक प्रीतीनें त्वां आह्मावर प्रीति केली; हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या मोठ्या नामाकरितां व ज्या आमच्या पूर्वजांनीं तुजवर भरंवसा ठेविला, त्यां करितां त्वां अति मोठ्या दयेनें आमची करुणा केली; आणि त्यानीं आपल्या पूर्ण मनानें तुझी इच्छा पूर्ण करावी, म्हणून जसें त्वां त्यांस जीवनाचे नियम शिकविले, तशी हे आमच्या बापा, दयाळू पित्या, आम्हांवर कृपा कर, आणि तुझ्या शास्त्रीय विषयांच्या गोष्टी आम्ही आवडीनें समजाव्या, लक्षांत घ्याव्या, ऐकाव्या, शिकाव्या, शिकवाव्या, सांभाळाव्या, पूर्ण कराव्या आणि स्थापित कराव्या म्हणून तूं आमच्या मनांत बुद्धि दे; आणि तुझ्या शास्त्राकडे आमचे डोळे प्रकाशित कर (उघड); आमचीं मनें तुझ्या आज्ञांकडे लागूं दे; आह्मी कधींच लज्जित होऊं नये, घाबरूं नये व गळून पडूं नये; या साठीं तुझ्या नावावर आम्ही प्रीति करावी व त्याचें भय धरावें म्हणून आमचीं मनें एकचित्त कर; कारण तुझ्या पवित्र, थोर व पराक्रमी नावावर आम्ही भरंवसा ठेविला आहे आणि तुझ्या तारणा-विषयीं आनंद व हर्ष करूं. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या दयेनें व पुष्कळ कृपेनें आम्हांस सदा सर्वकाळ सोडूं नये; सेलाह. त्वरा करून पृथ्वीच्या चोहों कोनांकडून आम्हावर आशीर्वाद व शांति येऊं दे; राष्ट्राचें जोकड आमच्या मानेवरून मोडून टाक. आणि आम्हांस आमच्या देशीं लवकर सुखरूप ने; कारण तारण करणारा देव तूंच आहेस. त्वां आम्हांस सर्व लोकांतून व सर्व भाषांच्या राष्ट्रांतून निवडून घेतलें; आणि आम्ही तुझें स्तवन करावें, तुझें एकत्व मानावें, आणि तुझ्या नावाचें भय धरून त्याजवर प्रीति करावी: ह्मणून हे आमच्या राजा, प्रीतीनें त्वां आह्मास आपल्या थोर नामाजवळ घेतलें आहेस. हे परमेश्वरा, आपले लोक इस्राएल यांस प्रीतीनें निवडून घेणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(ביחיד אומר אל מלך נאמן)

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד׃

(ואומרים בלחש

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃)

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה (*אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם׃) וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃

* פתא שוב אתרא.

हे इस्राएला, ऐक; परमेश्वर आमचा देव आहे; परमेश्वर एकच आहे.

(हें वाक्य हळूं बोलावें.

त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदांसर्वकाळ धन्य असो.)

तर तूं आपल्या सर्व अंतःकरणानें व आपल्या सर्व जिवानें व आपल्या सर्व शक्तीनें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कर. आणि मी आज तुला ज्या गोष्टी आज्ञेनें सांगतों, त्या तुझ्या हृदयांत असाव्या. आणि तूं आपल्या लेंकरांजवळ ह्या पुनः पुनः सांग; आणि आपल्या घरीं बसतांना आणि वाटेवर चालतांना, आणि निजतांना आणि उठतांना यांविषयीं बोलत जा. आणि तूं ह्या आपल्या हाताशीं खुणेसाठीं बांध, आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळभूषण अशा असूं दे. आणि आपल्या घराच्या दारांच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाज्यावर त्या लिही.

आणि ज्या आज्ञा मी आज तुम्हास लावून देतों, त्या जर तुम्ही ऐकालच ऐकाल, म्हणजे आपल्या सर्व हृदयानें व आपल्या सर्व जिवानें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कराल, आणि त्याची सेवा कराल; तर असें होईल कीं, मी यथाकाळीं तुमच्या देशाचा पाऊस पहिली व मागली वृष्टि पाडीन; अशानें तूं आपलें धान्य व आपला ताजा द्राक्षरस व आपलें तेल यांचा संग्रह करशील. आणि मी तुझ्या पशूसाठीं तुझ्या कुरणांत गवत वाढवून देईन; असा तूं खाऊन तृप्त होशील. तुह्मी. आपणाविषयीं सांभाळा, नाहीं तर तुमचें हृदय फसेल; आणि तुम्ही वळून दुसऱ्या देवांची सेवा कराल व त्यांचें भजन कराल; मग परमेश्वर तुम्हावर रागें भरेल. आणि तो आकाशाला असें बंद करील कीं, पाऊस होणार नाहीं, भूमिहि आपलें उत्पन्न देणार नाहीं; आणि जो चांगला देश परमेश्वर तुह्मांस देतो, त्यांतून तुम्ही लवकर नाहींसे व्हाल. तर तुम्ही ह्या गोष्टी आपल्या हृदयांत व आपल्या जिवांत ठेवा, आणि आपल्या हाताशीं खुणेसाठीं त्या बांधा, आणि आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळ भूषण अशा असूं द्या. आणि तुम्ही आपल्या लेंकरांस त्या शिकवा, म्हणजे जेव्हां तूं आपल्या घरीं बसतोस, आणि जेव्हां वाटेनें चालतोस आणि जेव्हां निजतोस, आणि उठतोस, तेव्हां त्यांविषयीं बोलत जा. आणि आपल्या घरांच्या दारांच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाज्यावर त्या लिही. ह्मणजे जी भूमि परमेश्वरानें तुमच्या पूर्वजांजवळ शपथ

וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ : לְמַעַן יִרְבּוּ
יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם
לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת :
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם · אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים־אַחֲרֵיהֶם : לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם :
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם · מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : (וענים הקהל
אֱמֶת : וחוזר ש״ץ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת)

וַיַּצִּיב · וְנָכוֹן · וְקַיָּם · וְיָשָׁר · וְנֶאֱמָן וְאָהוּב ·
וְחָבִיב · וְנֶחְמָד · וְנָעִים · וְנוֹרָא וְאַדִּיר ·
וּמְתֻקָּן · וּמְקֻבָּל · וְטוֹב · וְיָפֶה · הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם
וָעֶד : אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ · צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
לְדוֹר וָדוֹר · הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם · וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ
וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת : וּדְבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים וְנֶאֱמָנִים
וְנֶחְמָדִים · לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים · עַל אֲבוֹתֵינוּ ·
עָלֵינוּ · וְעַל בָּנֵינוּ · וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ · וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ · עַל הָרִאשׁוֹנִים · וְעַל הָאַחֲרוֹנִים ·
דָּבָר טוֹב וְקַיָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר : אֱמֶת
שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ

वाहून त्यांस देऊं केली, तिजवर तुमचे दिवस व तुमच्या लेकरांचे दिवस पुष्कळ होतील; जसे पृथ्वीवर आकाशाचे दिवस तसे.

आणि परमेश्वरानें मोश्याला असें सांगितलें कीं, तूं इस्राएलाच्या संतानाजवळ बोलून त्यांस सांग कीं, त्यांनीं आपल्या पिढी परंपरा आपल्यासाठीं आपल्या वस्त्रांच्या कांठांस झालर लावावी, आणि कांठाच्या झालरीस निळा नाडा लावावा. ती झालर तर तुम्हास अशी व्हावी कीं, तुह्मी ती पाहून परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा आठवाव्या आणि त्याप्रमाणें आचरण करावें, असें कीं ज्यास अनुसरून तुम्ही व्यभिचारी झालां, ह्मणजे आपलें हृदय व आपली दृष्टि त्याच्या मागें जाऊं नये. यासाठीं कीं तुम्ही माझ्या सर्व आज्ञा आठवून पाळाव्या, आणि आपल्या देवासाठीं पवित्र व्हावें. मी परमेश्वर तुमचा देव; ज्याने तुमचा देव असा होण्यासाठीं तुम्हास मिसर देशातून आणिलें, तोच मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

परमेश्वर तुमचा देव सत्य आहे.

ही गोष्ट सर्वकाळ आम्हास सत्य, खरी, स्थापित, सिद्ध, सरळ, विश्वसनीय, प्रिय, लाडकी, आवडती, मधुर, भयंकर, उत्कृष्ट, नीयमित, स्वीकरनीय, चांगली व सुंदर अशी आहे. जगतांचा देव आमचा राजा, याआकोबाचा खडकरूप आश्रय आमच्या तारणाची ढाल, हें सत्य आहे. पिढोपिढी तो निश्चल, त्याचें आसन स्थापित आहे, आणि त्याचें राज्य व सत्य सर्वकाळ राहतें. त्यानें ज्या गोष्टी आमच्या पूर्वजांविषयीं आम्हाविषयीं, आमच्या लेंकरांविषयीं, आमच्या पिढोविषयीं आणि आपला सेवक इस्राएल याच्या बीजाच्या पिढ्यांविषयीं केल्या आहेत त्या सदांसर्वकाळ, जीवंत (सिद्ध) स्थापित, सत्य, व प्रिय आहेत. पूर्वीच्या व मागल्या (लोकांविषयीं) जें त्याचें म्हणणें आहे, तें चांगलें आणि सत्य व खरेपणा यांत स्थापित असून कधीं उल्लंघून न जाणारा असा करार आहे. परमेश्वर आमचा देव, व आमच्या पूर्वजांचा देव; आमच्या राजा व आमच्या पूर्वजांचा राजा; आम्हास खंडून घेणारा व आमच्या पूर्वजांस खंडून घेणारा; आम्हास

אֲבוֹתֵינוּ · גְּאָלָנוּ גְּאֵל אֲבוֹתֵינוּ · צוּרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ
פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ · וְאֵין לָנוּ עוֹד
אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ · סֶלָה :

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר בָּרוּם עוֹלָם
מוֹשָׁבֶךָ · וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדָּקָתְךָ עַד־אַפְסֵי אָרֶץ : אֱמֶת
אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־
לִבּוֹ : אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ · וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר
לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים : אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן
וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן · וּמִבַּלְעָדֶיךָ · אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל
וּמוֹשִׁיעַ : אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ · וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל
גָּאָלְתָּ · וְיַם־סוּף לָהֶם בָּקָעְתָּ · וְזֵדִים טִבַּעְתָּ · וִידִידִים
עָבְרוּ יָם · וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר :
עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל · וְנָתְנוּ יְדִידִים
זְמִירוֹת · שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת · בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת · לַמֶּלֶךְ
אֵל חַי וְקַיָּם · רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל גִּבּוֹר וְנוֹרָא · מַשְׁפִּיל גֵּאִים
וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עַד מָרוֹם · מוֹצִיא אֲסִירִים ·
פּוֹדֶה עֲנָוִים · עוֹזֵר דַּלִּים · וְהָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו · תְּהִלּוֹת לָאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם בָּרוּךְ
הוּא וּמְבֹרָךְ · מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם : מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה
נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עֹשֵׂה פֶלֶא : שִׁירָה חֲדָשָׁה
שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם

घडणारा; आणि आमच्या तारणाची ढाल तूं आहेस; हेंहि सत्य आहे. आमचा सोडविणारा व मुक्त करणारा हें सर्वकाळापासून तुझें नाम आहे, तुजवांचून आम्हास दुसरा कोणी देव नाहीं. सेलाह.

जो आमच्या पूर्वजांस सर्वकाळापासून सहायकारी, आणि जो त्यांस आणि त्यांच्या मागें पिढोंपिढीं त्यांच्या लेंकरांस ढाल व तारक, तो तूंच; जगाच्या वर तुझें वस्तिस्थान आणि तुझा न्याय व तुझी यथार्थता पृथ्वीच्या सिमेपर्यंत आहे. जो पुरुष तुझ्या आज्ञा ऐकितो, आणि तुझें शास्त्र व तुझीं वाक्यें आपल्या मनांत ठेवितो, तो आशीर्वाद पावतो हें सत्य आहे. जो आपले लोकांचा स्वामी आणि बापांचा व पुत्रांचा वाद (स्वतः) चालविणारा पराक्रमी राजा, तो तूंच, हें सत्य आहे. जो पहिला व शबटला तो तूंच; तुजवांचून आम्हांस राजा, उद्धारक व तारक कोणीच नाहीं हें सत्य आहे. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, त्वां आम्हास मिसरांतून सोडविलेंस; दासत्वाच्या घरांतून आम्हास खंडून काढलेंस; त्यांच्या सर्व ज्येष्ठ पुत्रांस मारून आपले ज्येष्ठ पुत्र इस्राएल यांस सोडविलेंस; सूफ समुद्र दुभागलास; गर्विष्ठांस त्यांत बुडवून आपल्या प्रियकरांस समुद्राच्या पार नेलेंस; शत्रूला पाण्यानें झांकिलें; त्यांतून एकहि उरला नाहीं (असे चमत्कार करणारा) तो तूंच आहेस हें सत्य आहे. यावरून प्रियकरांनीं देवाची स्तुति करून त्यास थोर मानिलें आणि आवडत्यांनीं राजा, आणि जिवंत व निश्चल देव यांचें कीर्तन व गायन केलें, स्तुति केली, सुवंदन केलें, व उपकार स्तुति केली. उंच, थोर, मोठा, पराक्रमी, भयंकर, गर्विष्ठांस भूमी एवढे नीच करणारा, पडलेल्यांस आकाशाएवढें उंच करणारा, बंदिवानांस मोकळे करणारा, नम्रांस खंडून घेणारा, गरिबांस साह्य करणारा, आणि आपले लोक इस्राएल यांस काकुळतीच्या वेळेस उत्तर देणारा (तूंच आहेस) धन्य सुवंदित जो थोर देव त्यांचा उद्धारक, त्याची स्तुति असो. मोशे व इस्राएलाचे पुत्र यांनीं मोठ्या आनंदानें तुला गाऊन सर्वांनीं म्हटलें कीं, हे परमेश्वरा, देवांमध्यें तुजसारिखा कोण ! पवित्रतेनें महान, स्तविण्याविषयीं भयमान चमत्कारकर्ता तुजसारिखा कोण आहे ! जे सोडविले गेले त्यांनीं समुद्रतीरीं गाऊन तुझ्या मोठ्या नामाची स्तुति केली. त्या सर्वांनीं तुझी उपकार स्तुति करून व तुझें राज्य मान्य करून म्हणाले कीं, परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. आणखी असेंहि म्हटलें आहे कीं, आमचा उद्धारणारा कोण ? तर त्याचें नाम

הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָֹה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְנֶאֱמַר
גּוֹאֲלֵנוּ יְהוָֹה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ׃ יִשְׂרָאֵל׳ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָֹה גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃

(אדון הכל׳ **יאהדונהי** היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׳ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׳ הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא׃ אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים׳ קוֹנֶה
הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת׳ וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

(בעש״ית אומרים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים
לְמַעֲנָךְ אֱלֹהִים חַיִּים׃)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם׃
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי׳ מַחַיֶּה מֵתִים אַתָּה׳ רַב
לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ
וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מֵחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רַבִּים׳ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים׳ וְרוֹפֵא חוֹלִים׳ וּמַתִּיר אֲסוּרִים׳
וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׳ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי
דּוֹמֶה לָךְ׳ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

(בעש״ית אומרים

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים׃)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֶּה
הַמֵּתִים׃

---

* पेसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या ‘ मुसाफा ’ पासून מוריד הטל बोलतात.

‡ शेमीनी आसेरेथच्या ‘ मुसाफा ’ पासून משיב הרוח ומוריד הגשם बो०

सैन्याचा परमेश्वर, इस्राएलाचा पवित्र आहे. हे परमेश्वरा, इस्राएलांचा उद्धार करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभू, माझे ओंट उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुति प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांच्या देवा. मोठ्या, पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादानें देणाऱ्या, सर्व पदार्थांचा धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या, आणि त्यांच्या लेंकरांच्या लेंकरांसाठीं दयेंकरून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. *

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे जीवनांत आनंद मानणाऱ्या राजा ! जीवनाकरितां आमची आठवण कर. हे जीवनांच्या देवा, तूं आपणाकरितां आह्मांस जीवनाच्या पुस्तकांत लिही.]

तूं राजा, सहायकर्ता, तारक व आम्हांवर ढालरूप असणारा, आहेस. हे परमेश्वरा, आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

हे प्रभू, तूं सर्वकाळ पराक्रमी आहेस; मेलेल्यास जीवंत करणारा, तारायास समर्थ (उन्हाळ्यांत—दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत—वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा) बहुत कृपेनें प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेनें मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळें करणारा, आणि धुळींत निजलेल्यां बरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हे अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण ? आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल !

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे दयाळू बापा, दयेनें प्राणीमात्रांची जीवनाकरितां आठवण करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण आहे ?]

आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यास जावत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* मराठी भाषेच्या रीतीप्रमाणें एक शब्दें एकाच वाक्यांत अनेक वेळा शोभत नाहीं म्हणून या भागांत देव हा शब्द कांहीं ठिकाणीं सोडलेला आहे.

(בחזרה אומר השליח צבור · ונושאים עיניהם למרום

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ ·
הַמְיַחֲלִים לְךָ קְדוּשָׁה · וְכֵן כָּתוּב עַל יַד
נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים
וְאוֹמְרִים · בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
כָּתוּב לֵאמֹר · יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ :)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶּלָה · (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה ·) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : (בעש"ת אומרים הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ :)

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת · וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה · וְהָנֵנוּ
מֵאִתְּךָ דֵּעָה וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
חוֹנֵן הַדָּעַת :

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ · וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ ·
וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ · מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי
פָשָׁעְנוּ · כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אַתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ :

[मोठ्यानें बोलताना हें ह्मणतात.

जसी पवित्र सेराफीमांची * मंडळी, जें तुझ्या भविष्यवाद्याच्या हाताकडून लिहिलें आहे कीं, ते एकमेकाला मोठ्यानें बोलत म्हणाले "पवित्र, पवित्र, पवित्र सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवान भरली आहे," याप्रमाणें तुझी पवित्रता गाजविते, त्याप्रमाणें आम्ही तुला पवित्र मानूं आणि तुझें भय धरूं. त्यांच्या समोर जे असतात ते स्तुति करून असें म्हणतात कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. आणि तुझ्या पवित्र वचनामध्यें असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सियोने, तुझा देव पिढोपिढीं आहे; तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.]

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, [पश्चात्तापाच्या दिवसांत–पवित्र राजा] तूं धन्य आहेस.

तूं मनुष्यावर ज्ञानाची कृपा करितोस, आणि मानवास बुद्धि शिकवतोस; त्या प्रमाणें आम्हावर ज्ञानाची, बुद्धिची व शहाणपणाची, कृपा कर; हे परमेश्वरा, कृपेकरून ज्ञान देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आह्मांस तुझ्या शास्त्राकडे वळीव, आणि हे आमच्या राजा, तुझी सेवा करावयास आम्हास जवळ घे. आणि पश्चात्तापाने आम्हास तुजपुढें परतीव. हे परमेश्वरा, पश्चात्तापामुळें प्रसन्न होणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आम्हास क्षमा कर, कारण आम्ही पाप केलें आहे; हे आमच्या राजा, आम्हास माफ कर, कारण आम्ही उल्लंघन केलें आहे; कां तर तूं चांगला व क्षमा करणारा देव आहेस. हे परमेश्वरा, कृपावंता व पुष्कळ क्षमा करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* सेराफाम हे एक प्रकारचे दूत आहेत.

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה
שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :
(בחזרה השליח צבור אומר כאן ענינו)

רְפָאֵנוּ יְהוָה וְנֵרָפֵא · הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה · כִּי תְהִלָּתֵנוּ
אָתָּה · וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל־חֳלָיֵנוּ
וּלְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ · וּלְכָל־מַכּוֹתֵינוּ · כִּי אֵל רוֹפֵא חִנָּם
וְנֶאֱמָן אָתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

* (בקיץ

בָּרְכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (אָבִינוּ) בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כְּמַלְּלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה ·
וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת
לִבְרָכָה · כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :)

† (בחורף

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת
וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה · וְתֵן טַל
וּמָטָר לִבְרָכָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה · וְרַוֵּה פְּנֵי חֶבֶל ·
וְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם כָּלוֹ מִטּוּבֶךָ · וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ
וּמֵעֹשֶׁר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ · שְׂמֵחָה וְהַצְלָחָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל־
דָּבָר רָע וּמִכָּל־מִינֵי מַשְׁחִית וּמִכָּל־מִינֵי פּוּרְעָנוּת ·
וַעֲשֵׂה לָהּ תִּקְוָה טוֹבָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם · חוּם וְרַחֵם
עָלֶיהָ וְעַל כָּל־תְּבוּאָתָהּ וּפֵרוֹתֶיהָ · וּבָרְכָהּ בִּנְשִׁמֵי
רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם

---

* पेसाहपासून हें बोलतात.

† डिसेंबर महिन्याच्या ४ थ्या ५ व्या किंवा ६ व्या तारखेपासून हें बोलतात.

आतां आमच्या दुःखाकडे पहा, आणि आमचा वाद तूं कर, आणि तूं आपल्या नामाकरितां आमचा पूर्णपणें उद्धार करण्याकरितां त्वरा कर, कां तर तूं उद्धारणारा देव समर्थ आहेस. हे परमेश्वरा, इस्राएलांच्या उद्धारका, तूं धन्य आहेस.

(उपासाच्या दिवशीं ही प्रार्थना मोठ्यानें बोलतांना पुढें लिहिलेला עננו हा भाग בעת צרה पर्यंत हाजान एथें बोलतों.)

हे परमेश्वरा, आम्हास निरोगी कर म्हणजे आम्ही निरोगी होऊं; आम्हांस तार म्हणजे आम्ही तारण पाऊं; कां तूं आमचें स्तुतिपात्र आहेस. आणि आमचे सर्व रोग, आमचीं सर्व दुखणीं व आह्मावरील सर्व घाव, उपचार करून बरे कर; कां तर तूं दयाळू व विश्वासू देव वैद्य आहेस. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांचे रोग बरे करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[उन्हाळ्यांत हें बोलावें.

हे परमश्वरा, आमच्या देवा (आमच्या बापा) आमच्या हातांच्या सर्व कामांस तूं आशीर्वाद दे; आणि आमच्या वर्षास प्रसन्नतेच्या, आशीर्वादाच्या व उदारपणाच्या दहिंवराकडून आशीर्वाद दे; आणि त्याचा शेवट चांगल्या वर्षाप्रमाणें जीवनानें, तृप्ततेनें, व सुखानें आशीर्वादित होवो; कां तर तूं चांगला व चांगलें करणारा, व वर्षास आशीर्वाद देणारा आहेस. हे परमेश्वरा, वर्षास आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

[हिवाळ्यांत हें बोलावें.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, हें वर्ष व त्याचें निरनिराळ्या प्रकारचें उत्पन्न कल्याणकारक व्हावें म्हणून तूं त्यास आशीर्वाद दे. सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर कुशल व्हावें म्हणून दहिंवर व पाऊस दे, पृथ्वीस तृप्त कर, आपल्या चांगुलपणानें सर्व जगास संतुष्ट कर, आणि तुझ्या आशीर्वादांनीं व तुझ्या हातांच्या विपूल दानांनीं आमचे हात भर. या वर्षास सर्व वाईट गोष्टींपासून, सर्व प्रकारच्या नाशापासून व सर्व प्रकारच्या शिक्षेपासून संभाळ व राख; आणि त्याजविषयींची आमची आशा कल्याणयुक्त व त्याचा शेवट सुखाचा होऊं दे. त्याजवर व त्याच्या सर्व उत्पन्नावर व फलावर दया व कृपा कर. आणि त्यास प्रसन्नतेच्या, आशीर्वादाच्या व उदारपणाच्या वृष्टिनें आशीर्वाद दे. आणि त्याचा शेवट चांगल्या वर्षाप्रमाणें जीवनानें, तृप्ततेनें, व सुखानें आशीर्वादित होवो; कां तर तूं चांगला व

כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה · כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה
וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :)

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה · וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה ·
וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה · וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה
אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ בְּרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט :
(בעשי״ת אוֹ׳ הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט :)

לַמַּלְשִׁינִים וְלַמִּינִים אַל תְּהִי תִקְוָה · וְכָל־הַזֵּדִים
כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ · וְכָל־אוֹיְבֶיךָ וְכָל־שׂוֹנְאֶיךָ
מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ · וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְּעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר
וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם וְתַשְׁמִידֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ מֵינִים

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל · וְעַל זִקְנֵיהֶם וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם ·
וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ·
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת · וְשִׂים
חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם · וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ · וְעַל
הַסְּמִיכָה הַגְּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעַנְנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִשְׁעָן
וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :

चांगलें करणारा व वर्षास आशीर्वाद देणारा आहेस. हे परमेश्वरा, वर्षास आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

आमच्या मुक्तते करितां मोठ्यानें कर्णा वाजीव, आणि आमचें पाडाव एकत्र करण्यास झेंडा उभार, आणि पृथ्वीच्या चोहों कोनांकडून आम्हास आमच्या देशीं एकवट कर. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांच्या विखरलेल्यांस एकवट करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

पहिल्याप्रमाणें आमचे न्यायाधीश व पूर्वीप्रमाणें आमचे मंत्री स्थाप. आणि आम्हांपासून दुःख व खेद दूर कर. आणि हे परमेश्वरा, लवकरच तूं आम्हांवर एकटाच दयेने, यथार्थतेने व नीतीने राज्य कर. हे परमेश्वरा, यथार्थतेवर व नीतीवर प्रीति करणाऱ्या राजा, (पश्चात्तापाच्या दिवसांत--नीतीवंत राजा,) तूं धन्य आहेस.

चाहाडांस व धर्म भ्रष्टांस आशा नसो; सर्व अभिमानी एका क्षणांत नाहीसे होवोत. तुझे सर्व शत्रू व वैरी लवकर छेदले जावोत, आणि दुष्टाईचें राज्य तूं लवकर आमच्या दिवसांत उपटून काढ, छेदून टाक, भस्म कर, नमीव व त्याचा नाश कर. हे परमेश्वरा, शत्रूंस छेदणाऱ्या व गर्विष्टांस नमविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. *

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सात्विकांकारतां, नितीमानाकरितां, तुझे लोक इस्राएलाचें घराणे याच्या शेषाकरितां, वडिलांकरितां, त्यांच्या शास्त्र्यांच्या घराण्यांतून उरलेल्याकरितां, नीतिमत्वाच्या विदेशांकरितां, आणि आम्हाकरितां, आतां तुझ्या दयेला द्रव येऊं दे; जे सत्यतेने तुझ्या नामावर भरंवसा ठेवितात त्या सर्वांस तूं चांगलें वेतन दे, आणि त्यांजबरोबर आमचाहि विभाग असूं दे; आणि आम्हीं तुजवर विश्वास ठेविला आहे, आणि तुझ्या मोठ्या दयेवर खरोखर भरंवसा ठेविला आहे, म्हणून आम्हीं कधींच लज्जित होऊं नये असे कर. हे परमेश्वरा, सात्विकांस आश्रय व भरंवसा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* या प्रार्थनेंत पहिल्याने एकंदर अठरा धन्यवाद होते. परंतु पहिल्या शतकांत जेव्हां अभिमानी व धर्मभ्रष्ट यांचा संख्या वाढूं लागली, तेव्हां रब्बान गमलीएलाने किंवा त्याचा शिष्य धाकटा शेमूएल याने, त्यांचा मोड व्हावा म्हणून हा आणखी एक धन्यवाद या प्रार्थनेस जोडला.

תִּשְׁכּוֹן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ · וְכִסֵּא
דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין וּבְנֵה אוֹתָהּ
בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלָיִם

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ · וְקַרְנוֹ תָּרוּם
בִּישׁוּעָתֶךָ · כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה :

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אָב רַחֲמָן חוּס וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ · כִּי
אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה · וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ
רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ · חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ ·
(בחענית היחיד אומר כאן עננו · ואם לא אמרו אין
מחזירין אותו · ויאמר אותו קודם שיעקור רגליו :

עַנֵּנוּ אָבִינוּ עַנֵּנוּ · בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִית תְּוָה · כִּי בְצָרָה
גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעָנוּ וְאַל־תִּתְעַלַּם
מִלְּכֵנוּ מִבַּקְשָׁתֵנוּ · הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ מְהֵרֵם
נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַּעֲנֶה נִדְבַּר וְאַתָּה תִּשְׁמַע כַּדָּבָר
שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה · וְעוֹד הֵם מְדַבְּרִים
וַאֲנִי אֶשְׁמַע · כִּי אַתָּה יְהוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם
בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה ·

(והשליח צבור בין גואל לרופא חותם)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה :)

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְרוָה שׁוֹמֵעַ
תְּפִלָּה :

जसें तूं म्हटलें आहेस त्याप्रमाणें तूं आपल्या येरूशालेम नगरीं वास कर; तुझा सेवक दावीद याचें आसन तिजमध्यें लवकर स्थापन कर; आणि ती इमारत सर्वकाळ टिकेल अशी लवकर व आमचे दिवसांत बांध. हे परमेश्वरा येरूशालेमेस बांधणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

तुझा सेवक दावीद याचा कोंब लवकर उगीव, आणि तुझ्या तारणानें त्याचें शिंग उभार; कारण प्रति दिवशीं आम्ही तुझ्या तारणाची वाट पहातों. हे परमेश्वरा, तारणाचें शिंग उगीवणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, दयाळू बापा, आमची वाणी ऐक, आम्हावर दया व कृपा कर, आणि दयेनें व प्रसन्नतेनें आमची प्रार्थना ऐक; कारण तूं प्रार्थना व विनंति ऐकणारा देव आहेस; हे आमच्या राजा, आम्हास तुजपुढून रिकामे परतवूं नको; आम्हावर दया कर आम्हास उत्तर दे आणि आमची प्रार्थना ऐक;

(एकट्याचा उपास असल्यास हें पुढील बोलावें; जर न बोलला तर परतूं नये, परंतु ही प्रार्थना संपल्यावर עושה שלום पूर्वी हें बोलावें. ही प्रार्थना मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान हे सर्व ראה נא आणि רפאנו यांच्यामध्यें बोलतो.

हे आमच्या बापा, आम्हास उत्तर दे; या उपास करून दुःख करण्याच्या दिवशीं आम्हास उत्तर दे; कारण आम्ही मोठ्या दुःखांत आहों. आमची दुष्टाई मनावर धरूं नको; हे आमच्या राजा, आमच्या विनंतीपासून लपून राहूं नको, आमच्या-ओरडण्याच्या जवळच ऐस. आणि त्यांनीं हाक मारिल्यापूर्वी मी उत्तर देईन, ते बोलतांच ऐकेन. असें म्हटल्याप्रमाणें आम्ही तुजकडे ओरडल्या अगोदर आम्हास उत्तर दे; आम्ही बोलतांच तूं ऐक. कारण उद्धारणारा, तारणारा, आणि सर्व संकटाच्या व दुःखाच्या समयीं उत्तर देणारा व दया करणारा, तूंच परमेश्वर आहेस.

(ही प्रार्थना मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान ענינו हा भाग ראה נא आणि רפאנו यांच्यामध्यें बोलून हा पुढील धन्यवाद करून पूर्ण करितो.)

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस संकटसमयीं उत्तर देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस कारण तूंच सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकतोस. हे परमेश्वरा, प्रार्थना ऐकणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ׃
וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ ׃ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן ׃ וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ׃

(בראש חודש ובחול המועד אומרים

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה
וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ ׃ זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה
לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים ׃ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם

(בראש חדש בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ׃)

(בחול המועד של פסח

בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה ׃ בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ׃)

(בחול המועד של סוכות

בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה ׃ בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ׃)

זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׃ וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה ׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים
טוֹבִים ׃ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ׃ חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ ׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה ׃)

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ ׃ וְתֶחֱזֶינָה
עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים ׃ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן ׃

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पुजन पुनः चालू कर, इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतीनें व आवडीनें मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरूशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण--

(प्रतिपदेच्या दिवशीं--या प्रतिपदेच्या दिवशीं)

(पेसाहच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

(मंडपाच्या सणाच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेनें, दयेनें व ममतेनें तुजपुढें चढो, येवो पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली जावो, आणि आठविली जावो. आम्हांवर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचें कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर; आम्हावर आशीर्वाद होण्याकरितां आम्हांस दर्शन दे; आम्हास चांगलें जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हास राख, आम्हावर कृपा कर, आमची करुणा येऊं दे; आम्हावर दया कर, आणि आम्हास तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; म्हणूनच आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हाविषयीं संतोषित होऊन आम्हास प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरताना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना* सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּרֵנוּ צ ר חַיֵּינוּ
וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר
תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ·
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(מודים דרבנן

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְחָנֵּנוּ · וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :)

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת
צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־
נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं तुलाच आम्ही स्तवितों. * तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमचे तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोंपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे, तुझे चमत्कार आम्हांमध्यें नित्य केले जातात, आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आम्ही संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों, त्याकरितां आम्ही पिढोपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हावरून नाहींशी होत नाहीं; तूं कृपाळू कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाहीं.

[ही प्रार्थना पुनः मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान वरील מורים बोलत असतां मंडळीनें हें पुढील बोलावें.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, सर्व मांस-मयांचा देव, आमचा व प्रारंभीं (पृथ्वीचा) घडणारा, जो तूं तुलाच आम्ही स्तवितों. त्वां आम्हास जीवंत राखिलें व आम्हास रक्षिलें म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या व पवित्र नामास धन्य म्हणतों व त्याचें स्तवन करितों. आणि आम्ही तुझे नियम पाळावे, तुझी इच्छा पूर्ण करावी, आणि पूर्ण मनानें तुझी सेवा करावी, म्हणून (आम्ही विनंती करितों कीं) त्याचप्रमाणें आह्मास जीवंत राख, आम्हावर दया कर, आणि आपल्या मंदिरीं आमच्या पाडाव करून नेलेल्यांस एकवट कर, कीं यावरून, हे सुवंदित व धन्य देवा, आम्ही तुझी स्तुति करावी.]

[हानुक्याच्या सणांत हें बोलतात

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जो अद्भुत कर्मे, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सात्वनें तूं केलींस:— म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाशमोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें, त्यांच्या संकट समयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानास, थोड-

* स्तवितों याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितों असाहि करितात.

מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּמְמָאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

(בפורים אומרים

עַל נִסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם
בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע · בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג
וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם
אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר
וּשְׁלָלָם לָרוֹז · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ
וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ
וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים
וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בעשי"ת אומרים

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וְיהַלְלוּ וְיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ·

क्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपून दिलेंस. आणि तूं आपणा• करितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ती मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. यानंतर तुझ्या लेकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझें पवित्र स्थान शुद्ध केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठराविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आह्मी तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

[पुरीमच्या सणांत हें बोलतात

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:—म्हणजे मोर्देखाय व एस्तेर यांच्या दिवसांत शूशान किल्ल्यांत जेव्हां दुष्ट हामान उठला, आणि एका दिवशीं बारावा महिना जो आदार महिना त्याच्या तेराव्या तारखेस येहुद्यांतील सर्व आबाल वृद्धांचा, व बायका पोरांचा नाश करावा, त्यास मारून टाकावें व नष्ट करावें आणि त्यांची लूट करून घ्यावी असें योजिलें; तेव्हां तूं आपल्या मोठ्या दयेन त्याचा विचार मोडिलास, त्याच्या योजनेचा भंग केलास, आणि त्याची फेड त्याच्या शीरीं केलीस; आणि त्यांनीं त्यास व त्याच्या पुत्रांस लांकडावर फांशीं दिलें. याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस ह्मणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेंवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य म्हटलें, उंचावलें व वर्णिलें जावो. आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

(पश्चात्तापाच्या दिवसांत हे बोलावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.)

मग हे आमच्या तारणाच्या व सहायकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת׃

(בחזרה השליח צבור אומר

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת

בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה

מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כְּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר׃ יְבָרֶכְךָ

יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃ יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ׃ יִשָּׂא יְהוָה

פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃ וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃)

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה׃ חַיִּים חֵן וָחֶסֶד׃ צְדָקָה

וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃ וּבָרְכֵנוּ

אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ׃ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ תּוֹרָה וְחַיִּים׃ אַהֲבָה וָחֶסֶד׃ צְדָקָה

וְרַחֲמִים׃ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם׃ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ׃ וּלְבָרֵךְ

אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם׃

(בעשי״ת אומרים

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְנִשּׁוֹעָה

וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ

וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע׃ וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה׃

וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם׃ וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל

תִּהְיֶה׃ פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ׃ וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף

तें चांगलें आहे. सेलाह, हे परमेश्वरा, तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

(मोठ्यानें बोलताना हें म्हणतात.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, जे तिप्पट आशीर्वाद, तुझा सेवक मोशे याच्या हाताकडून शास्त्रांत लिहिला आहे, आणि जो आहारोन व तुझे पवित्र लोक त्याचे पुत्र, हे उच्चारीत असत, कीं "परमेश्वरानें तुला आशीर्वाद देऊन तुझें रक्षण करावें. परमेश्वरानें आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडून तुजवर कृपा करावी. परमेश्वरानें आपली दृष्टी तुजवर लावून तुझें कल्याण करावें. तसें त्यानीं माझें नांव इस्राएलाच्या संतानावर लावावें म्हणजे मी त्यांस आशीर्वाद देईन." तो आशीर्वाद तूं आम्हास दे.)

हे परमेश्वरा, आम्हावर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगले आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुख-तेजाकडून आम्हां सर्वांस एकमेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हास शास्त्र व जीवन, प्रिती, व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांती दिली आहेस. आणि आह्मास व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त, आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

(प्रायश्चित्ताच्या दिवसांत हें बोलावें.

आणि आम्ही व तुझे इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां, जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या व चांगल्या निवाड्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावूं असें कर.)

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझे हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ ह्मणावें हे बरें]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून, आणि माझे ओठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन्य धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवानें तुझ्या आज्ञांप्रमाणें चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव).

נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ · הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

(הרואה חלום ונפשו עגומה יאמר בעת נשיאות כפים

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלְּךָ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלְּךָ חָלוֹם
חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי אֲנִי
לְעַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלְמוּ לִי אֲחֵרִים (וּבֵין שֶׁאֲנִי חָלַמְתִּי עַל
אֲחֵרִים) אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם כַּחֲלוֹמוֹתָיו שֶׁל
יוֹסֵף הַצַּדִּיק וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּמֵי מָרָה עַל
יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וּכְמֵי יְרֵחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע
וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְחִזְקָנָהוּ מֵחָלְיוֹ · וְכַשֵּׁם שֶׁהָפַכְתָּ קְלָלַת
בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מֵרָעָה לְטוֹבָה · כֵּן תַּהֲפוֹךְ לִי כָּל־
חֲלוֹמוֹתַי לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה · וְתַזְּנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים · יִהְיוּ
לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי :)

आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्याचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. असें तूं आपल्या नावाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां [पराक्रमाकरितां] आपल्या शस्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे म्हणून तूं आपल्या उजव्या हातानें मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडची वाक्यें व माझ्या हृदयांतले ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुह्मीं तथास्तु ह्मणा.

[स्वप्न पाहिल्यामुळें ज्याचे मना खेद असतो, त्याने कोहेन हात उभारून आशीर्वाद देते वेळीं हें म्हणावें.

हे जगदीशा, मी तुझाच आहे व माझी स्वप्नेंही तुझींच आहेत; मी स्वप्न पाहिलें आहे; परंतु तें काय हे मी जाणत नाहीं; म्हणजे जे स्वप्न मी पाहिलें तें मजविषयीं आहे, किंवा जीं स्वप्नें इतर पाहतात तीं मजविषयीं असतात, (किंवा जें स्वप्न मी पाहिलें तें इतरांविषयीं आहे हें मी जाणत नाहीं.) जर तीं चांगलीं असलीं तर तूं तीं योसेफ जो यथार्थ याच्या स्वप्नांसारिखी दृढ व निश्चित कर; * आणि जर त्यासाठीं कांहीं उपचारांचें अगत्य असलें, तर आमचा शांति पावलेला गुरू मोशे याचे हातून जसें माराचे पाण्यास, † येलीशाच्या हातून जसे येरीहोच्या पाण्यास, ‡ जसे नामानाच्या कोडास, § हिजकीयाचे रोगास $ उपचार झाले तसे त्यांस कर, आणि जसा बिलआमाचा वाईट श्राप पालटून तो कल्याणरूप केलास, ¶ तशी माझी सर्व स्वप्नें पालटून तीं कल्याणरूप व आशीर्वादरूप होऊं दे आणि तूं आपल्या मोठ्या दयेनें मला प्रसन्न हो. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडक रूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतले ध्यान मान्य होवो.]

---

* उत्पत्ति अ. ३७
† निर्गम अ. १५ ओ. २३-२५.
‡ २ राजे अ. २. ओ. १९-२२.
§ २ राजे अ. ५.
$ २ राजे अ. २०.
¶ अनुवाद अ. २०, ओ. ५-६.

(בימי תשובה אומרים אחר העמידה שחרית
ומנחה קודם נפילת אפים : *

(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָמְאנוּ לְפָנֶיךָ :)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וָרָעוֹת :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל־צָר וּמַשְׁטִין מֵעָלֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבְזָה
וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ :
(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹל וּסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :)
(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קָרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ :)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־שִׁטְרֵי
חוֹבוֹתֵינוּ :)
(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ :)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים :
(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה :)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה :

* शाब्बाथ दिवशी कोणी कौसांतील वाक्यें बोलत नाहींत.

[प्रायश्चित्ताच्या दिवसांत पाहांटेच्या प्रार्थनेमध्यें व प्रार्थनारूप नैवेद्यामध्यें עמירה नंतर हे बोलतात. परंतु जीं वाक्यें कौंसांत आहेत तीं कोणी शाब्बाथ दिवशीं सोडितात

(हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्ही तुजपुढें पाप केलें आहे.)

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुजवांचून आम्हास कोणी राजा नाहीं.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूं आपल्या नामाकरितां आम्हावर उपकार कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हावर चांगल्या वर्षास आरंभ होऊं दे.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हावरून सर्व कठोर व वाईट निवाडे रद्द कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमच्या द्वेषणाऱ्यांचे विचार रद्द कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमच्या शत्रूंच्या मसलती मोड.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, सर्व शत्रूंस व आह्मावर बलात्कार करणारांस नाहींसें कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या कराराच्या लेंकरांवरून पटकी, तरवार अरिष्ट, दुष्काळ, पाडावपण, लुटणें, नाश आणि मरी नाहींशी कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या लोकांच्या रोगांस पूर्ण अरोग्यता पाठीव.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या वतनांवरून मरी बंद कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्ही माती आहों अशी आठवण राख.

(हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमचे सर्व अपराध माफ व क्षमा कर.)

(हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमच्या न्यायाचा वाईट निवाडा फाडून टाक.)

(हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूं आपल्या पुष्कळ दयेनें आमच्या ऋणाचे रोखे खोडून टाक.)

(हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमचीं उल्लंघनें तुझ्या पुढून पुसून टाक व दूर कर.)

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आह्मास चांगल्या जीवनाच्या पुस्तकांत लिही.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास नीतीमानांच्या पुस्तकांत लिही.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आह्मास यथार्थांच्या व सरळाच्या पुस्तकांत लिही.

(हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास क्षमेच्या, माफीच्या व प्रायश्चित्ताच्या पुस्तकांत लिही.)

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास चांगल्या उपजीवनांच्या व अन्न सामग्रीच्या पुस्तकांत लिही.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּתֵּן לִי
וְלִבְנֵי בֵיתִי וּלְכָל הַסּוֹמְכִים עַל שֻׁלְחָנִי הַיּוֹם וּבְכָל
יוֹם וָיוֹם מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹתֵיהֶם בְּרֶבוֹד בִּזְכוּת שְׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ (*דיקרנוסא) הַמְּמוּנֶה עַל הַפַּרְנָסָה :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְכֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאוּלָּה וִישׁוּעָה :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בָּקָרוֹב :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל יִמָּךְ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ וְהָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲוִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע סוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ :)

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד
מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה : רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְהוָה עַל
הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ : יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מַה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ :

תחנונים †

אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תָּבֹא לְפָנֶיךָ
תְּפִלָּתֵנוּ · וְאַל תִּתְעַלָּם מִתְּחִנָּתֵנוּ · שֶׁאֵין אֲנוּ

---

* हें नांव उच्चारावयास मनाई आहे † खुंता असल्यास, नवरा किंवा खुतकी प्रार्थनेच्या वेळेस हजर असल्यास आणि वनस्पतीची प्रतिपदा, पुरीम, पुरीम शुशान इत्यादि दिवशीं ही पुढील विनवणी करूं नये. सविस्तर माहिती करितां टीका ९ पाहा.

हे परमेश्वरा आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तूं प्रसन्न होऊन आज व प्रति दिवशीं मला माझे आणि माझ्या कुटुंबांतील मनुष्यांस आणि माझ्या मेजावर आधार धरून राहणारांस त्याचे अन्न तुझें मोठें व पवित्र ריקרנוסא * नाम जें अन्नावर नेमिलेलें आहे त्याकरितां सन्मानानें दे.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास मुक्ततेच्या व तारणाच्या पुस्तकांत लिहीं.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूं आपल्या समोर आमची चांगली आठवण कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हांकरिता तारण लवकरच उगीव.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझे इस्राएल यांचे शिंग उभार.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या अभिषिक्ताचें शिंग उभार.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, पूर्ण पश्चात्तापानें आम्हास फिरीव.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमची वाणी ऐक आणि आम्हांवर दया व कृपा कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, जर आम्हाकरितां नाहीं, तर तूं आपणाकरितां तसें कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, दयेने व प्रसन्नतेने आमची प्रार्थना मान्य कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुजपुढून आम्हास रिकामें परतवूं नको.]

आतां पासून सर्व काळपर्यंत परमेश्वराचें नांव धन्य म्हटलें जावो. सूर्याच्या उगवतीपासून त्याच्या मावळतीपर्यंत परमेश्वराच्या नांवाची स्तुती असो. सर्व राष्ट्रांवर परमेश्वर उंच आहे; त्याचें गौरव आकाशांत आहे. हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभु, तुझें नाम सर्व पृथ्वींत किती महान !

विनवणी.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची प्रार्थना तुजपुढें यावी असें आम्ही मागतों; आणि आमच्या विनंतीपासून तूं लपून राहूं नको; कारण

* हें नांव उच्चारायास मनाई आहे.

עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר · לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ · אֲבָל חָטָאנוּ ·
אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ : אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דוֹפִי
וְלָשׁוֹן הָרַע · הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ ·
טָפַלְנוּ שֶׁקֶר · יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ ·
לוֹעַצְנוּ · מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · נִאַפְנוּ · נִשְׁבַּעְנוּ לַשָּׁוְא
וְלַשֶּׁקֶר · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף ·
רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ וְתִעְתָּעְנוּ · וְסַרְנוּ
מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ · וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ
הִרְשַׁעְנוּ :

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים · גְּרֹלַת רַחֲמֶיךָ
וַחֲסָדֶיךָ · הוֹרַעְתָּ לְעַבְדְּךָ מִקֶּדֶם וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ ·
וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם · וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה
וְשָׁם נֶאֱמַר :

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא · יְהוָה יְהוָה · אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן · אֶרֶךְ · אַפַּיִם · וְרַב חֶסֶד · וֶאֱמֶת : נֹצֵר
חֶסֶד · לָאֲלָפִים · נֹשֵׂא עָוֹן : וָפֶשַׁע · וְחַטָּאָה · וְנַקֵּה :

(בעוד השליח צבור אומר ויעבור נוהגים לומר

אֵל רַחוּם שִׁמְךָ אֵל חַנּוּן שִׁמְךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם שִׁמְךָ
מָלֵא רַחֲמִים שִׁמְךָ בָּנוּ נִקְרָא שִׁמְךָ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ
בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵנִי וּשְׁמַע
תְּפִלָּתִי וַאֲנִי תְּפִלָּתִי לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־

आम्ही यथार्थ आहों, आम्ही पाप केलें नाहीं, असें तुजपुढें बोलायास, हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा आम्हास धिटाई व धारिष्ट नाहीं. निश्चयें आम्ही व आमच्या वडिलानींहि पाप केलें आहे. आम्ही अतिक्रम केलें, विश्वासघात केला, लुटलें, चाहाडी केली व वाईट भाषणेंहि केलीं, अपराध केले, दुष्टाई केली, गर्व केला, जुलूम केला, खोटें राचिलें, वाईट योजनाहि केल्या, भोंदलें, थट्टा केली, वेडावले, बंडावा केला, अपवाद केला, हेलना केली, व्यभिचार केला, आम्ही व्यर्थ व खोट्या शपथाहि वाहिल्या, अनिवार झालों, वांकडे वर्तलों, उल्लंघनें केलीं, दुःख दिलें, आम्ही आपली मान ताठरहि केली, दुराचार केलें, नासलें, ओंगळ केलें, बहकलों आणि दुसऱ्यासहि बहकविलें. आणि आम्ही तुझें सुंदर नियम व न्याय सोडून फीतूर झालों; परंतु तेणेंकरून आम्हास कांहीं लाभ झाला नाहीं. तथापि जे अवघें आम्हांवर आलें आहे, त्याविषयीं तूं सात्विक आहेस; त्वां सत्यता केली आहेस, असें परंतु आम्ही दुष्टाई केली आहे.

मंदक्रोधी देव आणि दयेचा स्वामि तूंच आहेस; तूं आपल्या दयेचें व कृपेचें महत्व पूर्वी नम्र मोशे यास कळविलेंस. आणि शास्त्रांत असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर मेघांत उतरला, आणि तेथें त्याजवळ उभा राहिला, आणि त्याने परमेश्वराचें नाम मोठ्यानें सांगितलें.

तेव्हां परमेश्वरानें त्याच्यापुढें जवकून जाऊन मोठ्यानें असें म्हटलें कीं, परमेश्वर परमेश्वर, दयाळू व कृपाळू देव, मंदक्रोधी आणि फार दयेचा व सत्यतेचा, हजारांसीं दया राखितो: अन्याय व उल्लंघने व पाप यांची क्षमा करितो व निर्दोष ठरवितो.

(हाज्जान वरील भाग बोलत आहे इतक्यांत मंडळीनें हें बोलावें.

तुझें नाव दयाळू देव, तुझें नाव कृपाळू देव, तुझें नाव मंदक्रोधी देव, तुझें नाव करुणा सागर असें आहे. आणि तुझें नाम आम्हामध्यें गाजविलें जातें. म्हणून तुझे नामाकरितां, मी हाक मारितों तेव्हां हे माझ्या न्यायी देवा, मला उत्तर दे; मी संकटांत होतो तेव्हां त्वां मला मुक्त केलें; मजवर दया करून माझी प्रार्थना ऐक. आणि हे परमेश्वरा, प्रसन्नतेच्या वेळेस तुजपुढे माझी प्रार्थना आहे, हे देवा, तूं आपल्या कृपेनें आपल्या उद्धारक सत्यतेनें मला उत्तर दे.)

חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ עֲנֵנִי בָּעֵת וּבָעֲוֹנָה הַזֹּאת׃)

(סדר נפילת אפים

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃

לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ אֱ־לֹהַי בְּךָ בָּטַחְתִּי

אַל־אֵבוֹשָׁה אַל יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי׃ גַּם־כָּל קֹוֶיךָ
לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃ דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי
אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה
אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה
וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ חַטֹּאת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל־
תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי אַתָּה לְמַעַן טּוּבְךָ יְהוָה׃ טוֹב
וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ יַדְרֵךְ עֲנָוִים
בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד
וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ
לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃ מִי זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ
יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוּב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה
לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא
יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃
צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה־עָנְיִי
וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאתָי׃ רְאֵה אוֹיְבַי כִּי רָבּוּ וְשִׂנְאַת
חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי
בָּךְ׃ תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה־אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכָּל־צָרוֹתָיו׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו׃
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ · וְהִנָּחֵם עַל
הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃)

(भूमीवर पडून हें बोलावें.)

हे दयाळू व कृपाळू आम्ही तुजविरुद्ध पाप केलें आहे; तर आम्हावर दया कर व आम्हास तार.

हे परमेश्वरा, मी आपला जीवात्मा तुजकडे वर लावितों. हे माझ्या देवा, म्या तुजवर आशा ठेविली आहे; म्या लज्जित न व्हावें, माझ्या शत्रूंस मजवर हर्षू देऊं नये. जे तुझ्या आशेवर राहतात, ते सर्व लज्जित न व्हावे; जे उगंच दगा करितात, ते लज्जित व्हावे. हे परमेश्वरा, तूं आपले मार्ग मला कळीव, आपल्या वाटा मला शिकीव. तूं आपल्या सत्यतेच्या मार्गानें मला चालीव आणि मला शिकीव, कारण कीं तूं माझ्या तारणाचा देव आहेस; सर्व दिवस मी तुजवर आशा ठेवितो. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या फार ममतेची, व आपल्या फार दयेची आठवण कर, कां तर त्या सर्वकाळापासून आहेत. हे परमेश्वरा, तूं माझ्या बाळपणांतलीं पापें, आणि माझे अतिक्रम आठवूं नको; तुझ्या दयेप्रमाणें, तुझ्या चांगुलपणामुळें माझी आठवण कर. परमेश्वर चांगला व नीट आहे; यास्तव तो पाप्यांस मार्गी लाविती. दीनास न्यायानें चालविती; आपलाच मार्ग दीनांस शिकविती. जे परमेश्वराचे करार व त्याचे नेम पाळितात, त्यांसी त्याच्या सर्व वाटा दयारूप व सत्यतारूप आहेत. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या नामाकरितां माझा अन्याय क्षमा कर, कारण कीं तो मोठा आहे. जो माणूस परमेश्वराला भितो, तो कोण ? त्यास तो निवडलेल्या मार्गांत शिकवील. त्याचा जीव सुखी राहील, आणि त्य चें संतान पृथ्वीचें वतन पावेल. परमेश्वराचें रहस्य त्याच्या भिणाऱ्यांसी आहे, आणि तो आपला करार त्यांस कळवील. माझे डोळे परमेश्वराकडे नेहमीं आहेत, कारण कीं, तो माझे पाय जाळ्यांतून काढितो. तूं मजकडे पहा आणि मजवर दया कर; कारण कीं मी एकला व दुःखित आहे. माझ्या हृदयांतलीं संकटें वाढविलेलीं आहेत; तूं माझ्या पेंचांतून मला काढ. माझें दुःख व माझे कष्ट पहा, आणि माझीं सर्व पापें क्षमा कर. माझ्या शत्रूंवर पहा कां कीं ते बहुत आहेत आणि त्यांनीं कठोर द्वेषानें मला द्वेषिलें आहे. तूं माझा जीव राख आणि मला सोडीव; म्या लज्जित न व्हावें कां तर मी तुजवर आशा ठेविली आहे. यथार्थपण व नीटपण यांनी मला राखावें; कां तर मी तुजवर आशा ठेवितों. हे देवा, इस्राएलाला त्याच्या सर्व संकटांतून खंडून काढ. तोच इस्राएलाला त्याच्या सर्व अन्यायांतून खंडून घेईल.

हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या देवा, तूं आपल्या रागाचा संताप सोड, आणि आपल्या लोकांवरच्या या वाईटाविषयीं पश्चात्ताप कर (मन पालट).]

(תחינה ליום שני

יְהוָה צִוִּיתָ חַסְדֶּיךָ הָרְאשׁוֹנִים · אֲשֶׁר סִפְּרוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ
מִלְפָנִים · אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ : בְּזֹמֶן כְּבוֹדֶךָ שָׁכַן · בְּאָהֳל
לְשִׁבְתּוֹ מוּכָן · וְשָׁם יָדַבֵּר עִמָּנוּ : רַחֲקֶתָּ מִמֶּנּוּ זִיו
הַשְּׁכִינָה · וְעַתָּה אָנָה פָּנָה · אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ : הַשִּׁיבֵהוּ
לְקַרְמוֹתֵנוּ וְיִבְרֹוּ · בָּנֶיךָ וְאָז יֹאמְרוּ · הִנְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת
עִמָּנוּ : מַהֵר לְרַפֹּא נִגְעֵנוּ · שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ · וְהָפֵר
כַּעַסְךָ עִמָּנוּ :) (שוב)

(תחינה ליום חמישי

יְהוָה שְׁאֵרִית פְּלֵיטַת אֲרִיאֵל · הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל · אִם
קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו : מָאַס דְּבִירוֹ וְסִפּוֹ · וְלֹא זָבַר
הֲדוֹם רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ · כְּמִנְהַג רַחֲמָיו : וַאֲיֵה נִפְלְאוֹתָיו
וַחֲסָדָיו · אֲשֶׁר סִפְּרוּ לָנוּ עֲבָדָיו · אֲשֶׁר גָּמָלָם כְּרַחֲמָיו :
אוֹמַר בִּרְבוֹת יְגוֹנַי · נִפְלָאתָ־נָּא בְּיַד יְהוָה · כִּי רַבִּים
רַחֲמָיו : לִדְבָרוֹ יַחֲלֹנוּ וְיִתְנַחֲמֵנוּ · חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא
תָמְנוּ · כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו :)

(לשני וחמישי

שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ : אַל
תַּקְצוֹף יְהוָה עַד מְאֹד · וְאַל לָעַד תִּזְכּוֹר עָוֹן · הֵן
הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ · אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ · יְהוָה עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ : כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ אָרוֹן סְלַח
לָנוּ : כִּי אַתָּה אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא
יַכִּירֵנוּ אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ :)

[सोमवारची विनवणी.

हे परमेश्वरा ! तुझी पूर्वीची दया, जी आमच्या पूर्वजांनीं आम्हास वर्णून सांगितली, व तुझ्या गौरवास राहण्याकरितां जी राहुटी तयार केली होती, तिजमध्यें ज्यावेळीं तूं राहत होतास व तेथें तूं आह्मांसीं बोलत होतास, त्या वेळची दया कोठें आहे ? तुझ्या साक्षात्काराचें वैभव तूं आह्मापासून दूर केलेस; तें आतां कोठें वळलें आहे ? तें आतां आम्हांबरोबर एथें नाहीं. तें आतां पूर्वीच्या ठिकाणीं स्थापन कर, म्हणजे तुझ्या पुत्रांस सामर्थ्य येईल, मग ते ह्मणतील कीं परमेश्वरानें आह्मासाठीं महत्कर्में केलीं आहेत. आमच्या पिडा दूर करण्याकरितां त्वरा कर; हे आमच्या तारणाच्या देवा आम्हास परत घे; आणि आम्हावरील आपला राग सोड.] (तूं आपल्या रागाचा संताप सोड. इत्यादि.)

[गुरुवारची विनवणी.

हे परमेश्वरा ! आरीएलाच्या * उरलेल्या शेषाची आठवण होणार नाहीं काय ! देव कृपा करावयास विसरला काय ! त्यानें आपली ममता रागानें आटोपली काय ! त्यानें आपले मंदिराचा व आपल्या देवडीचा त्याग केला आहे; आणि आपल्या दयेच्या रीतीप्रमाणें रागाच्या दिवशीं त्यानें आपले पादासन स्मरलें नाहीं. जे चमत्कार व जी कृपा त्यानें आपल्या सेवकासाठीं आपल्या दयेप्रमाणें केली, आणि ज्यांचें वर्णन त्यांनीं आम्हाजवळ केलें, ती दया कोठें आहे ? माझ्या बहुत दुःखामुळें मी म्हणतों कीं आतां आपण परमेश्वराच्या हातीं पडूं या; कारण त्याची दया मोठी आहे. आह्मी त्याच्या वचनाची आशा करितों, व त्याकडून आह्मी सांत्वन पावूं ; आम्ही नष्ट झालों नाहीं ही परमेश्वराचीच दया आहे; कारण त्याची दया नाहींशी झाली नाहीं.]

[सोमवार व गुरुवार या दिवशीं हें ह्मणतात.

तूं आपल्या रागाचा संताप सोड आणि आपल्या लोकांवरच्या या वाईटाविषयीं पश्चात्ताप कर (मन पालट). हे परमेश्वरा, अतिशय कोपित होऊं नको, आणि सर्वकाळ अन्याय स्मरूं नको; आतां पहा, दृष्टि लाव, आह्मी सर्व तुझे लोक आहों. जरी आमचे अपराध आम्हास दोषी ठरवितात, तरी हे परमेश्वरा, आठवण कर, आह्मांबरोबर केलेला करार तूं आपल्या नामाकरितां मोडूं नको; कां तर आमचीं मार्गें फिरणीं बहुत झालीं आहेत, आह्मीं तुजविरुद्ध पाप केलें आहे; हे प्रभु, आह्मांस क्षमा कर. कारण तूं आमचा बाप आहेस. जरी आब्राहाम जाणत नाहीं, व इस्राएल आह्मास ओळखीत नाहीं, तरी हे परमेश्वरा, तूं आमचा बाप व आमचा उद्धारणारा आहेस; तुझें नाम सर्वकाळचें आहे.)

---

* आरीएल या शब्दाचा अर्थ " देवाचा सिंह " परंतु यशाया अ. २९ ओ. १२ एथें हें नांव येरूशालमेस दिलें आहे.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אַתָּה · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
אֶלָּא אַתָּה · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ · אָבִינוּ
מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
וָחֶסֶד לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנוּ · וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע
מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי
מֵעוֹלָם הֵמָּה : יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ :
אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי
דַלּוֹנוּ מְאֹד : עָזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : חָנֵּנוּ
יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז : בְּרָגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר · בְּרָגֶז
אַהֲבָה תִּזְכּוֹר · בְּרָגֶז עֲקֵדָה תִּזְכֹּר · בְּרָגֶז תְּמִימוּת תִּזְכּוֹר :
יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ
זָכוּר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ : עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד
שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

(לשני וחמישי

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת
מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ · מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן ·
מַרְבֶּה מְחִילָה לַחֲטָאִים · וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים · עוֹשֶׂה
צְדָקוֹת עִם כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ · לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל · אֵל
הוֹרֵחֲנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה · זְכוֹר לָנוּ הַיּוֹם
בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעַנְוֵי מִקֶּדֶם · וְכֵן
בָּתוּב וְחָסַךְ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא
בְּשֵׁם יְהוָה · וְשָׁם נֶאֱמַר :

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूंच आमचा पिता आहेस; हे आमच्या राजा, तुजवाचून आह्मांस कोणी नाहीं; हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आह्मावर दया कर. हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आह्मावर कृपा करून आह्मास उत्तर दे, कारण आह्मांमध्यें कांहींच (चांगली) कृत्यें नाहींत तूं आपल्या मोठ्या नामाकरितां आह्माशीं यथार्थता व दया कर, आणि आह्मास तार; आह्मीं काय करावे हें आह्मीं जाणत नाहीं; आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत. हे परमेश्वरा. तुझी दया व कृपा आठीव, कारण त्या सर्वकाळापासून अहेत. हे परमेश्वरा, जसी आह्मी तुजवर आशा ठेवली आहे तसी तुझी दया आह्मावर होवो. आमचीं पूर्वीचीं पापे आठवूं नको त्वरेने तुझी दया आम्हांपुढें कर; कारण आम्ही फार नीचावलों आहों. आकाश व पृथ्वी यांचा उत्पन्न करणारा जो परमेश्वर, त्याच्या नामाने आम्हास सहाय आहे. हे परमेश्वरा, आम्हांवर, कृपा कर, आम्हांवर कृपा कर, कांतर आह्मी फार तुच्छ झालों आहों. क्रोधाच्या समयीं [अब्राहामावरील] प्रीति तूं आठीव; क्रोधाच्या समयीं [याकोबाची] पूर्णता आठीव; क्रोधाच्या समयीं दया आठीव. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हांक मारितो, त्या दिवशीं राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें. कांतर तो आमची रचना जाणतों; आम्ही मातीचे आहों, ही आठवण तो करितो. हे आमच्या तारणाच्या देवा, आपल्या नामाच्या गौरवासाठीं आम्हास सहाय कर आणि आपल्या नामासाठीं आमच्या पापांची क्षमा करून आम्हांस सोडीव.

(सोमवारीं व गुरुवारीं

हे दयेच्या आसनावर बसणाऱ्या देवराजा, दयेकरून वर्तणाऱ्या, आपल्या लोकांच्या पापाची क्षमा करणाऱ्या, त्यांतील एक एक [दूर] करणाऱ्या, पाप्यांस फारच क्षमा आणि उल्लंघन करणाऱ्यांस माफी करणाऱ्या, सर्व मासमयांबरोबर व प्राण्याबरोबर यथार्थतेनें वागणाऱ्या, त्यांच्या वाईट कृत्यांप्रमाणें त्यांची फेड न करणाऱ्या, हे देवा, तुझे तेरा गुण उच्चारायास त्वां आम्हास शिकविलें आहेत, आणि पूर्वी नम्र (मोशे) यास कळविलेल्या त्या तेरा गुणांच्या कराराची * आज आम्हांकरितां आठवण कर. आणि शास्त्रांत असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर मेघांत उतरला, आणि तेथें त्याजवळ उभा राहिला, आणि त्याने परमेश्वराचें नाव मोठ्याने सांगितलें.

---

* निर्गम अ ३४ ओ १०.

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא · יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן · אֶרֶךְ · אַפַּיִם · וְרַב־חֶסֶד · וֶאֱמֶת : נֹצֵר
חֶסֶד · לָאֲלָפִים · נֹשֵׂא עָוֹן · וָפֶשַׁע · וְחַטָּאָה · וְנַקֵּה :)

(ביעוד שהשליח צבור אומר ויעבור נוהגים לומר

אֵל רַחוּם שִׁמְךָ אֵל חַנּוּן שִׁמְךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם שִׁמְךָ
כְּלֵא רַחֲמִים שִׁמְךָ דָּגוּ נִהְרָא שִׁמְךָ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ
בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵנִי וּשְׁמַע
תְּפִלָּתִי וַאֲנִי תְּפִלָּתִי לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־
חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ עֲנֵנִי בָּעֵת וּבָעֲוֹנָה הַזֹּאת :)

(ליום שני וחמישי

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבָדוּ · בָּאִים בְּלַחַ מַעֲשֵׂיהֶם : גְּבוּרִים
לַעֲמוֹד בַּפֶּרֶץ · דּוֹחִים אֶת־הַגְּזֵרוֹת : הָיוּ לָנוּ
לְחוֹמָה · וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זַעַם : זוֹעֲכִים אַף רְלַחֲשָׁם .
חֲמָה עָצְרוּ בְּשׁוֹעָם : טֶרֶם קָרָאוּךָ עֲנִיתָם · וְיוֹרְעִים
לַעֲתוֹר וּלְרָצוֹת : כְּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם · לֹא הֵשִׁיבוֹתָ
פְּנֵיהֶם רֵיקָם : מֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם · נֶאֱסְפוּ מֵנוּ
בַּחֲטָאֵינוּ : סָעוּ הֻמָּה לִמְנוּחוֹת · עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת :
פַּסּוּ גּוֹדְרֵי גָּדֵר · צָיְתוּ מְשִׁיבֵי הֻמָּה : קָמִים בַּפֶּרֶץ
אַיִן · רְאוּיִם לְרַצּוֹתֵךְ אֲפָסוּ שׁוֹמַמְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת ·
תְּרוּפָה לֹא מָצִינוּ : שַׁרְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ · לְשַׁחֲרֵךְ
גֵּל בְּעֵת צָ וְחֵינוּ :) (א׳ מלך)

तेव्हां परमेश्वराने त्याच्या पुढें जवळून जाऊन मोठ्यानें असें म्हटलें कीं, परमेश्वर, परमेश्वर, दयाळू व कृपाळू देव, मंदक्रोधी आणि फार दयेचा व सत्यतेचा; हजारांसां दया राखितो; अन्याय व उल्लंघने व पाप यांची क्षमा करितो; आणि निर्दोषी करितो.)

(हाज्जान बोलत आहे इतक्यांत मंडळीनें हें बोलावें.

तुझें नाव दयाळू देव; तुझें नाव कृपाळू देव, तुझें नाव मंदक्रोधी देव, तुझें नाव करुणा सागर असें आहे. आणि तुझें नाम आम्हामध्यें गाजविलें जातें. म्हणून तुझे नामाकरितां, मी हाक मारितों तेव्हां हे माझ्या न्यायी देवा, मला उत्तर दे; मी संकटांत होतों तेव्हां त्वां मला मुक्त केलें; मजवर दया करून माझी प्रार्थना ऐक. आणि हे परमेश्वरा, प्रसन्नतेच्या वेळेस तुजपुढें माझी प्रार्थना आहे, हे देवा. तूं आपल्या वर कृपेनें आपल्या उद्धारक सत्यतेनें मला उत्तर दे.)

[सोमवारीं व गुरुवारीं.

प्रामाणिक मनुष्यें नाहींसी झालीं आहेत, तीं (आपल्या सत्कर्माच्या) सामर्थ्याने [तुजपुढें] येत असत. खंडन सोसायास तीं शक्तिमान होतीं आणि तीं दुःखाचें निवारणहि करीत असत. क्रोधाच्यासमयीं तीं आम्हास भितीसारखी व आश्रयासारिखीं होतीं. तीं आपल्या गुह्य प्रार्थनेकडून राग शमवीत असत. हे देवा, त्यांनीं तुला हाक मारिल्या अगोदर, त्वां त्यांस उत्तर दिलें. तीं तुला विनवावयास व तुझी प्रसन्नता मिळवावयास जाणत असत; म्हणून तूं त्यांवर बापाप्रमाणें प्रीति करून, त्यांच्या तोंडास [त्यांस] रिकामे परतविलें नाहींस. परंतु आमच्या पुष्कळ अपराधामुळें तीं नाहींसीं झालीं; आणि आमच्या पापामुळें तीं आपल्या पूर्वजांसी मिळालीं आहेत. आपण विसांव्याप्रत जाऊन, त्यांनीं आम्हास धापा देण्यास मागें टाकलें आहे. कुंपण नीट करणारे मोडकळीस गेले; राग फिरविणारे शांत [मृत] झाले. आतां खंडनांत उभे राहणारे [संकट दूर करणारे] कोणी नाहींत; तुझ्या प्रसन्नतेस योग्य असणारे नाहींसें झाले. आम्ही पृथ्वीच्या चोहोंकोनीं भटकत फिरत आहों; परंतु कांठेच आम्हास अरोग्यता सांपडत नाहीं. आतां लज्जित तोंडानें क्षमा साधनाच्या वेळीं, हे देवा, आम्ही तुला शोधावयास आलों आहों. (हे दयेच्या इ.)

(ליום שני וחמישי

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת · תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת : שַׁחְנוּ עַד
לִמְאֹד · שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר : רַחוּם כַּךְ הִיא
מִדָּתֵנוּ · קְשֵׁי עוֹרֶף וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ : צָעַקְנוּ בְּפִינוּ
חָטָאנוּ · פְּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ : עֶלְיוֹן רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם ·
סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא : נִחַם עַל הָרָעָה · מֵטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד :
לֹא תִתְעַלָּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל · כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ :
יִוָּדַע לְעֵינֵי הַכֹּל · טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ : חֲתוֹם פִּי שָׂטָן ·
וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ · זְעוֹם בּוֹ וְיִדּוֹם · וְיַעֲמוֹד מֵלִיץ טוֹב
לְצַדְּקֵנוּ · הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ : דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן · גִּלֵּיתָ
לְנֶאֱמַן בַּיִת : בְּבַקְשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ · אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ
לוֹ :) (אל מלך)

(לשני וחמישי

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אַל תֵּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה · תֹּאחֵז
יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט : בְּבוֹא תוֹכֵחָה נֶגְדְּךָ · שְׁמֵנוּ
מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח : גִּשְׁתְּךָ לַחֲקוֹר מוּסָר · רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ
רָגְזֶךָ : דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ · קְרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ :
הוֹרֵנוּ בְּזַעֲקֵנוּ לְךָ · צַו יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ : וְתָשִׁיב שְׁבוּת
אָהֳלֵי תָם · פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ : זְכוֹר נָאֲמָתָּ · עֵדוּת
לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ : חוֹתָם תְּעוּדָה תַתִּיר · סוֹדְךָ שִׂים
בְּלִמּוּדֶיךָ : טַבּוּר אֲגַן הַסַּהַר · נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג : יָהּ
דַּע אֶת־אֲשֶׁר יְדָעוּךָ · מַגֵּד אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ :
כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה :)

आम्ही वाईटामुळें अपधाकतों, संकटामुळें आमचें बळ खचतें; आम्ही फारच नीच होऊन धुळीस मिळालों आहों. हे दयावंता, आमचा स्वभावहि तसाच आहे, आम्ही ताठर मानेचे व बंडखोर आहों. जरी आम्ही आपल्या तोंडानें ओरडून तुला हाक मारितों, तरी आम्ही पाप करितों व आमचें मन वाकडें व विपरीत आहे. यद्यपि हे परात्परा ! तुझी दया सर्वकाळापासून आहे, आणि क्षमा ती तुझ्या जवळच आहे. तूं वाईटाविषयीं अनुतापत असतोस. आणि दयेकडे वळतोस; म्हणून अशा वेळीं लपून राहूं नको, कारण आम्ही मोठ्या विपत्तींत पडलों आहों, आम्हावरील तुझें चांगुलपण व दया सर्वांच्या दृष्टीस समजीव (पाड) आह्माविषयीं चाहाडी करूं नये, म्हणून सातानाचें तोंड बंद कर; त्यास धमकाव म्हणजे तो उगा राहील. आणि आम्हास यथार्थ ठरविण्याकरितां चांगला मध्यस्थ उभा कर; म्हणजे तो आमचा सरळपणा कळवील. हे दयावंता व कृपावंता, जेव्हां तुझा घरचा विश्वासू [मोशे] यानें तुजपुढें येऊन विनंती केली, तेव्हां तूं आपला मार्ग त्यास कळविलास व आपली सत्यता त्यास समजाविलीस.] (हे दयेच्या इ.)

[सोमवारीं व गुरुवारीं

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तूं आमचा विध्वंस न करितां, न्यायांत आपला हात आटोपून धर, आम्हीं तुझ्या समक्ष निषेध पावावयास आलों असतां, तूं आमचीं नावें तुझ्या पुस्तकांतून पुसून टाकूं नको. जेव्हां तूं शिक्षण शोधावयास (करावयास) लागतोस, तेव्हां (आम्हाकडे) रागापूर्वी तुझी दया येऊं दे. चांगल्या कृत्यांविषयीं तुझ्या दृष्टींत आमचीं न्यूनता दिसून आली असतां, तुझी उपकारबुद्धी आम्हाजवळ आण. हे आमच्या बापा, आम्ही ओरडत व विनंती करीत आहों, तुझी प्रार्थना करितांना आमचें तारण व्हावयास आज्ञा कर. सरळच्या राहोट्यांस दासत्वांतून परतीव; कारण पाहा, त्याच्या (नगराचीं) द्वारें ओसाड पडलीं आहेत. तुझ्या वाक्याची आठवण राखून, त्याच्या संततीच्या मुखांतून प्रमाण नेमाचा विसर पडूं देऊं नको. त्वा मोहोर केलेलें प्रमाण नेमें उघड, आणि तुझें गुह्य तुझ्या शिष्यांमध्यें; म्हणजे पृथ्वीच्या मध्यभागीं अर्धचंद्राच्या आकृतिसारिखी वाटोळी बसणाऱ्या मोठ्या न्यायसभेच्या सभासदामध्यें व त्या मोठ्या सभेचा एक तृतीयांस, ज्या लहान सभेंत असे, तिच्या सभासदांमध्यें स्थापित कर. हे अनंता ! जे तुला ओळखितात, त्यांस तूं स्वीकार; परंतु जें राष्ट्र तुला जाणत नाहीं, त्यांस नाकार; आणि आशेनें बांधलेल्या (आशा लागलेल्या) बंदिवानास दुर्गाकडे फिरीव.]

מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמַה־נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
שְׁחָקִים · הֲלֹא הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ ·
אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חַי · אַתָּה
חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בָטֶן · רוֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב · אֵין כָּל־דָּבָר
נֶעְלָם מִמֶּךָּ · וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ ׃

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ·
שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ אֶת־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ ·
וּתְכַפֵּר לָנוּ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ · וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לְכָל־
פְּשָׁעֵינוּ · וְסָלַחְתָּ · לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטֹּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ ׃ סְלַח
לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ ׃ כִּי
אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל־קוֹרְאֶיךָ ׃ לְמַעַן
שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ כִּי רַב הוּא ׃ לְמַעַן שִׁמְךָ
יְהוָה תְּחַיֵּינוּ בְּצִדְקָתְךָ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשֵׁנוּ ׃ יְהוָה
צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ׃ יְהוָה
צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ ׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ ׃ הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ
יָמֵינוּ כְּקֶדֶם ׃

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ ׃ אַתָּה יְהוָה לֹא תִכְלָא
רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי ׃ הוֹשִׁיעֵנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ ׃ אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי
יַעֲמֹד ׃ כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא ׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ
עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ ׃ אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ

हे उंचस्थानीं राहणाऱ्या, आम्ही तुजपुढें काय म्हणूं; आणि हे आकाशांत वस्ति करणाऱ्या, आम्ही तुजपुढें काय कळवूं ? तूं गुप्त व उघड गोष्टी जाणत नाहींस काय ? तूं जगांतील सर्व गुह्य आणि प्राणीमात्रांची गुप्त कर्में जाणतोस; तूं सर्वांचीं अंतर्यामें पारखितोस, मन व गुर्दकमळें पाहातोस, तुजपुढें काहींच लपलें जात नाहीं, आणि तुझ्या दृष्टिपासून कांहींच झांकिलें जात नाहीं.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तूं आह्मावर दया करावीस आणि आमचीं सर्व पापें क्षमा करावींस, आमचे सर्व अपराधांचे प्रायश्चित द्यावेंस, आणि आमचीं सर्व उल्लंघनें माफ व क्षमा करावीस व आमचे आपराध, आमचीं पापें व आमचीं उल्लंघनें क्षमा करून आम्हांस आपलें वतनरूप करून घ्यावेस अशी तुझी प्रसन्नता होवो. हे आमच्या बापा, क्षमा कर, कारण आम्ही पाप केलें आहे; हे आमच्या राजा, आम्ही उल्लंघन केलें आहे ह्मणून आह्मास माफ कर. कारण हे परमेश्वरा, जे तुला हांक मारितात त्या सर्वांसीं तूं चांगला आणि क्षमा व फार दया करणारा आहेस. हे परमेश्वरा, तुझ्या नामारितां तसें कर आणि आमचे अपराध क्षमा कर, कारण ते बहुत आहेत. हे परमेश्वरा, तूं आपले नामाकरितां आह्मास जीवन दे, तूं आपल्या यथार्थतेने आमचा जीव संकटांतून काढ. सैन्याचा परमेश्वर आम्हां संगातें आहे, याआकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे, सेलाह. हें सैन्याच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर भरवंसा ठेवितो तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर, आम्ही हाक मारितों त्या दिवशीं राजानें आम्हास उत्तर द्यावें. हे परमेश्वरा आह्मास, तुजकडे फिरीव म्हणजे आम्ही फिरूं; पूर्वीसारिखे आमचे दिवस नवे कर.

तो दयाळू आहे. तो अन्यायाची क्षमा करितो, परंतु नाश करीत नाहीं, आणि बहुत वेळा आपला क्रोध फिरवून आपला सर्व संताप चेतूं देत नाहीं. हे परमेश्वरा, तूं आपली दया मजवरून नाहींशी करूं नको; तुझी दया व तुझें सत्य मला सर्वदा राखोत, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हाला तार, आणि तुझें नाम स्तवावयास, आणि तुझे प्रशंसेंत उत्सव करावयास आम्हांला राष्ट्रांतून एकत्र कर. हे परमेश्वरा, तूं अन्याय मनावर धरिशील तर हे प्रभु, कोण उभा राहील ? परंतु तुझी भीड धरिली जावी म्हणून तुजजवळ क्षमा आहे. त्यानें आमच्या पातकाप्रमाणें आम्हाला केलें नाहीं; आणि आमच्या अन्यायांप्रमाणें आमची फेड केली नाहीं. जरी आमचे अन्याय आमचे विरुद्ध साक्ष देतात, तरी तूं आपल्या नामासाठीं आमचें कार्य कर. हे परमेश्वरा, तूं

בָּנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה
עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: וְעַתָּה
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד
חֲזָקָה וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי
כְּכָל־צִדְקוֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירֶךָ יְרוּשָׁלַיִם
הַר קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַיִם
וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבוֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ
אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ
הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמַע פְּקַח עֵינֶיךָ
וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא
עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל
רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה
וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ
וְעַל עַמֶּךָ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְקַבֵּץ
נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵרְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם
כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ חוּסָה
יְהוָה עַל עַמֶּךָ וְאַל תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־
בָּם גּוֹיִם · לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם:
יָדַעְנוּ יְהוָה כִּי חָטָאנוּ וְאֵין מִי יַעֲמֹד בְּעַדֵנוּ · אֶלָּא
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה · וּכְרַחֵם אָב עַל בָּנִים
רַחֵם עָלֵינוּ · חֲמוֹל עַל עַמֶּךָ · וְרַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ · חוּסָה־

आपली दया व कृपा स्मर, कां तर अनादि काळापासून त्या आहेत. संकटाचे दिवशीं परमेश्वर तुझें ऐकेल, याआकोबाच्या देवाचें नाम तुझें रक्षण करील. हे परमेश्वरा, तारण कर, आम्ही हाक मारितो त्या दिवशीं राजानें उत्तर द्यावें. हे आमच्या बापा, आमच्या राजा, आह्मावर दया कर, आणि आम्हास उत्तर दे; कारण आह्मामध्यें कांहींच सत्कर्में नाहींत. तूं आपल्या मोठ्या दयेप्रमाणें आम्हांसी यथार्थता कर- आणि आपल्या नामाकरितां आम्हांस तार. तर आतां हे प्रभू, आमच्या देवा, ज्याने आपले लोक मिसर देशांतून प्रतापी हाताने बाहेर आणले, आणि या दिवसाप्रमाणें आपणाला कीर्त्ति प्राप्त करून घेतली आहे, त्या तुजपुढें (आम्हीं कबूल करितों कीं,) आम्हीं पाप केलें आहे, आह्मीं दुष्टाईने वर्तलों आहों. हे प्रभु, तुझ्या पूर्ण न्यायीपणाप्रमाणें तुझा क्रोध व तुझा राग तुझ्या येरुशालेम नगरावरून व तुझ्या पवित्र डोंगरावरून फिरोत; कारण आमच्या पापांमुळें व आमच्या वडिलांच्या अन्यायामुळें येरूशालेम व तुझे लोक आमच्या सर्व सभोंवतालच्यांस निंदा असें झाले आहेत. तर आतां हे आमच्या देवा, तूं आपल्या सेवकाची प्रार्थना व त्याच्या विनंत्या ऐक; आणि तुझें जें पवित्र स्थान ओसाड पडलें आहे, त्यावर हे प्रभु, तूं आपणाकरितां आपले मुखतेज पडूं दे. हे माझ्या देवा तूं आपला कान लावून ऐक, आपले डोळे उघडून आमच्या ओसाड स्थानांकडे व ज्या नगराला तुझें नाम ठेविलेलें आहे त्याकडे पाहा. कांकीं आह्मीं आपल्या न्यायीपणामुळें नव्हें; परंतु तुझ्या फार दयेमुळें आपल्या विनंत्या तुजपुढें करतों. हे प्रभु, ऐक, हे प्रभु, क्षमा कर, हे प्रभु कान देऊन कार्य कर, उशीर करूं नको; हे माझ्या देवा, तूं आपणाकरितां असें कर; कांकीं तुझ्या नगरास व तुझ्या लोकांस तुझें नाम ठेविलें आहे. हे आमच्या बापा! दयाळू पित्या! आम्हास बऱ्याचें चिन्ह दाखीव, आणि आमचे विखरलेल्यांस पृथ्वीच्या चोहों बाजूकडून एकवट कर; म्हणजे सर्व राष्ट्रें ओळखतील व जाणतील कीं, तूं परमेश्वर आहेस; तूं आमचा बाप आहेस, आम्ही माती आहों, आणि तूं आमचा घडविणारा आहेस, आणि आम्ही सर्व तुझ्याच हाताचें काम आहों. हे आमच्या बापा, आमच्या राजा, आमच्या खडकरूप आश्रया, आणि आमच्या उद्धारका, हे परमेश्वरा, तूं आपल्या लोकांची करुणा कर, आणि आपलें वतन अप्रतिष्ठित होऊं देऊं नको व त्यांवर राष्ट्रास अधिकार चालवूं देऊं नको; त्यांचा देव कोठें आहे असें लोकांमध्यें कोणी कां म्हणावें ? हे परमेश्वरा, आम्ही जाणतों कीं, आम्ही पाप केलें आहे, आणि आह्मांकरितां कोणीच उभा रहाणारा नाहीं; परंतु संकटसमयीं तुझेंच थोर नाम आह्मांकरितां उभे

נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ חָנֵנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ · לְךָ יְהוָה רַצָּרָקָה
עֹשֶׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת וָעֵת · הַבֵּט נָא וְהוֹשִׁיעָה נָא
צֹאן מַרְעִיתֶךָ · אַל יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף · כִּי לְךָ יְהוָה
הַיְשׁוּעָה · בְּךָ תּוֹחֲלֶתֵנוּ אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת · אָנָּא סְלַח נָא
כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אַתָּה :

אָנָּא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן · זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין
הַבְּתָרִים · וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד · וּלְמַעַן
יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ
וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ · וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּלָה בְּנֵ־וֵ־נוּ ·
כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ · אֵין כְּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ
אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת · הוֹ יְעֵנֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ מְרַעֵשׁ
וּמְרֹגֵז הַצִּילֵנוּ · זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ :
שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ : וְהָסֵר מִמֶּנּוּ
מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אַתָּה · כִּי בֶן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד
חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר : אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא · אָנָּא
יְהוָה הַצְלִיחָה נָא : אָנָּא יְהוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ : לְךָ
יְהוָה קִוִּינוּ · לְךָ יְהוָה חִכִּינוּ · לְךָ יְהוָה נְיַחֵל · אַל תֶּחְשֶׁה
וּתְעַנֵּנוּ · כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם אִבְדָה תִקְוָתָם · כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ
תִּכְרַע וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה :

הַפּוֹתֵחַ יָד בְּתִשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים נִכְהָלָה
נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְּבוֹנֵנוּ · צַל תִּשְׁפָּחֵנוּ נֵצַח ·
קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ · אַל תַּשְׁפִּיחַ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ · כִּי עַמְּךָ
אֲנַחְנוּ רְגִי בְרִיתֶךָ · אֵל הַגִּיטָה דַל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם

राहील. तर जसा बाप आपल्या पुत्रांवर दया करितो, तशी तूं आह्मांवर दया कर; तूं आपल्या लोकांची कींव कर, आपल्या वतनावर दया कर, आपल्या पुष्कळ दयेप्रमाणें आतां करुणा कर, आम्हावर कृपा करून हे आमच्या राजा, आह्मांस उत्तर दे. हे परमेश्वरा न्यायत्व तुलाच शोभतें; हे प्रत्येक वेळीं आश्चर्य कृत्यें करणाऱ्या, आम्ही विनंती करितों कीं, दृष्टि लाव, आणि आतां तूं आपल्या कुरणांतल्या कळपाला तार; आम्हावर तुझा राग प्रबळ होऊं देऊं नको; कारण हे परमेश्वरा तारण तूजकडूनच आहे, म्हणून आमचा भरंवसा तुजवर आहे. हे क्षमेच्या देवा, मी विनंती करितों कीं, आतां क्षमा कर; कारण हे देवा, तूं चांगला क्षमा करणारा आहेस.

हे दयाळू व कृपाळू राजा ! आम्ही विनंति करितों कीं, (कालवड, शेळी व मेंढा यांच्या) भागांमध्यें केलेला करार * आम्हाकरितां आठीव व त्याकडे दृष्टि लाव; आणि एकुलत्या पुत्राचें बांधलें जाणें † तुझ्या नजरेसमोर सर्वदां राख. आणि आमचा बाप इस्राएल याकरितां, हे आमच्या बापा, आम्हास सोडूं नको; हे आमच्या राजा, अव्हेरूं नको; हे आमच्या घडणाऱ्या, आम्हास विसरूं नको, आणि आमच्या पाडावपणांत आमचा निपात करूं नको, कारण तूं दयाळू व कृपाळू देव राजा आहेस.

हे आमच्या ईश्वरा ! तुझ्यासारखा दयाळू व कृपाळू कोणी नाहीं; हे मंदक्रोधाच्या व फार दयेच्या व सत्यतेच्या देवा, तुजसारखा कोणी नाहीं; तूं आम्हास तार, आम्हावर दया कर, आणि आम्हास कंप व थरथराट यांपासून सोडीव; तुझे सेवक आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांची आठवण कर; या लोकांच्या कठोरपणाकडे, त्यांच्या दुष्टाईकडे व त्यांच्या पापाकडे लक्ष देऊं नको, तूं आपल्या रागाचा संताप सोड, आणि आपल्या लोकांवरच्या या वाईटाविषयीं आपलें मन फिरीव. आणि आम्हापासून मरणाची पिडा दूर कर, कारण तूं कृपाळू आहेस, व याप्रमाणे पिढीपिढीं फुकट दया करण्याची तुझी चाल आहे. हे परमेश्वरा, तारण कर; हे परमेश्वरा, कल्याण होऊं दे; हे परमेश्वरा ज्यादिवशीं आम्ही हाक मारितों, त्या दिवशीं आह्मास उत्तर दे. हे परमेश्वरा, आम्ही तुझीच वाट पाहातों; हे परमेश्वरा, आम्ही तुझीच आशा करितों; हे परमेश्वरा, आम्ही तुजवरच भरंवसा ठेवितों. तूं उगा राहून आम्हास पिडूं नको; कारण राष्ट्रें म्हणतील कीं, त्यांची आशा नाहींशी झाली; परंतु सर्व गुडघे तुजपुढेंच लवतील व सर्व उंच बांधे तुजपुढेंच नमन करतील.

---

* उत्पति १५, ८–२० † इसहाकाचें.

וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה · עַד מָתַי עֻזְּךָ בַּשְּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ
בְּיַד צָר · הֵמָּה יִרְאוּ וְיֵבֹשׁוּ וְיֵחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם · עוֹרְרָה
גְּבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · אַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ
תְּלָאוֹתֵינוּ · מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ · לֹא
לְמַעֲנֵנוּ · אֶלָּא לְמַעֲנָךְ פְּעוֹל · וְאַל תַּשְׁחֵת אֶת־זֵכֶר
שְׁאֵרִיתֵנוּ . כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם
אַתָּה · וּזְכוֹר לָנוּ עֵדוּתֵינוּ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים
פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה · שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹה אֶחָד :

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא · (אמן) בְּעָלְמָא דִי־בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ · וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ ·
וִיקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ · (אמן) בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן)
אָמֵן · יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ · לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יִתְבָּרַךְ · וְיִשְׁתַּבַּח · וְיִתְפָּאַר · וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא ·
וְיִתְהַדָּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלָּל · שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא · (אמן) לְעֵילָא מִן כָּל־בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא תִּשְׁבְּחָתָא ·
וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :)

(בשני ובחמישי קודם הוצאת ספר תורה אומר

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם · וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת · אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ ·
חוּסָה יְהוָֹה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל־רַע ·
חָטָאנוּ לָךְ אָדוֹן סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל :

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם · וּמָלֵא רַחֲמִים · אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ ·
חוּסָה יְהוָֹה עַל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וְהַצִּילֵנוּ

हे उल्लंघनें व पापें करणारांस त्यांच्या पश्चात्तापामुळें त्यांस अंगीकारण्याकरितां आपला हात पुढें करणाऱ्या, अनेक दुःखांमुळें आमचा जीव घाबरत आहे, म्हणून आम्हांस अगदींच विसरूं नको; ऊठ आणि आम्हास तार. तुझा राग आम्हावर ओतूं नको; कारण आम्ही तुझे लोक, तुझ्या कराराचीं लेंकरें आहों. हे देवा, आमचे निचावलेलें गौरव व स्त्रीच्या विटाळाच्या अशुद्धतेप्रमाणें झालेल्या धिःकारयुक्त स्थितिकडे दृष्टि लाव. तुझ्या सामर्थ्याच्या लोकांनीं दासत्वांत व तुझ्या गौरवानें शत्रुच्या हातीं कोठपर्यंत रहावें ? ते पाहून लाजोत आणि त्यांचें सामर्थ्य खचो. तुझे सामर्थ्यास जागृत करून तूं आपले नामाकरितां आम्हास तार. आमचीं दुःखें तुजपुढें क्षुल्लक अशीं गणीलीं न जावोत; तर तूं त्वरा करून आमच्या संकटाच्या वेळीं तुझी दया आम्हापुढें येऊं दे. आम्हाकरितां नको, परंतु तूं आपले नामाकरितां तसें कर. आणि आमच्या शेषाच्या आठवणीचा तूं नाश करूं नको, कारण तूं दयाळू व कृपाळू राजा असल्या कारणानें आमचे डोळे तुझी वाट पाहात आहेत. आणि आम्ही नेहमीं प्रति दिवशीं मोठ्या आवडीनें दोन वेळा " हे इस्राएला ऐक, परमेश्वर आमचा देव आहे, परमेश्वर एकच आहे " असें म्हणून जी साक्ष देतों, ती आमची साक्ष तूं आठीव.

[दहा मनुष्यें असल्यास हें बोलावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवानें) आपल्या इच्छेप्रमाणें उत्पन्न केली आहे, तिजमध्यें त्याचें मोठें नाम उंचावलें आणि पवित्र मानिलें जावो. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत, आणि सर्व इस्राएलाच्या घराण्याच्या आयुष्याच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन, आमचें तारण उगवो आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु. त्याचें थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जी सिद्धि जगांत गाजविली जाते; त्या सर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त, उंचावलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु ह्मणा.]

[सोमवारीं व गुरुवारीं शास्त्र काढण्यापूर्वी हें बोलावें.

हे मंदक्रोधी आणि मोठ्या दयेच्या व सत्यतेच्या देवा, तूं आपल्या रागानें आह्मांस धमकावूं नको: तूं आपले लोक इस्राएल यांजवर कृपा कर, आणि आम्हांस सर्व वाईटापासून तार; आम्ही तुजविरुद्ध तर पाप केलें आहे; हे प्रभु, देवा, आम्ही विनंती करितों कीं, तूं आपल्या मोठ्या दयेप्रमाणें आम्हांस क्षमा कर.

हे मंदक्रोधी देवा, आणि दयासागरा, तूं आह्मांपासून आपलें तोंड लपवूं नको; तूं आपले लोक इस्राएल यांच्या शेषावर कृपा कर, आणि आम्हांस सर्व

מִכָּל־רָע׃ חָמָאנוּ לָךְ אָדוֹן סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל׃)

(בימים שאין בהם תחינה אומר

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל

יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ׃ הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־

נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם׃ הַעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ

אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃)

ויוציאו ס״ת׃ ואומר השליח צבור

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלָיִם׃

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ הוּא׃

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו׃ גַּדְּלוּ

לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ

הוּא׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר

קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי

אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי

יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה

מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ

וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ

שָׁלוֹם׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃

יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם׃

वाईटापासून सोडीव; आम्ही तर तुजविरुद्ध पाप केलें आहे. हे प्रभु देवा, आम्ही विनंती करितों कीं, तूं आपल्या मोठ्या दयेप्रमाणें आम्हांस क्षमा कर.]

[ज्या दिवशीं विनवणी नसते तेव्हां हें बोलतात.

आमचा देव परमेश्वर आमच्या वडिलांस जसा अनुकूळ होता तसा आम्हांस अनुकूळ असो; त्यानें आम्हांस टाकूं व सोडूं नयें. तूं आपल्या लोकांस तार; आणि आपल्या वतनाला आशिर्वाद दे; त्यांचा मेंढपाळ असा हो; आणि त्यांस सर्वकाळ वाहा. तूं आपला सेवक दावीद याकरितां आपल्या अभिषिक्ताचे तोंड विन्मुख करूं नको.]

शास्त्र बाहेर काढल्यावर हाज्जान हें ह्मणतो.

कारण सीयोनेंतून नेम शास्त्र आणि येरूशालेमेंतून ईश्वरी वचन निघेल.

ज्या सुवंदित सर्व व्यापकानें * आपल्या इस्राएल लोकांस शास्त्र दिलें, तो धन्य. ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य. तुम्ही माझ्या संगती परमेश्वराला थोर माना; आम्ही एकत्र त्याचें नाम उंचावू.

परमेश्वर आमचा देव याला तुम्ही उंच माना, आणि त्याच्या आसना जवळ भजा; तो पवित्र आहे. परमेश्वर आमचा देव, याला तुम्ही उंच माना; आणि त्याच्या पवित्र डोंगरावर भजा; कांतर परमेश्वर आमचा देव पवित्र आहे. परमेश्वरासारिखा कोणी पवित्र नाहीं, तुझ्याशिवाय कोणी नाहीं, आमच्या देवासारिखा खडकरूप असा कोणी नाहीं. कांतर परमेश्वराखेरीज देव कोण आहे ? आणि आमच्या देवावांचून कोण खडकरूप आश्रय आहे ? मोशेने आज्ञा करून आह्मांस शास्त्र दिलें, हेच याआकोबाच्या समुदायाचें वतन आहे. जे तें धरितात त्यांला ते जीवनाचें झाड आहे, आणि जे तें बाळगतात, ते प्रत्येक धन्य आहेत. त्याचे मार्ग आनंदाचे मार्ग, आणि त्याच्या सर्व वाटा कुशल आहेत. जे तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितात, त्यांचें फार कल्याण आहे; आणि त्यांस कांहीं अडखळा नाहीं. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

---

* या इब्री शब्दाचा मूळ अर्थ जागा असा होतो, परंतु हाखामीम लोकांच्या ग्रंथांत या शब्दाचा उपयोग सर्वव्यापक देव या अर्थानें पुष्कळ ठिकाणीं केलेला आढळतो.

(ויעלה השליח צבור אל התיבה ויאמר

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃
יִשְׁמַח הַר צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ׃

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ
שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃
בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא כִּרְצוֹנוֹ
וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ תְּגֻלָּה
וְתֶרְאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּמְהֵרָה׃ וְיָחוֹן וְיָחוֹס וְיְרַחֵם עַל
פְּלֵיטָתֵנוּ׃ וְעַל פְּלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ בְּחֵן בְּחֶסֶד
בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן וְאִמְרוּ אָמֵן׃ הָרַחֲמָן הוּא יַחֲזִיר שְׁבָיָתֵנוּ
וְשִׁבְיַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְיוֹצִיאֵנוּ מִכָּל־
צָרוֹתֵינוּ לִרְוָחָה׃ וּמֵאֲפֵלָה׃ לְאוֹרָה בְּקָרוֹב׃ וְאִמְרוּ אָמֵן׃
כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃ הַכֹּל תְּנוּ עֹז
לֵאלֹהִים וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה׃)

ומגביה הספר תורה ומראה הכתב לעם ואומרים
וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ תּוֹרָה
צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃)
תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה
מַחְכִּימַת׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב
מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם׃
הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל
הַחוֹסִים בּוֹ׃

[हाज्जान तेव्यावर चढून हें म्हणतो.

आकाशानीं संतोष करावा, पृथ्वीनेहि हर्ष करावा, आणि परमेश्वर राज्य करितो असें राष्ट्रांमध्यें सांगितलें जावें. सीयोन डोंगरानें आनंद करावा; तुझ्या न्यायामुळें यहुदाच्या कन्यानीं हर्षावें.

राजाचा राजा, पवित्र जो धन्य राजा, यानें जीं जगतें उत्पन्न केलीं आहेत; म्हणजे हें जग व पुढील जग, यामध्यें त्याच्या इच्छेप्रमाणें, त्याच्या भिणाऱ्यांच्या इच्छेप्रमाणें, आणि त्याचे लोक इस्राएलाचें घराणे यांच्या इच्छेप्रमाणें त्याचें नाम सर्वांपेक्षां मोठें, पवित्र, धन्य, उंच व थोर मानिलें जावो. तो आपलें राज्य आम्हांवर लवकर प्रगट करून आम्हांस दाखवो; आणि आमच्या निभावलेल्यांवर व त्याचे लोक इस्राएलाचें घराणे यांच्या निभावलेल्यांवर दयेकरून, ममतेकरून व कृपेकरून तो दया, करुणा व कृपा करो. आणि सर्व लोक हो, तुम्ही तथास्तु म्हणा. जो दयाळू तो आमचें पाडावपण आणि त्याचे लोक इस्राएलाचें घराणे यांचे पाडावपण लवकर आमच्याच दिवसांत परतवो. आणि आम्हांस दु:खांतून काढून सुखांत आणि अंधारांतून काढून प्रकाशांत नेवो. आणि सर्व लोकहो, तुम्ही तथास्तु म्हणा.

कारण कीं, परमेश्वराचें नाम गाजवीन; तुम्ही आमच्या देवाला थोर मान द्या. सर्वांनीं देवाला पराक्रमाचा मान द्यावा, आणि शास्त्राला मा द्यावा.]

[शास्त्र उचलून त्यांतील लेख लोकांस दाखवितांना ते ह म्हणतात.

तर जें शास्त्र मोशानें इस्राएलाच्या संतानास सांगून ठेविलें तें हेंच. मोशेने आज्ञा करून आम्हांस शास्त्र दिलें; हेच याआकोबाच्या समुदायाचें वतन आहे.]

परमेश्वराचें नेम शास्त्र पूर्ण आहे; जिवाला ठिकाणीं आणितें. परमेश्वराचा नेम खरा आहे; भोळ्याला ज्ञानी करितो. परमेश्वराची बंधारणें नीट आहेत; हृदयाला आनंदवितात. परमेश्वराची आज्ञा निर्मळ आहे; डाळ्यास उजेड करिती. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

देवाचा मार्ग नीट आह, परमेश्वराचें वचन पवित्र आहे, जें सर्व त्याचा आश्रय धरितात त्यांस तो ढालरूप आहे.

(וקורא כהן ולוי ואחר מישראל בפ׳ השבוע׳
והעולה לס״ת אומר יְהוָה עִמָּכֶם :
והחזן עונה יְבָרֶכְךָ יְהוָה :
ואומר העולה רַבָּנָן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבוֹרָךְ :
ועונה החזן בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
והעולה חוזר ואומר בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ ׳ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

ואחר קריאת התורה אומר

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
(תּוֹרָתוֹ) תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ ׳
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה :)

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא (אמן) ׳ בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ ׳ וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵיהּ
וְיָקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ(אמן)׳ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן) אָמֵן ׳ יְהֵא
שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ׳וְיִשְׁתַּבַּח
וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם ׳ וְיִתְנַשֵּׂא ׳ וְיִתְהַדַּר ׳ וְיִתְעַלֶּה ׳ וְיִתְהַלַּל ׳
שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ׳ (אמן) לְעֵלָּא מִן כָּל־
בִּרְכָתָא ׳ שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא ׳ וְנֶחֱמָתָא ׳ דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא
וְאִמְרוּ אָמֵן :

[मग कोहेन, लेवी, व एक इस्राएल यांस शास्त्रांतील त्या सप्तकाच्या भागांतून कांहीं भाग वाचावयास बोलावितात; तेव्हां प्रत्येक बोलाविलेला ह्मणतो:—

उठणारा.—परमेश्वर तुम्हाबरोबर असो.

मंडळी.—परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो.

उठणारा.—सुवंदित परमेश्वराला तुम्ही धन्य म्हणा.

मंडळी.—सुवंदित परमेश्वर सदासर्वकाळ धन्य असो.

उठणारा.—सुवंदित परमेश्वर सदासर्वकाळ धन्य असो.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा आम्हास सर्व लोकांतून निवडून घेऊन आपलें नेम शास्त्र आम्हास देणारा जो, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, शास्त्र देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

शास्त्र वाचल्या नंतर हें म्हणतो.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास सत्य शास्त्र देणारा आणि आम्हांमध्यें सर्वकाळचें जीवन लावून ठेवणारा जो, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा ! शास्त्र देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

[दहा मनुष्यें असल्यास हें बोलावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवानें) आपल्या इच्छेप्रमाणें उत्पन्न केली आहे, तिजमध्यें त्याचें मोठें नाम उंचावलें आणि पवित्र मानिलें जावो. तथास्तु. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत, आणि सर्व इस्राएलाच्या घराण्याच्या आयुष्याच्या दिवसांत लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन, आमचें तारण उगवो, आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु. त्याचें थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जी सिद्धि जगांत गाजविली जाते; त्यांसर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त, उंचावलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.]

בזמן שגוללין ספר תורה אומר

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה : אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה-לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו :
תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד : בְּכָל-יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד : גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין
חֵקֶר : דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ : הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ : חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל-חָסֶד : טוֹב
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל-מַעֲשָׂיו : יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל-
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ : לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ :
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל-עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל-דּוֹר וָדֹר :
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל-הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל-הַכְּפוּפִים : עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ : פּוֹתֵחַ
אֶת-יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל-חַי רָצוֹן : צַדִּיק יְהוָה בְּכָל-
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל-מַעֲשָׂיו : קָרוֹב יְהוָה לְכָל-קֹרְאָיו לְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת : רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת-שַׁוְעָתָם
יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם : שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת-כָּל-אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל-
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד : תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל-בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

(शास्त्र गुंडाळताना हें ह्मणतात.

जे तुझ्या घरांत राहतात ते धन्य; ते नेहमीं तुझा उत्सव करितील. सेलाह. ज्या लोकांस असें आहे ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

दावीदाकडून. हे माझ्या देवा, तूं राजा, मी तुला उंचावीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाचा स्तुति करीन. सर्व दिवशीं तुझी स्तुती करीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाचें स्तवन करीन. परमेश्वर थोर आणि फार स्तुतीमान आहे; त्याचें थोरपण अपार आहे. पिढीपिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करील, आणि तुझ्या पराक्रमाचें निवेदन करील. तुझी स्तुति गौरवी महानपणाची, आणि मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांच्या गोष्टींचे विचार काढीन; लोक तुझ्या भयंकर कृत्यांच्या पराक्रमाविषयीं बोलतील आणि मी तुझें थोरपण वर्णीन. ते तुझ्या मोठ्या बरेपणाची आठवण फार करितील, तुझें नीतिमत्व गाजावितील. परमेश्वर कृपाळू व ममताळू; मंदक्रोधी आणि मोठ्या दयेचा आहे. परमेश्वर सर्वांशीं चांगला आणि त्याच्या सर्व कृत्यांवर त्याची फार ममता आहे. हे परमेश्वरा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितात, आणि तुझे भक्त तुझी स्तुति करितात. तुझ्या राज्यांचें गौरव सांगतात, आणि तुझ्या पराक्रमाविषयीं बोलतात; यासाठीं कीं, आपण त्याच्या पराक्रमाचीं कृत्यें व त्याच्या राज्यांचें वैभवी गौरव आदामाच्या संतानांस कळवावें. तुझें राज्य सर्व युगांचें राज्य; आणि तुझा अधिकार पिढीच्या पिढींतल्या सर्वांवर आहे. जे पडत आहेत, त्या सर्वांस परमेश्वर आधार देतो; आणि सर्व ओणव्यांस तो उभें करितो. सर्वांचे डोळे आशेनें तुजकडे लागतात; आणि तूं त्यांचें भक्ष्य यथाकाळीं त्यांस देतोस. तूं आपल्या मुठी उघडून सर्व जिवांची इच्छा पूर्ण करितोस. परमेश्वर आपल्या सर्व चालीनीं पवित्र, आणि आपल्या सर्व कृत्यांवर उपकारिक आहे. जे सर्व परमेश्वराला हाक मारितात, जे सत्यतेनें त्याला हाक मारितात, त्या सर्वांस तो जवळ आहे. जे त्याचें भय धरितात, त्यांचा मनोरथ तो पूर्ण करितो; आणि त्यांचें ओरडणें ऐकून त्यांस तारितो. जे परमेश्वरावर प्रीति करितात, त्या सर्वांस तो राखितो; परंतु सर्व दुष्टांचा नाश करील. मझें तोंड परमेश्वराची स्तुति उच्चारील, आणि सर्व मनुष्यमात्र त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति सदासर्वकाळ करील. आणि आम्ही आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जावूं. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.)

(ביום שאין בו תחינה אין אומרים מזמור זה

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ
שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן
יִסְעָדֶךָּ : יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה : יִתֶּן־
לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא : נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־
אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ : עַתָּה יָדַעְתִּי
כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת
יֵשַׁע יְמִינוֹ : אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר : הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ
וַנִּתְעוֹדָד : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ :)

(בבית האבל מדלגין עד מעתה ועד עולם

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה :
וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי
זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :)
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל · וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
וְאָמַר קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : * וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין
קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ · קַדִּישׁ עַל־
אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּיהּ · קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵיהּ : ¶ וַהַשָּׂאֵנִי
רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה
מִמְּקוֹמוֹ : * וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרַאי קַל
זְיָע שַׁגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר

* ई वाक्य हळू बोलतात. ¶ ई वाक्य मोठ्याने बोलतात.

[ज्या दिवशीं विनवणी नसते त्या दिवशीं हें गीत ह्मणत नाहींत.

मुख्य गायकाला, दावीदाचें गीत. संकटाच्या दिवशीं परमेश्वरानें तुझें ऐकावें; याआकोबाच्या देवाच्या नामानें तुझें संरक्षण करावें. त्यानें तुजजवळ पवित्र स्थानांतून साह्य पाठवावें, आणि सीयोनेंतून तुला आधार द्यावा. तुझीं सर्व अर्पणें आठवावीं आणि तुझा होम मानून घ्यावा. सेलाह. त्याने तुझ्या मनोरथाप्रमाणें तुला द्यावें, आणि तुझा प्रत्येक योजना सिद्धास न्यावा. आम्ही तुझ्या तारणामुळें हर्षनाद करूं आणि आमच्या देवाच्या नामानें झेडा उभारूं; परमेश्वरानें तुझीं सर्व मागणीं पूर्ण करावीं. आतां मी जाणतों कीं परमेश्वर आपल्या अभिषिक्ताला तारितो; तो आपल्या पवित्र आकाशांतून आपल्या साह्यकारक हातानें पराक्रम करून त्याला उत्तर देईल. कोणी रथाचें आणि कोणी घोड्यांचें स्मरण करितात, परंतु आम्ही आमचा देव परमेश्वर याच्या नामाचें स्मरण करूं. ते लवून पडले, परंतु आम्ही उभे होऊन यथास्थित राहिलों. हें परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारितों, त्या दिवशीं राजाने आम्हास उत्तर द्यावें.]

(सुतक्याचे घरीं या पुढील भागांतील पहिली दोन वाक्यें सोडितात.

आणि उद्धारणारा सियोनेस येईल, व याआकोबांत जे अपराधापासून फिरतात, त्यांजकडे येईल असें परमेश्वर म्हणतो. आणि परमेश्वर म्हणतो, त्यांसी माझा करार हाच आहे, जो माझा आत्मा तुझ्याठायीं आहे, व जे माझे शब्द म्या तुझ्या मुखांत घातले आहेत, ते तुझ्या मुखांतून अथवा तुझ्या संतानाच्या मुखांतून, आतांपासून सर्वकाळपर्यंत सरणार नाहींत; असें परमेश्वर ह्मणतो.) तथापि तूं पवित्र इस्राएलांच्या स्तवनांमध्यें राहतोस. आणि ते (दूत) एकमेकाला मोठ्यानें बोलत ह्मणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे. आणि त्यांनीं एक प्रत्येकाचा शब्द मान्य करून म्हटलें, उंच आकाश जे त्याच्या साक्षात्काराचे प्रतिष्ठित वस्तिस्थान तेथें पवित्र; त्याच्या पराक्रमाचें कृत्य जी पृथ्वी, तिजमध्यें पवित्र; तो सदासर्वकाळ पवित्र आहे; तो सैन्याचा देव आहे, सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवाच्या वैभवानें भरली आहे, * तेव्हां आत्म्यानें मला उंचावलें आणि म्या आपल्या पाठीमागून मोठा गोंगाटाचा शब्द ऐकिला, तो असा, कीं त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. तेव्हां आत्म्याने मला उचललें आणि मी आपल्या मागें स्तुति करणारांचा मोठा सुसाट्याचा आवाज बोलतां ऐकिला कीं ईश्वराचें गौरव त्याच्या महत्वाच्या मंदिराच्या स्थानांतून सुवंदित असो. * परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. परमेश्वराचें राज्य सर्वकाळ स्थापित आहे. * हे परमे-

---

* हीं तीन वाक्यें योनाथान बेन उज्जीएल यानें यशाया. ६:३. येहेजकेल ३:१२. आणि निर्गम. १५:१८. या वाक्यांवर केलेलें तारगूम भाषेंतील भाषांतर आहे.

בֵּית שְׁכִינָתֵיהּ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵיהּ
קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה-זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר
מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם
יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר
כָּל-חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל-
קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן
אֱמֶת-לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ
מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ יְהוָה יוֹם יוֹם יַעֲמָס-לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
סֶלָה׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

(יכוין למסור נפשו על קדושת שמו יתברך כשאומר זה)

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים׃

וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת׃ וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ
הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ׃ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק
וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה׃
וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא׃
לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָּבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:
יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ

श्वरा, आमच्या वडिलांच्या, आब्राहामाच्या, इसहाकाच्या व इस्राएलाच्या देवा, तूं आपल्या लोकांच्या अंत:करणाच्या कल्पनांतल्या विचारांत असें सर्वकाळ राख आणि त्यांचें अंत:करण आपल्यासाठीं स्थिर कर. तथापि तो ममताळु होता, यास्तव त्यानें अन्यायाची क्षमा केली, नाश केला नाहीं; त्यानें बहुतवेळ आपला राग टाळिला आणि आपला सर्व संताप चेतविला नाहीं. कां तर, हे प्रभु, तूं चांगला व क्षमाशील आणि जे तुला हाक मारितात, त्या सर्वांवर फार दयाळू आहेस. तुझी नीति सर्वकाळ नीतिच; आणि तुझें शास्त्र सत्य आहे. तूं याआकोबासाठीं खरेपण आणि आब्राहामासाठीं करुणा साधिशील, जिजविषयीं तूं आमच्या पूर्वजांपाशीं पुरातन दिवसांपासून शपथ वाहिलीस ती. प्रभुची स्तुति असो, दिवसेंदिवस तो आम्हास उपकार लादून देतो, तो आमच्या तारणाचा देव आहे. सेलाह. सैन्यांचा परमेश्वर आमच्या संगती आहे; याआकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे. सेलाह. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर आशा ठेवितो, तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारितों, त्या दिवशीं राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें.

(हें म्हणते वेळीं आपला जीव धन्य ईश्वराच्या नामाच्या पवित्रतेवर सोंपविण्याविषयीं लक्ष ठेवावें.)

हे आमच्या देवा, ज्यानें आम्हांस आपल्या महत्वाकरितां उत्पन्न करून आम्हास भ्रमिष्टांपासून निराळे केलें, आणि आम्हास सत्य शास्त्र देऊन आम्हामध्यें सर्वकाळच्या जीवनाची लागवड केली, तो तूं धन्य आहेस. तोच आपल्या शास्त्राकडे आमचीं मनें उघडील (लावील;) आणि आम्ही त्याची इच्छा पूर्ण करून त्याची सेवा पूर्ण मनानें करावी, परंतु व्यर्थ कष्ट करूं नयेत व गोंधळ उत्पन्न करूं नये; म्हणून तोच आमच्या मनांत आपली प्रीति व आपलें भय घालील. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आम्ही या जगीं तुझे नेम पाळून पुढील जगाच्या आयुष्यासाठीं पुण्याई करून त्यांतील जीवनास व वतनास योग्य व्हावें अशी तुझी प्रसन्नता होवो. यासाठीं कीं माझ्या गौरवानें तुझें कीर्तन करावें, आणि उगेंच राहूं नये. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी सर्वकाळ तुझी स्तुति करीत जाईन. त्याच्या न्यायाकरितां परमेश्वर संतोषित आहे; तो नेम शास्त्रास मोठेपणा देऊन

בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דּוֹרְשֶׁיךָ יְהוָה׃ יְהוָה
אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ
לִבַּכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא׃ (אמן) בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ׃ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ׃ וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵיהּ׃
וִיקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ׃ (אמן) בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן)
אָמֵן׃ יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ׃ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יִתְבָּרַךְ׃ וְיִשְׁתַּבַּח׃ וְיִתְפָּאַר׃ וְיִתְרוֹמַם׃ וְיִתְנַשֵּׂא׃
וְיִתְהַדַּר׃ וְיִתְעַלֶּה׃ וְיִתְהַלָּל׃ שְׁמֵיהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא׃ (אמן) לְע�ֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא׃ שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא׃
וְנֶחֱמָתָא׃ דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃)

תִּתְקַבַּל צְלוֹתָנָא וּבָעוּתָנָא עִם צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל
בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּנָא דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא׃ חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה
וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה
וְרֶוַח וְהַצָּלָה׃ לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ׃ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃)

(ומחזירין ספר תורה למקומו ואומר השליח צבור

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל
אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־

प्रतिष्ठित करील. आणि जे तुझें नाम जाणतात ते तुजवर आशा ठेवितील; कारण कीं हे परमेश्वरा, जे तुला शोधितात, त्यांस तूं सोडीत नाहींस. हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभु, तुझें नाम सर्व पृथ्वींत किती महान ! अहो परमेश्वराचे वाट पाहणारे, तुम्ही सर्व धरि धरा, म्हणजे तो तुमचें हृदय सबळ करील.

[दहा मनुष्यें असल्यास हें म्हणावें.

जी पृथ्वी त्याने (देवाने) आपल्या इच्छेप्रमाणें उत्पन्न केली आहे, तिजमध्यें त्याचें मोठें नाम उंचावलें आणि पवित्र मानिलें जावो. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत, आणि सर्व इस्राएलाच्या घराण्याच्या आयुष्याच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन, आमचें तारण उगवो आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु. त्याचे थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जी सिद्धि जगांत गाजविली जाते; त्यांसर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त, उंचावलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

सर्व इस्राएलांच्या घराण्याची प्रार्थना व काकळूत आकाश व पृथ्वींतील त्यांच्या बापापुढें मान्य होवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

आणि आकाशांतून आम्हास व सर्व इस्राएल लोकांस पुष्कळ शांति, जीवन, तृप्तता, तारण, समाधान, सुटका, आरोग्यता, मोकळीक, क्षमा, माफी, उद्धार, आणि मुक्ती होवोत (मिळोत). आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

जो आपल्या उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हास व सर्व इस्राएलांसहि शांति देवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.]

[शास्त्र परत नेऊन ठेविताना हाज्जान हें ह्मणतो.

(सर्व पदार्थ) यांनीं परमेश्वराचे नामाला स्तवावें; कारण कीं केवळ त्याचेच नाम उंच मानायाचें; त्याचें गौरव पृथ्वीवरतीं व आकाशावरतीं आहे. आणि तो आपल्या लोकांचें शिंग उभारितो. त्याचे सर्व भक्त, त्याच्या जवळचा लोक इस्राएल संतानें यांनीं स्तवन करावें. तुम्ही

חַסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ : יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת אֵין עוֹד : אֵין כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ :
וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל : הַשִּׁיבֵנוּ
יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם :)
(ביום שאין בו תחינה אין אומרים מזמור זה ׳ וביום
שלאחר כפור אומרים מזמור רצית ה׳ ארצך ׳
ומנהגנו לאומרו קודם קוה :)

תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן
אָנִי : שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ
אַתָּה אֱלֹהַי הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ : חָנֵּנִי יְהוָה כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא
כָּל־הַיּוֹם : שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא :
כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ :
הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי : בְּיוֹם
צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי : אֵין־כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים אֲדֹנָי
וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ : כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ
לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וְיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ : כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה
נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ : הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ
אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ : אוֹדְךָ אֲדֹנָי
אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם : כִּי־חַסְדְּךָ
גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה : אֱלֹהִים זֵדִים
קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם :
וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד
וֶאֱמֶת : פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־

परमेश्वराला स्तवा, वर आकाशांत आणि खाली पृथ्वीवर परमेश्वर तोच देव आहे; परमेश्वर तोच देव आहे; दुसरा नाहीं. हे प्रभु, देवांमध्यें तुझ्या सारिखा कोणी नाहीं. हे प्रभु, देवांमध्यें तुझ्या सारिखा कोणी नाहीं, आणि तुझ्या कृत्यांसारिखे कांहीं काम नाहीं आणि उतरतेवेळेस तो म्हणे, हे परमेश्वरा ! इस्राएलांच्या हजारांच्या अयुत्यांकडे फीर. हे परमेश्वरा, आम्हाला तुजकडे फिरीव म्हणजे आम्ही फिरूं; पूर्वीप्रमाणें आमचे दिवस नवे कर.]

(ज्या दिवशीं विनवणी नसते, त्या दिवशीं हें बोलत नाहींत. आणि प्रायश्चित्ताच्या दिवसानंतर दुसऱ्या दिवशीं गीत ८५ बोलतात. परंतु लीवोरनो गांवीं हें गीत קוח यापुढें बोलायाची चाल आहे.)

दावीदाची प्रार्थना. हे परमेश्वरा, तूं आपला कान लावून माझें ऐक; कारण कीं मी दुःखित व दुबळा आहे. तूं माझा जीव राख, कारण कीं मी भावीक आहे; हे माझ्या देवा, तुझा जो सेवक तुजवर आशा ठेवितो, त्या मला तूं तार. हे प्रभु, मजवर कृपा कर; कां तर सर्व दिवस मी तुला हाक मारितो. हे प्रभु, तूं आपल्या सेवकाचा जीव संतुष्ट कर; कारण कीं मी आपला जीव तुजकडे वर लावितों. कां तर हे प्रभु, तूं चांगला व क्षमाशील आणि जे तुला हाक मारितात, त्या सर्वांवर फार दयाळू आहेस. हे परमेश्वरा, माझ्या प्रार्थनेकडे कान दे, आणि माझ्या काकुळतीच्या शब्दावर चित्त लाव. मी आपल्या संकटाच्या दिवशीं तुला हाक मारीन, कां तर तूं मला उत्तर देतोस. हे प्रभु, देवांमध्यें तुझ्यासारिखा कोणी नाहीं, आणि तुझ्या कृत्यांसारिखें कांहीं काम नाहीं. हे प्रभु, जी राष्ट्रें त्वां केलीं तीं सर्व तुझ्यासमोर येऊन पायां पडतील, आणि तुझ्या नामाचें गौरव करितील. कारण कीं तूं मोठा आणि आश्चर्यांचीं कृत्यें करणारा आहेस; तूं, केवळ तूंच देव आहेस. हे परमेश्वरा, तूं आपले मार्ग मला शिकीव; मी तुझ्या सत्यतेनें चालेन; तूं मला आपल्या नामाला भिण्यासाठीं एकचित्त कर. हे प्रभु माझ्या देवा, मी आपल्या सर्व हृदयानें तुझी उपकार स्तुति करीन, आणि सर्वकाळ तुझ्या नामाचें गौरव करीन. कां तर मजवर तुझी दया मोठी, यास्तव त्वां माझा जीव अधोगतीच्या लोकांतरापासून सोडविला आहे. हे देवा, मजवर गर्विष्ठ उठले; जबरदस्तांच्या समुदायानेहि माझ्या जिवाचा शोध केला आहे; आणि त्यांनी आपल्यासमोर तुला ठेविलें नाहीं. परंतु हे प्रभु, तूं ममताळू व कृपाळू देव, तूं मंदक्रोधी आहेस; तूं फार दयेचा व सत्यतेचा आहेस. मजकडे दृष्टि लाव आणि मजवर कृपा कर;

אֲמָתֶךָ : עֲשֵׂה עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שׂוֹנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־
אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנִי וְנִחַמְתָּנִי :

בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה : כִּי כָל־הָעַמִּים
יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר
הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ : לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ
אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ : וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי
לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ : לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא
יִשְׂרָאֵל : לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם :
אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֳרוֹת אַפָּם בָּנוּ : אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ
נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ : אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמָּיִם
הַזֵּידוֹנִים : בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם : נַפְשֵׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ
נִמְלָטְנוּ : עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ :
(שיר שהיו הלוים אומרים על הדוכן ביום אחד בש״ק)

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ :
כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ : מִי־
יַעֲלֶה בְּהַר־יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ : נְקִי כַפַּיִם

आपल्या सेवकाला आपली शक्ति दे; आणि आपल्या दासीच्या पुत्राला तार. मजसी बरें होण्याची खूण कर आणि माझ्या द्वेष्ट्यांनीं पाहून लाजावें; कारण कीं हे परमेश्वरा, त्वां माझें साह्य व माझें समाधान केलें आहे.

याआकोबाच्या घराण्याच्या व इस्राएलाच्या वंशाच्या सर्व कुलानों चला आपण परमेश्वराचें वचन ऐकूं या. कां तर सर्व लोक प्रत्येक आपल्या देवाच्या नामाने वर्ततात, परंतु परमेश्वर आमचा देव याच्या नामाने आम्ही सदांसर्वकाळ वर्तत जाऊं. आमचा देव परमेश्वर आमच्या वडिलांस जसा अनुकूळ होता तसा आम्हांस अनुकूळ असो; त्यानें आह्मांस टाकूं नये. आम्हांस सोडूंच नये. म्हणजे त्याच्या सर्व मार्गांत चालायास आणि त्याच्या आज्ञा व त्याच्या नेमणुकी व त्याचे न्याय, जे त्याने आमच्या वडिलांस आज्ञा करून लाविले ते पाळायास त्याने आपल्याकडे आमचें अंतःकरण वळवावें. आणि ज्या शब्दांकडून म्या परमेश्वरापुढें विनंती केली, ते रात्रंदिवस आमचा देव परमेश्वर याच्या जवळ व्हावे; म्हणजे त्याने आपले सेवकाचा न्याय व आपल्या इस्राएल लोकांचा न्याय दिवसादिवसांच्या प्रसंगाप्रमाणें करावा; यासाठीं कीं, पृथ्वीच्या सर्व लोकांनीं जाणावें कीं, परमेश्वर तोच देव, त्यावांचून कोणी देव नाहीं.

दावीदाचें पदाचें गीत. इस्राएलाने म्हणावें कीं जर परमेश्वर आम्हाकडे नसता, जेव्हां मनुष्यें आम्हावर उठली तेव्हां आम्हाकडे जर परमेश्वर नसता, तर जेव्हां त्यांचा राग आम्हांवर पेटला तेव्हां त्यांनी आम्हांस जिंतेंच गिळून टाकिले असतें. तेव्हां पाण्याने आम्हांस बुडवून टाकिलें असतें; ओघ आमच्या प्राणावर चालला असता; तेव्हां उचंबळ पाणी आमच्या प्राणावर चाललें असतें. परमेश्वर ज्यानें आम्हांस शिकाररूपें त्यांच्या दांतांसीं दिले नाहीं, त्याची स्तुति असो. आमचा प्राण पांखरासारखा पारध्यांच्या फांसांतून निभावला; फांस तुटला आणि आम्ही निभावलों. आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्न करणारा जो परमेश्वर त्याच्या नामानें आम्हास साह्य आहे.

(जें गीत लेवी लोक मंचकावर रविवारीं ह्मणत असत तें.)

दावीदाचें गीत. पृथ्वी व तिचा भरणा, भूमि व तींतले राहाणारे, परमेश्वराचे आहेत. कां तर त्यान तिचा पाया समुद्रावर घातला, आणि नद्यांवर तिला स्थापिलें आहे. परमेश्वराच्या डोंगरावर कोण चढेल? आणि त्याच्या पवित्र स्थानांत कोण उभा राहील? ज्याचे हात स्वच्छ व हृदय निर्मळ; ज्यानें आपला

וּרְר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃
יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ ׃ זֶה דּוֹר
דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה ׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד ׃ מִי־זֶה מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה ׃ שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד ׃
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד סֶלָה ׃ (הושיענו)

(שיר שהיו הלוים אומרים על הדוכן ביום שני בש״ק)

שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח ׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב ׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
נוֹדַע לְמִשְׂגָּב ׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו ׃
הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם
חִיל כַּיּוֹלֵדָה ׃ בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ ׃
כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה ׃ דָּמִינוּ אֱלֹהִים
חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ ׃ כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־
קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ ׃ יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה
בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ
מִגְדָּלֶיהָ ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן
תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן ׃ כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם
וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת ׃ (הושיענו)

जीव व्यर्थ कार्यासाठीं लाविला नाहीं, आणि कपटाने शपथ वाहिली नाहीं, तो परमेश्वरापासून आशीर्वाद आणि आपल्या तारणाच्या देवापासून नीतिमत्व पावेल. ही त्याला शोधणाऱ्यांची पिढी आहे; तुझ्या मुखाचे शोधक याआकोबच आहेत. सेलाह. अहो दरवाजे, तुम्ही आपले शिरोभाग उंच करा; सर्वकाळची दारेंही, तुम्ही उंचाविलीं जा; मग गौरवाचा राजा आंत येईल. "हा गौरवाचा राजा कोण?" बळवान व पराक्रमी परमेश्वर, युद्धांत पराक्रमी परमेश्वर तो. अहो दरवाजे, तुम्ही आपले शिरोभाग उंच करा; सर्वकाळची दारेंहो, तुम्ही उंच व्हा; मग गौरवाचा राजा आंत येईल. "जो गौरवाचा राजा तो कोण?" सैन्यांचा परमेश्वर, तो गौरवाचा राजा आहे. सेलाह.

(जें गीत लेवी लोक मंचकावर सोमवारीं म्हणत असत तें.)

कोराहाच्या पुत्रांचें वादनाचें गीत. आमच्या देवाच्या नगरीं, त्याच्या पवित्र डोंगरीं परमेश्वर थोर आणि फार स्तुतियोग्य आहे, सीयोन डोंगर सर्व पृथ्वीला संतोषकारी आहे, तो उंचतेनें सुंदर आहे; त्याच्या उत्तर बाजूस मोठ्या राजाची वस्ती आहे. त्यांतल्या राजवाड्यांत देव गडरूप असा कळलेला आहे. कां तर पहा, राजे मिळून एकदांच दूर गेले. ते पहातांच गडबडले, घाबरून भडकले. तेथें कांपण्यानें व प्रसवणारणीच्यासारिख्या तिडकीने त्यांस व्यापिलें. तूं पूर्वेच्या वाऱ्याने ताशींशाचीं तारवें फोडितोस. ज्याप्रमाणें आम्ही ऐकिलें, त्याप्रमाणें सैन्यांचा परमेश्वर याच्या नगरांत आमच्या देवाच्या नगरांत आम्ही पाहिलें आहे; देव त्याला सर्वदा यथास्थित राखितो. सेलाह. हे देवा, तुझ्या देवळामध्यें आम्ही दयेचें ध्यान केलें आहे. हे देवा, जसें तुझें नाम, तशी पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत तुझी स्तुति असो; तुझ्या उजव्या हातांत नीति भरली आहे. तुझ्या न्यायामुळें सीयोन डोंगर आनंद करील यहूदाच्या कन्यानी हर्षतील. सीयोनाच्या भोंवतें तुम्ही फिरा, आणि त्याला फेरा घालून त्याचे बुरूज मोजा. त्याच्या बळकटीकडे आपलें लक्ष लावा; त्यांतले राजवाडे वेगळे वेबळे पहा, यासाठीं कीं तुम्ही पुढल्या पिढीजवळ वर्णन करावें. कां तर हाच देव सदासर्वकाळ आमचा देव आहे; तो आम्हांस मरणाच्या पार सांभाळील.

(שיר שהיו הלוים אומרים על הדוכן ביום שלישי בש״ק)

מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים
תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְטוּ
דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא־יָבִינוּ
בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי־אָמַרְתִּי
אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן
וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃ קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־
אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃ (הושיענו)

(שיר שהיו הלוים אומרים על הדוכן ביום רביעי בש״ק)

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט
הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים יְהוָה
עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה
וְגֵר יַהֲרֹגוּ וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ וְלֹא־
יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי
תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנָטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יוֹצֵר עַיִן הֲלֹא
יַבִּיט׃ הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ יְהוָה
יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־
תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְּלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע
עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ
לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־
לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי
אָוֶן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃

(जें गीत लेवी लोक मंचकावर मंगळवारीं म्हणत असत तें)

आसाफाचे गीत. देव श्रेष्ठांच्या सभेंत उभा राहतो; तो न्यायाधिशांमध्यें न्याय-ठरवितो. तुम्ही कोठपर्यंत अन्यायानें न्याय कराल आणि दुष्टांचा पक्ष कोठपर्यंत अंगीकाराल ? सेलाह. दरिद्री व पोरका यांचा न्याय ठरवा, दीन व दुबळा यांचा निवाडा नीतीने करा. दरिद्री व दुबळे यांस मुक्त करा, दुष्टांच्या हातांतून त्यांस सोडवा. ते समजत नाहींत आणि विचार करीत नाहींत, काळोखांत चालतात पृथ्वीचे सर्व पाये ढळले आहेत. तुम्ही न्यायाधिश आणि तुम्ही सर्व परात्पराचे पुत्र आहां, असें मी बोललों. तथापि तुम्ही मनुष्यासारिखे मराल; तुम्ही अधिकाऱ्यांतल्या एकासारिखे पडाल. हे देवा, तूं ऊठ; पृथ्वीचा न्याय कर, कारण कीं, तूं राष्ट्रें आपले सत्तेंत ठेवशील.

(जें गीत लेवी लोक मंचकावर बुधवारीं म्हणत असत तें.)

हे सूड घेणाऱ्या देवा, हे परमेश्वरा, सूड घेणाऱ्या देवा, तूं प्रकाशित हो. हे पृथ्वीच्या न्यायाधिशा, तूं ऊठ, अभिमान्यांस प्रतिफळ फेडून दे. दुष्ट कोठपर्यंत, हे परमेश्वरा, दुष्ट कोठपर्यंत उल्हास करितील ! ते उचंबळून, उद्धट बोलतात; सर्व दुष्कर्मी नांवाजून घेतात. हे परमेश्वरा, ते तुझ्या लोकांला चेंचरतात; आणि तुझ्या वतनाला दुःख देतात. विधवा व विदेशी, यांस जिवें मारितात; आणि पोरक्यांची हत्या करितात. आणि म्हणतात परमेश्वर पाहत नाहीं; याआकोबाचा देव समजत नाहीं. अहो पशुशील लोकांनो तुम्ही समजा; अहो मुर्खांनो तुम्ही कधीं ज्ञानी व्हाल ? ज्याने कान बसविला तो ऐकणार नाहीं कीं काय ? ज्याने डोळा घडविला, तो पहाणार नाहीं कीं काय ? जो राष्ट्रांस शिक्षा करितो, तो जाणणार नाहीं काय ? जो माणसाला विद्या शिकवितो तो निषेध करणार नाहीं कीं काय ? परमेश्वर माणसांचें विचार जाणतो कीं, ते व्यर्थ आहेत. हे परमेश्वरा, ज्या पुरुषाला, तूं शिक्षा करितोस, आणि आपलें शास्त्र शिकवितोस तो धन्य. तेणेंकरून दुष्ट साठीं खांच खणिली जाई तोंपर्यंत, तूं त्याला वाईट दिवशीं स्वस्थ राखितोस; कां तर परमेश्वर आपल्या लोकांला सोडीत नाहीं; आणि आपल्या वतनाला टाकीत नाहीं. तर नीतिमत्वाकडे न्याय फिरेल, आणि जे हृदयाचे सरळ ते सर्व त्याच्यामागें फिरतील. माझ्यासाठीं दुष्टांविरुद्ध कोण उठेल ! माझ्यासाठीं दुष्कर्म्यांविरुद्ध कोण उभा राहील ? जर परमेश्वर मला सहाय नसता, तर थोडक्यानें माझा जीव निवांत वस्तींत उतरला असता. जेव्हां मीं बोललों कीं, "माझा पाय निसरतो," तेव्हां हे परमेश्वरा, तुझी दया आधार झाली. जेव्हां मजमध्यें मला चिंता फार लागतात

אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי
בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי: הֲיִחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת
יֹצֵר עָמָל עָלַי־חֹק: יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ:
וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם
אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: (הושיענו)
(שיר שהיו הלוים אומרים על הדוכן ביום המישי בש"ק)

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ
הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף
כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם
חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:
עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂפַת לֹא
יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד
תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֱנְךָ בְּכֵתֶר רַעַם אֶבְרָנְךָ
עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם
תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ:
וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ
בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי
יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם
אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וְיִהִי עִתָּם לְעוֹלָם:
וַיַּאֲכִלֵהוּ מֵחֶלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ: (הושיענו)
(שיר שהיו הלוים אומרים על הדוכן ביום ששי בש"ק)

יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה:

तेव्हां तुझीं समाधानें माझ्या जिवाला शांतवितात. अनर्थाचें सिंहासन जें नेमावर दुष्कर्म योजतें त्याचें तुझें सख्य होईल कीं काय ! ते पुण्यवाणाच्या जिवावर गर्दी करून निर्दोषी रक्ताला दोषी ठरवितात. परंतु परमेश्वर माझा गड व माझा देव, माझ्या भरंवशाचा खडक असा आहे. आणि तो त्यांची दुष्टाई त्यांजवर फिरवील; आणि त्यांच्या वाईटपणानें त्यांचा नि:पात करील, परमेश्वर आमचा देव त्यांचा नि:पात करील.

(जें गीत लेवी लोक मंचकावर गुरुवारीं ह्मणत असत तें.)

मुख्य वाजंत्र्याला गित्तीथेवर आसाफानें केलेलें गीत. देव जो आमचें सामर्थ्य त्याजवळ तुम्ही हर्षशब्द करा; याआकोबाच्या देवाजवळ जयकार करा. कीर्तनवाद्य घ्या; तारपेटीसुद्धां डफ व मंजुळ तंतुवाद्य वाजवा. अमावास्येस व पौर्णिमेस, आमच्या सणाच्या दिवशीं करणा वाजवा. कां तर हा इस्राएलासाठीं नेम, याआकोबाच्या देवाचा ठराव आहे. हाच त्यानें योसेफ मिसरदेशांतून निघाला तेव्हां त्यांत साक्षीसाठीं नेमला, जी भाषा मला समजत नव्हतीं ती म्या ऐकिली. म्या त्याचा खांदा ओझ्यापासून दूर केला; त्याचे हात मडक्यापासून मोकळे झाले. त्वां संकटांत हाक मारिली, आणि म्या तुला सोडविलें; गडगडाटाच्या गुप्त स्थानांतून तुला उत्तर दिलें; वादाच्या पाण्याजवळ म्या तुझी परीक्षा घेतली. सेलाह. अहो माझ्या लोकानों, तुम्ही ऐका, मी तुह्मांला साक्षी देईन; हे इस्राएला, त्वां माझें ऐकावें. तुम्हांमध्यें अन्य देव नसो, आणि इतर देवाला भजूं नका. मी तुझा देव परमेश्वर ज्यानें तुला मिसर देशांतून वर आणिलें, तो मी आहें, तूं आपलें तोंड पसर म्हणजे मी तें भरीन. परंतु माझ्या लोकांनीं तर माझा शब्द ऐकिला नाहीं, आणि इस्राएलानें मला मानिलें नाहीं. मग म्या त्यांच्या हृदयाच्या कठीणपणांत सोडिलें, आणि ते आपल्या विचारानें चालले. माझ्या लोकांनीं माझें ऐकिलें असतें, इस्राएल माझ्या मार्गांत चालला असता, तर हें किती बरें होतें ? म्या थोडक्यांत त्यांच्या शत्रूंचा मोड केला असता, आणि त्यांच्या वैऱ्यांवर आपला हात फिरविला असता. परमेश्वराच्या द्वेष्ट्यांनीं त्याच्या जवळ आर्जव केलें असतें, आणि त्यांचा वेळ सर्वकाळपर्यंत असता. आणि त्याने त्यास पौष्टिक गहूं खाऊं दिलें असते. म्या खडकांतली मधहि तुला पुरविली असती.

(जें गीत लेवी लोक मंचकावर शुक्रवारीं म्हणत असत तें.)

परमेश्वर राज्य करितो; तो ऐश्वर्य ल्यालेला आहे. परमेश्वर ल्यालेला आहे, त्याने आपल्याला पराक्रम वेष्टिला आहे. आणखी पृथ्वी स्थीर स्थापलेली आहे; ती हालणार नाहीं. प्राचीन काळापासून, तुझें सिंहासन स्थापलेलें

נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם
יְהוָה: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים:

(בכל יום אחר המזמור אומרים)

הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם
אָמֵן הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ:
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ:
וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
אָמֵן וְאָמֵן:

(ביום שמחת כהן אומרים זה

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ
שְׁבִית יַעֲקֹב: נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָּל־
חַטָּאתָם סֶלָה: אָסַפְתָּ כָּל־עֶבְרָתֶךָ הֵשַׁבְתָּ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ:
שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ: הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף
בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר: הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ
וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ: הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ:
אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר הָאֵל יְהוָה כִּי יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ

आहे; तूं अनादि आहेस. हे परमेश्वरा, ओघानी उंचाविला, ओघानी आपला शब्द उंचाविला आहे; ओघ आपल्या लाटांस उंचावितात. मोठ्या पाण्याच्या वाणीपेक्षां, समुद्राच्या लहरींपेक्षां परमेश्वर उंचावर महान् आहे. हे परमेश्वरा, तुझ्या नेमणुकी अति सत्य आहेत; तुझ्या घरास पवित्रता सदा शोभती.

(प्रत्येक दिवसाच्या गीता नंतर हें बोलतात.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हास तार, आणि तुझें नाम स्तवावयास आणि तुझ्या प्रशंसेंत उत्सव करावयास आम्हास राष्ट्रांतून एकत्र मिळीव. परमेश्वर जो इस्राएलाचा देव तो अनादिकाळापासून अनंत काळापर्यंत सुवंदित असो, आणि सर्व लोक आमेन म्हणोत, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा. परमेश्वर जो येरूशालेमेंत वस्ती करितो, तो सीयोनेंतून सुवंदित असो. तुह्मी परमेश्वराला स्तवा. परमेश्वर जो देव, इस्राएलाचा देव, जो मात्र आश्चर्य कर्में करितो, तो सुवंदित असो. त्याचे प्रतापी नामहि सदा सुवंदित असो, आणि त्याच्या प्रतापानें सर्व पृथ्वी भरो. आमेन व आमेन.

[सिमहाथ कोहेनच्या—शिले सणाच्या दिवशीं * हें गीत बोलतात.

कोराहाच्या पुत्रासाठीं मुख्य वाजंत्र्याला गीत. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या देशावर प्रसन्न होतास; त्वां याआकोबाच्या पाडावांस माघारें आणिलें होतें. आपल्या लोकांच्या अन्यायाची क्षमा केली, त्यांचें अवघें पाप झांकिलें. सेलाह. तूं आपला सर्व कोप आटोपिलास आणि आपल्या कठिण रागापासून फिरलास. हे आमच्या तारणाच्या देवा, आम्हांस माघारें फिरीव, आणि आम्हांवरलें आपलें वितुष्टपण मोड. सर्वकाळपर्यंत आम्हांवर कोपून आपला राग पिढोपिढीं लांबविशील कीं काय ? तूं आम्हांस फिरून सजीव करणार

---

* पश्चिम हिंदुस्थानांतील बेने इस्राएल लोक सिमहाथ कोहेन या दिवसास शिले सणाचा दिवस असें म्हणतात. या दिवसास सिमहाथ कोहेन म्हणजे उपाध्याकरितां आनंदाचा दिवस असें नांव पडण्याचें कारण असें कीं, प्रायश्चित्ताच्या दिवशीं पवित्र मंदिराच्या वेळीं मुख्य उपाध्या जेव्हां अति पवित्र ठिकाणीं जाऊन पूजन करीत असें, तेव्हां त्या पूजनांत त्याच्या हातून जर कांहीं चूक झाली तर तो लागलाच तेथें मरत असें; परंतु जर तो सुरक्षित निघाला, तर सर्व लोक त्यास घरापर्यंत पोंचवून दुसऱ्या दिवशीं सण करीत असत. प्रा. दि. प्रा. भा. २. पृ. २८ पहा.

וְאֶל־חַסְדֵּיו וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃ אַךְ קָרוֹב לְיִרְאָיו יְשׁוּעָתוֹ
לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ׃ חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם
נָשָׁקוּ׃ אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃ גַּם־יְהוָה
יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם
לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃)

(ביום פורים שושן אומרים המזמור זה

לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ בְּהַצּוֹתוֹ
אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב
וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים
זְנַחְתָּנוּ פְּרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּ אֶרֶץ
פְּצַמְתָּהּ רְפָה שִׁבָרֶיהָ כִּי־מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה
הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ נָתַתָּה לִירֵאֶיךָ נֵס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי
קָשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ
וַעֲנֵנִי׃ אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעֱלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק
סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי
יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי
עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי׃ מִי יוֹבִילֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחָנִי
עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים
בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃
בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃)

नाहींत कीं काय ? आणि तुझा लोक तुझ्यानें संतुष्ट होणार नाहीं कीं काय ? हे परमेश्वरा, तूं आपली दया आम्हांस दाखीव. परमेश्वर देव काय बोलेल, तें मी ऐकेन; तो तर आपल्या लोकांसीं म्हणजे आपल्या भक्तांसीं समाधानानें बोलेल, परंतु त्यानीं मूर्खपणाकडे परतूं नये. आमच्या देशांत गौरव रहावें, म्हणून त्याकडलें तारण निश्चयें त्याच्या भिणाऱ्यांस जवळ आहे. दया व सत्यता एकत्र मिळाली आहे; नीति व शांति यांनीं चुंबन करून घेतलें आहे. सत्य भूमींतून उगवेल, नीति आकाशांतून डोकावती असें दिसेल. आणखी परमेश्वर उत्तम देईल; आणि आमचा देश आपलें उत्पन्न देईल. त्याच्या पुढें नीति चालेल आणि त्याची पावलें मार्गास लावील.]

[पूरीम शूशानचे दिवशीं * हें गीत बोलतात.

मुख्य वाजंत्र्याला; शूशान एदूथवर; दावीदाकडून, मिखताम; उपदेशार्थ; जेव्हां तो अरामनहाराईमासीं व आरमासोबासीं भांडत होता, आणि मोआबानें माघारें फिरून क्षारखिंडींत अदोमांतले बारा हजार मारिले तेव्हांचें. हे देवा, त्वां आम्हांस अव्हेरिलें, आम्हांस फोडिलें आहे. तूं रागें भरलास तथापि तूं आम्हांजवळ परत ये. त्वां देशाला कांपविलें, तिला पाडिलें; तूं त्यांतलीं मोडकी नीट कर, कां तर त्याची डळमळ झाली आहे. त्वां आपल्या लोकांस कठीण दाखविलें; विस्मयाचा द्राक्षरस आम्हांस पाजिला. सत्यामुळें झेंडा उभारावा म्हणून त्वां तो आपल्या भिणाऱ्यांस दिला आहे. सेलाह. तुझे प्रियकर सोडविले जावे म्हणून तूं आपल्या उजव्या हाताने तार, आणि मला उत्तर दे. देव आपल्या पवित्र स्थानांत बोलला आहे, " मी उल्हास करीन; शेखेमाची वांटणी करीन, आणि सुक्कोथ खोऱ्याची मोजणी करीन. गिलाद माझा व मनश्शे माझा, आणि एफ्राइम माझा मुख्य सामर्थ्य; यहूदा माझा नियमकर्ता आहे. मोआब माझ्या स्नानाचें गंगाळ; अदोमावर मी आपला जोडा फेकीन; हे पलेशेथा, मजमुळें उल्हास कर. " मला बंदोबस्तीच्या नगरास कोण नेईल ? अदोमापर्यंत मला वाटाडी कोण होईल ? हे देवा तो तूंच कीं नाहीं ? ज्यानें आम्हांस अव्हेरिलें, हे देवा, जो आमच्या सैन्यासहित गेला नाहीं, तो तूंच कीं नाहीं ? संकटांतून सोडवून आमचें सहाय कर; कां तर माणसाच्यानें जें तारण, तें व्यर्थ आहे. देवाकडून आम्ही पराक्रम करूं; तोच आमच्या वैऱ्यांस तुडवील.

---

*पूरीम शूशान म्हणजे शूशानांतला पूरीम. एस्तेर अ. ९ ओ. १८. प्रमाणें इतर गांवचे लोक आदार महिन्याच्या १४ व्या तारखेस मात्र पूरीमचा सण करीत असतां शूशानांतील इस्राएलांनी ता. १५ रोजींहि सण केला, तो दिवस. एस्तेर अ. ९ ओ. १८ व १९ पहा.

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל! וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא · (אמן) בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ · וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵיהּ ·
וִיקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ · (אמן) בְּחַיֵּיכוֹן, וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן)
אָמֵן · יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ · לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יִתְבָּרַךְ · וְיִשְׁתַּבַּח · וְיִתְפָּאַר · וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא ·
וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלָּל · שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא · (אמן) לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא ·
וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן ·

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא · חַיִּים וְשָׂבָע וְיֵשׁוּעָה
וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה · סְלִיחָה וְכַפָּרָה
וֶרְוַח וְהַצָּלָה · לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן ·

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם הַמְרוֹמָיו · הוּא רַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ · וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן ·)

קַוֵּה אֶל יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְהוָה · אֵין
קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ ·
כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ ·
אֵין כֵּאלֹהֵינוּ · אֵין כַּאדוֹנֵנוּ · אֵין כְּמַלְכֵּנוּ · אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ ·
מִי כֵאלֹהֵינוּ · מִי כַאדוֹנֵנוּ · מִי כְמַלְכֵּנוּ · מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ ·
נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ · נוֹדֶה לַאדוֹנֵנוּ · נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ · נוֹדֶה
לְמוֹשִׁיעֵנוּ · בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ · בָּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ · בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ ·
בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ · אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ · אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ ·
אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ · אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ · אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ ·
אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד ·

[दहा मनुष्यें असल्यास हें म्हणावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवानें) आपल्या इच्छेप्रमाणें उत्पन्न केली आहे, तिजमध्यें त्याचें मोठें नाम उंचावलें आणि पवित्र मानिलें जावो. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत, आणि सर्व इस्राएलाच्या घराण्याच्या आयुष्याच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन, आमचें तारण उगवो आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु. त्याचे थोर नाम सर्वकाळ, धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जी सिद्धि जगांत गाजविली जाते; त्या सर्वापेक्षां पवित्र जो धन्य त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त उंचावलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

आणि आकाशांतून आम्हास व सर्व इस्राएल लोकांस पुष्कळ शांति, जीवन, तृप्तता, तारण, समाधान, सुटका, आरोग्यता, मोकळीक, क्षमा, माफी, उद्धार, आणि मुक्ति होवोत (मिळोत) आणि तुम्ही तथास्तु ह्मणा.

जो आपल्या उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हास व सर्व इस्राएलांसहि शांति देवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.]

परमेश्वरावर आशा ठेव, धीर धर; ह्मणजे तुझें मन तो बळावील; तर परमेश्वरावर आशा ठेव. परमेश्वरासारखा पवित्र कोणी नाहीं, कां कीं, तुजशिवाय कोणी नाहीं, आमच्या देवासारिखा खडकरूप कोणी नाहीं. तर परमेश्वरा विना देव कोण आहे; आमच्या देवावांचून शरण पर्वत कोण आहे !

आमच्या देवासारिखा कोणी नाहीं; आमच्या प्रभुसारिखा कोणी नाहीं; आमच्या राजासारिखा कोणी नाही; आमच्या तारणाऱ्यासारिखा कोणी नाहीं. आमच्या देवासारिखा कोण ! आमच्या प्रभुसारिखा कोण ! आमच्या राजासारिखा कोण ! आमच्या तारणाऱ्यासारिखा कोण ! आम्ही आपल्या देवाला स्तवूं ! आम्ही आपल्या प्रभुला स्तवूं ! आम्ही आपल्या राजाला स्तवूं ! आम्ही आपल्या तारणाऱ्याला स्तवूं ! आमचा देव धन्य. आमचा प्रभु धन्य; आमचा राजा धन्य; आमचा तारणारा धन्य; तूंच आमचा देव; तूंच आमचा प्रभु; तूंच आमचा राजा; तूंच आमचा तारणारा; तूंच आमचें तारण करिशील, तूं उठून सीयोनेवर दया करिशील, कारण तिजवर कृपा करण्याचा नेमिलेला वेळ आला आहे.

(ויש נוהגים לומר פטום הקטורת)

תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ · כָּל־הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם מוּבְטָח
לוֹ שֶׁהוּא בֶּן־הָעוֹלָם הַבָּא · שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם
לוֹ · אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת · אֶלָּא הֲלָכוֹת : אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר ·
אָמַר רַבִּי חֲנִינָא · תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם
שֶׁנֶּאֱמַר · וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ · אַל
תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בוֹנָיִךְ : יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה
בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ : לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ :
לְמַעַן בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ : וּרְאֵה
בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל : שָׁלוֹם רַב לְאֹהֲבֵי
תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם :

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא · (אמן) בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא
כִּרְעוּתֵיהּ · וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵיהּ ·
וִיקָרֵב מְשִׁיחֵיהּ · (אמן) בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן)
אָמֵן · יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ · לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יִתְבָּרַךְ · וְיִשְׁתַּבַּח · וְיִתְפָּאַר · וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא ·
וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלָּל · שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא · (אמן) לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא ·
וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

(एथें सुगंधाचा प्रकार वाचण्याची चाल आहे)

एलीयाहूच्या पाठशाळेंत असें शिकवीत असत कीं, जो कोणी प्रति दिवशीं विधींचा अभ्यास करितो त्यास पुढील जगीं विभाग मिळण्याची पूर्ण आशा असते. जसें म्हटलें आहे कीं, " सर्वकालिक मार्ग त्याचे आहेत. " हें वाक्य वाचितानां त्यांत "मार्ग" असें वाचूं नको; परंतु "विधी" असें वाच. रिब्बी एलआजार व रिब्बी हानीना ह्मणतात कीं, ज्ञानी विद्यार्थी जगांत शांति वाढवितात; जसें म्हटलें आहे कीं, " आणि तुझीं सर्व लेंकरें परमेश्वरानें शिकविलेली होतील; आणि तुझ्या लेंकरांचें अत्यंत कुशल होईल"; हें वाक्य वाचितानां त्यांत "तुझीं लेंकरें" असें वाचूं नको, परंतु "तुझे बांधणारे" असें वाच. तुझ्या कोटामध्यें कल्याण, तुझ्या राजवाड्यांत सुख होईल. मी आपल्या भावासाठीं व आपल्या मित्रासाठीं बोलेन, " तुझ्यामध्यें कल्याणच असो. " आमचा देव परमेश्वर याच्या मंदिरासाठीं मी तुझें बरें पाहीन. तूं आपल्या लेंकरांच्या लेंकरांसुद्धां इस्राएलावर समाधानहि पाहशील. जे तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितात, त्यांचे फार कल्याण आहे; त्यांस कांहीं अडखळा नाहीं. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

[दहा मनुष्यें असल्यास हें म्हणावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवानें) आपल्या इच्छेप्रमाणें उत्पन्न केली आहे. तिजमध्यें त्याचें मोठें नाम उंचाविलें, आणि पवित्र मानिलें जावो. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन त्याचें तारण उगवो; आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु. त्याचें थोर नाम सर्वकाळ व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जें सौंदर्य जगांत गाजविलें जातें, त्या सर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य, त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त उंचाविलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי
תַּלְמִידֵיהוֹן · דְּיַתְבִין וְעַסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּשְׁתָּא ·
דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אָתָר וְאָתָר · יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן
וּלְכוֹן שְׁלָמָא חִנָּא וְחִסְדָּא וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם אֱלָהָא מָארֵיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא · חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה
וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה
וֶרְוַח וְהַצָּלָה · לָנוּ וּלְכָל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ · וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :)

(ואומר החזן

רַבָּנָן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבוֹרָךְ :)

(ועונין בקול רם

בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :) (והחזן חוזרו)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל · לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית · שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת · וְלֹא
שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה · שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם ·
וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם · (שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לַהֶבֶל וָרִיק ·
וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ ·) וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים
לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · שֶׁהוּא
נוֹטֶה שָׁמַיִם · וְיוֹסֵד אָרֶץ · וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל ·
שְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים · הוּא אֱלֹהֵינוּ · וְאֵין עוֹד
אַחֵר · אֱמֶת מַלְכֵּנוּ · וְאֶפֶס זוּלָתוֹ · כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְיָדַעְתָּ
הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ · כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
כִּמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד :

जे इस्राएल, आमचे गुरु, त्यांचे शिष्य व त्यांच्या शिष्यांचे शिष्य या गांवीं व गांवोगांवीं पवित्रशास्त्राचा अभ्यास करित बसतात त्यांस व आम्हांस आकाश व पृथ्वीच्या स्वामी पुढून शांति, दया, कृपा, दिर्घायुष्य, अन्नसामग्री, उद्धार व अनुग्रह प्राप्त होवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

आणि आकाशांतून आम्हांस व सर्व इस्राएल लोकांस पुष्कळ शांति, जीवन, तृप्तता, तारण, समाधान, सुटका, आरोग्यता, मोकळीक, क्षमा, माफी, उद्धार आणि मुक्ति होवोत (मिळोत) आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

जो आपल्या उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हांस व आपल्या सर्व इस्राएलांसहि शांति देवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.]

[हाज्जान ह्मणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुम्ही धन्य म्हणा.]

[मंडळी मोठ्या स्वरानें उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदासर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः म्हणतो.)

आह्मी सर्वांच्या प्रभुची स्तुति करावी; आणि प्रारंभी (पृथ्वी) घडणाऱ्यास थोर मानावें (हा आमचा मुख्य धर्म होय;) कारण त्यानें आह्मांस जगांतील राष्ट्रांप्रमाणें केलें नाहीं, आणि पृथ्वींतील कुलांप्रमाणें आम्हांस ठेविलें नाहीं; त्यांच्या वांट्याप्रमाणें आमचा वांटा आणि त्यांच्या समुदायांच्या भाग्याप्रमाणें आमचें भाग्य करून ठेविलें नाहीं. ते व्यर्थतेस व शून्यास नमन करितात; आणि जो देव तारीत नाहीं त्यास प्रार्थितात. परंतु राजांचा राजा, जो पवित्र व धन्य, ज्यानें आकाश पसरिलें व पृथ्वीचा पाया घातला, ज्याच्या गौरवाची वस्ती वरील आकाशांत आणि ज्याच्या सामर्थ्याचें वैभव उंचांत आहे, त्यास आम्ही नमन करितों. तोच आमचा देव, आणि दुसरा कोणी नाहीं; आमचा राजा सत्य आणि त्यावांचून कोणी नाहीं; जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, आणि आज तुह्मी जाणून आपल्या हृदयीं असें ठरवून घ्या कीं, वरतीं आकाशांत आणि खालतीं पृथ्वीवर परमेश्वर तोच देव आहे, दुसरा कोणी नाहीं.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת
עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת
יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־
לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ
יָקָר יִתֵּנוּ וְיַקַּבְּלוּ כֻּלָּם אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ
עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא
וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ · יְהוָה
יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :
(ארבעה פסוקים אלו טובים לאריכות ימים ושנים)

עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר :
דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם : מְגַדֵּל
עֹז שֵׁם יְיָ בּוֹ יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב : כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ
וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים :
(נוהגים אנשי מעשה לומר מזמור זה אחר התפלה

לְדָוִד יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז חַיַּי
מִמִּי אֶפְחָד : בְּקָרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־
בְּשָׂרִי צָרַי וְאוֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ : אִם תַּחֲנֶה
עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת
אֲנִי בוֹטֵחַ : אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי
בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר
בְּהֵיכָלוֹ : כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכ�ּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּירֵנִי בְּסֵתֶר

यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सामर्थ्याच्या गौरवानें पृथ्वीतून ओंगळपणा काढून टाकावा, मूर्ति छेदून टाकाव्या, सर्व समर्थाच्या राज्याखालीं पृथ्वी स्थापन व्हावी, सर्व मांसमयांच्या संतानांनीं तुझ्या नामानें हाक मारावी, पृथ्वीतील सर्व दुष्टांनीं तुजकडे फिरावें, आणि सर्व गुडघे तुजपुढेंच नमावे आणि सर्व जिव्हांनीं तुजविषयींच शपथ वाहावी, असें व्हावें; म्हणून पृथ्वीवरील सर्व रहाणारे तुलाच ओळखतील व जाणतील; असें लवकर पहाण्यास आम्ही आवड धरितों. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुजपुढेंच ते नमतील व नमस्कार करितील; तुझ्या नामाच्या गौरवाचा आदर करितील, आणि सर्व तुझ्या राज्याचें जोकड (राज्याधिकार) मान्य करितील. यास्तव तूं लवकर ख्यांवर सर्वकाळचें राज्य कर. कारण राज्य तुझेंच आहे; तूंच सर्वकाळ गौरवानें राज्य करिशील; जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. आणि म्हटलें आहे कीं, आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल आणि त्याचें नाम एकच.

(हीं चार वाक्यें दीर्घायुष्याच्या प्राप्तीसाठीं चांगलीं आहेत.)

जे तें धरितात त्यांस तें जीवनाचें झाड आहे, आणि जे तें बाळगतात, ते प्रत्येक धन्य आहेत. त्याचे मार्ग आनंदाचे आणि त्याच्या सर्व वाटा कुशल आहेत. परमेश्वराचें नाम बळकट किल्ला आहे, त्यांत न्यायी धावून निर्भय रहातो. कां कीं मजकडून तुझे दिवस बहुत होतील, आणि तुझ्या आयुष्याचीं वर्षें वाढतील.

(सत्कर्मी मनुष्यांची प्रार्थनेनंतर हें गीत बोलण्याची चाल आहे.

दावीदानें केलेलें गीत. परमेश्वर माझा प्रकाश व माझें तारण आहे, म्यां कोणाला भ्यावें? परमेश्वर माझ्या जिवाचा आश्रय आहे, म्यां कोणाविषयीं धास्ती धरावी? माझे जाचणारे व माझे शत्रु असे दुर्जन जेव्हां माझा देह खावयास मजसीं भिडले, तेव्हां ते अटकळून पडले. जरी सैन्यानें मला वेढा घातला, तरी माझ्या हृदयीं भय होणार नाहीं; लढाई मजवर उठेल, तेव्हांहि त्या बलामुळें मला धीर होईल. म्यां परमेश्वराजवळ एक गोष्ट मागितली आहे; मी हें शोधितों कीं, परमेश्वराची प्रसन्नता पाहावयास आणि त्याच्या देवळांत शोध करावयास माझ्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत परमेश्वराच्या मंदिरांत माझें राहाणें व्हावें. कां तर वाईट दिवशीं तो आपल्या मंडपानें मला झांकील; आपल्या डेऱ्याच्या गुप्त स्थानीं मला लपवील; मला खडकावर उंच करील. अतांहि माझ्या चहुं-

אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל־אֹיְבַי
סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה
לַיהוָה: שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר
לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנַי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ
מִמֶּנִּי אַל־תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל
תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה
יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן
שׁוֹרְרָי: אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר
וְיִפַּח חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב יְהוָה בְּאֶרֶץ
חַיִּים: קַוֵּה אֶל־יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְהוָה:)

(קודם יציאתו מבית הכנסת ישב מעט וישתחוה
נגד ארון הקדש ויאמר)

יְהוָה נְחֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ:
וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי־אֱלֹהִים:
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:

(כשנכנס לבית הכנסת אומר)

וַאֲנִי בְּרוֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל
קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ:

תפלת מנחה

לַמְנַצֵּחַ עַל הַנְּחִילוֹת לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: מַה־יְּדִידוֹת
מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה
נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל־אֵל חָי: גַּם־
צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ

कडल्या शत्रूंवर माझें मस्तक उंच केलें जाईल, यास्तव मी हर्षनादाची जीवार्पणें त्याच्या मंडपांत वाहीन; परमेश्वराला मी गाईन आणि कीर्तन करीन. हे परमेश्वरा, मी हाक मारितों; तूं माझा शब्द ऐक, मजवर कृपा कर; आणि मला उत्तर दे. माझ्या हृदयानें तुला सांगितलें कीं, "तुम्ही माझें दर्शन शोधा." हे परमेश्वरा, मी तुझें दर्शन शोधीन. तू आपलें मुख मजपासून लपवूं नको; आपल्या सेवकाला रागानें दूर करूं नको; तूं माझें साह्य झालास, मला सोडूं नको; हे माझ्या तारणाच्या देवा, मला टाकूं नको. माझा बाप व माझी आई यांनी मला टाकिलें, तरी परमेश्वर मला घेईल. हे परमेश्वरा, तूं आपला मार्ग मला दाखीव, आणि माझ्या वैऱ्यांमुळें मला नीट वाटेवर ने. माझ्या जाचणाऱ्यांच्या मनोरथावर मला ठेवूं नको. कारण कीं खोटे साक्षी मजवर उठले आहेत, आणि जो बलात्कार करावयाचे श्वास टाकितो, तोहि. जिवंतांच्या लोकीं परमेश्वराचें चांगलेपण मला दिसूं येईल, असा विश्वास जर म्या धरिला नसता, तर कसें झालें असतें? तूं परमेश्वरावर आशा ठेव. धीर धर, मग तो तुझ्या हृदयाला बळावील; परमेश्वरावर आशा ठेव.

(प्रार्थना मंदिरांतून निघण्यापूर्वी थोडा वेळ बसून पवित्र कोशापुढें नमन करून हें बोलावें.)

हे परमेश्वरा, आपल्या न्यायीपणांत मला संभाळून ने, माझ्या शत्रूंकरितां आपला मार्ग मजपुढें नीट कर. याआकोब आपल्या वाटेनें गेला, आणि देवाचे दूत त्याला भेटले. तेव्हां याआकोब त्यांस पाहून म्हणाला, हे देवाचें सैन्य आहे, आणि त्यानें त्या ठिकाणाचें नांव माहानाईम ठेविलें.

(प्रार्थना मंदिरांत जातांना नमन करून हें बोलावें.)

आणि मी तुझ्या परमकृपेनें तुझ्या घरांत येईन, आणि तुझें भय धरून तुझ्या पवित्र मंदिराकडे मी भजन करीन.

प्रार्थनारूप नैवद्ये

म्हणजे

तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थना.

मुख्य वाजंत्र्याला; गित्तीथेवर कोराहाच्या पुत्रासाठीं गीत. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, तुझ्या वस्त्या किती रमणीय आहेत! माझा जीव परमेश्वराच्या वाड्यांचा उत्कंठा धरितो, आणि क्षीणहि होत आहे; माझें हृदय व माझा देह जिवंत देवासाठीं ओरडत आहे. सैन्यांच्या परमेश्वरा, माझ्या राजा व माझ्या देवा, तुझ्या वेदीजवळ चिमणीला देखील घर व पाकोळीला आपलें पिलें ठेवावयासाठीं कोटें मिळालें आहे. जे तुझ्या घरांत रहातात, ते धन्य; ते नेहमीं

אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי
בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת
בִּלְבָבָם׃ עֹבְרֵי בְעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת
יַעְטֶה מוֹרֶה׃ יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים
בְּצִיּוֹן׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃
כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלָפְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית
אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע׃ כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים
חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו־אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ
נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד׃ אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין׃ עֹלַת
תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ
רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־
קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם כַּאֲשֶׁר
צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ׃ נַיְאֵר

तुझा उत्साह करितील. सेलाह. ज्या माणसाचें बळ तुझ्या योगें, तो धन्य; व त्यांच्या ध्यानांत तुझे मार्ग आहेत. ते बाखा खिंडींतून चालतांना, तींत झरे करितात, आणि तींतली तळीं पाऊस भरितो. ते अधिक अधिक शक्ति पावतात, आणि सीयोनेत देवाजवळ दर्शनास येतात. हे परमेश्वरा, सैन्यांच्या देवा, माझी प्रार्थना ऐक; हे याआकोबाच्या देवा, कान लाव. सेलाह. हे देवा, जो आमची ढाल तो तूं पहा, आणि आपल्या अभिषिक्ताच्या तोंडाकडे लक्ष लाव. कां तर, तुझ्या वाड्यांतला एक दिवस हजार दुसऱ्या दिवसांपेक्षां चांगला आहे; दुष्टाच्या डेऱ्यांत राहण्यापेक्षां माझ्या देवाच्या मंदिरीं उंबऱ्याजवळ रहाणें मला अधिक आवडतें. कारण कीं परमेश्वर देव, सूर्य व ढाल आहे; परमेश्वर कृपा व गौरव देईल, जे पूर्णपणाने चालतात, त्यांस तो जें कांहीं उत्तम तें द्यावयास नाकारणार नाहीं. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, जो माणूस तुजवर आशा ठेवितो तो धन्य.

आणि परमेश्वरानें मोशाला असें सांगितलें कीं, तूं इस्राएलांच्या संतानास आज्ञा देऊन सांग कीं, माझीं अर्पणें, माझीं अन्नदानें हीं शांतिकारक सुवासासाठीं माझ्या जवळ यथाकाळीं करावयास तुम्हीं सांभाळा. आणि तूं त्यांस सांग कीं, तुम्हीं जे होम पशू नेहमीं प्रतिदिवशीं परमेश्वराला अर्पावे, ते असे; पहिल्या वर्षांतील सांगोपांग दोन मेंढे. एक मेंढा सकाळीं अर्पण कर, आणि एक मेंढा संध्याकाळीं अर्पण कर. आणि नैवेद्यासाठीं एकाचा एक दशमांश सपीठ पाव हीन कुटून काढलेलें तेल यांत मळलेलें व्हावें. हा नित्य होम सीनाय डोंगरावर नेमलेला परमेश्वराजवळ शांतिकारक सुवासासाठीं अर्पण असा आहे. आणि त्याच्या संगती जें पेय अर्पण करावयाचें, तें एका मेंढ्या संगती पाव हीन द्राक्षरस; तें तूं पवित्र स्थानांत परमेश्वराजवळ ओतून पेय अर्पण कर. आणि संध्याकाळीं तूं दुसऱ्या मेंढ्याचें अर्पण कर; जसा सकाळचा नैवेद्य आणि त्याचें पेयं तसें अर्पण कर. हें अर्पण परमेश्वराजवळ शांतिकारक सुवास आहे.

जेव्हां पवित्र मंदिर होतें, तव्हां तुझा भविष्यवादी मोशे याच्या हातांकडून तुझ्या नेमशास्त्रात लिहिल्याप्रमाणें जसी (आमच्या पूर्वजांस) आज्ञा दिली होती, त्याप्रमाणें ज्यापुढें तीं सुगंधी द्रव्यें जाळीत असत, तो तूंच आमचा देव. ते येणेप्रमाणें:—आणि परमेश्वरानें मोशाला सांगितलें, तूं आपल्यासी किराणे बलासान,

יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃ וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃ וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃ (וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה׃) וְנֶאֱמַר · וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה׃ וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃

תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד · שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ · שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה מָנֶה בְּכָל־יוֹם · מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב · וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל וְנוֹטֵל מֵהֶם מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים · כְּדֵי לְקַיֵּים מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה · וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ · וְאֵלּוּ הֵן הַצֳּרִי · וְהַצִּפֹּרֶן · וְהַחֶלְבְּנָה · וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה · מוֹר · וּקְצִיעָה · וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ · וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה · הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר · קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה · קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה · בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא תִּשְׁעָה קַבִּין · יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא · וְאִם לֹא מָצָא יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּר עַתִּיק · מֶלַח סְדוֹמִית רُבַע · מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא · רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף מְכַפֵּת הַגַּרְגְּרָן כָּל־שֶׁהוּא · אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ · וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּיב מִיתָה׃

घ नखी व गंधाबेरोज हे किराणे आणि निर्मळ ऊद घे, भागाप्रमाणें भाग व्हावा. आणि यांचा धूप गांध्याच्या कामानें मीठ घालून निर्मळ पवित्र असा कर. आणि त्यांतील कांहीं बारीक कूट, मग त्यांतील कांहीं संकेत लेखाच्या पुढें सभामंडपांत जेथें मी तुला साक्षात भेटेन, तेथें ठेव; तो तुम्हांला परम पवित्र असावा. आणखी असेंही झटलें आहे कीं, आणि आहारोनांनें सुगंध द्रव्यांचा धूप तिजवर जाळावा. सकाळच्या सकाळीं, जेव्हां तो दिवे नीट करितो, तेव्हां त्यानें तिजवर धूप जाळावा. आणि संध्याकाळीं जेव्हां आहारोन दिवे लाविती, तेव्हां त्यानें तिजवर परमेश्वरासमोर धूप नित्य जाळावा; तुमच्या पिढ्यानपिढी असें असावें.

आमच्या गुरुनीं आम्हांस सुगंधाचें चूर्ण कसें तें सांगितलें आहे. त्यांत तीनशें आडुसष्ट मानीम होते; सूर्याच्या दिनमानाप्रमाणें तानिशें पांसष्ट, ह्मणजे प्रति दिवसास एक माने, त्यांतील अर्धें सकाळीं व अर्धें संध्याकाळीं; आणि उरलेले तीन मान्यांतील मुख्य उपाध्या प्रायश्चित्ताच्या दिवसाच्या पूर्व दिवशीं, अगदीं बारीक कुटण्याची आज्ञा पूर्ण करण्याकरितां ओंजळभर घेऊन हामामांत कुटीत असे. त्यांत अकरा गंध होते. ते येणेंप्रमाणें:—बलासान, नखी (लवंग), गंधाबेरोजा व ऊद प्रत्येक सत्तर माने; बोल, तज, जटामांशी, व केशर प्रत्येक सोळा माने, कोष्ट बारा माने; आगर तीन माने; दालचीनी नऊ माने; करशीनाचा साबू नऊ काब; कफरीसीनाचा अर्क तीन सेआ व तीन काब; जर कफरीसीनाचा अर्क न मिळाला तर, पांढरा जुना मद्य घ्यावा; सदोमी मीठ पाव काबा; आणि थोडी "माआलेआशान" या नांवाची वनस्पतिही घ्यावी. रिव्ही नाथान बाबेलकर ह्मणतो कीं, त्यांत थोडें यार्देनेजवळचें तैल स्फटिकहि घ्यावें आणि त्यांत मध असल्यास तें अशुद्ध होय; आणि त्यांत एकादा गंध उणा असल्यास, तो (उपाध्या) मारला जाण्यास योग्य आहे.*

---

* या भागावर दिलेल्या टीका पृष्ठ ४५ च्या खालीं पहा.

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַצַּדִּי אֵינוֹ אֶלָּא שְׁרָפוֹ
הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטֹרֶת בּוֹרִית נַתְרִישָׁנָא לְמָה הִיא
בָּאָה כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּרִי שֶׁתְּהֵא נָאָה יַיִן
קַפְרִיסִין לְמָה הוּא בָּא כְּרִי לְשָׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּרִי
שֶׁתְּהֵא עַזָּה · וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין
מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד ׃

תַּנְיָא רִבִּי נָתָן אוֹמֵר כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָרֵק הֵיטֵב ·
הֵיטֵב הָרֵק · מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים · פִּטְמָהּ
לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה לְשָׁלִישׁ וּלְרֻבִּיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ · אָמַר רִבִּי
יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין · וְאִם
חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּיב מִיתָה ׃

תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה
בָּאָה עֵל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין · וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא
אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קְרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל
לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ · וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי
שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ
מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה : לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ
סֶלָה : יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה :
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ : (הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ
יָמֵינוּ כְּקֶדֶם : וְעֶרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת ׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה : אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה־לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו ׃

गमलीएलाचा पुत्र रब्बान शिमओन असें म्हणतो कीं, जो बालसीमोन झाडावर केलेले क्षतांतून गळता रस, तोच बलासान. करशीनाचा साबू कां घेत असत ? नखी सुंदर दिसावी म्हणून स्वच्छ करावयास. कफरिसिनाचा अर्क कां घेत असत ? नखी कठीण असते ती भिजविण्याकरितां. या (कामास) मेरगलाइम * या नावाच्या झऱ्याचें पाणी योग्य नव्हतें काय ? परंतु मेरगलाइम या नावाच्या झऱ्याचें पाणी पवित्र मंदिराच्या गौरवामुळें आंत आणण्यास योग्य नव्हतें.

रिब्बी नाथान कुटणाऱ्याला म्हणतो कीं, बारीक व चांगलें, चांगलें व बारीक कूट, कीं त्याचा आवाज होऊन चांगला वास यावा. आणि (त्या चूर्णातून) अर्ध्याचा (धूप दाखविण्यास) शुद्ध आहे; परंतु त्यांतील तिसऱ्या व चवथ्या भागाचा धूप दाखविण्याविषयीं आम्हीं (कधीं) ऐकिलें नाहीं. रिब्बी यहुदा म्हणतो कीं, हें सर्व त्याच्या परिमाणाप्रमाणें असल्यास त्यांतील अर्ध्याचा धूप दाखवावयास शुद्ध आहे; परंतु जो त्यांतील एकादा गंध उणा करितो तो (उपाध्या) मारला जाण्यास योग्य आहे.

कप्पाराचा पुत्र असें सांगतो कीं, साठ किंवा सत्तर वर्षांत एक वेळ त्यांतील अर्धे भिजवून धूप दाखवावयास आणीत असत. कप्पाराचा पुत्र आणखी असें सांगतो कीं, त्यांत मधाचा कोरतोब* जर असला तर मनुष्य त्याच्या वासापुढें उभा राहूं शकत नसे. आणि त्यांत मध कां मिसळीत नसत ? कारण शास्त्रांत असें सांगितलें आहे कीं, प्रत्येक अंबट पदार्थ व मध यांतून घेऊन परमेश्वरासाठीं अग्नि अर्पणाचा धूप तुम्ही करूं नका. परमेश्वराकडून तारण होतें; तुझ्या लोकांवर तुझा आशीर्वाद आहे. सैन्याचा परमेश्वर आम्हास अनुकूळ आहे. याआकोबाचा देव आम्हास आश्रय आहे. सेलाह. हे सैन्याच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर आशा ठेवितो तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारतों, त्या दिवशीं राजानें आम्हास उत्तर द्यावें. (हे परमेश्वरा, आम्हास तुजकडे फिरीव म्हणजे आम्ही फिरूं, पूर्वीप्रमाणें आमचे दिवस नवे कर.) तेव्हां जसें पुरातन दिवसांत, आणि जसें पूर्वीच्या वर्षांत, तसें यहुदाचें आणि येरूशालेमेचें अर्पण परमेश्वराला मनोरम होईल.

जे तुझ्या घरांत राहतात, ते धन्य; ते नेहमी तुझा उत्सव करतील. सेलाह.

ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकाचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

---

* या भागावर दिलेल्या टीका पृष्ठ ४६ च्या खालीं पहा.

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין
חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם
יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת עֶרֶב:
תַּקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהַי כִּי אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל:)

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף ס"ה)

दावीदाकडून. हे माझ्या देवा, तूं राजा, मी तुला उंचावीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाची स्तुति करीन. सर्व दिवशीं तुझी स्तुति करीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाचें स्तवन करीन. परमेश्वर थोर, आणि फार स्तुतिमान आहे; त्याचें थोरपण अपार आहे. पिढी पिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करील, आणि तुझ्या पराक्रमाचें निवेदन करतील. तुझी स्तुति गौरवी महानपणाची, आणि मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांच्या गोष्टींचे विचार काढीन. लोक तुझ्या भयंकर कृत्यांच्या पराक्रमाविषयीं बोलतील आणि मी तुझें थोरपण वर्णीन. ते तुझ्या मोठ्या बरेपणाची आठवण फार करितील, तुझें नीतिमत्त्व गाजावितील. परमेश्वर कृपाळू व ममताळू; मंदक्रोध आणि मोठ्या दयेचा आहे. परमेश्वर सर्वांशीं चांगला; आणि त्याच्या सर्व कृत्यांवर त्याची फार ममता आहे. हे परमेश्वरा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितात, आणि तुझे भक्त तुझी स्तुति करितात; तुझ्या राज्यांचे गौरव सांगतात, आणि तुझ्या पराक्रमाविषयीं बोलतात; यासाठीं कीं, आपण त्याच्या पराक्रमाचीं कृत्यें व त्याच्या राज्यांचें वैभवी गौरव आदामाच्या संतानांस कळवावें. तुझें राज्य सर्व युगांचें राज्य; आणि तुझा अधिकार पिढीच्या पिढीतल्या सर्वांवर आहे. जे पडत आहेत, त्या सर्वांस परमेश्वर आधार देतो; आणि सर्व ओणव्यांस तो उभें करितो. सर्वांचे डोळे आशेनें तुजकडे लागतात; आणि तूं त्यांचें भक्ष्य यथाकाळीं त्यांस देतोस. तूं आपले हात उघडून सर्व जिवांची इच्छा पूर्ण करितोस. परमेश्वर आपल्या सर्व चालीनीं पवित्र; आणि आपल्या सर्व कृत्यांवर उपकारिक आहे. जे सर्व परमेश्वराला हाक मारितात, जे सत्यतेनें त्याला हाक मारितात, त्या सर्वांस तो जवळ आहे. जे त्याचें भय धरितात, त्यांचा मनोरथ तो पूर्ण करितो; आणि त्यांचें ओरडणें ऐकून त्यांस तारितो. जे परमेश्वरावर प्रीति करितात त्या सर्वांस तो राखितो; परंतु सर्व दुष्टांचा नाश करील. माझें तोंड परमेश्वराची स्तुति उच्चारील; आणि सर्व मनुष्यमात्र त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति सदासर्वकाळ करील. आणि आम्ही आतांपासून सर्वकाळ पर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जाऊं. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा. (तुज समोर माझी प्रार्थना धुपाप्रमाणें व माझे हात उभारणें संध्याकाळच्या अर्पणाप्रमाणें सादर होवो. हे माझ्या राजा व माझ्या देवा, माझ्या ओरडण्याच्या शब्दाकडे कान लाव, कां कीं मी तुझी प्रार्थना करितों.)

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश लेएला " म्हणावा. पृष्ठ ६५]

(אדון הכל · **יאהדונהי** · היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

(בעש"ת אומרים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) כִּיכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

(בעש"ת אומרים

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים:)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

---

* पसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या ' मुसाफा ' पासून מוריד הטל बोलतात.

‡ शेमीनी आसेरेथच्या ' मुसाफा ' पासून משיב הרוח ומוריד הגשם बो॰

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभू, माझे ओंठ उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुति प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक याआकोब यांच्या देवा, मोठ्या, पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादानें देणाऱ्या, सर्व पदार्थांचा धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या, आणि त्यांच्या लेंकरांच्या लेंकरांसाठीं दयेंकरून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे जीवनांत आनंद मानणाऱ्या राजा ! जीवनाकरितां आमची आठवण कर हे जीवनांच्या देवा, तूं आपणाकरितां आह्मांस जीवनांच्या पुस्तकांत लिही.]

तूं राजा, सहायकर्ता, तारक व आम्हांवर ढालरूप असणारा, आहेस. हे परमेश्वरा आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

हे प्रभू, तूं सर्वकाळ पराक्रमी आहेस; मेलेल्यास जीवंत करणारा, तारायास समर्थ (उन्हाळ्यांत—दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत—वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा) बहुत कृपेनें प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेने मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळें करणारा, आणि धुळींत निजलेल्यां बरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हे अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण ? आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल !

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे दयाळू बापा, दयेनें प्राणीमात्रांची जीवनाकरितां आठवण करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण आहे ?]

आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यास जीवंत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(בחזרה אומר השליח צבור · ונושאים עיניהם למרום

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ ·
הַמְיַחֲלִים לְךָ קְדוּשָׁה · וְכֵן כָּתוּב עַל יַד
נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים
וְאוֹמְרִים · בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
כָּתוּב לֵאמֹר · יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ :)

אַתָּה נָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶּלָה · (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה ·) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :
(בעש"ית אומרים הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :)

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת · וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה · וְהָנֵנוּ
מֵאִתְּךָ דֵּעָה וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
חוֹנֵן הַדָּעַת :

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ · וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ ·
וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ · מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי
פָשָׁעְנוּ · כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אַתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ :

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה
שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אַתָּה ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :

[मोठ्यानें बोलताना हें ह्मणतात.

जसी पवित्र सेराफीमांची * मंडळी, जें तुझ्या भविष्यवाद्याच्या हाताकडून लिहिलें आहे कीं, ते एकमेकाला मोठ्यानें बोलत म्हणाले "पवित्र, पवित्र, पवित्र सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे," याप्रमाणें तुझी पवित्रता गाजविते, त्याप्रमाणें आम्ही तुला पवित्र मानूं आणि तुझें भय धरूं. त्यांच्या समोर जे असतात ते स्तुति करून असें म्हणतात कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. आणि तुझ्या पवित्र वचनामध्यें असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सियोने, तुझा देव पिढोपिढीं आहे; तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.]

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, [पश्चात्तापाच्या दिवसांत–पवित्र राजा] तूं धन्य आहेस.

तूं मनुष्यावर ज्ञानाची कृपा करितोस, आणि मानवास बुद्धि शिकवतोस; त्या प्रमाणें आम्हावर ज्ञानाची, बुद्धिची व शहाणपणाची, कृपा कर; हे परमेश्वरा, कृपेकरून ज्ञान देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आह्मांस तुझ्या शास्त्राकडे वळीव, आणि हे आमच्या राजा, तुझी सेवा करावयास आम्हास जवळ घे. आणि पश्चात्तापाने आम्हास तुजपुढें परतीव. हे परमेश्वरा, पश्चात्तापामुळें प्रसन्न होणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आम्हास क्षमा कर, कारण आम्ही पाप केलें आहे; हे आमच्या राजा, आम्हास माफ कर, कारण आम्ही उल्लंघन केलें आहे; कां तर तूं चांगला व क्षमा करणारा देव आहेस. हे परमेश्वरा, कृपावंता व पुष्कळ क्षमा करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

आतां आमच्या दुःखाकडे पहा, आणि आमचा वाद तूं कर, आणि तूं आपल्या नामाकरितां आमचा पूर्णपणें उद्धार करण्याकरितां त्वरा कर, कां तर तूं उद्धारणारा देव समर्थ आहेस. हे परमेश्वरा, इस्राएलांच्या उद्धारका, तूं धन्य आहेस.

---

* सेराफीम हे एक प्रकारचे दूत आहेत.

(בחזרה השליח צבור אומר כאן ענינו)

רְפָאֵנוּ יְהוָה וְנֵרָפֵא · הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה · כִּי תְהִלָּתֵנוּ
אַתָּה · וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ
וּלְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ · וּלְכָל־מַכּוֹתֵינוּ · כִּי אֵל רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :
* (בקיץ

בָּרְכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (אָבִינוּ) בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ בְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה ·
וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת
לִבְרָכָה · כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :)
† (בחורף

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת
וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה · וְתֵן טַל
וּמָטָר לִבְרָכָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה · וְרַוֵּה פְּנֵי תֵבֵל ·
וְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִטּוּבֶךָ · וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ
וּמִעְשֶׂר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ . שְׁמֹרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל־
דָּבָר רָע וּמִכָּל־מִינֵי מַשְׁחִית וּמִכָּל־מִינֵי פּוּרְעָנוּת ·
וַעֲשֵׂה לָהּ תִּקְוָה טוֹבָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם · חוּס וְרַחֵם
עָלֶיהָ וְעַל כָּל־תְּבוּאָתָהּ וּפֵרוֹתֶיהָ · וּבָרְכָהּ בִּנְשִׁמֵי
רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם
כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה · כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה
וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :)

---

* पेसाहपासून हें बोलतात.

† डिसेंबर महिन्याच्या ४ थ्या, ५ व्या किंवा ६ व्या तारखेपासून हें बोलतात.

(उपासाच्या दिवशीं ही प्रार्थना मोठ्यानें बोलतांना पुढें लिहिलेला עננו हा भाग בעת צרה पर्यंत हाज्जान एथें बोलतो.)

हे परमेश्वरा, आम्हास निरोगी कर म्हणजे आम्ही निरोगी होऊं; आम्हांस तार म्हणजे आम्ही तारण पाऊं; कां तूं आमचें स्तुतिपात्र आहेस. आणि आमचे सर्व रोग, आमचीं सर्व दुखणीं व आह्मावरील सर्व घाव, उपचार करून बरे कर; कां तर तूं दयाळू व विश्वासू देव वैद्य आहेस. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांचे रोग बरे करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[उन्हाळ्यांत हें बोलावें.

हे परमश्वरा, आमच्या देवा (आमच्या बापा) आमच्या हातांच्या सर्व कामांस तूं आशीर्वाद दे; आणि आमच्या वर्षास प्रसन्नतेच्या, आशीर्वादाच्या व उदारपणाच्या दहिंवराकडून आशीर्वाद दे; आणि त्याचा शेवट चांगल्या वर्षांप्रमाणें जीवनानें, तृप्ततेनें, व सुखानें आशीर्वादित होवो; कां तर तूं चांगला व चांगलें करणारा, व वर्षांस आशीर्वाद देणारा आहेस. हे परमेश्वरा, वर्षांस आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

[हिंवाळ्यांत हें बोलावें.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, हें वर्ष व त्याचें निरनिराळ्या प्रकारचें उत्पन्न कल्याणकारक व्हावें म्हणून तूं त्यास आशीर्वाद दे. सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर कुशल व्हावें म्हणून दहिंवर व पाऊस दे, पृथ्वीस तृप्त कर, आपल्या चांगुलपणानें सर्व जगास संतुष्ट कर, आणि तुझ्या आशीर्वादांनीं व तुझ्या हातांच्या विपूल दानांनीं आमचे हात भर. या वर्षास सर्व वाईट गोष्टींपासून, सर्व प्रकारच्या नाशापासून व सर्व प्रकारच्या शिक्षेपासून संभाळ व राख; आणि त्याजविषयींची आमची आशा कल्याणयुक्त व त्याचा शेवट सुखाचा होऊं दे. त्याजवर व त्याच्या सर्व उत्पन्नावर व फलावर दया व कृपा कर. आणि त्यास प्रसन्नतेच्या, आशीर्वादाच्या व उदारपणाच्या वृष्टिनें आशीर्वाद दे. आणि त्याचा शेवट चांगल्या वर्षांप्रमाणें जीवनानें, तृप्ततेनें, व सुखानें आशीर्वादित होवो; कां तर तूं चांगला व चांगलें करणारा व वर्षास आशीर्वाद देणारा आहेस. हे परमेश्वरा, वर्षांस आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה · וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה ·
וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה · וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה
אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ בְּרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט :
(בעשי״ת או׳ הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט :)

לַמַּלְשִׁינִים וְלַמִּינִים אַל תְּהִי תִקְוָה · וְכָל־הַזֵּדִים
כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ · וְכָל־אוֹיְבֶיךָ וְכָל־שׂוֹנְאֶיךָ
מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ · וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְּעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר
וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם וְתַשְׁמִידֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ מִינִים

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל · וְעַל זִקְנֵיהֶם וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם ·
וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ·
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת · וְשִׂים
חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם · וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ · וְעַל
הַסְּמִיכָה הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעַנְנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִשְׁעָן
וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :

תְּשׁוּבָה בְּחוּס יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ · וְכִסֵּא
דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְּתוֹכָהּ תָּכִין וּבְנֵה אוֹתָהּ
בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלָיִם

आमच्या मुक्तते करितां मोठ्यानें कर्णा वाजीव, आणि आमचे पाडाव एकत्र करण्यास झेंडा उभार, आणि पृथ्वीच्या चोहों कोनांकडून आम्हास आमच्या देशीं एकवट कर. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांच्या विखरलेल्यांस एकवट करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

पाहिल्याप्रमाणें आमचे न्यायाधिश व पूर्वीप्रमाणें आमचे मंत्री स्थाप. आणि आम्हांपासून दुःख व खेद दूर कर. आणि हे परमेश्वरा, लवकरच तूं आम्हांवर एकटाच दयेने, यथार्थतेने व नीतीने राज्य कर. हे परमेश्वरा, यथार्थतेवर व नीतीवर प्रीति करणाऱ्या राजा, (पश्चात्तापाच्या दिवसांत--नीतीवंत राजा,) तूं धन्य आहेस.

चाहाडांस व धर्म भ्रष्टांस आशा नसो; सर्व अभिमानी एका क्षणांत नाहींसे होवोत. तुझे सर्व शत्रू व वैरी लवकर छेदले जावोत, आणि दुष्टाईचें राज्य तूं लवकर आमच्या दिवसांत उपटून काढ, छेदून टाक, भस्म कर, नमीव व त्याचा नाश कर. हे परमेश्वरा, शत्रूंस छेदणाऱ्या व गर्विष्टांस नमविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. *

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सात्विकांकारतां, नितीमानाकरितां, तुझे लोक इस्राएलाचें घराणे याच्या शेषाकरितां, वडिलांकरितां, त्यांच्या शास्त्र्यांच्या घराण्यांतून उरलेल्याकरितां, नीतिमत्वाच्या विदेशांकरितां, आणि आम्हाकरितां, आतां तुझ्या दयेला द्रव येऊं दे; जे सत्यतेने तुझ्या नामावर भरंवसा ठेवितात त्या सर्वांस तूं चांगलें वेतन दे, आणि त्यांजबरोबर आमचाहि विभाग असूं दे; आणि आम्हीं तुजवर विश्वास ठेविला आहे, आणि तुझ्या मोठ्या दयेवर खरोखर भरंवसा ठेविला आहे, म्हणून आम्हीं कधींच लज्जित होऊं नये असे कर. हे परमेश्वरा, सात्विकांस आश्रय व भरंवसा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

जसें तूं म्हटलें आहेस त्याप्रमाणें तूं आपल्या येरूशालेम नगरीं वास कर; तुझा सेवक दावीद याचें आसन तिजमध्यें लवकर स्थापन कर; आणि ती इमारत सर्वकाळ टिकेल अशी लवकर व आमचे दिवसांत बांध. हे परमेश्वरा, येरूशालेमेस बांधणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* या भागावर दिलेली टीका पृष्ठ ७५ च्या खाली पहा.

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ · וְקַרְנוֹ תָּרוּם
בִּישׁוּעָתֶךָ · כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה :

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אָב הָרַחְמָן חוּס וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ · כִּי
אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה · וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ
רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ · חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ ·
(בחענית היחיד אומר כאן ענני · ואם לא אמרו אין
מחזירין אותו · ויאמר אותו קודם שיעקור רגליו :

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ · בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ הַזֶּה · כִּי בְצָרָה
גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ אַל־תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ וְאַל־תִּתְעַלַּם
מַלְכֵּנוּ מִבַּקָּשָׁתֵנוּ · הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ מֻרָם
נִקְרָא אֶלֶיךָ אַתָּה חָעֱנֶה נִדְבָּר וְאַתָּה תִּשְׁמַע כְּדָבָר
שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה · וְזֹאת הֵם מְדַבְּרִים
וַאֲנִי אֶשְׁמַע · כִּי אַתָּה יְהוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם
בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה ·
(והשליח צבור בין גואל לרופא חולים)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה :)
כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ
תְּפִלָּה :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ·
וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

तुझा सेवक दावीद याचा कोंब लवकर उगीव, आणि तुझ्या तारणानें त्याचें शिंग उभार; कारण प्रति दिवशीं आम्ही तुझ्या तारणाची वाट पाहतों. हे परमेश्वरा, तारणाचें शिंग उगविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, दयाळू बापा, आमची वाणी ऐक, आम्हांवर दया व कृपा कर, आणि दयेनें व प्रसन्नतेनें आमची प्रार्थना ऐक; कारण तूं प्रार्थना व विनंती ऐकणारा देव आहेस; हे आमच्या राजा, आम्हास तुजपुढून रिकामें परतवूं नको; आम्हावर दया कर, आम्हास उत्तर दे आणि आमची प्रार्थना ऐक.

[एकट्याचा उपास असल्यास हें पुढील बोलावें; जर न बोलला तर परतूं नये; परंतु ही प्रार्थना संपल्यावर עושה שלום पूर्वी हें बोलावें. ही प्रार्थना मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान हे सर्व ראה נא आणि רפאנו यांच्यामध्यें बोलतो.

हे आमच्या बापा, आम्हास उत्तर दे; या उपास करून दुःख करण्याच्या दिवशीं आम्हास उत्तर दे; कारण आम्ही मोठ्या दुःखांत आहों. आमची दुष्टाई मनावर धरूं नको; हे आमच्या राजा, आमच्या विनंतीपासून लपून राहूं नको, आमच्या ओरडण्याच्या जवळच ऐस. आणि त्यांनी हाक मारिल्यापूर्वी मी उत्तर देईन, ते बोलतांच ऐकेन असें म्हटल्याप्रमाणें आम्ही तुजकडे ओरडल्या अगोदर आम्हास उत्तर दे; आम्ही बोलतांच तूं ऐक. कारण उद्धारणारा, तारणारा, आणि सर्व संकटाच्या व दुःखाच्या समयीं उत्तर देणारा व दया करणारा, तूंच परमेश्वर आहेस.

(ही प्रार्थना मोठ्यानें बोलताना हाज्जान ענינו हा भाग ראה נא आणि רפאנו यांच्या मध्यें बोलून हा पुढील धन्यवाद करून पूर्ण करितो.)

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस संकटसमयीं उत्तर देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

कारण तूंच सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकतोस. हे परमेश्वरा, प्रार्थना ऐकणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पुजन पुनः चालू कर, इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतीनें व आवडीनें मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

(בראש חודש ובחול המועד אומרים

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה
וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע יִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ · זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה
לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים · לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם
(בראש חדש הַיּוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ·)
(בחול המועד של פסח
בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)
(בחול המועד של סוכות
בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)
לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ · זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ
לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים
טוֹבִים · בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם
וְרַחֵם עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :)
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה
עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :
מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּרֵנוּ צ ר חַיֵּינוּ
וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר
תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरूशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण—

(प्रतिपदेच्या दिवशीं—या प्रतिपदेच्या दिवशीं)

(पेसाहच्या व्यवहारीक दिवशीं—

या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

(मंडपाच्या सणाच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेने, दयेने व ममतेने तुजपुढे चढो, येवो, पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली जावो, आणि आठविली जावो, आम्हावर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचें कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर, आम्हावर आशीर्वाद होण्याकरितां आम्हास दर्शन दे; आम्हास चांगलें जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हास राख, आम्हावर कृपा कर; आमची करुणा येऊं दे; आम्हावर दया कर, आणि आम्हास तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; म्हणूनच आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हाविषयीं संतोषित होऊन आम्हास प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरतांना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना * सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं तुलाच आम्ही स्तवितों. ‡ तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमचे तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोंपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आम्हांमध्यें नित्य केले जातात, आणि तुझी आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

‡ स्तवितों याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितों असाहि करितात.

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם ·
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחַנֵּנוּ · וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :)

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתָךְ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת
צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־
נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד
מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

आम्ही संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों, त्याकरितां आम्ही पिढीपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हावरून नाहींशी होत नाहीं; तूं कृपाळू कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाहीं.

[ही प्रार्थना पुनः मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान वरील מורים बोलत असतां मंडळीनें हें पुढील बोलावें.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, सर्व मांस-मयांचा देव, आमचा व प्रारंभीं (पृथ्वीचा) घडणारा, जो तूं तुलाच आम्ही स्तवितों. त्वां आम्हास जीवंत राखिलें व आम्हास रक्षिलें म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या व पवित्र नामास धन्य म्हणतों व त्याचें स्तवन करितों. आणि आम्ही तुझे नियम पाळावे, तुझी इच्छा पूर्ण करावी, आणि पूर्ण मनानें तुझी सेवा करावी, म्हणून (आम्ही विनंती करितों कीं) त्याचप्रमाणें आह्मास जीवंत राख, आम्हावर दया कर, आणि आपल्या मंदिरीं आमच्या पाडाव करून नेलेल्यांस एकवट कर, कीं यावरून, हे सुवंदित व धन्य देवा, आम्ही तुझी स्तुति करावी.]

[हानुक्याच्या सणांत हें बोलतात

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाशमोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें, त्यांच्या संकट समयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानास, थोड-क्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपून दिलेंस. आणि तूं आपणा-करितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ती मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. यानंतर तुझ्या लेकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझें पवित्र स्थान शुद्ध केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आह्मी तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

(בפורים אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע · בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בעשי"ת או'

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וִיהַלְלוּ וְיבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה · חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם :

[पुरीमच्या सणांत हें बोलतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्मे, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— ह्मणजे मोर्देखाय व एस्तेर यांच्या दिवसांत शूशान किल्ल्यांत जेव्हां दुष्ट हामान उठला, आणि एका दिवशीं बारावा महिना जो आदार महिना त्याच्या तेराव्या तारखेस येहुद्यांतील सर्व आबाल वृद्धांचा, व बायका पोरांचा नाश करावा, त्यास मारून टाकावें व नष्ट करावें आणि त्यांची लूट करून घ्यावी असें योजिलें; तेव्हां तूं आपल्या मोठ्या दयेनें त्याचा विचार मोडिलास, त्याच्या योजनेचा भंग केलास, आणि त्याची फेड त्याच्या शीरीं केलीस; आणि त्यांनीं त्यास व त्याच्या पुत्रांस लांकडावर फांशीं दिलें. याप्रमाणें अद्भुत कर्मे व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य म्हटलें, उंचावलें व वर्णिलें जावो. आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

(पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेंकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.)

मग हे आमच्या तारणाच्या व सहायकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण तें चांगलें आहे. सेलाह. हे परमेश्वरा, तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

हे परमेश्वरा, आम्हावर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगलें, आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हां सर्वांस एकमेळी आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हास शास्त्र व जीवन, प्रिती, व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांति दिली आहेस. आणि आम्हास व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

(בעשי"ת אומרים

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְיִשּׁוּעָה
וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ
וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃
(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ׃ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

(בימי תשובה אחר חזרת העמידה אומרים

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה׃

[प्रायश्चित्ताच्या दिवसांत हें बोलावें.

आणि आह्मी व तुझे इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां, जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न: सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या व चांगल्या निवाड्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावूं असें कर.]

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या तूं धन्य आहेस हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझे हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ ह्मणावें हें बरें.]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून, आणि माझें ओठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, हे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन्य धर. आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवानें तुझ्या आज्ञाप्रमाणें चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव). आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्याचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. असें तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे ह्मणून तूं आपल्या उजव्या हातानें मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडची वाक्यें व माझ्या हृदयांतले ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुह्मी तथास्तु म्हणा.

[प्रायश्चिताच्या दिवसांत तिसऱ्या प्रहरचे प्रार्थनेमध्यें עמידה नतर हें बोलतात.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आह्मी तुजपुढें पाप केलें आहे.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुजवांचून आम्हांस कोणी राजा नाहीं.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूं आपल्या नामाकरितां आम्हावर उपकार कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हावर चांगल्या वर्षास आरंभ होऊं दे.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל־צָר וּמַשְׁטִין מֵעָלֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבְזָה
וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹל וְסְלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־שִׁטְרֵי
חוֹבוֹתֵינוּ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה :
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּתֵּן לִי
וְלִבְנֵי בֵיתִי וּלְכָל הַסּוֹמְכִים עַל שֻׁלְחָנִי הַיּוֹם וּכָל
יוֹם וָיוֹם מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹתֵיהֶם בְּרֶבוֹד בִּזְכוּת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ (*דיקרנוסא) הַמְמוּנֶה עַל הַפַּרְנָסָה :
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאוּלָּה וִישׁוּעָה :

---

* हे नांव उच्चारावयास मनाई आहे.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हावरून सर्व कठोर व वाईट निवाडे रद्द कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमच्या द्वेषणाऱ्यांचे विचार रद्द कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमच्या शत्रुंच्या ममलती मोड.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, सर्व शत्रूंस व आम्हावर बलात्कार करणारांस नाहींसे कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या कराराच्या लेंकरांवरून पटकी, तरवार, अरिष्ट, दुष्काळ, पाडावपण, लुटणे, नाश, आणि मरी नाहींसी कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या लोकांच्या रोगांस पूर्ण आरोग्यत पाठीव.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या वतनावरून मरी बंद कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्ही मातो आहों असो आठवण राख.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमचे सर्व अपराध माफ व क्षमा कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमच्या न्यायाचा वाईट निवाडा फाडून टाक.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूं आपल्या पुष्कळ दयेने आमच्या ऋणाचे रोखे खोडून टाक.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमचीं उल्लंघने तुझ्या पुढून पुसून टाक व दूर कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास चांगल्या जीवनाच्या पुस्तकांत लिही.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास नीतीमानांच्या पुस्तकांत लिही.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास यथार्थांच्या व सरळांच्या पुस्तकांत लिहो.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास क्षमेच्या, माफीच्या व प्रायश्चित्ताच्या पुस्तकांत लिही.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास चांगल्या उपजीवनांच्या व अन्नसामग्रिच्या पुस्तकांत लिही.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तूं प्रसन्न होऊन आज व प्रति दिवशीं मला माझे आणि माझ्या कुटुंबांतील मनुष्यांस आणि माझ्या मेजावर आधार धरून राहाणारांस त्याचें अन्न तुझें मोठे व पवित्र (ריקרנוסא*) नाम जें अन्नावर नेमिलेलें आहे त्याकरितां सन्मानाने दे.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हास मुक्ततेच्या व तारणाच्या पुस्तकांत लिहा.

---

* हें नांव उच्चारावयास मनाई आहे.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָרֹם צֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ וְהָרֹם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּפֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ ׃)

אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תָּבֹא לְפָנֶיךָ
תְּפִלָּתֵנוּ · וְאַל תִּתְעַלָּם מִתְּחִנָּתֵנוּ · שֶׁאֵין אֲנוּ
עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר · לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ · אֲבָל חָטָאנוּ ·
אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ : אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דוֹפִי
וְלָשׁוֹן הָרַע · הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ ·
טָפַלְנוּ שֶׁקֶר · יָעַצְנוּ עֲצוֹת רָעוֹת · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ ·
לוֹעַזְנוּ · מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · נָאַפְנוּ · נָשְׁבַּעְנוּ לַשָּׁוְא
וְלַשֶּׁקֶר · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף ·
רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ וְתִעְתָּעְנוּ · וְסַרְנוּ
מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ · וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ
הִרְשַׁעְנוּ ׃

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל רַחֲמִים · גְּדֹלַת רַחֲמֶיךָ
וַחֲסָדֶיךָ · הוֹדַעְתָּ לְעַבְדֶּיךָ מִקֶּדֶם וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ ·
וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם · וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה
וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת ׃

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूं आपल्या समोर आमची चांगली आठवण कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हांकरितां तारण लवकरच उगीव.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझे लोक इस्त्रायल यांचे शिंग उभार.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या अभिषिक्ताचे शिंग उभार.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, पूर्ण पश्चात्तापानें आम्हास फिरीव.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आमची वाणी ऐक आणि आम्हांवर दया व कृपा कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, जर आह्मांकरितां नाहीं, तर तूं आपणाकरितां तसें कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, दयेनें व प्रसन्नतेनें आमची प्रार्थना मान्य कर.

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुजपुढून आम्हांस रिकामें परतवूं नको.]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची प्रार्थना तुजपुढें यावी असें आम्ही मागतों; आणि आमच्या विनंतीपासून तूं लपून राहूं नको. कारण आम्ही यथार्थ आहों, आम्ही पाप केले नाहीं, असें तुजपुढें बोलावास, हे आमच्या देवा व आमच्या पुर्वजांच्या देवा, आम्हास धिटाई व धारिष्ट नाहीं. निश्चयें आम्ही व आमच्या वडिलांनींहि पाप केलें आहे. आम्ही अतिक्रम केले, विश्वास घात केला, लुटलें, चाहाडी केली व नाईट भाषणेही केलीं, अपराध केले, दुष्टाई केली, गर्व केला, जुलुम केला, खोटें रचिलें, वाईट योजनाही केल्या, भोंदलें, थट्टा केली, वेडावले, बंडवा केला, अपवाद केला, हेलना केली, व्यभिचार केला, आम्ही व्यर्थ व खोट्या शपथाहि वाहिल्या, अनिवार झालों, वांकडे वर्तलों, ऊल्लंघनें केली, दुःख दिलें, आम्ही आपली मान ताठरही केली, दुराचार केलें, नासलें, ओंगळ केलें, बहकलों आणि दुसऱ्यासही बहकविलें. आणि आम्ही तुझे सुंदर नियम व न्याय सोडून फीतूर झालों परंतु तेणेकरून आम्हास कांहीं लाभ झाला नाहीं. तथापि जे अवघें आम्हांवर आलें आहे, त्याविषयीं तूं सात्विक आहेस; त्वां सत्यता केली आहेस, परंतु आम्ही दुष्टाई केली आहे.

मंदक्रोधी देव आणि दयेचा स्वामी तूंच आहेस; तूं आपल्या दयेचें व कृपेचें महत्व पूर्वी नम्र मोशे यांस कळविलेंस आणि शास्त्रांस असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर मेघांत उतरला, आणि तेथें त्याजवळ उभा राहिला, आणि त्यानें परमेश्वराचें नाम मोठ्यानें सांगितलें.

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא · יְהוָה יְהוָה · אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן · אֶרֶךְ · אַפַּיִם · וְרַב חֶסֶד · וֶאֱמֶת : נֹצֵר
חֶסֶד · לָאֲלָפִים · נֹשֵׂא עָוֹן · וָפֶשַׁע · וְחַטָּאָה · וְנַקֵּה :

(בעור השליח צבור אומר ויעבור נוהגים לומר

אֵל רַחוּם שִׁמְךָ אֵל חַנּוּן שִׁמְךָ אֶל אֶרֶךְ אַפַּיִם שִׁמְךָ
מָלֵא רַחֲמִים שִׁמְךָ בָּנוּ נִקְרָא שִׁמְךָ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ
בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי חָנֵּנִי וּשְׁמַע
תְּפִלָּתִי : וַאֲנִי תְּפִלָּתִי לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרוֹב
חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ : עֲנֵנִי בָעֵת וּבָעֲנָה הַזֹּאת :)

(סדר נפילת אפים

רַחוּם וְחַנּוּן חָמָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :
לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא : אֱלֹהַי בְּךָ בָּטַחְתִּי
אַל־אֵבוֹשָׁה אַל יַעֲלְזוּ אוֹיְבַי לִי : גַּם־כָּל קֹוֶיךָ
לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם : דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי
אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי : הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה
אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה
וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : חַטֹּאת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל־
תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה : טוֹב
וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ יַדְרֵךְ עֲנָוִים
בַּמִּשְׁפָּט וילמד [וְיַלְמֵּד] עֲנָוִים דַּרְכּוֹ : כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד
וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו : לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ
לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא : מִי זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ

तेव्हां परमेश्वरानें त्याच्यापुढें जवळून जाऊन मोठ्यानें असें म्हटलें कीं, परमेश्वर परमेश्वर, दयाळू व कृपाळू देव, मंद क्रोधी आणि फार दयेचा व सत्यतेचा हाजारांसीं दया राखितो; अन्याय व उल्लंघनें व पाप यांची क्षमा करितो आणि निर्दोष ठरवितो.

[हाज्जान वरील भाग बोलत आहे इतक्यांत मंडळीनें हें बोलावें.

तुझें नाव दयाळू देव, तुझें नाव कृपाळू देव, तुझें नांव मंदक्रोधी देव, तुझें नांव करुणा सागर असें आहे. आणि तुझें नाम आम्हामध्यें गाजविलें जातें. म्हणून तुझे नामाकरितां, मी हाक मारितों तेव्हां हे माझ्या न्यायी देवा, मला उत्तर दे; मी संकटांत होतों तेव्हां त्वां मला मुक्त केलें; मजवर दया करून माझी प्रार्थना ऐक. आणि हे परमेश्वरा, प्रसन्नतेच्या वेळेस तुजपुढें माझी प्रार्थना आहे, हे देवा, तूं आपल्या कृपेनें आपल्या उद्धारक सत्यतेनें मला उत्तर दे.]

[भूमीवर पडून हें बोलावें.

हे दयाळू व कृपाळू आम्ही तुजविरुद्ध पाप केलें आहे; तर आम्हावर दया कर व आम्हास तार.

हे परमेश्वरा, मी आपला जीवात्मा तुजकडे वर लावितों. हे माझ्या देवा, म्या तुजवर आशा ठेविली आहे; म्या लज्जित न व्हावें, माझ्या शत्रूस मजवर हर्षू देऊं नये. जे तुझ्या आशेवर राहतात, ते सर्व लज्जित न व्हावे; जे उगेच दगा करितात, ते लज्जित व्हावे. हे परमेश्वरा, तूं आपले मार्ग मला कळीव, आपल्या वाटा मला शिकीव. तूं आपल्या सत्यतेच्या मार्गाने मला चालीव आणि मला शिकीव, कारण कीं तूं माझ्या तारणाचा देव आहेस; सर्व दिवस मी तुजवर आशा ठेवितों. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या फार ममतेची, व आपल्या फार दयेची आठवण कर, कांतर त्या सर्वकाळापासून आहेत. हे परमेश्वरा, तूं माझ्या बाळपणांतलीं पापें, आणि माझे अतिक्रम आठवूं नको; तुझ्या दयेप्रमाणें, तुझ्या चांगुलपणामुळें माझी आठवण कर. परमेश्वर चांगला व नीट आहे; यास्तव तो पाप्यांस मार्गी लाविती, दीनास न्यायानें चालवितो; आपलाच मार्ग दीनांस शिकवितो. जे परमेश्वराचे करार व त्याचे नेम पाळितात, त्यांसीं त्याच्या सर्व वाटा दयारूप व सत्यतारूप आहेत. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या नामाकरितां माझा अन्याय क्षमा कर, कारण कीं तो मोठा आहे. जो माणूस पर-

בְּחָר : נַפְשׁוֹ בְּטוּב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ : סוֹד יְהוָה
לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם : עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא
יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי : פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי :
צָרוֹת לְבָבִי הַרְחִיבוּ מְמְצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי : רְאֵה־עָנְיִי
וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאתָי : רְאֵה אוֹיְבַי כִּי רָבּוּ וְשִׂנְאַת
חָמָס שְׂנָאוּנִי : שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי
בָךְ : תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ : פְּדֵה־אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכָּל־צָרוֹתָיו : וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו :
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ · וְהִנָּחֵם עַל
הָרָעָה לְעַמֶּךָ :)

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אַתָּה · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
אֶלָּא אַתָּה · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ · אָבִינוּ
מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
וָחֶסֶד לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנוּ · וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע
מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי
מֵעוֹלָם הֵמָּה : יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ :
אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי
דַלּוֹנוּ מְאֹד : עָזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : חָנֵּנוּ
יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז : בְּרָגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר · בְּרֶגֶז
אַהֲבָה תִּזְכּוֹר· בְּרֶגֶז עֲקֵדָה תִּזְכֹּר· בְּרֶגֶז תְּמִימוּת תִּזְכּוֹר :
יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ
זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ : עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד
שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

मेश्वराला भितो, तो कोण ? त्यास तो निवडलेल्या मार्गांत शिकवील. त्याचा जीव सुखी राहील, आणि त्याचें संतान पृथ्वीचें वतन पावेल. परमेश्वराचें रहस्य त्याच्या भिणाऱ्यांसीं आहे, आणि तो आपला करार त्यांस कळवील. माझे डोळे परमेश्वराकडे नेहमीं आहेत, कारण कीं तो माझे पाय जाळ्यांतून काढितो. तूं मजकडे पहा आणि मजवर दया कर; कारण कीं मी एकला व दुःखित आहे. माझ्या हृदयांतलीं संकों वाढविलेलीं आहेत; तूं माझ्या पेंचांतून मला काढ. माझें दुःख व माझे कष्ट पहा, आणि माझीं सर्व पापें क्षमा कर. माझ्या शत्रूंवर पहा कां कीं ते बहुत आहेत, आणि त्यांनीं कठोर द्वेषानें मला द्वेषिलें आहे. तूं माझा जीव राख आणि मला सोडीव; म्या लज्जित न व्हावें कां तर मी तुजवर आशा ठेविली आहे. यथार्थपण नीटपण यांनीं मला राखावें; कां तर मी तुजवर आशा ठेवितों. हे देवा, इस्राएलाला त्याच्या सर्व संकटांतून खंडून काढ. तोच इस्राएलाला त्याच्या सर्व अन्यायांतून खंडून घेईल.

हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या देवा, तूं आपल्या रागाचा संताप सोड, आणि आपल्या लोकांवरच्या या वाईटाविषयीं पश्चात्ताप कर (मन पालट).]

हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तूंच आमचा पिता आहेस; हें आमच्या राजा, तुजवांचून आम्हास कोणी नाहीं; हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हावर दया कर. हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, आम्हावर कृपा करून आम्हास उत्तर दे; कारण आह्मांमध्यें कांहींच (चांगलीं) कृत्यें नाहींत. तूं आपल्या मोठ्या नामाकरितां आम्हाशीं यथार्थता व दया कर, आणि आम्हास तार; आम्ही काय करावें हें आम्ही जाणत नाहीं; आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत. हे परमेश्वरा, तुझी दया व कृपा आठीव; कारण त्या सर्वकाळापासून आहेत, हे परमेश्वरा, जसी आम्ही तुजवर आशा ठेविली आहे, तसी तुझी दया आम्हावर होवो. आमचीं पूर्वीचीं पापें आठवूं नको; त्वरेनें तुझी दया आम्हापुढें कर; कारण आम्ही फार नीचावलों आहों. आकाश व पृथ्वी यांचा उत्पन्न करणारा जो परमेश्वर, त्याच्या नामानें आम्हास सहाय आहे. हे परमेश्वरा, आम्हांवर कृपा कर, आम्हांवर कृपा कर, कां तर आम्हों फार तुच्छ झालों आहों. क्रोधाच्या समयीं (आब्राहामावरील) प्रीति तूं आठीव; क्रोधाच्या समयीं (इसहाकाचें) बांधलें जाणें आठीव; क्रोधाच्या समयीं (याआकोबाची) पूर्णता आठीव; क्रोधाच्या समयीं दया आठीव. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्हीं हांक मारितों, त्या दिवशीं राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें. कां तर तो आमची रचना जाणतो; आम्ही मातीचे आहों, ही आठवण तो करितो. हे आमच्या तारणाच्या देवा, आपल्या नामाच्या गौरवासाठीं आम्हास सहाय कर; आणि आपल्या नामासाठीं आमच्या पापांची क्षमा करून आम्हांस सोडीव.

(אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק)

(בערב שבת אומרים ה׳ מלך גאות לבש וכו׳. ובר״ה
אומרים מזמור ח׳ה׳ אדונינו וכו׳. בח״המ של
פסה אומרים בצאת ישראל. ובח״המ
של סוכות אומרים שופטני)

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ
יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל
גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים
בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

(אם יש מנין אומרים קדיש יהא שלמה רבא דף ק״ח)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא
שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם.
וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם. (שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק.
וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ.) וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים
לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא
נוֹטֶה שָׁמַיִם. וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל.
שְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ. וְאֵין עוֹד
אַחֵר. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ. וְאֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְיָדַעְתָּ
הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ. כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

[दहा मनुष्यें असल्यास " कदीश तिथकव्वाल" बोलावा. पृष्ठ १००]

(शुक्रवारा या पुढील गीता बद्दल गात ९१ आणि प्रतिपदेच्या दिवशीं गीत ८ बोलतात. पेसाह मधील व्यवहारिक दिवसांत गीत ११४ व सुक्कोथ मधील व्यवहारिक दिवसांत गीत ४३ म्हणतात.)

मुख्य वाजंत्र्याला; नेगिनोथावर गायनाचें गीत. देवानें आम्हावर कृपा करावी; आणि आम्हास आशीर्वाद द्यावा; आपलें मुख आम्हावर प्रकाशित करावें. सेलाह. यासाठीं कीं पृथ्वींत तुझा मार्ग कळावा; सर्व राष्ट्रांस तुझें तारण कळावें. हे देवा, लोकांनीं तुझी स्तुति करावी; सर्व लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. राष्ट्रांनीं आनंद करून हर्षशब्द करावे; कारण कीं तूं लोकांचा न्याय यथार्थ करशील, आणि पृथ्वींतल्या प्रजा, यांस चालविसील. सेलाह. हे देवा, लोकांनीं तुझी स्तुति करावी, सर्व लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. पृथ्वी आपलें उत्पन्न देईल; देव, आमचाच देव आम्हास आशीर्वाद देईल. देव आम्हांस आशीर्वाद देईल; आणि पृथ्वीच्या सर्व सीमा त्याचें भय धरतील.

[दहा मनुष्यें असल्यास " कदीश येहे शेलामा " बोलावा. पृष्ठ १०८]

आम्ही सर्वांच्या प्रभुची स्तुति करावी; आणि आरंभी (पृथ्वी) घडणाऱ्यास थोर मानावें (हा आमचा मुख्य धर्म होय;) कारण त्यानें आम्हांस जगांतील राष्ट्रांप्रमाणें केलें नाहीं, आणि पृथ्वींतील कुलांप्रमाणें आम्हांस ठेविलें नाहीं; त्यांच्या वांट्याप्रमाणें आमचा वांटा आणि त्यांच्या समुदायांच्या भाग्यांप्रमाणें आमचें भाग्य करून ठेविलें नाहीं. ते व्यर्थतेस व शून्यास नमन करितात आणि जो देव तारीत नाहीं त्यास प्रार्थितात. परंतु राजांचा राजा, जो पवित्र व धन्य, ज्यानें आकाश पसरिलें व पृथ्वीचा पाया घातला, ज्याच्या गौरवांची वस्ती वरील आकाशांत आणि ज्याच्या सामर्थ्यांच वैभव उंचांत आहे, त्यास आम्ही नमन करितों. तोच आमचा देव, आणि दुसरा कोणी नाहीं; आमचा राजा सत्य आणि त्यावांचून कोणी नाहीं; जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, आणि आज तुम्ही जाणून आपल्या हृदयीं असें ठसवून घ्या कीं, वरतीं आकाशांत आणि खालती पृथ्वीवर परमेश्वर तोच देव आहे, दुसरा कोणी नाहीं.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת
עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת
יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־
לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפְּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ
יָקָר יִתֵּנוּ וְיַקַּבְּלוּ כֻּלָּם אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ
עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא
וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ · יְהוָה
יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קָרָאתִיךָ חוּשָׁה לִי הַאֲזִינָה קוֹלִי
בָּהָ־אִי לָךְ : תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת
כַּפַּי מִנְחַת עָרֶב : שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי נְצָרֶה עַל דַּל
שְׂפָתָי : אַל תַּט לִבִּי לְדָבָר רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִילוֹת בְּרֶשַׁע
אֶת־אֲשִׁים פְּעֻלֵי אָוֶן וּבַל אֶלְחַם רְמַעֲמֵיהֶם : יֶהֱלְמֵנִי
צַדִּיק חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל יָנִיא רֹאשִׁי כִּי עוֹד
וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם : נִשְׁמְטוּ בִידֵי סֶלַע שְׁפָטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ
אֲמָרַי כִּי נָעֲמוּ : כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ נִפְוְרוּ עַצְמֵינוּ לְפִי
שְׁאוֹל : כִּי אֵלֶיךָ יֱהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל תְּעַר
נַפְשִׁי : שָׁמְרֵנִי מִיְדֵי פַּח יָקְשׁוּ לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן :
יִפְּלוּ בְמִכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד אֶעֱבוֹר :

מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַּמְּעָרָה תְּפִלָּה : קוֹלִי אֶל־
יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל יְהוָה אֶתְחַנָּן : אֶשְׁפֹּךְ

यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सामर्थ्याच्या गौरवानें पृथ्वींतून ओंगळपणा काढून टाकावा, मूर्ति छेदून टाकाव्या, सर्व समर्थांच्या राज्याखालीं पृथ्वी स्थापन व्हावी, सर्व मांसमयांच्या संतानांनीं तुझ्या नामानें हाक मारावी, पृथ्वींतील सर्व दुष्टांनीं तुजकडे फिरावें, आणि सर्व गुढघे तुजपुढेंच नमावें आणि सर्व जिव्हांनीं तुजविषयींच शपथ वाहावी, असें व्हावें; म्हणून पृथ्वीवरील सर्व राहणारे तुलाच ओळखतील व जाणतील; असें लवकर पहाण्यास आम्ही आवड धरितों. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुजपुढेंच ते नमतील व नमस्कार करितील; तुझ्या नामाच्या गौरवांचा आदर करितील, आणि सर्व तुझ्या राज्याचें जोकड (राज्याधिकार) मान्य करितील. यास्तव तूं लवकर त्यांवर सर्वकाळचें राज्य कर. कारण राज्य तुझेंच आहे; तूंच सर्वकाळ गौरवानें राज्य करिशील, जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. आणि ह्मटलें आहे कीं, आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल आणि त्याचें नाम एकच.

दावीदाकडून गीत. हे परमेश्वरा, मी तुला हाक मारितों; तूं मजसाठीं उतावळी कर; मी तुला हाक मारितों, तेव्हां माझ्या शब्दाकडे कान लाव. माझी प्रार्थना धुपासारिखी, माझें हात उभारणें संध्याकाळच्या नैवेद्यासारिखें तुझ्यासमोर सादर होवो. हे परमेश्वरा, तूं माझ्या तोंडावर पाहरा ठेव; माझ्या ओठांच्या द्वारांचें रक्षण कर, माझें हृदय कुकर्मी माणसांच्या संगतीं दुष्टपणावर न वळावें; दुराचरण करावयास, कोणत्याहि वाईटाकडे वळूं देऊं नको; आणि त्यांचीं मिष्टान्नें मला खाऊं देऊं नको. नीतिमानानें तर मला हाणावें; उपकार होईल; त्याने माझा निषेध करावा; मस्तकाचें उटणें होईल; माझें मस्तक अव्हेरणार नाहीं; आणखी त्यांच्या अनर्थांत माझी प्रार्थना होईल. त्यांचे न्यायाधीश डोंगराच्या कड्यांवरून सोडलें गेले, तेव्हां त्यांनीं माझीं वाक्ये ऐकिलीं, कारण कीं गोड होतीं. जसें कोणी भूमि उखळितांना व फोडितांना घडतें तसीं, आमचीं हाडें प्रेतस्थळाच्या तोंडीं पसरलेलीं आहेत. तथापि, हे प्रभू परमेश्वरा, माझे डोळे तुजकडे आहेत; मी तुझी आशा धरून राहिलों आहे; तूं माझ्या जिवाला उघडें ठेवूं नको. जो फांस त्यांनीं मजसाठीं लाविला, त्यापासून, आणि दुष्कर्म्यांच्या जाळ्यांपासून मला राख. दुष्टानीं आपल्याच जाळ्यांमध्यें पडावें; इतक्यांत म्या पार जावें.

दावीदाकडून मस्कील; जेव्हां तो गुहेंत होता, तेव्हांची प्रार्थना. मी आपल्या शब्दानें परमेश्वराजवळ ओरडेन; मी आपल्या शब्दानें परमेश्वराजवळ काकुळती करीन. मी आपलें हृदय त्याच्यापुढें ओतून

לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד : בְּהִתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי
וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי בְּאֹרַח זוּ אַהֲלֵךְ טָמְנוּ פַּח לִי :
הַבֵּיט יָמִין וּרְאֵה וְאֵין לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין
דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי : זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי
חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים : הַקְשִׁיבָה אֶל רִנָּתִי כִּי דַלּוֹתִי מְאֹד
הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי : הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי
לְהוֹדוֹת אֶת שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי :

תפלת ערבית

(אומרים מזמור של אותו היום · ובראש חדש ברכי נפשי ·
ובחנוכה ובפורים ובחול המועד אומרים מזמור
השייך לאותו היום ואח״כ אומרים)

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְהוָה כָּל עַבְדֵי יְהוָה
הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בַּלֵּילוֹת : שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ
וּבָרְכוּ אֶת יְהוָה : יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ :

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : יְהוָה
צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן
כִּי אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תוֹשִׁיבֵנִי : תּוֹרִיעֵנִי אֹרַח
חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֵת פָּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח :
מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ
יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל : יוֹמָם יְצַוֶּה יְהוָה חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה

काढीन; त्याच्यापुढें आपल्या संकटाचें निवेदन करीन. जेव्हां माझा आत्मा मज-मध्यें बुडतो, तेव्हां माझी वाट तुला कळली आहे; ज्या मार्गानें म्या चालावें, त्यांत त्यांनीं मजसाठीं फांस गुप्त मांडिला आहे. तूं उजव्या हाताकडे न्याहाळून पाहा; माझा कोणी ओळखणारा नाहीं; मला आश्रय नाहींसा झाला; माझ्या जिवाला विचारणारा कोणी नाहीं. हे परमेश्वरा, मी तुझ्याजवळ ओरडतों; मी ह्मणालों कीं, तूं माझा आश्रय, जिवंताच्या लोकीं माझा वांटा आहेस. माझ्या रडण्याकडे लक्ष लाव; कां तर मी फार दुबळा झालों; माझ्या पाठीं लागणाऱ्यापासून मला सोडीव, कारण कीं ते मजपेक्षां बळकट आहेत. तुझ्या नांवाची स्तुति करावयास, माझा जीव बंदींतून काढ; त्वां मजवर उपकार केल्यावरून नीतिमान माझ्या चहुंकडे येतील.

संध्याकाळचीं प्रार्थना.

(ज्या दिवशीं प्रार्थना करायाची त्या दिवसाचें गीत वाचावें ह्मणजे प्रतिपदेच्या दिवशीं בראי נפשי आणि हान्नुका, पुरीम, व सणाचे मधले दिवस या दिवशीं त्या दिवसां करितां नेमिलेलीं गीतें वाचून मग हें बोलावें.)

चढण्याचें गीत. अहो परमेश्वराचे सर्व सेवक, पहा, जे तुह्मी रात्रीं परमेश्वराच्या मंदिरांत उभे राहतां, ते तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा. आपले हात पवित्रस्थानीं उभारून परमेश्वराची स्तुति करा. आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्न करणारा परमेश्वर, यानें सियोनेंतून तुला आशीर्वाद द्यावा.

सैन्याचा परमेश्वर आम्हा संगती आहे, याआकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे. हे सैन्याच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर भाव ठेवितो, तो धन्य आहे. हे परमेश्वरा, तारण कर, आम्ही प्रार्थितों तेव्हां राजानें उत्तर द्यावें. मी लागलाच आडवा पडून स्वस्थपणें झोंप घेईन; कां कीं, केवळ तूंच, हे परमेश्वरा, मला निर्भय राहवितोस. जीवनाचा मार्ग मला कळीव तुज समोर हर्षाची पूर्त्ति आहे; तुझ्या उजव्या हाताकडे सर्वकाळ आनंद आहे. सियोनेतून इस्राएलाचें तारण कोण देईल ? परमेश्वर आपले लोक प्रवासांतून परत आणील, तेव्हां याआकोब हर्षेल व इस्राएल उल्लासेल. दिवसां परमेश्वर आपली दया प्रगट करील, आणि रात्रीं त्याचें गीत मजपाशीं होईल; माझ्या जीवनाच्या देवाला मजकडून

שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חָיָּי : וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה
מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים
וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ : חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל הַמְיַחֲלִים
לַיְהוָה :

(ועומד שליח צבור לפני התיבה ואומר)

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף ס״ה)

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

(ואומר החזן

בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבֹרָךְ :)

(ואומרים הקהל בלחש

יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר שִׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא • שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו
אֵין אֱלֹהִים : יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :
וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :)

(ועונין בקול רם

בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :) (והחזן חוזרו)

בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ
מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה • פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים
בִּתְבוּנָה • מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים • וּמְסַדֵּר אֶת
הַכּוֹכָבִים • בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ • בּוֹרֵא יוֹמָם
וָלָיְלָה • גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר • הַמַּעֲבִיר
יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה • וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה • יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁמוֹ • בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

प्रार्थना होईल. कारण नीतिमानाचें तारण परमेश्वराकडून होतें, संकटसमयीं तोच त्यांचा आश्रय आहे. परमेश्वर त्यांचें सहाय करील व त्यांस सोडवील, दुष्टांपासून त्यांस सोडवील व तारील, कां तर ते त्याचा आश्रय धरितात. जे परमेश्वराची आशा धरितात, ते तुह्मी सर्व धीर धरा, म्हणजे तुमचें मन तो सबल करील.

(मग हाज्जान तेब्यावर उभा राहून हे म्हणतो.)

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दिश लेएला " ह्मणावा. पृष्ठ ६५]

तो ममताळू आहे; यास्तव, तो अन्यायाची क्षमा करितो, नाश करित नाहीं; तो बहुत वेळ आपला राग टाळितो, आणि आपला सर्व संताप चेतवीत नाहीं, हे परमेश्वरा, तारण कर, आम्ही हाक मारितों त्या दिवशीं राजानें आम्हांस उत्तर द्यावे.

[हाज्जान ह्मणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुम्ही धन्य म्हणा.]

[हें वरील वाक्य हाज्जान म्हणतो आहे इतक्यांत मंडळीने पुढील हळू म्हणावे.

राजा, राजांचा राजा, आणि पवित्र व धन्य जो, त्याचें नाम स्तविलें व गौरविलें जावो. पहिला तोच, व शेवटलाहि तोच; आणि त्यांवाचून कोणी देव नाहीं. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नाम सुवंदित व सर्व स्तुतिपेक्षां व प्रशंसेपेक्षां अधिक उंचावलेलें असो.]

[मंडळी मोठ्या स्वराने उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदांसर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः म्हणतो.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या शब्देंकरून संध्याकाळ करणाऱ्या, ज्ञानानें आकाशाचीं द्वारें उघडणाऱ्या, बुद्धीने ऋतूंस पालटणाऱ्या, वेळ फिरविणाऱ्या, आपल्या इच्छेप्रमाणे ताऱ्यांस आकाशामध्यें त्यांच्या मार्गानें चालविणाऱ्या, दिवस व रात्र उत्पन्न करणाऱ्या, काळोखापुढून उजेड आणि उजेडापुढून काळोख हटविणाऱ्या, दिवस घालवून रात्र आणणाऱ्या, आणि दिवस व रात्र यांमध्यें भेद राखणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. ज्याचें नाम सैन्याचा परमेश्वर तो तूंच. हे परमेश्वरा, संध्याकाळ करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהַבְתָּ · תּוֹרָה
וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ · עַל
כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ · וְנִשְׂמַח
וְנַעֲלוֹז בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ · וּמִצְוֹתֶיךָ וְחֻקּוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
וָעֶד · כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ · וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם
וָלָיְלָה · וְאַהֲבָתְךָ (וְחֶמְלָתְךָ) לֹא תָסוּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אוֹהֵב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

(ואומרים בלחש

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :)

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ :
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ :
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ :
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ : הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : וְחָרָה * אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־

* אף אוֹב אוֹמרים.

त्वां आपला लोक इस्राएल याच्या घराण्यावर अखंड ममतेनें दया केली आहेस. त्वां आम्हास शास्त्र, विधि, नियम व न्याय शिकविले आहेत. यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, निजतांना व उठतांना आम्ही तुझ्या नियमाचें ध्यान करूं. आणि तुझ्या शास्त्रांतील, विधींतील आणि नियमांतील बोधक गोष्टींविषयीं सर्वकाळ आनंद व उल्हास मानूं ; कारण त्या आमचें जीवन व आमच्या आयुष्याचें दीर्घत्व आहेत; त्यांविषयीं रात्रंदिवस आह्मी मनन करूं. आणि तूं आपली दया व कृपा आम्हावरून कधींहि काढूं नको. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांवर प्रीति करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे इस्राएला, ऐक; परमेश्वर आमचा देव आहे; परमेश्वर एकच आहे.

(हें वाक्य हळू बोलावें.

त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदासर्वकाळ धन्य असो.)

तर तूं आपल्या सर्व अंत:करणानें व आपल्या सर्व जिवानें व आपल्या सर्व शक्तीनें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कर. आणि मी आज तुला ज्या गोष्टी आज्ञेनें सांगतों, त्या तुझ्या हृदयांत असाव्या. आणि तूं आपल्या लेकरांजवळ त्या पुनः पुनः सांग; आणि आपल्या घरीं बसतांना आणि वाटेवर चालतांना, आणि निजतांना आणि उठतांना यांविषयीं बोलत जा. आणि तूं त्या आपल्या हातासीं खुणेसाठीं बांध, आणि आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळभूषण अशा असूं दे. आणि आपल्या घराच्या दारांच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाज्यावर त्या लिही.

आणि ज्या आज्ञा मी आज तुम्हांस लावून देतों, त्या जर तुह्मी ऐकालच ऐकाल, म्हणजे आपल्या सर्व हृदयानें व आपल्या सर्व जिवानें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कराल, आणि त्यांची सेवा कराल. तर असें होईल कीं, मी यथाकाळीं तुमच्या देशाचा पाऊस पहिली व मागली वृष्टि पाडीन; अशानें तूं आपलें धान्य व आपला ताजा द्राक्षरस व आपलें तेल यांचा संग्रह करशील. आणि मी तुझ्या पशूसाठीं तुझ्या कुरणांत गवत वाढवून देईन; असा तूं खाऊन तृप्त होशील. तुह्मी आपणाविषयीं सांभाळा, नाहीं तर तुमचें हृदय फसेल; आणि तुम्ही वळून दुसऱ्या देवांची सेवा कराल व त्यांचें भजन कराल. मग परमेश्वर तुम्हांवर रागें भरेल; आणि तो आकाशाला असें बंद करील कीं पाऊस होणार

הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם · מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם : וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם · אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם : וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ :
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ : לְמַעַן יִרְבּוּ
יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם
לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת :
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם · אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים־אַחֲרֵיהֶם : לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם :
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם · מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : (וענים הקהל
אֱמֶת : וחוזר ש״ץ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת)

וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ : כִּי הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ · וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ :
הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים · הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל עָרִיצִים :
הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ · הַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי
נַפְשֵׁנוּ : הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים · וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ :

नाहीं, भूमिहि आपलें उत्पन्न देणार नाहीं; आणि जो चांगला देश परमेश्वर तुम्हांस देतो, त्यांतून तुम्ही लवकर नाहींसे व्हाल. तर तुम्ही ह्या गोष्टी आपल्या हृदयांत व आपल्या जिवांत ठेवा, आणि आपल्या हातासीं खुणेसाठीं त्या बांधा, आणि आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळ भूषण अशा असूं द्या. आणि तुह्मी आपल्या लेंकरांस त्या शिकवा; ह्मणजे जेव्हां तूं आपल्या घरीं बसतोस, आणि जेव्हा वाटेने चालतोस आणि जेव्हां निजतोस, आणि जेव्हां उठतोस, तेव्हां त्याविषयीं बोलत जा, आणि आपल्या घरांच्या दारांच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाजावर त्या लिहीं. ह्मणजे जी भूमि परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांजवळ शपथ वाहून त्यांस देऊं केली, तिजवर तुमचे दिवस व तुमच्या लेंकरांचे दिवस पुष्कळ होतील; जसे पृथ्वीवर आकाशाचे दिवस तसे.

आणि परमेश्वराने मोशयाला असें सांगितलें कीं, तूं इस्राएलाच्या संतानाजवळ बोलून त्यांस सांग कीं, त्यांनीं आपल्या पिढी परंपरा आपल्यासाठीं आपल्या वस्त्रांच्या कांठांस झालर लावावी, आणि कांठाच्या झालरीस निळा नाडा लावावा. ती झालर तर तुह्मास अशी व्हावी कीं,: तुह्मी तीं पाहून परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा आठवाव्या आणि त्याप्रमाणें आचरण करावें, असें कीं, ज्यास अनुसरून तुम्हीं व्यभिचारी झालां, म्हणजे आपलें हृदय व आपली दृष्टि त्याच्या मागें जाऊं नये. यासाठीं कीं तुह्मी माझ्या सर्व आज्ञा आठवून पाळाव्या, आणि आपल्या देवासाठीं पवित्र व्हावें. मी परमेश्वर तुमचा देव; ज्याने तुमचा देव असा होण्यासाठीं तुह्मास मिसर देशांतून आणिलें तोच मी परमेश्वर तुमचा देव आहें.

परमेश्वर तुमचा देव सत्य आहे.

हें सर्व सत्य, निःसंशय, आम्हामध्यें स्थापित आहे कीं, तोच आमचा परमेश्वर देव आहे; त्याशिवाय दुसरा कोणी नाहीं; आणि आम्ही इस्राएल त्याचे लोक आहों. आमच्या तारकाने राजांच्या हातांतून आम्हास खंडून काढलें; आमच्या राजानें बलात्काऱ्यांच्या पंज्यांतून आम्हास सोडिवलें. त्याच देवाने आम्हासाठीं आमच्या वैऱ्यांचा सूड घेतला, आणि आमच्या जिवाच्या सर्व शत्रूस योग्य दंड केला. तो आमचा प्राण वाचवितो, आणि आमचे पाय सरकूं देत

הַמַּרְיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ:
הָאֵל הָעוֹשֶׂה לָנוּ נְקָמָה בְּפַרְעֹה · בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים
בְּאַרְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְּעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם ·
וַיּוֹצִיא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר
בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף · וְאֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם
בְּתְהוֹמוֹת טִבַּע: רָאוּ בָנִים אֶת גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ
לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם: מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה · וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי כָמֹכָה
בָּאֵלִים יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה
פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ רָאוּ בָנֶיךָ עַל הַיָּם יַחַד
כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם · וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים
טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת
שְׁלוֹמֶךָ · וְתַקְּנֵנוּ מַלְכֵּנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ
מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ · וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ מַכַּת
אוֹיֵב · דֶּבֶר · חֶרֶב · חוֹלִי · צָרָה · רָעָה · רָעָב · וְיָגוֹן ·
וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה · שִׂבּוֹר וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ ·
וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ · וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים
טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ
אַתָּה מִכָּל דָּבָר רָע וּמְפַחֵד לַיְלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
שׁוֹמֵר אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד אָמֵן:

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף ס״ה)

नाहीं. त्यानें आम्हास आमच्या शत्रूंच्या उंच स्थानावरून चालविलें, आणि आमच्या सर्व द्वेष्ट्यांवर आमचें शिंग उभारिलें. त्याच देवानें हामाच्या वंशाच्या देशांत चमत्कार व आश्चर्य कर्मे करून आम्हासाठीं फारोचा सूड उगविला. त्यानेच आपल्या रागाने मिसरांतील सर्व जेष्ठ पुत्र मारून आपल्या इस्राएल लोकांस निरंतरच्या मोकळीकीकरितां त्यांमधून काढिलें. त्यानें आपल्या लेंकरांस सूफ समुद्राच्या विभागांमधून चालवून त्यांचा पाठलाग व द्वेष करणारांस डोहांत बुडविलें. त्याच्या लेंकरांनी (असा) त्याचा पराक्रम पाहून त्याच्या नामाचें कीर्तन व स्तवन केलें, आणि स्वइच्छेनें त्याचें राज्य आपणावर मान्य केलें. मोशे व इस्राएलांच्या लेंकरांनी मोठ्या आनंदाने गायन करून एकदांच म्हणाले, हे परमेश्वरा, देवांमध्यें तुझ्यासारिखा कोण ! पवित्रतेने महान, स्तवण्याविषयीं भयमान, चमत्कार कर्ता असा तुझसारिखा कोण आहे ! हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सर्व लेंकरांनी समुद्र (तिरीं) तुझी राजसत्ता पाहिल्यावरून तुझी स्तुति केली, आणि तुझें राज्य आपणावर मान्य करून म्हणाले, परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. आणि असें म्हटलें आहे कीं, परमेश्वराने याकोब उद्धरिला आहे, आणि त्यापेक्षां जो बलवान होत त्याच्या हातांतून त्यास सोडविलें आहे. हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या उद्धारका, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आम्हाम शांतीने झोंप लागूं दे; आणि ह आमच्या राजा, चांगल्या जीवनाने व शांतीने आम्हास उठीव. हे आमच्या राजा, तूं आपला सुखाचा मंडप आम्हावर पसरून आपल्या सुबोधाने आम्हास सुधार; तूं आपल्या नामाकरितां लवकर आमचे तारण कर. आणि आम्हास रक्षून शत्रू, मरी, तरवार, रोग, संकट, अरिष्ट, दुष्काळ, दु:ख, नाश आणि पटकी यांच्या पीडा आम्हापासून दूर कर, आणि सातानाचा मोड करून त्यास आम्हापुढून व आम्हामागून दूर कर; तुझ्या पंखाच्या छायेखालीं आम्हास आश्रय दे; आणि आतांपासून सर्वकाळपर्यंत आमचें बाहेर जाणे व आंत येणें जीवनाने, सुखानें व शांतीने राख; कारण सर्व वाईट गोष्टींपासून व रात्रींच्या भयापासून आम्हास राखणारा व सोडाविणारा देव तूंच आहेस. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस सर्वकाळ रक्षणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. आमेन.

(एथें दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश लेएला" म्हणावा पृष्ठ ६५)

(אדון הכל · **יאהדונהי** · היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

(בעש"ת אומרים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים׃)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

(בעש"ת אומרים

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים׃)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

---

* पेसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या ' मुसाफा ' पासून מוריד הטל बोलतात.

‡ शेमीनी आसेरेथच्या ' मुसाफा ' पासून משיב הרוח ומוריד הגשם बो॰

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभू, माझे ओंठ उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुति प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक याआकोब यांच्या देवा, मोठ्या, पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादानें देणाऱ्या, सर्व पदार्थांचा धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या, आणि त्यांच्या लेंकरांच्या लेंकरांसाठीं दयेंकरून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे जीवनांत आनंद मानणाऱ्या राजा ! जीवनाकरितां आमची आठवण कर हे जीवनांच्या देवा, तूं आपणाकरितां आह्मांस जीवनांच्या पुस्तकांत लिही.]

तूं राजा, सहायकर्ता, तारक व आम्हांवर ढालरूप असणारा, आहेस. हे परमेश्वरा आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

हे प्रभू, तूं सर्वकाळ पराक्रमी आहेस; मेलेल्यास जीवंत करणारा, तारायास समर्थ (उन्हाळ्यांत—दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत—वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा) बहुत कृपेनें प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेने मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळें करणारा, आणि धुळींत निजलेल्यां बरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हे अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण ? आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल !

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे दयाळू बापा, दयेनें प्राणीमात्रांची जीवनाकरितां आठवण करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण आहे ?]

आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यास जीवंत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה׃) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃
(בעש"ת אומרים הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ׃)

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת׃ וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה׃

במוצאי שבת ובמוצאי יום טוב אומרים

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַדַּע וְהַשְׂכֵּל׃ אַתָּה אֲמַרְתָּ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל׃ וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ׃ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים׃ וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה׃ בֵּשֵׁם שֶׁהִבְדַּלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וּמִמִּשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה׃ כֵּךְ פְּדֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִשָּׂטָן רָע וּמִפֶּגַע רָע׃ וּמִכָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא בָּעוֹלָם׃

וְדָנֵנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה חוֹנֵן הַדָּעַת׃

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ׃ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ׃ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה׃

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ׃ מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ׃ כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אַתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אַתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל׃

רְפָאֵנוּ יְהוָה וְנֵרָפֵא׃ הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה׃ כִּי תְהִלָּתֵנוּ אַתָּה׃ וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל־חֳלָיֵנוּ וּלְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ׃ וּלְכָל־מַכּוֹתֵינוּ׃ כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, [पश्चात्तापाच्या दिवसांत–पवित्र राजा] तूं धन्य आहेस.

शाब्बाथ आणि सण समाप्त होण्याच्या वेळीं हे बोलावें.

तूं मनुष्यावर ज्ञानाची कृपा करितोस, आणि मानवास बुद्धि शिकवतोस; तूं आम्हावर ज्ञानाची व शहाणपणाची कृपा केली आहेस. तूं पवित्र गोष्टीमध्यें व व्यवहारीक गोष्टींमध्यें, उजेडामध्यें व काळोखामध्यें, व इस्राएलांमध्यें व इतर लोकांमध्यें, सातव्या दिवसामध्यें व व्यवहाराच्या सहा दिवसांमध्यें भेद राखण्यास सांगितलें आहेस. तर हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, ज्याप्रमाणें तूं आम्हास जगांतील इतर लोकांपासून आणि पृथ्वीवरील इतर जातींपासून निराळे राखिले आहेस, तसें तूं आहेस, तसें तूं आह्मास वाईट सातान (वैरी), व अपघात व सर्व कठोर व वाईट हुकुमनामे, ज्यामुळें जगांत धुंदाई होते, त्यांपासून आम्हास तार व सोडीव. त्यामाणें आम्हावर ज्ञानाची, बुद्धिची व शहाणपणाची कृपा कर; हे परमेश्वरा, कृपेकरून ज्ञान देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आह्मांस तुझ्या शास्त्राकडे वळीव, आणि हे आमच्या राजा, तुझी सेवा करावयास आम्हास जवळ घे. आणि पश्चात्तापाने आम्हास तुजपुढें परतीव. हे परमेश्वरा, पश्चात्तापामुळें प्रसन्न होणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे आमच्या बापा, आम्हास क्षमा कर, कारण आम्ही पाप केलें आहे; हे आमच्या राजा, आम्हास माफ कर, कारण आम्ही उल्लंघन केलें आहे; कां तर तूं चांगला व क्षमा करणारा देव आहेस. हे परमेश्वरा, कृपावंता व पुष्कळ क्षमा करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

आतां आमच्या दुःखाकडे पहा, आणि आमचा वाद तूं कर, आणि तूं आपल्या नामाकरितां आमचा पूर्णपणें उद्धार करण्याकरितां त्वरा कर, कां तर तूं उद्धारणारा देव समर्थ आहेस. हे परमेश्वरा, इस्राएलांच्या उद्धारका, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आम्हास निरोगी कर म्हणजे आम्ही निरोगी होऊं; आम्हांस तार म्हणजे आम्हीं तारण पाऊं; कां तूं आमचें स्तुतिपात्र आहेस. आणि आमचे सर्व रोग, आमचीं सर्व दुखणीं व आह्मावरील सर्व घाव, उपचार करून बरे कर;

וְנֶאֱמָן אַתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

* (בקיץ

בָּרְכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (אָבִינוּ) בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ

וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ בְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה ·
וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת
לִבְרָכָה · כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :)

† (בחורף

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת

וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה · וְתֵן טַל
וּמָטָר לִבְרָכָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה · וְרַוֵּה פְּנֵי תֵבֵל ·
וְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם כָּלּוֹ מִטּוּבֶךָ · וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ
וּמֵעֹשֶׁר מַתְּנוֹת יָדֶיךָ · שְׁמֹרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל־
דָּבָר רָע וּמִכָּל־מִינֵי מַשְׁחִית וּמִכָּל־מִינֵי פּוּרְעָנוּת ·
וַעֲשֵׂה לָהּ תִּקְוָה טוֹבָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם · חוּס וְרַחֵם
עָלֶיהָ וְעַל כָּל־תְּבוּאָתָהּ וּפֵרוֹתֶיהָ · וּבָרְכָהּ בִּנְשִׁמֵי
רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם
כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה · כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה
וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :)

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ

וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה · וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה ·
וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה · וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה

---

* पेसाहपासून हें बोलतात.

† डिसेंबर महिन्याच्या ४ थ्या, ५ व्या किंवा ६ व्या तारखेपासून हें बोलतात.

कां तर तूं दयाळू व विश्वासू देव वैद्य आहेस. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांचे रोग बरे करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[उन्हाळ्यांत हें बोलावें.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा (आमच्या बापा) आमच्या हातांच्या सर्व कामांस तूं आशीर्वाद दे; आणि आमच्या वर्षास प्रसन्नतेच्या, आशीर्वादाच्या व उदारपणाच्या दहिंवराकडून आशीर्वाद दे; आणि त्याचा शेवट चांगल्या वर्षाप्रमाणें जीवनानें, तृप्ततेनें, व सुखानें आशीर्वादित होवो; कां तर तूं चांगला व चांगलें करणारा, व वर्षास आशीर्वाद देणारा आहेस. हे परमेश्वरा, वर्षास आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

[हिंवाळ्यांत हें बोलावें.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, हें वर्ष व त्याचें निरनिराळ्या प्रकारचें उत्पन्न कल्याणकारक व्हावें म्हणून तूं त्यास आशीर्वाद दे. सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर कुशल व्हावें म्हणून दहिंवर व पाऊस दे, पृथ्वीस तृप्त कर, आपल्या चांगुलपणानें सर्व जगास संतुष्ट कर, आणि तुझ्या आशीर्वादांनीं व तुझ्या हातांच्या विपूल दानांनीं आमचे हात भर. या वर्षास सर्व वाईट गोष्टींपासून, सर्व प्रकारच्या नाशापासून व सर्व प्रकारच्या शिक्षेपासून संभाळ व राख; आणि त्याजविषयींची आमची आशा कल्याणयुक्त व त्याचा शेवट सुखाचा होऊं दे. त्याजवर व त्याच्या सर्व उत्पन्नावर व फलावर दया व कृपा कर. आणि त्यास प्रसन्नतेच्या, आशीर्वादाच्या व उदारपणाच्या वृष्टिनें आशीर्वाद दे. आणि त्याचा शेवट चांगल्या वर्षाप्रमाणें जीवनानें, तृप्ततेनें, व सुखानें आशीर्वादित होवो; कां तर तूं चांगला व चांगलें करणारा व वर्षास आशीर्वाद देणारा आहेस. हे परमेश्वरा, वर्षास आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.]

आमच्या मुक्तते करितां मोठ्यानें कर्णा वाजीव, आणि आमचे पाडाव एकवट करण्यास झेंडा उभार, आणि पृथ्वीच्या चोहों कोनांकडून आम्हास आमच्या देशीं एकवट कर. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांच्या विखरलेल्यांस एकवट करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

पहिल्याप्रमाणें आमचे न्यायाधिश व पूर्वीप्रमाणें आमचे मंत्री स्थाप. आणि आम्हांपासून दुःख व खेद दूर कर. आणि हे परमेश्वरा, लवकरच

לַמַּלְשִׁינִים וְלַמִּינִים אַל תְּהִי תִקְוָה · וְכָל־הַזֵּדִים
כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ · וְכָל־אוֹיְבֶיךָ וְכָל־שׂוֹנְאֶיךָ
מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ · וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְּעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר
וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם וְתַשְׁמִידֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ מִינִים

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל · וְעַל זִקְנֵיהֶם וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם ·
וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ·
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת · וְשִׂים
חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם · וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ · וְעַל
חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעַנְנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִשְׁעָן
וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :

תְּשׁוּכוֹן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ · וְכִסֵּא
דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין וּבְנֵה אוֹתָהּ
בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלָיִם

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַּצְמִיחַ · וְקַרְנוֹ תָּרוּם
בִּישׁוּעָתֶךָ · כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה :

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אָב רַחֲמָן חוּס וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ · כִּי
אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה · וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ
רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ · חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ ·

चाहाडांस व धर्म भ्रष्टांस आशा नसो; सर्व अभिमानी एका क्षणांत नाहींसे होवोत. तुझे सर्व शत्रू व वैरी लवकर छेदले जावोत, आणि दुष्टाईचें राज्य तूं लवकर आमच्या दिवसांत उपटून काढ, छेदून टाक, भस्म कर, नमीव व त्याचा नाश कर. हे परमेश्वरा, शत्रूंस छेदणाऱ्या, व गर्विष्ठांस नमविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. *

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सात्विकांकरितां, नीतिमानांकरितां, तुझे लोक इस्राएलाचें घराणें याच्या शेषाकरितां, वडिलांकरितां, त्यांच्या शारुयांच्या घराण्यांतून उरलेल्याकरितां, नीतिमत्वाच्या विदेशांकरितां, आणि आम्हांकरितां, आतां तुझ्या दयेला द्रव्य येऊं दे; जे सत्यतेनें तुझ्या नामावर भरंवसा ठेवितात त्या सर्वांस तूं चांगलें वेतन दे, आणि त्यांजबरोबर आमचाहि विभाग असूं दे; आणि आम्ही तुजवर विश्वास ठेविला आहे, आणि तुझ्या मोठ्या दयेवर खरोखर भरंवसा ठेविला आहे, म्हणून आम्ही कधींच लज्जित होऊं नये असे कर. हे परमेश्वरा, सात्विकांस आश्रय व भरंवसा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

जसें तूं म्हटलें आहेस त्याप्रमाणें तूं आपल्या येरूशालेम नगरीं वास कर; तुझा सेवक दावीद याचें आसन तिजमध्यें लवकर स्थापन कर; आणि ती इमारत सर्वकाळ टिकेल अशी लवकर व आमचे दिवसांत बांध. हे परमेश्वरा, येरूशालेमेस बांधणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

तुझा सेवक दावीद याचा कोंब लवकर उगीव, आणि तुझ्या तारणानें त्याचें शिंग उभार; कारण प्रति दिवशीं आम्ही तुझ्या तारणाची वाट पाहतो. हे परमेश्वरा, तारणाचें शिंग उगविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, दयाळू बापा, आमची वाणी ऐक, आम्हांवर दया व कृपा कर, आणि दयेनें व प्रसन्नतेनें आमची प्रार्थना ऐक; कारण तूं प्रार्थना व विनंती ऐकणारा देव आहेस; हे आमच्या राजा, आम्हांस तुजपुढें रिकामे परतवूं नको; आम्हांवर दया कर, आम्हांस उत्तर दे आणि आमची प्रार्थना ऐक;

---

* या भागावर दिलेली टीका पृष्ट ७५ च्या खाली पहा.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

(בראש חודש ובחול המועד אומרים

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע יִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים · לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם

(בראש חדש בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

(בחול המועד של פסח

בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

(בחול המועד של סוכות

בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ · זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים · בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה :)

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

कारण तूंच सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकतोस. हे परमेश्वरा, प्रार्थना ऐकणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पूजन पुनः चालू कर, इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतीनें व आवडीनें मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरूशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण—

(प्रतिपदेच्या दिवशीं—या प्रतिपदेच्या दिवशीं)

(पेसाहच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

(मंडपाच्या सणाच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेनें, दयेनें व ममतेनें तुजपुढें चढो, येवो, पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली जावो, आणि आठविली जावो· आम्हावर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचें कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर; आम्हावर आशीर्वाद होण्याकरितां आम्हास दर्शन दे; आम्हास चांगलें जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हास राख, आम्हावर कृपा कर; आमची करुणा येऊं दे; आह्मावर दया कर, आणि आम्हास तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; म्हणूनच आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हाविषयीं संतोषित होऊन आम्हास प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरताना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना * सियोने मध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר
תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ·
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם מִתּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת
צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־דִּינָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־
נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד
מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּמְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

सदांसवकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं तुलाच आम्ही स्तवितों * तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमचे तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोंपविलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आह्मांमध्यें नित्य केले जातात, आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आम्ही संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों, त्याकरितां आम्ही पिढोपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हावरून नाहींसी होत नाहीं; तूं कृपाळू कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाहीं.

[हान्नुक्याच्या सणांत हें म्हणतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाशमोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुंझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां. आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें त्यांच्या संकटसमयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानांस, थोडक्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपून दिलेंस. आणि तूं आपणाकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ति मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. यानंतर तुझ्या लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्याचकरितां केलेस, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

---

* स्तवितों याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी आधिकार मान्य करितों असाहि करितात.

(בפורים אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם
בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשָׁן הַבִּירָה
כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע · בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג
וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם
אֶחָד בִּשְׁלשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר
וּשְׁלָלָם לָבוֹז · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ
וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ
וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נֵסִּים
וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בימי תשובה אומרים

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וְיַהַלְלוּ וְיָבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ
אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ
אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם :

(पुरीमच्या सणांत हें म्हणतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्मे, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलीस:—म्हणजे मोर्देखाय व एस्तेर यांच्या दिवसांत शूशान किल्ल्यांत जेव्हां दुष्ट हामान उठला, आणि एका दिवशीं बारावा महिना जो आदार महिना त्याच्या तेराव्या तारखेस येहुद्यांतील सर्व आबाल वृद्धांचा, व बायका पोरांचा नाश करावा, त्यांस मारून टाकावे व नष्ट करावे आणि त्यांची लुट करून घ्यावी असें योजिलें; तेव्हां तूं आपल्या मोठ्या दयेनें त्याचा विचार मोडिलास, त्याच्या योजनेचा भंग केलास, आणि त्याची फेड त्याच्या शिरीं केलीस; आणि त्यांनी त्यास व त्याच्या पुत्रास लांकडावर फांशी दिलें. याप्रमाणें अद्भुत कर्मे व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह)

हे आमच्या राजा, या सर्व दयवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य झालें, उंचावलें व वर्णिले जावो. आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें म्हणावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.]

मग हे आमच्या तारणाच्या व साह्यकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण तें चांगलें आहे, सेलाह. हे परमेश्वरा, तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

हे परमेश्वरा, आम्हावर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगले आशीर्वाद, जीवन दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हां सर्वांस एकवेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आह्मांस शास्त्र व जीवन, प्रीति, व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांति दिली आहेस. आणि आम्हांस व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

(בעשי"ת אומרים

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְיִשּׁוּעָה
וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ
וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ׃ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

(ואומר בקול רם)

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח
שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ
מַה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ׃

(אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק")

[प्रायश्चित्ताच्या दिवसांत हें म्हणावें.

आणि आम्ही व तुझे इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या व चांगल्या निवाड्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावोत असें कर.]

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशिर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ म्हणावें हें बरें]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून, आणि माझें ओठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवाने तुझ्या आज्ञाप्रमाणें चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव) आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्यांचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. असें तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां, (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे म्हणून तूं आपल्या उजव्या हाताने मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें व माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखतो, तो दयेनें आम्हांस व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

(मग हें मोठ्यानें म्हणावें.)

आतांपासून सर्वकाळ पर्यंत परमेश्वराचें नांव धन्य म्हटलें जावो. सूर्याच्या उगवतीपासून त्याच्या मावळती पर्यंत परमेश्वराच्या नांवाची स्तुति असो. हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभु, तुझें नाम सर्व पृथ्वींत किती महान !

[दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश तिथकब्बाल" म्हणावा. पृष्ठ १००]

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃

עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

(אם יש מנין אומרים קדיש יהא שלמה רבא דף ק״ח)

(ואומר החזן

בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבֹרָךְ׃)

(ועונין בקול רם

בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃) (והחזן חוזרו)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל׃ לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית׃ שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת׃ וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה׃ שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם׃ וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם׃ (שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק׃ וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃) וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃ שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם׃ וְיוֹסֵד אָרֶץ׃ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל׃ וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים׃ הוּא אֱלֹהֵינוּ׃ וְאֵין עוֹד אַחֵר׃ אֱמֶת מַלְכֵּנוּ׃ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ׃ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ׃ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃

चढण्याचें गीत. डोंगराकडे मी आपली दृष्टि लावितों; माझें सहाय्य कोठून येतें? परमेश्वर, ज्यानें आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केली, त्याकडून मला सहाय्य होतें. तो तुझा पाय सरकूं देणार नाहीं; तुझा राखणारा निजत नाहीं; पाहा, इस्त्राएलाचा राखणारा निजत नाहीं, आणि झोंप घेत नाहीं. परमेश्वर तुझा राखणारा; परमेश्वर तुझ्या उजव्या हाताकडे तुझी छाया आहे. दिवसा सूर्य व रात्रीं चंद्र तुला बाधणार नाहीं. परमेश्वर तुला सर्व वाईटापासून राखील. तुझा प्राण राखील, तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें, आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वर राखील.

[दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश येहे शेलामा" ह्मणावा. पृष्ठ १०८]

(हाज्जान ह्मणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुह्मी धन्य ह्मणा.]

[मंडळी मोठ्या स्वरानें उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदासर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः ह्मणतो)

आह्मी सर्वांच्या प्रभुची स्तुति करावी; आणि प्रारंभीं (पृथ्वी) घडणाऱ्यास थोर मानावें (हा आमचा मुख्य धर्म होय;) कारण त्यानें आह्मांस जगांतील राष्ट्राप्रमाणें केलें नाहीं, आणि पृथ्वींतील कुलांप्रमाणें आह्मांस ठेविलें नाहीं; त्यांच्या वांट्याप्रमाणें आमचा वांटा आणि त्यांच्या समुदायांच्या भाग्याप्रमाणें आमचें भाग्य करून ठेविलें नाहीं. ते व्यर्थतेस व शून्यास नमन करितात; आणि जो देव तारीत नाहीं त्यास प्रार्थितात. परंतु राजांचा राजा, जो पवित्र व धन्य, ज्यानें आकाश पसरिलें व पृथ्वीचा पाया घातला, ज्याच्या गौरवाची वस्ती वरील आकाशांत आणि ज्याच्या सामर्थ्याचें वैभव उंचांत आहे, त्यास आह्मी नमन करितो. तोच आमचा देव, आणि दुसरा कोणी नाहीं; आमचा राजा सत्य व त्यावांचून कोणी नाहीं; जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं आणि आज तुह्मी जाणून आपल्या हृदयीं असें ठसवून घ्या कीं, वरतीं आकाशांत आणि खालती पृथ्वीवर परमेश्वर तोच आहे दुसरा कोणी नाहीं.

עַל בֵּן נְקַוֶּה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת
עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת
יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־
לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ
יָקָר יִתֵּנוּ וְיַקַּבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ
עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא
וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ · יְהוָה
יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

סדר קריאת שמע על המטה

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵינִי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְכָל מִי שֶׁהִכְעִיס
וְהִקְנִיט אוֹתִי · אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי : בֵּין בְּגוּפִי
בֵּין בְּמָמוֹנִי · בֵּין בִּכְבוֹדִי · בֵּין בְּכָל אֲשֶׁר לִי · בֵּין
בְּאוֹנֶס · בֵּין בְּרָצוֹן · בֵּין בְּשׁוֹגֵג · בֵּין בְּמֵזִיד · בֵּין
בְּדִבּוּר · בֵּין בְּמַעֲשֶׂה · בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה · בֵּין בְּגִלְגּוּל
אַחֵר לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל · וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא
עוֹד · וּמַה שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים ·
אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִין וְחוֹלָאִים רָעִים · יִהְיוּ לְרָצוֹן
אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सामर्थ्याच्या गौरवानें पृथ्वीतून ओंगळपणा काढून टाकावा, मूर्ति छेदून टाकाव्या, सर्व समर्थांच्या राज्याखालीं पृथ्वी स्थापन व्हावी, सर्व मांसमयांच्या संतानांनीं तुझ्या नामानें हाक मारावी, पृथ्वींतील सर्व दुष्टांनीं तुजकडे फिरावें, आणि गुडघे तुजपुढेंच नमावे आणि सर्व जिव्हांनीं तुजविषयींच शपथ वाहावी, असें व्हावें; ह्मणून पृथ्वीवरील सर्व रहाणारे तुलाच ओळखतील व जाणतील; असें लवकर पहाण्यास आह्मी आवड धरितों. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुजपुढें ते नमतील व नमस्कार करितील, तुझ्या नामाच्या गौरवाचा आदर करितील, आणि सर्व तुझ्या राज्याचें जोकड (राज्याधिकार) मान्य करितील, यास्तव तूं लवकर त्यांवर सर्व काळचें राज्य कर कारण राज्य तुझेंच आहे; तूंच सर्वकाळ गौरवानें राज्य करिशील; जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. आणि ह्मटलें आहे कीं, आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल आणि त्याचें नाम एकच

निजावयास जातांना करावयाची प्रार्थना.

हे जगदीशा! पहा; इस्त्राएलाच्या पुत्रांतून ज्या कोणी माझ्या शरिराच्या संबंधानें, माझ्या पैक्याच्या संबंधानें, माझ्या मानाच्या सबंधानें किंवा जें कांही माझें त्याच्या संबंधानें, अगत्यामुळें, जाणून, न जाणून किंवा हट्टानें शब्देंकरून किंवा कर्माकडून, या जन्मीं किंवा दुसऱ्या जन्मीं मला चेतविलें किंवा चिडविलें असेल, किंवा मज-विरुद्ध कांहीं पाप केलें असेल, तें मी त्या सर्वांस क्षमा व माफ करितों; आणि मज कारणें कोणत्याही मनुष्यास शिक्षा न होवो. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, मी आणखी पाप करूं नये, आणि जें पाप मी तुजपुढें केलें आहे, त्याचा तूं आपल्या पुष्कळ दयेनें नाश करावा; परंतु मजवर कठोर शासन व वाईट रोग येऊं नयेत अशी तुझी प्रसन्नता होवो. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या तुजपुढें माझ्या तोंडची वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם · וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ · וְתַקְּנֵנוּ מַלְכֵּנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ · וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ מַכַּת אוֹיֵב · דֶּבֶר · חֶרֶב · חוֹלִי · צָרָה · רָעָה · רָעָב · וְיָגוֹן · וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה · שְׁבוֹר וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ · וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ · וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה מִכָּל דָּבָר רָע · וּמְפַחַד לַיְלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵר אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד אָמֵן ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינֵינוּ וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפֵּינוּ · וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן ׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנוּ לְשָׁלוֹם · וַתַּעֲמִידֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · וְתַרְגִּילֵנוּ לִדְבַר מִצְוָה · וְאַל תַּרְגִּילֵנוּ לִדְכַר עֲבֵרָה · וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי חֵטְא · וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה · וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בְזָיוֹן · וְיִשְׁלוֹט בָּנוּ יֵצֶר הַטּוֹב · וְאַל יִשְׁלוֹט בָּנוּ יֵצֶר הָרַע · וְתַצִּילֵנוּ מִיֵּצֶר הָרַע וּמֵחֲלָאִים רָעִים · וְאַל יַבְהִילוּנוּ חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים · וּתְהֵא מִטָּתֵנוּ שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ · וְהָאֵר עֵינֵינוּ פֶּן נִישַׁן הַמָּוֶת · בָּרוּךְ (כנ״ל אַתָּה יְהוָה) הַמֵּאִיר לְעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן ׃

हे आमच्या बापा, आम्हास शांतीने झोंप लागूं दे; आणि हे आमच्या राजा, चांगल्या जीवनानें व शांतीनें आम्हांस उठीव. हे आमच्या राजा, तूं आपला सुखाचा मंडप आम्हावर पसरून आपल्या सुबोधानें आम्हास सुधार; तूं आपल्या नामाकरितां लवकर आमचे तारण कर. आणि आम्हास रक्षून शत्रु, मरी, तरवार, रोग, संकट, अरिष्ट, दुष्काळ, दुःख, नाश आणि पटकी यांच्या पीडा आम्हापासून दूर कर. आणि सातानाचा मोड करून त्यास आम्हापुढून व आम्हामागून दूर कर; तुझ्या पंखाच्या छाये खालीं आम्हास आश्रय दे; आणि आतां पासून सर्वकाळ पर्यंत आमचे बाहेर जाणे व आंत येणें जीवनाने, सुखाने व शांतीनें राख; कारण सर्व वाईट गोष्टींपासून व रात्रींच्या भयापासून आम्हास राखणारा व सोडविणारा देव तूंच आहेस. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस सर्वकाळ रक्षिणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. (**कोणी हा वरील शेवटले वाक्यांतील धन्यवाद ईश्वरी नाम न घेतां करितात तो येणेंप्रमाणेः**)– आपल्या इस्राएल लोकांस सर्वकाळ रक्षिणारा धन्य आहे. आमेन.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमच्या डोळ्यांवर झोंप व आमच्या पापण्यांवर निद्रा आणणाऱ्या, आणि डोळ्याच्या बाहुलीस प्रकाशित करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता आम्हावर होऊन, तूं आम्हास शांतीने झोंप लागूं दे, आम्हास चांगल्या जीवनाने व शांतीने उठीव, तुझ्या शास्त्रांत आम्हांस विभाग दे, (तुझ्या) आज्ञा पूर्ण करण्याची आम्हांस वहिवाट लाव, आणि तुझ्या आज्ञा भंग करण्याची वहिवाट लागूं देवूं नको; आम्हांस पापांत, उल्लंघनांत मोहांत व धिक्कारांत पडूं देऊं नको, आम्हावर शुद्ध वासनेचा अधिकार चालू दे; आणि दुष्ट वासनेचा अधिकार चालू देवूं नको; आम्हांस दुष्ट वासनेपासून व वाईट रोगांपासून सोडीव, आम्हास वाईट स्वप्नांनी व वाईट भ्रमांनीं घाबरवूं नये, आम्हांस तुजपुढें पूर्णपणें विश्रांति मिळूं दे, आणि आमचे डोळे तूं प्रकाशित कर, नाहीं तर आम्हांस मरणाची झोंप लागेल. हे परमेश्वरा, सर्व जगास आपल्य गौरवानें प्रकाशित करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. (**कोणी हा वरील शेवटले वाक्यांतिल धन्यवाद ईश्वरी नाम न घेतां करितात तो येणेंप्रमाणेः**)—सर्व जगास आपल्या गौरवानें प्रकाशित करणारा धन्य आहे. हे विश्वासू देव राजा !

(ויקרא קריאת שמע כולו שהוא בדף קלד" ואח"כ)

יַעֲלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת

אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: הִנֵּה מִטָּתוֹ

שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל:

כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ

מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: (נ"פ) יָאֵר יְהוָה

פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: (נ"פ) יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם

לְךָ שָׁלוֹם: (נ"פ)

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה

מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ

מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו

תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה

מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד

צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ:

רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה

יְהוָה מַחְסִי:

(עד מחסי הוא הנכון כידוע ויש משלימין המזמור

עד בישועתי)

(בתחילה יאמר בכל לילה כל אנא בכח עד סופו

ואח"כ בלילה א" יחזור שורה א" ב"פ ובליל"

הב' יחזור שורה הב" ב"פ ובלילה הג"

שורה ג' ב"פ וכן כל השבוע תמיד

כסדר זה ויכוין השם ולא יבטא

בשפתיו ח"ו:)

א אָנָּא בְּכֹחַ · גְּדֻלַּת יְמִינְךָ · תַּתִּיר צְרוּרָה:

(या नंतर पृष्ठ १३४ येथें लिहिल्याप्रमाणें שמע ישראל पासून אלהיכם ׳׳ पयत वाचून मग हें वाचावें.)

भक्त गौरवांत उल्हासोत, ते आपल्या बिछान्यावर उंच स्वरानें गावोत. देवास गौरविणें त्यांच्या कंठांत असो, आणि त्यांच्या हातांत दुधारी तरवार असो. पहा, त्याचा पलंग जो शेलोमोंचा आहे, त्या भोंवतें इस्राएलाच्या वीरांतील साठ वीर असतात. ते सर्व लढाईविषयीं शहाणे असून तरवार धरितात, रात्रींतल्या भयामुळें प्रत्येकाची तरवार त्याच्या मांडीस असते. परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो आणि तुझे रक्षण करो. (तीन वेळा). परमेश्वर आपले दृष्टींचा प्रकाश तुजवर पाडो आणि तुजवर कृपा करो. (तीन वेळा). परमेश्वर आपली दृष्टि तुजवर लावो आणि तुला शांति देवो. (तीन वेळा).

जो परात्पराच्या आच्छादनाखाली राहतो, तो सर्व समर्थाच्या छायेंत वस्ति पावेल. परमेश्वराविषयीं मी असें म्हणतों कीं, तो माझा आश्रय व माझा दुर्ग; माझा देव, त्याजवर मी आशा ठेवीन; कां तर तो तुला पारध्याच्या फांसापासून, मरीच्या अनर्थापासून सोडवील; तो आपल्या पिसानी तुला झांकील, आणि त्याच्या पंखांखालीं तुला आश्रय होईल; त्याची सत्यता अंगढाल व कवच असें होईल. रात्रींतल्या भया-विषयीं, व दिवसां उडल्या बाणाविषयीं. काळोखांत चालत्या मरीविषयीं, दुपारीं घात करणाऱ्या अरिष्टाविषयीं, तुला धास्ती होणार नाहीं. तुझ्या बाजूस हजार व तुझ्या उजवीकडे दहा हजार पडतील, तरी तुला लागणार नाहीं. तूं आपल्या दृष्टीनें मात्र न्याहाळून दुष्टांची फेड पहाशील; कारण कीं माझा आश्रय जो परमेश्वर.

(हें गीत येथपर्यंत वाचलेच पाहिजे परंतु कोणी तें शेवट पर्यंत वाचितात.)

(हीं पुढील सातहि वाक्यें प्रतिदिवशीं वाचून रविवार रात्रीं पहिलें वाक्य दोन वेळा, सोमवार रात्रीं दुसरें वाक्य दोन वेळा, मंगळवार रात्रीं तिसरें वाक्य दोन वेळा, अशीं हीं सात वाक्यें सात दिवस दोन दोन वेळा वाचावीं.)

१ (हे परमेश्वरा !) मी विनंति करितों कीं, तूं आपल्या उजव्या हाताच्या महत्वाच्या सामर्थ्यानें बंदिवानास मोकळे कर.

ב קַבֵּל רִנַּת · עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ · טַהֲרֵנוּ נוֹרָא :
ג נָא גִבּוֹר · דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ · כְּבָבַת שָׁמְרֵם :
ד בָּרְכֵם טַהֲרֵם · רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ · תָּמִיד גְּמְלֵם :
ה חָסִין קָדוֹשׁ · בְּרוֹב טוּבְךָ · נַהֵל עֲדָתֶךָ :
ו יָחִיד גֵּאֶה · לְעַמְּךָ פְנֵה · זוֹכְרֵי קְדוּשָׁתֶךָ :
ז שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל · וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ · יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : בְּקָרְאוֹ־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא בַּאֲשֶׁר־
בָּא אֶל־בַּת שָׁבַע : חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ
כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי : הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי
טַהֲרֵנִי : כִּי־פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד : לְךָ
לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ
תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ : הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי :
הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ בַּטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תודיעני :
תְּחַטְּאֵנִי בְּאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין : תַּשְׁמִיעֵנִי
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ : הַסְתֵּר פָּנֶיךָ
מֵחַטָּאָי וְכָל־עֲוֹנוֹתַי מְחֵה : לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים
וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי : אַל תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ
וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי : הָשִׁיבָה לִי שְׂשׂוֹן
יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי : אֲלַמְּדָה פושְׁעִים דְּרָכֶיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ : הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
תְשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ : אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי
יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ : כִּי לֹא תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתְּנָה עוֹלָה לֹא

२ हे गडरूप आश्रया! तूं आपल्या लोकांचें स्तवन मान्य कर; हे भयंकरा, आम्हास शुद्ध कर.

३ हे बळवंता! तुझ्या एकत्वाचा शोध करणारांस आतां डोळ्याच्या पुतळीप्रमाणें सांभाळ.

४ त्यांस आशीर्वाद देऊन शुद्ध कर; आणि आपल्या यथार्थतेच्या दयेने त्यांची फेड कर.

५ हे पराक्रमी व पवित्र देवा, आपल्या पुष्कळ चांगुलपणाकडून आपल्या समुदायास चालीव.

६ हे स्वतःच महत्वान असणाऱ्या, तुझ्या पवित्रतेची आठवण करणाऱ्या लोकांस अनुकूल हो.

७ हे गुप्त गोष्टी जाणणाऱ्या, आमची विनंती मान्य कर, आणि आमचे ओरडणें ऐक

त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदासर्वकाळ धन्य असो.

मुख्य वाजंत्र्याला; दावीदानें केलेलें गीत; तो बाथशेबेजवळ गेल्यावर, जेव्हां नाथान भविष्यवादी त्यापासीं गेला होता, तेव्हांचें. हे देवा, तूं आपल्या दयेप्रमाणें मजवर कृपा कर; आपल्या फार ममतेप्रमाणें माझे अतिक्रम खोडून टाक. माझा अन्याय जावा म्हणून मला पक्कें धू; माझ्या पापापासून मला शुद्ध कर. कां तर मी आपले अतिक्रम कबूल करितों, आणि माझें पाप नेहमी माझ्यापुढें आहे. तुझ्याविरुद्ध केवळ तुझ्याविरुद्ध म्या पाप केलें आहे. आणि तुझ्या दिसण्यांत हें वाईट केलें आहे, असें कीं तूं आपल्या म्हणण्यांत नीतिमान आहेस, आपला न्याय करण्यांत निर्दोषी आहेस. पहा, मी अन्यायांत जन्मलों आणि माझ्या आईने माझा गर्भ पापांत धरिला. पहा, अंतर्थीमांतली सत्यता तुला आवडती, आणि तूं मला गुप्त अंगांत ज्ञान कळवितोस. तूं जुफा घेऊन मला प्रायश्चित्त दे. म्हणजे मी शुद्ध होईन; मला धू, म्हणजे बर्फापेक्षां पांढरा होईन. मला संतोष व उल्हास ऐकीव; जीं हाडें त्वां चेंचरलीं, तीं हर्षित होवोत. तूं आपली दृष्टि माझ्या पापापासून झांक, आणि माझे सर्व अन्याय खोडून टाक. हे देवा, मजमध्यें शुद्ध हृदय उत्पन्न कर, आणि यथास्थित आत्मा मजमध्यें नवाच कर. मल आपल्या दृष्टीपासून घालवूं नको, आणि आपला पवित्र आत्मा मजपासून काढूं नको. आपल्या तारणाचा संतोष मला फिरून दे, आणि उदार आत्म्याने मला आश्रय हो. मग मी उल्लंघणाऱ्यांस तुझे मार्ग शिकवीन, आणि पापी तुजकडे फिरतील. हे देवा, माझ्या तारणाच्या देवा, मला रक्तहत्येपासून सोडीव, म्हणजे माझी जीभ तुझ्या पुण्याविषयीं हर्षशब्द करील. हे प्रभू, माझे ओंठ उघड,

תִּרְצֶה׃ זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה
אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃ הֵטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת
יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל
מִזְבַּחֲךָ פָרִים׃

(ואומר שיר למעלות אשא עיני שהוא בדף קמה״)

גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב׃ אֵם תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד
וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃ בַּטּוֹב אָלִין וְאָקִיץ בְּרַחֲמִים׃
לִישׁוּעָתְךָ׃ קִוִּיתִי יְהוָה׃ לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה קִוִּיתִי׃ קִוִּיתִי
יְהוָה לִישׁוּעָתֶךָ׃ קִוִּיתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה׃ יְהוָה לִישׁוּעָתְךָ
קִוִּיתִי׃ יְהוָה קִוִּיתִי לִישׁוּעָתֶךָ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר
תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ סֶלָה תְּסוֹבְבֵנִי פַּלֵּט
רָנֵּי תְּצָּרֵנִי מִצַּר לִי סֵתֶר אַתָּה׃ תְּוַדְּעֵנִי אֹרַח חַיִּים
שִׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃ אַתָּה
תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד בְּיֶרֶךְ
אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה׃ אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ תּוֹרָה צִוָּה
לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃

(ויחזור הפסוק עד שיישן מתוך דברי תורה)

הטבת הלום

(החולם הולך לפני שלשה הדיוטות מאוהביו ואומר)

חֶלְמָא טָבָא חֲזַאי׳ חֶלְמָא׳ טָבָא חֲזַאי׳ חֶלְמָא טָבָא
חֲזַאי׳ (והם עונין) חֶלְמָא טָבָא חֲזֵיתָאי׳ חֶלְמָא טָבָא חֲזֵיתָא׳

मग माझें तोंड तुझें स्तवन करील; कारण कीं तूं यज्ञ इच्छीत नाहींस, इच्छितास तर म्या दिला असता; होम तुला आवडत नाहीं. देवाला जीं अर्पायाचीं तीं फुटलेला आत्मा अशीं आहेत; हे देवा, फुटलेलें व चेंचरलेलें हृदय तूं धिःकारणार नाहींस. आपल्या प्रसन्नतेनें सीयोनेचें बरें कर; यरूशालेमेची गांवकुसें बांध. तेव्हां नीतीचे यज्ञ, होम ब सर्वांग होम तुला आवडतील; तेव्हां तुझ्या वेदीवर खोंडांचे होम करतील.

(मग पृष्ठ १४५ एथें लिहिल्याप्रमाणें שיר למעלות हें गीत म्हणावें.)

गादावर तर टोळी घाला घालील, परंतु शेवटीं तो घाला घालील. तूं निजशील तेव्हां भिणार नाहींस; होय, निजलास म्हणजे तुझी झोंप सुखाची होईल. मी सुखानें रात्रीं विश्रांती घेईन, आणि (ईश्वरी) कृपेंकरून जागृत होईन. तुझ्या तारणाची वाट मी पाहतों, हे परमेश्वरा. तुझ्या तारणाची हे परमेश्वरा, मी वाट पाहतों, मी हे परमेश्वरा, तुझ्या तारणाची वाट पाहतो. मी तुझ्या तारणाची वाट पाहतों, हे परमेश्वरा. हे परमेश्वरा, तुझ्या तारणाची मी वाट पाहतों. हें परमेश्वरा, मी तुझ्या तारणाची वाट पाहतों. तूं माझें आच्छादन आहेस, संकटापासून मला राखशील, मुक्तीच्या उत्सवानें मला सर्वकाळ वेढशील. सर्वकाळ मला मुक्तीच्या उत्सवानें तूं वेढशील, संकटापासून मला राखशील, तूं माझें आच्छादन आहेस. जीवनाचा मार्ग मला कळविशील, तुजसमोर हर्षाची पूर्ती आहे, तुझ्या उजव्या हाताकडे सर्वकाळ आनंद आहे. तूं उठून सीयोनेवर दया करशील, कां कीं तिजवर कृपा करण्याची वेळ आली आहे, नेमलेला समयच आला आहे. हे परमेश्वरा; सत्य देवा, त्वां मला उद्धारिलें आहे, म्हणून तुझ्या हातीं मी आपला आत्मा सोपितों. मोशेनें आज्ञा करून शास्त्र दिलें, हेंच याआकोबाच्या समुदायाचें वतन आहे.

(शास्त्राभ्यासांत झोंप लागावी म्हणून झोंप येईपर्यंत हेंच शेवटलें वाक्य पुनः पुनः ह्मणत असावें.)

स्वप्न गुणोत्कर्ष.

[स्वप्न पाहणारानें आपल्या साधारण मित्रांतून तीन जनापुढें जाऊन हें ह्मणावें.] (स्वप्न पहाणारा ह्मणतो.)

मी चांगलें स्वप्न पाहिलें आहे; मी चांगलें स्वप्न पाहिलें आहे; मी चांगलें स्वप्न पाहिलें आहे. (मित्र उत्तर देतात) तूं चांगलें स्वप्न पाहिलें आहेस;

חֲלָמָא טָבָא חֲזֵיתָא · חֶלְמָא דִּידָךְ טָבָא הוּא וְטָבָא
לֶהֱוֵי · רַחֲמָנָא לִשְׁוֵיהּ לְטַב · שְׁבַע זְמָנִין יְגַזְרוּן עֲלֵיהּ
מִן שְׁמַיָּא דִּי יֶהֱוֵי טָבָא הוּא וְטָבָא הוּא לֶהֱוֵי : (וכך אומר
שבעה פעמים)

(ואחר כך יאמר החולם שלש הפוכות פעם אחת לבד)

חֲפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׁקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה :
(ועונין) אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחוּרִים וְזְקֵנִים
יַחְדָּו וַהֲפַכְתִּי אֶבְלָם לְיָשׂוֹן וְשִׂמַּחְתִּים מְיגוֹנָם : וְלֹא־
אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמוֹעַ אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ :
(שלשה פריונות פעם אחד)

פָּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְרָב־לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי :
(ועונין) וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת
עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה :
וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה
הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל
מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה
וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת :
(תשעה שלומות פעם אחד)

בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתַיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר
יְהוָה וּרְפָאתִיו : (ועונין) וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת עֲמָשַׂי
רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶּן־יִשַׁי שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ
וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיַּקְבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם
בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד : וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ

तूं चांगलें स्वप्न पाहिलें आहेस; तूं चांगलें स्वप्न पाहिलें आहेस. तुझें स्वप्न चांगलें आहे, आणि तें चांगलें निपजेल; दयाळू देव तें चांगल्याकरितां नमील; आणि तें चांगलें व्हावें म्हणून त्याजविषयीं आकाशांतून सात वेळ ठरविले जातील. तें चांगलें आहे व तें चांगलेंच निपजेल. (याप्रमाणें सात वेळा म्हणावें.)

[स्वप्न वाईट असल्यास तें पालटावें म्हणून वाईट गोष्टी पालटण्यासंबंधीं हीं पुढील वाक्यें एक वेळ मात्र म्हणावीं.]

(स्वप्न पाहणारा म्हणतो.)

मजसाठीं त्वां माझें रडणें पालटून नाचणें केलें आहे, त्वां माझें गोणताट काढून मला हर्षानें वेष्टिलें आहे. (**मित्र उत्तर देतात**) तेव्हां कुमारी नाचणाऱ्या मंडळींत हर्षेल, आणि तरुण व म्हातारे मिळून हर्षतील; आणि त्यांचा शोक पालटून आनंद करीन व त्यांचें शांतवन करीन आणि त्यांचा खेद दूर करून त्यांस हर्षित करीन. तथापि तुझा देव परमेश्वर बिलआमाचें ऐकावयास मान्य झाला नाहीं, आणि तुझ्यासाठी तुझा देव परमेश्वर यानें शाप पालटून आशीर्वाद केला; कां कीं तुझा देव परमेश्वर यानें तुजवर प्रीति केली.

[मग मुक्तिसंबंधीं हीं पुढील वाक्यें एक वेळ म्हणावीं.]

[स्वप्न पाहणारा म्हणतो.]

माझ्या विरुद्ध जी लढाई होती तिजपासून त्यानें माझा जीव मुक्त केला आहे, कां कीं मजसीं बहुत होते. (**मित्र उत्तर देतात**) आणि परमेश्वरानें मुक्त केलेले उत्सवानें सीयोनेस परत येतील, आणि त्यांच्या माथ्यावर अक्षय हर्ष होईल, ते आनंद व हर्ष पावतील, आणि शोक व कन्हणें पळून जातील. मग लोक शाऊलाला म्हणाले, ज्यानें इस्राएलांत हें मोठें तारण केलें तो योनाथान मरावा काय? परमेश्वर जीवंत आहे, त्याच्या डोक्याचा एक केसहि भूमीस पडणार नाहीं, कां कीं, त्यानें आज देवा संगतीं काम केलें आहे. तर लोकांनीं योनाथानाला मुक्त केलें, म्हणून तो मेला नाहीं.

[मग कुशलासंबंधीं हीं पुढील वाक्यें एक वेळ म्हणावीं.]

(स्वप्न पाहणारा म्हणतो.)

परमेश्वर म्हणतो, मी ओठांचें फल उत्पन्न करितों, जो दूर व जो जवळ त्याचें कुशल कुशलच होईल, आणि मी त्याला आरोग्य करीन. (**मित्र उत्तर देतात**) मग मुख्य सरदार आमाशाय याला आत्म्यानें व्यापिलें, आणि तो म्हणाला, हे दावीदा, आम्ही तुझे, हे इशायाच्या पुत्रा, आम्ही तुजकडले आहों, तुझें कुशल कुशलच होईल, तुझ्या सहायकाऱ्यांचेंहि कुशल, कां कीं तुझा देव तुझें सहाय करितो; तेव्हां दावीदानें त्यांस आपल्याकडे घेऊन गोटाचे अधिकारी करून ठेविलें. आणि जो जीवाचा सुखी त्याला सांगा कीं, तुझें

שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם : בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְטָחוֹ : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם : (ואומר החולם שלשה פעמים)
יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי (ויענו הם) יְהוָה פָּעָלְךָ
בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר :
(ויאמר עוד החולם שלשה פעמים)

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי :
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : (ויענו הם)
אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ : (ויאמר החולם)
הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל : (ויענו הם) יְהוָה
שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ : יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־
יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה : יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־
נַפְשֶׁךָ : יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :
לְךָ אֵכוֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֵב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי
כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ :
(וטוב לו שודור ליתן לחם לעניים כפי יכלתו)

סדר קבלת שבת

(קודם קבלת שבת נכון לומר שיר השירים כולו)

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה : יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן : לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן
תּוּרַק שִׁמְךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ : מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ
נָרוּצָה הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ
נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ : שְׁחוֹרָה אֲנִי
וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלָם כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה :

कुशल व तुझ्या घराचें कुशल व तुझ्या सर्वस्वाचें कुशल असो. जो पुरुष परमेश्वरावर भाव ठेवितो व ज्याचा भाव परमेश्वरावर आहे तो आशीर्वादित आहे. परमेश्वर आपल्या लोकांस कुशलाचा आशीर्वाद देईल. (**स्वप्न पाहणारा तीन वेळा म्हणतो.**) हे परमेश्वरा, तुझी कीर्ति ऐकून मी भयार्भीत झालों आहे. (**मित्र उत्तर देतात.**) हे परमेश्वरा तूं आपले कार्यास वर्षांच्यामध्यें पुनः उपस्थित कर, वर्षांच्यामध्यें प्रगट कर; कोपाच्या समयीं दया स्मर.

[मग स्वप्न पाहणारान हें तीन वेळ म्हणावें.]

(स्वप्न पाहणारा म्हणतो.)

चढण्याचें गीत. डोंगरांकडे मी आपली दृष्टि लाविते; माझें सहाय कोठून येतें? परमेश्वर ज्यानें आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केली त्याकडून मला सहाय होतें. (**मित्र उत्तर देतात**) तो तुझा पाय सरकूं देणार नाहीं; तुझा राखणारा निजत नाहीं. (**स्वप्न पाहणारा म्हणतो**) पहा, इस्राएलाचा राखणारा निजत नाहीं आणि झोंप घेत नाहीं. (**मित्र उत्तर देतात**) परमेश्वर तुझा राखणारा, परमेश्वर तुझ्या उजव्या हाताकडे तुझी छाया आहे. दिवसा सूर्य व रात्रीं चंद्र तुला बाधणार नाहीं. परमेश्वर तुला सर्व वाईटापासून राखील, तुझा प्राण राखील. तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें आतांपासून सर्व काळपर्यंतहि परमेश्वर राखील. तूं जा, हर्षानें आपली भाकर खा, आखि आनंदी हृदयानें आपला द्राक्षरस पी; कां कीं, आतां देव तुझे कामास प्रसन्न आहे.

(मग स्वप्न पाहणारानें आपल्या शक्तीप्रमाणें गरीबांस अन्न वटण्याचा नवस करावा हें बरें.)

शाब्बाथाचें आदरातिथ्य.

(शाब्बाथास आरंभ होताना पहिल्यानें शेलोमोचें गीत आरंभापासून शेवटपर्यंत वाचावें.)

गीतांचें गीत जें शलमोनाचें तें. तो आपल्या मुखाच्या चुंबनांनीं मला चुंबो, कां कीं, तुझी प्रीती द्राक्षारसापेक्षां उत्तम आहे. तुझ्या उत्तम तेलाच्या सुवासानें तुझें नाम ओतलेल्या तेलावाणीं आहे, यामुळे कुमारी तुजवर प्रीती करितात. मला आकर्ष, आम्हीं तुजमागें धांवूं, राजाने आपल्या कोठड्यांत मला आणलें आहे, आम्हीं तुजविषयीं उल्लासूं व हर्षूं; तुझी प्रीति द्राक्षारसापेक्षां अधिक आह्मीं स्मरूं.

אַל תִּרְאֻנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי
נֶחֱרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי־לֹא
נָטָרְתִּי : הַגִּידָה לִּי שֶׁאֲהֵבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה
תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שֶׁלָּמָּה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה עַל עֶדְרֵי
חֲבֵרֶיךָ : אִם לֹא תֵּדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי לָךְ
בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת גְּדִיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים :
לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַּרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי : נָאווּ לְחָיַיִךְ
בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים : תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם
נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף : עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ :
צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין : אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי
לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי : הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ
יוֹנִים : הִנְּךָ יָפֶה דּוֹדִי אַף נָעִים אַף עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה :
קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים : אֲנִי חֲבַצֶּלֶת
הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים : כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן
רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת : כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין
הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי : הֱבִיאַנִי
אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה : סַמְּכוּנִי
בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי :
שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי : הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם
בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ‍ִם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ
וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ : קוֹל דּוֹדִי
הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת :
דּוֹמֶה דּוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה־זֶה
עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־

सत्यात्मे तुजवर आवड ठेवतात. यरुशलेमेच्या कन्यांनों, मी काळी परंतु सुंदर आहें, जसे केदाराचे डेरे, जसे शलमोनाचे पडदे तशी. मला पाहूं नका, कां कीं मी काळी ठिक्कर आहें, सूर्यानें मजकडे दृष्टि लावली आहे, माझ्या आईच्या लेंकरांनीं मजवर रुसून मला द्राक्षांच्या मळ्यांची राखणारी केलें, परंतु म्या आपला द्राक्षींचा मळा राखला नाहीं. ज्या तुजवर माझ्या जिवाने आवड ठेवली आहे, तो तूं कोठें चारतोस व दुपारीं आपला कळप कोठें बसूं देतोस हें मला सांग; कां कीं, तुझ्या सोबत्यांच्या कळपांजवळ मी एकीकडे वळणारीसारखी कां असावी? अगे स्त्रियांतल्या परमसुंदरी, तुला जर कळत नाहीं तर तूं कळपाच्या पावलांकडून बाहेर जा, आणि पालकांच्या डेऱ्यांजवळ आपलीं बकरीं चार. अगे वल्लभे, फारोच्या रथांच्या घोड्यांची उपमा म्या तुला दिली आहे. तुझे गाल रत्नमालांनीं, तुझी मान मोत्यांच्या हारांनीं सुंदर आहे. सोन्याचे हार रुप्याच्या टिकांसुद्धां आम्ही तुजसाठीं करूं. राजा आपल्या मेजाजवळ बसला असतां माझी जटामांशी आपला घमघमाट सोडिते. माझा वल्लभ मला बोळाची गाठोडी असा आहे, तो सारी रात्र माझ्या स्तनांमध्ये निजेल. एन्‌गेदीच्या द्राक्षींच्या मळ्यांतल्या कापराचा गेंद असा माझा वल्लभ मला आहे. अगे माझ्या प्रिये, पाहा, तूं सुंदर आहेस, पाहा सुरूप आहेस, तुझे डोळे कपोतांचे आहेत. हे माझ्या कांता, पाहा, तूं सुदर आहेस, होय मनोहर, आपला पलंगही हिरवा आहे. आपल्या घराच्या तुळ्या गंधसरू लांकडाच्या, आपल्या फळ्या देवदारूच्या आहेत. मी शारोनांतला गुलाब, खोऱ्यांतली कमळीण आहे. जशी कमळीण कांटेऱ्या झाडामध्यें तशी माझी कांता कन्यांमध्यें आहे. जसें सेविझाड वनांतल्या झाडांमध्यें तसा माझा वल्लभ पुत्रांमध्यें आहे. मी त्याच्या छायेची इच्छा धरून तिजखालती बसलें, आणि त्याचें फळ माझ्या रुचिला गोड वाटलें. त्याने मला मेजवानीच्या घरांत आणलें, आणि मजवर त्याचा झेंडा प्रीतीचा होता. द्राक्षींच्या घडांनीं माझें पाठबळ करा, सेवीनी माझें समाधान करा; कां कीं मी प्रीतीनें दुःखित आहे. त्याचा डावा हात माझ्या डोईखालतीं आहे. आणि त्याचा उजवा हात मला आलगतो. येरुशलेमेच्या कन्यानो, तुह्मांला रानांतल्या हरिणींची व मृगींची शपथ करून मी ह्मणतें, तुम्ही माझ्या कांताला उठवूं नका, जागृत करूं नका, त्याचा मनोदय असेल तोपर्यंत. माझ्या वल्लभाचा शब्द, पाहा, तो पर्वतांवर उडी मारीत, डोंगरांवर कुदत येतो. माझा वल्लभ हरिणासारखा, अथवा हरिणीच्या वत्सासारखा आहे, पहा, तो आमच्या भिंतीच्या आड उभा राहून खिडक्यांतून टेहळतो, जाळीच्या आंतून दृष्टि लावतो. माझा वल्लभ मला

חֲתָנִים: עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי
וּלְכִי לָךְ: כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ:
הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר
נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ: הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים
סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי לָךְ: יוֹנָתִי
בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ
הַשְׁמִיעִנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵךְ נָאוֶה: אֶחֱזוּ
לָנוּ שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵנוּ
סְמָדַר: דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד
שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ
לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בָתֶר: עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת
בִּקַּשְׁתִּי אֶת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו:
אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבֹת אֲבַקְשָׁה
אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו: מְצָאוּנִי
הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֶת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם:
כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֶת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד שֶׁהֲבֵאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר
הוֹרָתִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בִּצְבָאוֹת אוֹ
בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד
שֶׁתֶּחְפָּץ: מִי זֹאת עֹלָה מִן הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עָשָׁן
מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל: הִנֵּה מִטָּתוֹ
שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל:
כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ
מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי

बोलत म्हणाला, अगे माझ्या प्रिये, माझ्या सुंदरी, उठून ये. कां कीं पाहा, हिंवाळा सरला आहे, पाऊस होऊन गेला आहे. फुलें भूमीवर दिसतात, पक्षी गाण्याचा वेळ जवळ आला आहे, आणि आमच्या देशांत होल्याचा शब्द ऐकूं येतो. अंजीरझाड आपले हिरवे अंजिर पिकूं देतें, आणि द्राक्षींस सुवासिक फुलें आलीं; अगे माझ्या कांते, माझ्या सुंदरी, उठून ये. अगे माझ्या कपोते, जी तूं खडकाच्या कड्यांत चढणीच्या गुह्यस्थलांत आहेस ती तूं आपलें मुख मला दाखीव, आपला शब्द मला ऐकूं दे; कां कीं तुझा शब्द मंजुळ व तुझें मुख सुंदर आहे, जीं कोंकडें, जीं लहान कोकडें द्राक्षींच्या मळ्यास, आमच्या पुष्पित द्राक्षींच्या मळ्यांसच नासतात तीं आम्हासाठीं धरा. माझा वल्लभ माझाच आहे, आणि मी त्याचीच आहें, तो कमळिणींमध्यें चारतो. दिवस उगवे आणि छाया पळून जात तोंपर्यंत हे माझ्या वल्लभा, तूं फीर, आणि बेथेराच्या पर्वतांवर हरिणासारखा अथवा हरणीच्या वत्सासारखा ऐस. ज्याजवर माझ्या जिवानें आवड ठेविली आहे त्याला म्या आपल्या पलंगावर रात्रीं शोधलें, म्या त्याला शोधलें, परंतु तो मला सांपडला नाहीं. मी उठून नगरांतल्या आळ्यांत व चवाठ्यांत फिरेन, ज्याजवर माझ्या जिवानें आवड ठेवली आहे त्याला शोधीन; म्या त्याला शोधलें परंतु तो मला सांपडला नाहीं. जे राखणारे नगरांत फिरत असत त्यांस मी सांपडलें तेव्हां मी म्हणालें, ज्यावर माझ्या जिवानें आवड ठेवली आहे तो तुम्ही पाहिला आहे काय ? मी त्यांजपासून गेलें इतक्यांत ज्यावर माझ्या जिवानें आवड ठेवली आहे तो मला सांपडला, म्या त्याला धरिलें आणि म्या आपल्या आईच्या घरांत, जिनें माझें गर्भधारण केलें तिच्या कोठडींत त्याला आणल्यापर्यंत त्याला सोडलें नाहीं. यरूशलेमाच्या कन्यांनों, तुम्हाला रानांतल्या हरिणींची व मृगींची शपथ करून मी म्हणतें, माझ्या कांताला उठवूं नका, जागृत करूं नका, त्याचा मनोदय असेल तोंपर्यंत. जी धुराच्या खांबांसारखी बोळानें व रसालानें, व्यापाऱ्याच्या सर्व भुग्यांनीं सुवासिक असतां अरण्यांतून चढत येती ती ही कोण आहे ? पाहा, त्याचा पलंग जो शलमोनाचा आहे, त्यांभोंवतें इस्राएलाच्या वीरांतले साठ वीर असतात. ते सर्व लढाईविषयीं शहाणे असतां तरवार धरितात, रात्रींतल्या भयामुळें प्रत्येकाची तरवार त्याच्या मांडीत असती. शलमोन राजानें आपणासाठीं लेबानोनच्या लांकडाचा एक रथ केला. त्यानें त्याचे खांब रुप्याचे

הַלְּבָנוֹן: עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן
תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָם: צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת־
צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם
חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ: הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה
עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ
מֵהַר גִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְּלָה אֵין בָּהֶם: כְּחוּט הַשָּׁנִי
שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד
לְצַמָּתֵךְ: כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיוֹת אֶלֶף
הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים: שְׁנֵי שָׁדַיִךְ
כִּשְׁנֵי עֲפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד
שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֵלֵךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־
גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה: כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ: אִתִּי
מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה
מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהָרְרֵי נְמֵרִים:
לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַּלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ וּבְאַחַד
עֲנָק מִצַּוְּרֹנַיִךְ: מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַּלָּה מַה־טֹּבוּ
דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל בְּשָׂמִים: נֹפֶת תִּטֹּפְנָה
שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ
כְּרֵיחַ לְבָנוֹן: גַּן נָעוּל אֲחֹתִי כַּלָּה גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם:
שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם נְרָדִים:
נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת
עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים: מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים
וְנֹזְלִים מִן־לְבָנוֹן: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵּימָן הָפִיחִי

केले, त्याचा आधार सोन्याचा, त्याची मढवणी किरमीजी रंगाच्या वस्त्राची, त्याचा मध्यभाग यरूशलेमेच्या कन्यांकरितां प्रीतीने आस्तरलेला होता. सीयोनेच्या कन्यानो बाहेर जा, आणि ज्या मुगुटाने त्याच्या आईने त्याच्या लग्नाच्या दिवशीं, त्याच्या हृदयहर्षाच्या दिवशींच त्याला शोभित केलें, त्याने वेष्टलेल्या शलमोन राजाला पाहा. अगे माझ्या प्रिये, पाहा, तूं सुंदर आहेस, पाहा, सुरूप आहेस, तुझ्या बुरख्याच्या आंत तुझे डोळे कपोतांचे आहेत, जो शेरडांचा कळप गिलाद पर्वतावर बसला आहे त्यासारखे तुझे केस आहेत. ज्या कातरलेल्या मेंढ्या धुण्यापासून वर आल्या आहेत, ज्यांतल्या प्रत्येकीस जुळें आहे आणि ज्यांतली कोणी वांझ नाहीं त्यांच्या कळपावाणी तुझे दांत आहेत. तुझे ओठ किरमीजी रंगाच्या सुतासारखे आहेत, आणि तुझी वाचा गोड आहे, तुझ्या बुरख्यांच्या आंत तुझें कानशील डाळिंबाच्या तुकडयासारखें आहे. दावीदाचा जो बुरूज हत्यारखान्यासाठीं बांधलेला आहे, ज्यास एक हजार ढाली, ज्या सर्व वीरांचें वारण असतांना टांगलेल्या आहेत, त्यासारखी तुझी मान आहे. जीं दोन हरिणीचीं जुळीं हरिणवत्स कमळांमध्यें चरतात त्यांसारखीं तुझीं दोन स्तनें आहेत. दिवस उगवे व छाया पळून जात तोंपर्यंत बोळाच्या पर्वताकडे व धुपाच्या डोंगराकडे मी जातों. अगे माझ्या प्रिये, तूं सर्व सुंदर आहेस, तुझ्या अंगीं कोणताहि डाग नाहीं. मजसंगतीं लेबानोनाहून अगे माझ्या नवरी, लेबानोनाहून मजसंगतीं ये; अमानाच्या माथ्यावरून शनीर व हेर्मोन यांच्या माथ्यावरून, सिंहांच्या आश्रयांवरून, चित्यांच्या पर्वतांवरून पाहा. अगे माझ्या बहिणी, माझ्या नवरी, त्वां माझें हृदय हरिलें आहे, त्वां आपल्या डोळ्यांतल्या एकानें, आपल्या हाराच्या एका पदराने माझें हृदय हरून घेतलें आहे. अगे माझ्या बहिणी, माझ्या नवरी, तुझी प्रीति किती सुंदर आहे ? द्राक्षारसापेक्षां तुझी प्रीति, आणि सर्व सुगंधीपेक्षां तुझ्या तेलाचा वास किती अधिक उत्तम आहे ? अगे माझ्या नवरी, तुझे ओंठ मधाच्या शिशावाणी गळतात, जिभेखालतीं मध व दूध आहेत, आणि तुझ्या वस्त्रांचा वास लेबानोनाच्या वासासारखा आहे. माझी बहीण, माझा नवरी कुडलेला बाग, वेष्टलेला झरा, शिक्का मारिलेलें कुंड अशी आहे. तुझीं रोपें डाळिंबाचे सुरस-फलयुक्त बाग, कापराचें झाड, जटामांशांसुद्धां अशीं आहेत. जटामांशी व कुंकुम, नलिका व दालचिनी सर्व धुपाच्या झाडांसुद्धां, रसगंध व अगरु सर्व श्रेष्ठ सुरभींसुद्धां. बागांचा झरा, जीवंत जलकुप व लेबानोनाहून वाहते ओघळ. हे उत्तरेच्या वाऱ्या, जागृत हो, हे दक्षिणेच्या वाऱ्या, तूं ये, माझ्या बागावर वाहा म्हणजे

גַּנִּי יָזַל בְּשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מִגְדָּיו׃
בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַּלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי
יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ
וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל
קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה׃ פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה
אֶלְבָּשֶׁנָּה רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃ דּוֹדִי שָׁלַח
יָדוֹ מִן־הַחוֹר וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו׃ קַמְתִּי אֲנִי לְפִתֹּחַ לְדוֹדִי
וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעִיל׃
פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ
בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי׃ יִמְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי
שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם אִם־
תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃
מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה
הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃ דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃ רֹאשׁוֹ
כֶּתֶם פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב׃ עֵינָיו
כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם רְחֲצוֹת בֶּחָלָב יְשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃
לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו
שֹׁושַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר׃ יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים
בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃ שׁוֹקָיו
עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר
כָּאֲרָזִים׃ חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה
רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים

त्याच्या सुरभि व्यापतील; माझा प्रिय आपल्या बागांत येवो व आपली सुरस फळें खावो. अगे माझ्या बहिणी, माझ्या नवरी, मी आपल्या बागांत आलों आहे, म्या आपला बोळ आपल्या सुगंधी सुद्धां सांठविला आहे, म्या आपल्या मधासुद्धां आपला मधाचा शिसा खाल्ला आहे, मी आपल्या दुधासुद्धां आपला द्राक्षारस प्यालों आहे; माझ्या मित्रांनो, खा, माझ्या प्रियानों, पिऊन तृप्त व्हा. मी निजतें परंतु माझें हृदय जागतें, माझ्या वल्लभाचा शब्द, तो दार ठोकीत म्हणतो, अगे माझ्या बहिणी, माझ्या प्रिये, माझ्या कपोते, माझ्या निर्दोषे, मजसाठीं दार उघड. कां कीं माझें मस्तक दहिंवराने व माझे कुरुळ रात्रिबिंदूंनीं भरले आहेत. म्या आपलें पांघरून काढलें आहे, तें कसे घालूं ? म्या आपले पाय धुतले आहेत, तें कसे मळवूं ? माझ्या वल्लभानें आपला हात द्वारछिद्रांतून आंत पुढें केला तेव्हां माझीं आंतडीं त्यासाठीं कढवळलीं. मी आपल्या वल्लभाला दार उघडावयाला उठलें तेव्हां माझ्या हातांनीं बोळ व माझ्या बोटांनीं घमघमता बोळ, कुलुपाच्या मुठीवर गळूं दिला. म्या आपल्या वल्लभाला दार उघडलें; परंतु माझा प्रिय सरून गेला होता, तो बोलला तेव्हां माझा जीव निघाला, म्या त्यास शोधलें परंतु तो मला सांपडला नाहीं, म्या त्याला हाक मारिली, परंतु त्याने मला उत्तर केलें नाहीं. नगरांत जे राखणारे फिरत असतात त्यांस मी सांपडलें. त्यांनीं मला हाणलें, मला जखमी केलें, कोटांच्या राखणाऱ्यांनीं मजपासून माझा बुरखा काढून घेतला. यरूशलेमेच्या कन्यांनों, मी तुम्हास खरावून सांगतें, जर माझा वल्लभ तुम्हाला सांपडला तर मी प्रीतीनें रोगी आहे, असें तुम्ही त्याला सांगा. अगे स्त्रियांतल्या परमसुंदरी, तुझा वल्लभ इतर वल्लभापेक्षां काय विशेष आहे ? तूं आम्हास एवढी खरावून बोललीं आहेस म्हणून तुझा प्रिय अन्य प्रियाहून काय श्रेष्ठ आहे ? माझा वल्लभ गोरा व लाल आहे, दहा हजारांमध्यें श्रेष्ठ आहे. त्याचें डोकें उत्कृष्ट सोनेसें आहे, त्याचे कुरळ दाट व डोमकावळ्यासारखे काळे आहेत. त्याचे डोळे जलाच्या ओघांजवळच्या कपोतांचेसे आहेत, ते दुधाने धुतलेले व चांगलें लावलेलें आहेत. त्याचे गाल सुगंधाचे वाफे, सुगंध फुलझाडांचे कुंज असे आहेत, त्याचे ओंठ कमळ असे आहेत, ते घमघमता बोळ गळूं देतात. त्याचे हात लसण्यांनीं जडलेली सोन्याची कडीं असे आहेत, त्याचे पोट नीलमणिखचित हस्तिदंताचा कारुज असें आहे. त्याचे पाय उत्कृष्ट सोन्याच्या उथळयावर स्थापलेले मरमरी स्तंभसे आहेत, त्याचें रूप लेबानोनासारखें आहे, गंधसरू झाडासारखें श्रेष्ठ आहे. त्याचें मुख परम मधुर आहे, होय, तो केवळ प्रीतिपात्र आहे; अहो यरूशलेमेच्या कन्यांनों, हाच माझा वल्लभ, हाच माझा सखा आहे. तुझा वल्लभ कोणीकडे गेला आहे; अगे स्त्रियांतल्या परमसुंदरी, तुझा प्रिय को-

אָנָּה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃ דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ
לַעֲרוּגֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃
אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי
כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלַם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ הָסֵבִּי עֵינַיִךְ
מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־
הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם
מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ
מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים
וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי אַחַת הִיא
לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת
וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה
כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי
לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃
לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב׃ שׁוּבִי שׁוּבִי
הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית
כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב
חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃ שָׁרְרֵךְ
אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה
בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֹמֵי צְבִיָּה׃
צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר
בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃
רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר
בָּרְהָטִים׃ מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃
זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי

णीकडे वळला आहे ? तुजसंगतीं आम्ही त्याला शोधूं. माझा वल्लभ आपल्या बागांत; सुगंधांच्या वाफ्याकडे, बागांत चारायाला, कमळ तोडून घ्यायाला उतरून गेला आहे. मी आपल्या वल्लभाची आहे, आणि माझा वल्लभ माझा आहे, तो कमळांमध्यें चारतो आहे. अगे माझ्या प्रिये, तूं तिर्सासारखी सुंदर, यरूशलेमेसारखी सुरूप, झेंडे उभारलेल्या सेनेसारखी भयंकर आहेस. तूं आपले डोळे मजपुढून फिरीव, कां कीं त्यांनीं मला जिंकले आहे; जो शेरडांचा कळप गिलाद पर्वतावर बसला आहे त्यासारखे तुझे केस आहेत. ज्या मेंढ्या धुण्यापासून वर आल्या आहेत, ज्यांतल्या प्रत्येकीस जुळें आहे, आणि ज्यांतली कोणी वांझ नाहीं, त्यांच्या कळपावाणी तुझे दांत आहेत. तुझ्या बुरख्यांच्या आंत तुझें कानशील डाळिंबाच्या तुकड्यासारिखें आहे. साठ राण्या व ऐशी उपपत्न्या व अपरिमित कुमारी आहेत. माझी कपोती, माझी निर्दोषी एकली आहे, ती आपल्या आईची एकुलती, आपल्या प्रसवणारीची आवडती आहे; कन्यानी तिला पाहून धन्य म्हटलें, राण्यांनीं व उपपत्न्यांनी तिला पाहून स्तविलें. जी चंद्रासारखी सुंदर, सूर्यासारखी स्वच्छ, झेंडे उभारलेल्या सेनेसारखी भयंकर असतांना प्रातःकाळाप्रमाणें बाहेर पाहती ती ही कोण आहे ? ओघाजवळची हिरवी झाडें पाहावयाला, आणि द्राक्षी फुटली, व डाळिंबी फुलल्या आहेत कीं नाहींत, हे पाहावयाला सारफलांच्या बागांत मी उतरलों. मी न जाणतां माझ्या जीवानें मला अम्मीनादीबाच्या रथांसारखें केलें. फीर, फीर, अगे शूलम्मीथे, आम्ही तुला पाहावें. म्हणून फीर, तूं फीर; शूलम्मीथेचें काय पाहाल ? दोहों सैन्यांचा समुदाय असें. अगे अधिपतीच्या कन्ये, तुझे जोडे घातलेले पाय किती सुंदर आहेत ? जे अलंकार कुशल सोनाराच्या हातचें काम आहेत, त्यांसारिखे तुझ्या मांड्यांचें संधि आहेत. रस भरलेले वाटोळ्या पात्रासारखी तुझी नाभि आहे. गव्हांची सभोंवती कमळे घातलेली रास तिजसारिखे तुझे उदर आहे. हरिणीचीं दोन जुळी पोरें आहेत त्यासारिखे तुझें दोन स्तन आहेत. तुझी मान हस्तिदंताच्या बुर्जासारिखी आहे, हेश्बोनात बेथरब्बीमेच्या वेशीजवळ जीं तळीं आहेत, त्यांसारखें तुझें डोळे आहेत, दम्मासेकेच्या समोर लेबानोनाचा बुरूज आहे, त्यासारखें तुझें नाक आहे. तुजवरलें तुझें डोकें कर्मेलासारिखें आहे, आणि तुझ्या डोईचें केस किर्मिजी रंगाच्या रेशमासारिखे आहेत, त्यांतील कुरुळ्यांनीं राजा अटकला आहे. अगे प्रिये, आनंदाकरितां तूं किती सुंदर व किती गोड आहेस ? ही तुझी उंची खाजराच्या झाडासारखी आहे, आणि तुझीं स्तनें द्राक्षीघोंसासारखीं आहेत. मी म्हणालों,

אֱעֶלֶה בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָיו וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת
הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים : וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ
לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים : אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי
תְּשׁוּקָתוֹ : לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים : נַשְׁכִּימָה
לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ
הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְ : הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ
וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי
לָךְ : מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ
אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבֻזוּ לִי : אֲנַהֲגֵךְ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי
תְּלַמְּדֵנִי אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי : שְׂמֹאלוֹ תַּחַת
רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי : הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם
מַה־תָּעִירוּ וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ : מִי
זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ
עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלָתְךָ אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדָתְךָ :
שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה
כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ
שַׁלְהֶבֶתְיָהּ : מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה
וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ
בָּאַהֲבָה בוֹז יָבוּזוּ לוֹ : אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ
מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ : אִם־חוֹמָה
הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ
לוּחַ אָרֶז : אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְּעֵינָיו
כְּמוֹצְאַת שָׁלוֹם : כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן
אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף : כַּרְמִי

खजुरीच्या झाडावर चढेन, त्याच्या फांद्याला धरीन, तेव्हां तुझे स्तन द्राक्षीच्या घोंसासारखे असोत, आणि तुझे नाकाचा वास सेविफळांचा असा असो. आणि जो उत्तम द्राक्षारस माझ्या प्रियेसाठीं असताना, गळ्यांत नीट उतरतो, व निजलेल्यांच्या ओठांवर सहज चालतो, त्यासारखी तुझी ताळू असो. मी आपल्या वल्लभाची आहें, आणि त्याचा मनोरथ मजकडे आहे. हे माझ्या वल्लभा, ये; आपण बाहेर पटांगणांत जाऊं; रात्रीं गांवांत मुक्काम करूं. पहांटे उठून द्राक्षींच्या मळ्यांत जाऊं; द्राक्षी फुटली, तिला फुलें आलीं आणि डाळिंबी फुलल्या आहेत कीं नाहींत हें पाहूं; तेथें मी तुला आलिंगीन. दूदझाडें घमघमतात, आणि आमच्या वेशींजवळ सर्व प्रकारचीं गोड फळें नवीं आणि जुनीं आहेत; तीं, हे माझ्या वल्लभा, म्या तुजसाठीं राखून ठेविलीं आहेत. हंहंहं जो माझा भाऊ, माझ्या आईचे स्तन चोंखी, त्यासारखा जर तूं असतास, तर बरें होतें; तूं जर मला बाहेर सांपडतास तर मी तुला चुंबितें, होय कोणी मला अवमानितेना. मी तुला नेऊन आपल्या आईच्या घरास आणितें, ती मला शिकविती, मी तुला सुराभित द्राक्षरसांतला, आपल्या डाळिंबाच्या रसांतला प्यायाला देतें. त्याचा डावा हात माझ्या डोईखालतीं असता, आणि त्याचा उजवा हात मला आलिंगिता. यरूशालेमेच्या कन्यानों, मी तुम्हाला खरावून सांगतें, तुम्हीं माझ्या कांताला उठवूं नका, जागृत करूं नका, त्याची इच्छा असेल तोंपर्यंत. जी आपल्या वल्लभावर टेंकत रानांतून चढत येती आहे, ती ही कोण आहे ? सेविझाडाखालीं म्या तुला उठविलें, तेथें तुझी आई, तुझ्या जन्माची प्रसूतिवेदना पावली, जी तुला प्रसवली, ती तेथें प्रसूतिवेदना पावली. तूं आपल्या हृदयावर मला शिक्क्याप्रमाणे, शिक्क्यासारखी आपल्या बाहूवर ठेव; कां कीं प्रिति मरणासारखी बलिष्ठ आहे, शंका मृतलोकासारखी कठोर आहे, तिच्या ज्वाला अग्नीच्या ज्वाला, अति तीव्र दाह अशा आहेत. बहुत पाण्याच्यानी प्रीती विझवत नाही, आणि महापुरांच्यानी तिला बुडववत नाहीं, जरी मनुष्यानें आपल्या घरचे सर्व धन प्रीतीबद्दल दिलें, तरी तें अगदीं तुच्छ होईल. आमची एक धाकली बहीण आहे, आणि तिला स्तन नाहींत; जेव्हां तिची मागणी होईल, तेव्हां आम्ही आपल्या बहिणीकारितां काय करूं ? ती जर कूंसूं असली, तर तिजवर रुप्याची मुंढेरी आम्ही बांधूं; आणि ती जर दाराचें झडप असली, तर तिला एरेजलांकडाच्या फळयानी झाकूं. मी कुंसूं आहें, आणि माझे स्तन बुर्जांसारखे आहेत; तेव्हां अनुग्रह पावलेल्यासारखी मी त्याच्या दृष्टीस होतें. बालहामोनेस शलमोनाचा एक द्राक्षींचा मळा होता; त्यानें तो मळा राखणाऱ्यांच्या स्वाधीन केला, त्याच्या फळांसाठीं प्रत्येकास एक हजार रुपये

שֶׁלִּי לְפָנֶיךָ הָאֵלֶּה לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנָטְרִים אֶת־
פְּרִיוֹ: הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ
הַשְׁמִיעֵנִי: בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים:

(מזמור כנגד יום ראשון)

לְכוּ וְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו
בְּתוֹדָה בְּזִמִּירוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ
גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת
הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ:
בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ: כִּי־הוּא
אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ
תִּשְׁמָעוּ: אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר:
אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָּעֳלִי: אַרְבָּעִים
שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ
דְרָכָי: אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי:

(מזמור כנגד יום שני)

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ: שִׁירוּ
לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ:
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְהוָה
וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָל־אֱלֹהֵי
הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו
עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה

आणून द्यावे लागत. जो माझा द्राक्षींचा मळा मजकडे आहे, तो मजपुढें आहे; हे शलमोन, एक हजार तुझीं आहेत, आणि त्याचें फळ जे राखितात, त्यांचीं दोनशें आहेत. जी तूं बागांत वसतीस, त्या तुझ्या शब्दाकडे सोबती कान देतात, तो मला ऐकूं दे. हे माझ्या वल्लभा, तूं पळ; आणि सुरभींच्या पर्वतावर हरिणासारखा अथवा हरणीच्या पोरासारखा ऐस.

(रविवाराकरितां गीत.)

चला आपण परमेश्वराजवळ उल्हासाचे शब्द करूं; आपल्या तारणाच्या खडकाजवळ गजर करूं. आपण स्तुति करावयास त्याच्यापुढें येऊं; कीर्तनानीं त्याजवळ गजर करूं. कां तर परमेश्वर थोर देव; सर्व देवांवर तोच थोर राजा आहे. त्याच्या हातीं पृथ्वीचीं खोल स्थानें आहेत, आणि डोंगरांच्या राशी त्याच्या आहेत. समुद्र त्याचा, त्यानेच तो उत्पन्न केला, आणि त्याच्या हातांनीं कोरडी भूमि घडविली. या, आपण आपल्या उत्पन्न करणाऱ्या परमेश्वरासमोर नमूं, गुडघे टेकूं व पायांपडूं, कां तर तो आमचा देव, आणि आम्ही त्याचा पाळणाचा लोक, आणि त्याच्या हाताचा कळप आहों. आज तुम्ही त्याची वाणी अगत्य ऐका. जसीं रानांत भांडणस्थळीं; जशीं परीक्षेच्या दिवशीं तशीं आपलीं अंत:करणें कठीण करूं नका. तेथें तुमच्या वडिलानीं माझी परीक्षा केली, माझा अनुभव घेतला, आणि माझीं कर्में पाहिलीं. चाळीस वर्षें त्या पिढींविषयीं मी खेद पावलों; आणि बोललों कीं, हे लोक भ्रष्ट मनाचे, ते माझे मार्ग जाणत नाहींत; यास्तव म्या आपल्या रागानें शपथ वाहिली कीं, ' निश्चयें माझ्या विसाव्यांत जाणार नाहींत. '

(सोमवाराकरितां गीत.)

तुम्ही परमेश्वराला नवें गायन गा; अहो पृथ्वीतलें सर्व, तुम्ही परमेश्वराला गा. परमेश्वराला गा; त्याचें नाम सुवंदित म्हणा; दिवसेंदिवस त्याच्या तारणाचें सुवर्तमान सांगा. राष्ट्रांमध्यें त्याचें गौरव, सर्व लोकांमध्यें त्याच्या आश्चर्यांचीं कृत्यें वर्णीत जा; कारण कीं परमेश्वर थोर, आणि फार स्तुतियोग्य ; सर्व देवांवर तो भययोग्य आहे. कां तर राष्ट्रांचे सर्व देव व्यर्थ देव आहेत; परंतु परमेश्वरानें आकाश उत्पन्न केलें. मान व महत्व त्याच्यापुढें; बळ व शोभा त्याच्या पवित्रस्थानांत आहे. अहो लोकांचीं कुळें, परमेश्वराला द्या, परमेश्वराला गौरव व पराक्रम द्या. परमेश्वराला त्याच्या नांवाचें गौरव द्या; नैवेद्य घेऊन त्याच्या वाड्यांत या. पवित्रतेच्या शोभेनें परमेश्वराला भजा; अहो पृथ्वीचे सर्व

וּבָאוּ לְחַצְרוֹתָיו: הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו
כָּל־הָאָרֶץ: אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־
תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז
יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט
הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

(מזמור כנגד יום שלישי)

יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: עָנָן וַעֲרָפֶל
סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו
תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה
וַתָּחֶל הָאָרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי
אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים
כְּבוֹדוֹ: יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים
הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה
בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה: כִּי־אַתָּה יְהוָה עֶלְיוֹן
עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְהוָה
שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם:
אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ צַדִּיקִים
בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

(מזמור כנגד יום רביעי)

מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה
יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ
לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:

तुम्ही त्यांच्या समोर भय धरा. राष्ट्रांमध्यें सांगा कीं, 'परमेश्वर राज्य करितो, आणखी पृथ्वी स्थीर स्थापलेली आहे, ती हलणार नाहीं; तो नीतीनें लोकांचा निवाडा करील.' आकाशानें आनंद करावा; आणि पृथ्वीनें हर्षावें, समुद्र व त्याचें भरणें यानीं गर्जना करावी. अरण्य व त्यांत जें अवघें त्याने उल्हास करावा, तेव्हां वनांतल्या सर्व झाडांनीं परमेश्वरासमोर हर्षनाद करावा. कारण कीं तो येईल, पृथ्वीचा न्याय करावयास येईल, तेव्हां तो जगाचा न्याय नीतीनें व लोकांचा न्याय सत्यतेनें करील.

(मंगळवाराकरितां गीत.)

परमेश्वर राज्य करितो, पृथ्वीनें हर्ष करावा; बेटांच्या समूहानीं संतोष करावा. त्याच्या सभोंवतीं ढग व निबिडता आहे; पवित्रता व न्याय त्याच्या सिंव्हासनावर आधार आहे. त्याच्यापुढें अग्नि चालतो आणि त्याच्या वैऱ्यांस चहूंकडून जाळितो. त्याच्या विजानीं सृष्टि प्रकाशित झाली, पृथ्वी पाहून कांपली. परमेश्वरासमोर सर्व पृथ्वीच्या प्रभूसमोर डोंगर मेणासारखे विरघळले. आकाशानें त्याची नीति प्रगट केली आणि सर्व राष्ट्रांनीं त्याचें गौरव पाहिलें. सर्व मूर्त्तीचे सेवक जे निरर्थक मूर्त्तिविषयीं अभिमानीं आहेत, ते लाजतील; अहो सर्व देवांनों, तुम्हो त्याला भजा. हे परमेश्वरा, सियोन ऐकून संतोष पावली, आणि तुझ्या न्यायामुळें यहूद्याच्या कन्यांनीं हर्ष केला. कारण कीं हे परमेश्वरा, तूं सर्व पृथ्वीवर परात्पर, सर्व देवावर फार उंच आहेस. अहो परमेश्वराचे प्रीति करणारे, तुम्ही दुष्टाईचा द्वेष करा, तो आपल्या भक्तांचे जीव राखितो, दुष्टांच्या हातापासून त्यांस सोडवितो. नीतिमानासाठीं उजेड, आणि हृदयाचे सरळ यांसाठीं संतोष पेरलेला आहे. अहो नीतिमान, तुम्ही परमेश्वराविषयीं हर्ष करा; आणि त्याच्या पवित्रतेच्या आठवणीचे उपकार माना.

(बुधवाराकरितां गीत.)

कीर्तन तुम्ही परमेश्वराला नवें गायन गा, कारण कीं त्यानें आश्चर्य कर्में केलीं आहेत; त्याच्या उजव्या हातानें, आणि त्याच्या पवित्र भुजेनें त्याकरितां तारण केलें आहे. परमेश्वरानें आपले तारण कळविलें; त्यानें राष्ट्रांच्या दृष्टीस आपलें नीतिमत्व प्रगट केलें आहे. त्यानें इस्राएलाच्या घराण्यावरील आपली दया, व आपली सत्यता आठविली आहे; पृथ्वीच्या सीमांतल्या सर्वांनीं आमच्या देवाचें

הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃ זַמְּרוּ לַיהוָה
בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃ בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ לִפְנֵי־יְהוָה כִּי־בָא
לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

(מזמור כנגד יום חמישי)

יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ׃

יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ יוֹדוּ
שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃ וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב
אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ׃
רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־
יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃ בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ
עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם אֵל
נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

(מזמור כנגד יום הששי)

מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־
יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃ דְּעוּ כִּי־
יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן
מַרְעִיתוֹ׃ בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ
בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃ כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר
אֱמוּנָתוֹ׃

तारण पाहिलें आहे. अहो पृथ्वींतले सर्व, तुम्ही परमेश्वराजवळ गजर करा, उत्सव करा, आणि हर्षशब्द काढून कीर्तन करा. तंतुवाद्यावर, कीर्तनीय शब्दानें तंतुवाद्यावर परमेश्वराजवळ स्तुतिनाद करा. परमेश्वर जो राजा त्यासमोर करण्याच्या शब्दानें तंतुवाद्यावर गजर करा. समुद्र व त्याचीं भरणें, पृथ्वी व तींतील राहणारे यांनीं गर्जना करावी. नद्यांनीं टाळी वाजवावी; त्यांबरोबर परमेश्वरासमोर डोंगरांनीं हर्षनाद करावा. कारण कीं, तो पृथ्वीचा न्याय करावयास येतो; तो नीतीनें जगाचा, व सरळपणानें राष्ट्राचा न्याय करील.

(बृहस्पतवाराकरितां गीत.)

परमेश्वर राज्य करितो, राष्ट्रांनीं कांपावे, तो करूबांवर बसतो. पृथ्वीनें थरथरावें. सीयोनेंत परमेश्वर थोर; आणि तो सर्व राष्ट्रांवर उंच आहे; त्यांनीं तुझे थोर व भयंकर नांवाची स्तुति करावी; तें पवित्र आहे. राजाच्या सामर्थ्याला न्याय आवडतो, तूं सरळपण स्थापितोस, याआकोबांत न्याय व नीति करितोस. परमेश्वर आमचा देव, याला तुम्ही उंच माना, आणि त्याच्या पायाच्या आसनाजवळ भजा; तो पवित्र आहे. त्याच्या याजकांमध्यें मोशे व आहरोन, आणि त्याच्या नांव घेणाऱ्यांमध्यें शमुएल, यांनीं परमेश्वराला हाक मारिली. आणि त्यांस त्यानें उत्तर दिलें. तो ढगाच्या खांबांतून त्यांसीं बोलला, त्यानें जे आपले विधि, व जो नेम त्यांस लावून दिला, ते त्यांनीं पाळिले. हे परमेश्वरा आमच्या देवा, त्वां त्यांस उत्तर दिलें, तरी तूं क्षमा करणारा देव असा होतास; तथापि त्वां त्यांच्या दुष्कर्मामुळें सूड घेतला. परमेश्वर आमचा देव, याला तुम्ही उंच माना; आणि त्याच्या पवित्र डोंगरावर भजा; कां तर परमेश्वर आमचा देव पवित्र आहे.

(शुक्रवाराकरितां गीत.)

अहो पृथ्वींतले सर्व लोकहो, परमेश्वराला उत्साह शब्द करा. हर्षेकरून परमेश्वराची सेवा करा, उत्साह शब्दानें त्यासमोर या. परमेश्वर आपणच देव आहे असें जाणा, त्यानेंच आम्हास उत्पन्न केलें, आणि आम्ही त्याचे आहों, त्याचे लोक व त्याच्या पाळणाचा कळप आहों. स्तुतीनें त्याच्या द्वारांत व स्तवनानें त्याच्या अंगणांत या, उपकार मानून त्याची स्तुति करा, त्याचें नांव सुवंदित म्हणा. कां तर परमेश्वर उत्तम आहे, त्याची दया सनातन व त्याची सत्यता युगोयुगच आहे.

(ואומרים זה המזמור שיש בו שבעה קולות שאמר דוד המלך ע"ה כנגד שבעת ימי בראשית :)

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז : הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ : קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים : קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר : קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן : וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים : קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ : קוֹל יוחוווה : יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ : קוֹל יְהוָה יְהוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד : יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :

(ואומר תפלת רבי נחוניא בן הקנה בכוונה גדולה)

א אָנָּא בְּכֹחַ · גְּדֻלַּת יְמִינְךָ · תַּתִּיר צְרוּרָה :

ב קַבֵּל רִנַּת · עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ · טַהֲרֵנוּ נוֹרָא :

ג נָא גִּבּוֹר · דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ · כְּבָבַת שָׁמְרֵם :

ד בָּרְכֵם טַהֲרֵם · רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ · תָּמִיד גְּמָלֵם :

ה חָסִין קָדוֹשׁ · בְּרוֹב טוּבְךָ · נַהֵל עֲדָתֶךָ :

ו יָחִיד גֵּאֶה · לְעַמְּךָ פְּנֵה · זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ :

ז שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל · וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ · יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

(मग ज्यांत सात वेळ वाणी हा शब्द आहे असें उत्पत्तीच्या सात दिवसांकरितां दावीद राजानें झटलेले हें गीत म्हणावें.)

दावीदाने केलेलें गीत. अहो दिव्य वंश, तुम्ही परमेश्वराला द्या, परमेश्वराला गौरव व वैभव द्या. परमेश्वराला त्याच्या नामाचें गौरव द्या; पवित्र शोभेने परमेश्वराला भजा. परमेश्वराची वाणी पाण्यावर आहे; गौरवाचा देव गर्जना करितो; परमेश्वर मोठ्या पाण्यावर आहे; परमेश्वराची वाणी बळयुक्त आहे; परमेश्वराची वाणी वैभवयुक्त आहे. परमेश्वराची वाणी एरेजवृक्ष मोडिते; परमेश्वर लबानोनावरले एरेजवृक्ष मोडितो. वांसरासारखें उड्या मारीत असें त्यांस करितो; लबानोन व शिर्योन यांस लहान रेएमासारखें करितो; परमेश्वराची वाणी अग्नीचे जाळ चिरिती. परमेश्वराची वाणी रान हालविती; परमेश्वर कादेश रान हालविती. परमेश्वराची वाणी हरिण्यांस विवविती, आणि झाड्यांस उजाड करिती, यास्तव त्याच्या देवळांत सर्व त्याचें गौरव वर्णितात. परमेश्वर जलप्रलयावर बसलेला राजा असा सर्वकाळ बसलेला आहे. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

(मग हाकानाचा पुत्र रिब्बी नेहुनया याने रचिलेली ही प्रार्थना मोठ्या भक्तिभावाने करावी.)

१ (हे परमेश्वरा !) मी विनंति करितो की, तूं आपल्या उजव्या हाताच्या महत्वाच्या सामर्थ्यानें बंदिवानास मोकळे कर.

२ हे गडरूप आश्रया ! तूं आपल्या लोकांचें स्तवन मान्य कर; हे भयंकरा, आम्हास शुद्ध कर.

३ हे बळवंता तुझ्या एकत्वाचा शोध करणारांस आतां डोळ्याच्या पुतळी प्रमाणें सांभाळ.

४ त्यांस आशीर्वाद देऊन शुद्ध कर; आणि आपल्या यथार्थतेच्या दयेने त्यांची फेड कर.

५ हे पराक्रमी व पवित्र देवा, आपल्या पुष्कळ चांगुलपणाकडून आपल्या समुदायास चालीव.

६ हे स्वतांच महत्वबान असणाऱ्या, तुझ्या पवित्रतेची आठवण करणाऱ्या लोकांस अनुकूळ हो.

७ हे गुप्त गोष्टी जाणणाऱ्या, आमची विनंती मान्य कर, आणि आमचें ओरडणें ऐक.

त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदासर्वकाळ धन्य असो.

בַּמֶּה מַדְלִיקִין · וּבַמֶּה אֵין מַדְלִיקִין · אֵין מַדְלִיקִין לֹא
בְּלֶכֶשׁ וְלֹא בְּחוֹסֶן · וְלֹא בְּכַלָּךְ · וְלֹא בְּפְתִילַת
הָאִידָן · וְלֹא בְּפְתִילַת הַמִּדְבָּר · וְלֹא בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי
הַמַּיִם · לֹא בְּזֶפֶת וְלֹא בְּשַׁעֲוָה וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק · וְלֹא
בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה · וְלֹא בְּאַלְיָה · וְלֹא בְּחֵלֶב · נָחוּם הַמָּדִי
אוֹמֵר מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד
מְבֻשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ : אֵין
מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה בְּיוֹם טוֹב · רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר
אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת וַחֲכָמִים מַתִּירִין
בְּכָל הַשְּׁמָנִים · בְּשֶׁמֶן שִׁמְשְׁמִין · בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים · בְּשֶׁמֶן
צְנוֹנוֹת · בְּשֶׁמֶן דָּגִים · בְּשֶׁמֶן פַּקּוּעוֹת בְּעִטְרָן וּבְנַפְטָ ·
רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד :
כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן וְכָל-
הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טוּמְאַת אֹהָלִים אֶלָּא פִּשְׁתָּן ·
פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֲבָהּ : רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
טְמֵאָה הִיא וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ · רִבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוֹרָה
הִיא וּמַדְלִיקִין בָּהּ · לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה
וְיִמַּלְאֶנָּה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בְּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת
וַאֲפִילּוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס · וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר · אֲבָל אִם חִבְּרָהּ
הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה מוּתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי אֶחָד : לֹא יִמַּלֵּא
אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר וְיִהְיֶה רֹאשׁ הַפְּתִילָה
בְּתוֹכָהּ בְּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר : הַמְכַבֶּה
אֶת־הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גּוֹיִם · מִפְּנֵי לִסְטִים ·
מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה · מִפְּנֵי הַחוֹלֶה שֶׁיִּישָׁן פָּטוּר : כֹּהֵן עַל

(शाब्बाथ * दिवशीं) दिवा कशाचा लावावा व कशाचा लावूं नये ? एरेज वृक्षा वरील शेवाळीचा, तयार न केलेले जवसाचा, रेशमाचा, लव्ह्याच्या वातीचा, रानांतील पानांच्या वातीचा, पाण्यावरील कफाचा, राळेचा, मेणाचा, कापसाच्या बोंडाचा, जळलेल्या तेलाचा, मेंढ्याच्या शेपटींतील चरबीचा, आणि चरबीचे मेणाचा दिवा लावूं नये. नाहूम हाम्मादी म्हणतो, कढवलेले चरबीचा दिवा लावावा; परंतु ज्ञानी म्हणतात कीं, कढवलेली असो किंवा न कढवलेली असो, यद्यपि त्याने दिवा लावूं नये. सणाच्या दिवशीं जळलेले तेलाचा दिवा लावूं नये. रिब्बी इश्माएल म्हणतो, शाब्बाथाच्या माहत्मामुळें राळेच्या गाळाचा दिवा लावूं नये. आणि ज्ञानी म्हणतात कीं, सर्व (जातीचें) तेल चालेल. तिलांचें तेल, अक्रोडांचें तेल, मुळ्याचे बीजाचें तेल, माशाचें तेल, दुध्याच्या बीजाचें तेल, राळेचा गाळ, आणि नखतेल चालेल. रिब्बी तरफोन म्हणतो, जाइताच्या तेला शिवाय दुसऱ्या कशाचाहि दिवा लावूं नये. जवस खेरीज करून जें सर्व झाडापासून उत्पन्न होतें, त्याचा दिवा लावूं नये; आणि जवसा खेरीज जें सर्व झाडापासून उत्पन्न होतें तें राहुटीच्या विटाळास पात्र नाहीं. ‡ कापडाची वळलेली आणि न शेकविलेली वात, रिब्बी एलीएझेर म्हणतो ती अशुद्ध आहे, आणि त्याचा दिवा लावूं नये; रिब्बी आकीबा म्हणतो, ती शुद्ध आहे, आणि त्याचा दिवा लावावा. कोणी मनुष्याने अंड्यास भोंक पाडून, त्यांत तेल भरून तें गळावें म्हणून, अथवा जरी तें मातीचें भांडें असलें, तरी दिव्यावर ठेवूं नये. परंतु रिब्बी येहुदा त्याविषयीं मोकळीक देतो. यद्यपि जर घडणाराने पूर्वीपासून जोडलेले असलें, तर तें एकच पात्र आहे, म्हणून त्याविषयीं मोकळीक आहे. कोणी मनुष्याने थाळींत तेल भरून आणि दिव्याच्या बाजूस ठेवून वातीने तेल शोषून घ्यावें म्हणून, वातीचें टोंक त्या (थाळींत) घालूं नये; परंतु रिब्बी येहुदा त्याविषयीं मोकळीक देतो. अन्य लोकांमुळें, चोरांमुळें, वाईट आत्म्यामुळें भिऊन, अथवा रोग्यास झोंप लागावी म्हणून जो दिवा विझवितो, तो दोषी नव्हे; परंतु जो दिव्याची, तेलाची किंवा वातीची कसर करून तसें करितो, तो दोषी आहे. रिब्बी योसे हा वात खेरीज करून सर्व गोष्टी निर्दोषी अशा ठरवितो,

---

* टीका १०. ‡ गणना १९ : १४.

הַנֵּר · כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן · כְּחָס עַל הַפְּתִילָה חַיָּיב · וְרִבִּי יוֹסֵי
פּוֹטֵר בְּכֻלָּן חוּץ מִן הַפְּתִילָה · מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשָׂה פֶּחָם ·
עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בְּשַׁעַת לִדְתָּן עַל שֶׁאֵינָן
זְהִירוֹת בַּנִּדָּה · וּבַחַלָּה · וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר · שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים
צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה ·
עִשַּׂרְתֶּן · עִרַבְתֶּן · הַדְלִיקוּ אֶת־הַנֵּר · סָפֵק חֲשֵׁכָה ·
סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה · אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת־הַוַּדַּאי · וְאֵין
מַטְבִּילִין אֶת־הַכֵּלִים · וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת־הַנֵּרוֹת · אֲבָל
מְעַשְּׂרִין אֶת־הַדְּמַאי וּמְעָרְבִין · וְטוֹמְנִין אֶת־הַחַמִּין :

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר · אָמַר רִבִּי חֲנִינָא · תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר · וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי
יְהוָֹה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ · אַל תִּקְרֵי בָנָיִךְ אֶלָּא בוֹנָיִךְ ·
יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ : לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי
אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ : לְמַעַן בֵּית יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה
טוֹב לָךְ : וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל : שָׁלוֹם
רַב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל : יְהוָֹה עֹז לְעַמּוֹ
יִתֵּן יְהוָֹה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :

(אם יש מנין אומרים קדיש על ישראל דף נא")

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה · פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה :
שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד · הֵשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיוּחָד · יְהוָֹה
אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד · לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה : (לכה)
לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה · כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה · מֵרֹאשׁ
מִקֶּדֶם נְסוּכָה · סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה : (לכה)

कारण (वात विझविणाराच्या हातून) कोळसा होतो. तीन उल्लंघनांमुळें म्हणजे विटाळाविषयीं, उंड्याचें दान करण्याविषयीं, आणि शाब्बाथाचा दिवा लावण्याविषयीं न सांभाळल्यामुळें स्त्रिया प्रसवतेवेळीं मरण पावतात. मनुष्यानें शुक्रवारीं अंधार होताना तीन गोष्टींविषयीं विचारावें. दाहावा भाग निराळा केला काय ? खिचडी तयार केली काय ? दिवा लाविला काय ? अंधार झाला किंवा न झाला याविषयीं संशय असल्यास ज्याचा दाहावा भाग न देण्याविषयीं खात्री असेल त्याचा दाहावा भाग काढूं नये; भांडीं धुवूं नये; आणि दिवे लावूं नये. परंतु ज्याचा दाहावा भ ग देण्याविषयीं संशय असेल, त्याचा दाहावा भाग काढावा, खिचडी तयार करावी, आणि जेवण उष्ण राहावें म्हणून तें झांकून ठेवावें.

रिब्बी एलआजार व रिब्बी हानीना म्हणतात कीं, ज्ञानी विद्यार्थी जगांत शांति वाढवितात; जसें म्हटलें आहे कीं, आणि तुझीं सर्व लेंकरें परमेश्वरानें शिकविलेलीं होतील; आणि तुझ्या लेंकराचें अत्यंत कुशल होईल; हें वाक्य वाचितांना "तुझीं लेंकरें" असें वाचूं नको, परंतु "तुझे बांधणारे" असें वाच. तुझ्या कोटामध्यें कल्याण, तुझ्या राजवाड्यांत सुख होईल. मी आपल्या भावासाठीं व आपल्या मित्रासाठीं बोलेन, "तुझ्यामध्यें कल्याणच असो." आमचा देव परमेश्वर याच्या मंदिरासाठीं मी तुझें बरें पाहीन. तूं आपल्या लेंकराच्या लेंकरांसुद्धां इस्राएलावर समाधानहि पाहशील. जे तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितात, त्यांचें फार कल्याण आहे; त्यांस कांहीं अडखळा नाहीं. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो. परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

[दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश आल इस्राएल" म्हणावा- पृष्ठ ५१]

हे प्रियकरा ! चल आपण नवरीस * भेटायास जावूं आणि शब्बाथाचा आदर सत्कार करूं.

तुम्ही सांभाळा आणि आठवण धरा, असें एकच जो देव, त्यानें एकाच गोष्टीविषयीं ‡ (सांगून) आम्हास ऐकविलें; परमेश्वर एकच व त्याचें नामहि एकच, आणि (त्याच्याच नामास) कीर्ति, महत्व, आणि स्तुति शोभते.

चला, आपण शाब्बाथास भेटायास जाऊं; कारण तो आशीर्वादाचा उगम आहे, तो पुरातन काळाच्या प्रारंभापासून स्थापला गेला; आणि जरी तो उत्पत्तीमध्यें शेवटला, तरी पहिल्यानें योजलेला होता.

---

* नवरी हें नाम एथें शाब्बाथास दिलें आहे.

‡ अनुवाद अ० ५ : १२ एथें शाब्बाथाविषयीं सांभाळावयास आणि निर्गम अ० २० : ८ एथें शाब्बाथाविषयीं आठवण धरावयास सांगितलें आहे.

מִתְבַּשֵּׁשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה · קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה ·
רַב לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא · וְהוּא יַחְמֹל עָלַיִךְ
חֶמְלָה : (לכה)

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי · לִבְשִׁי בִגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי · עַל יַד
בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי הָרְבָה אֶל נַפְשִׁי וְגָאֳלָה : (לכה)

הִתְעוֹרְרִי · הִתְעוֹרְרִי · כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי · עוּרִי
עוּרִי שִׁיר דַּבְּרִי · כְּבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ נִגְלָה : (לכה)

לֹא תֵבוֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי · מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה־תֶּהֱמִי ·
בָּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי · וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלָּהּ : (לכה)

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שׁוֹסָיִךְ · וְרָחֲקוּ כָּל־מְבַלְּעָיִךְ · יָשִׂישׂ עָלַיִךְ
אֱלֹהָיִךְ · כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה : (לכה)

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי · וְאֶת־יְהוָה תַּעֲרִיצִי · עַל יַד אִישׁ
בֶּן פַּרְצִי וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה : (לכה)

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ · גַּם בְּשִׂמְחָה בְּרִנָּה וּבְצָהֳלָה :
תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה · בּוֹאִי כַלָּה בּוֹאִי כַלָּה :
תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה · בּוֹאִי כַלָּה שַׁבָּת מַלְכָּתָא :

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת : טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן : לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ
בַּלֵּילוֹת : עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר : כִּי
שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן : מַה־גָּדְלוּ
מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ : אִישׁ־בַּעַר לֹא
יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת : בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים : כְּמוֹ עֶשֶׂב
וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד : וְאַתָּה מָרוֹם
לְעֹלָם יְהוָה : כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ

हे राजाच्या पवित्र मंदिरा, अगे राजकीय नगरे, ऊठ आणि आपल्या नाशांतून वाहेर नीघ, शोकाच्या खिंडींत तूं फार दिवस राहिलीस, आतां त्यास तुझी काकळूत येऊन तो तुजवर दया करील.

हे माझ्या लोका, ऊठ [आपणावरील] धूळ झाड, आणि आपल्या सुंदरपणाची वस्त्रें पांघर; कारण इशाय जो बेथलेहेमकर याच्या पुत्राच्या हाताकडून * तारण माझ्या जीवाजवळ येत आहे.

तूं हर्षकर, हर्षकर; कारण तुझा दीपक येत आहे; ऊठ आणि प्रकाशित हो; जागी हो, जागी हो आणि गायन कर; तुजवर देवाचें गौरव प्रकाशलें आहे.

हे येरूशालेमे ! तूं लज्जित होऊं नको व घाबरूं नको; तूं खिन्न कां होतेस व कां तळमळतेस ? तुजमध्यें माझ्या लोकांतील दरिद्री आश्रय पावतील, आणि तेंच नगर आपल्या नाशाच्या ठिकाणीं पुनः बांधलें जाईल.

तुझा नाश करणाऱ्यांचा नाश होईल, आणि तुला गिळणारे दूर घालविले जातील; जसा नवरा नवरी विषयीं आनंद मानितो, तसा तुझा देव तुजविषयीं हर्ष मानील.

तूं उजव्याकडे व डाव्याकडे विस्तारिली जाशील व परमेश्वराचा सन्मान राखशील; आणि पेरेसाच्या ‡ कुळांतील एका मनुष्यामुळें आम्ही आनंद व उल्हास करूं.

अगे आपल्या नवऱ्याचा मुगुट असणारे, शांतीनें, आनंदानें, हर्षानें व उल्हासानें सत्य व प्रिय लोकांमध्यें ये. अगे नवरे ये ! अगे नवरे ये !

सत्य व प्रिय लोकांमध्यें, अगे नवरे, शाब्बाथ राणी ये.

शाब्बाथ दिवशीं गाण्याचें गीत. परमेश्वराची स्तुति करणें, हे परात्परा तुझ्या नांवाचें कीर्तन करणें बरें आहे. दशतारवाद्यावर; व तारपेटीवर, ध्यानवाद्यावर व विण्यावर सकाळीं तुझी दया, व रात्रीं तुझी सत्यता, प्रगट करणें बरें आहे; कारण कीं हे परमेश्वरा, त्वां आपल्या कामानें मला संतुष्ट केलें आहे; तुझ्या हातांच्या कृत्यावरून मी उल्हासाचा शब्द करीन. हे परमेश्वरा, तुझीं कृत्यें मोठीं आहेत; तुझे विचार फार खोल आहेत. पशुशील मनुष्य जाणत नाहीं; आणि मूर्ख हें समजत नाहीं. जेव्हां दुष्ट गवतासारिखे फुटतात, आणि सर्व दुष्कर्मी फुलतात, तेव्हां तें त्याच्या सदा सर्वकाळ नाशासाठीं आहे. पण हे परमेश्वरा, तूं सर्वकाळ थोर आहेस. कां तर हे परमेश्वरा,

---

* इशाय जो दावीदाचा बाप याच्या कुळांत जन्मलेल्या मशियाह कडून.

‡ पेरेस जो दावीदाचा पूर्वज होता त्याचे कुळांत जन्मलेल्या मशियाहमुळें. रूथ अ० ४ : १८.

יאבדו יתקדרו כל פעלי און : ותרם כראם קרני בלתי
בשמן רענן : ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים
תשמענה אזני : צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה :
שתולים בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריחו : עוד
ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו : להגיד כי ישר
יהוה צורי ולא־עולתה בו :

יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אף־תכון
תבל בל־תמוט : נכון כסאך מאז מעולם אתה :
נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות קולם ישאו
נהרות דכים : מקלות מים רבים אדירים משברי ים
אדיר במרום יהוה : עדתיך נאמנו מאד לביתך נאוה
קדש יהוה לארך ימים :

ערבית של שבת

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף ס״ה)

(ואומר החזן

ברכו את יהוה המבורך :)

(ואומרים הקהל בלחש

ישתבח ויתפאר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא • שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו
אין אלהים : יהי שם יהוה מבורך מעתה ועד עולם :
ומרומם על כל ברכה ותהלה :)

(ועונין בקול רם

ברוך יהוה המבורך לעולם ועד :) (והחזן חוזרו)

पहा तुझे शत्रू, पहा तुझे शत्रू नाश पावतील; सर्व दुष्कर्मी विसकळीत होतील. परंतु माझे शिंग गेंड्याच्यासारिखें तूं उंच करशील, मी साजुक तेलानें नाहींन. आणि मजवर टपणारे, मजवर उठणारे यांस माझे डोळे पहातील; दुष्टांविषयीं माझे कान ऐकतील. पुण्यवान खजुरी झाडासारखा फुलेल; लबानोनावरल्या एरेजसारखा वाढेल. जे परमेश्वराच्या घरीं लावलेले, ते आमच्या देवाच्या वाड्यांत पालवतील; वृद्धपणांत देखील फळ देतील; रसाळ व हिरवे होतील. यासाठीं कीं परमेश्वर सरळ हें दाखवावें; तो माझा खडक आणि त्यामध्यें कांहीं वावगें नाहीं.

परमेश्वर राज्य करितो; तो उत्कृष्टता ल्यालेला; परमेश्वर ल्यालेला आहे, त्यानें आपल्याला पराक्रम वेष्टिला आहे. आणखी पृथ्वी स्थीर स्थापलेली आहे; ती हालणार नाहीं. प्राचीन काळापासून तुझें सिंहासन स्थापलेले आहे; तूं अनादि आहेस. हे परमेश्वरा, ओघानीं आपला शब्द उंचाविला आहे; ओघ आपल्या लाटांस उंचावितात. मोठ्या महान् पाण्याच्या वाणीपेक्षां, समुद्राच्या लहरीपेक्षां परमेश्वर उंचावर महान् आहे. हे परमेश्वरा, तुझ्या नेमणुकी अति सत्य आहेत; तुझ्या घरीं पवित्रता सदा सुशोभित आहे.

शाब्बाथाच्या संध्याकाळची प्रार्थना.

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश लेएला " ह्मणावा. पृष्ठ ६५.]

[हाज्जान ह्मणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुह्मी धन्य म्हणा.]

[हें वरील वाक्य हाज्जान ह्मणतो आहे इतक्यांत मंडळीनें पुढील हळू ह्मणावें.

राजा, राजांचा राजा, आणि पवित्र व धन्य जो, त्याचें नाम स्तविलें व गौरविलें जावो. पहिला तोच, व शेवटलाहि तोच; आणि त्यावांचून कोणी देव नाहीं. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नाम सुवंदित व सर्व स्तुतिपेक्षां व प्रशंसेपेक्षां अधिक उंचावलेलें असो.]

[मंडळी मोठ्या स्वरानें उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदासर्वकाळ धन्य असो. (हें वाक्य हाज्जान पुनः म्हणतो.)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ
מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה · פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים
בִּתְבוּנָה · מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים · וּמְסַדֵּר אֶת
הַכּוֹכָבִים · בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ · בּוֹרֵא יוֹמָם
וָלָיְלָה · גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר · הַמַּעֲבִיר
יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה · וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה · יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁמוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהַבְתָּ · תּוֹרָה
וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ · עַל
כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ · וְנִשְׂמַח
וְנַעֲלוֹז בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ · וּמִצְוֹתֶיךָ וְחֻקּוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
וָעֶד · כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ · וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם
וָלָיְלָה · וְאַהֲבָתְךָ (יְחַמְלָתְךָ) לֹא תָסוּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אוֹהֵב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

(ואומרים בלחש
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :)

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ :
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ :
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या शब्देंकरून संध्याकाळ करणाऱ्या, ज्ञानानें आकाशाचीं द्वारें उघडणाऱ्या, बुद्धिनें ऋतूंस पालटणाऱ्या, वेळ फिरविणाऱ्या, आपल्या इच्छेप्रमाणें ताऱ्यांस आकाशामध्यें त्यांच्या मार्गानें चालविणाऱ्या, दिवस व रात्र उत्पन्न करणाऱ्या, काळोखापुढून उजेड आणि उजेडापुढून काळोख हटविणाऱ्या, दिवस घालवून रात्र आणणाऱ्या, आणि दिवस व रात्र यांमध्यें भेद राखणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. ज्याचें नाम सैन्याचा परमेश्वर तो तूंच. हे परमेश्वरा, संध्याकाळ करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

त्वां आपला लोक इस्राएल याच्या घराण्यावर अखंड ममतेनें दया केली आहेस. त्वां आम्हांस शास्त्र, विधि, नियम व न्याय शिकविले आहेस. यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, निजतांना व उठतांना आम्ही तुझ्या नियमाचें ध्यान करूं. आणि तुझ्या शास्त्रांतील, विधींतील आणि नियमांतील बोधक गोष्टींविषयीं सर्वकाळ आनंद व उल्हास मानूं; कारण त्या आमचें जीवन व आमच्या आयुष्याचें दीर्घत्व आहेत; त्यांविषयीं रात्रंदिवस आम्ही मनन करूं. आणि तूं आपली दया व कृपा आम्हावरून कधींहि काढूं नको. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांवर प्रीति करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे इस्राएला, ऐक; परमेश्वर आमचा देव आहे, परमेश्वर एकच आहे.

[हें वाक्य हळू बोलावें.

त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदासर्वकाळ धन्य असो.]

तर तूं आपल्या सर्व अंत:करणानें व आपल्या सर्व जिवानें व आपल्या सर्व शक्तीनें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कर. आणि मी आज तुला ज्या गोष्टी आज्ञेनें सांगतों, त्या तुझ्या हृदयांत असाव्या, आणि तूं आपल्या लेकरांजवळ त्या पुन: पुन: सांग; आणि आपल्या घरीं बसतांना आणि वाटेवर चालतांना आणि निजतांना आणि उठतांना यांविषयीं बोलत जा. आणि तूं त्या आपल्या हाताशीं खुणेसाठीं बांध, आणि आपल्या दोन्ही डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळभूषण अशा असूं दे. आणि आपल्या घराच्या दाराच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाज्यावर त्या लिही.

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ:
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה * אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם · מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם · אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ
יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם
לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם · אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים־אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ

* עיין שולחן ערוך.

त्यास पवित्र करून व त्यास (सर्व) दिवसांमध्यें आवडता असें नांव देऊन, उत्पत्तीच्या कामाच्या आठवणी करितां नेमून ठेविला आहेस.

हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमच्या विसांव्यामुळें तूं प्रसन्न हो; आपल्या आज्ञाकडून आम्हास पवित्र कर, आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव; आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हास तृप्त कर; आपल्या तारणाकडून आमचा जीव हर्षित कर; सत्यतेने तुझी सेवा करावी म्हणून आमची मनें शुद्ध कर; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझा पवित्र शाब्बाथ आम्हास प्रीय व आवडतें वतन करून दे; असा कीं, तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या, सर्व इस्राएलांनीं त्यांत स्वस्थ राहावें. हे परमेश्वरा ! शाब्बाथास पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांचा प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पुजन पुनः चालू कर; इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतीने व आवडीने मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरूशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण—

(प्रतिपदेच्या दिवशीं—या प्रतिपदेच्या दिवशीं)

(पेसाहच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

(मंडपाच्या सणाच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेने, दयेने व ममतेने तुजपुढें चढो, येवो, पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली जावो, आणि आठविली जावो. आम्हावर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास हे परमेश्वरा,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ · זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ
לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים
טוֹבִים · בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם
וְרַחֵם עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :)

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ רַבִּים הַחְפֵּז · בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה
עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹרִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ
וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר
תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ·
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת

आमच्या देवा, आमचें कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर; आम्हावर आशीर्वाद होण्याकरितां आम्हास दर्शन दे; आम्हास चांगलें जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हास राख, आम्हावर कृपा कर; आमची करुणा येऊं दे; आम्हावर दया कर, आणि आम्हास तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; म्हणूनच आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हाविषयीं संतोषित होऊन आम्हास प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरतांना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला डेरेदार * सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं तुलाच आम्ही स्तवितों ‡ तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमचें तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोंपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आम्हांमध्यें नित्य केले जातात आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आम्ही संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों. त्याकरितां आम्ही पिढेपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हावरून नाहींशी होत नाहीं; तूं कृपाळू, कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाहीं.

[हानुक्याच्या सणांत हें म्हणतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भूत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाश्मोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेने त्यांच्या सकट-

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

‡ स्तवितों याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितो असाही करितात.

צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים · וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפוּרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה · וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ

לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בעשי״ת אומרים

וְכִתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וְיִהַלְלוּ וְיָרֹנּוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב

הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · צְדָקָה

וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ

אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה

וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ

אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם :

(בעשי״ת אומרים

וַבְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה

समयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवाडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानास, थोड्क्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपवून दिलेंस. आणि तूं आपणाकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ती मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. यानंतर तुझ्या लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें. तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य म्हटलें, उंचावलें व वर्णिले जावो, आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें ह्मणावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेंकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.]

मग हे आमच्या तारणाच्या व साह्यकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण तें चांगलें आहे. सेलाह. हे परमेश्वरा, तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

हे परमेश्वरा, आम्हावर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगलें, आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हां सर्वांस एकमेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हास शास्त्र व जीवन, प्रीति व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांति दिली आहेस. आणि आम्हांस व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें म्हणावें.

आणि आम्ही व तुझे इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां

וְנֶחְמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזְכֶּר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃
(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ׃ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃
(ואומר השליח צבור עם הקהל בקול רם) (יום הַשִּׁשִּׁי)
וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת
יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת
(ואחר כך השליח צבור אומר)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या, व चांगल्या निवाड्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावूं असें कर.]

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य ओहेस. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ म्हणावें हें बरें.]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून, आणि माझें ओठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवानें तुझ्या आज्ञाप्रमाणें चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव). आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्यांचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. असें तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां, (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे म्हणून तूं आपल्या उजव्या हातानें मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें व माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हांस व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

[मग हाज्जानानें व मंडळीनें पुढील वाक्यें शेवटपर्यंत संगातें म्हणावीं.]

तसें साहावा दिवस (पूर्ण झाला) तेव्हां आकाश व पृथ्वी व त्यांतील सर्व समुदाय, हीं समाप्त झालीं. मग देवानें आपलें जें काम केलें होतें त्यापासून तो सातव्या दिवशीं थांबला; आणि आपलें सर्व जें काम केलें होतें त्यापासून सातव्या दिवशीं स्वस्थ राहिला. आणि देवानें सातव्या दिवसाला आशीर्वाद दिला आणि त्याला पवित्र केलें, कारण कीं त्यांत आपलें जें उत्पत्तीचें काम त्यापासून तो स्वस्थ राहिला.

[मग हाज्जान हें म्हणतो.]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहामाच्या देवा, इसहाकाच्या देवा व याआकोबाच्या देवा, मोठ्या, पराक्रमी व भयंकर देवा, परा-

וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה בִּרְחָמָיו שָׁמַיִם וָאָרֶץ · מָגֵן אָבוֹת
בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הָאֵל (בשבת תשובה
הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ · הַמְנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבָּת
קָדְשׁוֹ · כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם · לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה
וָפַחַד · וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת
וְרוֹב הַהוֹדָאוֹת לָאֲדוֹן הַשָּׁלוֹם · מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ
הַשְּׁבִיעִי · וּמֵנִיחַ בִּקְדוּשָׁה לְעַם מְרֻשְׁנֵי־עֹנֶג · זֵכֶר
לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ · קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ · שַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת
קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

(אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק״)

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר : בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא
יַרְבִּיצֵנִי עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי : נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ : גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא
צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ
הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי : תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צוֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ
בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה : אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כֹּל
יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים :

(אם יש מנין אומרים קדיש יהא שלמא דף קח״)

त्पर देवा, दयेनें आकाश व पृथ्वी यांवर धनीपणा चालविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. तो आमच्या पूर्वजांची ढाल, आपल्या आज्ञेकडून मेलेल्यांस सजीव करणारा, ज्यासारिखा दुसरा नाहीं असा पवित्र देव, (प्रायश्चित्ताच्या दिवसांत–पवित्र राजा.) आपल्या लोकांस आपल्या शाब्बाथदिवशीं विश्रांति देणारा असा आहे; कारण त्यांस विश्रांति देण्यास त्यास हर्ष झाला. त्याचें आम्ही भयानें व त्रासाने भजन करूं; आणि त्याचें नाम प्रति दिवशी अखंडित स्तवूं. तो आशीर्वादांचा उगम, पुष्कळ स्तुती योग्य, शांतीचा स्वामी, शाब्बाथास पवित्र करणारा, सातव्या दिवसास आशीर्वाद देणारा आणि उत्पत्तीच्या कृत्यांच्या आठवणीकरितां हर्षाने तृप्त झालेले लोकांस पवित्रतेनें विसावा देणारा आहे.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमच्या विसाव्यामुळें तूं प्रसन्न हो; आपल्या आज्ञाकडून आम्हास पवित्र कर; आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव; आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हास तृप्त कर; आपल्या तारणाकडून आमचा जीव हर्षित कर; सत्यतेने तुझी सेवा करावी म्हणून आमचीं मनें शुद्ध कर; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझा पवित्र शाब्बाथ आम्हास प्रीय व आवडतें वतन करून दे, असा कीं तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या सर्व इस्राएलांनीं त्यांत स्वस्थ राहावें. हे परमेश्वरा ! शाब्बाथास पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[दहा मनुष्यें असल्यास "कहीश तिथकब्बाल" ह्मणावा. पृष्ठ १००.]

दावीदाने केलेलें गीत. परमेश्वर माझा मेंढपाळ आहे, मला उणें होणार नाहीं. तो मला कोवळ्या कुरणांत बसवितो; निवांत पाण्यांवर मला नेतो. तो आपल्या नामासाठीं माझ्या जिवाला माघारें आणितो; तो मला नीतीच्या मार्गावर चालवितो. आणखी मी मरणछायेच्या खिंडींत चालतों, तरी वाईटाला भिणार नाहीं; कां तर तूं माझ्यासंगतीं आहेस; तुझी काठी व तुझाच टेंका, हीं माझें समाधान करितील. माझ्या वैऱ्यांदेखतां तूं माझ्यापुढें मेज मांडितोस; माझ्या डोक्याला तेल लाविलेस; माझी वाटी भरलेली आहे. निश्चयें माझ्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत मजवर बरेंपण व दया होतील, आणि चिरकाल मी परमेश्वराच्या घरीं राहीन.

(दहा मनुष्यें असल्यास "कहीश येहे शेलामा" ह्मणावा. पृष्ठ १०८.)

חַיָּה: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת
סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף
לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה
כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעוֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי־
טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַּכִּישׁוֹר
וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה
לָאֶבְיוֹן: לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ
שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע
בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה
וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עוֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק
לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ:
צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ
בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חַיִל
וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה
יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ
בַּשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

פזמון

בַּר יוֹחָאי נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ · שֶׁמֶן שָׁשׂוֹן מֵחֲבֶרֶיךָ:
בַּר יוֹחָאי שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ · נִמְשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ ·
נָשָׂאתָ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ · חָבוּשׁ עַל רֹאשְׁךָ
פְּאֵרֶךָ: (בר יוחאי)
בַּר יוֹחָאי מוֹשַׁב טוֹב יָשַׁבְתָּ · יוֹם נַסְתָּ יוֹם אֲשֶׁר
בָּרַחְתָּ · בְּמִעֲרַת צוּרִים שָׁעָמַדְתָּ · שָׁם קָנִיתָ הוֹדְךָ
וַהֲדָרֶךָ: (בר יוחאי)

(हाज्जान म्हणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुम्ही धन्य ह्मणा.)

[मंडळी मोठ्या स्वरानें उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदांसर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः म्हणतो.)

आह्मी सर्वांच्या प्रभुची स्तुति करावी; आणि प्रारंभीं (पृथ्वी) घडणाऱ्यास थोर मानावें (हा आमचा मुख्य धर्म होय;) कारण त्यानें आम्हांस जगांतील राष्ट्रांप्रमाणें केलें नाहीं, आणि पृथ्वींतील कुलांप्रमाणें आम्हांस ठेविलें नाहीं; त्यांच्या वांट्याप्रमाणें आमचा वांटा आणि त्यांच्या समुदायांच्या भाग्याप्रमाणें आमचें भाग्य करून ठेविलें नाहीं. ते व्यर्थतेस व शून्यास नमन करितात; आणि जो देव तारीत नाहीं त्यास प्रार्थितात. परंतु राजांचा राजा, जो पवित्र व धन्य, ज्यानें आकाश पसरिलें पृथ्वीचा पाया घातला, ज्याच्या गौरवाची वस्ती वरील आकाशांत आणि ज्याच्या सामर्थ्याचें वैभव उंचांत आहे, त्यास आम्ही नमन करितों. तोच आमचा देव, आणि दुसरा कोणी नाहीं; आमचा राजा सत्य आणि त्याच्यांचून कोणी नाहीं; जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, आणि आज तुम्ही जाणून आपल्या हृदयीं असें ठसवून घ्या कीं, वरती आकाशांत आणि खालती पृथ्वीवर परमेश्वर तोच देव आहे. दुसरा कोणी नाहीं.

यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सामर्थ्याच्या गौरवाने पृथ्वीतून ओंगळपणा काढून टाकावा, मूर्ति छेदून टाकाव्या, सर्व सामर्थ्याच्या राज्याखालीं पृथ्वी स्थापन व्हावी, सर्व मांसमयांच्या संतानानांनीं तुझ्या नामानें हाक मारावी, पृथ्वींतील सर्व दुष्टांनीं तुजकडे फिरावें, आणि सर्व गुडघे तुजपुढेंच नमावें आणि सर्व जिव्हांनीं तुजविषयींच शपथ वाहावी, असें व्हावें; म्हणून पृथ्वीवरील सर्व राहणारे तुलाच ओळखतील व जाणतील, असें लवकर पाहण्यास आम्ही आवड धरितों. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुजपुढेंच ते नमतील व नमस्कार करितील; तुझ्या नामाच्या गौरवाचा आदर करितील, आणि सर्व तुझ्या राज्याचें जोकड (राज्याधिकार) मान्य करितील; यास्तव तूं लवकर त्यांवर सर्वकाळचें राज्य कर. कारण राज्य तुझेंच आहे; तूंच सर्वकाळ गौरवानें राज्य करशील; जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील. आणि म्हटलें आहे कीं, आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल आणि त्याचें नाम एकच.

יְגַדֵּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח · נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ :
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ · נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף
לַאֲחִדוּתוֹ : אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גּוּף · לֹא נַעֲרוֹךְ
אֵלָיו קְדוּשָׁתוֹ : קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא · רִאשׁוֹן וְאֵין
רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ : הִנּוֹ אָדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר · יוֹרֶה
גְּדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ : שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נָתַנּוּ אֶל־ · אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ
וְתִפְאַרְתּוֹ : לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד · נָבִיא וּמַבִּיט אֶת
תְּמוּנָתוֹ : תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל · עַל יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן
בֵּיתוֹ : לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר · דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ :
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סִתְרֵנוּ · מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמוּתוֹ : גּוֹמֵל
לְאִישׁ חָסִיד כְּמִפְעָלוֹ · נוֹתֵן לָרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ : יִשְׁלַח
לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ · לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ : מֵתִים
יְחַיֶּה אֵל בְּרוֹב חַסְדּוֹ · בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ : אֵלֶּה
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לְעִקָּרִים · הֵן הֵם יְסוֹד דַּת אֵל וְתוֹרָתוֹ :
תּוֹרַת מֹשֶׁה אֱמֶת וּנְבוּאָתוֹ · בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם
תְּהִלָּתוֹ :

תקון שבת

(ותכף בכניסתו בביתו יאמר כנגד השלחן שהעריכו
והמנורות שהדליקו לכבוד שבת מלכתא תפלה
זו המהוללת הנזכרת למטה בכונה
וברעותא דלבא בשמחה ובחדוה)

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא : (ג״פ)

בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא : (ג״פ)

בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא : (ג״פ)

जीवंत देव थोर मानिला व स्तविला जाईल, तो आहेच आणि त्याच्या अस्तित्वास काळरूप सिमा नाहीं. तो एकच आहे, आणि त्याच्या एकत्वासारिखें दुसरें एकत्व नाहीं; तो अदृश्य आहे; आणि त्याच्या एकत्वासहि अंत नाहीं. त्यास शरीराकृति नाहीं व शरीरहि नाहीं, त्याचे पवित्रतेची बरोबरी (कोणीच) करूं शकत नाहीं. तो सर्व निर्माण केलेल्या पदार्थांच्या पूर्वीचा आहे; तोच पहिला आणि त्याच्या मूळास आरंभ नाहीं. पाहा, तो जगाचा व प्रत्येक घडलेल्या पदार्थाचा स्वामी आहे; तो त्याचें महत्व व त्याचा अधिकार दाखवितो. त्यानें आपल्या भविष्य कथनाची प्रेरणा आपल्या संपत्तीरूप आणि महत्ववान मनुष्यांस दिली. ज्यानें त्याचें गौरव पाहिलें, त्या मोशे सारिखा इस्त्रएलांत कोणी दुसरा भविष्यवादी उठला नाहीं. देवानें आपल्या लोकांस आपला भविष्यवादी व आपल्या घरचा विश्वासू याच्या हातून सत्य नियम शास्त्र दिलें आहे. देव आपल्या या नियमाशिवाय दुसरा लावून देण्याकरितां तो कधींहि पालटणार व बदलणार नाहीं. तो आमचीं गुह्यें पाहतो व जाणतो; सर्व पदार्थांचा शेवट तो पूर्वीच लक्षांत आणितो. तो धार्मिक मनुष्याची फेड त्याच्या कर्माप्रमाणें करितो, आणि दुष्टास त्याच्या दुष्टाईप्रमाणें शासन करितो. ज्याच्या तारणाच्या वेळेची वाट पाहणाऱ्यांस खंडून घेण्याकरितां शेवटल्या दिवशीं तो आमच्या मार्शीयाहास पाठवील. देव आपल्या बहुत दयेनें मेलेल्यांस जीवंत करील; त्याचें स्तुत्य नाम सदांसर्वकाळ धन्य असो. ही तेरा मूळतत्वें देवाच्या नियमाचा व त्याच्या शास्त्राचा पाया आहेत. मोशेचें शास्त्र व त्याचें भविष्य कथन सत्य आहे; त्याच्या स्तुतीचें नाम सदांसर्वकाळ धन्य असो.

शाब्बाथाचा विधि.

(घरीं गेल्यावर लागलेंच आपल्या मांडलेल्या मेजा पुढें व लावलेल्या दिव्या पुढें खालीं लिहिलेली सुंदर प्रार्थना राणीसमान जो शाब्बाथ त्यांच्या गौरवाकरितां भक्तिभावानें व मनाच्या आवडीनें, आनंदानें व हर्षानें करावी.)

अहो उपासना करणारे देव दूत हो, अहो राजांच्या राजांपेक्षां जो परात्पर, पवित्र व धन्य राजा त्याचे दूत हो, तुमचें कुशल असो. (तीन वेळा.)

अहो कुशलाचे देव दूत हो, अहो राजांच्या राजापेक्षां जो परात्पर पवित्र व धन्य राजा त्याचे दूत हो, तुमचे येणें कुशलाकरितां असो. (ती. वे.)

अहो कुशलाचे देव दूत हो, अहो राजांच्या राजापेक्षां जो परात्पर, पवित्र व धन्य राजा त्याचे दूत हो, तुम्ही मला कुशलाचा आशीर्वाद द्या. (ती. वे.)

(בְּשָׁבְתְּכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃) (ג״פ)
בְּצֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃ (ג״פ)

(ואומר פסוקים אלו בנחת ובכוונה כנגד רוחו נפשו ונשמתו)

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר
צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת׳ אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם׳
מֶלֶךְ אַבִּיר׳ מֶלֶךְ בָּרוּךְ׳ מֶלֶךְ גָּדוֹל׳ מֶלֶךְ
הָדוּר שָׁלוֹם׳ מֶלֶךְ הָדוּר׳ מֶלֶךְ וָתִיק׳ מֶלֶךְ זָךְ׳ מֶלֶךְ
חַי הָעוֹלָמִים׳ מֶלֶךְ טוֹב וּמֵטִיב׳ מֶלֶךְ יָחִיד וּמְיוּחָד׳
מֶלֶךְ כַּבִּיר׳ מֶלֶךְ לוֹבֵשׁ רַחֲמִים׳ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים׳
מֶלֶךְ נִשְׂגָּב׳ מֶלֶךְ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים׳ מֶלֶךְ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה
בְרֵאשִׁית׳ מֶלֶךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל׳ מֶלֶךְ צַח וְאָדוֹם׳ מֶלֶךְ
קָדוֹשׁ׳ מֶלֶךְ רַם וְנִשָּׂא׳ מֶלֶךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה׳ מֶלֶךְ
תָּמִים דַּרְכּוֹ׳ מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתַי עַל כָּל־הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי וַאֲשֶׁר אַתָּה
עָתִיד לַעֲשׂוֹת עִמִּי וְעִם כָּל־בְּנֵי בֵיתִי וְעִם כָּל־בְּרִיּוֹתֶיךָ
בְּנֵי בְרִיתִי׳ וּבְרוּכִים הֵם מַלְאָכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים
שֶׁעוֹשִׂים רְצוֹנֶךָ׳ אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם׳ מֶלֶךְ שֶׁהַשָּׁלוֹם שֶׁלּוֹ
בָּרְכֵנִי בְשָׁלוֹם׳ וְתִפְקוֹד אוֹתִי וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵיתִי וְכָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׳ מֶלֶךְ עֶלְיוֹן
עַל כָּל־צְבָא מָרוֹם׳ וְיוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר כָּל־מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית
אַחֲלֶה פָּנֶיךָ הַמְּאִירִים שֶׁתִּזְכֶּה אוֹתִי וְאֶת כָּל־בְּנֵי בֵיתִי

(अहो कुशलाचे देव दूत हो, अहो राजांच्या राजापेक्षां जो परात्पर, पवित्र व धन्य राजा त्याचे दूत हो, तुमची वस्ती कुशलाकरितां असो.) (ती वे.)

अहो कुशलाचे देव दूत हो, अहो राजांच्या राजापेक्षां जो परात्पर, पवित्र व धन्य राजा त्याचे दूत हो, तुमचे जणें कुशलाकरितां असो. (ती. वे.)

(मग आपल्या जीवाकरितां, प्राणाकरितां व आत्म्याकरितां हीं वाक्यें सावकाश व भक्तिभावानें बोलावीं)

कारण तुझ्या सर्व मार्गांत तुला राखायास तो आपल्या दूतांस आज्ञा देईल. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वर तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें राखील.

हे सर्व जगतांच्या स्वामी, सर्व प्राण्यांच्या धनी, कुशलाच्या प्रभु, बलदात्या, धन्य, मोठ्या, कुशल उच्चारणाऱ्या, गौरवान, सर्व शक्तिमान, निष्कलंक, सर्वकाळ जीवंत, चांगल्या व चांगलें करणाऱ्या, केवळ एकट्या, पराक्रमी, दया पांघरणाऱ्या, राजांच्या राजा, आश्रय देणाऱ्या, पडलेल्यास आधार देणाऱ्या, प्रारंभीचीं कामें करणाऱ्या, उद्धारणाऱ्या व सोडविणाऱ्या, दयाळू व न्यायी, * पवित्र, उंच व थोर, प्रार्थना ऐकणाऱ्या, सरळ मार्गाच्या राजा, तूं हे परमेश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा ! जी दया, मजवर केली आहेस व पुढें तूं मजवर, माझ्या कुटुंबांतील मनुष्यांवर व माझा करार पाळणाऱ्या तुझ्या प्राण्यावर ‡ जी पुढें करणार, तिजकरितां मी तुझे उपकार मानितों; आणि तुझे पवित्र व शुद्ध दूत जे तुझी इच्छा पूर्ण करितात ते धन्य आहेत. त्याप्रमाणें हे कुशलाच्या स्वामी, व हे कुशलाच्या राजा, मला कुशलाचा आशीर्वाद दे. आणि चांगल्या जीवनाकरितां व सुखाकरितां तूं मला, माझ्या कुटुंबांतील सर्व मनुष्यांला व तुझे लोक इस्राएलाचे घराणें यास दर्शन दे. हे वरील (आकाशांतील) सैन्याच्या परात्पर देवा, आम्हास घडणाऱ्या, व प्रारंभीचीं सर्व कामें करणाऱ्या, तुझ्या प्रकाशित मुखापुढें मी विनंती करितों कीं, तुझी सेवा करण्याकरितां मला व माझ्या कुटुंबांतील सर्व मनुष्यांला तुझ्या दिसण्यांत व आदाम व हाव्वा यांच्या सर्व लेंकरांच्या दिसण्यांत व जे कोणी आम्हास पाहतील त्यांच्या दिसण्यांत कृपा व चांगली बुद्धि प्राप्त

---

* हा लिहिण्याचा संप्रदाय शेलोमोचे गीत अ० ५ ओ० १० वरून घेतला आहे, ज्या वाक्यांतील इब्री शब्द צח ואדום याचा मूळ अर्थ गोरा व लाल असा होतो. परंतु टीकाकारांच्या मताप्रमाणें शुभ्रपणा दया दशावतो व लालपणा न्याय दर्शवितो ह्मणून त्या शब्दांचा अर्थ वरील वाक्यांत दयाळू व न्यायी असा कला आहे.

‡ सुंतेचा करार पाळणाऱ्या इस्राएल लोकांवर,

לִמְצֹא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל־רֹנֵי אָדָם וַחֲוֵה
וּבְעֵינֵי כָּל־רֹאֵינוּ לַעֲבוֹרֶךָ וְסַלַּח וּמְחוֹל לָנוּ וּלְזַרְעֵנוּ
עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְזַכֵּנוּ לְקַבֵּל שַׁבָּתוֹת
מִתּוֹךְ רוֹב שִׂמְחָה · וּמִתּוֹךְ עֹשֶׁר וְכָבוֹד וּמִתּוֹךְ מֵיעוּט
עֲוֹנוֹת · וְהָסֵר מִמֶּנִּי וּמִכָּל־בְּנֵי בֵיתִי וּמִכָּל־עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל · כָּל־מֵינֵי חוֹלִי וְכָל־מֵינֵי מַדְוֶה וְכָל־מִינֵי דַלּוּת
וַעֲנִיּוּת וְאֶבְיוֹנוּת וְתֵן בָּנוּ יֵצֶר־טוֹב לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וּבְיִרְאָה
וּבְאַהֲבָה · וְנִהְיֶה מְכֻוָּנִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רֹאֵינוּ כִּי
אַתָּה הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד · כִּי לְךָ נָאֶה כִּי לְךָ יָאֶה · אָנָּא מֶלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · צַוֵּה לְמַלְאָכֶיךָ מַלְאֲכֵי
הַשָּׁרֵת מְשָׁרְתֵי עֶלְיוֹן · שֶׁיִּפְקְדוּנִי בְּרַחֲמִים וִידָרְמוּנִי בְּבוֹאָם
לְבֵיתִי בְּיוֹם קָרְשֵׁנוּ · כִּי הִדְלַקְתִּי נֵרוֹתַי וְהִצַּעְתִּי מִטָּתִי
וְהֶחֱלַפְתִּי שִׂמְלוֹתַי לִכְבוֹד יוֹם הַשַּׁבָּת · וּבָאתִי לְבֵיתְךָ
לְהַפִּיל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ שֶׁתַּעֲבִיר אַנְחָתִי · וְאָעִיר אֲשֶׁר בָּרָאתָ
בְּשִׁשָּׁה יָמִים כָּל־הַיְצוּר · וְאֶשְׁנֶה וַאֲשַׁלֵּשׁ עוֹד לְהָעִיר עַל
כּוֹסִי בְּתוֹךְ שִׂמְחָתִי לְזָכְרוֹ · וּלְהִתְעַנֵּג בְּיֵיטֶר וְשִׂמְחָתִי אֲשֶׁר
נָתַתָּ בִּי · בּוֹ אֶשְׁבּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לְשָׁרְתֶךָ וְכֵן אַגִּיד
גְּדֻלָּתְךָ בְּרִנָּה וְשִׂוִּיתִי יְהוָה לְקֶרְאתִי שֶׁתְּרַחֲמֵנִי עוֹד הַנָּלוּתִי
לְגָאֳלֵנִי לְעוֹרֵר לִבִּי לְאַהֲבָתֶךָ וְאָז אֶשְׁמוֹר לְפִקּוּדֶיךָ וְחֻקֶּיךָ
בְּלִי עֵצֶב · וְאֶתְפַּלֵּל בַּדַּת וְכָרָאוּי וְכַנָּכוֹן · מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם · וְאִמְרוּ בָּרוּךְ לִשְׁולָחָנִי
הֶעָרוּךְ · וְצֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה :

(ואחר כך בלי הפסק יאמר פרשת אשת חיל
מראשה לסופה)

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ : בָּטַח בָּהּ לֵב
בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר : גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי

होण्याची योग्यता आम्हांस दे. आणि आम्हांस व आमच्या संतानांस सर्व उल्लंघनें, पापें व अपराध क्षमा व माफ कर. आणि मोठ्या आनंदानें, संपत्तीनें, गौरवानें, व उण्या अपराधानें शाब्बाथांचें आदरातिथ्य करण्याची योग्यता आम्हांस दे. आणि मजपासून, माझ्या कुटुंबांतील सर्व मनुष्यांपासून व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांपासून सर्व प्रकारचें रोग, सर्व प्रकारच्या व्याधि, व सर्व प्रकारची दरिद्रदशा, गरीबी व कंगाली दूर कर. आणि आम्ही तुझी सेवा सत्यानें, भयाने व प्रीताने करावी म्हणून आम्हास शुद्ध वासना दे. आणि आम्ही तुझ्या दिसण्यांत व जे कोणी आम्हास पहातील, त्या सर्वांच्या दिसण्यांत सन्मान्य व्हावे; कारण सन्मान्य राजां जो, तो तूंच आणि सन्मान तुलाच शोभतो व तुलाच योग्य आहे. हे पवित्र व धन्य राजांच्या राजा, मी विनंति करितों कीं तुझे दूत, परात्पराची सेवा करणारे दूत यांनीं आमच्या पवित्र दिवशीं माझ्या घरीं येऊन मला कृपेचें दर्शन द्यावें व मला आशीर्वाद द्यावा अशी तूं त्यांस आज्ञा कर; कारण शाब्बाथ दिवसाच्या गौरवा करितां मी माझे दिवे पेटविले आहेत, माझा बिछाना तयार केला आहे व माझीं वस्त्रें बदललीं आहेत. तूं माझे कष्ट दूर करावेस आणि (जगांतील) सर्व पदार्थ सहा दिवसांत उत्पन्न केलेस या विषयीं माझी साक्ष द्यावी यांकरितां मी तुझ्या मंदिरीं आलो. आणि तूं मला दिलेल्या आणखी जीवित्वाकडून त्याची आठवण करण्या करितां व त्याज मध्यें आनंद मानण्या करितां मी हर्षाने आपल्या द्राक्षरसाच्या प्याल्यावर दुसऱ्यानें व तिसऱ्यानें साक्ष देईन. त्या दिवशीं तूं मला आज्ञा दिल्या प्रमाणें तुझी सेवा करण्याकरितां मी विसावा घेईन; आणि या प्रमाणें गायनाने मी तुझा थोरपणा कळवीन. हे परमेश्वरा, तूं माझ्या दास्यत्वांत मजवर आणखी दया करावी व तुजवर प्रीती करण्यास माझ्या मनीं चेतना द्यावी म्हणून मी तुला आपणापुढें ठेविलें आहे. मग मी कष्टा वांचून तुझे नेमविधि पाळीन; आणि योग्य रीतीप्रमाणें व नेमिल्या प्रमाणें तुझी प्रार्थना मी करीन. अहो कुशलाचे देव दूत हो; तुमचें येणें कुशलाचें होऊन, तुम्ही मला कुशलाचा आशीर्वाद द्या. आणि माझ्या तयार केलेल्या मेजास धन्य म्हणून तुमचें जाणें आतांपासून सर्वकाळपर्यंत कुशलाचें होवो. आमेन. सेलाह.

(मग न थांबता शास्त्रांतील हा पुढील भाग आरंभापासून शेवटपर्यंत वाचावा.)

सद्गुणी स्त्री कोणाला सांपडेल? तिचें मोल मोत्यापेक्षां थोर आहे. तिचा नवरा मनापासून तिजवर भरंवसा ठेवितो, आणि त्याला संपत्तीचा तोटा पडत

חַיֶּיהָ: דְּרֵשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת
סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף
לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה
כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעוֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי־
טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר
וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה
לָאֶבְיוֹן: לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ
שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע
בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה
וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עוֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק
לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ:
צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ
בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל
וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה
יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ
בַּשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

פזמון

בַּר יוֹחָאי נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ · שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֶרֶיךָ:
בַּר יוֹחָאי שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ · נִמְשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ ·
נָשָׂאתָ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ · חָבוּשׁ עַל רֹאשְׁךָ
פְּאֵרֶךָ: (בר יוחאי)
בַּר יוֹחָאי מוֹשַׁב טוֹב יָשַׁבְתָּ · יוֹם נַסְתָּ יוֹם אֲשֶׁר
בָּרַחְתָּ · בְּמְעָרַת צוּרִים שָׁעָמַדְתָּ · שָׁם קָנִיתָ הוֹדְךָ
וַהֲדָרֶךָ: (בר יוחאי)

नाहीं. ती आपल्या आयुष्याचे सर्व दिवस त्याचें हित करील, अरिष्ट करणार नाहीं. ती लोंकर व ताग शोधून घेती, आणि आपल्या हातांनीं खुशीनें कार्य करिती. ती व्यापाऱ्यांच्या गलबतांसारिखी आहे, ती आपलें अन्न दूरून आणिती. रात्र गेली नाहीं इतक्यांत ती उठून आपल्या घराण्याला आहार, आणि आपल्या दासींला शिधा देती. ती शेताचा विचार करून तें विकत घेती, ती आपल्या कष्टाच्या फळाने द्राक्षमळा लाविती. ती आपली कंबर बलाने वेष्टिती, आणि आपले बाहू बळकट करिती. आपला व्यापार उत्तम आहे असें ती समजती, रात्रीं तिचा दिवा विझत नाहीं. ती आपले हात चातीला लाविती, आणि तिच्या मुठी पेळा धरितात. ती आपली मूठ दीनाकडे पसरिती, होय, ती आपले हात दरिद्र्याकडे पुढें करिती. आपल्या घराण्या विषयीं तिला बर्फाचें भय वाटत नाहीं, कां कीं तिचें सर्व घराणें दुप्पट वस्त्र ल्यालेलें असतें. ती आपल्यासाठीं, वेलबुटीचे पडदे करिती, तिचें पांघरूण स्वच्छ पांढरें वस्त्र आणि किर्मिजी रंगाचें वस्त्र असतें. तिच्या नवऱ्याला वेशींत ओळखतात, तो देशांतल्या वडिलांमध्यें बसला असतो तेव्हां. ती स्वच्छ पांढरें वस्त्र करून विकिती, आणि कमरबंध वाण्याला विकत देती. सामर्थ्य व शोभा तिचें पांघरूण आहेत, आणि तो पुढल्या काळाला हांसती. ती ज्ञानाने आपलें मुख उघडिती, आणि दयेचा नेम तिच्या जिभेवर असतो. ती आपल्या घराण्याच्या आचारांला जपती, आणि आळसाचें अन्न तीं खात नाहीं. तिचीं लेकरें उठून तिला धन्य म्हणतात, तिचा नवराहि उठून तिला स्तवितो. बहुत कन्यांनी द्रव्य मिळविलें, परंतु त्वां त्या सर्वांस जिंकिलें आहे. सुंदरता कपटी आणि सुरूपता व्यर्थ आहे, जी स्त्री परमेश्वराचें भय धरिती तिची प्रशंसा होईल. तिच्या कष्टाचें फळ तिला द्या. आणि वेशींत तिचीं कर्में तिला स्तवोत.

गीत. *

हे बरयोहाय ! तूं धन्य आहेस, तुझ्या सोबत्यांपेक्षां हर्षाच्या तेलानें तूं अभिषिक्त झाला आहेस.

हे बरयोहाय ! पवित्र अभिषेकाचे तेलाप्रमाणें पवित्र गुणाकडून तूं अभिषिक्त झाला आहेस; तूं पवित्र फुलांचा मुगुट घातलास; तुझ्या डोक्यास शिरपेंच बांधला होता.

हे बरयोहाय ! ज्या दिवशीं तूं पळून गेलास, आणि खडकाच्या गुहेंत राहिलास, त्या दिवशीं तूं चांगल्या आसनीं बसलास; तेथें तूं आपलें गौरव व वैभव मिळविलेंस.

---

* ह्या गीतामध्यें बरयोहाय ज्यास रिब्बी शिमओन बरयोहाय म्हणजे योहायचा पुत्र रिब्बी शिमओन असें ह्मणतात त्याची प्रशंसा केली आहे. हा रिब्बी आकीबाचा शिष्य होता. या कडून इस्राएलांमध्यें कब्बाला म्हणजे योग साधन विद्या इचा प्रसार झाला; म्हणून तिजमधील गहन विषयाच्या संबंधानें हें गीत रचिलें आहे. ज्यांस त्या विद्येचें चांगलें ज्ञान असतें त्यांसच हें समजतें. या गीताचा जो अर्थ एथें मराठींत केला आहे तो यथाशब्दमात्र आहे, त्याजवर टीका करूनहि तें वाचणरांचे लक्षांत येण्यासारिखें नाहीं.

בַּר יוֹחָאי עֲצֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים · לִמּוּדֵי יְהוָֹה הֵם לוֹמְדִים · אוֹר מֻפְלֶא אוֹר הַיְקוֹד הֵם יוֹקְדִים · הֲלֹא הֵמָּה יוֹרוּךָ מוֹרֶיךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי וְלִשְׂדֵה תַּפּוּחִים · עָלִיתָ לִלְקוֹט בּוֹ מֶרְקָחִים · סוֹד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפְרָחִים · נַעֲשֶׂה אָדָם נֶאֱמַר בַּעֲבוּרֶךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי נֶאֱזַרְתָּ בִּגְבוּרָה · וּבְמִלְחֶמֶת אֵשׁ דַּת הַשַּׁעְרָה · וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעְרָהּ · שָׁלַפְתָּ נֶגֶד צוֹרְרֶיךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי לִמְקוֹם אַבְנֵי שַׁיִשׁ · הִגַּעְתָּ לִפְנֵי אַרְיֵה לַיִשׁ · גַּם גֻּלַּת כּוֹתֶרֶת עַל עַיִשׁ · תָּשׁוּרִי וּמִי יְשׁוּרֶךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים · קַו יָרוֹק מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים · שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת סוֹד חֲמִשִּׁים · קָשַׁרְתָּ קִשְׁרֵי שִׁי״ן קְשָׁרֶיךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי יו״ד חָכְמָה קְדוּמָה · הִשְׁקַפְתָּ לִכְבוֹדוֹ פְּנִימָה · שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת רֵאשִׁית תְּרוּמָה · אַתְּ כְּרוּב מִמְשַׁח זִיו אוֹרֶךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי אוֹר מֻפְלֶא רוּם מַעְלָה · יָרֵאתָ מִלְּהַבִּיט כִּי רַב לָהּ · הַעֲלוּמָה וְאֵין קוֹרֵא לָהּ · נַמְתָּ עַיִן לֹא תְשׁוּרֶךָ : (בר יוחאי)

בַּר יוֹחָאי אַשְׁרֵי יוֹלַדְתֶּךָ · אַשְׁרֵי הָעָם הֵם לִמּוּדֶיךָ · וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדֶךָ · לְבוּשֵׁי חֹשֶׁן תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ :

בַּר יוֹחָאי נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ :

קדוש של שבת

יוֹם הַשִּׁשִּׁי וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם : וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת

हे बरयोहाय ! शित्तिम लांकडाच्या उभ्या फळ्यांचे गुह्य ईश्वराकडून शिक्षण पावलेले शिकत असतात, चमत्कारिक उजेड जो जळता उजेड तो ते पेटवितात; तेंच तुझें ज्ञान तुझ्या शिक्षकांनी तुला शिकविलें नाहीं काय ?

हे बरयोहाय ! सुगंधी द्रव्यें एकवटावयास व फुलांसारखें व अंकुरासारखें शास्त्रांतील गुह्य एकवटावयास तूं सेवी झाडाचे शेतांत गेलास; आपण मनुष्य करूं * हें तुजकरितांच म्हटलें होतें.

हे बरयोहाय ! अग्निरूप विधिच्या वादळाच्या लढाईंत तूं सामर्थ्याचा कंबरबंद बांधिलास; तूं मेणांतून तरवार काढून ती आपल्या शत्रूंवर उघडलीस.

हे बरयोहाय ! संगमरवरी दगडांच्या ठिकाणीं सिंहापुढें व बलवान सिंहापुढें सप्तर्षिच्या माथ्यावरील झऱ्यापर्यंत तूं पोंचलास; तूं न्याहाळून पाहा, परंतु तुजकडे कोण पाहूं शकेल ?

हे बरयोहाय ! अति पवित्र ठिकाणीं हिरवी रेघ महिने नवे करिती; सात शाब्बाथ हे पन्नासाचे गुह्य आहे; तूं आपल्या गांठी "शीन" या अक्षराच्या गांठीप्रमाणें मारिल्यास.

हे बरयोहाय ! "योद" हें अक्षर पूर्वज्ञान आहे, तूं त्याच्या आंतिल महत्त्वाकडे डोकावून पाहिलेंस; (त्यामध्यें) अर्पणाचे आरंभाचे बत्तीस मार्ग आहेत, तूं आपल्या प्रकाशाच्या तेजाने अभिषिक्त आच्छादक करूब आहेस.

हे बरयोहाय ! वरील आकाशांतील चमत्कारिक प्रकाशाकडे दृष्टि लावावयास तूं भ्यालास, कारण त्याचें गुह्य तुला फार गहन होतें, त्यास "एन" ‡ म्हणतात, (त्यास) तूं म्हणालास, नेत्र तुला पाहणार नाहींत.

हे बरयोहाय ! तुला जन्म देणारे धन्य असोत; तुझ्या (विद्येचा) अभ्यास करणारे धन्य असोत, व तुझ्या मर्मीवर विश्वासणारे जे तुझ्या तुमिमाचा व ऊरीमांचा $ उरपट धारण करितात, तेहि धन्य असोत.

हे बरयोहाय ! तूं धन्य आहेस; तुझ्या सोबत्यापेक्षां हर्षाच्या तेलानें तूं अभिषिक्त झाला आहेस.

शाब्बाथाचें पवित्रीकरण.

सहावा दिवस (पूर्ण झाला) तेव्हां आकाश व पृथ्वीचा व त्यांतील सर्व समुदाय ही समाप्त झाली. मग देवाने आपलें जें काम केलें होतें, त्यापासून

---

* उत्पत्ति अ० १. ओ २६. ‡ एन हा इब्री शब्द आहे; तो עין याप्रमाणें लिहितात. $ टीका ४.

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה : וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

סַבְרִי מָרָנָן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָּנוּ וְשַׁבָּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ
זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת
מִצְרַיִם וְשַׁבָּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שַׁבָּת
קֹדֶשׁ :

(ואחר כך נוטל ידיו ומברך על נטילת ידים · ויבצע
על שתי ככרות · ויברך קודם שיבצע)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ :

(ואחר האכילה מזמרין אלו הפזמונים לכבוד שבת קודש)

אָרֶץ וְרוּם בְּהַבְרָאָם · בְּה״א בְּרָאָם · בְּלִי עָמָל אֵל
הִמְצִיאָם · אֲדוֹן עוֹלָם צוּר נְשִׂיאָם · שָׁבַת בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת : (ארון) נְקִי כַפַּיִם וְטָהוֹר · מָאוֹר הַנָּאוֹר ·
בִּלְתִּי חוֹמֶר קוֹדֶם שְׁאוֹר · בְּרֵאשִׁית הַכֹּל בָּרָא אוֹר ·
בְּיוֹם אֶחָד בְּשַׁבָּת : (בראשית) יְחִידִי בְּלִי שְׁנַיִם ·
עָשָׂה שָׁמַיִם · בִּלְתִּי עֵזֶר וְיָרֵחַ · הַמַּבְדִּיל בֵּין מַיִם

तो सातव्या दिवशीं थांबला; आणि आपलें सर्व जें काम केलें होतें, त्यापासून सातव्या दिवशीं स्वस्थ राहिला. आणि देवाने सातव्या दिवसाला आशीर्वाद दिला आणि त्याला पवित्र केलें, कारण कीं त्यांत आपलें जें उत्पत्तीचें काम त्यापासून तो स्वस्थ राहिला.

गुरूजनांच्या मताप्रमाणें * हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्षफळें उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्याने आम्हास आपल्या आज्ञांकडून पवित्र केलें आणि आम्हांमध्यें हर्ष मानिला, आणि प्रारंभींच्या कामाच्या आठवणीकरितां आणि मिसरांतून निघण्याच्या आठवणीकरितां, पहिला पवित्र म्हटलेला असा जो, त्याचा पवित्र शाब्बाथ, तो आम्हास प्रीतीने व आवडीनें वतनरूप करून दिला, तो तूं आपला पवित्र शाब्बाथ आम्हास वतनरूप करून देणारा धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, शाब्बाथास पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

ज्याने आपले लोक इस्राएल यांस पवित्र शाब्बाथ दिवशीं विसांवा दिला, तो परमेश्वर धन्य असो.

(मग हात धुवून व नेतीलाद यादाइमचा धन्यवाद करून दोन भाकऱ्या घेऊन हा पुढील धन्यवाद करावा, आणि जे मेजावर असतील त्यांस त्या वांटून द्याव्या.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, भुमींतून भाकर उपजविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(जेवल्यानंतर शाब्बाथाच्या गौरवाकरितां हीं पुढील गीतें बोलतात.)

पृथ्वी व आकाश यांस उत्पन्न करतांना (देवानें) त्यास आपल्या नामांतील "हें" ‡ या अक्षराच्या सामर्थ्यानें उत्पन्न केलें; श्रमावाचून देवाने त्यास अस्तित्वास आणिलें; मग जगाचा प्रभु जो खडकरूप आश्रय त्यांचा स्वामी हा सातव्या दिवशीं स्वस्थ राहिला. जो स्वच्छ हाताचा व पवित्र, आणि तेजवान व गौरववान, त्यानें सर्वांच्या आधीं पहिल्या दिवशीं साहित्य नसतां पूर्वीच मिश्रीत पदार्थ § जो उजेड त्यास उत्पन्न केलें. त्याने एकट्यानेच, संगतें दुसरा कोणी

* टीका, ११. ‡ टीका १२. § इ. माती नव्हती त्यापूर्वी तिचा मिश्रीत पदार्थ झाला.

לְמַיִם · בְּיוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבָּת: (המבדיל) אֵל יוֹצֵר עוֹלָמִים
בְּי"ה · הִמְצִיא הַיַּ"ח · שֶׁתּוֹצִיא מֵאֶרֶץ פְּרִיָּהּ · גָּזַר אָמֵר
וְכֵן הָיָה · בַּשְּׁלִישִׁי בְּשַׁבָּת: (גזר) בְּלִי אָוֶן בְּלִי גְּבוּרוֹת ·
יָצַר הָאוֹרוֹת · לְאוֹר וּלְהַצְמִיחַ פֵּרוֹת · נָזַר וְנִתְלוּ מְאוֹרוֹת ·
בָּרְבִיעִי בְּשַׁבָּת: (גזר) רַב כֹּחַ אֵלִי אַנְוֵהוּ · אֲרוֹמְמֶנְהוּ ·
כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה הִמְצִיא הוּא · כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ ·
בַּחֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת: (כל) הָאֵל חַי נִמְלַךְ בְּחָמוֹ ·
בְּנַפְשׁוֹת עַמּוֹ · וּבָרָא אָדָם בְּצַלְמוֹ · הִשְׁלִיטוֹ עַל כָּל־
עוֹלָמוֹ · בְּיוֹם שִׁשִּׁי בְּשַׁבָּת: (השלימו) מַלְכֵי הִשְׁלִים
כָּל־מְלַאכְתּוֹ · בְּיוֹם שַׁבַּתּוֹ · וַיְקַדֵּשׁ וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ · עַל
כֵּן יִשְׁמְרוּ עֲדָתוֹ · יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת: (על) חָזָק הוּא
וְנוֹרָא עֶלְיוֹן · נֶעְלָם מֵרַעְיוֹן · מַהֵר יִבְנֶה הַר צִיּוֹן ·
וְיָנְחֵל עַם דַּל וְאֶבְיוֹן · עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת: (וינחל)

אֵלִּין מִי הִקְשָׁה וַיִּשְׁלַם · שָׁמַיִם וָאָרֶץ כֻּלָּם בְּשַׁבָּת ·
בּוֹ נִזְהָרִים עַמִּי כֻּלָּם · לָכֵן יִזְכּוּ לְעוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת:
נוֹשְׂאִים וְנוֹתְנִים בַּהֲלָכוֹת · חֵשַׁע וּשְׁלֹשִׁים מְלָאכוֹת
בְּשַׁבָּת · מַשְׁלִימִים מֵאָה בְּרָכוֹת: (לכן יזכו) יוֹצְאִים
שִׁיעוּר גְּבוּלֵיהֶם · אַלְפַּיִם אַמָּה רַגְלֵיהֶם בְּשַׁבָּת · חוּץ
מֵאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁלָּהֶם: (לכן יזכו) אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת תְּפוּרוֹת ·
הֵן הֵן בְּמִשְׁנָה סְדוּרוֹת בְּשַׁבָּת · וְיֵין עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת:
(לכן יזכו) בּוֹצְעִים עַל שְׁתֵּי כִּכָּרוֹת · בְּמַפּוֹת הַמְּפוֹאָרוֹת
בְּשַׁבָּת · וּבָהֶם כָּל מִינֵי פֵּירוֹת: (לכן יזכו) רָצִים לְכָל
תַּעֲנוּגִים · בָּשָׂר שֶׁמֶן עוֹפוֹת וְדָגִים בְּשַׁבָּת · שְׂמֵחִים וְלֹא
דוֹאֲגִים: (לכן יזכו) הֵם מַדְלִיקִין הַמְּנוֹרָה · בְּשֶׁמֶן זַיִת זָךְ

नसतां आकाश केलें; आणि हातांवांचून व सहायावांचून त्यानें दुसऱ्या दिवशीं पाण्यापासून पाणी विभागिलें. आपल्या नामांतील "योद हे" * या अक्षरांच्या सामर्थ्यानें जगतें उत्पन्न करणारा देव जो स्वयंभू त्यानें त्यांस याप्रमाणें अस्तित्वास आणिलें कीं, पृथ्वीनें आपलें उत्पन्न द्यावें; अशी आज्ञा करून तो म्हणाला, आणि तिसऱ्या दिवशीं तसें झालें. शक्ति खर्चिल्यावांचून व सामर्थ्य खर्चिल्यावांचून प्रकाश देण्याकरितां व फुलें उगविण्याकरितां त्यानें ज्योति घडिल्या; त्यानें आज्ञा केल्याप्रमाणें त्या ज्योति चौथ्या दिवशीं तरंगूं लागल्या. माझा देव फार समर्थ आहे. म्हणून मी त्याला स्तवीन व त्याला थोर मानीन; सर्व श्वासवान जीव व सर्व उडणारे पक्षी, यांस त्याच्या जातीप्रमाणें त्यानें पांचव्या दिवशीं अस्तित्वास आणिलें. जीवंत देव हा आपल्या लोकांच्या मनीं आपल्या सरळपणामुळें राजा असा मानिल्यास जातो; त्यानें सहाव्या दिवशीं आपल्या प्रतिछायेप्रमाणें मनुष्यास घडून त्यास आपल्या सर्व जगावर अधिकार दिला. माझा राजा आपलें सर्व काम पूर्ण करून सातव्या दिवशीं स्वस्थ राहिला; आणि (त्या दिवसास) पवित्र करून आशीर्वाद दिला; याकरितां त्याच्या इस्राएल मंडळीनें शाब्बाथ पाळावा. तो समर्थ, भयंकर व परात्पर असून विचारा पलिकडे आहे; तो सीयोन पर्वत लवकर बांधील, आणि ज्या जगीं सर्वदां शाब्बाथ होणार त्याचें वतन तो आपल्या गरीब व दरिद्री लोकांस देईल.

ज्या पुढें दृढ होऊन कोणीच निभावत नाहीं, त्याने शाब्बाथ दिवशीं आकाश व पृथ्वी यांस पूर्ण केलें; त्या दिवसास माझे सर्व लोक जपून पाळितात, म्हणून ज्या जगीं सर्वदा शाब्बाथ होणार त्याचें वतन मिळविण्याची योग्यता त्यांस प्राप्त होते. शाब्बाथ दिवशीं त्यांचा सर्व व्यवहार, ‡ शास्त्रांतील नियमांचे आणि विशेषें करून मना केलेल्या एकुनचाळीस कामांचें $ ज्ञान प्राप्त करून घेण्यांत व इतरांस प्राप्त करून देण्यांत असतो; ते त्या दिवशीं शंभर धन्यवाद पूर्ण करितात. शाब्बाथ दिवशीं मोजनी दिलेले हद्दीचे आंत म्हणजे मोकळीक दिलेले चार हात सोडून दोन हजार हातांच्या आंतच ते पायीं जाणें येणें करितात. निरनिराळ्या चार प्रकारच्या अमलाखालील ठिकाणीं जाण्यायेण्याच्या मोकळीकीविषयीं व मनाईविषयीं, आणि एका हद्दींतून दुसऱ्या हद्दींत जाण्याची मोकळीक करून घेण्याच्या रीतीविषयीं, पहा, मिशनांतील शाब्बाथ या भागांत वर्णन केलें आहे. शाब्बाथ दिवशीं ते दोन भाकऱ्या घेऊन धन्यवाद करितात व त्या सुंदर रूमालानें झांकीत असतात, आणि तेथें सर्व प्रकारचीं फळेंहि असतात. शाब्बाथ दिवशीं ते मिष्टान्नाच्या नादीं असून चरब मांस, कोंबडी, मासे

---

* टीका १२. ‡ इ. देणें घेणें. $ टीका ५.

וּבָדָה בְּשַׁבָּת · זוֹכִים בְּנֵיהֶם לַתּוֹרָה : (לכן יזכו) מַחֲזִיקִים
כָּל מִינֵי סְחוֹרָה · אַף דַּבֵּר דָּבָר אֲסוּרָה בְּשַׁבָּת וְנָם כָּל מַחֲשָׁבָה
זָרָה : (לכן יזכו) חָזָק אֵל נָדוֹל וְנוֹרָא · מוֹרִיד נְשָׁמָה
יְתֵרָה בְּשַׁבָּת · לִבְנֵי בְנֵי הַנִּבְחָרָה : (לכן יזכו)

צור מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ · בָּרְכוּ אֲמוּנֵי · שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ

כִּדְבַר יְיָ · הַזָּן אֶת־עוֹלָמוֹ · רוֹעֵנוּ אָבִינוּ · אָכַלְנוּ
מִלַּחְמוֹ · וּמֵיֵינוּ שָׁתֵינוּ · עַל כֵּן נוֹדֶה לְשִׁמוֹ · וּנְהַלְלוֹ
בְּפִינוּ · אָמַרְנוּ וְעָנִינוּ · אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ : (צור) בְּשִׁיר
וְקוֹל תּוֹדָה · נְבָרֵךְ לֵאלֹהֵינוּ · עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה ·
שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ · וּמָזוֹן וְצֵידָה · הִשְׁבִּיעַ לְנַפְשֵׁנוּ ·
חַסְדּוֹ נָבַר עָלֵינוּ · וֶאֱמֶת יְיָ : (צור) רַחֵם בְּחַסְדְּךָ
עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ · עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · זְבוּל בֵּית
תִּפְאַרְתֵּנוּ · וּבֶן דָּוִד עַבְדֶּךָ · יָבֹא וְיִנְאָלֵנוּ · רְוַח אַפֵּינוּ ·
מְשִׁיחַ יְיָ : (צור) יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ · עִיר צִיּוֹן תִּמָּלֵא ·
וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ · וּבִרְנָנָה שָׁם נַעֲלֶה · הָרַחֲמָן
הַנְקַדֵּשׁ · יְתָבַרַךְ וְיִתְעַלֶּה · עַל פּוֹס יַיִן מָלֵא ·
כְּבִרְכַּת יְיָ : (צור)

סדר ברכת המזון

(בשבת אומרים מזמור שיר ליום השבת וה׳ מלך
שהוא בדף קסה״וקסו״ואחכ״א)

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר : אֱלֹהִים יְחָנֵנוּ וִיבָרְכֵנוּ
יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה : לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־
גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ : יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם :

यांची मेजवानी करितात; आणि (सर्व प्रकारें) आनंद मानून (कोणत्याच प्रकारें) खेद करीत नाहींत. शाब्बाथ दिवशीं ते शुद्ध व निर्मळ जाईताच्या तेलाचे दिवे लावितात, या कारणामुळेंच त्यांस शास्त्राभ्यास करणारीं मुलें होतात. शाब्बाथ दिवशीं ते व्यापारसंबंधी व दुसऱ्या मना केलेल्या गोष्टी, आणि (ईश्वर भक्तिवांचून,) दुसरे (संसारसंबंधी) विचारहि दूर ठेवितात. शाब्बाथ दिवशीं सारेच्या * लेंकरांच्या लेंकरांस अधिक जीवित्व देणारा मोठा व भयंकर देव समर्थ आहे.

अहो माझें सत्यशील बांधव हो ! ज्या खडकरूप आश्रयाच्या (मालांतून) आपण खाल्लें त्याचें सुवंदन करा; ईश्वरी वंचनाप्रमाणें आपण तृप्त होऊन उरलेहि आहे. जो आपल्या जगास अन्न देतो तोच आपला मेंढपाळ व बाप आहे; त्याचीच भाकर आपण खाल्ली व त्याचाच द्राक्षरस आपण प्यालों, यास्तव आपण त्याच्या नामाची उपकार स्तुति करूं व आपल्या मुखानें त्यास गौरवूं आणि उत्तर करून म्हणूं कीं, आमच्या परमेश्वरा सारिखा कोणी पवित्र नाहीं. आपल्या पूर्वजांस त्यानें आवडत्या देशाचें वतन दिलें, आणि अन्न व आहार देऊन आपल्या जीवास तृप्त केलें म्हणून आपण आपले देवास गायनानें व स्तुतीच्या वाणीने सुवंदूं; कारण त्याची दया आपणावर विपुल आहे. आणि परमेश्वर सत्य आहे. हे आमच्या खडकरूप आश्रया ! तूं आपल्या कृपेनें आपल्या लोकांवर आणि तुझ्या गौरवाचें वस्तीस्थान व आमच्या गौरवाचें मंदिराचें ठिकाण जो सीयोन डोंगर त्याजवर कृपा कर; आणि तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो आमच्या नाकपुड्यांतील श्वास व परमेश्वराचा अभिषिक्त, तो येऊन आम्हास उद्धरो. आपलें पवित्र मंदिर बांधलें जाऊन सीयोन नगर नांदतें होवो, म्हणजे आपण नवीन गीत गात व हर्षाच्या वाणीने चढून जावूं; मग दयाळू व पवित्र मानिलेला देव, ईश्वरी आशीर्वादाप्रमाणें भरलेल्या द्राक्षरसाच्या प्याल्यावर सुवंदिला व थोर मानिला जाईल.

जेवणानंतरचा धन्यवाद.

(शाब्बाथ असल्यास מזמור שיר ליום השבת व יהוה מלך बोलावें. पृष्ठ १६५ व १६६

मुख्य वाजंत्र्याला; नेगिनोथावर गायनाचें गीत. देवानें आम्हावर कृपा करावी आणि आम्हास आशीर्वाद द्यावा; आपलें मुख आह्मावर प्रकाशित करावें. सेलाह. यासाठीं कीं पृथ्वीत तुझा मार्ग कळावा; सर्व राष्ट्रांस तुझें तारण कळावें. हे देवा, लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. सर्व लोकांनो तुझी स्तुति

* इ. धर्माणीच्या; हें नांव सारेस उत्पत्ति अ. १६. ओ. ८ व ९ एथें दिलें आहे.

יִשְׂמְחוּ וְיַרַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים
בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי אָרֶץ:

אַבְרֵכָה אֶת יְהוָה בְּכָל עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף
דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־
מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל־הָאָדָם: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי
וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה
הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:

[אם המסובין שלשה יאמר המברך

נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: (ועונין המסובין בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ
מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ): (וחוזר המברך בָּרוּךְ
שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ):]

[ואם הם עשרה או יותר יאמר המברך

נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: (ועונין המסובין בָּרוּךְ
אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ): (וחוזר
המברך בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל
חָיִינוּ):]

(היחיד מתחיל מכאן)

בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ וּבָרוּךְ זִכְרוֹ לְעוֹלְמֵי עַד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזָּנֵנוּ וְלֹא
מִמַּעֲשֵׂינוּ · הַמְפַרְנְסֵנוּ וְלֹא מִצְּדָקוֹתֵינוּ · הַמַּעֲדִיר
טוּבוֹ עָלֵינוּ הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן
בְּחֶסֶד בְּרַוָּח וּבְרַחֲמִים · נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם

करावी. राष्ट्रांनीं आनंद करून हर्षशब्द करावे; कारण कीं तूं लोकांचा न्याय यथार्थ करशील, आणि पृथ्वींतल्या प्रजा, यांस चालविशील. सेलाह. हे देवा, लोकांनीं तुझी स्तुति करावी, सर्व लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. पृथ्वी आपलें उत्पन्न देईल; देव, आमचाच देव आम्हास आशीर्वाद देईल. देव आम्हास आशीर्वाद देईल, आणि पृथ्वीच्या सर्व सीमा त्याचें भय धरतील.

परमेश्वराचें सर्वदा मी सुवंदन करीन; नित्य माझ्या मुखांत त्याची स्तुति होईल. सर्व गोष्टीचा सार आपण ऐकूं; देवाचें भय धर व त्याच्या आज्ञा पाळ, कां कीं मनुष्याचें सर्वस्व हेंच आहे. माझें मुख परमेश्वराची स्तुति बोलेल, आणि मनुष्यमात्र सदांसर्वकाळ त्याच्या पवित्र नामाला सुवंदित म्हणो. आणि तो मला बोलला, जें मेज परमेश्वरासमोर असतें तें हेंच आहे.

[**जर मेजावर तीन मनुष्यें असलीं तर धन्यवाद करणारा ह्मणतो.**

ज्याचें आपण खाल्लें त्याचें सुवंदन आपण करूं या. (**भोवतालचे उत्तर देऊन ह्मणतात**—ज्याचें आपण खाल्लें, आणि ज्याच्या चांगुलपणामुळें आपण वांचतों, तो सुवंदित असो.) (**धन्यवाद करणारा पुनः ह्मणतो**-ज्याचें आपण खाल्लें, आणि ज्याच्या चांगुलपणामुळें आपण वांचतों, तो सुवंदित असो.)]

[**जर दाहा किंवा अधिक मनुष्यें असलीं तर धन्यवाद करणारा ह्मणतो.**

आपला देव, ज्याचें आपण खाल्लें त्याचें सुवंदन आपण करूं या. (**भोवतालचे उत्तर देऊन ह्मणतात**--आपला देव, ज्याचें आपण खाल्लें, आणि ज्याच्या चांगुलपणामुळें आपण वांचतों तो सुवंदित असो.) (**धन्यवाद करणारा पुनः ह्मणतो**-आपला देव, ज्याचें आपण खाल्लें, आणि ज्याच्या चांगुलपणामुळें आपण वांचतो तो सुवंदित असो.)]

(**एकट्यानें एथून आरंभ करावा.**)

तो सुवंदित, त्याचें नाम सुवंदित व त्याची आठवणही सदांसर्वकाळ सुवंदित असो.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमच्या अंगीं सत्कर्में नसतां आम्हांस पोसणाऱ्या, आमच्या अंगीं पुण्याई नसतां आम्हांस अन्न देणाऱ्या आणि आम्हावर अतिशय कृपा करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. तो आपल्या चांगुलपणानें, दयेनें, कृपेनें, विपुलतेनें आणि अनुग्रहानें आम्हास व आपल्या सर्व

חַסְדּוֹ · וְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ · וְאַל יֶחְסַר לָנוּ · מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל · וְשֶׁלְחָנוֹ עָרוּךְ לַכֹּל · וְהֵכִין מִחְיָה וּמָזוֹן לְכָל־בְּרִיוֹתָיו · אֲשֶׁר בָּרָא בְּרַחֲמָיו וּבְרוֹב חֲסָדָיו כָּאָמוּר פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַזָּן בְּרַחֲמָיו אֶת־הַכֹּל :

עַל אַרְצֵנוּ וְעַל נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ נוֹדֶה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה (הנשים לא תאמרנה * רֵיחַ וְתוֹרָה) חַיִּים וּמָזוֹן · עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים · (הנשים לא תאמרנה * וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ · וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ · וְעַל חֻקֶּיךָ רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ · וְעַל חַיִּים וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ :

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת

וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם מִתּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·

---

* स्त्रीयांनी हे कौंसांतील बोलूं नये.

जगांस पोषितो; तो सर्व प्राणीमात्रांस अन्न देतो, कारण त्याची दया सर्वकाळ आहे; आणि त्याची निरंतरची मोठी कृपा आम्हावरून कधींच सरली नाहीं; आणि आमचें नित्याचें पोषण तो आम्हास कधींच उणे पाडणार नाहीं. कारण सर्वांचा पोषण व पालन करणारा तोच आहे; आणि त्याचें मेज सर्वांपुढें तयार आहे; आणि ज्या सर्व प्राण्यांस त्याचें दयेनें व मोठ्या कृपेनें उत्पन्न केलें आहे त्या सर्वांचा भक्ष, व आहार "तूं आपला हात उघडून सर्व जीवजंतूची इच्छा तृप्त कर" असें म्हटल्याप्रमाणें, तो पुरवितो: हे परमेश्वरा, सर्वांस आपल्या दयेनें पोसणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचे देशावरून, आमच्या पूर्वजांस जो आवडता, चांगला व विस्तीर्ण देश वतनरूप दिलास त्यावरून, (* करारावरून व शास्त्रावरून), जीवनावरून व पोषणावरून, आह्मास मिसर देशांतून काढल्यावरून व आम्हास दास्यत्वाच्या घरांतून सोडविल्यावरून, (* तुझा करार तूं आमच्या शरीरी मोहोर करून ठेविल्यावरून व तुझें शास्त्र तूं आम्हांस शिकविल्यावरून), तुझ्या इच्छेचें नियम आम्हास कळविल्यावरून, अणि तूंच आमचा पोसणारा व पाळणारा असून, आम्हीस दिलेल्या जीवनावरून आम्ही तुझी उपकार स्तुति करितों.

[हानुक्याच्या सणांत हें बोलतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाशमोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें, त्यांच्या संकट समयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानांस, थोड क्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपून दिलेंस. आणि तूं आपणाकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ति मिळवून केवळ आजच

* स्त्रीयांनीं हे कौशांतील बोलूं नये.

וְזָדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

(בפורים אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם
בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשָׁן הַבִּירָה
כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע · בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג
וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם
אֶחָד בִּשְׁלשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר
וּשְׁלָלָם לָבוֹז · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ
וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ
וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים
וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ · וּמְבָרְכִים אֶת־
שִׁמְךָ · כָּאָמוּר וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן :

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ · וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל

असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. या नंतर तुझ्या लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझ्यां पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

[पुरीमच्या सणांत हें बोलतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जी अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जें पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:—म्हणजे मोर्देखाय व एस्तेर यांच्या दिवसांत शूशान किल्ल्यांत जेव्हां दुष्ट हामान उठला, आणि एका दिवशीं बारावा महिना जो आदार महिना त्याच्या तेराव्या तारखेस येहुद्यांतील सर्व आबाल वृद्धांचा, व बायका पोरांचा नाश करावा, त्यांस मारून टाकावें व नष्ट करावें आणि त्यांची लूट करून ध्यावी असें योजिलें; तेव्हां तूं आपल्या मोठ्या दयेनें त्याचा विचार मोडिलास, त्याच्या योजनेचा भंग केलास, आणि त्याची फेड त्याच्या शीरीं केलीस; आणि त्यांनीं त्यास व त्याच्या पुत्रांस लांकडांवर फांशीं दिलें. याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, या सर्व गोष्टींवरून आम्ही तुझी उपकार स्तुति करितों, आणि तुझें नाम सुवंदितों. जसें म्हटलें आहे कीं, " तूं खाऊन तृप्त हो; आणि तुझा देव परमेश्वर यानें जो चांगला देश तुला दिला आहे, त्या करितां तूं त्याचें वंदन कर." हे परमेश्वरा, त्या देशावरून व अन्नावरून, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हावर, तुझ्या इस्राएल लोकांवर, तुझ्या येरूशालेम नगरावर, तुझ्या गौरवाचें वस्तीस्थान जो सीयोन डोंगर त्यावर, तुझ्या मंदिरावर, तुझ्या वाड्यावर, तुझ्या महालावर, जें मोठें व पवित्र घर तुझ्या नामानें

הֵיכָלֶךָ · וְעַל מְעוֹנֶךָ · וְעַל דְּבִירֶךָ · וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו · אָבִינוּ · רוֹעֵנוּ · זוֹנֵנוּ ·
פַּרְנְסֵנוּ · כַּלְכְּלֵנוּ · הַרְוִיחֵנוּ · הַרְוַח לָנוּ מְהֵרָה מִכָּל־
צָרוֹתֵינוּ · וְאַל תַּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִידֵי מַתְּנוֹת
בָּשָׂר וָדָם · וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם · שֶׁמַּתְּנָתָם מְעַטָּה
וְחֶרְפָּתָם מְרֻבָּה · אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה · הֲעַשִׁירֵה
וַהַפְּתוּחָה · שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם
הַבָּא · וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ :

(בשבת אומרים)

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוַת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי · הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה · כִּי יוֹם
גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלְפָנֶיךָ · נִשְׁבּוֹת בּוֹ וְנָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה
כְּמִצְוַת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ · וְאַל תְּהִי צָרָה וְיָגוֹן בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ ·
וְהַרְאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּנֶחָמַת צִיּוֹן בְּמִהֵרָה בְיָמֵינוּ · כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל
הַנֶּחָמוֹת · וְאֶת עַל פִּי שֶׁאָכַלְנוּ וְשָׂבִינוּ חָרַבְן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שָׁכַחְנוּ · אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח וְעַל תִּזְנָחֵנוּ לָעַד ·
כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה :

(בראש חדש וביום טוב אומרים

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה
וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע יִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ · זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה
לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים ·

म्हटलें गेलें होतें त्यावर दया कर. हे आमच्या बापा, मेंढपाळा, पोसणाऱ्या, पाळणाऱ्या, अन्नदात्या, मुक्तिकर्त्या, आम्हास आमच्या सर्व संकटांतून लवकर मुक्त कर. आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हास मनुष्यमात्रांच्या दानांची गरज लागूं देऊं नको, व त्यांकडून उसनें घ्यावें लागूं देऊं नको, कारण त्यांचें देणें थोडकें असून फारच लाजिरवाणें असतें. परंतु तुझ्या भरपूर, मोकळ्या, धनवान व उदार हाताचा आश्रय आम्हास असूं दे; म्हणजे आम्ही या जगीं लज्जित होणार नाहीं, व पुढल्या जगीं आम्हास संकोच वाटणार नाहीं. आणि तुझा अभिषिक्त दावीद याच्या घराण्याचें राज्य लवकर आमच्या दिवसांत त्याच्या ठिकाणीं पुनः स्थापन कर.

(शाब्बाथ दिवशीं हें बोलतात.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हास प्रसन्न होऊन, तुझ्या आज्ञांकडून आणि हा मोठा व पवित्र सातवा दिवस जो शाब्बाथ त्याच्या आज्ञेकडून आम्हांस विश्रांति मिळूं दे. कारण तुजकडून हा दिवस मोठा व पवित्र असल्याकारणें, तुझ्या इच्छेच्या नियमित आज्ञेप्रमाणें, आम्ही त्या दिवशीं स्वस्थ राहतों व विश्रांती घेतों. तर आमच्या विश्रांतीच्या दिवशीं आम्हांस दुःख व संकट प्राप्त होऊं देऊं नको. परंतु लवकर आमच्या दिवसांत आम्हांस सीयोनेचे शांत्वन दाखीव; कारण शांत्वन करणारा तूंच आहेस. जरी आम्ही खातों व पितों, तरी तुझ्या मोठ्या व पवित्र मंदिराच्या नाशाचा आम्हास विसर पडत नाहीं. तर तूंहि आम्हास कधींच विसरूं नको व आम्हास कधींच धिक्कारू नको; कारण तूं मोठा व पवित्र देव आहेस.

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या दिवशीं हें बोलावें.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरुशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्त्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण—

(בראש חדש בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ׃)
(בפסח בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה ׃)
(בשבועות בְּיוֹם חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה ׃)
(בסוכות בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה ׃)
(בשמיני עצרת בְּיוֹם שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה ׃)

בְּיוֹם (בחול המועד אין אומרים * טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ׃ לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ ׃ זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׃ וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה ׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים ׃ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ׃ חוּס וְחָנֵּנוּ וְחַמּוֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ ׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה ׃)

וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַם עִירְךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה בְרַחֲמָיו בְּנָיִן יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ (ואו״ בלחש אָמֵן ׃)

בְּחַיֵּינוּ וּבְחַיֵּי כָּל קְהַל בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּבָּנֶה עִיר צִיּוֹן בְּרִנָּה וְתִכּוֹן עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָם ׃ וְאַרְמוֹן עַל מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב בְּקָרוֹב בְּבָרְאשׁוֹנָה ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם לָעַד הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׃ אַדִּירֵנוּ ׃ בּוֹרְאֵנוּ ׃ גּוֹאֲלֵנוּ ׃ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב ׃ רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל ׃ הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב לַכֹּל ׃ שֶׁבְּכָל-יוֹם וָיוֹם הוּא הֵטִיב לָנוּ ׃ הוּא מֵטִיב לָנוּ ׃ הוּא יֵיטִיב לָנוּ ׃ הוּא גְּמָלָנוּ ׃ הוּא גּוֹמְלֵנוּ ׃ הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרֶוַח וְהַצָּלָה וְכָל טוּב ׃ רַחֲמָן הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ רַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ ׃ רַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח

* सणाच्या सधल्या दिवशी טוֹב बोलूं नये.

(प्रतिपदेच्या दिवशीं-- या प्रतिपदेच्या दिवशीं)
(पेसाहच्या सणाच्यादिवशीं—या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं)
(शाबुओथच्या सणाच्यादिवशीं— या सप्तकांच्या सणाच्या दिवशीं)
(मंडपाच्या सणाच्यादिवशीं— या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं)
(शेमीनी आसेरेथच्या सणाच्यादिवशीं--या आठव्या दिवसाच्या सणाची सभा मिळण्याच्या दिवशीं)
(सणाच्या दिवशीं--या पवित्र मेळा मिळण्याच्या सुदिनीं)
(सणाच्या मधल्या दिवशीं--या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेनें, दयेनें व ममतेने तुजपुढें चढो, येवो, पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली जावो, आणि आठविली जावो. आम्हावर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचें कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर; आम्हावर आशीर्वाद होण्याकरितां आम्हास दर्शन दे; आम्हास चांगले जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हास राख, आम्हावर कृपा कर; आमची करुणा येऊं दे; आम्हावर दया कर, आणि आम्हास तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; म्हणूनच आमचें डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तर लवकर आमच्या दिवसांत तुझें येरूशालेम नगर तूं बांध. हे परमेश्वरा, आपल्या दयेनें येरूशालेमेची इमारत पवित्र नगर बांधणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. तथास्तु.

आमच्या आयुष्यांत व इस्राएलाच्या घराण्याच्या सर्व समाजाच्या आयुष्यांत आनंदानें सीयोन नगर बांधलें जावो; येरूशालेमांत पवित्र पूजन स्थापन होवो, आणि लवकरच पूर्वीच्या रीतीप्रमाणें वाडा वसता होवो.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, तूं सर्वकाळ धन्य आहेस. आमचा देव, आमचा बाप, आमचा राजा, आमचें सामर्थ्य, आमचा उत्पन्न कर्ता, आमचा उद्धारक, आमचा पवित्र, याआकोबाचा पवित्र, आमचा मेंढपाळ, इस्राएलाचा मेंढपाळ, चांगला राजा, सर्वांवर दया करणारा, तोच प्रति दिवशीं आम्हावर दया करीत असतो, तोच आम्हावर दया करीत आहे, व तोच आम्हावर दया करील; त्यानेंच आम्हास दयेचें, कृपेचें, अनुग्रहाचें, भक्तिचें, सुटकेचें आणि सर्व प्रकारच्या कल्याण कारक गोष्टींचें दान केलें आहे, करीत आहे व सर्वकाळ करील. जो दयावंत तो आम्हांवर सदा सर्वकाळ राज्य करील. जो दयावंत तो आपल्या गौरवाच्या आसनावर स्तविला जावो. जो दयावंत तो आकाशांत व पृथ्वीवर स्तविला जावो. जो दयावंत तो आमच्या

בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בָּנוּ לְדוֹר דּוֹרִים׃
הָרַחֲמָן הוּא קֶרֶן לְעַמּוֹ יָרִים׃ הָרַחֲמָן הוּא יִתְפָּאַר בָּנוּ
לָנֶצַח נְצָחִים׃ הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְבִזּוּי
בְהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר׃ הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן
שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ׃ הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ׃ הָרַחֲמָן הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ׃
הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבּוֹר עוֹל גָּלוּת מְהֵרָה מֵעַל צַוָּארֵנוּ׃
הָרַחֲמָן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ׃ הָרַחֲמָן
הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה׳ רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף׃
הָרַחֲמָן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת־יָדוֹ הָרְחָבָה׃ הָרַחֲמָן הוּא
יְבָרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בִּשְׁמוֹ הַגָּדוֹל כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ
אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל כֵּן יְבָרֵךְ
אוֹתָנוּ׳ יַחַד בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן׃
הָרַחֲמָן הוּא יִפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ׃ (בשבת אומר
הָרַחֲמָן הוּא יַגְחִילֵנוּ עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבַּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי
הָעוֹלָמִים׃) (בראש חדש הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה׃) (בסוכות הָרַחֲמָן הוּא
יְזַכֵּנוּ לִישֵׁב בְּסֻכָּה שֶׁל לִוְיָתָן׃ הָרַחֲמָן הוּא יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ
שֶׁפַע קְדוּשָׁה וְטָהֳרָה מִשִּׁבְעָה אֶשְׁפִּיזִין עִלָּאִין זְכוּתָם
תְּהֵא מָגֵן וְצִנָּה עָלֵינוּ׃) (בשלש רגלים הָרַחֲמָן הוּא
יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם׃)
הָרַחֲמָן הוּא יִטַּע תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ
עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נֶחֱטָא׃

पिढोपिढी स्तविला जावो जो दयावंत तो आपल्या लोकांचे शिंग उभारो. जो दयावंत तो आम्हामध्यें सदासर्वकाळ गौरविला जावो. जो दयावंत तो लज्जेनें नव्हे परंतु सन्मानानें, अयोग्य रीतीनें नव्हे परंतु योग्य रीतीनें, आणि दुःखानें नव्हे परंतु सुखानें आमचें पोषण करो. जो दयावंत तो आम्हामध्यें शांति देवो. जो दयावंत तो आमच्या सर्व हस्त कर्मास आशीर्वाद, लाभ व सफळता देवो. जो दयावंत तो आमचे मार्ग सफल करो. जो दयावंत तो आमच्या मानेवरील पाडावपणाचें जोकड लवकर मोडो. जो दयावंत तो आम्हास निर्भयपणें आमच्या देशी लवकर नेवो. जो दयावंत तो आम्हास पूर्ण अरोग्यता म्हणजे जीवाची अरोग्यता व शरीराची अरोग्यता देवो. जो दयावंत तो आम्हाकडे आपला उदार हात उघडो. जो दयावंत तो आम्हांतील प्रत्येकास आपल्या मोठ्या नामानें ज्याप्रमाणें आमचे पूर्वज आब्राहाम, इसहाक, याआकोब, यांस सर्व गोष्टींविषयीं, सर्व प्रकारे सर्वस्वी आशीर्वाद दिला, त्याप्रमाणें तो आम्हा सर्वांस एक मेळीं पूर्ण आशीर्वाद देवो, आणि याप्रमाणें त्याची प्रसन्नता होवो, आणि आपण तथास्तु म्हणावे. जो दयावंत तो आम्हावर आपला शांतीचा मंडप विस्तारो. (**शाब्बाथ दिवशीं हें बोलावें**:- जो दयावंत तो आम्हास ज्या जगीं सर्वदा शाब्बाथ, आणि सर्व काळच्या जीवनाची विश्रांति त्याचे वतन देवो.) (**प्रतिपदेच्या दिवशीं हें बोलावें**:--जो दयावंत तो आम्हास हा महिना नव्यानें कल्याणरूप व आशीर्वादरूप करो.) (**मंडपाच्या सणांत हें बोलावें**:--जो दयावंत तो लिवयाथानाच्या * मंडपांत बसण्याची योग्यता आम्हास देवो. जो दयावंत तो आम्हावर सात थोर मेजवानामुळें ‡ आम्हांवर पवित्र व शुद्ध विपूलतेची कृपा करो; त्यांची पुण्याई आम्हास ढाल व आश्रय अशी होवो.) (**तीन सणांत** $ **हें बोलावें**:--जो दयावंत तो आम्हाकडे येणाऱ्या पुढील सणापर्यंत व पर्व दिवसापर्यंत आम्हास सुखरूप राखो.) जो दयावंत तो आमच्या मनी आपलें शास्त्र व आपली प्रीति सर्वदा राखो; आणि आम्ही पाप करूं नयें म्हणून त्याचें भय आम्हांपुढें असो.

---

* लिवयाथान हा एक मोठा मगर आहे.

‡ आब्राहाम, इसहाक, याआकोब, योसेफ, मोशे, आहारोन व दावीद.

$ हे तीन सण पसाह, शावुओथ व सुक्कोथ.

(ברכת האורח

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו ׃

וְיִסַּדֵּר בּוֹ כָּל מַעֲדַנֵּי עוֹלָם ׃ וְיִהְיֶה כְּשֻׁלְחָנוֹ
שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ כָּל רָעֵב מִמֶּנּוּ יֹאכַל וְכָל צָמֵא
מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה ׃ וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנּוּ כָּל טוּב לָעַד וּלְעוֹלְמֵי
עוֹלָמִים אָמֵן ׃ הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל
הַסְּעוּדָה הַזֹּאת ׃ הוּא וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ ׃
בְּבָנִים שֶׁלֹּא יָמוּתוּ וּבְנָכְסִים שֶׁלֹּא יַתְמוּ ׃ בָּרֵךְ יְהוָה
חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה ׃ וְיִהְיוּ נְכָסָיו מוּצָלָחִים וְחָרוּרִים
לָעִיר ׃ וְאַל יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו שׁוּם דָּבָר חֵטְא וְהֶרְהוּר עָוֹן מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם ׃ שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ כָּל הַיָּמִים בְּעֹשֶׁר וּנְכָסִים
וְכָבוֹד עַד עוֹלָם ׃ לֹא יֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם
לָעוֹלָם הַבָּא ׃ אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן ׃)

הָרַחֲמָן הוּא יְחַיֵּינוּ וְיַזְכֵּנוּ וְיָקָרְבֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ ׃
וּלְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְהֵיוֹת הָעוֹלָם הַבָּא ׃
(ביום מוסף בשבת או" * מִגְדּוֹל) מַגְדִּיל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ
וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם ׃ פְּפִירִים
רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדוֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא יַחְסְרוּ כָל־טוֹב ׃ נַעַר
הָיִיתִי גַּם־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ
לָחֶם ׃ כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה ׃ מַה
שֶּׁאָכַלְנוּ יִהְיֶה לִשְׂבָעָה ׃ וּמַה שֶּׁשָּׁתִינוּ יִהְיֶה לִרְפוּאָה ׃
וּמַה שֶּׁהוֹתַרְנוּ יִהְיֶה לִבְרָכָה ׃ כִּרְתִיב וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם

* शब्बाथ दिवशी व सणाच्या दिवशी मात्र מִגְדּוֹל बोलतात.

[आमंत्रित मनुष्याकडून आशीर्वाद.

जो दयावंत तो ज्या मेजावर आह्मी जेवलों त्यास आशीर्वाद देवो; व त्याजवर जगांतील सर्व प्रकारच्या मिष्टान्नांचा पुरवठा करो. आणि तें आमचा बाप आब्राहाम याच्या मेजा प्रमाणें होऊन जे कोणी भुकेले असतील ते त्याजवर बसून जेवोत, आणि जे कोणी तान्हेले असतील ते त्याजवर बसून पीवोत; आणि जें सर्व चांगलें तें त्यावर कधींच व सदासर्वकाळ उणें न होवो आमेन. जो दयावंत तो या घरधन्यास, या यजमानास, त्याच्या लेंकरांस त्याच्या बायकोस, व जें कांहीं त्याचें आहे, त्या सर्वांस तो आशीर्वाद देवो; असा कीं त्याच्या लेंकरांतून कोणीचं न निवर्तो, व त्याच्या संपत्तीतून कांहींच लयास न जावो. हे परमेश्वरा, त्याच्या द्रव्याला आशीर्वाद दे आणि त्याच्या हाताच्या कामाला प्रसन्न हो. त्याची संपत्ति सफळ होवो व नगराजवळ असो. * आणि कोणतेंहि पाप किंवा कोणतीहि दुष्ट वासना त्यास आतांपासून सर्व काळ पर्यंत कधींच मोहित न करो. तो नेहमीं द्रव्याकडून, संपत्तीकडून व सन्मानाकडून सर्व काळ पर्यंत हर्षित व आनंदित असो. तो या जगीं कधींच न लाजो; व पुढील जगीं कधींच न ओशाळो, आमेन. असी त्याची प्रसन्नता होवो.]

जो दयावंत तो आम्हांस जीवन देवो, आणि माशीयाहचे दिवस व पवित्र मंदिराचें बांधणें लवकरच पाहण्याची, व पुढील जगीं सर्व काळचें जीवन मिळविण्याची योग्यता आह्मांस देवो. तो आपल्या राजाचें मोठें तारण करितो, (**शाब्बाथ व सणाचे दिवशीं**–आपल्या राजाचे तारणाचा दुर्ग आहे,) तो आपल्या अभिषिक्तावर, दावीदावर व त्याच्या संतानांवर सदासर्वकाळ कृपा करितो. सिंहांस उणें पडेल व भूक लागेल, परंतु जे परमेश्वराला शोधतात त्यांस कांहीं उत्तमाची न्यूनता पडणार नाहीं. मी तरुण होतों, आणि आतां म्हातारा झालों आहे; तरी नीतिमान टाकलेला किंवा त्याचा वंश भीक मागतां म्या पाहिला नाहीं. सर्वदां तो दया करितो व उसनें देतो, आणि त्याचा वंश आशिर्वाद पावतो. जें आम्ही खाल्लें त्याकडून आमची तृप्तता होवो; जें आम्ही प्यालों त्याकडून आम्हांस आरोग्यता प्राप्त होवो; आणि जें उरलें आहे तें आम्हांस आशिर्वादरूप होवो. जसें म्हटलें आहे कीं, त्यानें त्यापुढें वाढल्यावर व त्यांनीं खाल्यावर परमेश्वराच्या वचना प्रमाणें त्यांतलें उरलें. ज्या परमेश्वरानें आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केली, त्याकडून तुम्ही

* धन्याची संपत्ति नगराजवळ असल्यानें त्याची दृष्टि त्याजवर नेहमी राहते.

וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִירוּ כִּדְבַר יְהוָה · בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם : עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

(ואם הם שלשה מברך על הכוס ואומר)

פּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא : סַבְּרִי מָרָנָן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

(ברכה אחרונה על היין)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ · רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וְעַל מִזְבְּחֶךָ · וְעַל הֵיכָלֶךָ · וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ · וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ · וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה · (בשבת ונחמנו ביום השבת הזה .) (בר״ח וזכרנו לטובה ביום ראש החדש הזה ·) (בי״ט ושמחנו ביום) (בפסח חג המצות (בשבועות חג השבועות) (בסוכות חג הסכות) (בש״ע שמיני חג עצרת) הזה · ביום (בחול המועד א״א טוב) מקרא קדש הזה · כי אתה טוב ומטיב לכל · ונודה לך על הארץ ועל הגפן ועל פרי הגפן · ברוך אתה יהוה על הארץ ועל פרי הגפן :

आशिर्वादित आहां. जो पुरुष परमेश्वरावर भाव ठेवितो, व ज्याचा भरंवसा परमेश्वरावर आहे, तो आशीर्वादित आहे. परमेश्वर आपले लोकांस. सामर्थ्य देईल, परमेश्वर आपले लोकांस कुशलाचा आशीर्वाद देईल. जो आपल्या उंच आकाशांत शांति राखितो तो आपल्या दयेने आम्हांस व आपल्या सर्व लोकांस शांति देवो आणि तुम्हीं तथास्तु म्हणा.

(जर मेजावर तिघेजण असले तर द्राक्षरसावर हा धन्यवाद करावा.)

मी तारणाचा प्याला घेऊन परमेश्वराचे नामानें हाक मारीन. आमच्या गुरुच्या मता प्रमाणेः * हे परमेश्वरा आमच्या देवा, जगताच्या राजा; द्राक्ष फळें उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(द्राक्षारस प्याल्यावर धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्षवेलावरून व द्राक्षफळा वरून व शेताच्या उत्पन्ना वरून, आणि जो प्रिय, चांगला व विस्तीर्ण देश त्याचें आम्हीं फळ खावें व त्याच्या उत्तम उत्पन्नाकडून तृप्त व्हावें म्हणुन प्रसन्न होऊन तूं त्याचें बतन आमच्या पूर्वजांस दिलेस यावरून, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हांवर, तुझ्या इस्राएल लोकांवर, तुझ्या येरूशालेम नगरावर, तुझ्या गौरवाचे वस्ती-स्थान जो सीयोन डोंगर त्यावर, तुझ्या स्थांडिलावर, आणि तुझ्या मंदिरावर दया कर; आणि लवकर आमचे दिवसांत पवित्र येरूशालेम नगर बांध; आम्हांस त्याजमध्यें ने; आणि त्याच्या बांधण्याकडून आम्हांस हर्षित कर; म्हणजे त्याकरितां आम्हीं पवित्रतेने व शुद्धतेने तुझें सुवंदन करूं. (**शाब्बाथ दिवशीं**—आणि या शाब्बाथ दिवशीं आम्हांस विश्रांती दे.) (**प्रतिपदेच्या दिवशीं**—आणि या प्रतिपदेच्या दिवशीं चांगल्यांकरितां आमची आठवण कर.) (**पेसाहामध्ये** —या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं) (**शाबूओथमध्यें**—या सप्तकांच्या सणाच्या दिवशीं) (**सुक्कोथामध्यें**—या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं) (**शेमीनीओसरेथमध्यें**—या सभा मिळण्याचे सणाच्या आठव्या दिवशीं) (**सणाच्या दिवशीं**—या पवित्र मेळा मिळण्याच्या सुदिनी) (**सणामधील व्यवहारिक दिवशीं**—या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं) आम्हांस हर्षित कर, कारण तूं सर्वांसी चांगला असून सर्वांचें चांगलें करितोस यास्तव आम्हीं तुला ह्या देशावरून, द्राक्षवेलावरून व द्राक्षफळावरून स्तवितों. हे परमेश्वरा, ह्या देशावरून व द्राक्षफळावरून तूं धन्य आहेस.

---

* टीका ११.

שחרית של שבת

(מסדרים הזמירות כמו בחול עד צורי וגואלי ואומרים)

דַּנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ-לוֹ: שִׁירוּ-לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי-יָשָׁר דְּבַר-יְהוָה וְכָל-מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל-צְבָאָם כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיהוָה כָּל-הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל-יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי-הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צָוָה וַיַּעֲמֹד: יְהוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת-כָּל-בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן-שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל-יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל-כָּל-מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב-חָיִל גִּבּוֹר לֹא-יִנָּצֵל בְּרֹב-כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל-יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי-בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָּטָחְנוּ: יְהִי-חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ

לְדָוִד הְשַׁנּוֹתוֹ אֶת-טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ: אֲבָרְכָה אֶת-יְהוָה בְּכָל-עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ

शाब्बाथाच्या पाहाटेची प्रार्थना.

(नित्याच्या रीती प्रमाणें पृष्ठ ५६ चे शेवटीं "आणि माझें हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो." एथपर्यंत कीर्तन वाचून मग पुढें लिहीलेल्या प्रमाणें ह्मणावें.)—

अहो नीतिमान, तुम्ही परमेश्वराविषयीं हर्ष शब्द करा ; कीर्तन करणें हें सरळांस शोभतें. तुम्ही विण्यावर परमेश्वराची स्तुति करा; तारपेटी, दशतंतुवाद्य त्या जवळ वाजवा. त्या जवळ नवें गायन गा; तुम्ही हर्ष नादाने उत्तम प्रकारें वाजवा. कारण कीं परमेश्वराचें वचन नीट, आणि त्याचें सर्व काम सत्यतेच आहे. तो नीतिमत्वावर व न्यायावर प्रीति करितो; परमेश्वराच्या दयेने पृथ्वी भरलेली आहे. परमेश्वराच्या शब्दानें आकाश, त्याच्या मुखश्वासानें त्यातलें सर्व मंडळहि उत्पन्न झालें. तो समुद्राचें पाणी रासीरूप करितो; अगाध जलें सांठवणांमध्यें घालितो. अहो पृथ्वीतले सर्व, तुम्ही परमेश्वराचें भय धरा. अहो सृष्टींतले सर्व राहणारे, तुम्ही त्याची भीड धरा. कारण कीं, तो बोलतांच ती झाली; त्यानें आज्ञा करितांच स्थीर राहिली. परमेश्वर लोकांचा विचार नाहींसा करितो; मुलुखांच्या योजना निरस करितो. परमेश्वराचा विचार सर्वकाळ टिकतो; त्याच्या मनांतल्या योजना पिढींपिढीं चालतात. ज्या लोकांचा देव परमेश्वर, जे लोक त्याने आपलें नतन होण्यासाठीं निवडिले, ते धन्य. परमेश्वर आकाशांतून अवलोकन करितो, मनुष्यांचीं सर्व संतानें पाहतो. आपल्या राहण्याच्या ठिकाणांतून पृथ्वीतल्या सर्व राहणाऱ्यांकडे दृष्टि लाविती. त्यांचें हृदय एकसारिखें घडितो; त्यांचीं सर्व कामें ध्यानांत आणितो. मोठ्या सैन्यानें कोणी राजा तारला जात नाहीं; मोठ्या बळानें बलाढ्य सुटत नाहीं. तारणासाठीं घोडा व्यर्थ; तो आपल्या मोठ्या बळानें तारणार नाहीं. पहा, परमेश्वराची दृष्टि त्याच्या भिणाऱ्यांकडे, त्याच्या दयेचें वाट पाहणारे यांकडे आहे. यासाठीं कीं आपण त्यांचा जीव मरणापासून सोडवावा; दुष्काळांतहि त्यांस वाचवावें. आमचा जीव परमेश्वराची वाट पाहतो; तो आमचें सहाय व आमची ढाल आहे. यास्तव आमच्या हृदयाचा संतोष त्यावर होईल, कां तर आम्ही त्याच्या पवित्र नामावर आशा ठेविली आहे. हे परमेश्वरा, जसी आम्ही तुजवर आशा ठेवली आहे तसी तुझी दया आम्हांवर होवो.

दावीदानें केलेलें गीत; जेव्हां त्याने आपली बुद्धि आबिमेलेखाच्या पुढें विपरीत केली आणि त्यानें त्याला घालविल्यानें तो निघाला तेव्हांचें. मी सर्व वेळां परमेश्वराची स्तुति करीन; त्याचें स्तवन नेहमीं माझ्या

לַיהוָה אִתִּי וְנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה
וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם
אַל יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ
חֹנֶה מַלְאַךְ יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ
כִּי טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ: יְרְאוּ אֶת־יְהוָה
קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ
וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי
יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם: מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב
יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר
מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ:
עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְהוָה
בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ
וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם: קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־
דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ
יְהוָה: שׁוֹמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה:
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פֹּדֶה יְהוָה
נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחוֹסִים בּוֹ:

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ
לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ
וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד
דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ
כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה
יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב
יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּה

मुखांत होईल. परमेश्वराविषयीं माझा जीव नावाजून घेईल; जे दीन ते ऐकून संतोष पावतील. तुम्ही माझ्यासंगतीं परमेश्वराला थोर माना; आम्ही एकत्र त्याचे नाम उंचावूं. मी परमेश्वराला शरण गेलो, तेव्हां त्यानें मला उत्तर दिलें आणि माझ्या सर्व भयांपासून मला सोडविले. हे त्याकडे लक्ष लावून प्रकाश पावले; त्यांची तोंडें लज्जित झालीं नाहीत. या दिनानें हाक मारिली. तेव्हां परमेश्वरानें ऐकिलें आणि त्याला त्याच्या सर्व संकटांतून तारिलें. परमेश्वराच्या भिणाऱ्यांभोंवती त्याचा दूत वस्ती करून त्यांचें संरक्षण करितो. तुम्ही चव घेऊन पांहा, कां कीं परमेश्वर चांगला आहे; जो मनुष्य त्याजवर आशा ठेवितो तो धन्य, अहो परमेश्वराचें पवित्र, तुम्ही त्याला भ्या, कारण कीं त्याच्या भिणाऱ्यांस कांहीं उणें नाहीं. तरणें सिंह दुर्बल होतात, आणि त्यांस भूक लागती, परंतु जे परमेश्वराला शरण जातात, त्यांस कांहीं उत्तमाचें उणेपण होणार नाहीं. अहो लेकरें, तुम्ही येऊन माझें ऐका; मी तुम्हांस परमेश्वराचें भय शिकवीन. जो मनुष्य आयुष्याची इच्छा धरितो, ज्याला उत्तम अनुभवायाचे दिवस आवडतात, तो कोण ? तो तूं आपली जीभ वाईटांपासून आणि आपले ओठ कपट बोलण्यापासून राख. वाईटांपासून फीर आणि चांगलें कर; शांति शोध आणि तिला अनुसर, परमेश्वराचे डोळे नीतिवंताकडे आणि त्याचे कान त्यांच्या हाक मारण्याकडे आहेत. परंतु परमेश्वराचें तोंड वाईट करणाऱ्यांविरुद्ध यासाठीं आहे कीं, त्यांची आठवण पृथ्वींतून काढून टाकावी. तें ओरडतात, तेव्हां परमेश्वर ऐकून त्यांस त्यांच्या सर्व संकटांतून सोडवितो. ज्यांचे हृदय फुटलेलें त्यांच्याजवळ परमेश्वर आहे, आणि ज्यांचा आत्मा भंगलेला, त्यांस तो तारितो. नीतिमानाला बहुत दुःखें होतात, परंतु त्या सर्वांतून त्याला परमेश्वर सोडवितो. तो त्याचीं सर्व हाडें राखितो, त्यांतलें एकहि मोडलें जात नाहीं. जें वाईट ते दुष्टाला जिवें मारील; जे नीतिमानाचा द्वेष करितात, त्यांची ओसाडी होईल. परमेश्वर आपल्या सेवकांचा जीव खंडून सोडवितो, जे त्यावर आशा ठेवितात, त्यांतल्या कोणाचीहि ओसाडी होणार नाहीं.

देवाचा पुरुष मोशे याची प्रार्थना. हे परमेश्वरा, सर्व पिढ्यांत तूं आमचा आश्रय आहेस. पर्वत उत्पन्न झाल्यापूर्वी आणि त्वां पृथ्वी व भूमि रचिल्यापूर्वी अनादिकालापासून अनंतकालपर्यंत तूं देव आहेस. मनुष्य तूं मातीस मिळवितो व म्हणतोस, अहो मनुष्यांनों, तुम्ही फिरा. कां कीं सहस्र वर्षे तुझ्या देखतां गतकालच्या दिवसाप्रमाणें व रात्रींतील प्रहरासारखीं आहेत. त्यांस तूं पुरासारखें वाहवून नेतोस, तीं स्वप्नच आहेत, सकाळीं जशी हिरवळ उगवती तशी; सकाळीं ती फुटून उगवती, सांजे कापली जाती व वाळून जाती. तर तुझ्या क्रोधानें आम्ही नाहींसे होतो, आणि तुझ्या कोपानें व्याकुळ होतों. त्वां आपल्या-

עֲוֹנוֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלָמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ
בְּעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם
שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל
וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה: מִי יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ
עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה:
שׁוּבָה יְהוָה עַד מָתַי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ
בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ
כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ
פָּעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

ישב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי
וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח
יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה
צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם:
מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מֶקֶטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַּבִּיט וְשִׁלֻּמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ:
לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶיךָ: כִּי מַלְאָכָיו
יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן תִּגּוֹף
בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין:
כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי
וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ
יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

पुढें आमचे अन्याय व आपल्या मुखप्रकाशीं आमचीं गुप्त पातकें ठेवलीं आहेत. कां कीं आमचे सर्व दिवस तुझ्या कोपांत जातात, आम्हीं आपलीं वर्षें कल्पनेशीं घालवितों. आमच्या आयुष्याचीं सत्तर वर्षें असतात, आणि शक्तीकडून ऐशीं वर्षें असतील तरी त्यांचा ताठा कष्ट व दु:खच आहे, कां तर तो लौकर सरतो व आम्ही उडून जातों, तुझ्या क्रोधाचें बल कोण जाणे ? आणि तुझ्या भयाप्रमाणेंच तुझा रोष आहे. आम्हास आपले दिवस गणावयाला असें शिकीव कीं आम्हीं सुज्ञान बुद्धि पावूं. हे परमेश्वरा, तूं फीर, किती वेळापर्यंत उशीर होईल ? तुला आपल्या सेवकाविषयीं अनुताप व्हावा. तूं आपल्या कृपेनें आम्हास लौकर तृप्त कर, मग आम्ही आपले सर्व दिवस उत्सव व हर्ष करीत जाऊं. ज्या दिवसांत त्वां आम्हास पिडिलें, ज्या वर्षांत आम्ही कष्ट अनुभविले, त्यांप्रमाणें आम्हांस आनंदित कर. तुझ्या सेवकांस तुझें कर्म व त्यांच्या लेकरांस तुझें वैभव प्रगट होवो. आणि परमेश्वर जो आमचा देव त्याचा प्रसाद आम्हावर असावा; आणि आम्हासाठीं आमच्या हातांचें काम स्थीर कर, आमच्या हातांचें काम स्थीर कर.

तो परात्पराच्या आच्छादनाखालीं बसतो, तो सर्वसमर्थाच्या छायेंत राहतो. माझा आश्रय व माझें दुर्ग असें मी परमेश्वराला म्हणतों; माझा देव, ज्याजवर मी विश्वासत जाईन तो. निश्चयें पारध्याच्या पाशापासून व नाशक मरीपासून तो तुला सोडवील. तो आपल्या पिसांनीं तुला आच्छादील, तूंहि त्याच्या पंखाचा आश्रय धरिशील, त्याचें सत्य तुझी ढाल व तुझें कवच असें होईल. रात्रितलें भय, दिवसांतला उडता तीर यांस तूं भिणार नाहींस. जी मरी काळोखीं चालती, जो अभिमर्द मध्यान्हीं नाश करतो त्यांसहि भिणार नाहींस. तुझ्या बाजूस सहस्रावधि व तुझ्या उजव्या हातास आयुतावधि पडतील, परंतु तुजशीं भिडणार नाहीं. केवळ आपल्या डोळ्यांनीं अवलोकन करिशील, आणि दुष्टाचें प्रतिदान पाहशील. कां तर हे परमेश्वरा, तूंच माझा आश्रय आहेस; त्वां परात्पर आपली वस्ती अशी केली आहस. अरिष्ट तुजजवळ येणार नाहीं व उपद्रव तुझ्या वस्तीशीं भिडणार नाहीं. कारण तुझ्या सर्व मार्गांत तुला राखावयास तो आपल्या दूतांस आज्ञा देईल. धोंड्याशीं तुझ्या पायाला ठेंच लागूं नये म्हणून ते आपल्या हातांनीं तुला धरितील. सिंह व जोगी साप तुडविशील, तरुण सिंह व नाग सुदंडशील. त्यानें माझी आवड धरिली आहे म्हणून मी त्याला मुक्त करीन, त्यानें माझें नाम जाणलें आहे यामुळें मी त्यास उंचावीन. तो मला अरोळी करील तेव्हां त्याला उत्तर देईन, तो संकटांत असतांना मी त्याजवळ होईन, मी त्याला मुक्त करून गौरवीन. दीर्घ आयुष्यानें त्यास मी तृप्त करीन, त्यास मी आपलें तारण अनुभवूं देईन.

מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה
יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ
לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַיהוָה
בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא
לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:
שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבוֹא עֶזְרִי:
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן
לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ:
יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־
רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם:
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה
נֵלֵךְ: עוֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם:
יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ
שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: כִּי
שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ
שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִַם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה
בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ:
לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

कीर्तन. तुह्मी परमेश्वराला नवें गायन गा, कारण कीं त्यानें आश्चर्य कर्मे केलीं आहेत, त्याच्या उजव्या हातानें आणि त्याच्या पवित्र भुजेनें त्या करितां तारण केलें आहे. परमेश्वरानें आपलें तारण कळविलें; त्यानें राष्ट्रांच्या दृष्टीस आपलें नीतिमत्व प्रगट केलें आहे. त्यानें इस्राएलाच्या घराण्यावरली आपली दया व आपली सत्यता आठविली आहे; पृथ्वीच्या सीमांतल्या सर्वांनीं आमच्या देवाचें तारण पाहिलें आहे. अहो पृथ्वीतले सर्व, तुम्ही परमेश्वराजवळ गजर करा, हाक फोडा, आणि हर्षशब्द काढून कीर्तन करा. तंतुवाद्यावर, कीर्तनीय शब्दानें, तंतुवाद्यावर परमेश्वराजवळ स्तुतिनाद करा. परमेश्वर जो राजा त्यासमोर करण्याच्या शब्दानें तुताऱ्यांनीं गजर करा. समुद्र व त्याचीं भरणें, पृथ्वी व तींतिल राहणारे यांनीं गर्जना करावी. नद्यांनीं टाळी वाजवावी; त्याबरोबर परमेश्वरासमोर डोंगरांनीं हर्षनाद करावा. कारण कीं तो पृथ्वीचा न्याय करावयास येतो, तो नीतीनें जगाचा, व सरळपणानें राष्ट्रांचा न्याय करील.

पदांचें गीत. पर्वताकडे मी आपली दृष्टी लावूं काय? माझें सहाय कोठून येतें? परमेश्वर जो आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्नकर्ता त्यापासूनच माझें सहाय येतें. तो तुझा पाय सरकूं देणार नाहीं, तुझा राखणारा निजत नाहीं. पाहा, जो इस्राएलास राखतो तो निजत नाहीं व झोपेंत पडत नाहीं. परमेश्वर तुझा राखणारा आहे, तुझ्या उजव्या हाताकडे परमेश्वर तुझी छायास आहे. दिवसां सूर्य किंवा रात्रीं चंद्र तुला बाधणार नाहीं. परमेश्वर तुला सर्व अरिष्टांपासून राखील, तो तुझ्या जिवास राखील, आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वर तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें राखील.

दावीदाचें पदांचें गीत. आपण परमेश्वराच्या मंदिरास जाऊं, असें जे मला म्हणाले त्यासंगती मी हर्षलों. हे यरूशलेमे, तुझ्या द्वारांत आमचे पाय उभे राहतील; यरूशलेम संगत जडलेल्या नगराप्रमाणें बांधलेलें आहे. त्याकडे वंश, परमेश्वराचे वंश इस्राएलाच्या प्रमाणाजवळ परमेश्वराच्या नामाची उपकारस्तुति करावयास चढत जातात कां तर तेथें न्यायासने, दावीदाच्या घराण्याचीं आसनें मांडली आहेत. यरूशलेमेच्या कल्याणासाठीं प्रार्थना करा, जे तुला प्रिय मानितात ते सुखी होतील. तुझ्या कोटांत कल्याण व तुझ्या वाड्यांत क्षेम असो. माझे बंधु व मित्र यांजकरितां मी बोलेनच, तुजमध्यें कल्याण असो. परमेश्वर जो आमचा देव त्याच्या मंदिराकरितां मी तुझ्या हितास झटत जाईन.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם
הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה
אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ׃
חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ
נַפְשֵׁנוּ הַלַּעֲג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא
יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃
אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ
נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמָּיִם
הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ
נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃
שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃
הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב
בָּחַר־לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה
וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים׃ כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה
הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עֹשֶׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃
שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח אֹתוֹת
וּמוֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה
גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃ לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ וְנָתַן אַרְצָם
נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ

पदांचें गीत. हे, जो आकाशांत राहतोस त्या तुजकडे मी आपली दृष्टि लावतों. पाहा, जसे सेवकांचे डोळे आपल्या धन्याच्या हाताकडे व दासीचे डोळे आपल्या धनीणीच्या हाताकडे पाहतात, तसें परमेश्वर जो आमचा देव तो आम्हावर दया करी-पर्यंत त्याजकडे आमचे डोळे पाहतात, आम्हावर दया कर, हे परमेश्वरा, आम्हावर दया कर, कारण आम्ही फार तुच्छ झालों आहों. जे निष्काळजी त्यांच्या उपहासानें व गर्विष्ठांच्या निंदेनें आमचा जीव फार व्यापला आहे.

दावीदाचें पदांचें गीत. इस्राएल म्हणो की जर परमेश्वर आम्हाकडे नसता, जेव्हां मनुष्यें आम्हावर उठली तेव्हां आम्हाकडे जर परमेश्वर नसता तर जेव्हां आम्हावर त्यांचा क्रोध संतप्त झाला तेव्हां त्यांनीं आम्हाला सजीव गिळिलें असतें. तेव्हां जलांनीं आम्हास बुडविलें असतें, प्रवाह आमच्या जिवावर गेला असता. तेव्हां उचंबळलेलीं जलें आमच्या जिवावर गेलीं असतीं. परमेश्वर ज्यानें आम्हास त्यांच्या दांतांसाठीं आहारसें दिलें नाहीं तो सुवंदित असो. जसा पक्षी पारध्यांच्या पाशांतून तसा आमचा जीव मुक्त झाला आहे, पाश तुटला व आम्ही मुक्त झालों आहों. परमेश्वर जो आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्नकर्ता त्याच्या नामांत आमचें सहाय आहे.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; परमेश्वराच्या नांवाचें स्तवन करा; अहो परमेश्वराचे सेवक त्याचें स्तवन करा. जे तुम्ही परमेश्वराच्या मंदिरांत आमच्या देवाच्या घरच्या वाड्यामध्यें उभे राहतां ते, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; कारण कीं परमेश्वर चांगला; त्याच्या नांवाचें कीर्तन करा; कां तें सुंदर आहे. कां कीं परमेश्वरानें आपल्यासाठीं याआकोब, आपलें स्वकीय धन होण्यासाठीं इस्राएल निवडून घेतला आहे. कारण मी जाणतों कीं आमचा प्रभु, परमेश्वर सर्व देवांपेक्षां थोर आहे. जें परमेश्वरानें इच्छिलें, तें सर्व त्यानें आकाशांत व पृथ्वींत, समुद्रामध्यें व अवघ्या डोहांमध्यें केलें आहे. तो पृथ्वीच्या पाठीपासून धुकीं चढवितो; पावसासाठीं विजा उत्पन्न करितो; आपल्या संग्रहांतून वारा काढितो. मनुष्यापासून पशूपर्यंत त्यानें मिसरांतलें प्रथम जन्मलेलें मारिलें. हे मिसरा, तुजमध्यें फारो व त्याचे सर्व सेवक यांवर उत्पात व चमत्कार त्यानें लाविले. त्यानें मोठीं राष्ट्रें मारिलीं, आणि बलाढ्य राजे जिवें मारिले. अमोऱ्यांचा राजा सीहोन व बाशानाचा राजा ओग व खनानांतलीं सर्व राज्यें यांस मारिलें. आणि त्यांचा देश आपल्या इस्राएल लोकाला वतन करून दिला. हे परमेश्वरा, तुझें नाम सर्वकाळिक आहे; तुझें स्मरण, हे परमेश्वरा, पिढोपिढीं आहे. कारण कीं परमेश्वर

לְדֹר־וָדֹר׃ כִּי־יָרִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ עֲצַבֵּי
הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ
עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין־יֵשׁ־
רוּחַ בְּפִיהֶם׃ כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃
בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃
בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת יְהוָה׃
בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ׃

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

आपल्या लोकांचा निवाडा करील, आणि आपल्या सेवकांविषयीं अनुतापेल. राष्ट्रांच्या मूर्ति रुप्याच्या व सोन्याच्या; मनुष्यहातांनीं केलेल्या आहेत. त्यांस तोंड आहे, तरी त्या बोलत नाहींत; त्यांस डोळे आहेत, तरी पाहत नाहींत; त्यांस कान आहेत, तरी ऐकत नाहींत; त्यांच्या तोंडीं श्वासहि नाहीं. त्यांचे करणारे व त्यांजवर आशा ठेवणारे ते सर्व त्यांसारिखे आहेत. हे इस्राएलाच्या घराण्या, तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा; हे आहरोनाच्या घराण्या, तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा. हे लेवीच्या घराण्या, तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा; जे परमेश्वराचें भय धरितात, ते तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा. परमेश्वर जो यरूशालेमांत वस्ति करितो तो सीयोनेंतून सुवंदीत असो. तुम्ही परमेश्वराचें स्तवन करा.

तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा; कारण तो चांगला; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

देवांचा देव याची स्तुति करा; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

प्रभूंचा प्रभू याची स्तुति करा; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

जो आपण मात्र मोठीं आश्चर्यकृत्यें करितो, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें बुद्धिनें आकाश उत्पन्न केलें, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें पृथ्वी पाण्यावर विस्तारिली, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें मोठ्या ज्योति उत्पन्न केल्या, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें दिवस चालवावयास सूर्य उत्पन्न केला, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

रात्र चालवावयास चंद्र व तारेहि; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें मिसऱ्यांचे ज्येष्ठ पुत्र मारिले, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

आणि त्यांमधून इस्राएल काढिला; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

बळकट हातानें, व उभारलेल्या भुजेनें काढिला; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें सूफ समुद्राचे विभाग करून चिरलें, त्याची; कारण त्याची दया सर्वकाळची आहे.

आणि त्यानें त्यामधून इस्राएलाला पार नेलें; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

आणि फारोला व त्याच्या सैन्याला सूफ समुद्रांत पाडून टाकिलें; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें आपला लोक रानांतून चालविला, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

ज्यानें मोठ्या राजांस मारिलें, त्याची; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

וַיְהַרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי׳׳חַ :
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי׳׳חַ :
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי׳׳חַ :
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי׳׳חַ :
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי׳׳חַ :
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי׳׳חַ :
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי׳׳חַ :
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי׳׳חַ :
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי׳׳חַ :

(ואח״כ הש״ץ אומר קדיש דרבנן אם אין עשרה לפני הודו קודם יאמר אמר ר׳ יהושע וגו׳ עד תורה ויאדיר דף ל״ו :)

כִּי׳ נָבָר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

בָּרוּךְ הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ :

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם · בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעֹשֶׂה · בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם · בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת · בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו · בָּרוּךְ מַעֲבִיר אֲפֵלָה וּמֵבִיא אוֹרָה · בָּרוּךְ אֵל חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח · בָּרוּךְ שֶׁאֵין לְפָנָיו עַוְלָה · וְלֹא שִׁכְחָה וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים · וְלֹא מְקַח שֹׁחַד · צַדִּיק הוּא בְּכָל־דְּרָכָיו · וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו · בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל :

(בשבת וחו״המ־בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה · אֶת יוֹם בפסח־חַג הַמַּצּוֹת · בסוכות־אֶת יוֹם חַג הַסֻּכּוֹת) הַזֶּה וְאֶת יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה :

महान राजेहि जिवें मारिले; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

अमोऱ्यांचा राजा सीहोन याला (मारिलें); कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

याशानाचा राजा ओग यालाहि; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

आणि त्यांचा देश वतन करून दिला; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

आपला सेवक इस्राएल याला वतन दिलें; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

त्यानें आमच्या नीचपणांत आमची आठवण केली; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

आणि आमच्या वैऱ्यांपासून आह्मास मुक्त केलें; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

तो सर्व जिवांस अन्न देतो; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

तुम्ही आकाशांतल्या देवाची स्तुति करा; कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे.

(जेमीरोथ मधील ' होदू ' येथें कद्दीश न म्हटल्यास येथें दहा मनुष्यें असल्यास पान ५१ मधील कद्दीश रब्बानान म्हणावें; व त्यापूर्वी ' आमार रिब्बी येहोशुवा ' ते ' तोरावीआद्दीर ' पर्यंत म्हणावें.)

कारण कीं त्याची दया आम्हावर भारी आहे; आणि परमेश्वराची सत्यता सर्वकाळ पर्यंत आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

ज्यानें आपल्या इस्राएल लोकांस पवित्र शाब्बाथ दिवशीं विसाव्याचें वतन दिलें तो धन्य आहे.

जो बोलला आणि पृथ्वी झाली तो धन्य; जो बोलतो आणि करितो तो धन्य; जो ठरवितो व स्थापितो तो धन्य; ज्यानें प्रारंभीं (जग) उत्पन्न केलें तो धन्य; जो पृथ्वीवर दया करितो तो धन्य; जो प्राणिमात्रांवर दया करितो तो धन्य; जो आपल्या भिणाऱ्यांस चांगलें वेतन देतो तो धन्य; जो अंधार घालवून प्रकाश आणितो तो धन्य; सदा जीवंत व सर्वकाळ स्थापित जो देव तो धन्य; ज्याच्यापुढें दुष्टाई टिकत नाहीं, ज्यास विसर पडत नाहीं, आणि जो तोंड ओळख धरीत नाहीं व लांच घेत नाहीं तो धन्य; तो आपल्या सर्व मार्गांत यथार्थ व सर्व कामांत दयाळू आहे; जो खंडून घेतो व सोडवितो तो धन्य आहे.

[(**शाब्बाथ असून सणाचा दिवस असल्यास**—ज्यानें आपल्या इस्राएल लोकांस हा शाब्बाथ दिवस)

(**पेसामध्यें व्यावहारिक दिवस**–हा न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाचा दिवस.)

(**सुक्कोथमध्यें व्यावहारिक दिवस**—हा मंडपाच्या सणाचा दिवस.) हा पवित्र मेळा ज्यानें दिला तो धन्य.]

בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ וּבָרוּךְ זִכְרוֹ לְעוֹלְמֵי עַד: בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן מְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפוֹאָר
בִּלְשׁוֹן כָּל חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבְזִמִּירוֹת נְהוֹדְךָ וּנְבָרֶכְךָ וְנִשְׁתַּבַּחֲךָ
וְנַפְאֶרְךָ וְנַרוֹמִמְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ וְנַזְכִּיר
שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חַי הָעוֹלָמִים מֶשֻׁבָּח וּמְפוֹאָר
שְׁמוֹ עֲדֵי עַד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בְּתִשְׁבָּחוֹת
מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ
בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי
שִׂמַּחְתָּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ
מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא
יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב
וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם
לְעֹלָם יְהוָה: כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ
יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי
בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים
תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה:
שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד
יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר
יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:
יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־
תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם

तो धन्य, त्याचें नांव धन्य, आणि त्याचें स्मरणहि सर्वकाळ धन्य आहे. हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मोठ्या व पवित्र राजा, दयाळू बापा, आपल्या लोकांच्या मुखांकडून स्तविला जाणाऱ्या; आणि आपल्या यथार्थांच्या व भक्तांच्या जिव्हेकडून वाखाणिला व गौरविला जाणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. आणि हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, तुझा सेवक दावीद याच्या गीतांकडून आम्ही तुझी स्तुति करूं, स्तवनाकडून व कीर्तनाकडून तुला आम्ही सन्मान देऊं, थोर मानूं, स्तवूं, गौरवूं आणि उंचावूं, आमचा राजा असें मान्य करूं, पवित्र मानूं व तुझें भय धरूं, आणि हे आमच्या राजा, आमच्या देवा, सर्वकाळ जीवंत असणारा जो एकच, स्तविलेला, आणि ज्याचें नाम सदासर्वकाळ गौरविलेलें, आम्ही तुझें नांव स्मरूं; हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, स्तवनांकडून गौरविलेल्या राजा, तूं धन्य आहेस.

शाब्बाथ दिवशीं गाण्याचें गीत. परमेश्वराची स्तुति करणें, हे परात्परा, तुझ्या नावाचें कीर्तन करणें बरें आहे. दशतारवाद्यावर व तारपेटीवर, ध्यानवाद्यावर व विण्यावर सकाळीं तुझी दया, व रात्रीच्या रात्रीं तुझी सत्यता, प्रगट करणें बरें आहे; कारण कीं हे परमेश्वरा, त्वां आपल्या कर्मांकडून मला संतुष्ट केलें आहे; तुझ्या हातांच्या कृत्यावरून मी उल्हासाचा शब्द करीन. हे परमेश्वरा, तुझीं कृत्यें मोठीं आहेत; तुझे विचार फार खोल आहेत. पशुशील मनुष्य जाणत नाहीं; आणि मूर्ख हें समजत नाहीं. जेव्हां दुष्ट गवतासारिखे फुटतात, आणि सर्व दुष्कर्मी फुलतात, तेव्हां तें त्यांच्या सदासर्वकाळ नाशासाठीं आहे. पण हे परमेश्वरा, तुला सर्वकाळ थोर मानावें; कां तर हे परमेश्वरा, पाहा, तुझे शत्रू, पाहा तुझे शत्रू नाश पावतील; सर्व दुष्कर्मी विसकळींत होतील. परंतु माझें शिंग गेंड्याच्यासारिखें तूं उंच करशील, मी साजुक तेलानें नाहीन. आणि मजवर टपणारे, मजवर उठणारे यांस माझें डोळे पाहतील; दुष्टांविषयीं माझे कान ऐकतील. पुण्यवान खजुरी झाडासारिखा फुलेल; लबानोनावरल्या एरेजसारिखा वाढेल. जे परमेश्वराच्या घरीं लावलेले, ते आमच्या देवाच्या वाड्यांत पालवतील, वृद्धपणांत देखील फळ देतील; रसाळ व हिरवे होतील; यासाठीं कीं परमेश्वर सरळ हें दाखवावें, तो माझा खडक आणि त्यामध्यें कांहीं वावगें नाहीं.

परमेश्वर राज्य करितो; तो उत्कृष्टता ल्यालेला; परमेश्वर ल्यालेला आहे, त्यानें आपल्याला पराक्रम वेष्टिला आहे. अवघी पृथ्वी स्थीर स्थापलेली आहे; ती हालणार नाहीं. प्राचीन काळापासून तुझें सिंहासन स्थाप-

אַתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ
נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם
אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃ עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה
קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ יְהִי שֵׁם
יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד
מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ רָם עַל כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל
הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר
וָדֹר׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ יְהוָה
מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת
גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב־אִישׁ
וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד
מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה
וַיַּעֲמֹד׃ כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃ כִּי יַעֲקֹב
בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו׃

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ

लेलें आहे; तूं अनादि आहेस. हे परमेश्वरा, ओघानीं उंचाविला, ओघानी आपला शब्द उंचविला आहे; ओघ आपल्या लाटांस उंचवितात. मोठ्या महान् पाण्याच्या वाणीपेक्षां, समुद्राच्या लहरींपेक्षां परमेश्वर उंचावर महान् आहे. हे परमेश्वरा, तुझ्या नेमणुकी अति सत्य आहेत; तुझ्या घरीं पवित्रता सदा सुशोभित आहे.

परमेश्वराचें गौरव सर्वकाळपर्यंत होत जाईल; परमेश्वर आपल्या कृत्यांवर संतुष्ट होईल. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नांव धन्य म्हटलें जावो. सूर्याच्या उगवतीपासून त्याच्या मावळतीपर्यंत परमेश्वराच्या नांवाची स्तुति असो. सर्व राष्ट्रांवर परमेश्वर उंच आहे; त्याचें गौरव आकाशांत आहे. हे परमेश्वरा, तुझें नाम सर्वकालिक आहे; तुझें स्मरण, हे परमेश्वरा, पिढोपिढीं आहे. परमेश्वरानें आपलें सिंहासन आकाशांत स्थापिलें आहे, आणि त्याचा राज्याधिकार सर्वांवर आहे. आकाशानें आनंद करावा; आणि पृथ्वीने हर्षावें; आणि तीं राष्ट्रांत सांगतात कीं, परमेश्वर राज्य करितो. परमेश्वर राज्य करितो, परमेश्वरानें राज्य केलें, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करील. परमेश्वर सदासर्वकाळ राजा आहे; त्याच्या देशांतून राष्ट्रांचा नाश झाला आहे. परमेश्वर लोकांचा विचार नाहींसा करितो; मुलुखांच्या योजना निरस करितो. मनुष्याच्या मनांत बहुत कल्पना असतात, परंतु जो परमेश्वराचा संकल्प तोच ठरेल. परमेश्वराचा विचार सर्वकाळ टिकतो; त्याच्या मनांतल्या योजना पिढोपिढीं चालतात. कारण तो बोलतांच, ती (पृथ्वी) झाली; त्यानें आज्ञा करितांच ती स्थिर राहिली. कां तर परमेश्वरानें सीयोन निवडून घेतली, आपल्या राहण्यासाठीं इच्छिली आहे. कांकीं परमेश्वरानें आपल्यासाठीं याआकोब, आपलें स्वकीयधन होण्यासाठीं इस्राएल निवडून घेतला आहे. कां तर परमेश्वर आपल्या लोकांला सोडीत नाहीं; आणि आपल्या वतनाला टाकीत नाहीं. तथापि तो ममताळू आहे, यास्तव तो अन्यायाची क्षमा करितो, नाश करीत नाहीं, तो बहुत वेळ आपला राग टाळितो, आणि आपला सर्व संताप चेतवीत नाहीं. हे परमेश्वरा, तारण कर, आम्ही हांक मारितों, तेव्हां राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें.

जे तुझ्या घरांत राहतात, ते धन्य; ते नेहमीं तुझा उत्सव करतील. सेलाह. ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

दावीदाकडून. हे माझ्या देवा, तूं राजा, मी तुला उंचावीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाची स्तुति करीन. सर्व दिवशीं तुझी स्तुति करीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाचें स्तवन करीन. परमेश्वर थोर

לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין
חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ
וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד
הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־
הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־
אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:
צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב
יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו
יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־
כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־
פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ בִּנְדִיבִים
בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ
בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ
שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים

आणि फार स्तुतिमान आहे; त्याचें थोरपण अपार आहे. पिढी पिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करील, आणि तुझ्या पराक्रमाचें निवेदन करितील. तुझी स्तुति गौरवी महानपणाची, आणि मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांच्या गोष्टींचे विचार काढीन. लोक तुझ्या भयंकर कृत्यांच्या पराक्रमाविषयीं बोलतील आणि मी तुझें थोरपण वर्णीन ते तुझ्या मोठ्या बरेपणाची आठवण फार करितील, तुझें नीतिमत्व गाजवितील. परमेश्वर कृपाळू व ममताळू; मंदक्रोध आणि मोठ्या दयेचा आहे. परमेश्वर सर्वांशीं चांगला; आणि त्याच्या सर्व कृत्यांवर त्याची फार ममता आहे. हे परमेश्वरा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितात, आणि तुझे भक्त तुझी स्तुति करितात; तुझ्या राज्यांचें गौरव सांगतात, आणि तुझ्या पराक्रमाविषयीं बोलतात; यासाठीं कीं, आपण त्याच्या पराक्रमाचीं कृत्यें व त्याच्या राज्यांचें वैभवी गौरव आदामाच्या संतानांस कळवावें. तुझें राज्य सर्व युगांचें राज्य; आणि तुझा आधिकार पिढीच्या पिढींतल्या सर्वांवर आहे. जे पडत आहेत, त्या सर्वांस परमेश्वर आधार देतो: आणि सर्व ओणव्यांस तो उभें करितो. सर्वांचे डोळे आशेनें तुजकडे लागतात; आणि तूं त्यांचें भक्ष्य यथाकाळीं त्यांस देतोस. तूं आपले हात उघडून सर्व जिवांची इच्छा पूर्ण करितोस. परमेश्वर आपल्या सर्व चालीनीं पवित्र; आणि आपल्या सर्व कृत्यांवर उपकारक आहे. जे सर्व परमेश्वराला हाक मारितात, जे सत्यतेने त्याला हाक मारितात त्या सर्वांस तो जवळ आहे. जे त्याचें भय धरितात, त्यांचा मनोरथ तो पूर्ण करितो; आणि त्यांचें ओरडणें ऐकून त्यांस तारितो. जे परमेश्वरावर प्रीति करितात, त्या सर्वांस तो राखितो; परंतु सर्व दुष्टांचा नाश करील. माझें तोंड परमेश्वराची स्तुति उच्चारील; आणि सर्व मनुष्यमात्र त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति सदासर्वकाळ करील. आणि आम्ही आतांपासून सर्वकाळ-पर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जाऊं. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; हे माझ्या जिवा, तूं परमेश्वराचें स्तवन कर. मी आपल्या आयुष्यभर परमेश्वराचें स्तवन करीन; मी आहे तोंपर्यंत, आपल्या देवाचें कीर्तन करीन. अधिकारी, आदामाचा वंशस्थ ज्याकडे तारण नाहीं, त्यावर तुम्ही भरंवसा ठेवूं नका. त्याचा आत्मा निघून जातो; तो आपल्या मातीस फिरून मिळतो; त्याच दिवशीं त्यांच्या योजना नाश पावतात. ज्याला आपल्या सहायावर याआकोबाचा देव, ज्याची आशा आपला देव परमेश्वर यावर आहे, तो धन्य. त्यानें आकाश व पृथ्वी व समुद्र व त्यांमध्यें जें अवघें तें उत्पन्न केलें. तो सत्यता सर्वकाळ पाळितो. जाचलेल्यांसाठीं न्याय करितो; भुकेल्यांस अन्न देतो. परमेश्वर बंदिवानांची सुटका

נֹתֵן לָהֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה פֹּקֵחַ
עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהוָה
שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת:
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְּהִלָּה:
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְיָ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרוֹפֵא
לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים
לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ
אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ:
עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה
שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר:
נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא
בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה
יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם
אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ
בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ:
הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג
כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי
קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־
מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל:
לֹא עָשָׂה־כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־

देतो. परमेश्वर बंदिवानांची सुटका करितो. परमेश्वर आंधळ्यांस दिसे असें करितो. परमेश्वर ओणव्यांस उभें करितो परमेश्वर नीतिमानावर प्रीति करितो. परमेश्वर विदेशांस रक्षितो; अनाथ व विधवा यांस आधार देतो; परंतु दुष्टांची गति विपरित करितो. परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सीयोने, तुझा देव पिढोपिढी आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; कां तर आमच्या देवाची स्तुति गाणें, उत्तम आहे, कां तर तें गोड; त्याचें स्तवन रमणीय आहे. परमेश्वर यरूशालेम रचितो; इस्राएलांतून जे विखरलेले, त्यांस तो एकत्र मिळवितो. हृदय फुटलेल्यांस बरें करितो; आणि त्याच्या जखमांवर पट्टी बांधितो. तो ताऱ्यांची गणना करितो; त्या सर्वांस नांवें ठेवितो. आमचा प्रभु थोर, आणि मोठ्या बळाचा, त्याचें ज्ञान अपरमित आहे. परमेश्वर दुःखितांस यथास्थित करितो; दुष्टांस भूमीस मिळवितो. तुम्ही परमेश्वराजवळ स्तुतीनें गा; तंतुवाद्यावर आमच्या देवाचें कीर्तन करा. तो ढगांनी आकाशाला झांकितो; भूमीवर पाऊस यथास्थित पाडितो; डोंगरांवर गवत वाढवितो. तो पशूला आणि कावळ्याच्या ओरडणाऱ्या पिलांना, भक्ष्य देतो. तो घोड्याच्या पराक्रमानें संतोष पावत नाहीं; मनुष्याच्या पायानी संतुष्ट होत नाहीं. जे परमेश्वराचें भय धरितात, जे त्याच्या दयेची आशा धरून राहतात, त्यांवर तो संतुष्ट आहे. हे यरूशालेमे, तूं परमेश्वराला वाखाण; हे सीयोने, तूं आपल्या देवाचें स्तवन कर. कारण कीं त्यानें तुझ्या वेसींचें अडसर बळकट केलें; तुझ्यांतील तुझ्या प्रजा यांस आशीर्वाद दिला आहे. तो तुझी सीमा शांत ठेवितो; पौष्टिक गव्हानी तुला तृप्त करितो. आपलें वचन पृथ्वीवर पाठवितो; त्याचा शब्द वेगानें धावत चालतो. तो लोंकरीसारखें बर्फ पाडितो; थिजलेलें दहिंवर राखेसारिखें पसरितो. आपल्या गारा तुकड्यांसारिख्या पाडितो; त्याच्या गारापुढें कोण उभा राहील ? तो आपली आज्ञा पाठवून त्यांस विखरितो; आपला वारा फिरता करितो, तेव्हां पाणी वाहतें. तो आपल्या गोष्टी याआकोबाला, आपल्या नेमणुकी व आपले न्याय इस्राएलाला विदित करितो. त्यानें कोणत्याहि राष्ट्रास असें केलें नाहीं, आणि त्याचे न्याय त्यांनी अगदीं जाणिले नाहींत. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; अहो आकाशांतले, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; उंच ठिकाणांमध्यें त्याचें स्तवन करा. अहो त्याचे सर्व दूत, तुम्ही त्याला स्तवा; अहो त्याचीं सर्व सैन्यें, तुम्ही त्याला स्तवा. अहो सूर्य व चंद्रहो, तुम्ही त्याला

צְבָאוֹ׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעֵל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ
אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם
חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים
וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה
דְבָרוֹ׃ הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ הַחַיָּה
וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים
שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים
עִם־נְעָרִים׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה־לְכָל
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל
חֲסִידִים׃ יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ
בְּמַלְכָּם׃ יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃ כִּי־
רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ יַעְלְזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם׃ רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים׃
לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃ לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ׃

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃ הַלְלוּהוּ
בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע
שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃ הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעֻגָב׃ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה׃ כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ׃ כהת״יה׃

स्तवा, अहो प्रकाशमान सर्व तारे, तुम्ही त्याला स्तवा. आकाशांच्या आकाशांहो, आणि आकाशांवरले प्राणी, तुम्ही त्याला स्तवा. त्यानीं परमेश्वराच्या नांवाला स्तवावें; कारण कीं त्याने आज्ञा दिली म्हणजे तीं उत्पन्न होतात आणि त्याने त्यांस सदासर्वकाळपर्यंत स्थापिलें; त्याने नेम लाविला आणि तो टळत नाहीं. अहो पृथ्वीतले मोठे मगरहो, आणि समुद्र डोहांतले सर्वहो, तुह्मी परमेश्वराला स्तवा. अग्नि व गारावृष्टि, बर्फ व धुकें, त्याचें वचन पाळणारा, वादळी वारा तो, पर्वत व सर्व डोंगर, फळझाडें, व सर्व एरेजवृक्ष; श्वापदें व सर्व पशु, वळवळणारे जंतू व उडणारे पक्षी; पृथ्वींतले राजे, व सर्व प्रजा, अधिकारी व पृथ्वींतले सर्व न्यायाधीश नबे तरणे, तरण्या व आबाल वृद्ध; यांनीं परमेश्वराच्या नांवाला स्तवावें; कारण कीं केवळ त्याचेंच नांव उंच मानायाचें; त्याचें गौरव पृथ्वीवरती व आकाशावरती आहे. आणि तो आपल्या लोकांचें शिंग उभारितो; त्याचे सर्व भक्त, त्याच्या जवळचा लोक इस्राएल संतानें यानीं स्तवन करावें. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; परमेश्वराजवळ नवें गायन गा; त्याच्या भक्तमंडळींत त्याची स्तुति करा; इस्राएलानें आपल्या उत्पन्न-करणाऱ्याविषयीं संतोष करावा; सीयोनेंतल्या प्रजेनें आपल्या राजाविषयीं हर्षावें. उत्साहमंडळींत त्यांनीं त्याचें नांव स्तवावें; डफावर व तंतुवाद्यावर त्याचें कीर्तन करावें; कां तर परमेश्वर आपल्या लोकावर प्रसन्न आहे; तो दुःखितांस तारणानें शोभायमान करितो. भक्तानीं गौरव करून उल्हास करावा; आपल्या आंथरुणांवर हर्ष करावा. त्यांच्या गळ्यांत देवाचीं उंच स्तवनें, आणि त्यांच्या हातांत दुधारी तरवार असावी; ह्मणजे त्यांनीं राष्ट्राचा सूड घ्यावा; मुलखांस शासनें करावीं. त्यांच्या राजांस सांखळ्यांनीं, त्यांच्या श्रीमंतांस लोखंडाच्या बेड्यांनीं बंद करावें; त्यांस लिहिलेला न्याय लागू करावा ह्मणून. हें वैभव त्याच्या सर्व भक्तांसाठीं नेमलेलें आहे. तुह्मी परमेश्वराला स्तवा.

तुह्मी परमेश्वराला स्तवा; देवाच्या पवित्र स्थानीं त्याला स्तवा; त्याच्या सामर्थ्याच्या अंतराळीं त्याला स्तवा. त्याच्या पराक्रमांमुळें त्याला स्तवा; त्याच्या मोठेपणा-प्रमाणें त्याला स्तवा. करणा वाजवितां त्याला स्तवा; तारपेटीवर व तंतुवाद्यावर त्याला स्तवा; डफानें व उत्साहमंडळींत त्याला स्तवा; सारमंडळ व मनोरंजक यांवर त्याला स्तवा; उंच टाळांनीं त्याला स्तवा; नादाच्या झांजांनीं त्याला स्तवा. (दोन वेळां—प्रत्येक श्वासवानानें परमेश्वराला स्तवावें. तुह्मी परमेश्वराला स्तवा.)

בָּרוּךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃ בָּרוּךְ יְהוָֹה מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן
יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ׃ בָּרוּךְ יְהוָֹה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם
וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן׃

(צריך לעמוד בכוונה

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָֹה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם
וְעַד עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָֹה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָֹה הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה
מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק
לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם
תִּפְאַרְתֶּךָ׃ וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמָם עַל כָּל־בְּרָכָה
וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־הוּא יְהוָֹה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ
הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא
הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃*) אַתָּה הוּא יְהוָֹה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ
אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי
צַדִּיק אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־
זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ

* एथपर्यंत भक्तिभावानें उभे राहून बोलावें.

परमेश्वराची सर्वकाळ स्तुति असो. आमेन व आमेन. यरूशालेमेंत जो परमेश्वर, वस्ति करितो त्याची सीयोनेंतून स्तुति असो. तुझी परमेश्वराचें स्तवन करा. परमेश्वर देव इस्राएलांचा देव, जो केवळ आश्चर्य कृत्यें करितो, त्याची स्तुति असो. त्याच्या गौरवी नामाची स्तुति सर्वकाळ असो, आणि त्याच्या गौरवाने सर्व पृथ्वी भरली जावो. आमेन व आमेन.

[हें भक्तिभावानें उभें राहून बोलावें.

आणखी दावीदानें सर्व समुदायाच्या देखतां परमेश्वराची स्तुति केली; तेव्हां दावीदानें म्हटलें " हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या देवा, आमच्या बापा, सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंत तुझी स्तुति व्हावी. हे परमेश्वरा, मोठेपणा, व पराक्रम व तेज व जय व मान, हीं तुझी; कारण कीं जें आकाशांत व पृथ्वींत तें सर्व तुझें; हे परमेश्वरा, राज्य आणि सर्वांवरला मुख्य अधिकार तुझा आहे. संपत्ति व गौरवहि तुझ्याकडून होतें, आणि तूं सर्वांवर अधिकार करितोस; तुझ्याच हातीं शक्ति व पराक्रम, आणि सर्वांस मोठेंपण व शक्ति देणें हें तुझ्या हातीं आहे. तर हे आमच्या देवा, आतां आम्ही तुझे उपकार मानितों, आणि तुझ्या अति तेजस्वी नामाची स्तुति करितों. आणि तुझें गौरव विशिष्ट नाम सर्व स्तुती व प्रशंसा यांवरती उंचावलेलें असतां वंदिलें जावें. तूंच तूं मात्र परमेश्वर आहेस. त्वां आकाशें, आकाशांचीं आकाशें व त्यांचीं सर्व सैन्यें, पृथ्वी व जें कांहीं तिजवर आहे, समुद्र व त्यांतले सर्व उत्पन्न केलेलें तीं सर्व तूं वाचवितोस व आकाशाचीं सैन्यें तुझें भजन करितात. तूं परमेश्वर देव आहेस,] ज्या त्वां आब्रामाला निवडून खास्द्यांच्या ऊर गावांतून काढून घेतलें, आणि त्याचें नाम आब्राहाम ठेविलें. आणि त्याचें मन तुजपुढें विश्वासू असें सांपडलें, आणि खनानी, हित्ती अमोरी व परिजी व यबूसी व गीर्गाशी, यांचा देश त्याच्या संततीला द्यावयाला त्यासी करार केला, आणि आपलीं वचनें खरीं केलीं आहेत, कांकीं तूं सात्विक आहेस. आणि त्वां मिसरांत आमच्या पूर्वजांची पीडा पाहिली, आणि सूफ समुद्राजवळ त्यांची आरोळी ऐकिली. आणि फारोवर व त्याच्या सर्व चाकरांवर व त्याच्या देशाच्या सर्व लोकांवर अद्भुतें व उत्पात केले, कां कीं त्यांनीं त्यांजवर गर्व केला असें त्वां जाणिलें, आणि आजच्या प्रमाणें आपल्याला नाम प्राप्त केलें. तेव्हां

נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם
צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים : מִי־כָמֹכָה
בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה
נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְּהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא :
נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ
אֶרֶץ : נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְּעָזְּךָ
אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ : שָׁמְעוּ
עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת : אָז נִבְהֲלוּ
אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב
יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן : תִּפֹּל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד
בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה
עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ :
תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה
מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ : יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד :
יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
יְהוָה מַלְכוּתֵיהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה
עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם :
(יד כאן בכל שבת · ובשבת בשלח יש נוהגים
לומר עד רופאך

וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָהּ
וַתֵּצֶאן כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלוֹת :

वाऱ्यानें फुंकिलें; समुद्रानें त्यांस झांकिलें; ते
शिस्यासारिखे महापाण्यांत बुडाले. हे परमेश्वरा, देवांमध्यें तुझ्या
सारिखा कोण! पवित्रतेनें तुझ्यासारिखा
महान कोण! (तूं) स्तवण्याविषयीं भयमान, चमत्कार कर्ता आहेस.
त्वां आपला उजवा हात लांबविला, पृथ्वीनें
त्यांस गिळिलें. त्वां हे खंडून घेतलेले लोक दयेनें आणिले, आपल्या
सामर्थ्यानें आपल्या पवित्र स्थानाकडे नेलें.
राष्ट्रें ऐकून कांपतील, पलेशेतांतील राहणाऱ्यांस दुःख व्याप्त करील.
तेव्हां अदोमाचे अग्रसर विस्मित
होतील; मोआबी बलाढ्यांस कंप व्यापील; खनानांतील सर्व
राहणारे विरून जातील. भय व घाबरेंपण
त्यांवर पडेल, तुझ्या मोठ्या भुजामुळें ते दगडासारिखे एथपर्यंत स्तब्ध
होतील कीं, हे परमेश्वरा, तुझे लोक पार
जातील, जे लोक त्वां विकत घेतले ते पार जातील. तोंपर्यंत तूं
त्यांस आणून आपल्या वतनाच्या डोंगरांत
लावशील; हे परमेश्वरा, तें ठिकाण त्वां आपल्या वस्तीसाठीं केलें
आहे. हे प्रभू, तें पवित्र स्थान तुझ्या
हातांनीं सिद्ध केलें आहे. परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील.
परमेश्वराचें राज्य सर्वकाळ आणि सर्वकाळांच्या
सर्वकाळ स्थापित आहे. कां तर फारोचे घोडे त्याच्या रथासुद्धां व
त्याच्या स्वारांसुद्धां समुद्रांत गेले, आणि
परमेश्वरानें समुद्राचें पाणी त्यांजवर फिरवून आणिलें, परंतु इस्राएलाचीं
संतानें समुद्राच्यामधून कोरड्या भूमीवरून गेलीं.

[ज्या शाब्बाथ दिवशीं शास्त्र वाचितांना त्यांतून אז ישיר हा भाग वाचायाचा असतो त्या दिवशीं मात्र हें पुढील बोलतात.

तेव्हां मिर्याम भविष्यवादीण आहारोनाची बहीण इने आपल्या हातीं डफ घेतला आणि तिच्या मागें सर्व बायका डफ घेऊन ताफ्यांनीं बाहेर आल्या.

תַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ
רָמָה בַיָּם: וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל
מִדְבַּר שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא מָצְאוּ מָיִם:
וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם
עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מָרָה: וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל מֹשֶׁה לֵאמֹר
מַה נִּשְׁתֶּה: וַיִּצְעַק אֶל יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ
אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם
נִסָּהוּ: וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו
כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי
אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ:)

כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים

בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

(ועומד הש"ץ לפני התבה ואומר נשמת)

נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ כָּל

בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד · מִן
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל · וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם · בְּכָל עֵת צָרָה
וְצוּקָה · אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֶלָּא אַתָּה:
אֱלֹהַי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים · אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת · אֲדוֹן
כָּל תּוֹלָדוֹת · הַמְּהֻלָּל בְּכָל הַתִּשְׁבָּחוֹת · הַמְנַהֵג
עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים · וַיהוָה עֵר · לֹא יָנוּם וְלֹא

मिर्यामीनें त्यांस असें उत्तर केलें कीं, परमेश्वराला गा, कां कीं तो थोरच आहे, त्यानें घोडे व त्यांवरचे स्वार समुद्रांत टाकले आहेत. मग मोशयाने इस्राएलास सुफसमुद्रापासून नेलें आणि ते शूर नांवें रानांत गेले; तेव्हां तें तीन दिवस रानांत चालले आणि त्यांस पाणी मिळालें नाहीं. मग ते माऱ्यास आले, आणि माऱ्यांतील पाणी कडू होतें यामुळें तें त्यांच्यानें पिववेना, यावरून त्याला 'मारा' असें नांव पडलें. तेव्हां लोक मोशयावर कुरकुरत म्हणाले, आम्ही काय पिऊं ? तेव्हां त्यानें परमेश्वराचा धावा केला, आणि परमेश्वरानें त्याला एक झाड दाखविलें, आणि त्यानें तें पाण्यांत टाकलें, मग पाणी गोड झालें; तेथें त्यानें त्यास नेम व न्याय लावला आणि तेथें त्यांची परिक्षा घेतली. आणि त्यानें म्हटलें, जर तूं आपला देव परमेश्वर याचा वाणी ऐकशील, त्याच्या दृष्टीस जे नीट तें करशील, त्याच्या आज्ञा मानशील आणि त्याचे सर्व नेम पाळशील, तर जीं दुखणीं म्या मिसऱ्यांवर घातलीं त्यांतील कोणतेंहि मी तुजवर घालणार नाहीं, कां तर तुला निरोगी करणारा मी परमेश्वर आहे.]

कांतर राज्य परमेश्वराचें आहे; तोच राष्ट्रांवर अधिकार करितो. आणि एसावाच्या पर्वताचा न्याय करावयाला सीयोन पर्वतावर तारणारे चढतील, आणि राज्य परमेश्वराचें असत जाईल. आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल, त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल, आणि त्याचें नाम एकच.

(मग हाज्जान तेव्यावर उभा राहून हें पुढील बोलतो.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, सर्व प्राण्यांचा आत्मा तुझ्या नामाला धन्य म्हणतो; आणि हे आमच्या राजा ! सर्व मांसमयांचा जीव तुझ्या स्मरणाचें नित्य गौरव करून प्रशंसा करितो. सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंत तूंच देव आहेस; आम्हास तुजवांचून कोणी राजा, खंडून घेणारा, तारणारा, मुक्त करणारा, सोडविणारा, आणि दुःखाच्या व संकटाच्या समयीं उत्तर देणारा व दया करणारा कोणी नाहीं; आम्हांस तुजवांचून राजा, सहाय कर्ता व आश्रय देणारा कोणी नाहीं.

हे आदिकाळच्या व अंतकाळच्या देवा ! सर्व प्राण्यांच्या देवा ! सर्व उत्पत्तीच्या स्वामी ! तूं सर्व स्तुतीकडून वर्णिला आहेस; तूं आपल्या जगाला दयेने आणि सर्व प्राण्यांस कृपेनें चालवितोस. आणि परमेश्वर जागृत आहे; तो निजत नाहीं

יֵשָׁן · הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים · מְחַיֶּה מֵתִים וְרוֹפֵא חוֹלִים · פּוֹקֵחַ עִוְרִים וְזוֹקֵף כְּפוּפִים · הַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים וְהַמְפַעְנֵחַ נֶעֱלָמִים · וּלְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים ׃

וְאִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם · וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו · וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ · וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ · וְיָדֵינוּ פְּרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם · וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת · אֵין אֲנוּ מַסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · וּלְבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ · עַל אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים · וְרוֹב רִבֵּי רְבָבוֹת . פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת · נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים · מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ · בָּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבַשָּׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ · מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ · וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ · וּמֵחֳלָאִים רָעִים וְרַבִּים דִּלִּיתָנוּ · עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ · עַל כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ · וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ · וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ · הֵן הֵם יוֹדוּ · וִיבָרְכוּ · וִישַׁבְּחוּ · וִיפָאֲרוּ · וְיַשְׁרִירוּ · אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד · כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה · וְכָל־לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַח · וְכָל־עַיִן לְךָ תִצְפֶּה · וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע · וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה · וְהַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ · וְכָל־קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ · כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר כָּל־עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ ·

(בשבת קודם פורים יש נוהגים לומר

כאן כי כמוך)

व झोंप घेत नाहीं; झोंपी गेलेल्यांस सावध करितो; निजलेल्यांस जागृत करितो, मेलेल्यांस जीवंत करितो; रोग्यांस निरोगी करितो; आंधळ्यांस दृष्टि देतो; ओंणव्यांस उभे करितो; मुक्यांस वाचा देतो; गुप्त गोष्टी प्रगट करितो; (हे देवा,) तुजपुढेंच मात्र आम्ही नमन करितों.

जरी आमचे मुखांत सागराप्रमाणें गायन, आमच्या जिव्हेंत त्यांतील लाटांच्या गर्जनेसारिखी स्तुति, आमच्या ओठांत विस्तीर्ण अंतराळासारिखें कीर्तन, आणि जरी आमचे डोळे सूर्य व चंद्र यांसारिख्या तेजानें भरले आहेत, आमचे हात आकाशांतील गरुडा सारिखे पसरले आहेत. आणि आमचे पाय हरणासारिखे चपळ आहेत, तरी हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, पूर्वी त्वां आम्हावर व आमच्या पूर्वजांवर जे हजारो व लक्षावधि उपकार, चिन्हे व चमत्कार केले त्यांतील एका-करितांहि तुझें स्तवन करावयास, आणि हे आमच्या राजा, तुझें नाम सुवंदित करावयास आम्हांमध्यें पूर्णता नाहीं. हें परमेश्वरा ! आमच्या देवा, त्वां आम्हास मिसरांतून काढिलें; दासाच्या वस्तींतून त्वां आम्हांस सोडविलें; दुष्कळांत अन्न पुरविलें; सुकाळांत आम्हांस पोषिलें; तरवारीपासून आम्हास मुक्त केलें; पटकींतून आम्हास वांचविलें; आणि वाईट व पुष्कळ रोगांपासून आम्हास सोडविलें. एथपर्यंत (आजपर्यंत) तुझ्या दयेनें आमचें सहाय केलें. आणि तुझ्या कृपेनें आम्हास सोडिलें नाहीं; म्हणून जे निरनिराळे अवयव त्वां आम्हामध्यें (उत्पन्न) केले आहेस, जो आत्मा व जीव आमच्या नाकांत फुंकिला आहेस, आणि जी जीभ आमच्या मुखांत ठेविली आहेस, पाहा ! तीं, हे आमच्या राजा, तुझ्या नांवाला सर्वकाळ स्तवितील, धन्य म्हणतील, वाखाणितील; गौरव करितील आणि गातील. कारण सर्व मुखें तुझेंच स्तवन करितील; सर्व जिव्हा तुलाच वाखाणितील; सर्व डोळे तुजकडेसच लागतील; सर्व गुडघे तुजपुढेंच टेंकले जातील; सर्व बांधे (मनुष्यांचीं शरीरें) तुजपुढेंच नमन करितील; सर्व मनें तुझेंच भय धरितील; आणि सर्व अंतर्यामें व गूर्दकमळें तुझ्याच नांवाचें स्तवन करितील. म्हटलें आहे कीं, माझीं सर्व हाडें म्हणतील कीं, हे परमेश्वरा ! तुझ्या सारिखा कोण ?

(पुरीम अगोदर जो शाब्बाथ येतो, त्या दिवशीं एथें מי כמוך बोलण्याची चाल आहे.)

מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ׃
שַׁוְעַת עֲנִיִּים אַתָּה תִשְׁמַע צַעֲקַת הַדַּל תַּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ׃
וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃

בְּפִי יְ שָׁרִים תִּתְ ר וּמָם׃
וּבְשִׂפְתֵי צַ דִּיקִים תִּתְ בָּ רַךְ׃
וּבִלְשׁוֹן חֲ סִידִים תִּתְ קַ דָּשׁ׃
וּבְקֶרֶב קְ דוֹשִׁים תִּתְ הַ לָּל׃

בִּמְקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ שֶׁבְּכָל־
הַיְצוּרִים ׀ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת ׀ לְהַלֵּל׃ לְשַׁבֵּחַ ׀ לְפָאֵר ׀ לְרוֹמֵם ׀ לְהַדֵּר
וּלְנַצֵּחַ ׀ עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי
עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ׃ וּבְכֵן

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ שִׁיר וּשְׁבָחָה
הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדוּלָה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה
וְתִפְאֶרֶת קְדוּשָּׁה וּמַלְכוּת ׀ בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ ׀ וּמֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת ׀ אֵל הַהוֹדָאוֹת ׀
אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת ׀ בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת ׀ רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים ׀
הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים אָמֵן׃

(בעשרת ימי תשובה יאמר

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ אֲדֹנָי שִׁמְעָה
בְּקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם

दीनापेक्षां जो शक्तिमान त्यापासून आणि दीनाला व दरिद्र्याला त्याच्या लुटणाऱ्यापासून तूं सोडवितोस.

दीनाची विनंती तूं ऐकितोस आणि गरीबांच्या ओरडण्याकडे कान लावून त्याचे तारण करितोस.

आणखी असें लिहिलें आहे कीं अहो नीतिमान, तुम्ही परमेश्वराविषयीं हर्ष शब्द करा; कीर्तन करणें हें सरळांस शोभतें.

सरळांच्या	मुखांकडून	तूं	उंचावला	जाशील.
पुण्यवंतांच्या	ओठांकडून	तूं	सुवंदित	होशील.
यथार्थांच्या	जिव्हेकडून	तूं	पवित्र मानिला	जाशील.
आणि पवित्र लोकांच्या	अंतर्यामाकडून	तूं	स्तविला	जाशील.

तुझे लोक इस्राएल यांच्या घराण्यांच्या दहा हजारांच्या मंडळ्यांमध्येंहि (असें तुझें गौरव केलें जाईल); कारण सर्व उत्पन्न केलेले पदार्थांचा असा धर्म आहे कीं, इशायचा पुत्र दावीद याच्या गीतांपेक्षां व स्तुतिपेक्षां त्यांनीं तुझी अधिक स्तुति करावी, स्तवन करावें, सुवंदन करावें, गौरव करावें, उंचावावें, सन्मान करावा, आणि वाखाणावें. यास्तव,

हे आमच्या राजा ! तुझें नाम सर्वकाळ सुवंदित असो; आकाशांत व पृथ्वींत तूंच सर्वाधिकारी, मोठा व पवित्र देव आहेस; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, गायन व सुवंदन, स्तुति व कीर्तन, शक्ति व अधिकार, जयजयकार, मोठेपणा व सामर्थ्य, स्तवन व गौरव, पवित्रता व राज्य हें तुलाच, आणि धन्यवाद व उपकार स्तुति तुझ्याच मोठ्या व पवित्र नामाला शोभतात; आणि सर्वकाळांपासून सर्वकाळपर्यंत तूंच देव आहेस. हे परमेश्वरा ! मोठ्या वस्तुकडून वर्णिलेल्या राजा, महत्ववान देवा, आश्चर्य कृत्यांच्या स्वामि, सर्व प्राण्यांस उत्पन्न करणाऱ्या, सर्व कामांचा धनी, कीर्तनाच्या गायनामध्यें आवड धरणाऱ्या, जगतांच्या जीवंत देव राजा, तूं धन्य आहेस. आमेन.

[हें पश्चात्तापाच्या दाहा दिवसांत मात्र बोलावें.

चढण्याचें गीत. हे परमेश्वरा, मी खोल स्थानांतून तुला हाक मारीत आहे. हे प्रभू, तूं माझा शब्द ऐक; माझ्या काकुळतीच्या शब्दाकडे तुझे कान तत्पर व्हावे. हे परमेश्वरा, हे प्रभू, जर तूं अन्यायांची झडती घेतोस तर कोण उभा

עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד : כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה
לְמַעַן תִּוָּרֵא : קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי :
נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר : יַחֵל יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת : וְהוּא
יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו :)

(אם יש מנין אומרים זה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא · (אמן) בְּעָלְמָא דִּי בְרָא
כִרְעוּתֵיהּ · וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ · וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ ·
וְיָקֵרֵב מְשִׁיחֵיהּ · (אמן) בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ (אמן)
אָמֵן · יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ · לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יִתְבָּרַךְ · וְיִשְׁתַּבַּח · וְיִתְפָּאַר · וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלַּל · שְׁמֵיהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא · (אמן) לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :)

(ואומר החזן

בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבוֹרָךְ :)

(וְאוֹמרים הקהל בלחש

יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא · שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו
אֵין אֱלֹהִים : יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם
וּמְרוֹמָם עַל־כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :)

(ועונין בקול רם

בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :) (והחזן חוזרו)

राहील ? परंतु तुजपाशीं क्षमा आहे; असें कीं तुझें भय धरलें जावें. मी परमेश्वराची वाट पाहत आहे; आणि मी त्याच्या वचनाची आशा धरून राहिलों आहे. जे सकाळची वाट पाहतात; जे सकाळचीच वाट पाहतात त्यांपेक्षां माझा जीव प्रभूची वाट पाहतो. हे इस्राएला, तूं परमेश्वराची आशा धर; कारण कीं परमेश्वराला दया, आणि त्याच्याजवळ पूर्ण तारण आहे. तोच इस्राएलाला त्याच्या सर्व अन्यायांतून खंडून घेईल.]

[दहा मनुष्यें असल्यास हें बोलावें.

जी पृथ्वी त्यानें (देवानें) आपल्या इच्छेप्रमाणें केली आहे, तिजमध्यें त्याचें मोठें नाव उंचावलें आणि पवित्र मानिलें जावो. तथास्तु. आणि तुमच्या आयुष्यांत व तुमच्या दिवसांत आणि सर्व इस्राएलांच्या घराण्यांच्या दिवसांत, लवकर आणि थोडक्याच वेळांत त्याचें राज्य स्थापित होऊन, त्याचें तारण आणि अभिषिक्ताचें येणें लवकर होवो. तथास्तु; त्याचें थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति, व जें सौंदर्य जगांत गाजविलें जातें, त्या सर्वांपेक्षां पवित्र जो धन्य त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरवयुक्त, उंचावलें, वाखाणिलें, सन्मानिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु ह्मणा.]

[हाज्जान ह्मणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुह्मी धन्य म्हणा.]

[हें वरील वाक्य हाज्जान ह्मणतो आहे इतक्यांत मंडळीनें पुढील हळू म्हणावें.

राजा, राजांचा राजा, आणि पवित्र व धन्य जो, त्याचें नाम स्तविलें व गोरविलें जावो. पहिला तोच, व शेवटलाहि तोच; आणि त्यावांचून कोणी देव नाहीं. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नाम सुवंदित व सर्व स्तुतिपेक्षां व प्रशंसेपेक्षां अधिक उंचावलेलें असो.]

[मंडळी मोठ्या स्वरानें उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वर सदांसर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः ह्मणतो.)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא
חֹשֶׁךְ · עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל · הַכֹּל יוֹדוּךָ
וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ · וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָה · הַכֹּל
יְרוֹמְמוּךָ סֶלָה · יוֹצֵר הַכֹּל · הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יוֹם דַּלְתוֹת
שַׁעֲרֵי מִזְרָח וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ · מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ
וְלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ · וּמֵאִיר לְעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו שֶׁבָּרָא
בְּמִדַּת רַחֲמִים · הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים ·
וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית · מָה
רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ (מָלְאָה הָאָרֶץ
קִנְיָנֶיךָ) הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפוֹאָר
וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם · אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
רַחֵם עָלֵינוּ · אֲדוֹן עֻזֵּנוּ · צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · מְשֻׂגָּב
בַּעֲדֵנוּ : אֵין עֲרוֹךְ לָךְ וְאֵין זוּלָתֶךָ · אֶפֶס בִּלְתֶּךָ · וּמִי דוֹמֶה
לָךְ · אֵין עֲרוֹךְ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה · וְאֵין זוּלָתֶךָ
מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא · אֶפֶס בִּלְתֶּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת
הַמָּשִׁיחַ · (וּמִי דוֹמֶה לָךְ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים :)
אֵל אָדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים · בָּרוּךְ וּמְבוֹרָךְ בְּפִי כָּל־
נְשָׁמָה : גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם · דֵּעֹת וּתְבוּנָה
סוֹבְבִים הוֹדוֹ : הַמְחֻנָּאָה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ · וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד
עַל הַמֶּרְכָּבָה : זְכוּתוֹ וּמִישׁוֹר לְפָנָיו כִּסְאוֹ · חֶסֶד וְרַחֲמִים
מָלֵא כְבוֹדוֹ : טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָאָם אֱלֹהֵינוּ · יָצָרָם בְּדַעַת
בִּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל : כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם · לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים
בְּקֶרֶב תֵּבֵל : מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נְגַהּ · נָאֶה זִיוָם בְּכָל־
הָעוֹלָם : שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם שָׂשִׂים בְּבוֹאָם · עוֹשִׂים בְּאֵימָה

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, उजेड घडणाऱ्या आणि काळोख उत्पन्न करणाऱ्या, शांति करणाऱ्या आणि सर्व पदार्थ उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. सर्व तुला स्तवितील, सर्व तुला सुवंदितील आणि सर्व म्हणतील कीं, परमेश्वरासारिखा पवित्र असा कोणीच नाहीं. हे सर्वांस घडणाऱ्या, प्रतिदिवशीं पूर्वेच्या दारांचीं कवाडें उघडणाऱ्या देवा, आणि अंतराळाच्या खिडक्या उघडणाऱ्या, सूर्यास त्याच्या ठिकाणांतून आणि चंद्रास त्याच्या विश्रांतीच्या जागेंतून काढणाऱ्या आणि सर्व जगास व दयेच्या गुणाकडून उत्पन्न केलेल्या त्याजवरील राहणाऱ्यांस प्रकाशित करणाऱ्या, सर्व तुलाच उंच मानितील; सेलाह. पृथ्वीला व तिजवर राहणाऱ्यांला दयेने प्रकाश देणाऱ्या, आणि आपल्या चांगुलपणाकडून नेहमीं प्रतिदिवशीं उत्पत्तीचीं कृत्यें नवीं करणाऱ्या, हे परमेश्वरा ! तुझीं कृत्यें किती आहेत ! तीं सर्व त्वां चातुर्यानें केलीं; पृथ्वी तुझ्या संपत्तीने भरली आहे. पूर्वकाळांपासून उंच मानिलेल्या आणि अनंतकाळच्या दिवसांपासून स्तविलेल्या, गौरवयुक्त, व थोर मानिलेल्या राजा, अनादि देवा ! तुझ्या पुष्कळ दयेनें आम्हावर दया कर. आमच्या सामर्थ्याचा देव, आमचा खडकरूप आश्रय, आमच्या तारणाची ढाल आणि आमच्या आश्रयाचा दुर्ग (तूंच आहेस.) तुजबरोबर तुलना करणारा कोणी नाहीं आणि तुजवांचून कोणी नाहीं; तुजविना कोणी नाहीं, आणि तुजसारिखाहि कोणी नाहीं. हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, या जगांत तुजबरोबर तुलना करणारा कोणी नाहीं, आणि हे आमच्या राजा, पुढील जगांत तुजवांचून कोणी नाहीं; हे आमच्या खंडून काढणाऱ्या, माशीयाहच्या दिवसापर्यंत तुजविना आम्हांस कोणीच नाहीं; आणि हे आमच्या तारणाऱ्या, पुनरुत्थिच्या वेळेस आम्हांस तुजसारिखा कोणीच असणार नाहीं.

देव सर्व कृत्यांचा स्वामी आहे; तो सर्व प्राण्यांच्या मुखांकडून धन्य मानलेला व सुवंदित आहे. त्याच्या मोठेपणाकडून व चांगुलपणाकडून पृथ्वी भरलेली आहे; ज्ञान व बुद्धि त्याच्या गौरवाच्या सभोंवती आहेत. तो पवित्र हाय्योथापेक्षां* श्रेष्ठ आणि रथांवर गौरवानें शोभायमान आहे. पुण्य व सरळपणा त्याच्या आसनापुढें आहे, आणि कृपेनें व दयेनें त्याचे गौरव भरलें आहे. आमच्या देवानें ज्या ज्योती उत्पन्न केल्या त्या उत्कृष्ट आहेत; त्या त्यानें ज्ञान, बुद्धि व चातुर्यानें घडिल्या आहेत. त्यांस त्याने सामर्थ्य व बळ दिलें आहे, कीं त्यांनी सृष्टी चालवावी. त्या तेज व किरणाच्या उजेडानें भरल्या आहेत, सर्व जगांत त्यांचें तेज सुंदर आहे. निघतांना त्या आनंद करितात व परत येतांना उल्हास करितात; आणि आपल्या उत्पन्न करणाऱ्याची इच्छा भयानें (पूर्ण) करितात. त्यानें

* हाय्योथ हे एक प्रकारचे दूत आहेत.

רְצוֹן קוֹנֵיהֶם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ · צַהֲלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר
מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר · רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת
הַלְּבָנָה: שֶׁבַח יִתְּנוּ לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם (תִּפְאֶרֶת וּגְדוּלָה
שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ)

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים · וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
נִחֲעַלָה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ · תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם
הַמְנוּחָה · עֹנֶג קָרָא (לְיוֹם הַשַּׁבָּת) · זֶה שִׁיר שֶׁבַח שֶׁל יוֹם
הַשְּׁבִיעִי שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ · וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר (מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת) · לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ
לָאֵל כָּל יְצוּרָיו · שֶׁבַח וְיָקָר וּגְדֻלָּה וְכָבוֹד · יִתְּנוּ לַמֶּלֶךְ
יוֹצֵר כֹּל · הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל (בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ)

שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדָּשׁ · וְזִכְרְךָ יִתְפָּאַר מַלְכֵּנוּ
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת · עַל כָּל שֶׁבַח
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ · וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָצַרְתָּ הֻמָּה (יְפָאֲרוּךָ סֶלָה)
תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ · מַלְכֵּנוּ · וְגוֹאֲלֵנוּ · בּוֹרֵא
קְדוֹשִׁים · יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ · יוֹצֵר
מְשָׁרְתִים · וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם ·
וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
וּמֶלֶךְ עוֹלָם · כֻּלָּם אֲהוּבִים · כֻּלָּם בְּרוּרִים · כֻּלָּם
גִּבּוֹרִים · כֻּלָּם קְדוֹשִׁים · כֻּלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה
רְצוֹן קוֹנֵיהֶם · וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם · בִּקְדֻשָּׁה ·
וּבְטָהֳרָה · בְּשִׁירָה · וּבְזִמְרָה · מְבָרְכִין · מְשַׁבְּחִין ·
מְפָאֲרִין · וּמַקְדִּישִׁין · וּמַעֲרִיצִין · וּמַמְלִיכִין אֶת־שֵׁם
הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא · וְכֻלָּם

आपल्या नामाकरितां त्यांस गौरव व महत्व, आणि आपल्या राज्याच्या आठवणी करितां त्यांस हर्ष व उत्साह दिला आहे. सूर्यास हाक मारतांच तो प्रकाशला, आणि चंद्राचा आकार पाहून त्यानें त्यांस सुधारलें. (यावरून) उंचावरील सर्व सैन्य त्याचें स्तवन करितें, आणि सेराफीम, ओफानीम आणि पवित्र हाय्योथ * त्याचें गौरव करून त्यास थोर मानितात.

जो सर्व कामापासून स्वस्थ राहून सातव्या दिवशीं थोर मानिला जाऊन गौरवाच्या आसनावर बसला, त्या देवाची ते (दूत) स्तुति करितात. विसाव्याच्या दिवसास त्यानें सौंदर्यानें शृंगारित करून शाब्बाथ दिवसास त्यानें हर्ष असें म्हटलें. जेव्हां देव आपल्या सर्व कामापासून स्वस्थ राहिला, त्या सातव्या दिवसाच्या स्तुतीचें गीत, आणि सातवा दिवस शाब्बाथ दिवशीं गाण्याचे गीताकडून † स्तुति करून म्हणतों तें हेंच. यास्तव सर्व घडलेले पदार्थ ईश्वराचे गौरव करून सर्व पदार्थ घडणारा राजा, ज्यानें आपले लोक इस्राएल यांस शाब्बाथ दिवशीं विसावा दिला. त्याचें गौरव व महात्म करून त्यास थोर मानितात.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, तुझ्या हातांच्या स्तुत्य कामांकरितां, आणि ज्या तेजस्वी ज्योति त्वां घडिल्या, त्या करितां वर आकाशांत व खालीं पृथ्वींत तुझें नाम पवित्र मानिलें जावो; आणि हे आमच्या राजा, तुझी आठवण स्तविली जावो. तीं (सर्व) तुझें गौरव करितील. सेलाह.

हे आमच्या खडकरूप आश्रया, आमच्या राजा, आमच्या खंडून घेणाऱ्या आणि पवित्र (दूतांस) उत्पन्न करणाऱ्या, तूं सदासर्वकाळ धन्य आहेस; हे आमच्या राजा, सेवा करणारे दूत उत्पन्न करणाऱ्या, आणि ज्याचे सेवा करणारे दूत जगताच्या उंच भागीं उभे राहून भयानें एकाच वाणीनें जीवंत देव व जगताचा राजा याच्या गोष्टी ऐकवितात, त्या तुझें नाम सर्वकाळ स्तविलें जावो. ते सर्व प्रिय, शुद्ध, पराक्रमी व पवित्र असून, ते सर्व आपल्या उत्पन्न कर्त्याची इच्छा भयानें व काळजीनें पूर्ण करितात. आणि सर्व आपलीं मुखें पवित्रतेनें, शुद्धतेनें, गायनानें व कीर्तनानें उघडून थोर, पराक्रमी, भयंकर, व पवित्र जो देव राजा, त्याच्या नामास धन्य म्हणतात, स्तवितात, गौरवितात, पवित्र मानितात, सन्मान देतात, व राज्याधिकार देतात. आणि सर्व आपणावर देवाच्या ‡ राज्याचें जोकड एक प्रत्येका पासून मान्य करून,

---

* हीं निरनिराळ्या प्रकारच्या दूतांचीं नांवें आहेत. † दावीदाचें ९२ वें गीत. ‡ मूळ ग्रंथांत देव या शब्दाकरितां आकाश असा शब्द आहे; आणि इब्री ग्रंथांत असें पुष्कळ वेळां आढळतें.

מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה · וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה (לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ · בְּשָׂפָה בְּרוּרָה וּבְנְעִימָה קְדוּשָׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד · עוֹנִים בְּאֵימָה · וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ) וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים (לְעוּמַּת הַשָּׂרָפִים) לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים (בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ):

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ · לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ · כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ · פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת · עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת · בַּעַל מִלְחָמוֹת · זוֹרֵעַ צְדָקוֹת · מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת · בּוֹרֵא רְפוּאוֹת · נוֹרָא תְהִלּוֹת · אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת · הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם־תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית · כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ (וְהִתְקִין מְאוֹרוֹת מִשֶּׁמֵּחַ עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא·) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וְיִתְרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ וַתְּלַמְּדֵמוֹ חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת (חֻקֵּי) רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן תְּחָנֵנוּ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן · הַמְרַחֵם רַחֵם נָא עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה · לְהָבִין לְהַשְׂכִּיל לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה · וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּליִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ לֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם

आणि आपल्या घडणाऱ्यास स्वस्थ आत्म्यानें, शुद्ध ओंठानें व पवित्र मधुरपणानें पवित्र मानावयास सर्व एकदांच भयानें उत्तर देऊन काळजीनें म्हणतात कीं, "पवित्र, पवित्र, पवित्र सैन्यांचा परमेश्वर आहे, सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे." आणि सेराफीम व पवित्र ह्याच्यांथ उंच होऊन मोठ्या स्वरानें (सेरफीमासमोर) त्यांसमोर स्तवन करीत म्हणतात कीं, "त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो."

सुवंदित देवासाठीं मधुर गायन करून राजा आणि जीवंत व निश्चल देव, याचें कीर्तन करून व स्तुति ऐकवून (ते दूत) असें ह्मणतात कीं, थोर व पवित्र, पराक्रम करणारा, नवीन नवीन कृत्यें करणारा, युद्धांचा स्वामी, यथार्थता पेरणारा, तारण उगविणारा, आरोग्यता उत्पन्न करणारा, स्तुतीने भयंकर, आश्चर्य कर्मांचा धनी आणि प्रतिदिवशीं नित्य आपल्या दयेनें उत्पत्तीचीं कृत्यें नवीन करणारा, तो एकटाच आहे. जसें म्हटलें आहे कीं, ज्यानें मोठ्या ज्योति उत्पन्न केल्या, त्याची स्तुति करा. कारण कीं त्याची दया सर्वकाळची आहे. (आणि जें जग त्यानें उत्पन्न केलें आहे त्यास हर्षित करावयास त्यानें ज्योति उपयोगांत आणिल्या) हे परमेश्वरा, ज्योति घडविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सर्वकालिक प्रीतीनें त्वां आह्मावर प्रीति केली; हे आमच्या बापा व आमच्या राजा, तुझ्या मोठ्या नामाकरितां व ज्या आमच्या पूर्वजांनीं तुजवर भरंवसा ठेविला, त्यां करितां त्वां अति मोठ्या दयेनें आमची करुणा केली; आणि त्यानीं आपल्या पूर्ण मनानें तुझी इच्छा पूर्ण करावी, म्हणून जसें त्वां त्यांस जीवनाचे नियम शिकविले, तशी हे आमच्या बापा, दयाळू पित्या, आम्हांवर कृपा कर; हे दयावंता, आतां आम्हांवर कृपा कर, आणि तुझ्या शास्त्रीय विषयांच्या गोष्टी आम्ही आवडीनें समजाव्या, लक्षांत घ्याव्या, ऐकाव्या, शिकाव्या, शिकवाव्या, सांभाळाव्या, पूर्ण कराव्या आणि स्थापित कराव्या म्हणून तूं आमच्या मनांत बुद्धि दे; आणि तुझ्या शास्त्राकडे आमचे डोळे प्रकाशित कर (उघड); आमचीं मनें तुझ्या आज्ञांकडे लागूं दे; आह्मी कधींच लज्जित होऊं नये, घाबरूं नये व गळून पडूं नये; या साठीं तुझ्या नावावर आम्ही प्रीति करावी व त्याचें भय धरावें म्हणून आमचीं मनें एक चित्त कर; कारण तुझ्या

וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ · וְרַחֲמֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד ·
כַּהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · כְּהֵדָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
כָּל־הָאָרֶץ וּשְׁבוֹר עוֹל גּוֹיִם כֵּיצַל צַוָּארֵנוּ · וְהוֹלִיכֵנוּ
מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת לְאַרְצֵנוּ · כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה
וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל בְּאֶמֶת לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיַחֶדְךָ · וּלְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה
אֶת־שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאַהֲבָה :

(ביחיד אומר אל מלך נאמן)

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

(ואומרים בלחש
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :)

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ :
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ :
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ :

पवित्र, थोर व पराक्रमी नांवावर आम्ही भरंवसा ठेविला आहे. आम्ही तुझ्या तारणा-विषयीं आनंद व हर्ष करूं. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या दयेनें व पुष्कळ कृपेनें आम्हांस सदांसर्वकाळ सोडूं नये; सेलाह. त्वरा करून पृथ्वीच्या चोहों कोनांकडून आम्हांवर आशीर्वाद व शांति येऊं दे; राष्ट्रांचें जोकंड आमच्या मानेवरून मोडून टाक. आणि आम्हांस आमच्या देशीं लवकर सुखरूप ने; कारण तारण करणारा देव तूंच आहेस. त्वां आम्हांस सर्व लोकांतून व सर्व भाषांच्या राष्ट्रांतून निवडून घेतलें; आणि आम्ही तुझें स्तवन करावें, तुझें एकत्व मानावें, आणि तुझ्या नांवाचें भय धरून त्याजवर प्रीति करावी: ह्मणून हे आमच्या राजा, प्रीतीनें त्वां आह्मास आपल्या थोर नामाजवळ घेतलें आहेस. हे परमेश्वरा, आपले लोक इस्राएल यांस प्रीतीनें निवडून घेणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे इस्राएला, ऐक; परमेश्वर आमचा देव आहे, परमेश्वर एकच आहे.

(हें वाक्य हळूं बोलावें.

त्याच्या राज्याच्या गौरवाचें नाम सदांसर्वकाळ धन्य असो.)

तर तूं आपल्या सर्व अंतःकरणानें व आपल्या सर्व जिवानें व आपल्या सर्व शक्तीनें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कर. आणि मी आज तुला ज्या गोष्टी आज्ञेनें सांगतों, त्या तुझ्या हृदयांत असाव्या, आणि तूं आपल्या लेंकरांजवळ त्या पुनः पुनः सांग; आणि आपल्या घरीं बसतांना आणि वाटेवर चालतांना, आणि निजतांना आणि उठतांना यांविषयीं बोलत जा. आणि तूं ह्या आपल्या हातांशीं खुणेसाठीं बांध, आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळभूषण अशा असूं दे, आणि आपल्या घराच्या दारांच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाज्यावर त्या लिही.

आणि ज्या आज्ञा मी आज तुम्हांस लावून देतों, त्या जर तुम्ही ऐकालच ऐकाल. म्हणजे आपल्या सर्व हृदयानें व आपल्या सर्व जिवानें आपला देव परमेश्वर यावर प्रीति कराल, आणि त्याची सेवा कराल. तर असें होईल कीं, मी यथाकाळीं तुमच्या देशाचा पाऊस पहिली व मागली वृष्टि पाडीन; अशानें तूं आपलें धान्य व आपला ताजा द्राक्षरस व आपलें तेल यांचा संग्रह करशील. आणि मी तुझ्या पशूसाठीं

וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה * אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם · מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם · אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ
יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם
לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם · אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים־אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם:
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם · מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (וענים הקהל
אֱמֶת: וחוזר ש"ץ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת)

וְיַצִּיב · וְנָכוֹן · וְקַיָּם · וְיָשָׁר · וְנֶאֱמָן וְאָהוּב ·
וְחָבִיב · וְנֶחְמָד · וְנָעִים · וְנוֹרָא וְאַדִּיר ·

* અહીં થોડે થાબવે.

तुझ्या कुरणांत गवत वाढवून देईन; असा तूं खाऊन तृप्त होशील. तुह्मी. आपणाविषयीं सांभाळा, नाहीं तर तुमचें हृदय फसेल; आणि तुम्ही वळून दुसऱ्या देवांची सेवा कराल व त्यांचें भजन कराल; मग परमेश्वर तुम्हावर रागें भरेल. आणि तो आकाशाला असें बंद करील कीं, पाऊस होणार नाहीं, भूमिहि आपलें उत्पन्न देणार नाहीं; आणि जो चांगला देश परमेश्वर तुह्मांस देतो, त्यांतून तुम्ही लवकर नाहींसे व्हाल. तर तुम्ही ह्या गोष्टी आपल्या हृदयांत व आपल्या जिवांत ठेवा, आणि आपल्या हाताशीं खुणेसाठीं त्या बांधा, आणि आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं कपाळ भूषण अशा असूं द्या. आणि तुम्ही आपल्या लेंकरांस त्या शिकवा, म्हणजे जेव्हां तूं आपल्या घरीं बसतोस, आणि जेव्हां वाटेनें चालतोस आणि जेव्हां निजतोस, आणि उठतोस, तेव्हां त्यांविषयीं बोलत जा. आणि आपल्या घरांच्या दारांच्या बाह्यांवर व आपल्या दरवाज्यावर त्या लिही. ह्मणजे जी भूमि परमेश्वरानें तुमच्या पूर्वजांजवळ शपथ वाहून त्यांस देऊं केली, तिजवर तुमचे दिवस व तुमच्या लेंकरांचे दिवस पुष्कळ होतील; जसे पृथ्वीवर आकाशाचे दिवस तसे.

आणि परमेश्वरानें मोश्याला असें सांगितलें कीं, तूं इस्राएलाच्या संतानाजवळ बोलून त्यांस सांग कीं, त्यांनीं आपल्या पिढी परंपरा आपल्यासाठीं आपल्या वस्त्रांच्या कांठांस झालर लावावी, आणि कांठाच्या झालरीस निळा नाडा लावावा. ती झालर तर तुम्हास अशी व्हावी कीं, तुह्मी ती पाहून परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा आठवाव्या आणि त्याप्रमाणें आचरण करावें, असें कीं ज्यास अनुसरून तुम्ही व्यभिचारी झालां, ह्मणजे आपलें हृदय व आपली दृष्टि त्याच्या मागें जाऊं नये. यासाठीं कीं तुम्ही माझ्या सर्व आज्ञा आठवून पाळाव्या, आणि आपल्या देवासाठीं पवित्र व्हावें. मी परमेश्वर तुमचा देव; ज्याने तुमचा देव असा होण्यासाठीं तुम्हास मिसर देशांतून आणिलें, तोच मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

परमेश्वर तुमचा देव सत्य आहे.

ही गोष्ट सर्वकाळ आम्हास सत्य, खरी, स्थापित, सिद्ध, सरळ, विश्वसनीय, प्रिय, लाडकी, आवडती, मधुर, भयंकर, उत्कृष्ट, नीयमित, स्वीकरनीय, चांगली

וּמְתֻקָּן · וּמְקֻבָּל · וְטוֹב · וְיָפֶה · הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם
וָעֶד : אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ · צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
לְדוֹר וָדוֹר · הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם · וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ
וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת : וּדְבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים וְנֶאֱמָנִים
וְנֶחְמָדִים · לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים · עַל אֲבוֹתֵינוּ ·
עָלֵינוּ · וְעַל בָּנֵינוּ · וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ · וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ · עַל הָרִאשׁוֹנִים · וְעַל הָאַחֲרוֹנִים ·
דָּבָר טוֹב וְקַיָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר : אֱמֶת
שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ
אֲבוֹתֵינוּ · גְּאָלֵנוּ גְּאֵל אֲבוֹתֵינוּ · צוּרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ ·
פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ · וְאֵין לָנוּ עוֹד
אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ · סֶלָה :

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר בְּרוּם עוֹלָם
מוֹשָׁבֶךָ · וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד־אַפְסֵי אָרֶץ : אֱמֶת
אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־
לִבּוֹ : אֱמֶת שֶׁאַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ · וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר
לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים : אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן
וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל
וּמוֹשִׁיעַ : אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ · וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל
גָּאָלְתָּ · וְיַם־סוּף לָהֶם בָּקָעְתָּ · וְזֵדִים טִבַּעְתָּ · וִידִידִים
עָבְרוּ יָם · וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר :
עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל · וְנָתְנוּ יְדִידִים

व सुंदर अशी आहे. जगतांचा देव आमचा राजा, याआकोबाचा खडकरूप आश्रय आमच्या तारणाची ढाल, हें सत्य आहे. पिढोपिढी तो निश्चल, त्याचें आसन स्थापित आहे, आणि त्याचें राज्य व सत्य सर्वकाळ राहतें. त्यानें ज्या गोष्टी आमच्या पूर्वजांविषयीं आम्हाविषयीं, आमच्या लेंकरांविषयीं, आमच्या पिढी-विषयीं आणि आपला सेवक इस्राएल याच्या बीजाच्या पिढ्यांविषयीं केल्या आहेत त्या सदासर्वकाळ, जीवंत (सिद्ध) स्थापित, सत्य, व प्रिय आहेत. पूर्वीच्या व मागल्या (लोकांविषयीं) जें त्याचें म्हणणें आहे, तें चांगलें आणि सत्य व खरे-पणा यांत स्थापित असून कधीं उल्लंघून न जाणारा असा करार आहे. परमेश्वर आमचा देव, व आमच्या पूर्वजांचा देव; आमच्या राजा व आमच्या पूर्वजांचा राजा; आम्हास खंडून घेणारा व आमच्या पूर्वजांस खंडून घेणारा; आम्हास घडणारा; आणि आमच्या तारणाची ढाल तूं आहेस; हेंहि सत्य आहे. आमचा सोडविणारा व मुक्त करणारा हें सर्वकाळापासून तुझें नाम आहे, तुजवांचून आम्हास दुसरा कोणी देव नाहीं. सेलाह.

जो आमच्या पूर्वजांस सर्वकाळापासून सहायकारी, आणि जो त्यांस आणि त्यांच्या मागें पिढोंपिढीं त्यांच्या लेंकरांस ढाल व तारक, तो तूंच; जगाच्या वर तुझें वस्तिस्थान आणि तुझा न्याय व तुझी यथार्थता पृथ्वीच्या सिमेपर्यंत आहे. जो पुरुष तुझ्या आज्ञा ऐकितो, आणि तुझें शास्त्र व तुझीं वाक्यें आपल्या मनांत ठेवितो, तो आशीर्वाद पावतो हें सत्य आहे. जो आपले लोकांचा स्वामी आणि बापांचा व पुत्रांचा वाद (स्वतः) चालविणारा पराक्रमी राजा, तो तूंच, हें सत्य आहे. जो पहिला व शबटला तो तूंच; तुजवांचून आम्हांस राजा, उद्धारक व तारक कोणीच नाहीं हें सत्य आहे. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, त्वां आम्हास मिसरांतून सोडविलेंस; दासत्वाच्या घरांतून आम्हास खंडून काढलेंस; त्यांच्या सर्व ज्येष्ठ पुत्रांस मारून आपले ज्येष्ठ पुत्र इस्राएल यांस सोडविलेंस; सूफ समुद्र दुभागलास; गर्विष्ठांस त्यांत बुडवून आपल्या प्रियकरांस समुद्राच्या पार नेलेंस; शत्रूला पाण्यानें झांकिलें; त्यांतून एकहि उरला नाहीं (असे चमत्कार करणारा) तो तूंच आहेस हें सत्य आहे. यावरून प्रियकरांनीं देवाची स्तुति करून त्यास थोर मानिलें आणि आवडत्यांनीं राजा, आणि जिवंत व निश्चल देव यांचें कीर्तन व गायन केलें, स्तुति केली, सुवंदन केलें, व उपकार स्तुति

זְמִירוֹת · שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת · בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת · לַמֶּלֶךְ
אֵל חַי וְקַיָּם · רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל גִּבּוֹר וְנוֹרָא · מַשְׁפִּיל גֵּאִים
וְעַדִּי־אָרֶץ · מַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים וְעַד מָרוֹם · מוֹצִיא אֲסִירִים ·
פּוֹדֶה עֲנָוִים · וְעוֹזֵר דַּלִּים · הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו · תְּהִלּוֹת לָאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם בָּרוּךְ
הוּא וּמְבֹרָךְ · מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם : מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְרֹוָה מִי כָּמֹכָה
נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עֹשֵׂה פֶלֶא : שִׁירָה חֲדָשָׁה
שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם
הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר
גּוֹאֲלָנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

(אדון הכל · **יאהדונהי** היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה
הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

(בעש"ת אומרים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים :)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם :

केली. उंच, थोर, मोठा, पराक्रमी, भयंकर, गर्विष्ठांस भूमी एवढे नीच करणारा, पडलेल्यांस आकाशा एवढे उंच करणारा, बंदिवानांस मोकळे करणारा, नम्रांस खंडून घेणारा, गरिबांस साह्य करणारा, आणि आपले लोक इस्राएल यांस काकुळतीच्या वेळेस उत्तर देणारा (तूंच आहेस) धन्य सुवंदित जो थोर देव त्यांचा उद्धारक, त्याची स्तुति असो. मोशे व इस्राएलाचे पुत्र यांनीं मोठ्या आनंदानें तुला गाऊन सर्वांनीं म्हटलें कीं, हे परमेश्वरा, देवांमध्यें तुजसारिखा कोण ! पवित्रतेनें महान, स्तविण्याविषयीं भयमान, चमत्कारकर्ता तुजसारिखा कोण आहे ! जे सोडविले गेले त्यांनीं समुद्रतीरीं गाऊन तुझ्या मोठ्या नामाची स्तुति केली. त्या सर्वांनीं तुझी उपकार स्तुति करून व तुझें राज्य मान्य करून म्हणाले कीं, परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील, आणखी असेंहि म्हटलें आहे कीं, आमचा उद्धारणारा कोण ? तर त्याचें नाम सैन्याचा परमेश्वर, इस्राएलाचा पवित्र आहे. हे परमेश्वरा, इस्राएलांचा उद्धार करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभू, माझे ओंट उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुति प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांच्या देवा, मोठ्या, पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादानें देणाऱ्या, सर्व पदार्थांचा धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या, आणि त्यांच्या लेंकरांच्या लेंकरांसाठीं दयेंकरून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. *

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे जीवनांत आनंद मानणाऱ्या राजा ! जीवनाकरितां आमची आठवण कर. हे जीवनांच्या देवा, तूं आपणाकरितां आह्मांस जीवनांच्या पुस्तकांत लिही.]

तूं राजा, सहायकर्ता, तारक व आम्हांवर ढालरूप असणारा, आहेस. हे परमेश्वरा, आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

---

* मराठी भाषेच्या रीतीप्रमाणें एक शब्द एकाच वाक्यांत अनेक वेळा शोभत नाहीं म्हणून या भागांत देव हा शब्द कांहीं ठिकाणीं सोडलेला आहे.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה · רַב
לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ
ומוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים ·
וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי
דּוֹמֶה לָךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

(בעש"ת אומרים

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים :)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה
הַמֵּתִים :

(בחזרה אומר השליח צבור · ונושאים עיניהם למרום

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ ·
הַמְיַחֲלִים לְךָ קְדוּשָׁה · וְכֵן כָּתוּב עַל יַד
נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים
וְאוֹמְרִים · בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
כָּתוּב לֵאמֹר · יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ :)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶּלָה · (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה ·) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

(בעש"ת אומרים הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :)

---

* पेसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या ' मुसाफा ' पासून מוריד הטל बोलतात.

‡ शेमीनी आसेरेथच्या ' मुसाफा ' पासून משיב הרוח ומוריד הגשם बो०

हे प्रभू, तूं सर्वकाळ पाहून पराक्रमी आहेस; मेलेल्यांस जीवंत करणारा, तारावयास समर्थ, (उन्हाळ्यांत—दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत—वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा), बहुत कृपेनें प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेनें मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळें करणारा, आणि धुळींत निजलेल्यां बरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हे अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण ? आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल ?

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे दयाळू बापा, दयेनें प्राणीमात्रांची जीवनाकरितां आठवण करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण आहे ?]

आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यांस जीवंत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[मोठ्यानें बोलतांना हें ह्मणतात.

जसी पवित्र सेराफिमांची * मंडळी, जें तुझ्या भविष्यवाद्याच्या हाताकडून लिहिलें आहे कीं, ते एकमेकाला मोठ्यानें बोलत म्हणाले " पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे; " याप्रमाणें तुझी पवित्रता गाजविते, त्याप्रमाणें आम्ही तुला पवित्र मानूं आणि तुझें भय धरूं. त्यांच्या समोर जे असतात ते स्तुति करून असें म्हणतात कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचे गौरव सुवंदित असो. आणि तुझ्या पवित्र वचनामध्यें असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सियोने, तुझा देव पिढोपिढीं आहे; तुझी परमेश्वराला स्तवा.]

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, [पश्चात्तापाच्या दिवसांत—पवित्र राजा] तूं धन्य आहेस.

---

* सेराफीम हे एक प्रकारचे दूत आहेत.

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ · כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ
לוֹ · כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ · בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ
עַל הַר סִינַי · וּשְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ · וְכָתוּב
בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת · וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁמְרוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית
עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת
יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ: וְלֹא נְתַתּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי אֱלִילִים · גַּם בִּמְנוּחָתוֹ
לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרֵלִים · כִּי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל נְתַתּוֹ בְּאַהֲבָה ·
לְזֶרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם בָּחָרְתָּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וְהַשְּׁבִיעִי
רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר
לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ · קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ · שַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבָּת
קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ·
וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

जें वेतन तूं मोशेस दिलेंस, त्यावरून तो हर्षित झाला; कारण तूं त्यास विश्वासू चाकर असें ह्मटलेंस; जेव्हां तो तुजपुढें सिनाय डोंगरावर उभा होता, तेव्हां गौरवाचा मुगुट तूं त्याच्या डोक्यावर घातलास, आणि त्याने दगडाच्या दोन पाट्या आपल्या हातीं खालीं आणिल्या; त्यांजवर शाब्बाथ पाळण्याविषयीं लिहिलें होतें. आणि तुझ्या शास्त्रांतहि असें लिहिलें आहे कीं, आणि शाब्बाथ पाळावयास इस्राएलाच्या संतानांनीं त्यांच्या पिढ्यानपिढीं शाब्बाथ सर्वकाळच्या कराराप्रमाणें मानावा. माझ्यामध्यें व इस्राएलाच्या संतानांमध्यें ती सर्वकाळ पर्यंत खूण आहे; कारण कीं, सहा दिवसांत परमेश्वराने आकाश, व पृथ्वी, हीं उत्पन्न केलीं, आणि सातव्या दिवशीं त्यानें स्वस्थ राहून विसांवा घेतला. आणि आमच्या परमेश्वर देवानें तो जगांतील इतर राष्ट्रांस दिला नाहीं; आमचे राजानें त्याचें वतन मूर्ती पुजकांस दिलें नाहीं; असुंती लोकहि त्या दिवशीं विश्रांतीनें राहत नाहींत. कारण तो तूं आपले इस्राएल लोक, याआकोबाचें संतान ज्यास तूं निवडून घेतलेंस त्यांसच तूं प्रितीने दिला आहेस.

यावरून शाब्बाथ पाळणारे आणि त्यास हर्ष ह्मणणारे लोक, जे सातवा दिवस पवित्र मानितात, ते तुझ्या राज्यांत आनंद करितात; ते सर्व तुझ्या चांगुलपणाकडून तृप्त व हर्षित आहेत; कारण सातव्या दिवसावर तूं संतुष्ट होऊन त्यास पवित्र करून व त्यास (सर्व) दिवसांमध्यें आवडता असें नांव देऊन, उत्पत्तीच्या कामाच्या आठवणी करितां नेमून ठेविला आहेस.

हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमच्या विसांव्यामुळें तूं प्रसन्न हो; आपल्या आज्ञाकडून आम्हांस पवित्र कर, आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव; आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हांस पवित्र कर, आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव; आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हांस तृप्त कर; आपल्या तारणाकडून आमचा जीव हर्षित कर; सत्यतेनें तुझी सेवा करावी ह्मणून आमची मनें शुद्ध कर; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझा पवित्र शाब्बाथ आम्हांस प्रीय व आवडतें वतन करून दे; असा कीं, तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या सर्व इस्राएलांनीं त्यांत स्वस्थ राहावें. हे परमेश्वरा ! शाब्बाथास पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पुजन पुनः चालू कर; इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रितीनें व आवडीनें मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

(בראש חודש ובחול המועד אומרים

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ יֵרָאֶה וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע יִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִירָךְ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָּךְ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים ·

(בראש חדש בְּיוֹם ראשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

(בחול המועד של פסח

בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

(בחול המועד של סוכות

בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ · זָכְרֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים · בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמוֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה :)

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הַחְפּוֹץ בָּנוּ וְחִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם ·

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरूशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण--

(प्रतिपदेच्या दिवशीं--या प्रतिपदेच्या दिवशीं)

(पेंसाहच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

[मंडपाच्या सणाच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेनें, दयेनें व ममतेनें तुजपुढें चढो, येवो, पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली आणि आठविली जावो. आम्हांवर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचें कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर; आम्हांवर आशीर्वाद होण्याकरितां आम्हांस दर्शन दे; आम्हांस चांगलें जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हांस राख, आम्हांवर कृपा कर; आमची करुणा येऊं दे; आम्हांवर दया कर, आणि आम्हांस तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; म्हणूनच आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हांविषयीं संतोषित होऊन आम्हांस प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरतांना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना * सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

सदासर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं त्या तुलाच आम्ही स्तवितों. ‡ तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमच्या तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आम्हांमध्यें नित्य केलें जातात आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आम्हां संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों, त्याकरितां आम्ही पिढेपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझें स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

‡ स्तवितो याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितो असाहि करितात.

הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ · וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הָהוֹדָאוֹת :)

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת
צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־
נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד
מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

आम्हांवरून नाहींसी होत नाहीं; तूं कृपाळू, कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाही.

[ही प्रार्थना पुनः मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान वरील מורים बोलत असतां मंडळीनें हें पुढील बोलावें.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, सर्व मांस-मयांचा देव, आमचा व प्रारंभीं पृथ्वीचा घडणारा, जो तूं त्या तुलाच आम्ही स्तवितों. त्वां आम्हांस जीवंत राखिले व आम्हांस रक्षिले ह्मणून आम्ही तुझ्या मोठ्या व पवित्र नामास धन्य म्हणतों व त्याचें स्तवन करितों. आणि आम्ही तुझे नियम पाळावें, तुझी इच्छा पूर्ण करावी, आणि पूर्ण मनानें तुझी सेवा करावी, म्हणून (आम्ही विनंती करितों कीं) त्याचप्रमाणें आम्हास जीवंत राख, आम्हांवर दया कर, आणि आपल्या मंदिरीं आमच्या पाडाव करून नेलेल्यांस एकवट कर, कीं यावरून, हे सुवंदित व धन्य देवा, आम्ही तुझी स्तुति करावी.]

[हानुक्याच्या सणांत हें बोलतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्मे, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलीसः—म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाश्मोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझें लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें त्यांच्या संकटसमयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानास, थोडक्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपून दिलेंस. आणि तूं आपणाकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ती मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. या नंतर तुझ्या लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझें पवित्र स्थान शुद्ध केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतिचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्मे व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בש״ת או״ תשובה אומרים
וִיכַתְּבוּ לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וִיהַלְלוּ וְיָבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

(בחזרה שליח צבור אומר

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת
בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה
מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ
יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְהוָה
פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם :)

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ
אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ
אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם :

(בש״ת או״ תשובה אומרים
וּכְתֹב חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְיֵשׁוּעָה
וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ
וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם :)

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य ह्मटलें, उंचावलें व वर्णिले जावो, आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें म्हणावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेंकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.]

मग हे आमच्या तारणाच्या व साह्यकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण तें चांगलें आहे. सेलाह. हे परमेश्वरा! तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि तुझें स्तवन तुलाच शोभतें.

[मोठ्यानें बोलतांना हें म्हणतात.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, जो तिप्पट आशीर्वाद, तुझा सेवक मोशे याच्या हाताकडून शास्त्रांत लिहिला आहे, आणि जो आहारोन व तुझे पवित्र लोक त्याचे पुत्र, हे उच्चारीत असत, कीं "परमेश्वरानें तुला आशीर्वाद देऊन तुझें रक्षण करावें. परमेश्वराने आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडून तुजवर कृपा करावी. परमेश्वरानें आपली दृष्टी तुजवर लावून तुझें कल्याण करावें. तसें त्यांनीं माझें नांव इस्राएलाच्या संतानावर लावावें म्हणजे मी त्यांस आशीर्वाद देईन;" तो आशीर्वाद तूं आम्हांस दे.]

हे परमेश्वरा, आम्हावर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगलें, आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हां सर्वांस एकमेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हास शास्त्र व जीवन, प्रीति व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांति दिली आहेस. आणि आम्हांस व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा, सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें ह्मणावें,

आणि आम्ही व तुझे इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या, व चांगल्या निवाऱ्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावोत असें कर.]

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃
(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ : הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק)

(פיוט נאה להוצאת ס״ת לאומרו בפתח ההיכל

פַּרְשֵׁז עָלַי מְזִיו שְׁכִינָתֶךָ · צוּרִי שַׁדַּי אָבוּא אֶל הֵיכָל
בֵּיתֶךָ : (פרשז) יוֹשֵׁב מָרוֹם · אֵל חַי צוּר
עוֹלָמִים · יָדְךָ תָּרוֹם · עַל רֹאשׁ רָשָׁעִים קָמִים · יוֹעֲצִים
רַע תָּמִיד עַל עֲרָתֶךָ · לְהַדִּיחָם מִדֶּרֶךְ תּוֹרָתֶךָ : (פרשז)
סוֹמֶךְ נוֹפְלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · עוֹזֵר דַּלִּים · וּמְאַשְּׁפוֹת
מֵרִים · הָאֲבִיוֹנִים · עֲדֹת סְגוּלָתֶךָ · תִּנְאַל גּוֹאֵל יֶקֶב
נַחֲלָתֶךָ : (פרשז) פְּנֵת יְקָרַת · לַאֲשֶׁר בְּהּ בּוֹטְחִים ·

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा! हे माझ्या खडकरूप आश्रया, शाणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ ह्मणावें हें बरें.]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून आणि माझे ओठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवानें तुझ्या आज्ञांप्रमाणें चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव), आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्यांचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. असें तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां, (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे म्हणून तूं आपल्या उजव्या हातानें मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें व माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेनें आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश तिथकब्बाल " ह्मणावा. पृष्ठ १००]

(शास्त्र काढतांना हेखालच्या दरवाज्यापुढें ह्मणावयाचें एक सुंदर गीत.)

हे माझ्या खडकरूप आश्रया, सर्व समर्था, मी तुझ्या मंदिरीं येतों, तेव्हां तूं आपल्या साक्षात्काराचें वैभव मजवर पसर. हे उंचांत वास करणाऱ्या, जीवंत व जग उत्पन्न करणाऱ्या देवा, जे दुष्ट तुझ्या मंडळीवर उठून त्यांस तुझ्या शास्त्राच्या मार्गावरून फिरविण्यासाठीं योजना करितात त्यांच्या शिरावर तूं आपला हात उभार. पडत्यांस आधार देणाऱ्या, बंदिवानांस मोकळें करणाऱ्या, दीनास सहाय्य करणाऱ्या, आणि दरिद्र्यांस उकरड्यावरून उठविणाऱ्या, आपल्या वतनरूप वंशाच्या उद्धारका, तूं आपल्या संपत्तिरूप मंडळीस उद्धार. जे तुजवर भरंवसा

הָבָה עֻזָּרֵהּ · לְקַבֵּץ נִדָּחִים · בְּנָלוּתָם כֻּלָּם בִּירָאָתֶיךָ
מְשִׁתַּחֲוִים · מוּל בֵּית תִּפְאַרְתֶּךָ : (פרשז) חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ
אֵל · וּשְׁלַח לָנוּ הַמַּלְאָךְ הַגּוֹאֵל · בּוֹא יָבוֹא בְּיָמֵינוּ
אֵלְיָהוּ נְבִיאֶהּ · עִם מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ :)

(קודם שמוצאין ספר תורה אומרים)

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד
מִלְבַדּוֹ : אֵין־כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ :
יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ · אַל־
יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ : הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־
נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם : וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וְיָפוּצוּ אוֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ
מִפָּנֶיךָ : קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ : כֹּהֲנֶיךָ
יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ : בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדְּךָ אַל־
תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ :

(בשעת הוצאת ספר תורה אומרים)

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָארֵי עָלְמָא · בְּרִיךְ כְּתָרָךְ וְאַתְרָךְ ·
יְהֵא רְעוּתָךְ עִם יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ לְעָלַם · וּפוּרְקַן
יְמִינָךְ אַחֲזִי לְעַמָּךְ בְּבֵית מִקְדָּשָׁךְ · לְאַמְטוּיֵי לָנָא מְטוּב
נְהוֹרָךְ · וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי · יְהֵא רַעֲוָא קָדָמָךְ
דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּ בְּטִיבוּ · וְלֶהֱוֵי אֲנָא עַבְדָּךְ פְּקִידָא
בֶּגוֹ צַדִּיקָיָא · מֵיחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל דִּילִי ·
וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא ·
אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא · אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא ·
וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא · אֲנָא עַבְדָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ·

ठेवितात त्याजकरितां मोलवान दुर्ग (बांध), विखरलेल्यांस एकवटण्या करितां सहाय पाठीव, ते सर्व आपल्या पाडावपणांत तुझ्या गौरवाच्या मंदिराकडे भयाने नमन करितात. हे देवा, आम्हास सामर्थ्य व शक्ति दे, आणि आम्हाकरितां उद्धारणारा दूत पाठीव; आमच्या दिवसांत तुझा भविष्यवादी एलीयाहू हा तुझा सेवक दाविद याचा पुत्र मशीयाह यासहित आमच्या दिवसांत येवोच येवो.]

(शास्त्र काढण्याच्या अगोदर हें म्हणावें.)

परमेश्वर तोच देव; त्याखेरीज दुसरा कोणी देव नाहीं, असें तुम्ही जाणावें म्हणून हें सर्व तुम्हास दाखवून दिलें आहे. हे प्रभु, देवांमध्यें तुझ्यासारिखा कोणी नाहीं, आणि तुझ्या कृत्यांसारिखें कांहीं काम नाहीं. आमचा देव परमेश्वर आमच्या वडिलांस जसा अनुकूळ होता, तसा आम्हास अनुकूळ व्हावा; त्यानें आह्मास टाकूं नये, आह्मास सोडूंच नये. तूं आपल्या लोकांस तार, आणि आपल्या वतनाला आशीर्वाद दे; त्यांचा मेंढपाळ असा हो, आणि त्यांस सर्वकाळ वहा. आणि कोश निघाला तेव्हां असें होत असे कीं, मोशे ह्मणे, हे परमेश्वरा, ऊठ; म्हणजे तुझ्या शत्रूंची दाणादाण होवो, आणि तुझे द्वेषी तुझ्या पुढून पळोत. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या सामर्थ्याच्या कोशासुद्धां आपल्या विसाव्यासाठीं ऊठ. तुझ्या याजकांनी नीतिमत्व पांघरावें, आणि तुझ्या भक्तांनीं हर्ष शब्द करावा. तूं आपला सेवक दावीद यामुळें, आपल्या अभिषिक्ताचें तोंड विन्मुख करूं नको.

(शास्त्र काढतांना हें म्हणावें.)

जगताच्या स्वामीचें नाम धन्य असो. हे परमेश्वरा, तुझा मुगुट व तुझें वस्तिस्थान हि धन्य असो; तुझी प्रसन्नता तुझे लोक इस्राएल यांबरोबर सर्वदा असो. आणि तुझ्या उजव्या हातानें तारण तुझ्या लोकांस तुझ्या पवित्र मंदिरांत दाखीव कीं त्वां आपल्या उत्तम उजेडाकडून आह्मांस तिकडे पोहोंचवावें; आणि दयेने आमची प्रार्थना मान्य करावी. आमचें आयुष्य चांगल्या प्रकारें वाढावें अशी तुजपुढें प्रसन्नता होवो. आणि तुझा सेवक जो मी, त्या मला तूं न्यायी लोकांमध्यें गणून मला, जें माझें असेल त्याला आणि तुझे लोक इस्राएल यांचें जें असेल त्याला तूं सांभाळ. तूं सर्वांचे पोषण व पाळण करितोस; तूंच सर्वांवर अधिकार करतोस; तूं राजांवरहि अधिकार करितोस; राज्य हें तुझेंच आहे. पवित्र जो धन्य, त्याचा सेवक मी आहे; त्याच्या गौरवयुक्त शास्त्रापुढें नमन करितांना मी वेळोवेळ त्याच्या पुढें नमन करितों. मनुष्यावर मी

דְּסַגְּדְנָא קָמֵיהּ מִן קְמֵי דְּיַקִּיר אוֹרַיְתֵיהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן ׃
לָא עַל אֱנָשׁ רְחִיצְנָא ׃ וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סְמִיכְנָא ׃
אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא ׃ דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט ׃ וְאוֹרַיְתֵיהּ
קְשׁוֹט ׃ וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט ׃ וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טָבְוָן וּקְשׁוֹט ׃
בֵּיהּ אֲנָא רָחִיץ ׃ וְלִשְׁמֵיהּ יַקִּירָא קַדִּישָׁא אֲנָא אֵימַר
תִּשְׁבְּחָן׃ יְהֵי רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָךְ ׃(וְתֵיהַב
לִי בְּנִין דְּכִרִין דְּעַבְדִין רְעוּתָךְ ׃)וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דִּלְבָּאי
וְלִבָּא דְּכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל ׃ לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׂלָם ׃ אָמֵן ׃

(ויוציאו ס״ת ׃ ואומר השליח צבור)

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלָם ׃

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ הוּא ׃

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו ׃ גַּדְּלוּ
לַיְהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו ׃

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ
הוּא ׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר
קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ׃ אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי
אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי
יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ ׃ תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה
מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב ׃ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ
וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר ׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ
שָׁלוֹם ׃ שָׁלוֹם רָב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל ׃
יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם ׃

(המביא ס״ת אל התיבה יאמר)

מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב ׃

भरंवसा ठेवीत नाहीं; आणि देवाच्या पुत्रांवरहि (दूतांवरहि) मी आशा ठेवीत नाहीं; परंतु जो आकाशाचा देव, जो सत्य, देव आहे, ज्याचें शास्त्र सत्य, ज्याचे भविष्यवादीहि सत्य, व ज्याचीं चांगलीं व सत्य कृत्यें पुष्कळ आहेत, त्याजवरच मी भरंवसा ठेवितों; आणि त्याच्या पवित्र नामाची मी स्तुति करितो. हे प्रभु ! त्वां आपल्या शास्त्राकडे माझें मन लावावें, आमचें चांगलें व्हावें, आम्हांस जीवन प्राप्त व्हावें, आणि आमचें कल्याण व्हावें. (आणि तुझी इच्छा पूर्ण करणारें पुत्र संतान मला व्हावें) अशी तुझी प्रसन्नता होवो. अशा माझ्या मनांतील व तुझे लोक सर्व इस्राएल यांच्या मनांतील इच्छा पूर्ण कर. तथास्तु.

(शास्त्र बाहेर काढल्यावर हाज्जान हें ह्मणतो.)

कां कीं सीयोनेंतून नेम शास्त्र व येरूशालेमेंतून परमेश्वराचें वचन निघेल.

ज्या सुवंदित सर्व व्यापकाने * आपल्या इस्राएल लोकांस शास्त्र दिलें तो धन्य.

ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

तुम्ही माझ्या संगतीं परमेश्वराला थोर माना; आपण एकत्र त्याचें नाम उंचावूं.

परमेश्वर आमचा देव याला तुम्ही उंच माना, आणि त्याच्या आसना जवळ भजा; तो पवित्र आहे. परमेश्वर आमचा देव याला तुह्मी उंच माना; आणि त्याच्या पवित्र डोंगरावर भजा; कांतर परमेश्वर आमचा देव पवित्र आहे. परमेश्वरासारिखा कोणी पवित्र नाहीं, तुझ्याशिवाय कोणी नाहीं, आमच्या देवासारिखा खडकरूप असा कोणी नाहीं. कांतर परमेश्वराखेरीज देव कोण आहे ? आणि आमच्या देवावांचून कोण खडकरूप आश्रय आहे ? मोशाने आज्ञा करून आम्हांस शास्त्र दिलें; हेंच याआकोबाच्या समुदायाचें वतन आहे. जे तें धरितात, त्यांला तें जीवनाचें झाड आहे, आणि जे तें बाळगतात, ते प्रत्येक धन्य आहेत. त्याचे मार्ग आनंदाचे मार्ग, आणि त्याच्या सर्व वाटा कुशल आहेत. जे तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितात त्यांचें फार कल्याण आहे; आणि त्यांस कांहीं अडखळा नाहीं. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

(शास्त्र तेबावर आणणारा हें बोलतो.)

परमेश्वराचें नाम बळकट किल्ला आहे; त्यांत न्यायी धाऊन निर्भय राहतो.

---

* या इब्री शब्दाचा मूळ अर्थ जागा असा होतो, परंतु हाखामीम लोकांच्या ग्रंथांत या शब्दाचा उपयोग सर्व व्यापक देव या अर्थानें पुष्कळ ठिकाणीं केलेला आढळतो.

(ויעלה השליח צבור אל התיבה ויאמר

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃
יִשְׁמַח הַר צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ׃

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ
שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ׃
בָּעוֹלְמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא כִּרְצוֹנוֹ
וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל ׃ תִּגָּלֶה
וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּמְהֵרָה ׃ וְחָנּוֹן וְיָחוֹם וְיָרַחֵם עַל
פְּלֵיטָתֵנוּ ׃ וְעַל פְּלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל ׃ בְּחֵן בְּחֶסֶד
בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן וְאִמְרוּ אָמֵן ׃ הָרַחֲמָן הוּא יַחֲזִיר שִׁבְיָתֵנוּ
וְשִׁבְיַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְיוֹצִיאֵנוּ מִכָּל־
צָרוֹתֵינוּ לִרְוָחָה ׃ וּמֵאֲפֵלָה ׃ לְאוֹרָה בָּקָרוֹב ׃ וְאִמְרוּ אָמֵן ׃
כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ ׃ הַכֹּל תְּנוּ עֹז
לֵאלֹהִים וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה ׃
ומגביה ה״ס ומראה הכתב לעם ואומרים
וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃ תּוֹרָה
צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב ׃)

תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה
מַחְכִּימַת פֶּתִי ׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב
מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם ׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם ׃

הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכָל
הַחוֹסִים בּוֹ ׃

(हाज्जान तेब्यावर चढून हें म्हणतो.)

आकाशानी संतोष करावा, पृथ्वीनेंहि हर्ष करावा, आणि परमेश्वर राज्य करितो असें राष्ट्रांमध्यें सांगितलें जावें. सीयोन डोंगरानें आनंद करावा; तुझ्या न्यायामुळें यहुदाच्या कन्यानीं हर्षावें.

राजांचा राजा, पवित्र जो धन्य राजा, यानें जीं जगतें उत्पन्न केली आहेत; म्हणजे हें जग व पुढील जग, यांमध्यें त्याच्या इच्छेप्रमाणें, त्याच्या भिणाऱ्यांच्या इच्छेप्रमाणें आणि त्याचे लोक इस्राएलाचें घराणें यांच्या इच्छेप्रमाणें, त्याचें नाम सर्वापेक्षां मोठें, पवित्र, धन्य, ऊंच व थोर मानिलें जावो. त्याचें राज्य आम्हांवर लवकर प्रगट होऊन तें आमच्या दृष्टीस पडो, आणि आमच्या निभावलेल्यांवर व त्याचे लोक इस्राएलाचें घराणें यांच्या निभावलेल्यांवर दयेंकरून, ममतेंकरून व कृपेकरून तो दया, करुणा व कृपा करो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा. जो दयाळू तो आमचें पाडावपण आणि त्याचे लोक इस्राएलाचें घराणें यांचे पाडावपण लवकर आमच्याच दिवसांत परतवो. आणि आम्हांस दुःखांतून काढून सुखांत, आणि अंधारांतून काढून प्रकाशांत नेवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

कारण कीं मी परमेश्वराचें नाम गाजवीन; तुम्ही आमच्या देवाला थोर मान द्या; सर्व तुम्ही देवाला पराक्रमाचा मान द्यावा. आणि शास्त्राला मान द्यावा.

[शास्त्र उचलून त्यांतील लेख लोकांस दाखवितांना मंडळी हें म्हणते.

तर जें शास्त्र मोशेनें इस्राएलाच्या संतानास सांगून ठेविलें तें हेंच. मोशेनें आज्ञा करून आम्हांस शास्त्र दिलें; हेंच याआकोबाच्या समुदायाचें वतन आहे.]

परमेश्वराचें नेम शास्त्र पूर्ण आहे; जिवाला ठिकाणीं आणितें, परमेश्वराचा नेम खरा आहे, भोळ्याला ज्ञानी करितो; परमेश्वराचीं बंधारणें नीट आहेत; हृदयाला आनंदवितात. परमेश्वराची आज्ञा निर्मळ आहे; डोळ्यांस उजेड करिती. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो

देवाचा मार्ग नीट आहे, परमेश्वराचें वचन पवित्र आहे, जे सर्व त्याचा आश्रय धरितात त्यांस तो ढालरूप आहे.

[וקורא כהן ולוי וחמשה מישראל בפ׳ השבוע]
(והעולה לס״ת אומר) יְהוָה עִמָּכֶם:
(והחזן עונה) יְבָרֶכְךָ יְהוָה:
(ואומר העולה) בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבֹרָךְ:
(ועונה החזן) בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
(והעולה חוזר ואומר) בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:
(ואחר קריאת התורה אומר)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:
(ואחר קריאת התורה אומר החזן קדיש לעילא
ברף ס״ה וקורא המפטיר)
(קודם חזרת ס״ת למקומו אומר השליח ציבור)
(ברכת המלך)
הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים וּמַלְכוּתוֹ
מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים · הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ
מֶחֶרֶב רָעָה · הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ · וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה ·
הוּא יְבָרֵךְ · וְיִשְׁמוֹר · וְיִנְצוֹר · וְיַעֲזוֹר · וְיָרוֹם · וְיַגְבִּיל ·
וְיַנְשֵׂא לְמַעְלָה לְמַעְלָה · לַאֲדוֹנֵנוּ הַמֶּלֶךְ גּוֹאֲרֵנוּ
חַמִּישִׁי · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִשְׁמְרֵהוּ ·
(יִשְׁמֶרֶם) וְיַחֲיֵהוּ (וְיַחֲיִים) וּמִכָּל־צָרָה וָנֶזֶק יַצִּילֵהוּ

[मग कोहेन, लेवी, आणि पांच इस्राएल यांस शास्त्रांतील त्या सप्तकाचा भाग वाचाबयास उठवितात तेव्हां प्रत्येक उठणारा म्हणतोः—]

उठणारा.—परमेश्वर तुम्हाबरोबर असो.

मंडळी.—परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो.

उठणारा.—सुवंदित परमेश्वराला तुम्ही धन्य म्हणा.

मंडळी.—सुवंदित परमेश्वर सदांसर्वकाळ धन्य असो.

उठणारा.—सुवंदित परमेश्वर सदांसर्वकाळ धन्य असो.

हे परमेश्वरा, ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा. आह्मास सर्व लोकांतून निवडून घेऊन आपलें नेम शास्त्र आह्मांस देणारा जो, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, शास्त्र देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(शास्त्र वाचल्या नंतर हें म्हणतो.)

हे परमेश्वरा ! आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हांस सत्य शास्त्र देणारा आणि आम्हांमध्यें सर्वकाळचें जीवन लावून ठेवणारा जो, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा ! शास्त्र देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[शास्त्र वाचणें संपल्यावर हाज्जान पृष्ठ ६५ मधील " कद्दीश लेएला " ह्मणतो मग מפטיר व הפטרה ‡ वाचितो.]

(शास्त्र परत नेऊन ठेवण्यापूर्वी हाज्जान हें ह्मणतो.)

(राजास आशीर्वाद.)

जो राजांस तारण आणि अभिषिक्तांस अधिकार देतो, ज्याचें राज्य सर्वकाळचें राज्य आहे, जो आपला सेवक दावीद यास नाशकारक तरवारीपासून सोडवितो, जो समुद्रांत वाट आणि अगाध जलांत मार्ग करितो, तो आमचा राजा पांचवा जॉर्ज (आणि सर्व सरदार लोक) यास (यांस) आशीर्वाद देवो, सांभाळो, रक्षो, सहाय करो, उंचावो, मोठे करो आणि अति थोर पदास चढवो. राजांचा महाराजा आपल्या दयेकरून त्यास (त्यांस) रक्षो, जीवंत राखो, आणि सर्व दुःख व संकट यांपासून सोडवो. राजांचा महाराजा आपल्या दयेकरून त्याच्या (त्यांच्या)

---

* शास्त्रांतील भाग वाचल्या नंतर त्याच भागाच्या शेवटली कांहीं वाक्यें किंवा प्रयोजनाप्रमाणें दुसऱ्या भागांतून जीं वाक्यें वाचितात त्यास मफतीर अशें ह्मणतात.

‡ टीका १३

(יַצִּילֵם) · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו · יָרוּם וְיַגְבִּיהַּ כּוֹכַב מַעֲרַכְתּוֹ (מַעֲרַכְתָּם) · וְיַאֲרִיךְ (וְיַאֲרִיכוּ) יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ (מֶמְשַׁלְתָּם) · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו · יִתֵּן בְּלִבּוֹ (בְּלִבָּם) וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו (יוֹעֲצֵיהֶם) וְשָׂרָיו (וְשָׂרֵיהֶם) רַחֲמָנוּת · לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ · בְּיָמָיו (בִּימֵיהֶם) וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח · וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

(ברכת הקהל)

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲכוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְדָוִד וּשְׁלֹמֹה · וְכָל־הַקְּהִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת · הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה · גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים · הֵם וּבְנֵיהֶם · וּנְשֵׁיהֶם · וְתַלְמִידֵיהֶם · וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם · מַלְכָּא דְעָלְמָא הוּא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן · וִיזַכֶּה יַתְכוֹן · וְיִשְׁמַע בְּקַל צְלוֹתְכוֹן · תִּתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִכָּל־צָרָה וְעַקְתָּא · וִיהֵא מֵימְרָא דַיהוָה בְּסַעֲדְכֶם · וְיָגֵן בַּעֲדְכֶם · וְיִפְרוֹשׂ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ עֲלֵיכֶם · וְיִטַּע בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה וְאַחֲוָה · שָׁלוֹם וְרִיעוּת · וִיסַלֵּק שִׂנְאַת חִנָּם מִבֵּינֵיכֶם · וְיִשְׁבּוֹר עוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵיכֶם · וִיקַיֵּים בָּכֶם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב · יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם · (בשבת תשובה אומרים וְיִכְתָּבְכֶם בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים ·) וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

न्यायसभेचें नक्षत्र चढवो आणि त्याच्या (त्यांच्या) राज्यावर त्याचे (त्यांचे) दिवस वाढवो. त्याने (त्यांनीं) आम्हांसी व आमचे बंधू सर्व इस्राएल यांजसी चांगलें करावें ह्मणून राजांचा महाराजा दयेंकरून त्याच्या (त्यांच्या) मनांत, त्याच्या (त्यांच्या) मसलत देणारांच्या व सरदारांच्या मनांत आम्हाविषयीं दया उत्पन्न करो. आणि आमच्या दिवसांत व त्याच्या (त्यांच्या) दिवसांतहि येहुदाचें तारण होवो; इस्राएल निर्भयपणें वसो; उद्धार करणारा सियोनेस येवो ! आणि अशी त्याची प्रसन्नता होवो, आणि आपण तथास्तु म्हणावें.

(मंडळीस आशीर्वाद.)

ज्याने आमचे पूर्वज आब्राहाम, इसहाक, याआकोब, मोशे, आहारोन, दावीद शैलोमो आणि सर्व पवित्र व शुद्ध मंडळया यांस आशीर्वाद दिला, तो या पवित्र मंडळीस, तिजमधील, लहान थोरांस, त्यांस, त्यांच्या पुत्रांस, त्यांच्या स्त्रियांस, त्यांच्या शिष्यांस व जें त्यांचें असेल त्यांस तो आशीर्वाद देवो, जगताचा राजा तुह्मांस आशीर्वाद देवो, शुद्ध करो; तुमच्या विनंतीची वाणी ऐको; सर्व दुःखापासून व क्लेशापासून तुम्हांस सोडवो व मुक्त करो. ईश्वराचें वचन तुम्हांस आश्रय व तुम्हांवर छाया असें होवो; तो आपला शांतीचा मंडप तुम्हांवर विस्तारो; आणि प्रीति, सख्यत्व, सख्य, व मित्रत्व यांची लागवड तुह्मांमध्यें करो; आणि व्यर्थ हेवा तुह्मांपासून दूर करो; आणि अन्य राष्ट्रांचें जोकड (राज्याधिकार) तुमच्या खांद्यावरून मोडून टाको. आणि शास्त्रांत जें वाक्य लिहिलें आहे कीं, " तुमच्या पूर्वजांचा देव, याने तुम्ही जितके आहां, त्यापेक्षां हजारपट तुम्हांस अधिक करावे; आणि जसें त्यानें तुम्हांस वचन दिलें आहे, तसा तुम्हांस आशीर्वादहि द्यावा;" हें तुम्हांमध्यें स्थापित होवो; (**प्रायश्चित्ताच्या दिवसांत हें ह्मणतात**—आणि तो आपणास चांगल्या जीवनाच्या पुस्तकांत लिहो.) आणि अशी त्याची प्रसन्नता होवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

(שבת שלפני ראש חדש מכריז החזן אחר שיברך הקהל ואומר יהי רצון ובראש חדש תשרי אין מכריזין אותו כלל)

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם · לְכוֹנֵן אֶת־בֵּית חַיֵּינוּ · וְלָהָשִׁיב שְׁכִינָתוֹ לְתוֹכוֹ · בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם · לְרַחֵם עַל פְּלֵיטָתֵנוּ · וְלַעֲצוֹר הַמַּגֵּפָה · וְהַמַּשְׁחִית · וְהַחֶרֶב · וְהָרָעָב · וְהַשִּׁבְי וְהַבְּזָה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם · לְקַיֵּם לָנוּ אֶת־כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל · הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם · בְּכָל־מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם · שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת · בְּשׂוֹרוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת · מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְאִמְרוּ אָמֵן :

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וּמִמְּצָרַיִם גְּאָלָם · הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ · וְיָשִׁיב בָּנִים לִגְבוּלָם · הֶסְיָמָן טוֹב יְהֵא לָנוּ רֹאשׁ חֹדֶשׁ (*) בְּיוֹם (‡) יְתַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מָקוֹם שֶׁהֵם · לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה · לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה · לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה · לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה · לִשְׁמוּעוֹת טוֹבוֹת · וְלִבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת · וְלִגְאוּלָה וּלְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה · וְלִגְאוּלָה קְרוֹבָה · וְאִמְרוּ אָמֵן :

[בשבת שלפני ראש חדש אב במקום יהי רצון אומרים

מְחַדְּשִׁים חֳדָשִׁים · יַקְבִּיץ קְדוֹשִׁים · אֲנָשִׁים וְנָשִׁים · לְעִיר

---

* एथें महिन्याचें नांव घ्यावें.

‡ ज्या दिवशीं प्रतिपदा येईल त्या दिवसाचें नांव एथें घ्यावें.

(प्रतिपदेच्या अगोदर शाब्बाथ दिवशीं प्रतिपदेची सूचना करण्याकरितां
मंडळीच्या आशीर्वादानंतर हाज्जान हें पुढील बोलतो
परंतु तिशरी महिन्याच्या प्रतिपदेची मुळींच
सूचना करीत नाहीं.)

आकाशांतील देवाच्या हुजुरांत प्रसन्नता होऊन लवकर आमचे दिवसांत आमचे जीवनाचें घर * स्थापन होवो; आणि त्याजमध्यें त्याचा साक्षात्कार परत येऊन वास करो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

आकाशांतील देवाच्या हुजूरांत प्रसन्नता होऊन आमच्या उरलेल्यांवर दया होवो, आणि आम्हांवरून व त्याच्या इस्राएल लोकांवरून पटकी, नाश, तरवार, दुष्काळ, पाडावपण व लुटणें बंद होवो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

आकाशांतील देवाच्या हुजूरांत प्रसन्नता होऊन आम्हांकरितां इस्राएलांचे सर्व सूज्ञ जन, त्यांच्या बायका, त्यांचीं लेंकरें व त्यांचे शिष्य त्यांच्या प्रत्येक राहण्याच्या ठिकाणीं राक्षिले जावोत. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

आकाशांतील देवाच्या हुजूरांत प्रसन्नता होऊन आम्हांकरितां पृथ्वीच्या चोहों कोनाकडून शुभवर्तमान, म्हणजे तारणाचें व सांत्वनाचें शुभवर्तमान ऐकविलें व गाजविलें जावो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

ज्याने आमच्या पूर्वजांकरितां चमत्कार करून त्यांस मिसरांतून सोडविलें, तो आम्हांस सोडवो, आणि त्यांच्या लेकरांस त्यांच्या सिमेंत परत नेवो. (‡) दिवशीं होणारी ($) महिन्याची प्रतिपदा आम्हांस सूचिन्हाची होवो. पवित्र जो धन्य तो ती आह्मांसाठीं व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांसाठीं जेथें जेथें ते असतील त्या त्या ठिकाणीं कल्याणाकरितां, व आशीर्वादाकरितां, हर्षाकरितां व आनंदाकरितां तारणाकरितां व शांत्वनाकरितां, उपजीवनाकरितां व अन्न सामग्रीकरितां, चांगल्या बातमीकरितां व शुभवर्तमानाकरितां, वेळच्यावेळीं पर्जन्य वृष्टी होण्याकरितां, पूर्ण आरोग्यतेकरितां आणि त्वरित उद्धाराकरितां नवसारो. आणि तुम्हीहि तथास्तु म्हणा.

[आब महिन्याच्या प्रतिपदेच्या अगोदरच्या शाब्बाथ दिवशीं
ראש חדש बद्दल हें पुढील बोलतात.

हे महिन नवे करणाऱ्या, पवित्र मंडळींतील पुरुषांस व स्त्रियांस बंदिस्तीच्या

---

* येरूशालेमेतील पवित्र मंदिर. ‡ ज्या दिवशीं प्रतिपदा येईल त्या दिवसाचें नांव एथें घ्यावे. $ एथें महिन्याचें नांव घ्यावें.

הַבְּנוּיָה : וְיָהּ זֶה הַחֹדֶשׁ · לְטוֹבָה יַחַדֵּשׁ · וְרָצוֹן יְצַו
אֵל · רַב הָעֲלִילָה :
(ואחר כך יאמר מי שעשה נסים לאבותינו)
(בשבת קודם הצום מכריז החזן יום התענית חוץ
מתשעה באב וצום כפור ופורים וסימנך אכ"ף
עליו פיהו · ואומר)
אַחֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל שְׁמָעוּ · צוֹם
(בשבעה עשר בתמוז הָרְבִיעִי)
(בעשרת בטבת הָעֲשִׂירִי)
יִהְיֶה יוֹם (*) יַהֲפוֹךְ אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְשָׂשׂוֹן
וּלְשִׂמְחָה כְּרָכְתִיב כֹּה אָמַר יְהוָה צָבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי
וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית
יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים וְהָאֱמֶת
וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ :)
יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ :
אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה : אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו :
תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד : בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד : גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין
חֵקֶר : דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ : הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ : חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדַל־חָסֶד : טוֹב
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל־מַעֲשָׂיו : יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ

* ज्या दिवशी उपास येईल त्या दिवसाचें नांव एथें घ्यावें.

नगरीं एकवट कर. हे अनंता, हा महिना शुभ होऊं दे; आणि हे महान कृत्यें करणाऱ्या देवा, आम्हांवर तुझी प्रसन्नता होण्याची आज्ञा कर.

[या मागून वर लिहिल्याप्रमाणें מי שעשה נסים हें ह्मणतात.]

(तिशआबेआबचा, प्रायश्चित्ताचा व पूरीमचा असे तीन उपासांखेरीज जे उपास त्यांजविषयीं सूचना करण्याकरितां त्या अगोदरच्या शाब्बाथ दिवशीं हाज्जान या प्रमाणें सूचना करितो.)

अहो इस्राएलाच्या घराण्यांतील आमचे बंधु जन हो, ऐका;

(तम्मुचच्या सत्राव्या तारखेच्या उपासाविषयीं—चौथ्या महिन्याचा उपास)

(तेबेतच्या दशमीच्या उपासाविषयीं—दहाव्या महिन्याचा उपास)

(*) रोजीं आहे; पवित्र जो धन्य, तो या उपासास पालटून हर्ष व आनंद करो; जसें लिहिलें आहे कीं, "सैन्यांचा परमेश्वर म्हणतो कीं, चौथ्या महिन्याचा उपास, आणि पांचव्या महिन्याचा उपास, आणि सातव्या महिन्याचा उपास आणि दहाव्या महिन्याचा उपास हे येहुदाच्या घराण्यास आनंदाचे, हर्षाचे व सुखाचे सण असे होतील." म्हणून तुम्ही खेरपणावर व शांतीवर आवड ठेवा.] हे परमेश्वरा, तुझी आशा आम्ही धरिली आहे, ह्मणून आम्हांवर तुझी दया असो.

जे तुझ्या घरांत राहतात, ते धन्य; ते नेहमीं तुझा उत्सव करितील. सेलाह. ज्या लोकांस असें आहे ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

दावीदाकडून. हे माझ्या देवा, तूं राजा, मी तुला उंचावीन; आणि सदांसर्वकाळ तुझ्या नांवाची स्तुति करीन. सर्व दिवशीं तुझी स्तुती करीन; आणि सदांसर्वकाळ तुझ्या नांवाचें स्तवन करीन. परमेश्वर थोर आणि फार स्तुतिमान आहे; त्याचें थोरपण अपार आहे. पिढी पिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करील, आणि तुझ्या पराक्रमाचें निवेदन करील. तुझी स्तुति गौरवी. महानपणाची, आणि मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांच्या गोष्टींचे विचार काढीन. लोक तुझ्या भयंकर कृत्यांच्या पराक्रमाविषयीं बोलतील आणि मी तुझें थोरपण वर्णीन. ते तुझ्या मोठ्या थोरपणाची आठवण फार करितील, तुझें नीतिमत्व गाजवितील. परमेश्वर कृपाळू व ममताळू, मंदक्रोधी आणि मोठ्या दयेचा आहे. परमेश्वर सर्वांशीं चांगला, आणि त्याच्या सर्व कृत्यांवर त्याची फार ममता आहे. हे परमेश्वरा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितात, आणि तुझे भक्त तुझी स्तुति करितात.

---

* ज्या दिवशीं उपास येतो त्या दिवसाचें नांव एथें घ्यावें.

יַדִּיעוּ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת׃ רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם
יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֶת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
דִּבֶּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל־דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר
דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר
הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ׃ לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ
אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ׃ וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי
לִפְנֵי יְהוָה קְרוֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ׃ לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד׃ לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ
וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב
בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶיךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל׃ הֲלֹא
צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃

तुझ्या राज्यांचें गौरव सांगतात, आणि तुझ्या पराक्रमाविषयीं बोलतात; यासाठीं कीं, आपण त्याच्या पराक्रमाचीं कृत्यें व त्याच्या राज्यांचें वैभवी गौरव आदामाच्या संतानांस कळवावें. तुझें राज्य सर्व युगांचें राज्य; आणि तुझा अधिकार पिढीच्या पिढींतल्या सर्वांवर आहे. जे पडत आहेत, त्या सर्वांस परमेश्वर आधार देतो, आणि सर्व ओणव्यांस तो उभें करितो. सर्वांचे डोळे आशेनें तुजकडे लागतात; आणि तूं त्यांचें भक्ष्य यथाकाळीं त्यांस देतोस. तूं आपले हात उघडून सर्व जिवांची इच्छा पूर्ण करितोस. परमेश्वर आपल्या सर्व चालीनी पवित्र, आणि आपल्या सर्व कृत्यांवर उपकारिक आहे. जे सर्व परमेश्वराला हाक मारितात, जे सत्यतेनें त्याला हाक मारितात, त्या सर्वांस तो जवळ आहे. जे त्याचें भय धरितात, त्यांचा मनोरथ तो पूर्ण करितो, आणि त्यांचें ओरडणें ऐकून त्यांस तारितो. जे परमेश्वरावर प्रीति करितात, त्या सर्वांस तो राखितो; परंतु सर्व दुष्टांचा नाश करील. माझें तोंड परमेश्वराची स्तुति उच्चारील, आणि सर्व मनुष्य मात्र त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति सदांसर्वकाळ करील. आणि आम्ही आतांपासून सर्वकाळ पर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जावूं. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

परमेश्वर सुवंदित असो. कांतर जें जें त्यानें सांगितलें, त्या सर्वांप्रमाणें आपल्या इस्राएल लोकांस विसांवा दिला; त्यानें आपला सेवक मोशे याकडून जें जें सांगितलें त्याच्या त्या सर्व चांगल्या वचनांतली एकहि गोष्ट पडून गेली नाहीं. आमचा देव परमेश्वर आमच्या वडिलांस जसा अनुकूल होता, तसा आम्हांस अनुकूल व्हावा; त्यानें आम्हांस सोडूंच नये. म्हणजे त्याच्या त्या सर्व मार्गांत चालावयास आणि त्याच्या आज्ञा व त्याच्या नेमणुकी व त्याचे न्याय, जे त्यानें आमच्या वडिलांस आज्ञा करून लाविले, ते पाळावयास त्यानें आपल्याकडे आमचें अंतःकरण वळवावें. आणि ज्या शब्दांकडून म्या परमेश्वरापुढें विनंती केली, ते रात्रंदिवस आमचा देव परमेश्वर याच्या जवळ व्हावे; म्हणजे त्यानें आपल्या सेवकाचा न्याय व आपल्या इस्राएल लोकांचा न्याय दिवसांदिवसाच्या प्रसंगाप्रमाणें करावा; यासाठीं कीं, पृथ्वीच्या सर्व लोकांनीं जाणावें कीं, परमेश्वर तोच देव, त्यावांचून कोणी देव नाहीं. या शास्त्राच्या लेखानें तुझें तोंड न सोडावें; यासाठीं कीं त्यांत जें लिहिलेलें त्या सर्वांप्रमाणें त्वां सांभाळून चालावें; कारण कीं, तशानें तूं आपला मार्ग सफल करशील, आणि तेव्हां सुज्ञपणानें वागशील. म्या तुला आज्ञा दिली कीं नाहीं? तूं धीर धरून धीट हो; घाबरूं नको, आणि भिऊं नको; कारण कीं जेथें कोठें तूं जाशील, तेथें तेथें तुझा देव परमेश्वर तुला अनुकूल होईल.

(ואומר החזן בקול רם שני פעמים)

יִמְלֹךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

(ומחזירין ספר תורה למקומו ואומרים)

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָֹה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָֹה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָֹה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָֹה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ קוֹל יֶהֱוֶה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָֹה עַל־מַיִם רַבִּים׃ קוֹל־יְהוָֹה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָֹה בֶּהָדָר׃ קוֹל יְהוָֹה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָֹה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־יֶהֱוֶה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יוּהוּוּהוּ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָֹה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהוָֹה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְהוָֹה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָֹה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְהוָֹה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָֹה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

(מי שהכניס ספר תורה בהיכל אומר)

שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־יְיָ אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֶלֶף דּוֹר׃ כִּי אֵל רַחוּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם׃ כִּי כֹה אָמַר יְיָ רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ

(हें वाक्य हाज्जान उंच स्वरानें दोन वेळ बोलतो.)

परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो. हे सियोने, तुझा देव पिढोपिढीं आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

(शास्त्र परत नेऊन ठेवतांना हें बोलतात.)

दावीदाचें गीत. अहो परमेश्वराचे दूतहो, परमेश्वराला द्या, परमेश्वराला महिमा व प्रशंसा द्या; परमेश्वराला त्याच्या नामाचा महिमा द्या; पवित्र शोभेंक रून परमेश्वराचें भजन करा. परमेश्वराचा शब्द जलांवर आहे, महिम्याचा देव गर्जना करितो, परमेश्वर जलांवरती आहे. परमेश्वराचा शब्द सबल, परमेश्वराचा शब्द वैभवी आहे. परमेश्वराचा शब्द गंधसरू मोडतो. लबानोनाचे गंधसरू परमेश्वर मोडून टाकतो. ते वासराप्रमाणे बोकलत असें करितो. हरिण वत्साप्रमाणें लबानोन व शिर्योन. परमेश्वराचा शब्द अग्नीचे जाल चिरतो. परमेश्वराचा शब्द रान कांपवितो, कादेशाचें रान परमेश्वर कांपवितो. परमेश्वराचा शब्द उत्कृष्ट झाडें चिरितो व वनें बोडकीं करितो; आणि त्याच्या मंदिरांत त्यांतलें सर्व म्हणतें, महिमा ! परमेश्वर जलाशयावर बसतो, सदांसर्वकाळ परमेश्वर राजासा बसतो. परमेश्वर आपले लोकांस सामर्थ्य देईल. परमेश्वर आपल्या लोकांस कुशलाचा आशीर्वाद देईल.

(जो हेखालांत शास्त्र ठेवावयास नेतो तो हें बोलतो.)

अहो दरवाजे, तुम्ही आपले शिरोभाग उंच करा; सर्वकाळाचीं दारें हो, तुम्ही उंचाविलीं जा; मग गौरवाचा राजा आंत जाईल. हा गौरवाचा राजा कोण ? बळवान व पराक्रमी परमेश्वर, युद्धांत पराक्रमी परमेश्वर तो. अहो दरवाजे, आपले शिरोभाग उंच करा; सर्वकाळचीं दारें हो, तुम्ही उंच व्हा; मग गौरवाचा राजा आंत जाईल. जो गौरवाचा राजा तो हा कोण? सैन्याचा परमेश्वर, तो गौरवाचा राजा आहे. सेलाह. तर तूं हें जाण कीं परमेश्वर जो तुझा देव तोच देव; तो विश्वसनीय देव; जे त्यावर प्रिति करतात व त्याच्या आज्ञा पाळितात, त्यांजवळ तो हजारांच्या पिढी पर्यंत करार पाळून त्यांवर दया करितो. कारण कीं तुमचा देव परमेश्वर कृपाळू देव आहे; तो तुम्हांस सोडणार नाहीं आणि तुम्हांला नाहींसे करणार नाहीं; आणि त्याने तुमच्या पूर्वजांसी जो करार शपथ वाहून केला त्याला तो विसरणार नाहीं. कां कीं, परमेश्वर असें म्हणतो कीं,

הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלֵּלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְיָ אֶת עַמְּךָ אֶת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל :

(ואומרים בפתח ההיכל)

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם : וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ : יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד : אֵין־כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ :

(ואומר החזן)

שׁוּבָה לִמְעוֹנְךָ וּשְׁכוֹן בְּבֵית מַאֲוָנֶךָ · כִּי כָל־פֶּה וְכָל־לָשׁוֹן יִתְּנוּ הוֹד וְהָדָר לְמַלְכוּתֶךָ · וּבְנֶחָה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל : חֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם :

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף סה״)

מוסף של שבת

(ארון הכל · **יאהדונהי** · היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

याआकोबासाठीं हर्षानें गायन करा, आणि राष्ट्रांतल्या मुख्यांमध्यें गजर करा; वदा आणि म्हणा, हे परमेश्वरा, तूं आपल्या लोकांस, इस्राएलाच्या शेषास तार.

(हेखालाच्या दरवाज्यापुढें हें ह्मणतात.)

(सर्व पदार्थ) यांनीं परमेश्वराच्या नांवाला स्तवावें; कारण कीं केवळ त्याचेंच नांव उंच मानावयाचें, त्याचें गौरव पृथ्वीवरतीं व आकाशावरतीं आहे. आणि तो आपल्या लोकांचें शिंग उभारितो; त्याचे सर्व भक्त, त्याच्या जवळचा लोक इस्राएल संताने यांनीं स्तवन करावें. तुह्मी परमेश्वराला स्तवा. वर आकाशांत आणि खालीं पृथ्वीवर परमेश्वर तोच देव; परमेश्वर तोच देव आहे; दुसरा नाहीं. हे प्रभु, देवांमध्यें तुझ्यासारिखा कोणी नाहीं, आणि तुझ्या कृत्यां सारिखें कांहीं काम नाहीं.

(मग हाज्जान हें ह्मणतो.)

(हे देवा), तूं आपले वस्तिस्थानाकडे फीर, आणि तुझ्या इष्टमंदिरांत राहणें कर; कारण कीं सर्व तोंडें व सर्व जीभा तुझें गौरव करितील आणि तुझ्या राज्याचें महत्वहि करितील, आणि उतरते वेळेस तो ह्मणे, हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या हजारांच्या आयुत्यांकडे फीर. हे परमेश्वरा ! आम्हांला तुजकडे फिरीव, म्हणजे आम्हीं फिरूं; पूर्वीप्रमाणें आमचे दिवस नवे कर.

[दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश लेएला" ह्मणावा. पृष्ठ ६५]

शाब्बाथाची अधिक प्रार्थना.

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभु, माझे ओठ उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुति प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक, व याआकोब यांच्या देवा, मोठ्या पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादानें देणाऱ्या, सर्व पदार्थांच्या धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या आणि त्यांच्या लेंकरांच्या लेंकरांसाठीं दये करून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(בשבת תשובה אומרים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה · רַב
לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ
וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים ·
וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי
דוֹמֶה לָךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

(בשבת תשובה אומרים

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים:)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה
הַמֵּתִים:

(בחזרת השליח צבור אומר

כְּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכֶיךָ הַמְוֻנִּי מַעְלָה עִם
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְרוֹבֵי מַטָּה · יַחַד כֻּלָּם קְדוּשָׁה לְךָ
יְשַׁלֵּשׁוּ · כַּדָּבָר הֶאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ · וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
וְאָמַר · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם וּמְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים ·
אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַשְׁרִיצוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים
בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו

* पेसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या 'मुसाफा'पासून बोलतात. מוריד הטל
‡ शेमीनी आझेरेथच्या 'मुसाफा'पासून बो॰ משיב הרוח ומוריד הגשם

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे जीवनांत आनंद मानणाऱ्या राजा ! जीवनाकरितां आमची आठवण कर. हे जीवनाच्या देवा, तूं आपणाकरितां आम्हास जीवनांच्या पुस्तकांत लिही.]

तूं राजा सहायकर्ता, तारक व आम्हांवर ढालरूप असणारा, आहेस. हे परमेश्वरा, आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

हे प्रभु, तूं सर्वकाळ पराक्रमी आहेस; मेलेल्यांस जीवंत करणारा, तारावयास समर्थ, (उन्हाळ्यांत--दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत–वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा) बहुत कृपेनें प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेनें मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळें करणारा, आणि धुळींत निजलेल्याबरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हें अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण ? आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल ?

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बालावें.

हें दयाळू बापा, दयेनें प्राणीमात्रांची जीवनाकरितां आठवण करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण आहे ?]

आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा, तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यांस जीवंत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[मोठ्यानें बोलतांना हें म्हणतात.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, दूतांची वरील सैन्यें खालीं एकवट झालेल्या तुझ्या इस्राएल लोकांसहित तुला मुगुट देतात (तुझा राज्याधिकार मान्य करितात.) आणि तुझ्या भविष्यवाद्याकडून म्हटलेलें जें वाक्य आहे कीं, " ते एकमेकाला मोठ्यानें बोलत म्हणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे; " त्याप्रमाणें ते सर्व एकदांच तीन वेळ तुझी पवित्रता गाजवितात. त्याच्या गौरवाकडून सर्व जग भरलें आहे; आणि त्याची सन्मान करावा म्हणून त्याची सेवा करणारे दूत त्याजविषयीं विचारतात कीं, त्याच्या गौरवाचें ठिकाण कोठें आहे ? त्याच्यासमोर जे असतात,

לְעַמּוֹ · הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים
פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :
הוּא אֱלֹהֵינוּ · הוּא אָבִינוּ · הוּא מַלְכֵּנוּ · הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ ·
הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיַגְאִילֵנוּ שֵׁנִית · וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי
כָל־חָי לֵאמֹר · הֵן נָאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כָּרִאשׁוֹנָה ·
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
כָּתוּב לֵאמֹר · יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר
וָדֹר הַלְלוּיָהּ :)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶלָה · (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :
(בשבת תשובה אומרים הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :)

לְמֹשֶׁה צִוִּיתָ עַל הַר סִינַי מִצְוֹת שַׁבָּת זָכוֹר וְשָׁמוֹר
וּבוֹ צִוִּיתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַּן
מוּסַף שַׁבָּת בָּרָאוּי :
(יש אומרים תכנת הלזה במקום למשה צוית

תִּכְנַת שַׁבָּת רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ צִוִּיתָ פֵּירוּשֶׁיהָ עִם
סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ מְעַנְּגֶיהָ לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ
טְוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ וְגַם אוֹהֲבֵי דְבָרֶיהָ גְּדוּלָה בָּחָרוּ אָז
מִסִּינַי נִצְטַוּוּ צִוּוּיֵי פְעָלֶיהָ בָּרָאוּי · וַתְּצַוֵּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת בָּרָאוּי :)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ וְשָׁם
נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִין כְּסִדְרָן

ते स्तुति करून असें म्हणतात कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. त्याचे लोक त्याचें एकत्व मानून जे प्रत्येक दिवशीं सकाळीं व संध्याकाळीं असे दोन वेळां प्रीतिनें म्हणतात कीं, हे इस्राएला ऐक, परमेश्वर आमचा देव आहे, परमेश्वर एकच आहे; त्याकडे तो आपल्या स्थानांतून दयेनें वळेल. तोच आमचा देव; तोच आमचा बाप; तोच आमचा राजा; तोच आमचा तारणारा; तोच आम्हांस तारील आणि दुसऱ्या वेळीं आम्हांस सोडवील; आणि सर्व प्राण्यांच्या दृष्टीपुढें दयेनें असें ऐकवील कीं, पहा, मी परमेश्वर तुमचा देव, तुम्हांस देव असा व्हावा म्हणून पहिल्याप्रमाणें शेवटीं तुम्हांस सोडविलें आहे. आणि तुझ्या पवित्र शास्त्रांतहि लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो. हे सियोने, तुझा देव पिढोपिढीं आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.]

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मीक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस).
परमेश्वरा, पवित्र देवा, [**पश्चात्तापाच्या दिवसांत**–पवित्र राजा] तूं धन्य आहेस.

मोशेस तूं सीनाय पर्वतावर शाब्बाथास आठविण्याविषयीं व सांभाळण्याविषयीं आज्ञा लावून दिलीस, आणि तिजमध्यें योग्य रितीप्रमाणें शाब्बाथाचें अधिक अर्पण वाहण्याचीहि आज्ञा तूं आम्हांस दिलीस.

["मोशेस तूं सिनाय पर्वतावर इ०" ह्या भागा बद्दल कोणी हें ह्मणतात.

तूं शाब्बाथ स्थापन केलास; तूं त्याच्या अर्पणास प्रसन्न झालास; तूं त्याचे नियम व त्याचीं अर्पणें स्पष्टपणें लावून दिलींस; त्याजमध्यें आनंद मानणारे सर्वकाळ सन्मान पावतील; त्याचा अनुभव घेणारे जीवन पावतील; आणि जेव्हां त्याजविषयींच्या आज्ञा सिनाय पर्वतावर दिल्या गेल्या, तेव्हां त्याप्रमाणें आचरण करणारानीं त्या गोष्टी विषयीं आवड धरून थोरपणा निवडून घेतला. आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, त्या दिवशीं शाब्बाथाचें अधिक अर्पण योग्य रितीप्रमाणें वाहण्याची आज्ञा तूं आम्हांस दिलीस.]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं आनंदानें आम्हांस आमच्या देशीं ने, आणि आमच्या सिमेंत आम्हांस वसीव. मग तेथें तुजपुढें नित्याचीं नेमलेलीं अर्पणें त्यांच्या रितीप्रमाणें, आणि अधिक

וּמוֹסָפִין כְּהִלְכָתָן אֶת־מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נַעֲשֶׂה
וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת
שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וְהַשְּׁבִיעִי
רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר
לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ · קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ · שַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת
קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ·
וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה
עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּר חַיֵּינוּ

अर्पणें त्यांच्या पद्धतीप्रमाणें आम्ही करूं; म्हणजे या शाब्बाथ दिवसाचें अधिक अर्पण आम्ही तुजपुढें प्रीतिनें, तुझ्या इच्छेच्या आज्ञाप्रमाणें, जसें तुझा सेवक मोशे याच्या हातांकडून आम्हांकरितां तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे त्याप्रमाणें आम्ही करूं व अर्पूं. जसें म्हटलें आहे कीं:—

आणि शाब्बाथ दिवशीं पहिल्या वर्षांतील निर्दोष दोन मेंढे व तेलांत मळलेल्या सपीठाचे दोन दशमांशांचें अन्नार्पण व त्याचें पेयार्पण असावें. नित्य होम व त्याचें पेयार्पण याखेरीज हा होम प्रत्येक शाब्बाथ दिवशीं व्हावा.

यावरून शाब्बाथ पाळणारे आणि त्यास हर्ष म्हणणारे लोक, जे सातवा दिवस पवित्र मानितात, ते तुझ्या राज्यांत आनंद करितात; ते सर्व तुझ्या चांगुलपणाकडून तृप्त व हर्षित आहेत; कारण सातव्या दिवसावर तूं संतुष्ट होऊन त्यास पवित्र करून व त्यास (सर्व) दिवसांमध्यें आवडता असें नांव देऊन, उत्पत्तीच्या कामाच्या आठवणी करितां नेमून ठेविला आहेस.

हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमच्या विसांव्यामुळें तूं प्रसन्न हो; आपल्या आज्ञाकडून आम्हांस पवित्र कर; आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव; आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हांस तृप्त कर; आपल्या तारणाकडून आमचा जीव हर्षित कर; सत्यतेनें तुझी सेवा करावी म्हणून आमचीं मनें शुद्ध कर; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा तुझा पवित्र शाब्बाथ आम्हांस प्रीय व आवडतें वतन करून दे; असा कीं, तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या सर्व इस्राएलांनीं त्यांत स्वस्थ राहावें. हे परमेश्वरा, शाब्बाथास पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पूजन पुनः चालू कर; इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतिनें व आवडीनें मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हांविषयीं संतोषित होऊन आम्हांस प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला क्रुपेनें सियोनेकडे फिरतांना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना * सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं त्या तुलाच आम्ही स्तवितों ‡. तूं आमचा व आमच्या जीवांचा

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

‡ स्तवितो याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितो असाहि करितात.

וּמֵגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִפֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם · הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ · כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ · וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים · וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפוּרְקָן

खडकरूप आश्रय, व आमच्या तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोंपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आम्हांमध्यें नित्य केले जातात आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आम्ही संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों; त्याकरितां आम्ही पिढोपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हावरून नाहींशी होत नाहीं; तूं कृपाळू कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितो, म्हणून तुझी कृपा आम्हावरून सरत नाहीं.

[ही प्रार्थना पुनः मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान वरील מודים बोलत असतां मंडळीने हें पुढील बोलावें.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, सर्व मांसमयाचा देव, आमचा व प्रारंभीं पृथ्वीचा घडणारा, जो तूं त्या तुलाच आम्ही स्तवितों. त्वा आम्हांस जीवंत राखिलें व आम्हांस रक्षिलें म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या व पवित्र नामास धन्य म्हणतों व त्याचें स्तवन करितों. आणि आम्ही तुझे नियम पाळावे, तुझी इच्छा पूर्ण करावी, आणि पूर्ण मनानें तुझी सेवा करावी, म्हणून (आम्ही विनंती करितों कीं) त्याचप्रमाणें आम्हांस जीवंत राख, आम्हांवर दया कर, आणि आपल्या मंदिरी आमच्या पाडाव करून नेलेल्यांस एकबट कर, कीं यावरून, हे सुवंदित व धन्य देवा, आम्ही तुझी स्तुति करावी.]

[हानुक्याच्या सणांत हें म्हणतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:--म्हणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाश्मोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता, तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें त्यांच्या संकटसमयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास, त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानांस थोडक्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपवून दिलेंस. आणि तूं आपणाकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ति मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. या नंतर तुझ्या

בְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בשבת תשובה אומרים

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וִיהַלְלוּ וְיָבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

(בחזרה שליח צבור אומר

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת
בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה
מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ
יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְהוָה
פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם :)

(וכשנושאים הכהנים את ידיהם יאמר על כל תיבה
ותיבה פסוק אחד

יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ :
יְהוָה יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מַה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ :
וְיִשְׁמְרֶךָ : שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי :
יָאֵר אֱלֹהִים יְרָנְּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה :

लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझें पवित्र स्थान शुद्ध केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेंवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य म्हटलें, उंचावलें व वर्णिले जावो, आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें ह्मणावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेंकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.]

मग हे आमच्या तारणाच्या व सहायकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण तें चांगलें आहे. सेलाह. हे परमेश्वरा! तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

[मोठ्यानें बोलतांना हें ह्मणतात.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, जो तिप्पट आशीर्वाद, तुझा सेवक मोशे याच्या हाताकडून शास्त्रांत लिहिला आहे, आणि जो आहारोन व तुझे पवित्र लोक त्याचे पुत्र, हे उच्चारीत असत, कीं " परमेश्वरानें तुला आशीर्वाद देऊन तुझें रक्षण करावें. परमेश्वरानें आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडून तुजवर कृपा करावी. परमेश्वरानें आपली दृष्टी तुजवर लावून तुझें कल्याण करावें. तसें त्यांनीं माझें नांव इस्राएलाच्या संतानावर लावावें ह्मणजे मी त्यांस आशीर्वाद देईन, " तो आशीर्वाद तूं आम्हांस दे.]

[कोहेन हात उभारून आशीर्वाद देत असतां त्याच्या मुखांतून निघणाऱ्या प्रत्येक शब्दाकरितां यांतील प्रत्येक वाक्य ह्मणावें.

יברכך परमेश्वर जो आकशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्नकर्ता, तो तुला सीयोनेंतून आशीर्वाद देवो.

יהוה हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभू, सर्व जगांत तुझें नाम केवढें थोर आहे?

וישמרך तूं डोळ्याच्या बाहुलीप्रमाणें मला राख; आपल्या पंखाच्या छायेखालीं मला लपवून घे.

ויאר देवानें आम्हांवर दया करावी, आणि आम्हांस आशीर्वाद द्यावा, त्यानें आपलें मुखतेज आम्हांवर पडूं द्यावें. सेलाह.

יְהוָה יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד
וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע
וְחַטָּאָה וְנַקֵּה:

פָּנֵיו פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת־הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת תְּפִלָּתָם:

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:

וְיָחֳנֶךָ: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה
אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד
שֶׁיְּחָנֵנוּ:

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:

יְהוָה יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנֵיו יְיָ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה
אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וְיָשֵׂמוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

שָׁלוֹם: בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתַיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב
אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:)

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ
אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ
אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

יהוה परमेश्वर, परमेश्वर, दयाळू व कृपाळू देव, मंदक्रोध व फार दयेचा व सत्यतेचा; हजारांवर दया राखतो, अन्याय ब अपराध व पाप यांची क्षमा करितो, आणि दोष्यांस निर्दोष ठरवितो.

פניו दुर्बलांच्या प्रार्थनेला तो आपलें मन लावील, आणि त्यांच्या प्रार्थना तुच्छ मानणार नाहीं.

אליך हे जो तूं आकाशांत राहतोस त्या तुजकडे मी आपली दृष्टि लावतों.

ויחנך पहा, जसे सेवकांचे डोळे आपल्या धन्याच्या हाताकडे व दासीचे डोळे आपल्या बाईच्या हाताकडे पाहतात, तसे परमेश्वर जो आमचा देव तो आह्मांवर दया करी पर्यंत त्याजकडे आमचे डोळे पाहतात.

ישא तो परमेश्वरापासून आशीर्वाद व आपल्या तारणाच्या देवापासून न्यायीपण पावेल.

יהוה हे परमेश्वरा, आम्हांवर कृपा कर, आम्ही तुझी वाट पाहिली आहे; रोज सकाळीं तूं त्यांचा भुज हो, संकटाच्या समयीं आमचें तारणहि हो.

פניו हे परमेश्वरा ! मजपासून आपलें मुख आच्छादूं नको, माझ्या संकटाच्या दिवशीं तूं आपला कान मजकडे लाव, मी आरोळी मारतों तेव्हां त्वरा करून मला उत्तर दे.

אליך हे परमेश्वरा, तुजकडे मी आपला जीव लावतों.

וישם ते परमेश्वराचा महिमा वंदोत, आणि त्याची प्रशंसा द्वीपांत वर्णोत.

לך हे परमेश्वरा ! महत्व व पराक्रम, व प्रताप व जय व वैभव, तुझें आहे, कांकीं आकाशांतलें व पृथ्वीतलें सर्व तुझें; हे परमेश्वरा, राज्य तुझें आणि तूं सर्वांवर श्रेष्ठ असा उंचावलेला आहेस.

שלום मी ओंठाचें फल उत्पन्न करितो, जो दूर व जो जवळ त्याला शांति, शांतिच होईल असें परमेश्वर म्हणतो, आणि मी त्याला आरोग्य करीन.]

हे परमेश्वरा, आम्हांवर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगलें, आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आम्हां सर्वांस एकमेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आह्मांस शास्त्र व जीवन, प्रीति, व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांति दिली आहेस. आणि आम्हांस व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा, सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

(בשבת תשובה אומרים

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְיִשּׁוּעָה
וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִפָּקֵד לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ
וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה · עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ׃ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

(אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק״)

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא · שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ
כֻּלָּם צַדִּיקִים · עוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה
יָדַי לְהִתְפָּאֵר׃ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אַשְׁרֵי מִי שֶׁעָמַל
בַּתּוֹרָה וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ · גָּדַל בִּשֵּׂכֶל טוֹב ·
וְנִפְטַר בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם · וְעָלָיו אָמַר שְׁלֹמֹה

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें ह्मणावें.

आणि आम्ही व तुझे इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या, व चांगल्या निवाड्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावोत असें कर.]

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा ! माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो

(एथें गीत १२१ ह्मणावें हे बरें.)

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून आणि माझे ओठ कपटी भाषण पासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवाने तुझ्या आज्ञाप्रमाणें चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव), आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्यांचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. ते वाऱ्या पुढील भुंसासारिखे होवोत आणि परमेश्वराचा दूत त्यांस उधळो. असे तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां, (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे म्हणून तूं आपल्या उजव्या हाताने मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें व माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेने आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

(दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश तिथकब्बाल " ह्मणावा. पृष्ठ १००.)

सर्व इस्राएलांस पुढील जगांत विभाग आहे; जसें ह्मटलें आहे कीं, तुझे सर्व लोक न्यायी होतील; आणि म्या गौरवलेलें व्हावें म्हणून, जसें माझ्या हातानें कर्म तसें ते सर्वकाळपर्यंत भुमीचें वतन भोगितील. रिब्बी येहुदा असें म्हणतो कीं, जो कोणी शास्त्राचा अभ्यास करण्याकरितां श्रम करितो, आणि तेणेंकरून आपल्या उत्पन्न कर्त्याचा आत्मा संतुष्ट करितो, तो कीर्ति मिळवितो, आणि या जगांतून कीर्तीनेंच जातो. याजविषयीं शलोमो आपल्या बुद्धीनें असें म्हणाला

בְּחָכְמָתוֹ · טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם
הִוָּלְדוֹ · לְמוֹד תּוֹרָה הַרְבֵּה וְיַתְּנוּ לָךְ שָׂכָר הַרְבֵּה · וְדַע
מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא : רִבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־
עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל ·
לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה חָפֵץ
לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר :

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ · אֵין כַּאדוֹנֵנוּ · אֵין כְּמַלְכֵּנוּ · אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ :

מִי כֵאלֹהֵינוּ · מִי כַאדוֹנֵנוּ · מִי כְמַלְכֵּנוּ · מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ :

נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ · נוֹדֶה לַאדוֹנֵנוּ · נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ · נוֹדֶה
לְמוֹשִׁיעֵנוּ : בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ · בָּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ · בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ ·
בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ · אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ ·
אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ · אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה תְּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד :

(ויש נוהגים לומר פטום הקטורת)

תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ · כָּל־הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם מוּבְטָח
לוֹ שֶׁהוּא בֶּן־הָעוֹלָם הַבָּא · שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם
לוֹ · אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת · אֶלָּא הֲלָכוֹת : אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר ·
אָמַר רִבִּי חֲנִינָא · תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם
שֶׁנֶּאֱמַר · וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ · אַל
תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ : יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה
בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ : לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ :
לְמַעַן בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ : וּרְאֵה
בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל : שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי
תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם :

आहे कीं, कीर्ति उत्कृष्ट तेलापेक्षां, आणि एकाद्याच्या जन्म दिवसापेक्षां, त्याचा मरण दिवस चांगला आहे. शास्त्र पुष्कळ शिक; म्हणजे तुला त्याचें वेतन पुष्कळ मिळेल. परंतु असें आण कीं, पुण्यवंतांस वेतन पुढील जगांत मिळतें. आकशयाचा पुत्र रिब्बी हानानया असें म्हणतो कीं, इस्राएलास पुण्यवंत करावें ह्मणून शास्त्र व आज्ञा वाढवाव्या अशी ईश्वरी इच्छा झाली. जसें म्हटलें आहे कीं, त्याच्या न्यायाकरितां परमेश्वर संतोषित आहे; तो नेमशास्त्रास मोठेपणा देऊन प्रतिष्ठीत करील.

आमच्या देवासारखा कोणी नाहीं; आमच्या प्रभुसारिखा कोणी नाहीं; आमच्या राजसारिखा कोणी नाहीं; आमच्या तारणाऱ्यासारिखा कोणी नाहीं. आमच्या देवासारिखा कोण ! आमच्या प्रभुसारिखा कोण ! आमच्या राजासारिखा कोण ! आमच्या तारणाऱ्यासारिखा कोण ! आम्ही आपल्या देवाला स्तवूं; आम्ही आपल्या प्रभुला स्तवूं; आह्मी आपल्या राजाला स्तवूं; आम्ही आपल्या तारणाऱ्याला स्तवूं. आमचा देव धन्य; आमचा प्रभु धन्य; आमचा राजा धन्य; आमचा तारणारा धन्य. तूंच आमचा देव; तूंच आमचा प्रभु; तूंच आमचा राजा; तूच आमचा तारणारा; तूंच आमचें तारण करिशील; तूं उठून सियोनेवर दया करिशील, कारण तिजवर कृपा करण्याचा नेमलेला वेळ आला आहे.

[एथें सुगंधाचा प्रकार वाचण्याची चाल आहे.]

एलीयाहूच्या पाठशाळेंत असें शिकवींत असत कीं, जो कोणी प्रति दिवशीं विधींचा अभ्यास करितो, त्यास पुढील जगीं विभाग मिळण्याची पूर्ण आशा असते. जसें म्हटलें आहे कीं, "सर्वकालिक मार्ग त्याचे आहेत." हें वाक्य वाचितांना त्यांत "मार्ग" असें वाचूं नको; परंतु "विधी" असें वाच. रिब्बी एलआजार व रिब्बी हानीना म्हणतात कीं, ज्ञानी विद्यार्थी जगांत शांति वाढवितात; जसें म्हटलें आहे कीं, "आणि तुझीं सर्व लेंकरें परमेश्वरानें शिकविलेलीं होतील, आणि तुझ्या लेंकरांचें अत्यंत कुशल होईल"; हें वाक्य वाचितांना त्यांत "तुझीं लेंकरें" असें वाचूं नको, परंतु "तुझे बांधणारे" असें वाच. तुझ्या कोटामध्यें कल्याण, तुझ्या राजवाड्यांत सुख होईल. मी आपल्या भावासाठीं व आपल्या मित्रासाठीं बोलेन, "तुझ्यामध्यें कल्याणच असो." आमचा देव परमेश्वर याच्या मंदिरासाठीं मी तुझें बरें पाहीन. तूं आपल्या लेंकरांच्या लेंकरांसुद्धां इस्राएलावर समाधानहि पाहशील. जे तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितात, त्यांचें फार कल्याण आहे; त्यांस कांहीं अडखळा नाहीं. परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देतो; परमेश्वर आपल्या लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देतो.

(אם יש מנין אומרים קדיש על ישראל דף נ"א)

(ואומר החזן

רַבָּנָן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבוֹרָךְ׃)

(ועונין בקול רם

בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃) (והחזן חוזרו)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל · לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר

בְּרֵאשִׁית · שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת · וְלֹא

שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה · שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם ·

וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם · (שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק ·

וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ ·) וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים

לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · שֶׁהוּא

נוֹטֶה שָׁמַיִם · וְיוֹסֵד אָרֶץ · וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל ·

וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים · הוּא אֱלֹהֵינוּ · וְאֵין עוֹד

אַחֵר · אֱמֶת מַלְכֵּנוּ · וְאֶפֶס זוּלָתוֹ · כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְיָדַעְתָּ

הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ · כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם

מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת

עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת

יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל-בְּנֵי בָשָׂר

יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל-רִשְׁעֵי אָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ

כָּל-יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל-בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל-

לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפְּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ

יָקָר יִתֵּנוּ וְיַקַּבְּלוּ כֻּלָּם אֶת-עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ

עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא

וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ · יְהוָה

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश आल इस्राएल " म्हणावा. पृष्ठ ५१]

[हाज्जान म्हणतो.

सुवंदित परमेश्वराला तुम्ही धन्य म्हणा.]

[मंडळी मोठ्या स्वराने उत्तर देते.

सुवंदित परमेश्वरावर सदांसर्वकाळ धन्य असो.] (हें वाक्य हाज्जान पुनः म्हणतो.) **आम्ही** सर्वांच्या प्रभुची स्तुति करावी; आणि प्रारंभी (पृथ्वी) घडणाऱ्यास थोर मानावें (हा आमचा मुख्य धर्म होय;) कारण त्याने आम्हांस जगांतील राष्ट्रांप्रमाणें केलें नाहीं, आणि पृथ्वींतील कुलांप्रमाणें आम्हांस ठेविलें नाहीं; त्यांच्या वांट्याप्रमाणें आमचा वांटा आणि त्यांच्या समुदायांच्या भाग्याप्रमाणें आमचें भाग्य करून ठेविलें नाहीं. ते व्यर्थतेस व शून्यास नमन करितात; आणि जो देव तारीत नाहीं त्यास प्रार्थितात. परंतु राजांचा राजा, जो पवित्र व धन्य, ज्यानें आकाश पसरिलें व पृथ्वीचा पाया घातला, ज्याच्या गौरवाची वस्ती वरील आकाशांत आणि ज्याच्या सामर्थ्याचें वैभव उंचांत आहे, त्यास आम्ही नमन करितों. तोच आमचा देव, आणि दुसरा कोणी नाहीं; आमचा राजा सत्य आणि त्यावांचून कोणी नाहीं; जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, आणि आज तुम्ही जाणून आपल्या हृदयीं असें ठसवून घ्या कीं, वरती आकाशांत आणि खालती पृथ्वीवर तोच देव आहे; दुसरा कोणी नाहीं.

यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सामर्थ्याच्या गौरवानें पृथ्वींतून ओंगळपणा काढून टाकावा, मूर्ति छेदून टाकाव्या, सर्व समर्थाच्या राज्याखालीं पृथ्वी स्थापन व्हावी, सर्व मांसमयांच्या संतानांनीं तुझ्या नामानें हांक मारावी, पृथ्वीतील सर्व दुष्टांनीं तुजकडे फिरावें, आणि सर्व गुडघे तुजपुढेंच नमावे आणि सर्व जिव्हांनीं तुजविषयींच शपथ वाहावी, असें व्हावें; म्हणून पृथ्वीवरील सर्व राहणारे तुलाच ओळखतील व जाणतील; असें लवकर पहाण्यास आम्ही आवड धरितों. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुजपुढेंच ते नमतील व नमस्कार करितील; तुझ्या नामाच्या गौरवाचा आदर करितील, आणि सर्व तुझ्या राज्याचें जोकड (राज्याधिकार) मान्य करितील. यास्तव तूं लवकर त्यांवर सर्वकाळचें राज्य कर. कारण राज्य तुझेंच आहे, तूंच सर्वकाळ गौरवानें राज्य करिशील.

יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ · בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא :
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל · אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא :
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל · לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא :
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה · וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה :
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי · לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה :
וְהוּא רֹאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן · לְכָל־חוֹמֶר וּלְכָל־צוּרָה :
בַּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית · וְלוֹ הָעוֹז וְהַמִּשְׂרָה :
בְּלִי עֵרֶךְ בְּלִי דִמְיוֹן · בְּלִי שִׁנּוּי וּתְמוּרָה :
בְּלִי חִבּוּר בְּלִי פִרּוּד · גְּדוֹל כֹּחַ וּגְבוּרָה :
וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי · וְצוּר חֶבְלִי בְּיוֹם צָרָה :
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי · מְנַת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא :
וְהוּא רוֹפֵא וְהוּא מַרְפֵּא · וְהוּא צוֹפֶה וְהוּא עֶזְרָה :
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי · בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה :
וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי · אֲדֹנָי לִי וְלֹא אִירָא :

בְּמִקְדָּשׁוֹ תָּגֵל נַפְשִׁי · מְשִׁיחֵנוּ יִשְׁלַח מְהֵרָה :
וְאָז נָשִׁיר בְּבֵית קָדְשִׁי · אָמֵן אָמֵן שֵׁם הַנּוֹרָא :

קדוש של שבת

חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי · בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי · כִּי יְהוָה

יָאִיר בֵּי · בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי : יְהוָה רֹעִי לֹא
אֶחְסָר · עַל־מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי · נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר
לֶחֶם חֻקִּי הַטְרִיפֵנִי : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ · אַתָּה אֱלֹהַי
קַדִּישִׁי · תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָנָךְ · תְּדַשֵּׁן בַּשֶּׁמֶן רֹאשִׁי :
מִי יִתֵּן מְנוּחָתִי · לְפָנַי אַדּוֹן הַשָּׁלוֹם · וְהָיְתָה שְׁלֵמָה

जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील; आणि म्हटलें आहे कीं, आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल आणि त्याचें नाम एकच.

जो जगताचा स्वामि, त्याने कोणताहि घडलेला पदार्थ उत्पन्न होण्यापूर्वी राज्य केलें. ज्यावेळीं सर्व त्याच्या इच्छेप्रमाणें झालें, तेव्हां त्याचें नाम राजा असें म्हटलें गेलें. आणि सर्व संपल्यावरहि तो भयंकर (राजा) राज्य करील. तोच होता, तोच आहे व तोच सर्वकाळ गौरवाने राहील, तो एक आहे आणि त्याची बरोबरी व त्याची संगत करणारा दुसरा कोणी नाहीं. तो आरंभवांचून व अंतावांचून आहे; आणि सामर्थ्य व अधिकार (सर्व) त्याचाच आहे. त्यास उपमा नाहीं व तुलना नाहीं, तो बदलत नाहीं व पालटत नाहीं. त्यामध्यें संयोग नाहीं व वियोग नाहीं, त्याचें सामर्थ्य व त्याचा पराक्रम मोठा आहे. तो माझा देव व माझा जीवंत उद्धारक आहे, आणि संकटाच्या दिवशीं माझ्या विभागाचा खडकरूप आश्रय आहे. तो माझा झेंडा व माझा आश्रय आहे, मी हाक मारितों त्या दिवशीं तोच माझ्या प्याल्याचा वांटा आहे. तोच निरोगी करणारा व उपचार करणारा आहे व तोच मजवर पाहारा करणारा व मला सहाय करणारा आहे. ज्यावेळीं मी निजतों व जागृत होतों, तेव्हां मी आपला जीव त्याच्याच हातीं सोपवितों. आणि माझा आत्मा व माझें शरीरही; देव माझा आहे, मी भिणार नाहीं. त्याच्या पवित्र मंदिराविषयीं माझा जीव हर्षित होईल; तो आमचा माशीयाह लवकर पाठवील. मग आम्ही आपल्या पवित्र मंदिरीं त्याच्या भयंकर नामानें गायन करूं. आमेन, आमेन.

शाब्बाथाचें पवित्रीकरण.

परमेश्वर जीवंत व माझा खडकरूप आश्रय सुवंदित आहे, माझा जीव परमेश्वरामध्यें गौरव मानितो; कारण परमेश्वर आपला दीपक माझ्या डोईवर जळता ठेऊन माझा दीपक उजाळितो. परमेश्वर माझा मेंढपाळ आहे, मला उणें होणार नाहीं, तो मला स्वस्थ पाण्यावर नेतो, सर्व मांसमयांस अन्न देतो, माझी निस्याची भाकर देऊन मला पोषितो. हे माझ्या पवित्र देवा, तुजपुढें प्रसन्नता होऊन तूं आपलें मेज मजपुढें तयार कर; तूं माझ्या डोक्याला तेल लाव. आणि माझ्या विच्छान्यावर मला जीवनाची व शांतीची विश्रांति मिळावी

מִפָּתַי · חַיִּים וְהַשָּׁלוֹם : יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנַי · לְלַוּוֹתַי
לְוָיָה · בְּכוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא פָנַי · מְנַת כּוֹסִי רְוָיָה :
צָמְאָה נַפְשִׁי אֶל יְהוָה · וְמַלֵּא שָׂבָע אֲפָמַי · אֶל הֶהָרִים
אֶשָּׂא עֵינַי כְּהֶלֶל וּכְשַׁמַּאי : חֲדָוַת יָמִים וּשְׁנוֹת עוֹלָמִים ·
עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה · וְעַל רֹאשִׁי יִהְיוּ חָמִים · נֵר מִצְוָה
וְאוֹר תּוֹרָה : קוּמָה יְהוָה לְמְנוּחָתִי · אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ ·
קַח נָא אֶת־בִּרְכָתִי · וְהַחֲזֵק מָגֵן חוֹנֶךָ :

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר : בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא
יַרְבִּיצֵנִי עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי : נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ : גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא
צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ
הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי : תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צוֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ
בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה : אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כֹּל
יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים :

(קודם שיאחז הכוס בשתי ידיו יאמר)

אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדוֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו :
עֻזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה : כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל
יָהּ הַלְלוּיָהּ :

אַתָּה־תָשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֶפְצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ
לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת
דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר : אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה
וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ
כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר :

म्हणून शांतीच्या प्रभुपुढें मला विश्रांति कोण देईल? तारणाचा प्याला जेव्हां मी उचलितो, तेव्हां मला पोहोंचविण्याकरितां तो आपला दूत मजपुढें पाठवील; माझ्या वांछ्याचा प्याला पूर्ण भरलेला आहे. परमेश्वरासाठीं माझा जीव तान्हेला आहे; विपुलतेनें तो माझीं कोठारें भरील; हिल्ल व शाम्माय * यासारिखी डोंगरांकडे मी आपली दृष्टि लावितों. (अगोदरच्या) दिवसांतील व पूर्वीच्या वर्षांतील हर्षाकरितां, हे माझ्या जीवा ‡ जागृत हो, जागृत हो; माझ्या डोक्यावर (ईश्वरी) आज्ञांचा दीपक व शास्त्राचा प्रकाश सर्वकाळ असो. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या प्रतापाच्या कोशासहित माझ्या विसांव्याच्या स्थलांत प्रतिष्ठित हो; माझें सुवंदन मान्य कर, आणि तुजकडे पहाणाऱ्याचा आश्रय दृढ कर.

दार्वादाने केलेलें गीत. परमेश्वर माझा मेंढपाळ आहे, मला उणें होणार नाहीं. मला कोवळ्या कुरणांत बसावितो; निवांत पाण्यावर मला नेतो. तो आपल्या नामासाठीं माझ्या जिवाला मघारें आणितो; तो मला नीतीच्या मार्गावर चालवितो. आणखी मी मरणछायेच्या खिंडींत चालतो, तरी वाईटाला भिणार नाहीं; कां तर तूं माझ्यासंगतीं आहेस; तुझी काठी व तुझा टेका, हीं माझें समाधान करितील. माझ्या वैऱ्यांदेखतां तूं माझ्यापुढें मेज मांडितोस; माझ्या डोक्याला तेल लावितोस; माझी वाटी भरलेली आहे. निश्चयें माझ्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत बरेंपण व दया होतील, आणि चिरकाल मी परमेश्वराच्या घरीं राहीन.

(किद्दुशाचा प्याला दोन हातानें उचलल्या अगोदर हें ह्मणावें.)

पवित्रांच्या मंडळींत देव भयास योग्य आहे, आणि त्याच्या सर्व चोहोंकडल्यास त्याची भीड धरावी लागते. परमेश्वर माझें बल व स्तुतिपत्र तो माझें तारण झाला आहे. प्रत्येक श्वासवानानें परमेश्वराला स्तवावें; तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

माझ्या पवित्र दिवशीं तूं आपला मनोरथ न करावा ह्मणून शाब्बाथापासून जर तूं आपला पाय फिरविशील, आणि शाब्बाथाला सदानंद, परमेश्वराचा पवित्र सन्माननीय दिवस ह्मणशील, आणि आपलें कामकाज न करून आपला आनंद न पावून, आपली गोष्ट न बोलून त्याचा आदर राखशील, तर मग तूं परमेश्वराकडे सदानंद पावशील; आणि पृथ्वीच्या उंच स्थलांवर तुला चढवीन, आणि तुझा बाप याआकोब याचें वतन तुला भोगूं देईन; कारण परमेश्वराचें मुख हें बोललें आहे.

---

* हे दुसऱ्या पवित्र मंदिराचे वेळेस दोघे मोठे राब्बी होते. ‡ इ. माझ्या गौरवा.

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת
לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם : בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הִיא לְעוֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ :

זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ : שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ : וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ
וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ : כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים
עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְכָל־אֲשֶׁר
בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי : עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֵׁהוּ : סַבְרִי מָרָנָן

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :
(ושותה כדי רביעית ויתן לכל המסובין ויטול ידו
ומברך על נטילת ידים וקודם שיבצע על
שתי ככרות יאמר ברכת המוציא)

פזמונים לשבת

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל־יָמִים · כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים :
(יום זה) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלַאכְתֶּךָ · וְיוֹם
הַשְּׁבִיעִי לֵאלֹהֶיךָ · שַׁבָּת לֹא תַעֲשֶׂה בוֹ כָּל מְלָאכָה · כִּי
כָל עָשָׂה שֵׁשֶׁת יָמִים : (יום זה) רִאשׁוֹן הוּא לְמִקְרָאֵי
קֹדֶשׁ · יוֹט שַׁבָּתוֹן יוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ · עַל כֵּן כָּל־אִישׁ
עַל יֵינוֹ וְקַדֵּשׁ · עַל שְׁתֵּי לֶחֶם יְבִיעוּ תְּמִימִים : (יום זה)
אֱכוֹל מַשְׁמַנִּים · שְׁתֵה מַמְתַּקִים · כִּי אֵל יִתֵּן לְכָל בּוֹ
דְּבֵקִים · בֶּגֶד יִלְבּוֹשׁ לֶחֶם חֻקִּים · בָּשָׂר וְדָגִים וְכָל־

आणि शाब्बाथ पाळावयास इस्राएलाच्या संतानानी त्यांच्या पिढ्यानपिढी शाब्बाथ सर्वकाळच्या कराराप्रमाणें मानावा. माझ्यामध्यें व इस्राएलाच्या संतानामध्यें ती सर्वकाळ पर्यंत खूण आहे; कां कीं, सहा दिवसांत परमेश्वराने आकाश व पृथ्वी हीं उत्पन्न केलीं, आणि सातव्या दिवशीं स्वस्थ राहून विसांवा घेतला.

शाब्बाथ दिवस पवित्र पाळावा म्हणून त्याची आठवण कर. सहा दिवस उद्योग करून आपलें सर्व काम कर. परंतु सातवा दिवस तुझा देव परमेश्वर याच्या विसांव्याचा दिवस आहे; त्यांत कांहीं काम करूं नको; तूं व तुझा पुत्र व तुझी कन्या व तुझा दास व तुझी दासी व तुझा पशु व तुझ्या दारांतील तुझा विदेशी यानेंहि करूं नये. कां कीं, परमेश्वराने सहा दिवसांत आकाश व पृथ्वी व समुद्र हीं व त्यांतील अवघीं उत्पन्न केलीं, आणि सातव्या दिवशीं तो स्वस्थ राहिला. यास्तव परमेश्वरानें शाब्बाथ दिवसाला आशीर्वाद देऊन तो पवित्र ठरविला. गुरू जनाच्या मताप्रमाणें:*

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्षफळें उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[मग द्राक्षरसांतून सुमारें चौथा भाग पिऊन जे मेजावर असतील त्यांस द्यावा. आणि मग हात धुवून व नेतीलाथ यादाईमचा धन्यवाद करून दोन भाकऱ्या घऊन המוציא चा धन्यवाद करावा.]

शाब्बाथाचीं गीतें.

हा दिवस सर्व दिवसांपेक्षां सन्माननीय आहे, कारण त्या दिवशीं जगतें घडणारा स्वस्थ राहिला. सहा दिवस तूं आपलें काम कर, परंतु सातवा दिवस तुझ्या देवाचा आहे; शाब्बाथ दिवशीं तूं कांहीं काम करूं नको, कारण (जगांत) जें सर्व आहे तें त्याने सहा दिवसांत केलें. पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवसांमध्यें विसांव्याचा शाब्बाथ दिवस हा पहिला आहे; यास्तव प्रत्येक मनुष्यानें आपल्या द्राक्षरसाकडून त्यास पवित्र करावा, आणि पूर्ण (आचरणाचे) लोक (त्या दिवशीं) दोन दोन भाकऱ्या घेऊन धन्यवाद करितात. पुष्टाईचे खा व गुळचट पी; कारण जें देवास लगटून राहतात त्यांस तो त्यावयास वस्त्र, नित्याची भाकर, मांस, मासे आणि सर्व मिष्टान्नें देतो. त्या (दिवशीं) तुला

* टीप १९

מַטְעַמִּים: (יום זה) לֹא תֶחְסַר כָּל בּוֹ וְאָכַלְתָּ · וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ · אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ · כִּי בֵרַכְךָ מִכָּל־הָעַמִּים: (יום זה) הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּ־וֹדוֹ · וּמַם הָאָרֶץ מָלְאָה חַסְדּוֹ · רְאוּ כִּי כָל אֱלֶה עָשְׂתָה יָדוֹ · כִּי הוּא

הַצּוּר פָּעֳלוֹ תָמִים: (יום זה)

יוֹם שַׁבָּתוֹן אֵין לִשְׁכֹּחַ · זִכְרוֹ בְּרִיחַ הַנִּיחֹחַ · יוֹנָה

מָצְאָה בוֹ מָנוֹחַ · וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ: (יונה)

הַיּוֹם נִכְבָּד לִפְנֵי אֻמּוֹנִים · זְהִירִים לִשְׁמֹרוֹ אָבוֹת וּבָנִים ·

חָקוּק בְּשִׁנֵּי לֻחוֹת אֲבָנִים · מֵרוֹב אוֹנִים וַאֲמִיץ כֹּחַ: (יונה)

וּבָאוּ כֻלָּם בִּבְרִית יַחַד · נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אָמְרוּ בְּאֶחָד ·

וּפָתְחוּ וְעָנוּ יְהוָה אֶחָד · בָּרוּךְ הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ: (יונה)

הָעָם אֲשֶׁר נָע כַּצֹּאן טָעָה · יְזֻכֶּר לְפָקְדוֹ בְּרִית וּשְׁבוּעָה ·

לְבַל יַעֲבוֹר בָּם מִקְרֶה רָעָה · כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ עַל

מֵי נֹחַ: (יונה)

כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת אֵל יִשְׁמְרֵנִי · אוֹת הִיא לְעוֹלְמֵי עַד

בֵּינוֹ וּבֵינִי: אָסוּר מְצֹא חֵפֶץ עֲשׂוֹת דְּרָכִים · גַּם מִלְּדַבֵּר בּוֹ דִּבְרֵי צְרָכִים · דִּבְרֵי סְחוֹרָה אַף דִּבְרֵי מְלָכִים ·

אֶהֱגֶה בְתוֹרַת אֵל וּתְחַכְּמֵנִי: (כי) בּוֹ אֶמְצָאָה תָמִיד נוֹפֶשׁ לְנַפְשִׁי · הִנֵּה לְדוֹר רִאשׁוֹן נָתַן קְדוּשִׁי · מוּפֶרֶת בְּחֹת לֶחֶם מִשְׁנֶה בַּשִּׁשִּׁי בָּכָה בְּכָל שִׁשִּׁי יַכְפִּיל מְזוֹנִי:

(כי) רָשַׁם בְּדַת הָאֵל חוֹק אֵל סְגָנָיו · בּוֹ לַעֲרוֹךְ לֶחֶם פָּנִים לְפָנָיו · עַל כֵּן לְהִתְעַנּוֹת בּוֹ עַל פִּי נְבוֹנָיו · אָסוּר לְבַד מִיּוֹם כִּפּוּר עֲוֹנִי: (כי) הוּא יוֹם מְכֻבָּד הוּא יוֹם תַּעֲנוּגִים · לֶחֶם וְיַיִן טוֹב בָּשָׂר וְדָגִים · הַמִּתְאַבְּלִים בּוֹ

कांहीं उणें होणार नाहीं, तूं खाऊन तृप्त हो, आणि ज्या तुझ्या परमेश्वर, देवावर तूं प्रीति करितोस त्याचें सुवंदन कर; कारण सर्व लोकांपेक्षां त्यानें तुला अधिक आशीर्वाद दिला आहे. आकाश त्याचें गौरव वर्णितें, आणि पृथ्वी त्याच्या कृपेनें भरली आहे; पहा हें सर्व त्याच्या हातानें केलें आहे, कारण तो खडकरूप आश्रय असून त्याचीं कृत्यें परिपूर्ण आहेत.

शाब्बाथ दिवसास विसरूं नये, त्यास सुवासासारिखा आठवावा, त्या दिवशीं पार-व्याला * विश्रांति मिळते, कष्ट करून थकलेले या दिवशीं विश्रांति पावतात. सत्शील मनुष्यांपुढें हा दिवस सन्माननीय आहे, तो पाळावयासाठीं बाप लेंक जपत असतात; यासंबंधी आज्ञा, जो महा समर्थ व पराक्रमाचा प्रबल, त्याच्या हातून दोन पाट्यांवर कोरली होती. त्या सर्वांनीं हा करार एकत्र मान्य करून आम्ही तो पूर्ण करूं व तो ऐकूं असें एकत्र म्हणाले; आणि आरंभी ते उत्तर करून म्हणाले, परमेश्वर एकच आहे, थकलेल्यास शक्ति देणारा धन्य आहे. करार व शपथ राखण्याकरितां विखरलेल्या शेरडांप्रमाणें बहकलेले लोकांची आठवण केली जाईल; ज्याप्रमाणें नोहाच्या पाण्यावर तूं शपथ वाहिलीस त्याप्रमाणें त्यांजवर कांहीं अरिष्ट न येवो.

जर मी शाब्बाथ पाळीन तर देव मला सांभाळील; कारण ही त्याजमध्यें व मजमध्यें सर्वकाळची खूण आहे. त्या दिवशीं आपला मनोरथ पूर्ण करण्यास व आपलें कामकाज करण्यास मनाई आहे; संसारसंबंधीं गोष्टी, व्यापारसंबंधीं गोष्टी व राज्य प्रकरणीं गोष्टी करावयास मनाई आहे, तर मी देवाच्या शास्त्राचे मनन करीन व तें मला ज्ञान देईल. त्याजमध्यें माझे जीवास सर्वकाळ समाधान मिळेल, पहा माझ्या पवित्र (देवानें हा दिवस) पहिल्या पिढीस लावून दिला, आणि रानांत सहाव्या दिवशीं दोन दिवसांचें अन्न देऊन ‡ चमत्कार दाखविला; याप्रमाणें मीही सहाव्या दिवशीं दुप्पट अन्न तयार करीन. त्याने आपल्या नेमिलेले लोकांकरितां ईश्वरी शास्त्रांत असा नियम लिहून ठेविला आहे कीं, त्यांनीं त्यांपुढें त्यादिवशीं दर्शनीय भाकर $ ठेवावी; यास्तव माझ्या सूज्ञ जनांच्या आज्ञेप्रमाणें माझ्या पापाचें प्रायश्चित्त होणाऱ्या दिवसाच्या उपसा खेरीज दुसरा कोणताहि उपास त्यादिवशीं करण्यास मनाई आहे. हा सन्माननीय दिवस असून भाकर, चांगला द्राक्षरस, मांस व मासे, याजवडून आनंद करण्याचा दिवस आहे; सुतकी लोक या दिवशीं आपला शोक मागें टाकतात;

---

* येथें पारव हा शब्द जो योजीला आहे, तो इस्राएल राष्ट्रास अनुलक्षून लिहिला आहे. पारव्याचे प्रत्येक गूण इस्राएल राष्ट्राच्या अंगीं असल्या कारणानें त्यास विशेषेंकरून शेलोमोच्या गितांत व दुसऱ्या अनेक ग्रंथांत ही उपमा दिलेली सांपडतें. ‡ निर्गम अ. १६ ओ. २९. $ निर्गम अ. २५ ओ. ३०

אָחוֹר נִסּוֹגִים · כִּי יוֹם שִׂמְחוֹת הוּא וּתְשַׂמְּחֵנִי: (כי)
מֵחֵל מְלַאכָה בּוֹ סוֹפוֹ לְהַכְרִית · עַל כֵּן אֲכַבֵּס בּוֹ לִבִּי־
כְבוֹרִית · אֶתְפַּלְלָה אֶל אֵל עַרְבִית וְשַׁחֲרִית · מוּסַף וְנַם
מִנְחָה הוּא יַעֲנֵנִי: (כי)

שִׁמְרוּ שַׁבְּתוֹתַי · לְמַעַן תִּינָקוּ וּשְׁבַעְתֶּם · מִזִּיו
בִּרְכוֹתַי · אֶל חַמְנוּחָה כִּי בָאתֶם · וּלְווּ עָלַי
בָּנַי · וְעִדְנוּ מַעֲדַנַי · שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה: לְעָמֵל קִרְאוּ
דְרוֹר · וְנָתַתִּי אֶת בִּרְכָתִי · אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ לִצְרוֹר ·
לְגִילוֹת עַל יוֹם שִׂמְחָתִי · בְּגִנְדֵי שֵׁשׁ עִם שָׁנִי · וְהִתְחַזְּקוּ
מְזֻקָּנַי · שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה: (ולוו) מִהֲרוּ וְאֶת רַמָּה ·
לַעֲשׂוֹת אֶת דְּבַר אֶסְתֵּר · וְהִשְׁבּוּ עִם הַקּוֹנֶה · לְשַׁלֵּם
אכול וְהוֹתֵר · בְּטָחוּ בִי אֱמוּנַי · וּשְׁתוּ יֵין מִשְׂמָנַי ·
שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה: (ולוו) הִנֵּה יוֹם נְאוּלָה · יוֹם שַׁבַּת
אִם תִּשְׁמְרוּ · וְהָיִיתֶם לִי סְגוּלָה · לִינוּ וַאֲחַד תַּעֲבוֹרוּ ·
וְאָז תִּחְיוּ לְפָנַי · וּתְמַלְּאוּ צְפוּנַי · שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה:
(ולוו) חַזֵּק קְרָיָתִי · אֵל אֱלֹהִים עֶלְיוֹן · וְהָשֵׁב אֶת נָוָתִי ·
בְּשִׂמְחָה וּבְהַגְיוֹן · וְשׁוֹרְרוּ שָׁם רְנָנַי · לְוַיִי וְכֹהֲנַי · וְאָז
תִּתְעַנַּג עַל יְהוָה: (ולוו)

דְּרוֹר יִקְרָא לְבֵן עִם בַּת · וְיִנָּצְרֶכֶם כְּמוֹ בָבַת · נָעִים
שִׁמְכֶם וְלֹא יוּשְׁבַּת · שׁוּבוּ וְנוּחוּ בְּיוֹם שַׁבָּת:
דְּרוֹשׁ נָוִי וְאוּלָמִי · וְאוֹת יֶשַׁע עֲשֵׂה עִמִּי · נְטַע שׁוֹרֵק
בְּתוֹךְ כַּרְמִי · שְׁעֵה שַׁוְעַת בְּנֵי עַמִּי: דְּרוֹךְ פּוּרָה בְּתוֹךְ
בָּצְרָה · וְנַם בָּבֶל אֲשֶׁר נָבְרָה · נְתוֹן צָרֵי בְּאַפּוֹ וְעֶבְרָה ·
שְׁמַע קוֹלִי בְּיוֹם אֶקְרָא: אֱלֹהִים תֵּן בַּמִּדְבָּר הַר · חֶדֶס

कारण तो आनंदाचा दिवस आहे; तर या दिवशीं तूं मलाहि हर्षित कर. या दिवशीं जो कोणी कामकाज आरंभितो, तो शेवटीं छेदला जावा असा नियम आहे; यास्तव जसें साबनाने तसें मी आपलें मन धुऊन मी देवापुढें संध्याकाळची, पाहांटेची, अधिक करावयाची व तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थना करीन, व तो मला उत्तर देईल.

आज परमेश्वराच्या शाब्बाथ दिवशीं माझ्या विपूल आशीर्वादेंकरून तुम्ही सुख भोगून तृप्त व्हावें म्हणून माझा शाब्बाथ तुह्मी पाळा; जेव्हां तुम्ही विश्रांति पावतां, तेव्हां अहो माझ्या लेंकरांनो, तुम्ही मला लगटून रहा आणि माझ्या सुखाचा अनुभव घ्या. आज परमेश्वराच्या शाब्बाथ दिवशीं मजुरास मुक्ति गाजवा, म्हणजे माझ्या आनंदाच्या दिवसाचा हर्ष दर्शविण्याकरितां एका स्त्रीनें दुसरीस सणाचीं व किरमिजी वस्त्रें पांघरण्याकडून मागें पाडावें आणि त्यानी माझ्या लोकांतलि वडिलांपेक्षां अधिक समजदार व्हावें म्हणून मी त्यास आशीर्वाद देईन. आज परमेश्वराच्या शाब्बाथ दिवशीं एस्तेर राणीचें वचन पूर्ण करण्याकरितां (गरिबांस) त्वरित भेटी पाठवा * आणि खाऊन उरे एवढी त्याची फेड व्हावी म्हणून त्याचा हिशोब तुम्ही (आकाश व पृथ्वीच्या) धन्याशीं ठेवा; याविषयीं अहो माझ्या सत्यशील लोकांना, मजवर भरंवसा ठेवा, आणि पुष्टाईचा द्राक्षरस प्या. आजचा परमेश्वराचा शाब्बाथ दिवस, पहा, हा उद्धाराचा दिवस आहे; शाब्बाथ दिवस जर तुम्ही पाळाल, तर तुम्ही मला संपत्तिरूप व्हाल; (आज) विश्रांति घेऊन मग आपले (काम धंद्यास) जा, म्हणजे तुम्ही मजपुढें जगाल, आणि (आपलीं भांडारें) माझ्या गुप्त धनानें भराल. हे प्रभु परात्पर देवा, माझें नगर बांध ‡ आणि माझें मंदिर पुनः स्थापन कर; मग माझे गाणारे लेवा व कोहेन लोक तेथें आनंदाने व विणा वाजवून गातील; आणि तूं परमेश्वराकडे सदानंद पावशील.

(ईश्वर तुमच्या) पुत्रांसाठीं व कन्यांसाठीं मुक्ति गाजवील, आणि डोळ्याच्या पुतळीप्रमाणें तो तुम्हांस सांभाळील; तुमचें सुंदर नाम कधींच निचावलें जाणार नाहीं; तर तुम्हीहि फिरा आणि विसांवा घ्या. माझ्या वस्ती स्थानाचा व माझ्या सभा मंडपाचा (हे परमश्वरा) तूं शोध लाव, आणि तारणाची खूण मजसीं कर, उत्तम द्राक्षें माझे मळ्यांत लाव, आणि माझ्या लोकांच्या लेंकरांचें ओरडणे मान्य कर. बासरामध्यें व बठावलेल्या बाबेलेमध्यें तूं

* एस्ते अ. ९ ओ. २२ ‡ इ. मजबूत कर.

שְׁמָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר · וְלַמַּזְהִיר · וְלַנִּזְהָר · שְׁלוֹמִים תֵּן בְּמֵי
נָהָר : חֲדוֹךְ קָמַי אֵל קַנָּא · בְּמוֹג לֵבָב וּבְמִנְיָנָה ·
וְנַרְחִיב פֶּה וּנְמַלְּאֶנָּה · לְשׁוֹנֵנוּ לְךָ רִנָּה : דְּעֵה חָכְמָה
לְנַפְשֶׁךָ · וְהִיא בֶּתֶר לְרֹאשֶׁךָ · נְצוֹר מִצְוַת קְדוֹשֶׁךָ ·
שְׁמוֹר שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ :

תפלת מנחה לשבת

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר : מַה יְּדִידוֹת
מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת : נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה
נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל חָי : גַּם
צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ
אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי : אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי
בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה : אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת
בִּלְבָבָם : עֹבְרֵי בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת
יַעְטֶה מוֹרֶה : יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים
בְּצִיּוֹן : יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ :
כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלָף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית
אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע : כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים
חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים :
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ :

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : צַו־אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ
נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ : וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה

द्राक्षें तुडीव, * रागाने व क्रोधानें माझ्या शत्रूचा मोड कर, आणि मी हाक मारितों, त्या दिवशीं माझी वाणी ऐक. ओस पडलेल्या डोंगरावर मटली, शित्ता, बेराश व तिदहार या झाडांची लागवड कर. आणि बोध करणारास व बोध पावणारास तूं नदीच्या पाण्यासारिखी स्वस्थता दे. हे सूड घेणाऱ्या देवा, मजवर उठणारांचें मन पीटून झुरीव व दुखणाईत कर; मग आह्मी आपलें मुख उघडूं आणि आमची जीभ तुझें स्तवन करील. तूं आपला जीव बुद्धिने सुशिक्षित कर, ह्मणजे ती तुझ्या डोक्यास मुगुट अशी होईल; तर तूं आपल्या पवित्र देवाच्या आज्ञा सांभाळ व आपला पवित्र शाब्बाथ दिवस पाळ.

शाब्बाथाच्या तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थना.

मुख्य वाजंत्र्याला; गित्तीथेवर कोराह्याच्या पुत्रासाठीं गीत. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, तुझ्या वस्त्या किती रमणीय आहेत ! माझा जीव परमेश्वराच्या वाड्यांची उत्कंठा धरितो, आणि क्षीणहि होत आहे; माझे हृदय व माझा देह जिवंत देवासाठीं ओरडत आहे. सैन्यांच्या परमेश्वरा, माझ्या राजा व माझ्या देवा, तुझ्या वेदीजवळ चिमणीला देखील घर व पाकोळीला आपलें पिलें ठेवायासाठीं कोठें मिळालें आहे. जे तुझ्या घरांत राहतात, ते धन्य; ते नेहमीं तुझा उत्साह करितील. सेलाह. ज्या माणसाचें बळ तुझ्या योगें, तो धन्य; व त्याच्या ध्यानांत तुझे मार्ग आहेत. ते बाखा खिंडींतून चालतांना, तींत झरे करितात, आणि तींतलीं तळीं पाऊस भरितो. ते अधिक अधिक शक्ति पावतात, आणि सीयोनेत देवाजवळ दर्शनास येतात. हे परमेश्वरा, सैन्यांच्या देवा, माझी प्रार्थना ऐक; हे याआकोबाच्या देवा, कान लाव. सेलाह. हे देवा, जो आमची ढाल तो तूं पहा, आणि आपल्या अभिषिक्ताच्या तोंडाकडे लक्ष लाव. कां तर, तुझ्या वाड्यांतला एक दिवस हजार दुसऱ्या दिवसांपेक्षां चांगला आहे; दुष्टाच्या डेऱ्यांत राहण्यापेक्षां माझ्या देवाच्या मंदिरीं उंबऱ्याजवळ राहणें मला अधिक आवडतें. कारण कीं, परमेश्वर देव, सूर्य व ढाल आहे, परमेश्वर कृपा व गौरव देईल; जे पूर्णपणानें चालतात, त्यांस तो जें कांहीं उत्तम तें द्यावयास नाकारणार नाहीं. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, जो माणूस तुजवर आशा ठेवितो तो धन्य.

आणि परमेश्वरानें मोशाला असें सांगितलें कीं, तूं इस्राएलांच्या संतानास आज्ञा देऊन सांग कीं, माझीं अर्पणें, माझी अन्नदानें हीं शांतिकारक सुवासासाठीं माझ्या जवळ यथाकाळीं करावयास तुम्ही सांभाळा. आणि तूं त्यांस सांग

---

* यशाया अ. ६३ ओ. ३ एथें ही म्हण शत्रूस तुडविण्याच्या अर्थानें योजिलेली आहे.

הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת
תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־
קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם כַּאֲשֶׁר
צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה
סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת
רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׂחַקְתָּ מִמֶּנָּה
הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד
לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: (וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה
בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה:)
וְנֶאֱמַר: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת
בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים
וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים
וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה מָנֶה בְּכָל־יוֹם: מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר
וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב: וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס

कीं, तुम्ही जे होम पशु नेहमीं प्रतिदिवशीं परमेश्वराला अर्पावे, ते असे; पहिल्या वर्षांतील सांगोपांग दोन मेंढे. एक मेंढा सकाळीं अर्पण कर, आणि एक मेंढा संध्याकाळीं अर्पण कर. आणि नैवेद्यासाठीं एकाचा एक दशमांश सपीठ पाव हीन कुटून काढलेलें तेल यांत मळलेलें व्हावें. हा नित्य होम सीनाय डोंगरावर नेमलेला, परमेश्वराजवळ शांतिकारक सुवासासाठीं अर्पण असा आहे. आणि त्याच्या संगतीं जें पेय अर्पण करावयाचें, तें एका मेंढ्या संगतीं पाव हीन द्राक्षरस; तें तूं पवित्र स्थानांत परमेश्वराजवळ ओतून पेय अर्पण कर. आणि संध्याकाळीं तूं दुसऱ्या मेंढ्याचें अर्पण कर; जसा सकाळचा नैवेद्य आणि त्याचें पेय तसें अर्पण कर. हें अर्पण परमेश्वराजवळ शांतिकारक सुवास आहे.

जेव्हां पवित्र मंदिर होतें, तेव्हां तुझा भविष्यवादि मोशे याच्या हातांकडून तुझ्या नेमशास्त्रांत लिहिल्याप्रमाणें जसी (आमच्या पूर्वजांस) आज्ञा दिली होती, त्याप्रमाणें ज्यापुढें तीं सुगंधी द्रव्यें जाळीत असत, तो तूंच आमचा देव. तें येणेंप्रमाणें:— आणि परमेश्वराने मोशाला सांगितलें, तूं आपल्यासीं किराणें बलासान, व नखी व गंधाबरोज हे किराणे आणि निर्मळ ऊद घे, भागाप्रमाणें भाग व्हावा. आणि यांचा धूप गाध्याच्या कामाने मीठ घालून निर्मळ पवित्र असा कर. आणि त्यांतील कांहीं बारीक कूट, मग त्यांतील कांहीं संकेत लेखाच्या पुढें सभामंडपांत जेथें मी तुला साक्षांत भेटेन, तेथें ठेव; तो तुम्हाला परम पवित्र असावा. आणखी असेंहि म्हटलें आहे कीं, आणि आहरोनाने सुगंध द्रव्यांचा धूप तिजवर जाळावा. सकाळच्या सकाळीं, जेव्हां तो दिवे नीट करितो, तेव्हां त्याने तिजवर धूप जाळावा. आणि संध्याकाळीं जेव्हां आहरोन दिवे लाविती, तेव्हां त्याने तिजवर परमेश्वरासमोर धूप नित्य जाळावा; तुमच्या पिढ्यानपिढी असें असावें.

आमच्या गुरुनी आम्हांस सुगंधाचे चूर्ण कसें त सांगितलें आहे. त्यांत तीनशें आडसष्ट मानीम होते; सूर्याच्या दिनमानाप्रमाणें तीनशें पासष्ट, म्हणजे प्रति दिवसास एक माने, त्यांतील अर्धे सकाळीं व अर्धे संध्याकाळीं आणि उरलेले तीन मान्यांतील मुख्य उपाध्या प्रायश्चिताच्या दिवसाच्या पूर्व

כֹּהֵן גָּדוֹל וְנוֹשֵׂל מֵהֶם מִלֹּא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים
וּמַתְחִילִין לְמַכְתְּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים · בְּדִי לְקַיֵּם מִצְוַת
הַקְהֵל מִן הַבַּקָּה · וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ · וְאֵלּוּ הֵן
הַצֳּרִי · וְהַצִּפֹּרֶן · וְהַחֶלְבְּנָה · וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים
שִׁבְעִים מָנֶה · מוֹר · וּקְצִיעָה · וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ · וְכַרְכֹּם
מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה · הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר ·
קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה · קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה · בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא תִּשְׁעָה
קַבִּין · יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא · וְאִם לֹא
מָצָא יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּר עַתִּיק · מֶלַח סְדוֹמִית
רֻבַּע · מַיְלֵהּ עָשָׂן כָּל־שֶׁהוּא · רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר
אַף מִכַּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהוּא · אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ
פְּסָלָהּ · וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה ׃

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָפַ
הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָפָ בּוֹרִית כַּרְשִׁינָא לְמָה הִיא
בָאָה כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה יֵין
קַפְרִיסִין לְמָה הוּא בָא כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי
שֶׁתְּהֵא עַזָּה · וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין
מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד ׃

תַּנְיָא רִבִּי נָתָן אוֹמֵר כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָרֵק הֵיטֵב ·
הֵיטֵב הֵרֵק · מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים · פִּטְמָהּ
לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה לִשְׁלִישׁ וּלְרָבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ · אָמַר רִבִּי
יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אִם כִּמִּדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין · וְאִם
חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה ׃

दिवशीं, अगदीं बारीक कुटण्याची आज्ञा पूर्ण करण्याकरितां ओंजळभर घेऊन हामामांत कुटीत असे. त्यांत अकरा गंध होते. ते येणेंप्रमाणें:—बलासान, नखी (लवंग), गंधाबेरोजा व ऊद प्रत्येक सत्तर माने; बोल, तज, जटामांशी, व केशर प्रत्येक सोळा माने; कोष्ट बारा माने; आगर तीन माने; दालचिनी नऊ माने; करशीनाचा साबू नऊ काब; कफरिसिनाचा अर्क तीन सेआ व तीन काब; जर कफरिसिनाचा अर्क न मिळाला, तर पांढरा जुना मद्य घ्यावा; सदोमी मीठ पाव काबा; आणि थोडी "माआले आशान" या नांवाची वनस्पतिहि घ्यावी. रिब्बी नाथान बाबेलकर म्हणतो कीं, त्यांत थोडें यार्देने जवळचे तैल स्फटिकहि घ्यावें; आणि त्यांत मध असल्यास तें अशुद्ध होय, आणि त्यांत एकादा गंध उणा असल्यास, तो (उपाध्या) मारला जाण्यास योग्य आहे.*

गमलीएलाचा पुत्र रब्बान शिमओन असें म्हणतो कीं, जो बालसीमोन झाडावर केलेले क्षतांतून गळता रस, तोच बलासान करशीनाचा साबू कां घेत असत ? नखी सुंदर दिसावी म्हणून स्वच्छ करावयास. कफरिसिनाचा अर्क कां घेत असत ? नखी कठीण असती ती भिजविण्याकरितां, या (कामास) मे रगलाइम‡ या नांवाच्या झऱ्याचें पाणी योग्य नव्हतें काय ? परंतु मे रमलाइम या नांवाच्या झऱ्याचें पाणी पवित्र मंदिराच्या गौरवामुळें आंत आणण्यास योग्य नव्हतें.

रिब्बी नाथान कुटणाऱ्याला ह्मणतो कीं, बारीक व चांगलें, चांगलें व बारीक कूट, कीं, त्याचा आवाज होऊन चांगला वास यावा. आणि (त्या चूर्णांतून) अर्घ्याचा (धूप दाखविण्यास) शुद्ध आहे; परंतु त्यांतील तिसऱ्या व चवथ्या भागाचा धूप दाखविण्याविषयीं आम्ही (कधीं) ऐकिलें नाहीं. रिब्बी यहुदा म्हणतो कीं, हें सर्व त्याच्या परिमाणाप्रमाणें असल्यास त्यांतील अर्घ्याचा धूप दाखवावयास शुद्ध आहे; परंतु जो त्यांतिल एखादा गंध उणा करितो तो (उपाध्या) मारला जाण्यास योग्य आहे.

---

* या भागावर दिलेल्या टीका पृष्ठ ४५ च्या खालीं पहा. ‡ टीका ७.

תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה
בָּאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין · וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא
אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דָּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל
לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ · וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי
שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ
מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה : לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ
סֶלָה : יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה :
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ : (הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ
יָמֵינוּ כְּקֶדֶם : וְעֶרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת :

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה : אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה־לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו :

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד : בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד : גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין
חֵקֶר : דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ : הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ : חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדַל־חָסֶד : טוֹב
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל־מַעֲשָׂיו : יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ : לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ :
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר :
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : עֵינֵי כֹל

कप्पाराचा पुत्र असें सांगतो कीं, साठ किंवा सत्तर वर्षांत एकवेळ त्यांतील अर्धे भिजवून धूप दाखवायास आणीत असत. कप्पाराचा पुत्र आणखी असें सांगतों कीं, त्यांत मधाचा कोरतोब* जर असला तर मनुष्य त्याच्या वासापुढें उभा राहूं शकत नसे. आणि त्यांत मध कां मिसळीत नसत ? कारण शास्त्रांत असें सांगितलें आहे कीं, प्रत्येक आंबट पदार्थ व मध यांतून घेऊन परमेश्वरासाठीं अग्नि अर्पणाचा धूप तुम्ही करूं नका. परमेश्वराकडून तारण होतें; तुझ्या लोकांवर तुझा आशीर्वाद आहे. सेलाह. सैन्याचा परमेश्वर आह्मांस अनुकूळ आहे; याआकोबाचा देव आम्हांस आश्रय आहे. सेलाह. हे सैन्याच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर आशा ठेवितो तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आह्मी हाक मारतों, त्या दिवशीं राजाने आम्हांस उत्तर द्यावें. (हे परमेश्वरा, आम्हांस तुजकडे फिरीव म्हणजे आम्ही फिरूं, पूर्वीप्रमाणें आमचे दिवस नवे कर.) तेव्हां जसें पुरातन दिवसांत, आणि जसें पूर्वीच्या वर्षांत, तसें यहुदाचें येरूशालेमेचें अर्पण परमेश्वराला मनोरम होईल.

जे तुझ्या घरांत राहतात, ते धन्य; ते नेहमी तुझा उत्सव करतील. सेलाह. ज्या लोकांस असें आहे, ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, ते धन्य.

दावीदाकडून. हे माझ्या देवा, तूं राजा, मी तुला उंचावीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाची स्तुति करीन. सर्व दिवशीं तुझी स्तुति करीन; आणि सदासर्वकाळ तुझ्या नांवाचें स्तवन करीन. परमेश्वर थोर, आणि फार स्तुतिमान आहे; त्याचें थोरपण अपार आहे. पिढी पिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करील, आणि तुझ्या पराक्रमाचें निवेदन करतील. तुझी स्तुति गौरवी महानपणाची, आणि मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांच्या गोष्टींचे विचार काढीन. लोक तुझ्या भयंकर कृत्यांच्या पराक्रमाविषयीं बोलतील आणि मी तुझें थोरपण वर्णीन. ते तुझ्या मोठ्या बरेपणाची आठवण फार करितील, तुझें नितिमत्व गाजवितील. परमेश्वर कृपाळू व भमताळू, मंदक्रोध आणि मोठ्या दयेचा आहे. परमेश्वर सर्वांशीं चांगला; आणि त्याच्या सर्व कन्यांवर त्याची फार ममता आहे. हे परमेश्वरा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितात, आणि तुझे भक्त तुझी स्तुति करितात. तुझ्या राज्यांचें गौरव सांगतात, आणि तुझ्या पराक्रमाविषयीं बोलतात; यासाठीं कीं, आपण त्याच्या पराक्रमाचीं कृत्यें व त्याच्या राज्यांचें वैभवी गौरव आदामाच्या संतानांस कळवावें. तुझें राज्य सर्व युगांचें राज्य; आणि तुझा अधिकार पिढीच्या पिढींतल्या सर्वांवर आहे. जे पडत आहेत, त्या सर्वांस परमे-

* कोरतोब हें एक लहानसें माप आहे.

אֵלֶיךָ יִשְׂבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ : פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶיךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן : צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו : קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת : רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם
יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם : שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֶת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד : תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה :

וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי
זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל · וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
וְאָמַר קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : * וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין
קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ · קַדִּישׁ עַל־
אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּיהּ · קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵיהּ : ¶ וַתִּשָּׂאֵנִי
רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה
מִמְּקוֹמוֹ : * וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרָאי קַל
זְיָע שַׁגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר
בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ : יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : יְהוָה מַלְכוּתֵיהּ
קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא : יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם

* הֵי בּוֹקְיָא דְּקָל קוֹלְהוֹן. ¶ הֵי בּוֹקְיָא מוֹדְיָנֵי קוֹלְהוֹן.

श्वर आधार देतो; आणि सर्व ओणव्यांस तो उभें करितो. सर्वांचे डोळे आशेनें तुजकडे लागतात; आणि तूं त्यांचें भक्ष्य यथाकाळीं त्यांस देतोस. तूं आपले हात उघडून सर्व जिवांची इच्छा पूर्ण करितोस. परमेश्वर आपल्या सर्व चालींनीं पवित्र, आणि आपल्या सर्व कृत्यांवर उपकारिक आहे. जे सर्व परमेश्वराला हाक मारितात, जे सत्यतेनें त्याला हाक मारितात, त्या सर्वांस तो जवळ आहे. जे त्याचें भय धरितात, त्यांचा मनोरथ तो पूर्ण करितो; आणि त्यांचें ओरडणें ऐकून त्यांस तारितो. जे परमेश्वरावर प्रीति करितात त्या सर्वांस तो राखितो; परंतु सर्व दुष्टांचा नाश करील. माझें तोंड परमेश्वराची स्तुति उच्चारील; आणि सर्व मनुष्यमात्र त्याच्या पवित्र नामाची स्तुति सदांसर्वकाळ करील. आणि आम्ही आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जाऊं; तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

आणि उद्धारणारा सियोनेस येईल, व याआकोबांत जे अपराधापासून फिरतात, त्यांजकडे येईल असें परमेश्वर म्हणतो. आणि परमेश्वर म्हणतो, त्यांसीं माझा करार हाच आहे, जो माझा आत्मा तुझ्याठायीं आहे, व जे माझे शब्द म्या तुझ्या मुखांत घातले आहेत, ते तुझ्या मुखांतून अथवा तुझ्या संतानाच्या मुखांतून, आतांपासून सर्वकाळपर्यंत सरणार नाहींत; असें परमेश्वर म्हणतो. तथापि तूं पवित्र इस्राएलांच्या स्तवनांमध्यें राहतोस; आणि ते (दूत) एकमेकाला मोठ्याने बोलत ह्मणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे. आणि त्यांनी एक प्रत्येकाचा शब्द मान्य करून म्हटलें, उंच आकाश जें त्याच्या साक्षात्काराचें प्रतिष्ठित वस्तिस्थान तेथें पवित्र; त्याच्या पराक्रमाचें कृत्य जी पृथ्वी, तिजमध्यें पवित्र; तो सदांसर्वकाळ पवित्र आहे; तो सैन्याचा देव आहे, सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवाच्या वैभवाने भरली आहे.* तेव्हां आत्म्याने मला उंचावले आणि म्या आपल्या पाठीमागून मोठा गोंगाटाचा शब्द ऐकिला, तो असा कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. तेव्हां आत्म्याने मला उचलिलें आणि मी आपल्या मागें स्तुति करणारांचा मोठा सुसाट्याचा आवाज बोलतां ऐकिला कीं, ईश्वराचें गौरव त्याच्या महत्वाच्या मंदिराच्या स्थानांतून सुवंदित असो. * परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील. परमेश्वराचें राज्य सर्वकाळ स्थापित आहे. * हे परमेश्वरा, आमच्या वडिलांच्या, आब्राहामाच्या, इसहाकाच्या व इस्राएलाच्या देवा,

---

* हीं तीन वाक्यें योनाथान बेन उज्जाएलयानें यशाया ६: ३. येहेजकेल ३: १२. आणि निर्गम १५: १८. या वाक्यांवर केलेलें तारगूम भाषेंतील भाषांतर आहे.

יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר
מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם
יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר
כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל־
קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן
אֱמֶת־לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ
מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ יְהוָה יוֹם יוֹם יַעְמֵס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

(יכוין למסור נפשו על קדושת שמו יתברך כשאומר זה)

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים ·
וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת · וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ
הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ · וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק
וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה ·
וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא ·
לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:
יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ
בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהוָה: יְהוָה
אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: חִזְקוּ וְאִמְּצוּ
לְכָבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה:

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף ס״ה)

तूं आपल्या लोकांच्या अंतःकरणाच्या कल्पनांतल्या विचारांत असें सर्वकाळ राख आणि त्यांचें अंतःकरण आपल्यासाठीं स्थिर कर. तथापि तो ममताळू होता, यास्तव त्यानें अन्यायाची क्षमा केली, नाश केला नाहीं; त्यानें बहुतवेळ आपला राग टाळिला आणि आपला सर्व संताप चेतविला नाहीं. कां तर, हे प्रभु, तूं चांगला व क्षमाशील आणि जे तुला हाक मारितात, त्या सर्वांवर फार दयाळू आहेस. तुझी नीति सर्वकाळ नीतिच; आणि तुझें शास्त्र सत्य शास्त्र आहे. तूं याआकोबासाठीं खरेपण आणि आब्राहामासाठीं करुणा साधिशील, जिजविषयीं तूं आमच्या पूर्वजांपाशीं पुरातन दिवसांपासून शपथ वाहिलीस ती. प्रभुची स्तुति असो, दिवसेंदिवस तो आम्हांस उपकार लादून देतो, तो आमच्या तारणाचा देव आहे. सेलाह. सैन्यांचा परमेश्वर आमच्या संगती आहे; याआकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे. सेलाह. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर आशा ठेवितो, तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारितों, त्या दिवशीं राजाने आम्हांस उत्तर द्यावें.

[हें ह्मणतेवेळीं आपला जीव धन्य ईश्वराच्या नामाच्या पवित्रतेवर सोंपविण्याविषयीं लक्ष ठेवावें.]

हे आमच्या देवा, ज्यानें आह्मास आपल्या महत्वाकरितां उत्पन्न करून आह्मास भ्रमिष्टांपासून निराळें केलें, आणि आम्हास सत्य शास्त्र देऊन आम्हामध्यें सर्वकाळच्या जीवनाची लागवड केली, तो तूं धन्य आहेस. तोच आपल्या शास्त्राकडे आमचीं मनें उघडील (लावील); आणि आम्ही त्याची इच्छा पूर्ण करून त्याची सेवा पूर्ण मनानें करावी, परंतु व्यर्थ कष्ट करूं नयेत व गोंधळ उत्पन्न करूं नये ह्मणून तोच आमच्या मनांत आपली प्रीति व आपलें भय: घालील. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आम्ही या जगीं तुझे नेम पाळून पुढील जगाच्या आयुष्यासाठीं पुण्याई करून त्यांतिल जीवनास व वतनास योग्य व्हावें अशी तुझी प्रसन्नता होवो. यासाठीं कीं, माझ्या गौरवाने तुझें कीर्तन करावें, आणि उगेंच राहूं नये. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी सर्वकाळ तुझी स्तुति करीत जाईन. त्याच्या न्यायाकरितां परमेश्वर संतोषित आहे; तो नेम शास्त्रास मोठेपणा देऊन प्रतिष्ठीत करील. आणि जे तुझें नांव जाणतात ते तुजवर आशा ठेवितील; कारण कीं, हे परमेश्वरा, जे तुला शोधितात, त्यांस तूं सोडीत नाहींस. हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभु, तुझें नाम सर्व पृथ्वींत किती महान ! अहो परमेश्वराचे वाट पाहणारे, तुम्ही सर्व धीर धरा, ह्मणजे तो तुमचें हृदय सबळ करील.

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश लेएला " ह्मणावा पृष्ठ ६५]

(בשעת הוצאת ס״ת אומרים)

וַאֲנִי תְּפִלָּתִי לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ
עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ : (ב״פ)

(ומוציאין ס״ת ואומר החזן ברוך המקום וגדלו כמו שכתוב
בדף רכז ״רכה״. וקורא בו כהן ולוי וא״מישרא בפ״השבוע״
הבאה י״ פסוקים ולא יאמר קדיש . וגוללין ס״ת ואומר)

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת : טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן : לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ
בַּלֵּילוֹת : עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר : כִּי
שִׂמַּחְתָּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן : מַה־גָּדְלוּ
מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ : אִישׁ־בַּעַר לֹא
יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת : בְּפָרְחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֶשֶׂב
וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד : וְאַתָּה מָרוֹם
לְעֹלָם יְהוָה : כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ
יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן : וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי
בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן : וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים
תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי : צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה :
שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ : עוֹד
יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ : לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר
יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ :

(ומחזירין ס״ת למקומו ואומרים יהללו בדף רלה״ ואחר
שמכנים ס״ת להיכל אומר החזן)

כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ :

(אם יש מנין אומרים קדיש לעילא דף ס״ה)

(शास्त्र काढतांना हें म्हणतात.)

हे परमेश्वरा, प्रसन्नतेच्या वेळेस तुजपुढें माझी प्रार्थना आहे; देवा, तूं आपल्या परम-कृपेनें, आपल्या उद्धारक सत्यतेनें मला उत्तर दे. (दो. वे.)

[मग पृष्ठ २२७ आणि २२८ एथें लिहिल्याप्रमाणें ברוך המקום आणि הללו म्हणून हाज्जान शास्त्र काढितो, आणि पुढल्या सप्तकाच्या भागांतून दहा वाक्यें वाचावयास कोहेन, लेवी व एक इस्राएल यांस बोलवितो, परंतु कद्दीश बोलत नाहीं. शास्त्र पुनः गुंडाळतांना हें पुढील गीत बोलतात.]

शाब्बाथ दिवशीं गाण्याचें गीत. परमेश्वराची स्तुति करणें, हे परात्परा, तुझ्या नांवाचें कीर्तन करणें बरें आहे. दशतारवाद्यावर, व तारपेटीवर, ध्यान-वाद्यावर व विण्यावर सकाळीं तुझी दया, व रात्रींच्या रात्रीं तुझी सत्यता प्रगट करणें बरें आहे; कारण कीं, हे परमेश्वरा, त्वां आपल्या करण्यानें मला संतुष्ट केलें आहे; तुझ्या हातांच्या कृत्यांवरून मी उल्हासाचा शब्द करीन. हे परमेश्वरा, तुझीं कृत्यें मोठीं आहेत; तुझे विचार फार खोल आहेत. पशुशील मनुष्य जाणत नाहीं; आणि मूर्ख हें समजत नाहीं. जेव्हां दुष्ट गवतासारिखे फुटतात, आणि सर्व दुष्कर्मी फुलतात, तेव्हां तें त्यांच्या सदांसर्वकाळ नाशासाठीं आहे. पण हे परमेश्वरा, तुला सर्वकाळ थोर मानावें. कां तर हे परमेश्वरा, पहा तुझे शत्रू पहा, तुझे शत्रू नाश पावतील. सर्व दुष्कर्मी विसकळीत होतील, परंतु माझे शिंग गेंड्याच्यासारिखें तूं उंच करशील; मी साजुक तेलानें नाहीन. आणि मजवर उठणारे यांस माझे डोळे पाहतील; दुष्टांविषयीं माझे कान ऐकतील. पुण्यवान खजुरी झाडासारिखा फुलेल; लबानोनावरल्या एरेजसारिखा वाढेल. जे परमेश्वराच्या घरीं लावलेले, ते आमच्या देवाच्या वाड्यांत पालवतील; वृद्धपणांत देखील फळ देतील; रसाळ व हिरवे होतील. यासाठीं कीं, परमेश्वर सरळ हें दाखवावें; तो माझा खडक रुप आश्रय आणि त्यामध्यें कांहीं वावगें नाहीं.

[शास्त्र परत नेऊन ठेवितांना पृष्ठ २३५ एथें लिहिल्याप्रमाणें הללו बोलतात, आणि शास्त्र हेखालांत ठेवल्यावर हें पुढील वाक्य बोलतात.]

मी तुम्हांस उत्तम विद्या देतों; माझें नेम शास्त्र तुम्ही सोडूं नका.

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश लेएला " म्हणावा पृष्ठ ६५]

(אדון הכל · יאהדונהי · היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֶה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

(בשבת תשובה אומרים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים לְמַעֲנָךְ אֱלֹהִים חַיִּים׃)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

(בשבת תשובה אומרים

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים׃)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֶּה הַמֵּתִים׃

---

* पेसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या 'मुसाफा' पासून מוריד הטל बोलतात.

‡ शेमीनी आसेरेथच्या 'मुसाफा' पासून משיב הרוח ומוריד הגשם बो०

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभु, माझे ओंठ उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुति प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांच्या देवा, मोठ्या पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादानें देणाऱ्या, सर्व पदार्थांच्या धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या, आणि त्यांच्या लेंकरांच्या लेंकरांसाठीं दयें करून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे जीवनांत आनंद मानणाऱ्या राजा, जीवनाकरितां आमची आठवण कर. हे जीवनांच्या देवा, तूं आपणाकरितां आम्हांस जीवनांच्या पुस्तकांत लिही.]

तूं राजा, सहायकर्ता, तारक व आम्हांवर ढालरूप असणारा आहेस. हे परमेश्वरा, आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

हे प्रभू, तूं सर्वकाळ पराक्रमी आहेस; मेलेल्यांस जीवंत करणारा, तारावयास समर्थ (उन्हाळ्यांत–दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत–वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा) बहुत कृपेनें प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेनें मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळे करणारा, आणि धुळींत निजलेल्यां बरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हे अद्भुत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण ? आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल ?

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

हे दयाळू बापा, दयेनें प्राणीमात्रांची जीवनाकरितां आठवण करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण आहे ?]

आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यांस जीवंत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(בחזרה אומר השליח צבור • ונושאים עיניהם למרום

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ •
הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדוּשָׁה • וְכֵן כָּתוּב עַל יַד
נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר • קָדוֹשׁ • קָדוֹשׁ • קָדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים
וְאוֹמְרִים • בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
כָּתוּב לֵאמֹר • יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ :)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶלָה • (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :
(בשבת תשובה אומרים הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :)

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד • וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
בָּאָרֶץ • תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּה וַעֲטֶרֶת וְשׁוּעָה • יוֹם
מְנוּחָה וּקְדוּשָׁה לְעַמְּךָ נָתַתָּ • אַבְרָהָם יָגֵל • יִצְחָק וְרַנֵּן •
יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בוֹ • מְנוּחַת אַהֲבָה וּנְדָבָה • מְנוּחַת
אֱמֶת וֶאֱמוּנָה • מְנוּחַת שָׁלוֹם הַשְׁקֵט וָבֶטַח • מְנוּחָה
שְׁלֵמָה שֶׁאַתָּה הוּא רוֹצֶה בָהּ • יַכִּירוּ בָנֶיךָ וְיֵדְעוּ • כִּי
מֵאִתְּךָ הִיא מְנוּחָתָם • וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת שְׁמֶךָ :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ • קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ • שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ • שַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ • וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת • וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת

[मोठ्यानें बोलतांना हें म्हणतात.

जसी पवित्र सेराफींमांची * मंडळी, जें तुझ्या भविष्यवाद्याच्या हाताकडून लिहिलें आहे कीं, ते एकमेकाला मोठ्यानें बोलत म्हणाले "पवित्र, पवित्र, पवित्र सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे;" याप्रमाणें तुझी पवित्रता गाजविते, त्याप्रमाणें आम्ही तुला पवित्र मानूं आणि तुझें भय धरूं. त्यांच्या समोर जे असतात ते स्तुति करून असें म्हणतात कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. आणि तुझ्या पवित्र वचनामध्यें असें लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सियोने, तुझा देव पिढोपिढीं आहे; तुझी परमेश्वराला स्तवा.]

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, [पश्चात्तापाच्या दिवसांत—पवित्र राजा] तूं धन्य आहेस.

तूं एकच व तुझें नामहि एकच; आणि तुझे लोक इस्राएल यासारिखे जगांत दुसरे कोणते लोक विलक्षण आहेत ? त्यांस तूं मोठें गौरव व तारणाचा मुगुट असा जो विसांव्याचा व पवित्र दिवस तो दिलास. यावरून आब्राहाम उल्हासतो, इसहाक हर्षतो, आणि याआकोब व त्याचीं लेंकरें त्या दिवशीं प्रीतीचा व आवडीचा, सत्याचा व खरेपणाचा, शांतीचा, स्वस्थतेचा व निर्भयपणाचा, आणि ज्यामुळें तूं प्रसन्न होतोस असा पूर्ण विसांवा ते पावतात; आणि तुझीं लेंकरें समजतात व जाणतात कीं, हा त्यांचा विसावा तुजकडून आहे; आणि या आपल्या विसांव्यावरून ते तुझ्या नामास पवित्र मानितात.

हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमच्या विसांव्यामुळें तूं प्रसन्न हो; आपल्या आज्ञाकडून आम्हास पवित्र कर, आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव; आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हास तृप्त कर; आपल्या तारणाकडून आमचा जीव हर्षित कर; सत्यतेनें तुझी सेवा करावी म्हणून आमची मनें शुद्ध कर; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझें पवित्र शाब्बाथ आम्हांस

* सेराफीम हे एक प्रकारचे दूत आहेत.

קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בָם כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ·
וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

(בראש חדש ובחול המועד אומרים

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה
וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ · זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה
לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים ·

(בראש חדש בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

(בחול המועד של פסח

בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

(בחול המועד של סוכות

בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ·)

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ · זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ
לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים
טוֹבִים · בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם
וְרַחֵם עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :)

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה
עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

प्रीय व आवडतें वतन करून दे; असें कीं, तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या सर्व इस्राएलांनीं त्यांत स्वस्थ रहावें. हे परमेश्वरा ! शाब्बाथास पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, व आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पुजन पुनः चालूं कर; इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतीने व आवडीने मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

[प्रतिपदेच्या दिवशीं व सणांच्या व्यवहारिक दिवशीं हें बोलावें.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमची, आमच्या पूर्वजांची, तुझ्या येरूशालेम नगराची, तुझा सेवक दावीद याचा पुत्र जो मशीयाह त्याची आणि तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांचें घराणें यांची आठवण—

(प्रतिपदेच्या दिवशीं—या प्रतिपदेच्या दिवशीं)

(पेसाहच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

(मंडपाच्या सणाच्या व्यवहारिक दिवशीं—

या मंडपाच्या सणाच्या दिवशीं, या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं)

यशस्वी तारणाकरितां कृपेनें, दयेनें व ममतेनें तुजपुढें चढो, येवो, पोहोंचो, पाहिली जावो, मान्य होवो, ऐकिली जावो, लक्षांत आणिली जावो, आणि आठविली जावो. आम्हांवर दया करण्यास व आमचें तारण करण्यास, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमचे कल्याण होण्याकरितां आमची आठवण कर; आम्हांवर आशीर्वाद होण्याकरितां आह्मांस दर्शन दे; आम्हांस चांगलें जीवन प्राप्त होण्याकरितां आमचें तारण कर; तारणाच्या व दयेच्या वचनानें आम्हांस राख, आम्हांवर कृपा कर; आमची करुणा येऊं दे; आह्मांवर दया कर, आणि आम्हांस तार; कारण तूंच दयाळू व कृपाळू राजा आहेस; ह्मणूनच आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.]

तूं आपल्या बहुत दयेनें आम्हांविषयीं संतोषित होऊन आह्मांस प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरतांना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना * सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ
וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר
תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם ·
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(מודים דרבנן

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ · וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :)

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת
צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־
נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं त्या तुलाच आम्ही स्तवितों. ‡ तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमच्या तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आम्हांमध्यें नित्य केले जातात आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आम्ही संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों, त्याकरितां आम्ही पिढोंपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हांवरून नाहींसी होत नाहीं; तूं कृपाळू, कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाहीं.

[ही प्रार्थना पुनः मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान वरील מוריים बोलत असतां मंडळीनें हें पुढील बोलावें.

सदासर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, सर्व मांसमयांचा देव, आमचा व प्रारंभीं (पृथ्वीचा) घडणारा, जो तूं त्या तुलाच आम्ही स्तवितों. त्वां आम्हांस जीवंत राखिलें व आम्हांस रक्षिलें, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या व पवित्र नामास धन्य म्हणतों व त्याचें स्तवन करितों. आणि आम्ही तुझे नियम पाळावे, तुझी इच्छा पूर्ण करावी, आणि पूर्ण मनानें तुझी सेवा करावी, म्हणून (आम्ही विनंती करितों कीं) त्याचप्रमाणें आम्हांस जीवंत राख, आम्हांवर दया कर. आणि आपल्या मंदिरीं आमच्या पाडाव करून नेलेल्यांस एकवट कर, कीं यावरून, हे सुवंदित व धन्य देवा, आम्ही तुझी स्तुति करावी.]

[हानुक्याच्या सणांत हें बोलतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— म्हणजे योहानामाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाशमोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उल्लंघविण्याकरितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेनें, त्यांच्या संकटसमयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास, त्यांचा वाद तूं केलास, त्यांचा न्याय तूं

‡ स्तवितों याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितो असाहि करितात.

מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וְלַעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)
וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

(בשבת תשובה אומרים

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :)

וִיהַלְלוּ וְיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב

הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ
אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ
אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם :

(בשבת תשובה אומרים

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְיְשׁוּעָה
וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ
וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם :)

निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानांस, थोडक्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपवून दिलेंस. आणि तूं आपणांकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ति मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. यानंतर तुझ्या लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझें पवित्र स्थान शुद्ध केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्यांकरितां केलेस, म्हणून आम्ही तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य म्हटलें, उंचावलें व वर्णिले जावो. आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें बोलावें.

आणि तूं आपल्या कराराच्या लेंकरांस चांगल्या जीवनाकरितां लिही.]

मग हे आमच्या तारणाच्या व सहायकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य म्हणतील; कारण तें चांगलें आहे. सेलाह. हे परमेश्वरा, तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

हे परमेश्वरा, आम्हांवर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगलें, आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आह्मां सर्वांस एकमेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आह्मांस शास्त्र व जीवन, प्रीति व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांति दिली आहेस. आणि आम्हांस व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच.

[पश्चात्तापाच्या दिवसांत हें ह्मणावें.

आणि आम्ही व तुझ इस्राएल लोक हे चांगल्या जीवनाकरितां व कल्याणाकरितां जीवनाच्या, आशीर्वादाच्या, कल्याणाच्या, चांगल्या अन्न सामग्रीच्या, तारणाच्या, समाधानाच्या व चांगल्या निवाड्याच्या पुस्तकांत तुजपुढें आठवण होऊन लिहिले जावोत अस कर.]

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃
(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה
דּוֹחֶה׃ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן
יְדִידֶיךָ · הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃
(שבת שחל בו יום שאם היה חול לא היו אומרים
בו במנחה נפילת אפים אין אומרים צדקתך חוץ
משבת שחל בו ראש חשנה ויום הכפורים
שאומרים אותו)

צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם
וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד
מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְּדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃ צִדְקָתְךָ
צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃
(אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק״)

הַלְלוּיָהּ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל חֲפָצֵיהֶם׃

हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ म्हणावें हें बरें.]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून, आणि माझें ओंठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्यांविषयीं तूं मौन धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवानें तुझ्या आज्ञाप्रमाणे चालावें, म्हणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव) आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्यांचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. ते वाऱ्यापुढील भुसासारिखे होवोत आणि परमेश्वराचा दूत त्यांस उधळो असें तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाताकरितां, (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावें म्हणून तूं आपल्या उजव्या हातानें मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें व माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो तो दयेनें आम्हांस व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

(ज्या तारखेस तिसऱ्या प्रहरच्या प्रार्थनेत विनवणी करावयाची नसते त्या तारखेस जर शाब्बाथ असला तर हीं पुढील तीन वाक्यें म्हणत नाहींत. परंतु वर्ष प्रतिपदेच्या दिवशीं व प्रायश्चित्ताच्या दिवशीं तीं म्हणतात.)

तुझी नीति महा पर्वताप्रमाणें आहे, तुझे न्याय गंभीर सागर असे आहेत; हे परमेश्वरा, मनुष्य व पशु तूं पाळून राखितोस. हे देवा, तुझी नीति परात्पर आहे, त्वां मोठीं कामें केलीं आहेस; हे देवा, तुजसारखा कोण आहे ? तुझी नीति सर्वकाळची आहे; आणि तुझें शास्त्र सत्यच आहे.

[दहा मनुष्यें असल्यास " कद्दीश तिथकब्बाल " म्हणावा. पृष्ठ १००]

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; मी पूर्ण अंतःकरणानें सरळांची सभा व समुदाय यांमध्यें परमेश्वराची स्तुति करीन. परमेश्वराचीं कृत्यें मोठीं; त्यांवर

הוֹד וְהָדָר פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עוֹמֶדֶת לָעַד : זֵכֶר עָשָׂה
לְנִפְלְאֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה : טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ : כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת
גּוֹיִם : מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו :
סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר : פְּדוּת שָׁלַח
לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ : רֵאשִׁית
חָכְמָה יִרְאַת יְיָ שֵׂכֶל טוֹב לְכָל עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד :

(אם יש מנין אומרים קדיש יהא שלמא דף ק״ח)

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל · לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית · שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת · וְלֹא
שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה · שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם ·
וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם · (שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק ·
וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ ·) וַאֲנַחְנוּ מִשְׁתַּחֲוִים
לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · שֶׁהוּא
נוֹטֶה שָׁמַיִם · וְיוֹסֵד אָרֶץ · וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל ·
וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים · הוּא אֱלֹהֵינוּ · וְאֵין עוֹד
אַחֵר · אֱמֶת מַלְכֵּנוּ · וְאֶפֶס זוּלָתוֹ · כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְיָדַעְתָּ
הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ · כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד :

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת
עֻזֶּךָ · לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת
יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־

ज्यांची आवड आहे, त्या सर्वांकडून तीं शोधलेलीं आहेत. त्याचें काम मानाचें व वैभवाचें आणि त्याचा नीति सर्वकाळपर्यंत टिकतो. त्यानें आपल्या आश्चर्यकृत्यांविषयीं सूचना केली आहे; परमेश्वर कृपाळू व ममताळू आहे. तो आपल्या भिणाऱ्यांस भक्ष्य देतो; तो आपला करार सर्वकाळ आठवील. तो आपल्या लोकांला राष्ट्राचें वतन देऊन, आपल्या कामांचें सामर्थ्य दाखवितो. त्याच्या हातांची कृत्यें सत्यतेचीं व न्यायांचीं; त्याच्या सर्व नेमणुकी निश्वासाच्या; सदांसर्वकाळ स्थिराबलेल्या, सत्यतेनें व सरळपणानें केलेल्या आहेत. त्यानें आपल्या लोकांकडे तारण पाठविलें, आपला करार सर्वकाळासाठीं आज्ञेनें केला; त्याचें नांव पवित्र व भययोग्य आहे. परमेश्वराचें भय ज्ञानाचा प्रारंभ आहे; त्याप्रमाणें जे करितात, त्यांस चांगला तर्क होतो; त्याची स्तुति सर्वकाळपर्यंत स्थिर राहतो.

[दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश येहे शेलामा" म्हणावा. पृष्ठ १०८]

आम्ही सर्वांच्या प्रभुची स्तुति करावी; आणि आरंभीं (पृथ्वी) घडणाऱ्यास थोर मानावें (हा आमचा मुख्य धर्म होय;) कारण त्याने आम्हांस जगांतील राष्ट्रांप्रमाणें केलें नाहीं, आणि पृथ्वींतील कुलांप्रमाणें आम्हांस ठेविलें नाहीं; त्यांच्या वांट्याप्रमाणें आमचा वांटा आणि त्यांच्या समुदायांच्या भाग्याप्रमाणें आमचें भाग्य करून ठेविले नाहीं, ते व्यर्थतेस व शून्यास नमन करितात आणि जो देव तारीत नाहीं त्यास प्रार्थितात. परंतु राजांचा राजा, जो पवित्र व धन्य, ज्यानें आकाश पसरिलें व पृथ्वीचा पाया घातला, ज्याच्या गौरवाची वस्ती वरील आकाशांत आणि ज्याच्या सामर्थ्याचें वैभव उंचांत आहे, त्यास आम्ही नमन करितों. तोच आमचा देव, आणि दुसरा कोणी नाहीं; आमचा राजा सत्य आणि त्यावांचून कोणी नाहीं. जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, आणि आज तुम्ही जाणून आपल्या हृदयीं असें ठसवून द्या कीं, वरतीं आकाशांत आणि खालती पृथ्वीवर परमेश्वर तोच देव आहे; दुसरा कोणी नाहीं.

यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या सामर्थ्याच्या गौरवानें पृथ्वींतून ओंगळपणा काढून टाकावा, मूर्ति छेदून टाकाव्या, सर्व समर्थाच्या राज्याखालीं पृथ्वी स्थापन व्हावी, सर्व मांसमयांच्या संतानांनीं तुझ्या नामानें हाक मारावी, पृथ्वींतील सर्व दुष्टांनीं तुजकडे फिरावें, आणि सर्व गुडघें तुजपुढेंच नमावें आणि सर्व जिव्हांनीं तुजविषयींच शपथ वाहावी. असें व्हावें म्हणून पृथ्वीवरील सर्व राहणारे तुलाच ओळखतील व जाणतील; असें लवकर पाहण्यास आम्ही

לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ וְיַקַּבְּלוּ כֻּלָּם אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ · יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

לסעודה שלישית

(ואומר מזמור לדוד ה' רועי ברך קעו" ואחכ"א)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה : רְאוּ כִּי יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי : וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי : עַל כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ :

סַבְרִי מָרָנָן ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

(וישלים סעודתו כיד ה' הטובה עליו · ויטול ידיו ויברך ברכת המזון ברך קפה")

למוצאי שבת

(וסמוך לשקיעת החמה ימהר כל אחד ללכת לבית הכנסת לומר תמניא אפי)

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ : נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִירוֹת נָרִיעַ לוֹ : כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים : אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ : אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת

आवड धरितों. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुजपुढेंच ते नमतील व नमस्कार करतील; तुझ्या नामाच्या गौरवाचा आदर करितील, आणि सर्व तुझ्या राज्याचें जोंकड (राज्याधिकार) मान्य करितील, यास्तव तूं लवकर त्यांवर सर्वकाळचें राज्य कर. कारण राज्य तुझेंच आहे; तूंच सर्वकाळ गौरवानें राज्य करिशील, जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील. आणि ह्मटलें आहे कीं, आणि परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राजा होईल; त्यासमयीं एकच परमेश्वर होईल आणि त्याचें नाम एकच.

तिसऱ्या प्रहरीं जेवतांना हें बोलावें.

(पृष्ठ १७६ वरील מזטור לדור יי רעי बोलल्यावर मग हें बोलावें.)

तेव्हां मोशेनें सांगितलें कीं, आज तें खा, कां कीं, आज परमेश्वराचा शाब्बाथ आहे, आज तें तुम्हांस शेतांत मिळणार नाहीं. पहा, परमेश्वरानें तुम्हांस शाब्बाथ दिला आहे, याकरितां त्यानें तुम्हांस सहाव्या दिवशीं दोन दिवसांचें अन्न दिलें आहे, तुम्ही प्रत्येक आपल्या वस्तींत रहा, सातव्या दिवशीं कोणी आपल्या ठिकाणाहून बाहेर जाऊं नये. तेव्हां लोक सातव्या दिवशीं स्वस्थ राहिले. यास्तव परमेश्वरानें सातव्या दिवसास आशीर्वाद देऊन त्यास पवित्र केलें.

आमच्या गुरुच्या मताप्रमाणें: *

हे परमेश्वरा आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्ष फळें उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[यानंतर आपणावरील देवाच्या दयेप्रमाणें तिसरें जेवण समाप्त करून व हात धुवून जेवल्यानंतरचा धन्यवाद पृष्ठ १८५ एथें लिहिल्याप्रमाणें करावा.]

शाब्बाथ समाप्त होण्याच्या वेळची प्रार्थना.

(सूर्य मावळतांना प्रत्येकानें हीं पुढील गीतें बोलण्याकरितां प्रार्थना मंदिरीं जाण्यास त्वरा करावी.)

चला आपण परमेश्वराजवळ उल्हासाचे शब्द करूं; आपल्या तारणाच्या खडकाजवळ गजर करूं. आपण स्तुति करावयास त्याच्यापुढें येऊं; कीर्तनाचा त्याजवळ गजर करूं. कां तर परमेश्वर थोर देव; सर्व देवांवर तोच थोर राजा आहे. त्याच्या हातीं पृथ्वीचीं खोल स्थानें आहेत, आणि डोंगरांच्या राशी त्याच्या आहेत. समुद्र त्याचा, त्यानेंच तो उत्पन्न केला, आणि त्याच्या हातानीं

---

* टीका ११.

יָדַיִו יָצָרוּ : בִּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה
עֹשֵׂנוּ : כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ
הַיּוֹם אִם־בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ : אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה
כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר : אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־
רָאוּ פָּעֳלִי : אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי
לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי : אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־
יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי :

אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא : בָּרוּךְ
הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה : אֵל יְהוָה
וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבוֹתִים עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ : אֵלִי
אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ : הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

אַשְׁרֵי תְּמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה : אַשְׁרֵי נֹצְרֵי
עֵדְוָתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ : אַף לֹא־פָעֲלוּ עַוְלָה
בִּדְרָכָיו הָלָכוּ : אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד : אַחֲלַי
יִכֹּנוּ דְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ : אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־
כָּל־מִצְוֹתֶיךָ : אוֹדְךָ בְיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ :
אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד :

בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ : בְּכָל־לִבִּי
דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ : בְּלִבִּי צָפַנְתִּי
אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי
חֻקֶּיךָ : בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ : בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ
שַׂשְׂתִּי כְּעַל כָּל־הוֹן : בְּפִקּוּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה
אֹרְחֹתֶיךָ : בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶיךָ :

कोरडी भूमि घडिली. या, आपण आपल्या उत्पन्न करणाऱ्या परमेश्वरासमोर लवूं, गुडघे टेकूं व पायां पडूं. कां तर तो आमचा देव, आणि आम्ही त्याचा पाळणाचा लोक, आणि त्याच्या हाताचा कळप आहों. आज तुम्ही त्याची वाणी अगत्य ऐका. जशीं रानांत भांडणस्थळीं, जशीं परीक्षेच्या दिवशीं, तशीं आपलीं अंतःकरणें कठीण करूं नका. तेथें तुमच्या वडिलानी माझी परीक्षा केली, माझा अनुभव घेतला, आणि माझीं कर्में पाहिलीं. चाळीस वर्षें त्या पिढीविषयीं मी खेद पावलों; आणि बोललों कीं हे लोक भ्रष्ट मनाचे, ते मार्ग जाणत नाहींत; यास्तव म्या आपल्या रागाने शपथ वाहिली कीं, 'निश्चयें माझ्या विसाव्यांत जाणार नाहींत.'

हे परमेश्वरा, आम्हाला तार; हे परमेश्वरा, मी मागतों, अगत्य कल्याण कर. जो परमेश्वराच्या नांवाने येतो, तो धन्य. आम्ही परमेश्वराच्या घरांतून तुम्हांस आशीर्वाद दिला आहे. परमेश्वर देव आहे, त्याने आम्हावर प्रकाश केला आहे; तुम्ही सणाचा यज्ञपशु वेदीच्या शिंगांसीं दोऱ्यानी बांधा. तूं माझा देव, आणि मी तुझी स्तुति करीन; हे माझ्या देवा, तुला उंच मानीन. तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा; कारण कीं तो चांगला, आणि त्याची दया सर्वकाळ आहे.

जे चालीने पूर्ण, जे परमेश्वराच्या शास्त्रांप्रमाणें चालतात, ते धन्य. जे त्याचे नेम पाळीत असतां सर्व हृदयाने त्याला शरण जातात, ते धन्य. निश्चयें ते अनुचित न करितां, ते त्याच्या मार्गानी चालतात. त्वां आपल्या नेमणुकींचा फार संभाळ करावयाची आज्ञा दिली आहे. तुझ्याकडले नेम सांभाळावयासाठीं माझ्या चाली नीट कराव्या असा माझा मनोरथ आहे. जेव्हां मी आपलें लक्ष्य तुझ्या सर्व आज्ञावर लावीन, तेव्हां लाजणार नाहीं. तुझ्या नीतिचे न्याय शिकल्यावर मी सरळ हृदयाने तुझी स्तुति करीन. मी तुझे नेम पाळीन, तूं मला अगदीं सोडूं नको.

नव्या तरुणाने आपला मार्ग कशाने निर्मळ राखावा? तर तुझ्या वाक्याप्रमाणें सांभाळण्याने. मी आपल्या संपूर्ण हृदयाने तुला शरण आलों तूं आपल्या आज्ञांपासून मला बहकूं देऊं नको. मजकडून तुझ्या पुढें पाप न व्हावें, ह्मणून म्या आपल्या हृदयांत तुझी गोष्ट सांठवून ठेविली आहे. हे परमेश्वरा, तूं धन्य; तूं आपले नेम मला शिकीव. म्या आपल्या ओठानी तुझ्या तोंडचे सर्व न्याय सविस्तर सांगितले आहेत. जसा सर्व संपत्तीने, तसा तुझ्या नेमाच्या आचरणानें मी हर्ष पावलों. तुझ्या नेमणुकींवर ध्यान लावीन, आणि तुझ्या रीतींवर लक्ष लावीन, तुझ्या नेमांवरून मी उल्हास करीन; तुझी गोष्ट विसरणार नाहीं.

גִּמֶל עַל־עַבְדְּךָ אֱחֶיה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶיךָ: גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה
נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ: גֵּר אָנֹכִי בָּאָרֶץ אַל־תַּסְתֵּר
מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ: גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל־
עֵת: גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ: גַּל מֵעָלַי
חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי: גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ
עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ: גַּם־עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשָׁעַי אַנְשֵׁי עֲצָתִי:

דָּלֶת דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ: דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי
לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: דַּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה
בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ: דֶּרֶךְ־
שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי: דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָּחָרְתִּי
מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי: דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ יְהוָה אַל תְּבִישֵׁנִי:
דֶּרֶךְ־מִצְוֹתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי:

הֵא הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב: הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה
תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב: הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב
מִצְוֹתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי: הַט־לִבִּי אֶל־עֵדְוֹתֶיךָ וְאַל אֶל־
בָּצַע: הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶיךָ חַיֵּנִי: הָקֵם
לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ: הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי
כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תָאַבְתִּי לְפִקּוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי:

וָיו וְיבֹאֻנִי חֲסָדֶיךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ: וְאֶעֱנֶה
חֹרְפִי דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ: וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי
דְבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטְךָ יִחָלְתִּי: וְאֶשְׁמְרָה
תוֹרָתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקּוּדֶיךָ
דָרָשְׁתִּי: וַאֲדַבְּרָה בְעֵדְוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ:

तूं आपल्या सेवकावर उपकार कर; म्हणजे मी जपून तुझी गोष्ट पाळीन. माझे डोळे उघड, मग मी तुझ्या शास्त्रांतली आश्चर्यें पाहीन. मी पृथ्वीत प्रवासी आहे; तूं आपल्या आज्ञा मजपासून गुप्त राखूं नको. सर्व वेळेस माझा जीव तुझ्या न्यायाविषयीं फार इच्छेनें भंगला जातो. अभिमानी, शापग्रस्त, जे तुझ्या आज्ञापासून बहकतात, त्यांस त्वां निषेधिलें आहे. धिक्कार व तुच्छपणा मजपासून दूर कर; कारण कीं म्यां तुझे नेम पाळिले आहेत. अधिकाऱ्यांनीं देखील बसून मजवर वटवट केली आहे; परंतु तुझा चाकर तुझ्या नेमाकडे ध्यान लावितो. आणखी तुझे नेम मला उल्हासकारक, माझीं बोधक माणसें असे आहेत.

माझा जीव मातीस लगटला आहे; तूं आपल्या वचनाप्रमाणें मला सजीव कर. म्या आपल्या चाली सविस्तर सांगितल्या, आणि त्वां मला उत्तर दिलें; तूं आपले नेम मला शिकीव. तूं आपल्या नेमणुकींचा मार्ग मला समजीव; मग मी तुझ्या आश्चर्यकृत्यांकडे ध्यान लावीन. खेदामुळें माझा जीव गळाला; तूं आपल्या वचनाप्रमाणें मला स्थिर कर. खोटी चाल मजपासून दूर कर; आणि आपल्या शास्त्रांतली कृपा मजवर कर. म्या सत्यतेचा मार्ग निवडिला, मी तुझ्या न्यायांस अनुसरलों आहे. हे परमेश्वरा, मी तुझ्या नेमांस लगटून राहिलों; मला लाज नसावी. जर तूं माझें मन मोकळें करशील, तर मी तुझ्या आज्ञांच्या मार्गाने धांवत चालेन.

हे परमेश्वरा, तूं आपल्या नेमांच्या मार्गांत मला लाव, म्हणजे मी शेवटपर्यंत तो धरीन. तूं आपलें शास्त्र मला समजीव, म्हणजे मी संभाळीन आणि संपूर्ण हृदयाने तें पाळीन. तूं आपल्या आज्ञांच्या वाटेने मला चालीव; कारण कीं, तिजवर माझी आवड आहे, तूं आपल्या नेमांकडे माझें मन वळीव; परंतु लोभाकडे नको. जें व्यर्थ त्याकडे पाहण्यापासून माझे डोळे फिरीव. आपल्या मार्गांत मला सजीव कर. आपल्या सेवकाजवळ आपलें वचन खचीत कर; तो तुझें भय धरीत आहे. मी आपल्या ज्या धिक्काराला भितों, तो तूं दूर कर; कारण कीं तुझे न्याय उत्तम आहेत. पहा, म्या तुझ्या नेमणुकींची फार इच्छा धरिली आहे; तूं आपल्या नितीने मला सजीव कर.

हे परमेश्वरा, तुझ्या वचनाप्रमाणें तुझी बहुत दया, आणि तुझें तारण मला प्राप्त व्हावें. म्हणजे मी आपल्या धिक्कारणाऱ्याला कांहीं उत्तर करीन; कां तर तुझ्या वचनावर म्या भरंवसा ठेविला आहे. तर तूं सत्यतेचें वचन माझ्या तोंडापासून अगदीं दूर करूं नको; कारण कीं, तुझ्या न्यायांच्या आशेवर मी राहिलों आहे. आणि तुझ्या शास्त्राचें पाळण मी अखंड सदासर्वकाळ करीन. आणि मी मोकळेपणानें चालेन; कारण की, म्या तुझ्या नेमणुकींकडे लक्ष दिलें आहे. आणि मी राजांपुढें तुझ्या नेमाविषयीं बोलेन, लाजणारच नाहीं. तुझ्या आज्ञांविषयीं

וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃ וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־
מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְּחֻקֶּיךָ׃

זָכַר דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ זֹאת נֶחָמָתִי בְעָנְיִי
כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ
לֹא נָטִיתִי׃ זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וָאֶתְנֶחָם׃
זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃ זְמִירוֹת הָיוּ־לִי
חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמָרָה
תּוֹרָתֶךָ׃ זֹאת הָיְתָה־לִּי כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃

חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְּכָל־
לֵב חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃ חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי
אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃ חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃
חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ חֲצוֹת־לַיְלָה
אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ חָבֵר אֲנִי לְכָל־
אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִקּוּדֶיךָ׃ חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ
חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ׃ טוּב טַעַם וָדַעַת
לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג
וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ טוֹב־אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְכָל־לֵב אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃ טָפַשׁ
כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ טוֹב־לִי כִּי־עֻנֵּיתִי
לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃ טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃

יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃ יְרֵאֶיךָ
יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ יָדַעְתִּי יְהוָה
כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי

उल्हासहि करीन; कां त्यांवर म्या प्रीति ठेविली आहे. आणि मी आपले हात तुझ्या आज्ञांविषयीं उभारीन; कां त्यावर म्या प्रीति ठेविली आहे, आणि तुझ्या नेमांकडे ध्यान लाविलें आहे.

त्वां ज्या वचनावर माझी आशा ठेवविली, त्याची आठवण तूं आपल्या सेवकाविषयीं कर. तें माझ्या दुःखांत माझें समाधान; कारण कीं, तुझ्या वचनाने मला सजीव केलें आहे. अभिमान्यांनी मला फारच तुच्छ केलें; परंतु मी तुझ्या शास्त्रापासून वळलों नाहीं. हे परमेश्वरा, मी तुझे पूर्वीचे न्याय आठवून, समाधान पावलों. जे दुष्ट तुझे शास्त्र सोडितात, त्यांमुळें जळजळाटाने मला व्यापिलें आहे. माझ्या प्रवासाच्या वस्तींत, तुझे नेम मला कीर्तन असे झाले आहेत. हे परमेश्वरा, मी रात्रीं तुझ्या नांवाचें स्मरण करितों, आणि तुझें शास्त्र पाळितों. तुझ्या नेमणुकी संभाळल्यावरून हें मला प्राप्त झालें.

हे परमेश्वरा, तूं माझा विभाग; तुझीं वचनें पाळावयास म्या निश्चय केला आहे. म्या संपूर्ण हृदयाने तुझी विनंती केली आहे; तूं आपल्या वचनांप्रमाणें मजवर कृपा कर. म्या आपल्या चालीविषयीं विचार केला, आणि आपलीं पावलें तुझ्या नेमांकडे फिरविलीं आहेत. तुझ्या आज्ञा पाळावयास म्या त्वरा केली, पण उशीर केला नाहीं. दुष्टांच्या बंधनानी मला आंवळिलें परंतु मी तुझें शास्त्र विसरलों नाहीं. तुझ्या नीतियुक्त न्यायामुळें, तुझी स्तुति करायास मी मध्यरात्रीं उठतों. जे तुला भितात, आणि तुझ्या नेमणुकी पाळितात, त्या सर्वांचा मी सखा झालों. हे परमेश्वरा, तुझ्या उपकारानें पृथ्वी भरली; तूं आपले नेम मला शिकीव.

हे परमेश्वरा, त्वां आपल्या वचनाप्रमाणें आपल्या सेवकाचें बरें केलें आहे. तूं मला उत्तम तर्क व ज्ञान शिकीव; कां तर तुझ्या आज्ञांवर म्या विश्वास ठेविला आहे. दुःखित झाल्यापूर्वी मी वावगा चाललों; परंतु आतां तुझें वचन पाळितों. तूं चांगला आहेस, आणि चांगलें करितोस, आपले नेम मला शिकीव. गर्विष्ठांनी युक्ति करून मजवर खोटेपण आणिलें आहे; परंतु मी संपूर्ण हृदयानें तुझ्या नेमणुकी पाळितों. त्याचें हृदय मांद्यासारिखें पुष्ट झालें; परंतु मी तुझ्या शास्त्रानें उल्हास पावतों. मी दुःखित झालों, यावरून माझे बरें झालें; यासाठीं कीं, तुझे नेम शिकावे. सोनें व रुपें यांच्या हजारोंपेक्षां, तुझ्या तोंडचें शास्त्र मला बरें आहे.

तुझ्या हातांनीं मला घडिलें आणि रचलें आहे, तूं मला असा समज दे कीं म्या तुझ्या आज्ञा शिकाव्या. जे तुला भितात ते मला पाहून संतोष पावतील; कारण कीं, मी तुझ्या वचनाच्या आशेवर राहिलों आहे. हे परमेश्वरा, मला कळलें कीं, तुझें न्याय नितीचे आहेत; आणि त्वां विश्वासूपणाने मला दुःख दिलें. तुझ्या सेवकाजवळच्या तुझ्या वचनाप्रमाणें तुझी दया त्याचे शांतवन

כְּאִמְרָתֶךָ לְעַבְדֶּךָ : יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ
שַׁעֲשֻׁעָי : יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ :
יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵי עֵדֹתֶיךָ : יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ
לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ :

כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי : כָּלוּ עֵינַי
לְאִמְרָתֶךָ לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי : כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד
בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי : כַּמָּה־יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה
בְּרֹדְפַי מִשְׁפָּט : כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׂיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ :
כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רָדְפוּנִי עָזְרֵנִי : כִּמְעַט כִּלּוּנִי
בָּאָרֶץ וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִּקּוּדֶיךָ : כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה
עֵדוּת פִּיךָ :

לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם : לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ
כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד : לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם
כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ : לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי :
לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָנִי : לְךָ־אֲנִי
הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ דָּרָשְׁתִּי : לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי
עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן : לְכָל־תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד :

מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי : מֵאֹיְבַי
תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי : מִכָּל־מְלַמְּדַי
הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי : מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי
פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי : מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלֶאתִי רַגְלַי לְמַעַן
אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ : מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי :
מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי : מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן
עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי כָּל־אֹרַח שָׁקֶר :

होण्यासाठीं अगत्य होवो. तुझी ममता मजवर यावी, ह्मणजे मी जगेन; कारण कीं, तुझें शास्त्र मला उल्हासकारक आहे. अभिमानी लाजावे, कां तर ते उगेच मजसीं प्रतिकूळ झाले; परंतु मी तुझ्या नेमणुकींकडे ध्यान लावीन. जे तुला भितात आणि तुझे नेम जाणतात, त्यांनीं मजकडे परत यावें. म्या न लाजावें म्हणून माझें हृदय तुझ्या नेमांविषयीं यथास्थित व्हावें.

तुझ्या तारणासाठीं माझा जीव क्षीण होतो; मी तुझ्या वचनाच्या आशेवर राहिलों आहे. तूं माझें शांतवन केव्हां करशील ? असें ह्मणतांना तुझ्या वचनाविषयीं माझे डोळे क्षीण होतात. कां कीं, मी धुरांतल्या बुधल्यासारिखा झालों, तरी तुझे नेम विसरलों नाहीं. तुझ्या सेवकाचे दिवस किती आहेत ? माझ्या पाठी लागणाऱ्यांचा न्याय तूं केव्हां करशील ? अभिमान्यानी मजसाठीं खांचा खणिल्या; हें तुझ्या शास्त्राप्रमाणें नाहीं. तुझ्या सर्व आज्ञा सत्यता आहेत; ते उगेच माझ्या पाठी लागले आहेत, तूं माझें सहाय्य कर. त्यांनीं थोडक्यांत पृथ्वीवर माझी समाप्ती केली होती, तथापि म्या तुझ्या नेमणुकी सोडिल्या नाहींत. तूं आपल्या दयेप्रमाणें मला सजीव कर; म्हणजे मी तुझ्या तोंडचा नेम पाळीन.

हे परमेश्वरा, तुझें वचन सर्वकाळासाठीं आकाशांत स्थिर केलेलें आहे. तुझी सत्यता पिढोपिढीं आहे; त्वां पृथ्वी स्थापिली, आणि ती स्थिर राहते. तुझ्या ठरविण्याप्रमाणें, अवघीं आजपर्यंत टिकून राहतात; कारण कीं, तीं तुझे सेवक आहेत. जर तुझें शास्त्र मला उल्हासकारक नसतें, तर मी आपल्या दुःखानें नाश पावलों असतों. मी तुझ्या नेमणुकी कधींहि विसरणार नाहीं; कां तर त्यांकडून त्वां मला सजीव केलें आहे. मी तुझा आहे; मला तार; कारण कीं, म्या तुझ्या नेमणुकींकडे लक्ष लाविलें आहे. दुष्ट माझा नाश करावयास माझी वाट पाहतात, परंतु मी तुझ्या नेमांचें ध्यान करितों. म्या सर्व पूर्णतेचे शेवट पाहिले आहेत, तुझी आज्ञा फार व्यापक आहे.

मला तुझ्या शास्त्राची किती आवड आहे; सर्व दिवस तें माझ्या मननाचें आहे. त्वां आपल्या आज्ञांयोगें मला शत्रूंपेक्षां ज्ञानी केलें आहे; कारण कीं, तें सर्वकाळ मजपाशीं आहे. मी आपल्या सर्व शिकविणाऱ्यांपेक्षां शाहाणा झालों; कारण कीं, तुझे नेम माझ्या मननाचे आहेत. मी वडिलांपेक्षां अधिक समजतों; कां तर म्या तुझ्या नेमणुकी पाळिल्या आहेत. म्या तुझी गोष्ट पाळावी म्हणून आपले पाय सर्व वाईट मार्गांपासून आटोपून धरिले आहेत. मी तुझ्या न्यायांपासून फिरलों नाहीं; कारण कीं, त्वां मला शिकविलें आहे. तुझीं वचनें माझ्या रसनेला किती गोड ! तीं माझ्या तोंडीं मधेपेक्षां गोड आहेत. मी तुझ्या नेमणुकीविषयीं विवेकी झालों, यास्तव सर्व खोट्या मार्गांचा द्वेष करितों.

נֵר־לְרַגְלִי דְּבָרֶיךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃ נִשְׁבַּעְתִּי וַאֲקַיֵּמָה
לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָֹה חַיֵּנִי
כִדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָֹה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ נָתְנוּ רְשָׁעִים
פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־
שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃ נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃
סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה
לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה
מִצְוֹת אֱלֹהָי׃ סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃
סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה בְּחֻקֶּיךָ תָמִיד׃ סִלִּיתָ כָּל־שׁוֹגִים
מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃ סִגִּים חִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ
לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃ סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְּשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃
עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃ עֲרֹב עַבְדְּךָ
לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃ עֵינִי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ
וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְּחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃
עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃ עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָֹה־
הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃ עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃ עַל־
כֵּן כָּל־פִּקּוּדֵי כל־יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃
פְּלָאוֹת עֵדְוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃ פֵּתַח־דְּבָרֶיךָ
יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃ פִּי פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי
לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְהָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־תַּשְׁלֶט־כִּי כָל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק
אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ׃ פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־
חֻקֶּיךָ׃ פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃

तुझें वचन माझ्या पायांस दीप, व माझ्या वाटेस प्रकाश असें आहे. म्या तुझ्या नीतीचे न्याय पाळावे, म्हणून शपथ वाहिली आहे. आणि मी ती खरी करीन. हे परमेश्वरा, मी फारच दुःखित झालों; तूं आपल्या वचनाप्रमाणें मला सजीव कर. हे परमेश्वरा, तूं कृपेने माझ्या तोंडच्या स्वेच्छ अर्पणांवर प्रसन्न हो आणि आपणाकडूनच आपले न्याय मला शिकीव माझा जीव माझ्या हातावर अखंड आहे; तथापि मी तुझें शास्त्र विसरलों नाहीं. दुष्टांनीं मजसाठीं पाश मांडिला आहे; परंतु मी तुझ्या नेमणुकींपासून वळत नाहीं. तुझे नेम म्या आपलें सर्वकाळचें वतन असे घेतले आहेत; कारण कीं, ते माझ्या हृदयाला हर्षकारक आहेत. तुझे नेम सर्वकाळ शेवटपर्यंत पाळावयाला म्या आपलें हृदय वळून लाविलें आहे.

मी विपक्षांचा द्वेष करितों. परंतु तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितों. माझा आश्रय व माझें संरक्षण तूं आहेस; मी तुझ्या वचनाच्या आशेवर राहिलो आहें. अहो दुष्कर्मी, तुम्ही मजपासून दूर व्हा; कां, मी आपल्या देवाच्या आज्ञा पाळितों. म्या जगावें म्हणून तूं आपल्या वचनाप्रमाणें माझा आधार ऐस, आणि प्रतीक्षा करण्याविषयीं मला लाजूं देऊं नको. तूं मला आधार हो, म्हणजे मी तरेन, आणि तुझ्या नेमांवर लक्ष नेहमीं लावीन. जे तुझ्या नेमापासून वळतात त्या सर्वांस तूं तुच्छ मानितोस, कारण कीं, त्यांचें कपट उगेंच होतें. तूं पृथ्वीतल्या सर्व दुष्टांस धातुमळांसारिखें दूर करितोस; यास्तव मी तुझ्या नेमांवर प्रीति करितों. तुझ्या धाकानें माझा देह थरथरतो; आणि मी तुझ्या न्यायाविषयीं भय धरितों.

म्या न्याय व नीति आचरिली आहे; तूं मला माझ्या कांचणाऱ्याच्या स्वाधीन ठेवूं नको. तूं आपल्या सेवकाला बरें होण्याचा विसार दे; अभिमान्यानी मला जाचूं नये. तुझ्या तारणासाठीं व तुझ्या नीतीच्या वचनासाठीं माझे डोळे क्षीण होतात. तूं आपल्या दयेप्रमाणे आपल्या सेवकाजवळ कर, आणि आपले नेम मला शिकीव. मी तुझा सेवक, मला समज दे, म्हणजे मी तुझे नेम समजेन. परमेश्वराला काम साधावयाची वेळ आहे; त्यानी तुझें शास्त्र मोडिलें आहे; यामुळें म्या सोन्यापेक्षां, निर्मल सोन्यापेक्षांहि तुझ्या आज्ञांवर अधिक प्रीति केली आहे. य मुळें म्या तुझ्या सर्व नेमणुकी सर्वांविषयीं सरळ मोजित्या आहेत, सर्व खोटे मार्ग द्वेषिले आहेत.

तुझे नेम आश्चर्याचे; यास्तव माझा जीव त्यांस पाळीत आहे. तुझ्या वचनांचें उघड करणें उजेड पाडितें; भोळ्यांस समज देतें. मी आपलें तोंड उघडून धापा देतों; कारण कीं तुझ्या आज्ञांची फार इच्छा मला झाली. तूं मजकडे दृष्टी लाव, आणि आपल्या नांवावर प्रीति करणारे त्यांजवळच्या रीतीप्रमाणें मजवर कृपा कर. आपल्या वचनाप्रमाणें माझीं पावलें सिद्ध कर, आणि कोणत्याहि द्वाडपणाला मजवर धनीपण करूं देऊं नको. मनुष्याच्या जुलुमापासून मला सोडिव, ह्मणजे मी तुझ्या नेमणुकी पाळीव. तूं आपल्या सेवकावर आपल्या दृष्टीचा प्रकाश कर, आणि आपले नेम मला शिकीव. ते तुझें शास्त्र पाळीत नाहींत, यास्तव पाण्याचे ओहोळ माझ्या डोळ्यांतून उतरतात.

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ
וֶאֱמוּנָה מְאֹד: צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ
צָרְפְךָ אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ: צָעִיר אָנֹכִי
וְנִבְזֶה פִּקּוּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ
אֱמֶת: צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשָׁעָי: צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם הַבִינֵנִי וְאֶחְיֶה:

קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה: קְרָאתִיךָ
הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ: קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף
וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ
בְּאִמְרָתֶךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי:
קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ: קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־
מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת: קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם:

רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: רִיבָה רִיבִי
וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי: רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה
כִּי־חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ
חַיֵּנִי: רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי: רָאִיתִי
בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ: רְאֵה כִּי־
פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי: רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת
וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ:

שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְךָ פָּחַד לִבִּי: שָׂשׂ אָנֹכִי עַל
אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה
תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי: שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ:
שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: שִׂבַּרְתִּי
לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ
וָאֹהֲבֵם מְאֹד: שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ:

हे परमेश्वरा, तूं नीतिमान, आणि तुझे न्याय सरळ आहेत. त्वां नीतीचे व अति विश्वासाचे नेम आज्ञेनें लाविले आहेत. माझे वैरी तुझीं वचनें विसरले, यामुळें माझ्या आवेशानें मला खाऊन टाकिलें आहे. तुझें वचन फार शोधलेले आहे, यास्तव तुझा सेवक त्यावर प्रीती करीतो. मी लहान व तुच्छ आहे; परंतु तुझ्या नेमणुकी विसरलो नाहीं. तुझी नीति सर्वकाळ नीतीच; आणि तुझें शास्त्र सत्य आहे. संकट व पेंच मला प्राप्त झालीं परंतु तुझ्या आज्ञा मला उल्हासकारक आहेत- तुझे नेम सर्वकाळ नीतीचे, तूं मला समज दे, म्हणजे मी सजीव होईन.

म्या आपल्या संपूर्ण हृदयानें हाक मारिली; हे परमेश्वरा, मला उत्तर दे; मी तुझे नेम सांभाळीन. म्या तुला हाक मारिली; हे परमेश्वरा, तूं मला तार, म्हणजे मी तुझे नेम पाळीन. मी पाहांटेच्यापूर्वी उठून ओरडतों, तुझ्या वचनाच्या आशेवर राहिलो आहे. तुझ्या वचनाचें ध्यान करावयास माझे डोळे रात्रीच्या प्रहराची वाट पाहतात. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या दयेप्रमाणें माझा शब्द ऐक; आपल्या न्यायाप्रमाणें मला सजीव कर. जे दुर्विचाराला अनुसरतात ते जवळ येतात; परंतु तुझ्या शास्त्रापासून दूर आहेत. हे परमेश्वरा, तूं जवळ आहेस, आणि तुझ्या सर्व आज्ञा सत्य आहेत. म्या तुझ्या नेमांविषयीं पूर्वी जाणिलें आहे कीं, त्वां ते सर्वकाळचे स्थापिले आहेत.

तूं माझें दुःख पाहून मला सोडीव; कां तर मी तुझें शास्त्र विसरलों नाहीं. माझ्या वादाचा निवाडा करून, मला सोडीव; आपल्या वचनाप्रमाणें मला सजीव कर. तारण दुष्टांपासून दूर आहे, कारण कीं, त्यांनीं तुझ्या नेमांचा विचार केला नाहीं. हे परमेश्वरा, तुझी ममता फार आहे; तूं आपल्या न्यायाप्रमाणें मला सजीव कर. माझ्या पाठी लागणारे व वैरी बहुत आहेत; तथापि मी तुझ्या नेमापासून बहकलों नाहीं. मी दगेखोरांस पाहून फार खेद पावलों, कारण कीं त्यांनीं तुझें वचन पाळिलें नाहीं. हे परमेश्वरा, पहा, म्या तुझ्या नेमणुकींवर प्रीति केली; तूं आपल्या दयेप्रमाणें मला सजीव कर. तुझ्या वचनाचें तात्पर्य तर सत्यता आहे; आणि तुझ्या नीतीचे सर्व न्याय सर्वकाळपर्यंत आहेत.

अधिकारी माझ्या पाठीं निष्कारण लागले, परंतु माझ्या हृदयानें तुझ्या वचनाची भीड राखिली आहे. मला मोठी लूट सांपडल्यासारिखा तुझ्या वचनाविषयीं मला हर्ष होतो. मी खोटेपणाचा द्वेष व कंटाळा करितों; परंतु तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितों. तुझ्या नीतीच्या न्यायांवरून मी प्रतिदिवशीं सात वेळां तुझें स्तवन करितों. जे तुझ्या शास्त्रावर प्रीति करितात, त्यांचें फार कल्याण आहे, आणि त्यांस कांहीं अडखळा नाहीं. हे परमेश्वरा, मी तुझ्या तारणाची वाट पाहतों, आणि तुझ्या आज्ञांप्रमाणें करितों. माझा जीव तुझे नेम पाळितो; कारण कीं माझ्या सर्व चाली तुझ्यापुढें आहेत.

תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי: תָּבוֹא
תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתֶךָ הַצִּילֵנִי: תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי
תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל־
מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק: תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָּחָרְתִּי:
תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשָׁעָי: תְּחִי־נַפְשִׁי
וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַעְזְרֵנִי: תָּעִיתִי כְשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ
עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצָּרָתָה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: יְהוָה
הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה: מַה־יִּתֵּן
לְךָ וּמַה־יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה: חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם
גַּחֲלֵי רְתָמִים: אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי
קֵדָר: רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם: אֲנִי־שָׁלוֹם
וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי:
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל־יִתֵּן לַמּוֹט
רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם
הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־
רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה
נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם:
יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ
שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה:

हे परमेश्वरा, तूं आपल्याजवळ प्रत्यक्ष माझी आरोळी येऊं दे; आपल्या गोष्टीप्रमाणें मला समज दे. माझी काकळूत आपल्या समोर येऊं दे; आपल्या वचनाप्रमाणें मला सोडीव. जर तूं आपले नेम मला शिकविशील, तर माझे ओंठ स्तवनाचा उद्गार काढितील. माझी जीभ तुझ्या वचनाविषयीं बोलेल; कां तर तुझ्या सर्व आज्ञा नीतीच्या आहेत, तुझ्या हातानें माझें सहाय करावें; कारण कीं म्या तुझ्या सर्व नेमणुकी निवडून घेतल्या आहेत. हे परमेश्वरा, मला तुझ्या तारणाची फार इच्छा लागली आहे; आणि तुझें शास्त्र मला उल्हासकारक आहे. माझ्या जिवानें जगावें आणि तुझें स्तवन करावें, आणि तुझ्या न्यायानी माझें सहाय करावें. मी चुकलेल्या मेंढरासारिखा बहकलों; तूं आपल्या सेवकाचा शोध कर; कारण कीं मी तुझ्या आज्ञा विसरलों नाहीं.

पदांचें गीत. म्या आपल्या संकटांत परमेश्वराला हाक मारिली, आणि त्याने मला उत्तर दिलें. हे परमेश्वरा, खोटा ओंठ, व कपटी जीभ यांपासून तूं माझ्या जिवाला सोडीव. अगे कपटी जीभे, तुला काय दिलें जाईल ? आणि तुला काय प्राप्त होईल ? शूराचे तिखट बाण, आणखी रोथेम झाडांचे विंगळ. मला हाय हाय, कां तर मी मेशेखांत राहतों; माझी वस्ति केदारांतल्या राहोट्यांजवळ आहे. माझ्या जिवाने आपली वस्ति शांतीच्या द्वेषणाऱ्याजवळ फार धरिली आहे. मी शांत आहे; परंतु जेव्हां बोलतों, तेव्हा ते लढायास लागतात.

पदांचें गीत. पर्वताकडे मी आपली दृष्टि लावूं काय ? माझें सहाय कोठून येतें ? परमेश्वर, जो आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्नकर्ता त्यापासूनच माझें सहाय येतें. तो तुझा पाय सरकूं देणार नाहीं; तुझा राखणारा निजत नाहीं. पहा, जो इस्राएलास राखतो तो निजत नाहीं व झोंपेंत पडत नाहीं. परमेश्वर तुझा राखणारा आहे, तुझ्या उजव्या हाताकडे परमेश्वर तुझी छायाच आहे. दिवसां सूर्य किंवा रात्रीं चंद्र तुला बाधणार नाहीं. परमेश्वर तुला सर्व अरिष्टापासून राखील, तो तुझ्या जिवास राखील. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वर तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें राखील.

दावीदाचें पदांच गीत. आपण परमेश्वराच्या मंदिरास जाऊं, असे जे मला ह्मणाले त्या संगती मी हर्षलों. हे यरूशालेमे, तुझ्या द्वारांत आमचे पाय उभे राहतील; यरूशालेम संगतं जडलेल्या नगराप्रमाणें बांधलेलें आहे. त्याकडे वंश, परमेश्वराचे वंश, इस्राएलाच्या प्रमाणाजवळ परमेश्वराच्या नामाची उपकार स्तुति करावयास चढत जातात. कां तर तेथें न्यायासनें, दावीदाच्या घराण्याचीं

כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃
שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִַם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ
שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם
בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינָי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃
הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה
אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ׃
חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ
נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא
יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃
אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ
נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם
הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ
נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט
לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלִַם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב
לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל
גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה
יָדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃
וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

आसनें मांडलीं आहेत. यरूशालेमेच्या कल्याणासाठीं प्रार्थना करा, जे तुला प्रिय मानितात ते सुखी होतील. तुझ्या कोटांत कल्याण, व तुझ्या वाड्यांत क्षेम असो. माझे बंधु व मित्र यांजकरितां मी बोलेनच, तुजमध्यें कल्याण असो. परमेश्वर जो आमचा देव त्याच्या मंदिराकरितां मी तुझ्या हितास झटत जाईन.

पदांचें गीत. हे, जो तूं आकाशांत राहतोस त्या तुजकडे मी आपली दृष्टि लावतों. पहा, जसे सेवकांचे डोळे आपल्या धन्याच्या हाताकडे व दासीचे डोळे आपल्या धनीणीच्या हाताकडे पाहतात, तसे परमेश्वर जो आमचा देव तो आह्मांवर दया करीपर्यंत त्याजकडे आमचे डोळे पाहतात. आह्मांवर दया कर, हे परमेश्वरा, आह्मांवर दया कर, कारण आह्मी फार तुच्छ झालों आहों. जे निष्काळजी त्यांच्या उपहासानें व गर्विष्ठांच्या निंदेनें आमचा जीव फार व्यापला आहे.

दावीदाचें पदांचें गीत. इस्राएल ह्मणो कीं जर परमेश्वर आम्हांकडे नसता, जेव्हां मनुष्यें आम्हावर उठलीं तेव्हां आम्हाकडे जर परमेश्वर नसता तर जेव्हां आम्हांवर त्यांचा क्रोध संतप्त झाला तेव्हां त्यांनीं आम्हांस सजीव गिळिलें असतें. तेव्हां जलांनीं आम्हांस बुडविलें असतें, प्रवाह आमच्या जिवावर गेला असता. तेव्हां उचंबळलेलीं जलें आमच्या जिवावर गेलीं असतीं. परमेश्वर ज्यानें आम्हांस त्यांच्या दांतांसाठीं आहारसें दिलें नाहीं तो सुवंदित असो. जसा पक्षी पारध्यांच्या फांसांतून तसा आमचा जीव मुक्त झाला आहे, फांस तुटला व आह्मी मुक्त झालों आहों. परमेश्वर जो आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्नकर्त्ता त्याच्या नामांत आमचें सहाय आहे.

पदांचें गीत. जे परमेश्वरावर भरंवसा ठेवितात, ते सियोन डोंगरासारिखे आहेत; तो हालत नाहीं, सर्वकाळ राहतो. यरूशालेम, याच्या चहुंकडे डोंगर आहेत; आणि परमेश्वर आतांपासून सर्वकाळपर्यंतहि आपल्या लोकांच्या चहुंकडे आहे. कां तर दुष्टाची छडी नीतिमानांच्या वतनावर बसणार नाहीं, यासाठीं कीं नीतिमानानी आपले हात अनुचितांत न घालावे. हे परमेश्वरा, जे चांगले, जे आपल्या हृदयाचे सरळ, त्यांस तूं बरें कर. जे आपल्या वांकड्या वाटांकडे वळतात, त्यांस तर परमेश्वर दुष्कर्म्यांसंगतीं चालवील ; परंतु इस्राएलावर समाधान होईल.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
כְּחֹלְמִים: אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז
יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה: הִגְדִּיל
יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָה אֶת
שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ:
הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה
נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָה לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא
עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא שָׁקַד
שׁוֹמֵר: שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם
הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא: הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים
שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן: כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים:
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־
יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ
כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן
פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ:
הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן
וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל:
רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי: עַל־גַּבִּי
חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הָאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם: יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת
רְשָׁעִים: יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן: יִהְיוּ כַּחֲצִיר

पदांचें गीत. सियोनेतून नेलेल्या पाडावांस जेव्हां परमेश्वरानें परत आणिलें, तेव्हां आम्ही स्वप्न पाहणाऱ्यांसारिखे होतों. तेव्हां आमच्या तोंडीं हासूं, आणि आमच्या जिभां हर्षशब्द दाटला; तेव्हां राष्ट्रांत म्हटलें, परमेश्वरानें त्यांसाठीं मोठीं कृत्यें केलीं आहेत. परमेश्वरानें आह्मासाठीं मोठीं कृत्यें केलीं आहेत; आम्ही संतुष्ट झालों. हे परमेश्वरा, तूं दक्षिणेंतल्या ओहळांसारिखें आमच्या नेलेल्या पाडावांस परत आण. जे अश्रुपातानें पेरितात, ते हर्षशब्दानें कापितील. जो बीज घेऊन रडतांना पेरीतच जातो, तो आपल्या पेंढ्या घेऊन हर्षशब्दानें येईलच येईल.

शलमोनाकडून पदांचें गीत. जर परमेश्वर मंदिर बांधीत नाहीं, तर त्याचे बांधणारे त्याविषयीं व्यर्थ कष्ट करितात; जर परमेश्वर नगराचा पाहरा करीत नाहीं तर पाहरेकरी व्यर्थ जागतो. मोठ्या सकाळीं उठणें, रात्रीं फार वेळ बसणें, कष्टाचें अन्न खाणें, हेंहि तुम्हांस व्यर्थ आहे, कां, तो निश्चयें आपल्या प्रियास झोंप देतो. पहा, लेंकरें परमेश्वरापासून वतन आहेत; पोटचें फळ त्यापासून मोल आहे. जसे शूरांच्या हातीं बाण, तशीं तरण्यांचीं लेंकरें आहेत. जो पुरुष त्यांकडून आपला भाता भरितो, तो धन्य; ते लाजणार नाहींत; तर दरवाज्यांत शत्रूंसीं बोलतील.

पदांचें गीत. जो कोणी परमेश्वराला भितो, जो त्याच्या मार्गांत चालतो, तो धन्य. कारण कीं, तूं आपल्या हातांचें कष्टफळ खाशील; तूं धन्य; आणि तुझें बरें होईल. तुझी स्त्री तुझ्या घराच्या बाजूंच्या सफल द्राक्षवेलासारिखी होईल; तुझीं लेंकरें तुझ्या मेजासभोंवतीं जाइत रोपांसारखीं होतील. पहा, जो पुरुष परमेश्वराला भितो, तो असा आशीर्वाद पावतो. सीयोनेतून परमेश्वर तुला असा आशीर्वाद देईल कीं तूं आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत यरूशालेमेचें बरें पाहशील. आपल्या लेंकरांच्या लेंकरांसुद्धां इस्राएलावर समाधानहि पाहशील.

पदांचें गीत. 'माझ्या तरुणपणापासून त्यांनीं मला बहुत त्रास दिला,' इस्राएलानें ह्मणावें, 'माझ्या तरुणपणापासून त्यांनीं मला बहुत त्रास दिला, परंतु माझा पराजय केला नाहीं. नांगऱ्यांनीं माझ्या पाठीवर नांगरून आपलीं तासें लांब पाडिलीं.' परमेश्वर नीतिमान; त्यानें दुष्टांचे दोर तोडिले आहेत. जे सीयोनेचा द्वेष करितात, ते सर्व लाजून माघारें फिरतील. ते

גַּגּוֹת שֶׁקְּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ : שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ
מְעַמֵּר : וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ
אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה : אֲדֹנָי שִׁמְעָה
בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי : אִם־
עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד : כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן
תִּוָּרֵא : קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי : נַפְשִׁי
לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר : יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־
יְהוָה־כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת : וְהוּא יִפְדֶּה
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינָי וְלֹא־
הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי : אִם־לֹא שִׁוִּיתִי
וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי : יַחֵל
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ : אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב : אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל
בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי : אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי
לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה : עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר
יַעֲקֹב : הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְּאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר : נָבוֹאָה
לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו : קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ
אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ : כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ : בַּעֲבוּר
דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ : נִשְׁבַּע־יְהוָה לְדָוִד
אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ : אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד

धाऱ्यावरल्या गवतासारिखे होतील; तें काढल्यापूर्वी वाळतें. तेणेंकडून कापणाऱ्याच्यानें आपली मूठ, आणि बांधणाऱ्याच्यानें आपली कव भरवत नाहीं. आणि जवळून जाणारे असें म्हणणार नाहींत कीं, परमेश्वराचा आशीर्वाद तुह्मास होवो; आह्मी परमेश्वराच्या नांवानें तुम्हांस आशीर्वाद देतों.

पदांचें गीत. हे परमेश्वरा, मी खोलस्थानांतून तुला हाक मारीत आहे. हे प्रभू, तूं माझा शब्द ऐक; माझ्या काकुळतीच्या शब्दाकडे तुझे कान तत्पर व्हावे. हे परमेश्वरा, हे प्रभू, जर तूं अन्यायांची झडती घेतोस तर कोण उभा राहील ? परंतु तुजपाशीं क्षमा आहे; असें कीं तुझें भय धरलें जावें. मी परमेश्वराची वाट पहात आहे; माझा जीव वाट पहात आहे; आणि मी त्याच्या वचनाची आशा धरून राहिलों आहे. जे सकाळची वाट पाहतात, जे सकाळचीच वाट पाहतात त्यांपेक्षां माझा जीव प्रभूची वाट पाहतो. हे इस्राएला, तूं परमेश्वराची आशा धर; कारण कीं, परमेश्वराला दया आणि त्याच्या जवळ पूर्ण तारण आहे. तोच इस्राएलाला त्याच्या सर्व अन्यायांतून खंडून घेईल.

दावीदाचें पदांचें गीत. हे परमेश्वरा, माझें हृदय उंच नाहीं; माझे डोळेहि वर केलेले नाहींत; आणि मी आपल्यापेक्षां मोठ्या गोष्टींत व खेलपणामध्यें गेलों नाहीं. म्या आपला जीव शांतवून, निवांत केला; जसें आईजवळ स्तन तुटलेलें लेंकरूं, तसा माझा जीव मजसीं स्तन तुटलेल्यासारिखा आहे. इस्राएलानें आतांपासून सर्वकाळापर्यंतहि परमेश्वराची आशा धरावी.

पदांचें गीत. हे परमेश्वरा, तूं दावीदाची व त्याच्या सर्व दुःखांची आठवण कर. त्यानें परमेश्वराजवळ शपथ वाहिली, याआकोबाचा पराक्रमी याजवळ त्यानें नवस केला; कीं मी आपल्या घरवस्तीस जाणार नाहीं; मी आपल्या पलंगावरल्या आंथरूणावर जाणार नाहीं. मी आपल्या डोळ्यास झोप, आपल्या पापण्यांस सुस्ती येऊं देणार नाहीं. जोंपर्यंत परमेश्वरासाठीं ठिकाण, याआकोबाचा पराक्रमी यासाठीं वस्तिस्थानें मिळवीन तोंपर्यंत. पाहा, आम्ही त्याविषयीं एफ्राथांत ऐकिलें; वनांतल्या भूमीवर तें आम्हास मिळालें. आम्ही त्याच्या वस्तीस जाऊं; त्याच्या पायांच्या आसनाजवळ भजूं. हे परमेश्वरा, तूं आपल्या सामर्थ्याच्या कोशासुद्धां आपल्या विसाव्यासाठीं ऊठ. तुझ्या याजकांनीं नीतिमत्व पांघरावें, आणि तुझ्या भक्तांनीं हर्ष शब्द करावा. तूं आपला सेवक दावीद यामुळें, आपल्या अभिषिक्ताचें तोंड विन्मुख करूं नको. परमेश्वरानें दावीदाजवळ खरेपणानें शपथ वाहिली आहे, तो तिजपासून फिरणार नाहीं; ती अशी कीं, 'मी तुझ्या सिंहासनावर तुझ्या पोटफळांतला बसवीन. तुझे पुत्र माझा करार माझे नेम जे मी त्यांस शिकवीन त्यांचें पाळण जर करितील, तर त्यांचेहि

יֵשְׁבוּ לְכִסְאֲ־לָךְ׃ כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃
זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּיתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ
אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע
וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר
לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת
אַחִים גַּם־יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל־הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל־
הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיּוֹרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃ כְּטַל־חֶרְמוֹן
שֶׁיּוֹרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה
חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה
הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃ שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ
וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה
אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃ יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם
אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם
עַל־שְׂפָתָי׃ יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃
חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִימִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ
אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃
שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן
שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ כִּי לֹא־
תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃

पुत्र सर्वदा तुझ्या सिंहासनावर बसतील.' कां तर परमेश्वरानें सीयोन निवडून घेतलें, आपल्या राहण्यासाठीं इच्छिलें आहे. त्यानें म्हटलें, 'हें सर्वदां माझा विसांवा असें; एथें मी राहीन, कारण कीं माझी इच्छा ह्यावर आहे. मी एथल्या आहाराला आशीर्वाद देईनच देईन, एथल्या दरिद्र्यांस अन्नानें तृप्त करीन. एथल्या याजकांवरहि तारणाचें पांघरूण घालीन; एथले भक्तहि हर्षशब्द फार करितील. मी एथें दावीदाचें शिंग वाढवीन; म्या आपल्या अभिषिक्ताचा दिवा लाविला आहे. त्याच्या शत्रूंवर लाजेचें पांघरूण घालीन; परंतु त्याजवर त्याचा मुगुट फुलेल.'

दावीदाचें पदाचें गीत. पाहा, भावांचें केवळ ऐक्यतेने राहणें हें किती बरें ! आणि किती सुंदर आहे ! तें डोक्यावरलें उत्तम तेल जें दाढीवर, आहरोनाच्या दाढीवर उतरलें, जें त्याच्या वस्त्रांच्या कांठापर्यंत उतरलें, त्यांसारिखें आहे. तें हेर्मोनावरलें दहिंवर जें सीयोनादिक डोंगरांवर पडतें त्यासारिखें आहे; कारण कीं तेथें परमेश्वराने आशीर्वाद म्हणजे जीवन सर्वकाळपर्यंत आज्ञेने दिलें आहे.

पदांचें गीत. अहो परमेश्वराचे सर्व सेवक, पहा, जे तुह्मी रात्रीं परमेश्वराच्या मंदिरांत उभे राहतां, ते तुह्मी परमेश्वराची स्तुति करा. आपले हात पवित्रस्थानीं उभारून परमेश्वराची स्तुति करा. आकाशाचा व पृथ्वीचा उत्पन्न करणारा परमेश्वर, यानें सीयोनेंतून तुला आशीर्वाद द्यावा.

दावीदाकडून मिख्ताम. हे देवा, मला राख, कां तर म्या तुजवर आशा ठेविली आहे. त्वां परमेश्वराला म्हटलें आहे कीं, तूं माझा प्रभु आहेस; तुजवांचून माझें कल्याण होत नाहीं; पृथ्वीवर जे पवित्र त्यांसच मात्र; तेच मान्य त्यांवर माझी पूर्ण आवड आहे. जे दुसऱ्या देवाच्या पाठीं धांवतात, त्यांस खेद फार होतील; त्यांची रक्तमय पेयअर्पणें मी करणार नाहीं आणि आपल्या ओठांत त्यांचीं नांवें घेणार नाहीं. हे परमेश्वरा, माझा भाग व माझी वाटी यांचें भरण, तूं माझ्या दैवाचा आधार आहेस. माझे विभाग रमणीय जाग्यांत पडले; होय, वतन मला फार आवडतें. मी परमेश्वराला धन्य धन्य ह्मणेन, कां तर तो मला बोधितो; रात्रीं माझीं गुर्दकमळें देखील मला बोध करितात. म्या आपल्यासमोर परमेश्वर नेहमीं ठेविला आहे; तो माझ्या उजव्याकडे, यास्तव मी ढळणार नाहीं. याकरितां माझें हृदय आनंद पावलें, आणि माझें गौरव हर्षित झालें आहे; माझा देह देखील निर्भय राहील. कां तर तूं मला कबरेंत सोडून देणार नाहींस; आपल्या भक्ताला सडलेपण

תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִימוֹת
בִּימִינְךָ נֶצַח׃

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ הוֹדִינוּ לְךָ
אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃ נְמוֹגִים אֶרֶץ וְכָל־
יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי תִּכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶלָה׃ אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל
תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם
קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק׃ כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב
וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים׃ כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה
יָרִים׃ כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה
אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אָרֶץ׃ וַאֲנִי אַגִּיד
לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ
תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק׃

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ
לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל
יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי כָל־
אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים ׀ וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר
לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ
מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ
חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ אַף־
תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ
הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־

अनुभवूं देणार नाहींस. तूं मला जीवनाची वाट कळविसील; तुझ्यासमोर संतोषाचें पुरेपण, तुझ्या उजव्या हातीं सुखें सर्वकाळ आहेत.

मुख्य वाजंत्र्याला; आल तशहेथ; आसाफाकडून कीर्तनाचें गीत. हे देवा, आम्ही तुला स्तवितों, आम्ही स्तवितों आणि तुझें नाम जवळ आहे; मनुष्यें तुझीं आश्चर्यांचीं कृत्यें उघडें करून दाखवितात. जेव्हां मी नेमणूक पावेन, तेव्हां न्याय नीट करीन. पृथ्वी व तींतले सर्व राहणारे गळून गेले, मी तिचे खांब नीटावितों. सेलाह. मी पाखंड्यांस, "तुम्ही पाखंड करूं नका, आणि दुष्टांस, तुम्ही शिंग उभारूं नका, तुम्ही आपलीं शिंगें वरती करूं नका; आपली मान ताठर करून बोलूं नका" असें बोललों. कां तर थोरपण उगवतीपासून किंवा मावळतीपासून प्राप्त होत नाहीं; दक्षिणेपासून होत नाहीं. कारण कीं देव न्यायाधीश आहे; तो एकाला नीच करितो, आणि एकाला उंच करितो. आणखी परमेश्वराच्या हातीं वाटी आहे, आणि द्राक्षरस मेळीने भरलेला असतां त्याला ऊत आला आहे; तर तींतून तो ओतील तथापि पृथ्वींतले सर्व दुष्ट तिचा गाळ चोखून पितील. मी तर सर्वकाळ प्रगट करील; याआकोबाच्या देवाचें कीर्तन करीन. आणि दुष्टांचीं सर्व शिंगें तोडून टाकीन; नीतिमानाचीं शिंगें उंचावलीं जातील.

तुम्ही परमेश्वराला नवें गायन गा; अहो पृथ्वींतले सर्व, तुम्ही परमेश्वराला गा. परमेश्वराला गा; त्याचें नाम सुवंदित ह्मणा; दिवसोंदिवस त्याच्या तारणाचें सुवर्त्तमान सांगा. राष्ट्रांमध्यें त्याचें गौरव, सर्व लोकांमध्यें त्याच्या आश्चर्यांचीं कृत्यें वर्णीत जा; कारण कीं परमेश्वर थोर आणि फार स्तुतियोग्य; सर्व देवांवर तो भययोग्य आहे. कां तर राष्ट्रांचे सर्व देव व्यर्थ देव आहेत; परंतु परमेश्वरानें आकाश उत्पन्न केलें. मान व महत्व त्याच्यापुढें; बळ व शोभा त्याच्या पवित्रस्थानांत आहे. अहो लोकांचीं कुळें, परमेश्वराला द्या, परमेश्वराला गौरव व पराक्रम द्या. परमेश्वराला त्याच्या नावाचें गौरव द्या; नैवेद्य घेऊन त्याच्या वाड्यांत या. पवित्रतेच्या शोभेनें परमेश्वराला भजा; अहो पृथ्वीचे सर्व, तुम्ही त्याच्यासमोर भय धरा. राष्ट्रांमध्यें सांगा कीं, 'परमेश्वर राज्य करितो, आणखी पृथ्वी स्थीर स्थापलेली आहे, ती हलणार नाहीं; तो नीतीनें लोकांचा निवाडा करील.' आकाशाने आनंद करावा; आणि पृथ्वीने हर्षावें, समुद्र व त्याचें भरणें यानी गर्जना करावी. अरण्य व त्यांत जें अवघें त्यानें उल्हास करावा;

אֲשֶׁר בּוֹ אָז יָרַנּוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא כִּי בָא
לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ־יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ

לְדָוִד בָּרוּךְ יְהוָה צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי
לַמִּלְחָמָה: חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי־לִי
מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי דָּרְדַּד עַמִּי תַּחְתָּי: יְהוָה מָה־אָדָם
וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו
כְּצֵל עוֹבֵר: יְהוָה חַטֵּה־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ:
בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם: שְׁלַח יָדֶיךָ
מִמָּרוֹם פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר: אֲשֶׁר
פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר: אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ
אָשִׁירָה לָךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה
לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי
וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין
שָׁקֶר: אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִיעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ
כְּזָוִיֹת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל: מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים
מִזַּן אֶל־זַן צֹאנֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ: אַלּוּפֵינוּ
מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ
יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל
גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים
בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ וִיבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

तेव्हां वनांतल्या सर्व झाडांनीं परमेश्वरासमोर हर्षनाद करावा. कारण कीं, तो येईल, पृथ्वीचा न्याय करावयास येईल, तेव्हां तो जगाचा न्याय नितीने व लोकांचा न्याय सत्यतेने करील.

दावीदाकडून. परमेश्वराची स्तुति करावी; तो माझा आश्रय माझ्या हातास युद्ध करावयास, माझ्या बोटांस लढावयास शिकवितो. तो माझा दयाकारी व माझा गड, माझे संरक्षण आणि माझें पळून जाण्याचें ठिकाण असा मजसीं आहे; तो माझी ढाल, ज्या त्यावर आशा ठेविली आहे; तो माझ्या लोकांला माझ्याखालीं ठेवणारा. हे परमेश्वरा, माणूस काय ! कीं त्वां त्याला जाणावें; मनुष्यवंश काय ! कीं त्वां तो मानावा. माणूस शून्यासारिखा आहे; याचे दिवस लयास जाणाऱ्या सावलीसारिखे आहेत. हे परमेश्वरा, तूं आपलें आकाश मुरडून उतर; डोंगरानी धूर काढावा, म्हणून त्यांस शीव. तूं वीज पाडून त्याची दाणादाण कर; आपले बाण सोडून, त्यांस घाबरें कर. आपले हात वरून लावून मला सोडीव; ह्मणजे मोठ्या पाण्यांतून, परक्यांच्या हातांतून मला काढ. त्यांचें तोंड व्यर्थ बोलतें आणि त्यांचा उजवा हात लबाडीचा उजवा हात आहे. हे देवा, मी तुझ्याजवळ नवें गायन गाईन; तारपेटीवर, दशतंतुवाद्यावर तुझें कीर्तन करीन. तो राजांस तारण देतो; तोच आपला सेवक दावीद याला दुष्ट तरवारीपासून सोडवितो. तूं मला सोडीव आणि परक्यांच्या हातापासून माझी सुटका कर; त्यांचें तोंड व्यर्थ बोलतें, आणि त्यांचा उजवा हात लबाडीचा उजवा हात आहे. यासाठीं कीं, आमच्या पुत्रांनी आपल्या तरुणपणांत उफाड्याच्या रोपासारिखें व्हावें; आमच्या कन्यांनीं राजवाड्याच्या घडलेल्या कोंपऱ्यांसारिख व्हावें. आमच्या कोठ्या भरलेल्या असून वेगवेगळे प्रकार पुरविणाऱ्या व्हाव्या; आमच्या कुरणांत आमच्या कळपांनीं सहस्रावधि आयुतावधि व्यावीं. आमचीं ढोरें वाहतीं व्हावीं; कांहीं फोडून येणें, किंवा कांहीं निघून जाणें, आणि आमच्या चव्हाट्यांत कांहीं आरोळी न व्हावी. ज्या लोकांस असें आहे ते धन्य; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे ते धन्य.

मुख्य वाजंत्र्याला; नेगिनोथावर गायनाचें गीत. देवानें आम्हावर कृपा करावी; आणि आम्हास आशीर्वाद द्यावा; आपलें मुख आम्हावर प्रकाशित करावें. सेलाह. यासाठीं कीं पृथ्वींत तुझा मार्ग कळावा; सर्व राष्ट्रांस तुझें तारण कळावें. हे देवा, लोकांनीं तुझी स्तुति करावी; सर्व लोकांनी तुझी स्तुति करावी. राष्ट्रांनीं आनंद करून हर्षशब्द करावे, कारण कीं तूं लोकांचा न्याय यथार्थ करशील, आणि पृथ्वीतल्या प्रजा यांस चालविशील. सेलाह. हे देवा, लोकांनी तुझी स्तुति करावी, सर्व लोकांनीं तुझी स्तुति करावी. पृथ्वी आपलें उत्पन्न देईल; देव आमचाच देव आह्मास आशीर्वाद देईल. देव आह्मास आशीर्वाद देईल आणि पृथ्वीच्या सर्व सीमा त्याचे भय धरितील.

(בראש חדש אומרים ברכי נפשי · ובחנוכה אומרים מזמור שיר חנוכת הבית · ובפורים למנצח על אילת השחר · ובח"המ מזמור השייך לאותו החג)

(אומרים ה' צבאות עמנו ברף" קלב ואח"כ עומד השליח צבור לפני התיבה ואומר חצי קדיש · ואומרים והוא רחום וערבית כשאר ימי החול עד אחר העמידה ובברכת אתה חונן אומרים זה)

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַדָּע וְהַשְׂכֵּל · אַתָּה אָמַרְתָּ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל · וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ · וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים · וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה · בְּשֵׁם שֶׁזִּבְדַּלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִמַּעֲמֵי הָאֲרָצוֹת וּמִמִּשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה · כַּף פְּרְנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִשָּׂטָן רָע וּמִפֶּגַע רָע · וּמִכָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא בָּעוֹלָם :

(ואחר כך אומרים יהי שם ברף" קמד" · ואומרים קדיש לעילא ואחר כך אומרים שובה · ואם חל יום טוב באמצע השבוע מתחילין מאורך ימים ·)

(בשבעה פעמים אין אומרים שובה · פסח שתי שבתות · שבועות אחת · ראש השנה אחת · יום הכפורים אחת · סוכות שתים · סימן לך שלא תמצא אות ז' בויהי נועם)

שׁוּבָה יְהוָה עַד מָתַי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ : שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ : שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה : יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ

[याशिवाय प्रतिपदा असल्यास गीत १०४, हानुक्कामध्यें गीत ३०, पूरीममध्यें गीत २२ आणि सणाच्या मधल्या दिवसांत त्या सणाचें नेमिलेलें गीत वाचितात.]

[मग पृष्ठ १३२ एथें लिहिल्याप्रमाणें עבאות ॥ बोलतात मग हाज्जान तेव्याबर चढून व्यवहारिक दिवसाच्या प्रार्थनेप्रमाणें קדיש לעילא व והוא רחום पासून עמירה पुरा करितो, परंतु אתה חונן मध्यें हे पुढील ह्मणतो.]

तूं आम्हावर ज्ञानाची व शहाणपणाची कृपा केली आहेस. तूं पवित्र गोष्टिमध्यें व व्यवहारीक गोष्टीमध्यें, उजेडामध्यें व काळोखामध्यें, व इस्राएलांमध्यें व इतर लोकांमध्यें, सातव्या दिवसामध्यें ब व्यवहाराच्या सहा दिवसांमध्यें भेद राखण्यास सांगितलें आहेस. तर हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, ज्याप्रमाणें तूं आम्हास जगांतील इतर लोकांपासून आणि पृथ्वीवरील इतर जातींपासून निराळे राखिले आहेस, तसें तूं आह्मास वाईट सातान (वैरी), व अपघात व सर्व कठोर व वाईट हुकुमनामे, ज्यामुळें जगांत धुंदाई होते, त्यांपासून आह्मास तार व सोडीव.

[मग יהי שם पृष्ठ १४४, व קדיש לעילא बोलून हें पुढील बोलतात; परंतु पुढील सप्तकांत जर सण येत असला तर אורך ימים एथून बोलतात.]

(वर्षांत שובה ॥ सात वेळ बोलत नाहींत, ह्मणजे पेसामुळें दोन शाब्बाथ, शावूओथमुळें एक शाब्बाथ, रोशहाश्शनामुळें एक शाब्बाथ, किप्पूरमुळें एक शाब्बाथ आणि सुक्कोथमुळें दोन शाब्बाथ, यांचा संज्ञा अशी कीं, याप्रमाणें जो भाग सोडतात त्यामध्यें ן हें अक्षर ज्याची संख्या सात आहे, तें त्यामध्यें मुळींच नाहीं.)

हे परमेश्वरा, तूं फीर, किती वेळापर्यंत उशीर होईल ? तुला आपल्या सेवकांविषयीं अनुताप व्हावा तूं आपल्या कृपेनें आम्हास सकाळी तृप्त कर, मग आम्ही आपले सर्व दिवस उत्सव व हर्ष करीत जाऊं. ज्या दिवसांत त्वां आह्मास पिडिलें, ज्या वर्षांत आम्ही कष्ट अनुभविले, त्याप्रमाणें आम्हास आनंदित कर. तुझ्या सेवकांस तुझें कर्म व त्यांच्या लेकरांस तुझें वैभव प्रगट होवो. आणि

עַל בְּנֵיהֶם : וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ :

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן : אֹמַר לַיהוָה
מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ : כִּי הוּא יַצִּילְךָ
מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת : בְּאֶבְרָתוֹ יָסֹךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו
תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ : לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה
מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם : מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד
צָהֳרָיִם : יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ :
רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה : כִּי אַתָּה
יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ : לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע
לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ : כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־
דְּרָכֶיךָ : עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ : עַל שַׁחַל
וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין : כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ
אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי : יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה
אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ : אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ
בִּישׁוּעָתִי :

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל · וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
וְאָמַר קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ · יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : * וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין
קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ · קַדִּישׁ עַל־
אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּיהּ · קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵיהּ : ¶ וַתִּשָּׂאֵנִי
רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה
מִמְּקוֹמוֹ : * וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרַאי קַל

* हें वाक्य हळू बोलतात. ¶ हें वाक्य मोठ्यानें बोलतात.

परमेश्वर जो आमचा देव त्याचा प्रसाद आम्हावर असावा; आणि आम्हासाठीं आमच्या हातांचें काम स्थीर कर, आमच्या हातांचें काम स्थीर कर.

जो परात्पराच्या आच्छादनाखालीं बसतो, तो सर्व समर्थाच्या छायेंत राहतो. माझा आश्रय व माझें दुर्ग असें मी परमेश्वराला म्हणतों; माझा देव, त्याजवर मी विश्वासत जाईन; तो निश्चयें पारध्याच्या पाशापासून व नाशक मरीपासून तो तुला सोडवील. तो आपल्या पिसांनी तुला आच्छादील, तूंहि त्याच्या पंखाचा आश्रय धरिशील, त्याचें सत्य तुझी ढाल व तुझें कवच असें होईल. रात्रितलें भय, दिवसांतला उडता तीर यांस तूं भिणार नाहींस. जी मरी काळोखीं चालती, जो अभिमर्द मध्यान्हीं नाश करतो त्यांसहि भिणार नाहींस. तुझ्या बाजूस सहस्रावधि व तुझ्या उजव्या हातास आयुतावधि पडतील, परंतु तुजशीं भिडणार नाहीं. केवळ आपल्या डोळ्यांनीं अवलोकन करशील, आणि दुष्टांचें प्रतिदान पाहशील. कां तर हे परमेश्वरा, तूंच माझा आश्रय आहेस; त्वां परात्पर आपली वस्ती अशी केली आहेस, अरिष्ट तुजजवळ येणार नाहीं व उपद्रव तुझ्या वस्तीशीं भिडणार नाहीं. कारण तुझ्या सर्व मार्गांत तुला राखावयास तो आपल्या दूतांस आज्ञा देईल. धोंड्याशीं तुझ्या पायाला ठेंच लागूं नये ह्मणून ते आपल्या हातांनीं तुला धरितील. सिंह व जोगी साप तुडविशील, तरुण सिंह व नाग सुदंडशील. त्यानें माझी आवड धरिली आहे ह्मणून मी त्याला मुक्त करीन, त्याने माझें नाम जाणलें आहे यामुळें मी त्यास उंचावीन. तो मला अरोळी करील तेव्हां त्याला उत्तर देईन, तो संकटांत असतांना मी त्याजवळ होईन, मी त्याला मुक्त करून गौरवीन. दीर्घ आयुष्यानें त्यास मी तृप्त करीन, त्यास मी आपलें तारण अनुभवूं देईन.

तथापि तूं पवित्र इस्राएलांच्या स्तवनामध्यें राहतोस. आणि ते (दूत) एकमेकाला मोठ्याने बोलत ह्मणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे. आणि त्यांनीं एक प्रत्येकाचा शब्द मान्य करून म्हटलें, उंच आकाश जें त्याच्या साक्षात्काराचें प्रतिष्ठित वस्तिस्थान तेथें पवित्र; त्याच्या पराक्रमाचें कृत्य जी पृथ्वी, तिजमध्यें पवित्र तो सदांसर्वकाळ पवित्र आहे; तो सैन्याचा देव आहे, सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवाच्या वैभवानें भरली आहे.* तेव्हां आत्म्याने मला उंचावलें आणि म्या आपल्या पाठीमागून मोठा गोंगाटाचा शब्द ऐकिला तो असा कीं, त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो. तेव्हां आत्म्याने मला उचललें आणि

---

* हें वाक्य योनाथान बेन उज्जीएल याने यशाया ६: ६ या वाक्यावर केलेलें तरगूम भाषेंतील भाषांतर आहे.

זְעַ שַׁגְיָא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַּיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ: יְיָ יְמְלֹךְ לְעָלְם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵיהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלָהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שַׁמְרָה-זֹאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֶּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל-חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל-קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת-לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ יְיָ יוֹם יוֹם יַעֲמַס-לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

(יכוין למסור נפשו על קדושת שמו יתברך כשאומר זה)

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים ·

וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת · וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ · וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה · וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא · לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ

मी आपल्या मागें स्तुति करणारांचा मोठा सुसाट्याचा आवाज बोलतां ऐकिला कीं, ईश्वराचें गौरव त्याच्या महत्वाच्या मंदिराच्या स्थानांतून सुवंदित असो. * परमेश्वर सदांसर्वकाळ राज्य करील. परमेश्वराचें राज्य सर्वकाळ स्थापित आहे. * हे परमेश्वरा, आमच्या वडिलांच्या, आब्राहामाच्या, इसहाकाच्या व इस्राएलाच्या देवा, तूं आपल्या लोकांच्या अंतःकरणाच्या कल्पनांतल्या विचारांत असें सर्वकाळ राख आणि त्यांचें अंतःकरण आपल्यासाठीं स्थीर कर. तथापि तो ममताळू होता यास्तव त्याने अन्यायाची क्षमा केली, नाश केला नाहीं; त्याने बहुतवेळ आपला राग टाळिला आणि आपला सर्व संताप चेतविला नाहीं. कां तर, हे प्रभु, तूं चांगला व क्षमाशील आणि जे तुला हाक मारितात, त्या सर्वांवर फार दयाळू आहेस. तुझी नीति सर्वकाळ नीतिच; आणि तुझें शास्त्र सत्य आहे. तूं याआकोबासाठीं खरेपण आणि आब्राहामासाठीं करुणा साधिशील, जिजविषयीं तूं आमच्या पूर्वजांपाशीं पुरातन दिवसांपासून शपथ वाहिलीस ती. प्रभुची स्तुति असो; दिवसोंदिवस तो आह्मास उपकार लादून देतो, तो आमच्या तारणाचा देव आहे. सेलाह. सैन्यांचा परमेश्वर आमच्या संगती आहे; याआकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे. सेलाह. हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, जो मनुष्य तुजवर आशा ठेवितो, तो धन्य. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारितों, त्या दिवशीं राजानें आम्हांस उत्तर द्यावें.

[हें ह्मणते वेळीं आपला जीव धन्य ईश्वराच्या नामाच्या पवित्रतेवर सोपविण्याविषयीं लक्ष ठेवावें.]

हे आमच्या देवा, ज्याने आम्हास आपल्या महत्वाकरितां उत्पन्न करून आम्हास भ्रमिष्टांपासून निराळें केलें, आणि आम्हांस सत्य शास्त्र देऊन आह्मामध्यें सर्वकाळच्या जीवनाची लागवड केली, तो तूं धन्य आहेस. तोच आपल्या शास्त्राकडे आमचीं मनें उघडील (लावील;) आणि आम्ही त्याची इच्छा पूर्ण करून त्याची सेवा पूर्ण मनानें करावी, परंतु व्यर्थ कष्ट करूं नयेत व गोंधळ उत्पन्न करूं नये, म्हणून तोच आमच्या मनांत आपली प्रीत व आपलें भय घालील. हे परमेश्वरा आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आम्ही या जगीं तुझे नेम पाळून पुढील जगाच्या आयुष्यासाठीं पुण्याई करून त्यांतील जीवनास व वतनास योग्य व्हावें अशी तुझी प्रसन्नता होवो. यासाठी कीं माझ्या गौरवानें तुझें कीर्तन करावें, आणि उगेच राहूं नये. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी सर्वकाळ तुझी स्तुति करीत जाईन. त्याच्या न्यायाकरितां परमेश्वर संतोषित आहे; तो नेम शास्त्रास मोठेपणा देऊन प्रतिष्ठीत करील. आणि जे तुझें नाम जाणतात ते तुजवर आशा ठेवितील; कारण कीं, हे परमेश्वरा, जे तुला शोधितात, त्यांस तूं सोडीत नाहींस. हे पर-

* हीं दोन वाक्यें योनाथान बेन उज्जीएल याने येहेजकेल ३:१२ आणि निर्गम १५:१८ या वाक्यांवर केलेलें तारगूम भाषेंतील भाषांतर आहे.

אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: חִזְקוּ וַיַּאֲמֵץ
לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה:

(ואומרים קדיש תתקבל דף ק" ושיר למעלות
אשא עני ואח"כ קדיש יהא שלמא רבא וברכו
ועלינו לשבח)

סדר הבדלה

זְכוֹר לַטּוֹב שָׁבוּעַ טוֹב וְיוֹם טוֹב:

אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא · אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי · אֵלִיָּהוּ הַגִּלְעָדִי · בִּמְהֵרָה
יָבֹא אֵלֵינוּ עִם מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד: אִישׁ אֲשֶׁר קִנְּא
לְשֵׁם הָאֵל · אִישׁ בֶּשֶׂר שָׁלוֹם עַל יַד יְקוּתִיאֵל · אִישׁ גָּשׁ
וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (אליהו) אִישׁ דּוּרוֹת שְׁנַיִם עָשָׂר
רָאוּ עֵינָיו · אִישׁ הַנִּקְרָא בַּעַל שֵׁעַר בְּסִימָנָיו · אִישׁ וְאֵזוֹר
עוֹר אָזוּר בְּמָתְנָיו: (אליהו) אִישׁ זָעַף עַל עוֹבְדֵי חַמָּנִים ·
אִישׁ חָשׁ וְנִשְׁבַּע מִהְיוֹת גְּשָׁמִי מְעוֹנִים · אִישׁ טַל וּמָטָר
עָצַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים: (אליהו) אִישׁ יָצָא לְמִצּוֹא לְנַפְשׁוֹ
נַחַת · אִישׁ כִּלְכְּלוּהוּ הָעוֹרְבִים וְלֹא מֵת לַשַּׂחַת · אִישׁ
לְמַעֲנוֹ נִתְבָּרְכוּ כַּד וְצַפַּחַת: (אליהו) אִישׁ מוּסָרָיו הִקְשִׁיבוּ
כְּמֵיהִים · אִישׁ נֶעֱנָה בָּאֵשׁ מִשְׁמֵי גְבוֹהִים · אִישׁ שָׂחוּ אַחֲרָיו
יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים: (אליהו) אִישׁ עָתִיד לְהִשְׁתַּלַּח מִשְּׁמֵי
עֲרָבוֹת · אִישׁ פָּקִיד עַל כָּל־בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת · אִישׁ צִיר
נֶאֱמָן לְהָשִׁיב לֵב בָּנִים עַל אָבוֹת: (אליהו) אִישׁ קָרָא
קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה בְּתִפְאָרָה · אִישׁ רָכַב עַל סוּסֵי אֵשׁ
וְעָלָה בַסְּעָרָה · אִישׁ שֶׁלֹּא טָעַם טַעַם מִיתָה וּקְבוּרָה: (אליהו)

मेश्वरा, आमच्या प्रभु, तुझें नाम सर्व पृथ्वीत किती महान ! अहो परमेश्वराचे वाट पाहणारे, तुम्हीं सर्व धीर धरा, म्हणजे तो तुमचे हृदय सबळ करील.

[मग पृष्ठ १०० वरील קריש תתקבל, आणि שיר למעלות
आणि ברכו, קריש יהא שלמא व אשא עיני
म्हणून प्रार्थना पुरी करितात.]

पृथक्करण. *

ज्याचें स्मरण बन्यासाठीं केलें जातें, त्याच्या सहायानें हा सप्तक चांगला व सुचिन्हाचा होवो.

‡ एलियाहू भविष्यवादी, एलीयाहू भविष्यवादी, एलियाहू मविष्यवादी हा दावीदाचा पुत्र माशीयाह या बरोबर लवकर आम्हांकडे येवो. ज्या मनुष्यानें ईश्वरी नामाचा आवेश धरिला,$ ज्या मनुष्यास येकूतीएलाच्या ¶ हातून शांतीच्या कराराचे शुभवर्तमान मिळालें१* आणि ज्या मनुष्याने सरसावून इस्राएलाच्या संतानाकरितां प्रायश्चित्त केलें तो. || ज्या मनुष्याच्या डोळ्यांनीं बारा पिढ्या पाहिल्या,** ज्या मनुष्याची खूण सांगण्याकरितां त्यास केघाळ मनुष्य, आणि ज्यच्या कंबरेस कातड्याचा पटका बांधलेला असे तो.२* जो मनुष्य मुर्ति पूजकांवर रागावला,३* आणि ज्याने आकाशांतून पाऊस होणार नाहीं अशी त्वरा करून शपथ वाहिली, आणि ज्याने तीन वर्षेपर्यंत दहिवर व पाऊस बंद केला तो.४* जो मनुष्य आपल्या जीवास विश्रांति मिळावी ह्मणून शोध करीत फिरत असे, आणि ज्यास कावळ्यांनी पोषिलें५* आणि मरून नाश पावला नाहीं, आणि ज्या मनुष्याकरितां मडक्यांस व कूपीस आशीर्वाद मिळाला तो.६* ज्या मनुष्याचा विवेक प्रतीक्षा करणारे लोकांनी लक्ष देऊन ऐकिला,७* ज्या मनुष्यास वरील आकाशांतून अग्नि येऊन उत्तर मिळालें८* आणि ज्या मनुष्याच्या मागें जाऊन (लोकांनी) 'परमेश्वर हाच देव आहे,' असा गजर केला तो.९* जो मनुष्य आकाशांतून पाठविला जाणार आहे, जो मनुष्य सर्व प्रकारचे शुभवर्तमानाच्या कामीं नेमिलेला आहे, आणे जो विश्वास जासूद लेकरांचें मन बापाकडे फिरविणार१०* तो. जो मनुष्य

---

* या विधिकडून पवित्र शाब्बाथ दिवसांमध्यें व व्यवहारिक दिवसांमध्यें भेद दर्शविला जातो; आणि हा विधि होईपर्यंत कोणतेहि व्यवहारिक काम करावयास मोकळीक नाहीं. ‡ टीका १४. $ टीका १५. ¶ टीका १६. १* गणना २५ : १२. || टीका १७. ** टीका १८. २* २ राजे १ : ८. ३* २ राजे १८ : २१. ४* १ राजे १७ : १. ५* १ राजे १७ : ६. ६* १ राजे १७ : १६. ७* राजे १८ : २१–२४. ८* १ राजे १८ : ३८. ९* १ राजे १८ : ३९. १०* मलआखी ३ : २३.

תִּשְׁבִּי תַּצִּילֵנוּ מִפִּי אֲרָיוֹת · תְּבַשְּׂרֵנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת
(בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּתוֹת) תְּשַׂמְּחֵנוּ בָּנִים עַל אָבוֹת : (אליהו) אִישׁ
תִּשְׁבִּי עַל שְׁמוֹ נִקְרָא · תַּצִּילֵנוּ עַל יָדוֹ בַּתּוֹרָה · תַּשְׁמִיעֵנוּ
מִפִּיו בְּשׂוֹרָה טוֹבָה בִּמְהֵרָה · תְּזַכֵּנוּ מֵאַפֵּלָה לְאוֹרָה :
(אליהו) אַשְׁרֵי מִי שֶׁרָאָה פָנָיו בַּחֲלוֹם · אַשְׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן
לוֹ שָׁלוֹם · וְהֶחֱזִיר לוֹ שָׁלוֹם יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ
בַּשָּׁלוֹם : (אליהו) כַּכָּתוּב הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־
אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא ·
וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם :
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב תָּחֵל
עָלֵינוּ אֶת (שֵׁשֶׁת) יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַבָּאִים
לִקְרָאתֵנוּ לִשָּׁלוֹם חֲשׁוּבִים מִכָּל־חֵמְא וָפֶשַׁע · וּמְנוּקִים
מִכָּל־עָוֹן וַאֲשָׁמָה וָרֶשַׁע · וּמְדֻבָּקִים בְּתַלְמוּד תּוֹרָה
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים · וַחֲנוּנִים דֵּעָה וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל מֵאִתְּךָ ·
וְתַשְׁמִיעֵנוּ בָּהֶם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה · וְלֹא תַּעֲלֶה קְנָאָתֵנוּ עַל
לֵב אָדָם · וְלֹא קִנְאַת אָדָם תַּעֲלֶה עַל לִבֵּנוּ · מַלְכֵּנוּ
וֵאלֹהֵינוּ שִׂים בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ ·
וְכָל חַיּוֹעֵץ עָלֵינוּ וְעַל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עֵצָה טוֹבָה
וּמַחֲשָׁבָה טוֹבָה · אַמְּצוֹ · בָּרְכוֹ · גַּדְּלוֹ · קַיְּמוֹ · קַיִּם
עֲצָתוֹ · כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר יִתֵּן לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא ·
וְנֶאֱמַר וְחִגַּר אֹמֶר וְיָקֶם לָךְ וְעַל דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר : וְכָל
חַיּוֹעֵץ עָלֵינוּ וְעַל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עֵצָה שֶׁאֵינָהּ טוֹבָה ·
וּמַחֲשָׁבָה שֶׁאֵינָהּ טוֹבָה · (אַבְּדוֹ · בַּטְּלוֹ · גַּדְּעוֹ ·
הָפְרוֹ ·) הָפֵר עֲצָתוֹ · כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה הֵפִיר עֲצַת

"मी प्रतापि परमेश्वराचा आवेश धरितो" असें म्हणाला,१* जो मनुष्य वावटळीमध्यें अग्नीचे घोड्यांवर स्वार झाला, २* आणि ज्या मनुष्यानें मृत्यूचा व कबरेचा अनुभव मुळींच घेतला नाहीं तो. आम्हांस सिंहांच्या३* जबडयांतून सोडीव, शाब्बाथांच्या समाप्तीच्या वेळीं आम्हास शुभवर्तमान ऐकीव, आणि बाप व लेंकरें यांस हर्षित कर. ज्या मनुष्यास तिशबी असें नांव पडलें होतें, त्याच्या सहायाने आम्हास शास्त्रांत सफल कर, त्याच्या तोंडून आम्हास लवकर शुभवर्तमान ऐकीव, आणि आम्हास दुःखांतून काढून सुखांत ने.४* जो कोणी त्याचे तोंड स्वप्नांत पाहतो तो धन्य, ज्या मनुष्यास तो कुशल प्रश्न करितो, व जो त्यास परत नमस्कार करितो तो धन्य; परमेश्वर आपल्या लोकांस कुशलाचा आशीर्वाद देईल. जसें लिहिलें आहे कीं, पहा परमेश्वराचा मोठा व भयंकर दिवस येण्यापूर्वी मी तुम्हाकडे एलीया भविष्यवादी पाठवीन; आणि तो बापांचे हृदय लेंकरांकडे व लेंकरांचें हृदय बापांकडे फिरवील.

हे आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, जे (सहा) व्यवहारिक दिवस आम्हाकडे कुशलाकरितां येत आहेत, त्यांस तूं सूचिन्हाने व सुदैवाने आरंभ होऊं दे. त्यांमध्यें आह्मास पाप व उल्लंघन यांपासून मोकळें राख; अपराध, अतिक्रम व दुष्टाई यांपासून शुद्ध राख; आह्मास शास्त्राभ्यासास व सत्कर्मांस लगटून रहावीव आणि तुझ्या कृपेनें आम्हास ज्ञान, बुद्धि व विवेक प्राप्त होऊं दे. आणि त्यांमध्यें आह्मास हर्ष व आनंद ऐकीव आणि आमचा हेवा कोणी मनुष्याच्या मनीं व कोणा मनुष्याचा हेवा आमचे मनीं येऊं देऊं नको. हे आमच्या राजा व आमच्या देवा, आमच्या हाताच्या कामांस आशीर्वाद दे व तीं लाभकारक व सफल होऊं दे. आणि जो कोणी आम्हाविषयीं व तुझे लोक इस्राएलाचें घराणें यांजविषयीं चांगली योजना व चांगला विचार करितो त्यास सबल कर, आशीर्वाद दे, वाढीव आणि त्यास स्थापन कर व त्याची योजनाहि स्थापन कर. जसें वचन म्हटलें आहे कीं, "तुझ्या मनोदयाप्रमाणें तो तुला देईल, आणि तुझे सर्व संकल्प तो पूर्ण करील."५* आणखी असें म्हटलें आहे कीं, "आणि तूं गोष्ट कल्पिसील तेव्हां ती तुझी ठरेल आणि उजेड तुझ्या मार्गावर प्रकाशेल"६* आणि जे कोणी आम्हांविषयीं व तुझे लोक इस्राएलाचें घराणें यांजविषयीं ज्या योजना व जे विचार चांगले नाहींत अशा योजना व असे विचार करितात, (त्यांचा नाश कर, त्यांस रद कर, छेदून टाक, व त्यांचा व) त्यांच्या योजनेचा मोड कर.

१* १ राजे १९ : १० व १४. २* २ राजे २ : ११. ३* छळणाऱ्या लोकांच्या हातांतून. ४* इ. अंधारांतून काढून उजेडांत ने. ५* गीत २० : ५. ६* इयोब २२:२८.

גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים · וְנֶאֱמַר עֵצוּ עֵצָה וְתוּפָר
דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל : וּפְתַח לָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּזֶה הַשַּׁבּוּעַ וּבְכָל־שַׁבּוּעַ וְשַׁבּוּעַ · שַׁעֲרֵי אוֹרָה ·
שַׁעֲרֵי בְרָכָה · שַׁעֲרֵי גִילָה · שַׁעֲרֵי דִיצָה · שַׁעֲרֵי דֵעָה ·
שַׁעֲרֵי הוֹד וְהָדָר · שַׁעֲרֵי וַעַד מוֹב · שַׁעֲרֵי זִמְרָה ·
שַׁעֲרֵי חֶדְוָה · שַׁעֲרֵי חֶמְלָה · שַׁעֲרֵי חֵן וָחֶסֶד · שַׁעֲרֵי
חַיִּים טוֹבִים · שַׁעֲרֵי טוּבָה · שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה · שַׁעֲרֵי כַפָּרָה ·
שַׁעֲרֵי כַלְכָּלָה · שַׁעֲרֵי לִמּוּד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ · שַׁעֲרֵי מָזוֹן ·
שַׁעֲרֵי מְחִילָה · שַׁעֲרֵי נֶחָמָה · שַׁעֲרֵי סְלִיחָה · שַׁעֲרֵי עֶזְרָת ·
שַׁעֲרֵי פְּרוּת · שַׁעֲרֵי פַּרְנָסָה טוֹבָה · שַׁעֲרֵי צְדָקָה · שַׁעֲרֵי
צַהֲלָה · שַׁעֲרֵי קוֹמְמִיוּת · שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה · שַׁעֲרֵי
שָׁלוֹם · שַׁעֲרֵי שַׁלְוָה · שַׁעֲרֵי תּוֹרָה · שַׁעֲרֵי תְּפִלָּה · שַׁעֲרֵי
תְּשׁוּבָה · שַׁעֲרֵי תְּשׁוּעָה · כְּדִכְתִיב וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה
מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם
מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ : וְנֶאֱמַר חָשַׂף יְהוָה אֶת־
זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־אַפְסֵי אָרֶץ אֶת־
יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ : וְנֶאֱמַר קוֹל צוֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו
יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן : וְקַיָּם לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב מַה נָּאוּו עַל הֶהָרִים רַגְלֵי
מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אוֹמֵר
לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ :

רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן :

(ויקח את הכוס בידו ויאמר)

כוס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא : אָנָּא יְהוָה
הוֹשִׁיעָה נָא · אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא הַצְלִיחֵנוּ

जसें वचन ह्मटलें आहे कीं, "परमेश्वर राष्ट्रांची मसलत मोडितो, लोकांचे संकल्प कोसळवितो"१* आणखी असें ह्मटलें आहे कीं, "मसलत करा परंतु ती व्यर्थ होईल, वचन बोला, परंतु तें ठरणार नाहीं; कां कीं, देव आह्मा संगती आहे."२* आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, या सप्तकांत व प्रत्येक सप्तकांत तूं आम्हाकरितां प्रकाशाचीं, आशीर्वादाचीं, आनंदाचीं, हर्षाचीं, ज्ञानाचीं, गौरवाचीं व महत्वाचीं, चांगल्या मंडळींचीं, कीर्तनाचीं, उल्हासाचीं, करुणेचीं, चांगल्या जीवनाचीं, चांगुलपणाचीं, तारणाचीं, प्रायश्चित्ताचीं, अन्नाच्या पुर्वठ्याचीं, अभ्यासाचीं, उपजीवनाचीं, क्षमेचीं, विश्रांतीचीं, माफीचीं, सहायाचीं, खंडणीचीं, चांगल्या भक्ष सामग्रीचीं, न्यायत्वाचीं, प्रेमाचीं, मोकळेपणाचीं, पूर्ण अरोग्यतेची, कल्याणाचीं, निर्भयपणाचीं, शास्त्राचीं, प्रार्थनेचीं, पश्चात्तापाचीं, व उद्धाराचीं द्वारें उघड. जसें लिहिलें आहे कीं, नीतिमानाचें तारण परमेश्वराकडून होतें, संकटसमयीं तोच त्यांचा आश्रय आहे; परमेश्वर त्यांचें सहाय करील व त्यांस सोडवील, दुष्टांपासून त्यांस सोडवील व तारील, कां तर ते त्याचा आश्रय धरितात.३* आणि असें म्हटलें आहे कीं, सर्व राष्ट्रांच्या दृष्टीपुढें परमेश्वराने आपला पवित्र भुज उघडा केला आहे, आणि पृथ्वीच्या सर्व सिमांनीं आमच्या देवाचे तारण पाहिलें आहे.४* आणि असें म्हटलें आहे कीं, तुझे पाहरेकरी आपली वाणी उंचावतील, वाणीने एकदांच उत्सव करितील कारण परमेश्वर सीयोनेला यथास्थित करिताना ते प्रत्यक्ष दृष्टीनें पाहतील; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जें वाक्य लिहिलें आहे कीं, जो शुभवर्तमान सांगणारा,५* जो तारण कळविणारा, जो सीयोनेला तुझा देव राज्य करितो असें म्हणणारा, त्याचे पाय पर्वतावर किती रमणीय आहेत; हें वाक्य आम्हाकरितां स्थापित कर.

प्रथम मी सीयोनेला म्हणेन, पहा, त्यांस पहा, आणि येरुशालेमेस मी सुवार्तिक देईन.

(मग द्राक्षरसाचा प्याला हातांत घेऊन हें ह्मणावें.)

मी तारणाचा प्याला (हातीं) घेऊन परमेश्वराचे नामास हाक मारीन. हे परमेश्वरा, तारण कर. हे परमेश्वरा, कल्याण होऊं दे. आम्हास सफल

१*गीत अ. ३३ ओ. १०. २*यशाया अ. ८ ओ. १०. ३*गीत अ. ३७ ओ. ३९, ४०. ४*यशाया अ. ५२ ओ. १०. ५*हा एलीया भविष्यवादि. ६*यशाया अ. ५२ ओ. ७.

הַצָּלָיַת דְּרָכֵינוּ הַצְלִיחַ לִמּוּדֵנוּ וּשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה
וְהַצָּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כְּרִכְתִיב יִשָּׂא בְרָכָה
מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: לַיְהוּדִים הָיְתָה
אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וְיָקָר: וּכְתִיב וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו
מַשְׂכִּיל וַיהוָה עִמּוֹ בֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ:

סַבְרִי מָרָנָן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:
בָּאי״י אֵמ״ה בּוֹרֵא עֲצֵי (עִשְׂבֵּי) (מִינֵי) בְּשָׂמִים:
בָּאי״י אֵמ״ה בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים
וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל:
(אחר כך ישתה הכוס כולו או רובו ויברך ברכה אחרונה
ככתוב בדף קצג״)

פזמונים למוצאי שבת

בְּמוֹצָאֵי יוֹם מְנוּחָה · הַמְצִיא לְעַמְּךָ רְוָחָה · שְׁלַח
תִּשְׁבִּי לְנֶאֱנָחָה · וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: יָאֲתָה לְךָ
צוּרִי · לְקַבֵּץ עַם מְפוּזָרִי · מִיַּד גּוֹי אַכְזָרִי · אֲשֶׁר פָּרָה לִי
שׁוּחָה: עֵת דּוֹדִים תְּעוֹרֵר אֵל · לְמַלֵּט עַם אֲשֶׁר שׁוֹאֵל ·
רְאוֹת טוּבְךָ בְּבוֹא גוֹאֵל · לְשֵׁה פְּזוּרָה נִדָּחָה: קְרָא
יֶשַׁע לְעַם נִרְפָּה · אֵל דָּגוּל מֵרְבָבָה · יְהִי הַשָּׁבוּעַ הַבָּא ·
לִישׁוּעָה וְלִרְוָחָה: בַּת צִיּוֹן הַשְּׁכוּלָה · אֲשֶׁר הִיא הַיּוֹם

कर, आमचे मार्ग सफल कर; आमचा अभ्यास, आणि आमचे हाताचे कामास तूं आशीर्वाद, लाभ व यश दे. जसें लिहिलें आहे कीं, तो परमेश्वरापासून आशीर्वाद व आपल्या तारणाच्या देवापासून न्यायीपण पावेल. येहुद्यांस प्रकाश व हर्ष आनंद व मान झाला. आणखी जसे लिहिलें आहे कीं, आणि दावीद आपल्या सर्व कामामध्यें चतुराईने वर्तत असे व परमेश्वर त्यासंगती असे, तसा तो आम्हासंगती असो.

गुरु जनांच्या मताप्रमाणें; * हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्षफल उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सुगंधी झाडें (गवत) (निरनिराळ्या प्रकारचे पदार्थ) उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा आमच्या देवा, जगताच्या राजा, अग्नीच्या ज्योति उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा आमच्या देवा, जगताच्या राजा, पवित्र व अपवित्र गोष्टींमध्यें, उजेड व काळोखामध्यें, इस्राएल व इतर लोकांमध्यें, आणि सातव्या व व्यवहाराच्या सहा दिवसांमध्यें भेद राखणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[मग त्यानें सर्व किंवा त्यांतील बहुतेक द्राक्षरसाचा प्याला पिऊन पृष्ठ १९३ एथें लिहिल्याप्रमाणें शेवटला धन्यवाद करावा.]

शाब्बाथ समाप्त होण्याच्या वेळचीं गीतें.

विश्रांतीच्या दिवसाच्या समाप्तीच्या वेळीं तुझ्या लोकांस आराम मिळूं दे; कण्हणाऱ्या लोकांकडे तिशबीकरास ‡ पाठीव, म्हणजे दुःख व क्लेश दूर होतील. हे माझ्या खडकरूप आश्रया, माझ्या विखरलेले लोकांस ज्या जुलमी राष्ट्रानें मजकरितां खांच खणिली आहे, त्याच्या हातून एकवटणें तुलाच शोभतें. हे देवा, विखरलेले व ढकलून दिलेले शेरडांकडे उद्धारकाच्या येण्याकडून तुझें चांगुलपण पाहण्याची इच्छा करणाऱ्या लोकांस सोडविण्यासाठीं प्रीतीचा समय येऊं दे. हे हजारांमध्यें श्रेष्ठ देवा, उत्सुक झालेले लोकांस तारण गाजीव; हा येता सप्तक तारणाचा व समाधानाचा होवो. लेंकरें हरवून बसलेली सीयोनेची कन्या, जी आज धिक्कारलेली आहे, ती लवकर वरली जावो.

---

* टीका ११.

‡ यलीया भविष्यवादि हा तिशबी गावीं राहत होता म्हणून त्यास कोठें कोठें तिशबी एवढेंच मात्र नांव दिलेलें असतें.

גְּעוּלָה מְהֵרָה תִּהְיֶה בְּעוּלָה · אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה :
מַעֲנוֹת אֲנִי זוֹבוֹן · וּפְדוּיִים עוֹד יְשׁוּבוֹן · וּמִי יֵשַׁע
יִשְׁאֲבוּן · וְהַצָּרָה נִשְׁכָּחָה : נְחֵה עַמְּךָ כְּאָב רַחֲמָן ·
וַיַּפְצְפְּצוּ עַם לֹא אַלְמָן · דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן ·
בַּהַקִּימְךָ הַבְטָחָה : וִידִידִים פְּלִיטֵי חֶרֶץ · נְגִינָתָם יְפַצֵּחוּ
בְּמֶרֶץ · בְּלִי צָוָחָה וּבְלִי פֶּרֶץ · אֵין יוֹצֵאת וְאֵין צָוָחָה :
יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה · כְּנִבּוּאַת אֲבִי חוֹזֶה · וְיִשָּׁמַע בְּבֵית
הַזֶּה · קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה : חָזָק וְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ ·
אָמֵיץ יַעֲשֶׂה בָּקָשָׁתֵינוּ · וְהוּא יִשְׁלַח בְּכָל מַעֲשֶׂה יָדֵינוּ ·
בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצָּלָחָה : בְּמוֹצָאֵי יוֹם גִּילָה · שִׁמְךָ נוֹרָא
עָלֶיהָ · שְׁלַח תִּשְׁבִּי לְעַם סְגֻלָּה · רֶוַח שָׂשׂוֹן וְהַנָּחָה :
קוֹל צַהֲלָה וְרִנָּה · שְׁפָתֵינוּ אָז תְּרַנֵּנָה · אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה
נָא · אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא :

חֹדֶשׁ שְׂשׂוֹנִי · אֵל נָא וְהָבִיא · אֶת אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא :

אַמֵּץ וְחַזֵּק רְפִיוֹן יָדַי · בָּרֵךְ מְלַאכְתִּי וְכָל
מַעֲבָדַי · גּוֹאֲלִי זְכוֹר עָנְיִי וּמְרוּדִי · דָּבְרָה הַטּוֹב הָקֵם
לְעוֹרְדִי · חָרֵץ וּשְׁלַח וְשַׂמַּח לְבָבִי · אֶת אֵלְיָהוּ
הַנָּבִיא : וַעֲד וְהָבֵן דֵּי סִפּוּקִי · זַמֵּן מְזוֹנִי לֶחֶם חֻקִּי ·
חֵלֶב וְכָל־טוּב חִישׁ לְהָנִיקִי · טוּבְךָ תְּשַׂבַּע עוֹלְלַי
וְיוֹנְקַי · יָבֹא מְשִׁיחִי לְעִיר מוֹשָׁבִי · אֶת אֵלְיָהוּ
הַנָּבִיא : כּוֹנֵן לְעַם זוּ צוּרִי צוּר לַחְבוֹשׁ · לֶחֶם לֶאֱכוֹל
וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ · מְקַנְאִי יֶחֱזֶה יֵרָאֶה וְיֵבוֹשׁ · נְוֵה הַר צִיּוֹן
בְּקָרוֹב תִּכְבּוֹשׁ · שְׂשׂוֹנִי יְגַדֵּל בִּרְאוֹת סְבִיבִי · אֶת
אֵל הַנָּבִיא : עִמּוֹן וּמוֹאָב אוֹתָם תְּכַלֶּה · פְּרוּתְךָ

त्या लेंकरांची आई हर्षित होवो. तेव्हां उद्धारलेले पुनः परततील, आणि (त्यांकरितां) झरे वाहतील; तेव्हां तारणाचें पाणी ते ओढून काढतील, आणि दुखें विसरलीं जातील. दयाळू बापाप्रमाणें तूं आपले लोकांस ने, मग जेव्हां दिलेला भरंवसा तूं पूर्ण करशील, तेव्हां न सोडलेले लोक * परमेश्वराचें वचन जें सत्य आहे, त्याचें ध्यान करीत बसतील. मग नाशांतून वांचलेले जुलमामुळें आकांत न करितां व संकट न भोगितां आपलें गायन करितील, त्यानंतर (देशा) बाहेर जाणें व आकांत अगदींच होणार नाहीं. हा महिना दृष्टांत पहाणारांच्या गुरुच्या‡ भविष्याप्रमाणें होवो; आणि या घरांत हर्षांची व आनंदाची वाणी ऐकविली जावो. समर्थ (देव) आमच्या मागण्या पूर्ण करील, आमच्या विनंत्या निश्चित करील, आणि आमचे हातांचे कामास तो आशीर्वाद, लाभ व यश देईल. या आनंदाच्या दिवसाच्या समाप्तीच्या वेळीं, हे भयंकर कृत्ये करणारा या नांवाच्या, तूं आपल्या संपत्तिरूप मानिलेल्या लोकांकडे तिशबीकरास पाठवून त्यांस लाभ, आनंद व विश्रांति दे. मग हर्षाच्या व उल्हासाच्या वाणीने आमचे ओठ गातील; हे परमेश्वरा, तारण कर; हे परमेश्वरा, कल्याण कर.

हे देवा, माझा हर्ष नवा कर आणि एलीया भविष्यवाद्यास (आह्माकडे) येऊं दे. माझ्या अशक्त झालेल्या हातास शक्ति व सामर्थ्य दे आणि माझ्या सर्व कामधंद्यास आशीर्वाद दे; हे माझ्या उद्धारका, माझें दुःख व माझा छळ तूं आठीव, तुझें चांगलें वचन मला आधार देण्याकारतां स्थापित कर; आणि एलीयाहू भविष्यवाद्यास त्वरित पाठवून माझें मन हर्षित कर. माझें वित्त पुरून उरे असें नमून व सिद्ध करून ठेव, आणि माझी अन्न सामग्री व माझी नित्याची भाकर तयार राख; पुष्टिकारक अन्न व जें उत्तम तें सर्व माझ्या पोषणाकरितां मला लवकर दे; तुजकडील जें उत्तम त्याकडून माझ्या लेंकरांस व तान्ह्यास तूं तृप्त कर, आणि एलीया भविष्यवाद्यासहीत माझ्या माशीयाहास माझ्या वस्तीच्या नगराकडे येऊं दे. हे माझ्या खडकरूप आश्रया, भग्न हृदयाच्यास बरें करणाऱ्या खडकरूप आश्रया, या लोकांकरितां खावयास भाकर व पांघरावयास वस्त्र सिद्ध कर; ह्मणजे जो कोणी माझा हेवा करणारा असेल तो पाहून लज्जित होईल; सीयोन डोंगर जें तुझें वस्तिस्थान तें लवकर जिंकून घे, मग माझ्या सभोंवतें पाहतां माझा हर्ष वाढेल. आमोन व मोआब यांचा नाश कर; आपल्या लोकांकरितां तारण

* न सोडलेला लोक ही उपमा इस्राएलास इर्मेया अ. ५१ ओ. ५ एथें दिली आहे. ‡ मोशेच्या.

לְעַמְּךָ בְּקָרוֹב תְּגַלֶּה · צִיּוֹן תְּמַלֵּא מֵעַם אֵלֶּה · קִרְיַת
מֶלֶךְ רָב אָז נַעֲלֶה · שַׁכֵּן תְּשַׁכֵּן בְּתוֹךְ עַם צְבִי · אֶת
אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא :

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בִּלְבָבִי · בִּרְאוֹתִי כִּי כְלָבִיא · תָּרִיב רִיבִי ·
וּלְצִיּוֹן גּוֹאֵל תָּבִיא · אִישׁ צֶמַח תַּצְמִיחַ · אֵלִיָּהוּ
אֵלִיָּהוּ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וּמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ : לָכֵן בְּלִי פַחַד ·
תִּפּוֹל אֵימָה וָפַחַד · כָּל לֵב יִפְחַד · בְּעֵת יַעֲלֶה גּוֹי אֶחָד ·
וְאוֹרְחוֹתָיו יַצְלִיחַ : (אליהו) עוֹד מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב עוֹד
לַעֲשׂוֹת צֶדֶק רָב · עַמִּי יֶעֱרָב · לַעֲרוֹךְ מִלְחָמָה וּקְדָב ·
עַל אֹיְבָיו יַצְרִיחַ : (אליהו) זֵדִים מַלְכֵי אֲדָמָה · יְטוּר
נָפִישׁ וָקֵדְמָה · מִשְׁמָע וְדוּמָה · נוּסוּ נֶגְבָּה וָיָמָּה · אֲשֶׁר
אֶתְכֶם יַבְרִיחַ : (אליהו) רָנּוּ כָּל עוֹבְרֵי אֹרַח · כִּי הִנֵּה
רַעֲנָן אֶזְרַח · אוֹרוֹ זָרַח · קָנֶה כַּפְתּוֹר וָפֶרַח עַל הַר צִיּוֹן
יַפְרִיחַ : (אליהו)

מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים · נְטֵה עָלֵינוּ שְׁלוֹמִים · וּבְרָכוֹת
מִמְּרוֹמִים · כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים : יְהִי שָׁלוֹם
בְּחֵילֵנוּ · וְשַׁלְוָה עַל גְּבוּלֵנוּ · וְהַצָּרִים קְהָלֵנוּ · יִשְׁאַף
חֵילָם צַמִּים : וְיַעֲרוֹב חִין עֶרְכֵּנוּ · לְךָ יְהוָה מַלְכֵּנוּ ·
וְגַם בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנוּ · כְּזָקֵן בָּא בַיָּמִים : אֲקַדְּמֶךָ בְּשִׁיר
רַחְשִׁי · בְּמוֹצָאֵי יוֹם קָדְשִׁי · בַּשֵּׁנִי וּבַשְּׁלִישִׁי · אֲזַמֶּרְךָ
בַּלְאֻמִּים : בְּךָ הִיא תוֹחַלְתֵּנוּ · יְשָׁנָה עֶזְרָתֵנוּ · כְּגָאַלְתָּ
אֶת אֲבוֹתֵינוּ · גְּאָלֵנוּ מֵעַמִּים : הֲשִׁיבֵנוּ כְּמֵרִאשׁוֹן ·
נְצַרְתָּנוּ כְּבַת אִישׁוֹן · חִישׁ בִּיאַת נִין נַחְשׁוֹן · וּמַהֵר קֵץ
הַיָּמִים קְרָא נָא שְׁנַת רָצוֹן · נוֹהֵג יוֹסֵף כַּצֹּאן · וְלֵצִים

लवकरच कळीव; या लोकांनी सीयोन नगर भर, मग आम्ही मोठ्या राजाच्या नगराकडे चढून जाऊं; तुझ्या प्रीय लोकांमध्यें तूं वास करच कर; आणि एलीयाहू भविष्यवादि यास पाठीव.

तुजला सिंहाप्रमाणें माझा वाद चालवितांना, सीयोनेकडे तारणारा आणितांना, कोंब म्हटलेल्या महापुरुषास उगवितांना आणि एलीया भविष्यवादी व आमचा राजा माशीयाह यांस पाठवितांना, जेव्हां मी पाहीन तेव्हां माझें मन हर्षित व उल्हासित होईल. यास्तव (आम्हास) कांहीं भय नसून, आमच्या (वैऱ्यांवर) भय व घाबरणें पाड; म्हणजे तुझे विलक्षण लोक चढून जातांना व त्यांचे मार्ग सफल होतांना त्या सर्वांची मनें भयभित होतील. मन पुनः पूर्वेकडून पश्चिमेकडे आणखी मुक्तिचें मोठें काम करावयास माझा लोक एकत्र मिळून युद्धाची व लढाईची तयारी करील, आणि तो आपल्या शत्रूवर रणघोष करील. अहो देशाचे गर्विष्ठ राजे लोक हो ! अहो येतूर, नाफीश, केदमा, मिशमा, व दूमा * ज्या तुम्हास ईश्वर पळवील ते तुम्ही दक्षिणेकडे व पश्चिमेकडे पळा. अहो सर्व मार्गानें जाणारे लोक हो, तुम्ही हर्षनाद करा; कारण पहा, रोंपा हिर गार होऊन डवरत आहे; त्याचा प्रकाश चमकत आहे; (ईश्वर) शाखा, बोंड व फूल यांचे दिव्याचें झाड सीयोन डोंगरावर उजळील.

जो समुद्राच्या गर्जना शांत करितो, तो आकाशांतून आम्हावर सप्तकाचे सातहि दिवस सुख व आशीर्वाद पसरील. आमच्या कोटांत कल्याण, आमच्या हद्दींत क्षेम असो; परंतु माझ्या मंडळीचा पाठलाग करणारांच्या धनावर लुटारू तोंड वासोत. हे परमेश्वरा, आमच्या राजा, आमच्या रचनेची सुंदरता तुला आवडो, आणि वयातीत झालेल्या म्हाताऱ्यासारखा‡ आम्हास आशीर्वादहि दे. माझ्या पवित्र दिवसाच्या समाप्तीच्या वेळीं मी आपले उल्हासाचें गीत गात येतों, याप्रमाणेच सोमवारी व मंगळवारीहि लोकांमध्यें मी तुझे कीर्तन करीन. तुजवरच आमची आशा आहे, कारण पूर्वीपासून तूं आमचा सहाय कर्ता आहेस; तर जसें तूं आमचे पूर्वजांस सोडविलेंस, तसें तूं आह्मांस (दुसऱ्या) लोकांच्या (हातांतून) सोडीव. पूर्वीच्या स्थितीस आह्मास आण, डोळ्याच्या बाहुलीप्रमाणें आह्मास सांभाळ; नाहाशोनाच्या पुत्राचे$ येणें लवकर होऊं दे; आणि दिवसांचा शेवट¶ लवकर होऊं दे. हे योसेफास कळपाप्रमाणें वागविणाऱ्या, प्रसन्नतेचें वर्ष गाजीव; आणि थट्टेखोर जे थट्टेची आवड धरितात, त्यांचे

---

* येतूर, नाफीश, केदमा, मिशमा, व दुमा हे इश्माएलाचे पुत्र होते. उत्पत्ति अ. २५ ओ. १४ व १५. ‡ उत्पत्ति अ. २४ ओ. १ एथें लिहिल्याप्रमाणें जसा आब्राहाम ह्मातारा झाल्यावर ईश्वराने त्यास आशीर्वाद दिला तसा. $ येहुदाच्या वंशाचा अधिकारी आम्मीनादाबाचा पुत्र नाहाशोन (गणना अ. ७ ओ. १२) याच्या कुळांत जन्मणारा माशीयाह याचें. ¶ माशीयाहचा वेळ दानीएल अ. १२ ओ. १३.

חֲמְדוּ לָצוֹן · יְהִיוּ מִשְׁטַח חֲרָמִים : טִירָתִי הַנִּשְׂמָה ·
תְּכוֹנֵן כְּמִיּוֹם יְהוָה שָׂמָה · יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה · יְהוָה
צוּר עוֹלָמִים : נְחֵה עַם זוּ סָגַלְתָּךְ · בְּהַר צִיּוֹן נַחֲלָתֶךָ ·
אֱלֹהִים אֵין זוּלָתֶךָ · מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים : חַזְּקֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ וְלִשְׁמוֹר כָּל מִצְוֹתֶיךָ · וְכָל הַיּוֹם בְּיִרְאָתֶךָ ·
יְהִי לִבֵּנוּ תָּמִים : צוּר רַב הָעֲלִילָה · הַשּׁוֹכֵן שְׁמֵי
עַלְיָה · שְׁלַח לָנוּ אֵלִיָּה · כִּי אָרְכוּ הַיָּמִים אַל תַּעְלֵם
אָזְנֶךָ · לְשַׁוְּעַת מַאֲמִינֶיךָ · בְּהִתְחַנְּנָם לְפָנֶיךָ · מַשְׁבִּית
שְׁאוֹן יַמִּים :

שִׁיר אֶעֱנֶה · כִּי הִנֵּה · מְבַשֵּׂר טוֹב חִישׁ יִסְעַר · אֵלִיָּהוּ
הַתִּשְׁבִּי מִתּוֹשָׁבֵי גִלְעָד : אֵל חֵילִי · בְּךָ גִּילִי ·
בְּשִׁשָּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה : יוֹם רִאשׁוֹן כְּבַת אִישׁוֹן · בְּצֵל
כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה : בְּכָל קִנְיָן · בְּכָל עִנְיָן · וְכֵן בַּשֵּׁנִי אֶעֱשֶׂה :
וּבַשְּׁלִישִׁי · אַתְּ רֹאשִׁי · בְּכָל אֲשֶׁר אֶפְנֶה אֶנְסֶה : בָּרְבִיעִי ·
אַתְּ יְשֻׁעִי · וְלֹא אָגוּר מִשּׁוֹסֶה : וּבַחֲמִישִׁי · וּבַשִּׁשִּׁי · בְּמֵי
גִיל יָגוֹן תִּמְסֶה : וְהִבּוֹנֵן · בַּטּוֹב רַגֵּן · וְדַת זָכוֹר תַּעֲשֶׂה :
וְהַבָּשָׂר · בַּל יֶחְסַר · וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד : (אליהו)

בְּכָל חֹדֶשׁ גִּיל חַדֵּשׁ · וְתִשְׁרִי יָבֹא בְּשִׂמְחָה · מְמַרְחֶשְׁוָן
וְעַד סִיוָן · אֶחִי בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה · כִּי בְּכִסְלוֹ אֶחִי
שָׁלוֹ · טֵבֵת וּשְׁבָט בִּמְנוּחָה · וְחֹדֶשׁ אֲדָר הַנֶּהְדָּר · גְּבוּרוֹת
אֵל אָשִׂיחָה · וְנִיסָן בָּא · בְּגַס אַתָּה · וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה ·
וְאִיָּר הוּא כָּמוֹהוּ · וְכָל תַּמּוּז בְּרוּחָה · וְלֹא אֶרְאַב ·
בְּחֹדֶשׁ אָב · וְגַם בֶּאֱלוּל אֵין צָרָה · וְכָל שָׁנַי בַּיהוָה ·
בָּטַחְתִּי וְלֹא אֶמְעָד : (אליהו)

ठिकाण जाळें पसरण्याचें स्थान होवो. हे परमेश्वरा, रणवीरा ! हे परमेश्वरा, जगतें उत्पन्न करणाऱ्या, पूर्वी जसा परमेश्वर माझ्या मंदिरीं साक्षांत असे, तसें तें पुनः स्थापन कर. हे देवा, ज्यावांचून कोणी नाहीं, आणि सर्वकाळचें राज्य ज्याचें आहे, तो तूं आपल्या संपत्तिरूप लोकाला तुझ्या बतनाचा जो सीयोन डोंगर त्याकडे ने. आम्ही तुझ्या सर्व आज्ञा पाळाव्या म्हणून आम्हास तुझ्या शास्त्रांत दृढ कर, मग आमचें मन सर्बदा तुझें भय बाळगील. हे महान कृत्यें करणाऱ्या, खडकरूप आश्रया, वर आकाशांत वास करणाऱ्या, आम्हाकडे एलीयास पाठीव; कारण त्याचे दिवस लांबविलेले गेले आहेत. हे समुद्राच्या गर्जना शांत करणाऱ्या, तुजवर विश्वास ठेवणारे जेव्हां तुजपुढें विनंती करितात, तेव्हां त्यांच्या ओरडण्यापासून आपले कान लपवूं नको.

मी गीत गाईन* कारण पहा, शुभवर्तमान कळविणारा गिलआदांत राहणाऱ्या मधील एलीयाहू तिशबीकर हा लवकर येऊन सहाय करील. हे माझ्या सामर्थ्याच्या देवा, काम करण्याच्या सहा दिवसांत माझा हर्ष तुजमध्ये आहे. रविवारी तूं मला डोळ्याच्या बाहुलीप्रमाणें सांभाळ, माझ्या संपत्तिविषयीं सर्व प्रकारें मी तुझ्या पंखाच्या छायेखालीं आश्रय धरीन; आणि सोमवारीहि तसेच मी करीन. मंगळवारी तूं मला शिरसामान्य आहेस म्हणून जिकडे मी आपलें तोंड फिरवीन त्या सर्व ठिकाणीं मी याचा अनुभव घेईन. बुधवारी तूं माझें तारण होशील म्हणून नाश करणारास मी भिणार नाहीं. बृहस्पतवारीं व शुक्रवारीं हर्षामुळें दुःख नाहींसें होईल. ‡ तर (हे माझ्या जीवा,) तूं सिद्ध हो; सुखामुळें गायन कर, आणि आठवायास सांगितलेल्या (शाब्बाथाचा) नेम तूं पूर्ण कर. म्हणजे मांस व मनुष्याच्या जीवास आधार देणारी भाकर उणी होणार नाहीं.

प्रत्यक मासीं तूं माझा हर्ष नवा कर, आणि तिशरी महिना आनंदानें येवो; मार-हेशवान महिन्यापासून सीवान महिन्यापर्यंत मी स्वस्थपणें व निर्भयपणें राहीन. कारण किसलेव महिन्यांत मी सुखरूप असेन; आणि तेबेत व शेबात महिन्यांत विश्रांतीने राहीन. आणि आदार महिना तर सन्मान्य आहेच; $ म्हणून देवाच्या पराक्रमाविषयीं मी गाईन. नीसान महिना हा प्रीय, चमत्काराच्या स्मरणाकरितां ¶ येईल, मग दुःख व खेद दूर होईल. आणि ईयार महिना तोहि त्यासारिखाच; आणि अवघा तम्मुज महिना समाधान असो, म्हणजे आब महिन्यांत मी झुरणार नाहीं; आणि एलूल महिन्यांतहि आकांत होणार नाहीं. माझ्या (आयुष्याच्या) सर्व वर्षी मी परमेश्वरावर भरंवसा ठेवीत आहे, तर माझी डळमळ होणार नाहीं.

---

*इ. मी उत्तर देईन. ‡ हर्षाच्या पाण्यांत दुःख वितळून जाईल.

$ या महिन्यांत पूरीमचा आनंदाचा सण येतो त्यावरून. ¶ ईश्वराने अनेक चमत्कार करून इस्रएल लोकांस मिसरांतून सोडविल याच्या स्मरणाकरितां पेसाहचा सण लावून दिला तो या महिन्यांत येतो.

רְאֵה מַלְכִּי · לְעוֹלָם כִּי · בְּךָ שָׂם עֲמָךְ כִּסְלוֹ · שְׁנַת
תְּהִלָּה · וּגְאוּלָה · כִּדְבָרְךָ קְרָא לוֹ · וָקָם רְאוּבֵן ·
הוּא הַבֵּן · הָרִאשׁוֹן לְנוֹרָלוֹ · בְּהִתְאַסֵּף · בֵּית יוֹסֵף ·
וְשָׁם שִׁמְעוֹן לִגְבוּרָתוֹ · וִיהוּדָה · בְּקוֹל תּוֹדָה . וְלֵוִי
יִשָּׂא קוֹלוֹ · וְגָד וְאָשֵׁר · וְדָן בְּיוֹשֵׁר · וְנַפְתָּלִי בְּהֵיכָלוֹ ·
וְיֵשׁ שָׂכָר · לְיִשָּׂשכָר · וּזְבוּלֻן לִזְבוּלוֹ · וּבִנְיָמִין לְקֵץ
יָמִין · בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד · אֵלְיָהוּ הַתִּשְׁבִּי מְתוֹשָׁבֵי גִלְעָד :
מְלוֹךְ עַל עַם · אֲשֶׁר גִּזְעָם · מִנּוֹי מִתְקוֹמְמֶיךָ · אֲהֵי
עִמּוֹ · וְצֵו שְׁלוֹמוֹ מִכּוֹכְבֵי מְרוֹמֶיךָ · וְהוֹד טָלֶה · אַל
יִכְלֶה · וַהֲדַר שׁוֹר תְּמִימֶיךָ · וְהַתְּאוֹמִים · הַתְּמִימִים ·
יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ · וְאֵין שָׂטָן · בְּעַד סַרְטָן · אֲבָל יְהִי
שְׁלוֹמֶיךָ · וּמְאֹרֶיהָ · בִּנְךָ חַיֶּה · וְשִׂים בִּלְבּוֹ אֵימֶיךָ ·
וְהַבְּתוּלָה · תִּהְיֶה בְּעוֹלָה · בְּחֶזְיוֹנֶיךָ וּנְאִימֶיךָ · לְמַאְזְנַיִם
פִּי שְׁנַיִם · תֵּן מִטּוּב נְעִימֶךָ · וְהוֹר עֶקְרָב · נְגִיד הוֹן
רָב · לְמַלְאוֹת אֶת־אַסְמֶיךָ · וְחֵץ קֶשֶׁת · בְּאַף תָּשֵׂת ·
בְּלֵב אוֹיְבִים קָמֶיךָ · גְּדִי וּדְלִי · עֲדֵי וַחֲלִי · יֶהֱמוּ עַל
רַחֲמֶיךָ · כְּמוֹ דָגִים · בְּכָל פְּלָגִים · יְדֵגוּ לָרֹב וְלָעַד ·
אֵלְיָהוּ הַתִּשְׁבִּי מְתוֹשָׁבֵי גִלְעָד :

אֵלִי · אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא הָבֵא נָא ; בּוֹ יְרַהֵם רִכְבּוֹ · נָע
בַּשְּׁבִי כִּי לֹא שָׁכַב לִבּוֹ · גַּם לֹא רָאָה שֵׁנָה :
(אלי) רַב מַחֲלִי בְּרִאוֹת · בַּחֹשִׁי וּמְשַׁנְאוֹת · יָפוֹת
וּבְרִיאוֹת · בָּשָׂר וַתִּרְעֶנָה ; (אלי) הַשִּׁקָה צוּר מֵי רֹאשׁ ·
צַר עֵינָיו יִלְטוֹשׁ · יוֹם עֵינָי לִקְרוֹשׁ · יִשְׂרָאֵל תִּשְׁעֶנָה :
(אלי) מָתַי תַּרְאֶה אוֹת · יֶשַׁע אֵל קוֹרְאוֹת · לְךָ וּלְךָ

हे माझ्या राजा ! पहा, तुझ्या लोकांनें सर्वकाळ तुजवर आशा ठेविली आहे; तर तुझ्या वचनाप्रमाणें (तुझ्या) स्तुतीचें व (आमच्या) मुक्तीचें वर्ष गाजीव; मग रेऊबेन जो पहिला पुत्र तो आपल्या वंताकडे जाईल. योसेफाचे कुटुंब एकवट होईल, आणि तेथें शिमओन आपल्या शिमेंत राहील, आणि येहुदा लेवीबरोबर स्तुति करावयास आपली वाणी उंचावील, आणि गाद व आशेर व दान व नफतालिहि थेट आपल्या मंदिराकडे जातील. आणि इस्साखारास त्याचें वेतन मिळून जेवुलून आपल्या ठिकाणीं (नांदेल); आणि दिवसांच्या शेवटीं बिनयामीन सकाळीं आपली धरलेली पारध खात जाईल. तर गिलआदांत राहाणाऱ्यांतील तिशबीकर एलीयाहू (यास पाठीव.) तुजवर उठणाऱ्या लोकांच्या कोंबांतून उगीवलेले लोकांवर तूं राज्य कर; मी त्यांजबरोबर राहीन तेव्हां त्यानीं मजसीं सलूयानें वागावें ह्मणून तूं आपल्या आकाशांतील (बारा) राशींकडून आज्ञा कर. मेषाचें गौरव व तुजपुढें सरळ मार्गानें वर्तणाऱ्या वृषभाचें वैभव मजवरून उणें न होवो; पूर्ण मिथूनाकारितां तुझे दयेला द्रव येऊं दे. कर्क राशीमध्यें मला कोणी आड येणारा नसो, परंतु तुजकडून कल्याण असो. सिंहापासून तुझ्या पुत्रास वांचीव आणि त्याच्या मनीं तुझी भिती घाल. कन्या तुझ्या भविष्याप्रमाणें व म्हणण्याप्रमाणें वरली जावो; तूळास तुझ्या उत्तम सुखांतून दुप्पट वंत दे. वृश्चिक जो मोठ्या धनाचा अधिकारी याच्या वैभवाने (तुझ्या) लोकांचीं भांडारे भरोत. धनाचा तीर तुजवर उठणाऱ्या शत्रुच्या हृदयीं मार. मकरा, शृंगारित हो; आणि हे कुंभा, नट (असें तूं त्यास ह्मण) ह्मणजे ते तुझ्या दयेकरितां ओरडतील. मग (तुझे लोक पृथ्वीच्या) सर्व भागी मास्यांसारिखे पुष्कळ व सर्वकाळ वाढतील. तर यासाठीं गिलआदांत राहणाऱ्यांतील तिशबकिर एलीयाहू (यास पाठीव).

हे माझ्या देवा, आतां एलीयास येऊं दे. तो पाडावपणांत भटकत फिरणाऱ्यास आपल्या गाडीस जुंफो; * कारण त्याचें मन शांत नाहीं व त्यास झोंपहि लागत नाहीं. आणि माझा धिःकार करणारा सुंदर, धष्टपुष्ट व खाऊन पिऊन आहे, असें पाहून माझें दुखणें वाढतें. हे खडकरूप आश्रया ! जो शत्रु मजवर आपले डोळे तीव्र करितो, त्यास विषाचें पाणी पाज; परंतु ज्या दिवशीं माझे डोळे इस्राएलाचे पवित्राकडे लागतात, त्या दिवशीं तूं त्याकडे कृपा दृष्टीनें पहा. हे देवा, जे तुला हाक मारितात, आणि आपली वाणी उंचाऊन (मोठ्यानें) तुजकडे रड-

* इ. या पाडावपणांत विखरलेल्या इस्राएलांच्या सुवर्तनामुळें त्याचें येणें लवकर होवो.

נוֹשְׂאוֹת · קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה · (אלי) הַמַּלְאָךְ הַגּוֹאֵל · לְפָנַי
הַל שׁוֹאֵל · אָנָּא הָאֵל · אֵל אַבְרָהָם הַקְּרֵה נָא : (אלי)

(בבית מברכין כאן מעומד ויאמר אליהו הנביא וכו׳ ואחר
ההבדלה יאמר)

וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב
דָּגָן וְתִירֹשׁ : יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ
לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ
אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרֲכֶיךָ בָּרוּךְ : וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ
וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים : וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־
בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ
מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם : מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָ
וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעַל בִּרְכֹת תְּהוֹם
רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם : בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ
עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ
לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו : וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ
וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
שְׁנַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת־לָךְ : בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא
יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ : וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ
כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ
לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ : בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר
וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה : בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ
וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁנַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ : בָּרוּךְ טַנְאֲךָ
וּמִשְׁאַרְתֶּךָ : בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ : וְצִוּ

तात, त्यांस तारणाचें चिन्ह तूं केव्हां दाखविशील ? हे देवा, हे आब्राहामाच्या देवा, मी विनंती करितो कीं, तुजकडे मागणाऱ्या दरिद्र्यास उद्धारणारा दूत आतां भेटूं दे.

(घरांतहि הבדלה * करणें तो उभा राहून करावा आणि אליהו הנביא हा भाग जो वाचावयाचा, तोहि उभें राहून वाचावा. आणि הבדלה नंतर हें पुढील बोलावें.)

आणि देव तुला आकाशांतील दंहिवर व भुमीची पुष्टता आणि पुष्कळ धान्यें व द्राक्षारस, हीं देवो. लोक तुझी सेवा करोत व प्रजा तुला नमोत; तूं आपल्या भावांचा धनी हो, आणि तुझ्या आईचे पुत्र तुला नमोत; तुला शाप देणारे शापित होवोत, आणि तुला आशीर्वाद देणारे आशीर्वादित होवोत. आणि सर्व समर्थ देव तुला आशीर्वाद देवो, आणि तुला सफल करून असें वाढवो कीं, तूं राष्ट्राचा समुदाय होशील. आणि तुला आब्राहामाचा आशीर्वाद देवो; तुला आणि तुझ्या संगती तुझ्या संतानाला, असा कीं, तुझ्या प्रवासाचा जो देश देवाने आब्राहामाला दिला, त्याचें वतन तूं पावावेस. तुझ्या बापाचा देव याकडून, तो तुझें सहाय करील, आणि सर्व समर्थ याकडून, तो आकाशांतले आशीर्वाद, आणि खालीं वसलेल्या डोहाचे आशीर्वाद, आणि स्तनांचे व गर्भाचे आशीर्वाद तुला प्राप्त करील. तुझ्या बापाचे आशीर्वाद हे माझ्या पूर्वजाच्या आशीर्वादापेक्षां पुरातन पर्वतांच्या सीमा पर्यंत अधिक झाले आहेत ; ते योसेफाचे डोक्यावर जो आपल्या भावांपासून वेगळा झाला त्याच्या टाळूवर होतील.आणि त्याने (देवाने)तुझ्या पूर्वजांशी शपथ करून जो देश तुला देऊं केला, त्यांत तो तुजवर प्रीति करील, आणि तुला आशीर्वाद देऊन तुला वाढवील, आणि तुझ्या पोटच्या फळाला, तुझ्या भुमीच्या फळाला, तुझ्या धान्याला व तुझ्या ताज्या द्राक्षरसाला व तुझ्या तेलाला, तुझ्या गुरांच्या वाढ्याला व तुझ्या मेंढरांच्या कळपाला आशीर्वाद देईल. तूं सर्व लोकांत आशीर्वादित होशील ; तुजमध्यें व तुझ्या पशूंमध्यें नर किंवा मादी वांझ होणार नाहीं. आणि परमेश्वर तुजपासून सर्व रोग दूर करील, आणि मिसऱ्यांचीं वाईट दुखणीं जीं तुला ठाऊक आहेत, त्यांतलें कोणतेंहि तो तुला लावणार नाहीं ; परंतु तुझ्या द्वेषांस तीं तो लावील. नगरांत तूं आशीर्वादित होशील, आणि शेतांत तूं आशीर्वादित होशील. तुझ्या पोटचें फल व तुझ्या भुमीवरीलें फल व तुझ्या पशूंचें फल, तुझ्या गुरांचे वाढे व तुझ्या मेंढरांचे कळप यांस आशीर्वाद होईल. तुझी पाटी व तुझा संग्रहहि आशीर्वादित होईल. आत

---

* הבדלה या शब्दाचा अर्थ पृथक्करण किंवा भेद दर्शविणें असा होतो. शाब्बाथाच्या किंवा सणाच्या समाप्तीच्या वेळीं द्राक्षरसावर धन्यवाद करून जो विधि करितात, त्यास हें नांव दिलें आहे. या विधिकडून पवित्र दिवस व व्यवहारिक दिवस यां मधील भेद दशविला जातो; आणि आपणास संसार संबंधी काम करण्यास मोकळीक होते.

יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכָל מִשְׁלַח יָדֶךָ
וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ : יִפְתַּח יְהוָה
לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ
בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים
וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה : אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע
בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ
וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ :

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־
תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד : וַאֲכַלְתֶּם־אָכוֹל
וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה
עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם : וְיָדַעְתֶּם כִּי
בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ
עַמִּי לְעוֹלָם : וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן
וַאֲנָחָה : כִּי־בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים
וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף :
הֵנָּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה
וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה : וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי
הַיְשׁוּעָה : וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ : זַמְּרוּ
יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ : צַהֲלִי
וְרָנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל : וְאָמַר
בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָה
קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ : בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם

येतांना तूं आशीर्वादित होशिल, बाहेर जातांनाहि तूं आशीर्वादित होशील. तुझ्या कोठारा-विषयीं व तुझ्या हाताच्या प्रत्येक कामाविषयीं परमेश्वर तुला आशीर्वाद देईल; या प्रकारे तुझा देव परमेश्वर तुला जो देश देतो, त्यांत तो तुला आशीर्वाद देईल. आणि तुझ्या देशांत पाऊस यथाकाळीं पाडायास आणि तुझ्या हाताच्या सर्व कामास आशीर्वाद द्यावयास परमेश्वर आपलें आकाशांतील उत्तम सांठवण तुजसाठीं उघडील. हे इस्राएला तूं सुखी आहेस; परमेश्वराकडून तारलेल्या लोका, तुजसारखा कोण आहे ? तोच तुझ्या तारणाची ढाल व तुझ्या महत्वाची तरवार आहे; आणि तुझे शत्रु तुझे आर्जव करतील, आणि तूं त्यांच्या उंच ठिकाणावर पाय देशिल.

इस्राएल परमेश्वराकडून सर्वकाळच्या उद्धाराने उद्धरेल, सदासर्वकाळ पर्यंत तुम्ही लाजणार व शरमणार नाहीं. आणि तुम्ही पूर्णपणें खाल व तृप्त व्हाल, आणि तुमचा परमेश्वर ज्याने तुम्हाकरितां आश्चर्य कर्मे केलीं आहेत त्याचें नाम स्तवाल, आणि माझे लोक कधीं लज्जित होणार नाहींत. आणि मी इस्राएलामध्यें आहे, आणि मी परमेश्वर तुमचा देव आहे व दुसरा कोणी नाहीं असें तुम्ही जाणाल; आणि माझे लोक कधीं लज्जित होणार नाहींत. आणि परमेश्वराचे उद्धरलेले उत्सवानें सियोनेस परत येतील, आणि त्यांच्या माथ्यावर अक्षय हर्ष होईल; ते आनंद व हर्ष पावतील आणि शोक व कण्हणें पळून जातील. तर तुम्ही हर्षाने निघाल, आणि तुमचें चालविणें कुशलाने होईल; तुम्हापुढें पर्वत व डोंगर उत्सव करीत सुटतील, आणि सर्व वन वृक्ष टाळ्या वाजवितील. पहा, देव माझें तारण आहे, मी भाव ठेवीन व भिणार नाहीं, कारण प्रभु परमेश्वर माझें सामर्थ्य व गीत आहे, आणि माझें तारण झाला आहे. आणि तारणाच्या विहिरींतून तुम्ही आनंदानें पाणी ओढाल आणि त्या दिवशीं तुम्ही ह्मणाल, परमेश्वराला स्तवा, त्याच्या नामाचा धावा करा. लोकांमध्यें त्याचीं कर्मे कळवा, त्याचें नाम थोर असें कथन करा. परमेश्वराला गा, कारण त्याने प्रतापी कर्मे केलीं आहेत, हें सर्व पृथ्वींत कळलें आहे. अगे सियोनेचे राह-णारिणी मोठ्याने ओरड व उत्सव कर, कां कीं तुजमध्यें इस्राएलाचा पवित्र महान आहे. त्या दिवशीं ह्मणतील. पहा आमचा देव हाच आहे, आम्ही त्याची वाट पाहिली आहे, आणि तो आम्हास तारील, तो परमेश्वर आहे, आम्ही त्याची वाट पाहिली आहे, त्याच्या तारणाने आम्ही उल्हास व आनंद करूं. मी ओंठांचे

שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו: וְרוּחַ
לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶּן־יִשַׁי
שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָךְ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶיךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ
וַיַּקְבִּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי
וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם:
בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ:
יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם:

הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל · חַטֹּאתֵינוּ יִמְחוֹל · זַרְעֵנוּ
וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל · וְכַכּוֹכָבִים בַּלַּיְלָה:
(המבדיל) יוֹם פָּנָה כְּצֵל תָּמֻר · אֶקְרָא לְאֵל עָלַי גּוֹמֵר ·
יוֹם אֲשֶׁר אָמַר שׁוֹמֵר · אָתָא בֹקֶר וְגַם לַיְלָה: (המבדיל)
צִדָּקָתְךָ כְּהַר תָּבוֹר · עֲלֵי פִּשְׁעֵי עֲבוֹר תַּעֲבוֹר · כְּיוֹם
אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבוֹר · וְאַשְׁמוּרָה בַּלַּיְלָה: (המבדיל)
חֶלְפָּה עוֹנַת מִנְחָתִי · מִי יִתֵּן מְנוּחָתִי · יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי ·
אַשְׁחֶה בְּכָל־לַיְלָה: (המבדיל) קוֹלִי שָׁמְעָה בַּל יִגְטַל ·
פְּתַח לִי שַׁעַר הַמְנוּטָל · שֶׁרֹאשִׁי נִמְלָא־טָל · קְוֻצּוֹתַי
רְסִיסֵי־לַיְלָה: (המבדיל) הֶעָתֵר נוֹרָא וְאָיוֹם · אֲשַׁוְּעָה
תְּנָה פְּרִיוֹם · בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב יוֹם · בְּאִישׁוֹן לַיְלָה:
(המבדיל) קְרָאתִיךָ יָהּ הוֹשִׁיעֵנִי · אֹרַח חַיִּים תּוֹדִיעֵנִי ·
מִדַּלָּה תְּבַצְּעֵנִי · מִיּוֹם וְעַד לַיְלָה: (המבדיל) טַהֵר מַנּוּחַ
מַעֲשַׂי · פֶּן יֹאמְרוּ מַכְעִיסַי · אַיֵּה אֱלוֹהַּ עוֹשַׂי · נוֹתֵן
זְמִירוֹת בַּלַּיְלָה: (המבדיל) נַחֲנוּ בְיָדְךָ בַּחוֹמֶר · סְלַח
נָא עַל קַל וָחוֹמֶר · יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר · וְלַיְלָה לְלַיְלָה:
(המבדיל) אֵל פּוֹדֶה מִכָּל־צָר · קְרָאנוּךָ מִן הַמֵּצַר ·

फल उत्पन्न करितों, जो दूर आहे व जो जवळ आहे त्याचे कुशल, कुशलच होईल असें परमेश्वर म्हणतो; आणि मी त्याला अरोग्य करीन. मग मुख्य सरदार आमासाय याला आत्म्यानें व्यापिलें, आणि तो म्हणाला, हे दावीदा, आम्ही तुझें; हे इशायच्या पुत्रा, आह्मी तुजकडले आहों, कुशल, तुझें कुशलच आहे, तुझ्या सहाय करणाऱ्याचेंहि कुशल आहे, कां कीं, तुझा देव तुझें सहाय करितों; तेव्हां दावीदानें त्यांस आपल्याकडे घेऊन त्यांस गोटाचें अधिकारी करून ठेविले. आणि जिवाचा सुखी याला सांगा कीं, तुझें कुशल व तुझ्या घराचें कुशल व तुझ्या सर्वस्वाचे कुशल. जो पुरुष परमेश्वराबर भाव ठेवितो व ज्याचा भरंवसा परमेश्वरावर आहे तो आशीर्वादित आहे. परमेश्वर आपले लोकांस सामर्थ्य देईल, परमेश्वर आपल्या लोकांस कुशलाचा आशीर्वाद देईल.

पवित्रामध्यें व अपवित्रामध्यें भेद राखणारा, आमचीं पापें क्षमा करो, आणि आमची संतति व संपत्ति रेतीसारखी व रात्रीच्या ताऱ्यांसारखी वाढवो. दिवस तर खजुरीच्या सावलीप्रमाणें पालटून गेला आहे; तरी जो देव माझीं कार्यें साधितो, त्यास, ज्या दिवसाकरितां ह्मणाला सकाळ येती व रात्रहि येती, त्या दिवसाकरितां मी हाक मारीन. तुझें यथार्थपण ताबोर डोंगरासारखें आहे, तर माझीं उल्लंघने गत कालच्या दिवसाप्रमाणें व रात्रींतील प्रहरासारखीं दूर करच कर. माझ्या नैवेद्याचा वेळ निघून गेला आहे, तर मला विश्रांति कोण देईल ? मी तर कण्हताना व अवघी रात्र आपल्या आसवांनीं आपला पलंग भिजवितांना थकलों. माझी वाणी ऐक, ती टाकूं नको; आण मी ज्याचें डोकें दहिंवरानें व ज्याचे कुरुळ रात्रीं बिंदूनीं भरलें आहे त्या मजकरितां उंचावलेला दरवाजा उघड. हे भयंकर व भयानक देवा, माझी विनंती ऐक; मी ओरडतों तेव्हां माझा जीव खंडणी देऊन तीन सांजाचे वेळीं दिवस मावळतांना आणि रात्रीच्या अंधाराच्या वेळी सोडीव हे अनंता ! मी तुला हाक मारितों, तर मला तार, जीवनाचा मार्ग मला कळीव; नाहीं तर कदाचित दिवस निघून रात्र होई पर्यंत तूं मला दरिद्रावस्थेनें * छेदून टाकशील. माझ्या कर्मांचा अशुद्धपणा तूं शुद्ध कर; कदाचित माझी निंदा करणारे ह्मणतील कीं, देव माझा उत्पन्न करणारा, जो रात्रीं गीतें सुचवित असतो ‡ तो कोठें आहे ? आह्मी तुझ्या हातीं केवळ मातीसारखे आहों; तर तूं आतां माझी लहान व मोठीं पापें क्षमा कर मग दिवसोदिवस व रात्रींच्या रात्रीं आह्मा स्तुति करूं. हे देवा, आह्मास सर्व संकटापासून सोडीव, आह्मी संकटांत तुला हाक मारितों (दया करण्यास)

---

* जुन्या प्रतिमध्यें या वाक्यांतील מַחֲלוֹת या शब्दाबद्दल מַחֲלָה असा शब्द आहे. आणि यशाया अ. ३८ ओ. १२ या वाक्यावरून जो हा संप्रदाय घेतला त्यांतहि מַחֲלָה हाच शब्द आहे. तर या מַחֲלָה या शब्दाप्रमाणें या वाक्याचा अर्थ केल्यास " दिवस निघाल्यापासून रात्र होईपर्यंत तूं मला (कोष्ठाच्या) वाण्यापासून मला कापून टाकशील " असा होतो. ‡ इ. देत असतो.

יָהֵךְ לֹא תִקָּצֵר · לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה : (המבדיל) מִיכָאֵל שַׂר יִשְׂרָאֵל · אֶלְיָהוּ וְנַבְרִיאֵל · בְּאוּ נָא עִם הַנּוֹאֵל · קוּמוּ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה : (המבדיל) מִימִינֵנוּ מִיכָאֵל · וּמִשְּׂמֹאלֵנוּ גַּבְרִיאֵל · וְעַל רֹאשֵׁנוּ שְׁכִינַת אֵל · בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־לַיְלָה : (המבדיל) יְתֵן לָנוּ שָׂבוּעַ טוֹב · רַעֲנָן כְּגַן רָטוֹב · וּמֵיהוָה יָבֹא הַטּוֹב · כָּל־הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה : (המבדיל) יְבוֹרָךְ הַבַּיִת הַזֶּה · מִפִּי נָבִיא וְגַם חוֹזֶה · כִּי כֵן יְצַוֶּה אֱלֹהֵינוּ זֶה · לִשְׁמֹרוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה : (המבדיל) הַמַּבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם · יְחַיֵּינוּ מִיוֹמַיִם · יַרְאֵנוּ בְטוּב יְרוּשָׁלַיִם · וְלִמְשׁוֹל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה :

לראש חדש

ליל ראש חדש

(נכנסין לבית הכנסת ואומרים מזמור זה)

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ : עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה : הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ : עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט : יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד : תְּהוֹם כַּלְבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם : מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן : יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם : גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשֻׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ : הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן : יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם :

तुझा हात दिवसासही अखुड नाहीं व रात्रीसहि नाहीं. हे इस्राएलांच्या सरदारा मीखाएला, हे एलीयाहू आणि गाबरीएला, आतां उद्धारणारा बरोबर येण्याकरितां तुम्ही मध्यरात्रीं उठा. आमच्या उजवेकडे मीखाएल, आमच्या डावेकडे गाबरीएल आणि आमच्या मस्तकावर देवाचा साक्षात्कार अवघा दिवस व अवघी रात्र आहे. आह्मास चांगल्या हिरव्या बागासारिखा टवटवीत सप्तक दिलेला आहे; आणि प्रत्येक दिवशीं व प्रत्येक रात्रीं ईश्वराकडून चांगले येणार आहे. या घरास भविष्यवादि व दृष्टांत पाहणारा याच्या मुखांतून निघालेला आशीर्वाद दे; कारण आमचा देव याप्रमाणें त्यांचें रात्रंदिवस रक्षण करण्याची आज्ञा करील. जो पाण्यापासून पाणी निराळें करितो, तो आह्मास २ दिवसांत जीवंत करील, आणि रात्रंदिवस आपला आधिकार चालविण्याकरितां तो येरूशालेम नगर सोडवील.

प्रतिपदेची प्रार्थना.

प्रतिपदेची रात्र.

(प्रार्थना मंदिरीं गेल्यावर पहिल्यानें हें गीत बोलतात.)

हे माझ्या जीवा, तूं परमेश्वराची स्तुति कर; हे परमेश्वरा माझ्या देवा, तूं फार थोर आहेस, तेज व महत्व यानीं वेष्टलेला आहेस. तो तूं वस्त्रासारिखा उजेड पांघरितोस, चांदव्यासारिखें आकाश ताणितोस. तो आपल्या माडया पाण्यांत रचतो; आपला रथ मेघ करितो; वाऱ्याच्या पंखावर चालतो. वायु आपले दूत, अग्नीची ज्वाला आपले सेवक असे करितो. त्यानें पृथ्वीचा पाया तिच्या ठिकाणीं घातला, ती सदांसर्वकाळ हलणार नाहीं. खोल समुद्रानें वस्त्रासारिखें आच्छादिलें; पाणी डोंगरांवर उभें राहिलें. तुझ्या निषेधानें तें पळालें; तुझ्या गडगडाटाच्या शब्दानें भडकलें. तें डोंगरांवर चढलें; जें ठिकाण त्वां त्यासाठीं सिद्ध केलें, तेथें खिंडीनें उतरलें. त्वां मर्यादा लाविली, त्यानें उल्लंघन करूं नये व पृथ्वीला बुडवायास फिरून येऊं नये ह्मणून. तो झरे काढून खोऱ्यांत पाठवितो; ते डोंगरांमधून वाहतात; रानांतल्या सर्व जिवांस पाणी पुरवितात; रानगर्दभ

עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֲפָאִים יִתְּנוּ־קוֹל׃
מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃
מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם
מִן־הָאָרֶץ׃ וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן
וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃ יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן
אֲשֶׁר נָטָע׃ אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים
בֵּיתָהּ׃ הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְּׁפַנִּים׃
עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃ תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וְיִהִי
לָיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃ הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף
וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם׃ תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנָתָם
יִרְבָּצוּן׃ יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־עָרֶב׃ מָה־רַבּוּ
מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ׃ זֶה
הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת
עִם־גְּדֹלוֹת׃ שָׁם אֳנִיּוֹת יִהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק
בּוֹ׃ כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ תִּתֵּן לָהֶם
יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן
תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יָשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ
יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃ יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח
יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים
וְיֶעֱשָׁנוּ׃ אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃ יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן־
הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּיָהּ׃

(ואומרים ערבית כשאר ז׳ימים ומזכירין יעלה ויבא
בדף רנט״ו בעמידה)

आपली ताहान निवारतात. त्याजवळ आकाशांतली पांखरें वास्ति करून डाहाळ्यांमध्यें स्वर काढितात. तो आपल्या माडयांवरून डोंगरांस शिंपितो; तुझ्या कामांच्या फळानी पृथ्वी तृप्त होती. तो पशुसाठी गवत, व मनुष्याच्या उपयोगासाठीं हिरवळ वाढवितो; यासाठीं कीं त्यानें पृथ्वीतून अन्न काढावें; आणि द्राक्षरस जो मनुष्याच्या हृदयाला संतोषवितो; आणि तेल जें त्याचें तोंड टवटवीत करितें, आणि भाकर जी माणसाच्या पोटास आधार देती. परमेश्वराची झाडें लबानोनावर जे एरेज वृक्ष त्यानें लाविले ते तृप्त होतात. त्यांवर तेथलीं पांखरें कोठीं करितात; कुळसेवी पक्षीण बरोष झाडावर आपलें घर करितो. मेकरांस उंच डोंगराचा, शाफानांस खडप्यांचा आश्रय आहे. त्यानें कालनेमासाठी चंद्र केला; सूर्य आपलें मावळणें जाणतो. तूं काळोख करितोस तेव्हां रात्र होती; तींत वनांतले सर्व जीव बाहेर निघतात. तरुण सिंह शिकारीसाठीं गर्जतात, आणि देवाजवळ आपलें भक्ष्य मागतात. सूर्य उगवत असतां ते एकत्र मिळून आपल्या गुहांत निजतात. माणूस निघून आपल्या कार्यावर व उद्योगावर सांजपर्यंत राहतो. हे परमेश्वरा, तुझी कृत्यें किती आहेत! ती सर्व त्वां चातुर्यानें केलीं; पृथ्वी तुझ्या संपत्तीनें भरली आंहे. तसाच हा मोठा व विस्तीर्ण समुद्र; यांत वळवळणारा समुदाय ब असंख्य लहान मोठे जीवजंतु आहेत. तेथें तारवें चालतात; त्यांत खेळायास तो लिव्याथान त्वां घडिला आहे. तें सर्व तुजकडे लक्ष लावितात, त्वां यथाकाळीं त्यांस भक्ष्य द्यावें म्हणून. तूं त्यांस देतोस; ते टिपून घेतात. तूं आपला हात उघडतोस, ते उत्तमपणानें तृप्त होतात. तूं आपलें मुख झांकितोस, ते घाबरे होतात, तूं त्यांचा प्राण काढितोस ते मरतात आणि आपल्या मातीस फिरून मिळतात. तूं आपला आत्मा पाठवितोस, ते उत्पन्न होतात. असे तूं भूमीची पाठ नवी करितोस. परमेश्वराचें गौरव सर्वकाळपर्यंत होत जाईल; परमेश्वर आपल्या कृत्यांवर संतुष्ट होईल. तो पृथ्वीवर दृष्टि लावितो, तेव्हां ती कांपती; तो डोंगरास स्पर्श करितो, तेव्हां ते धुमतात. मी आपल्या आयुष्यापर्यंत परमेश्वराचें गायन करीन; मी आहे तोपर्यंत आपल्या देवाचें कीर्तन करीन. त्याविषयीं माझें ध्यान आवडतें होईल; मी परमेश्वराविषयीं संतुष्ट होईन. पापी पृथ्वीतून संपतील; दुष्ट नाहींसेच होतील. हे माझ्या जीवा, तूं परमेश्वराची स्तुति कर, तुह्मी परमेश्वराला स्तवा.

[मग इतर दिवसांप्रमाणे संध्याकाळची प्रार्थना करावी. परंतु אדני יעלה ויבוא שפתי मध्यें पृष्ठ २५९ एथें लिहिल्याप्रमाणे אמא हा भाग आठवण करून ह्मणावा.]

יום ראש חדש

(ביום ראש חדש מתפללים כשאר הימים עד גאל ישראל
ומזכירין אלהינו בעמידה)

(ואומרים ההלל בדלוג והש"צ מברך לקרא והיחיד אינו
מברך לא בתחלה ולא בסוף (ובימים שגומרים
ההלל סימן בבט"ח · ב' · ימים ראשונים של פסח · ב' של
שבועות · ט' של סוכות · ח' של חנוכה · כ"א יום סימן א"ך
צריקים יודו לשמך · הש"צ מברך לגמור · וגם היחיד יכול
לברך בתחלה ובסוף :)]

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרֹא אֶת הַהַלֵּל :

(בימים שגומרים אומרים לִגְמוֹר אֶת הַהַלֵּל :)

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה : יְהִי
שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם : מִמִּזְרַח־
שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה : רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה
עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ : מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת :
הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ : מְקִימִי מֵעָפָר דָּל
מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן : לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי
עַמּוֹ : מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ :

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז : הָיְתָה
יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו : הַיָּם רָאָה
וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר : הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת
כִּבְנֵי־צֹאן : מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר :
הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן : מִלִּפְנֵי אָדוֹן
חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב : הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם
חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם :

प्रतिपदेचा दिवस.

[प्रतिपदेच्या दिवशीं इतर दिवसांप्रमाणें בראו גאל ישראל पर्यंत प्रार्थना करावी आणि ארני שפתי मध्यें אלוה יעלה ויבוא हा भाग आठवण करून म्हणावा.]

[मग हाल्लेल ह्मणजे स्तवन संक्षिप्तांत वाचितात, आणि हाज्जान त्या पूर्वी לקרא: את ההלל हा धन्यवाद करितो. एकट्यानें हा पहिला व शेवटलाहि धन्यवाद करूं नये. (ज्या दिवशीं पूर्ण स्तवन वाचितात ते हेः—पेसाहचे पहिले २ दिवस, शाबूओथचे २ दिवस, सुक्कोथचे ९ दिवस, हानुक्काचे ८ दिवस; एकंदर २१. याप्रमाणें पूर्ण स्तवन वाचितांना हाज्जानानें व एकट्यानेहि पहिला व शेवटला धन्यवाद करावा.)]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्यानें आह्मास आपल्या आज्ञा करून पवित्र केले आणि आह्मास स्तवन वाचावयाची आज्ञा दिली तो तूं धन्य आहेस. (पूर्ण स्तवन वाचितात तेव्हां—स्तवन पूर्ण करण्याची आज्ञा दिली तो, तूं धन्य आहेस.)

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; अहो परमेश्वराचे सेवक हो, तुम्ही स्तुति करा, परमेश्वराच्या नांवाची स्तुति करा. आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराचें नांव धन्य धन्य ह्मटलें जावो. सूर्याच्या उगवतीपासून त्याच्या मावळतीपर्यंत परमेश्वराच्या नांवाची स्तुति असो. सर्व राष्ट्रांवर परमेश्वर उंच आहे; त्याचें गौरव आकाशांत आहे. परमेश्वर आमचा देव यासारिखा कोण! तो स्थितीनें उंच असतो. आणि नम्रवृत्तीनें आकाशांत व पृथ्वींत पाहतो. दरिद्र्याला धुळींतून उठवितो; दुबळ्याला खतराळींतून असें उंच करितो, कीं अधिकाऱ्यांच्यासंगतीं, आपल्या लोकांच्या अधिकाऱ्यासंगतीं बसवितो. वांझ घरीं बसवून, लेकरांची संतुष्ट आई अशी करितो; तुह्मी परमेश्वराची स्तुति करा.

जेव्हां इस्राएल मिसरांतून, याआकोबाचें घराणें अन्यभाषेच्या लोकांपासून निघालें, तेव्हां यहूदा त्याचा पवित्र, इस्राएल त्याचा अधिकार असा होता. समुद्र पाहून पळाला; यार्देन नदी माघारें फिरली. डोंगर मेंढ्यासारखे, टेंकड्या कळपांतल्या कोंकरांसारख्या उडल्या झाल्या. हे समुद्रा, तुला काय झालें, ह्मणून तूं पळालास? हे यार्देने, तुला काय झालें ह्मणून तूं माघारें फिरलीस? अहो डोंगर, तुह्मी मेंढ्यासारखे कां उडते झालां ? टेकड्याहो, तुह्मी कळपांतल्या कोंकरांसारख्या कां उडल्या झालां? हे पृथ्वी, तूं प्रभूसमोर, ह्मणजे याआकोबाच्या देवासमोर कंपायमान हो. त्याने खडक पालटून पाण्याचें तळें, कठीण पाषाण यास पाणीमय उगम असा केला.

(בימי הדילוג אין אומרים זה

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ
עַל אֲמִתֶּךָ : לָמָּה יֹאמְרוּ רַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם :
וֵאלֹהֵינוּ בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה : עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף
וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם : פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם
וְלֹא יִרְאוּ : אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן :
יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ
בִּגְרוֹנָם : כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם :
יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא : בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ
בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא : יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַּיהוָה
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא :)

יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית אַהֲרֹן : יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם־
הַגְּדֹלִים : יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם : בְּרוּכִים
אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה
וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם : לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָל־
יֹרְדֵי דוּמָה : וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

(בימי הדילוג אין אומרים זה

אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי : כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא : אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי
שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא : וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא
אָנָּא יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי : חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ
מְרַחֵם : שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה דַּלוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ : שׁוּבִי
נַפְשִׁי לְמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי : כִּי־חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי

(हें स्तवन संक्षिप्त वाचतांना हें पुढील ह्मणत नाहींत.

हे परमेश्वरा, आह्मास नको, आह्मास नको; परंतु तूं आपल्या नांवाला, आपल्या दयेवरून, आपल्या सत्यतेवरून गौरव दे. राष्ट्रांनी कां ह्मणावें कीं त्यांचा देव आतां कोठें आहे ? तर आमचा देव आकाशांत; त्याला जें आवडलें तें सर्व त्याने केलें आहे. त्यांच्या मूर्ती रुप्याच्या व सोन्याच्या ; मनुष्याच्या हातांचें काम अशा आहेत. त्यांस तोंडें आहेत, तरी त्या बोलत नाहींत. त्यांस डोळे आहेत, तरी त्या पाहत नाहींत. त्यांस कान आहेत, तरी त्या ऐकत नाहींत; आणखी त्यांस नाकें आहेत, तरी त्या हुंगत नाहींत. त्यांस हात आहेत, तरी त्या चांपसत नाहींत. त्यांस पाय आहेत, तरी त्या चालत नाहींत; आपल्या गळ्यांतून उच्चार काढीत नाहींत. त्यांचे घडणारे, त्यांची आशा धरणारे सर्व त्यांच्यासारिखे आहेत. हे इस्राएला, तूं परमेश्वरावर आशा ठेव; तोच त्यांचा सहाय व ढाल. आहारोनाचे घराणें हो, तुह्मी परमेश्वरावर आशा ठेवा; तोच त्यांचा सहाय व ढाल. अहो परमेश्वराचे भिणारे, तुम्ही परमेश्वरावर आशा ठेवा; तोच त्यांचा सहाय व ढाल.)

परमेश्वराने आमची आठवण केली आहे; तो आशीर्वाद देईल; इस्राएलाच्या घराण्याला तो आशीर्वाद देईल; आहारोनाच्या घराण्याला आशीर्वाद देईल. परमेश्वर आपल्या भिणाऱ्या आबालवृद्धांस आशीर्वाद देईल. परमेश्वर तुह्मास, व तुमच्या लेंकरांस वाढवील. आकाश व पृथ्वी, यांच्या उत्पन्न करणाऱ्या परमेश्वराकडून तुह्मी आशीर्वाद पावलेले आहां. आकाशावरली आकाशें परमेश्वराची आहेत; आणि त्याने पृथ्वी आदामाच्या संतानांस दिली आहे. जे मेलेले ह्मणजे जे शांतस्थळीं उतरलेले हे सर्व परमेश्वराला स्तवीत नाहींत, परंतु आह्मी आतांपासून सर्वकाळपर्यंत परमेश्वराची स्तुति करूं; तुह्मी परमेश्वराला स्तवा.

(हें स्तवन संक्षिप्त वाचतांना हें पुढील ह्मणत नाहींत.

परमेश्वर माझ्या काकुळतींचा शब्द ऐकतो,यास्तव मी त्यावर प्रीति करितो. त्याने आपला कान मजकडे लाविला, यास्तव मी आपल्या आयुष्यभर हाक मारीन. मरणाच्या वेदनानी मला वेष्टिलें; लोकांतराच्या बंधनांत मी सांपडलो; मला संकट व खेद प्राप्त झाला. यास्तव म्या परमेश्वराचें नांव घेतां प्रार्थना केली कीं, हे परमेश्वरा, तूं कृपेनें माझ्या जिवाचा निभाव कर. परमेश्वर कृपाळू व नीतिमान आणि आमचा देव ममताळू आहे. परमेश्वर भोळ्यांचें संरक्षण करितो; मी दुबळा होतों, परंतु त्याने मला तारिलें. हे माझ्या जिवा, तूं आपल्या विसांव्याकडे फीर; कारण कीं, परमेश्वराने तुजवर उपकार केला आहे. कां, तर त्वां माझ्या जिवाला मरणापासून माझ्या डोळ्यांस अश्रु-

מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי : אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי
יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים : הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי
מְאֹד : אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב :)
מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי : כּוֹס־יְשׁוּעוֹת
אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא : נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם
נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ : יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו :
אָנָּא יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָּ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ
לְמוֹסֵרָי : לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא :
נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ : בְּחַצְרוֹת בֵּית
יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ :

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים : כִּי גָבַר
עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
יֹאמְרוּ נָא בֵּית־אַהֲרֹן	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהוָה	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ : יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־
יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם : יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי :
טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם : טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים : כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם :
סַבּוּנִי גַּם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם : סַבּוּנִי כִדְבֹרִים
דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם : דָּחֹה דְחִיתַנִי
לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי : עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה :
קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל :

पातापासून, माझ्या पायाला ठेंच लागण्यापासून वांचविलें आहे. मी जिवंतांच्या देशांमध्यें परमेश्वराच्या समोर चालेन. मी विसरलों, यास्तव बोललों; मी फार दुःखित झालों. म्या आपल्या घाईने म्हटलें कीं, सर्व माणसें लबाड आहेत.)

आपल्यावरले परमेश्वराचे सर्व उपकार त्याजवळ कसे फेडूं ! मी तारणाची वाटी घेऊन, परमेश्वराच्या नांवाने हाक मारीन. मी आपले नवस परमेश्वराजवळ तर त्याच्या सर्व लोकांदेखतां फेडीन. परमेश्वराच्या दिसण्यांत त्याच्या भक्तांचें मरण मोलाचें आहे. हे परमेश्वरा, मी प्रसन्नता मागतों कारण कीं मी तुझा सेवक, मी तुझा सेवक, तुझ्या दासीचा पुत्र; त्वां माझीं बंधनें मोकळी केली आहेत. तुला स्तुतीचे अर्पण अर्पीन; आणि मी परमेश्वराच्या नांवाने हाक मारीन. मी आपले नवस परमेश्वराजवळ त्याच्या सर्व लोकांदेखतां फेडीन. हे यरूशालेमे, तुझ्यामध्यें परमेश्वराच्या घरच्या अंगणांत फेडीन. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

अहो सर्व राष्ट्रें, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा. सर्व लोकांनो, तुम्ही त्याची स्तुति करा. कारण की त्याची दया आम्हावर भारी आहे; आणि परमेश्वराची सत्यता सर्वकाळपर्यंत आहे. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा; कां कीं तो चांगला, त्याची दया सर्वकाळ आहे.
इस्राएलानें म्हणावें कीं, त्याची दया सर्वकाळ आहे.
आहरोनाच्या घराण्यानें म्हणावें कीं, त्याची दया सर्वकाळ आहे
परमेश्वराच्या भिणाऱ्यानी म्हणावें कीं, त्याची दया सर्वकाळ आहे.

म्या दुःखबंदांतून परमेश्वराला हाक मारिली; परमेश्वराने सुटका करितांना मला उत्तर दिलें. परमेश्वर मजकडे आहे; मी भिणार नाहीं; माणूस माझें काय करील ! परमेश्वर मजकडे माझ्या सहायकाऱ्यांच्यासंगतीं आहे; यास्तव मी आपल्या द्वेष्यांवर आपली दृष्टि लावीन. मनुष्यावर भरंवसा ठेवण्यापेक्षा परमेश्वरावर आशा ठेवणें बरें आहे. अधिकाऱ्यांवर भरंवसा ठेवण्यापेक्षां, परमेश्वरावर आशा ठेवणें बरें आहे. सर्व राष्ट्रांनीं मला वेढिलें; तरी म्या परमेश्वराच्या नांवानें त्यांस छेदिलें. त्यानी मला वेढिलें, होय मला वेढिलें; तथापी म्या परमेश्वराच्या नांवाने त्यांस छेदिलें. तीं मधमाश्यांसारिखीं माझ्या चहुंकडे आलीं; आणि कांट्यांच्या अग्निसारिखीं विझालीं; कारण कीं म्या परमेश्वराच्या नांवाने तीं छेदिलीं. त्वां मला पाडायास धक्कावर धक्का दिला; परंतु परमेश्वर मला सहाय झाला. जो परमेश्वर तो माझें बळ व कीर्तन; आणि माझें तारण असा झाला आहे. हर्षाचा व तारणाचा

יְמִין יְהוָה רוֹמֶמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: לֹא אָמוּת כִּי
אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי:
פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר־
לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי
לִישׁוּעָה: (אודך) אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ
פִּנָּה: (אבן) מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ:
(מאת) זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: (זה) אָנָּא
יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא:
(אנא) אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא: (אנא)
בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: (ברוך)
אֵל יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ: (אל) אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ:
(אלי) הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (הודו)
יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים
עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ · וְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּם בְּרִנָּה
יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וְיִשַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ אֶת־שֵׁם כְּבוֹדֶךָ · כִּי לְךָ
טוֹב לְהוֹדוֹת · וּלְשִׁמְךָ נָעִים לְזַמֵּר · וּמֵעוֹלָם וְעַד
עוֹלָם אַתָּה אֵל ·
(היחיד אינו אומר הברכה בימי הדילוג אלא ישמע מפי
הש"צ ויענה אמן)
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אָמֵן:
(אם יש מנין אומרים קדיש תתקבל דף ק")
(קודם שיוציאו ספר תורה אומרים פסוקים אלו)
יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל
יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת

शद्व नीतमानांच्या राहोट्यांत आहे; परमेश्वराचा उजवा हात पराक्रम करितो. परमेश्वराचा उजवा हात उंच आहे; परमेश्वराचा उजवा हात पराक्रम करितो. मी मरणार नाहीं, परंतु जगून, परमेश्वराच्या कृत्यांचें वर्णन करीन. परमेश्वराने मला फार शिक्षा केली, परंतु मला मरूं दिलें नाहीं. तुह्मी मजसाठीं पवित्र दरवाजे उघडा; मी त्यांतून आंत जाऊन अनंताची स्तुति करीन. हा परमेश्वराचा दरवाजा; यांतून नीतिमान आंत जातात. मी तुझी स्तुति करीन; कां तर त्वां मला उत्तर दिलें; आणि तूं माझें तारण असा झाला आहेस. जो धोंडा बांधणाऱ्यानी अव्हेरिला, तो कोपऱ्याच्या मुख्यस्थानचा झाला. हे परमेश्वराकडून झालें, तें आमच्या दृष्टींत आश्चर्य आहे. जो दिवस परमेश्वराने केला तो हाच; त्यांत आह्मी हर्ष व संतोष करूं. हे परमेश्वरा, मी विनंती करितो, तारण कर. हे परमेश्वरा, मी विनंती करितों, अगत्य कल्याण कर.

जो परमेश्वराच्या नांवाने येतो, तो धन्य; आम्ही परमेश्वराच्या घरांतून तुह्मांस आशीर्वाद दिला आहे. परमेश्वर देव आहे; आणि त्याने आह्मावर प्रकाश केला आहे; तुह्मी सणाचा यज्ञपशु वेदीच्या शिंगासीं दोऱ्यानी बांधा. तूं माझा देव, आणि मी तुझी स्तुति करीन; हे माझ्या देवा, तुला मी उंच मानीन. तुह्मी परमेश्वराची स्तुति करा; कारण कीं तो चांगला, आणि त्याची दया सर्वकाळ आहे.

हे परमेश्वरा आमच्या देवा, तुझीं सर्व कृत्यें तुला स्तवितील, आणि तुझी इच्छा पूर्ण करणारे तुझे भक्त व सात्विक इस्राएलाचें घराणें तुझे लोक हे सर्व हर्षाने, तुझ्या गौरवाच्या नामास स्तवितील, सुवंदतील, वाखाणितील व गौरवितील. कारण तुला स्तवणें उत्तम आहे; आणि तुझ्या नामाचे कीर्तन करणें सुंदर आहे आणि सर्वकाळापासून सर्वकाळपर्यंत तूंच देव आहेस.

(हें स्तवन संक्षिप्त करण्याच्या दिवशीं एकट्यानें हा पुढील धन्यवाद करूं नये; हाज्जानच्या मुखांतून मात्र ऐकावा.)

हे परमेश्वरा, स्तवनाकडून गौरविलेल्या राजा, तूं धन्य आहेस.

[दहा मनुष्यें असल्यास "कद्दीश तिथकब्बाल" ह्मणावा. पृष्ठ १००]

(शास्त्र काढण्या पूर्वी हीं वाक्यें बोलतात.)

आमचा देव परमेश्वर आमच्या वडिलांस जसा अनुकूल होता, तसा आह्मास अनुकूळ असो; त्यानें आह्मास टाकूं नये; व आह्मांस सोडूंच नये. तूं आपल्या लोकांस तार, आणि आपल्या वतनाला आशीर्वाद दे; त्यांचा मेंढपाळ

נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: (הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
עַמְּךָ אֶת־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל:) בָּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל
תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

(ומוציאין ספר תורה ואומר החזן ברוד המקום · וגרלו · ו זאת התורה כמו בחול · וקורין בו ד׳ גברי בפרשה זו · כהן קורא עד עלה תמיד · לוי חוזר פסוק ואמרת להם עד רביעית ההין · שלישי עד ונסכה · רביעי עד ונסכו:)

(קריאה לראש חדש)

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו־אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַׁי רֵיחַ
נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת
תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה:
וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת
שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר
שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה
תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן
לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן
לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן

असा हो ; आणि त्यांस सर्वकाळ वाहा. (हे परमेश्वरा तूं आपल्या लोकांस इस्राएलाच्या शेषास तार. तूं आपला सेवक दावीद याकरितां आपल्या अभिषिक्ताचे तोंड विन्मुख करूं नको.

[मग शास्त्र काढितांना व्यवहारिक दिवसांप्रमाणें हाज्जान ויאמר התורה ו גדלו ברוך המקום बोलतो. मग शास्त्रांतील हा पुढील भाग वाचावयास चार मनुष्यें बोलावितातः—कोहेन करितां तिसऱ्या वाक्याच्या शेवटपर्यंत; लेवी करितां तिसरें वाक्य पुनः वाचन पांचवें वाक्याच्या शेवटपर्यंत; तिसऱ्या करितां सहाव्या वाक्यापासून दहाव्या वाक्याच्या शेवट पर्यंत; आणि चौथ्या करितां अकराव्या वाक्यापासून शेवट पर्यंत वाचितात.]

[प्रतिपदेच्या दिवशीं शास्त्रांतून वाचावयाचा भाग.]

आणि परमेश्वरानें मोशयाला असें सांगितलें कीं इस्राएलाच्या संतानांस आज्ञा देऊन सांग कीं, माझ्या होत्राकरितां जीं माझीं अर्पणें, माझीं अन्नदानें, तीं सुवासासाठीं माझ्याजवळ यथाकाळीं करावयास संभाळा आणि त्यांस सांग, तुह्मी जें होत्र परमेश्वराला अर्पावें तें हेंच, प्रतिदिवशीं नित्याच्या होमाकरितां पहिल्या वर्षांतील निर्दोष दोन मेंढे. एक मेंढा सकाळीं अर्पण कर आणि एक मेंढा संध्याकाळीं अर्पण कर. आणि अन्नार्पणासाठीं एफाचा एक दशमांश सपीठ, पावहीन कुटून काढलेलें तेल यांत मळलेलें असावें. हा नित्य होम सीनाय डोंगरावर नेमलेला परमेश्वराला, होत्र सुवासासाठीं असा आहे. आणि त्यासंगतीं जें पेयार्पण करावयाचें तें एका मेंढ्यासंगतीं पावहीन द्राक्षारस; तें पवित्रस्थानांत परमेश्वराजवळ ओतून पेयार्पण कर. आणि संध्याकाळीं दुसऱ्या मेंढ्याचें अर्पण कर, जसें सकाळचें अन्नार्पण व त्याचें पेयार्पण तसें कर; हें होत्र परमेश्वराजवळ सुवास आहे.

आणि शाब्बाथ दिवशीं पहिल्या वर्षांतील निर्दोष दोन मेंढे, व तेलांत मळलेल्या दोन दशमांश सपिठाचें अन्नार्पण व त्याचें पेयार्पण असावें. नित्य होम व त्याचें पेयार्पण यांखेरीज हा होम प्रत्येक शाब्बाथीं व्हावा.

आणि आपल्या महिन्यांच्या आरंभांमध्यें दोन गोऱ्हे व एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील निर्दोष सात मेंढे, यांचा परमेश्वराजवळ होम करा. आणि एकेका गोऱ्ह्यासंगतीं तेलांत मळलेल्या तीन दशमांश सपिठाचें अन्नार्पण व एकेका मेंढ्यासंगतीं तेलांत मळलेल्या दोन दशमांश सपिठाचें अन्नार्पण व्हावें. आणि एकेका पहिल्या वर्षांतील मेंढ्यासंगतीं तेलांत मळलेल्या एक दशमांश सपिठाचें अन्नार्पण व्हावें; हा होम परमेश्वराला सुवास होत्र असा आहे. आणि

לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָֹה : וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה : וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָֹה עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ :

(ואומר החזן חצי קדיש וגוללין ס״ת · ואחר כך אומרים אשרי · ובא לציון ·ובדוך אלהינו · ומחזירין ס״ת למקומו · ואומרים יהללו ואומר החזן קדיש לעילא · וחולצין התפילין ומתפללין מוסף :)

(מוסף לראש חדש ומוסף לשבת וראש חדש)

(אדון הכל · **יאהדונהי** · היה הוה ויהיה)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֶה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ (בקיץ * מוֹרִיד הַטָּל) (ובחורף ‡ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מֵחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה : וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֶּה הַמֵּתִים :

---

* पेसाहच्या पहिल्या दिवसाच्या 'मुसाफा' पासून מוריד הטל बोलतात.

‡ शेमीनी आसेरेथच्या 'मुसाफा' पासून משיב הרוח ומוריד הגשם बो०

त्यांच्या पेयार्पणासाठीं दर गोऱ्ह्यासंगतीं अर्धा हीन व मेंढ्यासंगतीं तृतीयांश हीन व पहिल्या वर्षांतील दर मेंढ्यासंगतीं चतुर्थांश हीन इतका द्राक्षारस व्हावा; असा वर्षांतल्या महिन्यांतून प्रत्येक माहिन्यांत होम व्हावा. आणि नित्य होमाखेरीज परमेश्वराजवळ पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा अर्पावा व त्याचें पेयार्पण व्हावें.

[मग पृष्ठ ६५ एथील "कद्दीश लेएला" बोलल्यावर शास्त्र गुंडाळितात. मग ברוך אלהינו ובא לציון אשרי व יהללו बोलून शास्त्र परत नेऊन ठेवितात. मग हाज्जानानें "कद्दीश लेएला" ह्मटल्यावर तेफीलीन सोडून मुसाफ ह्मणजे अधिक प्रार्थना करितात.]

[प्रतिपदेची व शाब्बाथ असून प्रतिपदेची अधिक प्रार्थना.]

[सर्वांचा प्रभु परमेश्वर होता, आहे व असेल.]

हे प्रभु, माझें ओंठ उघड, मग माझें तोंड तुझी स्तुती प्रगट करील.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आब्राहाम, इसहाक, व याआकोब यांच्या देवा, मोठ्या, पराक्रमी, भयंकर व परात्पर देवा, कृपादाने देणाऱ्या, सर्व पदार्थांचा धनी, पूर्वजांच्या यथार्थतेची आठवण करणाऱ्या आणि त्यांच्या लेकरांच्या लेंकरांसाठीं दये करून आपल्या नामाकरितां उद्धारक पाठविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. तूं राजा, सहायकर्ता, तारक व आह्मांवर ढालरूप आसणारा आहेस. हे परमेश्वरा, आब्राहामाच्या ढालरूप आश्रया, तूं धन्य आहेस.

हे प्रभु, तूं सर्वकाळ पराक्रमी आहेस; मेलेल्यांस जीवंत करणारा, तारावयास समर्थ, (उन्हाळ्यांत—दहिंवर पाडणारा) (हिंवाळ्यांत—वारा वाहविणारा आणि पाऊस पाडणारा) बहुत कृपेने प्राणीमात्रांचें पोषण करणारा, बहुत दयेने मेलेल्यांस जीवंत करणारा, पडलेल्यांस आश्रय देणारा, रोग्यांस निरोगी करणारा, बंदिवानांस मोकळें करणारा, आणि धुळींत निजलेल्यां बरोबर आपली सत्यता स्थापन करणारा, तूंच आहेस. हे अद्भूत कृत्यें करणाऱ्या, तुजसारिखा कोण! आणि हे राजा, मारणाऱ्या व जीवंत करणाऱ्या व तारण उगविणाऱ्या, तुझी बरोबरी कोण करूं शकेल? आणि मेलेल्यांस जीवंत करणारा, तूं सत्य आहेस. हे परमेश्वरा, मेलेल्यांस जीवंत करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(בחזרה השליח צבור אומר

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הַמְוֻנִּי מַעְלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה · יַחַד כֻּלָּם קְדוּשָׁה לְךָ יְשַׁלְּשׁוּ · בַּדָּבָר הֶאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ · וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם וּמְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים · אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ · הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ · הוּא אָבִינוּ · הוּא מַלְכֵּנוּ · הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ · הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ · וְיַגְאִלֵנוּ שֵׁנִית · וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָל־חַי לֵאמֹר · הֵן נָאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרִאשִׁית : לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : וּבִדְבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר · יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ :)

לראש חדש

(בחזרה השליח צבור אומר

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הַמְוֻנִּי מַעְלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה · יַחַד כֻּלָּם קְדוּשָׁה לְךָ יְשַׁלְּשׁוּ · בַּדָּבָר הֶאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ · קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים · בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : וּבִדְבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר · יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ :)

[मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान हें ह्मणतो.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, दूतांचीं वरील सैन्यें खालीं एकवट झालेल्या तुझ्या इस्राएल लोकांसहित तुला मुगुट देतात. (तुझा राज्याधिकार मान्य करितात.) आणि तुझ्या भविष्यवाद्याकडून ह्मटलेलें जें वाक्य आहें कीं, "ते एकमेकाला मोठ्यानें बोलत ह्मणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवाने भरली आहे;" त्याप्रमाणें ते सर्व एकदांच तीन वेळ तुझी पवित्रता गाजवितात. त्याच्या गौरवाकडून सर्व जग भरलें आहे; आणि त्याचा सन्मान करावा ह्मणून त्याची सेवा करणारे दूत त्याजविषयीं विचारतात कीं, त्याच्या गौरवाचे ठिकाण कोठें आहे? त्यांच्या समोर जे असतात, ते स्तुति करून असें ह्मणतात कीं, "त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो." त्याचे लोक त्याचें एकत्व मानून ते प्रत्येक दिवशीं सकाळीं व संध्याकाळीं असे दोन वेळां प्रीतीनें ह्मणतात कीं, हे इस्राएला ऐक, परमेश्वर आमचा देव आहे; परमेश्वर एकच आहे; त्यांकडे तो आपल्या स्थानांतून दयेने वळेल. तोच आमचा देव; तोच आमचा बाप; तोच आमचा राजा; तोच आमचा तारणारा; तोच आह्मांस तारील आणि दुसऱ्या वेळीं आह्मास सोडविल; आणि सर्व प्राण्यांच्या दृष्टीपुढें दयेने असें ऐकवील कीं, पहा मी परमेश्वर तुमचा देव, तुह्मांस देव असा व्हावा ह्मणून पहिल्याप्रमाणें शेवटीं तुम्हांस सोडविलें आहे. आणि तुझ्या पवित्र शास्त्रांतहि लिहीलें आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सियोन, तुझा देव पिढोपिढीं आहे. तुझी परमेश्वराला स्तवा.]

प्रतिपदेच्या दिवशीं.

[मोठ्याने बोलतांना हाज्जान हें ह्मणतो.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, दूतांचीं वरील सैन्यें खालीं एकवट झालेल्या तुझ्या इस्राएल लोकांसहित तुला मुगुट देतात. (तुझा राज्यधिकार मान्य करितात) आणि तुझ्या भविष्यवाद्याकडून ह्मटलेलें जें वाक्य आहे कीं, "ते एकमेकाला मोठ्याने बोलत ह्मणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र, सैन्याचा परमेश्वर आहे; सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवाने भरली आहे;" त्याप्रमाणें ते सर्व एकदांच तीन वेळ तुझी पवित्रता गाजवितात. त्यांच्या समोर जे असतात ते स्तुति करून असें ह्मणतात कीं, "त्याच्या स्थानांतून परमेश्वराचें गौरव सुवंदित असो." आणि तुझ्या पवित्र शास्त्रांतही लिहिले आहे कीं, परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो; हे सियोन, तुझा देव पिढोपिढीं आहे; तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.]

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶלָה · (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם כִּלִּיתָ מִלַּאכְתֶּךָ בַּיּוֹם
הַשִּׁבִיעִי · בָּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת וְרָצִיתָ בָּנוּ
מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ
לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ · וַתִּתֶּן־לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים
לְכַפָּרָה · וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ · חָרְבָה עִירֵנוּ · וְשָׁמֵם מִקְדָּשֵׁנוּ · וְגָלָה יָקָרֵנוּ ·
וְנֶטַל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ · וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִין לְהַקְרִיב לְפָנֶיךָ
קָרְבָּן וְלֹא כֹהֵן שֶׁיְכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ :

לראש חדש

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶלָה (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה ·) בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתַתָּ זְמַן כַּפָּרָה לְכָל־תּוֹלְדוֹתָם
בְּהִיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן שְׂעִירֵי
חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם זְכָרוֹן לְכָלָם יְהִיֶה · תְּשׁוּעַת נַפְשָׁם
מִיַּד שׂוֹנֵא · מְזֻבַּח חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ
נַעֲלֶה עָלָיו · וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן וּבַעֲבוֹדַת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ · וְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נִשְׁמַע בְּעִירֶךָ
הָאֲמוּרִים לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ · אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם
וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר :

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस.) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, तूं धन्य आहेस

पूर्वकाळीं त्वां आपलें जग घडिलें, आपलें काम सातव्या दिवशीं पूर्ण केलें, आह्मास सर्व राष्ट्रांतून निवडून घेतलें, सर्व जातींपेक्षां आम्हांवर अधिक आवड ठेविली, आपल्या आज्ञांकडून आह्मास पवित्र केलें, आणि हे आमच्या राजा, आपली सेवा करण्याकरितां आह्मास जवळ घेतलें, आणि आपलें मोठें व पवित्र नाम आह्मास दिलें आहे; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, प्रिती भावेंकरून विश्रांतिकरितां शाब्बाथ, आणि प्रायश्चित्ताकरितां प्रतिपदा, दिल्या आहेस. परंतु हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आह्मी पाप केल्यामुळें आमच्या नगराचा नाश झाला, आमचें मंदीर ओसाड पडलें, आमचें वैभव गेलें, आणि आमच्या जीवनाच्या घरांतून गौरव काढून घेतलें आहे, आणि आह्मी तुजपुढें अर्पण करूं शकत नाहीं, आणि आह्मास प्रायश्चित देण्यास योजक ही नाहीं.

प्रतिपदेच्या दिवशीं.

तूं पवित्र आणि तुझें नामहि पवित्र आहे; आणि धार्मिक मनुष्यें नित्य तुझें स्तवन करितात; (कारण तूंच महान राजा, व पवित्र देव आहेस.) हे परमेश्वरा, पवित्र देवा, पवित्र राजा, तूं धन्य आहेस.

तूं आपले लोकांस प्रतिपदा पिढोपिढीं प्रायश्चित्ताच्या वेळाप्रमाणें लावून दिल्यास तेव्हा ते आपल्या प्रायश्चित्ताकरितां व सर्वांची आठवण होण्याकरितां आणि हेवा करणाऱ्यांच्या हातांतून तारले जाण्याकरितां स्वइच्छेचे अर्पण आणि पाप हारक कोकरें वाहत असत. (त्याप्रमाणें) सीयोनेंत नवी वेदी स्थापन कर ह्मणजे तिजवर आह्मी प्रतिपदेचा होम करूं आणि स्वइच्छेने शेरडांतील बकऱ्यांची अर्पणें करूं; आणि पवित्र मंदिरांतील पुजनांत आह्मी हर्ष करूं, आणि तुझा सेवक दावीद याचीं गीतें तुझ्या वेदीपुढें म्हटलीं जातांना आह्मी तुझ्या मंदिरीं ऐकूं. तूं त्यांवर सर्वकाळची प्रीति कर आणि पूर्वजांचा करार लेंकरांकरितां आठीव.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ
בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ · וְשָׁם נַעֲשֶׂה
לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִין כְּסִדְרָן וּמוּסָפִין
כְּהִלְכָתָן · אֶת־מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה · וְיוֹם רֹאשׁ
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה · נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ
כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כָּאָמוּר :
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלַת
שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ : (י״א זֶה
קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת וּבְקָרְבַּן מוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ נֶאֱמַר :)
וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר
שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה
תְּמִימִם : וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ
וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן :

לראש חדש

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ
בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ · וְשָׁם נַעֲשֶׂה
לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִין כְּסִדְרָן וּמוּסָפִין
כְּהִלְכָתָן · אֶת־מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה · נַעֲשֶׂה
וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר :
וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־
בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं आह्मांस आनंदानें आमच्या देशाकडे ने, आणि आमच्या हद्दींत आह्मांस वसीव; मग आह्मी तेथें नित्याचीं नेमिलेलीं अर्पणें त्यांच्या रितीप्रमाणें आणि अधिक अर्पणें त्यांच्या पद्धतीप्रमाणें तुजपुढें करूं; ह्मणजे या शाब्बाथ दिवसाचीं व या प्रतिपदेच्या दिवसाचीं अधिक अर्पणें, अशीं आह्मीं तुजपुढें प्रीतीने तुझ्या इच्छेच्या आज्ञेप्रमाणें, जसें तुझा सेवक मोशे याच्या हाताकडून आह्माकरितां तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे, त्याप्रमाणें आह्मी करूं व अर्पूं; जसें ह्मटलें आहे कीं:—

आणि शाब्बाथ दिवशीं पहिल्या वर्षांतील निर्दोष दोन मेंढे, आणि तेलांत मळलेल्या दोन दशमांश सपीठाचा नैवेद्य, आणि त्याचें पेय अर्पण व्हावें. नित्य होम व त्याचें अर्पण या खेरीज हा होम प्रत्येक शाब्बाथीं व्हावा. (कोणी हेंही ह्मणतातः— हें शाब्बाथाच्या अधिक अर्पणाविषयीं; आणि प्रतिपदेच्या अर्पणाविषयीं असें ह्मटलें आहे.

आणि आपल्या महिन्याच्या आरंभीं दोन गोऱ्हे व एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील निर्दोष सात मेंढे, यांचा परमेश्वराजवळ होम करा. आणि त्यांचे नैवेद्य व त्यांचीं तर्पणें सांगितल्याप्रमाणें ह्मणजे गोऱ्ह्यासंगतीं तीन दशमांश (सपीठ), मेंढ्यासंगतीं दोन दशमांश, कोंकऱ्यासंगतीं एक दशमांश, पेय अर्पणाप्रमाणें मद्य; प्रायश्चित्ताकरितां बकरा, आणि पद्धतीप्रमाणें नित्याचीं दोन अर्पणें करा.

प्रतिपदेच्या दिवशीं.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं आह्मांस आनंदाने आमच्या देशाकडे ने, आणि आमच्या हद्दींत आह्मांस वसीव; मग आह्मी तेथें नित्याचीं नेमिलेलीं अर्पणें त्यांच्या रितीप्रमाणें, आणि अधिक अर्पणें त्यांच्या पद्धतिप्रमाणें तुजपुढें करूं; ह्मणजे या प्रतिपदेच्या दिवसाचें अधिक अर्पण, अशीं आह्मी तुजपुढें प्रीतीने, तुझ्या इच्छेच्या आज्ञेप्रमाणें, जसें तुझा सेवक मोशे याच्या हातांकडून तुझ्या गौरवाच्या आज्ञेप्रमाणें आह्माकरितां तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे, त्याप्रमाणें आह्मी करूं व अर्पूं; जसें ह्मटलें आहे कीं:—

आणि आपल्या महिन्यांच्या आरंभी दोन गोऱ्हे व एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील निर्दोष सात मेंढे, यांचा परमेश्वराजवळ होम करा. आणि

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה · לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה · לִישׁוּעָה
וּלְנֶחָמָה · לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה · לִמְחִילַת חֵטְא · וְלִסְלִיחַת
עָוֹן · וְיֶהִא הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוֹף וָקֵץ לְכָל צָרוֹתֵינוּ · תְּחִלָּה
וָרֹאשׁ לִפְרִיוֹן נַפְשֵׁנוּ · כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־הָאֻמּוֹת
בָּחַרְתָּ · וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבַעְתָּ ׃

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וְהַשְּׁבִיעִי
רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר
לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית ׃

לראש חדש

שִׁבְעָה תְּמִימִם ׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמֻרְבָּר עוֹלָה
עֶשְׂרִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן
כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה · לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה · לִישׁוּעָה
וּלְנֶחָמָה · לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה · לִמְחִילַת חֵטְא · וְלִסְלִיחַת
עָוֹן · וְיֶהִא הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוֹף וָקֵץ לְכָל צָרוֹתֵינוּ · תְּחִלָּה
וָרֹאשׁ לִפְרִיוֹן נַפְשֵׁנוּ · כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־הָאֻמּוֹת
בָּחַרְתָּ · וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבַעְתָּ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים ׃

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, हा महिना आमच्या कल्याणाकरितां व आशीर्वादाकरितां, हर्षाकरितां व आनंदाकरितां, तारणाकरितां व सांत्वनाकरितां, उपजीवनाकरितां व अन्नसामग्रीकरितां, पापाच्या क्षमेकरितां व अपराधाच्या माफीकरितां, नवसार. आणि या महिन्यांत आमच्या सर्व दुःखाचा अंत व शेवट आणि आमच्या जीवाच्या उद्धाराचा आरंभ व मुहूर्त होवो. कारण तूं आपल्या इस्राएल लोकांस सर्व लोकांतून निवडिलेंस, आणि प्रतिपदांचे नियम त्यांस लावून दिलेस.

यावरून शाब्बाथ पाळणारे आणि त्यास हर्ष ह्मणणारे लोक, जे सातवा दिवस पवित्र मानितात ते, तुझ्या राज्यांत आनंद करितात; ते सर्व तुझ्या चांगुलपणाकडून तृप्त व हर्षित आहेत; कारण सातव्या दिवसावर तूं संतुष्ट होऊन त्यास पवित्र करून व त्यास सर्व दिवसांमध्यें आवडता असें नांव देऊन उत्पत्तिच्या कामाच्या आठवणीकरितां नेमून ठेविला आहेस.

प्रतिपदेच्या दिवशीं.

त्यांचे नैवेद्य व त्यांचीं अर्पणें सांगितल्याप्रमाणें म्हणजे गोऱ्ह्यांसंगतीं तीन दशमांश (सपीठ); मेंढ्यासंगतीं दोन दशमांश, कोंकऱ्यासंगतीं एक दशमांश, पेय अर्पणाप्रमाणें मद्य, प्रायश्चित्ताकरितां बकरा आणि पद्धतीप्रमाणें नित्याचीं दोन अर्पणें करा.

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, हा महिना आमच्या कल्याणाकरितां व आशीर्वादाकरितां, हर्षाकरितां व आनंदाकरितां, तारणाकरितां व सांत्वनाकरितां, उपजीवनाकरितां व अन्न सामग्रीकरितां, पापाच्या क्षमेकरितां व अपराधाच्या माफीकरितां, नवसार. आणि या महिन्यांत आमच्या सर्व दुःखाचा अंत व शेवट, आणि आमच्या जीवाच्या उद्धाराचा आरंभ व मुहूर्त होवो. कारण तूं आपल्या इस्राएल लोकांस सर्व लोकांतून निवडिलेंस, आणि प्रतिपदांचे नियम त्यांस लावून दिलेस. हे परमेश्वरा, इस्राएलास व प्रतिपदांस पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִּמְנוּחָתֵנוּ · קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ · שַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת
קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים :

מוסף לראש חדש ומוסף לשבת וראש חדש

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ·
וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן
תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ · וְתֶחֱזֶינָה
עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ
וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר
תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ · שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם ·
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ·
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

(מודים דרבנן)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, आमच्या विसांव्यामुळें तूं प्रसन्न हो, आपल्या आज्ञांकडून आम्हास पवित्र कर, आपल्या शास्त्रांत आमचा विभाग राखून ठेव, आपल्या चांगुलपणाकडून आम्हास तृप्त कर, आपल्या तारणाकडून आमचा जीव हर्षित कर, सत्यतेनें तुझी सेवा करावी ह्मणून आमची मनें शुद्ध कर; आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझा पवित्र शाब्बाथ आह्मास प्रीय व आवडतें वतन करून द; असा कीं, तुझें नाम पवित्र मानणाऱ्या सर्व इस्राएलांनीं त्यांत स्वस्थ रहावें. हे परमेश्वरा, शाब्बाथास व इस्राएलास व पतिपदांस पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

प्रतिपदेची व शाब्बाथ असून प्रतिपदेची अधिक प्रार्थना.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या इस्राएल लोकांस प्रसन्न हो, त्यांची प्रार्थना मनावर घे, आपल्या घराच्या प्रसाद स्थानीं पुजन पुनः चालू कर; इस्राएलांचीं अर्पणें व त्यांची प्रार्थना लवकर प्रीतीनें व आवडीनें मान्य कर, आणि तुझ्या इस्राएल लोकांची भक्ति तुला सर्वदा आवडो.

तूं आपल्या बहुत दयेनें आह्माविषयीं संतोषित होऊन आम्हास प्रसन्न हो; मग आमचे डोळे तुला कृपेनें सियोनेकडे फिरतांना पाहतील. हे परमेश्वरा, आपला शेखीना * सियोनेमध्यें पुनः स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, जो तूं त्या तुलाच आह्मी स्तवितों. ‡ तूं आमचा व आमच्या जीवांचा खडकरूप आश्रय, व आमचे तारणाची ढाल आहेस. आमचा जीव तुझ्या हातीं सोंपिलेला आहे, आमचा आत्मा तुझे स्वाधीन आहे. तुझे चमत्कार आह्मांमध्यें नित्य केले जातात, आणि तुझीं आश्चर्य कृत्यें व तुझा चांगुलपणा आह्मी संध्याकाळीं, सकाळीं व दोनप्रहरीं अनुभवितों, त्याकरितां आम्ही पिढोपिढीं तुझें कीर्तन करूं व तुझे स्तुतीचें वर्णन करूं. तूं चांगला आहेस, कारण तुझी दया आम्हावरून नाहींसी होत नाहीं; तूं कृपाळू कारण सर्वकाळ आम्ही तुजवर आशा ठेवितों, म्हणून तुझी कृपा आम्हांवरून सरत नाहीं.

[ही प्रार्थना पुनः मोठ्यानें बोलतांना हाज्जान वरील מורים बोलत असतां मंडळीनें हें पुढील बोलावें.

सदांसर्वकाळ आमचा परमेश्वर देव व आमच्या पूर्वजांचा देव, सर्व मांसमयांचा देव, आमचा व प्रारंभीं (पृथ्वीचा) घडणारा जो

---

* ईश्वरी साक्षात्कार.

‡ याच्या इब्री शब्दाचा अर्थ कोणी अधिकार मान्य करितो असाहि करितात.

בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְחָנֵּנוּ · וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :)

(בחנוכה אומרים

עַל הַנִּפִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה : בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם מִתּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ · וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת
צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת־רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת־
נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד
מְעַטִּים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים ·
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפוּרְקָן
כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ
אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה ·
וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹרָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה :)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
לְעוֹלָם וָעֶד · וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה :

तूं, त्या तुलाच आह्मी स्तवितों. त्वां आह्मास जीवंत राखिलें व आह्मास रक्षिलें म्हणून आह्मी तुझ्या मोठ्या व पवित्र नामास धन्य म्हणतों व त्याचें स्तवन करितों. आणि आह्मी तुझे नियम पाळावे, तुझी इच्छा पूर्ण करावी, आणि पूर्ण मनाने तुझी सेवा करावी, ह्मणून (आह्मी विनंती करितों कीं) त्याचप्रमाणें आह्मास जीवंत राख, आह्मावर दया कर, आणि आपल्या मंदिरीं आमच्या पाडाव करून नेलेल्यांस एकवट कर, कीं यावरून, हे सुवंदित व धन्य देवा, आम्ही तुझी स्तुती करावी.]

[हानुक्याच्या सणांत हें ह्मणतात.

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत यावेळीं जीं अद्भुत कर्में, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलींस:— ह्मणजे योहानानाचा पुत्र मतातया मुख्य याजक जो हाशमोनाय याच्या व त्याच्या पुत्रांच्या दिवसांत तुझे लोक इस्राएल यांस तुझ्या शास्त्राचा विसर पाडण्याकरितां, आणि तुझे प्रसन्नतेचे करार उलंघविण्या करितां, दुष्ट यावानाचा राज्याधिकार जेव्हां उठला होता; तेव्हां तूं आपल्या परम दयेने त्यांच्या संकट समयीं त्यांसाठीं उभा राहिलास; त्यांचा वाद तूं केलास; त्यांचा न्याय तूं निवडिलास; आणि त्यांचा सूड तूं उगवून अशक्तांच्या हातीं बलवानास, थोडक्यांच्या हातीं पुष्कळांस, सात्विकांच्या हातीं दुष्टांस, शुद्धांच्या हातीं अशुद्धांस, आणि तुझ्या शास्त्राचा अभ्यास करणाऱ्यांच्या हातीं गर्विष्ठांस सोंपून दिलेंस. आणि तूं आपणाकरितां आपले जगांत मोठी व पवित्र कीर्ति मिळवून केवळ आजच असें तूं आपले लोक इस्राएल यांचें मोठें तारण व उद्धार केलास. यानंतर तुझ्या लेंकरांनीं तुझ्या पवित्र देवळांत येऊन तुझें मंदिर स्वच्छ केलें, तुझें पवित्र स्थान शुद्ध केलें, तुझ्या पवित्र अंगणांत दिवे लाविले, आणि हे आठ दिवस स्तुतीचे व कीर्तनाचे ठरविले; याप्रमाणें अद्भुत कर्में व चमत्कार तूं त्याजकरितां केलेस, ह्मणून आह्मी तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितों. सेलाह.]

हे आमच्या राजा, या सर्व दयेवरून तुझें नाम अखंडित व सर्वकाळ धन्य ह्मटलें, उंचावलें व वर्णिलें जावो. आणि सर्व प्राणी तुझें स्तवन करोत. सेलाह.

וַיְהַלְלוּ וְיָבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב
הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב ׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃

(בחזרה השליח צבור אומר

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת
בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה
מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר ׃ יְבָרֶכְךָ
יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ ׃ יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ ׃ יִשָּׂא יְהוָה
פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם ׃ וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם ׃)

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וּבָרְכֵנוּ
אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְּאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · תּוֹרָה וְחַיִּים · אַהֲבָה וָחֶסֶד · צְדָקָה
וְרַחֲמִים · בְּרָכָה וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ · וּלְבָרֵךְ
אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם ׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן ׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי ׃

(טוב לומר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים)

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ·
וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל
תִּהְיֶה · פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי · וְכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם · יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה

मग हे आमच्या तारणाच्या व सहायकारी देवा, आणि हे उत्तम देवा, ते सर्वकाळ तुझ्या मोठ्या नामास स्तवितील आणि धन्य ह्मणतील; कारण तें चांगलें आहे. सेलाह. हे परमेश्वरा, तूं धन्य आहेस, तुझें नाम चांगलें आणि स्तवन तुलाच शोभतें.

[मोठ्याने बोलतांना हें ह्मणतात.

हे आमच्या देवा, व पूर्वजांच्या देवा, जो तिप्पट आशीर्वाद, तुझा सेवक मोशे याच्या हाताकडून शास्त्रांत लिहिला आहे, आणि जो आहारोन व तुझे पवित्र लोक, त्यांचे पुत्र, हे उच्चारीत असत, कीं, " परमेश्वराने तुला आशीर्वाद देऊन तुझें रक्षण करावें परमेश्वराने आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडून तुजवर कृपा करावी. परमेश्वराने आपली दृष्टी तुजवर लावून तुझें कल्याण करावें. तसें त्यानी माझें नांव इस्राएलाच्या संतानावर लावावें ह्मणजे मी त्यांस आशीर्वाद देईन" तो आशीर्वाद तूं आह्मास दे.]

हे परमेश्वरा, आह्मावर व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांवर चांगले आशीर्वाद, जीवन, दया, कृपा, यथार्थता व ममता असूं दे; आणि हे आमच्या बापा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आह्मां सर्वांस एकमेळीं आशीर्वाद दे; कारण हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या मुखतेजाकडून आह्मास शास्त्र व जीवन, प्रीति व दया, यथार्थता व कृपा, आशीर्वाद व शांती दिली आहेस. आणि आह्मांस व तुझ्या सर्व इस्राएल लोकांस मोठा, सामर्थ्यरूप व कल्याणयुक्त आशीर्वाद देण्यास तुझ्या दिसण्यांत चांगलें आहेच. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस कल्याणयुक्त आशीर्वाद देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडची वाक्यें आणि माझे हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

[एथें गीत १२१ ह्मणावें हें बरें]

हे माझ्या देवा, माझी जीभ वाईटापासून, आणि माझे ओठ कपटी भाषणापासून राख. हे माझ्या जीवा, जे कोणी मला शाप देतात, त्याविषयीं तूं मौन्य धर आणि माझा जीव सर्वांपुढें धुळीप्रमाणें (नम्र) होवो. माझ्या जीवाने तुझ्या आज्ञाप्रमाणें चालावें, ह्मणून माझें मन तूं आपल्या शास्त्राकडे उघड (लाव) आणि जे कोणी माझ्या वाईटावर उठतात त्यांचे विचार लवकर मोडून त्यांच्या कुकल्पनांचा नाश कर. ते वाऱ्या पुढील भुंसासारिखे होवोत आणि परमेश्वराचा दूत त्यांस उधळे. असें तूं आपल्या नांवाकरितां, आपल्या उजव्या हाता

הוֹיָה : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָּׁתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ · הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

(בשבת אחר קדיש תתקבל אומר כל ישראל יש להם הלק ופטום הקטרת וקדיש דרבנן וב־כו ועלינו לשבח ועל כן נקוה לך ואדוי עולם :)

(ואומר החזן קדיש תתקבל · ואח"ך אומרי' ברכי נפשי שהוא בדף רצ"ב (ובחנוכה אומרים גם כן מזמור שיר חנוכת הבית) ובית יעקב ואומרים קדיש יהא שלמא רבא וקוה אל ה' וכו' וגומרים התפ־ה כשאר הימים :)

ברכת הלבנה

(נוהגים בכל גלילות ישראל לברך על הירח בליל מ"ש כשהוא בושם ובגדיו נאים תולה עיניו ומיישר רגליו ומברך ואין מברכין עליה עד שיעברו ז' ימים עליה עד ט"ו מיום המולד · ולא יהיו בכלל דהיינו עד עבור חצי כ"ט י"ב תשצ"ג מיום מולדה ומר"ח אב עד מוצאי ט"ב ומר"ח תשרי עד מוצאי יו"הכ אין מקדשין הלבנה שאין מקבלין פני שכינה אלא מתוך שמחה :)

(טוב לומר אלה פסוקים קודם ברכת הלבנה)

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים : הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו : הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר : הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם : יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ : וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר :

करितां (पराक्रमाकरितां), आपल्या शास्त्राकरितां, आपल्या पवित्रतेकरितां कर. तुझे प्रिय मुक्त व्हावे म्हणून आपल्या उजव्या हाताने मला तार व मला उत्तर दे. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें व माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेने आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

[शाब्बाथ दिवशीं या नंतर כל ישראל קדיש תתקבל קדיש תנא דבי אליהו פטום הקטורת אין כאלהינו על כן נקוה לך עלינו לשבח ברכו על ישראל आणि אדון עולם भाग बोलावे.]

[व्यवहारिक दिवशीं हाज्जान קדיש תתקבל ह्मणतो, त्यानंतर पृष्ठ २९२ प्रमाणें ברכי נפשי (आणि हानुक्कामध्यें מזמור שיר הנוכת הבית) קדיש יהא שלמא בית יעקב आणि קוה אל יי इत्यादि बोलून इतर दिवसाप्रमाणें प्रार्थना पूर्ण करितात.]

चंद्रावरून धन्यवाद.

[ज्या ज्या प्रांतीं इस्राएल राहतात तेथें शनवार संध्याकाळीं चंद्रावरून धन्यवाद करण्याची चाल आहे; कारण त्यावेळीं ते सुगंधी व सुंदर वस्त्रें ल्यालेले असतात. हा धन्यवाद आपली दृष्टि वर लावून व पाय जुळून आणि चंद्राचा जन्म होऊन सात दिवस गेल्यावर आणि पंधराव्या तारखे पर्यंत करावा. परंतु पंधरावी तारीख त्यांत धरूं नये. चंद्राच्या जन्मापासून २९ दिवस १२ तास व ७९३ कला याचा निम्मे वेळ पर्यंत मात्र करावा, आणि आब महिन्यात त्या महिन्यांतील उपासाच्या समाप्ति पर्यंत आणि तिशरी महिन्यांत प्रायश्चित्ताच्या दिवसाच्या समाप्ति पर्यंत करूं नये; कारण ईश्वरी गौरवाचें दर्शन हर्षावांचून घेतलें जात नाहीं.]

(चंद्रावरून धन्यवाद करण्यापूर्वीं हीं सहा वाक्यें म्हणावीं हें बरें.)

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; अहो आकाशांतले, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा. उंच ठिकाणामध्यें त्याचें स्तवन करा. अहो त्याचे सर्व दूत, तुम्ही त्याला स्तवा; अहा त्याचीं सर्व सैन्यें, तुम्ही त्याला स्तवा. हे सूर्या व चंद्रा, तुम्ही त्याला स्तवा; अहो प्रकाशमान सर्व तारे, तुम्ही त्याला स्तवा. आकाशांच्या आकाशांहो, आणि आकाशांवरलें पाणी तुम्ही त्याला स्तवा. त्यानीं परमेश्वराच्या नांवाला स्तवावें; कारण कीं त्याने आज्ञा दिली म्हणजे तीं उत्पन्न होतात. आणि त्याने त्यांस सदासर्वकाळपर्यंत स्थापिलें; त्यानें नेम लाविला आणि तो टळत नाहीं.

פִּי־אֵרֶאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם · חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת־תַּפְקִידָם · שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם · פּוֹעֵל אֱמֶת · שֶׁפְּעוּלָתוֹ אֱמֶת · וְלַלְּבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בֶטֶן · שֶׁאַף הֵם עֲתִידִין לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ · וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים :

(ואומרים ג״פ מכאן ער עליהם תפול

סִימָן טוֹב תְּהֵא לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל : סִימָן טוֹב תְּהֵא לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל : סִימָן טוֹב תְּהֵא לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל : בָּרוּךְ יוֹצְרֵיךְ · בָּרוּךְ עוֹשִׂיךְ · בָּרוּךְ קוֹנֵיךְ · בָּרוּךְ בּוֹרְאֵיךְ :

(ומיקדים כנגד הלבנה ואומרים)

כַּשֵּׁם שֶׁאֲנוּ מְרַקְּדִים כְּנֶגְדֵּיךְ · וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִין לִינַּע בָּךְ · כַּךְ אִם יְרַקְּדוּ אֲחֵרִים כְּנֶגְדֵּנוּ לְהַזִּיקֵנוּ · לֹא יוּכְלוּ לִינַּע בָּנוּ · וְלֹא יִשְׁלְטוּ בָּנוּ לָעַד · תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ כָּאָבֶן : בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ כָּאָבֶן : וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפֹּל :)

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם : דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם : דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם : אָמֵן אָמֵן : סֶלָה סֶלָה : לְךָ טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי :

तुझें आकाश जें तुझें कार्य आहे, जो चंद्र व जे तारे त्वां स्थापिले आहेत त्यांकडे मी पाहतों.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्याच्या म्हणण्यानें आकाशे, आणि ज्याच्या मुखश्वासें करून त्यांचें सर्व सैन्य उत्पन्न झालें; आणि ज्यानें आपलीं नेमिलेलीं कामें पालटूं नये म्हणून त्यांस नेम व वेळ लावून दिले, आणि तींही आपल्या स्वामीची इच्छा पूर्ण करण्यांत हर्ष व आनंद मानितात; आणि ज्याचीं कर्मे सत्य असा जो कर्ता सत्य आहे; आणि पुढें जे लोक चंद्रासारखें नवसारले जाऊन ते आपले घडणारास त्याच्या राज्याच्या गौरवाच्या नामावरून गौरविणार आहेत, त्या उदरापासून पाळण केलेल्या लोकांकरितां तूंहि आपला शोभायमान मुगुट नवसार, असें जो चंद्रास म्हणाला, तो तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, महिने नवसारणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[हें पुढील עליהם תפול पर्यंत तीन वेळा बोलतात.

तों आम्हास व सर्व इस्राएलांस सूचिन्हासारिखा होवो. तो आम्हास व सर्व इस्राएलांस सूचिन्हासारिखा होवो. तो आम्हास व सर्व इस्राएलांस सूचिन्हासारिखा होवो. तुझा घडणारा धन्य असो; तुझा कर्ता धन्य असो; तुझा धन्य असो; तुझा उत्पन्नकर्ता धन्य असो.

(मग चंद्राकडे उड्डाण करून हें बोलतात.)

ज्याप्रमाणें आम्ही तुजकडे उड्डाण करितों, परंतु तुजपर्यंत पोचूं शकत नाहीं; त्याप्रमाणें जर दुसरे कोणी आम्हास उपद्रव करण्याकरितां आम्हाकडे उड्डाण करितील तर त्यानींहि आम्हापर्यंत पोचूं नये, व कधींच आह्मावर अधिकार करूं नये. भय व घाबरणें त्यांजवर पडो; तुझ्या मोठ्या भुजामुळें ते दगडासारिखे स्तब्ध होवोत. तुझ्या मोठ्या भुजामुळें ते दगडासारिखे स्तब्ध होवोत; भय व घाबरणें त्यांजवर पडो.]

इस्राएलांचा राजा दावीद जीवंत व स्थापित आहे. इस्राएलांचा राजा दावीद जीवंत व स्थापित आहे. इस्राएलांचा राजा दावीद जीवंत व स्थापित आहे. तथास्तु. तथास्तु. तथास्तु. सेलाह, सेलाह, सेलाह. हे देवा, मजमध्यें स्वच्छ हृदय उत्पन्न कर, आणि माझ्या अंगीं शुद्ध आत्मा नवा कर.

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי :
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : אַל יִתֵּן לַמּוֹט
רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ : הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל : יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ : יוֹמָם
הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה : יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל
רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ : יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ :
הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ :
הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר : הַלְלוּהוּ
בְּתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב : הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל
יָהּ הַלְלוּיָהּ :

תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אִלְמָלֵא לֹא זָכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם פַּעַם אַחַת
בַּחֹדֶשׁ דַּיָּם · אָמַר אַבַּיֵי הִלְכָךְ נִמְרִינְהוּ מֵעוֹמֶד :
(ואומר החזן קדיש דרבנן ואומרים זה לזה שלום עליכם
עליכם שלום ג״פ)

תקון חנוכה

(ליל ב״ה בכסלו נכנסים לבית הכנסת ואומרים מזמור
שיר חנכת הבית ומתפללים תפלת ערבית כמו בחול
ואמרים על הנסים ואחר העמידה אומר החזן קדיש
תתקבל · ומדליקין נר חנוכה בב״הכ כדי לפרסם הנס ·
ובע״ש מדליקין אותה קודם שבת · ובמוצאי שבת
מדליקין אותה אחר ההבדלה :)

पदांचें गीत, डोंगराकडे मी आपली दृष्टि लावितों; माझें सहाय कोठून येतें ? परमेश्वर, ज्यानें आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केलीं, त्याकडून मला सहाय होतें. तो तुझा पाय सरकूं देणार नाहीं; तुझा राखणारा निजत नाहीं. पहा इस्राएलाचा राखणारा निजत नाहीं, आणि झोंप घेत नाहीं. परमेश्वर तुझा राखणारा; परमेश्वर तुझ्या उजव्या हाताकडे तुझी छाया आहे. दिवसां सूर्य व रात्रीं चंद्र तुला बाधणार नाहीं. परमेश्वर तुला सर्व वाईटापासून राखील. तुझा प्राण राखील; तुझें बाहेर जाणें व तुझें आंत येणें, आतांपासून सर्वकाळपर्यंतहि परमेश्वर राखील.

तुम्ही परमेश्वराला स्तवा; देवाच्या पवित्र स्थानीं त्याला स्तवा; त्याच्या सामर्थ्याच्या अंतराळीं त्याला स्तवा. त्याच्या पराक्रमामुळें त्याला स्तवा; त्याच्या फार मोठेपणाप्रमाणें त्याला स्तवा. करणा वाजवितां त्याला स्तवा; तारपेटीवर व तंतुवाद्यावर त्याला स्तवा; डफानें व उत्साहमंडळींत त्याला स्तवा; सारमंडळ व मनोरंजक यांवर त्याला स्तवा; उंच टाळानीं त्याला स्तवा; नादाच्या झांजानी त्याला स्तवा. प्रत्येक श्वासवानाने परमेश्वराला स्तवावें. तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

रिब्बी इस्माएलाच्या पाठशाळेत असें शिक्षण दिलें आहे कीं, इस्राएलांच्या लेंकरांस आपल्या आकाशांतील बापाचें दर्शन घेण्यास महिन्यांतून एक वेळापेक्षां अधिक सवड सांपडली नाहीं तरी त्यांस पुरे. आबय्ये म्हणतो यावरून हें उभे राहून म्हणावें.

[मग हाज्जानाने "कद्दीश आल इस्राएल" म्हटल्यावर एक प्रत्येकास שלום עליכם म्हणजे "तुमचें कल्याण असो" असें तीन वेळ म्हणावें.)

हानुक्काचा विधी.

[कीसलेव महिन्याचे पंचवीसाव्या तारखेच्या रात्रीं प्रार्थना मंदिरीं जाऊन מזמור שיר חנכת הבית **गीत ३० बोलून व्यवहारिक दिवसाप्रमाणें संध्याकाळची प्रार्थना करितात; परंतु** אדני שפתי **मध्यें** על הנסים **बोलतात. मग हाज्जान** קדיש התקבל **बोलून (ईश्वरानें केलेल्या) चमत्काराचें वर्णन करण्याकरितां हानुक्काचा दिवा लावितो. शुक्रवार संध्याकाळी (हे दिवे) शाब्बाथाचा आरंभ होण्यापूर्वी लावितात; आणि शाब्बाथाची समाप्ति होतांना 'हाबदाला' नंतर लावितात.]**

(ברכות נר חנוכה)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר (שֶׁל) חֲנֻכָּה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים
לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה :

(בליל ראשון אומר גם ברכה זו

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ
וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה :)

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אָנוּ מַדְלִיקִין · עַל הַנִּסִּים · וְעַל הַפֻּרְקָן ·
וְעַל הַגְּבוּרוֹת · וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת · וְעַל
הַנִּפְלָאוֹת · וְעַל הַנֶּחָמוֹת · שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים
הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה עַל יְדֵי כְּהֲנֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים · וְכָל־שְׁמוֹנַת
יְמֵי חֲנֻכָּה הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קֹדֶשׁ הֵם · וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם · אֶלָּא לִרְאוֹתָם בִּלְבַד · כְּדֵי לְהוֹדוֹת
לִשְׁמְךָ עַל נִסֶּיךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ · וְעַל יְשׁוּעוֹתֶיךָ :

מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד : אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי
דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי : יְהוָה אֱלֹהָי
שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי : יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי
חִיִּיתָנִי מִיָּרְדִי־בוֹר : זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר
קָדְשׁוֹ : כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי
וְלַבֹּקֶר רִנָּה : וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם :
יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהָרְרִי־עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי
נִבְהָל : אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן : מַה־בֶּצַע
בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ : שְׁמַע־

(हानुक्काचे दिवे लावण्यापूर्वी हे धन्यवाद करितात.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आह्मास आपल्या आज्ञाकडून पवित्र करणाऱ्या, आणि हानुक्काचा दिवा लावण्यास आज्ञा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमच्या पूर्वजांकरितां त्या (पूर्वीच्या) दिवसांत याच वेळीं अद्‌भुत कर्मे करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(पहिल्या रात्रीं हा धन्यवादहि करितात.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आह्मास या वेळपर्यंत जीवंत राखणाऱ्या, रक्षिणाऱ्या व पोहोंचविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.)

आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत याचवेळीं तुझ्या पवित्र याजकांच्या हातून जीं अद्भुत कर्मे, जो उद्धार, जे पराक्रम, जें तारण, जे चमत्कार व जीं सांत्वनें तूं केलीस, त्या करितां आह्मी हे दिवे लावितों. हानुक्काचे आठ दिवस हे दिवे पवित्र आहेत; त्यांकडून कांहीं एक काम करण्यास आह्मास मोकळीक नाहीं; परंतु तुझ्या अद्भुत कर्मांवरून, तारणांवरून व चमत्कारांवरून तुझ्या नामाची स्तुती करावी ह्मणून पाहाण्यांकरितां मात्र ते आहेत.

दाविदाकडून. घराच्या संस्कारांत गायाचें गीत. हे परमेश्वरा, मी तुला थोर मानीत जाईन, कारण कीं त्वां मला वरतें काढिलें आहे, आणि माझ्या शत्रूंस मजवर संतोष पावूं दिल्हा नाहीं. हे परमेश्वरा माझ्या देवा, मी तुझ्याजवळ ओरडलों, आणि त्वां मला निरोगी केलें आहे. हे परमेश्वरा, त्वां माझ्या जिवाला कबरेपासून चढविलें आहे; म्या खाचेंत न उतरावें, असें त्वां मला वांचविलें आहे. अहो परमेश्वराचे भक्त, तुह्मी त्याचें कीर्तन करा आणि त्याचें पावित्रपण आठवून त्याची स्तुती करा. कां तर तो आपल्या रागांत क्षणमात्र आहे; त्याच्या प्रसन्नतेनें जीवन होतें; संध्याकाळीं आश्रुपात होत असेल, परंतु सकाळीं हर्ष होतो. तर म्या आपल्या समाधानाच्या वेळेस ह्मटलें, "मी कधीं ढळणार नाहीं." हे परमेश्वरा, त्वां आपल्या प्रसन्नतेने माझ्या डोंगराला बळकट उभें राहाविलें होतें; मग आपलें मुख लपविलें; तेव्हां मी भयभीत झालों " हे परमेश्वरा, मी तुला हाक मारितों आणि प्रभुजवळ काकळूती करितों. मी खांचेंत उतरलों असतां माझ्या रक्ताकडून काय लाभ? माती तुझी स्तुती करील कीं काय? तुझ्या सत्यतेचें वर्णन करील कीं काय? हे परमेश्वरा

יְהוָה וְחָנֵנִי יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי : הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי
פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה : לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא
יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ :

(ואומר שיר למעלות · וקריש יהא שלמא רבא · וברכו ·
ועלינו לשבח · ועל כן נקוה לך)

(בשחרית מסדרין הזמירות ומתפללים כשאר הימים רק שבעמידה אומרים על הנסים וגומרים ההלל ואומרים קדיש לעילא ואומר שליח צבור · יהי ה" אלהינו עמנו וגו" ומוציאין ס"ת ואומרים ברוך המקום ונדלו עד את עמו בשלום · וקורין ג' גברי בפרשת נשא וזו היא הקריאה :)

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל
בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר
לָהֶם : ס יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : ס יָאֵר יְהוָה
פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : ס יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם
לְךָ שָׁלוֹם : ס וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי
אֲבָרְכֵם : ס וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת
הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת
הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם : וַיַּקְרִיבוּ
נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם
הָעֹמְדִים עַל הַפְּקֻדִים : וַיָּבִיאוּ אֶת קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה
שֵׁשׁ עֶגְלַת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים
וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן : וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר : קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ :
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הָעֲגָלֹת וְאֶת הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל

ऐक आणि मजवर दया कर; हे परमेश्वरा, माझें सहाय्य कर." त्वां माझा शोक पालटून मजसाठीं हर्षनृत्य केलें; माझें तरट काढून मला आनंदरूप पांघरूण घातलें आहे. यासाठीं कीं माझ्या गौरवाने तुझें कीर्तन करावें, आणि उगेंच राहूं नये; हे परमेश्वरा माझ्या देवा, सर्वकाळ मी तुझी स्तुति करीत जाईन.

[वरील सुचने प्रमाणे प्रार्थना केल्या नंतर קריש שיר למעלות על בן נקוה֑לך आणि עלינו לשבח ברכו יהא שלמא बोलून प्रार्थना समाप्त करितात.]

पाहांटेची प्रार्थना इतर दिवसांप्रमाणें करितात, परंतु ארני שפתי मध्यें על הנסים बोलतात आणि पूर्ण הלל वाचितात, मग हाज्जान קריש לעילא व יהי ׳י אלהינו पृष्ठ ९४ बोलून शास्त्र काढितो. तें काढितानां तो ברוך המקום נדלו इत्यादि את עמו בשלום पर्यंत बोलतो. नंतर हा शास्त्रातील खालील भाग वाचावयास तीन मनुष्यें बोलावितात.]

आणि परमेश्वराने मोइयाला सांगितलें कीं, आहारोनाला व त्याच्या पुत्रांस बोलून सांग कीं, तुह्मी इस्राएलाच्या संतानास आशीर्वाद देत असतां त्यांस असें ह्मणा, परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो आणि तुझें रक्षण करो. परमेश्वर आपली दृष्टी तुजवर लावो आणि तुला शांति देवो. असें त्यांनी माझें नांव इस्राएलाच्या संतानांस लावावें ह्मणजे मी त्यांस आशीर्वाद देईन. आणि असें झालें कीं ज्या दिवशीं मोइयाने सभामंडप उभा करण्याची समाप्ति केली, आणि तो व त्याचीं सर्व साधनें अभिषेकून पवित्र केलीं, आणि वेदी व तिचीं सर्व साधनें अभिषेकून पवित्र केलीं. तेव्हां इस्राएलाचे अधिकारी आपल्या पूर्वजांच्या घराण्याचे मुख्य, वंशाचे अधिकारी टीप घेतलेल्यांचे अधिकारी यानीं अर्पण केलें. त्यांनीं आपलें अर्पण परमेश्वरासमोर आवरण असलेल्या साहा गाडया व बारा बैल असें आणलें, ह्मणजे दोघां दोघां अधिकाऱ्यांस एक गाडी व एकएकाला एक बैल, हीं त्यांनीं मंडपापुढें आणलीं. तेव्हां परमेश्वराने मोइयाला असें सांगितलें कीं, त्यांपासून घे आणि तीं समामंडपाची सेवा करण्यासाठीं असूं दे, आणि लेव्यातल्या पुरुषांस त्याच्या त्याच्या कामाप्रमाणें दे. मग मोइयानें गाडया व बैल घेऊन लेव्यांस दिलें. ह्मणजे गर्षोनाच्या पुत्रांस त्यांच्या

הַלְוִיִּם : אֵת שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם : וְאֵת אַרְבַּע הָעֲגָלוֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן : וְלִבְנֵי קְהָת לֹא נָתָן כִּי עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ : וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִם אֶת קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ : וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה : וְקָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה : כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת : פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת : וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב :

(ואומר החזן חצי קדיש · ואשרי · ובא לציון · וקדיש תתקבל · ומחזירין ס״ת למקומו ואומר יהללו · ומזמור שיר חנוכת הבית יעקב · וגומר התפלה כמו בשאר הימים :)

(יום שני של חנוכה מתפללין כמו אתמול וגומרין ההלל · ואומר קדיש לעילא ומוציאין ס״ת וקורין בו שלשה גברי בפ׳ זו · כהן קורא מן ביום השני עד מלאה קטרת · ולוי קורא מן פר אחד עד סוף הקרבן · שלישי חוזר וקורא מן ביום השני ע״ס הקרבן · וכן על זה הסדר בשאר הימים :)

कामाप्रमाणें त्याने दोन गाड्या व चार बैल दिले, आणि मरारीच्या पुत्रांचें काम जें आहरोन याजक याचा पुत्र ईथामार याच्या हाताखालचें त्याप्रमाणें त्यांस चार गाड्या व आठ बैल दिले. पण कहाथाच्या पुत्रांस कांहीं दिलें नाहीं, कां कीं त्यांनीं पवित्र वस्तु खांद्यांवर वाहाव्या असें त्यांकडे काम होतें. तर अधिकाऱ्यांनीं वेदीच्या संस्काराविषयीं तिला उटणें लावण्याच्या दिवशीं अर्पण केलें म्हणजे अधिकाऱ्यांनी आपलें अर्पण वेदीपुढें आणलें आणि परमेश्वराने मोशयाला सांगितलें कीं, वेदीच्या संस्कारासाठीं एकेका अधिकाऱ्याने एकेका दिवशीं आपलें अर्पण करावें. पहिल्या दिवशीं ज्याने आपलें अर्पण केलें तो यहूदाच्या वंशांतला अमीनादाबाचा पुत्र नाहशोन होता. आणि त्याचें अर्पण पवित्र स्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिपणेपात्र; हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची एक वाटी धुपाने भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे असें अमीनादाबाचा पुत्र नाहशोन याने अर्पण केलें.

[शास्त्र वाचल्यावर हाज्जान ובא אשרי קדיש לעילא आणि קדיש תתקבל לעיון बोलून शास्त्र परत नेऊन ठेवितो, शास्त्र नेऊन ठेविताना יהללו बोलतो मग חנכה שיר מזמור בית יעקב इत्यादि इतर दिवसांप्रमाणें बोलून प्रार्थना समाप्त करितो.]

[हानुक्काचे दुसरे दिवशीं पूर्ण הלל व त्या नंतरचा קדיש לעילא पर्यंत पहिल्या दिवसा प्रमाणें प्रार्थना करून शास्त्र काढितात आणि गणना अ० ७ ओ० १८ पासून ओ० २३ पर्यंत वाचावयास तीन मनुष्यें बोलवितात. हीं मात्र सहा वाक्यें असून तीन मनुष्यें वाचावयास बोलवितात तीं येणे प्रमाणें:—पहिला त्यांतील पहिली तीन वाक्यें, दुसरा मागील तीन वाक्यें, आणि तिसरा तीं सहा वाक्यें पुनः वाचितो. याच प्रमाणें सातव्या दिवसा पर्यंत सहा सहा वाक्यें वाचितात; परंतु आठव्या दिवशीं ओवी ५४ पासून ओवी ८९ पर्यंत वाचावयास तीन मनुष्यें बोलवितात.]

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר נְשִׂיא יִשָּׂשכָר׃

הִקְרִיב אֶת קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר׃

(קריאה ליום שלישי)

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן׃ קָרְבָּנוֹ

קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן׃

(קריאה ליום רביעי)

בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר׃

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ

दुसऱ्या दिवशीं इस्साखाराचा अधिकारी सुआराचा पुत्र नेथनएल यानें अर्पण केलें. त्यानें आपलें अर्पण असें वाहिलें कीं, पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचे एक शिंपणे पात्र, हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची एक वाटी धुपानें भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, आणि शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें सुआराचा पुत्र नेथनएल यानें अर्पण केलें.

(तिसऱ्या दिवसाचा शास्त्रांतील भाग.)

तिसऱ्या दिवशीं जबूलुनाच्या संतानांचा अधिकारी हेलोनाचा पुत्र एलिआब याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेपात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपीठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची एक वाटी धुपानें भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें हेलोनाचा पुत्र एलिआब यानें अर्पण केलें.

(चौथ्या दिवसाचा शास्त्रांतील भाग.)

चवथ्या दिवशीं रऊबेनाच्या संतानाचा अधिकारी शेदेऊराचा पुत्र एलीसूर याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेपात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची एक वाटी धुपानें भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणा-

אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר:

(קריאה ליום חמישי)

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי:

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי:

(קריאה ליום ששי)

בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי נַר אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל קָרְבָּנוֹ

קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל:

(קריאה ליום שביעי)

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד:

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה

साठीं शेरडांतला एक बकरा, आणि शांत्यर्पणाच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें शेदेऊराचा पुत्र एलीसूर याने अर्पण केलें.

(पांचव्या दिवसाचा शास्त्रांतील भाग.)

पांचव्या दिवशीं शिमोनाच्या संतानांचा अधिकारी सूरीशद्दायाचा पुत्र शेलुमिएल याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेपात्र हीं दोन्हीं अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपानें भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा; एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला बकरा व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें सूरीशद्दायाचा पुत्र शेलुमिएल यानें अर्पण केलें.

(सहाव्या दिवसाचा शास्त्रांताल भाग.)

सहाव्या दिवशीं गादाच्या संतानांचा अधिकारी देऊएलाचा पुत्र एलयासाफ याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणे पात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपाने भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणाच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे असे देऊएलाचा पुत्र एलयासाफ याने अर्पण केलें.

(सातव्या दिवसाचा शास्त्रांतील भाग.)

सातव्या दिवशीं एफ्राइमाच्या संतानांचा अधिकारी अम्मीहूदाचा पुत्र एलीशामा याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेला-

מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה : כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת : פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת : וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד :

(קריאה ליום שמיני)

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר :

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה : כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת : פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת : וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר :

בַּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן גִּדְעֹנִי :

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה : כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת : פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה : שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת : וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן גִּדְעֹנִי :

בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדָּי :

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ

प्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेंपात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिटाने भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपाने भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापा-करितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें अम्मीहूदाचा पुत्र एलीशामा याने अर्पण केलें.

(आठव्या दिवसाचा शास्त्रांतील भाग.)

आठव्या दिवशीं मेनश्शेच्या संतानांचा अधिकारी पेदाहसूराचा पुत्र गमलिऐल याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेला प्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणें पात्र हीं दोन्ही अन्न-र्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपानें भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें पदाहसूराचा पुत्र गमलिऐल याने अर्पण केलें.

नवव्या दिवशीं बीनयामीनाच्या संतानाचा अधिकारी गिदओनीचा पुत्र अबीदान याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेंपात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपाने भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें गिदओनीचा पुत्र अबीदान याने अर्पण केलें.

दहाव्या दिवशीं दानाच्या संतानांचा अधिकारी अमीशद्दायाचा पुत्र अहिऐजेर याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדָּי:
בְּיוֹם עַשְׂתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן
עָכְרָן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד
כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן:
בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן עֵינָן:
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע בֶּן עֵינָן:
זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי כֶּסֶף

रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेपात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपाने भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतील पांच मेंढे, असें अमीशद्दायाचा पुत्र अहिएजेर यानें अर्पण केलें.

अकराव्या दिवशीं आशेराच्या संतानाचा अधिकारी अखरानाचा पुत्र पगईएल याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेंपात्र हीं दोन्ही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठानें भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपाने भरलेली, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतिल पांच मेंढे, असें ओखरानाचा पुत्र पगईएल याने अर्पण केलें.

बाराव्या दिवशीं नफतालीच्या संतानांचा अधिकारी एनानाचा पुत्र अहीरा याने अर्पण केलें. त्याचें अर्पण पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें एकशें तीस शेकेल रुप्याचें एक ताट, सत्तर शेकेल रुप्याचें एक शिंपणेपात्र हीं दोनही अन्नार्पणासाठीं तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरलेलीं, दहा शेकेल सोन्याची वाटी धुपाने भरलेलीं, होमासाठीं एक गोऱ्हा, एक मेंढा, पहिल्या वर्षांतील एक मेंढा, पापाकरितां अर्पणासाठीं शेरडांतला एक बकरा, व शांत्यर्पणांच्या यज्ञासाठीं दोन बैल, पांच मेंढे, पांच बोकड, पहिल्या वर्षांतिल पांच मेंढे, असें एनानाचा पुत्र अहीरा याने अर्पण केलें.

वेदीचा अभिषेक करण्याच्या दिवशीं इस्राएलाच्या अधिकाऱ्यांकडून त्याचा हाच संस्कार; रुप्याचीं बारा ताटें, रुप्याचीं बारा शिंपणेपात्रें, सोन्याच्या बारा

שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שִׁשִּׁים עֶשְׂרֵה : שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֹּל כֶּסֶף
הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ : כַּפּוֹת
זָהָב שִׁשִּׁים עֶשְׂרֵה מְלֵאוֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה : כָּל
הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים עָשָׂר
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים
שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת : וְכֹל בְּקַר זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתּוּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ :
וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת
הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרֹן הָעֵדֻת
מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו :

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה
יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת : וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל מוּל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה :
וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד יְרֵכָהּ עַד פִּרְחָהּ
מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה
אֶת הַמְּנֹרָה :

(וגומר כל התפלה כסדר הכתוב ביום ראשון)

ראש חדש טבת שחל בחול

(מתפללין כשאר הימי' ומזכירין יעלה ויבא בעמיד' ועל הנסים בהודא' וגומרין ההלל ואומר החזן קדיש תתקבל

वाट्या, एकएक ताट रुप्याचें, एकशें तीस शेकेल व एकएक शिंपणेपात्र सत्तर शेकेल, या पात्रांचें सर्व रुपें पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें दोन हजार चारशें शेकेल होतें. सोन्याच्या बारा वाट्या धुपाने भरलेल्या, एकएक वाटी पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणें दहा दहा शेकलांचा, वाट्यांचें सर्व सोनें एकशे वीस शेकेल होतें. होमासाठीं सर्व गुरें बारा गोऱ्हे, बारा मेंढे, पहिल्या वर्षांतील बारा मेढे त्यांच्या संगतीच्या अन्नार्पणासुद्धां होते, आणि पापाकरिता अर्पणासाठीं शेरडांतले बारा बकरे, व शांत्यर्पणाच्या यज्ञाचे सर्व बैल ह्मणजे गोऱ्हे चोवीस होते, साठ मेंढ, साठ बोकड पहिल्या वर्षांतील साठ मेंढे, वेदाचा अभिषेक केल्यावर त्याचा असा संस्कार होता. आणि मोशे त्याशी बोलावयास सभामंडपांत गेला तेव्हां संकेतलेखाच्या कोशावरल्या दयासनावरून ह्मणजे त्या दोन करूबांमधून आपणांशीं बोलणारा याचा शब्द त्यानें ऐकला आणि तो त्याशीं बोलला.

आणि परमेश्वराने मोशयाला सांगितलें कीं, आहरोनाशीं बोलून त्याला सांग, तूं दिवे लावतोस तेव्हां दिव्याच्या झाडासमोर सात दिव्यांचा उजेड पडावा. मग आहरोनाने तसें केलें, परमेश्वराने मोशयाला आज्ञापिलें तसें त्याने दिव्याच्या झाडासमोर त्याचे दिवे लावले. आणि दिव्याच्या झाडाच काम सोन्याचें घडीव; त्याचें कांड त्याचीं फुलें सुद्धां तें घडीव होतें, परमेश्वराने मोशयाला आकार दाखविला होता तसें त्याने तें दिव्याचें झाड केलें.

[या नंतर पहिल्या दिवसाच्या रीती प्रमाणें प्रार्थना समाप्त करितात.]

तेबेथ महिन्याची प्रतिपदा व्यवहारिक दिवशीं असल्यास प्रार्थना करण्याची रीति.

[या दिवशीं इतर दिवसांप्रमाणे प्रार्थना करितात, परंतु אדוני שפתי मध्यें על הנסים व אתה יעלה ויבא हे भाग वाचितात. त्या नं

ומוציאין ספרי בא קירין ג׳ גברי בפ׳ ר״ח ולא ואמ׳ קדיש ובס׳ ב׳ קורא הר בחנוכת הנשאים מענין היום וקדיש לעילא ואומרי׳ אשרי ובא לציון ומתפללין מוסף של ר׳ ח ואו׳ על חנסי׳ ואח״כ קדיש תתקבל וברכי נפשי ומזמו׳ שיר חנוכ׳ בית יעקב וקדיש יהא שלמא וקוה ותנא דבי א׳ יהו וקדיש דרבנן וברכו ועלינו לשבח :)

לשבת וחנוכה

(מתפללין כמו בשבת ואומרי על׳ הנסי׳ בהודאה וגומרין ההלל וקדיש תתקבל ומוציאין ב׳ ספרים וקורין בראשון ז׳ גברי בפ׳ השבוע וקדיש לעילא והמפטיר קורא בספר ב׳ בפ הנשיאי׳ מענין היום וקדיש לעילא ומפטיר רני ושמחי וגומרין כמו בשאר שבתו׳ ואומרי׳ על הנסי׳ בהודאה במוסף ואם חלו בה ב׳ שבתות עושין כסדר הזה בראשונה מפטירין רני ושמחי ובב״ בנרו׳ שלמה ויעש חירו והוא כתוב בחומשי׳ בהפטר׳ פקודי :)

ערב שבת ראש חדש וחנוכה

(מתפללין תפלת מנחה ומדליקין נר חנוכה ואח״כ נר של שבת ומתפללין ערבית כמו בשבת ומזכירין יעלה ויבא בעבודה ועל הנסים בהודאה וגומרין כמו בשאר שבתות :)

तर पूर्ण הלל व הקבל קדיש वाचून शास्त्राच्या दोन प्रति काढितात. त्यांतील एकी मध्यें प्रतिपदे संबंधी भाग वाचावयास तीन मनुष्यास बोलवितात; परंतु या नंतर קדיש ह्मणत नाहींत. दुसऱ्या प्रतीमध्यें त्या दिवसाचा अधिकाऱ्यांच्या अर्पणांतील भाग वाचावयास चौथा मनुष्य बोलवितात. त्याने वाचल्या नंतर קדיש ह्मणून אשרי व ובא לציון इत्यादि भाग वाचून शास्त्र परत नेऊन ठेवितात. मग קדיש ह्मणून प्रतिपदेची अधिक प्रार्थना ह्मणजे מוסף करितात. त्याजमध्येंहि על הנסים वाचितात. या नंतर תהקבל קדיש ह्मणून קדיש בית יעקב מזמור שיר חנוכה ברכי נפשי קריעו על תנא דבי אליהו קיה אל יהוה: חזק יהא שלמא עלינו לשבח व ברכו ישראל वाचून प्रार्थना पूर्ण करितात.]

हानुक्कांतील शाब्बाथ दिवशी प्रार्थना करण्याची रीति

[शाब्बाथाप्रमाणें प्रार्थना करितात. परंतु ארני שפתי मध्यें על הנסים हा भाग वाचितात; आणि पूर्ण הלל व התקבל קדיש वाचून शास्त्राच्या दोन प्रति काढितात. पहिल्या प्रतीमध्यें त्या सप्ताहाचा भाग वाचावयास सात मनुष्यें बोलवितात आणि קדיש לעילא वाचितात. दुसऱ्या प्रतीमध्यें मफतीर अधिकाऱ्यांच्या अर्पणाचा त्या दिवसाचा भाग वाचून पुनः קדיש לעילא वाचितात आणि हाफतारा רני ושמחי वाचून इतर शाब्बाथाप्रमाणें पूर्ण करितात. आणि मुसाफांतहि על הנסים वाचितात. जर हानुक्कामध्यें दोन शाब्बाथ असले, तर पहिल्या शाब्बाथ दिवशीं या रीती प्रमाणें करितात आणि हाफतारा רני ושמחי वाचितात, आणि दुसऱ्या शाब्बाथ दिवशीं אלה פקודי चा हाफतारा ויעש חירום हा वाचितात.]

शुक्रवार संध्याकाळीं शाब्बाथ असून प्रतिपदा व हानुक्का असल्यास प्रार्थना करण्याची रीति.

[शुक्रवारीं तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थना करून हानुक्काचे दिवे लावावे नंतर शाब्बाथाचा दिवा लावावा. संध्याकाळची प्रार्थना शाब्बाथाची करावी; परंतु ארני שפתי मध्यें ובא יעלה आणि על הנסים हे भाग बोलून इतर शाब्बाथाप्रमाणें प्रार्थना समाप्त करावी.]

שחרית שבת ראש חדש וחנוכה

(מסדרין הזמירו׳ כשאר שבתו׳ ואומר יעלה ויבא בעבוד׳ ועל הנסי׳ בהודאה וגומרין ההלל וקדיש תתקבל ומוציאין ג׳ ספרים וקורין בא׳ ו״גברי בפ״ השבוע ולא יאמר קדיש והז׳ קורא בס׳ שני בפ׳ ר״ח מן וביום השבת עד ונסכו ואו׳ קדיש לעיל׳ והמפטי׳ קורא בספר שלישי בחנוכת הנשיאים מענין היום וקדיש לעילא ומפטירין רני ושמחי ומברך למלך ולקהל ואומר אשרי ומחזירין הספרים למקומן ואומר קדיש לעילא ומתפללין תפלת מוסף שבת ור״ח ואומר על הנסים בהודאה וגומרים כמו בשבת :)

שבת זכור

(שבת שלפני פורים מסדרין כל הזמירות עד ה׳ מי כמוך וקודם שיאמר מציל עני יאמר מי כמוך וכו׳ ויש נוהגים לאומרו אחר קדיש תתקבל דשחרית)

מִי־כָמוֹךָ · וְאֵין דָּמוֹךָ · מִי דוֹמֶה־לָּךְ :

אָדוֹן חַסְדְּךָ בַּל יֶחְדַּל · אֲמִתְּךָ מִכְצַר עוֹז וּמִגְדָּל ·
כִּי הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל · וּמַחְסֶה לָאֶבְיוֹן בַּצַּר לוֹ : בִּימֵי
חָרְפִּי מִקַּדְמוֹנַי · בִּי דִבֶּר רוּחַ יְהוָה · וְהַיּוֹם אִם גִּרְשׁוּנִי
עֲוֹנַי · הוֹרִי לִי וַאֲנִי לוֹ : גְּמָלַנִי מֵאָז טוֹבוֹת · גְּלוּיוֹת
יְדוּעוֹת לַלְּבָבוֹת · גַּם אִם יִהְיוּ הַצָּרוֹת קְרוֹבוֹת · אַשְׁרֵי

शाब्बाथ असून प्रतिपदा व हानुक्का असल्यास प्रार्थना करण्याची रीति.

[इतर शाब्बाथाप्रमाणें कीर्तन वाचून प्रार्थना करावी परंतु ארני שפתי मध्यें אוא יעלה ויבא आणि על הנסים हें भाग वाचितात आणि पूर्ण הלל व קדיש תתקבל वाचून शास्त्राच्या तीन प्रति काढितात. पहिल्या प्रतीमध्यें त्या सप्तकाचा भाग वाचावयास सहा मनुष्यें बोलवितात; परंतु त्या मागून קדיש वाचीत नाहीं. दुसऱ्या प्रतीमध्यें प्रतिपदेसंबंधी भाग ह्मणजे ויעשה ונסכי ביום השבת पासून पर्यंत वाचावयास एक मनुष्य बोलवितात. त्या नंतर קדיש לעילא वाचितात आणि तिसऱ्या प्रतिमध्यें मफतीर अधिकाऱ्यांच्या अर्पणाचा त्या दिवसाचा भाग वाचून पुनः קדיש לעילא वाचितात. आणि हाफतारा רני ושמחי हा वाचितात. यानंतर (चालीप्रमाणें) राजास व मंडळीस आशार्वाद देऊन व אשרי יושבי इत्यादि वाचून शास्त्राच्या प्रति परत त्यांच्या ठिकाणीं नेऊन ठेवितात. त्यानंतर קדיש לעילא करून शाब्बाथ असून प्रतिपदा असल्यास करावयाचा जो मूसाफ तो करितात परंतु त्यामध्यें על הנסים हा भागाह वाचितात. आणि इतर शाब्बाथाप्रमाणें प्रार्थना समाप्त करितात.]

शाब्बाथ जाखोर.

[पुरामच्या अगोदर जो शाब्बाथ असतो त्या दिवशीं रीतीप्रमाणें कीर्तन पृष्ठ २१०पर्यंत वाचितात; आणि עני ממיל बोलण्या पूर्वी हा पुढील מי כמוך हा भाग वाचितात; परंतु पाहाटेच्या प्रार्थनेतील קדיש תתקבל या मागून ही वाचण्याची चाल आहे.]

हे परमेश्वरा, तुजसारिखा कोण आहे ! तुजसारिखा कोणीच नाहीं; तुझी उपमा कोणास दिली जाते ! तुझी उपमा कोणासच दिली जात नाहीं. हे प्रभु तुझी दया (कधींच) खुंटत नाहीं; व तुझी सत्यता बळकट आश्रय व दूर्ग आहे, कारण तूं गरीबाची शक्ति अशी होत असतोस, आणि दरिद्र्यास त्याचा संकटीं आश्रय असा होतोस. पूर्वी माझ्या तारुण्याच्या दिवसांत ईश्वराचा आत्मा मजमध्यें प्रगटला, आणि जरी माझ्या पापामुळें मी दूर झालों आहे, तरी माझा प्रीयकर माझाच आहे, व मीहि त्याचाच आहे. पूर्वी पासून जे उपकार त्याने मजवर केले आहेत, ते सर्वांच्या मनास प्रगट व माहीत आहेत; यास्तव जरी संकटें जवळ आलीं, (तरी मी जाणतों कीं) जे त्याची आशा धरि-

כָּל־חוֹבֵי לוֹ׃ דְּמֵי מִתְקוֹמְמַי אַזֶּה ׀ וְדִגְלֵי אָרִים בִּדְבַר
כָּל־חוֹזֶה ׀ הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה ׀ קִוִּינוּ לוֹ׃ הַיּוֹם אַבִּיעָה
חִידוֹת ׀ הָיוּ מִנִּי קֶדֶם עֲתִידוֹת ׀ נִפְלָא בָם הַמֵּבִין
צְפוּנֵי סוֹדוֹת ׀ וְזָרִי מִבֶּטֶן לֶעֱבֶד לוֹ׃ וַיְהִי בִּימֵי
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ ׀ מֶלֶךְ הוּקַם עַל כִּרְוֹשׁ ׀ נִשָּׂא וָרָם עַל כָּל
קָצִין וָרֹאשׁ ׀ וַיְהוָה הֵנִיחַ לוֹ׃ זְמַן בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְמַלְכוּתוֹ ׀
לְהַרְאוֹת לְכָל־עֲבָדָיו תְּכוּנָתוֹ ׀ וְאַבְנֵי נֵזֶר מְתֻנּוֹסְסוֹת
עַל אַדְמָתוֹ ׀ וַעֲפָרוֹת זָהָב לוֹ׃ חֵלֶק לְכָל־בְּנֵי שׁוּשָׁן
נָתַן ׀ וְהֻקְדַּשׁ קִרְוְאָיו כְּחָתָן בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתָן ׀ אִוָּה
לְמוֹשָׁב לוֹ׃ טָעַם יַשְׁוֹת רְצוֹן כָּל־אִישׁ וְיִצְרוֹ ׀ וְאֵין אוֹנֵס
לָאִישׁ יַיִן עֲבָרוֹ ׀ וְלֹחֶת לְכָל־שׁוֹאֵל דֵּי מַחְסוֹרוֹ ׀ אֲשֶׁר
יֶחְסַר לוֹ׃ יַחַד אֶסְפּוּ כָּל־הַנִּדְרָשִׁים ׀ גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה
עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים ׀ וּמִשְׁתֵּה הַנָּשִׁים בַּאֲנָשִׁים ׀ שִׁבְעַת
יָמִים יִסְפְּרוּ לוֹ׃ כְּטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן ׀ אָמַר לְהָבִיא
לְפָנָיו אֶת יֶפַת הָעַיִן ׀ וַתְּמָאֵן בִּדְבָרוֹ לֵאמֹר אַיִן ׀ הֵעָזָה
פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ לַקְרוֹבִים אֵלָיו הַיּוֹשְׁבִים עֲלֵי כֵן ׀ שָׁאַל
וַיַּעֲצֵהוּ מְמוּכָן ׀ רוּא דָמָן לַפַּרְעָנוּת מוּכָן ׀ לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן
לוֹ׃ מְוַעֲצוֹתָיו כַּדַּת נֶחֱנוֹת ׀ הָיוּ לְעַמֵּי רְפוּאוֹת צְפוּנוֹת ׀
כִּי לוּלֵי אִגְּרוֹת רָאשׁוֹנוֹת ׀ גַּם פְּלֵיטָה לֹא הָיְתָה לוֹ׃
נוֹעַץ לִקְרוֹא לְכָל הֲמוֹנָיו ׀ לְהָבִיא כָּל־יֶפַת תּוֹאַר לְפָנָיו ׀
וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינָיו ׀ מָהַר יְמֻהֲרֶנָּה לוֹ׃ סְנָסָן
לֶיְאִיר הֵאִיר וְזָרַח ׀ יָשִׁישׁ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אָרַח ׀ מֶרֹם מַפָּה
צִיץ רְפוּאָה פָּרַח ׀ כִּי הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ׃ עִמּוֹ נֶאֱמָנָה
חֲדַסָּה תֹּמָה ׀ הִיא אֶסְתֵּר בַּת דּוֹדוֹ בָּרָה כַּחַמָּה ׀ וּבְמוֹת

तात ते धन्य. सर्व भविष्यवाद्याच्या वचनाप्रमाणें मजवर उठणारांचे रक्त मी शिंपडीन, व माझा झेंडा उभारीन, कारण पहा, तो आमचा देव आहे, आम्ही त्याचीच आशा करितों. मी आज गुह्य व चमत्कारिक गोष्टी उघड्या करितों, त्यांकडून, ज्यानें मला उदरापासून आपला सेवक असें घडिलें, त्यानें पूर्वी नेमून ठेविलेल्या गुप्त गोष्टींचें स्पष्टीकरण समजून येईल. बेरोश झाडासारखा सरदार व अधिकारी यांवर थोर व महान वाढेलल्या आहाश्वेरोश राजाच्या दिवसांत असें झालें कीं, ईश्वरानें त्यास विश्रांति दिली. त्यानें आपल्या राज्याच्या तिसऱ्या वर्षी आपल्या सर्व सेवकांस आपलें गौरव दाखविण्याकरितां तयारी केली; त्यावेळीं त्याच्या मंदिराच्या फरसबंदीस मुगुटमणी जडलेले होते, आणि त्याची जमीन सोन्याच्या मातीची होती. त्यानें शूशानांतील सर्व रहाणारांस बतनें दिलीं; आणि आपल्या आमंत्रण केलेल्या लोकांचें त्यानें आपल्या राजमंदिराच्या बागाच्या आंगणांत, आपल्या वस्तीच्या आवडत्या ठिकाणीं नवऱ्यासारिखें आदरातिथ्य केलें. प्रत्येक मनुष्यानें आपल्या इच्छेप्रमाणें व आवडीप्रमाणें करावें आणि कोणी कोणावर अधिक मद्य पिण्यास जबरी करूं नये, परंतु ज्या कोणास जें कांहीं उणें असेल तें त्या मागणारास तृप्ति होई पर्यंत द्यावें अशी आज्ञा त्यानें केली. बोलाविलेले सर्व लोक एकत्र झाले; त्यावेळीं वशती राणीनेंहि स्त्रीयांकरितां मेजवानी केली होती. ती स्त्रियांची मेजवानी पुरुषाच्या मेजवानीसारिखी असून सात दिवस नेमिलेली होती. मद्यानें राजाचें मन जेव्हां हर्षित झालें, तेव्हां दिसण्यांत जी सुंदर तिला आपल्यापुढें आणावयास त्यानें सांगितलें; परंतु तिनें त्याचें म्हणणें नाकारून येत नाहीं, असें धिट्टाईनें त्यास सांगून पाठविलें. जे हुद्देदार त्या जवळच्या आसनीं बसले होते, त्यांस त्यानें विचारिलें, तेव्हां ममखान ज्यास हामानहि म्हणत व जो खोडी करण्यांत तत्पर असून ज्याचें मन दुष्टाईनें भरलेले असें, त्यानें त्यास मसलत दिली. त्याचे विचार जे नियमाप्रमाणें दिले जात, ते माझ्या लोकांसाठीं गुप्त उपचार असे होते, कारण त्यानें जर पहिला हुकुमनामा केला नसता, तर माझ्या लोकांचा शेषहि राहिला नसता. जर त्यानें वशती राणीस मारण्याची मसलत पहिल्यानें दिली नसती, तर एस्तेर ही राणी झाली नसती, व हामानाच्या हातांतून इस्राएलांची सुटका झाली नसती. ही मसलत अशी होती कीं, सर्व सुंदर कुमाऱ्या त्यापुढें आणाव्या, आणि जी मुलगी त्याच्या दिसण्यांत सुंदर असेल ती तो आपणास करून घेईल. असा हुकुमनामा त्यानें आपल्या सर्व लोकांस जाहिर करावा. तेव्हां याईराचें एक संतान * मोठ्या तेजानें प्रकाशले, व तें बलवान मानसासारिखें वाटेनें धांवावयास आनंदलें; त्यामुळें धाव होण्यापूर्वी औषधाचें फूल उफललें, कारण परमेश्वरानें या कामासाठीं आपणाकरितां तो धार्मिक मनुष्य निवडिला होता. त्या मोर्देखायजवळ त्याच्या चुलत्याची मुलगी सत्वशील व सर्व गुण संपन्न हादस्सा जीस एस्तेर असेंहि म्हणत ती होती; ती सूर्यासा-

---

* याईर हा मोर्देखायचा एक पूर्वज होता.

אָבִיהָ וְאִמָּהּ · לְקָחָהּ מָרְדְּכַי לוֹ : פָּגְעָה חֵן וַתֵּלֶךְ הֲלוֹם ·
וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל בֵּית הַמֶּלֶךְ גְּזֵרַת הֲלוֹם · וּמָרְדְּכַי
צָוָה־לָהּ לְכִי לְשָׁלוֹם · כִּי הוּא אֲרַנְיָךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ : עֶדֶק
לָבְשָׁה בְּמַמְלַכְתָּהּ · לֹא הִגִּידָה אֶסְתֵּר עַמָּהּ וּמוֹלַדְתָּהּ ·
וַהַמֶּלֶךְ אֲהֵבָהּ וַיֵּרֶב תִּפְאַרְתָּהּ · כִּי מֵיהוָה הָיְתָה לוֹ :
קֶשֶׁב־רַב קָשַׁב צְרוֹר הַמּוֹר · מְפָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּבוּעִים
לִשְׁמוֹר · וְהִנָּם חוֹשְׁבִים עַל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר · הָבָה נִתְחַכְּמָה
לוֹ : (רָצָה הָאֶחָד לִשְׁמֹר בְּפִלַּיִם · מִשְׁמַרְתּוֹ וּמִשְׁמֶרֶת
חֲבֵירוֹ שְׁתֵּי יָדַיִם · וְהַשֵּׁנִי סַם בְּסֶפֶל הַמַּיִם · שָׁם שָׁם
לוֹ :) דָּחֲתָה אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּאִמְרֵי שֶׁפֶר · בְּשֵׁם מָרְדְּכַי
וְנִכְתַּב בַּסֵּפֶר · בֶּקֶשׁ וְנִמְצָא לִפְנֵי צְבִי עוֹפֶר · כִּי כוּל
חָרִים יִשְׂאוּ לוֹ : שְׁנֵיהֶם נִתְלוּ עַל הָעֵץ · כִּי שָׁמַע
מָרְדְּכַי לְשׁוֹנָם בְּחָוְעֵץ · נַשָּׂק לַמֶּלֶךְ סַם הַמָּוֶת רוֹעֵץ ·
אוּלַי יִפֶּתֶה וְנוֹכְלָה לוֹ : תְּשׁוּעָה זֹאת צְפוּנָה לְדוֹר
אַחֲרוֹן · נִכְתְּבָה עַל סֵפֶר הַזִּכְרוֹן · לִהְיוֹת לוֹ מִן הַמֶּלֶךְ
תַּגְמוּל וְיִתְרוֹן · כִּי פְּעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ :

אַחַר כָּל־אֵלֶּה הַדְּבָרִים · אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן הֵרִים ·
וַיְנַשְּׂאֵהוּ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים · וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ :
נִמְנַע מָרְדְּכַי מִסְּגוֹר לָרָשָׁע · נִין עֲמָלֵק אֲשֶׁר מִבֶּטֶן
פָּשָׁע · וְזֶה הוֹסִיף עַל חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע · לֹא יֹאבֶה יְהוָה
סְלֹחַ לוֹ : יוֹם כָּרְעוּ לוֹ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ · וּמָרְדְּכַי בְּחֻמּוֹ
הוֹלֵךְ · בֶּקֶשׁ לְחַרְחֵר רִיב עַל עֵב הַל וָהֹלֶךְ · עוֹבֵר
וּמִתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא לוֹ : יָעַץ תַּחְבּוּלוֹת כְּשָׁכִים בְּצִדּוֹ ·
וַיִּבְזְ בְּעֵינָיו בְּנָאוֹן חֶמְדּוֹ · לִשְׁלוֹחַ יָד בְּמָרְדְּכַי לְבַדּוֹ ·

रिखी निर्मळ होती; तिचा बाप व तिची आई मेल्यावर तिला त्याने आपणाजवळ सांभाळली होती. तिच्या स्वरूपावरून तिच्यावर आवड बसत असें; म्हणून जेव्हां एस्तेरीस राजाच्या रत्नजडीत माहालांत नेली, तेव्हा मोर्देखायने तिला सांगितलें कीं, तूं निर्भयपणे जा, आणि त्यास नमन कर; कारण तो तुझा धनी आहे. ती आपल्या कारकिर्दीत नीतीने वर्तली; आणि तिने जरी आपलें लोक व गोत सांगीतलें नाहीं, तरी राजानें तिजवर प्रीति केली व तिचे महत्व वाढविलें; कारण असें करणे हें ईश्वराकडून त्यास सुचविलेलें होतें. ज्याची * कीर्ति बोलाच्या गठडी प्रमाणें वाढली होती, त्याने अतिशय लक्ष ठेऊन पाहिलें तेव्हां नेमिलेल्या शंडांस, राजा विरुद्ध मसलत करून आपण त्यासी चातूर्याने वागूं या असें म्हणताना ऐकिलें. [त्यांतून एकाने दुष्पट पाहारा ह्मणजे आपला व आपल्या सोबत्याचा असे दोघांचे पाहारे करण्याचे मान्य करून, दुसऱ्याने (राजा करितां) पाण्याच्या प्याल्यांत वीष घातलें.] एस्तेरीनें मोर्देखायच्या नावाने ही गोष्ट मायेने राजाच्या कानीं घातली व ती पुस्तकांत लिहिली गेली; आणि चौकशी होऊन जशी हरिणी व तिचें पिलूं यास ज्या डोंगरावर त्यांचा चारा वाढतो तेथें धरितात, तसें त्यांस धरिलें. त्या दोघांस झाडावर फांशीं दिलें; कारण आपण राजास वीष पाजूं; कदाचित तो फसेल, मग आपण त्याजवर प्रबल होऊं, असा विचार करतानां मोर्देखायने त्यांचे ऐकिलें होतें. पुढल्या पिढीकरितां हें तारण गुप्त राखिले जावें; आणि प्रत्येक मनुष्याच्या कामाचें फल त्यास मिळतें, त्याप्रमाणें राजाकडून त्यास बक्षीस व बदला मिळावा, म्हणून तें कालवृत्तांताच्या पुस्तकांत लिहिलें गेलें.

या सर्व गोष्टीं नंतर आहाश्वेरोशाने हामानाला मोठा करून सर्व सरदारांपेक्षां थोर आणि पर्वतांसारिखा उंच असा केला. हा दुष्ट, ज्या आमालेकाने उदरांत असतांहि दुष्टाई केली त्याचा वंशज, यास नमन करायास मोर्देखायने नाकारिलें; कारण तो अपराधी असतां त्याने अधिक उल्लंघन केलें, ह्मणून ईश्वर त्यास क्षमा करावयास मान्य झाला नाहीं. ज्या दिवशीं राजाच्या सर्व सेवकांनीं त्यास नमन केलें, (त्या दिवशीं) मोर्देखाय उभ्याने चालला; तेव्हां या गरीब व पीडलेल्या लोकांसी वाद करण्याचें निमित्त तो शोधूं लागला, आणि जवळून जाताना विनाकारण विवाद करूं लागला. जसे काय त्याच्या कुशींत कांटे रुतत आहेत, ह्मणून त्याने युक्तया योजून आपल्या गर्वाच्या उन्मत्तपणे एकट्या मोर्देखायवर आपला हात उचलणे त्यास तुच्छ वाटलें; परंतु जो देवाचें वचन

---

* मोर्देखायाची.

בָּז לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ׃ הִרְבָּה כֶסֶף וְזָהָב לִבְלִי חוֹק׃
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ זֶה עֵת לִשְׂחוֹק׃ וַיָּבֵא עֵצוֹת מֵרָחוֹק׃
לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא לוֹ׃ וַיַּפֵּל פּוּר וְיָדוֹ בַּגּוֹרָל הָדָה׃
וַיַּרְא כִּי בַאֲדָר מֵת אֲבִי הַתְּעוּדָה׃ וְלֹא זָכַר כִּי הִיא
עֵת הַלֵּדָה׃ חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ׃ דּוֹב אוֹרֵב יֶעֱצוּהוּ
רַעְיוֹנָיו׃ וַיִּשְׁאַל שְׁאֵלָה מֵאֲדוֹנָיו׃ וְגַם הוּא שִׁנֵּי אֲרָיוֹת
שִׁנָּיו׃ וּמְתַלְעוֹת לָבִיא לוֹ׃ הֵן עַם אָחוֹר נָזֹרוּ׃
דָּתֵיהֶם שׁוֹנוֹת וְדָתְךָ בַּל יִנְצֹרוּ רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה
יִקְצֹרוּ׃ קָמָה אֵין לוֹ׃ הֲכִינוֹתִי כֶסֶף לִגְנָזֶיךָ יַעַל׃ לְאַבֵּד
זֶה הַגּוֹי הַנִּגְעַל׃ כָּל־הַבִּרְכַּיִם אֲשֶׁר לֹא כָרְעוּ לַבַּעַל׃
וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא נָשַׁק לוֹ׃ לְהָבִיא אֶל גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ
אוֹסֵף׃ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכְּרֵי כֶסֶף׃ וְנֶפֶשׁ אַכֶּה לְכָל־
בֵּית יוֹסֵף׃ פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ
יְהִי לְךָ קִנְיָנֶיךָ׃ וְזֹאת טַבַּעְתִּי עַל יַד יְמִינֶךָ׃ וְהָעָם
לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וּבָא עַד קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר
לוֹ׃ יָצָא וְסוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ נִקְרָאוּ וַיִּכְתְּבוּ כְּכָל אֲשֶׁר־
תּוֹרָהוּ וּבְכָל־עָם וָעָם רָצִים יָצָאוּ׃ שָׂרֵי הָרֶכֶשׁ אֲשֶׁר
לוֹ׃ הָיָה דְבָרוֹ נָהוּץ לֵאמֹר׃ כֶּרֶם חֶמֶד בְּיוֹם אֶחָד
לְזָמוֹר׃ בִּשְׁלִשָׁה עָשָׂר בַּאֲדָר חֵחֵל וְגָמוֹר־ לֹא אוֹסִיף
עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ קָרַע מָרְדְּכַי בְּגָדָיו לִפְנֵי אֵל׃ וַיִּצְעַק
מַר עַל גּוֹלַת אֲרִיאֵל׃ הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל׃ אִם יוֹרֵשׁ
אֵין לוֹ׃ טָרֹף טֹרַף שְׁאַר הֲמוֹנַי׃ מִי נָתַן לִמְשִׁסָּה
יַעֲקֹב לְמוֹנַי׃ וְיִשְׂרָאֵל לְבוֹזְזִים הֲלֹא יְהוָה׃ זוּ חָטָאנוּ לוֹ׃
נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר הִגִּידוּהָ דָבָר׃ שָׁמַעְנוּ צְעָקָה כַּיְּעֵנִים

तुच्छ मानितो तो नाहांसा होईल. रुपे व सोने त्यानें अगणीत वाढविल्यावर तो आपल्या मनीं म्हणाला, खेळ करण्याची आतां हीच वेळ आहे; आणि दुरून विचार घेऊन जें आपलें नव्हे, तें तो आपलें वतन करून घेऊं लागला. त्यानें सोडत काढिली, आणि शकून पाहण्यात त्यानें आपला हात लांबविला, तेव्हां त्यानें पाहिलें कीं त्यांस नियम लावून देणारा * आदार महिन्यांत मरण पावला; परंतु तो त्याच वेळीं जन्मला होता याचा आठव त्यास राहिला नाही; म्हणून प्रसवणारीणीच्या वेदना त्याजवर आल्या. दबा धरून बसलेल्या आस्वलासारिख्या आपल्या मनीं योजना करून त्यानें आपल्या धन्यापासून एक मागणें मागितलें; परंतु त्याच्या धन्याचेहि दांत सिंहाच्या दातांसारिखे, आणि त्याच्या दाढा मोठ्या सिंहाच्या दाढांसारख्या होत्या. पाहा, एक विलक्षण चालीचे लोक आहेत; त्यांचे नियम निराळे असून, ते तुझे नियम पाळीत नाहींत, ते वारा पेरितात, आणि वावटुळीची कापणी करितात, त्यास उभें धान्य सांपडत नाहीं ‡. या धिक्कारलेले लोकांचा, म्हणजे ज्यांचे गुडघे बाआलापुढें नमत नाहींत, आणि ज्यांचे तोंड त्याचें चुंबन घेत नाहीं, त्यांचा नाश करण्याकरितां तुझ्या खजीन्यांत देण्याकरितां मी पैका तयार करून ठेविला आहे. दहा हजार रुप्याचे तालांत पाठवून मी राजाचे खजीन्यांत वाढवीन; आणि जर योसेफाच्या कुटुंबांतील प्रत्येक जीवाचा मी नाश करणार, तर एकच फटका मारीन, आणि दुसऱ्याची गरज लागणार नाहीं. तेव्हां राजा त्यास म्हणाला, तुझें द्रव्य तुलाच असो, आणि माझी आंगठी मी तुझ्या उजव्या हातीं देतों, आणि तुझ्या दिसण्यांत जें चांगलें तें त्या लोकांसीं कर; त्याचा शेवट जवळ आला आहे, आणि त्यास सहाय करणारा कोणी नाहीं. मग त्यानें बाहेर येऊन राजाच्या लेखकास बोलावलें, आणि त्यानें सांगितल्याप्रमाणें त्यांनीं लिहिलें; आणि प्रत्येक लोकाकडे त्याचे चपळ घोड्यांवर बसणारे सरदार जासूद गेले. त्याची आज्ञा होती कीं, आदार महिन्याच्या तेराव्या तारखेस माझा रमणीय द्राक्ष मळा + खुटल्यास आरंभ करून एका दिवसांतच तो पूर्ण करावा. त्यावरून मी पुनः जाणार नाहीं ¶. तेव्हां मोर्देखायनें देवापुढें आपली वस्त्रें फाडिलीं, आणि आरीएलाच्या § पाडावपणावरून मोठा शोक केला; कीं इस्राएलास पुत्र नाहींत काय? त्याला वारीस नाहीं काय? $ माझ्या लोकाचा शेष फाडला जात आहे; परंतु हारास याआकोब व लुटणाऱ्यांस इस्राएल कोणी दिला? ज्या परमेश्वराशीं आम्ही पाप केलें त्यानेंच कीं नाहीं? एस्तेरीच्या दासींनी दिला ही गोष्ट कळविली (आणि सांगितलें कीं,) रानांतील घुबडीसारिखा शोक आम्ही ऐकिला;

---

* मोशे. ‡ जो धर्म ते आचरितात त्याकडून त्यास कांहींच लाभ होत नाहीं. + इस्राएल लोक. ¶ मी त्यांस आणखी पाहावयास इच्छित नाहीं. § येरूशालेमेच्या व इस्राएलांच्या. $ इर्मिया अ० ४९ ओ० १

בַּמִּדְבָּר · וּמָרְדְּכַי בִּלְבוּשׁ שַׁק עָבַר · לֹא יָדְעֻנוּ מֶה
הָיָה לוֹ : בְּנָרִים שָׁלְחָה לְהַלְבִּישׁוֹ · וְלֹא קִבֵּל מִמְּרִירוּת
נַפְשׁוֹ · וַתִּשְׁלַח לַחֲתָךְ לְחָקְרוֹ וּלְדָרְשׁוֹ · לְרָעָה מַה־
יֶּעֱשֶׂה לוֹ : רוּחוֹ הוֹצִיא לַוַּתָּךְ וְחָוָה : וּפָרְשַׁת הַכֶּסֶף
לְפָנָיו שָׁוָה · וְהַפִּתְשֶׁגֶן שָׁלַח וְעַל אֶסְתֵּר צָוָה · לָבוֹא
אֶל הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן־לוֹ : בִּתְשׁוּבָתָהּ אָמְרָה לְהָשִׁיבוֹ ·
דַּע כִּי בֶּן־מָוֶת אֲשֶׁר לֹא יִקָּרֵא וְיָבֹא · לְבַד מֵאֲשֶׁר
יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט זְהָבוֹ · בְּקֶרֶב־אִישׁ
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ : יַקִּיר בְּשָׁמְעוֹ דִּבְרֵי הַדַּסָּה · זָעַק אֲהָהּ
כִּי אֵין מְנוּסָה · זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא · כִּי חָמָאתִי לוֹ : שָׁלַח
לָהּ לֵאמֹר אַל תְּדַמִּי · לְהִמָּלֵט בֵּית הַמֶּלֶךְ מִכָּל־לְאֻמִּי ·
כִּי אַתְּ תֹּאבְדִי וְאוּלַי עַמִּי · אֲחֵרִי נֶמְצַר גְּאוּלָה תִּהְיֶה־
לוֹ : מִמָּקוֹם אַחֵר יִשְׁלַח שְׁלוֹמָיו · עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו ·
כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו · עַל כֵּן אוֹחִיל לוֹ : וַתַּעֲנֵהוּ לְךְ
כְּנוֹס כָּל־חוֹכֵי פְּרִיוֹב · וְצוּמוּ עָלַי שִׁלְשֶׁת יָמִים לַיְלָה
וָיוֹם · וְרַחֲמִים בַּקְּשׁוּ מֵאֵל נוֹרָא וְאָיוֹם · וְאַל תִּתְּנוּ דָמִי
לוֹ : אֵל נִדְרָשׁ בְּכָל־לֵב יִדְרְשֻׁנוּ · כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו
לְעַם יְקָרָאֻנוּ · וַיֹּאמֶר עוֹד זָכוֹר אֶזְכֶּרְנוּ · עַל כֵּן הָמוּ
מֵעַי לוֹ : לָבְשָׁה חֵן בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתֵּלֶךְ · וַתִּיקַר עַד
מְאֹד בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ · וַיִּבֶז בְּכָל־אֲשֶׁר הוּא מוֹלֵךְ · וְעַל
כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ לוֹ : הַיָּפָה בַּנָּשִׁים נֶחֱצַב נַעֲמָן · מַה־שְּׁאֶלְתֵּךְ
כִּי הַכֹּל מְזוּמָן · וַתֹּאמֶר יָבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן · אֶל הַמִּשְׁתֶּה
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לוֹ : לְמָחָר קְרָאתָם לְסוֹד נִרְמָס · וַיֵּצֵא
הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵבָב · וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס ·

आणि मोर्देखाय हा तरट पांघरून जात आहे; त्यास काय झालें, हें आम्ही जाणत नाहीं. तेव्हां तिनें त्यास पांघरावयास वस्त्रें पाठविलीं, परंतु त्याने तीं आपल्या जीवाच्या दु:खामुळें घेतलीं नाहीं; मग त्यास काय झालें याचा शोध व याची चौकशी करावयास तिनें हाथाखास पाठविलें. त्याने आपले हृदय फोडून हाथाखास सर्व कळविलें, आणि (हामानाने) देऊं केलेले पैशाविषयीं त्यास विदित केलें, आणि हुकुमनाम्याची नक्कल पाठवून एस्तेरीस राजाकडे जावून विनंती करण्यास सांगितलें. त्यास परत उत्तर पाठविताना ती म्हणाली कीं, जेव्हां कोणी मनुष्य राजास नमस्कार करावयास जातो, तेव्हां ज्याकडे राजा आपला राजदंड पुढें करितो, याशिवाय बोलाविल्याविना जो जातो तो मारला जावा असा नेम आहे हें तूं जाण. तो गंभीर मनुष्य हादस्साचे शब्द ऐकून ओरडून म्हणाला, हाय हाय; कारण आतां कांहीं उपाय नाहीं; ईश्वराचा क्रोध सहन करणें मला भाग आहे; कारण मी त्याज विरुद्ध पाप केलें आहे. मग त्याने तिला सांगून पाठविले कीं, तूं राजाच्या घरीं असल्यामुळे माझ्या सर्व लोकांपेक्षां तूं सुटशील असें समजूं नको; तुझा तर नाश होईल, परंतु माझे लोक विकले गेले तरी, नंतर त्यांस सुटका मिळेल. उंच आकाशीं शांति राखणारा दुसऱ्या कोणत्या ठिकाणाहून आम्हाकरितां शांति पाठवील; कारण त्याची दया सरली नाहीं, यास्तव मी त्याची आशा करीन. तिने त्यास उत्तर दिलें कीं, जे कोणी मुक्तीची आशा करितात त्यास जाऊन एकवट करून, आणि मजकरितां तुम्ही तीन दिवस व तीन रात्रीं उपास करून भयंकर व दारुण देवाकडून दया मागा, उगे राहूं नका. जे कोणी ईश्वरास पूर्ण मनानें शोधितात, त्यांस तो सांपडतो; कारण जे लोक त्यास हाक मारितात, त्यां करितां त्याचे दयेंला द्रव येतो; आणि त्याने म्हटलेंहि आहे कीं, "अद्याप मी त्याला खचीत स्मरीन; या करितां माझें अंतर्याम त्याजविषयीं कळवळेल." * तिसऱ्या दिवशीं सुंदर वस्त्रें पांघरून ती, (राजाकडे) गेली व राजाला ती फारच आवडली; आणि ज्या सर्वांवर तो राज्य करीत होता त्यांस, व जें सर्व त्याचें होतें त्यास त्याने तिजपुढें तुच्छ मानिलें. सुंदर मळ्यासारिखे स्त्रीयांमधील अगे अति सुंदरे, तुझें मागणें काय आहे ? सर्व गोष्टी तुझ्यासाठीं सिद्ध आहेत; तेव्हां ती म्हणाली कीं, मी राजाकरितां केलेले मेजवानीस राजाने व हामानाने यावें. तिने त्यांस दुसऱ्या दिवशींहि आपला गुप्त मतलब साधावा म्हणून बोलावलें; परंतु हामान हा आपणास राजा सारखा मान मिळाला, आणि आतां अधिकारी हे केवळ आपला खेळच आहेत,

---

* इर्मिया अ० ३१ ओ० २०.

וְרוֹזְנִים מִשְׂחַק לוֹ׃ וַיָּבֵא אֹהֲבָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׳ וַיְסַפֵּר
לָהֶם כְּבוֹדוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ׳ וּגְזֵרָה עוֹמֶדֶת לְעֻמָּתוֹ׳ הוֹי
הַמַּרְבֶּה לֹא לוֹ׃ יַעֲצוּהוּ עֲשׂוֹת עֵץ גָּבוֹהַּ חֲמִשִּׁים׳
לִתְלוֹת עָלָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׳ וּלְהָכִינוֹ כְּחֶכְצוֹ מִכָּל־
חָרָשִׁים׳ חָרָשׁ הָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ׃

אֱלֹהִים עֵדֶר צֹאנוֹ בֵּקֵר׳ וַתִּדַּד שְׁנַת הַמֶּלֶךְ עַד יְהִי
חוֹקֵר׳ בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת וְהָיָה בֹּקֶר׳ וְיֹדַע
יְהוָֹה אֶת־אֲשֶׁר לוֹ׃ בְּמָצְאוֹ דִבַר מָרְדְּכַי מְפֹרָשׁ׳ מַה
נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדֻלָּה דָרַשׁ׳ וַיֹּאמְרוּ כִּי לֹא פֹרַשׁ׳ מַה־יֵּעָשֶׂה
לוֹ׃ גִּלָּה אֹזֶן הָמָן בְּדַבְּרוֹ׳ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׳ וַיַּעַן וַיִּנָּקֵשׁ בְּמַאֲמָרוֹ׳ פִּי כְסִיל מְחִתָּה
לוֹ׃ דִּבֶּר לַעֲדוֹתוֹ בְּעֶדְיֵי מְלָכִים׳ וְלָלֶכֶת לְפָנָיו אֶחָד
מֵהַנְּסִיכִים׳ וְלִבּוֹ בְּמַחֲשָׁבָיו הוֹלֵךְ חֲשֵׁכִים׳ וְאֵין נֹגַהּ
לוֹ׃ הֶשִׁיבוֹ הַמֶּלֶךְ כֵּן דִּבַּרְתָּ׳ עֲשֵׂה לְמָרְדְּכַי הַיְהוּדִי
כְּכָל אֲשֶׁר אָמַרְתָּ׳ כֵּן מִשְׁפָּטֶיךָ אַתָּה הָרַצְתָּ׳ כַּמִּשְׁפָּט
הַזֶּה יֵעָשֶׂה לוֹ׃ וַיָּשָׁב מָרְדְּכַי אֶל מִשְׁמַרְתּוֹ׳ וְהָמָן נִדְחַף
אֶל בֵּיתוֹ׳ וַיִּוָּעֲדוּ אֹהֲבָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׳ לָבֹא לָנוּד לוֹ׃
זֶרַע יְשֻׁרוּן זָכְרוּ נְבוֹנָיו׳ אִם יֵשׁ מָרְדְּכַי אֶחָד מִבָּנָיו׳
אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו׳ לֹא תוּכַל לוֹ׃ חֲכָמָיו עוֹדָם
מְדַבְּרִים עִמּוֹ׳ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִבְהִילוּהוּ לַהֲקִימוֹ׳ וְלֹא
רָאָה כִּי יָבֹא יוֹמוֹ׳ אֲדֹנָי יִשְׂחַק לוֹ׃ טֶרֶם כְּלוֹת מִשְׁתֵּה
הַיַּיִן׳ אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל יְפַת הָעַיִן׳ שַׁאֲלִי כִּי הַכֹּל לְנֶגְדֵּךְ
כְּאַיִן׳ וַתִּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ׃ תִּנָּתֶן־לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי׳ וְעַמִּי

असें समजून तो हर्षित व उल्लासित होऊन निघाला. आणि आपले मित्र व आपली बायको जेरेश यांस एकत्र मिळवून आपणास मिळालेला मान व अधिकार त्यांस सांगितला; परंतु त्या विरुद्ध निवाडा झालेलाच होता, कारण जें आपलें नाहीं त्याकडून जो आपलें धन वाढवितो त्यास हाय हाय ! मग त्या अति पवित्र मनुष्यास * फाशी देण्याकरितां पन्नास हात उंच लाकडाचा खांब तयार करावा, आणि तों त्याच्या इच्छेप्रमाणें व्हावा म्हणून अति सुज्ञ कारागीर त्याने शोधून काढावा, असी मसलत त्यांनीं त्यास दिली.

मग ईश्वर जो आपल्या कळपांतील शेरडांचा समाचार घेत असतो, त्याने जो पर्यंत राजा कालवृत्तांताच्या पुस्तकांत शोध करवी आणि सकाळ होई तों पर्यंत त्याची निद्रा उडविली; कारण आपले कोण हें तो अशा गुह्य मार्गाने कळवितो. जेव्हां त्यास मोर्देखायची गोष्ट त्यांत लिहिलेली सांपडली, तेव्हां त्यास कोणता मोठेपणा व कोणता मान दिला असें त्याने विचारिले, (याविषयीं त्याच्या लेखकांनीं म्हटलें कीं,) त्यास काय केलें हें सांगितलेलें नाहीं. ज्या माणसास राजा मान देण्यास इच्छितो, त्यास काय करावें, असा प्रश्न जेव्हां हामानाच्या कानीं आला, तेव्हां त्याने आपल्याच ह्मणण्याने आपणास गुंतवून घेतलें, कारण मुर्खाचें तोंड बहुदा त्याच्याच नाशाचें कारण होतें. त्यानें ह्मटलें कीं, त्यास राजकीय पोशाक घालून, सरदारांतून एकास त्याजपुढें चालवावा; याप्रमाणें तो अशामुळें ह्मणाला कीं, त्याच्या कल्पना अंधारांत चालत होत्या व त्यांस अगदींच प्रकाश नव्हता. राजाने त्यास उत्तर केलें तूं ठीकच म्हटलेंस, तूं ज्याप्रमाणें ह्मटलेंस, त्याप्रमाणें सर्व, मोर्देखाय जो यहुदी यासीं कर; आणि ज्याप्रमाणें तूं निवाडा केलास त्या निवाड्याप्रमाणें त्यासी झालें पाहिजे. यानंतर मोर्देखाय आपल्या कामावर गेला, व हामान त्वरेने आपल्या घरीं गेला; तेथें त्याचे मित्र व त्याची बायको हीं सर्व त्याबरोबर शोक करावयास येऊन जमलीं. ते समयीं त्याच्या सुज्ञ मित्रांस येशुरुनाच्या ‡ संतानाची आठवण होऊन ते त्यास ह्मणाले कीं, ज्यापुढें तूं पडूं लागला आहेस, त्याच्या संतानातला जर मोर्देखाय असेल, तर त्यापुढें तुझें कांहीं चालणार नाहीं. त्याचे सुज्ञ मित्र त्यासीं बोलत आहेत इतक्यांत राजाच्या शंडानी येऊन त्यांस (राणीच्या मेजवानीस) जाण्याची घाई केली; परंतु त्याच्या नाशाचा दिवस जवळ आला आहे, व ईश्वर त्यास हांसत आहे, हें त्याच्या लक्षांत आलें नाहीं. मग द्राक्षरसाचे पिणें आटोपल्या अगोदर राजा आपल्या सुंदर राणीस ह्मणाला, माग; कारण सर्व वस्तु तुजपुढें कांहींच नाहींत; यावरून ती रडली व विनंती करून ह्मणालीः—हे माझ्या स्वामिराजा, माझ्या मागण्यावरुन माझा प्राण, व माझ्या विनंती वरून माझे लोक मला दिले जावोत; कारण

---

* मोर्देखाय यास. ‡ येशुरुन या शब्दाचा अर्थ सरळ असा होतो; एथें व शास्त्रांत, अनुवाद अ० ३२ ओ० १५ व अ० ३३ ओ० ५ इत्यादि ठिकाणीं हें नाम इस्राएलांस दिलेलें आहे.

אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ בְּבַקָּשָׁתִי · כִּי נִמְכַּרְנוּ לְצוֹרֵר וְלֹא מִבְּרִיתִי
תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לוֹ : כִּי מֶה חֻפְּצִי אַחַר זֶה הַצָּעַר · וּכְלִי
הַקֶּרֶב שׁוֹת שָׁחוּ הַשָּׁעַר · הֵישְׁאֵג אַרְיֵה בַּיַּעַר · וְטֶרֶף
אֵין לוֹ : לָהּ אָמַר מִי הוּא זֶה מִכָּל־אֲנָשַׁי · וְאֵי זֶה הוּא
מִכָּל־מְגֻרָשַׁי · אוֹ מִי מְנוֹשַׁי · אֲשֶׁר מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ :
מְהֻדָּה לַעֲנוֹתוֹ הָמָן זֶה הָרָע · אֲשֶׁר פְּרָעוֹת בְּגוֹי צַדִּיק
פָּרַע · אוֹי לְרִשְׁעָ רָע · כִּי גְּמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה־לּוֹ · נִמְלָא
חֵמָה וְקָם אֶל גַּנּוֹ · וּבְשׁוּבוֹ רָאָהוּ נֹפֵל עַל גַּנּוֹ · וְגַלּוּ
שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ · וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ : סָרִיס אֶחָד גְּלָה
חֲטָאתוֹ · הֵן עֵץ עָשָׂה לְמָרְדְּכַי בְּבֵיתוֹ · וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ
לְתִלּוֹתוֹ · עַל הָעֵץ אֲשֶׁר הֵכִין לוֹ : עָמְדָה אֶסְתֵּר לְבַקֵּשׁ
עַל עַמָּהּ · לְהָשִׁיב סִפְרֵי הָאַף וְהַחֲמָה · כִּי נִחַם יְהוָה
עַל מַכָּה עֲצוּמָה · וְשָׁב וְרָפָא לוֹ : פַּתְשֶׁגֶן הַכָּתָב לִהְיוֹת
הַיְּהוּדִים · לַהֲרוֹג בְּשִׂנְאֵיהֶם עֲתִידִים · כִּי נָפַל פַּחַד
מָרְדְּכַי עַל הַמּוֹרְדִים · וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ : צָוָה מָרְדְּכַי עַל
עַם לֹא אַלְמָן · מוֹשִׁיעַ וָרָב וְנָגִיד וְנֶאֱמָן · וְהָפַקַד עַל בֵּית
הָמָן · וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ לוֹ : קִבַּשְׁתִּי לְצוֹרְרַי מִזְבֵּחַ · וְאָכִין
לְבָנָיו · מַטְבֵּחַ · בַּעֲוֹן אֲבִיהֶם הַמְרֻצָּחַ · וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
הַיְלוּדִים לוֹ : רְצָצְתִּי פַּרְשַׁנְדָּתָא דַּלְפוֹן אַסְפָּתָא · פּוֹרָתָא
אֲדַלְיָא אֲרִידָתָא פַּרְמַשְׁתָּא · אֲרִיסַי אֲרִידַי וַיְזָתָא · גַּם
קְבוּרָה לֹא הָיְתָה לוֹ : שׁוֹלַלְתִּי שְׁוֹלְלַי וְאַרְיֵעַ רֵיעַ · כִּי
עָלָה מִשְׁאַל אֲבִיוֹן גּוֹעֵעַ · וַיְמַלֵּט עָנִי מְשֻׁוּעַ · וְיָתוֹם וְאֵין
עוֹזֵר לוֹ : תִּכָּתֵב־זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן · וְלִבְנֵי בָנִים תִּהְיֶה
לְזִכָּרוֹן · וְכָל־הַמַּזְכִּיר אוֹתָהּ יָרוֹן · אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה־לּוֹ :

आम्ही जो आमचा शत्रु असून आमच्या करारांतला नव्हे * त्यास आम्ही विकलेलीं आहो; आणि तूं त्यास त्याच्या इच्छेप्रमाणें करण्यास परवानगी दिली आहेस. अशा संकटी असतां कोणत्या सुखाची आवड माझ्याने करवेल; घातक शस्त्रें तर दारापुढें उभी केलेलीच आहेत; रानांत सिंह गर्जत आहे, (तर तो फाडल्या वांचून राहील काय ?) त्यास कांहीं भक्ष नसावा काय ? तिजला तो म्हणाला कीं अशा माझ्या कोणत्या रयतेस, अथवा अशा माझ्या कोणत्या मागणेदारास अथवा सावकारास मी तुम्हास विकलें आहे ? ती त्यास उत्तर देण्यास त्वरा करून म्हणाली, हा दुष्ट हामान जो यथार्थ राष्ट्राचा विनाकारण सूड घेऊं पाहतो, त्यास तूं आम्हास विकलें आहेस; परंतु दुष्टास हाय हाय असो, त्याच्या हातांचें कर्मफल त्यास प्राप्त होईल. मग राजा अतिशय क्रोधायमान होऊन उठून आपल्या बागेंत गेला, परंतु परत येऊन पाहतां त्याने त्यास आपल्या आसनीं पडलेला पाहिला; याप्रमाणें ईश्वराकडून त्याचें पाप उघडकीस आलें, आणि भूमीहि त्याजवर उठली. तेव्हां एका शंडाने त्याचा अपराध उघड करून सांगितलें कीं, पाहा याने आपले घरांत मोर्देखाय करितां एक लाकूड तयार केलें आहे; तेव्हां राजाने आज्ञा केली कीं, जें लाकूड त्याने तयार केलें आहे, त्याच लाकडावर त्यास फांशीं चढवावें. यानंतर राजाने रागामुळें व क्रोधामुळें पाठविलेलीं पत्रें त्याने रद्द करावीं म्हणून एस्तेर आपल्या लोकांकरितां अर्ज करण्यास उभी राहिली; कारण ईश्वराने या मोठ्या पीडांविषयीं आपलें मन पालटलें आणि आपलें लोकास पुनः समाधान दिलें. मग येहुदी लोकांनीं आपल्या वैऱ्यांस मारावयास सिद्ध व्हावें अशा मजकुराच्या पत्राच्या नकला झाल्या; कारण बंडखोरास मोर्देखायचें भय वाटूं लागलें होतें, परंतु (इस्राएलांस) शांति होती. आणि मोर्देखाय हा न सोडलेल्या लोकांचा तारणारा सरदार, आणि विश्वासू अधिपती झाला; आणि हामानाचें घर व जें सर्व त्याचें होतें, त्यावर तो नेमिला गेला. मी आपल्या शत्रूस (अर्पिण्याकरितां) एक वेदि बांधिली, ‡ आणि खून करणाऱ्या बापाच्या अपराधामुळें त्याच्या पुत्रांची कत्तल उडविण्याची तयारी केली; त्या त्याच्या पुत्रांचीं नावें येणेप्रमाणें:–परशनदाथा, दलफोन, आशपाथा, पोराथा, आदलया, आरीदाथा, परमशता, आरीसाय, आरीदाय, आणि वायजाथा; यांस मी ठेचलें व त्यांस कोणी पुरलेंहि नाहीं$. मी आपल्या लुटणारांस लुटलें, आणि मला दुःख देणारास मी दुःख दिलें; कारण मरणाच्या लागास आलेला गरीब कबरेंतून बाहेर, आणि ज्या दरिद्र्यास व अनाथास कोणी सहायकारी नव्हता, तो पीडणाराच्या हातांतून सुटला. हे (सर्व) पुढल्या पिढ्या करितां लिहिलें जावो, आणि लेंकरांच्या लेंकरास आठवणीकरितां होवो; आणि जो कोणी याची आठवण करील तो गावून म्हणेल कीं, ज्या लोकांसीं असें होतें, ते धन्य.

---

* आमच्या जातीचा नव्हे. ‡ इ. पवित्र केली. $ इ. त्यास कबरहि नव्हती.

אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ · וִימֵי הַפּוּרִים בְּשִׂמְחָה
שִׂמְרוּ · וְעִם שִׂמְחַתְכֶם הָאֲבִיוֹנִים זִכְרוּ · וְשִׁלְחוּ
מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ : נִפְּי אֵל מֵאָז נִשָּׂאוּנִי · וּבְנִבְכֵי הַיָּם
הֶעֱבִירוּנִי · וְלֵבֶן כִּלְיוֹתַי יִסְּרוּנִי · דּוֹם לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל
לוֹ : יוֹם צֵאת פַּרְעֹה אַחֲרַי · לִטְרוֹף כְּאַרְיֵה עֲרָרַי · נִצְּבוּ
בַּחוֹמָה מֵימֵי מִשְׁבָּרַי · וַיִּתְנַעֲשׁוּ כִּי חָרָה לוֹ : יָצָא צָר
אַחֲרַי עַם קְדוֹשׁוֹ · וַיִּשְׁלַח צוּר עֲנָנוֹ לְהַפְרִישׁוֹ · לִהְיוֹת
צֵל עַל רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ : הֶעֱבִירוֹ בַּיַּבָּשָׁה וְצָרָיו
הֶחֱרִיד · בֵּינוֹ וּבֵין רוֹדְפָיו הִפְרִיד · וּלְתַחְתִּיוֹת מְצוּלָה
אוֹתָם הוֹרִיד · הָוְקְקִי בַּסֶּלַע מִשְׁפָּן לוֹ : וּבְשׁוּב הַיָּם
לְאֵיתָנוֹ · נִטְבַּע פַּרְעֹה וְכָל־חֲמוֹנוֹ · כִּי הַיָּם הִכְבִּיד
מַרְכְּבוֹת גְּאוֹנוֹ · וַיַּרְא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ : דַּהֲרוֹת אַבִּירִים
בְּאַדִּירִים נָפְלוּ · וְכַעוֹפֶרֶת בְּמַיִם רַבִּים צָלְלוּ · וְדוֹרְשֵׁי
יְהוָה שְׁמוֹ יְהַלְלוּ · בְּנֶבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ : הֵרִאנוּ יָדוֹ
הַנִּפְלָאָה · עַל שְׂפַת הַיָּם נוֹרָאָה · אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי
גָאֹה גָּאָה · בְּזִמִּירוֹת נָרִיעַ לוֹ : דְּגָלִים עָבְרוּ בַּיַּבָּשָׁה ·
וְלִפְנֵיהֶם אֵל נַעֲרָץ בְּקִרְבָּהּ · אָז שָׁרוּ שִׁירָה חֲדָשָׁה ·
מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה :

ואומר מציל עני כמו שכתוב בשבת · והנוהגים לאומרו
אחר תתקבל אומרים קדיש יהא שלמא)

ליל פורים

ליל י״ד באדר שהוא פורים נכנסין לבית הכנסת ואומרים)

לַמְנַצֵּחַ עַל אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד : אֵלִי אֵלִי לָמָה
עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי : אֱלֹהַי

अहो माझ्या मित्रानो खा, प्या, आणि तृप्त व्हा, आणि आणि आनंदानें पूरीमचे दिवस आठवा; परंतु तुम्ही आपल्या आनंदांत गरीबास आठवा, आणि ज्याजवळ कांहीं नसेल त्यास भेटी पाठवा. पूर्वी देवाच्या चमत्कारानें मला उंचावलें, व वादळाच्या लाटांमधून त्यानें मला पार नेलें; यास्तव माझीं गुर्दकमळे मला बोध करितात कीं, परमेश्वरास स्वस्थपणे जप व त्याची स्थीर आशा धर. ज्या दिवशीं फारो सिंहाप्रमाणें माझा कळप फाडण्यासाठीं माझ्या पाठीस लागला, त्या दिवशीं लाटांचें पाणी भिंतीसारखें उभें राहिले, तो कोपित होता ह्मणून तेंहि थरथरलें. शत्रू त्याच्या पवित्र लोकांच्या मार्गे निघाला परंतु त्यांच्या खडकरूप आश्रयानें, त्याच्या डोक्यावर छाया होण्याकरितां व त्यास सोडविण्याकरितां, त्यास दूर राखावें ह्मणून त्यानें आपलें ढग पाठविलें. त्यानें त्यास कोरड्या भुमीवरून पार नेलें, परंतु त्याच्या शत्रूंस थरथरविलें, त्यानें त्यास त्याचा पाठलाग करणारांपासून निराळें राखिलें तसें त्यानें आपलें लोकास निर्भय राखिलें. आणि शत्रूस डोहाच्या तळीं नेऊन जसा कोणी आपले राहण्याचें स्थान खडकांत करितो तसा त्यानें (आपला लोक) निर्भय राखिला. जेव्हां समुद्र वेगानें आपल्या पूर्वस्थानी आला, तेव्हां फारो आपल्या सर्व सैन्यासुद्धां बुडाला; कारण समुद्रामुळें त्याचे मोठे रथ * भारी झाले, आणि ईश्वरापुढें त्याचें कांहीं चालणार नाहीं असें त्यास समजून आलें. जोरानें पाऊल टाकणाराची शक्ति खचली, आणि शिस्याप्रमाणें ते महा जलांत बुडाले; परंतु परमेश्वराचा शोध करणारांनीं त्याचे नाम स्तवून दशतंतू वाद्यावर त्याचें कीर्तन केलें. त्यानें भयंकर समुद्राजवळ आम्हास आपलें चमत्कारिक सामर्थ्य दाखविलें, आणि तो थोरच थोर आहे ह्मणून मी परमेश्वराला गाईन, अशीं गीतें गाऊन आह्मी त्याला उत्साह शब्द करूं. त्यांचे झेंडे कोरड्या भुमीवरून पार गेलें, आणि पवित्रतेनें सन्मानलेला देव त्यापुढें चालला; तेव्हां हे परमेश्वरा, देवामध्यें तुजसारिखा कोण असे नवे गीत त्यांनीं गाईलें.

[यानंतर शाब्बाथाची प्रार्थना पृष्ठ २११ पर्यंत लिहिल्याप्रमाणें עני ממיל ह्मणावें. जे हा वरील भाग תתקבל קדיש नंतर ह्मणतात ते त्या मागून קדיש יהא שלמא ह्मणतात.]

पुरीम.

(आदार महिन्याच्या १४ व्या तारखेच्या संध्याकाळीं पुरीम असतो ह्मणून प्रार्थना मंदिरीं जाऊन हें पुढील गीत ह्मणून प्रार्थनेस आरंभ करितात.)

मुख्य वाद्यांच्याला; आय्येलेथ शहारावर; दावीदानें केलेलें गीत. हे माझ्या देवा, माझ्या देवा, त्वां मला कां टाकिले ? माझ्या तारणापासून, माझ्या ओरडण्याच्या शब्दांपासून दूर कां राहतोस ? हे माझ्या देवा, दिवसां मी

---

* इ. गर्वाचे रथ.

אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי : וְאַתָּה
קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל : בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ
בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ : אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָּטְחוּ וְלֹא־
בוֹשׁוּ : וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם :
כָּל־רֹאַי יַלְעִיגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ : גֹּל אֶל
יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ : כִּי־אַתָּה גֹּחִי מִבֶּטֶן
מַבְטִיחִי עַל שְׁדֵי אִמִּי : עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרֶחֶם מִבֶּטֶן
אִמִּי אֵלִי אָתָּה : אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־
אֵין־עוֹזֵר : סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי :
פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אֲרֵיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג : כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי
וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי :
יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מְדֻבָּק מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר־מָוֶת
תִּשְׁפְּתֵנִי : כִּי סְבָבוּנִי כְלָבִים עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי
כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי : אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־
בִי : יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל : וְאַתָּה
יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה : הַצִּילָה מֵחֶרֶב
נַפְשִׁי מִיַּד כֶּלֶב יְחִידָתִי : הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי
רֵמִים עֲנִיתָנִי : אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ :
יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ
כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל : כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שָׁקַץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־
הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ : מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי
בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו : יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ
יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד : יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ
אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת

हाक मारितों, आणि तूं मला उत्तर देत नाहींस; रात्रींहि ओरडतों आणि मला दमच नाहीं. तथापि तूं पवित्र इस्राएलाच्या स्तवनांमध्यें राहतोस. आमच्या वडिलांनीं तुजवर आशा ठेविली, त्यांनी आशा ठेविली आणि त्वां त्यांचा निभाव केला. ते तुझ्याजवळ ओरडले आणि सोडविले गेले; त्यानी तुजवर आशा ठेविली आणि लाजित झाले नाहीं. परंतु मी किडा आहें, मनुष्य नाहींच; माणसांचा धिःकारपात्र, लोकांस तुच्छच आहे. जे सर्व मजकडे पाहतात, ते माझा उपहास करितात; होट काढितात; ते डोके डोलवितात. ते म्हणतात कीं, "याने परमेश्वरावर आशा ठेविली, तो याचा निभाव करो; त्याने त्याला सोडवावें, कारण कीं याने त्यावर आवड ठेविली." त्वां तर मला पोटांतून काढिले; मी आपल्या आईच्या स्तनांसीं होतों, तेव्हां त्वां मला आशा दाखविली. गर्भापासून मी तुजवर घातला गेलों; आपल्या आईच्या पोटीं झाल्यापासून तूं माझा देव आहेस. मजपासून दूर होऊं नको, कां तर संकट जवळ आलें आहे, आणखी कोणीं सहायकरी नाहीं. बहुत गोऱ्हे माझ्या भोंवतें लागलें; बाशानांतल्या बलाढ्यांनी मला वेढिलें. गर्जणाऱ्या व फाडणाऱ्या सिंहासारिखें त्यानी आपलें तोंड मजवर वासलें. मी पाण्यासारिखा रिचवता गेलों, आणि माझीं सर्व हाडें खिळखिळीं झालीं; माझें हृदय मेणासारिखें होऊन माझ्या आंतड्यामध्ये विरलें. माझें बळ खापरासारिखें सुकुन जातें; माझी जीभहि माझ्या जबड्यांत चिकटतीं, आणि तूं मला मरणाच्या मातीस लाविसि. कां कीं कुत्रे मजभोंवतें आले आहेत, दुष्टांच्या समुदायाने मला, आणि सिंहाप्रमाणे माझ्या हाता पायाला वेष्टिलें आहे. माझीं सर्व हाडें मला मोजतां येतात, ते मजकडे न्याहाळून पाहतात. ते आपापल्यांत माझीं वस्त्रें वांटितात; माझ्या पांघरुणावर पणहि पाडितात. परंतु तूं परमेश्वर माझा शक्तिदाता, दूर होऊं नको; माझ्या सहायासाठीं उतावळी कर. तरवारीपासून माझा प्राण सोडीव; कुत्र्याच्या पंजापासून माझा एकुलता सोडीव, सिंहाच्या तोंडापासून आणि रेमांच्या शिंगापासून मला राख; माझें ऐक, मी आपल्या भावां मध्यें तुझ्या नामाचें वर्णन करीन; मंडळींमध्यें तुझी स्तुति करीन. अहो परमेश्वराचे भिणारे, तुह्मी त्याची स्तुति करा; याआकोबाच्या सर्व संतानाहो, तुह्मी त्याचें गौरव माना; इस्राएलाच्या सर्व संतानाहो, तुह्मी त्याची भीडही राखा. कां तर त्याने दुःखिताच्या दुःखाचा धिःकार केला नाहीं; कंटाळा केला नाहीं, आणि त्यानें आपलें तोंड त्याच्यापुढें लपविलें नाहीं; परंतु जेव्हां हा त्याजवळ ओरडला तेव्हां त्याने ऐकिलें. मोठ्या मंडळींत माझें स्तवन तुजविषयीं होईल; त्याच्या भिणाऱ्यांसमोर मी आपले नवस फेडीन. दरिद्री जेवून तृप्त होतील; जे परमेश्वराला शोधितात, ते त्याची स्तुति करितील; तुमचें मन सर्वकाळ जगेल. पृथ्वीच्या सर्वसीमांतले आठवण धरून परमेश्वराकडे फिरतील; तुझ्यापुढेंच राष्ट्रांतली

גּוֹיִם : כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : אָכְלוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר
וְנַפְשׁוֹ לֹא חָיָה : זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר :
יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה :

(ואומר פזמון זה)

פּוּרִים פּוּרִים פּוּרִים לָנוּ · בָּרוּךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ :
יִתְרוֹמָם שֵׁם אֱלֹהֵינוּ · הַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ · מֵעַמָּלֵק
רֹאשׁ צָרֵינוּ · כִּי בִרְפִידִים נִלְחַם בָּנוּ : (פורים)
וְאַף גַּם זֹאת בְּהִוָּתֵינוּ · גּוֹלִים בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵינוּ · לֹא עֲזָבָנוּ
אֱלֹהֵינוּ · לְהָפֵר בְּרִתּוֹ אִתָּנוּ : (פורים) סֵתֶר הָיְתָה לְרֹאשׁ ·
אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ · בִּימֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ · יְהוָה
הוּא מִשְׂגָּב לָנוּ : (פורים) פַּחְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן · לַהֲכִרית
אֶת עַם לֹא אַלְמָן · בַּעֲצַת הַצּוֹרֵר הָמָן · אֲזַי חַיִּיתָבְּלָעוּנוּ :
(פורים) שִׁלַּח רָצִים דְּחוּפִים · אֶל שֶׁבַע מֵאָה וְעֶשְׂרִים
לְהַשְׁמִיד כָּל־הַיְּהוּדִים · לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ (פורים)
לָבַשׁ נָקָם וְלִי חָסָה · עַל יַד יְמִינִי וַהֲדַסָּה : זֶמֶר חָדָשׁ
אֵלָיו אָשָׁא · עַד הֵנָּה יְהוָה עֲזָרָנוּ : (פורים) וַיּוֹצִיאֵנוּ
לָרְוָחָה · וּמְיָגוֹן וַאֲנָחָה · לַיְּהוּדִים הָיְתָה שִׂמְחָה · וְאוֹר
יָקָר זָרַח לָנוּ (פורים) מִלְּאוּ גְּבִיעֲכֶם יַיִן · וְשִׁלְחוּ מָנוֹת
לְאִישׁ וְנֶרְאֶה עַיִן בְּעַיִן · בְּשׁוּב יְהוָה אִתָּנוּ : (פורים)
(ואומר החזן קדיש לעילא והוא רחום וברכו ומתפללין
ערבית ואומרים על הנסים ואחר העמידה אומרי יהי שם
ואומר החזן קדיש לעילא)

(וקורין המגילה · וחייב כל אדם לקרותה בלילה ולשנותה
ביום · ואם אין לו מגילה כשרה חייב לשמוע אותה מפי
החזן מראשה ועד סופה או ממי שהוא כשר להוציא אחרים
ידי חובתן · ומבטלין תלמוד תורה כדי לשמוע מקרא

सर्व कुटुंबें भजतील. कां तर राज्य परमेश्वराचें आहे; तोच राष्ट्रांवर अधिकार करितो. पृथ्वींतलें सर्व पुष्ट जेवून भजतील; मातींत उतरणारे सर्व त्याच्यापुढें लवतील; कोणाच्यानेहि आपला प्राण वांचवणार नाहीं. कांहीं संतान त्याची सेवा करिल; तें प्रभूची पिढी असें मोजलें जाईल. तीं जाऊन जे जन्मतील त्या लोकांस त्याचा न्याय सांगतील कीं, त्याने केला आहे.

(मग हें गीत ह्मणतात.)

आमचा पुरीमचा सण आहे, आमचा पुरीमचा सण आहे, आमचा पुरीमचा सण आहे. ज्याने आम्हास निवडून घेतलें, तो धन्य असो.

आमच्या शत्रूं मधला मुख्य जो आमालेक, ज्याने आह्मा बरोबर रेफीदीमांत लढाई केली, त्याजवर आमचा सूड घेणारा आमचा देव याचें नाम थोर असो. जरी आम्ही आपल्या वैऱ्याच्या देशीं पाडाव आहों, तरी आमच्या देवानें आम्हाबरोबर केलेला आपला करार मोडण्याकरितां आह्मास सोडिलें नाहीं. थोर व पवित्र देव राजा, आहाश्वेरोश राजाच्या दिवसांत आमच्या डोक्यावर छाया असा होता; परमेश्वर हा आम्हास आश्रय होता. आमचा शत्रु हामान याच्या मसलतीवरून न सोडलेले लोकांस छेदण्याकरितां पत्राच्या नकला पाठविल्या गेल्या, तेव्हां त्यांनीं आह्मास सजीव गिळिलें असते. येहुद्यांचा नाश करावा ह्मणून त्यानें त्वरित धावणारे एकशें सत्तावीस प्रांतीं पाठविले; जर परमेश्वर आम्हाकडे नसता, (तर तसेंच घडून आलें असतें.) आह्माकरितां सूड धारण करून येमीनी * व हादस्सा ‡ याच्या हातून आम्हावर दया केली; एथपर्यंत परमेश्वरानें आम्हास सहाय केलें, ह्मणून मी त्याचें नवीन कीर्तन करीन. त्यानें आम्हास संकटांतून व दुःखातून काढून मोकळे केलें; यामुळें यहुदी लोकांस आनंद झाला, आणि आह्माकरितां मोलवान उजेड प्रकाशला. तुम्ही आपले प्याले द्राक्षरसानें भरा, आणि ज्याजवळ कांहीं नाहीं त्यास भेटी पाठवा; मग परमेश्वर आपणाकडे परतताना आपण उघडपणें पाहूं. $

[मग हाज्जान संध्याकाळच्या प्रार्थनेंत लिहिल्याप्रमाणें קדיש אדני שפתי ברכו והוא רחום पर्यंत प्रार्थना करितो, परंतु त्यामध्यें על הנסים हा भाग ह्मणतो, त्यानंतर हाज्जान קדיש ह्मणून एस्तेरचें पुस्तक वाचितो.]

[प्रत्येक मनुष्यानें एस्तेरचें पुस्तक रात्रीं वाचून पुनः सकाळीं वाचलें पाहिजे; जर कोणाजवळ हें पुस्तक चोख नसलें, तर सर्वांकडून हा धर्म पूर्ण व्हावा ह्मणून त्यानें आरंभापासून शेवटपर्यंत हाज्जानच्या मुखांतून अथवा ज्याजवळ असें चोख पुस्तक असेल त्याच्या मुखांतून ऐकावें आणि हें पुस्तक वाचितांना ऐकण्याकरितां शास्त्राभ्यासहि सोडावा; मग दुसऱ्या आज्ञा तर सहज मागें राखाव्या; प्रेत संस्कार

* बिनयामीनाचे कुटुंबांतील मार्देखाय. ‡ एस्तेर. $ इ. समोरासमोर.

מגילה . ק״ו לשאר מצות ואין דבר שנדחה מקרא מגילה
מפניו חוץ ממת מצוה . וקודם קריאתה מברך :)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים
לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה :

(ביום אין אומרים שהחיינו . ופושטה כאגרת וקוראה)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ
וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה :

(ואחר קריאתה גולל את המגילה כולה ומברך)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָרָב אֶת רִיבֵנוּ .
וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ . וְהַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ . וְהַמְשַׁלֵּם
גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ . וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ . בָּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרֵיהֶם הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ :

(ואח״כ יאמר ג״פ)

אָרוּר הָמָן . בָּרוּךְ מָרְדְּכַי . אֲרוּרָה זֶרֶשׁ . בְּרוּכָה
אֶסְתֵּר . אֲרוּרִים כָּל הָרְשָׁעִים . בְּרוּכִים כָּל־יִשְׂרָאֵל .
וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לְטוֹב :

(ואם חל פורים במוצאי שבת אומרים ההבדלה
ואח״כ המגילה ואחר כך שובה ואתה קדוש כמו שכתוב
במוצאי שבת . ואומר החזן קדיש תתקבל ואח׳כ אומרים
שיר המעלות לדוד לולי יי שהיה לנו)

[ואומר שיר למעלות אשא עיני וקדיש יהא שלמא וברכו
ועלינו לשבח)

(בשחרית מסדרין התפלה כשאר הימים ומתפללין
שמונה עשרה כמו בלילה ואומר קדיש לעילא ומוציאין ספר
תורה וקורין בו ג׳ גברי בפרשת בשלח וזו היא הקריאה :)

करणें असल्यास तो मात्र अगोदर करावा. आणि एस्तरचे पुस्तक वाचण्याअगोदर हे पुढील धन्यवाद करावे.]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास आपल्या आज्ञांकडून पवित्र करणाऱ्या, आणि आम्हास एस्तेर राणीचे पुस्तक वाचण्याची आज्ञा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमच्या पूर्वजांकरितां त्या दिवसांत याचवेळीं चमत्कार करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(दिवसास वाचतांना हा तिसरा धन्यवाद करीत नाहींत, आणि पत्रासारिखें उघडून तें वाचतात.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास हा वेळपर्यंत जीवंत राखणाऱ्या, रक्षिणाऱ्या व पोहोंचविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(तें वाचल्यानंतर सर्व गुंडाळून हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आमचा वाद चालविणाऱ्या, आमचा न्याय करणाऱ्या, आमचा सूड उगविणाऱ्या, आमच्या जीवाच्या शत्रूंची योग्य फेड करणाऱ्या, आणि आम्हास आमच्या संकटांतून सोडविणाऱ्या तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांस त्यांच्या संकटांतून सोडविणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

(मग पुढील वाक्यांतील प्रत्येक तीन तीन वेळ ह्मणावें.)

हामान शापित असो. मोर्देखाय धन्य असो. जेरेश शापित असो.
एस्तेर धन्य असो. सर्व दुष्ट शापित असोत. सर्व इस्राएल धन्य असोत.
आणि हारबोनाचीही * आठवण चांगल्याकरितां होवो.

[जर शनवार संध्याकाळीं पुरीम असला, तर हाबदाला करून एस्तेरचें पुस्तक वाचावें, आणि त्यानंतर शनवार संध्याकाळच्या प्रार्थनेंत लिहिल्याप्रमाणें ואתה קדוש שובה תתקבל व קדיש ह्मणून שיר המעלות לדוד לולי י שהיה לנו हें गीत ह्मणावें.]

यानंतर ברכו קדיש יהא שלמא שיר למעלות אשא עיני आणि עלינו לשבח हें ह्मणावें]

[पाहांटेची प्रार्थना इतर दिवसांप्रमाणें करावी. परंतु ארני שפתי रात्रींप्रमाणें करावा, मग קדיש לעילא ह्मणून शास्त्र काढावें आणि त्यांमध्यें हा पुढील भाग वाचावयास तीन मनुष्यें बोलवितात.]

---

* एस्तेर अ० ७ ओ० ९ पहा.

וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִים : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק
מָחָר אָנֹכִי נִצָּב עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי :
וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק
וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה :)(וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר
עֲמָלֵק : וְיֹדֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה
אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ : וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ
אֶת עֲמָלֵק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חָרֶב :)(פ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים
בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחֹה אֶמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת
הַשָּׁמָיִם : וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי :
וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר
דֹּר : וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק

מִדֹּר דֹּר :

(ואומר החזן קדיש לעילא ואח"כ אומרים אשרי ·
וקורין המגילה ומברך לפניה בלי שהחיינו · ואחר המגילה
אומרים הרב את ריבנו כמו בערבית · ואומרים ובא
לציון · ואומר החזן קדיש תתקבל · ואומרים יהללו ·
ומחזירין ס"ת למקומו · ואומרים למנצח על אילת השחר
כמו שכתו' בליל פורים · וביה"י יעקב ומסיימין התפלה
כשאר הימים :)

आणि आमालेक येऊन इस्राएलाशीं रेफीदीमांत लढूं लागला. तेव्हां मोशेने यहोशुबाला सांगितलें कीं, आम्हासाठीं मनुष्य निवडून घे व जाऊन आमालेकाशीं लढ; उद्यां मी देवाची काठी हातांत घेऊन डोंगराच्या शिखरावर उभा राहीन. मग मोशेने यहोशुवाला सांगितलें तसें त्याने आमालेकाशीं लढाई केली, आणि मोशे, आहरोन व हूर डोंगराच्या शिखरावर चढले. आणि असें झालें कीं मोशे आपला हात वर करी तेव्हां इस्राएल बळावे, पण तो आपला हात खालीं करी तेव्हां आमालेक बळावे, मोशेचे हात तर थकले म्हणून त्यांनी धोंडा घेऊन त्याच्या खालीं ठेवला आणि तो त्यावर बसला, आणि आहरोन व हूर इकडे एक व तिकडे एक असे राहून त्यांनीं त्याच्या हातांस टेका दिला; आणि सूर्य मावळेपर्यंत त्याचे हात स्थिर राहिले. आणि यहोशुवाने तरवारीने आमालेकाचा व त्याच्या लोकांचा मोड केला.

तेव्हां परमेश्वरानें मोशेला सांगितलें कीं, आठवणीसाठीं हें पोथींत लिही व यहोशुवाच्या कानांत सांग, कां तर मी आमालेकाची आठवण आकाशाखालून पुसून टाकीनच. मग मोशेने वेदी बांधली व तिचें नांव यहोवा निस्सी असें ठेवलें, आणि ह्मटलें, परमेश्वराच्या आसनावर हात झाला, म्हणून आमालेकाशीं परमेश्वराची लढाई पिढोपिढीं होईल. आणि ह्मटलें, परमेश्वराच्या आसनावर हात झाला, ह्मणून आमालेकाशीं परमेश्वराची लढाई पिढोपिढीं होईल. *

[शास्त्र वाचल्या नंतर हाज्जान קדיש לעילא आणि पृष्ठ २५३ एथे लिहिल्याप्रमाणें אשרי वाचून आणि एस्तेरचें पुस्तक वाचण्यापूर्वी तीन धन्यवादांतून पहिले दोन धन्यवाद करून तें पुस्तक वाचितो; आणि त्यानंतर संध्याकाळच्या प्रार्थनेविषयीं केलेल्या सुचनेंत लिहिल्याप्रमाणें הרב את ריבנו हा धन्यवाद करितो. या मागून יהללו קדיש חתקבל ובא לציון आणि म्हणून शास्त्र परत नेऊन ठेवितात. या नंतर למנצח על אילת השחר म्हणजे गीत २२ व בית יעקב इत्यादि वाचून इतर दिवसाप्रमाणें प्रार्थना पूर्ण करितात.

[आणि पुरीमचें दान मागण्याकरितां जो हात पुढें करितो त्यास पैसे देतात.]

---

* हें वाक्य दोन वेळ वाचितात याचें कारण असें कीं, शास्त्र वाचायास कोणा एकास बोलवितात तेव्हां त्यानें तीन वाक्यांपेक्षां उणीं वाचूं नयेत. याप्रमाणें जेव्हां तीन मनुष्यांस बोलवितात तेव्हां हीं नऊ वाक्यें मात्र होतात. परंतु एकंदर दहा वाक्यांपेक्षां उणीं वाचूं नयेत.

(במנחה מתפללים כשאר הימים אלא שמוסיפין על הנסים בהודא"ו . ובמקום למנצח בנגינות אומרים מזמור על אילת השחר וגו' :)

(יום ט"ו בארר במקומו' שאינ' מוקפי' חומ' אין אומרי' על הנסי' ואין קורין המגיל' ואין מוציאין ס"ת אם לא יהיה יום שני ואז קורין בפרשת השבוע ואין נופלים על פניהם ואין אומרי' תחנה ואחר הושיענו יאמר מזמור סי' ס' למנצח על שושן וגו' זה הוא הסדר של מקום שאינו מוקף חומה . אבל מקומו' שהם מוקפי' חומה מימות יהושע בן נון ע"ה קורין המגיל' בברכותי' . ואומרי' על הנסי' ומוציאין ס"ת וקורין בפרש' ויבא עמלק ושני ימים או אסורים בהספר ובתעני ובמקו' שנהגו שלא לעשו' מלאכה אין עושין והעושה אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה לעולם :)

תענית יחיד

(הרוצה להתענות צריך שיקבל התענית ביום שלפניו מבעוד יום בשעת המנחה ומתפלל שמונה עשרה וקודם שיעקור רגליו יאמר :)

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים חֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִית נְדָבָה לְמָחָר יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּקַבְּלֵנִי בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן . וְתָבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי וְתַעֲנֵה עֲתַרְתִּי . וְתִרְפָּאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי :

(ביום התענית בתפלת המנחה כשיגיע לשמע קולנו יאמר)

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ וְזָכוֹר רַחֲמֶיךָ

[तिसऱ्या प्रहरची प्रार्थनाही इतर दिवसाप्रमाणें करितात. परंतु ארני שפתי मध्यें על הנסים आणि למנצח बद्दल בנגינות म्हणतात.]

[ज्या गावांभोवतें कोट नसतो त्या गावीं आदार महिन्याच्या १५ व्या तारखेस על הנסים बोलत नाहींत व एस्तेरचे पुस्तक वाचित नाहींत. परंतु जर तो दिवस सोमवार असला तर शास्त्र काढून पुढील शाब्बाथ दिवशीं जो भाग वाचावयाचा असतो त्यांतून कांहीं वाचितात. आणि त्या दिवशीं विनवणीहि करीत नाहींत. आणि पृष्ठ १०६ एथें लिहिलेला הושיענו हा भाग वाचल्या नंतर गीत ६० वाचितात. या रीतिप्रमाणें ज्या गावाभोवतें कोट नसतो तेथें प्रार्थना करितात. परंतु नूनाचा पुत्र येहोशूवा याच्या वेळेपासून ज्या गावाभोवतें कोट आहे, त्यागावीं धन्यवाद करून एस्तेरचें पुस्तक वाचितात, על הנסים वाचितात, शास्त्र काढून त्यांत ויבא עמלק हा भाग वाचितात. या दोन दिवशीं शोक करण्याची व उपास करण्याची मनाई आहे. आणि जेथें काम करण्याची रीति नसते तेथें कामहि करीत नाहीं. तेथें जो काम करितो, त्यास त्या कामीं यश येत नाहीं.]

एकट्याचा उपास.

(ज्यास उपास करणें असेल त्यानें आदल्या दिवशीं दिवस असतां तिसऱ्या प्रहरच्या प्रार्थनेच्या वेळीं तो उपास करण्याचा निश्चय करावा आणि ארני שפתי पूर्ण करून पाय उचलण्या अगोदर हें बोलावें.)

हे जगतांच्या स्वामी, पहा उद्यां मी तुजपुढें स्वेच्छेनें उपास करीत आहे; तर हे परमेश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं प्रीतीनें व आवडीनें माझा अंगिकार कर, माझी प्रार्थना तुज पुढें येऊं दे, आणि माझ्या विनंतीचे उत्तर दे. आणि आपल्या मोठ्या दयेनें मला निरोगी कर, कारण सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकणारा, तूं आहेस. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडची वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

(उपासाच्या दिवशीं तिसऱ्या प्रहरच्या प्रार्थनेंतील ארני שפתי मधील שמע קולנו (पृष्ठ १२१) बोलण्या बद्दल हें बोलावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आमची वाणी ऐक आणि आह्मावर दया व कृपा कर, आणि दयेनें व प्रसन्नतनें आमची प्रार्थना मान्य कर,

וּכְבוֹשׁ אֶת כַּעַסְךָ וְהָסֵר מִמֶּנּוּ חֵרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי
וּבְזָה וְיֶצֶר רָע וְחוֹלָאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים וּמְאוֹרָעוֹת קָשׁוֹת
וְרָעוֹת וְתִגְזוֹר עָלַי גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת וְעַל כָּל אַנְשֵׁי בֵיתִי
וְיִגְּולוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים וְתָבֵנֵס לָנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת
הַדִּין וַהֲאֵזִין תְּפִלָּתֵנוּ וְחַחֲנוּנֵינוּ וְשַׁוְּעָתֵנוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ
תְּפִלַּת כָּל־פֶּה · עֲנֵנִי אָבִי עֲנֵנִי בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִית הַזֶּה
כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנִי עַל־כָּל־מַה־שֶּׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי
וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם
הַזֶּה · מְכָלֵם אֲנִי מִפָּשָׁעַי וּמִתְבַּיֵּשׁ וְנֶחְפָּר מֵעֲוֹנוֹתַי
וּמֵחַטֹּאתַי · אֲבָל שָׁמְתִּי רַחֲמֶיךָ לְנֶגֶד עֵינַי · כִּי רַבְּךָ
לְהַאֲרִיךְ אַפֶּךָ · וּמִנְהָגְךָ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ · כִּי אַתָּה
יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קוֹרְאֶיךָ · וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
עֲנֵנִי בָּעֵת וּבָעוֹנָה הַזֹּאת וְיֶהֱא מְעוּט חֶלְבִּי וְדָמִי הַמְּחַמַּעַט
בְּתַעֲנִיתִי הַיּוֹם חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרוּצֶה לְפָנֶיךָ כְּחֵלֶב
מוּנַח עַל גַּבֵּי מִזְבַּחֲךָ לְכַפֵּר עַל כָּל־מַה־שֶּׁחָטָאתִי
וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ · בְּאוֹנֶס · בֵּין בְּרָצוֹן ·
בֵּין בְּשׁוֹגֵג · בֵּין בְּמֵזִיד · בֵּין בִּידִיעָה · בֵּין שֶׁלֹּא
בִּידִיעָה · וְחָרְצֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים · וְאַל תֵּפֶן לִרְשָׁעִי
וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי · הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְּעָתִי וְשַׁוְּעֵה
אַנְשֵׁי בֵיתִי · טֶרֶם אֶקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַּעֲנֶה אֲדַבֵּר וַאֲתָּה
תִּשְׁמַע כָּאָמוּר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם
מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע · כִּי אַתָּה יְרוֹנָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל
וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־
פֶּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

आणि आपला राग मारून आम्हापासून पटकी, तरवार, दुष्काळ, दासत्व, लुटणें, दुष्ट वासना, वाईट व कठीण रोग आणि कठोर व वाईट अपघात दूर कर. आणि मजविषयीं व माझ्या कुटुंबांतील सर्व मनुष्यांविषयीं चांगले हुकूमनामे करून तुझ्या दयेनें तुझ्या (न्यायत्वाच्या) गुणास अगदीं झाकावें असें कर. आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हासीं दयेच्या व कृपेच्या गुणाप्रमाणें वागून आम्हास परिमित न्यायाच्या सिमेच्या आंत राख; आणि आमच्या प्रार्थनेकडे, विनंतीकडे आणि ओरड-ण्याकडे कान लाव; कारण तूंच सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकणारा आहेस. हे माझ्या बापा, मला उत्तर दे, या उपासाच्या दिवशीं मला उत्तर दे, कारण मी या पृथ्वीवर आल्या दिवसापासून आजच्या दिवसापर्यंत जीं पापें, जे अपराध, व जीं उल्लंघनें मीं केलीं, त्यामुळें मी मोठ्या संकटांत आहे; माझ्या उल्लंघनामुळें मी ओशाळतो, आणि माझ्या अपराधामुळें व माझ्या पापांमुळें मला लज्जा व शरम वाटते. तर मी आपणापुढें तुझी दया ठेविली आहे. कारण तुझा क्रोध मंद करण्याची तुझी रितीच आहे; आणि प्राणी-मात्रावर दया करण्याची तुझी चालच आहे. आणि हे परमेश्वरा, जे कोणी तुला हाक मारितात त्या सर्वांशीं तूं चांगला क्षमा करणारा, व फार दया करणारा असा आहेस, आणि तूं आपल्या बहुत दयेनें यावेळीं व यासंकटीं मला उत्तर दे. आणि आजच्या माझ्या उपासामुळें जे कांहीं माझें मांदें व माझें रक्त उणें झालें आहे, तें मी अगत्यामुळें, किंवा स्वइच्छेनें किंवा चुकीनें, किंवा हट्टानें किंवा जाणून किंवा न जाणून जीं पापें, जे अपराध, व जीं उल्लंघनें केलीं असतील त्या सर्वांच्या प्रायश्चित्ताकरितां तुझ्या स्थंडिलाच्या बाजूवर ठेवल्या जाणाऱ्या, मांद्या-प्रमाणें तुजपुढें गणिलें, मान्य केलें व आवडलें जावो. आणि तूं आपल्या बहुत दयेनें मला प्रसन्न हो; माझ्या दुष्टाईकडे लक्ष देऊं नको, आणि माझ्या व माझ्या कुटुंबांतील मनुष्याच्या ओरडण्या जवळ ऐस. आणि असें होवो कीं, त्यांनी हाक मारल्या पूर्वी मी उत्तर देईन, ते बोलतांच मी ऐकेन * असे म्हटल्याप्रमाणें मी तुला हाक मारल्या पूर्वी तूं मला उत्तर दे, आणि मी बोलताच तूं ऐक. कारण सर्व संकटाच्या व दुःखाच्या समयीं उद्धारणारा, सोडविणारा, उत्तर देणारा, आणि दया करणारा, आणि सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकणारा, हे देवा, तूंच आहेस. हे परमेश्वरा, प्रार्थना ऐकणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* यशाया. अ. ६५ ओ. २४

(ואומר רצה ומודים ושים שלום וקודם שיעקור רגליו יא״)

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים בַּעַל הַסְּלִיחוֹת וְהָרַחֲמִים · לְךָ יְהוָֹה הַצְּדָקָה וְלִי בֹּשֶׁת הַפָּנִים · עַל כָּל־הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא כִגְמוּל הֲשִׁיבוֹתִי לָךְ · אֲבָל חָטָאתִי לְפָנֶיךָ וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וְהִרְבֵּיתִי לִפְשׁוֹעַ · וּלְהַכְעִיסְךָ לֹא הָיְתָה כַּוָּנָתִי · וְעַתָּה מָה אֶתְאוֹנֵן וּמָה אוֹמַר מָה אֲדַבֵּר וּמָה אֶצְטַדַּק · אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָֹה · אָשַׁמְתִּי בְּתוֹרָתֶךָ · בָּגַדְתִּי בְּיִרְאָתֶךָ · גָּעַלְתִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ · דִּבַּרְתִּי דוֹפִי · הֶעֱוִיתִי · וְהִרְשַׁעְתִּי · זַדְתִּי · חָמַסְתִּי · טָפַלְתִּי שֶׁקֶר · יָעַצְתִּי רָע · כִּזַּבְתִּי · לַצְתִּי · לוֹצַצְתִּי · מָרַדְתִּי · מָרִיתִי · מָאַסְתִּי · נִאַצְתִּי · נִאַפְתִּי · נִשְׁבַּעְתִּי לַשָּׁוְא וְלַשֶּׁקֶר · סָרַרְתִּי · עָוִיתִי · פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ וְעֹרֶף הִקְשֵׁיתִי · צָרַרְתִּי · קִשִּׁיתִי עֹרֶף · קִלְקַלְתִּי דְּרָכַי · רָשַׁעְתִּי · שִׁחַתְתִּי · תִּעַבְתִּי תָּעִיתִי · תִּעְתַּעְתִּי · וְסַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לִי · וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלַי כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנִי הִרְשָׁעְתִּי ׃

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּמְחוֹל וְתִסְלַח לִי עַל כָּל־פְּשָׁעַי · וּתְכַפֶּר־לִי עַל כָּל־עֲוֹנוֹתַי · וְתַעֲבִיר לִי עַל כָּל־חַטֹּאתַי · שֶׁחָטָאתִי · וְשֶׁעָוִיתִי · וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ · בֵּין בְּאוֹנֶס · בֵּין בְּרָצוֹן · בֵּין בְּשׁוֹגֵג · בֵּין בְּמֵזִיד · בֵּין בַּסֵּתֶר · בֵּין בַּגָּלוּי · בֵּין בְּמִתְכַּוֵּין · וּבֵין שֶׁלֹּא בְמִתְכַּוֵּין · בֵּין בְּהִרְהוּר · בֵּין

(या नंतर שים שלום מורים רצה इत्यादि शेवट पर्यंत बोलून पाय उचलण्या अगोदर हें म्हणतात.)

हे जगताच्या स्वामि, देवांच्या देवा व प्रभुंच्या प्रभु, क्षमेच्या व दयेच्या स्वामि, मी अस्तित्वांत आल्यापासून आज दिवस पर्यंत जे उपकार व जी दया तूं मजशीं केलीस, त्याकरितां हे परमेश्वरा, तुला न्यायीपण आहे; परंतु आम्हास तोंड दाखविण्याची लाज वाटते; कारण मी योग्य रितीने त्याची फेड केली नाहीं; परंतु तुजपुढें मी पाप केलें, तुझ्या दिसण्यांत मी वाईट केलें, आणि मी उल्लंघनें वाढविलीं, तरी तुला राग आणावा अशी माझी इच्छा नव्हती. तर आतां मी काय निमित्त देऊं ? काय म्हणू ? काय सांगू ? आणि आपणास यथार्थ कसें मानूं ? तरी परमेश्वरापुढें मी आपलीं उल्लंघनें कबूल करावीं असें मी म्हणतोः—मी तुझ्या शास्त्राविरुद्ध अतिक्रम केले, तुझ्या भयाविरुद्ध मी विश्वास घात केला, तुझ्या आज्ञा मी धिक्कारिल्या, चाहाडी केली, वाईट करविलें, दुष्टाई करविली, गर्व केला, जुलूम केला, खोटें रचिलें, वाईट योजना केल्या, ठकविलें, थट्टा केली, थट्टा करविली, बंडावा केला, वांकडा वर्तलों, धिक्कार केला, अपवाद केला, व्यभिचार केला, व्यर्थ व खोट्या शपथा वाहिल्या, कुटीलपणानें वर्तलों, दोष केले, तुजपुढें उल्लंघनें केलीं, इतरांकडून मान ताठर करविली, दुःख दिलें, ताठर मानेचा झालों, मी आपले मार्ग निचावले, दुष्टाई केली, नासलें, ओंगळ केलें, बहकलों, बहकविले, आणि तुझे सुंदर न्याय व नियम यांजपासून वळून मी फितूर झालों, परंतु तेणेंकरून मला कांहीं लाभ झाला नाहीं. तथापि जें अवघें मजवर आलें आहे, त्या विषयीं तूं सात्विक आहेस; त्वां सत्यता केली आहे, परंतु मी दुष्टाई केली आहे.

हे परमेश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन मी या पृथ्वीवर आल्या दिवसापासून आजच्या दिवसा पर्यंत जीं पापें जे अपराध व जीं उल्लंघनें मी तुजपुढें अगत्यासुळें, आवडी मुळें, किंवा चुकीनें, किंवा हट्टानें, गुप्तपणें, उघडपणें योजना करून, योजना न करतां, किंवा संशयासुळें, किंवा विचारा अंतीं केलीं असतील तीं उल्लंघनें मला क्षमा व माफ कर, आणि तीं पापें मजपासून दूर कर आणि या जगांतून जाऊन तुजकडे परतण्याचा माझा अंतकाळ जेव्हां जवळ

בְּמַחֲשַׁבָה · מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה ·
וּכְשֶׁיִּגַּע קִצִּי לְהִפָּטֵר מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְלָשׁוּב אֵלֶיךָ ·
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי · שֶׁתְּקַבֵּל
נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה בַּאֲשֶׁר תְּקַחֲנָה מִמֶּנִּי וְתוֹשִׁיבֶנָּה תַּחַת
כְּפֵא כְבוֹדֶךָ אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְצַעְתָּהּ · וּכְשֶׁאָמוּת תִּהְיֶה
מִיתָתִי כַּפָּרָה עַל כָּל־עֲוֹנוֹתַי · אָנָּא יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי
שְׁעֵה אֶת־שַׁוְעָתִי וַעֲנֵה אֶת־עֲתַרְתִּי · וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי הֶרֵב
כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי · וְזַכֵּנִי מִשְּׁנִיאוֹת ·
וּמִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי · וְאֶהְיֶה מִבְּנֵי אָדָם אֲשֶׁר בְּצֵל כְּנָפֶיךָ
יֶחֱסָיוּן · יְרַוְיוּן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם : תּוֹרִיעֵנִי
אֹרַח חַיִּים שְׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח :
(ואומר יהיו לרצון וכו׳ ואומר נפילת אפים ואחר־כך אומר)
תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ : יְהוָה
שְׁמְעָה תְּפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא : אַל־
תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר־לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם
אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי : כִּי־כָלוּ בָעָשָׁן יָמָי וַעֲצָמוֹתַי כְּמוֹקֵד
נָחָרוּ : הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיָּבֵשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי :
מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי : דָּמִיתִי לְקַאַת מִדְבָּר
הָיִיתִי כְּכוֹס חָרְבוֹת : שָׁקַדְתִּי וָאֱהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג :
כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ : כִּי־אֵפֶר
כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּרְכִי מָסָכְתִּי : מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ
כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי : יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב
אִיבָשׁ : וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר :
אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד :

येईल, तेव्हां हे परमेश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, माझा आत्मा मजपासून काढून घेऊन, ज्या तुझ्या गौरवाच्या आसनापासून घेऊन तो मजमध्यें पेरिलास त्या आसना खालीं त्यास बसीव. आणि जेव्हां मी मरेन तेव्हां माझ्या मरणाकडून माझ्या सर्व अपराधांचें प्रायश्चित होवो. हे माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, मी विनंति करितों कीं, माझें ओरडणें मान्य कर, माझ्या विनंतीचें उत्तर दे, आणि माझी प्रार्थना ऐक. मला माझ्या अन्यायापासून धू; व माझ्या पापापासून मला निर्मळ कर; चुकीपासून मला स्वच्छ कर, आणि गुप्त अपराधापासून मला शुद्ध कर. आणि जीं मनुष्यें तुझ्या पंख छायेचा आश्रय धरितात, जीं तुझ्या घरच्या मेदें करून तृप्त होतात, व ज्यांस तूं आपल्या आनंदाच्या ओघांतून पिऊं देतोस, त्यांतील एक मला होऊं दे. जीवनाचा मार्ग मला कळीव, तुजसमोर हर्षाची पूर्त्ति आहे, तुझ्या उजव्या हाताकडे आनंद सर्वकाळ आहे.

(नंतर יהיו לרצון हें वाक्य म्हणावें; मग तोंडावर पडून जो भाग म्हणायाचा असतो तो म्हणून हें पुढील गीत म्हणावें.)

दुःखितासाठीं प्रार्थना; जेव्हां तो बुडतो आणि परमेश्वरापुढें आपलें हार्द्र ओतून काढितो, तेव्हांची. हे परमेश्वरा, तूं माझी प्रार्थना ऐक, आणि माझें ओरडणें तुझ्या जवळ येऊं दे. माझ्या संकटाच्या दिवशीं तूं आपलें तोंड मजपासून लपवूं नको; आपला कान मजकडे लाव; मी तुला हाक मारितों, त्याच दिवशीं लवकर मला उत्तर दे कारण कीं माझे दिवस धुरासारिखे जातात. आणि माझी हाडें सर्पणासारिखीं जळतात. गवतासारिखें माझें हृदय हाणलेलें होऊन वाळलें आहे; कां कीं मी आपलें अन्न खायाला विसरलों माझ्या कण्हण्याच्या शब्दानें माझीं हाडें माझ्या मासाला लगटून राहतात. मी रानांतल्या ओकणाऱ्या पक्षासारिखा झालों; ओसाडींतल्या कोशवाहक पक्षासारिखा आहें. मी जागा राहतों, आणि घाब्या वरल्या चिमणीसारिखा असतों. सर्व दिवस माझे शत्रू माझा धिक्कार करितात, जे मजवर पिसळलेले त्यानी माझी शपथ केली आहे. ह्मणून म्या अन्नासारिखी राख खाल्ली, आणि आपलें पिणें आपल्या अश्रूनी मेळिलें. तुझा तळतळाट व तुझा कोप, यांमुळें कां कीं, त्वां मला उचलून आपटिलें आहे. माझे दिवस फिरलेल्या सावलीसारिखे आहेत आणि मी गवतासारिखा वाळत आहें. परंतु हे परमेश्वरा, तूं सर्व

כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אַבָּנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: וְיִירְאוּ גּוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ: כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִכְבוֹדוֹ: פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם: תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ: כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט: לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָם: בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה: עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי קִצַּר יָמָי: אֹמַר אֵלִי אַל תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם: הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ: וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ: בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן:

(ואומר עלינו לשבח)

(בתפלת ערבית קודם שיעקור רגליו יאמר)

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים כְּבָר הִתְעַנִּיתִי בְּתַעֲנִית הַיּוֹם לְפָנֶיךָ נָלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ כִּכֹּא כְבוֹדֶךָ שֶׁבְּזִמַּן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם אָדָם חוֹטֵא וּמֵבִיא לְפָנֶיךָ קָרְבָּן וְאֵין מַקְרִיבִים מִמֶּנּוּ רַק חֶלְבּוֹ וְדָמוֹ וּמִתְכַּפֵּר. וְעַכְשָׁיו בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים אֵין לָנוּ לֹא כְּרָדָשׁ וְלֹא כִּזְבָחַ וְלֹא כֹהֵן שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיְּהֵא מִיעוּט חֶלְבִּי וְדָמִי שֶׁנִּתְמַעֵט הַיּוֹם יְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִיתִי חָשׁוּב וּמְקֻבָּל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּיו עַל גַּבֵּי מִזְבַּחֲךָ וְתִרְצֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:

काळपर्यंत राहतोस; आणि तुझी आठवण पिढोपिढीं आहे. तूं उठून सियोनेवर ममता करशील; कां तर तिजवर कृपा करण्याची वेळ आहे; कां कीं, वायदा देखील भरला आहे. कारण कीं तिचें चिरे तुझ्या सेवकांस आवडतात; आणि तिच्या मातीवर ते ममता करितात. राष्ट्रें तर परमेश्वराच्या नांवाला आणि पृथ्वीतले सर्व राजे तुझ्या गौरवाला भितील. कां तर परमेश्वर सीयोन बांधितो; तो आपल्या गौरवाने दिसेल. देव अनाथाच्या प्रार्थनेकडे लक्ष लाविलों; अशांची प्रार्थना तो धिक्कारित नाहीं. हें पुढल्या पिढीसाठीं लिहिलें आहे, यास्तव उत्पन्न होणारे लोक परमेश्वराला स्तवितील. कां कीं, परमेश्वरानें आपल्या उंच पवित्र स्थानांतून दृष्टि लाविली; आकाशांतून पृथ्वीवर न्यहाळिलें. यासाठीं कीं आपण बंदिवानांचे कण्हणे ऐकून मरणास जे नेमलेले त्यांस मोकळें करावें. असें कीं सीयोनेंत परमेश्वराचें नांव, आणि येरुशालेमेंत त्याचें स्तवन केलें जाईल. राष्ट्रें व राज्यें परमेश्वराची सेवा करावयास एकत्र मिळतील. तेव्हां त्याने माझें बळ वाटेवर दाविलें; माझे दिवस अखडिले. मी बोललों कीं, हे माझ्या देवा, माझ्या देवा, माझ्या दिवसांच्या मध्यांत मला नेऊं नको; तुझीं वर्षें पिढोपिढीं आहेत. प्रारंभीं त्वां पृथ्वीचा पाया घातला, आणि आकाश तुझ्या हातांचें काम आहे. तीं नाश पावतील, परंतु तूं टिकून राहशील; तीं सर्वहि वस्त्रासारिखी जीर्ण होतील; तूं त्यांस पांघरुणासारिखें फिरविशील, आणि तीं पालटलीं जातील. परंतु तूं तसाच आहेस, आणि तुझीं वर्षें समाप्त होणार नाहींत. तुझ्या सेवकांचें संतान राहील; आणि त्यांचें बीज तुझ्यासमोर स्थापलें जाईल.

[या नंतर עלינו לשבח या भागा पर्यंत वाचावें.]

(संध्याकाळच्या प्रार्थनेंत पाय उचलण्या अगोदर हें म्हणावें)

हे जगतांच्या स्वामी, मी आज तुजपुढें उपास करून राहिलों आणि तुझ्या गौरवाच्या आसनापुढें उघड व प्रगट आहे कीं जेव्हां पवित्र मंदिर स्थापित होतें, तेव्हां जो मनुष्य पाप करीत असें, तो तुजपुढें अर्पण आणीत असे, आणि त्यांतून मांदे व रक्त या शिवाय कांहींच अर्पित नसत; आणि त्याचे प्रायश्चित्त होत असे. परंतु आतां आमच्या बहुत पापामुळें आम्हासाठीं प्रायश्चित्त करण्याकरितां आम्हास पवित्र मंदिर नाहीं, स्थंडील नाहीं व याजकही नाहीं. तर हे परमेश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन मी आज तुजपुढें केलेल्या उपासामुळें जें माझें मांदे व रक्त उणें झालें आहे, तें तुझ्या गौरवाच्या आसनापुढें मी तुझ्या स्थंडीलाच्या बाजूला अर्पिल्याप्रमाणें गणिलें जाऊन मान्य होवो; आणि तूं आपल्या बहुत दयेने मला प्रसन्न हो.

ספר תולדות אדם

(כולל כל הברכות והתפלות ע"ש קורותיו ותולדותיו הנק'
לו מיום לידתו עד יום מותו)
פזמון לברית מילה)

בְּרוּכִים אַתֶּם קָהָל אֱמוּנַי · וּבָרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה :
יֶלֶד הַיָּלוֹד יִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב · יִגְדַּל וְיִהְיֶה
כְּמוֹ גַן רָטוֹב · יַעֲלֶה וְיַזְלִיחַ יִנָּצֵל מִקְּטוֹב · אָמֵן כֵּן
יַעֲשֶׂה יְהוָה : (ברוכים) חֵלֶק יְהֵא לָנוּ בַּנְּעִימִים ·
וּבְיָמָיו נַעֲלֶה לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים · גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים לְבֵית
יְהוָה · וּבָרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה : (ברוכים) זְכוֹר
רַחֲמֶיךָ וְדַם הַבְּרִית · וּפְקוֹד אֶת־צֹאנְךָ צֹאן הַשְּׁאֵרִית ·
עַל יַד מְשִׁיחֶךָ מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד · וּשְׁלַח אֶת־אֵלְיָהוּ נְבִיא
יְהוָה : (ברוכים) הַיָּלֶד הַזֶּה זָכָה לִבְרִיתוֹ · אָבִיו וְאִמּוֹ
יִרְאוּ חֻפָּתוֹ · הַמַּלְאָךְ הַגּוֹאֵל יְבָרֵךְ אוֹתוֹ · וְיִזְכֶּה לַחֻפּוֹת
בְּנַעַם יְהוָה : (ברוכים)

(בשבת אומרים זה)

שַׁבָּת וּמִילָה · שָׁם דָּר מְעוֹנָה · חֵלֶק לִשְׁבָעָה · וְנַם
לִשְׁמוֹנָה : אוֹתִיוֹת שַׁבָּת מִצְוֹת שְׁלֹשָׁה · נִכְתָּב בָּהֶם
אוֹת לְאֻמָּה קְדוֹשָׁה · שַׁבָּת רְאשׁוֹנָה וּבְרִית חֲדָשָׁה ·
וְתָי"ו תְּפִלִּין לְרֹאשׁ אֻמָּנָה : (שבת) שְׁתֵּי מִצְוֹת הֵם
כְּעֻמּוּדִים שְׁנֵיהֶם · אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם · מְאִירִים
מַזְהִירִים כְּזֹהַר פְּנֵיהֶם · זֹאת הַחַמָּה וְזֹאת הַלְּבָנָה :
(שבת) גְּדוֹלָה מִילָה מִמִּצְוֹת הַתּוֹרָה · בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
בְּרִיתוֹת נֶאֱרָה וְעֻטָּרָה · לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה · שָׁשׂוֹן
וְיֹקֶר מָגֵן וְצִנָּה : (שבת)

मनुष्य जन्माचें कथन.

[मनुष्यास त्याच्या जन्म दिवसापासून त्याच्या मरणाच्या दिवसापर्यंत ज्या गोष्टी घडून येतात त्या करितां धन्यवाद व प्रार्थना.]

(सुंतेच्या कराराचे गीत.)

अहो माझ्या सत्यशील मंडळींतील (लोकांनो,) तुम्ही धन्य आहां; आणि जो देवाच्या नामाने येतो, तोहि धन्य असो. जन्मलेला बाळ सुचिन्हाचा असो, तो वाढो, टवटवीत बागासारिखा होवो, पदवीस चढो, सफळ होवो आणि रोगापासुन मुक्त असो. तथास्तु: परमेश्वर असेच करो. आह्मांस सुंदर वेतन मिळाले आहे, आणि त्याच्या दिवसांत आह्मीं लहान थोर देवाच्या घरांकडे तीन सणाकरितां चढून जावूं; आणि जो देवाच्या नामाने येतो तो धन्य असो. (हे देवा,) तुझी दया व कराराचे रक्त आठीव, आणि तुझ्या कळपांतून उरलेल्या शेरडांस तुझा अभिषिक्त दावीदाचा पुत्र जो माशीयाह याच्या हातून दर्शन दे, आणि दिव्य भविष्यवादि जो एलीया यास पाठीव. या बाळानें या कराराची पुण्याई मिळविली त्याचा बाप व त्याची आई त्याचें लग्न पाहोत, खंडून घेणारा दूत त्यास आशीर्वाद देवो, आणि परमेराची प्रसन्नता पाहावयास त्याच्या अंगी योग्यता येवो.

(शाब्बाथ दिवशीं हें बोलतात.)

शाब्बाथ आणि सुंता हे करार आकाशांत वस्ति करणारानें एक सात दिवसांचा व दुसरा आठ दिवसांचा असे ठरविले आहेत. शाब्बाथ या शब्दांतील अक्षरांकडून तीन आज्ञा दर्शविल्या जातात; * पहिली शाब्बाथ, (दुसरी) हा नवा करार, ‡ आणि डोक्यावरील मुद्रा जी तेफीलीनाची खुण ही तिसरी. या दोन आज्ञा दोन खांबासारिख्या असून त्यावर घराचा आधार आहे; त्या आपल्या मुखतेजा प्रमाणे प्रकाशतात व चकाकतात; कारण एक केवळ सूर्या खारिखी व दुसरी चंद्रा सारिखी आहे. सर्व शास्त्रांतील आज्ञा पेक्षां सुंतेची आज्ञा मोठी असून तेरा वेळ $ म्हटलेल्या करारांमध्यें तो डाहाळी सारिखा व मुगुटा सारिखा आहे, तो यहुद्यांस प्रकाश, आनंद, मान, ढाल व कवच असा आहे.

---

* שבת या शब्दांतील तीन अक्षराकडून तीन शब्द होऊन इस्राएलांस लावून दिलेल्या आज्ञा दर्शविल्या जातात त्या येणेप्रमाणें:—ש שבת शाब्बाथ; ב ברית מילה सुंतेचा करार; आणि ת תפילין तेफीलीन.

‡ हा सुंतेचा करार. $ उत्पत्ति अ० १७ ज्यामध्यें सुंतेच्या स्थापने विषयीं लिहिले आहे. त्यामध्यें सुंतेच्या संबंधानें करार या शब्दाचा तेरा वेळ उपयोग केला आहे.

(ומברך המוהל ברכה זו)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה : (לָמוּל אֶת הַבֶּן) :

(ואומר אבי הבן)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה : (ועונין)

כַּשֵּׁם שֶׁהִכְנַסְתּוֹ לַבְּרִית כֵּן תַּכְנִיסֵהוּ לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לָחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן : (ואומר) יְהִי דַם הַנִּמּוֹל בִּקְהַל אֱמוּנָי · כְּרֵיחַ נִיחוֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָֹה · וּבִירוּשָׁלַם כִּסֵּא יְהוָֹה · נַקְרִיב זְבָחִים עוֹלוֹת לַיהוָֹה : חָתַם בִּבְשָׂרֵנוּ לְאוֹת מוֹפֵת וּלְעֵד · לָנוּ וּלְבָנֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · יַכִּירוּ רוֹאֵינוּ וְיֵדְעוּ מוֹנָי · כִּי אֲנַחְנוּ זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָֹה : יהי דם הנמול

(ומוזגין כוס של יין ומברך · המוהל)

סַבְרִי מָרָנָן : בָּאַ״יְ אֱמֶ״הָ בּוֹרֵא פְרִי הַגֶּפֶן :

(ואח׳ כ לוקח חדש ומברך) בָּאַ״יְ אֱמֶ׳ הָ בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחוֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ עַל כֵּן בִּשְׂכַר זוֹ אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ צִוָּה לְהַצִּיל יְדִידוּת זֶרַע קֹדֶשׁ שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת · לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה כּוֹרֵת הַבְּרִית :

(सुंता करणारा हा धन्यवाद करितो.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताचा राजा, आपल्या आज्ञाकडून आह्मास पवित्र करणाऱ्या आणि आम्हास सुंतेची (**बाप स्वतां सुंता करणारा असल्यास–** आम्हास पुत्राची सुंता करण्याची) आज्ञा देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(**मग मुलाचा बाप हें ह्मणतो.**)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या आज्ञाकडून आम्हास पवित्र करणाऱ्या, आणि आम्हास आमचा पूर्वज आब्राहाम याजबरोबर केलेल्या करारांमध्यें तिजकडून प्रवेश करविण्याची आज्ञा तूं देणाऱ्या, धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास या वेळपर्यंत जिवंत राखणाऱ्या, रक्षिणाऱ्या व पोहोचविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(**त्यास उत्तर देऊन हें ह्मणतात.**)

ज्या प्रमाणें (ईश्वरानें या बाळाकडून) या करारांत प्रवेश करविला, त्याचप्रमाणें तो त्याकडून शास्त्राभ्यासांत, आज्ञा सांभाळण्यांत, लग्नविधींत आणि सत्कर्मांत प्रवेश करवो, ह्मणून आपण तथास्तु ह्मणावें. (**मग तो ह्मणतो**) माझ्या सत्यशील मंडळींत सुंता झालेल्याचें रक्त सुवासासाठीं होत्र, आणि येरुशालेमेंतील ईश्वराच्या आसनापुढें केलेल्या अर्पणासारिखें व होमासारिखें मान्य होवो, त्यानें आमच्या मासांत आम्हाकरितां व आमच्या संततीकरितां सर्वकाळपर्यंत खुणेसाठीं, चिन्हासाठीं व साक्षीसाठीं मोहोर केली आहे; ती अशासाठीं कीं, पहाणारांनीं आह्मास ओळखावें, आणि गणीत करणारांनीं जाणावें कीं, ईश्वरी आशीर्वाद पावलेल्यांचें संतान आम्ही आहों.

(**मग द्राक्ष रसाचा प्याला भरून त्याजवर सुंता करणारा हा पुढील धन्यवाद करतो.**)

आमच्या गुरुच्या मताप्रमाणें; हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्ष फल उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(**यानंतर मंडळीवर हा धन्यवाद करतात.**)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सुगंधी झाडें उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्याने प्रियकरास * उदरांत असतां पवित्र केलें, आणि त्याच्या मासांत करार ठेविला, आणि त्याच्या बीजाबरोबर खुणेप्रमाणें पवित्र हा करार केला, तो तूं धन्य आहेस. यास्तव याच्या वेतना करितां, हे जीवंत देवा, आमच्या धंता व आमच्या खडकरूप आश्रया, प्रीय पवित्र संतानाच्या मासांत जो करार ठेविला आहे, त्या करितां त्यास नाशापासून सुटण्याची आज्ञा कर. हे परमेश्वरा, करार करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* आब्राहामास.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת־הַיֶּלֶד (בְּנִי) הַזֶּה
לְאָבִיו (לִי) וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל
(פלוני) יְשַׂמַּח הָאִישׁ (וכשהאב הוא מוהל במקום
ישמח האיש יאמר יהי רצון שאשמח ביוצא חלצי) בְּיוֹצֵא
חֲלָצָיו · וְתָגֵל הָאִשָּׁה בִּפְרִי בִטְנָהּ כָּאָמוּר יִשְׂמַח אָבִיךָ
וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ · וְנֶאֱמַר וְאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֵרְאֵךְ
מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי · וָאֹמַר לָךְ
בְּדָמַיִךְ חֲיִי · וְנֶאֱמַר זָכָר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף
דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק : וַיַּעֲמִידֶהָ
לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ : (פלוני) הַקָּטָן אֱלֹהִים יְגַדְּלֻהוּ
כַּשֵּׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כַּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּמִצְוֹת לַחֻפָּה
וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :
(ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה׳ וגו׳ · וקדיש יהא
שלמא רבא ונודרין נדבה לעניי ארץ ישראל תוב״ב
ולפדיון שבויים :)

סדר פדיון הבן

חייב כל ישראל כשנולד לו בן בכור לפדותו מן הכהן
בחמש סלעים לאחר שלישים יום דכתיב ופדויו
מבן חדש תפדה ובלבד שיהיה פטר רחם אבל אם ילדה
תחילה מאיש אחר או שהפילה לאחר ארבעים יום חייב
בפדיון דכתיב כל פטר רחם וגו׳ וכן מי שיש לו ארבעה

हे आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजाच्या देवा, या बाळास त्याच्या बापाला व आईला (**सुंता करणारा बाप असल्यास**—मजला) बहाल कर; आणि त्याचें नांव इस्राएलामध्यें (अमुक) ह्मटलें जावो. तो मनुष्य आपल्या कंबरेंतून निघालेल्या (फलामध्यें) आनंद करो; (**सुंता करणारा बाप असल्यास**—मी आपल्या कंबरेंतून निघालेल्या फलामध्यें आनंद करावा अशी प्रसन्नता होवो) व त्या स्त्रीनें तिच्या पोटच्या फलांत हर्ष करावा; जसें म्हटलें आहे कीं, तुझे आई बाप हर्षतील, जी तुला प्रसवली ती उल्हासेल.* आणखी असें ह्मटलें आहे कीं, म्या तुजकडून जातांना म्या तुला रक्तानें माखलेलें पाहिलें, तेव्हां तूं आपल्या रक्तामध्यें असतां म्या तुला ह्मटलें, तूं आपल्या रक्तामध्यें असतां वांच; म्या तुला ह्मटलें, तूं आपल्या रक्तामध्यें असतां वांच‡ आणखी असें ह्मटलें आहे कीं, तो सदा आपला करार व सहस्र पिढ्यांस आपलें सांगितलेलें वचन स्मरला आहे. तो करार त्यानें आब्राहामाशी केला तो, आणि जी शपथ त्यानें इसहाकाशीं केली ती, तो स्मरला आहे. आणि याआकोबासाठीं नियम व इस्राएलासाठीं सनातन करार, त्यानें ती शपथ ठरविली.§ तुम्ही परमेश्वराची स्तुति करा कारण तो चांगला आहे, त्याची दया सर्वकाळची आहे.$ ईश्वर या लहान (**अमुक**) बाळास वाढवो; आणि त्याने त्याकडून या करारांत प्रवेश करविला, त्याप्रमाणें तो त्याकडून शास्त्राभ्यासांत, आज्ञा सांभाळण्यात, लग्न विधींत व सत्कर्मानें प्रवेश करवो. आणि अशी त्याची प्रसन्नता होवो ह्मणून आपण तथास्तु ह्मणावें.

[यानंतर गीत १२८ व שלמא קדיש יהא ह्मणावा. मग इस्राएलांच्या देशांतील गरीबांकरितां व पाडावांच्या मुक्ततेकरितां दान करण्याचा नवस करितात.]

जेष्ठ पुत्र खंडणी भरून सोडविणें.

[प्रत्येक इस्राएलानें आपला जन्मलेला जेष्ठ पुत्र तीस दिवसां नंतर कोहेनास पांच सेलाईम ¶ देऊन त्यापासून सोडवून घ्यावा. जसें लिहिलें आहे कीं "ज्यांची खंडणी भरायाची त्यांस एक महिना झाल्यावर तुझ्या ठरावाप्रमाणें पवित्र स्थानाचें वीस गेरांचें शेकेल याप्रमाणे पांच शेकेल रुपे यावर सोडीव." ‡‡ परंतु तो पोटचा प्रथम झालेलाच मात्र असावा, जर पूर्वी दुसऱ्या पुरुषापासून झालेला असला, किंवा गर्भ राहून चाळीस दिवसा नंतर गर्भस्राव झाला असला, तर त्यास खंडणी**

---

* नीति अ. २३ ओ. २५ ‡ येहेजकेल. अ. १६ ओ. ६ § गीतें. अ. १०५ ओ. ८-१० $गीते अ. १३६ ओ. १ ¶ एक सेलाची किंमत दीड रुपयाहून अधिक होते. ** सेला आणि शेकेल हे एकच नाणें आहे ‡‡ गणना अ. १८ ओ. १६.

או חמשה בנים מארבע או חמש נשים בתולות חייב לפדות את כלם שפדיון הבן הולך אחר האם. ואם היתה אמו כהנת או לויה הבן פטור מחמש סלעים דכתיב קדש לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל. מת הבן קודם שלשים יום פטור מן הפדיון. לאחר שלשים יום חייב בפדיונו וצריך ליתן. והכי עביד מביא אותו לפני הכהן ומביא עמו שמנה אנשים מאוהביו וקרוביו ובידו חמשת שקלים או כסף או זהב חמשת שקלים. וכהן שואל לאם הילד ואומר לה שמא הפלת בן או ילדת בן אחר אם אמרה לא אומר הכהן:)

זֶה הַבֵּן בְּכוֹר הוּא וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לִפְדוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּפְדוּיָו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמִשֶּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא: כְּשֶׁהָיִיתָ בְּמִעֵי אִמֶּךָ הָיִיתָ בְּרִשׁוּת אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבְרִשׁוּת אָבִיךָ וְאִמֶּךָ עַכְשָׁיו אַתָּה בְּרִשׁוּתִי שֶׁאֲנִי כֹּהֵן וְאָבִיךָ וְאִמֶּךָ מְבַקְּשִׁים לִפְדּוֹתֶךָ שֶׁאַתָּה בְּכוֹר מֻחְדָּשׁ שֶׁכֵּן כָּתוּב. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָל. בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:

(ומברך אבי הבן)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן הַבֵּן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

भरून सोडविण्याची जरूरी नाहीं; कारण "प्रत्येक पोटचें प्रथम झालेलें असें लिहिलें आहे. याप्रमाणें ज्यास चार किंवा पांच बायका असतील त्याने त्या कुमारी चार किंवा पांच बायकांच्या चार किंवा पांच जेष्ठ पुत्रांस खंडून सोडविलें पाहिजे; कारण जेष्ठ पुत्राची खंडणी आईमुळें द्यावी लागते. आणि जर त्याचा आई कोहेनच्या किंवा लेवीच्या कुलांतली असली, तर त्या मुलाकरितां ते पांच सेलाईम द्यावे लागत नाहींत; कारण असें लिहिले आहे कीं, प्रत्येक प्रथम जन्मलेला आणि इस्राएलांच्या संतानांतील मनुष्यांमध्यें व पशूंमध्यें प्रत्येक पोटचा प्रथम झालेला इत्यादि. जर तो मुलगा तीस दिवसांच्या आंत मरण पावला तर तो खंडणी पासून सुटतो; तीस दिवसां नंतर त्याची खंडणी भरलीच पाहिजे. हा विधी कसा करितात? बाप आपल्या हातीं पांच शेकेलच्या किमतीचें रुपें किंवा सोनें घेऊन, आणि आपणाबरोबर आपल्या मित्रांपैकीं व आप्तापैकीं आठवण घेऊन त्या मुलास कोहेनकडे नेता; आणि कोहेन त्या मुलाच्या आईस पूर्वी तिचा गर्भस्राव झाला होता काय? किंवा दुसरा मुलगा झाला होता काय? असें विचारितो; जर तिनें नाहीं असें उत्तर दिलें, तर तो कोहेन हें म्हणतो.]

हा मुलगा जेष्ठ पुत्र आहे; आणि पवित्र जो धन्य ईश्वर यानें त्यास खंडून सोडविण्याविषयी आज्ञा दिली आहे. जसें झटलें आहे कीं, " आणि ज्याची खंडणी करावयाची, त्यास एक महिना झाल्यावर तुझ्या ठरावाप्रमाणें पवित्र स्थानाचें शेकेल, जें वीस गेराचें, त्याप्रमाणें पांच शेकेल रुपें याकडून तूं त्यास सोडाव. तूं आपल्या आईच्या उदरीं असतां, आकाशांतील जो तुझा बाप त्याच्या अधिकारा खालीं व तुझ्या आईबापाच्या अधिकारा खालीं होतास; परंतु आतां मी कोहेन आहे, म्हणून तूं माझ्या अधिकारा खालीं आहेस. आणि तूं पवित्र केलेला ज्येष्ठ पुत्र आहेस. ह्मणून तुझा बाप व तुझी आई खंड भरून तुला सोडवूं इच्छितात; कारण असें लिहिलें आहे कीं, तूं प्रत्येक ज्येष्ठ पुत्राला मजसाठीं पवित्र कर, इस्राएलांच्या संतानांत मनुष्यांमध्यें व पशूंमध्यें प्रत्येक पोटचा प्रथम झालेला तो माझा.

(मग मुलाचा बाप हें पुढील म्हणतो)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या आज्ञांकडून आम्हास पवित्र करणारा, आणि आम्हास पुत्रास खंडून सोडविण्याविषयीं आज्ञा देणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आम्हास यावेळ पर्यंत जिवंत राखणाऱ्या, रक्षिणाऱ्या, व पोंहचविणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(ומניח לפני הכהן המעות או החפצים ומקבלח
ואומר)

קִבַּלְתִּי מִמְּךָ חָמֵשׁ סְלָעִים אֵלּוּ בְּפִדְיוֹן בִּנְךָ זֶה וַהֲרֵי
הוּא פָּדוּי בָּהֶן כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:
(ואומר הכהן לאבי הבן)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהֵנוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם כְּמוֹ שֶׁזָּכִיתָ לְפַדְיוֹי
הַבֵּן כַּךְ תִּזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל־מִצְוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה:

(וקורא פרשת ברכת כהנים · ולאחר שקבל הכהן חמש
סלעים אם רצה להחזירם לאבי הבן הרשות בידו:)

ברכות קדושין ואירוסין

(לוקח המברך כוס של יין ומברך)

סַבְרִי מָרָנָן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרָיוֹת וְאָסַר לָנוּ אֶת
הָאֲרוּסוֹת וְהִתִּיר לָנוּ אֶת־הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל יְדֵי חֻפָּה
וְקִדּוּשִׁין · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל
יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין:

(ושתה המברך והחתן והכלה ואז מקדש את האשה)

הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בְּטַבַּעַת זוֹ כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:

שבעה ברכות לנשואין

(לוקח כוס אחר ואומר)

סַבְרִי מָרָנָן · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

(कोहेनपुढें हे पैसे किंवा कांहीं सामान ठेवून तें त्याने घेतल्यावर तो हें म्हणतो.)

मी तुजपासून तुझ्या मुलाच्या खंडणीपैकीं हे पांच सेला भरून पावलों; आणि पहा मोशे व इस्राएलांच्या नियमाप्रमाणें खंड भरल्यावरून तो मोकळा झाला आहे.

(मग कोहेन मुलाच्या बापास या प्रमाणें म्हणतो.)

ज्याप्रमाणें या मुलास खंड भरून सोडविण्याची योग्यता तुझ्या अंगीं आली, त्याप्रमाणें शास्त्रांतील सर्व आज्ञा पूर्ण करण्याची योग्यता तुझ्या अंगीं येवो; अशी आपल्या आकाशांतील देवाची प्रसन्नता होवो.

[मग तो शास्त्रांतील कोहेनच्या आशीर्वादाचा भाग * म्हणतो; आणि त्याने ते पांच सेलाईम घेतल्यावर जर ते तो त्या मुलाचे बापास परत देता तर ही त्याची सत्ता असे.]

लग्नाचे व मागणीचे धन्यवाद.

(धन्यवाद करणारा आपल्या हातीं द्राक्षरसाचा प्याला घेऊन हे धन्यवाद करितो.)

आमच्या गुरूच्या मताप्रमाणेंः हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्षफळ उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या आज्ञांकडून आम्हांस पवित्र करणाऱ्या, आणि लाजिरवाण्या गोष्टींविषयीं आम्हास आज्ञा देणाऱ्या, मागणी केलेली बरोबर आम्हास जडविणाऱ्या, आणि लग्न व त्यासंबंधीं विधि यांकडून ज्या आम्हासीं विवाहित होतात त्यांविषयीं आम्हास मोकळीक देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, लग्न व त्यासंबंधीं विधि यांकडून इस्राएलांस पवित्र करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(मग धन्यवाद करणारा व नवरा व नवरी त्यांतून कांहीं पितात; नंतर नवरा नवरास विवाहित करून घेताना हें म्हणतो.)

पहा या अंगठीकडून मोशे व इस्राएल यांच्या नियमाप्रमाणें तूं मजसी विवाहित झाली आहेस.

लग्नाचे सप्ताशिर्वाद.

(मग दुसरा प्याला हातीं घेऊन हें म्हणतो.)

आमच्या गुरुच्या मताप्रमाणेंः हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, द्राक्षफळ उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* गणना अ. ६ ओ. २२-२७

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל בָּרָא

לִכְבוֹדוֹ : בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר הָאָדָם

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת

הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ וְהִתְקִין לוֹ

מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי עַד · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הָאָדָם :

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל עֲקָרָה בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּמְהֵרָה

בְּשִׂמְחָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ :

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים אֲהוּבִים כְּשַׂמֶּחְךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן

מֵקֶדֶם · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה : בָּרוּךְ אַתָּה

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּרָא · שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה ·

חָתָן וְכַלָּה · גִּילָה · רִנָּה · דִּיצָה וְחֶדְוָה · אַהֲבָה וְאַחֲוָה ·

שָׁלוֹם וְרֵעוּת · מְהֵרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה

וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם · קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה · קוֹל חָתָן

וְקוֹל כַּלָּה · קוֹל מְצָהֲלוֹת חֻפּוֹת חֲתָנִים מִמִּשְׁתֵּה וּנְעָרִים

מִנְּגִינָתָם · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ הֶחָתָן עִם הַכַּלָּה :

(וטועם המברך ונותן לחתן ולכלה : ושובר את הכוס

ואומר :) אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי : הוֹדוּ

לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ : יְרַבּוּ שְׂמָחוֹת בְּיִשְׂרָאֵל

וְנָנוּסוּ אֲנָחוֹת וְיִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב :

(מזמור לחתנים)

לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁושַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת :

רַחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ

לְשׁוֹנִי עֵט סוֹפֵר מָהִיר : יָפְיְפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן

בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם : חֲגוֹר־חַרְבְּךָ

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपले महत्व दाखविण्याकरितां सर्व पदार्थ उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मनुष्यास घडणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मनुष्यास आपल्या प्रतिमेप्रमाणें म्हणजे आपल्या प्रतिछायेच्या प्रतिमेप्रमाणें घडणाऱ्या आणि त्याकडून त्यासाठीं सर्व काळची इमारत तयार करून ठेवणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, मनुष्यास घडणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. वांझ * आपणाजवळ आपली लेंकरें त्वरेनें व आनंदानें एकवट करून आनंदित व उल्हासित होईल. हे परमेश्वरा, सीयोनेस तिच्या लेंकरांकडून हर्षित करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. जसें पूर्वी एदेन बागेंत त्वां आपल्या घडलेल्या प्राण्यास हर्षित केलें; तसें या प्रीय जोडयासहि तूं हर्षित करशीलच करशील. हे परमेश्वरा, नवऱ्यास व नवरीस हर्षित करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, हर्ष व आनंद, नवरा व नवरी, उल्हास व गजर, उत्साह व प्रेम, प्रीति, व सख्यत्व उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, येहुदाच्या नगरांत व येरूशालेमेच्या आळयांत हर्षाचा व आनंदाचा स्वर नवऱ्याचा व नवरीचा स्वर, आणि नवऱ्याच्या लग्नाच्या मेजवानीचा व तरुणाच्या गायनाचा मोठा स्वर लवकरच ऐकविला जाऊं दे. हे परमेश्वरा, नवरी सहित नवऱ्यास हर्षित व सफल करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. **(यानंतर धन्यवाद करणारा कांहीं द्राक्षरस चाखून नवरा नवरीस देतो. मग नवरा तो प्याला फोडितो. आणि म्हणतो कीं)** अगे येरूशालेमे मी जर तुला विसरेन, तर माझा उजवा हात मला विसरो. तुझी परमेश्वराची उपकार स्तुति करा; कारण कीं, तो चांगला आहे; त्याची दया सर्वकाळची आहे. इस्राएलांत हर्ष वाढो, आणि संकटें दूर होवोत, आणि हें कार्य सुचिन्हानें होवो.

(नवऱ्यामुळें प्रार्थनेंत म्हणावयाचें दावीदाचें गीत.)

मुख्य वाजंत्र्याला; शीशान्नीम; कोराहाच्या पुत्रांसाठीं; मास्कील; प्रियपणांचें गीत. माझ्या हृदयीं चांगल्या गोष्टींची उकळी निघाली; मी राजाविषयीं आपल्या रचना बोलतों; माझी जीभ चपळ लिहिणाऱ्याची लेखणी आहे. मनुष्याच्या संतानांपेक्षां तूं अति सुंदर आहेस; तुझ्या ओठांत प्रसन्नता घातली आहे, यास्तव देवाने सर्वकाळचा आशीर्वाद तुला दिला आहे. हे परा-

* एथें वांझ ही उपमा येरूशालेमेस दिली आहे.

עַל־יָדְךָ גִּבּוֹר הוֹדֶךָ וַהֲדָרֶךָ : וְהַדַּרְךָ צָלַח רְכַב עַל־דְּבַר־
אֱמֶת וַעֲנָוָה־צֶדֶק וְתוֹרָךְ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ : חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים
עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ : כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים
עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישׁוֹר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ : אָהַבְתָּ צֶדֶק
וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־כֵּן מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן
מֵחֲבֵרֶךָ : מוֹר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדוֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן
מִנִּי שִׂמְּחוּךָ : בְּנוֹת מְלָכִים בְּיִקְרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגָל לִימִינְךָ
בְּכֶתֶם אוֹפִיר : שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ
וּבֵית אָבִיךְ : וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־
לוֹ : וּבַת־צֹר בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם : כָּל־כְּבוּדָּה
בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ : לְרִקְמוֹת תּוּבַל
לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ : תּוּבַלְנָה
בְּשִׂמְחוֹת וָגִיל תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ : תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ
בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ : אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־
דֹּר־וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעוֹלָם וָעֶד :

(ברכת זימון לחתן)

נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ :

(ועונין) בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ
שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ :

(ואומרים אחר ברכת המזון ז' ברכת הנשואין אם יש פנים חדשות :)

(החתן הרואה דם בתולים מברך בלי שם ומלכות)

בָּרוּךְ אֲשֶׁר צָנַּ אֱגוֹז בְּגַן עֵדֶן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים בַּל
יְמִשׁוֹל זָר בְּמַעְיַן חָתוּם עַל בֵּן אַיֶּלֶת אֲהָבִים

क्रमी, तूं आपल्या मान्यतेनें व आपल्या वैभवानें आपली तरवार कटीवर बांध. आणि आपल्या वैभवानें सत्यता व नीति व लीनता यांकरितां थाटानें चालून सभाग्य ऐस, आणि तुझा उजवा हात तुझ्याजवळ अद्‌भुतें दाखवील. तुझे तिखट बाण राजाच्या शत्रूंच्या हृदयीं लागतात; लोक तुझ्या खालीं पडतात. हे देवा, तुझें सिंहासन सदासर्वकाळचें आहे; तुझ्या राज्याची काठी सरळपणाची काठी आहे. तूं नीतीची प्रीति करितोस, आणि दुष्टपणाचा द्वेष करितोस; यास्तव, हे प्रभु, तुझ्या देवानें तुझ्या सोबत्यांपेक्षां तुला हर्षरूप तेलाचा अभिषेक केला आहे. बोल व अगरु व तेज तुझ्या सर्व वस्त्रांस सुगंधी आहेत; हस्तिदंती राजवाड्यांतून त्यांतल्यानीं तुझा संतोष केला आहे. तुझ्या उत्तम स्त्रियांमध्यें राजकन्या आहेत; राणी ओफीरांतलें सोनें ल्यालेली असती• तुझ्या उजव्या हाताकडे उभी आहे. हे कन्ये, ऐक व पहा; आपला कान लाव; आपले लोक व आपल्या बापाचें घर विसर. मग राजा तुझ्या सुंदरपणाची आवड धरील; तो तर तुझा प्रभु, यास्तव तूं त्याला भज. जोराची कन्या दान घेऊन येईल; लोकांमध्यें जे धनवान ते तुजपुढें आर्जव करितील. राजकन्या आंत पूर्ण गौरवी; तिचें वस्त्र सोन्याचे भरजरी आहे ती कशिद्याचीं वस्त्रें ल्यालेली असतां राजाजवळ मिरवत जाईल; तिच्या पाठीमागल्या कन्या तिच्या संगतीं तुझ्याजवळ आणिल्या जातील. आनंदानें व हर्षानें मिरवत जातील; राजाच्या वाड्यांत जातील. तुझ्या वडिलांच्या ठिकाणीं तुझीं लेंकरें होतील; त्यांस तूं सर्व पृथ्वीवर अधिकारी असे ठेविशील. मी सर्व पिढ्यांपर्यंत तुझ्या नांवाचें स्मरण केलें जाई असें करीन, यास्तव लोक सदासर्वकाळ तुझी स्तुति करितील.

(लग्नाच्या जेवणांत करावयाचा जेवल्यानंतरचा धन्यवाद.)

आपला देव, ज्याच्या वस्तिस्थानांत आनंद असतो आणि ज्याचें आपण खाल्लें त्याचें सुवंदन आपण करूं. (**उत्तर**)-आमचा देव, ज्याच्या वस्तिस्थानांत आनंद असतो, आणि ज्याचें आपण खाल्लें, आणि ज्याच्या मोठ्या चांगुलपणामुळें आपण जगतों तो सुवंदित असो.

[यानंतर भागें लिहिल्या प्रमाणें जेवणानंतरचा धन्यवाद करून जर त्या जेवणांत कोणी नवीन मनुष्य असला, तर लग्नाचे सप्ताशिर्वादहि म्हणावे.]

(पुरुषानें आपल्या स्त्रीच्या कुमारीपणाचीं लक्षणें पाहिल्यावर ईश्वरी नाम व राज्याधिकार न उच्चारितां हा धन्यवाद करावा.)

ज्यानें एदेन बागीं खोऱ्यांतल्या कमलिनी सारखें सारफळ ठेविलें, तो धन्य आहे. त्या मोहोर केलेल्या झऱ्यावर परक्याचा अधिकार चालणार

זֶרַע קֹדֶשׁ שָׁמְרָה בְטַהֲרָה וְחוֹק לֹא הֵפֵרָה · בָּרוּךְ הַבּוֹחֵר
בְּאַבְרָהָם וּבְזַרְעוֹ אַחֲרָיו :

לשבת חתונה

(פיוט נאה ומפואר לקרוא החתן לספר תורה)

קוּם חָתָן לִקְרֹא בַּתּוֹרָה · קוּם בִּמְהֵרָה · קוּם חָתָן אֶשְׁכֹּל
הַכֹּפֶר : קַל כַּצְּבִי וְכָעוֹפֶר · בַּעֲבוֹדַת הָאֵל נוֹרָא :

(עוד פיוט אחר ומפואר לקרוא החתן לספר תורה)

חָתָן נָעִים עֲלֵה · בְּתוֹךְ עַם אֱמוּנַי · לִקְרֹא בְסֵפֶר תּוֹרַת
יְהוָֹה : יְבָרֶכְךָ הָאֵל מִשְּׁמֵי עֲלִיָּה · בְּמָמוֹן וּבְשֵׁם
בְּפִרְיָה וְרִבְיָה : אֶשְׁתְּךָ תִּהְיֶה כְּגֶפֶן פּוֹרִיָּה · כֵּן יְבֹרַךְ
גָּבֶר יֵרֵא יְהוָֹה : (חתן)

(עוד אחר לקרא החתן לספר תורה)

יִשְׂמַח חֲתָנִי בִּקְהַל אֱמוּנַי · יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָֹה :
שַׁדַּי יְמַלֵּא תַּאֲוַת לִבּוֹ · מָגֵן וְצִנָּה יִהְיֶה סְבִיבוֹ ·
וְיָאֵר אוֹתוֹ וְיַיְשֵׁר נְתִיבוֹ · לִגְמוֹר וְלִשְׁמוֹר דַּרְכֵי יְהוָֹה :
(ישמח) לְרֹאשׁוֹ יְצַוֶּה בְּרָכוֹת עֲצוּמוֹת · וְיִסַּע בְּכָל־עֵת
כְּנָהָר שְׁלוֹמוֹת · בֹּא יָבֹא בְּרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמּוֹת · יִזְכֶּה
וְיִרְאֶה יְשׁוּעַת יְהוָֹה :

(וקוראין החתן וכשיבא החתן עם ס״ת בדוכן אומרים)

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַּמֶּרְחָב יָהּ : לֹא־אָמוּת כִּי
אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂה יָהּ : יָהּ אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה
וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ :

नाहीं; आणि याच कारणास्तव आब्राहामाचें पवित्र संतान जी ही प्रीय हरिणी इने आपली शुद्धता सांभाळली व आपला करार मोडला नाहीं. आब्राहामास व त्यामागून त्याच्या संततीस निवडून देणारा धन्य असो.

लग्नाच्या सप्तकांतील शाब्बाथाचीं गीतें.

(नवऱ्यास शास्त्र वाचावयास बोलविण्याकरितां योग्य गीत)

हे नवऱ्या, शास्त्र वाचावयास ऊठ, लवकर ऊठ; हे नवऱ्या, कापुराच्या गेंदा आणि भयंकर देवाच्या सवेंत हरिणासारिखा व हरिणाच्या वत्सा सारिखा चपळ असणाऱ्या, ऊठ.

(नवऱ्यास शास्त्र वाचावयास बोलविण्याकरितां आणखी एक योग्य व सुंदर गीत.)

हे सुंदर नवऱ्या, देवाचें शास्त्र वाचावयास सत्यशील मंडळींत चढून ये; देव तुला वरील आकाशांतून द्रव्याचा, कीर्तीचा आणि सफल होऊन वाढण्याचा आशीर्वाद देवो; तुझी बायको सफल द्राक्षी सारखी होवो; कारण जो मनुष्य परमेश्वराला भितो, तो असा आशीर्वाद पावतो.

(नवऱ्यास शास्त्र वाचावयास बोलविण्याकरितां आणखी एक गीत.)

माझा नवरा माझ्या सत्यशील मंडळींत आनंद करो; तो परमेश्वरापासून आशिर्वाद पावो. सर्व समर्थ त्याच्या मनांतील इच्छा पूर्ण करो, तो त्याच्या सभोवतें ढाल व कवच असा होवो, आणि परमेश्वराचे मार्ग पूर्ण करण्याकरितां तो त्यास प्रकाश देऊन त्याचा मार्ग सरळ करो. तो त्याच्या मस्तकावर मोठाले आशीर्वाद होण्याची आज्ञा करो, आणि प्रत्येक वेळीं कल्याणाच्या नदीसारखा तो निघो; तो आपली पेंढी घेऊन उत्सवानें (घरीं) येवो, आणि त्याच्या अंगीं योग्यता येऊन तो परमेश्वराचें तारण पाहावो.

[मग नवऱ्यास बोलवितात आणि तो शास्त्राची प्रत मंचकावर घेऊन येतानां हें ह्मणतात.]

संकटांतून मी परमेश्वरास अरोळी केली, तेव्हां परमेश्वराने प्रशस्त स्थानीं मला उत्तर दिलें. मी मरणार नाही, परंतु वांचेन, आणि परमेश्वराचीं कृत्यें वर्णीन. परमेश्वर जो आहे तोच आहे; त्या परमेश्वराची कृत्यें मी वर्णीन.

(פרשת ואברהם זקן לחתן בשבת)

בִּרְשׁוּת אֵל חַי אֱמֶת וְיַצִּיב · אֲתַרְגֵּם פָּרָשַׁת וְאַבְרָהָם סִיב :

וְאַבְרָהָם סִיב עָאל בְּיוֹמִין וַיְיָ בָּרִיךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכוֹלָא : וַאֲמַר אַבְרָהָם לְעַבְדֵּיהּ סָבָא דְבַיְתֵיהּ דְשַׁלִּיט בְּכָל דִּי לֵיהּ שַׁוִּי כְּעַן יְדָךְ תְּחוֹת יַרְכִי : וַאֲקַיֵּים עֲלָךְ בְּמֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהָא דִשְׁמַיָּא וֶאֱלָהָא דְאַרְעָא דְּלָא תִסַּב אִתְּתָה לִבְרִי מִבְּנַת כְּנַעֲנָאֵי דִּי אֲנָא יָתֵיב בֵּינֵיהוֹן : אֱלָהֵין לְאַרְעִי וּלְיַלְדוּתִי תֵּיזִיל וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי לְיִצְחָק : וַאֲמַר לֵיהּ עַבְדָּא מָאִים לָא תֵיבֵי אִתְּתָא לְמֵיתֵי בַּתְרַאי לְאַרְעָא הָדָא הֲאָתָבָא אָתֵיב יַת בְּרָךְ לְאַרְעָא דִּי נְפַקְתָּ מִתַּמָּן : וַאֲמַר לֵיהּ אַבְרָהָם אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תָּתֵיב יַת בְּרִי לְתַמָּן : יְיָ אֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דִּי דַבְּרַנִי מִבֵּית אַבָּא וּמֵאֲרַע יַלְדוּתִי וּדְמַלֵּיל לִי וּדְקַיֵּים לִי לְמֵימָר לִבְנָךְ אֶתֵּן יַת אַרְעָא הָדָא הוּא יִשְׁלַח מַלְאֲכֵיהּ קָדָמָךְ וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִתַּמָּן :

(וכשחוזר החתן עם ספר תורה למקומו אומר החזן)

לֵךְ לְשָׁלוֹם בִּמְקוֹמֶךָ · יִרְצֶה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה בְּבוֹאֶךָ · וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ :

תפלת הדרך

(קודם שיצא אדם מפתח ביתו יקרא שלשה אנשים מאוהביו ויאמר לפניהם שיר למעלות אשא עיני וגו׳ עד עושה שמים וארץ · והם עוניי אחריו עד סוף המזמור · וכן יעשה ו׳ פעמים כנגד ששה קציות וכשירצה לרכוב יאמר מגדל עז שם יי **מצפץ** בו ירוץ **יוהך מטטרון שדי** *

* हे मोठें अक्षरांत छापलेले शब्द उच्चारूं नयेत ते लक्षांत मात्र घ्यावे.

(शाब्बाथ दिवशीं नवऱ्या कारणें " आणि आब्राहाम म्हातारा झाला इत्यादि " जो शास्त्रांतील भाग वाचितात त्याचे कालदी भाषांतर.)

आब्राहाम म्हातारा झाला, आणि परमेश्वरानें अवघ्याविषयीं आब्राहामाला आशीर्वाद दिला. तेव्हां आब्राहामानें आपल्या घरचा वडील चाकर जो आपल्या अवघ्यांवर अधिकार करीत होता त्याला सांगितलें कीं, तूं आपला हात माझ्या मांडीखालीं ठेव; आणि आकाशाचा देव व पृथ्वीचा देव परमेश्वर याची शपथ मी तुला घालतों कीं, ज्यामध्यें मी प्रवाशी राहतों त्या खनानाच्या कन्यांतून माझ्या पुत्रासाठीं नवरी करूं नको. तर माझ्या देशास व माझ्या गोत्रांस जाऊन माझा पुत्र इसहाक यासाठीं नवरी कर. मग चाकर त्याला म्हणाला, कदाचित् ती बायको माझ्या मागें या देशास यावयास मान्य होणार नाहीं, तर जेथून तूं आलास त्या देशास म्या तुझ्या पुत्राला परत घेऊन जावें काय ? तेव्हां आब्राहामानें त्याला म्हटलें, त्वां माझ्या पुत्राला तिकडे परत नेऊं नये, म्हणून तूं आपणाला संभाळ. आकाशाचा देव परमेश्वर ज्यानें माझ्या बापाच्या घराहून व माझ्या जन्माच्या देशाहून मला आणलें, आणि मला वचन दिलें व मजपाशीं शपथ केली कीं, मी हा देश तुझ्या संतानाला देईन, तो आपल्या दूताला तुजपुढें पाठवील आणि तूं तेथून माझ्या पुत्रासाठीं नवरी आणशील.

(आणि नवरा जेव्हां शास्त्राची प्रत घेऊन आपल्या जागीं परत जातो तेव्हां हाज्जान हें पुढील म्हणतो.)

तूं आपल्या जागीं सुखरूप जा; ईश्वर तुझ्या कामास प्रसन्न असो; येताना तूं आशीर्वादित हो, व जातांनाहि तूं आशीर्वादित हो.

प्रवासास जाण्याकरितां प्रार्थना.

[प्रवासास जाणारानें आपल्या घराच्या दाराबाहेर निघण्यापूर्वी आपल्या मित्रांतून तिघांस बोलावून त्यांसमक्ष שיר למעלות עושה שמים וארץ (गीत १२१ ओ. २) चे शेवटपर्यंत बोलावें व त्यांनीं त्यापुढून शेवटपर्यंत म्हणून उत्तर द्यावें. याप्रमाणें सहा दिशांकरितां सहा वेळ म्हणावें. जर तो स्वारी करून जाणारा असला तर त्यानें

צריך ונשנב ו׳ פעמים וכשיוצא מן העיר יאמר עשרה פסוקים אלו :)

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ :

וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל : וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים : וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם : הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי : יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי עֵשֶׂב : וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ : וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל : וְצָבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת : כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת אֲלָפִים וּמֵאָה לְצִבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים יִסָּעוּ : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתּוֹלִיכֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנִי מִכַּף כָּל־אוֹיֵב וְאוֹרֵב בַּדֶּרֶךְ וּמִכָּל מִקְרֶה וּפֶגַע רָע וְתַגִּיעֵנִי לִמְחוֹז חֶפְצִי לְשָׁלוֹם וְחָנֵנִי לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל־רוֹאַי וְכָל דְּפַיְעִין בִּי יְהוֹן מְשַׁבָּעִין בְּשֵׁם אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה דְּאֶהֱא אֲנָא חֲמֵי יַהֲהוֹן וְאִינוּן לָא יֶחֱמוּן יָתִי וְיִתְאַפְּרוּן פּוּמֵיהוֹן בְּאַפְרִין דִּנְחָשָׁא וּבְשַׁלְשְׁלָאִין דְּפַרְזְלָא וְיִסְתְּתְמוּן עֵינֵיהוֹן בְּעִזְקְתִיהּ דְּאֵל שַׁדַּי · תְּאַלְמָנָה שִׂפְתוֹתֵיהֶם מְדַבֵּר · תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד : חַרְבָּם תָּבֹא בְּלִבָּם וְקַשְׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה : וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה · בָּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

מגדל עז שם יי מצפץ בו ירוץ צדיק יוהך מטטרון ונשגב * שדי "परमेश्वराचें नाम बळकट किल्ला आहे. त्यांत न्यायी धावून निर्भय राहातो" हें वाक्य म्हणावें. आणि नगरातून निघतांना हीं पुढील दहा वाक्यें म्हणावीं.]

प्रारंभी देवाने आकाश व पृथ्वी यांस उत्पन्न केलें. आणि सर्व प्रतापी हात व सर्व मोठें भय, जीं मोशे सर्व इस्राएलाच्या समक्ष करून दाखवीत असे, त्यांविषयीं तसा दुसरा कोणी नाहीं. मग याआकोब आपल्या वाटेनें गेला, आणि देवाचे दूत त्याला भेटले तेव्हां याआकोब त्यास पाहून म्हणाला, हें देवाचें सैन्य आहे, आणि त्याने त्या ठिकाणाचें नांव माहानाईम ठेविलें. हे आकाशा, मी बोलत असतां तूं कान लाव, अगे पृथ्वी, तूंहि माझ्या तोंडची वचनें ऐक. पावसा प्रमाणे माझ्या बोधाची वृष्टि होईल, माझें वचन दहिवरा सारखें पाझरेल, जसें धुकें हरळीवर आणि जसा पाऊस हिरवळीवर तशीं. आणि कोश निघाला म्हणजे असें होई कीं, मोशे म्हणे, हे परमेश्वरा, उठ, तुझ्या शत्रूंची दाणादाण होवो, आणि तुझे द्वेशी तुजपुढें पळोत आणि तो उतरते वेळेस तो म्हणे, हे परमेश्वरा, इस्राएलांच्या हजाराच्या अयुतांकडे फीर. तर त्याचें सैन्य म्हणजे त्यांतले टीप घेतलेले पसतीस हजार चारशें. एफ्राईमाच्या गोटांतले त्याच्या सैन्यांतले सर्व टीप घेतलेले एक लक्ष आठ हजार एकशें होते, त्यांनीं तिसऱ्यानें चालावें.

हे परमेश्वरा, माझ्या देवा ब माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं मला सुखरूपपणें (मार्गानें) नें; आणि सर्व शत्रूं पासून व मार्गांत दबा धरून बसणारे यांपासून व सर्व अपघात व उपद्रव यांपासून मला सोडीव; आणि सुखरूपपणें इच्छिलेले बंदरी मला पोहोंचीव; आणि तुझ्या दिसण्यांत व जे कोणी मला पाहतील त्या सर्वांचे दिसण्यांत मला दया, कृपा व अनुग्रह सांपडूं दे. जे कोणी मला उपद्रव करणारे असतील त्यांस जो आहे तोच आहे, ‡ त्याच्या नामाची शपथ असो. मी त्यांस पाहावें, परंतु माझे वाईट करण्याकरितां ते मला न पाहोत आणि त्यांचीं तोंडें तांब्याच्या बंदणानें व लोखंडाच्या सांखळांनीं बंद केलीं जावोत; आणि सर्व समर्थ देवाच्या मोहराने त्यांचे डोळे आंधळे होवोत; भाषण; करण्यापासून त्यांचे होंट मुके होवोत; पहाण्यांत त्यांचे डोळे आंधळे होवोत; त्यांची कंबर सर्वदा कांपो; त्यांची तरवार त्यांच्याच उरांत भोंसकली जावो. आणि त्यांची धनुष्यें मोडोत. ही माझी प्रार्थना ऐक; कारण सर्वांच्या मुखांतील प्रार्थना ऐकणारा तूं आहेस. हे परमेश्वरा, प्रार्थना ऐकणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

---

* हे मोठे अक्षरांत छापलेलें शब्द उच्चारूं नयेत; लक्षांत ध्यावे.

‡ जो आहे तोच आहे म्हणजे अनाद्यंत परमेश्वर.

(ואם רואה אדם ומתירא ממנו יעשה שדי בידו הימנית יכוף גודל כמו דל״ת ושלש אצבעותיו כמו שי״ן וזרת שהוא הקטן יכוף כמו יו״ד וישימם על פניו ויאמר)

לֹא־יִתְצַב אִישׁ בְּפָנֶיכֶם פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

(ואומר שלשה פעמים)

יוֹרֵךְ יִשְׁמְרֵנִי: יוֹהַךְ יַצִּילֵנִי: יוֹהַךְ יַעְזְרֵנִי:

סדר לויה

(שלשים פעמים יאמר האיש הנותן לדרך פעמיו פסוק זה)

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה:

(ואחר כך כל סדר הזה) לק״י לי״ק קי״ל קל״י יל״ק יק״ל:

(ששה פעמים יאמרו האנשים הנלוים אליו פסוקים אלו:)

וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:

(עשרה פעמים יאמרו עוד כלם פסוקים אלו)

יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

(חמשה פעמים יאמרו עוד כלם פסוק זה)

הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדָּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִינֹתִי:

[जर तो एकाद्या मनुष्यास पाहून भीतो तर त्यानें आपल्या उजव्या हातात ५७ हा शब्द करावा ह्मणजे अंगठा वाकवून ५ अक्षर, तीन मधली बोटें उभी करून ७ आणि कलंगडी वांकवून १ असें करून तीं आपल्या तोंडावर ठेऊन हें पुढील ह्मणावें.]

तुम्हांपुढें कोणी टिकणार नाहीं. ज्या कोणत्याहि देशांत तुम्ही जाल त्याला तुमचा देव परमेश्वर तुमचे भय व तुमची धास्ती घालील; जसें त्यानें तुम्हास सांगीतलें आहे तसें.

(मग तीन वेळां हें पुढील ह्मणावें.)

परमेश्वराचा दूत* मला रक्षील; परमेश्वराचा दूत मला सोडवील; परमेश्वराचा दूत मला सहाय करील.

पोचविण्याची रीति

(प्रवासास जाणारानें प्रवासास जातांना आपलें पाऊल टाकतावेळीं हें पुढील वाक्य तीस वेळ ह्मणावें.)

हे परमेश्वरा, मी तुझ्या तारणाची वाट पाहतों. (**मग हेंच वाक्य पुनः निरनिराळ्या रीतीनें सहा वेळ ह्मणावें.** ‡)

(त्यास पोंचवावयास आलेले गृहस्थ हे पुढील वाक्य सहा वेळां ह्मणतात.)

मग याआकोब आपल्या वाटेने गेला, आणि देवाचे दूत त्यास भेटले. तेव्हां याआकोब त्यास पाहून ह्मणाला, हें देवाचें सैन्य आहे; आणि त्यानें त्या ठिकाणाचें नांव माहानाईम ठेविलें.

(मग सर्वजण हीं पुढील वाक्यें दहा वेळ ह्मणतात.)

परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो आणि तुझें रक्षण करो. परमेश्वर आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडो आणि तुजवर कृपा करो. परमेश्वर आपली दृष्टी तुजवर लावो आणि शांति देवो.

(मग अणखी हें पुढील वाक्य सर्वजण पांच वेळां ह्मणतात.)

पाहा तुला वाटेवर राखावयास आणि जें ठिकाण म्या तयार केलें आहे तेथें तुला पोचवावयास मी तुजपुढें दूताला पाठवितों.

---

* टीका १९ ‡ पृष्ठ १५० पहा.

(שלשים פעמים ששה פעמים עשרה פעמים חמשה פעמים
ד״ת לויה · וכן ארבעה פסוקים אלו הנזכרים ר׳ ת לויה :)
אל תְּאַחֲרוּ אוֹתִי וַיהוָה (סופי תיבות לויה) הִצְלִיחַ דַּרְכִּי :

תפלת הים

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אַבְרָהָם
יִצְחָק וְיַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא הַמְּכֻתָּר
בְּכֶתֶר הָאֱמוּנָה לְמַעַן קְרוּשַׁת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹתֶיךָ שֶׁל
רַחֲמִים וּלְמַעַן קְרוּשַׁת שַׁעֲרֵי הָרַחֲמִים וּלְמַעַן זְכוּת יֶשֵׁנִי
חֶבְרוֹן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֲהוּבֶיךָ וּתְמִימֶיךָ וּלְמַעַן
זְכוּת עֲקֵדָתוֹ שֶׁל יִצְחָק יְחִידֶךָ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ
וְהָיָה עוֹלָה תְּמִימָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה וּלְמַעַן זְכוּתָם
וּקְדוּשָׁתָם וּנְבוּאָתָם שֶׁל שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְשֶׁל אֵלִיָּהוּ
הַנָּבִיא וְשֶׁל אֱלִישָׁע הַנָּבִיא נְבִיאֶיךָ נְבִיאֵי אֱמֶת וּלְמַעַן
זְכוּת כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר מְנָנִים עַל
יִשְׂרָאֵל שֶׁתַּעֲמִיד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ וְיֶחֱשׁוּ גַּלָּיו וְתַעֲשֶׂה רָצוֹן
לִבֵּנוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה אֶל־מְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְטוֹבָה בַּאֲשֶׁר
בְּיָדְךָ לַעֲשׂוֹת וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ וְתַאֲזִין תְּחִנָּתֵנוּ וַעֲנֵנוּ
בְּשָׁעָה הַזֹּאת שֶׁאָנוּ מִתְפַּלְּלִים וּמִתְחַנְּנִים לְפָנֶיךָ וְתוֹלִיכֵנוּ :
בְּנַחַת רוּחַ טוֹב בְּפִי הַצָּרֶךָ וְתִשְׁמְרֵנוּ מֵהֲמוֹן גַּלִּים
וּמִשָּׁאוֹן מִשְׁבְּרֵי יָם מֵרוּחַ סוֹעָה מִסַּעַר וּמִצַּעַר וּמִבִּלְבּוּל
עִתִּים וּמֵחֲלוּף זְמַנִּים וּמֵהַבְרִיוֹת הָרָעוֹת הַנִּבְהָלוֹת בַּיָּם
וּבַיַּבָּשָׁה וּמִכָּל צַעַר וּמִכָּל הֶפְסֵד וְאַל יַעַכְּבֵנוּ לֹא מַשְׁבִּיעַ
וְלֹא מַבְרִיחַ וְלֹא מַשְׁטִין וְלֹא מֵצַר וְלֹא מֵזִיק וְלֹא מְבַלְבֵּל
וְלֹא מְפַחֵד וְלֹא מַחֲרִים וְלֹא מְאַיֵּם וְתוֹצִיא רוּחַ טוֹב

[या प्रमाणें तीस वेळा, सहा वेळा, दहा वेळा आणि पांच वेळा हीं वरील वाक्यें म्हटल्यानें ही संख्या לוית म्हणजे पोचविणें या शब्दाच्या संख्ये प्रमाणें होते. याप्रमाणें या खालील वाक्याच्या इब्री मधील पाहिल्या चार शब्दांतील शेवटल्या चार अक्षरांकडूनहि לוית म्हणजे पोचविणें असा शब्द होतो.]

मला उशिर करूं नका, कां कीं परमेश्वरानें माझा मार्ग सफल केला आहे.

समुद्रांतून जाणें असल्यास करावयाची प्रार्थना.

हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, हे आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांच्या देवा, हे मोठ्या, पराक्रमी, मयंकर, व सत्याचा मुगुट धारण करणाऱ्या देवा, तुझ्या दयेच्या तेरा गुणांच्या पवित्रतेकरितां, दयेच्या द्वारांच्या पवित्रतेकरितां, हेबरोनांत निजणारे तुझे प्रियकर व तुझे पूर्ण भक्त आब्राहाम, इसहाक, व याआकोब यांच्या पुण्याईकरितां, तुझा एकुलता इसहाक, जो स्थंडिलाच्या बाजूवर बांधला गेला, आणि जो पूर्ण, पवित्र व शुद्ध होम असा अर्पिला गेला त्याच्या पुण्याईकरितां, तुझे भविष्यवादि, जे सत्य भविष्य कथनारे शेमुएल भविष्यवादी, एलीयाहू भविष्यवादी, व एलीशा भविष्यवादी यांच्या पुण्याईकरितां, पावित्रतेकरितां, व त्यांच्या भविष्याकरितां, आणि पिढोपिढीं जे सात्विक व यथार्थ जन इस्राएलांस ढालीप्रमाणें रक्षणारे असत, त्यांच्या पुण्याईकरितां समुद्राचे खवळणें बंद कर; व त्याच्या लाटा निःशब्द होवोत; आणि आमची इच्छा पूर्ण कर; आणि तुझ्या हातून जसें होणें आहे, तसें तूं आह्मांस इच्छिलेले बंदरीं लवकर सुखरूपपणें ने; आमची प्रार्थना ऐक; आमच्या विनंतीकडे कान लाव; आणि आमच्या प्रार्थनेचें व विनंतीचें उत्तर दे; जसा असावा तसा चांगला वारा वाहावून आह्मांस शांतपणें ने; आह्मांस लाटांच्या खळाळापासून, मोठ्या लाटांच्या गर्जनांपासून, वादळाच्या सुसाट्याच्या वाऱ्यापासून व संकटापासून, वेळाच्या गोंधळण्यापासून, ऋतूंच्या पालटण्यापासून, समुद्रांत व कोरड्या भूमीवर वाढणाऱ्या मोठ्या घातक प्राण्यापासून, सर्व संकटापासून व हानीपासून आह्मांस सांभाळ; आणि आह्मास कोणी शपथ घालणारानें, आड येणारानें, चहाडी करणारानें, वेढा घालणारानें, उपद्रव करणारानें, गोंधळविणारानें, भय घालणारानें, नाश करणारानें, किंवा धास्ती देणाराने आम्हांस खोळंबवूं नये. आणि त्या तारवाच्या वल्हीं धरणारांनीं, नाखवानें, नावाडयांनीं, तांडेलांनीं, व तारवें चालविण्याचें काम जाणणारांनीं हें तारूं

מֵאוֹצְרוֹתֶיךָ לְהַנְהִיג הַסְּפִינָה וְכָל תּוֹפְשֵׂי מָשׁוֹט וּמַנְהִיגֶיהָ וּמַלָּחֶיהָ וְחוֹבְלֶיהָ וְאוֹמָנֶיהָ שֶׁיְּחַגּוּ אוֹתָהּ בָּרָאוּי בְּלֹא עַצְלוּת וּבְלֹא חֻשּׁוּל וּבְלֹא חָשׁוּת כֹּחַ וְרַגִּיעֵנוּ אֶל מְחוֹז חֶפְצֵנוּ בְּלִי שׁוּם חֶזֶק וּבְלִי שׁוּם צַעַר וּבְלִי שׁוּם חֻפְסַד כְּמוֹ שֶׁאַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׁוֹא נַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם : יָקֻם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם : שָׂמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל אֵבוֹשׁ כִּי חָסִיתִי בָךְ : וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(הנכנם להקיז דם אומר)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיְּהֵא עֶסֶק זֶה לִי לִרְפוּאָה וְתִרְפָּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה רְפוּאַת חַיִּים כִּי אֵל רוֹפֵא חִנָּם וְנֶאֱמָן אַתָּה : (ואחר שהקיז אומר) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא חוֹלִים :

ברכת הגומל

(ארבעה הם שצריכין להודות · יורדי הים · והולכי מדברות · והיוצא מבית האסורים ומי שחלה ונתרפא · ובכולם כתוב יודו לה׳ חסדו · וירוממוהו בקהל עם · מכאן שצריך להודות בקהל · ומאי מברכין ·)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת שֶׁגְּמָלַנִי כָּל־טוּב : (ועונין לו אמן ואומר החזן)

הָאֵל אֲשֶׁר גְּמָלְךָ כָּל־טוּב וְחֵן וְחֶסֶד וְחֶמְלָה · יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם עַל כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה · הוּא יְרַחֲמֵיו יְשִׁימְךָ וְיִגְמָלְךָ לָעַד כָּל־טוּב נֶצַח חֶלַח :

וידוי לשכיב מרע

(קבלנוהו מהחסידים ואנשי מעשה · וטוב לאסוף עשרה אנשים בבית החולה)

योग्य रीतीने आळस न करतां, अशक्त न होतां हिंम्मत न खचवितां चालवावें ह्मणून तूं आपल्या भांडारांतून चांगला वारा सुटूं दे. आणि समुद्राच्या गर्वाला तूं शासतोस, त्याच्या लाटा उचंबळतात तेव्हां तूं त्या शांत करितोस, आणि जो वादळ निवांत होई असें करितो, तेव्हां त्याच्या लाटा निःशब्द होतात, तो तूंच; म्हणून कांहीं उपद्रव न होतां, कांहीं संकट न येतां, व कांहीं हानि न होतां, आम्ही इच्छिलेल्या बंदरीं तूं आम्हांस पोचीव. माझा जीव राख व मला मुक्त कर; मी लज्जित होऊं नये, कां कीं, मी तुझा आश्रय धरिला आहे. तर आम्ही आतांपासून सर्वकाळ पर्यंत परमेश्वराचें वंदन करीत जाऊं, तुम्ही परमेश्वराला स्तवा.

(रक्त काढून घेणारानें हें ह्मणावें.)

हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, हें काम माझ्या अरोग्यते-करितां होवो, आणि तूं मला पूर्ण अरोग्यतेनें व जीवनाच्या अरोग्यतेनें निरोगी कर; कारण फुकट व विश्वासू वैद्य देव तूंच आहेस.

(रक्त काढल्यावर हे ह्मणावें.)

हे परमेश्वरा, रोग्यास निरोगी करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

पूर्ण उपकार झाल्यावरून सुवंदन.

[समुद्रांतून प्रवास करून आलेले, रानांतून आलेले, बंदिशाळेंतून सुटलेले आणि रोगांतून निरोगी झालेले, या चौघांनी ईश्वर स्तुति केली पाहिजे; या चौघांनी परमेश्वराच्या दयेकरितां त्याची स्तुति करावी, आणि लोकांच्या समेत त्यास उंचवावें असें या सर्वाविषयीं लिहिलें आहे. * यावरून ही स्तुति मंडळींत व्हावी, आणि जी धन्यवाद ते करितात तो येणे प्रमाणें.]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, दोषांवर उपकार करणाऱ्या, ज्यानें मजवर सर्व चांगल्या प्रकारें उपकार केले तो तूं धन्य आहेस.

(यास "तथास्तु" असें उत्तर देतात; आणि हाज्जान हें पुढील म्हणतो.]

ज्या देवाने तुजवर सर्व प्रकारे चांगल्या दयेने, कृपेने व अनुग्रहाने उपकार केले, जो सर्व सुवंदनापेक्षां व स्तुतीपेक्षां सुवंदित व उंचावलेला आहे, तोच आपल्या दयेनें तुला रक्षो; आणि सदांसर्वकाळ सर्व प्रकारें चांगल्यानें तुजवर उपकार करो.

मरणाचे लागास आलेल्याचें पापाविषयीं कबूल होणें.

[यथार्थ व सत्कर्मी मनुष्यांकडून हें खालीं लिहीलेलें आपणांस सांपडते व तसे करण्या करितां रोग्याच्या घरीं दहा मनुष्यें मिळवावीं हें बरें]

* गीत १०७.

(חניא מי שחלה ונטה למות אומרים לו חתודה שכן דרך כל המומתים מתודין שכן דרשו רז"ל דכתיב ואשמה הנפש ההיא והתודו זה בנין אב לכל המומתים שטעונין וידוי וכדי שלא לשבר לבו אומרים לו בדברים רכים חזק ואמץ אל תדאג מזה כי הרבה התודו ולא מתו הרבה לא התודו ומתו ובשכר זה שאתה מתודה לפניו יתברך אתה חי וכל המתודה יש לו חלק לעולם הבא כדכתיב ומודה ועוזב ירוחם. ומוציאין הנשים והילדים מן הבית ואומר:)

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים בַּעַל הַסְּלִיחוֹת וְהָרַחֲמִים יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲלֶה זְכְרוֹנִי לְפָנֶיךָ כְּסֵה כְבוֹדֶךָ לְטוֹבָה וּרְאֵה בְעָנְיִי כִּי אֵין מְחוֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ. אֵין שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי. וְעַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת הַמֵּה אֵלַי חֶסְדֶּיךָ וְאַל תָּבֹא בְּמִשְׁפָּט אֶת עַבְדֶּךָ. וְאִם קָרְבָה עֵת פְּקוּדָתִי לָמוּת. אַחֲדוּתְךָ לָעַד מִפִּי לֹא תָמוּשׁ כַּפָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל בָּשָׂר שֶׁרִפּוּאָתִי בְּיָדֶךָ וּמִיתָתִי בְּיָדֶךָ וְיִהְיֶה רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתִּרְפָּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְיַעֲלֶה זִכְרוֹנִי וּתְפִלָּתִי לְפָנֶיךָ כִּתְפִלַּת חִזְקִיָּהוּ בַּחֲלוֹתוֹ וְאִם קָרְבָה עֵת פְּקוּדָתִי לָמוּת תְּהֵא מִיתָתִי כַּפָּרָה לְכָל־חַטֹּאתַי וּלְכָל עֲוֹנוֹתַי וּלְכָל־פְּשָׁעַי שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ

[राब्बी लोक ह्मणतात, कीं जो कोणी रोगी होतो आणि मरणाच्या पंथीं लागतो, त्यास ह्मणावें कीं, तूं आपलीं पापें कबूल हो; कारण जे मरायास टेंकतात त्यांनीं आपलीं पापें कबूल व्हावीं अशी रीति आहे. कारण धन्य स्मरणाचे आपले गुरू जनांनीं शास्त्रांत "परमेश्वराशीं पाप करून दोषी होतो, त्याने आपला अपराध कबूल व्हावा, हा सर्व मरावयास टेकलेल्यांच्या संबंधानें मूळ विषय आहे"; ह्मणून त्यास पापें कबूल करणें अगत्य आहे असें सांगितलें आहे. परंतु त्याचें मन दुखवूं नय ह्मणून त्यास मऊ भाषणाने ह्मणावें कीं, धीर व बळकटी धर आणि यावरून खेद मानूं नको, कारण पुष्कळांनीं आपलीं पापें कबूल केलीं तरी ते मेले नाहींत; आणि पुष्कळांनीं आपलीं पापें कबूल केलीं नाहींत ते मेले. आणि तूं धन्य ईश्वरापुढें कबूल होतोस ह्मणून तूं जिवंत आहेस. आणि जे कोणी कबूल होतात त्यांस पुढील जगींहि वतन आहे. जसें ह्मटलें आहे कीं, जो (पाप) कबूल होऊन सोडितो तो दया पावतो. मग बायका मुलें यांस घरांतून काढल्यावर तो हें ह्मणतो.]

हे जगतांच्या राजा, हे क्षमेच्या व दयेच्या स्वामी, हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन माझी आठवण चांगल्याकरितां तुझ्या गौरवाच्या आसनापुढें चढो; आणि माझे कष्ट पहा, कारण तुझ्या कोपामुळें माझ्या अंगीं कांहीं अरोग्य नाहीं, माझ्या पापांमुळें माझ्या हाडांत कांहीं स्वस्थता नाहीं. तर आतां हे क्षमाशील देवा, तुझी दया मजकडे लाव, आणि आपल्या सेवकाबरोबर न्यायांत येऊं नको. आणि जर माझ्या मरणाच्या शिक्षेचा वेळ जवळ आला असला, तर माझ्या मुखांतून तुझें एकत्व कधींच न जावो; जसें तुझ्या शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, हे इस्राएला ऐक, परमेश्वर आमचा देव आहे; परमेश्वर एकच आहे. त्याच्या राज्याण्या गौरवाचें नाम सर्वकाळ धन्य असो.

हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, हे ईश्वरा, सर्व मांसमयांच्या आत्म्यांच्या देवा, मी असें कबूल करितों कीं, माझी अरोग्यता तुझ्या हातीं आहे व माझें मरणहि तुझ्या हातीं आहे. ह्मणून तुझी प्रसन्नता होऊन तूं मला पूर्ण अरोग्यता दे; आणि माझी आठवण व माझी प्रार्थना हिजकिया राजानें रोगी असतां केलेल्या प्रार्थनेप्रमाणें तुजपुढें चढूं दे; आणि जर माझ्या मरणाच्या शिक्षेचा वेळ जवळ आला असला तर मी या पृथ्वीवर आल्या दिवसापासून या वेळेपर्यंत जीं पापें मी केलीं असतील, जे अपराध मी केले असतील, व जीं उल्लंघनें मीं केली असतील, त्या माझ्या सर्व पापांकरितां, सर्व अपराधांकरितां व सर्व उल्लंघनांकरितां माझ्या मरणाकडून प्रायश्चित्त होवो. आणि मला एदेन बागीं वतन दे,

מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַשָּׁעָה הַזֹּאת וְתֵן חֶלְקִי בְּגַן עֵדֶן וְזַכֵּנִי לְעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן לַצַּדִּיקִים וְתוֹרִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שְׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח · בָּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

(ואומרים אנא בכח וכו׳ ואחר כך ויהי נועם וכו׳)

וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים : בְּשָׁנַת מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת הַהֵיכָל : שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה פָּנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף : וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים : יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלַךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת : לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה : שַׁמַּח נֶפֶשׁ עַבְדְּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא : בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת : יְהִיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי :

תפלה לחולים

(המנהג לאומרה קודם קדיש תתקבל · והש״ץ אומר הפסוק והקהל חוזר אותו)

בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצַּר הִרְחַבְתָּ־לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי : בַּצַּר לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אַשַּׁוֵּעַ

व पुढील जग जें सात्विकांकरितां राखून ठेविलें आहे त्यास योग्य होण्याची योग्यता माझ्या अंगीं दे. आणि जीवनाचा मार्ग मला कळीव; तुजसमोर हर्षाची पूर्ति आहे; तुझ्या उजव्या हाताकडे सर्वकाळ आनंद आहे; हे प्रार्थना ऐकणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[या नंतर אנא בכח (पृष्ठ ४७) व ויהי נעם (पृष्ठ १९६ ओळ ९) पासून पुढील भागाच्या शेवट पर्यंत म्हणतात.]

आणि असें झालें कीं, तिसाव्या वर्षांत चौथ्या महिन्यांत, महिन्याच्या पांचव्या दिवशीं मी खेबार नदी जवळ पाडाव प्रवास्यांमध्यें असतांना आकाशें उघडलीं, तेव्हां म्या देवाचे दृष्टांत पाहिले. ज्या वर्षी उजीया राजा मरण पावला त्यावर्षी म्या प्रभुला आसनावर बसलेलें उंच व थोरावलेलें पाहिलें, आणि त्याच्या पोषाकाच्या सोग्याने मंदीर भरलें. त्यावर सेराफीन उभे होते, त्यांतल्या प्रत्येकाला सहा सहा पंख होते ; दोहोंनी तो आपलें मुख झाकी, दोहोंनी आपले पाय झाकी व दोहोंनी तो उडे. आणि ते एकमेकांला मोठ्याने बोलत म्हणाले, पवित्र, पवित्र, पवित्र सैन्याचा परमेश्वर आहे, सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवानें भरली आहे. हे इस्राएला, ऐक ; परमेश्वर आमचा देव आहे ; परमेश्वर एकच आहे. परमेश्वर हाच देव आहे ; परमेश्वर हाच देव आहे. परमेश्वर राज्य करितो ; परमेश्वरानें राज्य केलें ; परमेश्वर सदासर्वकाळ राज्य करील. मोशे सत्य आहे ; व त्याचें शास्त्रहि सत्यच आहे. हे परमेश्वरा ! मी तुझ्या तारणाची वाट पहात आहे. हे प्रभू, मी आपलें चित्त तुजकडे लावितों, म्हणून तूं आपले सेवकाचा जीव हर्षित कर. हे परमेश्वरा सत्य देवा, त्वां मला उद्धरिलें आहे, म्हणून तुझ्या हातीं मी आपला आत्मा सोपितों. हे परमेश्वरा, हे माझ्या खडकरूप आश्रया, आणि माझ्या खंड भरणाऱ्या, तुजपुढें माझ्या तोंडचीं वाक्यें आणि माझ्या हृदयांतलें ध्यान मान्य होवो.

रोग्यांसाठीं प्रार्थना.

(हीं पुढील वाक्यें קדיש תתקבל पूर्वी बोलण्याची चाल आहे व ती अशी कीं हाज्जानानें एक वाक्य म्हणावें व तेंच पुनः मंडळीनेंहि म्हणावें.)

हे माझ्या न्यायी देवा, मी हाक मारितों तेव्हां मला उत्तर दे ; मी संकटांत होतों तेव्हां त्वां मला मुक्त केलें; मजवर दया करून माझी प्रार्थना ऐक. मी

יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו תָּבֹא בְאָזְנָיו׃ וַאֲנִי
תְּפִלָּתִי לְךָ ׀ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ ׀ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת
יִשְׁעֶךָ׃ הְפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה׀ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי
הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ הְפִלָּה לְעָנִי כִּי יַעֲטֹף
וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ שִׁמְעָה תְּפִלָּתִי יְהוָה וְשַׁוְעָתִי
הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תוֹשָׁב
כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר
פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃ יְהוָה׀ שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֶךָ
יָרֵאתִי יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ
בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ כִּי שֹׁמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו
לֹא בָזָה׃ יֵחָיֵנוּ מִיּוֹמַיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה
לְפָנָיו׃ אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ׃
שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר
קָדְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עֶרֶשׂ־דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ
בְּחָלְיוֹ׃ מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ כִּי עִמְּךָ
מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל
מִי יוֹדֶה לָךְ׃ לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ יָהּ וְלֹא כָּל־יוֹרְדֵי דוּמָה׃
לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃ וַאֲנִי קָרָאתִיךָ כִּי
תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃

(פסוקים לאשה)

הַסְלֵחַ לְכָל־עֲוֹנֹתַי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיכִי׃ הַגּוֹאֵל
מִשַּׁחַת חַיָּיכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ
בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ יְהוָה יִשְׁמַע
בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ כִּי לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים

आपल्या संकटांत परमेश्वराला हाक मारिली, माझ्या देवाकडे मी ओरडलों, तेव्हां त्यानें आपल्या मंदिरांतून माझी वाणी ऐकिली, माझी अरोळी त्यापुढें येऊन त्याच्या कानीं गेली. हे परमेश्वरा, प्रसन्नतेच्या वेळीं तुजपुढें माझी प्रार्थना आहे; हे देवा, तूं आपल्या परम कृपेनें आपल्या उद्धारक सत्यतेनें मला उत्तर दे. दावीदाची प्रार्थना; हे परमेश्वरा, जें न्यायी तें ऐक, माझ्या आरोळीकडे मन लाव, माझ्या प्रार्थनेस कान दे; ती कपटी ओंठानी उच्चारलेली नाहीं. दीनाची प्रार्थना, तो व्याकुळ असतां व ईश्वरासमोर आपला विलाप करितांना, करितो ती. हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक व माझ्या आरोळीकडे कान लाव, माझ्या रडण्याविषयीं उगा राहूं नको; कां तर मी आपल्या सर्व वडिलांप्रमाणें तुजपाशीं प्रवासी व विदेशीं आहे. कारण त्यानें कष्टयांचे कष्ट तुच्छ मानले नाहींत, व वीट मानले नाहींत; त्यानें आपलें मुख त्यापासून लपविलें नाहीं; परंतु त्यानें त्यास आरोळी केली, तेव्हां त्यानें त्याचें ऐकलें. हे परमेश्वरा, तुझी कीर्ती ऐकून मी भयभीत झालों आहे; हे परमेश्वरा, तूं आपलें कार्य वर्षाच्यामध्यें स्थापन कर, वर्षाच्या मध्यें विज्ञापन कर, कोपाच्या समयीं दया स्मर. दोहों दिवसांनीं तो आम्हास जीवंत करील, आणि तिसऱ्या दिवशीं तो आम्हास उठवील. मी म्हणालों, हे परमेश्वरा, मजवर दया कर, माझ्या जीवाला बरें कर, कारण म्या तुजविरुद्ध पाप केलें आहे. जेव्हां तुला मी आरोळी करितों, आणि तुझ्या गाभाऱ्याकडे मी आपले हात उभारितों तेव्हां माझ्या काकुळतीचा शब्द ऐक. रोगाच्या खाटेवर परमेश्वर त्याला आराम देईल, आणि त्याच्या विकृतींत त्याचें प्रत्येक अंथरूण तूं पालटशील. संकटांत मी परमेश्वरास आरोळी केली, तेव्हां प्रशस्त स्थानांत त्यानें मला उत्तर दिलें. कां कीं, तुजपाशीं जीवनाचा उगम आहे. तुझ्या प्रकाशानें आम्ही प्रकाश पाहतों. कारण कीं मरणांत तुझें कांहीं स्मरण नाहीं; अधो लोकीं तुझी स्तुति कोण करील ? जे मेलेले व जे कोणी शांत स्थलीं उतरतात त्यांस परमेश्वराचें स्तवन करवत नाहीं. मी मरणार नाहीं, तर वांचेन, आणि परमेश्वराची कर्मे कथीन. हे देवा, त्वां मला उत्तर द्यावें ह्मणून म्या तुझी प्रार्थना केली आहे, मजकडे तूं आपला कान लाव.

(स्त्रीकरितां हीं पुढील वाक्यें म्हणतो.)

तो तुझे सर्व अन्याय क्षमा करितो व तुझे सर्व रोग बरे करितो. तो तुझें आयुष्य नाशांतून उद्धरतो, आणि दयेचा व करुणेचा मुगुट तुजवर घालतो. तो तुझें दीर्घ आयुष्य उत्तम पदार्थांनी तृप्त करितो, गरुडासारखें तुझें तरुणपण नवें होतें. मी त्याला हाक मारीन, तेव्हां परमेश्वर ऐकेल. कारण आमच्या न्यायीपणामुळें नव्हे, परंतु तुझ्या फार दयेमुळें आम्ही आपल्या विनंत्या तुजपुढें

תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים : אֲדֹנָי שְׁמָעָה
אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי
כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ : הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ
וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם :

(ואחר כך השליח צבור אומר בדמעה ובתחנונים)

מְצַלְּאִין אֲנַחְנָא וְתַבְעִין רַחֲמֵי מִן קֳדָם אֱלָהָנָא מָרֵיהּ
שְׁמַיָּא וְאַרְעָא בְּחֶלַת עֶשֶׂר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי
דִּכְתִיבִין בְּסִפְרָא דְּאוֹרַיְתָא דְּמשֶׁה נְבִיאָה כְּדִכְתִיב וַיַּעֲבֹר
יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ
אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת : נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע
וְחַטָּאָה וְנַקֵּה : וְנַקֵּה לַשָּׁבִים · אֶרֶךְ אַפַּיִם לַשּׁוֹבָבִים ·
לַשּׁוֹכְנִין בֵּין חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ וּכְרוּבִים · הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרוֹת ·
הָאֵל הַפּוֹעֵל גְּבוּרוֹת · הָעוֹנֶה לְהוֹלְכֵי מִדְבָּרוֹת · הָאֵל
הַפּוֹדֶה וּמַצִּיל · הַמַּפְלִיא חֲסָדָיו לְהוֹעִיל · הָאֵל אֶחָד
וְאֵין זוּלָתוֹ · וּמוֹשִׁיעַ אֵין בִּלְתּוֹ · הָאֵל הַקָּרוֹב לְכָל
קוֹרְאָיו · הָעוֹנֶה בַּצָּרָה אֶל יִרְאָיו הוּא יִתְמַלֵּי רַחֲמִין
טָבִין וְקָרְבִין עֲלָנָא וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָחָנָא וְעַל כָּל מִי
שֶׁהוּא שָׂרוּי בְּצַעַר וּבְשִׁבְיָה בֵּין בַּיָּם בֵּין בַּיַּבָּשָׁה · וְעַל
כָּל מִי שֶׁהוּא חָבוּשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים בְּאֵימַת מֶלֶךְ וְשָׂרִים ·
וְעַל כָּל מִי שֶׁהוּא חוֹלֶה · וּבִכְלָלָם יַעֲלֶה רְפוּאוֹת תְּעָלָה
אֶל תַּחֲלוּאֵי (פלוני) הַמּוּטָל עַל עֶרֶשׂ דָּוָי :

(ואומר מלך מלכי המלכים וכו׳ · ואם עושיב שנוי
השם אומר :)

וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני) כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְלֹא יִקָּרֵא
עוֹד אֶת שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אָב

ओतितों. हे प्रभो, ऐक; हे प्रभो, क्षमा कर; हे प्रभो, कान देऊन कार्य कर, उशीर करूं नको; हे माझ्या देवा, तूं आपणांकरितां असें कर; कां कीं तुझ्या नगरास आणि तुझ्या लोकांस तुझें नाम ठेविलें आहे. हे परमेश्वरा, आह्मास तुजकडे फिरीव म्हणजे आम्हीं फिरूं; पूर्वी प्रमाणें आमचे दिवस नवे कर.

(मग हाज्जान अश्रुपाताने व काकळूतीने हें पुढील ह्मणतो.)

आम्ही प्रार्थना करून ईश्वर जो आकाश व पृथ्वींचा स्वामी, जो मोशे भविष्यवादि याच्या शास्त्रांत जें लिहिलें आहे कीं, "तेव्हां परमेश्वर त्याजपुढें जवळून जाऊन मोठ्याने असें बोलला, परमेश्वर, परमेश्वर, दयाळू व कृपाळू देव, मंदक्रोध व फार दयेचा व सत्यतेचा, हजारांवर दया राखणारा," अन्याय व अपराध व पाप यांची क्षमा करणारा आणि निर्दोष ठरविणारा या दयेच्या तेरा गुणांचा, जो आपणाकडे फिरणारास निर्दोष ठरविणारा, जो पश्चात्ताप करणारांसीं मंदक्रोधानें वागणारा, जो पवित्र हाय्योथ व केरूबीम या दूतांमध्यें वस्ती करणारा, जो संकटसमयीं उत्तर देणारा, जो पराक्रमाचीं कामें करणारा देव, जो रानांतून जाणारांस उत्तर देणारा, जो उद्धारणारा व मुक्ता करणारा देव, जो लाभकारक दयेचीं आश्चर्य कर्में करणारा, जो एकच देव व ज्या वांचून कोणी नाहीं, ज्या शिवाय कोणी तारणारा नाहीं, जे, आपणास हाक मारणारांच्या जवळ असणारा देव, जो आपल्या भिणारांस संकटीं उत्तर देणारा, याजपासून असी दया मागतों कीं, त्याने आम्हावर, आमच्या सर्व इस्राएल बांधवांवर, जे कोणी समुद्रीं किंवा जमीनीवर दुःखाने व पाडावपणाने गांजले असतील त्या सर्वांवर, जे कोणी राजाच्या व सरदारांच्या त्रासामुळें बंदी शाळेंत कैद असतील त्या सर्वांवर, आणि जे कोणीं रोगी असतील त्या सर्वांवर दया करून त्याने त्यांसीं चांगल्या प्रकारें व जवळ असावें; आणि विशेषें करून (**अमुक**) जो रोगाच्या खाटेवर पडला आहे, त्याच्या रोगास त्याने आरोग्यतेचे उपचार करावे.

[यानंतर מלך מלכי המלכים इत्यादि पुढें लिहिल्याप्रमाणें म्हणावें. जर (त्या रोग्याचे) नांव पालटणें* असेल तर हें पुढील म्हणावें.]

(**जसें** शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं,) यापुढें तुझें नांव आब्राम असें म्हटलें जाणार नाहीं, परंतु तुझें नांव आब्राहाम होईल; कां कीं, मी तुला

---

* टीका २०.

חֲמוֹן גּוֹיִם נְחַתִּיךְ · יִשְׁמַח הוּא בְּשִׁמּוֹ · וְיִתְקַיֵּם שְׁמוֹ בּוֹ
כְּדִכְתִיב וַאֲגַדְּלָה שִׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵא שִׁנּוּי שְׁמוֹ זֶה
לְבַטֵּל מֵעָלָיו כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְלִקְרוֹעַ מֵעָלָיו כָּל־
רַע גְּזַר דִּין · וְאִם נִקְנָסָה מִיתָה עַל (פלוני) עַל (פלוני)
זֶה לֹא נִקְנָסָה · וְאִם נִגְזָרָה גְּזֵרָה עַל (פלוני) עַל
(פלוני) זֶה לֹא נִגְזָרָה · הֲרֵי הוּא כְּאִישׁ צָהֵר וּכְבִרְיָה
חֲדָשָׁה · וּכְקָטָן שֶׁנּוֹלַד לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרִיכוּת
שָׁנִים · וּלְמִלּוּאֵי יָמִים · וֶאֱמַר שָׁמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתֶךָ
רָאִיתִי אֶת דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רוֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה
בֵּית יְהוָה · וּכְתִיב וְיַחֲיֵנוּ מִיּוֹמַיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִימֵנוּ
וְנִחְיֶה לְפָנָיו : (ואומר מלך מלכי המלכים וגו׳)

שנוי השם לאשה

וְתִקָּרֵא שָׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל (פלונית) כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׂרַי
אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת שְׁמָהּ שָׂרַי כִּי שָׂרָה
שְׁמָהּ : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁיְּהֵא שִׁנּוּי שְׁמָהּ זֶה לְבַטֵּל מֵעָלֶיהָ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת
וְרָעוֹת · וְלִקְרוֹעַ מֵעָלֶיהָ כָּל רַע גְּזַר דִּין · וְאִם נִקְנָסָה
מִיתָה עַל (פלונית) עַל (פלונית) זוֹ לֹא נִקְנָסָה · וְאִם
נִגְזָרָה גְּזֵרָה עַל (פלונית) עַל זוֹ לֹא נִגְזָרָה · הֲרֵי הִיא
כְּאִשָּׁה אַחֶרֶת וּכְבִרְיָה חֲדָשָׁה · וְכַקְּטַנָּה שֶׁנּוֹלְדָה לְחַיִּים
טוֹבִים וַאֲרִיכוּת שָׁנִים · וּלְמִלּוּאֵי יָמִים · וֶאֱמַר שָׁמַעְתִּי
אֶת תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רוֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה בֵּית יְהוָה · כְּדִכְתִיב וְיַחֲיֵנוּ מִיּוֹמַיִם בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה לְפָנָיו :

राष्ट्रांच्या समुदायाचा बाप असें केलें आहे; या लिहिल्याप्रमाणें त्याचें नांव इस्राएलांत (**अमुक**) असें म्हटलें जावो. तो आपल्या नांवीं हर्ष करो, आणि मी तुझें नांव मोठें करीन आणि तूं आशीर्वादित होशील, या लिहिण्याप्रमाणें त्याचें नांव त्याजवर स्थापित होवो. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन हें त्याचें नांव पालटणें त्याजवरील सर्व कठोर व वाईट निवाडे रद्द करण्याकरितां आणि त्याजवर झालेले शिक्षेचे वाईट हुकूमनामे फाडले जाण्याकरितां होवो. जर (**अमुकास**) मरणाची शिक्षा झाली असेल, तर ती या (**अमुकास**) लागू न होवो; आणि जर (**अमुकावर**) निवाडा झाला असेल, तर तो निवाडा या (**अमुकावर**) नसो. पहा, तो केवळ निराळाच मनुष्य, नवीन प्राणी व चांगल्या जीवनाकरितां, दीर्घ आयुष्याकरितां व पूर्ण वयाकरितां जन्मलेल्या लहान बाळासारखा आहे. जसें ह्मटलें आहे कीं तुझी प्रार्थना मी ऐकली आहे. तुझीं आसवे मी पाहिलीं आहेत. पहा, मी तुला बरें करितों; तिसऱ्या दिवशीं तूं परमेश्वराच्या मंदिरास चढून जाशील. आणखी असें लिहिलें आहे कीं, दोहो दिवसांनी तो आह्माला जीवंत करील, आणि तिसऱ्या दिवशीं तो आह्मास उठवील, आणि आम्ही त्यासमोर जीवंत राहूं.

[या मागून पुढे लिहिल्याप्रमाणे מלך מלכי המלכים इत्यादि बोलतो.]

स्त्रीचें नांव पालटणें.*

जसें शास्त्रांत लिहिलें आहे कीं, तुझी बायको साराय इचें नांव साराय असें ह्मणूं नको, का कीं, तिचें नांव सारा होईल, या लिहिण्याप्रमाणें तिचें नांव इस्राएलामध्यें (**अमुक**) असें ह्मटलें जावो. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन हें तिचें नांव पालटणें तिजवरील सर्व कठोर व वाईट निवाडे रद्द करण्याकरितां आणि तिजवर झालेले शिक्षेचे वाईट हुकूमनामे फाडले जाण्याकरितां होवो. जर (**अमुकीस**) मरणाची शिक्षा झाली असेल, तर ती या (**अमुकीस**) लागू न होवो; आणि जर (**अमुकीवर**) निवाडा झाला असेल तर तो निवाडा या (**अमुकीवर**) नसो. पहा ती केवळ निराळीच स्त्री, नवीन प्राणी व चांगल्या जीवनाकरितां, दीर्घ आयुष्याकरितां व पूर्ण वयाकरितां जन्मलेल्या लहान बाळासारिखी आहे. जसें म्हटलें आहे कीं, तुझी प्रार्थना मी ऐकिली आहे. तुझीं आंसवें मी पाहिलीं आहेत; पहा, मी तुला बरें करितों, तिसऱ्या दिवशीं तूं परमेश्वराच्या मंदिरात चढून जाशील, आणखी असें लिहिलें आहे कीं, दोहों दिवसांनी तो आह्माला जीवंत करील. आणि तिसऱ्या दिवशीं तो आम्हांस उठवील, आणि आम्हीं त्यासमोर जीवंत राहूं.

* टीका २०.

(ואחר כך אומר)

מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְרַפֵּאֵהוּ וְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה וְיָקוּם בּוֹ קָרָא דְּכְתִיב וְרָפָאנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יַחֲלִימֵהוּ וְיַחֲיֵיהוּ · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים יִשְׁלַח לוֹ מִמְּרוֹמָיו מַרְפֵּא וַאֲרוּכָה · מַרְפֵּא בְּרָכָה · מַרְפֵּא רָצוֹן וּנְדָבָה · מַרְפֵּא חֶסֶד וְאַהֲבָה · מַרְפֵּא תְּעָלָה וּתְרוּפָה · מַרְפֵּא חֻמְלָה וַחֲנִינָה · מַרְפֵּא רַחֲמִים יְרוּעִים וּגְלוּיִים · מַרְפֵּא שָׁלוֹם וְחַיִּים · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יַעֲנֵהוּ בְּעֵת צָרָה כְּדִכְתִיב יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה : (וגומר המזמור)

(ונודר צדקה לב"ח הכנ ולעניי ארץ ישראל תובב"א ולפדיון שבוים · ויתן צדקה לעניי עירו ·)

סדר אבלים

(ברכת קריעה)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם דַּיַּן הָאֱמֶת :

רחיצת המת

(קודם רחיצת המת אומרים זה הרחצנים ויועיל גם כן לחבירים הקברנים)

אָנָּא הַשֵּׁם אֱלֹהֵי הַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים אֲשֶׁר כָּל אוֹרְחוֹתֶיךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת וְתוֹרָתְךָ כֻּלָּהּ חֶסֶד וֶאֱמֶת וּבָרָאתָ הָעוֹלָם בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת וְצִוָּנוּ לְהִתְעַסֵּק בַּמֵּתִים בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת וְלִקְבוֹר הַמֵּתִים בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת דִּכְתִיב כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ · וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ שֶׁתְּאַמְּצֵנוּ וּתְחַזְּקֵנוּ לַעֲשׂוֹת מִלַּאכְתֵּנוּ מְלֶאכֶת שָׁמַיִם לִהְיוֹת עֲסָקֵינוּ בַּמֵּתִים

(मग हें बोलतो.)

राजांचा महाराजा त्यास पूर्णपणें निरोगी करो. आणि " हे परमेश्वरा, मला निरोगी कर, म्हणजे मी निरोगी होईन; मला तार, म्हणजे मी तारण पावेन, कां तूं माझें स्तुतिपात्र आहेस, " हें शास्त्रांत लिहिलेलें वाक्य त्यामध्यें स्थापित करो; राजांचा महाराजा त्यास गुण देऊन जीवंत राखो; राजांचा महाराजा, त्याजकरितां वरून अरोग्यता व उपचार म्हणजे आशिर्वादरूप अरोग्यता, प्रसन्नतेची व उदारपणाची अरोग्यता, मायेची व प्रीतीची अरोग्यता, परिहाराची व रोगमोचनाची अरोग्यता, कृपेची व करुणेची अरोग्यता, उघड व प्रत्यक्ष दयेची अरोग्यता, सुखाची व जीवनाची अरोग्यता पाठवो; राजांचा महाराजा आपल्या दयेनें संकटाच्या वेळीं त्यास उत्तर देवो; जसें म्हटलें आहे कीं, संकटाच्या दिवशीं परमेश्वरानें तुझे ऐकावें [**इत्यादि गीत २० वें पूर्ण म्हणतो.**]

[**असें केल्यावर प्रार्थना मंदिरास, इस्राएलांच्या देशांतील गरीबांस व पाडावांच्या मुक्ततेकरितां देणगी देण्याचा नवस (रोग्यानें) करावा; व आपले शहरांतील गरीबांस दानधर्म करावा.**]

सुतक्यांची रीति.

(वस्त्र फाडतांना करावयाचा धन्यवाद.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सत्य न्यायाधीशा, तूं धन्य आहेस.

प्रेत क्रिया.

(प्रेतास धुण्या अगोदर धुणारे हें म्हणतां; आणि त्यांच्या संगतीचे जे पुरणारे असतात त्यांसहि हें उपयोगीं पडतें.)

हे ईश्वरा, दयेच्या व कृपेच्या देवा, ज्याचे सर्व मार्ग दयेचे व सत्यतेचे आहेत, ज्याचें सर्व शास्त्र दयेचें व सत्यतेचें आहे, ज्यानें हें जग दयेनें व सत्यतेनें उत्पन्न केलें, त्या त्वां आम्हास मेलेल्यांकरितां दयेनें व सत्यतेनें श्रम करण्यास आणि त्यास पूर असें लिहिल्याप्रमाणें दयेनें व सत्यतेनें मेलेल्यास पुरावयास आज्ञा दिलीस. यास्तव हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन हें आमचें ईश्वरी नामाचें काम मेलेल्यांस शुद्ध करितांना, वस्त्रें पांघरवितांना आणि पुरतांना करितों तें करावयास तूं आम्हास धीट कर व धीर दे. आणि जरी त्या कामांचा स्वार्थ जाणून आम्ही

בְּמַהֲרָתָם וּבְלִבְישָׁתָם וּבְקִבּוּרָתָם וְאַף שֶׁלֹּא יָדַעְנוּ בַּוָּנָתָם
לְכַוֵּין בָּהֶם יִהְיוּ בְּאִלּוּ נִתְכַּוַּנּוּ בָּהֶם וְתִשְׁמְרֵנוּ שֶׁלֹּא
נִכָּשֵׁל בְּמַעֲשֶׂה יָדֵינוּ וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ לֹא יֵאָנֶה לַצַּדִּיק כָּל־
אָוֶן כִּי שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין וְתִשְׁמְרֵנוּ מִכָּל נֶזֶק וּתְקָלָה לְקַיֵּם
בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְתַעֲמוֹד
לָנוּ זְכוּת מִצְוַת גְּמִילוּת חֶסֶד וֶאֱמֶת וּלְכָל בְּנֵי בָתֵּינוּ
לְמַלְאוֹת יָמֵינוּ בַּטּוֹב וּבַנְּעִימִים בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וְאַף טוֹב
וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיַּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

(ויהי נועם וגו׳)

(רחיצת המת לאיש חסיד מהר״ר הלל ז״ל)

(נותנין את המת על הלוח כדי לרחצו אחר רחיצת הלוח
נוטלין אותו ואומרים בנטילתן)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ הַשֵּׁם אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּרַחֵם עַל
הַמֵּת הַזֶּה שֶׁהוּא בֶּן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב עַבְדֶּיךָ
וְתָנוּחַ נַפְשׁוֹ עִם הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן ׀ בָּרוּךְ מְחַיֶּה
הַמֵּתִים וּמֵמִית הַחַיִּים׃

(וזורקין עליו מים חיים לא חמין ולא קרים אלא
פושרין ומתחילין לרחוץ הראש תחלה שבעה
רחיצות בז׳ כלים ראשונה במים ׀ שניה
בנתר ׀ שלישית בבורית ואומרים)

רְאֵשֶׁךָ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר
בָּרְהָטִים ׃ בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת מִמֶּתִי עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּתַחֲנוּנִים ׃

ती करीत नाहीं, तरी तीं स्वार्थ जाणून केल्यासारिखी होवोत; आणि आमच्या हाताच्या कामाकडून आम्ही गळून पडूं नये म्हणून आम्हास तूं सांभाळ; आणि "न्यायीला काहीं विपत्ति लागणार नाहीं" (हें शास्त्रांतील वाक्य) आम्हामध्यें स्थापित कर कारण चुकी कोण जाणतो ? आणि "जो आज्ञा पाळितो, तो कांहीं वाईट अनुभवणार नाहीं" हें शास्त्रांतील वाक्य आम्हामध्यें स्थापित करण्याकरितां आम्हास सर्व उपद्रव व नीचपणा यांपासून राख. आणि आमचे दिवस सुखानें ब आनंदानें ब चांगल्या म्हातारपणानें पूर्ण व्हावें, म्हणून दया व सत्यता करण्याची आज्ञा पूर्ण करण्यांची पुण्याई आम्हासाठीं व आमच्या कुटुंबांतील सर्व मनुष्यांसांठीं उभी राहूं दे; म्हणजे निश्चयें माझ्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत मजवर बरेंपणा व दया होतील, आणि चिरकाल मी परमेश्वराच्या घरीं राहीन.

[या नंतर ויהי נעם (पृष्ट १९६ ओळ ९) पासून पुढी भागाच्या शेवट पर्यंत ह्मणतात.]

[रिब्बी हिल्लेल याने धार्मिक मनुष्यांचें प्रेत धुण्याची लावून दिलेली रीति.]

(प्रेत फळीवर ठेवून घुवावें, परंतु पहिल्याने फळी धुवून मग प्रेत धुवावे आणि तें धुताना हें म्हणावें.)

हे ईश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन तूं या मेलेल्यावर दया कर. कारण तो तुझे सेवक आब्राहाम, इसहाक, व याआकोब यांचा पुत्र आहे; आणि त्याच्या जीवास सात्विकी बरोबर एदेन बागीं विश्रांति दे. मेलेल्यांस जीवंत करणारा व जीवंतास मारणारा धन्य असो.

(मग न उष्ण न थंड परंतु सुमसुमें असें वाहातें (गोडें) पाणी त्याजवर शिंपडून डोकें धुण्यास आरंभ करावा. यावेळीं सात घड्यांनीं सात वेळां धुवावे, म्हणजे पहिलें पाण्यानें, दुसरे क्षारानें आणि तिसरें साबणानें डोक धुता वेळीं हे बोलतात.)

तुजवर तुझें डोकें कर्मेला सारखें आहे, आणि तुझ्या डोईचे केश किरमीज रंगाच्या रेशमा सारखे आहेत, त्यांच्या कुरुळांनीं राजा अटकला आहे. हे ईश्वरा ! मोठ्या पराक्रमी, भयंकरा, आणि इस्राएलांच्या मनुष्यास काकळुतीमुळें त्यांची पापें व अपराध क्षमा व माफ करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(ברחיצה רביעית וחמישית רוחצים במים נקיים ובששית
בעלי חדס ואומרים)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ הַשֵּׁם אֱלֹהֵי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּסַבֵּב
מַלְאָכֵי רַחֲמִים לְפָנַי הַמֵּת הַזֶּה שֶׁהוּא עַבְדְּךָ בֶּן
אֲמָתֶךָ וְאַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַשְׁפִּיל אֶל
דָּל מַלְטֵהוּ מִכָּל צָרָה וּמִיּוֹם רָעָה וּמִדִּינַהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם ׃
בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם גְּדוֹל הָעֵצָה וּבַעַל הָרַחֲמִים ׃

(ברחיצה שביעית רוחצין את הראש במים קרים ואומרים)

יָבֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם ׃ בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם
עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו לַעֲבָדָיו וּלְיִרְאֵי שְׁמוֹ ׃

(ואחר כך חזקן ג׳ רחיצות בג׳ כלים)

א הַשֵּׁם מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ ׃
ב וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ ׃
ג לַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי חָטָאנוּ לוֹ ׃

(ואחר כך רוחץ הלב והבטן והכתפות בב׳ כלים ואחר
כך זרוע הימנית מלפנים והשמאלית מאחרונה
בב׳ כלים הימנית מלמעלה והשמאלית
מלמטה ואומר ׃)

בָּרוּךְ הַפּוֹדֶה עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּינֵי פּוּרְעָנִיּוֹת בְּרַחֲמִים ׃

(ואחר כך רוחץ את החלצים וחמוקי ירכים בכלי אחד
ואחר כך רוחץ מבושיו של פנים ושל אחריו במים אחרים
בכלי אחר ובבורית ואומרים)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ הַשֵּׁם אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּזְכּוֹר
זְכוּת בְּרִית קֹדֶשׁ שֶׁבְּבְשָׂרֵנוּ וְיִהְיֶה לוֹ פְּדְיוֹן מִשְׁרַפַת
גֵּיהִנָּם וְתַחֲלָצֵהוּ ׃ בָּרוּךְ כּוֹרֵת הַבְּרִית בְּרַחֲמִים ׃

(चौथे व पांचवे वेळीं शुद्ध पाण्यानें धुवावें, आणि सहाव्या वेळीं मटलीच्या पानांनीं धुतांना हें म्हणतात.)

हे ईश्वरा, माझ्या देवा व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन हा मेलेला जो तुझ्या दासीचा पुत्र त्या सभोवतें दयेचे दूत असूं दे; हे ईश्वरा, आमच्या देवा व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तूं दरिद्र्याची चिंता करणारा, आणि त्यास दुःखापासून, वाईट दिवसापासून, नरकाच्या दंडापासून सोडवितोस. हे ईश्वरा, मोठ्या संकल्पाच्या व दयेच्या स्वामि, तूं धन्य आहेस.

(सातव्या वेळीं थंड पाण्यानें डोकें धुतात आणि हें म्हणतात.)

तो सुखपरूपणें जावो, ते आपल्या अंथरुणावर समाधान पावोत. हे ईश्वरा, उंच (आकाशीं) आपल्या सेवकांचें व आपल्या नामास भिणारांचे कुशल करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(मग तीन घड्यांनीं ३ वेळ दाढी धुतांना हीं पुढील तीन वाक्यें म्हणावीं)

१. हे ईश्वरा, मनुष्य काय, कीं तूं त्यास आठवितोस; मनुष्य संतान काय कीं तूं त्याची भेट घेतोस.

२. त्वां त्यांस दूतापेक्षां कांहींसे थाकटें केलें आहे; गौरवानें व वैभवानें त्वां त्यास वेष्टिलें आहे.

३. प्रभु, जो आमचा देव, त्याविरुद्ध जरी आम्ही पाप केलें, तरी त्याला दया आणि क्षमा आहे.

(मग छाती, पोट, व खांदे दोन घड्यांनी धुवावें; त्यानंतर उजवा हात समोरून वरून खालीं धूत आणावा, आणि डावा हात मागून खालून वर धूत न्यावा आणि हें म्हणावें)

जो आपल्या इस्राएल लोकांस निरनिराळ्या प्रकारच्या शिक्षेपासून दयेनें सोडवितो, तो धन्य असो.

(मग कमर व मांड्यांचे सांधे दुसऱ्या घडयानें धुवावे. त्यानंतर पुढील व मागील लज्जांगें दुसऱ्या घडयांत दुसरें पाणी घेऊन साबणानें धुवावीं आणि हें म्हणावें)

हे ईश्वरा, माझ्या देवा, व माझ्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन आमच्या शरीरीं जो पवित्र करार आहे, त्याची पुण्याई तूं आठीव. आणि तो त्यास नरकांतील जळण्यापासून सोडविण्याकरितां त्याची खंडणी असा होऊं दे; आणि तूं त्यास मुक्त कर. जो दयेनें करार करणारा तो धन्य असो.

(ויוסיף ויאמר)

בְּרַחֲמִים הַסְתֵּר וְהַעֲלֵם פִּשְׁעֵי הַמֵּת הַזֶּה עַבְדֶּךָ
וּמִשְׂרֵפַת הָאֵשׁ תַּחֲלִיצֵהוּ כִּי הוּא צָרִיךְ
לְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְאַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ טוֹב וְסַלַּח לְכָל
קוֹרְאֶיךָ · בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם גְּדוֹל הָעֵצָה וְרַב
הָעֲלִילִיָּה בְּרַחֲמִים :

(ואחר כך רוחץ את הארכובות ואת השוקים ואת כפות
הרגלים במים אחרים ואומרים)

רַגְלֵי צַדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן רְכוּבוֹת כִּי מְקוֹם יְשָׁרִים הוּא
רַגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמוֹר · בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם הַמַּצְדִּיק
צַדִּיק וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹת חֵטְא עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים :

(ואחר כך רוחץ פניו של מת ואומר)

פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר הַשֵּׁם עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ :
אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין הַשֵּׁם וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִיא : יִשָּׂא :
הַשֵּׁם פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

(וכשרוחץ את פיו אומר)

פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא בְחִידוֹת

(ומתחיל בקצה אצבעותיו ואומר)

בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי הַשֵּׁם אֵל אֱמֶת :

(ורוחץ העינים ואומר)

וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן : עֵינָיו
כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם : בָּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם הַמֵּאִיר
לִמְתֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּמִדַּת הָרַחֲמִים :

[आणखी हें ह्मणतो.]

हा मेलेला तुझा सेवक याची उल्लंघनें तूं दयेने झांक व लपवून टाक, आणि अग्नीनें जळण्यापासून त्यास मुक्त कर; कारण त्यास तुझ्या दयेचें अगत्य आहे; आणि हे ईश्वरा, आमच्या देवा, तूं आपल्या हाक मारणारांसीं चांगला व क्षमा करणारा असा आहेस. हे ईश्वरा, दयेनें मोठे संकल्प व समर्थ कर्में करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(मग गुढगे, पाय व पायांचे तळवे दुसऱ्या पाण्यानें धुतानां हें ह्मणावें.)

सात्विकांचे चरण एदेन बागीं चढोत, कारण तें सरळांचें ठिकाण आहे. तो आपल्या भक्तांचे पाय सांभाळतो. हे ईश्वरा, सात्विकांस सात्विक ठरविणाऱ्या, आणि आपल्या इस्राएल लोकांच्या पापाचे अपराध दयेनें क्षमा करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(मग मेलेल्याचें तोंड धुतांना हें ह्मणावें.)

ईश्वर डोंगरावर अग्नींतून तुम्हांसी तोंडोतोंड बोलला; त्यावेळेस मी ईश्वराच्या व तुमच्यामध्यें उभा राहिलों. ईश्वर आपली दृष्टि तुजवर लावो, आणि तुला शांति देवो.

(मुख धुतांना हें ह्मणावें)

मी तोंडोतोंड दर्शन देऊन त्यासीं बोलन जाईन, कूट वाक्याने नाहीं.

(बोटांचे शेवट धुवावयास आरंभ करतांनां हें ह्मणावें)

हे परमेश्वरा, सत्य देवा, त्वां मला उद्धरलें आहे, म्हणून तुझ्या हातीं मी आपला आत्मा सोपितों.

(डोळे धुतानां हें ह्मणावे.)

त्याने आपणांसाठीं प्रथम भाग पाहिला, कीं तेथें नेम कर्त्याचा वांटा राखला होता. त्याचे डोळे जलांच्या ओघांजवळच्या कपोतांचेसे आहेत. हे परमेश्वरा, आपल्या इस्राएल लोकांच्या मनुष्यांस आपल्या दयेच्या गुणानें प्रकाशित करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(ורוחץ אפיו ואומר)

אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן : בָּרוּךְ הַנּוֹתֵן רַחֲמִים גְּדוֹלִים בְּרוֹב
חֲנִינָיו לְמֵתֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :
(ואח״ך יאמר פסוק זה ז״ פעמים)

וְהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב מַעֲשֵׂה
אֹרֶג כְּפִי תַּחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרַע :
(ואח״כ אומר פסוק זה ז׳ פעמים)

הֵן עַם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב :
(כשמסירין מעליו הסדין שרחצו אותו בו אומרים)

וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים
הַצוֹאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ
עֲוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אוֹתְךָ מַחֲלָצוֹת :
(ומשיבין אותו וזורקין על כל גופו מים הרבה ביחד ואומרים)

וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם
וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם : וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה
תִּטְהָרוּ : וְנֶאֱמַר וְסַר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר :
(ומלבישין אותו החלוק התחתון והמכנסים ואח״ך
החלוק העליון • ואח״ך הציניף ואח״ך מכסין
את ראשו ואת פניו ואחך״ מלבישין אותו
הטלית וכשמלבישין אותו אומרים)

שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי כִּי הִלְבִּישַׁנִי
בִּגְדֵי יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי כֶּחָתָן יְכַהֵן פְּאֵר
וְכַכַּלָּה תַּעֲדֶה כֵּלֶיהָ : וְאָמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל רֹאשׁוֹ

(नाक धुतांना हें म्हणावें.)

तुझें नाक लेबानोनाचे दुर्गासारखें आहे; मोठ्या काकुळतीनें आपल्या इस्राएल लोकांच्या मनुष्यांवर मोठाल्या दया करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(मग हें वाक्य सात वेळां म्हणावें.)

आणि गळ्यांत घालावयास वरील भागीं तोंड असावें; तो (झगा) फाटूं नये म्हणून तोंडा भोवतें विणीव गोट असावा, चिलखताच्या तोंड-सारखा असावा.

(मग हें वाक्य सात वेळां म्हणावें.)

पाहा, ते लोक वेगळे राहतील; राष्ट्रामध्यें त्यांस मोजणार नाहींत.

(जो सरपोस अंगावर घालून त्यास धुतलें, तो काढतांना हें म्हणतात.)

आणि जे त्यासमोर उभे राहिले होते त्यांस त्यानें उत्तर दिलें कीं, तुम्ही त्याच्या आंगांतून तीं मलीन वस्त्रें काढा; मग त्यानें त्याला म्हटलें, पहा, म्या तुझा अन्याय तुजपासून दूर केला आहे. आणि मी तुझ्या आंगांत शुभ्र वस्त्रें घालणार आहे.

(मग त्यास बसला करून एकदांच पुष्कळ पाणी त्याच्या सर्व आंगांवर ओततांना हें म्हणतात.)

आणि मी तुम्हावर स्वच्छ पाणी शिंपीन, मग तुम्ही स्वच्छ व्हाल; मी तुम्हास तुमच्या सर्व विटाळापासून व तुमच्या सर्व मुर्तीपासून निर्मळ करीन. आणि असें म्हटलें आहे कीं, त्याच दिवशीं तुम्हास शुद्ध करावयास तुम्हांविषयीं तो प्रायश्चित करील, तुम्ही आपल्या सर्व पापांपासून परमेश्वरासमोर शुद्ध व्हावें म्हणून. आणि तुझ्या पापाची क्षमा झाली आहे.

(मग पहिल्यानें त्यास आंतला झगा व इजार पांघरवितात. त्यानंतर वरला झगा व त्यानंतर फेटा पांघरवितात, मग त्याचें डोकें तोंड झांकतात व तालिथ पांघरवितात. आणि ती तालिथ पांघरवितांना हें म्हणतात.)

मी परमेश्वराविषयीं फार आनंदेन, माझ्या देवाविषयीं माझा जीव उल्लासेल. कारण त्यानें मला तारणाची वस्त्रें नेसविलीं आहेत, न्यायाच्या झग्यानें मला आच्छादलें आहे, जसा नवरा आपलें बाशिंग सुशोभित करतो व नवरी जशी आपलीं भुषणें लेती तसें. आणि मी म्हणालों, ते त्याच्या डोक्यांत स्वच्छ

וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּישֻׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאַךְ
יְהוָה עֹמֵד׃ כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגַנָּה זְרוּעֶיהָ תַּצְמִיחַ
כֵּן אֲדֹנָי יֱהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל הַגּוֹיִם׃
וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת נַפְשֶׁךָ וְעַצְמוֹתֶיךָ
יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃

(ונושאין את המת מבית רחיצתו למטתו וקורין)

וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן הָהָר
לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגִּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי
נְשָׁרִים וָאָבִיא אֶתְכֶם אֵלָי׃ וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים
וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים לְחַיּוֹתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאַתֶּם
הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ לֹא אָמוּת כִּי
אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂה יָהּ׃

הַנְשָׁמָה לְךָ וְהַגּוּף פָּעָלֶךָ · צוּר עָשֶׂר אֵין דּוֹמֶה לָךְ ·
חוּסָה עַל עֲמָלֶךָ׃

שְׁמַר עָלַי בְּעֵרִים וְקִנְיָן · לְשַׁלֵּם מָחֳרַת הַמְּנָיָן · וְהָיָה
יְהוָה לְרָיָן׃ אֲזַי בְּחָשְׁבִי מֶרְחוֹק · בָּכִיתִי לִבְלִי
חֹק · עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק׃ נָפְלָה עָלַי חֲרָדָה ·
בְּזִכְרִי יוֹם הַקַּפְדָּה · פַּחַד קָרָאנִי וּרְעָדָה׃ יַעַן בְּשִׁרְיוֹת
לְבָבִי · דָּאֲגָתִי בְּמַחֲשָׁבִי · כִּי אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי׃
(הנשמה) שׁוּר לְמִי רַב זְרוֹנֵהוּ · לְיוֹם יְבַקֵּשׁ עַוֹנֵהוּ ·
וְחִשַּׁב עִם קוֹנֵהוּ׃ לְיוֹם לֹא יִשָּׂא פְּנֵי שָׂר · בְּהִתְנַגֵּשׁ

सुंदर पागोटें घालोत. मग त्यांनीं स्वच्छ सुंदर पागोटें त्याच्या डोक्यास घातलें, आणि वस्त्रें त्याच्या अंगावर घातलीं, आणि परमेश्वराचा दूत जवळ उभा राहिला होता. तर जशी भुमी आपला कोंब निघे असें करिते, आणि जसा मळा आपले पेरलेले पदार्थ उगवत असें करिते, तसा परमेश्वर सर्व राष्ट्रांच्या देखतां न्याय व प्रशंसा उगवत असें करील. आणि परमेश्वर तुला सर्वदा सांभाळील व रुक्षस्थानांत तुझ्या जीवास तृप्त करील, व तुझीं हाडें बळावत करील, तेव्हां तूं शिंपलेल्या मळया: सारखा व ज्या झऱ्यांचीं जलें आटत नाहींत त्यासारखा होशील.

(जेव्हां प्रेतास धुण्याच्या कोठडींतून पुनः त्याचे खाटेवर आणितात तेव्हां हें म्हणतात.)

तेव्हां मोशे देवाजवळ डोंगरावर चढला, आणि परमेश्वरानें डोंगरावरून त्याला हाक मारून म्हटलें, याआकोबाचे घराण्यासीं बोलून इस्राएलाच्या संतानांस असें सांग कीं, जे म्या मिसऱ्यांस केलें तें, आणि म्या तुम्हास गरुडांच्या पंखांवर उचलून घेऊन माझ्या जवळ आणलें हें तुम्ही पाहिलें आहे. आणि तुम्ही याजकांचें राज्य व पवित्र राष्ट्र असे मला व्हाल; ज्या गोष्टी तूं इस्राएलांच्या संतानास सांगाव्या त्या ह्याच आहेत. आणि सर्वकाळ आमचे हीत व्हावें; याचप्रमाणें त्यानें आम्हांस वांचवावें, म्हणून आम्ही हे सर्व नेम पाळून आमचा देव परमेश्वर याचें भय धरावें, अशी आज्ञा परमेश्वरानें आम्हास दिली आहे. आणि जें तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर यास लगटून राहिला, ते तुम्ही सर्व आजपर्यंत जिवंत आहां. मी मरणार नाहीं, तर वांचेन आणि परमेश्वराची कर्में कथीन.

हे खडकरूप आश्रया ! तुजसारिखा कोणीच नसतां, प्राण हा तुझा व शरीरहि तुझेंच कृत्य, म्हणून तूं आपले हस्तकर्मावर दया कर.

उद्या जेव्हां परमेश्वर न्यायाधीश होईल, तेव्हां मजवर साक्षीनिशी निघालेल्या (कर्ज) रोख्याची फेड करणें आहे; परंतु जेव्हां (त्याविषयीं) मी दुरून विचार केला, तेव्हां मी अतिशय रडलो; कारण रडण्याची वेळ आहे, आणि हासण्याचीहि वेळ आहे; जेव्हां न्यायाचा दिवस मला आठवला, तेव्हां मला कंप सुटला, भय आणि त्रास यांनी मला व्यापिलें; यास्तव मी आपल्या हृदयाच्या हट्टामुळें आपल्या मनीं खेद पावलों, कीं मी आपल्या बाबाकडे कसा चढेन ? ज्याचे अपराध पुष्कळ आहेत, ज्याच्या पापाची झडती त्या दिवशीं होईल, आणि ज्यास आपल्या धन्यास हिशेब द्यावा लागेल, त्याजकडे पाहा; त्या दिवशीं जेव्हां तो (देव) शरीरासहित आत्म्यास शासन करण्यास येईल, तेव्हां तो सरदाराचीहि

לַמּוּסָר · הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר : מִשְׁפְּטֵיהֶם וְדִינֵיהֶם · עַד הָאֵל
אֲדֹנֵיהֶם · יָבֹא דְבַר שְׁנֵיהֶם : הַנֶּפֶשׁ תְּמַהֵר תְּשׁוּבָה · אֵין
עָלַי חַטָּאת כְּתוּבָה · צָדְקָה נַפְשָׁהּ מְשׁוּבָה : (הנשמה)
הַדְפֵּנִי וְעָזְבֵנִי · הַלָּרִיב תַּצִּיבֵנִי · הוֹדִיעֵנִי עַל מַה תְּרִיבֵנִי :
קְדוֹשִׁי לֹא אֲהֵבָנִי · כִּי בְּמַסְגֵּר הֱבִיאָנִי · בְּמַחֲשַׁכִּים
הוֹשִׁיבַנִי : טֶנֶף גּוּף טוֹרַחַת · וּמִנְּבֵלָה סוֹרַחַת · אָנֹכִי
בּוֹרַחַת : נִלְאֵתִי מְאֹד כַלְכֵּל · כִּי הַגּוּף הַנּוֹכֵל · הִשִּׁיאֲנִי
וָאוֹכֵל : (הנשמה) בְּכָל חֵטְא יִתְגַּלֵּעַ · וְאוֹתִי לְכַף קוֹלֵעַ ·
לֹא הֵשִׁיב יָדוֹ מִבַּלֵּעַ : חֶעֱצָנִי הֱנִיאָנִי · וְלַשַּׁחַת קְרָאָנִי ·
אַךְ עַתָּה הֶלְאָנִי : בְּכָל תַּאֲוָה הוּא נֶאֱסָר · וּמִמַּאֲכָל
וּמַשְׁקֶה לֹא סָר · וּבֶטֶן רְשָׁעִים תָּחְסָר : יָגוּף לְטַמֵּא
עַצְמוֹ · יַעַן כִּי הוּא כִשְׁמוֹ · נָבָל הוּא וּנְבָלָה עִמּוֹ :
(הנשמה) יְצוּרֵנִי פּוֹתֵעַ · וְהוּא בְתִתּוֹ מַלְתֵּעַ · וְהָיִיתִי
בְּעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ : הֵן חֶטְאוֹ לֹא יְסֻפַּר · לָכֵן יוּכְלָם
וְיוּחְפָּר · כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְמִסְפָּר : וּמִמֶּנִּי אַל תִּפְרַע · וּמוּסָר
גֵּו אַל תִּגְרַע · כִּי כֻלּוֹ חָנֵף מֵרַע : דִּבֵּר הַגּוּף לְהִוָּשַׁע ·
חֲדַל מִמֶּנִּי וְהָשַׁע · זָךְ אֲנִי בְּלִי פֶשַׁע : הֵן כָּאֶבֶן מַעֲמָסוֹת ·
אֲנִי מָלֵא בוּז וְקַלָּסוֹת · וּמַה יָכֹלְתִּי עֲשׂוֹת : (הנשמה)
גַּם אֲנִי נִשְׁכַּל שָׁכוֹל · דּוֹמֶה לְעֵץ הָאֶשְׁכּוֹל · אֲשֶׁר לֹא
יִצְלַח לַכֹּל : בְּלִי נֶפֶשׁ אֶחָשֵׁב · כְּבַיִת מִבְּלִי יוֹשֵׁב · וְאֵין
עוֹנֶה וְאֵין קָשֶׁב : יַעַן אַשְׁכִּים וְאַמִּישׁ · מֻשְׁלָךְ כְּמוֹ חַלָּמִישׁ ·
מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ : רְאֵה הַפְּקוּדָה כֻּלָּה · עַל נֶפֶשׁ
וּמַעֲלָלָהּ · שִׁלְּמוּ לָהּ מִפְעָלָהּ : וּשְׂאִי נַפְשִׁי מֶרְיֵךְ ·
וְאִכְלִי אֶת פִּרְיֵךְ · וְשַׁלְּמִי אֶת נִשְׁיֵךְ : לְכָל רַע לֹא

तोंड ओळख धरणार नाहीं; त्या दोघांचा न्याय व वाद देव त्यांचा स्वामी याजकडे येईल; आत्म्यानें त्वरेनें उत्तर केलें कीं, मजवर कांहींच पाप लिहिलेलें नाहीं, याप्रमाणें त्यानें आपल्या फिरण्याविषयीं आपणास न्यायी दाखविलें. मला जाऊं दे, मला सोड, मजशीं वाद करावयास मला थांबवितोस काय ? तूं मजशीं कां वाद करितोस हें मला कळीव; माझा पवित्र मजवर प्रीती करीत नाहीं, कारण त्यानें मला बेड्या घालून आणून अंधार (कोठडींत) घातलें आहे; अमंगल देह मला त्रास देतो, त्या कुजट प्रेतापासून मी पळत आहे, मी थकलों व अतिशय जर्जर झालों; कारण त्या ठक देहानें मला ठकविलें म्हणून मी खाल्लें (पाप केलें.) सर्व प्रकारच्या पापांत तो निमग्न आहे, जसा गोफणीत धोंडा फिरवितात तसा तो मला फिरवितो, अनर्थ करण्यापासून तो आपला हात आवरीत नाहीं; त्याने मला मसलत देवून थांबविलें, आणि नाशाप्रत पोहोंचाविलें, निश्चयें, आतां त्यानें मला म्लान केलें; सर्व प्रकारच्या लोभांत तो गुंतला आहे, खाण्यापिण्यापासून तो वळत नाहीं, असो, परंतु दुष्टाचें पोट रितें राहील; तो आपल्या स्वतःस विटाळावयास लपून राहतो, कारण तो आपल्या नावाप्रमाणें आहे, म्हणजे तो मूर्ख असून त्याजबरोबरहि मूर्खत्व आहे. क्षणांत तो मला फांसांत धरून आपल्या दांतां खालीं धरितो, मी त्याच्या दिसण्यांत ठकविणाऱ्या प्रमाणें आहे; पहा, त्याचीं पापें अवर्णनीय आहेत, यास्तव आपल्या दुष्टाईच्या परिणामाप्रमाणें तो लाजतो व संकोचित होतो; त्याचा सूड मजवर उगवूं नको, आणि देहाची शिक्षा उणी करूं नको, कारण तो पूर्ण ढोंगी व दुष्कर्मी आहे. तेव्हां देह आपला बचाव करण्यासाठीं म्हणाला, मला सोड, मला असूं दे, मी शुद्ध व निष्पाप आहे; पहा, (मजवर) दगडाप्रमाणें ओझीं आहेत. मी लाजेनें व धिक्कारानें भरलों आहे, तर मी काय करूं शकेन ? निश्चयें मी निष्फलहि आहें, जी द्राक्षाची डाहाळी कांहींच फल देत नाहीं तिजसारिखा मी आहे; जीव नसल्यास, ज्या घरांत कोणी राहणारा, उत्तर देणारा किंवा ऐकणारा नसतो, त्या सारिखा मी आपल्या स्वतःस मानितो; यास्तव सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत जो आपल्या जागेवरून हालत नाहीं, त्या दगडा प्रमाणें मी टाकलेला आहे; पहा, सर्व झडती जीवावर व त्याच्या दुष्ट कृत्यांवर आहे, त्याच्या कर्मा प्रमाणें तूं त्याची फेड कर; हे माझ्या जीवा, तुझ्या फितुरीचें दुःख तूंच सोस, आपलें फल खा, आणि आपलें ऋण फेड. सर्व (कोणत्याहि) वाईटाकरितां मी तान्हेला नव्हतो,

צָמֵאתִי · אֲבָל אֲנִי בָּךְ נִדְמֵיתִי · אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי :
(הנשמה) מַחְשְׁבוֹתֵיךְ הֵבִינוּ · וְיָדֵיךְ הֵכִינוּ · וְנַחֲנוּ מַה
כִּי תַלִּינוּ : אֲמֵלִים אֲשֶׁר רָגְשׁוּ · וְצָרֵק לֹא פָגְשׁוּ · אֶחָד
בְּאֶחָד יָגְשׁוּ : לֵב דּוֹרֵשׁ וּמַעֲבָדָיו · יַחְבִּיר שְׁנֵיהֶם עֵדָיו ·
וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּיו : קִלְקוּל עָוֹנָם יוֹסֵר · וְלֹא יִכְבַּד
הַמּוֹסָר · בְּשַׁגָּם הוּא בָשָׂר : יָחִיד שְׁרִירוּת יַחְמוֹד · אִם
כְּפָעָלוֹ תָּמוֹד · יֵי מִי יַעֲמֹד : חֲשׁוֹךְ זָעַם אִמָּתֵךְ · וְאַל
תִּיסַּר בַּחֲמָתֵךְ · וְיַנָּפֵשׁ בֵּן אֲמָתֵךְ : קָרֵב נָא לְהַרְוִיחֵנִי ·
וְיוֹם לָדִין תְּקָחֵנִי · אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי :
יָהּ שְׁמַע אֶבְיוֹנֶךָ · הַמְחַלִּים פָּנֶיךָ · אָבִינוּ לְבָנֶיךָ · אַל
תַּעְלֵם אָזְנֶךָ : (יה) יָהּ עַם מְמַעֲמָקִים · יִקְרָאוּ מֵרוֹב
מְצוּקִים · אַל נָא תְּשִׁיבֵם רֵקִים · הַיּוֹם מִלְּפָנֶיךָ : (יה)
הַוּוֹתָם וַעֲוֹנָם · מְחֵה וְרֹבִי זְרוֹנָם · אִם לֹא תַּעֲשֶׂה לְמַעֲנָם ·
עֲשֵׂה צוּרִי לְמַעֲנֶךָ : (יה) וּמְחֵה הַיּוֹם חוֹבָם · וּרְצֵה כְּמוֹ
שַׁי נִיבָם · וּלְךָ תָּכִין לִבָּם · וְגַם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ : (יה)
דִּמְעַת פְּנֵיהֶם תִּשְׁעֶה · וְחֶאֱסֹף עֵדֶר תּוֹעֶה · וְחָקִים לֶךְ
רוֹעֶה · וּפְקוֹד בְּטוּב צֹאנֶךָ : (יה) הוֹלְכֵי בְּדַרְכֶךָ נְכוֹחָה ·
תְּבַשְּׂרֵם הַיּוֹם סְלִיחָה · וּבְתִפְלַת הַפְּלִיטָה · הַמְצִיאֵם
חָנֶךָ : (יה)
(וכמשימין אותו בארון אומרים ג׳ פעמים)
וְלֹא יָבוֹאוּ לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ :
(ואחר שכמו הארון אומרים)
הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי
יִשְׂרָאֵל : כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ

तुजमध्यें मी अगदी मुका होतो, मग मी विटाळलो नाहीं, असे तूं (आपणाविषयीं) कसें म्हणतोस ? तुझे विचार (देवास) कळले आहेत, आणि तुझ्याच हातानें सर्व केलें आहे; मग मी काय कीं तूं मजवर कुरकुर करतोस ?* ते (उभयतां) गलबल करून थकले, परंतु त्यांस यथार्थता सांपडली नाहीं, शेवटीं ते एक प्रत्येकास जडले. मग विचार करणारें मन व त्याचीं कृत्यें एकमताचीं होऊन हे दोघे साक्ष झाल्यावर, ते दोघे ‡ एकदाच स्तब्ध राहिले; परंतु त्यांच्या दोषांचा अनर्थ दूर होवो, आणि त्यांची शिक्षा भारी न होवो, कारण निश्चये तो मांसमय आहे; एकाद्यानें हट्टाची आवड धरली म्हणून हे दयावंता, जर तूं त्याच्या कर्माप्रमाणें, (त्याच्या पदरीं) मोजून देशील, तर (तुजपुढें) कोण उभा राहिल ? तूं आपला पेटलेला क्रोध शांत कर, आपल्या रागानें शिक्षा करूं नको; परंतु आपल्या दासीच्या पुत्रास विसावा दे; आतां मला मुक्ति व्हावी म्हणून आपणाजवळ घे, आणि ज्या दिवशीं तूं मला न्यायांत आणशील, तेव्हां तूं आपल्या रागानें मला धमकावूं नको.

हे अनंता, तुझ्या मुखदर्शनाची वाट पाहणाऱ्या दरिद्र्यांचें ऐक; हे आमच्या बापा, तूं आपल्या लेकरांपासून आपला कान लपवूं नको. हे अनंता ! जे लोक अत्यंत दुःखामुळें खोल स्थानांतून ओरडतात, त्यांस आज तूं आपणापुढून रिकामे परतवूं नको; त्यांची दुष्टाई, त्यांची पापें आणि त्यांचा अतिशय गर्व तूं पुसून टाक. आणि हे माझ्या खडकरूप आश्रया ! जर तूं त्यांकरितां तसें करीत नाहींस तर तूं आपणाकरितां तसें कर. त्यांची ऋणें आज पुसून टाक, आणि त्यांच्या (तोंडच्या) वचनास (तुजपुढें आणलेल्या) भेटीप्रमाणें प्रसन्न हो; त्यांचीं मनें तूं आपणाकडे वळीव आणि (त्यांकडे) आपला कानहि लाव. त्यांच्या तोंडावरील अश्रूं तूं पुसून टाक आणि बहकलेलीं मेंढरें एकवट करून तूं आपणाकरितां मेंढपाळ $ उठीव; आणि चांगुलपणानें आपल्या शेरडांस दर्शन दे. सरळ मार्गानें चालणारांस तूं क्षमेचें शुभवर्तमान ऐकीव; आणि ही क्षमेसाठीं प्रार्थना करितांना त्यांस तुझी कृपा सांपडूं दे.

(त्यास डोल्हाऱ्यांत ठेवतांना हें म्हणतात.)

परंतु पवित्र वस्तु झांकतांना त्यांनीं पाहावयास येऊं नये, आले तर मरतील.

(डोल्हारा झांकताना हें म्हणतात.)

पाहा, त्याचा पलंग जो शेलोमोचा आहे, त्या भोवतें इस्राएलाच्या वीरांतले साठ वीर असतात; ते सर्व तरवार धरणारे लढावयास शिकलेले आहेत.

---

* इ. आम्ही काय कीं तुम्ही आम्हावर कुरकुर करिता. ‡ देह व जीव. $ माशीयाह.

חַרְבוֹ עַל יֶרְכוֹ מְפֻאַד בַּלֵּילוֹת : וְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ :
יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : יֵלְכוּ וְנִקְוֹתָיו וְיהִי בַּגַּת הוֹדוֹ וְרִיחַ
לוֹ בַּלְּבָנוֹן : רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־
רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת
לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ : וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד
מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ :
(וכשנושאין אותו אומרים)

וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אוֹתוֹ הַלְוִיִּם וַהֲקִמֹת הַמִּשְׁכָּן
יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְזָר הַקָּרֵב יוּמָת : וַיְהִי
בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אוֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ
מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ : כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־
דְּרָכֶיךָ : עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ : לֹא־
תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ : יְדֹוָה אִישׁ
מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ : יְהוָה יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן :
(הקפות שעושין למת קודם שיקבר לאיש ולא לאשה)
א רַחֵם נָא עָלָיו אֵל אֱלֹהִים חַיִּים · וּמֶלֶךְ עוֹלָם · כִּי
עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים · וְהָמִיד יְרַחֵל בְּצַרְצוֹת הַחַיִּים ·
וְתָנוּחַ נַפְשׁוֹ בִּצְרוֹר הַחַיִּים : (ותנוח)
ב חַנּוּן בְּרוֹב רַחֲמָיו יְכַפֵּר אֶת־עֲוֹנָיו · וּמַעֲשָׂיו
הַטּוֹבִים יִהְיוּ לְנֶגֶד עֵינָיו · וְיִהְיֶה לְעֶמְתּוֹ עִם כָּל־
נֶאֱמָנָיו · וְיִתְהַלֵּךְ לְפָנָיו בְּצַרְצוֹת הַחַיִּים : (ותנוח)
ג זְכָרוֹן טוֹב יִהְיֶה לוֹ לִפְנֵי צוּרוֹ · לְהַנְחִיל חַיִל יוֹצְרוֹ
לְהַגִּיהַּ אוֹרוֹ · לַקָּיֵם הֶזְיוֹנוֹ וְהֶגְיוֹן מַצְמָרוֹ · כִּי בְרִיתִי
הָיְתָה אִתּוֹ הַשָּׁלוֹם וְהַחַיִּים : (ותנוח)

रात्रीच्या भयामुळें प्रत्येकाची तरवार त्याच्या मांडीस असते. परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो. आणि तुझें रक्षण करो. परमेश्वर आपल्या दृष्टीचा प्रकाश तुजवर पाडो; आणि तुजवर कृपा करो. परमेश्वर आपली दृष्टी तुजवर लावो, आणि तुला शांति देवो. त्याच्या फांद्या पसरतील आणि त्याची शोभा जाईच्या झाडा सारखी व त्याचा सुवास लबानोना सारखा होईल. म्या पाहिलें आहे व पाहा सुवर्णमय समई व तिचा कटोरा तिच्या शिरावर आहे, आणि तिजवरती. तिचीं सात चाडीं आहेत आणि जीं सात चाडीं तिच्या शिरावरतीं आहेत, त्यांस सात नळ्या आहेत; आणि तिच्या जवळ दोन जाईत झाडे आहेत, एक कटोऱ्याच्या उजव्या बाजूस, एक त्याच्या डाव्या बाजूस.

(त्यास उचलतांना हें ह्मणतात.)

आणि मंडप पुढें न्यावयाचा तेव्हां लेव्यानीं तो खालीं काढावा, आणि मंडप घालावयाचा तेव्हां लेव्यानीं तो उभारावा, आणि कोणी परका जवळ आला तर त्याला जिवें मारावें. आणि कोश निघे तेव्हां असे होई की, मोशे ह्मणे, हे परमेश्वरा, ऊठ,तुझ्या शत्रुंची दाणादाण होवो. आणि तुझें द्वेषी तुजपुढून पळोत. कारण तुझ्या सर्व मार्गांत तुला राखावयास तो आपल्या दूतांस आज्ञा देईल. धोंड्याशीं तुझ्या पायाला ठेंच लागूं नये. ह्मणून ते आपल्या हातानें उचलून धरतील. अरिष्ट तुजजवळ येणार नाहीं व उपद्रव तुझ्या वस्तीस लागणार नाहीं. परमेश्वर रणवीर आहे; त्याचें नाम परमेश्वर. परमेश्वर तुम्हासाठीं लढाई करील; आणि तुम्ही उगेच राहाल.

(पुरूषाचें प्रेत पुरल्या अगोदर त्या भोवतें प्रदक्षणा घालतांना हें पुढील ह्मणतात. [स्त्री असल्यास असें करीत नाहींत.])

१. हे ईश्वरा, जीवनाच्या देवा, जगताच्या राजा, आतां त्याजवर दया कर; कारण तुजजवळ जीवनाचा उगम आहे, जीवंतांच्या भुमींत तो सदा राहो.* आणि जीवंतांच्या जुटींत त्याचा जीव विश्रांति पावो.

२. कृपावंत आपल्या पुष्कळ दयेनें त्याचा अपराध क्षमा करो, सत्कर्में त्याच्या दृष्टी-समोर असोत, आणि विश्वासू जनासंगती तो त्या समोर असो, आणि तो त्या समोर जीवंतांच्या भुमीवर राहो.

३. त्याने आपल्या घडणाराच्या संपत्तिचें वतन पावावें आणि त्याचा प्रकाश चमकावा आणि त्याचा दृष्टांत त्याचे वजनाचें ध्यान स्थापित व्हावे, म्हणून त्याच्या खडकरूप आश्रया पुढें चांगल्या विषयीं त्याची आठवण होवो; कारण त्यासीं त्याचा शांतीचा व जीवनाचा करार आहे.

---

* इ. चालो.

ד שַׁעֲרֵי שָׁעַיִם תִּמְצָא נִפְתָּחִים · וְעִיר שָׁלוֹם תֶּחֱזֶה
וּמִשְׁכְּנוֹת מִבְטָחִים · וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם לִקְרָאתְךָ שְׂמֵחִים ·
וְכֹהֵן הַגָּדוֹל לְקַבֶּלְךָ יַעֲמוֹד · וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ
וְתַעֲמוֹד : (ותנוח)

ה נִשְׁמָתְךָ תֵּלֵךְ לִמְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה · וּמִשָּׁם לַכְּרוּבִים שָׁם
אֵל יִרְעֶה לָהּ · וְשָׁם פְּנֵקֶס תְּקַבֵּל לְנַן עֵרֶן שְׁבִילָהּ ·
וְשָׁם תֶּחֱזֶה עַמּוּד מָשׁוּךְ מִלְמַעְלָה · וְשָׁם תַּעֲלֶה לַמָּרוֹם
וְלֹא בַחוּץ תַּעְמוֹד·וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמוֹד: (ותנוח)

ו שַׁעֲרֵי הַמִּקְדָּשׁ יִפְתַּח מִיכָאֵל · וְיַקְרִיב נִשְׁמָתְךָ לְקָרְבָּן
לְפָנֵי אֵל · וְיִתְחַבֵּר עִמְּךָ הַמַּלְאָךְ הַגּוֹאֵל · עַד שַׁעֲרֵי
עַרָבוֹת אֲשֶׁר שָׁם יִשְׂרָאֵל · בְּנוֹעַם מְקוֹם זֶה תִּהְיֶה
זוֹכֶה לַעֲמוֹד · וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמוֹד : (ותנוח)

ז תְּהִי נַפְשְׁךָ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים · עִם רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת
וְרָאשֵׁי גָלְיוֹת · עִם יִשְׂרָאֵלִים וְכֹהֲנִים וּלְוִיִּם · וְעִם
שֶׁבַע כִּיתוֹת שֶׁל צַדִּיקִים וַחֲסִידִים · וּבְנַן עֵדֶן תָּנוּחַ
וְתַעֲמוֹד · וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמוֹד : (ותנוח)

צדוק הדין

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ : צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְּרָכָיו
וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: צְדָקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ
אֱמֶת : מִשְׁפְּטֵי יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּיו : בַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֶלֶךְ
שְׁלֹמוֹן וּמִי יְאמַר־לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה : וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ
וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ : קָטוֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי
מֵאֲדוֹנָיו : הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תְּהִלָּה :
אַף כִּי אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן אָדָם תּוֹלֵעָה : הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ

४. आकाशाचे दरवाजे तुजकरितां उघडले जावोत; शांतिचे नगर आणि निर्भय वस्तीस्थान तूं पाहा, आणि शांतीचे दूत तुला भेटावयास हर्षाने येवोत, तुझा अंगिकार करण्यास मुख्य याजक* उभा असो. आणि अंता पावेतों तूं जा, आणि विश्रांति पाव, आणि (दिवसाच्या अंतास तूं आपला विभाग पावायास) उभा राहा.

५. तुझा आत्मा मखपेला गुहेस जावो, ‡ आणि तेथून केरूबीम दूतांकडे जावो ईश्वर तेथें त्याचें मेढवलन करो, आणि तेथें त्यास एदेन बागाच्या मार्गी लागण्याचा पट मिळो, तेथें तूं वरून निघालेला खांब पहा, व तेथें तूं वर चाड, आणि बाहेर उभा राहूं नको; आणि अंता पावेतों तूं जा, आणि विश्रांति पाव, आणि (दिवसांच्या अंतास तूं आपला विभाग पावायास) उभा राहा.

६. मीखएल दूत तुजकरितां पवित्र स्थानाची द्वारें उघडो, आणि ईश्वरापुढें तुझा आत्मा होमासारिखा अर्पण करो, खंडून घेणारा दूत तुज बरोबर जेथें इस्राएल असतात तेथें आकाशाच्या दारापर्यंत संगतीस असो, या ठिकाणच्या रमणीय भागीं राहाण्याची पुण्याई तुझे अंगी असो, आणि अंता पावेतों तूं जा, आणि विश्रांति पाव, आणि (दिवसांच्या अंतास तूं आपला विभाग पावायास) उभा राहा.

७. तुझा जीव जिवंतांच्या जुटींत, पाठशाळांच्या मुख्य गुरूच्या, पाडावपणांतील मुख्य अधिकाऱ्यांच्या, इस्राएलाच्या, कोहेनांच्या, लेव्यांच्या बरोबर आणि सात्विकांच्या धार्मिकांच्या सात पंक्ति बरोबर बांधलेला असो. आणि एदेन बागीं तूं विश्रांति पाऊन उभा राहा. आणि अंतापावेतों तूं जा, आणि विश्रांति पाव, आणि (दिवसांच्या अंतास तूं आपला विभाग पावायास) उभा राहा.

ईश्वरी न्यायाची यथार्थता दर्शविणें.

हे परमेश्वरा, तूं नीतिमान आहेस आणि तुझे न्याय यथार्थ आहेत. परमेश्वर आपल्या सर्व मार्गांत न्यायी व आपल्या सर्व कार्यांत दयाळू आहे. तुझे न्यायीपण सर्व काळचें न्यायीपण आहे; आणि तुझें शास्त्र सत्यच आहे. परमेश्वराचे न्याय सत्य आहेत, ते सर्वथा नीतिवंत आहेत. जेथें राजाचें वचन आहे, तेथें सामर्थ्य आहे, तूं काय करतोस असें त्यास कोण म्हणेल ? आणि त्याचा संकल्प एकच आहे, तर त्याला कोण फिरवील ? आणि त्याच्या जिवानें इच्छिलें तेंच तो करितो. लहान थोर तेथें आहेत, आणि दास आपल्या धन्यापासून मुक्त आहे. पाहा तो आपल्या सेवकावर विश्वासत नाहीं, आणि आपल्या दूतांस मुर्खपण लावतो; तर मनुष्य जो किडा व मनुष्य संतान जो कृमि तो स्वच्छ कसा निघेल ? जो खडकरूप आश्रय, त्याचे काम पूर्ण आहे; का कीं त्याचे सर्व

---

* पुढील भाग ६ मध्यें लिहिलेल्या प्रमाणें मिखाएल दूत.

‡ जेथें अब्राहाम, इसहाक, याआकोब, सारा, रिबका व लेआ पूरली आहेत तेथें.

כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט · אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר
הוּא: דַּיָּן הָאֱמֶת · שׁוֹפֵט צֶדֶק וֶאֱמֶת · בָּרוּךְ דַּיָּן הָאֱמֶת ·
כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו צֶדֶק וֶאֱמֶת:

השכבה לאיש

(לאדם גדול אומרים קודם ההשכבה: פסוקים אלו)

וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵיזֶה מְקוֹם בִּינָה: אַשְׁרֵי אָדָם
מָצָא חָכְמָה וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה: מָה רַב טוּבְךָ
אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם:
מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן
יִרְוְיוּן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם:

טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: סוֹף
דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו
שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל־הָאָדָם: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ
עַל מִשְׁכְּבוֹתָם:

מְנוּחָה נְכוֹנָה בִּישִׁיבָה עֶלְיוֹנָה · תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה ·
בְּמַעֲלַת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים · כְּזֹהַר הָרָקִיעַ ·
מְאִירִים וּמַזְהִירִים · וְחִלּוּץ עֲצָמִים · וְכַפָּרַת אֲשָׁמִים ·
וְהֲיָתַקְת פֶּשַׁע · וְהַקְרָבַת יֶשַׁע וְחֶמְלָה · וַחֲנִינָה · מִלִּפְנֵי
שׁוֹכֵן מְעוֹנָה - וְחֶלְקָא טָבָא · לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא · שָׁם
תְּהֵא מְנַת וּמְחִיצַת וִישִׁיבַת נֶפֶשׁ הַשֵּׁם הַטּוֹב (פלוני)
רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ בְּגַן עֵדֶן · דְּאִתְפְּטַר מִן עָלְמָא הָדֵין
כִּרְעוּת אֱלָהָא מָרֵא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא · מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
בְּרַחֲמָיו יְרַחֵם עָלָיו · וְיָחוֹס וְיַחְמוֹל עָלָיו · מֶלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יַסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבְסִתֶר אָהֳלוֹ לַחֲזוֹת

मार्ग न्यायाचे आहेत. तो सात्विक देव अन्यायी नाहीं, परंतु नीतिमान व सरळ आहे. हा न्यायाधीश सत्य आहे; हा न्यायकर्ता यथार्थ व सत्य आहे, हा सत्य न्यायाधीश सुवंदित असो; कारण त्याचे सर्व न्याय यथार्थ व सत्य आहेत.

मरण आलेल्या पुरुषाकरितां प्रार्थना.

(मोठ्या मनुष्याकरितां या प्रार्थनेपूर्वी हीं पुढील वाक्यें म्हणतात.)

ज्ञान कोठें सांपडेल ? आणि बुद्धीची जागा कोठें आहे ? ज्या मनुष्यास ज्ञान सांपडलें, व जो मनुष्य विवेक पावला तो धन्य. तुझें भय धरणाऱ्यांसाठीं जें तुझें चांगलेपण त्वां ठेविलें आहे, जें मनुष्याच्या देखतां तुझा आश्रय धरणाऱ्यांस त्वां केले आहे, तेंहि किती मोठें आहे ! हे देवा, तुझी दया किती मोलाची आहे ? म्हणून मनुष्यें तुझ्या पंखछायेचा आश्रय धरितात. तुझ्या घराच्या मेदें करून तीं तृप्त होतील, तूं आपल्या आनंदाच्या ओघांतून त्यांस पिऊं देशील.

कीर्ति उत्कृष्ट तेलापेक्षां, आणि एकाद्याच्या जन्म दिवसापेक्षां त्याचा मरण दिवस उत्तम आहे. सर्व गोष्टीचा शेवट आपण ऐकूं या; देवाचे भय धर आणि त्याच्या आज्ञा पाळ; कां कीं मनुष्याचें सर्वस्व हेंच आहे. भक्त गौरवांत उल्लासोंत, ते आपल्या गाद्यांवर उंच स्वराने गावोत.

स्वर्गवासी, ईश्वरी साक्षात्काराच्या आश्रया खालीं, * जे पवित्र व शुद्ध जन अंतराळांतील प्रकाशासारखे प्रकाशतात व चमकतात त्यांच्या उंच पदवीच्या ठिकाणी जेथें विश्रांति नेमिलेली आहे, हाडांस बळकटी येते, अतिक्रमाचें प्रायश्चित होते, उल्लंघन दूर जाते, तारण जवळ असतें, आणि आकाशांत वास करणाऱ्या कडून दया व अनुग्रह व पुढील जगाच्या जीवनाकरितां चांगला विभाग प्राप्त होतो, तेथें (अमुक) कीर्तिमान गृहस्थ याचा वंत, विभाग व वास होवो. हा जो या जगांतून गेला, त्यास देव जो आकाश व पृथ्वीचा स्वामि याच्या इच्छे प्रमाणे ईश्वराचा आत्मा त्यास एदेन बागीं नेवो. राजांचा महाराजा आपल्या दयेने त्याजवर दया करो, त्याजवर कृपा व माया करो. राजांचा महाराजा आपल्या दयेनें आपल्या पंखाच्या छायेखाली व आपल्या राहुटीच्या झांकणा खालीं परमेश्वराची प्रसन्नता पाहावयास व त्याच्या मंदिरांत ध्यान करावयास त्यास आश्रय देवो. दिवसाच्या शेवटीं तो त्यास

---

* इ. पंखाखालीं.

בְּנֹעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ · וּלְקֵץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ ·
וּמְנַחַל עֲדָנָיו יַשְׁקֵהוּ · וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ ·
וַיָּשִׂים כָּבוֹד מְנוּחָתוֹ · יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ · וְיָלוֶה אֵלָיו
הַשָּׁלוֹם · וְעַל מִשְׁכָּבוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם · כְּדִכְתִיב יָבֹא שָׁלוֹם
יָנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוֹחוֹ · הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת וְכֵן יְהִי רָצוֹן

וְנֹאמַר אָמֵן:

השכבה לאשה

(קודם ההשכבה יאמר פסוקים אלו)

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: שֶׁקֶר

חֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל:

תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וְיַהַלְלוּהָ בַּשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

רַחֲמָנָא דְּרַחֲמָנְתָא דִּי לֵיהּ הִיא וּבְמֵימְרֵיהּ אִתְבְּרִיאוּ

עָלְמַיָּא עָלְמָא הָדֵין וְעָלְמָא דְּאָתֵי וּגְנַז בֵּיהּ
צַדָּקָנְיוֹת וְחַסְדָּנְיוֹת דְּעַבְדָן רְעוּתֵיהּ וּבְמֵימְרֵיהּ וּבְיִקְרֵיהּ
וּבְתֻקְפֵּיהּ יֵאמַר לְמֵיעַל קָדָמוֹהִי דְּכַרְן נַפְשׁ הָאִשָּׁה
הַכְּבוּדָה וְהַצְּנוּעָה וְהַנִּכְבֶּדֶת מָרַת (פלונית) רוּחַ יְהוָה
תְּנִיחֶנָּה בְּגַן עֵדֶן דְּאִתְפְּטָרַת מִן עָלְמָא הָדֵין כִּרְעוּת אֱלָהָא
מָרֵא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא · הַמֶּלֶךְ בְּרַחֲמָיו יָחוֹס וְיָחְמוֹל עָלֶיהָ ·
וְיָלוֶה אֵלֶיהָ הַשָּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכָּבָהּ יִהְיֶה שָׁלוֹם · כְּדִכְתִיב
יָבֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוֹחוֹ · הִיא וְכָל־
בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת

וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

पुनः सजीव करो.* तो आपल्या आनंदाच्या ओघांतून त्यास पाजो, त्याचा आत्मा जिवंताच्या जुटींत जडलेला जावो,‡ त्याचा विसावा गौरवाचा करो, परमेश्वर त्याचे वतन होवो, तो त्यास शांति देवो, त्याची विश्रांति शांतीची होवो.$ जसें लिहिलें आहे कीं तो समाधानांत येईल, ते आपल्या गाद्यांवर सुखरूप बसतील, प्रत्येक जो आपल्या यथार्थतेनें चालतो तो. या प्रमाणें त्यास आणि त्याजसारिखे निजणारे सर्व इस्राएलाचे पुत्र यांस पूर्ण दया व क्षमा प्राप्त होवो आणि अशी त्याची प्रसन्नता होवो. आणि आपण तथास्तु म्हणू.

मरण पावलेल्या स्त्री करितां प्रार्थना.

(ही प्रार्थना करण्यापूर्वी हीं वाक्यें म्हणावीं.)

सद्गुणी स्त्री कोणास सांपडेल ! तिचें मोल मोत्यांपेक्षां थोर आहे: सुंदरपणा कपटी आणि सुरुपता व्यर्थ आहे; परंतु जी स्त्री परमेश्वराचे भय धरिती तिची प्रशंसा होईल. तिच्या हाताचें फल तिला द्या, आणि वेशींत तिचीं कर्में तिला स्तवोत.

दयावंत, ज्यास मात्र दया शोभते, ज्याच्या शब्दें करून जगतें, म्हणजे हें जग व पुढील जग उत्पन्न झालीं, (ज्या पुढील जगीं) त्याची इच्छा पूर्ण करणाऱ्या सात्विक व धार्मिक बायांचे आत्मे राखून ठेवलेले असतात, त्याच्या वचनाकडून व सामर्थ्या कडून या (अमुक) सन्माननीय पतिव्रता आणि सद्गुणी बाईची आठवण त्यापुढें चढण्याची आज्ञा होवो. ही जी या जगांतून गेली तिजला देव जो आकाशाचा व पृथ्वीचा स्वामि याच्या इच्छे प्रमाणें ईश्वराचा आत्मा एदेन बागीं नेवो, राजा आपल्या दयेनें तिजवर कृपा व माया करो, तो तिजला शांति देवो, तिची विश्रांति शांतिची होवो.$ जसें लिहिलें आहे कीं, ती समाधानांत येईल, त्या आपल्या गाद्यांवर सुखरूप बसतील, प्रत्येक जी आपल्या यथार्थतेनें चालते ती¶. याप्रमाणें तिजसारिख्या निजणाऱ्या सर्व इस्राएलांच्या कन्या यांजला पूर्ण दया व क्षमा प्राप्त होवो. आणि अशी त्याची प्रसन्नता होवो. आणि आपण तथास्तु म्हणू.

---

* इ. उभा करो. ‡ इ. बांधला जावो. $ इ. त्याचे किंवा तिचे बिछान्यावर शांति असो, ¶ हें यशाया अ० ५७ ओ० २ एथील वाक्य पुल्लिंगांत आहे; परंतु एथें तें स्त्रीच्या संबंधानें योजिलें आहे म्हणून एथें तें स्त्रीलिंगांत घेतलें आहे.

(ובפני האבלים אומרים פסוקים אלו אחר ההשכבה)

רַחֵל מֵתָה לָנֶצַח וּמָחָה יְהוָה אֱלֹהִים דִּמְעָה מֵעַל כָּל-
פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל-הָאָרֶץ כִּי יְהוָה
דִּבֵּר : יְחִיוּ מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי
עָפָר כִּי טַל אוֹרוֹת טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל : וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא
יָעִיר כָּל-חֲמָתוֹ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

(ואחר אך אומרים מכתם לדוד)

(ביום צאתו מהאבלות אומרים לו)

לֹא־יָבֹא עוֹד שִׁמְשֶׁךָ וְיָרֵחֲךָ לֹא יֵאָסֵף כִּי יְהוָה יִהְיֶה-לְּךָ
לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֶךָ : וּכְתִיב בְּאִישׁ
אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם תְּנוּחָמוּ :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא · דְּהוּא עָתִיד לְהַחֲיָא
עָלְמָא · וּלְאַהֲדָרָה מֵתַיָּא וּלְשַׁכְלָלָא הֵיכָלָא ·
וּלְמִפְרַק חַיָּיָא · וּלְמִבְנֵא קַרְתָּא דִּירוּשְׁלֵם · וּלְמֶעְקַר פּוּלְחָנָא
דַּאֲלִילַיָּא מֵאַרְעָא וּלְאָתָבָא פּוּלְחָנָא יַקִּירָא דִּשְׁמַיָּא לְהַדְרֵיהּ
וְזִוּהּ וְיִקְרֵיהּ · בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְּכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵי שְׁמֵיהּ
רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ · וְיִשְׁתַּבַּח ·
וְיִתְפָּאַר · וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא · וְיִתְהַדַּר · וְיִתְעַלֶּה ·
וְיִתְהַלַּל · שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵלָּא מִן כָּל-
בִּרְכָתָא · שִׁירָתָא · תֻּשְׁבְּחָתָא · וְנֶחֱמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא ·
וְאִמְרוּ אָמֵן :

תִּתְכַּלִּי חַרְבָּא וְכַפָּנָא · וּמוֹתָנָא · וּמַרְעִין בִּישִׁין · יַעְדִּי
מִנָּנָא וּמִנְּכוֹן וּמֵעַל עַמֵּיהּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן

(वरील प्रार्थना केल्यावर सुतक्यां पुढें हीं पुढील वाक्यें ह्मणावीं.)

तो जयाने मरणाला गिळून टाकील, आणि प्रभु परमेश्वर सर्व मुखांवरील आसवें पुशील, आणि आपल्या लोकांची निंदा सर्व पृथ्वीवरून दूर करील. तुझें मेलेले जीवंत होतील, माझ्या प्रेतासहित उठतील; अहो धुळींतल्या बसणारांनो, जागे होऊन उत्सव करा; कारण तुझें दहिंवर हिरवळींच्या दहिंवरासारखें आहे, आणि पृथ्वी प्रेतांस बाहेर पाडील. तो ममताळू आहे; यास्तव तो अन्यायाची क्षमा करितो, नाश करित नाहीं; तो बहुत वेळ आपला राग टाळितो, आणि आपला सर्व संताप चेतवीत नाहीं. हे परमेश्वरा, तारण कर; आम्ही हाक मारितों त्या दिवशीं राजाने आम्हांस उत्तर द्यावें.

[या नंतर २७० पृष्ठावरील מכתם לדוד म्हणतात.]

(ज्या दिवशीं त्याचें सुतक सरतें त्या दिवशीं त्यास हें म्हणतात.)

तुझा सूर्य पुनः मावळणार नाहीं, व तुझ्या चंद्राचा क्षय होणार नाहीं; कां कीं परमेश्वर तुझी सनातन प्रभा होईल, आणि तुझ्या शोकाचे दिवस समाप्त होतील. जशी कोणेकाची आई त्याचें शांतवन करिती, तसा मी तुमचे शांतवन करीन; आणि येरुशलेमेंत तुम्हीं शांतवन पावाल.

जो ही पृथ्वी पुढें नवी करणार, मेलेल्यास पुनः सजीव करणार, पवित्र मंदिर सुशोभित करणार, जीवंतांस सोडविणार, येरूशालेम नगर (पुनः) बांधणारा मुर्तीचें पूजन जगांतून काढून टाकणार आणि ईश्वराचे * अपूर्व पूजन आपल्या गौरवा करितां, महत्वा करितां व वैभवा करितां पुनः स्थापन करणार त्याचें मोठें नाम, तुमच्या आयुष्यांत, तुमच्या दिवसांत आणि सर्व इस्राएलांच्या घराण्यांच्या आयुष्याच्या दिवसांत, लवकर व थोडक्यांच वेळांत उंचावलें व पवित्र मानिलें जावो. तथास्तु; त्याचें थोर नाम सर्वकाळ धन्य व गौरवयुक्त असो. आणि जो आशीर्वाद, जें गायन, जी स्तुति व जी सिद्धि जगांत गाजविली जाते, त्यासर्वां पेक्षां पवित्र जो धन्य, त्याचें नाम अधिक सुवंदित, गौरव युक्त, उंचावलें, वाखाणिलें, थोर मानिलें आणि स्तविलें जावो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

तरवार, दुष्काळ, मरण आणि वाईट रोग नाहिसें होऊन आम्हापासून, तुम्हापासून आणि सर्व इस्राएल लोकांपासून दूर होवोत; आणि तुह्मी तथास्तु म्हणा.

---

* इ. आकाशाचे.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא · חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָא
וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח
וְהַצָּלָה · לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן : עוֹשֶׂה שָׁלוֹם
בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

ברכת המזון לאבלים

(אם הם שלשה אומרים)

נְבָרֵךְ מְנַחֵם אֲבֵלִים : (ועונין) בָּרוּךְ מְנַחֵם אֲבֵלִים
שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ : (וגם
המברך חוזר ואומר כן)

(ואומר ברכת המזון עד על הארץ ועל המזון
ואחר כך אומר)

נַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָם
וְאֶת־הָאֲבֵלִים הַמִּתְאַבְּלִים בָּאֵבֶל הַזֶּה נַחֵמֵם מֵאֵבְלָם
וְשַׂמְּחֵם מִיגוֹנָם כָּאָמוּר כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן
אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם תְּנוּחָמוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְנַחֵם אֲבֵלִים וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלַם בְּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן :
בְּחַיֵּינוּ וּבְחַיֵּי כָּל קְהַל בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּבָּנֶה עִיר צִיּוֹן
וְתִכּוֹן הָעֲבוֹדָה בִּירוּשָׁלַם · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גְּאֻלָּנוּ
קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב הַמֶּלֶךְ הַחַי הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב אֵל אֱמֶת
דַּיָּן אֱמֶת שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק לוֹקֵחַ נְפָשׁוֹת שַׁלִּיט בְּעוֹלָמוֹ
לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹנוֹ וַאֲנַחְנוּ עַמּוֹ וַעֲבָדָיו וְעַל־הַכֹּל אֲנוּ
חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לוֹ וּלְבָרְכוֹ גּוֹדֵר פְּרָצוֹת הוּא יִגְדּוֹר אֶת־

आणि आकाशांतून आम्हास व सर्व इस्राएल लोकांस पुष्कळ शांति, जीवन, तृप्तता, तारण, समाधान, सुटका, आरोग्यता, मोकळीक, क्षमा, माफी, उद्धार आणि मुक्ति होवोत (मिळोत). आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा. जो आपल्या उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेने आम्हास व सर्व इस्राएलांसहि शांति देवो. आणि तुम्ही तथास्तु म्हणा.

सुतक्यांकरितां जवणानंतरचा धन्यवाद.

(जर तिघे असले तर हें पुढील बोलतात.)

ज्या सुतक्यांच्या शांतवन करणारांचें (अन्न) आपण खाल्लें, त्यांचें सुवंदन आपण करूं या. (**यास उत्तर**) ज्या सुतक्याच्या शांतवन करणारांचें (अन्न) आपण खाल्लें तो सुवंदित असो. [**धन्यवाद करणारा हें वाक्य पुनः बोलतो.**]

(मग पृष्ठ १८८ एथें लिहिल्याप्रमाणे על האדץ ועל המזון पर्यंत बोलून पुढें हें ह्मणतो.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सीयोनें करितां शोक करणारांचे, येरूशालेमेकरितां शोक करणारांचें आणि या सुतकांमध्यें शोक करणारांचें शांतवन कर. त्यांच्या शोकांत त्यांचे शांतवन कर, त्यांच्या दुःखांत त्यांस हर्षित कर. जसें म्हटलें आहे कीं जशी कोणेकाची आई त्याचे शांतवन करिती, तसा मी तुमेंच शांतवन करीन, आणि येरूशालेमेंत तुम्ही शांतवन पावाल. हे परमेश्वरा, शोक करणाराचें शांतवन करणाऱ्या, आणि लवकर आमचे दिवसांत येरूशालेम बांधणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. तथास्तु. आमच्या आयुष्याच्या दिवसांत आणि इस्राएलांच्या घराण्याच्या सर्व मंडळीच्या दिवसांत सीयोन नगर बांधलें जावो. आणि येरूशालेमेंत पूजन स्थापन होवो. हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, जो आमचा देव, आमचा बाप, आमचा राजा, आमचे सामर्थ्य, आमचा उत्पन्न कर्ता, आमचा उद्धारक, आमचा पवित्र, याआकोबाचा पवित्र, जिवंत राजा, चांगला व दया करणारा, सत्य देव, सत्य न्यायाधीश, यथार्थतेने न्याय करणारा, जीव काढून घेणारा, आपल्या इच्छेप्रमाणें करण्याकरितां जगावर अधिकार चालविणारा, तो तूं धन्य आहेस. आम्ही त्याचे लोक व त्याचे सेवक आहों, आणि या सर्व गोष्टींवरून त्याची स्तुति करणे व त्यास सुवंदन आम्हास योग्य आहे. जो हानि भरून देणारा, तो दयेनें आम्हाकरितां व

הַפְּרָצָה הַזֹּאת מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים ׃
עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן ׃

(מזמור שאומרים בבית האבל קודם ערבית ובשחרית קודם קוה)

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר ׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד ׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־
בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן ׃ פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת
לִבִּי תְבוּנוֹת ׃ אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי ׃
לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסוֹבֵבֵנִי ׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם
וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן
לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ ׃ וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם ׃ וְיִחִי־
עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת ׃ כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ
יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם קִרְבָּם
בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנוֹתָם לְדוֹר וָדוֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם
עֲלֵי אֲדָמוֹת ׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת
נִדְמוּ ׃ זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה ׃
כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר
וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ ׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי
מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה ׃ אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשִׁיר אִישׁ
כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ ׃ כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־
יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ ׃ כִּי־נַפְשׁוֹ בְחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֶךָּ כִּי־תֵיטִיב
לָךְ ׃ תָּבֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר ׃
אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ ׃ וּתְשׁוּעַת

आपल्या सर्व इस्राएल लोकांकरितां ही हानि भरून देवो.* जो उंच आकाशांत शांति राखितो, तो दयेने आम्हास व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांस शांति देवो; आणि तुम्ही तथास्तु ह्मणा.

(सुतक्याच्या घरीं हें पुढील गीत संध्याकाळच्या प्रार्थने पूर्वी आणि पाहांटेच्या प्रार्थनेंत קוה אל ה' חזק **(पृष्ठ १०८) या पूर्वी बोलतात.)**

मुख्य वाजंत्र्याला; कोराहाच्या पुत्रांसाठीं गीत. अहो सगळे लोकहो, तुझी हें ऐका अहो इहलोकचे सर्व राहणारे, तुम्ही कान लावा. अहो उंच व निच, अहे धनवान व दरिद्री, तुह्मी एकत्र ऐका. माझें तोंड ज्ञान बोलेल, आणि माझ्या हृदयांतला विचार बुद्धीचा होईल. मी आपला कान दाखल्याकडे लावीन; तंतुवाद्यावर आपलें गूढ फोडीन. वाईटाच्या दिवसांत माझ्या टपणाऱ्यांचा अन्याय मला वेढितो, तेव्हां म्या कां भ्यावें ? जे आपल्या पराक्रमावर भरंवसा ठेवितात; आणि आपल्या फार धनाविषयीं नावाजून घेतात. त्यांतील कोणाच्याने भावाला खंडून सोडवतच नाहीं; त्याविषयीं क्षमासाधन देवाजवळ देववत नाहीं. त्यांच्या जिवाची खंडणी तर मोलवान आहे, आणि कधींहि व्हावयाची नाहीं. त्याने निरंतर बांचावें व क्षय कधीं न अनुभवावा ह्मणून. कां तर असें दिसतें कीं ज्ञानी मरतात; मूर्ख व पशुरूपीं यांसुद्धां सरसकट नाश पावतात, आणि आपापल्या सत्तेचें आपल्या मागल्यांसाठीं ठेवितात. त्यांचें मन असें आहे कीं, आपलीं घरें सर्वकाल, आपल्या वर त्या पिढींपिढीं राहतील; ते आपलीं नावें आपल्या भूमीवर ठेवितात. परंतु माणूस उत्तमपणांत राहत नाहीं; तो नाश पावणाऱ्या पशूंच्यासारिखा आहे; त्यांची ही चाल त्यांच्या मुर्खपणाची आहे; तथापि त्यांची संतानें त्यांच्या सम्मतावर संतुष्ट आहेत. सेलाह. जसें मेंढरांस तसें त्यांस कबरेंत ठेवितात; मरण त्यांस चरून खातें; सकाळीं सरळ लोक त्यांवर धनीपण करितील, कां कीं त्यांचें रूप त्यांच्या वस्तींतून कबरांतल्या नाशासाठीं आहे. परंतु देव माझ्या जिवाला कबरेच्या शक्तींतून खंडून काढील, कां तर तो मला घेईल. सेलाह. जेव्हां कोणी धनवान होतो, आणि त्याच्या घरांतला संसार वाढतो, तेव्हां तूं भिऊं नको. कारण कीं तो आपल्या मरणाच्या वेळेस कांहींच घेऊन जाणार नाहीं; त्याचें गौरव त्याच्यामागें उतरणार नाहीं. जरी त्याने आपल्या आयुष्यांत आपल्या जिवाला धन्य ह्मटलें; कीं त्वां आपल्यासाठीं बरें

---

* इ. जो भगाड भरणारा तो दयेने आह्मावरून व आपल्या सर्व इस्राएल लोकांवरून हें भगाड भरून टाको.

צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם
יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ : חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ
לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה :

ברכת הנהנין

(תנו רבנן אסור לאדם ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה
והנהנה מן העולם הזה בלא ברכה מעל ולפיכך תקנו
ברכה על כל דבר ודבר :)

(האוכל פת מאחת מחמשת המינין שחייבת בחלה ואלו הן
מטה ושעורה וכוסמת ושבולת שועל ושיפון מברך תחלה
המוציא ולבסוף מברך ברכת המזון ככתוב בליל שבת .)

(האוכל תבשיל מאחת מהמשת המינין שחייבת בחלה
מברך)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת :

(ולבסוף מברך)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל הַמִּחְיָה
וְעַל הַכַּלְכָּלָה וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ
חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ · לֶאֱכוֹל
מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ · רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם עִירֶךָ וְעַל הַר צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וְעַל מִזְבָּחֶךָ · וְעַל הֵיכָלֶךָ · וּבְנֵה
יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ ·
וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ · (בשבת וַנַּחֲמֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה ·)
(בראש חדש וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ·)
(ביום טוב וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם) (בפסח חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה)
(בשבועות חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה (בסכות חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה)

केलं आहे; म्हणून लोक तुझी स्तुति करतील. तरी त्याचे जे पूर्वज प्रकाश कधी पहात नाहींत त्यांच्या आयुष्यास त्याचा जीव पोंचेल. जो माणूस उत्तमपणांत असतां समजत नाहीं तो नाश पावणाऱ्या पशूसरिखा आहे.

उपयोगाच्या निरनिराळ्या गोष्टीवरून करावयाचे धन्यवाद.

[आमच्या गुरूजतांनी आह्मास असें सांगितलें आहे कीं, या जगांतील कोणत्याहि पदार्थांचाउपयोग धन्यवादावांचून करणे अयोग्य आहे; या जगांतील कोणत्याहि पदार्थाचा उपयोग धन्यवादावांचून करणें हें पाप आहे; या कारणास्तव त्यांनीं प्रत्येक गोष्टी करितां धन्यवाद लावून दिला आहे.]

[ज्यांचा प्रथम उंडा काढावा लागतो, अशा पांच प्रकारचीं धान्यें म्हणजे गहूं, जोंधळें, कुरसेमेथ, शिब्बोलेथशूआल, आणि शीफोन, यांची भाकर जो खातो, त्यानें पहिल्याने पृष्ठ १८३ एथें सांगितलेला המוציא हा धन्यवाद करावा, आणि मागाहून शाब्बाथाच्या रात्रीच्या प्रकरणांत पृष्ठ १८५ एथें लिहिल्या प्रमाणें ברכת המזון हा धन्यवाद करावा.]

(ज्या पांच प्रकारच्या धान्याचा प्रथम उंडा काढावा लागतो, त्या धान्यांतून एखादें शिजवून खाल्लें तर हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, (अनेक) प्रकारचें अन्न उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(खाल्लया नंतर हा पुढील धन्य वाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, उपजीवनावरून व पोषणावरून व शेताच्या उत्पन्नावरून, आणि जो प्रिय, चांगला व विस्तीर्ण देश, त्याचें आम्ही फळ खावें व त्याच्या उत्तम उत्पन्नाकडून तृप्त व्हावें म्हणून प्रसन्न होऊन तूं त्याचें वतन आमच्या पूर्वजांस दिलेस यावरून, तूं धन्य आहेस. हे परमेश्वरा आमच्या देवा, आम्हांवर, तुझ्या इस्राएल लोकांवर, तुझ्या येरूशालेम नगरावर, तुझ्या गौरवाचें वस्तीस्थान जो सीयोन डोंगर त्यावर, तुझ्या स्थंडिलावर, आणि तुझ्या मंदिरावर दया कर. आणि लवकर आमचे दिवसांत पवित्र येरूशालेम नगर बांध; आम्हांस त्याजमध्यें ने; आणि त्याच्या बांधण्याकडून आम्हास हर्षित कर. म्हणजे त्याकरितां आम्ही पवित्रतेनें व शुद्धतेनें तुझें सुवंदन करूं. (**शाब्बाथ दिवशीं**—आणि या शाब्बाथ दिवशीं आम्हांस विश्रांती दे.) (**प्रतिपदेच्या दिवशीं**—आणि या प्रतिपदेच्या दिवशीं चांगल्या करितां आमची आठवण कर.) (**पेसाहमध्यें**—या न फुगलेल्या भाकरीच्या सणाच्या दिवशीं) (**शबुओथमध्यें**-या सप्तकांच्या सणाच्या दिवशीं) (**सुक्कोथमध्यें**-या मंडपाच्या

(בשמיני עצרת שְׂמֵינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה · בְּיוֹם (* טוֹב) מִקְרָא
קֹדֶשׁ הַזֶּה · כִּי אַתָּה טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל · וְנוֹרָה לְךָ
עַל הָאָרֶץ עַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
עַל הָאָרֶץ עַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה :

(האוכל פרי העץ יברך עליו בתחלה)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ :

(ולבסוף מברך וגו חוץ מוהשכר קאפי)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת
רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָן עַל־כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ לְהַחֲיוֹת בָּהֶם
נֶפֶשׁ כָּל־חַי · בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים :

(ואם הוא מחמשת המינים שנשתבחה בהם א"י מברך)

בָּא"י אֶמ"ָה עַל הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה
(וכו' וחותם) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל הַפֵּרוֹת :

(על דבר שאין גדולו מן הארץ כגון בשר
וגבינה ודגים חלב חמאה ודבש
שכר מים ושאר המשקין חוץ מן היין מברך תחלה)

בָּא"י אֶמ"ָה שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ :

(ולבסוף מברך בורא נפשות)

(האוכל מחמשת חמינים בלא אפייה ובלא בישול
מברך תחלה)

בָּא"י אֶמ"ָה בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה : (ולבסוף מברך בורא נפשות)

* सणाच्या व्यवहारिक दिवसांत טוֹב बोलत नाहींत.

सणाच्या दिवशीं) (**शेमीनी आसेरेथमध्यें**—या सभा मिळण्याचे सणाच्या आठव्या दिवशीं) (**सणाच्या दिवशीं**—या पवित्र मेळा मिळण्याच्या सुदिनीं) (**सणामधील व्यवहारिक दिवशीं**—या पवित्र मेळा मिळण्याच्या दिवशीं आम्हांस हर्षांत कर;) कारण तूं सर्वांसीं चांगला असून सर्वांचें चांगलें करितोस. यास्तव आम्ही तुला त्या देशावरून, उपजीवनावरून व पोषणावरून स्तवितों. हे परमेश्वरा, त्या देशावरून व उपजीवनावरून व पोषणावरून तूं धन्य आहेस.

(एखादे झाडाचें फळ खाण्यापूर्वी हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, झाडाचे फल उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(तें खाल्ल्यावर हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, असंख्य जीव उत्पन्न करून जे कांहीं तूं उत्पन्न केलें आहेस त्यांतील प्रत्येक प्राण्याचा जीव वांचविण्याकरितां त्यांस अगत्याचे पदार्थ उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. जगतांचा जीवात्मा (देव, धन्य असो.

(ज्या पांच प्रकारच्या फलांवरून इस्राएलांचा देश वाखाणिलेला आहे, त्यांतलें एखादें फल खाल्लें असल्यास मागाहून हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, झाडावरून व त्या झाडाच्या फलावरून व शेताच्या उत्पन्नावरून (**इत्यादि पृष्ठ १९३ एथील द्राक्षारस प्याल्यानंतरच्या धन्यवादा प्रमाणें करावा. परंतु शेवटीं हे पुढील म्हणावें.**) यास्तव आम्ही तुला त्या देशावरून, त्या झाडावरून व त्या झाडाच्या फलांवरून स्तवितो. हे परमेश्वरा, त्या देशावरून व त्या फलांवरून तूं धन्य आहेस.

(जे पदार्थ भुमींतून वाढत नाहींत म्हणजे गुराचें पशूचें व पक्षाचें मांस, पनीर, मासे, दूध, दही आणि मध, जो खातो अथवा द्राक्षरस खेरीज करून मद्य; पाणी किंवा कोणताहि पीण्याचा पदार्थ पितो त्यानें हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्याच्या शब्देंकरून सर्व अस्तीत्वांस आलें. तो तूं धन्य आहेस.

[प्याल्यानंतर בורא נפשות हा धन्यवाद करावा.]

(वर सांगितलेले पांच प्रकारचे धान्याची भाकर भाजल्यावांचून किंवा शिजविल्या वांचून जो तें खातो त्याने पहिल्यानें हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, भुमीचें फल उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. [**खाल्ल्यावर בורא נפשות हा धन्यवाद करावा.**]

(על ריח פירות כגון אתרוג וחפוח מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה הַנּוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּירוֹת:

(על ריח עץ או מין עץ מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים:

(על ריח עשב או מין עשב מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה בּוֹרֵא עִשְׂבֵי בְשָׂמִים:

(על המוסקיו ועל האנבר וכל מיני בושם מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

(על שמן בשמים כגון שמן אפרסמון מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה בּוֹרֵא שֶׁמֶן עָרֵב:

(הרואה בימי ניסן אילנות כשמוציאין פרחים מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה שֶׁלֹּא חִסַּר בְּעוֹלָמוֹ כְּלוּם וּבָרָא בּוֹ בְּרִיוֹת טוֹבוֹת וְאִילָנוֹת טוֹבוֹת וְנֶאוֹת לְהֵנוֹת בָּהֶן בְּנֵי אָדָם:

(הרואה בתי כנסיות בישובן מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה מַצִּיב גְּבוּל אַלְמָנָה:

(ובחורבנן מברך)

בָּאַ"י אֶמ"ָה דַּיַּן הָאֱמֶת:

(माहाळूंग, सफरदळ या सारख्या फलांच्या सुवासावरून
हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा आमच्या देवा, जगताच्या राजा, फलांत सुवास देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(एखाद्या प्रकारच्या सुवासीक झाडावरून हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सुगंधी झाडें उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(एखाद्या प्रकारच्या सुवासिक हिरवळीवरून हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सुगंधी हिरवळ उत्पन्न करणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

(कस्तुरी, अंबर इत्यादि सुगंधी पदार्थांवरून हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, प्रकार प्रकारचे सुगंध उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(अत्तरासारख्या सुगंधी तेलावरून हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, मधूर तेल उत्पन्न करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(नीसान म्हणजे चैत्र महिन्यांत फुलें उमलेलीं झाडें पाहिल्यावरून
हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्यानें आपल्या जगीं काहींच उणें केलें नाहीं, आणि मानवी प्राण्याच्या उपयोगी पडावे म्हणून चांगले पदार्थ व चांगली व सुंदर झाडें उत्पन्न केलीं तो, तूं धन्य आहेस.

(चालू असलेलें प्रार्थना मंदीर पहाणारानें हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, विधवेची * सीमा स्थापणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(तें पडलेलें असल्यास हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सत्य न्यायाधीशा, तूं धन्य आहेस.

---

* एथें विधवा ही उपमा येरूशालेमेस दिली आहे.

(הרואה מקום שנעשו בו נסים לאבותינו מברך)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה :

(הרואה הקשת אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת זוֹכֵר הַבְּרִית נֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ וְקַיָּם בְּמַאֲמָרוֹ :

(הרואה מלכי ישראל אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁחָלַק מִכְּבוֹדוֹ לִירֵאָיו :

(הרואה מלכי אומות העולם אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁנָּתַן מִכְּבוֹדוֹ לְבָשָׂר וָדָם :

(הרואה חכמי ישראל אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁחָלַק מֵחָכְמָתוֹ לִירֵאָיו :

(הרואה חכמי אומות העולם אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁנָּתַן מֵחָכְמָתוֹ לְבָשָׂר וָדָם :

(הרואה את חביריו לאחר שלשים יום אומר שהחיינו ·
ואחר י"ב חדש אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת מְחַיֶּה הַמֵּתִים :

(לחולה שנתרפא מחוליו אומר)

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּיַהֲבָךְ לָן וְלָא יְהָבָךְ לְעַפְרָא :

(הרואה את הכושי והגיחור הפסח והננס וכיוצא בהם מברך)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת מְשַׁנֶּה אֶת הַבְּרִיּוֹת :

(ज्या ठिकाणीं आपल्या पूर्वजांकरितां चमत्कार झाले, तें ठिकाण पहाणारानें हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्यानें या ठिकाणीं आमच्या पूर्वजांकरितां चमत्कार केले तो तूं धन्य आहेस.

(धनुष्य पहाणारानें हें पुढील म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, करार* आठविणाऱ्या, आपला करार विश्वासूपणें राखणाऱ्या, आणि आपलें वचन स्थापन करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(इस्राएलांचे राजे पहाणारानें हें म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या गौरवांतून कांहीं अंश आपल्या भिणाऱ्यास देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(अन्य जातीचे राजे पहाणारानें हें पुढील म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या गौरवांतून कांहीं अंश मनुष्यमात्रास देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(इस्राएलांतील ज्ञानी जन पहाणारानें हें पुढील म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या ज्ञानांतून कांहीं अंश आपल्या भिणाऱ्यांस देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(अन्य जातीचे ज्ञानी जन पहाणारानें हें पुढील म्हणावें)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आपल्या ज्ञानांतून कांहीं मनुष्य मात्रास देणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

(आपल्या एखाद्या मित्रास तीस दिवसां नंतर पाहिल्यास שהחיינו हा धन्यवाद करावा; परंतु बारा महिन्यानंतर पाहिल्यास हें म्हणावें.)

हे परमेश्वरा. आमच्यां देवा, जगताच्या राजा, मेलेल्यास जीवंत करणाऱ्या तूं धन्य आहेस.

(बरा झालेल्या रोग्यावरून हें पुढील म्हणावें)

ज्या दयावंतानें तुजला परत आमच्या हातीं दिलें परंतु धुळीस दिलें नाहीं तो धन्य असो.

(सिधी किंवा अगदीं लाल किंवा लंगडा किंवा ठेंगणा किंवा यासारखा एखादा मनुष्य पाहिल्यास हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, निराळ्या प्रकारचे प्राणी (निर्माण) करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

---

* उत्पत्ति अ. ९ ओ. ११–१७ एथें लिहिल्याप्रमाणें नोव्हा बरोबर केलेला करार.

(הרואה בריות טובות ואילנות טובות מברך)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁכָּכָה לוֹ בְּעוֹלָמוֹ :

(על חזיקים וזועות ורוחות וברקים מברך)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם :

(הרואה את הים הגדול אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת שֶׁעָשָׂה אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל :

(הרואה הרים וגבעות הגדולים אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

(על שמועות רעות מברך)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת דַּיָּן הָאֱמֶת :

(על הנשמים ועל בשורות טובות אומר)

בָּאַ"י אֱמֶ"ת הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב :

לזכר הבת

יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת מַרְאַיִךְ
הַשְׁמִיעִינִי אֶת קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאַיִךְ נָאוֶה :

(ואם היא בת ראשונה יאמר

אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא
לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים
וַיְהַלְלוּהָ :)

נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ
שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן

מִי שֶׁבֵּרַךְ אִמּוֹתֵינוּ שָׂרָה וְרִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וּמִרְיָם הַנְּבִיאָה
וַאֲבִיגַיִל וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַּת אֲבִיחַיִל הוּא יְבָרֵךְ אֶת
הַיַּלְדָּה הַנַּעִימָה הַזֹּאת וְיִקָּרֵא שְׁמָהּ (פלונית) בְּמַזַּל טוֹב

(चांगले प्राणी व चांगलीं झाडें पहाणारानें हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्याच्या जगामध्यें असें आहे तो, तूं धन्य आहेस.

(वीज, गडगडाट, किंवा मोठा वारा पहाणारानें हा धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्याच्या सामर्थ्यानें व पराक्रमानें जग भरलें आहे तो, तूं धन्य आहेस.

(महासागर पहाणारानें हें पुढील म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, ज्यानें महासागर केला तो, तूं धन्य आहेस.

(मोठे पर्वत व डोंगर पहाणारानें हें पुढील म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, प्रारंभींचीं कृत्यें करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

(वाईट वर्तमानावरून हा पुढील धन्यवाद करावा.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, सत्य न्यायाधीशा, तूं धन्य आहेस.

(पावसावरून व चांगल्या वर्तमानावरून हें पुढील म्हणावें.)

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, चांगल्या व चांगलें करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

कन्यारत्न लाभ.

अगे माझ्या कपोते, जी तूं खडकाच्या कड्यांत चढणीच्या गुप्त स्थलांत आहेस, तीं तूं आपलें मुख मला दाखीव, आपला शब्द मला ऐकीव; कां कीं, तुझा शब्द मंजुळ व तुझें मुख सुंदर आहे.

माझी कपोती, माझी निर्दोष एकली आहे,ती आपल्या आईची एकुलती, आपल्या प्रसवणाराची आवडती आहे, कन्या तिला पाहून धन्य म्हणोत, राण्या व उपपत्न्या तिला पाहून स्तवोत.]

ज्यानें आमच्या माता सारा, रिबका, राहेल, लेआ, मिर्याम भविष्यवादीन, आबीगाईल, आणि आबीहाइलाची कन्या एस्तेर राणी यांस आशीर्वाद दिला तो या सुंदर मुलीला आशीर्वाद देवो; आणि सुभाग्यानें व शुभ वेळीं तिचें नांव इस्राएलांमध्यें (अमुक) म्हटलें जावो. आणि तिची प्रकृति चांगली व सुखाची राखून तो तिला वाढवो, आणि तिच्या बापास व तिच्या आईस तिचा

וּבְשַׁעַת בְּרָכָה וְיַגְדִּילָהּ בִּבְרִיאוּת שָׁלוֹם וּמְנוּחָה וְיִזְכֶּה
לְאָבִיהָ וּלְאִמָּהּ לִרְאוֹת בְּשִׂמְחָתָהּ וּבְחֻפָּתָהּ בְּבָנִים זְכָרִים
עֶשֶׂר וְכָבוֹד דְּשִׁיִּים וְרַעֲנַנִּים יְנוּבוּן בְּשִׁיבָה וְכֵן יְהִי
רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן׃

סדר ספירת העומר

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּדָחִילוּ וּרְחִימוּ
וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא שֵׁם י״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים
בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל הִנְנִיבָא לְמֵיהַב מִצְוַת סְפִירַת הָעוֹמֶר לְתַקֵּן
אֶת שָׁרְשָׁהּ בִּמְקוֹם עֶלְיוֹן׃ וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵא עַתָּה עֵת רָצוֹן לִהְיוֹת עוֹלֶה לְפָנֶיךָ
סְפִירַת הָעוֹמֶר כְּאִלּוּ הִשַּׁנְתָּנוּ כָּל־הַסּוּרוֹת הַנִּפְלָאִים וְהַנּוֹרָאִים
אֲשֶׁר הֵם חֲתוּמִים בָּהּ׃ וְתַעֲלֶה לְפָנֶיךָ עִם כַּוָּנַת בְּנֵי יְדִידֶךָ
הַיּוֹרְעִים וְהַמְכַוָּנִים כָּל כַּוָּנוֹת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הֲרָאוּיִים
לָבֹא בַּסְּפִירָה הַזֹּאת וַאֲשֶׁר עֲרוּמִים יַכְתִּירוּ דַּעַת׃ וְעַתָּה
יְגַדַּל נָא כֹּחַ יְהוָה בְּלֹחַ סְגוּלַת הַסְּפִירָה הַזֹּאת בִּשְׁנֵי
הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים עִם הַקְּמַנִּים וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ
וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃ וְתִרְבֶּה הַדַּעַת לְעֶזְרַת יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים
וְגַם יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיְּחוֹנְנֵךְ בְּסִפִּירָתֵנוּ זֹאת אֶת אֲשֶׁר
פָּנַמְנוּ בְּמִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֶּצַח וְהַהוֹד כִּי כָל בַּשָּׂמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ
יְהוָה הַמַּמְלָכָה׃ אַחַת לְאַחַת בְּשִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת תְּמִימוֹת
אֵלֶּה עַל אֵבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינַיִם וְתִמָּחוֹל וְתִסְלַח אֶת־כָּל
חַטֹּאתֵינוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפִשָּׁעֵינוּ אֲשֶׁר פָּנַמְנוּ מִנְּעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃ וְכֵשֵׁם שֶׁטִּהַרְתָּ נְפָשׁוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִזּוּהֲמַת
הַנָּחָשׁ טוּמְאַת מִצְרַיִם בְּכֹחַ מִצְוַת סְפִירַת הָעוֹמֶר בְּצֵאת

हर्ष, तिचें लग्न, आणि तिचें पुत्र संतान, श्रीमंत, प्रतिष्ठित, पुष्ट व टवटवीत, आणि वृद्धत्वांत असूनहि फळ देतांना पहाण्याची पुण्याई देवो. आणि अशी त्याची प्रसन्नता होवो; आणि आपण तथास्तु म्हणूं.

ओमेर * मोजण्याची रिती

पवित्र परमेश्वर जो एक, त्याच्या नामानें, व वैभवानें, व त्याच्या भितीनें, व त्याच्या प्रीतीनें ज्याच्या प्रीती व भितीपासून योद-हेच्या संगाती वाव हे एकत्र करून सर्व इस्राएलाच्या नामाकारितां पूर्ण केलें आहे, तो धन्य असो.

ओमेर मोजण्याचा विधी पूर्ण करण्याकरीतां ऐथें मी आलों आहे. याप्रमाणें वरील जागेंत त्याचा उगम पूर्ण होवो. आणि हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होवो कीं, आतां ही वेळ प्रसन्नतेची आहे. ती ओमेर मोजण्याची व तुझ्या समोर वर येण्याची आहे ज्याप्रमाणें ओमेर मोजण्यांत सर्व गुप्त अद्भूत कृत्यें व भयंकर कामें आहेत, त्याप्रमाणें समजावें कीं आपण हें काम पुरें केलें; व जें तुझें ओमेर मोजणें जाणणारे भितीचे लोक, व तुझ्या पवित्र नामाचा भक्तिभाव पुरे करणारे लोक, व ज्या गरीब लोकांनीं परमेश्वरासाठीं अकलेनें मुगूट बनविला, या संगाती आमची ही प्रार्थना तुझ्यासमोर कबुल केली जावो. ह्या ओमेर मोजण्याच्या शक्तींत, व मोठी व लहान ह्या दोन ज्योतींत परमेश्वराची शक्ती आतां मोठी होईल. व चांगल्या अकलेनें आपणावर परमेश्वराची मेहेरबानी कशी आहे, हें समजूं शकतों. आपली अक्कल परमेश्वराच्या मदतीनें व शक्तीनें जास्ती होवो. ब परमेश्वर आपणांस चांगल्या उत्पन्नाची जमीन देवो.

परमेश्वरासमोर अशी प्रसन्नता होवो, हें आपलें ओमेर मोजणें आहे तें सुधारलें जावें. ज्यांत आपण वरील परमेश्वरच्या नामास व त्याच्या मोठेपणास, व पराक्रम व तेज व जय व मान ही तुझीं, कारण कीं जे आकाशांत व पृथ्वींत हें सर्व तुझें; हे परमेश्वरा, राज्य तुझें; ह्यास आपण डाग लाविला. एकावर एक अशी ही सात सप्तके जी आपण ओमेर मोजून पुरी करितों; ह्या बद्दल आमचीं सर्व पापें क्षमा कर; आमच्या सर्व अपराधाचे प्रायश्चित्त कर, आमचीं सर्व उल्लंघनें क्षमा व माफ कर. जीं पापें आपण लहानपणापासून आजदिवस पर्यंत करून डाग लाविला.

ज्याप्रमाणें इस्राएल लोकांचे प्राण सर्पाकरितां व मिसरी लोकांत राहिल्यामुळें अशुद्ध झालेले होते ते मिसरांतून निघाल्यावर जेव्हां रानांत ओमेर मोजिले, तेव्हां त्या ओमेर मोजण्याच्या मिसण्याच्या शक्तीनें शुद्ध झाले. त्याप्रमाणें तुझ्या अधिक

---

* ओमेरविषयीं लेवी अ. २३ ओ. १५--२२ पहा.

יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּן בְּרַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים תְּטַהֵר אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ מִכָּל טוּמְאָה וְהַלְאָה שֶׁנִּרְבַּק בָּהּ · וְנִטָּהֵר וְנִתְקַדֵּשׁ בִּקְרוּשָׁה שֶׁל מַעְלָה וּכְשֵׁם שֶׁעָמַד לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מִצַּת הָעוֹמֶר לְמָגֵן וְצִנָּה בִּימֵי גִּדְעוֹן · וּבִימֵי יְחֶזְקֵאל · וּבִימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר · לְהַכְנִיעַ אֶת אוֹיְבֵיהֶם וּתְנוּפָה נִלְחַם בָּם · כֵּן יַעֲמוֹד לָנוּ לְהַכְנִיעַ אֶת כָּל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ וּמְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ · הַפְּלֵה חַסְדֶּיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמְּתַקְוְמִים בִּימִינֶךָ · עוֹרְרָה אֶת גְּבוּרָתְךָ וּלְכָה לִישׁוּעָתָה לָנוּ אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן · וַאֲעֻבּוֹר עָלַיִךְ וְאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי · בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר לָבַשְׁתָּ עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה · וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֶר : הַיּוֹם

א יוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר : ב שְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר :

ג שְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר : ד אַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר :

ה חֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר : ו שִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר :

ז שִׁבְעָה יָמִים לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד :

ח שְׁמוֹנָה יָמִים לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד :

ט תִּשְׁעָה יָמִים לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁנֵי יָמִים :

י עֲשָׂרָה יָמִים לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁלֹשָׁה יָמִים :

יא אַחַד עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְאַרְבָּעָה יָמִים :

יב שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲמִשָּׁה יָמִים :

יג שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשִׁשָּׁה יָמִים :

יד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת :

טו חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד :

दयेनें व मेहेरबानीनें, जेवढ्या अशुद्धता आमच्या जिवास चिकटलेल्या आहेत, त्या आमच्या जिवास शुद्ध बनीव, व तुझ्या वरील पवित्रतेनें पवित्र कर. ज्याप्रमाणें गीदयोनच्यावेळीं, व हिज्कीयाच्या वेळांत, वयेहेजकेलच्या वेळीं, व मार्देखाय व एस्तेरच्या वेळांत ओमेर मोजण्याच्या मिसण्याच्या शक्तीनें इस्राएलांस मदत होऊन शत्रू पासून वांचविलें, या सर्वांप्रमाणें आपणा सर्व लोकांस शत्रू पासून व जे आपले वाईट पाहतात त्यांपासून आमचा जीव वांचीव तुझ्याठायीं आश्रय घेणाऱ्यास, जो तूं आपल्या उजव्या हातानें जे त्यांजबर उठतात त्यांपासून तारतोस, तो तूं आपली आश्चर्यकारक प्रेम व दया दाखीव. "तुझ्या सामर्थ्यास जागृत कर व आमचें तारण कर. परमेश्वराची मर्जी होवो अमेन." "मग मी तुजकडून जातांना तुला तुझ्या रक्तांत लोळतांना पाहिलें; तेव्हां तूं आपल्या रक्तामध्यें असतांही म्यां तुला म्हटलें, वांच; होय तूं आपल्या रक्तामध्यें असतांही म्या तुला म्हटले, वांच." "हे माझ्या जीवा, देवाचा धन्यवाद कर, हे परमेश्वरा माझ्या देवा, तूं अत्यंत थोर आहेस. तूं महिमा व प्रताप पांघरलेला आहेस. वस्त्रांनीं जसें, तसें प्रकाशानें तूं आपणाला आच्छादितोस, पडद्याप्रमाणें तूं आकाशें पसरितोस आणि प्रभू आमचा देव याची प्रसन्नता आम्हावर असो, आणि तूं आमच्या हातांचें काम आम्हावर स्थापित कर. होय, आमच्या हातांचें काम तूंच स्थापित कर."

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, आह्मास आपल्या आज्ञांकडून पवित्र करणाऱ्या, आणि ओमेर मोजण्याची आज्ञा लावून देणाऱ्या, तूं धन्य आहेस. आजः—

१ एक दिवस झाला. २ दोन दिवस झाले.
३ तीन दिवस झाले. ४ चार दिवस झाले.
५ पांच दिवस झाले. ६ सहा दिवस झाले.
७ सात दिवस म्हणजे एक सप्तक झाला.
८ आठ दिवस म्हणजे एक सप्तक व एक दिवस झाला.
९ नऊ दिवस म्हणजे एक सप्तक व दोन दिवस झाले.
१० दहा दिवस म्हणजे एक सप्तक व तीन दिवस झाले.
११ अकरा दिवस म्हणजे एक सप्तक व चार दिवस झाले.
१२ बारा दिवस म्हणजे एक सप्तक व पांच दिवस झाले.
१३ तेरा दिवस म्हणजे एक सप्तक व सहा दिवस झाले.
१४ चौदा दिवस म्हणजे दोन सप्तक झाले.
१५ पंधरा दिवस म्हणजे दोन सप्तक व एक दिवस झाला.

מז שִׁשָּׁה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים׃

יז שִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים׃

יח שְׁמוֹנָה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים׃

יט תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים׃

כ עֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים׃

כא אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת׃

כב שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד׃

כג שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים׃

כד אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים׃

כה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וַאַרְבָּעָה יָמִים׃

כו שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים׃

כז שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים׃

כח שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת׃

כט תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד׃

ל שְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים׃

१६ सोळा दिवस म्हणजे दोन सप्तक व दोन दिवस झाले.

१७ सतरा दिवस म्हणजे दोन सप्तक व तीन दिवस झाले.

१८ अठरा दिवस म्हणजे दोन सप्तक व चार दिवस झाले.

१९ एकुणीस दिवस म्हणजे दोन सप्तक व पांच दिवस झाले.

२० वीस दिवस म्हणजे दोन सप्तक व सहा दिवस झाले.

२१ एकवीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक झाले.

२२ बेवीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक व एक दिवस झाला.

२३ तेवीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक व दोन दिवस झाले.

२४ चोवीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक व तीन दिवस झाले.

२५ पंचवीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक व चार दिवस झाले.

२६ सव्वीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक व पांच दिवस झाले.

२७ सत्तावीस दिवस म्हणजे तीन सप्तक व सहा दिवस झाले.

२८ अठ्ठावीस दिवस म्हणजे चार सप्तक झाले.

२९ एकुणतीस दिवस म्हणजे चार सप्तक व एक दिवस झाला.

३० तीस दिवस म्हणजे चार सप्तक व दोन दिवस झाले.

לא אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים׃

לב שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים׃

לג שְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים׃

לד אַרְבָּעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים׃

לה חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת׃

לו שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד׃

לז שִׁבְעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים׃

לח שְׁמוֹנָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים׃

לט תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים׃

מ אַרְבָּעִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים׃

מא אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים׃

מב שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת׃

מג שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד׃

מד אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם לָעוֹמֶר שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים׃

३१ एकतीस दिवस ह्मणजे चार सप्तक व तीन दिवस झाले.

३२ बत्तीस दिवस ह्मणजे चार सप्तक व चार दिवस झाले.

३३ तेहतीस दिवस ह्मणजे चार सप्तक व पांच दिवस झाले.

३४ चौतीस दिवस ह्मणजे चार सप्तक व सहा दिसव झाले.

३५ पसतीस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक झाले.

३६ छत्तीस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक व एक दिवस झाला.

३७ सदतीस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक व दोन दिवस झाले.

३८ अडतीस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक व तीन दिवस झाले.

३९ एकूणचाळीस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक व चार दिवस झाले.

४० चाळिस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक व पांच दिवस झाले.

४१ एकेचाळीस दिवस ह्मणजे पांच सप्तक व सहा दिवस झाले.

४२ बेचाळीस दिवस ह्मणजे सहा सप्तक झाले

४३ त्रेचाळीस दिवस ह्मणजे सहा सप्तक व एक दिवस झाला.

४४ चवेचाळीस दिवस ह्मणजे सहा सप्तक व दोन दिवस झाले

משיהנו ביום ד׳ ב״ ימים לחדש ניסן בשנת התשי״נ :)

כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְיָ לֹא יִמְנַע טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים :

יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ :

יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר כֵּן תִּהְיֶה לַיְהוּדִים :

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ זַמֵּר לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׂישׂוּ לְפָנָיו :

אֲבִיר יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה :

אֲדֹנָי יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם :

מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם :

כִּי אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂי אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה :

מָה אֱנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ :

וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ :

תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַּחַת רַגְלָיו :

צֹאן וּבָקָר כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי :

צִפּוֹר שָׁמַיִם וְדָגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים :

יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ :

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים :

הַלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו : הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר : הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם : יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ : וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

(ואומר למנצח מזמור לדוד השמים מספרים ·

ושיר למעלות אשא עיני ואחכ״א)

תָּנוּ רַבָּנָן תָּרוֹאָה תַּמָּה בְּתִקוּפָתָהּ אוֹמֵר בָּרוּךְ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית וְאֵימַת חֲוֵי אָמַר אַבַּיֵי כָּל כ׳ ח שְׁנִין וַהֲדַר מַחֲזוֹר וְנָפְלָה תְּקוּפַת נִיסָן בְּשַׁבְּתָאֵי בְּאוּרְתָּא דְּתִלְתָּא נָגְהֵי אַרְבַּע :

सूर्य व चंद्र टिकत पर्यंत (लोक) पिढ्यानपिढीं तुझें भय धरतील.

हे देवा, तुझें नाम जवळ आहे, म्हणून आम्ही तुला कृतज्ञता निवेदितों; आम्ही उपकार मानून स्तुती करितों, मनुष्यें तुझीं आश्चर्यकर्में कथोत.

परंतु जे तुम्ही माझ्या नामाचें भय धरितां, त्या तुम्हांसाठीं न्यायीपणाचा सूर्य उगवेल आणि त्याच्या पंखांत निरोगी करण्याचा उपाय होईल मग तुम्ही बाहेर जाऊन गोठणींतल्या वासरांप्रमें उल्लास कराल.

आकाशाने त्याची नीति प्रगट केली आहे, आणि सर्व लोकानीं त्याचें गौरव पाहिलें आहे.

तुह्मी परमेश्वराला स्तवा; अहो आकाशांतले, तुह्मी परमेश्वराला स्तवा; उंच ठिकाणा मध्यें त्याचें स्तवन करा. अहो त्याचे सर्व दूत, तुम्ही त्याला स्तवा; अहो त्याची सैन्यें तुम्ही त्याला स्तवा. हे सूर्या व चंद्रा तुह्मी त्याला स्तवा; अहो प्रकाशमान सर्व तारे तुम्ही त्याला स्तवा; आकाशांच्या आकाशांहो आणि आकाशांवरलें पाणी तुम्हीं त्याला स्तवा. त्यानीं परमेश्वराच्या नावाला स्तववें; कारण कीं त्यानें आज्ञा देतांच तीं उत्पन्न झालीं. आणि त्यानें त्यांस सदांसर्वकाळपर्यंत स्थापिलें; त्यानें नेम लाविला आणि तो टळत नाहीं.

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, जगताच्या राजा, प्रारंभींचीं कृत्यें करणाऱ्या, तूं धन्य आहेस.

[**नंतर** למנצח מזמור לדוד השמים מספרים पृष्ठ ५६ **वरील गीत आणि** שיר למעלות אשא עיני पृष्ठ १९७ **वरील गीत बोलावें.**

आपल्या गुरुनीं असें सांगितलें आहे कीं. जो कोणी सूर्यास त्याच्या फेरीस पुनः आरंभ होतांनां पहातो. त्यानें 'प्रारंभीचीं कृत्यें करणारा धन्य असो.' असें ह्मणावें. तर हें कधीं होतें ? आवड्ये ह्मणतो, प्रत्येक अठ्ठावीस वर्षांनीं, जेव्हां सूर्याच्या फेरीला पुनः आरंभ होताना नीसान महिन्यांतील वसंत ऋतूचा योग शनि बरोबर मंगळवार दिवशीं व बुधवार रात्रीं जमतो तेव्हां.

आकाशयाचा पुत्र रिब्बी हानानया असें ह्मणतो कीं, इस्राएलास पुण्यवंत करावें ह्मणून शास्त्र व आज्ञा वाढवाव्या अशी ईश्वरी इच्छा झाली. जसें ह्मटलें आहे कीं, त्याच्या न्यायाकरितां परमेश्वर संतोषित आहे; तो नेम शास्त्रास मोठेपणा देऊन प्रतिष्ठित करील.

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל · לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר :

(ואחכ"א קדיש על ישראל דף נ"א)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמוֹ שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ וְהִגַּעְתָּנוּ לַזְּמַן הַזֶּה לְבָרֵךְ בְּרָכָה זוֹ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וּתְזַכֵּנוּ לְבָרְכָהּ בְּחִקּוּפוֹת אֲחֵרוֹת הַבָּאוֹת עָלֵינוּ לְשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בִּבְנְיַן עִירֶךָ וְשָׂשִׂים בַּעֲבוֹדָתֶךָ וּתְזַכֵּנוּ לִרְאוֹת פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ וּתְקַיִּים בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב עַל יְדֵי נְבִיאֶךָ כָּאָמוּר וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים בְּיוֹם חֲבוֹשׁ יְהוָה אֶת שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכַּתּוֹ יִרְפָּא בְּמִהֲרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן סֶלָה :

תם ונשלם העתקת תפלת ההדש ·
שבח לאל אשר עזרני במלאכת הקדש .
והוא אשר גדול העצה ונאזר בגבורה ·
ברוב הסדיו עוד יהיה לי לעזרה :

[ह्या नंतर קדיש על ישראל म्हणावा. पृष्ठ ५१]

हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, व आमच्या पूर्वजांच्या देवा, तुझी प्रसन्नता होऊन हा धन्यवाद आम्ही करावा म्हणून ज्याप्रमाणें तूं आम्हास या वेळपर्यंत जीवंत राखिलेंस, रक्षिलेंस व पोहोंचविलेंस, त्याप्रमाणें सूर्याच्या आणखी फेऱ्या आम्हांवर शांतीनें येऊन आम्ही हा धन्यवाद करावा. तुझें नगर बांधलें जाऊन आम्ही आनंद करावा, आणि तुझ्या सेवेंत आम्हो हर्ष करावा, म्हणून आम्हास जीवंत राख, आमचें संरक्षण कर आणि आमचे अंगीं योग्यता दे; आणि तुझ्या अभिषिक्ताचें मुख पहाण्याची योग्यताहि आमचे अंगीं दे. आणि तुझ्या भविष्यवाद्याच्या हातून जें वाक्य लिहिलें आहे, तें वाक्य आम्हावर स्थापन कर. जसें म्हटलें आहे कीं, जेव्हां परमेश्वर आपल्या लोकांचा भंग नीट बांधील, आणि त्यांच्या क्षताचा व्रण बरा करील, तेव्हां चंद्राचा प्रकाश सूर्याच्या प्रकाशाप्रमाणें होईल, आणि सूर्याचा प्रकाश सातपट जसा सात दिवसांचा प्रकाश तसा होईल. याप्रमाणें लवकर आमच्या दिवसांत होवो. तथास्तु. सेलाह.

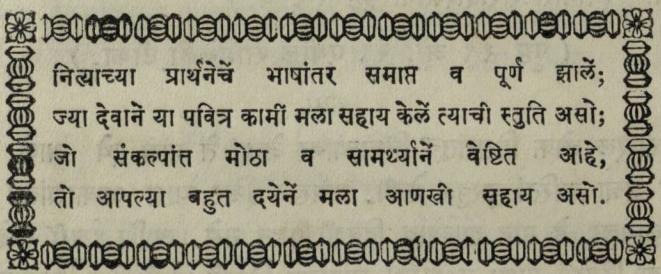

टीका २०. (पृष्ठ ३५३)

नाम पालटणें.

ही नांव पालटण्याची रीति विशेषें करून आब्राहाम व सारा यांजवरून निघाली. तीं उभयतां ईश्वराच्या सांगण्याप्रमाणें आपला देश सोडून दुसऱ्या देशीं राहावयास गेलीं, म्हणजे त्यांनीं स्थलांतर केलें, आब्राहामाचें पहिलें नांव आब्राम पालटून त्यास आब्राहाम असें नांव मिळालें, आणि साराचें पहिलें नांव साराय पालटून तिजला सारा हें नांव मिळालें, याप्रमाणें त्यांचें नामांतर झालें; आणि त्या उभयतांनीं ईश्वरावर प्रीति करून व त्याचें भय धरून मुर्तीपुजन व दुराचरण सोडिले आणि सदाचरणानें वर्तू लागलीं म्हणजे त्यांनीं कर्मांतर केलें. यामुळें त्यांचें भाग्य पालटलें आणि अनेक संकटांतून मुक्त होऊंनं तीं ईश्वर दयेस पात्र झालीं. यावरून सुज्ञजनानीं असें सिद्ध केलें आहे कीं, स्थलांतर किंवा नामांतर किंवा कर्मांतर केल्यानें सकटांतून मुक्तता व ईश्वरी कृपा होते. या शिवाय गीत १०७ ओ. ६, १३, १९ व २८ एथें लिहिल्याप्रमाणें प्रार्थना केल्यास सकटांतून मुक्तता होते. आणि नीति अ. १० ओ. २ व अ. ११ ओ. ४ एथें लिहिल्याप्रमाणें "न्यायत्व" अथवा राब्बी लोकांच्या मत्ता प्रमाणें "दानधर्म मरणापासून मुक्त करिते." (गेमारा रोशहाश्शाना पृष्ठ १६ ब.)

(पृष्ठ १९ ओ. २९ एथील राहिलेली टीका.)

मारा.

इस्त्राएल लोक मिसरांतून निघाल्यावर जेव्हां ते मारा एथे आले, तेव्हां त्यांनीं अन्ना करितां कुरकुर केली. यावरून ईश्वर त्यास आकाशांतून 'मान' देऊं लागला. हे मान शाब्बाथ दिवशीं पडत नसे. आणि ईश्वरी आज्ञेप्रमाणें सातव्या दिवशीं गोळा न करतां साहाव्या दिवशीं त्यानी दोन दिवसापूर्ते जरी गोळा केलें तरी तें नासत नसे. याप्रमाणेही शाब्बाथाची आज्ञा सीनाय पर्वतावर दाहा आज्ञा मिळण्यापूर्वी मारा एथें लावून दिलेली आहे. निर्गम अध्याय १६ पहा.

हा त्याचा आवेश शास्त्रांत लिहिलेल्या त्याच्या चरित्रांतील अनेक गोष्टींवरून स्पष्ट दिसून येतो.

टीका १६. (पृष्ठ २८१)

एकूथीएल.

एकूथीएल हा मोशे. हें नांव त्याच्या आईनें मी ईश्वरावर आशा ठेवितें, असें म्हणून त्यास दिलें.

टीका १७. (पृष्ठ २८१)

शित्तिमांत केलेलें प्रायश्चित.

इस्राएल शित्तिमांत असतां मोआबाच्या कन्यांशी व्यभिचार करून "बाआल पेओरासीं" ते जडले, तेव्हां सालुचा पुत्र जिम्री व सुराची कन्या कोसबी या उभयतांस पिनहासानें भाल्यानें भोंसकून मारिलें आणि ईश्वराचा राग शमविला. गणना अ० २५.

टीका १८. (पृष्ठ २८१.)

एलीयाहू भविष्यवाद्याने पाहिलेल्या बारा पिढ्या.

मोशेचे दिवसांपासून आहाब राजाचा पुत्र आहाजिया राजा याचे दुसऱ्या वर्षी एलिया वावटळींतून चढून जाईपर्यंत बारा पिढ्या झाल्या.

टीका १९. (पृष्ठ ३४६.)

"योहाख" नामे देवदूत.

एथें भाषांतर करितांना "परमेश्वराचा दूत मला रक्षील" इत्यादि लिहिलें आहे; परंतु इब्रीप्रमाणें יוהך "मला रक्षील" असें आहे. יוהך हें त्या दुताचें नाम आहे. हें नाम כי מלאכיו יצוה לך म्हणजे "(तुला तुझ्या सर्वमार्गीं रक्षिण्या करितां) तो आपल्या दुतांस आज्ञा करील" या इब्री चार शब्दाच्या शेवटच्या चार अक्षरांकडून होतें.

ह्याप्रमाणें ही भविष्य कथानांतील भाग वाचण्याची चाल पडली आहे. आणि ह्या संकटाची व त्यांतून ईश्वराच्या दयेकरून मुक्त होण्याची सर्वांनी आठवण ठेवावी ह्मणून ती चाल अजून चालू शास्त्र नंतर त्याच विषयासंबधीं भाग भविष्य कथानांतून वाचितात.

टीका १४ (पृष्ठ २८१.)

एलीयाहु भविष्यवादि.

या गीतांतील पहिलें व दुसरें वाक्य एलीया भविष्यवादि हाच एलआझार याजकाचा पुत्र पिनहास असें समजून लिहिलें आहे. गणना अ० २५ ओ० ११ एथें ईश्वर स्वतः म्हणतो कीं, पिनहास याने माझा आवेश धरून माझा कोप त्यावरून (इस्राएलांवरून) फिरविला; आणि १ राजे अ० १९ ओ० १० व १४ एथे लिहिल्या प्रमाणे एलीयाहु भविष्यवादि हा होरेब डोंगरावर असतां परमेश्वराचें वचन त्याजकडे येऊन जेव्हां ह्मणाले कीं, एलीया तुझें एथें काय ? तेव्हां त्यानें म्हटलें "सैन्याचा देव परमेश्वर याचा मी मोठा आवेश धरीत आलों." या सारखेपणावरून, आणि गणना अ० २५ ओ० १२ एथें लिहिल्याप्रमाणें परमेश्वराने पिनहास बरोबर आपला शांतीचा करार केला. आणि मलआखी अ० ३ ओ० २४ एथें लिहिल्याप्रमाणें एलीया भविष्यवादी हा "बापाचें हृदय लेंकरांकडे आणि लेंकरांचे हृदय त्यांच्या बापाकडे" फिरवून त्यांमध्यें शांति करण्यास नेमिलेला आहे यावरून आणि पिनहासाचा मृत्यु शास्त्रांत कोठेंच लिहिलेला सांपडत नाहीं या व दुसऱ्या कांहीं कारणावरून कित्येक टीकाकार पिनाहास हाच एलीया भविष्यवादी असें मानितात.

टीका १५ (पृष्ठ २८१.)

एलिया भविष्यवाद्याचा ईश्वरी नामाचा आवेश.

पाहिले राजे अ० १९ ओ० १० व १४ एथें लिहिल्याप्रमाणे एलीया भविष्यवाद्याने सैन्याचा देव परमेश्वर ह्याचा मोठा आवेश धरिलां होता.

"घडिलें" या शब्दाप्रमाणें धरून "सदांसर्वकाळ परमेश्वरावर भाव ठेवा काकीं प्रभु जो परमेश्वर याने יה या अक्षरांच्या योगेकरून जगतें उत्पन्न केलीं." म्हणजे ה या अक्षराच्या योगें करून हें जग व ו या अक्षराच्या योगें करून पुढील जग उत्पन्न केलें. याप्रमाणें शास्त्रांतील वाक्यांचा अर्थ बहुदा कब्बाला म्हणजे इस्राएलांची योग साधन विद्या इजमध्यें केलेला आढळतो.

टीका १३. (पृष्ठ २२९)

हाफतारा ह्मणजे भविष्य कथनांतील भाग वाचण्याचे कारण.

शास्त्र वाचल्यानंतर भविष्य कथनांतून जो भाग वाचितात, त्यास הפטרה म्हणजे शेवट असें म्हणतात. आणि तो वाचण्याचें कारण असें आहे कीं, पूर्वीपासून शाब्बाथ दिवशीं व सणाच्या दिवशीं शास्त्रांतील भाग अनुक्रमानें वाचण्याची रीत आहे. परंतु दुसऱ्या पवित्र मंदिराचा संस्कार झाल्यावर ३४९ व्या वर्षीं आरामाचा राजा अनतिओकोस याने येरूशालेमेवर स्वारी करून तिच्या सभोंवतें तळ धरिला आणि शाब्बाथ दिवशीं सर्व इस्राएल ईश्वरी भजनांत व धर्मकृत्यांत गुन्तलेले पाहून त्यानें हल्ला केला आणि नगरास आग लाऊन व लुटून लोकांचा वध केला या शिवाय त्याने अशी आज्ञा केली कीं, कोणी इस्राएलानें सुंता करूं नये, शाब्बाथ दिवस पाळूं नये आणि शास्त्र वाचूं नये; त्याच्याच देवाचें मात्र भजन करावें. यद्यपी बहुतेक पुरुषांनीं व स्त्रियांनीं त्या आज्ञा मानिल्या नाहींत आणि आपल्या धर्मावरील दृढ विश्वास दाखविल्या वरून तीं आपल्या जिवास मुकलीं. त्या दुष्टाच्या हातीं ज्या शास्त्राच्या प्रति सांपडल्या त्या सर्व त्यानें फाडून व जाळून टाकिल्या. असें झाल्यावरून इस्राएलांस शाब्बाथ दिवशीं शास्त्र वाचावयास न सांपडेल असें झाले; ह्मणून त्यानीं असें ठरविलें कीं, शाब्बाथ दिवशीं शास्त्राचा जो भाग वाचावयाचा असेल त्यांतील विषयाप्रमाणेंच भविष्य कथनांत जो भाग असेल तो वाचावा. हा जुलूम सहन होत नाहीं म्हणुन मतातया मुख्य आचार्य व त्याचे पांच पुत्र यांनीं ईश्वरी नामाचा आवेश धरून त्याशीं लढले व त्याचा पराजय केला.

अडचण न पडावी, यासाठीं दिव्यांत कशाची वात लावावी आणि कोणतें तेल घालावें हें व शाब्बाथास आरंभ झाल्या अगोदर कोणत्या गोष्टी करणें अवश्य आहे हेंही त्यांत सांगितलें आहे.

टीका ११. (पृष्ठ १८३)

סברי מרנן

द्राक्षरसाच्या प्याल्यावर धन्यवाद करितांना हाज्जान סברי מרנן ह्मणजे " आमच्या गुरूच्या मताप्रमाणें " असें ह्मणतो. व मंडळी त्यास उत्तर करून לחיים ह्मणजे "जीवनाकरितां" असें ह्मणते. हें म्हणण्याचें कारण असें आहे कीं, पूर्वी अपराधी मनुष्यास जेव्हां धोंडमार करावयास नेत, तेव्हां त्याला शुद्धी न रहावी म्हणून त्याला एक द्राक्षारसाचा प्याला प्यावयास व थोडा उद श्वास घेण्यास देत असत. त्या साारखा हा प्याला मरणाचा नव्हे; तर जीवनाचा आहे, असा भेद दाखविण्याकरितां असें म्हणतात.

टीका १२. (पृष्ठ १८३)

ईश्वरी יה नावांतील अक्षरांच्या सामर्थ्यानें जगताची उत्पति.

पृथ्वी व आकाश यांस उत्पन्न करतांना (देवानें) त्यांस आपल्या नामांतील " ה " या अक्षराच्या सामर्थानें उत्पन्न केलें असें जें लिहिलें आहे तें यशाया अ. २६ ओ. ४ בטחו בי עדי עד כי ביה יי צור עולמים या वाक्याच्या आधारानें लिहिलें आहे. या वाक्याचा अर्थ साधारण रीतीनें केला असतां "सदांसर्वकाळ परमेश्वरावर भाव ठेवा; कांकीं प्रभु जो परमेश्वर याच्याठायीं सर्व काळचा आश्रय आहे." असा होतो, परंतु गेमारा मेनाहोथ पृष्ठ २९ ब. एथे दोन राब्बी लोकांच्या मताप्रमाणें निरानिराळे अर्थ केले आहेत. एकानें עולמים या शब्दाचा अर्थ " जगतें " असा धरून "सदासर्वकाळ परमेश्वरावर भाव ठेवा; कांकीं प्रभु जो परमेश्वर याच्याठायीं या जगीं व पुढल्या जगींहि आश्रय आहे" आणि दुसऱ्याने ביה या शब्दांतील ב उपसर्गाचा अर्थ "योगें करून" आणि צור या शब्दाचा अर्थ יצר म्हणजे

असें कीं, " माझ्या हातानें पृथ्वीचा पाया घातला आणि माझ्या उजव्या हातानें आकाशें विस्तारिलीं. " ह्मणजे आकाश आणि पृथ्वी हीं एकदांच उत्पन्न झालीं.

टीका ९. (पृष्ठ ८३)

विनवणी न करावयाचे दिवस.

ज्या दिवशीं पाहांटेच्या व तिसऱ्या प्रहरच्याहि प्रार्थनेत विनवणी करीत नाहींत ते हे:—शाब्बाथ, प्रतिपदा, अवघा नीसान महिना, सीवान महिन्यात प्रतिपदे पासून तेराव्या तारखे पर्यंत, वर्ष प्रतिपदेचा आदला दिवस, प्रायश्चित्ताच्या आदल्या दिवसापासून त्या महिन्याच्या शेवट पर्यंत, हानुक्का पुरीम, पहिल्या आदार महिन्याची चौदावी व पंधरावी तारीख, वनस्पतीची वर्ष प्रतिपदा, लागलाओमेर ह्मणजे पेसाहचा पहिला दिवस सोडून तेहेतीसावा दिवस, तिशआबेआब, आणि आब महिन्याची तारीख १५.

ज्या दिवशीं तिसऱ्या प्रहरच्या प्रार्थनेत मात्र विनवणी करीत नाहींत ते हे:—शुक्रवार, प्रतिपदेचा आदला दिवस, तिशआबेआबचा आदला दिवस. आणि हानूक्क्याचे व पुरीमचे आदले दिवस.

जर सुंता असली अथवा नवरा प्रार्थनेचे वेळीं हजर असला तर, आणि सुतक्याचे घरीं सात दिवस विनवणी करीत नाहींत.

जर मंडळीच्या उपासाच्या दिवशीं सुंता असली तर विनवणीतील बहुतेक भाग वाचून शेवटीं והואरחום पासून जो भाग आहे तो सोडतात.

ज्या दिवशीं विनवणी वाचयाची नसते किंवा त्यातील शेवटला भाग सोडायाचा असतो, त्या दिवशीं त्या बद्दल पृष्ठ १४४ मधील יהוה מבורך יהי שם हीं तीन वाक्यें बोलतात.

टीका १०. (पृष्ठ १६३

במה מדליקין

हा मिशनांतील एक अध्याय आहे. शास्त्रांत सांगितल्या प्रमाणें शाब्बाथ दिवशीं अग्नि पेटवूं नये; ह्मणून त्या रात्रीं दिवा विझून

ओवींत तिजविषयीं उघडपणें सांगितल्या वरून ती पुनः मोहोगम पदांत मोजली जाते; ह्मणजे ती विधवा झाली असतां, अथवा तिला नवऱ्यानें घालविली असतां, आपल्या बापाच्या घरीं राहते, तर तिनें अर्पणांतून खावें.

१२ הלמד מענינו ומסופו मूळ विषयावरून आणि शेवटीं सांगितलेल्या गोष्टीवरून अनुमान करणें.

मूळ विषयावरून अनुमान करणें. उदाहरण. लेवीय २१ : १२, " आणि या (उपाध्यानें) पवित्रस्थानांतून जाऊं नये. " या वाक्यावरून असा अर्थ होतो कीं, उपाध्यानें पवित्रस्थान सोडून कोठें जाऊं नये. परतुं या वाक्याचा मूळ विषय ११ व्या ओवींत सांगितला आहे; ह्मणजे त्यानें कोणतेहि मेलेल्याचे शरिराजवळ जाऊं नये. आपला बाप किंवा आपली आई यांचेहि त्यानें विटाळ घेऊं नये. यावरून असें अनुमान होतें कीं त्यानें मात्र कोणाचा विटाळ घेण्यासाठीं पवित्र स्थानांतून जाऊं नये.

शेवटीं सांगितलेल्या गोष्टीवरून करणें. उदाहरण. लेवीय १८ :६- " तुह्मांतील कोणी एकानें आपल्या नातलगाचें गुह्य उघडे करावयास जवळ जाऊं नये." (म्हणजे कोणत्याहि नातलगांबरोबर लग्न करूं नये.) परंतु मागाहून ज्या ज्या नातलगांबरोबर लग्न करूं नये. त्यांची नावें स्पष्ट सांगितलीं आहेत ह्मणून त्या खेरीज दुसऱ्या नातलगांबरोबर लग्न करायास अडथळा नाहीं.

१३ ושני כתובים המכחשים जर दोन वाक्यांचा अर्थ एक प्रत्येका विरुद्ध असला तर तिसरे वाक्या वरून त्याचा अर्थ मिळवून घ्यावा. उदाहरण. उत्पत्ती १ : १ " प्रारंभीं देवानें आकाश व पृथ्वी यांस उत्पन्न केलें. " या वाक्यावरून पहिल्यानें आकाश व मागाहून पृथ्वी उत्पन्न झाली असें अनुमान होतें; आणि उत्पत्ती २ : ५, " ज्या काळीं परमेश्वर देव याने पृथ्वी व आकाश यांस उत्पन्न केलें, इ० " या वाक्यावरून पहिल्यानें पृथ्वी व मागाहून आकाश उत्पन्न झालें असें अनुमान होतें. या दोन वाक्यांचा अर्थ एक प्रत्येका विरुद्ध आहे; ह्मणून यशाया ४८. १३ या तिसऱ्या वाक्यावरून त्याचा अर्थ मिळवून घ्यावा; तें वाक्य

१०. ו׳ל׳ט אחר שלא כענינו जें कांहीं मोहोगम पदांत असून त्यापासून निराळा सिद्धांत ठरविण्याकरितां निराळेंच दाखविलें असतें, त्याचा निर्णय हलका व भारीहि होतो. उदाहरण. निर्गम २१ : २, "जर तूं इब्री चाकर (ह्मणजे पुरुष किंवा स्त्री) विकत घेतोस, तर त्यानें सहा वर्षें चाकरी करावी, परंतु सातव्या वर्षीं तो फुकट मोकळा व्हावा." परंतु त्याच अध्यायाच्या सातव्या ओवींत असें आहे कीं, "जेव्हां कोणी आपली कन्या चाकरीण होण्यास विकितो, तेंव्हां जसे चाकर निघतात तसें तिनें न निघावें. "यांतील पहिले वाक्यांत चाकर व चाकरीण या दोहो विषयीं "चाकर" हें मोहोगम पद आहे. कारण अनुवाद १५ : १२ एथेंहि त्या दोघांविषयीं उघडपणें तसेंच सांगितलें आहे कीं, "जर तुझा भाऊ इब्री किंवा इब्रीण तुला विकली जाते, तर तशानें तुझी चाकरी सहा वर्षें करावी, मग सातव्या वर्षीं तूं त्याला मोकळें करून आपणाजवळून सोड." असें असतां निर्गम २१ : ७ या वाक्यांत चाकरीणाविषयीं मात्र निराळा सिद्धांत ठरविला आहे. यावरून त्याचा निर्णय हलका व भारीहि होतो, ह्मणजे जर तिचा स्वामी मरण पावला, तर ती सहा वर्षें भरल्या अगोदरहि सुटूं शकतें परंतु ती तारूण्यावस्थेंत आल्यावर तिचा स्वामी तिला जाऊं न देतां तिजशीं लग्नहि करूं शकेल.

११. ויצא לרון ברבר חרש जें कांहीं मोहोगम पदांत असून नवी गोष्ट ठरविण्या करितां पुन्हां निराळेंच दाखविलें असतें, त्याविषयीं उघडपणें सांगितल्यावांचून तें पुनः मोहोगम पदांत मोजले जात नाहीं. उदाहरण. लेवीय २२ : ११, "जर याजक कोणाला विकत घेतो, तर तो त्याच्या पैक्याचा माल आहे; आणि त्यानें तें (पवित्र पदार्थ) खावें, आणि त्याच्या घरीं जन्मलेले यांनींही त्याचें अन्न खावें." या वाक्यांत "घरीं जन्मलेले" असें आहे. ह्मणून त्याच्या कन्येचें लग्न झालें नसतां व असतांहि तें खावें असा अर्थ होतो. आणि त्याच अध्यायाच्या १२ व्या ओवींत अशी नवी गोष्ट ठरविली आहे कीं, याजकाची कन्या जर परक्यांतल्या नवऱ्याला दिलेली आहे तर तिनें पवित्र अर्पणांतून खाऊं नये; ह्मणजे लग्नानंतर कधींच खाऊं नये. परंतु या नियमांत सांगितल्याप्रमाणें १२ व्या

आहे, कारण त्या वाक्यावरून असें समजलें पाहिजें कीं, कोणत्याहि दोन जातीची श्वापदें एकत्र लावून नांगरूं नये.

८. יצא מן הכלל ללמד जें कांहीं मोहोगम पदांत असून विशेष-पदांत निराळेंच दाखविलेलें असतें, त्या विशेष पदाविषयीं जें सांगितलेलें असतें, तें त्या विशेष पदाविषयीं मात्र नसतें; परंतु मोहोगम पदासहि तें लागू होते. उदाहरण. लेवीय २२ : २, "जो कोणी आपलें कांहीं संतान मोलेखाला देईल, त्याला मारावेंच मारावें, देशांतल्या लोकांनीं त्याला धोंड-मार करावा." जीं कामें ईश्वरास ओंगळ असून त्यां विषयीं जिवें मारण्याची शिक्षा आहे, त्यांतील हें एक आहे. परंतु "मोलेखाला देईल" हें विशेष पद निराळेंच दाखविलें असून त्या विषयीं "धोंडमार करावा" असें सांगितलें आहे. या वरून धोंडमार करणें हा शिक्षेचा प्रकार, जीं कामें ईश्वरास ओंगळ असून त्यां विषयीं जिवें मारण्याची शिक्षा आहे, त्यांसहि लागू होतो.

९. יצא לטעון טעון जें कांहीं मोहोगम पदांत असून पुनः त्या विषयाचा संबंधी सिद्धांत ठरविण्या करितां निराळे दाखविलें असतें, त्याचा निर्णय भारी होत नाहीं, परंतु हलका होतो, उदाहरण. लेवीय २४: २१, "जो मनुष्याला मारील, त्याला मारावेंच मारावें" परंतु अनुवाद १९ : ५, एथें पुनः त्याच विषयाचा संबंधी सिद्धांत ठरविण्याकरितां निराळेंच दाख-विलें आहे. तें असें कीं, जर कोणी लाकडे कापायास आपल्या शेजाऱ्या-संगती जातो, आणि लाकूड तोडायास आपल्या हातानें कुऱ्हाड मारितांना लोखंड दांड्यातून निसटून आपल्या शेजाऱ्याला लागून तो मरतो, तर तशानें (आश्रयाच्या) एका नगरांत पळून जाऊन जगावें." पहिलें वाक्य मोहोगम असल्यामुळें जाणून किंवा न जाणून खून करणारा मरावा असा अर्थ होते[1]. परंतु मागल्या वाक्यांत "लोखंड दांड्यांतून निसटून आपल्या शेजाऱ्याला लागून तो मरतो, ह्मणजे न जाणून तो मरतो" हा त्या विषयाचा संबंधी सिद्धांत ठरविला अहे; ह्मणून त्याचा निर्णय भारी होत नाहीं, परंतु हलका होतो, ह्मणजे तो न मरावा परंतु त्यानें आश्रयाच्या एका नगरांत पळून जाऊन जगावें.

६. כלל ופרט וכלל पहिल्यानें मोहोगम पद, मग विशेष पद आणि पुनः मोहोगम पद असल्यास, विशेष पदाप्रमाणें त्याचा अर्थ करावा. उदाहरण. निर्गम २२:८, "प्रत्येक अपराधाच्या गोष्टीविषयीं, गुरांविषयीं, गाढवांविषयीं, शेरडांविषयीं, पांघरूणाविषयीं, कांहीं हरपलेल्याविषयी, हें आपलें असें कोणी म्हणतो, तर त्याविषयीं दोघांचा वाद न्यायाधिशाजवळ जावा; ज्यास न्यायाधिश अन्यायी ठरवितील, त्याने आपले शेजाऱ्याला दुप्पट मोल भरून द्यावें." या वाक्यांत पहिल्यानें "प्रत्येक अपराधाच्या गोष्टीविषयीं" हें मोहोगम पद मग "गुरांविषयीं, गाढवांविषयीं, शेरडांविषयीं, पांघरूणाविषयीं" हीं विशेष पदें आहेत; आणि "कांहीं हरपलेल्यांविषयीं" हें पुन्हा मोहोगम पद आलें; यावरून गुरूं, गाढव, शेरडूं, पांघरूण इत्यादिक जे हरपण्या जोगे पदार्थ आहेत, त्यांविषयीं मात्र न्यायाधिशांनी चौकशी करावी; ज्यास न्यायाधीश अन्यायी ठरवितील, त्यानें आपल्या शेजाऱ्याला दुप्पट मोल भरून द्यावें. हा निवाडा जमीन, चाकर इत्यादिक न हरपण्यासारिखे पदार्थ आहेत त्यांस लागू नाहीं, आणि लेख यांसहि लागू नाहीं; कारण तें प्रमाणासाठीं मात्र असतात.

७. כלל שהוא צריך לפרט ज्या मोहोगम पदाच्या विशेष पदाचें अगत्य आहे. उदाहरण. निर्गम १३:२, "तूं प्रत्येक ज्येष्ठ मजसाठीं पवित्र कर" या इब्री वाक्यांत ज्येष्ठ एवढेंच मात्र आहे. या वरून ज्येष्ठ पुत्र अथवा ज्येष्ठ कन्या असल्यासहि देवासाठीं पवित्र करावी असा अर्थ होईल; परंतु तेथें विशेष पदाचें अगत्य आहे, कारण तें ज्येष्ठ पुत्रांविषयीं मात्र झटलें आहे.

८. ומפרט שהוא צריך לכלל ज्या विशेष पदाच्या मोहोगम पदाचें अगत्य आहे. उदाहरण. अनुवाद २२:१० "बैल व गाढव एकत्र लावून तूं नांगरूं नको." या वाक्यांत बैल व गाढव हीं विशेष पदें आहेत; म्हणून मात्र बैल गाढव या दोन जातीचीं जनावरें एकत्र लावूं नये असा अर्थ होईल; परंतु तेथें मोहोगम पदाचें अगत्य

३. מבנין אב וכתוב אחר एका वाक्यांतील मूळ विषय दुसऱ्यास लागू करणें. उदाहरण निर्गम १२:१६. "आणि तुम्हास पहिल्या दिवशीं पवित्र मेळा व सातव्या दिवशीं पवित्र मेळा व्हावा; त्यां मध्यें कांहीं काम करावयाचें नाहीं, केवळ जें प्रत्येक मनुष्यानें खावें तें मात्र तुम्ही करावें." परंतु जरी जेवणाचें काम करावयास या एका वाक्यांतच आणि पेसाच्या सणाविषयीं मात्र सांगितलें आहे, तरी हा मूळ विषय दुसऱ्या सणाच्या दिवसांसही लागू आहे.

מבנין אב ושני כתובים दोन वाक्यांतील मूळ विषय एक प्रत्येकांस लागू करणें. उदाहरण. लेवीय २१:१८–२०, येथें उपाध्यांस ज्या खोडी नसाव्या त्या सांगितल्या आहेत. आणि २२:२२, एथें अर्पणाच्या गुरांस अथवा शेरडांस ज्या खोडी नसाव्या त्या सांगितल्या आहेत. यांतील ज्या उपाध्यांच्या खोडी गुरांविषयीं किंवा शेरडांविषयीं सांगितल्या नाहींत, आणि ज्या गुरांच्या किंवा शेरडांच्या खोडी उपाध्यांविषयीं सांगितल्या नाहींत, त्या या नियमावरून एक प्रत्येकांस लागू आहेत.

४. כלל ופרט पहिल्यानें मोहोगम पद असून मग विशेष पद असलें, तर विशेष पदाचा मात्र अर्थ धरावा. उदाहरण. लेवीय १:२, "जर तुमच्यांतला माणूस परमेश्वराला पशूंतल्याचें अर्पण करील, तर तुम्ही अर्पलें अर्पण गुरांचें किंवा शेरडांचें करा." या वाक्यांत पहिल्यानें "पशू" हें मोहोगम पद असून मागाहून "गुरें आणि शेरडें" हीं विशेष पदें आहेत; म्हणून "गुरें आणि शेरडें" हींच अर्पावीं असा अर्थ होतो.

५. כלל ופרט जर पहिल्यानें विशेष पद आणि मागाहून मोहोगम पद असलें, तर मोहोगम पदाचा अर्थ धरावा. उदाहरण अनुवाद २२:३ "आणि त्याच्या गाढवांविषयीं तसें कर; त्याच्या वस्त्रांविषयीं तसें कर; आणि तुझ्या भावाचें जें कांहीं हरवलेलें म्हणजे त्यापासून गाहाळलेलें असतां तुला सांपडतें, त्याविषयीं तसें कर." या वाक्यांत पहिल्यानें "गाढव आणि वस्त्र" हीं विशेष पदें आहेत. आणि मागाहून जें कांहीं हरवलेलें हें मोहोगम पद आहे, म्हणून सर्व पदार्थांविषयीं तसें करावें; म्हणजे ज्याचें त्यास परत करावें असा अर्थ होतो.

टीका ८. (पृष्ठ ५०.)

शास्त्राचा अर्थ करण्याचे रिब्बी इश्माएलाने लावून दिलेले तेरा नियम.

१. קל וחומר लहान गोष्टीवरून मोठ्या गोष्टी विषयीं; आणि मोठ्या गोष्टी वरून लहान गोष्टी विषयीं अनुमान करणे. लहान गोष्टीवरून मोठ्या गोष्टी विषयीं अनुमान करणे. उदाहरण. गणना अ० १२, ओ० १४. "तिचा बाप तिच्या तोंडावर थुंकलाच (रागें भरला) असता, तर ती सात दिवस न लाजती कीं काय ? तिला सात दिवस छावणी बाहेर घालून प्रतिबंध व्हावा आणि मग तिला घ्यावे." यावरून जर बापाच्या रागामुळें सात दिवस छावणी बाहेर राहावें लागतें, तर ईश्वराचा राग झाला असतां खचितच सर्व काळपर्यंत त्याच्या लोकांबाहेर राहावें लागेल, असें अनुमान करितां येतें.

मोठ्या गोष्टीवरून लहान गोष्टी विषयीं अनुमान करणें. उदाहरण. उत्पत्ति ४४:८ "जो पैका आह्मांस आमच्या गोणीच्या तोंडी सांपडला, तो आह्मी खनान देशाहून परत आणिला; तर तुझ्या धन्याच्या घरांतून रुपें अथवा सोनें आह्मी कसें चोरूं ?" जर त्यांनी मोठ्या लाभावर दृष्टी दिली नाहीं, तर खचितच त्यानीं अल्प लाभावर दृष्टी दिली नसेल असें अनुमान होतें.

२. גזרה שוה सारखेपणावरून अनुमान करणें. उदाहरण. लेवीय २१:५, "त्यांनी आपल्या डोक्यावर टक्कल करूं नये;" आणि अनुवाद १४:१, (तुम्ही) "मेलेल्यामुळें फांसण्या करून घेऊं नका, आणि आपल्या दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं टक्कल करूं नका." या वाक्यांतील पहिलें उपाध्या-विषयीं मात्र, आणि दुसरें सर्व इस्राएल लोकांविषयीं आहे. या दोहीं वाक्यांमध्यें "टक्कल करूं नये" हा सारखेपणा असल्यामुळें, असें अनुमान होतें कीं, जरी इस्राएलांस "दोहीं डोळ्यांच्या मध्यभागीं टक्कल करूं नका" असें मात्र सांगितलें आहे, तरीं त्यांनीं सर्व डोक्यावर टक्कल करूं नये असें अनुमान होतें. आणखी जरी इस्राएलांस मात्र सांगितलें आहे कीं, (तुह्मी) "मेलेल्यामुळें आपल्या दोहीं डोळ्याच्या मध्यभागीं टक्कल करूं नका" तरी त्या वाक्यांच्या सारखेपणावरून असें अनुमान होतें कीं, उपाध्यानींही मेलेल्यामुळें फांसण्या करून घेऊं नये आणि आपल्या दोहीं डोळ्याच्या मध्यभागीं टक्कल करूं नये.

קציעה तज; या पदार्थामध्यें व दालचिनीमध्यें फारसा भेद नाहीं; कित्येक हे दोन्ही पदार्थ एकच असें मानितात; परंतु तज हा दालचिनी पेक्षां जाड असून सुवासही थोडा निराळा आहे.

שבלת נרד जटांमांशी; या पदार्थाच्या नांवावरून असा कांहीं भास होतो कीं, हा पदार्थ केंसाच्या जटांसारिखा असावा, आणि तो कांहींसा तसा दिसतो. हें एक प्रकारचें सुगंधी गवत आहे.

כרכם केशर.

קשט कोष्ट; या पदार्थाचें नांव इब्री, इंग्लिश व मराठी या तिन्ही भाषेंत सारखेंच आहे. इंग्लिश भाषेंत त्यास कास्टस असें ह्मणतात.

קלופה या पदार्थाची अलिकडे पूर्ण माहीती नाहीं. या अकरा सुगंधाचा प्रकार משנה मधील כריתות या अध्यायांत सांपडतो. याजवर टिका करणारांची या קלופה पदार्थाविषयीं निरनिराळीं मतें आहेत. परंतु त्याच्या इब्री नांवावरून असें समजून येतें कीं, ती एका सुगंधी झाडाची साल असावी. हा पदार्थ आगरू आहे असेंहि कित्येक मानितात.

קנמון दालचीनी; या पदार्थाविषयीं तज या पदार्थावर केलेल्या टिकेंत सांगितलें आहे.

टीका. ७ (पृष्ठ ४६)

מי רגלים

מי רגלים या शब्दाचा अर्थ मूत्र असाही होतो; परंतु एथें हा अर्थ लागत नाहीं. एथें "मे रगलाइम" झऱ्याचें पाणी असा अर्थ होतो. हा झरा दोन डोंगराच्यामधील खिंडींतून वाहात होता, ह्मणून त्यास 'मे रगलाइम' म्हणजे मूत्र झरा असें नांव दिलें होतें. या झऱ्याचें पाणी सुगंधी द्रव्यें तयार करण्याच्या कामास उपयोगी होते. परंतु त्या झऱ्यास मूत्र झरा असें नांव होतें ह्मणून या अमंगळ नांवावरून तें पाणी पवित्र मंदिरांत आणित नसत.

टीका ५. (पृष्ठ २०.)

शाब्बाथ दिवशीं मना केलेलीं मुख्य एकुणचाळीस कामें.

मिशना शाब्बाथ अ. ७ एथें शाब्बाथ दिवशीं न करावयाचीं ३९ मुख्य कामें सांगितलीं आहेत तीं येणें प्रमाणें:—पेरणें, नांगरणें, कापणी करणें, पेंढया सांठविणें, मळणी काढणें, झडपणें, चाळणें, दळणें, पीठ चाळणें, पीठ मळणें, भागणें, लोंकर कांतरणें, लोंकर धुणें, पिंजणें, रंगविणें, सूत कांतणें, गुंडाळणें, दोन कांड्या करणें, दोन तंतु विणणें, दोन तंतु तोडणें, गांठ मारणें, गांठ सोडणें, दोन टाचें मारणें, दोन टांचे मारण्यासाठीं फाडणें, हरणाची पारध करणें, तें कापणें, त्याचें कातडें काढणें, कातडें खारविणें, कातडें हुरपळणें, तें रंगाविणें, तें फाडणें, दोन अक्षरें लिहिणें, दोन अक्षरें लिहिण्याकरितां खरडून काढणें, बांधकाम करणें, पाडणें, विस्तू विझविणें, विस्तू पेटविणें, हातोडीनें ठोकणें, व कांहीं एक पदार्थ एका हद्दींतून दुसऱ्या हद्दींत नेणें.

टीका ६. (पृष्ठ ४१.)

सुगंधाचा प्रकार.

צרי या पदार्थास נטף असेंही आणखी इब्री नाम आहे. हा पदार्थ या देशांत उत्पन्न होत नाहीं; ह्मणून त्यास मराठी नांम सांपडत नाहीं. त्यास "रोगानें बलासान" या अरबी नांवावरून ओळखतात. बलासान या नांवाचे आणखीही पदार्थ आहेत, परंतु हा पदार्थ मात्र अरबस्थानाच्या उत्तर प्रांतांकडून येतो.

צפורן या पदार्थास שחלת असेंही आणखी इब्री नाम आहे; त्यास मराठींत नखी असें म्हणतात, परंतु तो समुद्रांत उत्पन्न होतो; तो शिंपी सारिखा आहे.

חלבנה यास गंधा बेरोजो असें म्हणतात. हा पदार्थ फार करून राळे सारखा दिसतो; आणि तो राळेचाच एक प्रकार आहे.

לבונה शास्त्रांत निर्मळ ऊद असें लिहिलें आहे म्हणून कवडया ऊद असावा.

מור बोळ; म्हणजे तांबडा बोळ.

हारामबाम याने पवित्र मंदिरांतील पात्रांचें, व त्या मंदिरीं पूजन करणाऱ्या याजकांच्या वस्त्रांचें जें वर्णन केलें आहे, त्याच्या ९ व्या अध्यायांत असें आहे कीं, ऊरपट आणि ऊरीम व थूमीम हे एकच; आणि याच कारणास्तव त्यास न्याय ठरण्याचा ऊरपट असें नाम होतें. परंतु याआकोबाच्या बारा पुत्रांच्या नामांत इब्री भाषेंतील सर्व मुळाक्षरें नाहींत, म्हणजे ק, צ, ט, ח हीं अक्षरें उणी आहेत तीं अक्षरें उणी असल्यावरून एखाद्या प्रश्नाचें उत्तर मिळण्यास कदाचित् अडचण पडेल, ती न पडावी, या कारणावरून त्या ऊरपटावर आब्राहाम, इसहाक व याआकोब यांचीं नांवें असून שבטי יה असे शब्दही त्याजवर असत. शास्त्रांत ह्या ऊरपटांवर एस्राएलांच्या पुत्रांचीं नांवें मात्र होतीं असें लिहिलें आहे; परंतु हारामबामने १२२ व्या गीतांतील שבטייה "अनंताचे वंश" या शब्दांतील יה या शब्दाच्या अक्षरांची संख्या धरून आब्राहाम, इसहाक, याआकोब व याआकोबचे बारा पुत्र, असे अनंताचे पंधरा वंश होते, असें सिद्ध केलें आहे. या मतें त्यावर नांवें कोरलेली असत तीं येणें प्रमाणें:—

आरक्तक אברהם יצחק יעקב ראובן	पीतमणी שמעון	माणिक לוי
पांच יהורה	नील	हिरा נפתלי
पन्नग גד	विचित्रक אשר	याकूत יששכר
लसणा זבולן	गोमेद יוסף	मणिरत्न בנימן שבטי יה

चांगला पाऊस पडूं लागला. असे त्याचे शिष्य तृप्त झाल्यावर तो त्या कुंडलीतून बाहेर निघाला.

टीका ४. (पृष्ठ १६.)

पवित्र देश.

अनुवाद अ० ११ ओ० ११-१२ एथें लिहिल्याप्रमाणें ईश्वराकडून पवित्र देशाचा नेहमीं प्रतिपाल व्हावा व त्याचें लक्ष नेहमीं त्यावर असावें. परंतु इस्राएलांच्या पापामुळें हल्लीं त्यावर त्याची अवकृपा झाली आहे. तरी पुढें ईश्वर आपले वचनाप्रमाणें जेव्हां इस्राएलांवर कृपा करील, तेव्हां त्या देशास येशाया अ० ६२ ओ० १२ एथें लिहिल्या प्रमाणें "देरूशा" ह्मणजे प्रतिपाल केलेला देश असें नांव पुनः मिळेल.

टीका ४ (पृष्ठ १६.)

ऊरीम व थूमीम.

मुख्य याजकाच्या ऊरपटाच्या आंतल्या बाजूस जें अस्तर असे त्याला एक पिशवी असे; या पिशवींत אוּרִים ऊरीम व תֻּמִּים थूमीम असत या नांवाचा अर्थ प्रकाश व यार्थार्थता असा होतो; परंतु त्यांजकडून ईश्वरी इच्छा कळून येत असे. हे ऊरीम व थूमीम तीन रत्नें होतीं, आणि त्यांतील एकावर ן ह्मणजे तसेंच किंवा होय; दुसऱ्यावर לֹא ह्मणजे नाहीं असे शब्द कोरलेले होते; आणि तिसऱ्यावर कांहींच नव्हतें ज्या कोणास आपल्या कामाविषयी ईश्वरी मत घ्यावयाचें असे, तो मुख्य याजका जवळ जाऊन विचारीत असे. मग तो मुख्य याजक ऊरपटाच्या आंत हात घालून त्या तिहींतून एक रत्न काढी. जर होय असें निघालें, तर त्यानें समजावें की तें काम सफल होईल; जर नाहीं ह्मणून निघालें, तर तें काम सफल होणार नाही असे समजावें; परंतु ज्यावर कांहींच नसे तें निघालें तर त्या प्रश्नास कांहींच उत्तर नाहीं, तो प्रश्न पुनः दुसऱ्या वेळीं पहावा असें समजावें या प्रमाणें कित्येकांचें मत आहे. दुसऱ्यांचें असें मत आहे कीं त्या पिशवींत एकच रत्न असे, त्या रत्नावर ईश्वराचें न उच्चारायाचें नाम कोरलेलें असे. प्रश्न पाहतां वेळीं तीं अक्षरें जर चमकलीं तर "होय" असे उत्तर; परंतु जर न चमकलीं तर "नाहीं" असें उत्तर समजावें.

टीका १ (पृष्ठ. १०.)

ईश्वरानें मोश्यास सीनाय पर्वतावर दिलेलें उत्तर आणि कळविलेलें शुभवर्त्तमान

मोशे सीनाय पर्वतावर शास्त्र आणायास गेला होता, तेव्हां त्यास फार दिवस झाल्यावरून इस्राएल लोकांनीं ओतीव वासरूं केलें. हें ईश्वरानें मोशेला तो पर्वतावर असतांच सांगितलें; आणि या पापाकरितां त्यांचा समूळ नाश करणार असें दर्शविलें. हें पाहून मोश्यानें त्यांसाठीं प्रार्थना करून क्षमा मागितली व ती ईश्वरानें मान्य केली; निर्गम अ० ३२ यापुर्वी मोशे इथरोच्या घरीं असतां जेव्हां तो होरेब डोंगरावर शेरडें राखीत होता, तेव्हां ईश्वरानें त्यास दर्शन देऊन इस्राएलांच्या मुक्ततेचें शुभवर्त्तमान कळवून त्यास इस्राएलांस सोडवायास जाण्याविषयीं आज्ञा केली. होरेब व सीनाय हे एकच. होरेब हें त्या सर्व पर्वतांचें नांव असून सीनाय हा त्याचा एक शिखर आहे हें निर्गम अ० ३ ओ० १२ यावरून उघड दिसून येतें.

टीका २. (पृष्ठ ११.)

होनी हाम्मागेल.

" एन इस्राएल " नांवाच्या एका ग्रंथांत असें सांगितलें आहे कीं. होनी हा कोणी सात्विक मनुष्य होता; तो ज्या देशांत राहत असे, त्या देशांत ईश्वरी अवकृपेमुळें पर्जन्य पडला नाहीं. तेव्हां तेथील सर्व लोकांनीं त्याजवळ येऊन अशी विनंती केली कीं, आपण देवा जवळ काकळूत करून पर्जन्य मागावा. मग त्यानें आपणा भोंवतें कुंडली करून अशी शपथ वाहिली कीं, ईश्वर ह्या देशावर पर्जन्य पाडील तेव्हांच मी या कुंडलींतून बाहेर पडेन. अशी शपथ करून तो तेथें ईश्वरास विनवीत बसला असतां, पर्जन्याची शिडशीडी आली; परंतु त्याचे शिष्य त्यास ह्मणाले कीं, त्वां शपथी पासून मोकळें व्हावें ह्मणूनच ती शिडशीडी आली, तेणेंकरून देशांत चांगलें पीक होणार नाहीं. असें ऐकून तो आणखी प्रार्थना करूं लागल्यावर पावसाची झोड लागली. तेव्हां त्याचे शिष्य त्यास ह्मणाले कीं, अशा पर्जन्यानें आमची अधीक नासाडी मात्र होते. मग तिसऱ्या वेळीं त्यानें प्रार्थना केल्यावर

आपल्याच अंगीं न्यूनता असल्यामुळें दुर्लक्ष व तिचा अपमान न करतां, आपल्या त्या भाषेचा आवेश व ईश्वरदत्त शास्त्राचा व धर्माचा अभिमान धरून आपणामध्यें तिचा अभ्यास वाढवून त्या भाषेंत प्रार्थना करावी, हें इस्राएल ह्मणविणारास योग्य आहे. असें केल्यानें त्या प्रार्थनेच्या रचनेंत जे विशेष गुण आहेत, ते कळून येतील, व तिजकडे आपलें लक्ष लागेल एवढेंच नाहीं; तर या भाषेंतील ग्रंथांत जें अपूर्व ज्ञान भरलें आहे, तें आपणास कळून येईल; आणि आपल्या मृत झालेल्या भाषेचें पुनः सजिवन होईल.

आतां, या ग्रंथाच्या संबंधानें झटलें असतां, हें भाषांतर सर्वांस समजण्यास सुलभ व्हावें ह्मणून त्याच्या स्पष्टीकरणाकरितां पृष्ठांखालीं व ग्रंथाच्या शेवटीं पुष्कळ टीका दिल्या आहेत तरी हें भाषांतर करणें व तें छापताना शुद्धाशुद्ध पहाणें मज एकट्यावर असल्यामुळें माझी नजर चूक होऊन कांहीं चुका राहिल्या असतील, त्याकडे सुज्ञजनांनी लक्ष न देतां, त्यांतील गुण मात्र घ्यावे परंतु अर्थात कांहीं अंतर असल्यास, त्यांनी कृपा करून मला कळवावें ह्मणजे मी त्यांचा मोठा आभारी होईन.

इब्रीचें शुद्धाशुद्ध पहाण्यांत अ० शालोम याकोब दिवेकर यांकडून मला बरेंच सहाय्य झालें हें लिहिण्यास मला आनंद वाटतो.

जो हेतु मी आपल्या मनीं धरून हें भाषांतर केलें आहे, त्याप्रमाणें माझ्या प्रीय इस्राएल बांधवांचे मनीं ईश्वरभक्तीचा प्रेम व भाव उत्पन्न होऊन त्यांनीं केलेली प्रार्थना ईश्वरानें मान्य करून त्यांजवर व सर्व इस्राएल बांधवावर कृपा करावी; आणि त्यांच्या मनीं आपल्या पवित्र भाषेचा अभ्यास करण्याची ईर्षा उत्पन्न होऊन व त्यांकडून चांगल्या प्रकारें अभ्यास होऊन आपल्या शास्त्राचा खरा अर्थ त्यांस कळून यावा व त्याप्रमाणें त्यांनीं ईश्वराशीं व परस्परांशीं वर्तून त्यांच्या उत्कर्षाचा वेळ समीप यावा, अशी ईश्वरापाशीं माझी प्रार्थना आहे. असें झाल्यानें माझ्या श्रमाचें पुर्तें फळ मला मिळालें असें मी समजेन, आणि ईश्वरी सहाय्यानें अशा प्रकारें आपल्या बांधवांची आणखी सेवा करण्यास मला उत्तेजन येईल.

योसेफ येहेजकेल राजपूरकर.

मुंबई ता० १५ माहे मे सन १८८९.

भाषांतर कर्त्याची प्रस्तावना.

ज्या सर्व समर्थ देवाने हें सर्व जग व त्यांतील सर्व पदार्थ यांस उत्पन्न केलें; ज्याची कृपा सर्व मानवी प्राणी सर्वदां अनुभवतात; जो आपल्या दयेनें त्यांस जीवन देतो, त्यांस सर्व पुरवितो आणि संकटांतून सोडवितो; त्याच्या अशा परम कृपेवरून सर्वांनीं त्याचेच उपकार मानावे, त्याचीच स्तुति करावी, आणि संकट-समयीं त्यासच शरण जाऊन त्याचेंच सहाय्य मागण्याकरितां त्याचीच प्रार्थना करावी हें योग्य आहे मग ज्या इस्राएलांकरितां त्यानें अनेक चमत्कार करून त्यांजवरील आपली दया स्पष्टपणें दाखवून, त्याबरोबरचीं दुसरीं पुरातन राष्ट्रें नष्ट होत असतां, त्यांस अद्याप जगांत राखिलें आहे; आणि त्यांस शास्त्र देवून त्यांचें व त्यांजकडून सर्व जगाचें कल्याण होण्याचा मार्ग त्यांस दाखविला; त्यांनीं तर आपला सर्व जीवात्मा त्याच्या स्तुतिकडे व भाक्तकडे लाविला पाहिजे. परंतु कदाचित सर्वांकडून यथायोग्य रीतीनें देवाची स्तुति होणार नाहीं व अगत्याच्या समयीं प्रार्थना करण्याकरीतां योग्य विचार सुचणार नाहींत, असें जाणून दुसऱ्या पवित्र मंदिराच्या वेळच्या 'केनेसेथ हाग्गेदोला' या मोठ्या पवित्र मंडळीनें व तिजमागून आपल्या दुसऱ्या कांहीं गुरुजनांनीं ईश्वराची स्तुति करण्याची व त्याकडून सहाय्य मागण्याकरितां प्रार्थना करण्याच्या रीति लावून दिल्या आहेत; त्या या ग्रंथीं आहे. आणि हीच रीति आजपर्यंत शेंकडों वर्षें सर्व जगांतील इस्राएलांमध्यें चालत आल्या आहेत. परंतु त्या स्तुतीचा व प्रार्थनेचा अर्थ समजला असतां, आम्हास प्रार्थना समजत नाहीं मग आम्ही व्यर्थ प्रार्थना मंदिरीं कां जावें, असें म्हणणारांस निमित्त मिळूं नये; परंतु त्यांचा भक्तिभाव व धर्मावरील त्यांची श्रद्धाही वाढावी म्हणून हें भाषांतर केलें आहे. तरी आपल्या इब्री भाषेंत रचिलेल्या त्या स्तुतीचे व प्रार्थनेचे अनेक सुंदर गुण या भाषांत्तरांत दाखवितां येत नाहींत. यास्तव आपल्या पवित्र शास्त्रांत लिहिल्याप्रमाणें जी भाषा देवानें, देवदुतांनी, व भविष्यवाद्यांनीं उच्चारिली; आणि ईश्वराची अपार कृपा व इच्छा व मनुष्याच्या तारणाचें मार्ग दर्शविण्याकरितां ज्या भाषेचा उपयोग केलेला आहे; आणि ज्या भाषेच्या अंगीं असणाऱ्या अशा अनेक सुंदर गुणांवरून अन्य जातीच्या अनेक विद्वज्जनांनीहि तिची प्रशंसा केलेली आहे, त्या आपल्या पवित्र व गुणसंपन्न भाषेकडे,

68